МӘСӘЛОК У ХӘБӘРОКЕД ЩМЛӘ'ТА К'ӦРДА

ՀՍՍՀ
ԱԿԱԴԵՄԻԱ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ԱՐԵՎԵԼԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

АКАДЕМИЯ НАУК АРМЯНСКОЙ ССР
ИНСТИТУТ ВОСТОКОВЕДЕНИЯ

ՔՐԴԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԱՌԱԾՆԵՐ ԵՎ ԱՍԱՑՎԱԾՔՆԵՐ

Գրառում, ներածություն և ծանոթագրություններ
ՀԱՋԻԵ ՋՆԴԻԻ

КУРДСКИЕ НАРОДНЫЕ ПОСЛОВИЦЫ И ПОГОВОРКИ

Запись, введение и примечания АДЖИЕ ДЖНДИ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԱ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
ИЗДАТЕЛЬСТВО АН АРМЯНСКОЙ ССР
ԵՐԵՎԱՆ 1985 ЕРЕВАН

АКАДЕМИА ӦЛМАЙӘ Р'СС ӘРМӘНИСТАНЕ
ИНСТИТУТА Р'ОҺЛАТЗАНИЕ

Meselok û xeberokêd cimeta kurda

bernivîsar, berdagotin û nivîsarnasî yê Hecîyê Cindî

s 1985

МӘСӘЛОК У ХӘБӘРОКЕД ЩМАӘ'ТА К'ӦРДА

Бәрнвисар, бәрдаготьн у нвиса

ԳՄԴ 82.3–6 Քրդ
Ք 931

Бь qрара шеwра ӧлми Института р'оhлатзание АӦ Р'ССӘ те нәшьркьрьне. Р'едакторед щавдар академике АӦ Р'ССӘ А. Т. Г'аналанйан у кандидате ӧлмед филологие М. Һ'. Хамойан.

Бона нәшьркьрьна к'тебе докторе ӧл. фил. Q. К'. К'ӧрдо р'есензи кьрийә.

Мәсәлок у хәбәроке щьмаә'та к'ӧрда, Һ'. Щнди
/Р'ед. щав. А. Т. Г'аналанйан, М. Һ'. Хамойан.
Ер. АӦ Р'ССӘ нәшьр. 1985, 784 Р'у.

Нава бәрәвокеда мәсәлок, хәбәрок у фразед щмаә'та к'ӧрда һатьнә щиwаркьрьне, ед кӧ бь нета т'ариqнасие, т'әрбәтие, бәдәwснә'тие п'арәкә зарготьна щмаә'та к'ӧрдайә дәwләмәндә зә'фә һежәнә. Әwана бона һиндарйа змин, бәдәwнвисаре, т'ариqе у мләтзаниа щмаә'та к'ӧрда ч'ә'вканийа фәрзьн.

Бәрәвок бона нвиск'ар, бәдәwнвисарзана, зманзана, мләтзана, ӧса жи бона говәка хwәндәванайә фрә те нәшьркьрьне.

ՆԵՐԿԱ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ ՄԱՍԻՆ

Ինչպես արևելյան ուրիշ ժողովուրդների, այնպես էլ քրդերի բանավեստի ամենատարածված, հարուստ ու գունեղ ստեղծագործություններից են առածներն ու ասացվածքները։ Չնայած դրան, հիշյալ ստեղծագործությունները ցարդ համեմատաբար քիչ են հրատարակվել։

Անվանի բանագետ ու բանահավաք Հաջիե Ջնդիի ներկա աշխատությունը առաջին ընդգրկուն ու ամբողջական գործն է տվյալ մարզում, նրա մինչև այժմ հրապարակած մեծարժեք աշխատությունների գլուխգործոցը։

Երկար տարիների տքնաջան աշխատանքով և նվիրումով իրականացված համահավաք այս ժողովածուի նյութերը հիմնականում գրի են առնված անձամբ հեղինակի կողմից, Սովետական Հայաստանի տարբեր շրջաններում բնակվող քրդերից և քրդերենին քաջատեղյակ սասունցի, մոկացի, շատախցի հայ գաղթականներից։ Կան առած-ասացվածքներ էլ, որոնք գրի են առնված Սովետական Միության տարբեր հանրապետություններում (Վրաստան, Ադրբեջան, Ղազախստան և այլն) բնակվող քրդերից։

Աշխատությունը բացի առած-ասացվածքների համահավաք ժողովածուից, որը կազմում է գործի ³/₄-ը, ունի նաև համապատասխան նախաբան և առարկայական ցանկեր։

Առածների գրառումից ու համադրումից պակաս դժվար գործ չէ նաև դրանց գիտական դասակարգման աշխատանքը։ Այդ ուղղությամբ գոյություն ունեցող մի շարք սկզբունքներից (այբբենական, տեղագրական, առարկայական, իմաստաթեմատիկ) հեղինակը նախընտրել է այսպես կոչված այբբենական կամ բառարանային եղանակը։ Վերջինս, անկասկած, ավելի դյուրին է և հնարավորություն է տալիս նյութի առավել լիակատար ընդգրկման։

Հ. Ջնդիի «Քրդական ժողովրդական առածներ և ասացվածքներ» աշխատության արժեքի ու նշանակության մասին երկու կարծիք լինել չի

կարող։ Այն քուրդ ժողովրդի կյանքի, նրա իմաստության և պատկերավոր մտածողության հանրագիտարանն է, մեծապես պիտանի ոչ միայն բանագետների, ազգագրագետների, լեզվաբանների, այլև ժողովրդական բանահյուսությամբ հետաքրքրվող ընթերցողների ամենալայն շրջանների համար։

ՀՍՍՀ ԳԱ ակադեմիկոս՝
Ա. Տ. ՂԱՆԱԼԱՆՅԱՆ

ДӘРҺӘQA ӘВЕ БӘРӘВОКЕДА

Чаwa нава зарготьна щмаә'тед р'оһлатейә дьнеда, ӧса жи нава йа к'ӧрдада жь ә'франдьне һәрә бәлабуйи, дәwләмәнд у р'әнгур'әwш йәк жи мәсәлок у хәбәрокьн. Ле тӧ wәрә һ'әта наһа һьндьк һатьнә нәшьркьрьне.

Әва хәбата зарготьнзан у бәрнвиск'аре хӧданнав Һ'әщие Щнди wе дәрәщеда шӧхӧле пешьни т'ами т'омәрийә у сәрт'аща wан ә'франдьнед wийә п'ьр'һежәнә, е кӧ һ'әта наһа нәшьрбунә.

Qнйате әве бәрәвока т'амкьри бь хәбата салед дрежә бь дьл у щан миасәркьри—һ'имли бь дәсти хӧдане бәрәвоке жь к'ӧрде нәһ'иед Әрмәнистана Советие, жь мӧһащре әрмәнийә змане к'ӧрди заньн жь Сасуне, Мок'се, Шатахе һатьнә бәрнвисаре. Мәсәлок у хәбәрокед ӧса жи һәнә, wәки жь к'ӧрде р'еспубликаед Т'фаqa Советиейә дьне (жь ед Гӧрщьстане, Адрбещане, Qазахстане у жь ед маин) һатьнә бәрнвисаре.

Хенжи бәрнвисара мәсәлок у хәбәроке сәрһәвда т'опкьри, е кӧ жь чар п'аре wе се п'ара дьгьрьн, ӧса жи бәрдаготьн у щәдвалед тьштаниейә (предметие) анәгор һәнә.

Дь дәрәща бәрнвисар у сәрдаһәванина мәсәлока ӧса жи һеса нинә хәбата дәрсмишкьрьна wанә ӧлми. Wи алида жь щергә щур'ед һәйи (дәрсмишкьрьна бь әлифбае, йа ши-мьск'әние, тьштание, т'ематик-фькьрдарие) хӧдане бәрәвоке wa готи щур'е әлифба йане хәбәрнәмәе тер'а дитийә, Әва щур'а бефьтйа, даһа һесайә у мәщал-мк'ана дьдә, wәки qнйате бәрдәст һе т'ам у т'әмам бе щиwаркьрьне.

Дö фькьр дәрһәqа һежайи у лазьмйа хәбата Н'әщие Щьндийә „Мәсәлок у хәбәроке щмаә'та к'öрда" нькарьн һәбьн. Әw энсиклопедийа щмаә'та к'öрдә-йа ә'мре we, аqьлбәнди у фькьрдарийа weйә бәдәwсьнә'тие. Әw нәкö т'әне бона зарготьнзана, мләтзана, зманзана гәләки лазьмә, ле öса жи бона говәка wан хwәндәванайә һәрә фрәйә, екö зарготьна щмаә'тер'а һ'әйр у һ'ьзмәк'арьн.

Академике АÖ Р'ССӘ
А. Т. Г'АНАЛАНЙАН

БӘРДАГОТЬН

Гредайи qәбулкьрьна әлифбае к'өрдийә т'әзәр'а ль бажаре Ереванеда жь сала 1929-а һ'әта нһа эп'ещә бәрәвокед зарготьна щмаә'та к'өрда (к'өрд) чап бунә[1]. Дь нава wанада һатьнә щиwаркьрьне эпос, бәйт'-сәрһати, к'лам (ед һ'ьзкьрьне, говәнде, мерхасие, зар'а), лаwжок-нвежок, һ'киат'-ч'ир'ок, мжули, тедәрхьстьнок, мәсәлә-мәт'әлок у ед дьне. Ле һәрче дьн, чаwа мәсәлок у хәбәрок, һьндьк һатьнә бәрәвкьрьне у чапкьрьне. Һәма әве йәке жи әм мәщбур кьрьн, wәки мьжулбьн бона бәрәвкьрьн у бәрнвисара әвед пашьн жи.

Әw щур'е зарготьне, чаwа ә'йанә, т'әне жь чәнд хәбәра һатнә у тенә ә'франдьне. Һәр нмунәкә wана гәләки сьх, көрт у кьньн, лаконик, ле бәле, әw бь сәрәщәма хwәва гәләки к'урьн у п'ьр'нет, чаwа „жьн у мер, тәвьр у бер", „Гәһ р'аст ледьхә, гәһ ч'әп ледьхә", „Кәw әwә ль р'уе кәwе бьхунә" у гәләке дьне. Әв щур'е зарготьне, бь шахед хwәва, бь һ'әзара нава щмаә'теда һатьнә у тенә ә'франдьне, готьне, wәк'ландьне у бәлакьрьне, өса жи гәләк щара нава дәwр у зәманада һатьнә у тенә биркьрьне. Әw ә'франдьнана нава щмаә'теда бь навәки ниньн, ле бәле бь чәнд нава ә'йаньн, чаwа хәбәре пешийа, готьне пешийа, глие кал у бава, хәбәре де у бава, глие мәзьна, хәбәре мәзьна, т'имсал, мәсәлә, мәт'әлок, мьсьлһ'әт у ед дьне. Wана шунда һәрге wә'дәки дреж әм бьк'этана ду глийа, дьбә р'асти навкьрьнед дьне жи бьһатана у әw бир банйана, ле ве гаве һе аqас бь мә ә'йаньн.

Жь wан навкьрьна мә т'әне тер'а дит хәбәра мәсәлә р'ач'ә'в бькьн. Әва хәбәра һьмбәри ед бирани т'ьм щара те готьне,

---

[1] Н. Алек'санйан, Библиографиа к'т'ебед к'өрдийә советие, Ереван, 1962. Ж. С. Мусаәлйан, Библиография по курдоведению, Москва, 1963.

öса жи бона навкърьна әви щур'е зарготьне те ахавтьне. Ле ве дәрәщеда жи джwарик (чәтнайи) һәйә. **Мәсәлә** готи, әм зә'ф щара ә'франдьнед чапмәзьн жи **фә'м** дькьн, чаwa-ч'ир'оке кьн, м ьжули, qсә у ед дьне. Демәк, әw хәбәр—мәсәлә—бь нетәкә ф рә жи те фә'мкьрьне. Әw кö әве пьрседа мә лазьмә хәбәрәкә öса, wәки хут һьмбәри wи щур'е зарготьна щмаә'тейә кьн у кöрт бә, wәки дәст хwәда wи щур'е ә'франдьне фә'м бькьн. А сәр w е йәке әм пәй гәләк пьрс-пьрсйара р'асти хәбәра **мәсәлок** жи һатьн (к'окхәбәр мәсәлә, пашп'ьр'тик-ок), wәки ә'йни бона wан ә 'франдьнед ч'уч'ькә кьн те готьне. Ләма жи әм wе термине чаwa термина öлми бона наве әве бәрәвоке у ә'франдьнед теда тер'а дьбиньн. Бь wе нишандайине чаwa щәм урьса **"пословица"** те готьне, чаwa щәм әрмәнийа „*առած*" те готьне.

Ле ль әве дәре джwарикә дьне жи һәйә: **мәсәлок** готи, чаwa иди һатийә биранине, щмаә'т фә'м дькә т'әмамийа wан ә'франдьна, ед кö кьньн, кöрт, лаконик. Әw кö чаwa öлмдара избаткьрийә әw ә'франдьнед ч'уч'ьк жи, нәнһер'и бь щур'е (форме) хwәва минани һәвьн, әw жи п'арәвәдьбьн сәр дö дәрәща, дö п'ара. Ви глида фрqибуна нета wана һатийә избаткьрьне. Әве пьрседа йа мәсәлоке, *առած*—е, нета ә'франдьнед сәргьртийә, р'астә-р'астана нае фә'мкьрьне, нета wе готи һ'имли тьштәки дьне жи фә'м бькьн. Wәки дьн нета wе алегорикә, чаwa „Тораqа wана данинә сәр нане wан". Ль ве дәре пьрс дәрһәqа тораqе у нанда нинә, wәки йәк „данинә сәр" е дьн, ле бәле тьштәки дьнейә. Әwә, wәки йәк һәqе е дьнер'а (е пешбәри хwәр'а) дәрк'әтийә. Глие орт'еда дайә азöр'öкьрьне, ашкәрәкьрьне. Шöхöле хwә пешда бьриә. А ед wи тәһәри, wәки нета хwәва п'әвгöһезьн—(*փոխաբերական իմաստով*) зә'ф у зә'фьн. А һәма әвед öса, чаwa һатә готьне тенә навкьрьне бь наве **мәсәлок.**

Дь нава ед wада тö һәw зани шкьлед дәwрана щие хwә гьртьнә, щиwарбунә у азöр'öкьрьна һәр йәкә wана әw нишана зәлалкьрьна дәрәщәкә ә'мрә, гредайи wәхте хwәр'а у wан фькред wәхте пашьнр'а, ед кö нава wә'де щöдада ле зедәбунә у бь ә'мре т'әзәр'а һатьнә гредане. Һәрке öса нибуна, әwе кәвнбуна у зутьре wе жь орт'е, жь нава зман баһатана дәрхьстьне, йане жи чаwa дьбежьн, әwе бьмьрана, öндабуна. Эласти-

кийа wан əwə, wəки һəр зəманəкир'а, баwəрбьки т'əзə дьбьн у тəлəбьтəлəби һ'ӧкме wан зəмана һьлдьдьн сəр хwə. А лəма жи һəр ə'франдьнəкə ӧса гава дьхwəзи жь һəвдӧ вəжени, дьнһер'и гəлə нет те һəнə, чаwа дьбежьн, тофле we һəнə. Йа дӧда, ӧса жи дьqəwьмə, wəки һəр мəрьвəк һьнда хwəда дькарə wəкə фə'мкьрьна хwə ве йане we ə'франдьне шровəкə. Чьмки йəк дькарə нетəк дьне навда бьбинə, ле йəки майин жи фкьрəкə дьн. Лəма жи азӧр'ӧкьрьна wана ӧса р'əһ'əт нинə.

Ле п'ара ə'франдьнед wи щур'əи дьне п'əвгӧһез ниньн, р'аст р'астанə тенə готьне, хӧр'унə, һ'имли бь нета ширəта тенə готьне. Демəк qəwмандьн чаwа qəwьминə, ӧса жи бь щур'əки кьни лаконик тенə р'окьрьне, бə'са хəбəре глики wа „Жьн жи һəйə, жьнкок жи һəйə". Ль ведəре пьрс һьм дəрһəqа жьна баш-данə у һьм жи йа хравə qолайидանə. Гли бь нета р'астанə һатийə готьне, ӧса жи əва һанə: „Кӧр'е п'ак р'адьбə мале чедькə, кӧр'е храб р'адьбə-мале храб дькə".

Əва п'ара зарготьне жи бь терминəкə ӧлми дьн те навкьрьне. Бь we занəбуне, wəки əвана жи бь хəбəре хwəва кӧртьн, сьх, лаконик, жь алие щəлəбе хwə wəкə мəсəлоканьн. Сəр əве нете жи мə тер'а дит кӧ ед ӧса жи бь термина **хəбəрок** навбькьн (к'ок-хəбəр-аwа, пашп'ьрт'ик-ок). Демəк əва хəбəра жи бь нишандайина хwəва дькарə һьмбəри хəбəра урьса" **поговорка**"-бə, йа əрмəнийа „*шшшщվшծք*"-а бə. Нета ве термине-хəбəроке, һəqие жи гəлəки минани wанə.

Гəлəк щара жи əw һəрдӧ щур'е зарготьне нə кӧ т'əне бь щəлəбе хwə минани һəвдӧнə, ле бəле бь нета хwə жи незики һəвдӧнə. Зə'ф щара дьк'əви нава фкара, чька сəр к'ижан п'аре п'арəвəки, wəки дьн, мəрьв дӧдьли дьбə, чька флан тьшт мəсəлокə, йане хəбəрок. Чаwа—„Дьле фрə пир навə", „Дəвə чьqа дур бьч'ерьн, гӧһе wан сəр һəвə", „Льнге п'ехас бəр дəре солдӧрйанə" у ед дьне. Лəма жи ӧлмдара əw жь һəвдӧ щӧда нəкьрьнə у т'ьме бь һəвр'а-бəрəвокəкеда щиwаркьрьнə.

Мəсəлок у хəбəрок, чаwа те дитьне, щəлəбе хwəва аwqа незики һəвьн, wəки бь һəвр'а сəр щур'əки йане жи жанрəкə зарготьне һ'əсаб дьбьн. Чаwа академике Академиа ӧлмайə Р'СС Əрмəнистане, мəсəлокзан Арам Г'аналанйан дьнви-

сә, әԝ дьк'әвнә нава п'ара ә'франдьнед эпикие[1]. У һәԛие жи әԝ избатие ә'мьрә ӧсаньн, ԝәки нәфса зарбежр'а нәһатьнә гредане. Ле бәле ԛәԝмандьне ӧсар'а гредайнә, ԝәки ә'мьрда һатьнә кьрьне. Паше, р'астә ч'укьн, ле бәле жь алие сәрәщәма хԝә гәләки нетк'урьн. Фрԛийа ԝан у ә'франдьнед эпикиейә дьн әԝьн, ԝәки ед пашьн дькарьн гәләки фрә у мәзьн бьн. Аԛа мәзьн һәр йәк һьнда хԝәда жь чәнд глйа гьртн дькарә бьгһижә к'тебәкә мәзьнә тәр'ьки, чаԝа бәйт'-сәрһатийа „Кәр' у К'ӧльк" у ед дьн. Ле әвана, мәсәлок у хәбәрок, чаԝа һатә готьне, гәләки кӧртьн; ле бәле бь сәрәщәм у бь щур'е ә'франдьна хԝәва һәр йәк жь ԝана дькарә бьбә ԛнйате сәрһатике, дәстанәке. Ләма жи мә бир тиньн ә'франдьнед жорьн. Аһа, чьма тер'а һатийә дитьне, ԝәки ԝана жи һ'әсаббькьн сәр жанра эпикие.

Пәй ван глийа, ԝәки дәрһәԛа һәләԛәтиед жанра мәсәлок у хәбәрока бун, дьминә әм пьрсәке жи хԝәр'а азӧр'ӧ бькьн, к'а мә наве ве бәрәвоке чьр'а данийә бь наве „Мәсәлок у хәбәрокед щмаә'та к'ӧрда" (к'ӧрд). Чьмки һьм мәсәлок у һьм жи хәбәрок нава ԝеда һәнә, һәрдӧ бь һәвр'а гредайи, йәкбуйи.

Бь ви тәһәри бьн ԝе сәрнвисареда ӧса жи те фә'мкьрьне, ԝәки хенжь мәсәлока, кӧ зә'фьн жи, ӧса жи һәвбәндед хәбәрайә дьне, ль нцерга к'ижанеда эп'ешә фраз (ә'франдьнед фразеологие) жи һәнә.

Мәсәлок у хәбәрокед әве бәрәвоке һ'имли жь нава кӧрманще-к'ӧрде Әрмәнистане һатьнә бәрәвкьрьне, жь кӧрманще эзди (ед жь ԛәбилед сипка, р'ожка, зӧԛӧрийа, һ'әсьнийа, орт'лийа, мәһәмда, бәлла у жь ед т'ахмед ԝанә ч'ук у мәзьн). Әвана, ԝәки нһа ль Әрмәнистана советие, ӧса жи ль Гӧрщстана советие бунә бнәли, пешиед ԝана һ'имли жь К'ӧрдстанед-Т'урк'иае, Иране, Ираԛе һатьнә. Ле жь вьр 60 чәнд сал бәре жи (1918-а), әԝ бь эл-бәрәке хԝәва жь гӧндед ԛәза Ԛәрсе (эла сипка), жь гӧндед ԛәза Сӧрмәлие (эла һ'әсьнйа, орт'лйа), жь вилайета Ԝане (эла зӧԛӧрйа) у жь щие дьн һатьнә, хенжь ед нәһ'ийа Арагасе (13 гӧнд) у 2 гӧндед нәһ'ийа Т'алине, ԝәки зуда ԝан гӧндада дьман. Мәсәлок у хәбәрок ӧса жи һатьнә бәрнвисаре жь кӧрман-

---

[1] Ա. Տ. Ղանալանյան, *Առածանի, Երևան, 1960, էջ* IX—X.

ще-к'öрде сəр дине мəh'мəдие-эла бр'ука, щəлалиа у ед дьн, wəки зуда ль гöндед дора Ереванеда дьман, öса жи жь бр'укед Qазахстане у к'öрдед Адрбещане, Т'урк'мениае, жь əрмəние Əрмəнистана Р'оавае (жь алие Wане, Сасуне, Битлисе, Шатахе, Муше, Алашгьре у жь вилайетед дьн), пер'а жи ед Суриае, Либанане у həрчед wəлате ə'рəбайə дьн, ед wəхте хwəда бь кöрманще wан-дəрар'а щинарти кьрьнə у кöрманщи заньн.

Бь əви тəhəри мəсəлок у хəбəрокед əве п'ьр'туке ед т'əмамийа щмаə'та мəнə. Лəма кö бəрəвок öса жи hатийə навкьрьне „Мəсəлок у хəбəрокед щмаə'та к'öрда".

2

Чаwа hатийə готьне, мəсəлок у хəбəрокед щмаə'та к'öрд жи зə'ф зуда hатьнə ə'франдьне, баwəр бьки жь wе hене, гава кö щмаə'те хəбəрдана хwə дəстпекьрийə. Wана хəбəрдана мерьв данə хəмландьне, тə'мтиськкьрьне. Бь пешдаhатьна хwəва əw сайа нета хwəйə к'урва, к'öртбун у бəдəwснə'тийа хwə, баwəр бьки həр формасиакə щмаə'тер'а хəбəр данə у бь сьлсьлəтар'а həй hатьнə, həй т'əзə бунə. Нава зарготьне əвана щур'əки öсаньн, wəки гьшк жи, анəгори срафəте хwə заньи у зу жи жь həвдö hлдьдьн, бəла дькьн. Ԩ'алəки wада, фə'мдарийə, wəки əв щур'е зарготьне сəре сəрда бь дəстнебуна нвисара wе щмаə'тер'а жи hатийə гредане. Шайир, этнограф, т'ариqзанед к'öрд əw щур'е кöртə к'урнет нə кö т'əне нава нвисаред хwəда данə хəбате, ле бəле, öса жи жь алие хwəда ə'франдьнə у биранинə. Wəки дьне бь бəрнвисара wанава жи мжул бунə. Бə'са хəбəре, Фəqие Тəйра, Аh'мəде Хани, Ԩарис Битлиси[1] у гəлəке дьн зə'ф щара нмуне зарготьна щмаə'те дь нава дəстнвисаред хwəда данə хəбате, щиwаркьрьне, йане жи дь бьн h'öкме wе хəзьнеда жь бəр хwə тьштед т'əзə данə hасьлкьрьн-ə'франдьне.

Зəмане мəда жи гəлəк шайир у нвиск'аред к'öрд мəсəлок у хəбəрокед щмаə'та к'öрд дь нава ə'франдьнед хwəда биранинə. Бə'са хəбəре, нава п'ьртука Аh'мəде *Мирази*, йа бь наве „Биранине мьн" (Ереван, 1966), əм р'асти ед wа тен:

---

[1] **Бьнhер'ə—Факи Тейраи,** Шейх Сана'н, М., 1965, **Ахмед Хани,** Мəм и Зин, М., 1962, **Харис Битлиси,** Лейли и Меджнун, М., 1963.

Льнге урьс бь хер у бәрәк’әтә.

Чь мәрьве нәхwәнди,
Чь мришка кор—
Һәрдо жи йәкьн.

—К’әләнг, мьск’әне тә
Ль к’едәрейә?
—Ба дьзанә!

Ед öса әм нава бәрәвокед шайире к’öрди демократ Щәгәрхwинда жи дьбиньн, чаwа:

Шам шәкьрә,
Wәлат ширьнтьрә.

Дури бь нури.
Пирбум, дьл пир навә[1], у ед дьне.

Мәсәлок у хәбәрокед щмаә’та к’öрд чаwа ә’франдьнед кöртә бәдәwхәмлә ширәтк’арие, öса жи щие хwәйә лайиq дь нава к’тебед мәйә змане к’öрдида гьртьнә. Әва йәка һәла дь wәхте хwәда Лазо (Һакоб Г’азарйан) öса кьрьбу у гава әм нһа ль к’теба wийә „Әлифба“, йа бь һ’әрфе әрмәни дьнһер’ьн, к’ижан сала 1921-е ль бажаре Эщмиазине һатийә чапкьрьне, бь наве „*Շամս*“ („Шәмс“), дьбиньн, wәки әwи бь нмуне заргортьнер’а т’әвайи, гәләк мәсәлок, хәбәрок, тедәрхьстьнок жи анинә орт’е, чаwа: „фр’ина мришке һ’әтани кадине“, „Бәрхе нер сәба к’ер“, „Мер дьмьрә нав дьминә, шер дьмьрә, ч’әрм дьминә, днйаеда мерани дьминә“ у ед майин. Ви тәһәри, баwәр бькә, дь нава т’әмамийа к’тебед зминда, öса жи нава к’тебед дәрсайә литературае у зман-нәмада (грамматика) т’ьм щара мәсәлок у хәбәрок һатьнә чапкьрьне[2]. Мәсәлок у хәбәрокед щмаә’те öса жи щие хwәйә лайиq навбәйна хәбатед öлмида щиwарбунә. Öлмдаред к’öрд бона избаткьрьна пьрсед пешийа хwә, пьрсед философие, зманзание, этнографие у ед майин бәрбьр’и wан ә’франдьнед щмаә’те жи бунә. Т’ариqзане к’öрди ә’йан Шәрәф-хан Бидлиси (qöр’на 16-а), wәки „Шәрәф-нәма“ хwә бь змане фарьзи

[1] **Cegerxwin**, Sewra azadi, Şam, 1954.
[2] **А. Алек’санйан**, Библиография к’т’ебед к’öрдийә советие, Ереван, 1962.

ньвисийә[1], чаwа әм дьбиньн, диса гәләк мәсәлок у хәбәрокед щмаә'та к'ӧрд бь змане фарьзи нвисийә, бона һиндарийа (легәр'-андьна) к'ижане хәбатәкә щӧда дькарә бе нвисаре. Дәрәща һиндари у бәрәвкьрьна qнйатед этнографиае, ӧса жи бәрәвкьрьна нмунед заргoтьна щмаә'та к'орд, филологе к'ӧрди ә'йан Мәлә Мәһ'муд Байазиди (qӧр'на 19), е кӧ дәстнвисаре хwә спартьнә А. Д. Жаба-байлозе Урьсете ль Әрзӧрӧме[2], хәбатәкә һелә кьрийә.

Олмдаре советие, докторе ӧлмед филологие Ч. Х. Бак'аев бона һиндарийа зараве к'ӧрде Адрбещане, әwи ӧса жи мәсәлок у хәбәрокед сәр wи заравi бәрәвкьрьнә у сәр һ'име wана жи пьрсед пешийа хwә—е зманзание данә шровәкьрьне[3] у ед дьн.

Ә'мре мәда пезане ӧса жи пешда һатьнә, wәки бь бәрәвкьрьн, һиндари у бь нәшьркьрьна мәсәлока мжул бунә.

Wана гәләк щара әw ә'франдьна р'ожнәмә у ковaред к'ӧрдийә щӧдә-щӧдада данә чапкьрьне. Аwа, щәм мә, ль Әрмәнистане, мәсәлок нава р'ожнәма „Р'йа т'әзә"-да һатьнә чапкьрьне[4]. Ӧса жи жь wәлате мә дәр әм ван коваред жерьнда р'асти wана тен, чаwа „Һәwар", „Гелавеж", „Дәнге гети т'әзә", Диари К'ӧрдстан", „Р'ожи ну", „Р'онаһи" у һәрчед дьнда. Демәк аwа, мәсәлок у хәбәрокед к'ӧрди бь сайа сәрәщәма хwәйә к'урә п'ьр'нет, бь сайа щәләбе хwәйә кӧртә р'ит'мкьрийә бәдәwсьнә'ти, т'ьмщара гӧһдарийа шайир, нвиск'ар, ӧлмдара, бәрәвкьре заргoтьне данә сәр хwә у дь нава ә'франдьн-хәбате wанда һатьнә биранине.

Әw ӧса жи бь щур'е хӧр'и, йан нава бәрәвокед заргoтьнеда, йане жи щӧда, бь бәрәвока һатьнә чапкьрьнә. Чьqа мәва ә'йанә бәрәвока мәсәлок у хәбәрокед к'ӧрдийә пешьн хӧдане к'ижане Исмайил Һәqийә, сала 1933-йа ль Бәг'даде бь наве „Qьсәйи пешинан" (бь һ'әрфе латини) һатийә чапкьрьне. Ду wер'а, диса ль Бәг'даде дӧ бәрәвокед дьн жи чапбунә, йа Маруф Щиwаки бь наве „h'әзар беж у бәнд" сала 1938-а у йа

[1] **Щараф-хан Бидлиси**, Шараф-наме, т. 1, М., 1967.

[2] **М. М. Баязиди**, Нравы и обычаи курдов, М. 1963. Ӧса жи бьнһер' архива института Академиа Р'оһьлатзаниейә Т'Р'СС йа п'ара Ленинграде, дәстхәта Д—447 № 1 (бь змане к'ӧрди).

[3] **Ч. Х. Бакаев,** Язык азербайджанских курдов, М., 1965.

[4] „Р'йа т'әзә", с. 1956 № 19, с. 1958 № 27, 69, с. 1962 № 55.

Мəh’муд Хал бь наве „П’əнди пешиан“ сала 1957-а („həрдŏ жи бь h’əрфе ə’рəби). Дь дəрəща нəшьркьрьна мəсəлока ŏса жи Аладин Сŏщади дь нава к’теба хwəйə „Мижуи əдəби к’ŏрди“-да (Бəг’дад, 1952), Мəh’муд Т’овиq Урди дь нава бəрəвока „Фолклора к’ŏрди“-да (Бəг’дад, 1961) əw щиwар кьрьнə у ед дьн.

Ль Əрмəнистана Советиеда wе дəрəщеда эп’ещə хəбат hатийə кьрьне. Əw йəк жь алие мə дəстпебу, дəрhəqа к’ижанеда wе паше бе готьне.

Ль Ереване сала 1979-а к’теба М. Хамойан „Фəрh’ьнга к’ŏрди—р’усийə фразеологи“ hатə нəшьркьрьне. Ль wедəреда незики 8000 фрази щиwарбунə. П’арəкə əwе хəбатеда т’ариqа бəрəвкьрьн у леньhер’андьна мəсəлока жи hатийə нвисаре[1].

Сала 1969-а у сала 1971-е ль Ереване Ордихане Щəлил дŏ бəрəвок данə нəшьркьрьне бь сəрнвисара „Мəсəлə у мəт’əлоке щмаə’та к’ŏрда“. Бəрəвока пешьн жь h’əрфа—А—h’əта h’əрфа —М—, йа дŏдə жь h’əрфа —М— h’əта h’əрфа —Ь—. Бəрəвок сəр h’име əлифбае урьси hатьнə чапкьрьне.

Фолклорист-филологед к’ŏрд нə кŏ т’əне бь бəрəвкьрьна мəсəлок у хəбəрока мжулбунə, ле ŏса жи бь дəсти т’əрщма əwана бь щмаə’те дəр у щинар данə наскьрьне. Аwа с. 1937 К’амуран Ə’ли Бəдьрхан т’əви нвиск’ара франс Л. П. Marguerltte ль П’аризе бəрəвокəкə мəсəлок у хəбəрокед шмаə’та к’ŏрд бь т’əрщма змане франси нəшьр кьрьнə[2].

Сала 1947-а ль Ереване жь алие мə бəрəвокəкə зарготьна бь змане əрмəни hатə т’əрщмəкьрьне, дь нава wеда ŏса жи мəсəлок у хəбəрокед щмаə’та к’орд hатьнə щиwаркьрьне[3]. Сала 1961-е жь алие К. К’. К’ŏрдоев (Q. К’ŏрдо) у С. Б. Р’уденкое бьр’ə мəсəлок у хəбəрокед щмаə’та к’ŏрд бь урьси hатьнə т’əрщмəкьрьне[4].

Сала 1972-а О. Щəлил у Щ. Щəлил ль Москвае бəрəвока „Мəсəлə у мəт’əлоке к’ŏрда“ (бь змане к’ŏрди у р’уси бь наве

---

[1] **М. У. Хамоян,** Курдско-русский фразеологический словарь, Ереван, 1979.

[2] L.’Paul-Marguerltte, L’Emlr Ķamuran Bedlr Ķhan, Proverbes Ķurdes, Parls, 1937.

[3] Հաջիե Ջնդի, *Քրդական ֆոլկլոր, Երևան, 1947։*

[4] Пословицы и поговорки народов Востока, составитель; Ю. Э. Брегель М., 1961.

„Курдские пословицы и поговорки“ данə нəшьркьрьне. Пешгoтьнед бəрəвоке бь змане урьси у к'ӧрди һатьнə нвисаре, мəсəлə бь һ'əрфе латининə у бь змане урьси һатьнə т'əрщмəкьрьне.

Бь ви тəһəри, һ'имли нава ван салед пашьнда, бона бəрəвкьрьн у һиндарийа мəсəлок у хəбəрокед щмаə'та к'ӧрд эп'ещə хəбат һатийə кьрьне, əw жи һьм ль wəлате мəда, һьм жи ль wəлате дəрəкəда бь һ'əрфе щӧда-щӧда урьси, (латини, ə'рəби) бь змане к'ӧрди (кӧрманщи-сорани).

3

Бəрнвисара нмуне зарготьна щмаə'та к'ӧрдр'а т'əвайи, ӧса жи бь бəрнвисара мəсəлокед wе шмаə'тева шаййр, р'еwи, филолог, этнографед шмаə'тед дəр у шинар жи мжул бунə.

Əве дəрəщеда һе гəлəки зуда шайире фарьз һаж мəсəлок у хəбəрокед щмаə'та к'ӧрд һəбунə у зə'ф шара нава ə'франдьнед хwəда данə хəбате. Сəбəбийа əве йəке һəбуйə һ'ьлбəт. Бəре ə'wльн к'ӧрд у фарьз щинаред qəдимьн, т'ьме жи нмуне зарготьна щмаə'тəке дькарьбу дəрбази нава зарготьна щмаə'та дьнə щинар бьбуйа, йа дӧда жи ль ве дəре пьрса незикбуна змане һəрдӧ шмаə'танə. Бь ве нете жи готи əм шровəкьн ахафтьна wан мəсəлок у хəбəрокед к'ӧрда, wəки нава нвисаред Фирдуси, Сə'дида дьбиньн[1].

Бь пьрса бəрəвкьрьна мəсəлок у хəбəроке щмаə'та к'ӧрд, ӧса жи бəрəвкьре əрмəни мжулбунə, бəрнвисинə. Ве пьрседа нвисара пешьн йа сала 1711-анə, бь наве: „*Քրդերէն բեյթեր և ոտանավորներ*“ (бəйт'ед к'ӧрди у шьер). Əw дəстнвисара нһа ль Ереване ль Матенадарана сəр наве Месроп Маштос данə. Мəсəлок у хəбəроке wе дəстнвисаре бь һ'əрфе əрмəни һатьнə бəрнвисаре, ле бəле бь змане кӧрманщи, чаwа[2]

Նա մալե փըռ,
Նա կարդանե ստուր,
Մալե փըռ
Ձու զիեալ դըրի,

---

[1] Ковара „Йаг'ма“, Т'еһран, 1966, № 9, р'у 467 (бь змане фарьси).

[2] *Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարան, № 737 ձեռագիր, էջ 119—121 և 150—151։*

2—274

Կարդանե սուր
Զու զրավ դըբի.

Нə мале п’ьр’
Нə гəрдəне стур,
Мале п’ьр’—
Зу зйа дьби.
Гəрдəне стур
Зу зрав дьби.

Դըչըմ աշե խարապ դըբի,
Դըչըմ կահնի զուա դըբի,
Բե դովլաթի ահա դըբի։

Дьчьм аше хьрап дьби,
Дьчьм каhни зуйа дьби,
Бе довлəт’и аhа дьби.

Qöр’нед пашьн, щöда готи qöр’на 19-да, т’əви бəрнвисара нмунед зарготьна щмаə’та əрмəнийа, бəрəвкьред əрмəни öса жи дəст бь бəрнвисара нмунед зарготьна щмаə’та к’öрдə щинар кьрьнə, we йəкер’а т’əвайи öса жи мəсəлок у хəбəрокед we щмаə’те, пер’а жи тедəрхьстьнок у зуготьноке we бəрнвисинə.

Awa hьнə нмуне мəсəлок у хəбəрокед щмаə’та к’öрд əм дь нава р’ожнəма у к’тебед əрмəнкида дьбиньн[1]. Дəрəщa бəрəвкьрьна мəсəлокед к’öрдида щики мəзьн дьгьрьн бəрнвисаре Саргис Һайкуние р’ə’мəти[2], С. Һайкуни həрге к’теба хwəйə пешьнда[3] бəйт-сəрhати, ч’ир’ок у тьштед дьне щикьрьнə, йа дöдада h’имли хəбəрок у мəсəлок, нфьр’, тедəрхьстьнок у зуготьнок щи кьрьнə. Нава wанда п’арəк мəсəлок у хəбəроке эздие ч’иае Гайла тенə, чаwа əwи навкьрийə. Əва п’ара бь т’əмами бь змане əрмəни hатьнə т’əрщмəкьрьне. П’ара дöда, wəки жь кöрманще Алашгере hатьнə бəрнвисаре hьн бь кöрманщи hатьнə щиwаркьрьне, hьн жи т’əрщме wана бь змане əрмəни həнə. П’ара сьсйа жи

---

1 *«Լումա», Թիֆլիս, 1899 թ. ա գիրք, էջ 106։ «Բյուրակն», Կ. Պոլիս, 1899, №17, էջ 269։*
2 *Էմինյան ազգագրական ժողովածու, հատոր Զ, Մոսկվա—Վաղարշապատ, 1906։*
3 *Էմինյան ազգագրական ժողովածու, հատոր Ե, Մոսկվա—Վաղարշապատ, 1904։*

диса һьн бь змане кӧрманщи, һьн жи т'әрщмә бь змане әрмәни һәнә. Ви шӧхӧлида ӧса жи хәбатәк биранинейә бәрәвока Һ. Багруни, wәки мәсәлок у хәбәроке кӧрманщи теда щи бунә *(Բնաշխարհն ինք իր մեջ, Բ մաս, Երևան, 1920։)* у ęд дьн.

Нһа пьрс пешда те, ч'ька чаwa бьдьнә шровәкьрьне, wәки бәрәвкьре әрмәни ӧса жи мәсәлок у хәбәроке кӧрманщи бәрнвисинә?

Пьрса пешьн әwә, wәки щӧда готи гӧндие Әрмәнистана Р'оавае гәләка кӧрманщи занбун у гәләк щара нмуне зарготьна кӧрманщи бь кӧрманщи готьнә. Бәрәвкьр, wәхте ӧса мәщбур дьбу, wәки жь заре wана хенжь нвисара нмуне зарготьна әрмәнийа, ӧса жи жь щәм wана ед кӧрманщи жи бәрбьнвисьн. Аwa, һәма мәсәлок у хәбәроке qәбила һәйдара, wәки чаwa мә гот, Һайкуни бәрнвисинә, йәки әрмәни—Мкртич Һарут'йунйан жь гӧнде Т'ахе ль сәр мәнт'иqа Шатахе жер'а готийә. Һайкуни дьнвисә: „Мкртич Һарут'иунйане жь гӧнде Т'ахе ль сәр мәнт'иqа Шатахе, wәки бьнәлие гӧнде Ар'ехе алие Песандаште буйә, әв мәсәлокан бь заре бәрәка һәйдәра готийә[1]. Ӧса жи ньфьр'е щмаә'та к'ӧрда, Һайкуни диса жь йәки әрмәни—Нерсисйан бәрнвисийә, жь гӧндие Гандзаке ль сәр мәнт'иqа Арч'еше[2].

Ль ведәре пьрсәкә дьн жи һәйә. Бәрәвкьре зарготьна әрмәнийа ӧса һәбунә, wәки зар'отийа хwәда кӧрманщи занбунә. Әw щмаә'т wанар'а, чаwa дьбежьн, щмаә'тәкә һ'әлал буйә. Гәләк щара к'ӧрд у әрмәни һ'аләкида бунә, һатьнә зерандьне жь алие дәwләта, у нвиск'ар, этнограф, зарготьннвисе кӧ кӧрманщи занбунә, жь зарготьна wе щмаә'те һ'ьзкьрьнә у wана жи һьнда хwәда әw бәрәвкьрьнә у данә нәшьркьрьне. Жь ед ӧса һәма йәк жи профессор Сог'омон Ег'иазаров буйә[3], wәки бь хwә жь гӧнде Дәвәлуе буйә (нһа Масис ль сәр нәһ'ийа Арташате). Ль wе дәре ӧса жи гәләк малед кӧрманща һәбунә. Лома жи Сог'омоне ч'ук һәма зар'отийа хwәда жи змане кӧрманщи занбуйә.

---

[1] *Էմինյան ազգագրական ժողովածու, հատոր Զ, Մոսկվա—Վաղարշապատ, 1906, էջ 271*;

[2] Wедәре, р'у 321;

[3] Записки Кавказского отд. имп. Русск. геогр. общества, кн. XIII, выпуск второй, Тифлис, 1891.

Бона филологед әрмәнийә öса, дь дәрәща һиндарийа нмунед зарготьна wе щмаә'те бь т'әмами, öса жи мәсәлок у хәбәрокада щöда готи, тьштәки дьне жи гәрәке бе готьне. Wана нә кö т'әне щмаә'та әрмәнийа бь wе хзне данә наскьрьне (С. Һайкуни у ед дьн), ле бәле öса жи wәхте хwәда щмаә'та урьса жи бь зарготьна wе щмаә'те данә наскьрьне. Һәма шә'дәтийа ве йәкейә хәбата професор Сог'омон Ег'иазаров дәрһәqа ә'дәт, р'абун, р'уньштандьна к'öрдед дора Ереване. Әwи öса жи нава wе щьлда ә'йанда нмуне зарготьна щмаә'те щиwаркьрьнә, пер'а жи мәсәлок у хәбәрок бь һ'әрфе латини, бь змане кöрманщи у бь т'әрщма змане урьси[1]. Дь дәрәща бәрәвкьрьн у чапкьрьна нмунед зарготьна кöрманщи бь змане урьси, мәрьв т'ьре С. Ег'иазаров һәqбәндә хәбата Пйотр Лерхе к'öрдзан думайкьрийә. П. Лерх һәла салед 1850-и бь к'öрдзаниева мжул бубу, пер'а жи дәст бь бәрнвисара нмуне зарготьна щмаә'та к'öрд кьрбу, т'әви wан жи мәсәлок[2]. Ван салед пашьн мәсәлок у хәбәрокед к'öрди öса жи жь алие филологед Европае һатьнә чапкьрьне. Әwана дöп'а бь змане франси нәшрьбунә, чаwа хәбата Роже Леско[3], öса жи жь алие Т'омас Буа у ед дьн[4]. Әв хәбате т'әрщмә, һиндари хwә-хwә избатийа wе йәкенә, к'а мәсәлок у хәбәрокед к'öрди жь алие сәрәщәм у һостати ә'франдьна хwә чьqа һежә у лайиqи гöһдарийа öлмдара бунә у нава щмаә'тада һатьнә бәлакьрьне.

Хәбата мә жи һьнда бәрнвисара мәсәлок у хәбәрокед щмаә'та к'öрд жь сала 1929-да дәстпебуйә, гава мә wе сале ль мәк'т'әба гöнде Qöидахсазеда (нһа Р'йа т'әзә) ль сәр нәһ'ийа Һ'әщи-Хәлиле (нһа Арагас) дәрс дьда. Бәрнвисара нмунед зарготье дьнер'а, мә öса жи нав-нава мәсәлок у хәбәрокед р'асти мә дьһатьн бәрдьньвисин. Ле паше, wәхте әм бона һинбуне щигöһези бажаре

---

[1] Там же, стр. 155—158.

[2] **П. Лерх.** Исследования об иранских курдах и их предках северных халдеях, кн. 2. СПб, 1857.

[3] R. Lescot, Textes Kurdes, t. I, Paris, 1940.

[4] Thomas Bois, The kurds, Beirut, 1966.

Ереване бун, мə hе гöhе xwə да сəр бəрнвисар у бəрəвкьрьна wи щур'е зарготьне. Əw жи, щöда готи, wан чаха, гава əм т'əви эк'спедисиаед öлми йа Института т'ариqа културае wи чахи (жь сала 1931-е) йане жи т'əне бь щур'е шöхöлшандока (командировка) дьчумə гöндед кöрманщед р'еспубликае-ль нəh'ийа Апаране (Аг'баране), Т'алине, Аштараке у гöндед нəh'иед дьне. Wи тəhəри нава салада h'əта дəстпебуна əве бəрəвоке, эп'ещə мəсəлок у хəбəрок, пер'а жи тедəрсхьтьнок у зуготьнок hатьнə бəрнвисаре. Бəрнвисарар'а т'əвайи мə бəрəбəрə дəст бь чапкрьна wан нмунед зарготьне жи кьр. Бəри гьшка мə əw дь нава к'тебед дəрсе змане кöрманшида данин орт'е. Əw йəк жь сала 1932-а дəстпебу[1], жь к'тебед „Ə'лифба" гьрти, (ед бона зар'а у мəзьна) h'əтани йа 7-а. We щунда мə эп'ещə мəсəлок у хəбəрок, чаwа п'арəкə щöда, дь нава газета „Р'иа т'əзə"-да данə чапкрьне[2]. Wер'а т'əвайи мə п'арəкə wана жи бəрəвокəкə зарготьнеда жи данə чапкрьне[3]. Wəхтеда əм öса жи бь т'əрщмəкьрьна мəсəлока мжул бун. Сала 1947-а жь алие мə бьр'ə мəсəлок у хəбəрок бь змане əрмəнки hатьнə т'əрщмəкрьне у нəшьркрьне[4].

Ай hай, əw чь кö нава салада hатбу бəрнвисаре, бəрəвкьрьне мə нькарбу əw дь нава к'те'бед зминда, бəрəвокада бь т'əмами щи бькьра, лəма жи гəлəк мəсəлок у хəбəрок дəстнвисар дьман. Пəй хəбатəкə wайə сала, фə'мдарийə. ль щəм мə нет we пешда баhата, кö бона hазьркьрьна бəрəвокəкə мəсəлок у хəбəрока бьфькьрьн, фəрзбуна к'ижане бона бəдəwнвисар, ə'дəт, т'ариq у həрче ч'ьqле дьнə hуманитар аqа лазьм бу.

Ль щəм мə əw пьрс р'о бь р'о hе hатə qəwинкьрьне, wəки нə кö т'əне we хəбате дəстпе бькьн, ле бəле чьqа зу, аwqа р'ьнд, кö бь бəрнвисар у бəрəвкьрьна wанава мжул бьбьн. Ле тö wəрə мəсəлокед мəйə кöрманщи həла hе hьндьк hатьбунə бəрнвисаре, бəрəвкьрьне у гава тö бь xwə готи бь h'əзара ед т'əзə

---

[1] **Һ'. Щнди.** Бəйраqа сор бона к'ома ə'wльн, Ереван, 1932. Ə'мьре т'əзə, бона к'ома дöда, Ереван, 1932.

[2] „Р'йа т'əзə"—с. 1956-а, № 19-а.

[3] Фолклора кöрманщие, hазьркьр Һ'. Щнди, Ереван, 1957, р'у 249—272.

[4] Հաջիե Ջնդի, *Քրդական ֆոլկլոր, Երևան, 1947, էջ 235—243։*

бьньвиси, бәрәв бьки, чәтнайикә мәзьн ль пешийа мә сәкьни. Шьк' пешда һат, дьбәк, әw жи әви ә'мьре аһьлда пек нәйньм, ниве р'еда бьминьм? Ван мталед һәргав-дӧгав р'әһ'әти нәдьда мә у нава мәда тьрс жи пешда һат. Әw жи нә кӧ т'әне нәфса мәр'а гьредайи, wәки әм пе нькарбьн бәрәвбькьн, бәрбьнвисьн, ле йа дьн жи әw бу, wәки р'о бь р'о ль бәр ч'ә'ве мә нмуне зарготьне дьһатьнә биркьрьне, пер'а жи мәсәлок у хәбәрок. Ахьр дь һена ви зәманида иди әw оде бәре, кӧ эвара бьнәлиед гӧндайә нәхwәнди бәрәви сәр һәвдӧ дьбун, сәһ'әта нмуне зарготьне дьготьн, пер'а жи мәсәлок дьготьн, ида һатьнә һьлдане. Дәwса wана мәк'т'әб, р'адио, дурдитьнок, р'ожнәмә, к'теба гьртьнә. Wер'а т'әвайи мәсәлок у хәбәрок жи жь орт'е һәй тенә һьлдане, ед һәйи бәрәбәрә тенә биркьрьне, ед т'әзә жи кем пешда тен. Хьзнәкә щмаә'те дәwр у зәмана хwәйикьри, һәма ль бәр ч'ә'ве мә, чаwа дьбежьн, р'о нава нивро дьһ'әлйа, бәтәвә дьбу. Әве фә'мдарие һе р'әһ'әти нәдьда мә. Готи бьләзанда, у мә qраркьр, wәки чаwа жи һәбә, хwә п'ешк'еши we ог'ра гәләки фәрз бькьн, чь тәһәри һәбә, бь шӧхӧле бәрнвисар у бь бәрәвкьрьна wи щур'е зарготьне жи бьбьн. О дь ве хәм-хйаледа готьна В. Дал, бәрәвкьре мәсәлок у хәбәрокед щмаә'та урьсайә ә'йан һатьнә бира мә, wәки һәрге wәхтеда бәрәвнәкьн у хwәйитие ле нәкьн, мәсәлоке ӧндабьбьн, ӧса бьһ'әльн, чаwа буза баһаре. Әwи нвисийә: „Нета мьн әw бу: бәрәв бькьн у чьqа мәщал һәйә бь т'әмами бәрәвбькьн wан тьшта, чь кӧ һәйә у чаwа хәзьнә (запас) бона хәбьтандьна пашwәхтие у бона гьшка, ед кӧ we сәр wана бьхәбьтьн у бенә сәр фькра к'ӧтасие“[1]. Бь әве фә'мдарие жь сала 1967-а чаwа хәбата плане, йа Института Р'оһьлатзание, мә гӧмрәһ', бь к'ӧд-щ'әд дәст бь бәрәвкьрьна wи шӧхӧле гәләки щәфак'еши һ'ьзкьри кьр. Бәре ә'wльн мә дәстпекьр бәрәв бькьн wан мәсәлок у хәбәрока, ед кӧ һатьнә чапкьрьне, салед шӧдә-щӧдада, бәрәвокед щӧдә-щӧдада, йа дӧда, нава архива Института литератураеда йа бь наве М. Абег'йан у йа Института р'оһьлатзаниеда нава салада эп'ещә мәсәлок у хәбәрок һатбунә бәрәвкьрьне, дәстнвисар һәбун, мә әw жи дәстанин. Йа сьсйа, мә дәстпекьр һәрче бәрәвокед бь змане к'ӧрдийә

[1] **В. Даль, Пословицы русского народа, М. 1957, стр. 13.**

зарготьнейә чапкьри бьхуньн у жь нава wана мәсәлок у хәбәрокед т'әзә һьлдьн, дәрхьн. Wер'а гредайи ӧса жи мә һәрче мәсәлок у хәбәрокед нава нвисара мәйә бәдәwда, газета „Р'йа т'әзә"-да, к'т'ебед дәрсе зминда һатбунә чапкьрьн, бәрәвкьр. Йа чара әw бу, wәки чь кӧ нава салада мә бәрәвкьрбу (һәрчед дәстнвисар, ед чапкьри) мә бәрәви сәр һәвдӧ кьр, у дәстбь чуйина wан гӧндед р'еспубликае кьр, ль к'едәре кӧрманщ у әрмәние кӧрманщизанә һәнә: гӧндед нәһ'ийа Аг'баране (нһа Арагас), ед нәһ'иед Т'алине, Һоктемберйане, Эщмиазине, Арташате, Абовйане, Аштараке. Ӧса жи гәләк мәсәлок у хәбәрок жь к'ӧрдед бажаре Ереване бәрнвисин у ед дора у бәре бажер.

Хен жь wе, әм wәхтәкә дреж чунә Гӧрщстане, бажаре Т'билисие, ль к'едәре кӧрманщ зә'фьн.

Wе щунда гәләк щара жи, ӧса qәwьмийә, wәки бь һ'әфтийа мә зарбеж т'әглифи мале кьрьнә у жь wана жи мәсәлок нвисийә. Ле тӧ wәрә бь вер'а т'әвайи мә пьрса бәрнвисареда чәтнайәкә зә'ф гран к'ьшанд. Бәрнвисара нмуне әwе жанра зарготьне, ӧса жи йа афоризма у хәбәред бь баскани, тедәрхьстьнока, фраза (хәбәрбәнда) wәки щар-щара мә бәрдьнвиси, әwqа жи р'әһ'әт нинбу, нәньһер'и wе йәке, wәки мәсәлокбеж дькарьн гәләки заньбьн, ле мина ч'ир'ока, к'лама, щи бь щи нькарьн биньн бира хwә у ду һәвр'а бежьн, йане жи дуһәвдӧ р'езкьн. Бә'са хәбәре, бәит'-сәрһатийа „Мәм у Зин", һәрге йәк занә, дькарә серида дәстпебькә у һ'әта хлазие бь бинәке бежә, е бәрнвис жи һәмин wи тәһәри дькарә бәрбьнвисә. Ӧса жи бәрнвисара ч'ир'оканә, мжулийа у к'лама. Бь глики, һәр щур'әки зарготьнейә дьн р'әһ'әт у һеса дькарә бе бәрнвисаре, ле йа мәсәлок у хәбәрока-на, әw ӧса наен бира мерьв. Бәрнвис жи нькарә наве мәсәлока бежә, бинә бир, чьмки әwә бенавьн. Әвана, чаwа һатийә готьне, wәхте хәбәрдане дькарьн пешда бен, гәләк щара ньшкева, чьмки һәвдӧр'а нәгредайинә, һәр йәк ә'франдьнәкә. Хенжь wе, һәрче бәр дьньвисә жи дьк'әвә һ'аләки нәт'е. Бә'са хәбәре, әw дькарә жь зарготи һиви бькә, wәки бәйт'-сәрһатийа „Хәще у Сиабәнд" бежә. Әw жи һәрге занә, дькарә щи бь щи бежә, ле йа мәсәлок у хәбәрока ӧса нинә. Ль ведәре пьрс гәрәке щур'әки дьн бе готьне, гредайи дор у бәре

мәсәлокбежр’а. Аwа, әм бежьн дәрhәqа ч’иада, чька чь заньн дәрhәqа wанда, ч’иае бльндда, ед ч’укда, ед дур у незикда, ед гәли-гәбозда у пьрсед дьн, йане жи дәрhәqа аве, ч’әма, әрqа, канийа, гола, бә’рада, чька к’и чь занә. Пьрсед wа гәләк щара нә кö т’әне мәрьвәкир’а дьhатьнә готьне, ле бәле öса жи нәфәре малер’а, дәр у щинарр’а, hәрче wе дәме hазьрар’а. Wәхте öса гли жь бәр hәвдö р’адьбун, готьна мәсәлока хwә-хwәбәр пешда дьhат, hәр йәк, hәрче занбу, hьнда хwәда чәндьк чәнд нмунә дьгот.

Йа дöда, мә бона бәрнвисара мәсәлока мет’одәкә wа жи дәстпекьр, бь алик’арийа мәсәлокед бәрәвбуи, ед мә ә’йан, мә бь wана дьшер’банд ед бь мә нәнас бьдьнә бәйанкьрьне. Wәхте wа диса гли ль бәр hәвдö зедә дьбун. Бә’са хәбәре, wәхт hәбуйә, мәсәлокәкә wа готийә: „Змане хwәш мә’ра жь qöле дәрдьхә“. Сәр ве мәсәлоке ед т’әзә зманр’а гредайи дьhатьнә орт’е, чаwа „Змане сорә, дур у незик, hәвдö тинә“, „Зман п’але хwәйе хwәйә.“ Йане жи дәрhәqа qизада дьгот чаwа: „Qиз дара шкәстийә“, сәр wеда дьготьн. „Qиз назанд, гöндәк бәзанд“, „Qиз т’әшийа де hьлтинә, кöр’ швдаре баве“ у ед дьн. Демәк, пьрс бь ви тәhәри дәрhәqа тьштәкиданә, дәрhәqа дәрәщед ә’мьр. Бь ве йәке жи айhай, эп’ещә мәсәлок мә бәрднвиси.

Йа сьсйа, ә’йанә, wәки эздие Әрмәнистане, пер’а жи ед Гöрщстане змане әрмәники заньн, wәхте бәрнвисаре, гава мә мәщале дьн нәдьдитьн, гәләк щара öса жи мәсәлок у хәбәроке щмаә’та әрмәнийа дани орт’е. Әм бежьн йәкә wа мә дьгот: „*Աղվեսի դունչը խաղողին չհասավ, ասաց՝ թթու է*“։ Wан чаха пер’а-пер’а мәсәлокед щмаә’та мә дьhатьнә орт’е „Дәве h’ьрч’е нәдьгьhиштә сева, дьго, чьqа тьршә“ у ед дьн жи сәрда зедәкьрьн, h’ьр’чер’а, севар’а гредайи. Йане „*Մի վատ կովը նախրի անունը խայտառակում է*“—дәст хwәда йа кöрманщи данин бира хwә, wәки „Ч’еләкәкә р’ехаси наве гар’анәке храв дькә“. Ль вра жи диса гәләк мәсәлокед т’әзә сәрда зедә дькьрьн, ч’еләкер’а, гар’анер’а гредайи, йане жи ед öса жи дьк’әтьнә бира wана, wәки qә ч’еләкер’а у гар’анер’а нәдьhатьн гредане. Гәләк кöрманще р’еспублика мә жи адрбещани зә’ф р’ьнд заньн, ед дине мәh’мәдие, мә öса жи бь мәсәлок у хәбәрокед адрбещани щи-щийа дани

орт'е, wана жи ед кӧрманщи дьготьн, бә'са хәбәре: „Сәбр эдән саламт олар“—кӧрманщи „Сәбр ск'анә“, йане жи „Сән ага, мән ага, инәкләри ким саг'а“? кӧрманщи: „Әз аг'а, т'ӧ аг'а к'е голька бьвә нав баг'а“ у ед дьн.

Мә бь ви щур'әйи мәсәлок у хәбәрокед урьси жи данин орт'е, ӧса жи бь сайа wана, һәрче кӧрманще урьси занбу (дӧп'а ед Т'билисие), ед кӧрманщи дьк'әтьнә бира wана, дьготьнә мә. Йа чара, бона бәрәвкьрьна мәсәлока һ'ьлбәт р'ьнд дьбу, wәки мәрьв ль гӧндада wәхтәки дреж бьма, wәхте ә'рф-ә'дәт'а, шин у шайа һазьрбуйа, ле әw йәк жь qәwата мәрьвәки дәрә. Е ӧса, qәләм дестда, готи wәхте wии сал у зәмана һәбә, бира wи р'ьнд буйа, wәки һәрр'о бәрә бәрә ед т'әзә бәрбьнвисә у сәр ед бәрәвбуйида зедәкә. Һ'ьлбәт, мә әw жи щер'банд. Дьчумә меван. Чәнд р'ожа маләкеда дьмам у wәхте ӧса тә һәw дьнһер'и нәфәре мале нава хәбәрдана хwәда щарна йәки, дӧда данин бира хwә, мә жи дәст хwәда дьньвиси у һәма бь wан мәсәле готи, ӧса дькьр, wәки ед т'әзә жи бенә бира wана. Ле әwе йәке зә'ф нәдьк'ьшанд, чьма кӧ алики wәхте меване кьн бу, алие дьн жи: мальнә ӧса һәбун, wәки нәфәре wана гәләки һьндьк мәсәлок у хәбәрок дьахфтьн.

Бь әви тәһәри мәсәлок у хәбәрокед әве бәрәвоке жь гәләк у гәләк мәрьва-жьна, мера, кал у пира, qиза у кӧр'а, һ'әта жь зар'а жи һатьнә бәрнвисаре. Хәбәрәке, жь wан һ'әмуйа, к'и кӧ р'асти мә һатнә, карбунә жь йәке һ'әта чәндьк чәнд мәсәла бежьн. Ӧса жи мәрьве хwәйе щур'ә-щур'ә п'еша, чаwа гӧндие wәхтәке т'әкмалә, колхозван, ед хәбатчиед совхоза, тракторист, комбайнчи, шван, гаван, пәздош, ч'еләкдош, баг'ванчи, т'әвьнчекьр, кәвание мала, чь п'ешәйи бежи р'асти мә һатьнә у готьнә. Гәрәке ӧса жи бе готьне, wәки хенжи мәсәлокбеже гӧнди, ӧса жи мәр'а гәләк мәсәлок готьнә кӧрманще бажарада дьминьн, хwәйе снә'тед башqә-башqә. Ль ведәре щӧда готи кӧрманще бажаре Т'билисие гәләк готьнә. Гәләк ә'франдьн ӧса жи жь бнәлие к'ӧрдә бажаре Ереване, Һоктемберйане, Эщмиадзине, Ленинакане һатьнә бәрнвисаре. Wә'де бәрнвисаре ӧса жи һатә бәлӧкьрьне, wәки һәрге әм р'асти мәсәлокбежед зә'ф занә нәһатана, дәгмә мәе мӧг'дарәки кьнда аwqа нмуне wе жанре бәрбьниви-

сийа. Бь пьрс у пьрсйара әм бь мәрьвед ӧса навсәрәйә дӧп'а кал у пир qәсьдин. О wана һәqие жи арик'арикә баш данә мә. Жь wана әм наве чәнд нәфәре ә'мьрда мәзьн биньн бир, wәки әмәке wана дһа зедәйә, чаwа—Ә'вдие Архан, 85 сали, бьнәлие бажаре Ереване, Ә'вди Бройан 79 сали, жь гӧнде Налбандйане ль сәр нәһ'ийа Һоктемберйане, Бемале Кәко, 80 сали, жь гӧнде Һоктембере ль сәр нәһ'ийа Һоктемберйане, Зәвойа Иво, 72 сали, жь гӧнде Һ'әкко ль сәр нәһ'ийа Т'алине, Гозәлйане Муса Мстойан, жь гӧнде Аршалуйсе ль сәр нәһ'ийа Эщмиазине, Мәщите Слеман (Слеманов) 69 сали жь гӧнде Т'айтане нәһ'ийа Арарате, Һ'әмзое Бәдо, 80 сали, жь бажаре Һоктемберйане у гәләке дьн.

Ӧса жи wәхте бәрнвисара мәсәлок у хәбәрока, чаwа һатийә биранине, т'реqе эзди (шех, п'ир) мәр'а гәләк готьн, аwа: шех Дәwреше К'әләш, 50 сали жь гӧнде Шамираме ль сәр нәһ'ийа Аштараке, шех Әфәнди, 80 сали, жь бажаре Т'билисие, п'ир Фәкое Мраз. жь бажаре Т'билисие, щех Ә'т'аре Шәро, 70 сали, жь Ереване у ед дьн. Ле бәле, нава гьшкада мәр'а шех Дәwреш зә'ф готьнә. Әwи эп'ещә хwәнди бу жи, блйан, гәләк у гәләк нмуне зарготьне заньбу, бь wанар'а т'әвайи бь сәда мәсәлок у хәбәрок заньбу. Т'әне лазьмбу мәрьв пьрсәк банийа бира wи у әwи дькарбу wе дәме wәкә 10—15 мәсәлок у хәбәрока сәр һәвдӧ бьгота. Әмәке wи ве дәрәщеда гәләки бәр бь ч'ә'вә, wәки әм р'ожа иро ӧса дьшекьриньн.

Бона һе т'амкьрьна мәсәлок у хәбәрока, мә кӧ дит, wәки ида зәфта мә дәрә диса ер бь ер бьгәр'ьн. кӧ мәрьвед wе жанра занә бьqәсьдьн, wи чахи әм бәрбьр'и гәләк ӧлмдар, нвиск'ар, жур'налист, хwәндк'ар у дәрсдаред к'ӧрд бун. Һивикьр, wәки әw жи али мә бькьн-мәсәлокед хwә у ед хәлqе бәрбььвисьн. Wе дәрәшеда һьнәка бь һ'ьзкьрьн щаба мә дан. Эпе'-щә мәсәлок мәр'а готьн у шандьн, чаwа бьнәлиед Ереване— докторе ӧлмед т'ариqе Шәкьрое Мһ'ойи, кандидатед ӧлмед филологие Мак'симе Хәмои, Кнйазе Ибраһим, кандидате ӧлмед к'имиае Тосьне Р'әшид, шайир Ферике Усьв, журналист—Титал Мурадов, Аһ'мәде Гоге, Барие Мәһ'муд, Ә'гите Сьншо, пенсионер Вардан Варданйан, хwәндк'аред Университета Ереване—Ә'зизе Шәwо, Ишхане Ә'слан, Мералие Бәк'ьр, Зәра Ферик, хwәнд-

к'аред Института педагогиейа сәр наве Хачатур Абовйан—Мразе Узо, Москове Щәмал, Аһ'мәде Һ'әпо, хwәндк'ара Института змане урьси и змане дәрәкә бь наве Брйусов—Светлана Байлоз, йа кӧ ӧса жи т'әви р'езкьрьна qнйатайә алфавитие буйә, хwәндк'аре Института зоовете Wәзире Фәрман, дәрсдаред нәһ'ийа Арагасе—Щәwое Мәмо, дәрсдаре әмәкдар, жь гӧнде Сип'ане, Сьһ'иде Мрад, дәрсдаре әмәкдар, жь гӧнде Ә'мьре т'әзә, Исое Хӧдо, дәрсдаре мәк'т'әба гӧнде Дерьке, Бәдьре Әмьр, дәрсдаре пенсионер, жь гӧнде Әләгәзе, Мәмлие Хәмо, дәрсдаре мәк'т'әба гӧнде Авшене, дәрсдаред нәһ'ийа Т'алине Т'емуре Тәйо, директоре мәк'т'әба гӧнде һ'әкко, Ә'гите Т'ещьр, директоре мәк'т'әба гӧнде Авт'ӧнәе, Мәщите Шәмо, директоре мәк'т'әба гӧнде Байсьзе, Гозәла Р'остәм, дәрсдара мәк'т'әба гӧнде Сабунчие, жь нәһ'ийа Масисе, Ә'гите Надьр, дәрсдаре гӧнде Һәбьлк'әнде.

Ӧса жи чәнд ӧлмдар у дәрсдаред әмәкдарә к'ӧрд бьнәлиед р'еспубликаед мәйә братие мәсәлок у хәбәрок мәр'а шандьн. Әwьн-докторе ӧлмед филологие, професор Qанате К'ӧрдо, жь Ленинграде[1], кандидате ӧлмед филологие Шамил Әскәров, жь К'әлбәщаре—Р'СС Адрбещане, дәрсдаред әмәкдар Баг'чо у Ә'зизе Иско, жь бажаре Т'билисие—Р'СС Гӧрщстане, дәрсдаре әмәкдар, Әивәр Надиров, жь совхоза бь наве Qӧр'ьлт'а Партиаейә 22-а—Р'СС Qазахстане у ед дьне.

Бь wи тәһәри сәр мәсәлокед бәрнвиси у бәрәвкьрида эп'еқә ед т'әзә жи зедә бун. Һ'лбәт, ӧса жи дькарә бе готьне, wәки мәсәлоке һе т'әзә дькарьн бенә орт'е—ә'франдьне, йа ӧе жи нава щмаә'теда нһа жи ед ӧса һәбьн, ле р'асти мә нәһатнә. Әw йәк нае инк'аркьрьне. Ләма жи хлазбуна бәрнвисара мәсәлок у хәбәрока т'ӧщара нькарә бе сәкнандьне, һәр дәма, һьндьк йане зәф' бь зәман у зменр'а тә'вайи әw т'әзә дьбьн, ед кәвьн тенә wәк'ьландьн у р'едакторикьрьне, йане жи тенә биркьрьне, пер'а жи ед т'әзә дьә'фьрьн. Ле әве дәме, чаwа һатә готьне, пьрс дәрһәqа һ'имли бәрнвисандьна wандайә, wәки бь т'әг'мина мә, мәр'а ль һәв һатийә. Пер'а жи әм бь щур'е һивикьрьне гӧһдарийа wан һ'әму мәрьва т'әглиф лькьн, wәки һәрчед мәсәлока

---

[1] Q. К'ӧрдо ӧса жи мәсәлокед Бәдрхане р'әмәтии к'ӧрдзан мәр'а шандьн.

заньн, нава хәбәрдана xwәда биртиньн, йане жи дьбһен, щи бь щи бәрбьнвисьн у бәрәвбькьн.

Хлазие әм бь һ'ьзкьрьн р'азибуна xwә дьбежьн wан һ'әму мәсәлокбежа, мәсәлокбәрнвиса, дәрсдара, xwәндк'ара, ӧлмдара у һәрче дьн, ед кӧ wәкә qәwат у занәбуна xwә кери һазьркьрьна әве Бәрәвока һәмт'омәри һатьн, әмәке xwә бь шабун теда р'етьн.

Дәрсмишкьрьн йане жи пьрса пәйһәвдӧ р'езкьрьна мәсәлок у хәбәрока һ'әта нһа жи нава мәсәлокзана(паремиолога) бь ӧлми у бь qәйдәки нәһатийә сафикьрьне. У әва йәка фә'мдарийә. Мәсәлок у хәбәрок бь щәләб у сәрәщәма xwәва щӧда, нә мина нмуне зарготьнейә дьненә-бәит'а, сәрһатийа, к'лама, ч'ир'ока, мжулийа у ед дьн. Әwана сайа шур'ә, чапмәзьнайа xwә дькарьн гәләки р'әһ'әт сәр к'ома, п'ара бенә п'арәвәкьрьне, щиwаркьрьне. Ле мәсәлок бь wи qәйдәйи наенә к'омкьрне. Чаwа һатийә готьне, мә'нә әwә, wәки мәсәлокә зә'ф зә'фьн, п'ьрнетьн, п'ьр'нишан, йәкнет йане жи йәкнишан ниньн, кӧ һаһанга щие wани ә'йни бьбини у гьшки бини сәр аwаки, системәке. Ләма жи wәхте ӧса гәләк джwари пешда тен. Баwар бькә мәрьв теда дьминә, гәләк щара те дәрнахә, чька чаwа к'ом бькә, дәрсмиши сәр һәвдӧ бькә, wәки щие һәр йәки wана зу бе дитьне, кӧ ӧлмдар, нвиск'ар, йане жи п'ешәкзанед дьне бона дитьна тьште кӧ дьхwәзьн, wәxте xwә гәләки ӧнда нәкьн, дәстxwәда флан йан беван мәсәлоке бьбиньн. Wәки дьн, әм бежьн, әвана готи qә нә мина хәбәред хәбәр-нәма бьн, wәки пер'а-пер'а щие wанә нвисаре бе дитьне.

Бона сафикьрьна әве пьрса фәрз айһай, һ'әта нһа гәләк хәбат һатийә кьрьне, ле чаwа жоре һатә биранине, баwәр бьки, һә'та нһа жи паремиолог нәһатьнә сәр qрарәки т'ами т'әмамкьри[1]. Шә'да әве йәке бәри гьшка әwә, wәки һ'әта нһа гәләк системед мәсәлок у хәбәрока дәрсмишкьрьне пешда һатьнә, ле жь wана тӧ бежи йәкә һ'имли һатбә qәбулкьрьне-т'ӧнә. Аwа, нһа әм сәр чәнд системед бь мә ә'йан бьсәкьньн, ед кӧ паремиолога пешда к'ьшандьнә.

---

[1] **Г. Л. Пермяков,** Избранные пословицы и поговорки народов Востока, М., 1968, с. 5—7.

1. Щур'е нет-т'ематикие. Әва щур'әки ӧсанә, wәки паремиолог, чаwа В. Дал[1] у һьнәке дьн хәбьтинә, кӧ мәсәлока у хәбәрока сәр нета сәрәщәма wана у сәр т'емае wана п'арәвәкьн. Wәхте wа мәсәлок һ'имли сәр нете тенә дәрсмишкьрьне, йане жи п'арәвәкьрьне. Кемасие әве системе жи һәнә.

Йа 1-е әwә, wәки чаwа һатийә готьне, мәсәлокә п'ьр'нетьн, бь чәнд нета тенә гот-не, wәхте wа паремиолог т'әне нетәкә we тинә бәр ч'ә'ва, нетед дьн жь орт'е дәртен. Wи чахи сәрәщәма мәсәлоке к'әсиб дьбә, т'әне сәр нетәке дьминә, хwә-хwә-тийа хwә ӧнда дькә, автор wәхте wа бьхwәзә, нәхwәзә, әwе мәсәлоке уймиши фькьрдарийа хwә у wә'де хwә бькә. Әw бь хwә чаwа дьфькьрә, ӧса жи мәсәлоке щигӧһези дькә, дьбә we дәре, к'едәре бә т'әг'мина wи р'астә. Әw кь әwа бь нета wи, р'астә, щәм п'ещәкзанәки дьне дькарә шаш бе һ'әсабкьрьне. Демәк, әw мәсәлока щмаә'тәк нава сал у зәмана сәр хәбьтийә, п'ьр'нет-п'ьр'ч'ьqл кьрийә, һ'ӧкӧме зәмана сәр һьштийә, ве пьрседа паремиолог бь субйективи незики we йәке дьбә, у те дәрнахә, к'а чаwа дьшһ'ьтинә сәрәщәма we, чаwа жь зәмана дьqәтинә. Дәрһәqа әве йәкеда Дал бь хwә жи дьбежә: „Wәхта кӧ әм дьqәqьщьн бьдьнә шровәкьрьне мәсәлокед бь мә тари у wана дьахвиньн нава р'абун-р'уньштьна хwәда, к'ижан ль бәр ч'ә'ве мәйә, әм гәләк щара жь нета wана дур дьк'әвьн у зоре дьдьнә аqьле хwә".[1] Кемасикә ве система дәрсмишкьрьне дьн жи әwә, wәки wәк'ландьна мәсәлока у хәбәрока зә'ф пешда тен. Мәсәлока флан п'аре, әм бежьн йа дәрһәqа дурбуне, дькарә уймиши п'арәкә дьне жи бә-йа пьрса незикбуне у ль wедәре жи авторе щие wейа бькә. Демәк мәсәлок дькарә чәнд п'арада шиwар бьбә, бе wәк'ьландьне. А. Г'аналанйан, wәки сәр we системе „Мәсәлоканийа" хwә һазьр кьрийә, дьнвисә: "Ә'йанә, wәки башqәбуна мәсәлока-йәк жи п'ьр'нишанийа п'арәкә wанә эп'ещәйә, фькьрбәлӧкьрьна әве, йане we мәсәлоке жь алие нета тәнгбуне йан фьрәбуне, йәктие, йане т'омәритие, әwе дькарьн жь п'арәке, йане бьнәт'арәке-щигӧһези п'арәкә дьн бькьн у диса бежьн, кӧ флан мәсәлок щие хwәда нинә"[2]. Демәк, бь ви тәһә-

[1] В. Даль, Пословицы русского народа, М., 1957, с. 12.
[2] Ա. Ղանալանյան. *Առածանի, Երևան, 1960,* էջ XCVIII.

ри, əва система нетт'ематикие, чаwа əм дьбиньн, нə əw система т'амə-т'əмамкьрийə, wəки мə жи нолани əwе, мəсəлокед əве бəрəвоке дəрсмиши сəр һəвдö бькьрана.

2. Система сəр хəбəра п'арəвəкьри. Əва щур'а мə бир тинə система энсиклопедиае. Аwа, əм бежьн нава мəсəлокеда наве **„Куч'ьке“** һəйə. Чаwа „куч'ьке мьнə, бəр дəре хəлqе дьə'wтə“, „Куч'ьк хwəйе хwə нас дькə“, „Куч'ьк гоште куч'ьке нахwə“ у ед дьн. Автор дьqаqьщьн, wəки чьqа мəсəлокед наве „куч'ьке“ теда һəйə, биньнə щики, к'оми сəр һəвдо бькьн у сəр һ'име элифба пəй һəвдö бьдьнə р'езкьрьне. Əва система мə бир тинə йа предметие жи. Системəкə wа бəри гьшки дькарə кери wан мəрьва бе, к'ижан мəсəлокед öса заньн, йане жи щарьна дьхwəзьн диса бира хwə бьщер'ьбиньн, чька флан мəсəлок, кö дəрһəqа куч'ькеданə, wəки бь хwə занбунə, öсанə, у пьрсед дьн. Ле ль ведəре жи наве „куч'ьке“ wəки те биранине, əw мəсəлок öса жи дькарə дəрһəqа мəрьвада бə, шöхöл у ə'мəле мерьвда бə, wəки һьмбəри хəйсəте „куч'ьке“ дьбə. Хен жь wе йəке, əw мəсəлок нете wе дьне жи дькарьн һəбьн, əw кь щие wе р'аст нəһатийə данине. Демəк əва йəка, wəки һьнə паремиолога[1] пешда к'ьшандийə, диса зə'ф чəтнайа пешда тинə, у нькарə системəкə т'амə т'амкьри бе һ'əсабкьрьне һьнда дəрсмишкьрьна мəсəлок у хəбəрокада.

3. Система дьн йа к'омкьрьна хəбəрок у мəсəлокайə, гредайи wəхт у щие бəрнвисара мəсəлокар'а, чька чь wəхти мəсəлок у хəбəрок һатьнə бəрнвисаре. Əва щур'а бона нвисара сəрһатийа флан, йане беван мəсəлоке р'ьндə, ле бона йəкщур'əйа wана, дһа р'аст зу дитьна wана-нькарə кер бе[2].

4. Öса жи щур'е предметие (тьштание) — т'ематикие һəйə,— гава мəсəлока сəр предмета п'арəвəдькьн (мəрьв, wəт'əн, ав, һ'əйwанəт у ед дьне). Ле кемасие ве йəке жи һəнə-мəсəлок, чаwа һатə готьне, бь фькре дьне жи п'əр'дəкьрийə. Предмет, əм бежьн хəбəра **дар** те орт'е, ле мəсəлок бь сəрəщəма хwəва

---

[1] **А. М. Жигулев.** Русские народные пословицы и поговорки; М., 1958.

[2] Пословицы, поговорки, загадки в рукописных сборниках XVIII—XX вв. М., 1962, с. 6—7.

нә кӧ т'әне дәрһәqа даре-данә, ле бәле ӧса жи тьштәки дьне жи дьдә нишанкьрьне. Щәләб у сәрәщәма мәсәлока һәвдӧ тенә щӧдакьрьне, тьштәки ль һәва ле чекьри те орт'е, wәки кер нае.

Щур'ед дьне жи һәнә, wәки диса си стема т'амә-т'әмамкьри ниньн[1]. Авторе wан система һәр тәһәри qаqьщинә щур'ед хwә бькьн, wәки дәрсмишкьрьна wана р'астә, дһа р'аст незики аqьланә. Әw кӧ, чаwа мә дит нава wан системада жи гәләк кемаси у нәр'асти һәнә у әва йәка нә суще wанә. Әва йәка һәма wе дьбежә, к'а мәсәлок у хәбәрокед п'ьр'һ'әзарә п'ьр'нет бь хwә чьqа чәтнайа пешда тиньн, әw жи wи чахи, гава әм бь нета хwә дьхwәзьн wана щиwар бькьн у ӧса бькьн, wәки әw бь фькьра мә бенә шровәкьрьне. Әw кӧ, әwана фькьра колективие нава хwәда хwәйдькьн, ед сьлсьләта, формасийа у бь ч'укбуна хwәва ӧса жи чәндьк у чәнд шахед wана дькарьн һәбьн. Дә wәрә, нһа бежә, чька әве зарки к'ижан шаха wанайа р'астә, сәрәйә, кәвьнә, ле ед дьн-на. Әвана, wәки дьн әм бежьн, жь алие дәрва мина дарәкә бь шах у бәлгьн, ле бәле бь сәрәшәма хwәва, әвана дәстхwәда наенә фә'мкьрьн-азӧр'ӧкьрьне. Ахьр бь фькьре хwәва әw чәндьк-чәнд щур'әнә, чька к'ижан мәрьв чаwа дьдә хәбате, нава хәбәрдана хwәда чаwа дьбежә, у чька ед дор у бәре wи wе мәсәлока готи wе чаwа фә'м бькьн, әw жи чька wе чаwа бьдьнә ахафтьне у бәлакьрьне.

Бона дәрсмишкьрьна мәсәлок у хәбәрокед әве бәрәвоке, мә жь wан система шунда тер'а дит, wәки сәр һ'име система әлифба ль ду һәвдӧ бьдьнә р'езкьрьне. Демәк, чька мәсәлок бь чь һ'әрфе дәстпе дьвә, ӧса жи wе бьгьһиньн сәр к'ома wе һ'әрфе, йане жи п'ара wе һ'әрфе, бь wи тәһәри, чь тәһәри хәбәрнәмә че дьбьн. Аwа:

АВ—авайә.

АВ авә жи—гәрәке һәйһойи һәр һәбә.

АВ агьр ведьсинә, хӧ агьр аве венасинә?

---

[1] Г. Л. **Пермяков**, Избранные пословицы и поговорки народов Востока, М., 1968, с. 6—7.

Əва система бь əлифба, баwəр бьки, йа лапə зуданə, qəдим. Гəлək щмаə'та бəрəвокед хwəйə мəсəлока щöда готи ед хwəйə пешьн, бь we системе данə чапкьрьне. Зəмане мəда жи гəлək бəрəвокед öса һатьнə чапкьрьне, чаwa бəрəвока бь наве „Мəсəлок у хəбəрокед шмаə'тед Р'оһьлате",[1] öса жи чəндьк чəнд бəрəвокед дьн, wəки диса жь алие нəширəта Академиа öлма һатьнə чапкьрьне. Бона һеса дитьна флан йане беван мəсəлоке, əм öса жи ле хəбьтинə, wəки хəбəред мəсəлока пешьн у йа дöда, пер'а жи ед сьсийа у ед дьне бь срйа əлифба бьдьнə ду һəвдö. Пəй һəвдö бьдьнə р'езкьрьне. Аwа:

Итбара хwə бəхте мəрие сə найньн.

Итбара хwə жь дəсте хwə бəрнадьн.

Итбара хwə куч'ька найньн.

Дəрсмишкьрьна мəсəлок у хəбəрока бь система сəр һ'име əлифба, айһай wək'ландьн дькарə пешда бе. Аwа, мəсəлок у хəбəрокед нолани һəв бь дəстпебуна хəбəред һəвщöда бəрəвокеда манə, чаwa:

Жьн жи һəйə, жьнкок жи һəйə,
Мер жи һəйə, меркок жи һəйə.

Ле əва мəсəлока бь шур'əки дьн жи те готьне:

Мер жи һəйə, меркок жи һəйə,

Жьн жи һəйə, жьнкок жи һəйə.

Сəрəщəма һəрда жи баwарбьки йəкə, щики хəбəра „жьн" к'əтийə пешие, ль щие дьн хəбəра „мер" у гəлəке öса.

Нһа wəхте wa чаwa бькьн?

Бь т'əг'мина мə һəрдö жи готи бьминьн. Вра, р'астə нетə йəкə, ле ль щики дəрп сəр хəбəра-„жьне"-йə, ле ль щие дьн сəр хəбəра „мерə". Ви тəһəри минани һəвбуна wана, пер'а жи щöдабуна wана те бəр ч'ə'ва. Əва йəка, бь т'əг'мина мə һьн бона зманзана лазьмə, һьм бона нвиск'ар у этнографа у һəрче

[1] Пословицы и поговорки народов Востока, М., 1961.

аспарезе дьн. Лəма жи чьqа минандьна wана һəвə, готи бьминьн, чьма кö щöдабуна wана жи дь нава wе минандьнеда һəйə. Паше мəсəлокед бь нет незики һəвдö мəрьв дькарбу нəда чапкьрьне, ле wи чахи зраре дһа зə'ф буйа, нə кö к'ар. Əw кö һəр фьрqибуна wана дькарə дəwранар'а бе гредане, фкьре т'əзəр'а, һиндарийа змишр'а, щöда готи пьрсед фразар'а. Лəма жи чапкьрьна wана фəрзə у кер һати.[1] Ле бь ван йəкар'а т'əвайи гəрəке дəрһəqа qсура əве системе жи бе готьне. Əwə, мəсəлока хwəсти мəрьв щарьна дькарə чəтьн щие wе бьбинə, теда дьминə. А һəма бона һеса дитьна щие мəсəлоке, мə öса жи тер'а дит, wəки п'арəке жи сəр бəрəвокеда зедə бькьн: п'ара нвисарнасие, wəки дьн, чаwа дьбежьн-п'ара индек'се. Дь нава wе п'ареда р'ениш (щəдвəлə) һатə данине. Нава əweда əw р'уе к'тебе те нишандайине, ль к'едəре мəсəлока т'əг'минкьри һəйə.

Аwа, навед тьштанийа-предмета һатьнə данине, чаwа бəрф, ч'йа, ч'əм, бзьн, ми, кон, һəсп, бəран у ед дьн. Бьн сəрнвисара ед öсада тенə к'ьвшкьрьне əw р'уе бəрəвоке, ль к'едəре бь хəбəред öса мəсəлок һəнə. Пер'а жи щи-щийа. Һəфснав һатьнə данине, чаwа Һ'əсо, Шезəр, Алмаст у ед маин, öса жи наве щийа, Москва, Əлəгəз у ед дьн. Демəк, ед кö дьхwəзьн дəрһəqа ван навада занбьн, чька к'ижан мəсəлокеда һатьнə готьне, дькарьн ль сəр р'уе Бəрəвоке к'ьвшкьрида щие wан бьбиньн.

Əв р'енишана wа п'ьр'һ'ьндьки, дəwса һьнə системе дəрсмишкьрна мəсəлока дьгьрьн, дəрһəqа к'ижанада жоре һатə готьне-тьштани, нəфснав у ардьмие дькарьн бьдьнə хwəндəван, wəки бь сайа wана жи зу щие мəсəлок йане хəбəрока хwəсти бьбинə, бьдə хəбате. Демəк бь ви аwайи, жь алие дəрсмишкьрьна, пəйһəвдöданина мəсəлока у хəбəрока, мə qанунəкə комплекс жи пещда анийə. Əwə, сəр система бь əлифба, öса жи

---

[1] Нəньһер'и əwе йəке-мə диса гəлəк wəк'ландьн данə дəрхьсть не, гəрəке бе готьне, wəки архива мəда хенжь йед дəрхьсти öса жи чəнд һ'əзар мəсəлок у хəбəроке т'əзəньвиси һəнə, wəки мə wəхтеда пер'а нəгиһанд нава əве бəрəвокеда щиwарбькьн. Пер'а жи, мəсəлок у хəбəроке зə'ф бесензур, wəки диса гəлəкьн, мə əве гаве лайq нəдит бəрəвокеда бьдьнə чапкьрьне.

р'енишед (щәдвәлед) тьштание, нәфснава сәрда зедәкьр, öса, чаwа әм we йәке щәм һьнә мәсәлокзанед советие жи дьбиньн[1].

Бона дәрсмишкьрьна мәсәлока пьрса р'астнвисаре жи әм гәләки мжулкьрьн. Чаwа ә'йанә пьрсед р'астнвисара змане к'öрди-кöрманщи, ль шәм мә у нә кö т'әне щәм мә һәла h'имли нәһатьнә сәр ԛрарәки, сафикьрьне. Әw йәк бь т'омәри гәләк джwарийа пешда тиньн, ле щöда жи готи, джwарие wан һе тенә бәр ч'ә'ва, гава пьрса хәбәрнәмед к'öрди-кöрманщи тенә орт'е, пер'а жи пьрса дәрсмишкьрьна мәсәлок у хәбәрока бь система әлифба. Жь wан пьрса һәма йәк дәрһәԛа р'астнвисара h'әрфа „ь"-данә, wәки дь нава хәбәрада гәләки те бьһистьне. Әве пьрседа мә хәбәред „ь" теда öса нвисинә, чаwа нһа газета „Р'йа т'әзә" у к'теб тенә нвисаре. Әwә, гава хенжь сәwта ь, нава хәбәрада сәwтед дьнә дәнгани жи һәбьн, wи чахи ь-е нав хәбәрейә пешьн нәньвисьн. Бә'са хәбәре дәwса хәбәра **бьра** һатийә нвисаре **бра**, дәwса хәбәра **гьли**, һатийә нвисаре **гли**, öса жи хәбәред дьн. Мә öса жи **әw йәк** дәрәща дәрсмишкьрьна мәсәлокада да хәбате, чаwа:

Бра хравийа бре нахwәзә.
Бра р'ебә, бра дурбә.

Бзьна бәзәк, шване кöләк,
We эваре т'әв бенә гöһер'е, у ед дьне.

Wәки дьн, мәсәлок чаwа һатьнә готьне, мә öса жи львә льв бәрнвисинә у бәрәвокеда дәрсмишкьрьнә. Ле ль вра пьрсәк дьн жи әм данә мжулкьрьне. Әw пьрса сәwтп'әв гöһастьна бу, бә'са хәбәре йа *б* у *в*, йа *h* у *h'*, *а* у *ә*, *wә* у *а* у ед дьн. Аwа, чаwа әме жере бьдьнә нишанкьрьне, мәсәлок у хәбәрокед öса р'асти мә һатьнә, wәки бь щур'ә у сәрәщәма хwәва йәкьн, ле ль щики бь h'әрфа *h* дәст пе дьвьн, ле щие дьн бь h'әрфа *h'*, мәсәлә:

Һәсп мразә, ле öса жи

Һ'әсп мразә.

---

[1] Ա. Ղանալանյան, *Առածանի*, *Երևան*, *1960*, *էջ 333—391։*
Пословицы и поговорки народов Востока. М., 1961, с. 658—734.

Wәки ед öса жи нәенә wәк'ландьне у бьн һәрдö һ'әрфада (һ у һ') нәен щиwаркьрьне, мә жь wан хәбәра щарна йәк, йа һьндьки те готьне, кьрә нава бәнде ( ). Һәрдö мәсәлок бь ви тәһәре жерьн гиһандьн һәвдö у т'әне бьн һ'әрфәкеда дәрсмишкьрьн, чаwа:

Һәсп (һ'әсп) мразә.

Ле хәбәред öса жи һәнә, wәки сәwтед wанә һöндöр'да жи жь һәвдö тенә щöдакьрьне. We йәке әм гәләки дь дәрәща п'әвгöһастьна сәwтед *б* у *в*-да дьбиньн. Сәwта *б* һ'имли дьбә сәwта *в*. Wан п'әвгöһастьна әм öса жи нава хәбәред мәсәлокада дьбиньн. Демәк, ведәре жи мә әw пьр'һьндьки гиһандьнә һәвдö, чаwа ед жоре, аwа:

Дәwса к'ере *бьбьн* (бьвьн) щәм ге,
Ге дьбьн (дьвьн) щәм к'ере.

Мьрне гор'а *р'анабьн* (*р'анавьн*),
Ә'мәле *храб* (*хрaв*) че набьн.

Әз *дьбем* (*дьвем*) һ'ьрч' вайә.
Әw *дьбе* (*дьве*) р'еч' вайә.

Нава мәсәлокада öса жи сәwтед *б* у *п* щигöһези һәвдö дьбьн у диса wи щур'әйи щи-щийа мә әw гиһандьнә һәвдö, **чаwа:**

Е *дәрба* (*дәрпа*) джмьне хwә ньзанә, мьрийә.
Е *дәрбәке* (*дәрпәке*) сәр щәwер'а банзда, карә һәрр'о жи банздә у ед дьн.

Бь wи qәйдәи öса жи һатьнә дәрсмищкьрьне әw мәсәлокед минани һәвдö, сәwтед хәбәред к'ижана йане т'ам манә, йане жи һатьнә кöрткьрьне, чаwа:

Днйа (*дне*) нә мьлк'е баве кәсийә.

Дизе (*дизьке*) го: „Бьне мьн зер'инә"
Һәске го: „Әз жь к'ö тем?"

Пьрса п'әвгöhастьна сәwтед *а* у *о* диса пьрсәкә фәрзә. Щики нава хәбәреда сәwта *а* те бьhистьне, чаwа данздә (h), ле щие дьн *о* те бьhистьне, чаwа донздә (h). Мәсәлокед öса мә щи щийа диса кьрьнә йәк, чаwа:

Сал *данздә* (*донздә*) мәhе хwәде щотә горе wи hәйә.

Жь wан хәбәра йәк жи хәбәра *хwәде*-йә, wәки hьм öса те готьне, hьм жи бь ван щур'а-*хаде*, *хöде*.

Хwәде (хаде) т'ö мала бе меван нәкә.

Хwәде (хöде) храб бькә Хнук

Чаwа хасийә, öса жи бук.

П'әвгöhастьна сәwтед *а* у *wә* нава хәбәред мәсәлокада жи әм дьбиньн. Әw жи щи-щийа мә гиhандьнә hәвдö, чаwа:

Хwәзи (хази) хундара, нә дәйндара.

Йане жи

Хwәзьл (хазьл) хундара, нә дәйндара.

Öса жи мә хәбәра хwәрьн (харьн) нвиси, чаwа:

Хwәрьна (харьна) зә'ф зьке мерьв дешинә у ед дьн.

Пьрса хәбәре qсми мер у жьн гәләк щара ль hәвк'әти тенә орт'е. Wәки wәк'ландьн зә'ф нибьн, мәсәлок у хәбәрокед минани hәвдö мә диса анинә сәр hәвдö у hәрче хәбәре щöда дьбьн, данийә нава бәнда, дьхwәзьм бежьм, wәки флан мәсәлок hьм qсми мер те готьне, hьм жи qсми жьн, чаwа:

К'ьша (к'ьше) мришке тә'на хушке.

Пьрса дьн йа хәбәре йәкани у п'ьр'анинә, wәки жь дәрсмишбуна щöмле мәрьв дькарә те дәрхә, к'а флан мәсәлок сәр нета йәканийә, йане п'ьр'анийә, аwа:

Зар' деда эт'им *дьвә*, ле öса жи

Зар' деда эт'им дьвьн.

Зар' гöла малейә,

Зар'—гöла маланә, у ед дьн.

Мә ед wа жи гиhандьнә hәвдӧ бь ве qраре: Зар' деда эт'им *дьвә* (дьвьн). Зар' гӧла малейә (маланә) у ед дьн[1]. Демәк бь ви тәhәри мә нә кӧ т'әне пьрса дәрсмишкьрьна мәсәлокед ӧса сафикьр, ле пер'а жи щарьна дӧ мәсәлок, се мәсәлок гиhандьнә hәвдӧ у бь wеба wәк'ландьна wана жь орт'е данә hьлдане. Ле hәqие к'әвә, wәхта бәрәвкьрьна мәсәлок у хәбәрока т'ӧ системед щиwаркьрьна пер'а жи р'астнвисар у йәккьрьна wана нәдьhатьнә бәрч'ә'ве мә, ләма жи дӧп'а ӧса манә, чаwа готьнә.

Мәрәме мә әw бу, wәки чь тәhәри жи hәбә, мәсәлок у хәбәрокед т'әзә бәрбьнвисьн, биньнә сәр hәвдӧ. А пьрсәкә wада готьна Владимир Дал дәрhәqа бәрәвкьрьн у бәрнвисара мәсәлокед щмаә'та урьсада ль бәр ч'ә'ве мә буйә. Әwи нвисийә: „Ә'мбара мәсәлокед мьн чь qәйдәйи йане беqәйдәйи бьhатана дәрсмишкьрьне, —әз бь хwә дьфькьрьм, бона мьн йәкә, т'әк т'әне бра бенә бәрәвкьрьне у бәрнвисаре әw, чь кӧ бәр ч'ә'ве мә мина буза баhаре дьh'әлйа".[2] Бона мә жи әва йәка буйә р'ениш, мәрәме мә жи әw буйә, т'әк мәсәлока бәрбьнвисьн у бәрәвбькьн, wәки дьн ида hәрче сьлсьләте пашwәхтие заньн. Дьбәк бь системе дьн мәсәлока бьдьнә дәрсмишкьрьне әw ида шӧхӧле wанә, hәр бра qнйат ль орте hәбә, нәйе биркьрьне-ӧндакьрьне. Пешәкзане пешдабен у дькарьн бь щур'е зәмане хwә wи qнйати у hәрче т'әзә бәрәвкьри, биньнә сәр системәкә дьне. У нә кӧ т'әне әw, ле ӧса жи wе жь се щур'е әлифбае әве гаве (урьси латини, ә'рәби) йәке бе qәбулкьрьне, пер'а жи змане литератураер'а гредайи wе пьрса р'астнвисаре жи бе сафикьрьне. Wе гӧмане, wәки дәрhәqа wан йәкед фәрзда, hәрге зу у hәрге дәрәнг, wәхте бь хwә-хwә йа хwә бежә.

*

* *

Аг'риеда әм бь шекьрдари ӧса жи бежьн, wәки hәрче мәрйе бьhистьбун, кӧ әм Бәрәвока мәсәлока hазьр дькьн, бь хwә-

---

[1] Мәсәлок у хәбәрокед бесензур жи дь нава Бәрәвокеда hатьнә щиwаркьрьне. Әве дhа нәлаиq, мә мәсәлокед ӧса wа п'әрдәкьри дәрсмишкьрьнә: Орт'а h'әрфа хәбәрейә пешьн у йа пашьн нqьтк данинә (. . .).

[2] Пословицы русского народа, сборник, **В. Даль,** М., 1957, с. 30.

xwə жи əw ə'франдьнед заргоտьне е кö заньбун, е кö жь дəр-щинаре xwə бəрньвисибун дьданə мə, йане жи дьшандьн. Жь wан мəрийаньн: бьнəлиед Ереване кандидате öлмед к'имиае Ə'зизе Хəтo, докторе öлмед физико-математикае Фəйзое Ə'гиտ, пенсионер Вардан Варданйан, хəваτчие завода нанпежие, Qадьре Əмьр, бьнəлиед нəh'йа Арагасе, дəрсдаре гöнде Сип'ане Һерик-наза К'амьл, Араме Ə'гиτ, жь əwи гöнди дəнгбеж, зöр'нəчи Мишае Усьв, дəрсдаре гöнде Дерьке Иское Əмьр, бьнəлйа нəh'йа Наирие, пəздоша колхоза Нор Гег'и Гöлизəра Авас, бьнəлиед нəh'йа Һоктемберйане, колхозване гöнде Мргашате Бəдое Р'ьзго, дəрсдаре гöнде Аргаванде Осе Заhар у həрчəнде дьне.

А бь ви τəhəри həма wəxта бəрəвкьрьн у бəрньвисаре бь h'əзара мəсəлок, хəбəрок (мəτ'əлок, həвбəнд) бəрəви сəр həв бун. Ве гаве мə τ'əне п'арəк wан əве Бəрəвокеда щиwар кьрьн, ле Бəрəвока дöда hе hазьр дьбə.

ТЕКСТ

А

Ав—авайә (авайи).

Ав авә жй, гәрәке һәйһойи һәр
һәбә.

Ав агьр ведьсинә, хӧ агьр аве
венасинә?

Ав, агьр щикинә.

Ав аше бьри, тӧ ль чәхчәхе
дьпьрси?

Ав бошбун нишана баһарейә.

Ав бьн г. гәрйайә.

Ав голада гәни дьвә.

Ав голада дьминә, бин же те.

Ав голада дьминә,
Кәвани малада дьминә.

Ав голада нае хwәйкьрьне,
Жьн малада нае ӧндакьрьне.

Ав дәwса нан нагьрә.

Ав диwерва һьлнакьшә.

Ав дьќәвә хәwе, ле дьжмьн—на.

Ав дьќьшә, qум дьминә.

Ав дьчә, бәраш щие хwәда дьминә.

Ав дьчә сәр авайә.

Ав әрде дьхәмьлинә,
Хәбат жи—мерьв.

Ав жь диwер бльнд навә.

Ав занә бьнав ль (лӧ) ќӧйә.

Ав занә бьнави ќӧйә.

Ав зәлал те,
Әлб шелӧ дькә.

Ав кӧ гӧр дьбә,
Рйа хwә дәрте.

Ав кӧ да сери, чь бӧһӧстәк, чь чар
бӧһӧст.

Ав кьнге бәре хwә дьдә чйае
бльнд?

Ав ль гәwри,
Гәwри хәньqи.

Ав ль сәр хwәрьнейә.

Ав ль сәре кание шелӧ дьвә.

Ав ль щи, ќәрәм ль щи.

Ав ль щие ньмз дьчә.

Ав нәдитийә,
Хwә пехас дькә.

Ав ньqьтк-ньqьтк бе, дьвә голәкә
мәзьн.

Ав ньqьтк-ньqьтк кевьр qӧл дькә.

Ав орта wаһ зәлал дькә.

Ав орта wаһара начә.

Ав р'абу,
Дәнг бәлабу.

Ав р'абу,
Ськ'ьр бәла бу.

Ав р'е хwәр'а вәдькә.

Ав р'йа хwә дьвинә, паше дьчә (теда дьчә).

Ав р'йа хwә занә.

Ав р'йа хwә нагöhезә.

Ав р'йа хwә öнда накә.

Ав р'оh дьдә, р'оh дьстинә.

Ав сәр зәлал буйә.

Ав серида шелö дьвә.

Ав сәр мә'си hатә бр'ине,
Мә'си ḣьшк дьвә.

Ав сәре (сәр) каниеда шелö буйә (шелу дьвә).

Ав сәре каниеда шелу дьвә.

Ав тәвьзи,
Диз дәрьзи.

Ав т'әмьзайа гöндайә (шәhәрайә).

Ав т'öнә, чьр'а хwә п'ехас дьки?

Ав т'öнә, щәwе че дькьн.

Ав т'ьм р'йа хwәда дьчә.

Ав у авайи—днйае шен дькьн.

Ав хwә щие ньмьз дьгьрә.

Ав hәвраз начә.

Ав hәйә, авайи hәйә.

Ав hәйә.
П'ьра т'öнә,
П'ьра hәйә,

Ав т'öнә.

Ав hәрт'ьм хизге найнә.

Ав ḣәта шелу нәвә, зәлал навә.

Ав чьqас бә'ре кемвә, наве we дьминә бә'р.

Ав чьqас бьqәр'ьмә,
Диса бь гöманә.

Ав чьqас жи кембә, щәwе ава бе ав наминьн.

Ав чьqаси к'ок'а даре р'акә, ахьр we даре шинкә.

Ав шелу дьвә, ч'ә'ве нәхwәш жи шелу дьвьн.

Ав, щәw щәм фланк'әсе йәкә.

Ав щие р'астда бәла дьчә,
Щие к'урда зрав дьк'ьшә.

Ав qәйа дьqәлешә,
Жьн мера öнда дькә.

Ав wәхта шелу дьвә, паше т'әмиз дьвә.

Ава бе дәнг бьтьрсә.

Ава бе п'ьра, мина мәрие бе кәс.

Ава бшкöл бәр чу, әw ав те хwәрьне.

Ава бь п'ел мәтьрсә,
Ава нәрм бьтьрсә.

Ава бьн кае.

Ава бьн кае,
К'и ньqо бу-
Же дәрнае.

Ава гәрм,
Бәрфа п'ук.

Ава гöр' дисạ мəри карə xwə
кəвьрəки бьгьрə,
Ава нəрм мəрийа xwəда öнда дькə.

Ава гöр' дьк'ьшə, мəрийа
нахəньqинə.

Авайа гöнда бəрайа р'ер'а к'ьвшə.

Авайа гöнда пə'найа р'ер'а к'ьвшə.

Авайа мала дəсти жьнанə.

Авайа малəке шенайа гöндəкийə,
Авайа гöндəки шенайа элəкейə.

Авайа нав һəweда че накьн.

Авайе бестун we зу т'əпвə.

Авайе ду же к'ьшйа, натəмьрə.

Авайе мале кəванийə.

Аве аш бьрийə,
Кəс һаж пе т'öнə.

Аве бинə жь мəсила,
Жьне бинə жь ə'сила.

Аве бьди кəвьра, кəвьре жи
шинвьн.

Аве бьч'ук, масие һур ле дьгəр'ьн.

Аве голе гəлəк бьмини, кьрми дьви,
Нае xwəрьн.

Аве гöр'ə-гöр'ə,
Аше нəзана р'аст дьгəр'ə.

Аве дəрк'əт, к'əтə нава лейе.

Аве (жь) канике дьxwи—бьшекьринə.

Аве кание дьxwи, кəвьр навежə
ч'ə'вие.

Аве канийа кем дьвьн,
Сирьке сəре к'əчəла кем навьн.

Аве канийа чьqаси ширьнвьн, бə'рада
шор' дьвьн.

Аве р'əвйам, селафе əз бьрьм.

Аве р'уе wи чуйə.

Аве сəр агьрада кьн,
Эгьр сəр эгьр нəкьн.

Аве сəр агьре тəндурада накьн.

Аве сəр сəре мəрйар'а авит, газəк, дö газ, йəкə (бöһöстəк, чар т'ли йəкə).

— Аве чьма дəнг (жь) тə те?
Дьве:—һəвале мьн кəвьрьн.

— Аве, чьр'а дəнг тə те?
— һəвале мьн кəвьр—кöч'ькьн:
Лəма дəнг жь мьн те.

Аве шəһ'вканйа нə тенə
һьлч'ьнандьне, нə жи
вəxwəрьне.

Авед ч'əма чьqаси шелувьн, бə'рада
зəлал дьвьн.

Авер'а дə'w навə.

Авə дурə, фланкəсе xwə п'ехаскьр.

Авр'уйа куч'ьке xwəрийə.

Агьр башə, ле бəле, һəр агьр
нəxwəшə.

Агьр бе алав набə.

Агьр бəр п'ие wи дьбə ав.

Агьр бəр фланкəсе дьчə.

Агьр бəри маледи, бина ду же нае.

Агьр бəри һ'əр'ие дайə.

Агьр бəрди мала фланкəсе,
Бина бисо же нае.

Агьр бəрдьне,
Бина п'ишо же нае.

Агьр бь аве дьтэмьрэ.

Агьр венэк'эвэ, ду дэрнае.

Агьр гöла звьстанейэ.

Агьр гöр' дьбэ, һэркэс фрике хwэ
бэр дьqэлинэ.

Агьр гьртьбу мала йэки,
Е дьн сэр у п'е ль бэр дьк'ьзьранд.

Агьр гьртэ т'эпэльке Һ'эта льнге сип.

Агьр гьртэ qафе фланкэсе сип.

Агьр да зоме, хwэ жи чу жоре.

Агьр жэ'ра мэ'ра бэтал дькэ.

Агьр кö венэк'эвэ, ду дэрнае.

Агьр кö э'рде дьк'эвэ, тэр'-Һ'ьшк
т'эв дьшэwьтьн.

Агьр кöч'када майэ.

Агьр к'эт мала qиркэр, кэси баwэр
нэкьр.

Агьр к'этийэ мал-мэзиле (мэзэле)
Э'р, кэс баwэр нэкьр.

Агьр лода гиһе к'эт, дьвэ весэ,
Лода пему к'эт-венасэ.

Агьр лода йэки к'этбу, е дьн
һатбу хwэ бэр гэрм дькьр.

Агьр лода йэки к'этьбу, һэр
кэсэки (йе дьнжи)
Фрике хwэ бэр дьqэланд.

Агьр лода мэрийа дьк'эвэ, һэркэс
Фрике хwэ дьqэлинэ.

Агьр лода мьн к'этийэ,
Эw жи (һатийэ) qэлиноке
Хwэ бэр дьqэлинэ.

Агьр мала дэрэwин к'эт, кэсэки
баwэр нэкьр.

Агьр мала йэки к'этьбу, е маин
Сэрп'е бэр дьк'ьзьранд.

Агьр мала wи к'эт, кеч'а кор жи
Дэwса wаре wи нэма.

Агьр мьн к'этийэ, тö жи нфте
Сэрда дьки?

Агьр сери к'этийэ, эw жи фрике
хwэ бэр дьqэлинэ.

Агьр сэрда бари.

Агьр тэндуреда т'öнэвэ, пе льнга
тэндур гэрм навэ.

Агьр у пэмбö һэв накьн.

Агьр хлас бум, т'офан мьнр'а һат.

Агьр һэйэ бьн qонщаданэ.

Агьр wе боғазе к'эвэ, ч'э'в чь
дьк'эвэ, дьве:
„Мьнр'а бинэ".

Агьр wэки дне к'эвэ,
Гöрзэки wи навда т'öнэ.

Агьр wэки лода дьк'эвэ, хэлq жи
Фрике хwэ бэр дьqэлинэ.

Агьре дьл дайэ сэр агьре щэгэре.

Агьре дьла,
Агьре села.

Агьре дьла дьла дьшэwтинэ.

Агьре дьла мина даре бэр пела.

Агьре дьла мраза дьqэдинэ,
Хwэрьне наqэдинэ.

Агьре даре чаме нагьһижэ агьре
дьла.

Агьре гöр'вэ, һэрк'эс дэрдана хwэ
дьдэ сэр.

Агьре гöр'и qонщадайэ.

Агьре лода тә к'әтийә,
Һ'әфса щинара же бькә.

Агьре мала хwә, нәкә мала хәлqе.

Агьре мовәте мәрийа нашәwьтинә,
Дьла дьшәwьтинә.

Агьре мьни, wәхта әз венәсиньм,
т'ӧ к'әс венасинә.

Агьре тә тә к'әвә.

Агьре фланкәсе мә к'әтийә.

Агьре хәлqе бәри мала хwә мәдә.

Агьре хәлqе мәрийа гәрм накә.

Агьре хwәш жь мазуване храб
четьрә.

Агьре шәве незик хӧйа дькә.

Агьре qонща дәрәнг ведьсә.

Агьрә, мала дьк'әвә,
Һ'әта зваре хәлqер'а дьхәвьтә.

Агьрр'а нак'әвнә Һ'әнәка.

Агьрр'а нализьн.

Аг'а бедәстәк навә.

Аг'а готийә:

„Wәки әз бежьм т'ӧнә, кәс баwәр
накә".

Аг'а йәки дьгьрә, йәки бәрнадә.

Аг'а каштана нахwә.

Аг'а һерс дьбә,
Аг'а мьн дьк'ӧтә,
Әз һерс дьбьм,
Аг'а мьн дьк'ӧтә.

Аг'айи бь хӧлам,
Хӧлами бь олам.

Аг'айи к'ефеда,
Малә бьн бәрфеда.

Аг'айи ль к'ефейә,
Ле малә бьн бәрфейә.

Аг'ак һат дәрда,
Хӧламе мqим р'авә бәрда.

Аг'е готә мртьв:
— Әзе р'абьм ль тәхьм.
Мртьв го:
— Әзе р'унем.

Аг'р-ог'р мьрьнә.

Аг'рәт имана мерьвә.

Аг'рәт имане пештьрә.

Аг'ри аг'рийа пашьнә.

Аг'ри-аqубәт Һ'әта (бәр) дәве гор'е.

Аг'рйа дне п'учә.

Аг'рйа дране дешә к'ьшандьнә,
Жьна храб бәрданә.

Аг'рйа мә кӧ дәсте р'оме бә,
Бра дәве баве р'оме бә,
Ле т'фаqа мә бра аг'рйа мә бә.

Аг'рйа шәр'а п'ошманийә.

Ада мере бәребә.

Адан ве мәшкеда бу.

Адар—ль дәр,
Нә Һ'әму дәр.

Адар нә баһарә,
Дәви—нә дарә,
Qиз—нә wарә.

Адар нә баһарә,
Хох нә дарә,
Qиз нә wарә.

Адарә—дәwи дарә.

Адарә, дәwи дарә.
Вра нинә—
Мусьл-Шәнгалә.

Адарә—мәшк у сеп'и
һатьнә дарә.

Адаре—хәдарә,
Нә врә—
Ч'йае Шәнгалә.

Ае бзьна к'ол йа кәлр'а наминә.

Ае ви дәсти дәсте дьнр'а наминә.

Азайи һатә дне,
Змане лал һатә вәкьрьне.

Азапе мала xwә бә,
Паше е хәлqе бә.

Айе дәсте ч'әпе дәсте р'астер'а наминә.

Айе к'әси к'әсәкир'а наминә.

Айе момьна зальмар'а наминә.

Айе момьна
Наминә зальма.

Айе момьне
Наминә зальме.

Айе шәве ле К'ьсрәтә.

Айке альма наминә зальмар'а.

Айке бзьна к'ол йа кәлр'а наминә.

Айтийа щинер
Щинарә ширьнә.

Ал-вера Р'остойә.

Ал жи xwәкә-йәкә,
Шал жи xwәкә-йәкә.

Алаве сәре wи гьрт.

Алверчи р'öһе xwә дьшәwьтинә.

Але дәри р'уне, wәки щие тә бьбьн сәре жорьн.

Аләмәт—qйамәт.

Алик шинә,
Йәк шайи.

Алики дәве К'әлалә,
Йәки К'әрамә.

Алики дне шинә, алики шайә.

Алики днйае к'әнә,
Алик жи грийә,
Иро дьмрьн,
Сбе дьк'әньн.

Алики картоле гәни бу,
Алие дне гьзьрки дьвә.

Алмаст жи бьк'әвә дәсте wи,
We бежә: „кәвьрә".

Амьнйа xwә нә п'ор' бинә,
Нә гошт бинә.

Ан ба дина р'абуйә,
Ан нане щәһ xwәрийә.

Ан бькә—мәләрьзә,
Ан нәкә—мәләрьзә.

Ан әвәли,
Ан аг'ри,
Аг'ри зорә.

Ангори дәве xwә хәвәрдә.

Ангори диwер жи һәр'и лазьмә.

Ангори зәвие т'охьм лазьмә.

Ангори лК'ефа xwә п'ие xwә дрежкә.

Анәмәт бьхwи, зьке тә пе wи анәмәти т'ер навә.

Анәмәт гöнәйә.

Анәмәт дьхьнә нав xwәлие.

Анәмәт ә'рд жи xwәй дькә.

Анәмәт хас у хама напьрсә.

Анәмәт һәйә qйамәтә.

Анәмәт чәтьнтьр днеда тьштәк т'ӧнә.

Анәмәти qийамәтә.

Ани (жь) дәрийа,
Да хера мьрйа.

Ани щие xwә,
Р'акьр р'уе xwә.

А'нийә дәрийа—
Дьдә хера мьрийа.

Анина баране, баран дьвә.

Анина бе, бе жи бьвә.

Анина лейе, лейи дьвә.

Анч'ька—панч'ька,
һа дьдә тьрчька.

Ап брази ӧндакьр,
Хал харзи р'акьр.

Апа брази дакьрьн,
Хала харзи р'акьрьн.

Апо мәзьни, xwә-xwә пәсьни.

Ар дь к'отки кәвьнданә.

Ар дьчә, капәк дьминә.

Ар мьн әләкьр,
Пәqләwә хәлqе xwәр.

Ар мьн xwәрийә,
Капәк тәр'а майә.

Ар пәлурә, мьн qәбулә.

Ар т'ӧнәвә,
Капәк жи т'ӧнә.

Ар һатә әләккьрьне, we сәр әләке бе к'ьвше.

А'р аветьнә бәр сан,
Са нәхwәр.

Араq т'ӧнәбу бьхwәра, ижа
Дьхwәст пьшта xwәхә.

Араq чьqа т'ез бә, we Һизе xwә бьдьр'инә.

Араqе бьди к'әра, к'әр жи дькьнә зир'ини.

Араqе бьхwә нәр'ьндә.
Шәраве бьхwә р'әнг бьдә.

Араqә чьqас т'ез бә, we Һизе
Xwә бьт'әqинә.

Арване мьн ашә.

Арване сале саледа дьчә.

Арване тә ашә?

Арване т'ер'а бра т'ӧнәвә,
Кнезайа qизин бра һәвә.

Арване т'ер'ини т'ӧнәвә,
Омьда жьнин һәвә.

Аре кәwара
(Әме) бьхӧн Һәта баһара.

Аре кәwара—
Р'ьсqе баһара.

Аре кәwаре
Р'ьсqе баһаре.

Аре xwә бет,
Капәка xwә р'ет.

Аре xwә әләкә,
Әләка xwә дардакә.

Аре xwә пә'тийә,
Капәка xwә р'етийә.

Аре wи һәла һе ашә.

Арик'ари, йәкити,
Мури кьрьн р'усьпи.

Арзан к'ьр'и,
Зу дьр'и.

Арк'ане бә'ре р'адьбьн,
Гәмйа хwәда батмиш дькьн.

Арш—верьше дьки,
Йан те бьн к'әви,
Йан те сәрк'әви.

Арьш—верьш бранә.

Арьш—верьша достар'а Һ'әрамә.

Арqа фланкәсе qәлйа.

Ар'ика к'әсива (пиана) ду нагьрә.

Атийа wи һәйә.

Афьр' ченәкьрийә, һәспе тинә.

Ах, ах бәр гола данәйнә баг'
Бәдә'сьла нәкә чрах.

Ах, ах, бәр гола данәйнә баг',
Бәдьлә'сьла нәкә шәмчрах.

Ах, ах, доре гола дамәйнә баг',
Бәнде беә'сьл мәкә чрах,
Паше нәбеж:—Т'әйш, нәбе ах.

Ах, ах, дьл мьн бу дах,
Дьле Һ'әзни навә чрах.

Ах (хwәли) дьк'шинә.

Ах ль мьн Һ'әта бәр дәве гор'е.

Ах, офин бона исанәтә.

Ах, Һ'әта бьвьм т'әрах,
Ах, Һ'әта бьмьрьм—ах.

Аха жь эле хәйдийә,
Эл һаж ахе т'öнә.

Аха жьн у мер щикийә.

Аха карә гавантие бькә,
Гаван жи карә аг'атие бькә.

Аха we к'ьшандә вра.

Аха wи к'ьшанд we дәре.

Ахе мамьнан наминә бь чу (т'ö)
зальман.

Ахин дькә, бәне пьште дьqәтә.

Ахунд хәта хwә занә.

Ахрат тә'рийә, кәсәкива нае к'ьвше.

Ахьр Шам, охьр Шам.

Ахьр Шә'м, охьр Шә'м,
Т'öнә мәри, wәки к'аса мьрне нәкә
тә'м,

Ахьр, охьр хwәлие мәр'а бьвә
мк'ан.

Ахьрие әw глие пе хуна сöлҺ'абә.

Ахьрийа мьнә, нә гöне wәйә.

Ахьрйа храв чь Һ'әwще гуйе санә.

Аһа бькә, аһа бьхwә.

Аһьлар'а аqьл-мә'рифәт,
Щаһьлар'а мал-дәwләт.

АҺ'мәде Хани бә'лгие бәр сәре
щмаә'тейә.

Аш алики, ашван алики.

Аш бе ав нахәвьтә.

Аш бе, сәре wи арвә ле баwәр
накьм.

Аш бе чәqчәq навә,
П'адша бе т'ащ навә.

Аш бәр аве чедькьн.

Аш бәр аве чуйә, дьве: „К'а чәqчәqа
wи".

Аш гöнәйә, гәрә теда дьзие нәкьн.

Аш дест (рода) чуйә, пәй чәqчәqе к'әтийә.

Аш дьгәр'ә бь аве,
Кöр' hлтинә к'аре баве.

Аш дьгәр'ә бь аве,
Кöр' hлтинә снә'те баве.

Аш дьшöхöлә ль сәр аве,
Лаw дьгьрә шöхöле баве.

Аш кавранәки,
Ашванчи жи кавранәки.

Аш мьлк'ә, ашванти нә т'ö п'ешәйә.

Аш öнда кьрийә, чәqчәqе дьгәр'ә.

Аш хәмәки, ашван хийаләки.

Аш хийаләки, ашван хийаләки.

Аш Һәwаләки, ашван хийаләки.

Аш чуйә, т'әзә пәй чәqчәqе к'әтийә.

Аш чуйә, чәqчәq майә.

Аш qийарәки, ашван qийарәки.

Ашван навә п'ошман.

Ашван т'öщар набә п'ошман.

Аше бе ав ар наhерә.

Аше бе ав дьгәр'инә.

Аше бе ав сәр сәре мәрийа дьгәр'анд.

Аше бе ав Һәб наhерә.

Аше нәзана карә бе ав бьгәр'ә.

Аше нәзана р'аст дьгәр'ә.

Аше нәзана хwәде дьгәр'инә.

Аше хал-харза.

Аше хал у харзанә.

Аше wи р'аст (ч'әп) дьзвьр'ә.

Ашәк майә, тә арване хwә ле нәкьрийә?

Ашәк нәмайә, wәки карване хwә ле пәйакә.

Ашәк нәhьшт, wәки арване хwә лекә.

Ашәки бьhелә, wәки арване хwә леки.

Аши т'ози-т'әбарә.

Ашкәла ощаха дьҺәбинә,
Дьзива ощаха wәлдьгәр'инә.

Ашкәла шина мьн дькә,
Дьзива т'ърба мьн дьк'олә.

Ашьq нава щмаә'те дьбә ашьq.

Ашьqа hорәhорә,
Qава т'ьре днйа корә.

Ашьqчи дәнгбеж дьбә,
Дәрдöлу п'ър'беж дьбә.

Аqа к'әсиви нькари позе хwә т'әмизки?

Аqа тмайә дон жь меше дәрдьхә.

Аqа qöр'ә буйә, хwәде жь бир кьрийә.

Аqаси qлерә, дәве мә'рда бьшойи,
We Һьшкбә.

Аqубәт hәвә,
Р'аст-р'астә,
Ч'әп жи р'аст дьвә.
Аqубәт т'öнәвә,
Ч'әп-ч'әпә,
Р'аст жи ч'әп дьвә.

Aqубәт чawa һәвә, мәрьве р'е һәр'ә,
Аг'ри гәрә пер'а бе.

Aqьл ава нәч'ькйайә.

Aqьл aqьл зедәйә.

Aqьл aqьла зедәтьрә.

Aqьл базаре нафрошьн.

Aqьл башдьр, нә йашдьр.

Aqьл баштийанә,
Нә йаштийанә.

Aqьл бәдәwйа мәрийа наньһер'ә.

Aqьл, дәwләте һәвр'а шәр'кьрьн,
Әwe го:—Әз,
Әwe го:—Әз.
Аг'рие дәwләте чу хwә авитә aqьл.

Aqьл—дәwләтә.

Aqьл занә.

Aqьл зер'а дьвинә,
Дәwләте жи пер'а тинә.

Aqьл йаше мерьв нинә, сәре мерьвдайә.

Aqьл карә ч'йа wәлгәр'инә,
Ч'йа нькарә aqьла wәлгәр'инә.

Aqьл кӧ һәйә п'әрwәда мәрийайә.

Aqьл кӧ һәйә т'аса зер'инә,
Сәр һ'әму кәси нинә.

Aqьл кӧ һәйә т'аще зер'инә,
Сәре һ'әму кәси нинә.

Aqьл мәзьнае, пьч'укае нинә.

Aqьл мәзьнае, ч'укае напьрсә.

Aqьл нә бьч'укаейә, нә мәзьнае.

Aqьл нә гәньмә, wәки чап бьки.

Aqьл нә жь ә'мьрә, сәрийә.

Aqьл нә те к'ьр'ин, нә те фротан.

Aqьл нә т'аще зер'инә,
Кӧ һәр кәс бьдә сәре хwә.

Aqьл серидане, нә саладанә.

Aqьл серидане, нә qальбданә.

Aqьл сәр aqьлар'анә.

Aqьл сәрийайә,
Нә ә'мьрайә.

Aqьл—сәwда—
Хwәде һәwда.

Aqьл тьштәки башә,
Мина т'ащәки сәрйайи нәхшә,
Дури хорте к'әләшә.

Aqьл тьштәки ӧсанә, хwәйава жи
Нә ә'йанә.

Aqьл тьштәки һайә—
Нот'лайи т'ащәки нәхши ль сәрйайә,
Хwәде п'ара һ'әму кәси ле нәдайә.

Aqьл т'аще зер'инә,
Сәр һ'әму кәсида нинә.

Aqьл т'аще зер'инә,
Сәре һ'әму мәрийада т'ӧнинә.

Aqьл т'аще зер'инә,
Сәре һ'әму кәсида т'ӧнинә.

Aqьл т'аще зер'инә,
Сәре һ'әму кәсида нинә.
Дури хорте лаwинә.

Aqьл т'аще зер'инә,
Сәре һ'әму кәсир'а нинә.

Aqьл т'аще зер'инә,
Сәре һ'әму мәрьвада нинә.

Aqьл т'ащә,
Хwәйи пер'а мот'ащә.

Aqьл т'öнəвə,
həбуне жь к'ö həвə?

Aqьл həбə,
Дəwлəт жи we həбə.

Aqьл həвə,
həбуне həвə.

Aqьл həвə,
Һ'əwщəйи пьрса навə.

Aqьл həйə,
Дəwлəт т'öнə,
Дəwлəт həйə,
Aqьл т'öнə.

Aqьл həйə дəwлəте зедəтьрə.

Aqьл həйə ч'йайə,
Aqьл həйə гонгьлəки валайə.

Aqьл ль сəрийə, нə ль бəжьнейə.

Aqьл ч'ук у мəзьн напьрсə.

Aqь'л к'əмала xwə hьлшандə орт'еда.

Aqьл феза гьшкийə.

Aqьлбəнд глийа (тьшта) дəрдьхьн.

Aqьле бəнде бльнд чокадайə.

Aqьле бльнда сəре чокеданə.

Aqьле гран,
Баре сьвьк.
Aqьле сьвьк,
Баре гран.

Aqьле кем, бəла льнгайə.

Aqьле к'е həвə, льнге xwə
Накə агьр.

Aqьле кöр'и
Сə теда бьр'и.

Aqьле кöр'и,
Щə'нуйа дельбьр'и,
Ə'щеб əw ə'щебə,
Кö нəфьр'и.

Aqьле мəзьна зедəйə.

Aqьле мəрийа т'ö чоке мəрйаданə?

Aqьле мəрьв, дəwлəта мəрьв йəкə.

Aqьле сььк,
Бари (баре) гран.

Aqьле сььк, баре wи
he гран дьбə.

Aqьле сььк,
Льнге чапьк.

Aqьле тə həйə бра сəре тəда бə,
Мəбə савуна сəр дəсте Һ'əму мəрийа.

Aqьле т'ам xwəде надə həркəси.

Aqьле т'əмам сəре həркəсида т'öнə.

Aqьле xwə бьшеwрə, чьр'а мə дьшеwьри?

Aqьле xwə бьщьвинə,
Бадə дəве xwə мəшьҺ'тинə.

Aqьле xwə нəкə т'əви дик,
Буи həвале дик, Һ'аша, нöкöле
Тəе гудавə.

Aqьле xwə т'əви нане xwə харийə.

Aqьле хəлqе шöхöле xwə мəкə.

Aqьле щаhьла мина аше бе авə, чийə?

Aqьле wи зер' дəрк'əт.

Aqьле wи кемə, п'ор'е wи дрежə.

Aqьле wи нə сəри wидайə,
Aqьле wи чоке wидайə.

Aqьле wи нагьhижә глйә.

Aqьле wи сери фр'ийә.

Aqьле wи hәвә,
We дәwләта wи hәвә.

Aqьле wи qаси бәжна wи нинә.

Aqьли свьк,
Бари гран.

Aqьли сәрйайә,
Нә бәжнейә.

Aqьлар'а глики бежә,
Ле беаqьлар'а—һ'әзар.

Б

Ба бзуза бәрфайә,
Мәри бзуза ч'йайә.

Ба ви али дьхә,
Wи алир'а дәрбаз дьбә.

Ба готә мәрәке:
Дәри вәкә, кае биньм техьмә тә.
Го:—Ка мьн дәрнәхә, мьн нәлазьми ка тәйә.

Ба дьве кадине:
— Дәри вәкә әз кае биньм.
Дьве: — Дури мьн hәр'ә, ка тә бини мьн нәлазьмә.

Ба дәре фланкәсе вәдькә, ба жи дьгьрә.

Ба дәре wә вәдькә,
Ба дәре wә дьгьрә.
(кәс начә-нае).

Ба дәрәwина—
Wape к'оч'әра р'әшә.

Ба диwape дәрва дьхә.

Ба ә'wре р'әш шьвк'ӧт кьр.

Ба к'и али те,
Xwә дьдә wи али.

Ба кӧ бе, qәрп'уза жи дькарьн бьдьнә бе.

Ба леда кьндьда кәр'әбаш бьр, го:
„Же дәр бум, шӧкӧр, ьж тә че бум".

Ба те бәрфе дьһ'әлинә (wapзәба).

Ба т'ӧнәвә,
Алк'ане бә'ре р'анавә.

Ба т'ӧнәбә,
Сәре чьл-чола наһ'әжә.

Ба т'ӧнәвә,
Qьрш-qал наһ'әжьн.

Ба у баран сәр мала фәqир.

Ба hәйә к'аре дьдә мәрийа,
Ба hәйә зйане дьдә мәрийа.

Ба хәбәра тинә.

Ба шванә, ә'wьра дьщьвинә.

Бабане мера—мерьн.

Бав аш те, кӧр' же qьсә дькә.

Бав гәрәке пәй к'аша кӧр' hәр'ә.

Бав зӧр'әте xwә ӧнда дькә,
Эл мәрийа ӧнда накә.

Бав диwape дәвранә.

Бав дькарə нəh кöр'а хwəйкə,
Нəh кöр' нькарьн бавəки хwəйкьн.

Бав дьмьрə, зар' ньзаньн баве wан мьрийə.

Де дьмьрə, стуе wан хар дьвə.

Бав əснафе кöр'ə.

Бав жь кöр' ћьз дькə,
Ле кöр' баве нас накə.

Бав кöр'е хwə нас дькə.

Бав кöр'е хwə нас дькə,
Де qиза хwə занə.

Бав навə wəк'иле кöр',
Кöр' навə wəк'иле бав.

Бав нə wəк'иле кöр'ə.

Бав нəтьрсə
Кöр' ширəт накə.

Бав осте кöр'е хwəйə.

Бав пспоре зар'а хwəйə.

Бав п'ире кöр'е хwəйə.

Бав сəйə, кöр' жи wайə.

Бав у пьс жи жь həв дьхəйдьн.

Бав хəйбəта зар'а хwə накə.

Бав чаwанə,
Кöр' öсанə.

Бав чийə, wəки кöр' чьбə?

Бавада зар'ö эт'им навə,
деда эт'им дьвə.

Баве баш, кöр'е-qолайи.

Баве бе qиз ч'йае бе авə.

Баве го: „Кöр'о, həр'ə пез вəqəтинə".
Кöр' го: „Əз чьма həр'ьм, тö".

Баве зар'а ə'йсайə,
Чьqа р'адьбə, р'удьне дисайə.

Баве кöр'и кöр'дунда,
Хwəйа хwə тинə баве qиз-омьда

Баве К'öрдстане мəзьн буйə.

Баве к'оти кöр'е qəнщ ле дьк'əвьн.

Баве льнге хwə hьлдайə,
Əwи данийə дəwсе.

Баве мера мерьн.

Баве мьн гəдəйə,
Баве тə ахайə.
Баве хwə нəкə həвале баве мьн.

Баве млəта—урьсə.

Баве мьн гəл мьн бə,
Əз гаванəки чемə.

Баве мьн кöштьн,
Чь сйар, чь пəйа?

Баве п'ак мəзəле wи бəр дəре qизейə.

—Баве тə сйара кöшт, пəйа кöшт?
Го:—Кöштьн.

Баве фланкəса красəки бун.

Баве фланкəсе сəре ћəфт п'адшайə.

Баве храв чьqа кöр'е wи башвə жи,
Наве хравие сəр həйə.

Баве хwə бьвинə,
Гöне хwə хwə бинə.

Баве хwə дуртьр дь.и.

Баве хwə зедəтьр хəбəрдьдə.

Баве xwə кöштийə,
Гор'е сонд дьxwə.

Баве чь ани, к'əда баве дьxwə,
Йа де жи п'е дькə.

Баве чькьр,
Wəки пьс чь бькə.

Баве qиза сöлт'анə.

Баве wи чь xwəрийə,
Əwe жи wи бьxwə.

Бавежи тəндуре,
Бина qьмьл же нае.

Бавкöштие баве мьн жи беxwəйи нəвə.

Бавкöштие мьн р̣ожа öса чəтьн нəвинə.

— Баво, мьн дьзəк гьртийə.
— Бьгьрə, бинə.
— Баво, пе нькарьм.
— Дə т'əслими xwəдекə, бəрдə, wəрə.
— Баво, нə мьн бəрдайə, ижа əw мьн бəрнадə.

— Баво, мьн зер' дит.
— К'ане?
— Мьн öндакьр.

Баво мьрийə, т'əзə сəре баво сонд дöxwə.

Бавти тьштəки чейə,
Зəйнəта р'у днейə.

Бавти тьштəки чейə,
Кöр'ти-бавти—зəйнəта
Р'у ə'рдейə.

Багəр чь занə, шəwата к'əсиб т'öнə.

Баг' бе дар набə.

Баг' кöлилк дьдьн сале дəрпəке.

Баг'е бе гöл,
Красе бе мьл,
Гае бе щьл—йəкьн.

Баг'е мəйə,
Р'əз мəрие башqə дьвьн.

Баг'е незики аве гöл дьдə.

Баг'е нəмəрдда гöл шин навə.

Баг'е xwə һьштийə, е xəлqе ав дьдə.

Баг'че нəмəрда тьшт ле шин навə.

Баг'чə бе гöл навə.

Бадə, мəдə сəр р'ейə,
Букə бь дьле зə'вейə.

Бадиһəwа xwə бəр баране шьл дькə.

Бадиһəwа xwə бəрмəдə,
Бьсеwрин, паше xебəрдə.

Бае бедəре һат, һəркəс бедəра xwə дьдə бе.

Бае гöр' мала дьжмьнда жи р'анəвə.

Бае гöр' гöр'ин,
Жьна вьр'-вьр'ин.
Жь wан тьштəк набə.

Бае гöр'кьри,
Жьна вьр'кьри,
Wана тьшт ченабə.

Бае мера р'абə,
We зəвəша бьдə бе.

Бае мьн кö һат,
Əзе бедəра xwə бьдьмə бе.

Бае пьрскə,
We щие кə... бьзанбə.

Бае р'ə'ме ле р'абу.

Бае Саме мала тə р'авə.

Бае Саме мала фланкәсе р'абу.

Бае све мәрийа нәхә, е эваре һеч.

Бае сорә—
Сḣәте к'әте.

Бае тö ании,
Баране тö ании?

Бае хәзәве к'әнге р'абу, һежа we
гöр һаж qәwата хwә һәбә.

Бае хwә мьн анийә.

Бае чь бькә кевьр?

Бае щаһьла баки гöр'ә.

Базар—базара ә'wльнә.

Базар—базара пешьнә.

Базара кö хwәйи нә сәр бә, we
чаwа бә?

Базара малда, дәрва дәрбаз навә.

Базара тә незик бу,
Чу дәрк'әтә Диһарбәк'ьре.

Базара хер-хwәде херкә.

Базара һәр тьшти һәйә,
Базара дьла т'öнә.

Базара һәспе шаһ дькьн (йане
гәләки qöр'әнә).

Базарбаши занә базара хwә
чаwа бькә.

Базарә, хö лаqьрди нинә?

Базьрган—бе дәнг набә,
Мьри—бе р'әнг набә,
Ḣакьм—бе хәзәб набә,
Әһәли—бе базар набә.

Базьрган те, мьрьн дьк'әвә бира
Исанәт, дьве—„Мьрьн бир, мьрьн
бир".

Базьргане бехwәйи кәс ньзанә п'ара
к'ейә.

Базьргане мьрне базьрганәки
мәзьнә.

Базьргане мьрьне һат—чу.

Базьне стöшкәсти к'öр'а һат?

Балт'е мьрьне, балт'әки гранә.

Балт'е тә к'ока мьн,
Балт'е хwәде к'ок'а тә.

Балт'е Ḣәбу Нәщар т'әрша wи к'әвә.

Балт'е w'и т'öнә
Дьчә мешә дара бьбьр'ә.

Балт'ә дәстие хwә набьр'ә.

Балт'ә дәстие хwә нат'әр'ешә.

Балт'ә жи лехи,
We саг' бьвә,
Ле йа зман саг'навә.

Балт'ә кевьр к'әт.

Балт'ә смеле набьр'ә.

Балт'ә чьqаси ковә сама wи һәйә.

Балт'әчи дар бьр'и,
Е сәр дара, гöмана хwә хwәде
нәбьр'и.

Балшевик ч'ара к'әсибанә.

Банге we дне Ḣәсавә.

Банздана тә'жие карә пьшта һәспе
жи бьшкенә.

Банздана һәспе пьшта сйара
дьшкенә.

Бар ге накöжә,
Сәрбар ге дькöжә.

Бар мьн наешинә,
Сәрбар мьн дешинә.

Бар хар бу, гәрәк һәвал һәвә р'асткә.

Бара дьле мәзьна фрәйә.

Баран бари, ә'рд һәwьqи.

Баран бари, к'әрсә го:
Кәвьр, тӧе чаwа бьки?

Баран бари, к'әрсәк
Һ'але кевьрда грйа.

Баран бари, qәлше ә'рде т'әмам т'әв хьстьн чу.

Баран бе, ә'wр жи бьбарә, дьвежьн:
— Дә'wата гӧр р'увийә.

Баран—бәрәк'әтә.

Баран дьбарә,
Ә'рд п'ае хwә дьдә.

Баран дьбарә,
Ә'рд хwәш дьвә.

Баран (дьчә) сәр бә'ра дьбарә.

Баран нәбарә,
Лейи т'ӧнә.

Баран те шли-шлоп'ә жи пер'а те.

Баран һат, qәльштика кәвьра т'ьжи бу.

Баран һат, qәләштәке ә'рде к'әтьн һәвда.

Баран һат, qәлиштәке ә'рде ӧнда кьр.

Баран щәм гӧр д'әwәтә.

Баран щие ав дьбарә.

Баран щие шин дькә.

Барана нисане
Четьрә мале Хӧрстане.

Барана свәда,
Т'алане эварда,
Шәр'е све—хера эваре четьрә.

Барана тә'ве да,
Барана гӧр—р'увийә.

Барана һур бьбарә,
Һ'әфт тәвәке ә'рдеда дьчә.

Баране гӧшә-гӧшә,
Дәнге дәфе дурва хwәшә.

Баране чь бькә кевьр,
Ширәте чь бькә мәрие дин?

Барани, сәр зәвйа хәлqе дьбари.

Барбьре к'е ч'еләквә,
Wе ч'йа бьминә.

Бар дагьртьн һесайә,
Бар һьлгьртьн чәтьнә.

Баре аqьла пьшта беаqьланә.

Баре га харбу,
Т'ае wи кәвьр дайнә.

Баре гӧһдреже чьqа гранбә,
Дһа баш дьчә.

Баре гран надьн пьшта һәвала.

Баре гран нәдә сәр хwә.

Баре гран пьшта дәве.

Баре гран пьшта мәрийа дьшкенә.

Баре гран т'ьме к'әр дьвә.

Баре зана
Сәр пьшта нәзана.

Баре к'əран т'вьнгбьн жи,
Дисан гöре wан бьхwə.

Баре к'əре жь щə'шкейə.

Баре к'əре чьqас гран бə,
Диса гöhe we дьлпьтə.

Баре к'əре чьqаси гранбə,
Waqa башə.

Баре к'əтийа кəс т'öнə.

Баре сəр пьшта ге
Аqа р'ьсq ле нае,
Чьк т'охме ə'рде.

Баре хар нагьhижə аш.

Баре хзме мəрийа гранə.

Баре хwə wəлдьгəр'инə сəр е мə.

Баре wи валайə.

Баре wи т'жи кайə.

Баре щинарие
Барəки гранə.

Баре щинер гранə.

Бари-баhарə,
Hə бари хəдарə.

Бəркьрна маләке,
Т'əрбəтийа элəке.

Барут нəвə,
Гöллə агьр навə.

Баске тəйра дьqəр'ьмə,
Дəсте щаhла наqəр'ьмə.

Бастеq həвə мьне бьхwəра,
Р'ун həбуйа мьне сəре хwə да.

Баhар майə р'о-дə'нəк,
Əw жи хел заманəк.

Баhар нае гöлəке.

Баhар стəwьр,
hавин авьс—
Сал храб:
Букə стəwьр,
Qизə авьс—
Мал храб.

Баhар те,
Жиин жи пер'а те.

Баhар те—бзуза бəрфейə.

Баhар həйə гöлə,
Баhар həйə кöлə.

Баhара пашьн йа мəрьванə.
Йа пешьн йа həйwанайə.

Баhара хwəш həрр'о (həрсал) нае.

Баhаре бəр авит.

Баhаре гьрт,
Пайизе шəрже кьр.

Баhаре лəйлан дьк'əвə ə'рде,
Брине к'отийа т'əзə дьвьн.

Баhаре ч'вик гьшт к'ламəке дьстьрен.

Баhаре хwə к'елəк-к'елəк wəлдьгəр'инə,
Звьстане бəр дəрйа дьгəр'ə.

Баhарə, гиhа сəр к'ока хwə шин дьвə.

Баhарə, qизə hарə.

Баhарəкə хwəш hатийə,
Сəре к'əчəла жи дьшəwьтə.

Баhае мера т'öнə.

Баhе к'əфəне мьн—т'öнə.

Баш хəбəрдə, баш бьбhе.

Башайа бəнда
Дəсте бəндайə.

Башә мәрьв нәхwәшбә,
Нә кӧ нәхwәша хайкә.

Башә сәре мешеби,
Нә кӧ поч'а шер.

Башә шашбә, нә кӧ кор.

Бащанах хера бащанаха нахwәзә.

Баwәр нәки жь wи ә'змани баран бе.

Баwишке к'арәбәтала һәнә.

Бе ав п'ехас мәвә,
Бь газа хәлqе хwә нәпивә.

Бе агьр ду бльнд навә, (нак'шә).

Беа'ра дькьнә ә'йара
Льнге хwә һьнглар'а дәрдьхьн.

Бе бав у де нәчә незики р'е.

Бе барана дәвшьле,
К'е һаж тә һәйә?

Бе баск дьфьр'ә.

Бе баһа хәбәре хwә зай мәкә.

Бе бәрк'авьк т'әши нае р'ьстьне.

Бебәхти мерар'а нәлазьмә.

Бебин—бе тә'м.

Беванкәс мә'руме аqьле хwәйә.

Беванкәс сәре мләтә.

Беванкәсе р'йа хwә нәqәданд.

Бевла wи ӧса бльндә мәрьв дьве—п'ьфи ә'змана дькә.

Бе га щот навә.

Бегара эваре зә'ф гранә.

Бе гӧнди днйа набә,
Бе снйәт сәqа набә.

Бедәр бедәреда те к'ӧтане.

Бедәр т'ӧнә, каме һазьр дькә.

Бедәр чьбу,
Wәки к'озәр чьбә?

Бедәра бе кам чьр'анә?

Бедәра бехwәйи набә бедәр.

Бедәра вала кам сәр нагәр'ә.

Бедәра кем (каме) дәрәнг те һуркьрьне.

Бедәра к.. у г.. ьке хwәйи нә сәр бьн,
Р'ьсqе хwәйи нинә.

Бедера мьле хwәйи сәр ба нәвә,
Мьле хәлqе we чь к'аре бьдә we бедәре?

Бедәра хӧдана хwәйи сәр нәр'ьжә,
К'ара we хwәй т'ӧнә.

Бедәра хwә һьштийә,
Дор хәлqе дьчә те.

Бедәра хwә һьштийә,
Йа хәлqе дьк'ӧтә.

Бедәра хwәйи нә ль сәр бә,
Әw бедәр we чь бедәр бә?

Бедәра хwәйи нә сәрбә,
Әwе чаwа мәйасәрбә?

Бедәра хwәйи сәр нивә,
Әw бедәр Һ'әрамә.

Бедәра ч'еләк сәр бьгәр'ә,
Бәрәк'әта we бедәре we чаwа бә?

Бедәра ч'еләк сәр бьгәр'ә,
We чаwа бә?

Бедәрада щәһ ле к'әт.

Бе дәрәw—р'аст навә.

Бе дəф дьр'əqьсə.

Бе дə'н. кəвьре аш нагəр'ə.

Бе дə'н бəраш нахəбьтə.

Беə'сла xwəр'а мəвьнə щийа,
We мəрийа р'ур'əшкьн Һəму щийа,
We мəрийар'а бьвьн мə'ре сəре р'йа.

Бе ə'щəл сəри начетə гор'е.

Бе ə'wьр баран набарə.

Бе к'е сəва нəфсе к'е чь сəр чь
хьстийə, тö же майи.

Бе к'ламан диwан набə.

Бе к'оз кон набə.
Бе к'əшкул дəwреш набə.

Бе мало, бе хати, бе хало.

Бемало,
Бе хуч, бе хало.

Бемəзьн грара п'ьр'а нак'əлə.

Бемəзьн буйə, we чь мə'рифəте
заньбə.

Бе мəчит—мəллə банг бьдə—
Капекəки нəһежайə.

Бемə'нə зьр'əкə wана һəйə, wəки
əw нав данə сəр.

Бе нан у дəw нəвьн.

Бе нан у дəw,
Хəбəр нае һəв.

Бе сəйбсано,
Чи тə нава ч'йано.

Бе сəрдə'wати дə'wат навə.

Бе слав, бе к'лав
Хəбəре xwə нəкə бəла.

Бе тə'в (р'ое) гöл вəнабə.

Бе тə'ве тьшт шин навə.

Бе хер, бе шəр' мəрьв жь
мала xwə начтə дəр.

Бе хəбат хöртə,
Дьхəбьтə—жарə.

Бе хəмтие
Мəрьв нагһижə аг'атие.

Бе һəвиртьршк һəвир навə.

Бе һəрик'əт—бемə'рифəт.

Бе һəсп—афьр' че дькə.

Бе һəq дьвə,
Бе нан навə.

Бе Һöдə xwəрийə,
Бе Һöдə гəр'йайə.

Бе ч'ə'вийа орт'а щинара
Ə'заве Һəфт бава.

Бе шван ч'ерйайə,
Бе ахьл мəзьн буйə.

Бешöхöли-мьрьнə.

Бе щмаə'т-навə диwан.

Бе qат'ьх шир һавен навə.

Бе qəзийа у нəзйабə, бра бе һəq бə.

Беəwлəдə—wардунə.

Беəwлəдо—беимано.

Беж—qöрбан,
Бьбежьм—Һəйран.

Бежə, текə гəwлаз.

Бежə һəвале тə к'ийə?
Əз бежьм тö к'ии.

Бежə, тö һəвале к'ейи?
Əзе бежьм тö к'ийи.

Бежи йәкә,
Нәвежи-йәкә.

Бежи жи-тӧ храв дәртеи,
Нәвежи жи-тӧ храв дәртеи.

Бежи, нәвежи,
Диса әw кучʹькә.

Бежи-храви,
Нәвежи, дьбен: „Фәʹм нәкьр".

Бежьм жи кӧлә,
Нәвежьм жи кӧлә.

Бежьм хравә,
Нәвежьм бәтḣалә.

Бежьн—лалә,
Нәбежьн—тьрʹалә.

Бежьнг дьмашә,
Дәрзие чь бькә?

Бежьнгеда дотийә, сәрʹадеда һавен кьрийә.

Бе әʹщәл сәри начә горʹине.

Беи бангдана дикжи свә we ʹонбә.

Бена мерьв фрә бә,
Мәрьв дькарә Тʹлбисе хәбәра һьлдә.

Бензине бьдьне рʹәх эгьр,
Агьре пе кʹәвә.

Бер дара те чекьрне.

Бери берийа дьзанә.

Берийа бе сә дьз мина нәфәре малейә.

Берийа бе сә чарнькале wи тиркәванвә, бәталә.

Берийа бе сә, һәркәс дькʹәведа.

Берийа жьна у бзьна,
Нәчә бәр дәре дьжмьна.

Берийа мьртьва тʹӧнә.

Берʹәʹмә—хwәдә рʹәʹме ле накә.

Бе тʹфаqи бра нәвә,
Нанәки кәр бу сах навә.

Бе тʹфаqи дькʹәвә мала джмьн, ша дьвьн.

Бе тʹфаqи нәкʹәвә мала.

Беһе зерʹ зерʹкьр занә.

Бечʹарә шорба пʹнщарʹе дьхwә.

Бешика бәләнгаза—бра бьшкәста.

Бешика этʹима
Дә бра агьр пекʹәта,
Qә дне нәкʹәтана.

Бешика этʹима шкәстийә.

Бешика qизе зерʹки жи,
Диса мала баведа рʹунани.

Бешика qизин
Wәре хәлqейә.

Бе wәтʹән мәрьв нава зендийада жи мьрийә,
Ле wәтʹәнда мәри нава мьрйада жи зендийә.

Бәг, мир хайиньн,
Бawәрийа хwә сәр мәйньн.

Бәгтийа бәре дәрбаз навә.

Бәгʹдаде жи хӧрмә зәʹфьн, ле дәсте мә нагһиже.

Бәгʹдаде жи хӧрмә зәʹфьн, wәхта дәсте мьн нагһиже?

Бәгʹдаде хӧрмә зәʹфьн, пʹара мьн те тʹӧнә.

Бәгʹдаеда хӧрмә зәʹфьн, мә чь?

Бəґе (бəрхе) пър'и жь пəзе п'ър'ə.

Бəґирə малһазьрийə.

Бəґирə, тö хwəш бəґирəйи, һəма кəвьрəки тə харə.

Бəґирə харомаройə, ле ду р'аст дəрте.

Бəд чьqаи qальн дьвə, Һаша, qуна we тəнг дьвə.

Бəд чьqас к'ок'бə, qуна we һаqа тəнг бə.

Бəд чьqаси к'ок' дьбə, аqаси тьма дьбə.

Бəдəна фланкəсе тəр' нəбу.

Бəдəна we тəр' навə.

Бəдəw бе ə'йб навьн.

Бəдəw—гöнд тиньн бəр ч'ə'в.

Бəдəw к'öбар бу,
We нəхwəшие к'оти бьвə.

Бəдəwə бь дə'wə.

Бəдə'слар'а шəвəр'əш, һивəр'он йəкə.

Бəдəwи—гöла гöлбаринə.

Бəдəwи нə qлакьрьнə.

Бəдəwйа днйае
Усьвда майə.

Бəдəwйа мьн нəньһер'ə,
Бəхте мьн бьнһер'ə.

Бəдəwйа фланкəсе шəһəр һлдайə.

Бəдəwйа ч'йа хəмла ч'йава те дитьне.

Бəдьлə'слар'а нəвə шəм-чрах.

Бəжьн—бале дьнһер'и, Һьше мьн дьчə,
Срафəт дьнһер'и, зəле тə дьчə.

Бəжьн льпьти,
Дьл хəр'ьqи.

Бəжьн нə бабəта Һəму к'əсийə.

Бəжьна кəпьк—кəзйанə.

Бəжьна меше—
Сəwта гамеше.

Бəжьна мьн дара сете,
Чь дьвежи, т'əмам ле те.

Бəжьна мьн тəр'ə,
Дьле мьн жə'рə.

Бəжьна мьн шə'рə,
Дьле мьн кöл у жə'рə.

Бəжьна р'ьнд ч'əк ле те.

Бəжьна тə бəжна һсойə, тö баре деwһан һлтини.

Бəжна фланкəсе мина дара бие.

Бəжьна фланкəсе те бежи дара спьндарейə.

Бəжьна хwə һин нəкə дö хəвтана,
Зьке хwə һин нəкə дö нана,
Wан wара дəст тə нак'əвə Һəму щара.

Бəжьна хwə һини дö хвтана нəкə,
Зьке хwə һини дö нана нəкə.

Бəжьна хwə һини дö ч'əка мəкə,
Зьке хwə һини дö нана нəкə,
(Əw йəк бəталə).

Бəжьна че-к'ьнщ ле те.

Бəжьна we öса бльндə
Минани тар'Һана дəве гəлийа.

Бәжьна wи бльндә,
Аqьл серида т'öнә.

Бәжьне әw р'әвандийә.

Бәжьнева щаhьлә,
Аqьлва аhьлә.

Бәжьнә зәрә,
Дьли жә'рә.

Бәжьнә титә,
Малә р'утә.

Бәжьнә шә'рә,
Дьл кöл у жә'рә.

Бәжьнә шә'рә,
Зари жә'рә.

Бәз жи hәйә,
Ләз жи hәйә.

Бәза п'сьнге жь бәр мале К'әта кадинейә.

Бәзә hәспейә, наве сйарә.

Бәза hәспе—намуса сйаранә.

Бәза hәспейә, пәсьнә сйарә.

Бәза hәспейә, р'успитийа сйарә.

Бәзе спарти п'шике (кьри).

Бәзе спартьнә п'шике.

Бәзе т'әслими п'шикеки.

Бәзе hивйа п'шике hьштийә.

Бәйраq йа мерайә.

Бәйраqа р'әш hатийә бәр дәре wи.

Бәла све зу-дурвә—дервә.

Бәле hәйә—бәлайә.

Бәләде мале жь гöндә.

Бәләкйа исанәт höндöр'данә,
Йа К'әйwанәт бәр ч'ә'ванә.

Бәләкйа К'әйwан дәрванә,
Бәләкйа исин höндöр'данә,
Кәс пе ньзанә.

Бәләнгаз р'ур'әшьн.

Бәләнгаз К'але hәв заньн.

Бәләнгаз шере хwәде бә жи,
Диса дьбен:— „Бәләнгази".

Бәләнгаза к'öме хwә щарәке хwәлиева дайә сәре хwә.

Бәләнгазе аqьле хwәйә.

Бәләнгазие бир бинә,
Бәр чәтнае тәйахкә.

Бәләнгазиеда бьжи шәрм нинә,
Ле qьр'ежиеда шәрмә.

Бәлки әw гор'а хwәда бьә'wтә.

Бәлки әwә хер.

Бәлки льнге wи шин нәк'әвә.

Бәлки мала wан бьвә нока чьлноки.

Бәлки мәзәл дәст wи нәк'әвә.

Бәлки сәр пьште жь мала хwә дәрк'әвә.

Бәлки т'ерхарьна тә р'ожа ә'йдевә.

Бәлки парие храв дев к'әвә,
Т'аса wи бьньqьсә.

Бәлки чәта р'оме мала нәhәqахә.

Бәла кора зорә.

Бәнгити дәрде гранә.

Бәнда—йан шә'дә-избат,
Йане сонд—сәләwат.

Бənда, дитьна ч'ə'ва баwəрə.

Бənда хwə бəрк' бькə,
Бра хəлq ава тə нəбьр'ə.

Бənда хwə мə'һкəмкə,
Бра хəлq храб нəкə.

Бəндана гöр у бəрхейə.

Бənде беə'сьл,
Нот'ла щаwе бефəсьл.

Бənде бе меван хwəлийə.

Бənде бльнд фьр'и, зу алчах дьк'əвə.

Бənде бь змане хwə жь хwəр'а р'е
вəдькə.

Бənде зу р'е дьчə,
Дəрəнг дьгһижə щи.

Бənде кö ə'р'нуси һəркəси кьр,
Бəдбəхте һьнги днейə.

Бənде к'öбар, бабах бу,
Пьшт зу ле дьшке.

Бənде к'öбар зьрара wи һазьрə

Бənде мала хwə дəре к'əф у к'инə,
Əw бəла хwə дьстинə.

Бənде нə нава зар'адабə, əw нə
бəндəйə.

Бənде серида мəһ'əкəм дькьн.

Бənде сəбəбие бькə,
Сəдуйəк сал жи дəрбазбə,
Жер'а наминə.

Бənде сйар пəйа навə.

Бənде хер жь бре бехер wəфатьрə.

Бənде шьк'сəр
Ньг дьчə бəр.

Бəндə бе ду навə.

Бəндə бе храви т'öнəйə.

Бəндə бе qəнщие хравие набə.

Бəндə бə'ра гöнайə.

Бəндə дара р'ьһə'лейə.

Бəндə дö щара дьвə зар'ö—
Щарəке зар'öтийа хwəда,
Щарəке пирбуна хwəда.

Бəндə жь бəнда (те) тенə наскьрне.

Бəндə зəдə ле к'əт, нае щи.

Бəндə кö мəзьн бу,
Нане хwə зедəкьр,
Щьнсе һ'əйwанə.

Бəндə кö мəзьн бу,
Нане хwə кемкьр,
Щьнсе мəрйаньн.

Бəндə пе нане хwə дьвə аг'а.

Бəндə тəйре бе п'əр'ə.

Бəндə т'вдире,
Р'əбе ə'зə'те т'əг'дире.

Бəндə т'ерə-ч'ə'вбрчийə.

Бəндə т'ерə,
Хəw жер'а херə.

Бəндə хийала хwə,
Хwəде хийала хwə.

Бəндə хöрте нане хwəйə.

Бəндə һəйə дьгьри, к'əрба дьк'əнə.

Бəндə һəйə ə'сьле мəрйанə.
Бəндə һəйə ə'сьле к'əранə.
Бəндə һəйə мина р'увйанə,
Бəндə һəйə ə'сьле мəймунайə,
Мəри һəйə ə'сьле делькайə.

Бəндə һəйə зəнгьле шəр'анə.

Бәндә һәйә нава һәweда хәвәр дьдә.

Бәндә һәйә нәмьрийә,
Ле мьрн Һале wан четьрә.

Бәндә һәйә нәч'арие хwә даве сәр села сор.

Бәндә һәйә хwә-хwә:
„Гор'а баве хwә" дьвежә.

Бәндә һәйә ч'ә'ве wи хер-хәзне т'ер навә,
Бәндә жи һәйә р'ә'ма хwәде т'ерә.

Бәндә-шӧхӧл.
К'әр—чошкьрьне.

Бәндә wәхта мәзьн дьвә—дьвә зар'ӧ.

Бәндәк кӧ һәйә гӧлә.

Бәндәки бе һәрәк'әт,
Мала wи т'ӧнә бәрәк'әт.

Бәндәки дьвини, херәке пе дьгьһини,
Мәпьрсә—тӧи (жь) к'и дини.

Бәндәки мал һатийә сәри,
Дьзьр'ә мина к'әри,
Дьбежьн—йа тә ә'фәри.

Бәндәки хер,
Браки бе хер четьрә.

Бәндәки хwәде дае,
Вер'а бьгьрьн п'әвае,
К'әрбе, к'ине тьшт же нае.

Бәндәки хwәде дае,
К'ин у бохсе тьштә же нае.

Бәндәки чьqа хәбат кьр,
Әwи жи к'аса мьрне тә'мкьр.

Бәндәки wәхта мал чу жь балә,
Хәбәрдә мсqал-мсqалә,
Дьбежьне, дьбе:
—Йа тә бош у бәталә.

Бәндие к'оти хлинга хwә дьжи.

Бәни адәм ә'мре хwә ләзә.

Бәни адәм кӧр'е хwәлиейә.

Бәни адәм меване днйаейә,
Чьqа бьминә, wе р'ожке һәр'ә.

Бәни адәм Һәзар сали днебә,
Нава зер' у зива хьне бә,
Р'оке wе меwане qәбре бә.

Бәнийо, гәр сәд сали т'әмамки,
Миртийа Мсьре тӧ бь Шамки,
Ахьр, те к'аса мьрьне тә'мки.

Бәнийо, сәд сали ль дьнеби,
Мал у зер'да хьнеби,
Ахьр те ль бәр wе фәне би.

Бәништ бәништә,
Чьqа бьщуи п'уч дьвә.

Бәништ бь щутьне п'уч дьвә.

Бәниште к'әтийә дәве хәлqе, wе п'уч'вә.

Бәништ п'еше беа'райә.

Бәниште беа'ра һәрр'ои девдайә.

Бәниште беа'ра щеведайә.

Бәништ дәрманә,
Ле нә сәва Һәму дәрданә.

Бәнька мәдә бәр сәре мьн.

Бәр авебә гӧлмә ав дәве мәрьва накә.

Бәр агьре нәмәрда р'унәне,
Бра сӧр' тә бьвә.

Бәр бае г.е хwә к'әтийә.

Бәр бае хәлqе к'әтийә.

Бәр базара мәрийа р'адьвә.

Бәр баране р'әвим
Бәр чортане к'әтьм.

Бәр баране р'әви к'әтә бәр
тәйроке.

Бәр хwәр'а дьчә.

Бәр бь джмьн пе т'вьнге дьчьн.

Бәр вәди, к'ур вәди,
Тöе хwәхwә тек'әви.

Бәр гошт нак'әвә,
Бәр сәрп'ийа дьк'әвә.

Бәр гоште мие нак'әвә,
Бәр сәрп'ийа дьк'әвә.

Бәр гöра hәсту жи наминьн.

Бәр гöhе хwәр'а бәрда.

Бәр дәре дьжмьн дьсәкьни
Бона щәгәра хwә.

Бәр дәре мьн дawa мийа сор
дьхwәр,
Hha дawa мьн дьqәтинә.

Бәр дәре мьн дә'н дьхwә,
Дьчә бәр дәре хәлqе hек дькә.

Бәр дәре мьн нан дьхwә,
Дьчә бәр дәре хәлqе дьә'wтә.

Бәр дәфа бе дәнг дьр'әqьсә.

Бәр дәфа хәлqе нәр'әqьсә.

Бәр дәфа h'әму кәси дьр'әqьсә.

Бәр дәфе тутә-тутә
Малә жь мьшканә р'утә.

Бәр дизка мрт'охе р'абуйә.

Бәр длопа р'әвим—к'әтьм бәр
ч'р'ьке.

Бәр зйарәте әз тем,
Тö дöа дьки?

Бәр зман нә ч'йайә, нә гәли.

Бәр кора hа тö ч'ре вехә.

Бәр к'öлфьке
Чумә бәр шемике.

Бәр мезина хер-гöна
hәркәс wәк'иле хwәйә.

Бәр мелита эгьр, бәрф h'әлийа.

Бәр мер глие буке накьн.

Бәр мәрда дахöйи—
Мәрд дьбә нур,
Бәр нәмәрда дахöйи,
Нәмәрд дьбә шур.

Бәр мәрийа щур'әки хәвәр дьдә,
Паши мәрийа—щур'әки.

Бәр пә'рие к'әтии (ч'ә'ви ль хwәрьне).

Бәр р'öh'е хwә дьр'әвә.

Бәр сийа дарада—
Сев нак'әвә дәве мәрйа.

Бәр сийа знара хwәшә,
Wәки теда т'öнәбьн мә'р.

Бәр толана са hәстö наминьн.

Бәр у бәраш сәр мале фәqиран.

Бәр фланкәсе hәр тьшт öнда бу.

Бәр хәлqе храб бьбә,
Бәле, к'әр мәбә.

Бәр хравие чумә сәр хравие.

Бәр h'әспа нәщер'ьбандир'а дәрбаз
мәвә.

Бәр чьр'ке р'әвим.
К'әтьм бәр мәсиле.

Бәр ч'ә'ве мьшк п'ьшик qаси
дәвәкейә.

Бәр ч'ә'ве wи дурк'әт, бу хәрибе
дьле wи.

Бәр ч'ә'ве wи дурк'әт, бу ширьне
дьле wи.

Бәр ч'ука (ч'вика) п'ьре гремәдә,
бефәйдәйә.

Бәр шьр'ьке р'әвинә бәр мәзиле.

Бәр qәләма qәнщие к'әвә.

Бәр qәнщие qәнщи шӧхӧле һәр
кәсийә,

Бәр хравие qәнщи шӧхӧле мере
чейә.

Бәр qӧла гӧр һәстӧ зедә дьминә?

Бәр qӧла гӧр һәстӧ кем навьн.

Бәра бәр qәләма qәнщие к'әвә.

Бәра зравбә,
Дрежбә.

Бәра к'әлб жи бехwәйи нәбә.

Бәра ль Шаме бә,
Р'ьсqи ле те бә.

Бәра мәри бейи сәре песәкьнийа
нәбә.

Бәра мәри брчина бьмьрә,
Нане нәмәрда нәхwә.

Бәра мәри куч'ьке бәр деривә,
Нә ч'уке малевә.

Бәра мәри сәһ'әт—qәwатвә,
Бәра мәри кәвьра дәве хwә
бьк'ьшинә.

Бәра мәрьв мер бә,
Бәра р'оке дьне бә.

Бәра мрази дьлбә,
Туре п'арсе ль мьлбә,
Бьне тур жи qӧлбә.

Бәра qизбә, бәра пирбә.

Бәрайа р'е дрежайа зәвйар'а к'ьвшә.

Бәрайа р'е дрежайа р'ер'а к'ьвшә.

Бәрайа р'йа дрежайа гӧндава к'ьвшә.

Бәрайа р'йа шенайа гӧндава к'ьвшә.

Бәран бь дуве хwәва һәвайә.

Бәране баш сәд пәзийә.

Бәране кәл бәр струе хwәва шәрм
накә.

Бәране кәл qоче хwә шәрм накә.

Бәране wи се мәхәлийә.

Бәраше аша р'ода чунә, т'әзә пәй
чәqчәqа к'әтьнә.

Бәрдана жьне,
Ә'дәте дьне.

Бәргире дьхwәст мәша к'ьһ'еле һәр'ә,
ле хwә бир кьр.

Бәргирәкә (бь) хер к'һ'еләкә бехер
четьрә.

Бәрдела хунейә.

Бәре ав, паше авайи.

Бәре бежә, паше бьк'әнә.

Бәре бстана жи һәв дьк'әвә.

Бәре буке тек'әвә мала баве wе,
Wе сәрсәре хwә жи һәр'ә.

Бәре бьбһе, паше хәбәрдә.

Бәре бьпеж,
Паше бьр'еж.

Бәре бьфрошә, паше бьстинә.

Бәре бьхwә, паше бьшекринә.

Бәре гӧл бу,
Баран һат шьл бу.

Бәре (бәреда) гӧл бу,
Баране жи леда (лекьр) шьл бу.

Бәре гран щие хwәда башә.

Бәре дара тә һәйә,
Хәлq сәламе дьдә тә,
Бәре даре т'ӧнә,
Кәс сәламе надә.

Бәре дара хwә дьхwи,
Дара мьн нәбьр'ә.

Бәре даре гьһишт, сәр даре наминә.

Бәре даре даре дьхәмьлинә.

Бәре даре дарер'абә,
Дар р'анагьрә.

Бәре даре навә qсмәте даре.

Бәре дәве к'әтә к'иали,
Wедәре әр'заниййә.

Бәре дәст дәста дьшо,
Паше сәр ч'ә'ва дьшо.

Бәре дӧ бстана жи п'ашьләкедә һәв дьк'әвьн.

Бәре дӧшьрмишвә,
Паше шӧхӧле хwә бькә.

Бәре әмәк,
Паше—демәк.

Бәре жь мәр'а,
Паше жь wәр'а.

Бәре кевч'и дайә хwә.

Бәре кевч'и дьдә хwә.

Бәре кәвч'и хwәда кьриййә.

Бәре к'әти ә'рде наминә.

Бәре мевин нә маледавә,
Әw малә хравәйә.

Бәре мере мьнр'а,
Паше зар'е мьнр'а.

Бәре мина шера бу,
Ле паше жь п'шика жи хравтьр бу.

Бәре нан хwәрьн,
Паше пьрс—һәwалкьрьн.

Бәре нане мәрийа һәвә,
Паше пьрсе дайнә.

Бәре нәфса хwә коркә.

Бәре п'ака,
Паше храв—
Нә дьвә авайи, нә дьвә ав.

Бәре р'әз, паше пәз,
Ле нәкә хәвәре жьнька бь ләз.

Бәре сале һәркәс wәкә qсмәте хwә дьхwә.

Бәре сәри,
Паше льнг.

Бәре тә'м,
Паше к'лам.

Бәре т'әхтә йа жьна буйә.

Бәре т'әрашкьри диwара датиньн.

Бәре хwә бьдә мере нәйар,
Пьшта хwә бьдә мә'ре тәйар.

Бәре хwә да ог'ре,
Пьшта хwә да фәләке.

Бәре хwә шӧхӧла мәгӧһер'ьн.

Бәре хwәр'а бежә,
Паше бежә хәлqе.

Бәре хwәр'а бежә,
Паше һәвале хwәр'а бежә.

Бәре һәрдӧ днйа ль һәвә.

Бəре һəспе бьк'ьр'ə,
Паше афьр' чекə.

Бəре Һəнəк,
Паше дəгəнəк.

Бəре һинкьр,
Паше р'абу р'уе wи гьрт.

Бəре шаһ,
Паше п'адша.

Бəре шəкьр у шир,
Паше шир у тир.

Бəре—əмəк,
Паше—демəк.

Бəре qант'ьр'е т'öнə.

Бəреда дьвежьн,
Һьндька зора п'ьр'а бьрийə.

Бəреда мала wан к'орпийа
мьхəнəтайə.

Бəреда мала wан малəкə чьл
малхwейə.

Бəреда пешие бьгьрə,
Һе наqəwьмийə,
Wəхта qəwьми ида чь фəйдə?

Бəрат'а пез шə'дəтийа шванайə.

Бəрат'ə wəкə сонде гöне шван
свьк дькə.

Бəрəв бькьм чоч'ька,
Wəки бьдьм куч'ька.

Бəрəвкьм жь дəрйа,
Бьдьм хера мьрйа.

Бəрəк'əт бь һəрəк'əтер'айə.

Бəрəк'əт жь һəрəк'əтейə.

Бəрəк'əта qəльна т'öнə.

Бəрош бе дəрхун навə,
Мер бе п'ап'ах навə.

Бəрош əwə, wəки нəхди бьк'əлə.

Бəроша бе бьн бе гöманə.

Бəроше го:
—Бьне мьн зер'инə.
Һəске го:
—Ма əз жь к'ö тем?

Бəртил бəре кəвьра нəрм дькə.

Бəртила бьдə һəр'ə щнəте.

Бəрф бари, ч'йа бу к'ери.

Бəрф бьк'əвə, льнге бьшəwьтə.

Бəрф гəлə чилə,
Ле кöрм wеда жи вилəвилə.

Бəрф дьҺəлə, ч'йа дьминə,
Ав дьк'ьшə, qум дьминə,
Мере щамер дьмьрə, нав дьминə,
Га дьмьрə, ч'əрм дьминə.

Бəрф дьҺəлə,
Ч'йа дьминə,
Мер дьмьрə—нав дьминə.

Бəрф дьҺəлə ч'йа дьминə,
Мров дьмьрə—нав дьминə.

Бəрф дьчə, ч'йа дьминə,
Мер дьчə, нав дьминə,
Нан дьчə, нав дьминə.

Бəрф жи спийə,
Ле гава сəрда дьмизьн—дьҺəр'ьмə.

Бəрф жи спийə, ле сə жи сəрда
п'ис дькьн.

Бəрф кö п'укə,
Багəр дьгьрə р'е—гедукə.

Бəрф к'əтийə, к'ерəндйа хwə туж
дькə.

Бәрф ль ч'йа(н) дьбарә.

Бәрф нәбарә, льнге мәрьва сәрма накә.

Бәрф сәре ч'йа датинә.

Бәрф һат, льнг щәмьди.

Бәрф Һәлйайә,
Буз машйайә.

Бәрф ч'йа дьвинә,
(Xwә) ле датинә.

Бәрф ч'йае т'әмбәла нае.

Бәрфа баһаре нәwалада дьминә.

Бәрфа беwә'дә һечә,
Әw диса Һила хечә.

Бәрфа бәләкийа кӧрми дьвә.

Бәрфа бәр дәре xwә р'еч' дькә,
Дькә бәр дәре мьн.

Бәрфа п'укә бәр ава гәрмә.

Бәрфа сбәһа wәкә к'ома п'аләһа,
Бәрфа эвара wәкә сәләфе сьwара.

Бәрфа свада,
Щәрда эварда, йәкә.

Бәрфа ч'йа дьчә,
Хәйсәте мәрйа начә.

Бәрфа эваре, барана сбәһе (све).

Бәрфа эваре барана све четьрә.

Бәрфа эварда, барана свәда—четьрә.

Бәрфе готийә: „Әз тем, дьгьрин,
Әз дьчьм, дьдьнә кәвч'и, кодьке xwә
Пәй мьн дьк'әвьн".

Бәрфе сәре ч'йа дани,
Звьстан нә дурә.

Бәрфе ч'йа крас кьрьн.
Һәфат-мерхаса мә'нәгие xwә бьрьн т'әрхан кьрьн.

Бәрфе ч'йа сом кьрьн,
Һәфат—мерхаса һәспе xwә бьрьн сәр налбәнда нал кьрьн.

Бәрфе xwә да сәре ч'йа,
Зраве һәрче бе дәбар qәтйа.

Бәрх бәр Һӧлма гӧра насәкьньн.

Бәрх бәрха Һьлийә.

Бәрх бәрен дьчә.
Qиз де дьчә.

Бәрх дьк'алә,
Бәр бь мака xwә дьчә.

Бәрх жь мака xwә дьвә—гӧри биредайә.

Бәрх жь маке нәбан буйә.

Бәрх нав бәрхада мәзьн дьбә.

Бәрх нона зар'а вьр'нийә, тьштәки фә'м накә.

Бәрх р'асти гӧр һат, xwәде ле дьстинә.

Бәрха аqьл дӧ мийа дьмежә.

Бәрха баһаре р'ьндә, мришка-пайизе.

Бәрха бәр дӧ маканә.

Бәрха бәр Һәфт маканә.

Бәрха вьр'ни жи дьвә бәран.

Бәрха жь дәве гӧра дәрк'әвә, вәгәр'андьна we т'ӧнә.

Бәрха к'әтә дәве гӧра, сахбуна we т'ӧнә.

Бәрха лә'фәк'ар Һәфт мака дьмьжә.

Бәрха маке дуркʼәвә—гӧра хwәрийә.

Бәрха межок дәһ мака дьмежә.

Бәрха межок мака хwә дьмьжә, ижа нава пез дькʼәвә.

Бәрха межок че навә.

Бәрха млук шире дӧ мийа дьмежә.

Бәрха, мришка накьнә һәвале һәв.

Бәрха навежьн бәр делька.

Бәрха наспервнә гӧра.

Бәрха нер,
Хӧде дайә бона кʼере.

Бәрха пашие йане хич ледькʼәвә—дьмьрә,
Йане бәрха бирьнщи ле дәрте.

Бәрха сәр кʼозе зедәйә.

Бәрха тә тʼәсмили гӧра кьр, тӧ нави хайе we.

Бәрха че
(Жь) бәркʼозе че.

Бәрха че бәркʼозе чейә.

Бәрха чейә,
Бәркʼозерʼа чейә.

Бәрхван нинбә бәрх нькарә бе мал.

Бәрхване хwә бьгьр, паше бәрана бәрде.

Бәрхе агʼрсие йан we тʼер шир бьхwә, йан we брчина бьмьрә.

Бәрхе баһаре чейә.

Бәрхе бәр бзьне,
Мере хәбәра жьне,
Мьшке тәрʼазьне,
Һәрсе бина мьрьне.

Бәрхе бәр делъке навә бәрх.

Бәрхе бәр дӧ макийә.

Бәрхе бәр маке нагьрьн,
Зарʼе бәр де нагьрьн.

Бәрхе бәр маке һлнадьн.

Бәрхе бәрейи,
Йан бәране бәрейи?

Бәрхе геж шәрже дькьн.

Бәрхе нер
Бона кʼер.

Бәрхе нер,
Хwәде дайә сәба кʼер.

Бәрхе нер хwәде дайә жь кʼерерʼа,
Кәла чекьрийә жь мерарʼа.

Бәрхе пашин рʼаст дькʼәвә мака хwә.

Бәрхе пʼьрʼ, мие пʼьрʼьн.

Бәрхен йәксали рʼадьбьн,
Һекен һәсьни дькьн.

Бәрхе че бәркʼозева кʼьвшә.

Бәрхе че бьне сәпәтада нәманә.

Бәрхе че ль бәр маке мәлум дьбә.

Бәрхти тʼер шир нәхwәр,
Кавьрʼ бум, мьн кәльк дәрнәхьст.

Бәрхтие тʼер шир нәбум,
Кавьрʼтие тʼер чʼерә нәбум.

Бәртил пʼәрде тинә бәр чʼәве мәрийә.

Бәрʼ ченәкьрийә,
Ортʼеда рʼудьни.

Бәрʼа хwә бьн баве хwәрʼа накә.

Бәрʼәвонке шәва шәрʼьн.

Бəр'əдайо, бемало, бе Ќало.

Бəр'ие хлаз бум,
Ќəр'ие алйам.

Бəтали, нəзани.

Бəтали—хəрабмали.

Бəте һеккьр,
Һəвал хwəр'а чекьр.

Бəхирə харə,
Ле дуе wе р'аст дьк'ьшинə.

Бəхт-бəхте гӧре пирə.

Бəхт-бəхте мерайə.

Бəхт-бəхте пешьнə.

Бəхт кӧ һат qəнщ у храва наньһер'ə.

Бəхт мəрийа р'адькə сəр т'əхт.

Бəхт нə те чандьне,
Нə те ч'ерандьне.

Бəхт һəбə т'əхте хwə бе.

Бəхте бебəхта те пешийа wан.

Бəхте бебəхта wəлгəр'ə.

Бəхте де бəрпьшта qизеданə.

Бəхте де, бəхте qизе йəкə,
Qəнщвə йəкə, хравбə—йəкə.

Бəхте де,
Бəлгие qизе.

Бəхте де чийə, е qизе wе бьвə чь?

Бəхте де
Щһезе qизейə.

Бəхте де
Щьһезе qизейə,
Кӧр'-даре бавейə.

Бəхте дйа wе чь бу, wəки бəхте wе чь бə?

Бəхте дрəwина т'ӧнə.

Бəхте ə'wьл чь лəзəт дит,
Wəки е пашьн чь бьвиньм?

Бəхте к'е qолайивə,
Нан дестда дьвə хwəли.

Бəхте к'əсиба ле хəйдийə, чуйə.

Бəхте к'əсиба һəбуйа,
Щоте wан чоле нəдьма.

Бəхте мера зер'ə.

Бəхте мера нə гиһае чолейə.

Бəхте мера нə гӧлə, wəки һəрр'о-һəрр'о шинбə.

Бəхте мера нə гулька баһарейə.

Бəхте мера нə гулькə, баһар-баһар шинвə.

Бəхте мера wəкə qəwата шера.

Бəхте мере аг'а итбар мəвьн.

Бəхте мере че храб набə.

Бəхте мерьв т'ӧнəвə, ч'əм мəрьва дьмьч'ьqə.

Бəхте мəрийа һəвə,

Кəвьр жи бəрп'ие мəрийа дьвə һəвьрмьш.

Бəхте мəрийа һəвə, к'лита пола, дəрге пола жи wе вəбə.

Бəхте мəрийа һəвə, пьшт Ќəфт дəргава жи wе дəрк'əвə.

Бəхте мəрийа һəвə, п'ьшика мəрийа жи неч'ирванə.

Бəхте мəрийа һəвə, ч'əм жи бəр мəрийа дьсəкьньн.

Бəхте мəрийа һəвə, qсмəте мəрийа сəр кевьр жи те.

Бəхте мəрийа чевə—
Ле нə п'ьнщар'а чолевə.

Бəхте мьн öса һəйə,
Wəки бəре хwə бьдьмə кəвьра,
Кəвьре бьqəльшьн, тьштəке орт'е дəре.

Бəхте мьни п'ак буйа, бəрфе мьн нəдькьр.

Бəхте мьн т'öнə,
Дəсте хwəда qəйхане чекьм, дьве:
— Дəве мьн шəwьти, дəсте тə нəшəwьти?

Бəхте нер к'əре жи дькə нер.

Бəхте пешин, wаре һешин.

Бəхте тə, һəспа тə, зине тə.

Бəхте фланкəсе дьшöхöлə.

Бəхте фланкəсе к'əтийə дара дəвие, вəнавə.

Бəхте хəлqе р'əшə,
Бəхте мьн р'əш у бəшə.

Бəхте че бə'лгие ə'wльнə.

Бəхте че к'лита пола жи дьшкенə.

Бəхте че р'асти мере че те.

Бəхте че т'ьме сəр мере п'нтийə.

Бəхте эт'има к'ö һатийə?

Бəхте эт'има р'əшə.

Бəхте эт'има һəбуйа, wе де у баве хwə бьдитана.

Бəхте wи мина бəхте гöре кор.

Бəхте wи спивə, бедə'wəчивə.

Бəхте wи һəйə, кəвьр бəр п'ие wи дьвə пəнер.

Бəхте wи һəйə q...е гöр пер'анə.

Бəхтəwар əwə, е кö бəхтəwарийа мəрйар'а ша дьбə.

Бəхтəwара, бунə п'əр'е п'ьр'пале.

Бəхтəwаре дəвк'əн нае сəр һəв.

Бəхтəwаре мийа гьштə
Бəрани пьштə.

Бəхтəwари у бебəхти хушк-бранə.

Бəшəра хwəш бəнгзе дьла.

Бəq бь аве сəрхwəшə.

Бəq нəqöр'ə, wе бьдьр'ə.

Бəqа дəw ль мара кьрьн,
Кеwжала льнге хwə ль ба кьрьн.

Бə'лги, бə'лгие ə'wльн.

Бə'лги бьрьн һесайə,
Бə'лги хласкьрьн чəтьнə.

Бə'р бə'рə—диса Һəwщəйи кание дьвə.

Бə'р бона мəрие дин ль чокейə.

Бə'р бь чəлпандьна се наҺəр'ьмə.

Бə'р дəве к'əлбəки (сəки) наҺəр'ьмə.

Бə'р дəрхун набə,
К'əфа дəста му ле набə,
Зайна qант'ьр'е набə.

Бə'р дəwса хwəда дьминə,
Исане сəрр'əш те—дьчə.

Бə'р наенə валакьрьне,
Хəйсəте жьна жи нае гöҺастьне.

Бә'р тенә чапкьрьне,
Аqьл наенә чапкьрьне.

Бә'ра бе гәми чьр'анә?

Бә'ра бе мә'си чьр'анә?

Бә'ра дьла гәрә фрәбә.

Бә'реда тьште Һ'әрам наминә.

Бә'са гöра дькьн, гöр һазьрә.

Бә'са гöрә, гöр һазьрә.

Бә'са йәки кьрьн,
Йан сәр ханийә,
Йан бәр дерийә.

Бзьн—бзьнер'а башә, нәк кәри пәз.

Бзьн бзьнә, п'екол дькә, паше мәхәл те.

Бзьн бзьнә Һ'әта п'ек'ол нәкә, мәг'әл нае.

Бзьн бь льнге хwә,
Ми жи бь льнге хwә.

Бзьн бь п'ие хwә те дардакьрьне, ми п'ие хwә.

Бзьн дәгмә нәбанвә.

Бзьн дьзи те т'әкә, ашкәла дьзе.

Бзьн дьмьрә,
Гьр' дьтәмьрә.

Бзьн, кö бзьнә,
Шуна хwә чедькә,
Паше мәхәл те.

Бзьн к'әсибр'а ч'еләкә.

Бзьн к'әтийә дәрде р'öhе хwә,
Qәсаб жи к'әтийә дәрде гоште бзьне.

Бзьн к'öда һәр'ә,
Каре пәй һәр'ә.

Бзьн к'ьр'ийә, ст'ар т'öнә ле гредә.

Бзьн п'ие хwә,
Ми п'ие хwә,
Һәркәс дьчә сәр ә'мәле хwә.

Бзьн хәйсәте жьнадайә.

Бзьн һатә дана,
Шир к'әтә гһана,
Наве шван, гавана.

Бзьн щие бльнд мәхәл те.

Бзьна анизаз—шване т'опал дәре гоме р'асти һәв тен.

Бзьна бәзәк,
Шване кöләк,
Эваре т'әв тенә гöһер'е.

Бзьна гöр'и жь сәре кание вәдьхwә.

Бзьна гöр'и нане швен дьхwә.

Бзьна жар кö к'ок' бу, wе стрöе хwә кәндаладә.

Бзьна кöләк,
Шване бәзәк,
П'ие берие р'асти һәв тен.

Бзьна к'ьр' чу гьр'—,
Бзьна Һ'әмьз
Qә ле нәпьрс.

Бзьне бәрди, wе знарар'а һьлк'ьшә.

Бзьне го:
Сонда мьн,
Поч'а мьн.

Бзьне гöhе мие гьртийә,
Бар'әбар'а бзьнейә.

Бзьне wи һатьнә доре.

Бзьне wи чунә ч'йа.

Бзьнə qəпəкə,
Пəй һəр'и-йəкə,
Ду һəр'и-йəкə.

Бзуз нə жь даревə,
Шкəстьна wе т'öнə.

Бзьр надьнə к'елəка эгьр.

Бибəрə, мьн п'əре хwə леданə.

Бийə коч'е дəве доже.

Бийə лəк'а р'уе мə.

Бийə сир—qир мьн алийайə.

Билбьл кьрьнə qифка зер'ини,
готийə: „Ах wəлат".

Бин q.на бəлч'ьмоке дьһат, əwе
т'ьре жь һелина wе те.

Бина бава—мəт'а те.

Бина бисо мале нае.

Бина бра п'ьр' шринə, əw бин жь
т'ö кəси нае.

Бина гае дəстажо, qə нальпьтə.

Бина гöла жь гöла те,
Бина мəрйа жь мəрйа те.

Бина гöра гошт дьхwə,
Бина мəлəка—хофе дьк'ьшинə.

Бина гöра һəбйа, wе днйа храв
кьра.

Бина гöра, wəки мина йа куч'ька
буйа, гöре дне хравкьра.

Бина де-жь хатие те.

Бина де—те жь хатийа.

Бина дйа—те хатийа,
Бина бава—те мəт'а.

Бина коре кеч' тек'əвə дəст.

Бина к'вава һатə сери,
Чу, бала хwə дае, к'əра даг' дькьн.

Бина к'ьз
Те (жь) мала дьз.

Бина мале мəрийа ңəе,
Дəре wе мале вəнəкə,
Нəк'əвə мале.

Бина мерьв wəкə ə'йарə,
Чьqа п'ьфки,
Аqа дькарə фрə бə.

Бина нане гəрм гöнда те, хравщийа
нае.

Бина р'ьа'те фрəйə.

Бина сира жь сирхöра те.

Бина хале
Те жь хушке.

Бина хwəш гöла те.

Бинə—нəйнə
П'ешə валайə.

Бинтəнги—бемразийə.

Бира вала, кода бебьни,
һа бьпивə, һа бьпив.

Бира р'əш бире к'əтийə.

Бира wида дреж һəйə,
Ле ə'мьре wи кьнə.

Бла əз хöре шеран бьм,
Нə неч'ира чəqəл у р'увйан бьм.

Бла жьн че бə,
Бла нав ордийа əскəрбə.

Бла зьки т'ербə,
Жь qальке дербə.

Бла лаwьке мьни лаwин бə,
Бла красе wи щаwинбə.

Бла мәрьв жьна мерабә,
Бла ль бәр стерьк у п'еwравә.

Бла мәрьв мербә,
Бла р'ожәке ль днебә.

Бла намуса мәрийа щибә,
Бла парие мәрийа нивщибә.

Бла пьшт h'әфт ч'йабә,
Нә ль бьн кәвьрабә,
Пьшт h'әфт ч'йа—те,
Бьн кәвьра—нае.

Бла р'йа р'е бә.
Бла дур бә,
Бла гәли бә,
Бла к'ур бә.

Бла р'уе wи хwәшбә,
Бла нане щәhбә.

Бла т'фаq щикибә,
Бла мал сәд малвә.

Бла шер гоште мерьв бьхwә,
Нә кӧ р'уви hәстӧе мерьв бькожә.

Бла qизбә,
Бла пирбә.

Бла qиз жарбә,
Бла пирбә.

Бла q.на мров дәрк'әвә, наве мров
дәрнәк'әвә.

Блйанар'а—йәк,
Нәблйанар'а—h'әзар у йәк.

Блура бәр гайә, ч'ра бәр корайә.

Бльнд мәнер'ә,
Нмьз нәк'әви.

Бльнд нәфр'ә, те алчах к'әви.

Бльнд нәфьр' тӧ wе алчах бьк'әви.

Бльнд нәфьр'ә, кӧ алчах нәк'әви.

Бльнд фьр'и, алчах к'әт.

Бльнд фьр'им, алчах к'әтьм.

Бльнд фьр'им, алчах мам.

Бо мәрве сәрсәри ма р'ож. ма
тари йәкә.

Бо сәйе пир—куч', куч' готьн,
h'әwщә нинә.

Бог' жи бог'е wе бәрәкейә,
Ч'еләк жи ч'еләка wе бәрәкейә.

Бог' т'ер дьхwә, струе хwә кәндала
р'адьдә.

Бог' хwәлие дьк'олә сәре хwә дькә.

Бог'аза хwә нькарә, мале че накә
хwәр'а.

Бог'е бь стру струе wи дьшкен.

Бог'е зә'ф хӧрт дьбә, стӧрие хwә
кәндале дьдә.

Бог'әк wәкә ниве нахрейә.

Бог'дан зоре дьдә р'астие.

Боз бь h'ӧнӧре хwә дьжи (hәсп).

Боз h'наре хwә дьжи.

Боз h'ӧнӧре хwә дьжи.

Боза сйар нәвә, бозә гьрьн,
К'апр'әша сйарвә,
Р'оже ог'рме гран бьн мәрйада
дьхьнгьрьн.

Бойна к'әре qӧр'әq гиhа hәр тьшти
hежайә.

Бок'оне мәзьн п'ара малхwейә.

Бона бешьк'ра чь qәнщие бьки,
бәрга тьштәки нагьрә.

Бона дина һәрр'ö дә'wатә.

Бона дур'ака закон т'öнә.

Бона дьза кәла, дәрва йәкә.

Бона капекәки гöлле давежә.

Бона капекәки р'öh'е xwә дьдә.

Бона кеч'е бәр'е нашәwьтиньн.

Бона кеч'е льh'еф шәwьтандьн.

Бона кора шәв у р'ож йәкә.

Бона к'ера xwә дәва һәвале xwә
мрар мәкә.

Бона мала xwә нә бьнимә,
Нә жи баньм,
Ле диwаре орт'а wаньм.

Бона мере мерхас кöштьн һәйә,
р'әв т'öнәйә.

Бона мәрие бәр xwә нәк'әти,
т'укеда, wи т'ре баран те.

Бона мәрие ә'мьре хwәкьрийә,
Мьрьн ч'әка щндйанә.

Бона мәрики гöндәки храв накьн.

Бона мәрьве нәзан шир, шәкьр йәкә.

Бона пира селбази
Т'әмамйа гöнд ле кьрә гази.

Бона пьрсе һәр'ә щәм кале зәмин,
Йан жи хорте гәр'йайи.

Бона т'әмбәла һәрр'о жи лә'дә.

Бона т'әмбәла h'әфтеда—h'әфт лә'д.

Бона фланкәсе днйа сәр һәвр'а
һәр'ә, бәр һәвр'а һәр'ә—йәкә.

Бона хатре хайи,
Кәвьр навенә сәйи.

Бона херәке фланкәса h'әфт к'h'ел
бьә'щандьнә.

Бона хәлqе ч'ә'ве xwә дәрнәхә.

Бона xwә р'адьзе
Бона хәлqе хәwна дьвинә.

Бона хәриб р'ожәк саләкә.

Бона хәриба р'ож дьбьнә сал.

Бона һәр хöрәке нанхöрәк wе
дәсткә'вә.

Бона ч'ә'вәки h'әзар ч'ә'ви
р'адмусьн.

Бона ч'ә'вкание фланкәсе ч'ие
h'ьзкьр.

Боре мьрьнейи ләзә.

Боре мьрне нә дохә, нә һәвсарә.

Борще щаһьла стуе мәзьнайә.

Борще щинартие гәләки гранә.

Бостане xwә һьштийә чуйә,
Е хәлqе ав дьдә.

Боха накьнә каме,
Гае хәсанди дькьнә каме.

Боч'а дәрәwа кьнә.

Бошаһи бәтал дькә мерани.

Бошә навә п'ашә.

Бöг'дан мала мерьв храв дькә.

Бöг'данбеж бöг'дане бенә пешие.

Бöг'данәкә öсанә, мина красе бе
п'есир.

Бöруе мьн шәдькә,
Ч'ә'ве мьн дәрдьхә.

Бöхwә, паше бьшекьринә.

Böḣörти мəве—ах,
Бəр гола мəкə бах,
Беə'сьл мəкə чрах.

Бра авьсбə,
Бра дəрəнгибə.
Бра авьсбə, к'əнге дьзе, бра бьзе.

Бра аг'а жь мьн хwəшвə.
Бра хwəде жь мьн нəхwəшвə.

Бра арване т'ер'ин т'öнəбə,
Бра кнеза жьнин һəбə.

Бра баве мьн нəк'əвə дəсте мə'ре кöшти.

Бра базара херебə, wəки дьн тьшт нəлазьмə.

Бра бежьн куч'ьк, нə к'əр.

Бра бежьн куч'ькə (сəйə)—
Нəвежьн к'əрə.

Бра бежьн—лалə,
Нəвежьн—тьр'алə.

Бра бежьн хравə,
Нəвежьн к'əрə.

Бра беһəqьə.
Бра жə'рбə.

Бра бəжьна мəрийа тьштəк кем бə,
Бра нəфəре мəрийа брчи нинбьн.

Бра бəране бьсковə,
Нав пəзе баводабə.

Бра бəр сийа р'уви нинби,
Бра шер тə бöкöжə.

Бра бəхирə харбə,
Ле дуе р'аст дəрк'əвə.

Бра бəхте мерьв һəбə,
Ч'ə'ве мерьв т'öнəбə.

Бра бəхте мерьв һəбə,
Ч'ə'вək т'öнəбə.

Бра бəхте мьн һəбə,
Ч'ə'вəки мьн корвə.

Бра бина зöһöм жь мала тə бе,
Меше жь Бəг'дае бе.

Бра бог' бог'вə,
Бог'е р'ожəкевə,
Нə ч'елəквə,
Ч'елəка салəкевə.

Бра бöḣöр'бə, бра к'урбə,
Бра р'ебə, бра дурбə,
Бра qизбə, бра пирбə.

Бра брайə, базар ḣəсаь.

Бра брайə,
Базар щöдайə.

Бра брайə-щьһе дьвə.

Бра браки мəрийа һəбə
Диньки диwaneьə,
Р'ожед ог'рмед гран
Сийа сəре мəрийа (мə) бə.

Бра бре гöрайи нəгьртибə.

Бра бре дəрбаз навə.

Бра бре дькöжə,
Щнйаз ə'рде наһелə.

Бра бре п'епəс накə.

Бра бре тə тə бьхəйдə, ле дəwлəтə тə—на.

Бра брер'а хwəст,
Хwəде брар'а хwəст.

Бра брер'а йолə дьчə.

Бра букə гежвə,
Ле змани нəй дрежвə.

Бра бьбə тəйрьке бöһöште.

Бра бьбьн дара сəлиме.

Бра бьбьн дəзи нəqəтьн.

Бра бь дьлбə,
Бра кöлбə.

Бра бьзе, нер у ме qсмəтə.

Бра гəлибə,
Бра к'урбə.

Бра гор'а мəрьв жи фрəбə.

Бра гöнд һəр'ьнə сəр гöнда,
Ле мал нəк'əвə сəр мала.

Бра гöр бə,
Бра пəзе мьн бьвə.

Бра гöр хwəшбə,
Шəвəр'əш зə'фьн.

Бра гöро, тö гöр буйайи,
Бра тə голька мə бьхwəра.

Бра гöре сəре ч'ие жи т'əне нəбə,
Гöр гöнəйə.

Бра грара wи грар буйа,
Бра дəве мьн бьшəwьтанда.

Бра гьртие мəрийа һəвьн,
Нəхwəше мəрийа т'öнəвьн.

Бра гьртие шерби,
Ле нə бəрдае р'увиби.

Бра дəйндарбьм,
Нə хундарбьм.

Бра дəлавбə,
Бра бəрвə.

Бра дəлав бə,
Бра к'урбə,
Бра qизбə,
Бра пирбə,
Бра р'ебə,
Бра дурбə.

Бра дəре диза мəйə гьртивə.

Бра дəрəнгвə,
Бра ширьнвə.

Бра дəсте дреж кьн нəбə.

Бра дəсте мере к'оти нəк'əвə к'əлка һəвринге.

Бра дəсте мə дəсте һəвдабə.

Бра дəсте мьн бешə,
Т'əк дəве мьн нəешə.

Бра дəсте нəмəрда нəчи,
Бра селаф тə бьбə.

Бра дəсте хwə тəникə, р'уе мьнхинə.

Бра дəһе хwə бежə,
Паше йəке мьн бежə.

Бра дəwлəта мерьв п'учвə,
Бра һöрмəта мерьв щибə.

Бра джмьне мə шербə, нə р'увибə.

Бра дике р'океби,
Нə мришка салəкеби.

Бра дне—алə'мер'а лəв бе, паше мьнр'а.

Бра днйа р'онбə,
Бра мəрьв орт'а сол у бзмаре һəсцебə.

Бра дост шавə,
Джмьн корвə.

Бра дьл-дьлбə,
Бра турке п'арсе мьлбə,
Бьни жи qöлбə.

Бра дьли бь дьли би,
Палгһе сəре мьров кəвьрби.

Бра дьлбə,
Туре п'арсе мьлбə,
Ви wəлати нəбə,
Wəлатəки дьнбə.

Бра дьлбә,
Туре п'арсеи мьлбә,
Нә кö бәжьна мьнә шә'рбә,
Дьле мьни кöлвә.

Бра дьле мәрийабә,
Бәа кöлаве швантие мьлавә.

Бра дьле мәрийа р'әḦәтбә,
Тәнгаси тьштәки ле накә.

Бра дьле мәрийа т'әмьзбә,
Щә'нмә сичә.

Бра дьле мьн р'әḦәтбә,
Бра п'арскьм.

Бра дьле мьн р'әḦәтбә,
Нане зьке мьн Ḧьзрәтбә.

Бра дьле мьни тәр'а гәшвә,
Бра нане мәрийа р'әшвә.

Бра дьле дне мәрийа бьминә.
Дьле нәфәре мәрийа мәрийа
нәминә.

Бра дьле ч'вика ч'йа нәешә.

Бра дьли дьлбә,
Красе щаw мьлбә.

Бра дурбә,
Бра дәстурбә.

Бра әва кәрәнге һана шә'де мьн у
тәвә.

Бра әз бьдама бәр тира,
Нәдама бәр хәбәра.

Бра әз бьч'уке баве хwәбьм,
Нә кö мәзьне хәлqе.

Бра әз кор нәвьм,
Бра ч'ә'ве мьн һурвьн.

Бра әз мьрие ә'ширәтевьм,
Нә саг'е шьлә'тевьм.

Бьра әз мьрие мәрие хwәвьм,
Нә саг'е дәрәкә.

Бра әз нава мләте хwәда п'арсе
бькьм,
Нава мләте башqәда миртие нәкьм.

Бра әз Ḧәwщәйи хәлqе нәвьм,
Хәла Ḧәwщәйи мьнвә.

Бра әз шашбьм,
Нә корвьм.

Бра әw дәве се һәр'ә.

Бра әw кöштьнәкә бешуштьн һәр'ә.

Бра әw мер бьртьсә жьн бьмьрә,
Балт'уз т'öнәвә.

Бра әw ощах хәниме тәбә.

Бра ә'бура мьн р'уе мьнбә,
Мьн нәлазьми qәлйа тәйә.

Бра Ә'ли аг'а мьн хwәшвә,
Бра хwәде мьн нәхwәшвә.

Бра жи нәмамйа бре дькә.

Бра жирбә,
Бра бәдәw нинвә.

Бра жирбә,
Ьра пирбә.

Бра жь гöнде хwә дәрк'әвә,
Щие хwә дәрнәк'әвә.

Бра жь һәв щһе дьбьн,
Щинарти жь һәвдö жһе набә.

Бра жьна мере чебьм,
Бра бәйр, стәйр у п'әйрабьм.

Бра жьна чевә,
Бра нав полка р'омевә.

Бра збарә чевә,
Пурта севә.

Бра зә'фбә,
Бра щәһбә.

Бра зравбə, дрежбə,
Нə qӧтə qальмбə.

Бра зьке мəрийа брчибə,
Бра намуса мəрийа щибə.

Бра зьке мьн т'ербə,
Бра бежьн:—Куч'ьке брчи.

Бра зьке мьн т'ервə,
Бра жь бəжьна мьн кемвə.

Бра зьке wи т'ербə,
Бра савер'а себə.

Бра йа дьла дьладабə.

Бра йа дьле мьн мьр'абə,
Йа заре мьн жи тəр'абə.

Бра йа нəкəса нəе сəре мерьв.

Бра йəкбə,
Бра бь ч'рабə.

Бра йəкбə,
Бра хербə.

Бра йəкбə,
Əw жи ч'ик-ч'рабə.

Бра йəкбə
Əw жи ч'рабə.

Бра кери бре нае,
Һ'əлала мерьв кери мерьв те.

Бра кəвре млəт све зу сəре мьнбə.

Бра кəс нəвежə:
„Мьн днйа ч'əмьл кьрийə", баве
т'əва мьрийə.

Бра кода мьн т'живə,
Бра гарьсвə.

Бра кӧ жь бре щһебу,
Щинар жь бре четьрə.

Бра кӧ һəв щһе бун,
Хера һəв нахwəзьн.

Бра кӧр' бинə,
Дare пьшта кӧр'е мьнə.

Бра—кӧр'е бавейə,
Дəст нак'əвə,
Ле кӧр' дəст дьк'əвə.

Бра кӧр'е мерьв куч'ькбə, нə к'əрбə.

Бра кӧр'е мьн һəбə,
Бра хəбəра мьнда нəбə,
Бра гае мьн һəбə,
Бра щоте мьн нəбə.

Бра кӧр'и кӧр'инбə,
Аqьле к'əмали серибə,
Бра красе мьн щəwинбə.

Бра красе мəрийа т'ӧнəвə,
Бра имана мəрийа һəвə.

Бра к'ома мəрийа кемвə,
Ле бра т'фаqбə.

Бра к'осə нəбə п'ьра,
К'осəйи беог'рə.

Бра к'ӧбра тə хwəшвə,
Бра дəнге тə бльнд нивə.

Бра к'һелбə,
Бра к'əсадбə (жарбə).

Бра к'ьнще баш мьнбə,
Qӧр'əqӧр'а зьке мьнбə.

Бра лаwьке мьн сйарбə,
Һ'əзар зер'е зəр дəйндарбə.

Бра льнге мьн бешə,
Сəре мьн нəэшə.

Бра льнге wи бьшкəста,
Бра нəмьра.

Бра ль хера бре буна,
Жьна бре мəһьр нəдькьр.

Бра мала мерьвда т'ӧнәбә дәһ
көр'е мерьв,
Бра һәвә көр'әк, әw жи көр'бә.

Бра маледа жьн һәбә,
Бра п'исбә.

Бра малхwе мале сәре хwә жекә,
Кәванийа мале п'ор'е хwә жекә,
Чька меван чьр'а брчи вәр'екьр.

Бра манетәк щева тә кембә,
Бра һәваләк тә зедәбә.

Бра Марьстанби, нә гор'ьстанби.

Бра мебә, шир qьсмәтә.

Бра мевә, шир qсмәтвә.

Бра меванә,
Мер малхwейә.

Бра мербә,
Бра ләпә р'ехбә.

Бра мербә,
Бра т'әпә р'ех ль диwербә.

Бра мере мерьв һәвә,
Бра әwлед т'ӧнәвә.

Бра мере мьн лаwинбә,
Бра красе мьн щаwинбә.

Бра мере мьн мербә,
Бра дәйндарбә.

Бра мере мьн мервә,
Бра красе мьн т'ӧнәвә.

Бра мере чебә,
Бра р'ожәке ль р'у дьнебә.

Бра мере чевә,
Бра орт'а дӧ кәвьрадабә.

Бра мери мербә.
Бра джмьнбә.

Бра мәзьнәки мьн һәбуйа,
Бра ч'ә'вәки корбуйа,
Льнгәки жи т'опалбуйа.

Бра мәри бемалвә,
Нә бебравә.

Бра мәри бәране р'ожәкебә,
Нә бәрхе саләкебә.

Бра мәри бьк'әвә нава ләг'ме шера,
Нәк'әвә дәсте нәмәрда.

Бра мәри бьмьрә,
К'әсибие нәвинә.

Бра мәри бьмьрә,
Нәтьрсә.

Бра мәри бьн щьлькеда нәмьрә,
Бра бьн шер'да бьмьрә.

Бра мәри гаване хwәхwәтиебә,
Нә п'адше шьлә'тебә.

Бра мәри гӧр'станбә, нә wарстана.

Бра мәри дәйндаре днебә,
Нә дәйндаре ахьрәтебә.

Бра мәри дәсте хwә бьк'әвә эгьр,
Змане хwә нәк'әвә нава эгьр.

Бра мәри днйа р'онбә,
Орт'а сол-бзмаре һәспедабә.

Бра мәри жь дине хwә гери
нәминьн.

Бра мәри жь т'вдире нәминә,
Т'вдир жь мәрийа бьминә.

Бра мәри жьна мере чебә,
Р'оке днебә.

Бра мәри зйарәтәке хравкә,
Наве qиза храв нәкә.

Бра мәри корбә,
Бра бәхте wи һәбә.

Бра мәри кӧштибә,
Кӧштйе мере чебә (вә).

Бра мәри кӧштибә,
Кӧштие мере чебә,
Нә хласе мере к'отибә.

Бра мәри кӧштибә,
Нә кӧштие мере к'отибә.

Бра мәри кӧштие шеравә,
Нә һәвале р'увйавә.

Бра мәри к'әсиве мале днезә,
Нә к'әсиве аԛьле хwәвә.

Бра мәри к'учавә,
Нә сәр маладавә.

Бра мәри льнге хwә бьк'әвә нава эгьр,
Змане хwә нәк'әвә нава эгьр.

Бра мери мале днеда к'әсиввә,
Аԛьле хwәда нәйи к'әсиввә.

Бра мәри мәрибә
Бра дәйндарбә.

Бра мәри мина са һарвә,
Пе мале дне һар нәвә.

Бра мәри мьрибә,
Лачька жьна нә сәрибә.

Бра мәри нава эгьрда бьшәwьтә,
Агьре змане хwәда нәшәwьтә.

Бра мәри нә гор'ьстанвә,
Бра шарьстанвә.

Бра мәри нәдәйндарбә (нәдәһиндарбә)
Бра хундарбә.

Бра мәри нәк'әвә т'ор'а нәмәрда.

Бра мәри нә ль гӧрьстанбә,
Бра ль Хӧрьстанбә.

Бра мәри нәк'әвә тә'лде р'уви,
Бра шер мәрийа бӧхwә.

Бра мәри нәхwәшие к'отибә,
Нә кь мере к'отивә.

Бра мәри п'ра джмьнар'а дәрбаз нәвә,
Бра гӧлла доста бе кӧштьне.

Бра мәри сәбә,
Нә к'әрбә.

Бра мәри сәвә,
Нә ч'уке һ'әфт бравә.

Бра мәри сәе бәр дәре мәзьне хwәвә,
Нә аг'е эле башԛәвә.

Бра мәри сәе бәр дәре хwәвә,
Нә аг'е хәлԛевә.

Бра мәри сйарбә,
Бра сйаре к'эребә.

Бра мәри хәвата мртьва бькә,
Нане хwә бьхwә,
Нә кь хәвата аха бькә, брчи бьминә.

Бра мәри хәватчивә,
Нә п'адшәвә.

Бра мәри хундарвә (бә)
Нәй (нә) дәйндарвә (бә).

Бра мәри хwәйи джмьне аԛьлбә,
Нә хwәйи досте динбә.

Бра мәри һәвале куч'кавә,
Нә кӧ һәвале фланкәсебә.

Бра мәри һәр'ә бәр дәре кәла,
Нәчә бәр дәре нәхwәшхана.

Бра мәри һәр'ә сәр гӧлле,
Нәчә сәр сонде.

Бра мәри һ'әфт змана ньзанбә,
Змане хwә заньбә.

Бра мәри шаш нәбә, шашбу,
Бра фаш нәбә, фашбу,
Бра к'аш нәбә.

Бра мәри шп'ебә,
Гор'ебә.

Бра мәри щә'нмебә,
Нә һәвале шрике хравбә.

Бра мәрие мьнбә,
Бра т'лийа wи ч'ә'ве мьнр'абә.

Бра мәрие тә зә'фбьн,
Бра п'әре тә кемвә.

Бра мәрьв брчие мала хwәбә,
Нәк т'ере хәлqебә.

Бра мәрьв бьбә Һ'әва qуме,
Нә кӧ к'еране сәр аве.

Бра мәрьв бьк'әвә дәве гӧра,
Нәк'әвә дәве храва.

Бра мәрьв дьле хwә бьстинә,
Бра нә р'ьндвә.

Бра мерьв жь к'әда хwә мә'рум
нәвә.

Бра мәрьв жь ньге хwә бьшьмьтә,
Бра жь змане хwә нәшьмьтә.

Бра мәрьв корбә, к'отибә, нәи
к'ӧбарбә.

Бра мәрьв кор нәвә,
Бра шашвә.

Бра мәрьв кӧштибә,
Бра дәйндар нибә.

Бра мәрьв к'әсиббә,
Бра хwәйнамусбә.

Бра мәрьв к'отибә,
К'әсиб нинбә.

Бра мәрьв мьрие ч'йавә,
Нә сахе дәштавә.

Бра мәрьв п'евә,
Гор'евә,

Бра мәрьв р'ода һәр'ә,
Сәр п'ра нәмәрдар'а нәчә.

Бра мәрьв р'ожәке бьжи ль сәр
п'ийа,
Ле нә чьл р'ожа ль сәр чока.

Бра мәрьв хӧламе эла хwәбә,
Нә аг'е эла хәлqебә.

Бра мәрьв һәр'ә сәр сеwийа,
Нәчә сәр һеwийа.

Бра мәрьв Һ'әwще мәрдабә,
Нә кӧ Һ'әwще нәмәрдабә.

Бра мәрьв чебә,
Нав Р'омедабә.

Бра мәрьв ч'еләка сәд сали нибә,
Бог'е саләкевә.

Бра мәри саг'и дневә,
Бьн сол-бзмаре Һ'әспевә.
Аг'рсони we р'ожәке нава щмаә'тевә.

Бра мивә,
Бра пирвә.

Бра Мирзә бәге Хwети ль мала
фланкәсе к'әвә.

Бра мләт хwәшбә,
Бра әз т'ӧнәбьм, ле әз наемә
биркьрьне.

Бра мразе мьн бь дьлбә,
Бра бәрсәрийа мьн кәвьрбә.

Бра мров qор'е бәр дәве дәрие
хwә би у нә qәләwе дәве дәрие
хәлке би.

Бра Мсто жи Мстобуйа,
Бра ч'ер'и мьн кьра.

Бра мьда нибә,
Бра дйа мьдабә,

Бра мьнр'а бежьн нәр'ьндә,
Бра нәвежьн—к'әрә.

Брамьр жь wapa наминә,
Га мьр wapa дьминә.

Бра мьри жь мала мәрийа бьмьрә,
Мәри нә бет'фаqвә.

Бра мьрьн һәбуйа,
Калбун—пирбун т'ӧнәбуйа.

Бра мьрьн һәвә,
Щһебун т'ӧнәвә.

Бра мьрна бре нахwәзә,
Һәр дьхwәзә бра дәсте бре
бьнһер'ә.

Бра Мсьре чодарбә (к'р'ин-фротане
бькә),
Һ'әзар к'иси дәйндарбә.

Бра наве мәрийа дәрнәе,
Бра ч'ә'ве мәрийа дәре.

Бра наве мәрийа храв дәрнәк'әвә,
Бра ч'ә'ве мәрийа дәрк'әвә.

Бра наве мьн кавранчивә,
Бра гае мьн нава гада нивә.

Бра наве мьн һәвә,
Бра һәрәк'әте мьн т'ӧнәвә.

Бра наве мьн һәвә,
Бра хзна мьн т'ӧнәвә.

Бра наве мьн щәм мьн ширьнвә,
Бра щәм тә тә'лвә.

Бра навька мәрийа дәрк'әвә,
Наве мәрийа дәрнәк'әвә.

Бра намуса мәрийа щибә,
Бра пә'рие мәрийа нивщибә.

Бра намуса мьн щибә,
Бра сәрчока шә'ле мьн qәтйайибә.

Бра нанбә, дәwбә.

Бра нан у дәwвә,
Дьле мәрийайи фрәбә.

Бра нане мәрийа т'сивә,
Бра ә'бура мәрийа р'уе мәрйавә.

Бра нане мәрийа щәһбә,
Ле хӧлqе мәрийа гәньмбә.

Бра нане мьни р'әшвә,
Бра дьле мьни гәшвә.

Бра нане шкәве т'ӧнәвә,
Бра омьда qизин һәвә.

Бра нанпежвә,
Бра нанәк зедә һәр'ә.

Бра нета мьн у тә йәквә,
Хәлq тьштәки жи накә.

Бра нә алие мьндабә,
Алие wандабә.

Бра нәйаре тә һәвә,
Бра занәвә.

Бра нәйи ч'уке бра бума,
Сәре бра бума.

Бра нә ч'еләка сәд салибьм,
Бра бог'е йәк р'ожибьм.

Бра нә wәк'иле брейә.

Бра ньге мәрийа п'ехасбә,
Ле сәри—на.

Бра омьдвә,
Бра пьшт Һ'әфт ч'йавә.

Бра омьдәкә мерьв һәвә,
Красе мерьв т'ӧнәвә.

Бра омьдәкә мәрийа һәвә,
Ч'ә'вәки мәрийа т'онәвә.

Бра пәйк'әтие мерьв һәбә,
Пешк'әти wи т'өнәбә.

Бра пәй мәрийа к'әвьн—пешие
нәк'әвьн.

Бра пә'рие мәрьва кембә
Бра дө һәвале wи зедәбьн.

Бра пә'рие мьн нивщибә,
Т'әне намуса мьн щибә.

Бра пирвә,
Бра жирвә.

Бра пьсмаме мьнбә,
Бра хундаре мьнбә.

Бра пьш брева р'ьнд дьсәкьнә.

Бра пьш брева wәкә ч'йайә.

Бра пьшта бьре бьгьрә
Дькарә дне wәлгәр'инә.

Бра пьшта брейә.

Бра п'ишое хwә сәр хәлqе
нәшәwьтиньн.

Бра п'шика мәрийа ч'рабә,
Бра красе щане мәрйа т'өнәбә.

Бра п'ьр'вә,
Бра гарьсвә.

Бра р'ебә,
Бра дурбә,
Бра бөһөр'бә,
Бра к'урбә,
Бра кәч'бә,
Бра пирбә,
Бра авсьбә,
Бра дәрәнги бә (бра нер бә).

Бра р'йа дурбә,
Нә qәбра к'урвә.

Бра р'йа мале мә гиһа нәгьһижә.

Бра р'ожа мәрийа р'әшвә,
Бука мәрийа башвә.

Бра р'ожа храв п'ара мьнбә,
Нә кө бука храв.

Бра р'өһе wи бьвә дәргәки пола,
Бәр дәре дәр у щинара к'әвә.

Бра саг'бә ль дьнебә,
Бра пьшт һ'әфт ч'йадабә.

Бра сәбә, бехwәй нәбә.

Бра сәд гузе мьн һәбьн
Дәһ жи ле п'үчбьн.

Бра сәре дө дара ль һәв к'әвә,
һуне бьбиньн!

Бра сәре к'әчәл хwәшбә,
Бьн к'өмбә (бра бьн к'өмбә).

Бра сәре мә бешә,
Дәсте мә нәэшә.

Бра сәре мәрийа qөл нинбә, щә'нма
—щеве.

Бра сәре пезбә,
Бра поч'а себә.

Бра сәри хwәшбьн,
Сәрп'е зә'фьн.

Бра сәри һәбьн,
К'өм гәләкьн.

Бра сәһ'әwа мәрийа һәвә,
Бра мал дәwләта мәрийа т'өнәвә.

Бра сйаре мьн сйарбә,
һ'әзар зер'и дәйндарбә.

Бра тә һ'әфт гөллә щане мьн
бьжмьрийа,

Бра тә әw пьрса нәкәс нәгота.

Бра тә шурәки мсрие мьнхьста
Әw гли нәгота.

Бра тәйре чебә,
Бһе wи дӧтаqбә.

Бра тӧ наве мьн ӧнда бьки,
Хwәде наве мьн ӧнданәкә,
Ӧнда навә.

Бра туре мәрийа qӧлбә, ле сәри—
на.

Бра тьшки чейә,
Зәйнәта р'у дьнейә.

Бра т'әк бьзе,
Нер у ме йәкә.

Бра т'әне мьрьна бре нахwәзә.

Бра т'әхте тә wаргӧһезибә.

Бра т'әхте шае т'ӧ qап'ийа кем
нәвә.

Бра т'ӧнәбә сәд манате тә,
Бра һәбә сәд һәвале тә.

Бра т'ьрба мәрийа жи фрәвә.

Бра т'ьрба мәрьв дури бәнде
шәр'удбә.

Бра фәләк йарбә,
Бра ә'вд нәһарбьн (нәйарбьн).

Бра фәләк йарбә,
Днйа гь педа нәйарбә.

Бра фәрсәнг дәсте мәрьве
бефәрсәнгва нәе.

Бра хелйа буке сәре мьвә,
Бра нә дәлалибьм.

Бра хера бра бьхwәзә,
Жьна бра мар нәкә.

Бра хәлq һәwщәйи тәбә,
Тӧ һәwщәйи хәлqе нәбә.

Бра хәлqе хәриб бәр дәфа мә
нәлизә.

Бра хәлqе хәриб дәфа мә ленәхә.

Бра хӧде нанәки бьдә тә,
Кәрики бьдә мьн.

Бра храв бьвә Хнук
Чаwа хасуйә, ӧса жи бук.

Бра храви нә мьдабә,
Бра пьзмаме мьдавә.

Бра хравийа бре дьхwәзә,
Ле мьрьна бре нахwәзә.

Бра хравийа бре нахwәзә.

Бра хwәхwә бежьн,
Хwәхwә сәһ бькьн.

Бра хwәде бәдәwи бьдә к'ӧлфәт,
Фәрсәнге нәде.

Бра хwәде бәхт бьдә мьн,
Ч'ә'вәки мьн т'ӧнәвә.

Бра хwәде зозане бльнд бер'әш—
кон нәкә.

Бра хwәде мерьв мә'рум нәкә жь
ч'ә'в у гава.

Бра хwәде мәрийа жь хәлайа
паизе хwәйкә,
Йәк жи сәрма бһаре.

Бра хwәде мәр'авә,
Бра шуре мә даринбә.

Бра хwәде мьрьна мьн бьдә,
Щһебуне нәкә мала мьн.

Бра хwәде пирбькә,
Бир нәкә.

Бра хwәде р'ӧһе мәрийа бьстинә,
К'ӧбар— бабах нәкә.

Бра хwәйе брейә.

Бра хwәйе буке зорбьн,
Бра ԛәлән пьр'бә,
We йәки мина Ԛәрәт'аждин бинә.

Бра һәбә,
Бра ч'ә'вәки шашбә.

Бра һәвә,
Бра гарьсвә.

Бра һәвә,
Бра хравбә.

Бра һәвә, Һ'өрмәт һәвә,
Бра т'асә ава сарбә.

Бра һәйә брайә,
Бра жи һәйә брахөрә.

Бра һәйә Һ'әсаве т'өнанә.

Бра һәма бьзе,
Нер-ме йәкә.

Бра һәнә ԛәлпьн,
Йәк хwәр'а к'аш дькә,
Йәк хwәр'а.

Бра һәр'ә пә'нийа wи вьрдабә.

Бра һәспе тә бәзавә,
Бра днйа тә нәйарвә.

Бра һәwара хушке нае,
Хушк һәwара бре те.

Бра һьндькбә,
Бра р'ьндькбә (ле р'ьндькбә).

Бра Һ'але мьни хwәшвә,
Чь нави мьн дькьн,
Бра ль мьнкьн.

Бра Һ'әму дәрәщә һәвьн
Т'әк бет'фаԛи т'өнәвә.

Бра Һ'әwлә ширьнбә,
Бра мьри гор'—гор'ибә.

Бра чу—дәст нак'әвә.

Бра чу мала хушке
һәспе wи чар льнгабу,
Вәгәр'йа се льнгьн.

Бра ч'ә'ве мәрийа дәре,
Бра наве мәрийа дәрнәе.

Бра ч'ә'ве мәрийа корвә,
Бра бәхте мерьв һәвә.

Бра ч'ә'ве мәрийа корвә,
Фә'ме мәрийа щивә.

Бра ч'ә'ве мьн мәрие мьн дәрхә,
Мәрие хәриб дәрнәхә.

Бра ч'ә'ве ч'ә'винока кәвьр нәк'әвә.

Бра ч'ә'вьки мьн т'өнәбә,
Бәхте мьн һәбә.

Бра ч'йа жи т'әне нинбьн.

Бра шер тә бьхwә,
Р'уви тә бәрнәдә.

Бра шәкед гран бавкөштие мәрийа нәк'әвә.

Бра ширнайи нәвә тә'лайи.

Бра шкәва мә т'ьжибә,
Бра гьлгьл—гарьсбә.

Бра шуре ч'ә'всути (урьс) бьр'авә,
һәспе wи бәзавә.

Бра щаһьлтиеда мәри брчивә,
Мәзьнбу,
Ахрийа мәрийа хервә.

Бра щәwа мьнда авбә,
Жь к'идәре те, бра бе.

Бра ԛә тьшки мәрийа т'өнәвьн,
Бра мәрие мәрийа һәвьн.

Бра ԛәwата мьлә брейә.

Бра qиз һәр'ә сәр хәнщәра,
Нәчә сәр хәбәра.

Бра qизе бьвьнә сәр хәнщәра,
Нәбьнә сәр (т'әв) хәбәра.

Бра-qöдуме чоке брейә.

Бра qолайтийа бре хwә дьхwәзә,
Ле нахwәзә бра бьмьрә.

Бра wәки али һәв бькьн,
We ч'йа бьдьнә сәр ч'йе.

Бра wәрдәк жи голеда бехwәйи нибә.

Брае мьнә,
Кöр'е баве мьнә.

Брае qазанще зә'фьн.

Брак һәйә щаһьл дьвә,
Брак һәйә пир дьвә.
(Сәр к'öлфәт те готьне).

Браке р'ожа хwәш гәлә һәнә.

Браки мәрийа һәбә,
Динәки динавә,
Р'ожәке диса сьḢаба р'öḢе мә ле һәбә.

Брар'а дә'wат лазьмә,
Брер'а хер-херат.

Брати гәләки хwәшә,
Нолани Ḣәмайләкә дор бь нәхьшә.

Брати дәст дьк'әвә,
Де у бав дәст нак'әвьн.

Брати тьштәки чейә,
Зәйнәтә ль р'у ә'рдейә.

Брати шринә, дәст нак'әвә.

Братийа гöр у Ḣьрч'ейә.

Братийа хwә дьдьмә к'е,
Дьвә дьжмьне мьн.

Бре аг'рәте пьшва сәкьнийә.

Бре ахрәте те сәр п'ра Сәлаwәте.

Бре бе аqьл е дин четьрә.

Бре брейә,
Кöр'е Мстафейә (йәкьн).

Бре брчи р'асти бре т'ер һат.

Брчийа жи бьмрьм we бежьн мәрики бәхтәwарә.

Бре дур—щинаре незикә.

Бре мәзьн т'ре бре пч'ук нәмерә, назәwьщә.

Бре мәрийа,
Бәрийа мәрийа.

Бре мьн мьр, щие wи мнр'а ма.

Бре че пьж е к'отива наминә.

Бре ч'ук п'әле дәсте бранә.

Бригадир чаwанә,
Бригада wи жи öсанә.

Брин кö ахьфи, чәтьн qәнщ дьбә.

Брин к'урьн,
Хәмә щотьн,
Глие храб дьл у Ḣнав дьсотьн.

Брин хайе хwә дешинә.

Брин qәнщ дьвә,
Ле дәwс дьминә.

Брина бе Ḣәким,
Хера we хwәйар'а т'öнә.

Брина кеч'ейә.

Брина мерьв мерьв чәтьн те.

Брина р'ьма qәнщ дьвә,
Ле йа зар—на.

Брина се гоште се дәрман накә.

Брина се—пьрч'а се дәрманә.

Брина сә нәе альстьне,
We пе бьсәкьтә.

Брина сӧр'а һавине жи сәрма дькә.

Брина фланкәсе т'әзәбу.

Брина хәдар мәдьнә бәр кела.

Брина хәдәр сах навә.

Брине хәнщера хwәш дьбьн,
Тә'не нәйара хwәш набьн.

Брине хәнщәра хwәш дьбьн,
Ле шуна хәбәре саг' набьт.

Брина хәнщәре qәнщ набә бь хәбәре.

Брина хәлqейә,
Тӧ пе дьнә'ли.

Брина хwәхwәтие кеч'а корә.

Брина хwәхwәтие qәнщ набә.

Брина һәвелә,
Тира кәнделә.

Брина шур саг' дьбә,
Брина зман саг' набә.
(Ле йа змин саг' навә).

Брине к'ур qәнщ дьбьн,
Ле тә'на храв qә qәнщ навьн.

Брине хәнщәра qәнщ дьвьн,
Брине хәбәра qәнщ навьн.

Бриндар брина хwә дьзанә (занә).

Бриндар брина хwә занә,
Е нә бриндар чь занә?

Бриндар жь брина хwә дьа'льмә Һәкимие.

Брубжанге wи ӧса рәшьн,
Тӧ дьве-qәләме к'ьшандьнә.

Бруе хwә ле тә'лкьр.

Бруск мала дьжмьна нәхә-чәтьнә.

Бруске кӧ лехьст, зйабә, шьлбә́, йәкә.

Брчи нан хәwна хwә дьбинә.

Брчибун дәсте мерьв дьгьрә дьвә дәр мала джмьн.

Брчибун шәрме нахwәзә.

Брчибуна хәw нае.

Брчибуна һнька зькданә,
Брчибуна һнька чокадайә.

Брчивә, мәрьввә.

Брчина ава р'он дев дьчә.

Брьнщ гәрә р'уне wи һәвә.

Брьнщ щие авзем дьр'әшиньн.

Брьнщәшир р'ьндә,
Ле р'оке мала мә,
Р'оке мала wә.

Бу ав—нәр'ьжйа.

Бу агьр к'әт п'есира фланкәсе.

Бу барана сәр бә'ре.

Бу бәни адәм, гәрәке днйаеда тьштәки заньбә.

Бу-бу, нәбу-нәбу,
Тӧ мала хwә,
Әз мала хwә.

Бу гола р'әqи бәqа.

Бу дəма хəме.

Бу дə'wата мира,
Агьр к'əтə фəqира.

Бу джмьнйа Һ'əта-Һ'əтае.

Бу кəвьре бире.

Бу кəвьре бьне бире.

Бу мəрвати-гəрмə-гəрм,
Бу нəйарти-нəрмə-нəрм.

Бу мəрəз к'əт һəстуе мьн.

Бу п'əрч'ə агьр бь щане хwə к'əт.

Бу р'йа нава зəвйа.

Бу р'уне р'жйайи.

Бу тьр'əко, мали ава.

Бу хун к'əт стӧе мə.

Бу һива бьнə'wр.

Бу Һ'əнəк, нə бу дəгəнəк.

Буйə ал
К'əтийə мьл.

Буйə дəва п'алане хwə дьжи.

Буйə красе р'ьзи
к'əтийə стие һəвала.

Буйə р'иша п'уч', к'əтийə сурəте wи.

Буйə тəнийа ДьҺоке.

Буйə тəнийа селе.

Буйə трийа Мов.

Буйə трийа тов (дəст нак'əвə).

Буйə т'ука һəвраз-бəржер.

Буйə ч'ьр'ə-ч'ьр'а ə'рəбане,
Дəнг чу һəмəдане.

Буйə шире мҺ'ина боз.

Буйə шорба нəхwəша.

Буйə щəгəра мийа qəр.

Буйə щьл,
К'əтийə мьл.

Буйə щьрм
К'əтийə стуе мьн.

Буйə qəда бəр бире.

Буйə wəй нəфси.

Бук бəр п'əрдейə,
Зə'ва сəр т'əнəшуейə.

Бук бьра бьр'ə.

Бук бьрьнə пьш п'ашуре.

Бук дəзмала сəр дəстайə (дəстанə).

Бук жь мə шəрм дькə,
Р'у дьгьрə, зьк вəдькə.

Бук зман нинə, хwəси ə'нсаф нинə.

Бук зу-зу нак'əвə сəр шə у гӧле
мале.

Бук йа мəйə,
Зə'ва. е хəзурə.

Бук кӧ хwə хwəйи нəкə,
Даwа wе жи wер'а ə'дуйə.

Бук к'əре сйар буйə,
Бəр дəре сəрдə'wатир'а дəрбаз навə.

Бук к'əтə бəр п'əрде.

Бук мала шен брчи дьминə.

Бук ӧса мала баве хwə Һ'ьздькə,
Wəки изьне бьди, wе п'ехас жи
һəр'е.

Бук р'əwша маланə.

Бук тьр'кьр, бук хəйиди.

Бук у зәва жь маләке,
Дин жи жь we мале.

Бук hат—дә'wат к'ӧтабу.

Бук hатә мале,
Хwәли hатә сәре кәвание.

Бук hатә мале,
Qәда бе сале.

Бук hәйә брабьр'ә,
Бук hәйә брак'ьр'ә.

Бук hәйә ә'йбвәшерә,
Бук hәйә дәвбәлайә.

Бук hәйә кӧла хасйа хwәйә.

Бук hәйә намуса р'уе хасиейә.

Бук hәйә п'епарә,
Бук hәйә бе п'епарә.

Бук hәйә т'фаqа мале хwәйдькә,
Бук жи hәйә бәла дькә.

Бук h'ьнә ль дәсте wейә,
Сәр пьшта hәспейә,
Диса кәс ньзанә
Qсмәте к'ейә.

Бук чейә,
Хаси дейә.

Бук чу мала, гәрә де у баве хwә
текә шемик сәрр'а дәрбазбә.

Бук шема мәрийайә,
Wәки гӧрвә,
Дьвә бәрх,
Wәки бәрхвә,
Дьвә гӧр.
Шем—ле hатьнейә.

Бук шәрма сйарбуна к'әре
Бәр дерир'а дәрбаз набә.

Бука апе, к'әтә капе,
Бука хале, дәлалийа мале.

Бука апе, к'әтә капе,
Бука хале, шәкьре нав дәзмале.

Бука баране бьгәр'инә, бәра шьли
бе.

Бука баш стуна конә.

Бука бе дәнг,
Хасийа бе шәрм.

Бука бе зар-зман,
Хасийа бе дин-иман.

Бука бе хаси, мина зар'а бе де.

Бука ә'гләбуйи, нә qсмәте хwәйайә.

Бука мала т'ере,
Хӧре тә нан у пәнере.

Бука мала хзане,
Хӧре тә какьле гузане.

Бука мале пьтпьт дькә:
— Йан ч'ер' дькә,
Йан нфьр' дькә.

Бука мале р'аза qиз ани, готьн,
гонәк'ари йа хӧламә.

Бука мале хwәш хәбьти,
К'әр бәрда, щә'шьк фльти.

Бука мале хwәш хәбьти,
К'әр гьреда, дә'шьк (щә'ш, щә'шьк)
фльти.

Бука мале хwәш хәбьти,
Ч'еләк греда, гольк фльти.

Бука мале хwәш хәбьти,
Щә'ш греда, к'әр фльти.

Бука мале шӧхӧлда хwә дьхапинә,
Хортар'а кәвч'и-кодька тинә.

Бука мале qиз ани, ч'ә'ве хӧлим һнер'ин.

Бука малейә баш,
Гӧла хаси у хәзуре хwейә.

Бука мат'е,
Qьр'ька сәр хәйбәте.

Бука ньнга мәзьн, сәр бьч'ук,
Нә хwәзьл we мале теда бьвә бук.

Бука ньнг пьч'ук сәр мәзьн,
Хwәзьл we мале теда бьвә бук.

Бука п'ак, баве we, дйа we наенә готьне.

Бука п'ак бәр п'әр'деда п'акә.

Бука р'у бь хели шәрме мәдеда.

Бука р'ур'әш бәр дәре сәрдә'wәтир'а дәрбаз нәбә.

Бука сале
Дина мале.

Бука т'әзә р'әwша малейә.

Бука фланкәсе йәкә ӧсанә,
Наһелә жь тә'ве һәр'ә сие.

Бука хәбатчийә намус, р'әwша малейә.

Бука хәлqе бәдәwә.

Бука хәлqе бәр ч'ә'ве мәрийа бәдәw те к'ьвше.

Бука һндьк хwәр, сала тәнгасие к'ьвш дьвә.

Бука щинер бәр дьле щинерда ширьнә.

Бука qәнщ стуна малейә.

Букар'а—лазьмә п'еп'ар,
Жьнар'а—дар, гопал.

Буке, буке, тутуке,
Дәнге буке чу гедуке.

Буке бьне фәра альстийә.

Буке готә хәзур:
— Дьчи шәһәр к'ӧмәки кӧр'е мьнр'а бини.

Го:
— Lawo, кӧр' тәр'а бьвә әзе к'олозе хwә дайньм сери.

Буке, мәймуне,
Мал кьрә гола хуне.

— Буке нан у дәw,
— Швано, дар, гопал.

Буке, нә дәвә, нә дранә,
Хасие, нә динә, нә иманә.

Буке текьнә р'әшие,
Пире текьнә хwәшие.

Буке, тәр'а дьвем,
Диwаро, тӧ гӧһдарби.

Буке т'ӧнә зар у зман
Диwерр'а дьвежә.

Буке, хасие бәр п'әпуке.

Буке хелийа хwә авит,
Шәрма хwә жи авит.
(Шәрма хwә ӧндакьр).

Буке хелийа хwә дани,
П'әрда р'уе we qәтйа.

Буке шӧхӧлкьр,
Нане мала хwә Һәлалкьр.

Буке шӧхӧлк'ара хwәвә,
Ширьна ә'вдавә.

Букә—дәвтутькә.

Букә дьле зә'вевә,
Сәд qомси һәвә, навә тьштәки.

Букә чейә,
Хаси дейә.

Букәк ани жь дурә,
Нә т'ер'ә, нә жи турә,
Хенщи гитьке стурә.

Букәк ани жь һәзо,
Педа га у р'әзо,
Свька мале диса әзо.

Букәк ани ләзә,
Да га у пәзә,
Сәька мале диса әзә.

Букәкә букинә:
К'офийа сери зукинә,
Чахе шӧхӧл-р'уе хwә дьгәр'инә,
Чахе хwәрьне—кәвчи, кодка дьщьвинә.

Бумә бук,
Бумә п'әп'ук.

Бумә һәвале к'е
Пе мьн р'әһ'әт бу.

Бумә һ'әзар сали,
һе мамә йәкһ'али.

Бунә ав—нәр'ьжйанә ә'рде.

Бһар (баһар) бе кӧлилк навә.

Бһар гӧлә,
Паиз кӧлә.

Бһарә, ида тонаqа мә дан сәр нан (аг'левәйә).

Бһар һат,
Р'умәта сәрме һлат.

Бһе к'ьнща кәвьн щәм wи һәйә.

Бһена дйа
Те жь хwәлтийа.

Бь агьрәки дьхwәзә бә'ре бьшәwтинә.

Бь бәр гәр'андьне, гӧр жь нав кәри дәрнак'әвә.

Бь бәрхьти т'ер шир нәхwәр,
Бь кавьр'ти т'ер гиһа нәхwәр.

Бь вәләзандьне т'ӧ һавьли наки.

Бь вьр' дәрәwа ә'бура хwә дькә.

Бь готьна qар'qар'евә
Т'ьме гәрә бәрф бьбарә.

Бь готьне—брин саг' набә.

Бь гӧләке бәһар (бһар) нае.

Бь гӧрр'а дьхwә,
Бь швинр'а ле дьгәр'ә.

Бь гӧрр'а гошт дьхwә,
Бь хwәдир'а шине дьк'ьшинә.

Бь гри мьри вәнагәр'ә.

Бь гри шӧхӧл нае сери.

Бь даре зорбәтие мӧһ'бәт набә,
Даре зорбәтие зу дьшке.

Бь дәрзие бир нае к'олане.

Бь дәстәки дӧ зәвәш наенә гьртьн.

Бь дәстәки дьхwәзә дӧ зәвәша һәвр'а бьгьрә.

Бь дәсти буке зә'вар'а qәнщие дькә.

Бь дәсти хәлqе мәр'а дьгьрә.

Бь длопа баране бә'р т'ьжи набә.

Бь длопа баране
Бә'р qә т'ьжи дьбә?

Бь дости дьгьрии, бь дӧжмьнии ә'рде дьхи.

Бь дӧ qьршькава тәндур гәрм навә.

Бь дьле хwə wəки мəрьв сəр
кəвьрар'а һəр'ə,
Кəвьре шин бьбə.

Бь дьле qжькевə, гəрə һəрр'о бəрф
бьбарə.

Бь ə'мьре дреж мəри дьгьһижə
дəрəща.

Бь заре ширьн мə'р qöле дəрдьхə.

Бь заре ширьн хwə дькə дьле
мəрийа.

Бь заре ширьнə, wəки нане хwə
дьхwə.

Бь зəнга драна мəрьв т'ер нахwə.

Бь змане хwə начьн.

Бь змане хwə че мəкə,
Һ'öнöр т'öнəбə—хwə ба мəкə.

Бь змане хwəшьк мар жь qöла хwə
дəрте.

Бь змане ширьн жь дне дьхwə.

Бь зорəки һол һатийə бəр к'аша мьн.

Бь ишьqе гəр'йам,
Бе ишьq дит.

Бь кəвч'ийа т'опкьр,
Бь һəска бəлакьр.

Бь к'əрар'а бьгəр'ьн,
We бь к'əри бьзьр'ьн.

Бь к'öлма мəри начə дреша.

Бь лəзе мəри нагьһижə т'ö щийа.

Бь льнга сйе нəчуйə тə'ве.

Бь льнгəки мəрьв начə ч'ие.
Бь льнгəки мəрьв нашет сəре
ч'йаки.

Бь меже, бь т'аə'те
Тö начи щнəте.

Бь мə'нийа сəргина дьчьн гöнде
мəхина.

Бь нанəки нандар нави,
Бь дəрбəке дəрбьдар нави.

Бь пьрсе
Дьчьнə Qöрсе.

Бь пьрсе,
Мəри дьчə Qöрсе.

Бь пьрсе мəри карə һəр'ə дəре
wəлата.

Бь п'əлə агьр бə'р нашəwьтə.

Бь р'йа һəсп дьчə,
К'əр жи дьчə.
Ле к'öтики к'əре ле дьминə.

Бь р'ьме г. нагьһижə бəр позе wи.

Бь сəдмəке мəрьв стуе һəспе хwə
ле нахə.

Бь сир пиваза нае хwəрьне.

Бь тирəке дö нишана дьхə.

Бь тьмак'ари к'очк qəйсəри че
набə.

Бь т'əмбəлие к'əрер'а дьве:—Халo.

Бь хəwна мəрьв дəwлəти наве.

Бь хwəзийа—дəст нагьһижə баqе
гöлийа.

Бь хwəзьле
Мал нае чекьрне.

Бь һерс р'адьбə,
Зйан р'удьни.

Бь һәwлә-һәwлә готьне
Дәве мәрьва ширьн набә.

Бь чәлпандьна куч'кәки (к'әлбәки,
сәки) бә'р наһәрьмә.

Бь шин у гри мьри р'анавә.

Бь qәдьр-гәрмә,
Бь джмьн-нәрмә.

Бь qир'ә-qир'а qьр'ьке баһар мә
нае.

Бь q.на буке зә'вар'а qәнщие дькә.

Бь wан т'әшка
Тӧ начи ашар'и мәшка.

Бь wарьсе р'ьзи нәк'әвә бире.

Бь wәрьсе хәлqе мәрьв qә дьк'әвә
ч'ә'ле?

Бь wәрьсе хәлqейи р'ьзи жь бире
аве нәйнә.

Бьбарә, баһарә,
Нәбарә-хәдарә.

Бьбежьн—лалә,
Ле нәбежьн—тьр'алә.

Бьвә бәрх, р'ьсqе гӧра бьхwә.

Бьвә мала авакьри,
Нәбә мала хравкьри.

Бьвә р'ож жи,
Тә'ве надә сәр мәрийа.

Бьвә һәвале куч'ька,
Дар дәсте хwә данәйнә.

Бьвә һәq,
Ле мәвә һәqмаq.

Бьвиньм бә'ре бебьни,
Нәвиньм мәрие дәм-дәми.

Бьвинә зә'мәт,
Wәки чебә к'рйамәт.

Бьдә—бьстинә.

Бьдә, мәтьрсә, (нәтьрсә)
Бьстинә, шәрм мәкә (нәкә).

Бьдә мәтьрсә,
Бьхwәз—шәрм нәкә.

Бьдә т'әтька,
Бьгәр' (бьгәр'ә) п'әпька.

Бьдә у же бьр'әвә.

Бьди мьнда һәзар зер'е зәр,
Р'ожа чуйи иди вәнагәр'ә.

Бьди хатьре ә'рд у к'уси,
Бьди хатьре га у мә'си.

Бьдьнә к'лера, ле жь к'лера нәйньн.

Бьзанбә сьре у доре,
Ахри һәта сәр гор'е.

Бькә жи,
Бьхwә жи.

Бькә зәмәт, бьхwәи нәмәт.

Бькә кала,
Бьхwә мала.

Бькә кала,
Бьхwә мала,
Чь бькьм (чь дькьм) хорте
кӧндрвала.

Бькә мьнр'а,
Бьвә хwәр'а.

Бькә сәва кәсе кәса,
We бе пешийа пьсе пьса.

Бьки, нәки, бәр ч'ә'ва нае.

Бьки, нәки,
Дәфа бәр к'әрайә,
Ч'ра бәр корайә.

Бьки, нәки
Сәр йа хwәмә.

Бьк'ьр'ə жи сəрqотə,
Бьфрошə жи сəрqотə.

Бьк'ьр'ə, паше бьфрошə.

Бьлбьл анинə гиhандьнə к'əре.

Бьлбьл машоqе (мот'аще) гöлейə
(гöланə).

Бьлбьл мьр,
Гöл ч'ьлмьси.

Бьлбьл стра,
К'əр чу афьр'а.

Бьлбьл т'и бу, дəwса аве нöкöле
хwə кьр нав шəраве,
Блəбилана, хöндк'ара, wе чаwа бə
hале гöле?

Бьлбьл hале хwəда дьнə'лə,
Qар'qар' жи дьле хwəр'а дькə
qар'əqар'.

Бьлбьле багəра звьствне нəдитбə,
Qəдре баhаре ньзанə.

Бьмьрə, жь wе базаре четьрə.

Бьнбар нанə'лə,
Сəрбар дьнə'лə.

Бьнбедəр qсмəте мришкайə.

Бьн бəрфе п'исти нае вəшартьн.

Бьн гöлледа дьминə,
Бьн хəбəрада наминə.

Бьн дарада вəлəзə, сев нак'əвə
дəве тə.

Бьн дəрпада наминə.

Бьн кəвьрада бьмини,
Бьн дəйнада нəмини.

Бьн к'öме кəсир'а дəрбаз нəбу.

Бьн шир агьр дəрнахьн.

Бьне шире хwə əзе чаwа агьр
бьдьмə тə?

Бьне бəроше мəхwə,
Бəрфе дə'wата тəда бьбарə.

Бьне бəроше п'ара зар'а дəлалийə.

Бьне бə'ра те дитьне,
Хəйсəте жьна нае дитьне.

Бьне дəрəwа т'öнə.

Бьне п'əйəкдара валайə.

Бьне п'шька wи валайə.

Бьне турке дəрəwина qöлə.

Бьне хwəндьне т'öнə.

Бьне hиз бьгьрə,
Сəре hиз бəрнəдə:
həсабе дне гəлəкьн.

Бьне hиз мəгьрə,
Дəве hиз бəр'нəдə.

Бьнйат'а фланкəсе (wи) qəлйа
(весйа).

Бьнhер'ə р'ож у р'озгаре,
Бьнhер'ə чəрхе у асаре,
Р'о hатə qама эваре.

Бьпежə, паше бьр'ежə.

Бьпивə, паше бьбьр'ə.

Бьрща бəлəк,
Нə qəлаха р'ехе.

Бьрще бəлəк мəри гəлəк кəвьра
давеже.

Бьрщед бəлəк həркəс кəвьра
давежеда.

Бьрьн пьшт həфт ч'йада wаркьрьн.

Бьрьна гӧр хера бave xwə Ḧəсав дькə.

Брина к'ере qəнщ дьбə,
Бьринa змен qəнщ набə.

Бьр'ə мере мащьри
Щвйанə барə һри.

Бьр'əв жь жьне пьр'ч', мере бепьр'ч'.

Бьр'əк к'əнар набьр'ə.

Бьр'ина мьшкəки,
Свькайа п'аләки.

Бьстинə кала,
Бьxwə мала
Бьстинə щаһьла,
Бькə Ḧӧба дьла.

Бьстинə qиза аһьла—бəгəмкьри,
Бьстинə һəспа щаһьла—бəгəмкьри.

Бьтьрсə wи мəри, е кӧ р'ə'м дьле wида т'ӧнə.

Бьфрош, (бьфрошə) паше бьк'ьр' (бьк'ьр'ə).

Бьфрошə, паше бьстинə.

Бьхəвьт, паше п'əе xwə бьдə.

Бьхəвьтə, бемнəт бьxwə.

Бьxwə дəwе щер'банди,
Нəxwə qатхе хəлqеи нəщер'ьби.

Бьxwə мина мера,
Шəр'кə мина шера.

Бьxwə, нəк'əвə бьн гӧне зьке xwə.

Бьxwə, паше бьшекьринə.

Бьxwə шорва брьнщхӧра,
Нəxwə брьнще гухӧра.

Бьxwəзə жь дəрйан,
Бьдə хера мьрйан.

Бьxwəзə, паше бьдьзə.

Бьһистийə,
Ле р'ӧḦ найнə.

Бьһистийə Хачо мьрийə,
Ле ньзанə к'идəре ч'ə'лкьрьнə.

Бьһистийə хӧрмə Бəг'дадеда һəнə,
Ле ньзанə чаwa дьхӧн.

Бьһистийə Ḧəлисəйə,
Ньзанə, мала к'ейə.

Бьһистьнə хере дьдьн,
Ле ньзаньн к'и гӧндийə.

Бьһистьнə, wəки к'əшиш мьрийə,
Ле ньзаньн хера wи к'ӧ дьдьн.

Бьч'ук бəр давенə бире,
Мəзьн бəр дьбьн пəшен.

Бьч'ук-бьч'ук готи,
Мəзьн—мəзьн готи.

Бьч'ук гӧла нав маланə.

Бьч'уке гӧр'а мəзьна дькə,
Кəлəм льнге wир'а начьн.

Бьч'уке мале, дəлалие де у баве.

Бьч'ьзи, нəч'ьзи,
Хан ч'əльзи.

Бьч'ьзи, нəч'ьзи, qəнщəлиски (qəнщəльзи).

Бьшəwьтини бина к'зур же нае.

Бьщер'бинə, паше бьxwə.

Бьщу, паше даqӧртинə.

В

Вай халə wи адəми, кӧ əwи һəрмешə фькьр дəки.

Вəрвеши орт'а дӧ брада жи һəйə.

Вар'еке (вар'ьк) т'əзə р'абунə
Һеке һ́əсьни дькьн.

Ве бəле əм хлазбун,
К'əтьнə бəлакə дне.

Ве гəпе дон дьхwə,
Ве гəпе сонд дьхwə.

Ве дне жи р'ур'əшə,
We дне жи р'ур'əшə.

Ве днйае һəйə мал-хəзьнə,
К'и qəнщие бькə,
Йане хравие—
Паш пə'нийа wи те готьне.

Ве qуше əм нагьһижьнə Муше.

Ведрока вала бе пешийа мəрйа,
Шӧхӧле мəрийа лəв нае.

Ведрокə ав жь бə'ре кем навə.

Вəр'у да бзьне у дəст аветə qəмчьке.

Взинийа мəшке нəхwəшə.

Ви бавида фланкəс п'əвчун.

Ви гӧһи дьхə, гӧһе дьнр'а дəрте.

Ви гӧһи дьхə, wи гӧһир'а дəрдьхə.

Ви дəсти бьдə,
Ви (wи) дəсти (жи) бьстинə.

Ви дəсти дьдə,
Wи дəсти дьстинə.

Ви дəсти дьр'əшиньм,
Ви дəсти һьлтиньм.

Ви Əрəзи гӧшə-гӧшə,
Кəсəк набежə дəwe мьни тьршə.

Ви Əрəзи гӧшə-гӧшə,
К'е дьбе—дəwe мьни тьршə?

Вра дьк'əвə,
We дəре дьə'wтə.

Вра щəм мə хwəли бу,
Йе щəм хəлqе wəли бу.

Вьр' у вьз нə шане меранə.

Вьр' у дəрəwa тəндур гəрм навə.

Вьр' у дəрəwа шӧхӧл пешда начə.

Вьр'əке дьки, шə'дəке бьгьрə.
Вьр'ина кəвьре тə щəм мьн һеч'ə.

Г

Га бранə,
К'əр буке маланə.

Га бь щьла (щьлева) нае наскьрьне.

Га бь щьла нас накьн,
Бь ə'сьле wан нас дькьн.

Га бь ч'əрме хwə те фронтане,
Мер бь наве хwə дьмьрə,
Һəсп бь сьма хwə дьр'əвə.

Га бьдə гамьрийа,
Жьне бьдə жьнмьрийа.

Га бьхəбьтə, га бьхwə, ле танə-гольке чь бьхӧн?

Га бьхəвьтə, га бьхwə?

Га гамешер'а нак'əвьн к'отане.

Га гамешер'а нак'шинə.

Га гамешр'а шәр'кә, wе стрие wи бьшке.

Га дьзин, паше дәре т'әwле дада.

Га дькә,
Га дьхwә.

Га дьк'әвә к'ер (ле) зә'ф дьвә (дьвьн).

Га дьмьрә, ч'әрм дьминә,
Мер дьмьрә нав дьминә.

Га дьхәвьтә,
Һәта све һәсп дьхwә,
Аше wи дьһерә.

Га е мьнә, хәйсәт тӧ зани?

Га әмәкдарә.

Га жь эриша хwә дәрнак'әвә.

Га кӧ Һӧр' дьбә, стрӧе хwә кәндала һьлтинә.

Га кӧ шьлбу, иди щьле ле накьн.

Га кь һәйә р'ьк'ьне днейә.

Га к'ок дьбә, струе хwә кәндала р'адьдә.

Га мергада к'ок дьбә,
Мәллә—ль мале мьрийә.

Га мәри ч'әрмва нас дькә.

Га мәҺәс дькьн.

Га нанә'лә,
Бар (сәр бар) дьнә'лә.

Га нькарә, гольке карә.

Га нькарә wәкә гамеше бьк'ьшинә.

Га ӧндабун, һежа дәре тәwле дадан.

Га пәй баранер'а щьлкьрийә.

Га поч'е нәҺәжинә,
Мешемозе бӧхӧн.

Га р'әх гамеша гренадьн.

Га тек'әвә р'әх гамеша, wе бьбьә'щә.

Га т'ӧнә ә'рәбе дьк'ьр'ә.

Га у гольк т'әв дьчьнә т'әwле, афьр'а Һәрда нә йәкә.

Га һатийә бәр бәр, йане иро, йане сбе, wе баркьн.

Га һәвә нире һәвә.

Га ч'әрме хwә нагӧһезә.

Га qазнщкә, га бьхwә, qә дьбә?

Гава ба т'ӧнә
Бә'р накә фртонә.

Гава бра пьш бре сәкьнийә,
Т'әне хӧде дькарә wан бьщер'бинә.

Гава жь мала хwә дьчи,
Т'әзә qәдре мала хwә зани.

Гава к'әре дьвини,
Мьн бир тини.

Гава мер т'ӧнәвьн,
Наве дик дькьн Ә'вдьлр'әҺман qази.

Гава о'уви шьл бу, жь баране натьрсә.

Гава сәд пәз һәр'ә,
Сәд у йәк пәз жи дьчә.

Гава сәре кание хравә,
Кание шелӧвә.

Гава хwәде дьдә, набе—тӧ кӧр'е к'ейи.

Гава хwәде жь йәкир'а ль һәв тинә,

Набе, — Тӧ кӧр'е к'ейи?

Гава хwәде лаwәки да мерьв,
Мзгинийа әwи дьчә щәм ә'вда,
Гава хwәде qизәке дьдә мерьв,
Мзгинийа wе дьчә бал р'әбе а'ләм.

Гава ч'ьрч'ьрк дькьн ч'ьркәч'ьрк,
стәйрәк давежә.

Гаван бәр бь малә,
Жьна гаван (гавен) шӧхӧлк'арә.

Гаван бәр гар'ане безарә,
Хайе qизьке хwә бәр qизьке
нәбезарә?

Гаван гар'ан бәрдайә,
Хwә хwәйе гар'ане жи гар'ан
бәрнәдайә?

Гаван гар'ан бәрдайи кьрийә,
Хwә хwәйе гар'ане гар'ане бехwәйи
накә?

Гаван гар'ане ә'щьз (хӧ) хwәйе
деwер нә (ле) ащьзә.

Гаван занә гар'ане к'и али дәрхә.

Гаван занә wе деwер к'ӧ бьч'еринә,
иди чь һәwще готнейә.

Гаван нава гар'анеда чу—
К'әра хwә сйар бу.

Гаван хwәйиди чола к'әт,
К'и пәй к'әт вәнәгәр'йа,
Һәта гаван чу.

Гаван шӧхӧле хwә дьзанә.

Гаван qәдре гавана занә,
Шван qәдре швана занә.

Гаване гӧнда,
П'адьше гӧнда.

Гае алоле нирк'ешә.

Гае баш—бара,
Мере баш—хәбәра.

Гае баш барда ә'йан дьвә.

Гае баш брайә.

Гае баш нирда те к'ьвше (к'ьвшә).

Гае баш шьве наәхинә (ль хwә нахә).

Гае бедәре жь бедәре дьхwә.

Гае бәр'әдайи мәһелә у мәг'әл
мәк'ӧтә.

Гае гамешер'а р'ех кьрийә (р'ех
дькә).

Гае зор дькә,
Т'әне нахwә.

Гае каме дәвгредайә.

Гае кона барбьрә.

Гае кор тәwледа дьминә.

Гае к'асьбайи барбьрә.

Гае к'әсиба набә дӧдӧ.

Гае к'оч'әра эwьра хwә нас дькьн

Гае к'ривә,
Чь анийә, wе бьвә.

Гае к'рив чь анийә,
We we жи бьвә.

Гае мале жь голькe мале натьрсә.

Гае мале нәчә карван (кавран),
нәфәре мале дьминә брчи.

Гае нав голька.

Гае нирда нәчә,
We бәр дәре бойневә.

Гае паши баране щьлкьри, фәйдә
т'ӧнә.

Гае пир нава гар'анеда жь тьрса
хwə бог'тие дькə.
(гае пир тьрса хwə бог'тие дькə).

Гае пир нир нак'ьшинə.

Гае р'əш сор набə
Е сор-р'əш набə.

Гае р'əш спи набə,
Гае спи р'əш набə.

Гае р'əш ч'əрме хwə—дəрнак'əвə
(навежə, нагöhезə).

Гае р'ьнд у мере р'ьнд р'əwша
гöндьн.

Гае сор хəйсəте хwə нат'əркинə.

Гае сор ч'əрме хwə-дəрнае (бəлək
накə, нагöhезə).

Гае стöрö зоре дьдə гае к'ол.

Гае хəбатчи шьве хwə нахwə.

Гае храв баре хwə давежə.

Гае хöрт ч'арə гае жар накə.

Гае хьшт,
Мере бепьшт,
К'е дьгьhиже
Дьве: „Мьн кöшт".

Гае щинер щинар дьфрошə.

Гае щöнö həр wəхта бара дьбə.

Гае qəлп нир нак'ьшинə.

Гае qəлп т'ьме хwə давежə сəр
к'öлаве.

Гае wəстийайи hокьр мə'нəйə.

Гак к'əт балт'əчи hазьрə.

Гак нанəк щəм (бал) фланкəсе
йəкə.

Гак щот накə.

Гаки щот навə.

Газ жи дəсте тəйə,
П'əрчə жи дəсте тəйə,
Чаwа дьхwəзи бьпивə.

Гази пира Чьлбьскикьн,
Дəрдö кöла же пьрскьн.

Газийа ду гöрə.

Газийа ль ду гöра т'əwшə.

Газикьрьн ə'дəтə (мə'рифəтə),
Нəhатьн дəwлəтə.

Газьн бь нəмəрда навə.

Газьна жь мəрие хwə дькьн.

Газьна мəрийа-мəрие мəрийа həйə,
Хəлqее хəриб т'öнə.

Газьна хəлqе хəриб накьн.

Газьне мере че,
Мере к'оти дəрбаз навьн.

Галəгала пьч'ука, ах, офа мəзьна.

Галəгала хwəш баhара дьланə.

Гамеш синоре хwəда хöртə (qəwатə).

Гамеш хöртə—ль щие хwəда
(синоре хwəда, щие хwəда).

Гамеш хwə бəр бь аве дьк'ьшинə,
Бзьн бəрбь чнгьл.

Гамеш К'ə'зəкеда мəзьн дьвьн.

Гамеш шəр'е гамешандькə,
Гольк бəр п'е дьчьтə п'урт.

Гамеша мəкə щот, т'ö щоти тəр'а
накə.

Гамеше qəлп ə'рəбе зу wəлдгəр'инə,
Һəвале qəлп р'еwийа р'е дадьгəр'инə.

Гамши к'афьрə һатийə р'у дне,
Нə дьбə хер, нə дьбə qӧрбан.

Гарьс пешийа хəлае гьртийə.

Гарьс-wəрьс?

Гдийо, мьн бь ч'ə'ве хwə əw дитийə,
Һека wи дране хӧ хьстийə.

Ге дьдьзьн, голькe дькьнə мə'нə.

Ге пьрч'ева дьхwə,
Меше—мə'де хwə лəв дьхə.

Ге щьла wива дьхwə,
Хəлqер'а дьве: —Тӧ дьзи.

Гедука мəзьн мала—мəрийайə
(мəрийанə, мəрьвə).

Гедука тəнг жь мала мерьв четьрə.

Геж гежа һ'ьздькьн.

Геж чу дə'wате, го: „Вьра мала мə
хwəштьрə."

Гечи у пйан йəкьн.

Гə пьшт ль зин,
Гə зин ль пьшт.

Ғəваза нивə (нинбə) ми у гӧре
т'əв-бьч'ерə (бьч'ерьн).

Гəвəза нинбуйа, гӧр у ми wе т'əв
бьч'ерйана.

Ғəвəзə һəнə т'лийа хwə бə'рахьн,
Бə'р шелу дьбьн.

Гəдə пе к'ьнща тенə наскьрьне.

Гəзгəзьк дəрмане исинə.

Гəл бае сар те,
Гəл бае гəрм те.

Гəл бьрчийа бьтьрсə,
Гəл т'ера бьтьрсə.

Гəл дьзан,
Нəчə к'озан.

Гəл жер бьнер'ə,
Гəл жор бьнер'ə.

Гəл нəйаран
Нəчə бəйаран.

Гəл п'ьр'гoтан
Нəкə к'отан.

Гəлə бəндə дькə тьшта,
Ле ньзанə чийə пьштда.

Гəлə гли дьзаньм,
Һəма дьхапьм.

Гəлə дийə,
Һндьк готийə.

Гəлə чанд,
Шəхте лехьст.

Гəлə wəхта мəри аqьле хwə дьк'əвə
эгьр.

Гəлəк, гəлька дьчə, һндьк, һндька
дьчə.

Гəлəк гли дьле wида дьсеwьрьн,
Ле жер'а ль һəв нае.

Гəлəк ə'wре тəйроке мə данə.

Гəлəк ə'wре тə'ри сəр мəр'а дəрбаз
бунə.

Гəлəк жерьн, гəлəк бь жор,
Шӧхӧле мира т'ьме бь зор.

Гəлəк зани,
Һндьк хəбəр бьдə.

Гəлəк кəвьра давежьн баґе бəр
дьдə.

Гәләк р'ийа Һ'әще ньзаньн,
Дьве: „Әм Һ'әщинә".

Гәләк хwәрьн нәйаре меранә.

Гәләк щара мәри qәнщие дькә,
р'ода дьчә.

Гәләк qәнщи дьвә храви.

Гәләки зани, дьчи диwана, һндьки
хәвәрдә.

Гәләки мәрие хwәр'а бькә,
Йәке жи меване хwәр'а бькә.

Гәли бе р'ӧви у бе wawик навьн.

Гәли бе шилан (wawик) навьн.

Гәли кӧ һәйә бе ав навә.

Гәли к'ур бу әз дак'әтьм,
Бльнд фьр'им алчах к'әтьм.

Гәлие к'ур бе дар навә.

Гәлие к'урва әз дак'әтьм,
Qьчи һур бу педа к'әтьм,
Чьqа бльнд фьр'им алчах к'әтьм.

Гәлие тәнг щар һәйә жь мала
мерьв четьрә.

Гәлийада чь дәнги бьки гази,
Те we жи бьбһеи.

Гәло дар кәwе к'әт,
Йане кәw даре к'әт?

Гәло мьн һелина ч'вика шеланд,
Wәки хwәде wа сәре мьн кьр?

Гәло, хwәде, чьма ӧса сәре мьн кьр,
Һ'лбә мьн р'еwи р'йа дагәр'андьн?

Гәло һәнә мәри р'оже хәвате мала
хwәр'а нәкә?

Гәма qиза нәк'ьшиньн,
We гәлә ә'щева бькьн.

Гәмара зйа п'еша мәрийа нагьрә.

Гәмара хәлqе бьр бәр дәре мала
хwә.

Гәмаре чьqа вәдьн, бин зә'ф те.

Гәмие сйарбуйә,
Гәмичир'а дькә шәр'.

Гәмиеда р'уньштийә,
Гәмичир'а п'әвдьчә.

Гәмийа бь ләнгәр,
Т'ьме qәзйа сәр.

Гәньм авит, бу гарьс.

Гәньм бу фрик,
Әз ӧ тӧ бун шрик.

Гәньм бьчини,
Те гәньм һлини,
Щәһ бьчини,
Те щәһ һлини.

Гәньм кь гьһишт, we бе чьнине.

Гәньм нәхwәрийә,
Нава т'ег'а геньмда вәләзйайә.

Гәньм р'ьндә ч'ә'леда,
Кӧр' р'ьндә р'әнге баведа.

Гәньм чанд,
Зиwан һлда.

Гәньм чуйә,
Пәй чәqчәqа к'әти?

Гәньме к'ьр'ьк
Набә корьк.

Гәньми сәр дәwлә.

Гәр дӧ бра йәкбьн,
Гӧндәк пе нькарә,
Гӧндәк йәкбә,
Wәлатәк пе нькарә,
Wәлатәк йәкбә.
Дне пе нькарә.

Гәр кӧрме дер нә жь wийа буйа,
әw нәдьбьр'ин.

Гәр щьле зер'ин жи ль к'әрекьн,
диса әw к'әрә.

Гәрә агьре сәре мьн бьвини,
Фрике хwә бәр нәqәлини.

Гәрә бара дьле мәрийа фрәбә.

Гәрә бәрхе hини межокие нәки.

Гәрә гор'а мәрийа жи фрәбә.

Гәрә зәминр'а р'е hәр'и.

Гәрә куч'ька hини hәстийа нәкьн.

Гәрә к'р'ин жи hәвә,
Фронтан жи hәвә.

Гәрә ләк'ә wи к'әта,
Әwи ләк'а хwә хәлqе хьст.

Гәрә мәзьне мале йәквә.

Гәрә мәри аба агьрабә,
Ле тәндура венәсинә.

Гәрә мәри бьхwә,
Һ́ьше мәрийа бе щи.

Гәрә мәри глие аг'ьрие, пешие
нәвежә.

Гәрә мәри гӧhе хwә бьбhе, готьна
ә'вда нәкә.

Гәрә мәри дьле нәхwәшар'а р'е
hәр'ә.

Гәрә мәри занбә к'и достә, к'и
джмьнә.

Гәрә мәри к'еwришке хәwда бьгьрә.

Гәрә мәри к'Һ́ела навежә р'әх
бәргира.

Гәрә мәри ӧса нәи тә'л бә,
Мәри же бьр'әвә,
Нә жи ӧса ширьн бә,
Wәки Һ́әркәс бьтә'минә.

Гәрә мәри сәр бәхте qиза р'унәни.

Гәрә мәри тәйре хwә мьжеда
бәрнәдә.

Гәрә мәри hәр тьште хwәр'а
мьштиаqбә.

Гәрә мәри hәрд р'уе дәфтәре жи
бьхунә.

Гәрә мәри Һ́әк'ими хwә хwә-хwә
бькә.

Гәрә мәри шанәвә:
Нә бь мали п'ьр',
Нә бь гәрдәни стур.

Гәрә мәрьв ава агьрабә,
Нә агьре агьрабә.

Гәрә мәрьв аqьле хәлqе нәкә,
Аqьле хwә бькә.

Гәрә мәрьв бәр'а хwә wәкә ә'сьле
хwә р'ахә.

Гәрә мәрьв льнге хwә бьшьмьтә,
Змане хwә нәшьмьтә.

Гәрә мәрьв щие бехwәде р'уни,
Щие бе мәзьн р'унәни.

Гәрә нәhьшта нәхwәш бьгьhишта
wи тьрши.

Гәрә ӧса бькьн
hьм ми саг' бьминә,
hьм гӧр т'ербә.

Гәрә п'арсуйа мера нәхарвә,
П'арсуйа хар йа жьнайә.

Гәрә р'ожа тәнгасие мьн пьрски,
Фрәйе hәркәс дькарә.

Гәрә тәвшо тужбә, wәки бьбьр'ә.

Гәрә тö балт'е хwә тужки, паше лехи.

Гәрә һәркәс хwә-хwә щьла хwә аве дәрхә.

Гәрә щинар мqати к'öләка щинарабә.

Гәрә щинар һешийа щинер хwәйкә.

Гәрәк мәрьв гöһе са щәwритиеда жекә,
Мәзьн бу, чәтьнә.

Гәрәке ә'щәле глийа бе,
Гли бенә бира мерьв.

Гәрәке неч'ир бандзә, wәки неч'ирван бьвинә гöлле бавеже.

Гәрәке р'аки,
Паше бьчьни.

Гәрәке ч'ә'вәки хасие корвә, гöһәки кәр'вә.

Гәрм зоре чарьх дькә,
Чарьх—льнг.

Гәрма гәньмә.

Гәрмашьв wәхта `тәр'ә те бадане.

Гәрмә, щьльк шәрмә,
Сарә, щьльк старә (шәрмә).

Гәр'йайи—дьр'йайи.
Гәр'йайо—др'йайо.

Гәр'йам дьк'ан дьк'ан,
Ле диса бәла сери—зман.

Гәр'йан—гәр'йан,
Qсмәт сәр п'йан.

Гәстьна маһр саг' дьби,
Гәстьна ә'змин саг' наби.

Гәһ р'аст ледьхә,
Гәһ ч'әп ледьхә.

Гәwри—гәwрано, лә'фа мәкә,
Хwәде дö дәст данә бойи сәрики.

Гәwрийа бәнда к'әртә.

Гәwрийа исен нәрдәwанә,
Wәки мәри пешие нәгьрә,
Чь дьхwәзә we бежә.

Гәwрийа мәрийа т'әмам к'ертә,
Хәбәра хwә бьпежә, паше бьр'ежә.

Гәwрийа мерьв гәлийә.

Гәwрийа qöл бе нан (бер'ьсq) наба (навә).

Гәwрийа qöл бе р'ьсq наминә.

Гәwрийа wида к'әрт т'öнә.

Гискан бьнп'ийа кавьр' манә.

Гисьн кевьр к'әт,
Нöкöле wи шкәст.

Гисьне дьхәбьтә (хәбатчи) дьч'ьрусә.

Гисьне хәбьти зәнг нагьрә.

Гисьне хwә тужкә һәр'ә зәвийа нивәк'ари.

Гиһа дь бьн (ль бьн) кәвьра наминә.

Гиһа сәр к'ока хwә шин (һешин) дьбә (дьвә).

Гиһа чьqа йахбә,
We сәр к'ока хwә шинбә.
Гиһае баш сәр к'ока хwә шин дьбә.

Гиһае храв жи сәр к'ока храв.

Гиһае дәв знара нә дәсте ь'сен дьгьһиже,
Нә дәве К'әйwен дьгьһиже.

Гиһае сале, сале дьчә.

Гиһае һәwше жь хwәдие малер'а тәһлә.

Гиһае (гиһе) Һ'әwше—тә'лә.

Гиһане wи бәр тира дьсәкьнә,
Дьле wи бәр хәбәра насәкьнә.

ГиҺ'е кәвн зьке wида дьк'әлә.

Гли бәр глийа дәрте (дәртен).

Гли боч'ькьн,
Щәм мәрийа к'ӧта навьн.

Гли бькәм бь к'ер'а,
Храби те пер'а.

Гли гәләкьн,
Ле һәма глибеж т'ьнәнә.

Глигәр'ок һуки дькьнә муки.

Гли глие пешйанә,
Брина са, т'ука се дәрманә.

Гли дьвежә щмаә'т:
— Анәмәт Һ'әта qиамәт.

Гли дьгьһижә Бәг'дае...

Гли ә'рде наминьн.

Гли бәр глийа дәрте нот'ле товле (qальке) сире.

Гли—жь мрдала,
Спи—жь qәрп'ала.

Гли кӧ чу,
Иди нәдә ду.

Гли к'әтә дәве wи—
Мина зӧр'найә.

Гли мина тофле пивазанә,
Бәр һәв дәрдьк'әвьн.

Гли те, паше дәрте дәрва.

Гли те сәр глийа.

Гли тен готьне, бона бьһистьне.

Гли тә нак'әвә,
Хәбәр нәдә.

Гли т'оqле пивазанә,
Бәр һәв дәртен.

Гли һатә дне
Жьн бәла дькә.

Гли һатә зара,
Гәрә мәри бежә.

Гли һатә зара
Дәнг гьһиштә гӧһдара.

Гли һатә зара,
Наминә wара.

Гли һатә зара,
We бьгәр'ә мала.

Гли һәйә жь әвсәна һин дьви.

Гли һәйә нае һлдане.

Гли һәйә сәре глийа хwәшә,
Бьне глийа—храв.

Гли һәнә—гличи т'ӧнә (т'ӧнәнә).

Гли һәнә гӧлле хравтьрә.

Гли һәнә зер'ьн,
Гли һәнә дӧр'ьн.

Гли һәнә п'утә һнгьв наенә хwәрьне.

Гли qамуше дәв сазанә,
Мина тоqьле пивазанә.

Гли wәки дәве мәрийа дәрте,
Р'ӧҺ'е мәрийа жи дәрте.

Глие бекера кәс бәр тьштәки Һ'әсав накә.

Глие де у бава ширәтьн.

Глие дəв у драна
Чьл р'ожи зедəтьр ə'мьр накьн.

Глие дəрбаз буйи т'əв р'анакьн.

Глие дəрəwина пешда начə.

Глие дьзива пйана пьрскьн.

Глие кəвьн т'əзə накьн.

Глие кö пе к'ок наби—нəбежə.

Глие мале базаре баһа накə.

Глие мале жь зар'а мале бьпьрсə.

Глие малда—к'учеда дəрбаз навə.

Глие мера,
Сəре мера йəкə.

Глие мəзьна бьвə агьр—мəрийа нашəwтинə.

Глие мəзьна гранə—
Хwəзьл wи щаһьливə, wəки һлдə.

Глие мəзьна
Ə'рде наминə.

Глие мəрийа паш (пəйи) мəрийа те гликьрьне.

Глие мьн дьк'ьр'ə.

Глие мьн дьфрошə мьн.

Глие мьн һьм Һк'йатə,
һьм шкйатə.

Глие мьрьне зу бəла дьвə.

Глие нəкəса гöлле мусейне хравтьрə.

Глие орт'а жьне мерда дəнгза бебьнийə.

Глие öса дьбежи, wəки Һəфт п'ут сира нае хwəрьне.

Глие öса дьбежи, мəри ə'йаре хwə дəрте.

Глие öса дьвежə—зьр'инна к'əра жи пер'а те.

Глие öса дьвəжə—
Нə сел дьпежə, нə тəндур.

Глие пар исал т'əзəкьр.

Глие паш-пеш нəе готьне.

Глие пашие аг'рие наве.

Глие пашин пешие нəвеж.

Глие пешйа,
Кəвьре йап'ийа.

Глие пешийа
Кəвре йап'ийанə,
Кöла са зьке гöраданə.

Глие пешийа р'астьн.

Глие пешйайə,
К'иниве р'е вəгəр'ə
Нəй п'ошманə.

Глие пире наенə бире,
Занə, we бьвинə т'əхсире.

Глие п'ис е хwəйанə.

Глие р'аст бь Һəнəк дьбежьн.

Глие р'аст зар'ö дьбежьн.

Глие р'аст йан жь пийана, йан жь дина.

Глие р'аст мəри к'əрар'а дьвежə.

Глие тə Һəфт п'ут һнгьв нае хwəрьн.

Глие тə'л нае хwəрьн.

Глие тə'л ниве шер'ьн.
Глие т'əмами,
Авасие глийанə.

Глие фланкəс занə,
Сəре мə ньзанə.

Глие фланкәсе минани бенә.

Глие фланкәсе Һ́име сәр бузейә.

Глие фланкәсе щеведанә.

Глие хельф п'еше мера нинә.

Глие хими Һ́әзар баре дәванә.

Глие храб бра нә мьдабә,
Бра диа мьдабә.

Глие храб зькдьр'иньн.

Глие храв бира мәрийа (мерьв)
начә.

Глие храв зу бәла дьвьн,
Глие qәнщ дәрәнг.

Глие храв зу дне бәла дьвә.

Глие храв мәрие храв дәрте.

Глие храв мина гӧлла щане
мәрийада дьминә.

Глие храв минани кӧла п'әнщәнә.

Глие храв т'ӧ дьл ст'ар накә.

Глие храв хәнщәре ә'нзәли
хравтьрьн.

Глие храв хwәде жи хwәш нае.

Глие хwә арзан нәкә.

Глие хwә нәкә,
Йәке кьн бежә,
Йәке дреж бежә.

Глие хwә ӧса бежә,
Wәки хәлq бьә'щьбинә.

Глие хwә р'аст бежә,
Бра хwәде хwәш бе,
Бра бәнда хwәш нәе.

Глие хwәш жь Һнгьв шринтьрә.

Глие Һәр кәси накьн Һ́ьше хwә.

Глие qәнща мьхе сәре щмаә'тейә.

Глие wан гьшка qавәкеданә.

Глие wә све эваре нае сәр Һәвдә̆.

Глие wи бра дәфт'әрбә,
Пьч'әнга мәбә.

Глие wи бь п'утә Һнгьв наен
хwәрьне.

Глие wи кәвьре йап'ийанә.

Глие wи мәдә сәр чаwе.

Глие wи мина дәрпе тира мә'ранә.

Глие wийа п'ашла wиданә.

Глийа бьпьрс (бьпьрсьн) хорте
гәр'йайи, кале зәман (зәмана).

Глийа бьпьрсә калед зәмана, хортед
гәр'йайи.

Глийа дьбҺеи, бәр хwә зедә нәкә.

Глийа ль Һәв дьхә
Хwә дьдә qраха.

Глийа ль Һәв нәхә,
Т'лийа хwә бә'ре нәхә.

Глийа мак нәкә.

Глийа меран йәк дьбә.

Глийа нә динар'а бежә, нә жи
бьпьрсә.

Глийа р'аст бежә, ле нәдә сонде.

Глийа спи нәкә.

Глийа чаwа дьк'ьр'и,
Ŏса жи бьфрош.

Глик дәрк'әт дне пе дьҺ́әсә.

Глики бежә
Шә'дә жи пер'а.

Ґлики гəwрийа хwəда бьпежə, паше бьр'еж.

Глики дури аqьланə.

Глики дьбе минани дöр'.

Глики незики аqьлбə,
Һ'əwщəйи сонда нинə.

Глики öса бежə,
Wəки сел нан бьпежə.

Глики фланкəсе набə дöдö.

Ґлики Һ'əзар гли же че дькьн.

Ґлока мер вəр'əсинə,
Кəс нькарə бəрəвкə.

Го: — Аве, чьма дəнг тə те?
Го: — Һəвале мьн кəвьрьн.

Ґо: — Аве, чьр'а дəнг тə те?
Ґо: — Щинаре мьн хравьн.

Го: — Баве мьн жь неза мьр,

Го: — Тə чьман жер'а һəлwə ченəкьр?

Го: — Баве тə к'е кöшт, сwаран ан пəйан?

Го: — Һəр кöштьн, чь сwаран, чь пəйан.

Го: — Баве тə сйара кöшт, пəйа кöшт?
— Э, го, к'е кöшт, кöшт, йəк нинə, гли əwə кöштьн.

Ґо: — Баво, мьн дьзəк гьрт.
Го: — Бинə.
Го: — Нə, нае.
Го: — Бəрдə.
— Э, го, нə əз wи бəрдьдьм, əw мьн бəрнадə.

Го: — Баво, wəй ль мьн пьшт.
Го: — Əз зьке тə дьхьм, тö чьма пьшта хwə газьни?
Го: — Пьшта мьн һəбуйа, тə зьке мьн нəдьда.

Го: — Бзьн дəве гöр дəрк'əт, чу сəре знер сəкьни,
Го: — Пəй, əз к'əргəданьм.

Го, гезийа мале, тəр'амə,
Бука мале, тö фə'м бькə.

Го, го: — Дəвə һатə пол.
Го: — Т'öнə.
Го: — Дəвə һатийə к'исə зер'.
Го: — һəйə, бьстин.

Го: — Гöллəкə нəйара тə к'əвə.
Го: — Жьньк, һəрге əз ви али тəндуре чумə алие дне,
Бра гöллə ль мьн к'əвə.

Го: — Гöро, тö чь дьгəр'и?
Го: — Парики бь р'он, парики дон.

Го: — Дəвə, п'адша гази тə дькə.
Го: — Йане we мьн бьшинə Qöлпе хwə,
Йане жи we бьминə Шаруре брьнщ.

Го, дəсте мьн нагьһиже,
Бра хера де у баве мьнвə.

Го, əз бəр wи р'анəбумə, бəр п'ьрч'а сəре wи спи р'абум.

Го: — Зйарəте, мьн гəлəк щара бь дəрəwа бь тə сwьнд хwəрийə.
Го: — Мьн жи гəлəк щара мала тə хəраб кьрийə, ле тö бьхwə ньзани.

Го, йəки го йəки:
— Нəе мала мьн.
Го, əwи го:
— К'а əз шур мəрт'але хwə к'едəре гредьм.

Го, йәки го (готә) йәки:
— Wәрә, әз тә бьвьм (бьвьмә) щнәте.
Го: — Нә р'ожа мьнә.

Го: — Коро, чь дьхwәзи?
Го: — Дӧ ч'ә'ва.

Го: — Коро, чь дьхwәзи?
Го: —Ч'ә'вәки р'он,
Парики дон.

Го: — Кӧр'о, к'а гәлһәвани?
Го: — Әз һ'әйрана тә wи змани,
Тә әw т'ьркйа дәлал к'ӧ ани?

Го: — Куч'ьк четьрә, йан бәраз?
Го: — Нәллат ль һәрдӧа жи.

Го: — К'е днйа дот?
Го: — Е кьр'и фрот.

Го: — К'е днйа хwәр?
Го: — Мәләqа.
Го: — К'е баһар хwәр?
Го: — Уләqа.

Го: — К'е ч'ә'ве тә дәрхьст?
Го: — Пьсмаме мьн, ләма wьса к'ур дәрхьст.

Го: — К'әре, qодькәк тә зедәбу.
Го: — Зедәбә, зедә нәбә,
Баре мьн сәр пьшта мьнә.

Го: — К'әрәмкә граре бьхwә.
Го: — Wәки кәвч'и һәбә.

Го: — К'әрәмп'әр'е, щие тә ль к'ӧйә?
Го: — Ба занә.

Го: К'әчәло, тә шушт?
Го: — Мьн вәгьрт.

Го: — К'и днйа хwәр?
Го: —Әwе жьн у мер йар.

Го: — К'уси, тӧ чьма ӧса (ӧсайи) п'иси?
Го: — Хwәде (хwәде-мера) ӧса ә'нйа (анийа) мьн нвиси.

Го, Маме Р'әмәзан,
Мә га у гольк дәрдан,
Әм ман-гал у гал-хәбәрдан.

Го, мерьк го:
— Р'әмәзанә,
Га у гольк т'әв бәрданә,
Әм манә әw хәвәрданә.

Го: — Мәрийо, тӧ кӧштьнәкә бешуштьн һәр'и.
Го: — К'әнге әз бәр р'ьфьке чумә бәр т'ьфьке,
Бра әз кӧштьнәкә бешуштьн һәр'ьм.

Го, мә'р нәдьчу qӧле, һәжәк жи дьда поч'а хwә.

Го: — Пәйана мир к'әт,
Шкәст ан нәшкәст? ?
Го: — һәр дәнг же һат,
Чь шкәст, чь нәшкәст.

Го: — П'ьшо, гуе тә дәрманә.
П'ьшо р'ит, ньхамт.

Го: — П'ьшике, гуе тә дәрманә.
П'ьшике жи гуе хwә вәшарт.

Го: — Р'әшои бе ч'әкә.
Го: —Р'астә Р'әшои бе ч'ә'кә,
һәма ч'еле йәкә.

Го: — Р'уви, к'е шә'де тәйә?
Го: — Дела мьн.

Го, Р'уто, чь ль ви бәри аве,
Чь ль wи бәри аве.

Го: — Тә гьрт, бәрнәдә,
Әгәр тә бәрда, пәй нәк'әвә.

Го: — Тә днйа чаwа дит?
— Qаси дьлә хwә.

Го: — Тә чьәа ә'мьр кьр?
Го: — Wәкә ве гаве.

Го: — Тә чь чекьрийә?
Го: — Грар.
Го: — Әh́.
Го: — Тә чь чекьрийә?
Го: — Qәт.
Го: — Грара мьн wәкә qәта тә нәбу?

Го: — Тö жь к'едәрейи?
Го: — Щие ле зәwьщи.

Го: — Флан тьшт шкәст?
Го: — Дәнг же һат,
Чь шкәст, чь нәшкәст.

Го: — Хәло, бәрәк'әтбә.
Го: — Брабә.

Го: — Хwәде ве мәстьр нәкә.
Го: — Ве мәстьр жи һәйә.

Го: — һәгәр дәһ п'әре тә һәнә,
Тö һежәйи дәһ п'әрани,
һәгәр п'әрәки тә һәйә,
Тö һежәйи п'әрәки,
һәгәр тьштәки тә т'öнә,
Ида чьр'а дьжийи?

Го: — һоре р'әбәне, тә чь дит?
Го: — һәрча дит, мьн дит.

Го: — Чьма бемә шәһәре тә,
Чьма тö мьн бьк'öти?

Го: — Хwәде дö хәйсәте п'ак нәданә мәрики.

Го: — Щаньм, бьсәкьн,
Глие тә нак'әвә бьн к'öме мьн.

Го: — Щотк'аро, тö чь дьчини?
Го: — Бьгьһижә, тöе бьзани.

Го: — Wәрә, әз тә бьвьмә щнәте.
Го: — Иро сарә, бра бьминә р'öжәкә дьн.

Го: — Wәрә, әзе тә бькьм мир.
Го: — На, әзе бьвьм к'зир.

Го: — Wәрә, мьн ве бәлае,
К'езька р'әш хwә дайә р'әхе ве Мрщане.

Говәнд п'еше мәйә (кöрманщанә).

Говәнда мтрьбә,
Мтрьб бь хwә дь говәндедайә.

Говәнда Тьрч'ойә,
Тьрчо бь хwә сәрәке говәндейә.

Гоза qьжьк,
Ә'вдие qьр'ьк.

Гозәкә мәдә зарока,
Кö тö бьди, wе дöдö бьхwәзьн.

Гол дьч'ькьн,
Бә'р нач'ькьн.

Голәгәнийа данәйнә баг',
Беә'сла мәкә чрах,
Шöхöла дәрбазбуир'а нәве—wах, һәй wах.

Гольк анинә р'әх гамешада греданә.

Гольк вала дькьн кадина.

Гольк ка кадина хлаз дькьн.

Гольк кадина-бәла дькьн (дьбәтьлиньн).

Гольк мьн хwәйкьрийә,
Qәли wе хwәрийә.

Гольк һәбә
Бар ә'рде наминә.

Гольк wәки гар'а шәр'кә,
Стрöе wи wе бьшке.

Голька гöр'и наве гар'анәке храв дькә.

Голька кӧ т'əв гамеша дьгəр'ə, гӧр we дьхӧн.

Голька мале жь гае мале натьрсə.

Голька мəрики wəхта гӧр дьхwə,
Е дне мqати гольке хwə дьвьн.

Голька пешийа гар'ане бəрнəдьн, гӧре бьхӧн.

Голька wи т'ӧнə
Капе гольке че дькə.

Гольке га хапин.

Гольке мале гае мале дьвə бəла.

Гольке мале жь гае хəлqе четьр нир дькə.

Гольке мале зоре дьдə гае мале.

Гольке мале, тəр'а дьвежьм,
Гае мале, тӧ гӧһдарви.

Гольке мерьв һəввьн,
Мəри wара наминə.

Гольке мəрьв һəбьн,
Баре мəрьв чоле наминьн.

Гольке нинбə,
Ч'елəк шир надə.

Гольке хəлqе—кап дəсте мəрийада дьминьн.

Голькəкə виж-вижо
Наве гар'анəке (нахрəке) храв дькə.

Гольк—к'ьчьк кадина вала дькьн.

Гома мə мəзьнə, стуне we гəлəкьн,
Һ'əйwан т'ӧнə пева гьредьм.

Гомеда зə'ф бьминə, бина р'ехе те.

— Гонгьл, к'и щие тə занə?
— Ба занə.

Гонгьл чьqас һолбə,
We щие р'аст бьсəкьнə.

Гонə дəве: — Ьстуе тə хаһрə.
Го: — Əз ньзаньм к'идəр мьн р'астə.

Горə бе шишьк нае чекьрьне.

Гор' ле вəнəбу.

Гот: — Куч'ьк четьрə йан бəраз?
Гот: — Лə'нəт ль һəрдӧ wан бьбə.

Гот: —Һ'ьрч'е һекəкə Һ'əсьни кьр.
Е дьн го: — Тəвакəкə бəт'əрə кьр-кьр.

Готəгот мала мерьв (мəрийа) храб дькə.

Готи мəрьв хwə нəкə һəвале куч'ька.

Готи мəрьв хwə шəрма хwəда бьгьрə.

Готийар'а гӧһдар (гӧһдари) лазьмə.

Готьн: — Баве тə кӧштьн.
Го: — Сwаран ан пəйан?
Готьн: — һəр кӧштьн, чь сwаран, чь пəйан.

Готьн: — Дайин, əw жи Һ'ӧнӧре мерайə.

Готьн дəве: — Лева тə чьма харə?
Гот: — К'идəра мьн р'астə, лева мьн харə.

Готьн—ə'дəтə,
Кьрьн—ə'рбəтə.

Готьн—ə'дəтə,
Нəхwəрьн—дəwлəтə.

Готьн—ə'дəтə,
Пашготьн—бəдхəйбəтə.

Готьн жи дəрдə,
Нəготьн жи дəрдə.

Готьн бәр һәв дәрдьк'әвьн.

Готьн—зрарә,
Кьрьн—к'арә.

Готьн, кьрьн
Нә мина һәвьн.

Готьн: —Ль чоле т'ум к'öнә?
Го: —Ба дьзанә.

Готьн мә дьк'әвә, wәки дьн тö зани.

Готьн нә п'әрәтийә.

Готьн нә храбә,
П'ьрширәт—ә'забә.

Готьн: —Пире, хазгиние тә һатьнә.
Го: —Аqьле мьн мьн набьр'ә.

Готьн: —П'исо, (п'ьсо) чьма тö п'иси?
Гот: —Хwәде ль ә'нийа мьн нвиси.

Готьн: —Тö чьма хзани?
Го: —Жь нәзание.

Готьн: —Т'әрзио, мала баркьр.
Т'әрзи гот: —Әва әз, әва дәрзийа мьн.

Готьн т'әрзи: —Мала баркьр.
Гот: —Дәрзийа мьн бәр сәре мьнр'анә.

Готьн: —Фланкәс, жьна тә зә'ф мала дьгәр'ә.

Го: —Wәки зә'ф дьгәр'ә, чьр'а р'ожәке мала хwәда навиньм?

Готьн һесайә,
Дайин чәтьнә.

Готьн һесайә,
Кьрьн зорә (кьрьн чәтьнә).

Готьн һәйә нuве кьрьнейә.

Готьна-готийа дьве дәвә һорийә.

Готьна зара нәт'ейә,
Кьрьна дәста т'ейә.

Готьна кала—qизе бьстинә,
Готьна хорта—һәспе бьстинә.

Готьна мера сәре лоде дьгьрә.

Готьна мьн бь дитьна тәйә.

Готьна пешийа дәйа начә.

Готьна тә дәнге бәр знарайә.

Готьна фланкәсе к'әрта кевьрә.

Готьна wи к'исе wида ма.

Готьна wи мьнр'а итqатә.

Готьна wи хwә нәбу к'әрта кевьр.

Готьне Һәта кьрьне панздәһ сал дьк'ьшинә.

Готьнә гамеше го:
—Ә'мьре тә чьqасә?
Го: —Т'имаркьрьн занә.

Готьнә гонгле:
—Wәт'әне тә к'идәрейә?
Гот: —Ба занә.

Готьнә гöр, го:
Стуе тә чьма qальнә?
Го: —Әз к'иси хәлqе дьжим.

Готьнә гöр: —Те к'әнге һәр'и ч'ие?
Го: —Әзе элер'а һәр'ьм.

Готьнә гöр: —һәр'ә бәрхан.
Го: —Льнге мьн дешә.

Готьнә кәрәнг, го:
—Щие тә к'едәрейә?
Го: —Ба занә.

Готьнә к'әре:
—Мә'рифәта тә чийә?
Поч'а хwә бльндкьр, кьрә зьр'ә-зьр'.

8—274

Готьнә (готьн) к'аре: — Wәрә әм тә бьбьн щнәте.
Го (гот): — Ма гәвзинак ль wедәре һәйә?

Готьнә пире:
— Пире, мала баркьр.
Пире гот:
— Дәрзийә мьн бәр сәре мьнр'анә.

Готьнә р'ови:
— Мә тö кьри мире мришка.
Рови гри у го:
— Әз жь сьуда хwә нә баwәрьм.

Готьнә qази:
— Чьма тö нәр'азии?
Qази гот:
— Чьмки хwәда р'азимә.

Готьнә qант'ьре:
— Баве тә к'ийә?
Гот: — Кальке мьн һәспә.

Гошт бе һәстö набә (вә).

Гошт бе һәсту набә,
Нә жи зәвәш (шәвәш) бе дәндьк дьбә.

Гошт-гоштә, ле шорбә-р'онайа ч'ә'ва.

Гошт нәйнук һәв же навә.

Гошт сәр кәвьра һур накьн.

Гоште арзан навә qәли.

Гоште арзан сир-пиваза нае хwәрьне.

Гоште бәр драна мәрьв т'ер нахwә.

Гоште га сәр ч'әрме га һур дькьн.

Гоште гәни хwәшә диза хwәйида.

Гоште ге сәр ч'әрме ге те һуркьрьне.

Гоште гöр нахöн.

Гоште гöра ль гöра һ'әрамә.

Гоште граре башqәйә,
Һ'әрисе башqәйә.

Гоште дьзи нахwә,
Ле авшор'е вәдöхwә.

Гоште жар бәроше храв дькә,
Дон те т'öнә наqәлә.

Гоште жар давен сәр к'öлика.

Гоште жар навә шорбә.

Гоште куч'ьке нае хwәрьне.

Гоште куч'ьке нахöн.

Гоште к'әре к'вав че навә.

Гоште к'әлах сә жи нахwә.

Гоште к'әлах хöре куч'кайә.

Гоште к'әре нае хwәрьне, (ле) qимәте we те хwәрьне.

Гоште мера бь дильманә,
Нә к'шандьнә.

Гоште мера нә бь (т'әрзö) т'әрәзийә, нә бь мезин (мезинә).

Гоште мера нә дәрманә.

Гоште мера нә бь к'ьшандьнейә.

Гоште мә'р ләгләг дьмәһ'инә.

Гоште нав драна кәс же т'ер нахwә.

Гоште нәйнуке
Нае жекьрьне.

Гоште се дәрмане сейә.

Гоште хнзирвә,
Фланкәсе нәхwәрийә.

Гоште һә'рам
Тә'м ле нае.

Гошти ль бәр миейә,
Гиһайи ль бәр гӧрә.

Гӧл бе стри (стрин) набә (нава).

Гӧл бәдәwә wә'де хwәда.

Гӧлби, нәчьлмьси.

Гӧл, бра тӧ гӧлби,
Щи-мск'әне Мусьлби.

Гӧл бу, баране ле кьр шьл бу.

Гӧл гӧла тинә.

Гӧл гӧлә бе ав дьчьлмьсә.

Гӧл гӧләкә бинә, ле стӧрийә.

Гӧл дәве wи дьбарьн.

Гӧл р'уе we дьбарьн.

Гӧл сәр к'ока хwә шин дьвә.

Гӧл хwәшә һеwане хwәда.

Гӧл һәйә бәһн дькьн,
Гӧл һәйә тә'м накьн.

Гӧл һәйә гӧла ӧнда дькә,
Кӧл һәйә кӧла ӧнда дькә.

Гӧл һәйә гӧла сорә,
Хәмле бука чохсӧрә.

Гӧл һәнә спинә,
Т'ӧ тә'м, ләзәта we т'ӧнинә.

Гӧл шин дьвә wә'де хwәда.

Гӧла анийа фланкәсе вәнабә.

Гӧла бе wә'дә шинвә,
Сӧр'е бьвә.

Гӧла бәр дерида шинвә,
We һәрр'о бьн льнгадавә.

Гӧла бәри баһаре бе,
Шәхте лехә.

Гӧла бин гӧлав же че дьбә.

Гӧла бьнькини,
Стрӧйа дәwсе һлини.

Гӧла говәнде букә.

Гӧла мала qиз у хортьн.

Гӧла малейә.

Гӧла сурәте мер—жьнә.

Гӧла чьлмьси авьлһ'әйат жи вәнагәр'инә.

Гӧла чьлмьси вәнагәр'ә.

Гӧланә, дәw щәм һ'әмуйанә.

Гӧланә—дәwе пире аданә.

Гӧланә сьрсуме т'әвайи дарә.

Гӧлбаг'ан тә'вер'а дьзьвьр'ә.

Гӧле дьбьр'ьн, к'ок'а we нашәwтиньн.

Гӧле пьрсин:
— Мала тә к'ӧйә?
Го: — Бьлбьл бьгьрсьн.

Гӧле р'ьстийә,
Суське чекьрийә.

Гӧләке баһар нае.

Гӧләкә, хwәде дайә.

Гӧли дрежә
Аqьл кемә.

Гӧлибьр'ә, ләма хwә дьхwә.

Гӧлие жьне—
Р'әwша дьне.

Гӧлие qизе олк'әк'е һежайә.

Гӧлийе мьн нәкә бедьлйа мьн,
Чь йазйа мьнда һәвә we бе р'йа мьн.

Гӧлла ә'ширәта ле к'әт.

Гӧлла нәһәq ль фланкәсе к'әт.

Гӧлла ощахзада мәрийа накӧжә.

Гӧлла сәкwана бадиһәwа начә.

Гӧлла фланкәсе давежә п'ьст начә.

Гӧлла фланкәсе ль ә'рде нак'әвә.

Гӧлла хwәде мәрийа нәк'әвә,
Гӧлла джмьна мәрийа нак'әвә.

Гӧлле бәрдеда натьрсә.

Гӧлле бәри неч'иредә,
Бәри к'олге нәдә.

Гӧлле девда агьрки,
Тьрса wи т'ӧнә.

Гӧллә зйарәта жи дьк'әвә.

Гӧллә кӧ һат, бра ль һәспе бә, нә ль сйер (сйарбә).

Гӧллә ль ә'щел дьк'әвә.

Гӧллә ль ә'щәлә.

Гӧллә мьн к'әтийә,
Әw дьләрьзә.

Гӧллә пә'ние к'әтийә,
Хун дьлда чуйә.

Гӧллә һатә сйер, хwәде сйер хwәйкә.

Гӧллә qәфәса wи т'ам накә.

Гӧлләк we базаре четьрә.

Гӧман мәзьнә.

Гӧмана к'е һәбу, әw жи брчийа мьр.

Гӧмана фланкәса манә мришк.

Гӧмана хwә дне нәбьр'ә.

Гӧмана хwә шрика у һеwийа нәйнә.

Гӧна дькә, п'есира хwә дадwәшинә.

Гӧнд бе дин навә.

Гӧнд бе ку̍ч'ьк (бе к'әлб, бе сә) набә (навә).

Гӧнд бьсәкьнә, карә к'еран бьшкенә.

Гӧнд сәр гӧнда йолә дьчә,
Мал сәр мала йолә начә.

Гӧнд хӧйа кьр,
Чь һәwщәйә qьлаwьз.

Гӧнд һәйә куч'ьк те т'ӧнәбьн?

Гӧнд wәки бе к'әлббә,
Мәри дькарә навр'а дәрбазбә.

Гӧндада qәнщ жи һәнә,
Храв жи һәнә.

Гӧндда мер нәмабун,
Наве дик данибун Ә'вдьлр' әһ̍ман.

Гӧнде ава (жь) дурва к'ьвшә.

Гӧнде бе куч'ьк,
һәр кәс дәствала дьгәр'ә.

Гӧнде бе мәзьн чьр'анә?

Гӧнде бе р'әз у коне бе пәз, у мере дьбе: „Әз у әз"—һәми нә т'ӧ тьштьн.

Гӧнде бе сәри,
Мина шване бекәри.

Гӧнде храв сәр гӧнда бәладьбә.

Гӧнде-шен-шелькава шенә.

Гӧндәк готьна мәрики храв дьбә.

Ґöндәк готьна мәрьвәки храв навә.

Гöндәк сәкьни, кәс пе нькарә.

Гöндәк тә хwәш һат,

Бьдә, р'уни
Гöнде тә хwәш нәһат,
Бьдә, бьр'әвә.

Гöндәкә-бракә,
Гöндәкә-р'ьндәкә.

Гöндәкә, гöндорәкә (кöнбöрәкә).

Гöндәкә щоникә у мек'öтәкә.

Гöндәки бе сә'ви,
Нерийа хwәр'а дькьн аґе хwә.

Гöнди у п'алләнә, хwәие к'әда хwәнә.

Гöнди чьqа храв дәрбазкьн,
Диса шәһәрлуйа четьр дәрбаз дькьн.

Гöнди шен,
Малә храбә.

Гöндора дьдьн бьн мьле wи.

Гöне бәнда, бәнда те хwәстьне.

Гöне бре жь бре нае хwәстьне.

Гöне де у бав стуе кöр'ә.

Гöне де у баве жь кöр' дьхwәзьн.

Гöне ә'вда ч'йанә,
Р'ә'ма хwәде мьжә.

Гöне кәсәки кәсәки нахwәзьн,
Һәр кәс бәр гöне хwәйә.

Гöне мәзьн нае вәшартьне.

Гöне мьн öса граньн,
Ч'йа бьнда насәкьнә.

Гöне хәлке ль п'ейә,
Е мьн чарп'е те.

Гöне хwә гöнәк'ара мәйнә.

Гöне һәр мәрики (һәр кәси) wи те хwәстьне.

Гöне һлдана мьрийа,
Шех п'ира те хwәстьне.

Гöне wи бәр п'ийе wийә.

Гöне wи р'ожа qийамәте стуе wийә.

Гöнә (гәләки, зә'ф) граньн.

Гöнә граньн:

Е дьзие дькә гöнәки хwәр'а qазанщ дькә,

Е дьвежә—Һәзар гöнәйи хwәр'а qазанщ дькә.

Гöнә нә ә'йнәйә,
Мәри хwә теда бьвинә.

Гöнә нә р'әш у спийә
Мәри баве сәр мьле хwә.

Гöнә нә те к'ьр'ине,
Нә те фротане,
Мина qöмашәки бьви базаре,
Ә'сә we р'ур'әшвә, р'ожа qраре.

Гöнә wәки хәлатвә жи
Навежә навмьла хwә.

Гöнә wәки хәлата батневә жи,
Незики хwә мәкә.

Гöнәк'ари ломәк'арә.

Гöр баране бьтьрсә,
We хwәр'а һолкәке чекә.

Гöр баране (бәрфа, бәрфе) бьтьрсйа,
We жь хwәр'а кәлькәк чекьра.

Гöр баране бьтьрсйа,
We к'öмәк бьда сәре хwә.

Гöр берийа бе сә дьгәр'ә.

Гӧр бе р'ьсq наминә.

Гӧр бәр бь к'әре те,
К'әр дькә зир'ини
Бәрбь гӧр дьчә.

Гӧр брчина нькарбу р'е бьчуйа, дьготьн:
— Ӧса хwәрийә нькарә бьн зьке хwәда һәр'ә.

Гӧр бу шване мийа, wе бьхwә.

Гӧр бь дӧ парийа намьрә.

Гӧр бьбиньм ог'рә,
Нәбиньм—
Жь Һәмуйа четьрә.

Гӧр бьтьрсйа, wе хӧр'а ст'арәк чекьра к'орта—нәрда.

Гӧр готийә:
— Шәвә р'әш,
Шовә р'әш,
Мийа qәр
Бәрхә бәр,
Мьн дитийә.

Гӧр гӧрә, нә р'увийә.

Гӧр гьртьн, ширәт кьрьн,
Го: — Зукә, пашийа кәрийа дәсте мьн чу.

Гӧр дайә п'але,
Гӧнд дьве:
— Бьн зьке хwәда нькарә һәр'ә.
Әw кӧ гӧри брчина нькарә һәр'ә.

Гӧр дайә һәвраза, жь брчина нькарә бьчә, дьбежьн:
— Мират'о, п'ьр'и хwәрийә, нькарә бьмәшә.

Гӧр дәнге сәе гӧрех занә.

Гӧр думане дьгәр'ә (дьгәр'ьн, дьхwәзә).

Гӧр думане Һьз дькә.

Гӧр дьвә пәзәкә тә бьхwә,
Храв әwә сәд пәзе тә бьхwә.

Гӧр дьгәр'ә р'ожа думан.

Гӧр жь баране бьтьрсйа,
We сәркӧләк жь хwәр'а чекьра.

Гӧр жь гӧра дьк'әвьн.

Гӧр жь тәйроке бьтьрсә,
Жь qӧла хwә дәрнак'әвә.

Гӧр зә'ф занә qант'ьр'ә баһайә.

Гӧр ит'баре һәвдӧ найньн.

Гӧр кәсир'а навә һәвал.

Гӧр кӧ дьзукә,
Бәле хwәр'а тинә.

Гӧр кӧ мьн нахwә,
Бра Һәзар сали бьжи.

Гӧр кӧ һат диһара,
Wәи ль Һале фәqир-фqара.

Гӧр куч'ькер'а готийә:
— Бина хwә бьдә мьн.
Куч'ьке готийә:
— Wәки әз бина хwә бьдмә тә, те дне Һуфки.

Гӧр кьрьнә qәрәwьле бәрха.

Гӧр к'әт нав кери,
Шабуна дәве wи те гредане.

Гӧр к'әтә нав пез,
Һәйфа wи пез нае.

Гӧр к'әтә нав пез,
We мийа т'әк бьхwә.

Гӧр к'әтә нава кери,
Wәй ль хwәйе йәке.

Гӧр к'ətə нава пез,
Пəза к'əсива хwəр.

Гӧр к'əтə нава пез,
Сəйе мьн жи щəндəка гəр'йа.

Гӧр к'и ч'йайи мьр, wəки тӧ һати?

Гӧр к'ижан ч'йайи мьрийə, тӧ һати
вра?

Гӧр к'ӧда дьчə (һəр'ə)
We гӧртийа хwə бькə.

Гӧр мале Һəлал набə.

Гӧр наенə кəликьрьне.

Гӧр неч'ира хwə вəдшерə,
Паше нькарə сəр вəвə.

Гӧр нəвини-херə.
(Һəми четьрə, Һəму четьрə).

Гӧр нькарə сəр стуие хwə вəгəр'ə.

Гӧр ог'ра мəрийа нəвинə,
Һəми четьрə.

Гӧр ог'ьрə, мəри чьqас нəвинə,
аqаса херə (ог'ьрə).

Гӧр пез шадьвə.

Гӧр пəз бьрийə,
Ньзанə йа к'ейə.

Гӧр пьрч'а хwə дьгӧһезə,
Ле хəйсəт—на.

Гӧр р'əнге хwə дьгӧһезə,
Хəйсəте хwə нагӧһезə.

Гӧр р'ожа мьж ша дьвə.

Гӧр р'оже чəтьн гəлəк дитьнə.

Гӧр сəр пезр'а бaнздə-пəз дьмьрə.

Гӧр т'ьме р'оже мьж у думан
дьгəр'ə.

Гӧр хравийа хwə дькə,
Ле храви пева нае к'ьвше.

Гӧр хwəрьна хwə сəр һəвдӧ
п'арəвəнакьн.

Гӧр хwəрьне дьхwə, вəдрəшə, паше
ле вəдьгəр'ə.

Гӧр хwə-хwə ит'бара хwə һəв найньн.

Гӧр һаж qəwата хwə һəбйа,
We днйа хравкьра.

Гӧр һат (һатə) диара,
Wəй ль (Һале) жара.

Гӧр һат нав wара,
Wəй ль Һале жара.

Гӧр һатə диһара,
Дəлил Һале сефил у жара.

Гӧр һатə диһара
Wəй һат Һале сефил-жара.

Гӧр һатə пез,
Дне хравбə,
Пəз ле хлаз набə.

Гӧр Һата шəрже нəкə—нахwə.

Гӧр чь занə
Пəз баһайə?

Гӧр чьр'а мале аг'е нахwə?

Гӧр ч'əрме хwə нагӧһезə.

Гӧр швин натьрсə.

Гӧр—шəвар'əша; —гиска р'əш, шова
р'əш жь һəв нас дькə.

Гӧр шəвəр'əша дьгəр'ə.

Гӧр шəвəр'əша Һьз дькə.

Гӧр ширəт кьрьн, го:
—Зу, бəрх ч'ем дəрбаз бу.

Гӧр ширəткьрьн, го:
— Зу бькьн, пашийа гар'ане qӧльби.

Гӧр qсмəте хwə дьгəр'ə,
Чь Һəйwан жи һəбə, wир'а йəкə.

Гӧр, wəки бьтьрсə, шəве т'əне
нагəр'ə.

Гӧр, wəки бьтьрсйа,
We һəвалəк хwəр'а бьгьрта.

Гӧр, wəки дəв жəв чу—пез we
дабəлинə.

Гӧр wəки жь са нəтьрсийа,
We дне хравкьра.

Гӧр, wəки мəрьв р'оке зу бькӧжə,
к'арə.

Гӧр, wəки р'асти бəрхе бе, we
Һуфи хwəкə.

Гӧро, бра тӧ гӧр бийайи, бра тə
голька мьн (мале мьн) бьхwəра.

Гӧра накьнə—бəрхван (шван).

Гӧра пəз гьрт, бəрнадə.

Гӧра пəза wи бьриə, дьве:
— Qӧрбанə.

Гӧра пəза wи бьриə, дьве:
— Һəлалə, мьн дəсте хwə
шəржекьрийə.

Гӧра шеwра хwə кьрьн
Һəр'нə Һəще, һəвдӧ хwəрьн.

Гӧрар'а—гӧрə,
Дьзар'а—дьзə.

Гӧрар'а готьнə:
— We чьчах дəреи ч'ие?
Готийə: — Əзе элер'а дəрк'əвьм.

Гӧрар'а дьхwə,
Хwəир'а һəwар-һəwарə.

Гӧрə бəлəд
Берийа хwə нас дькə.

Гӧре брчи, кӧ неч'ир р'асти wи те,
шабуна дəве wи дьк'əвə һəв.

Гӧре бьрчи р'ьсqе хwə хӧде
дьхwəзə.

Гӧре гəр'йайи бе р'ьсq (бьрчи)
наминə.

Гӧре к'ижан ч'йайи Һьшк буйə?

Гӧре мəзьн мə кӧштийə, ма
к'еwришк.

Гӧре пьшт һешин ит'бара wи т'ӧнə.

Гӧре сəре ч'йа жи т'əне нажи.

Гӧре ч'йа жи т'əне ниньн.

Гӧре ч'ийа зйана wан зə'фə.

Гӧре Шерване һьндькбун,
Йəк жи гəмие дəрбаз буйə.

Гӧрех дьгьрьм,
Тол дəрдьк'əвə.

Гӧрə, бьхwə жи гӧрə,
Нəхwə жи гӧрə.

Гӧрə млəтəки зйанк'арə.

Гӧрə, п'осте бəрхе хwə кьрийə.

Гӧрəки зйане надə мьн,
Һа бра хwəр'а бьжи.

Гӧри бь саwə.

Гӧри ду мьжейə.

Гӧри жорейə,
Бəржер банздьдə.

Гӧро, бра тӧ гӧрбийайи,
Бра бəре ə'wьл тə мəрк'əва мə
бьхwəра.

Гöро, бра тö гöр бийайи.
Бра тә пәзе баве мьн бьхwәра.

Гöро, наве мьн ль тә,
К'арҭька мьн ль сәре тә.

Гöрр'а готьн:
— Чьма стöе тә qальнә?
Го: — Әз бь дәсте хwә дькьм у бь дәве хwә дьхöм.

Гöрр'а дьхwә,
Хwәир'а шине дькә.

Гöрр'а гоште бзьне дьхwә,
Паше хwә т'аwи датинә.

Гöрзе сәре лоде гьрт.

Гöрзә гиhайә р'ожа иние,
Әw ә'заве р'ожа мьрьне.

Гöрщ мләтәки р'ә'мә.

Гöр'ина ә'wра нишана баранейә.

Гöр'инийа ә'wра нишане баранейә.

Гöстила qәлп бәранбәри зер' һәсаб дькә.

Готкие хö пар'а давежьм—т'опьч'а дьк'әвә.

Гöh мәдә хәбәрдана wи,
Гöh бьдә дьле wи.

Гöh т'öнә, wийа т'ьре щә'шькә.

Гöhдарийа хәлqекьр,
Мала хwә т'аланкьр.

Гöhе геда (дәведа) р'азайи буйә.

Гöhе гöр хәниме гöрьн.

Гöhе гöра нибйа, гöре хwә бәр сйа бшкöледа бьтәлинә.

Гöhе дәведа (к'әреда) р'азайә.

Гöhе дәрәwа дьбhе, гәрә жебә.

Гöhе к'әре дрежә.

Гöhе к'әре пева нахwенә, т'ьре щә'шькә.

Гöhе к'әре пева нә дöхöhенбун, әwе т'рә щә'шькә.

Гöhе фланкәсе дьльвьн.

Гöhе хwә бьдә сәр глие мәзьна.

Гöhе хwә р'асте надә е ч'әпе.

Гöhе хwә сәh бькә,
Паше заре хwә хәвәрдә.

Гöhе wи гьрти—мина к'әра пәй хwә дьк'шинә.

Гöhе wи к'иали ба дьди—wи али дьчә.

Гöhер'а бе сә hәр кәс дькарә hәр'ә-дзийа we.

Гöhер'а к'әлба hуре нан т'öнә.

Гöhер'ед пез qöт'ахед ч'йанә.

Гöhәки хьст,
Гöhе дьнр'а дәрхьст.

Гöhи гöhдарә,
Дьли шайә.

Гöhи гöhдарә,
Ч'ә'ви итбарә.

Гран р'авә, р'уне,
Тöе п'ут дәреи.

Гран о'уне,
Батман wәрейи.

Гран р'уни,
Р'ьтьл дәре.

Гран р'уни, свьк hәр'ә.

Гран р'уни, wәки свьк нәви.

Гран р'уни, wəки тö wəкə гранийа
xwə дəреи.

Гран хəвəрдə, wəки Һ'öрмəт дəре.

Грар бе дə'н бу—дьр'ежьнə бəр са.

Грар мəрийа т'ер накə.

Грара мə—т'онəбуна wə четьрə.

Грара мə чапа qəта wə жи нəбу?

Грара мə qəта wə жи четьр нинə?

Грара нани
Бина ступа бəр бани.

Грара п'ара мьн т'öнəвə,
Бра лəпə р'ех тедавə.

Грара п'ара мьн нəтедавə,
Бра р'ех тедавə.

Грара п'ьр'а к'ьзурəкийə (к'зурийə).
Грара п'ьр'а (т'əв) нак'əлə.

Грара сар
П'ара к'əлб.

Грара xwə wəкə п'əлəwа хəлqе дькə.

Граре, бра тö грар бийайи,
Бра тə дəве мьн бьшəwтанда.

Граре, бьк'əл (бьк'əлə) Һ'əта эваре,
Мевано, р'уни Һ'əта баһаре.

Грейа пьш һəч'ойə.

Гри гри тинə.

Гри грийа пешда тинə.

Гстила мьн т'лиеданə,
Дьле мьн зə'ф теданə.

Г. бьн бəрфеда наминə.

Г. дьхwəйи, е Һ'əwлəхöра
(Һ'əлəwхöра) бьхwə,
Е гухöра нəхwə.

Гу жи жь гəньмə.

Гу жь qьжьке п'арс дькə.

Гу лəвхи—бине бе.

Гу р'ьме нагьҺижə поз.

Гуе xwə мəзтьр хəвəр дьдə.

Гуе Һ'ьшк п'еша мəрийава нагьрə.

Гуе шрика нəwалада шəр' дькə.

Гуйəк һəйə дь дьле фланкəседа.

Гухöри гəрə кəвч'ие wи пер'абə.

Гуз qальке xwə дəрнак'əвə.

Гуз сəр сəре мьн һатьн шкенандьне.

Гуза кори мəри (мəрьв) зоре же
дəрдьхə.

Гуза сəр сəре мьн дьшкени.

Гуза qальк сəр т'əхте wевə,
Мə'де мерьв наче.

Гуза qöмбаре, (хöмаре) щəм
мəрийа насəкьнə.

Гузе мəдə зар'а, тə кö дае, wе дöда
бьхwəзə.

Гузəк, гузəк,
Дьбə дизəк.

Гузəкə т'əне—нə зани п'учə нə зани
т'ьжийə.

Гузəкə т'əне хьшə-хьш ле нае.

Гһане ч'елəка ширдаи же накьн.

Гһанəки мəрьв шир xwəр, wи гһани
женакə.

Гь дəрəw—нан ҩ'аст.

Гь нə сəе делəкенə.

Гьзе бaw∍р нәдькьр мер бькьра,
Ижа мер кьрийә,
Дә'wa ћәфт—ћәйшта дькә.

Гьр-гьрька
Нагьhижә hyp-hурька.

Гьр навьнә ч'йа,
Дӧ сәре че hәвр'а начьнә сәр
бә'лгийа.

Гьр—hyp нәке,
Кәвч'ие xwә xwә бе.

Гьрдәк'ан набә мәк'ан.

Гьре бльнд qлаwьзан нахwәзә.

Гьрти ише xwә пе гӧмане к'ӧта
дькьн.

Гьртие кәла нона шәhәлуйа ниньн.

Гьртие мьшкьм,
Дәстдайе п'шикемә.

Гьртьна са (се) пьрч'а са (се)
дәрманә.

Гьр' к'әтә мәрийа,
Гәрәке мәрьв xwә-xwә
Xwә бьхӧринә.

Гьр'е мәри дәсте xwә нахӧринә,
Дәсте хәлqе нае хӧрандьне.

Гьр'е xwә пе дәсте xwә бьтәмьринә,
Дәсте ә'вда hәwщи нинә.

Гьшк жи щер'бандьнә,
Мина hеке дране xwә данә.

Гьшкар'а ә'дәт'ә,
Мәр'а бедәтә.

Гьшкар'а хер дәрк'әт,
Мәр'а бехер дәрк'әт.

Гьшкә р'азанә,
Букә—ћьшйарә.

Д

Да дәстие тьрмьхе,
hәрдӧ льнга к'әтә зьрмьхе.

Да п'але,
hат бу мәрие мале.

Да т'әтька
Гәр'йам п'әп'ька.

Дагер' xwәшә,
hьлгер' р'ожа р'әшә.

Даг'а Бәг'дае леда.

Дае (дайке) бӧћӧке,
Жьне (жьньке) р'ӧћӧке.

Дае бьбинә,
Доте (qизе) бьxwәзә.

Дае бьбинә,
Доте wәринә.

Дайә шур, мәрт'але xwә,
Р'ьк'ефи мәйдане дькә.

Дайк жь тәр'а дӧрьфбә.

Дайк hат дәрда,
Хӧде р'абу бәрда.

Дайка бе qиз
Ч'йае бе р'ейә.

Дайке бьвинә,
Qизе бьстинә.

Дайин гоште щане исанәтә (меранә,
мәрийанә).

Дайин öнда навә.

Дайин п'акә,
Стәндьн п'исә.

Дайин һәйә гоште дәйнә,
Һ́әркәси нае бьщә'динә.

Дайин һәйә гоште щане исенә.
Wи мери бежьм гоште щане хwә жекә,
Хwәр'а qәнщие бькә.

Дайина бәга
Мина ә'wре бәр бейә.

Дайина хwәде—бае Сәранә.

Дайина хwәде жер'а кьрийә нә бәсә,
Ч'ә'ви рейә крес жь мьн бьстинә.

Дайина хwәде пер'а һәйә.

Дайина хwәдейә:
Хwәде ч'ре даве ч'ә'ве мәрьв.

Дайина хwәде һәбә,
Ба жи тинә, баран—жи.

Дайина хwәде һәбә,
Наве: „Тö кöр'е к'ейи".

Дайина хwәде һнәкар'а бә'рә,
Һнәкар'а—жә'рә.

Дамар'и мәрийа п'ост дькә.

Дан гоште щане бәниадәмә—
Һ́әта гоште хwә же нәкә,
Нькарә qәнщие бькә.

Дан дьчә,
Бәраш щие хwәда дьминә.

Данаве спи к'әтьнә сурәте wи.

Данздәһ тә'жие мьн һәбьн,
Тә'жики тә нагьрьн.

Дар бе гьре навә,
Мәри бе джмьн навә.

Дар бе ч'öqöл (бе ч'qьл) навә.

Дар бәлгава һәванә.

Дар бәр куч'ка чьqа бьҺ́әжини дьә'wтьн.

Дар бәр кучьке нәҺ́әжинә,
Бра нәә'wтә тә.

Дар бәр к'әлб бьҺ́әжини, дьһа дьр' дьвә.

Дар бәр се нәҺ́әжини,
Сә нае мәрийа.

Дар бәре хwәва (ә'йанә),
Мәри—бь наве хwәва.

Дар бәре хwә р'анагьрә.

Дар бәре хwәва—те к'вше (те наскьрне).

Дар бәре хwәва хwәшә.

Дар бәһра wе ль бьһьште һәйә.

Дар бь бәре хwәва ширьнә.

Дар бь р'әзе хwәва бәдәwә.

Дар бьнва аве дьхwә.

Дарбьр'о, дар дьбьр'и,
Щаwбьр'о, щаw дьбьр'и,
Диса гöмана хwә жь хwәде нәбьр'и.

Дарбьр'о, дара бьбьр',
Гöмана хwә (жь) хwәде нәбьр'.

Дарбьр'о, дар һатә тә,
Wәки зрара даре т'öнәвә,
Тьшт накә.

Дар готи бьгьҺ́ижә дара спьнгдаре.

Дар гране дадльqә.

Дар гьшт чоч'ьк, һәск ле дәрнаен.

Дар дара к'əвə—əw пе нькарьн.

Дар дара к'əвə, ḣəрдö гöнде сəр ḣəввьн.

Дар дара мразанə,
Бра мразе мразхwəза бькə.

Дар дарə, диса гəрə мəрьв к'ок'еда нəбьр'ə.

Дар дьк'əвə, балтəчи зə'ф дьвьн.

Дар дьк'əвə—бəри бь к'öда? (бəри к'ö, бəри к'öда).

Дар дьк'əвə, кəс ньзанə бəре wи бь к'öдайə.

Дар дьшке, чька бəри ль к'öйə.

Дар жи бльндə,
Ижа чийə бəжна тə?

Дар жь стрие дьшке.

Дар кəwе нəк'əт,
Кəw даре к'əт.

Дар кö бəр дьгьрə,
Сəре хwə бəржер дькə.

Дар кö хар дьвə, дьшке.

Дар кö шин дьбə,
Готи сие ль к'ок'а хwə бькə.

Дар кö qальм бу, зу дьшке.

Дар к'əт, ḣəр к'əс балт'е хwə тинə.

Дар к'ок'а хwəда кöрми дьвə.

Дар ль сəрк'ок'а хwə шин дьвə.

Дар навə ḣəсьн,
Мəр' навə гисьн.

Дар нə гьранə,
ḣöрме гранə.

Дар нəмайə
Ба ле нəк'əтийə.

Дар нькандийə (ч'ькандийə), wəки бəре wе бьхöм.

Дар нькандийə,
Wəки сəр мьн бькə си.

Дар п'акə гава бəр дьдə.

Дар сəр п'əле хwə дьк'əвə.

Дар сəр р'ьḣа хwə шин дьбə.

Дар те бьр'ине,
Диса шин дьвə,
Ле дəwсе нагьрə.

Дар тə'лə,
Бəре даре жи тə'лə.

Дар т'öнə, дьве: „Даре мьн бəр гьртийə".

Дар т'öнə, wəки ба ленəк'əвə.

Дар хwəшə дь бəре хwəда,
Р'əз шин дьвьн дь wəхте хwəда.

Дар хwəшə ḣəwша мəда,
Хəбəр хwəшə ера хwəда.

Дар ḣəйə,
Бəр т'öнə.

Дар ḣлдə, куч'ьк те тə.

Дар ḣлтини,
Куч'ьке дьз фə'м дькə.

Дар ḣему тьштир'а п'акə,
Дизер'а кер нае.

Дар ḣəта бəлга нəдə,
Бəре хwə надə.

Дар чьqа бəр т'ула бьḣəжиньн,
т'уле аqа дьр'бə.

Дар чьqаст бар дьдә,
Әw qаст сәре хwә бәржер дькә.

Дар шинә бәре хwәва.

Дāр ширьн,
Бәре даре ширьн,
Дар тә'л,
Бәре даре жи тә'л.

Дар qальн дьвьн нашкен,
Мәри qальн дьвьн дьшкен.

Дар qöдрәте дәрк'әтийә.

Дара баш бәре хwә р'ьнд дьгьрә.

Дара бе ав бәлга нагьрә.

Дара бе бәлг,
Кәс кәвьра навежеда.

Дара бе бәр, зу те бьр'ине.

Дара бе бәр. һәр кәс дьбьр'ә.

Дара бе к'ок'
Ә'мьре we тöнә.

Дара бе р'әһә
Бәлг надә.

Дара бе ч'ьло,
Хера we хwәир'а т'öнә.

Дара бәр бьдә,
Серива к'ьвшә.

Дара бәр дьгьрә,
һәр кәс кәвьра давеже.

Дара бәргьрти сәре we харә.

Дара бәр сәр
Сәре we бәржерә.

Дара бәр сие р'ьнд нагьһижә.

Дара бәре хwә бьдә, дурва к'вшә.

Дара бәре we гьртийә, зә'ф
нак'әжиньн.

Дара бәре we һәйә—нашкеньн.

Дара бие бе бәрә.

Дара бие бекерә,
Нә бәрә, нә бстанә.

Дара бие—
П'ара мие.

Дара бльнд дәст нагьһиже,
Кәвьра меwe тиньнә харе.

Дара бьн хwәда набьр'ьн.

Дара гелаза,
Бьхwә, бьдә һәвраза.

Дара гәзе
Бона пәзе.

Дара гузе,
Бәхте qизе.

Дара кö р'ьзи нибә,
Кöрме we we нахwә.

Дара р'аки,
Диса о'ьк'е дара ә'рдеда дьминьн.

Дара р'әзи wәхтеда гәрәке дайни.

Дара дь сәр хwәр'а нәбьр'ә.

Дара спьнгдаре зә'ф бльндә,
Чь бькьм, wәки бәре we т'öнә.

Дара тәр' wәхтеда те бадане.

Дара фекийа к'ьшк жи дьвә,
Хайи qемиш навә р'акә.

Дара хар жь к'ок'еда хар дьвә.

Дара хар набә стун.

Дара хар,
һостае р'аст.

Дара хар чʼуктие кари рʼастки.

Дара хwə дəст мəде,
Чь тə дара хəлqе жи нəкʼəтийə.

Дара хwə тʼи hьштийə,
Дара хəлqе ав дьдə.

— Даре, балтʼə hатə тə.
Го: — Wəки дəсти нə жь мьн буйа,
бь мьн нькарбу.

— Даре, бьвьр hатə тə.
Го: — Дəсти нə жь мьнвə, зəwала
мьн тʼöнə.

Даре бь тʼəне
Мина мере ль бəр ḱöкöме жьне.

Даре бь тʼəне,
Мина мере ль бəр ḱькʼме жьне,
Даре дьдö, агьре кöдо,
Даре сьсе агьре тʼьсе,
Даре пенщ у шəш
Агьр дькə хwəш.

Даре дəсте хwə бь аве бəрмəдə
Тə кö бəрда (ль) ду нəкʼəвə.

Даре дöчʼьqьл əʼрдеда начьн.

Даре зоре жь бьhöште hатйə.

Даре зорбəтие мöḱбəт навə,
Даре зорбəтие зу дьшке.

Даре мази кəвнар навə.

Даре мəзьн навə гопал.

Даре мəрхе,
Бьдə бьн чəрхе.

Даре пьшта мəрийа чу,
Струки мəрийа дьшке.

Даре севе сор
Ашьqе wан гəлəк həнə.

Даре спиндар
Наби копал.

Даре тə нав дара hатийə hьлдане.

Даре фланкəсе бьн даре хəлqеда
наминə.

Даре хwə бькə шəш,
Да агьр бьбьтə хwəш.

Даре, ḱəзар шах тə həрʼə.

Даре qöтане (кʼöтане) жь бöhöште
hатийə.

Даре wи жь нав дара кʼəт.

Дарəк həйə,
Дара рʼəзейə.

Дарəке нəḱəжинə,
Əʼqьла же нəwəшинə.

Дарəке сйар дьвə,
Ḱəзар дара дьḱəжинə.

Дарəке ḱəзар кəвьри давене.

Дари нə дöрöстə,
hостайи тʼöндьрьстə.

Дари харə, ле остайи рʼастə.

Дари ḱьшкə,
Хун же нае.

Дарьк həнə нан (həйə).

Дарьке мале кö че дьки,
Готи hьм бəрбə, hьм дрежбə.

Дахли щнəт,
Кöли сəвəв.

Даwе буке,
Əʼдуйа букейə.

Даwа жьна би
Əʼдуйа жьна бийə.

Даwа жьне
Əʼдуйа wейə.

Даwа пез дəве гöра дəрнахьн.

ə'завəки гранə.

Дawa пəзе жер'a нəгранийə.

Дawa хwə авитийə сəр сəре хwə.

Дawe нахwə, wəки незики пашйа
пезə.

Дawəт фəрьки,
Бəрбури һəтьки.

Де, бава—бəри əwлəда,
Əwлəда—бəри ч'йа (ч'йае Qаф).

Де, бава дьк'əвьн Һəзар т'ӧлə.

Де—баве мəрийа т'аще сəре
мəрийанə.

Де бəрбь əwлəда,
Əwлəд бəр бь ч'йа.

Де бона зар'е хwə,
Хwə даве нава эгьр.

Де бона əwлəд жь ə'мьре хwə
дəрбаз дьвə.

Де бу дамар'и,
Бав бу бащар'и.

Де бу демар'и,
Бав жи бу к'амар'и.

Де у демар'и,
Бав жи бу к'авар'и.

Де бьбин (бьвин)
Доте wəрин.

Де бьбинə,
Qизе бьҺəбинə.

Де бьвə дамар'и,
Кӧр' дьвə кəвəр'и.

Де бьмьрə, бав ле навə хwəйи.
Де го: —Мьн чь хер дит, qиза мьн
жи we хере бьвинə.

Де гот: —Кəч'а мьн, нəчə нав гəда,
Го: —Дае, тə зу бьгота.

Де диwаре һӧндӧр'ə.

Де-додьке шəр'кьр,
Кемаqьла орт'е баркьр.

Де, доте шəр'кьр,
Кемаqьла баwəркьр.

Де дошəка зар'айə.

Де, əwлəд п'əвчун
Кемаqьла баwаркьр.

Де əwлəда хwəр'а дӧа дьхwəзə,
Йа храв нахwəзə.

Де əwлəде хwə авитийə,
Əw пəй чəq-чəqа аш к'əтийə.

Де əwлəде хwə давежə?

Де жи Һəму нə йəкьн.

Де жь баве ширьнтьрə.

Де кӧр'е хwəр'а дьго:
—Тӧ кӧр'е мире мала Һӧшəнги
Шайи,
Бəреда жи мирти ле тейə.

Де льнг һланийə,
Əwe дəwсе данийə.

Де мела we сəр qизейə.

Де мəдрəса зар'айə.

Де стӧхара кӧр'ə.

Де стуна маланə.

Де т'əв баве wəкə щот баскə.

Де т'ӧ щара храбие зар'ар'а
нахwəзə.

Де у бав бəзи зар'а,
Зар'а бəзи ч'йа.

Де у бав бәр дьле мәрьвда ширьньн.

Де у бав мәрт'але букенә.

Де у бав т'аще сәре мәрйанә.

Де у бав ширьньн, ле һәма wәлат зедәйә.

Де у бав ширьнтьр тьштә т'ӧнә,
Ле на:
Бра де у баве ширьнтьрә,
Һ'әта мәри нәве — „Бра",
Грие мәрийа нае.

Де у бава нинбә, мәрьве к'ӧбә?

Де у бава Һ'әзар к'әр у куч'ьк дьк'әвьн.

Де у баве бука дьвьнә п'алас.

Де у баве буке бьн шемикада ч'ә'лкьрьнә.

Де у баве буке дәст п'ийа дьчьн.

Де у баве жьне—мәрт'ала жьненә.

Де у баве фланкәсе бехерьн.

Де у дот бунә щот,
Бунә щотәк мәлкәмот.

Де у доте һәв к'әтьн,
Аqьлсьз орт'е к'әтьн.

Де у доте шәр'кьр
Аqьла баwәр нәкьр.

Де у доте шәр'кьр (шәр'кьрьн),
Кемаqьла (кемаqьлан) баwәркьр (бһаркьр).

Де у кӧр' жи шәр' дькьн.

Де у кӧр'а шәр'кьр,
Кемаqьла баwәркьр.

Де хwә щәгәра хwә нәхwәрийә?

Де Һ'әжандийә,
Де межандийә.

Де чаwанә,
Qиз ӧсанә.

Де чийә.
Дот жи әwә.

Де чь кьр, wәки qиз чь бькә?

Де чь кьрйә, wәки дот чь бькә?

Де шир дайә тә,
Шире wе п'еп'әс мәкә.

Де qӧрбабә,
Т'әвда бавә.

Деда мәрьв эт'им дьвә, баведа—на.

Дедхи, жьн т'ӧ тьшти шәрже накә.

Дел (делә) бабә,
К'опәк жь Бәг'дае те.

Дел-бжие һәспе кӧр'кьрьн,
Г'ьре т'әзә к'ӧр'икә.

Дел qӧлада (qӧледа) р'ут кьрийә.

Дела бәләк т'уле бәләк тинә.

Дела гӧрех щәwра бьгьрьн.

Дела ә'wтә'wто,
Сәе тол—
Тә'жи ле дьк'әвьн.

Дела мьшк маледа ар нагьрә.

Дела куч'ьке р'ут дькьн
Сәва Һ'ьшйар бьминә.

Дела са (т'ӧщара) р'аст набә.

Дела се Һ'әфт сала тенә нава кәвьра,

СҺ'әта бәрди,
Диса дела wи т'опә сәр мьлайә.

Дела се чьԛа теки мəнгəне, р̆аст
навə.

Дела се чьԛаси р̆аствə,
Дьле джмьн ԝе аԛаси р̆аствə.

Дела хԝə гредə,
Бра к̆опəке мьн пəй нəе.

Дела хԝə Һ̆əму ԛöлада р̆ут кьрйə.

Дела ԝи бьгьрə бавежə ԛöлч̆əки,
К̆е гаве һəвə, ԝе лазьмбə.

Делə байə—
К̆опəки бəрбайə.

Делəгöре щəԝре баш дьк̆əвьн.

Делька корə сəр кае,
Ԛə ə̆ԝтинəк же нае.

Делька сəр кае,
Кəс тə накə р̆ае,
Т̆ö чьр̆а һати к̆əти нав ве щəфае?

Демар̆и хԝəрьна ԝе тə̆м надə.

Демар̆ийа нан дрежкьре бь т̆лийа.

Дер у мзгəфт бона ԝи йəкə.

Дер хԝə пе бьгьрə, ԝəки тö нəк̆əви.

Дер чекьрьн, ма поплиска ԝе.

Дера жьна храб нəкьра, һе жи
авайə.

Дерир̆а дəрхи,
К̆öлəкер̆а те,
К̆олəкер̆а дəрхи,
Дерир̆а те.

Дерир̆а дəрхи,
Ԝе к̆öлəкер̆а бе.

Дерир̆а тинə,
К̆öлəкер̆а дьчə,
К̆öлəкер̆а тинə,
Дерир̆а дечə.

Дə бəр дəфа Һ̆əму кəси жи
дьр̆əԛьсə.

Дə бəсə, һор̆овела хԝə гредə,
шəрмə чийə?

Дə бра бьзе
Нер дьбə,
Ме дьбə, йəкə.

Дə бра Мирзə бəг ль мала тəк̆əвə.

Дə бра ощах бəр хԝə бавежə.

Дə бра һəр̆ə, əԝи нане хԝə хԝəр.

Дə бра һəр̆ə, Һ̆əфт ԛальб сабуне
шушти пəй ԝебə.

Дə шöг̆öли кö тö ньзанир̆а тə гьрт,
Шöг̆öли тəйə зайи бə.

Дə ԝəрə ви джмьнио̆а р̆астбə.

Дə ԝəрə ви к̆əри Һ̆əр̆ие дəрхə.

Дə ԝəрə мале кöр̆ар̆а бькə?

Дə ԝəрə ԛəнщие бькə,
Мала хԝəда нəмьрə?

Дə ԝəрə, ԝи к̆əри бöһöр̆ дəрбазкə.

Дəбра бəре дəбра мьла,
Ле йа наһа йа аԛьла.

Дəбра сале сале дьминə.

Дəв бь шир шəԝьти,
П̆фи дəԝ дькə.

Дəв дайə ə̆рде,
Йəк дайə ə̆зман.

Дəв дьхԝə,
Ч̆ав фəһет дькə.

Дəв ле саркьрьн.

Дəв ль нəхаша саркьн,
Һəла Һе тьрш нəхwəстьнə.

Дəв т'ер дьвə,
Ч'ə'в т'ер навə.

Дəв т'əрщмəчие дьлə.

Дəв хзьна к'литкьрийə,
Wəхта гьртийə,
К'əс ньзанə чь те Һəйə.

Дəва гогəрмишбуйи,
Мəрийа дькöжə.

Дəва ихкьри
Дəва баркьри мина Һəвə.

Дəва пе кодька ав надьн.

Дəва хари пьш гöҺва к'ьвшə.

Дəва Һарбуйи
Хwəйе хwə дькöжə.

Дəвбəла нивə,
Зар ширьнбə.

Дəвда дани дьмежит,
Ьж дəв Һлк'еши, дьмежит.

Дəвдина аqьлжирə.

Дəв дране п'əра т'öнə,
Хwə-хwə жи дьчə.

Дəвт'əра исанəт
Пашбəри исанəт те хwəндьне.

Дəвт'əра мəрийа
Гəрəке вəкьрибə.

Дəве балт'ə ə'рде нəхə.

Дəве балт'ə
Кевьр нəхə.

Дəве балт'ə кевьр хьст.

Дəве бь ч'əрмва дьхwə,
Дьле хwə меше дькə.

Дəве вəкьри
Меш дьк'əвьне.

Дəве гае кама гренадьн.

Дəве гöр дəрк'əтьм,
К'əтьм дəве мə'ра.

Дəве гöр нава кəрида те гредане.

Дəве гöр нагьҺижə поч'а гöр.

Дəве гöр Һ'əрамə,
Дəвгöрə—Һ'əлалə.

Дəве гöр шабуна вəнавə.

Дəве гöри жəвə
Тьшт дест нак'əвə.

Дəве дəвзрава Һəвалийайə.

Дəве диза тə гьртийə,
Нишани хəлqе мəдə.

Дəве дьр'и лазьмə
Бра стöе хwə дрежкə.

Дəве дьхöн,
ГöҺ нишани мə дьдьн.

Дəве к'е к'əтийə,
Мəрьв льнгə хwə жь льҺ'ефа баве
хwə зедəтьр дрежкə?

Дəве к'ере нагьҺижə поч'ька we.

Дəве мəрийа чьл нəрдьwан Һəйə,
Һ'əта чьл нəрдьwана те.

Дəве мури к'едəре дьк'əвə,
Wедəре шин навə.

Дəве мьн грара wида шəwьтийə?

Дəве мьн к'фьри.

Дəве нəхwəша бь.е,
Һəла тьрш нəхwəстийə.

Дəве пивазе нəxwə,
Бһин же нае.

Дəве п'алане wева карə даqӧртинə.

Дəве р'уви нагьһижə трийа,
Дьви: „Тьршə".

Дəве п'уви нəгьһиштə гошт,
Дьгот: „Кӧрми буйə".

Дəве р'уви нəдьгьһишт сева,
Дьго: „Сев тьршьн".

Дəве сйар буйə,
Сəр дəве xwə qуз кьрийə.

Дəве сйар буйə, xwə дьтəлинə.
(xwə qуз дькə).

Дəве—тə,
Гӧһе—мьн.

Дəве т'ер'а те гьртьне,
Дəве фланкəсе нае гьртьне.

Дəве т'əмьз
П'ара xwəйе xwəйə.

Дəве фланкəсе к'əда wи гредайə.

Дəве фланкəсе мина дəве т'ожəнайə.

Дəве фланкəсе мина т'ер'а каейə.
Пе Һəфт ашуна нае друне.

Дəве хар,
К'əн ле навə ст'ар.

Дəве хар пəлька гӧһва к'ьвшə.

Дəве хари пəлəгошкевайи к'ьвшə,
(пəлькева к'ьвшə).

Дəве хəлке нə q.ла меровə,
Кӧ бькарьби дəст бьди сəр.

Дəве хəлqе нə q.на мерьвə,
Wəки мəрьв бьгьрə, ть. же дəрнəе.

Дəве хəлqе тӧ т'ӧ щара нькари пе дəзмале бьгьри.

Дəве xwə паqьшкə,
Паше һəр'ə.

Дəве xwə һини гошт нəкə,
Льлге xwə һини һəспе нəкə.

Дəве xwəда кьрə грар,
Мьн ле фə'м нəкьр.

Дəве һини вьр'а,
Q.на һини ть.а,
Йəкьн.

Дəве һини вьр'абу,
Q.на һини ть.абу,
Р'а ле навə,
We ӧса жи һəр'ə.

Дəве һини дəрəwабу,
Q.на ба бəр чу,
К'ӧлфəта qавбу,
Т'ӧщар нае р'ае.

Дəве Һьрч'е нəдьгһиштə севе,
Дьго: —Севə тьршə (тə'лə).

Дəве һьрч'е нəдьгьһиштə һӧрмийə,
Дьгот: —Чьqа тьршə.

Дəве Һиз бəрдайə,
Qуна Һиз гьртийə.

Дəве Һиз гьртийə,
Бьне Һиз бəрдайə.

Дəве ч'ə'ве xwə гьрт,
К'əтə нава пəмбӧ,
һəw заньбу кəсəк навинə.

Дəве шəравхӧр,
Кӧр'е храв-йəкьн.

Дəве щмаə'те чəwалə,
Кəс нькарə бьгьрə
(Нькари бьгьри).

Дәве эле мәзьнә.
Нола дәве чәwалә,
Кәс нькарә бьгьрә.

Дәве wи дьвежә,
Ле баре wида тьшт т'öнә.

Дәве wи ә'рдер'а дьчә (ә'рдер'а те).

Дәве wи нагьhижә мәмька,
Дәсте хwә пач дькә.

Дәве wи öса мәзьнә, wәкә чәwаләки.

Дәве wи öса ч'укә, к'шмишәке те
гьртьне.

Дәве wи пе шир шәwьтийә,
П'фи qат'ьх дькә.

Дәве wи т'ьжи,
П'еша wи вала.

Дәвер'а готьн:
— Пьшта тә чьма харә?
Го: — Чи мьн р'астә, wәки пьшта
мьн хар нибә.

Дәвер'а готьн:
— Ч'ә'ве тә р'он, кöдкәк тәр'а бу.
Го: — Баре мьн пьшта мьнә.

Дәвә бьрьн нә'лкьрьне,
Бәqа жи льнге хwә hлда.

Дәвә бь кәвч'кан аве дьдейи?

Дәвә говәнд, к'е дитиә?

Дәвә гомада щь навьн,
Дәвар'а лазьмә дәвәльк.

Дәвә гранә, рабуйә сәр hеке,
hәк нәшкәстийә.

Дәвә дур дьч'ерә, гöhе wе незики
сәр hәв hәйә.

Дәвә дур дьч'ерә, гöhе wе сәр
кöдканә.

Дәвә дур дьч'ерьн, ле сәргöhтиé
wан сәр hәвә.

Дәвә жи бльндә,
Ле дьдә пәй гöhдреже.

Дәвә жи гьрә, чи мьнр'анә.

Дәвә жи тәйах дькә.

Дәвә жь п'алане хwә дьжи.

Дәвә кö дин бу—
Хwәйе хwә нас накә.

Дәвә к'арә,
Ле харә.

Дәвә к'арбу,
Лев жи харбун.

Дәвә к'әтийә (нав) пему,
Ч'ә'ве хwә дьгьрә.

Дәвә к'әтийә томьке,
Т'әзә ч'ә'ве хwә дьгьрә.

— Дәвә, лева тә чьма харә?
— К'идәра мьн к'арә,
Wәки лева мьн нәхарә.

Дәвә мьн нәдитьнә, хö бьшкöле
дәве мьн дитьнә.

Дәвә мьр, ч'әрме wе баре к'әрәкейә.

Дәвә незик дьч'ерә, ле дурва
дьвинә.

Дәвә нәдийә,
Бшкöле дәве дийә.

Дәвә öндакьрийә,
Пәй кöдьке wе к'әтйә.

Дәвә п'ьр'ә п'акбу,
Дәве wе жи алики харбу.

Дәвә тә öнда кьрийә, кеч'а дьгәр'и?

— Дəвə, тӧ жь к'ӧ тейи?
Го: — Жь кае,
Ле кӧдьк тӧ к'ӧ тейи?
Го: — Р'еч'а дае.

Дəвə һатə пол,
Пол жи т'ӧнəбу.

Дəвə һатийə пол, wəки кӧ пол
дəст нак'əвə?

Дəвə һатийə qӧрш, qӧрш т'ӧнə.

Дəвə Һьмам?

Дəвə чьqас мьрибə,
Ч'əрме wи баре к'əрейə.

Дəвə чьqаси гьрвə,
We дəре боинер'а дəрбазвə.

Дəвə ч'əп нə'лбəнд дьнһер'ə.

Дəвə шəржекьрьн бе wайə (бе
wайкə).

Дəвə wəхта Һиж дьвə,
Джмьне хwə тинə бир.

Дəвəки бəлайи Һəзар дəви дьвə.

Дəвəки Һəзар гли дьбһеи.

Дəви зу дьвə дар,
Хwəли сəре мəрие бewар.

Дəйн гӧнəйə.
Дəйн даине к'ӧта дьвə.

Дəйн ə'йба днейə.

Дəйн мəрийа нə сар дькə,
Нə гəрм дькə.

Дəйн солəкə тəнгə,
һəки дькари нəкə.

Дəйн һəйə джмьне хwəдейə.

Дəйн чьqа дьминə,
Аqа сəр мəрийа гран дьвə,
Минани барə хwe.

Дəйна дьки,
Зу бьдə хwəйи.

Дəйна жь мьрийа нахwəзьн.

Дəйндар жар дьвə,
Хундар һар дьвə.

Дəйндар-хундар йəкə.

Дəйндар—хундарьн.

Дəйндар хwə авитə пьш хундар.

Дəйндар һəрдӧ р'уйа р'əш.
Хундар р'уки р'əш.

Дəйндара п'е һəв кьрийə.

Дəйндара хəньqандийə,
Диса дьчə дк'ане.

Дəйндари, дəйндаре we днейи.

Дəйне бре ахрəтейə.

Дəйне гӧна дəйнəки гранə,
Мина тирəк гранə,
Кəс навə wəк'иле кəсанə.

Дəйне гӧне кəси,
Кəси нахwəзьн.

Дəйне сбате (сəбате) бона адарейə
(ль адарейə).

Дəйне тə һəвə
Кəс дəре тə вəнакə.

Дəйнəкьрə (дəйнəкьри)—зер'инə
(зер'иньн).

Дəйнəкьрьм—зер'е зəрьм.

Дəлав т'ӧ wəхта—мəрийа р'ода навə.

Дəлава бьгьрə,
Паше аве бəрдə.

Дəлава к'əтьм ч'ьр'ава,
Ч'ьр'əв жи дəст мьн нəк'əтьн.

Дəлаве ава хwə qəwин бькə,
Паше ава хwə щəweда бəрдə.

Дəлаве джмьнар'а дəрбаз нəвə.

Дəлевр'а дəрбаз дьвə,
Хwə башəwал дькə.
Дəлали, дəлали,

К'аха маледа р'.

Дəлак' занə к'идəре хун ле те.

Дəлак' занə хуне бəрдане.

Дəлак' тамара хуне занə.

Дəлак'тийа хwə гəрə сəре мьда
бьщер'бини?

Дəлеле баране банə,
Дəлеле мьрьне т'анə.

Дəло пəз хwар,
К'əло жи гöнə к'ьшанд.
Дəльнга wан (wана) дəст мəданə.
(Йане qиза wана дəст мəданə).

Дəм бь дорə,
həр гав ль бəр дəре йəки дьсəкьнə.

Дəм—дəмер'а,
Зəман нə дəмер'а.

Дəм дəмер'а нəhат,

Гəрə мəри дəмер'а həр'ə.

Дəм wəхта мəрйар'а нəhат,
Мəрьв гəрə дəмер'а həр'ə.

Дəма бöhöри хwəшə.

Дəма нане фланкəсе həбу,
Дəwe wи т'öнəбу,
Дəма дəwe wи həбу,
Нане wи т'öнəбу,
Дəма əw həрдö həбун,
Нə ль малбу.

Дəма тə гьрт—бəрмəдə,
Дəма тə бəрда—пəй мəк'əв.

Дəма тö дьчи—дəме хатре wə.

Дəмəк жь дəмер'а,
Дəмəк жь к'ефа днер'а.

Дəмəкə гöлайə,
Дəмəкə сосьнайə.

Дəмəкə гöлайə,
Йəк гöлшилавейə.

Дəна шин-бьр'əвə.

Дəнг жь гöрзе wи те швета ə'wре
нисане.

Дəнг жь мришке hат,
Бьзанбə, ишəке we həйə.

Дəнг ль т'асе к'əт,
Чь р'аст, чь дəрəw.

Дəнг к'əтə зара,
We тек'əвə шаhара.

Дəнгбеж бəр хwə нак'əвьн.

Дəнгбеж, кö дəсте хwə да бəр гöhе
хwə,
Дьзанə we чь бежə.

Дəнгбеж—к'оза бəрханə.

Дəнгбеж h'əми дəнгбежə,
Мслh'əт канийа к'ламайə.

Дəнгбеж wəхте к'ламе хлаз дькə,
Т'əw-т'əw дькə.

Дəнгбеже башр'а дьвен:
— Дəнги ль днебə.

Дəнгбежи п'ешəкəки днейə.

Дəнге аве дурва хwəшə.

Дəнге буке
Чу гедуке.

Дәнге гәвәза зәнгьле дерайә.

Дәнге гузәке
Нае кәсәки.

Дәнге дәфе бьһистийә,
Ньзанә к'иалийә.

Дәнге дәфе дурва те.

Дәнге дәфе (довле) дурва хwәшә.

Дәнге дәфе жь дурва хwәш те.

Дәнге дәфе те,
Ле ньзанә дә'wат к'ӧйә.

Дәнге дика сбеда хwәшә.

Дәнге дика qӧбәйә,
Wәхта хәбата мәйә.

Дәнге дике сбе т'ьме qӧбәйә.

Дәнге дӧ бра жи маләкеда те.

Дәнге ә'змана,
Нишана барана.

Дәнге ә'рәба вала
Р'әqә—р'әqа wейә.

Дәнге зенгьл (зәнгьл) дурва хwәшә.

Дәнге зӧр'не дурва хwәшә.

Дәнге к'әре—к'әре хwәш те.

Дәнге лубужән мала wида нае.

Дәнге мәрийа дьк'әвә знара, срсума, караса.

Дәнге мьрьне
Дәнгәки бльндә.

Дәнге мьрьне
Зу бәла дьвә.

Дәнге мьрьне
һәспе бәзайә.

Дәнге п'әра һәйә.

Дәнге р'ьаә'те е диwане мәзтьрә.

Дәнге са нивә,
Дьз зу гӧнда навинә.

—Дәнге тә мәр'а,
—К'әрәма хwәде тәр'а.

Дәнге фланкәсе к'әтйә зьке wи.

Дәнге qиза
Зу дьчә мале кӧр'а.

Дәнге qӧр'авийа хwәш те.

Дәнге wи дәнге базьргана дьдә бьр'ине.

Дәнге wи дьк'әвә ч'иеда.

Дәнге wи к'ьтукә,
Заре wи qәләмә.

Дәнге wи храв сәр мәда те.

Дәнге wи хwәш (qәнщ) сәр мәда те.

Дәнгәки днйа пе дьһ'әсә.

Дәнгәки бьки, нәки,
Тьштәк наби.

Дәнги һәйә w р'әнгинийә.

Дәндьк һәйә тә'лә,
Дәндьк һәйә—ширьнә.

Дәндька бибәре һ'әта нәщуйи,
Тужбуна wе ньзани.

Дәндька тә'л ширьн набә.

Дәр жь һӧндӧр' хwәштьрә (четьрә).

—Дәр мала джмьне хwә чьма сәкьнии?

—Сәва щәгәре.

Дәр һат,
һӧндӧр' дәрхьст.

Дәрба дайи (ледайи)
Чу к'иси хwәйи.

Дәрба дост,
Дәѓма майи,
Чу к'иси хwәйи.

Дәрба ль һәвел
Wәкә тира ль кәндел.

Дәрба п'ис гошт дешинә,
Глие п'ис һәстуйа дьḦьнщьр'инә.

Дәрба хwә нәһевшинә,
Джмьне хwә бешинә.

Дәрба һевшанди
Нә хӧре хwәийә.

Дәрбе ә'рәба дорьн.

Дәрбәк ль нелә,
Дәрбәк ль бзмерә.

Дәрбәке дәрбдар навә,
Щаwәке щаwдар навә.

Нанәки нандар навә.

Дәрбәке нане бетʹфаԛие к'әтийә
мала wаһ.

Дәрва титә,
һӧндӧр'и—р'итә.

Дәрва шерә,
Малда к'отийә (п'ьшикә).

Дәрге мьрьне
Нае гьртьне.

Дәрге мьрьне фрәйә.

Дәрге мьрьне ԛәнща жи һлдьдә,
Храва жи һлдьдә.

Дәрге хере ль wи вәбу.

Дәрд бе дәрмен набә.

Дәрд дайә сәр дәрда.

Дәрд дәрд тинә.

Дәрд дәрда ӧнда дькә.

Дәрд дькә,
Дәрман жи дькә.

Дәрд әw дәрдә,
Бук бежә хасие:
— К'әре бәрдә.

Дәрд ә'вда дькә дәнгбеж.

Дәрд йәквә,
Кӧла мьн чийә.

Дәрд кӧ днеда һәйә,
Дәрман жи днеда һәйә.

Дәрд кӧл т'әв исан һлтиньн,
Хӧ кәвьр—кӧч'ьк һлнайньн?

Дәрд мәрийа датинә.

Дәрд ӧ кӧле wи мьн дьсәкьньн,
Ле хwәрьне әw дьхwә.

Дәрд һәйә дәрде бе дәрманә.

Дәрд һәйә те дәрбаз дьвә,
Дәрд һәйә дьк'әвә һәстуе мерьв.

Дәрда дайә сәр дәрда,
Р'умәни Ḧәму ә'рда.

Дәрда дардлуйа пьрс бькә.

Дәрда фланкәс һерайә.

Дәрда һатийә,
Мьн мал дәрдьхә.

Дәрдан к'әт нәшкәст,
Дәнг Ḧәмушка бәла бу.

Дәрдан т'ьжәбу, wе бьр'ьжә.

Дәрдана вәкьри куч'ьк жи
дьḦәр'ьминә,
П'шик жи дьḦәр'ьминә.

Дәрдана мьнә,
Хwәрьна хәлqе.

Дәрдана хwә балесә,
Wәки жьна тә бәдәwбә.

Дәрде ашвана авә.

Дәрде бәндә дьк'ьшинә,
Кәвьр—кӧч'ьк нәвиньн.

Дәрде брчийа нанә.

Дәрде брчийа—нанә,
Әwләд гӧманә.

Дәрде гӧр зьке шванадайә.

Дәрде гран ч'арә пе навә.

Дәрде дйайи гранә.

Дәрде дне фланкәс данийә.

Дәрде дьл, дьл дьзанә (занә).

Дәрде дьла гранә
Гола хунейә.

Дәрде дьла һәйә, гӧре һарә.

Дәрде дьла,
Мина бә'лгие гӧла.

Дәрде дьла начә дьла.

Дәрде дьле фланкәсе нае готьне.

Дәрде зар'а гранә.

Дәрде зькә,
Нә һндькә.

Дәрде йаре һәр йар занә.

Дәрде к'е зә'фбә,
Әw зә'ф хәвәр дьдә.

Дәрде к'е һәйә,
Әw нвежока дьбежә.

Дәрде к'отибуне
Дьк'әвә р'уе мерьв (мәрьв).

Дәрде к'отибунѐ
Р'ишйа п'учә.

Дәрде майа,
Дьле чуйаданә.

Дәрде мьн к'урә,
Хwәстьна дьле мьн дурә.

Дәрде мьн нә бәси мьнә,
Кӧла тә сәрбара сәрә.

Дәрде мьн нә тораqә,
Дәрде мьн пәнере шор'ә.

Дәрде мьн ӧса гранә,
Wәки мәри пьштке
Нькарә бьгәр'инә.

Дәрде са дьле гӧрадайә.

Дәрде Сево грарә.

Дәрде Сево грарә
Хйала брчийа нанә.

Дәрде тә һәйә, хwә дәрманкә,
Чи тә дәрде мьн нәк'әтийә.

Дәрде хwә бежьм,
К'ӧмада насәкьнә.

Дәрде хwә дәрман кьрийә,
Һ'але хәлqеда дьгьри.

Дәрде хwә һьштийә,
Бона хәлqе дьгьри.

Дәрде хwә-хwәтие (ӧсанә)
Мина жана дрананә.

Дәрде һәwие гранә.

Дәрде һеwие гранә,
Мина (wәкә) жә'на т'лийанә.

Дәрде һеwие гранә (ӧсанә),
Мина (кӧла) т'лийа бь жанә,
Мина (кӧла) qольнща ƣ'увйанә.

Дәрде щәгәре дәрдәки гранә.

Дәрде щәгәре
Дьдә сәр дәрде бра.

Дәрде щәгәре мина агьре хәзәве,
Нә шәрме занә, нә ә'дәбе.

Дәрде щәгәре нәhьштийә, hәр'ә сәр
бре.

Дәрде эле әз котьм,
Һ'оба йаре әз сотьм.

Дәрде wе hьндькбу
Йәкә ә'блу жи анийә.

Дәрде wәлет джwарә.

Дәрде wи т'әзәбу.

Дәрдәк мерьв (мәрийа) накöжә.

Дәрдлö (дәрдлу) дәрде хwә
Занә (дьзанә. заньн).

Дәрдлö (дәлдлу) п'ьр'беж дьбә
(дьвә),
Ашьq дәнгбеж дьбә (дьвә).

Дәрдлö hаж дәрде хwә hәйә.

Дәрдлу дәрд ле кем навә.

Дәрдлу дәрде дәрдлуйа занә.

Дәрдлу дәрде хwә занә,
К'и дәрде к'е занә?

Дәре дадайи
Һ'әфт qәда бәр вәдьгәр'ьн.

Дәре дадайи Һ'әфт qәдә тенә бәр
дьзвьр'ьн.

Дәре дадайи qәда вәдгәр'инә.

Дәре дизе вәнәкә,
Сәре нан кәр нәкә,
Йа мьн готи—бир нәкә.

Дәре ә'йар гьртьнә,
Бьне wи вәкьрьнә.

Дәре мала бәр'әдайи
Дьз hәрр'о ле дьвә qонах.

Дәре мала бәр мевана вәкьрийә.

Дәре мале дәрманә.

—Дәре мәйдане,
Чька дйа мә к'е кöр' тинә?

Дәре мәрәке вәнәкә,
Ка кәвьн нәдә бе.

Дәре мәрийа нәк'öтә,
Дәре тә жи wе бе к'öтане.

Дәре туре фланкәсе вәки—hәр
тьшт те hәйә.

Дәре т'орпе дәрәwина вәкьри
дьминә.

Дәре т'ö к'әси мор нәкә,
Тö бьзанвә wе бе пешийа тә.

Дәре фланкәсе ба дьгьрә,
Ба вәдькә.

Дәре фланкәсе жь нав дәра к'әт.

Дәре хәзна hанун-Qанун Бәг'дайе
вәбуйә,
Т'ö щара храв навә.

Дәре хәлqе нәк'öтә бь дәста,
Хәлqе р'ожәке дәре тә бьк'öтә бь
балт'а.

Дәре хwә вәкьри мәhелә,
Щинаре хwә ломәк'ар мәкә.

Дәре хwә дадә,
Щинаре хwә—дьз дәрнәхә (дьз
нәгьрә, нәкә дьз).

Дәре хwә р'ьнд бьгьрә,
Щинаре хwә дьз нәгьрә.

Дәре шәве дадайи, qәда
вәдьгәр'инә.

Дəре wи т'ö к'əсəк вəнакə,
Ба вəдькə, ба дьгьрə.

Дəрəкə спи те нəмайə,
Wəки тира лек'əвə.

Дəрəw джмьне хwəденə.

Дəрəwа дькə,
Щи найнə.

Дəрəwе тə дьжмьне тəйə.

Дəрзи дькьнə к'еран.

Дəрзи к'отане дьбəтьлинə.

Дəрзи турькеда наминə.

Дəрзие базар дькə,
Qимəте п'утə һ'əсьн дьпьрсə.

Дəрзийа мəри сəре мəри дьк'əвə,
Һ'əйфа мерьв ле те.

Дəрзийа qиза сəре qизаө'анə.

Дəрзийа qöл ә'рде наминə.

Дəри вəкьрьнер'а, башайа буке те к'ьвше.

Дəри дериданə.

Дəри—wəсəлə р'асти һəв тен.

Дəрие вəкьри
Нае гьртьне.

Дəрие кö те щарəкə дьн вəки, бəрк' мəгьрə.

Дəрир'а тиньм,
К'öлəкер'а дьчə,
К'öлəкер'а тиньм,
Дəрир'а дьчə.

Дəрəнг дит,
Зу öндакьр.

Дəрəнг һəр'и,
Те зу һəр'и.

Дəрəнг wəрə,
Ширьн wəрə.

Дəрəкə öса р'уне, кö ав нəйе бьн тə.

Дəрəw бьвə хwəли жи,
Кəс навежə нав зəвийа хwə.

Дəрəw ль мьрийа дьбə,
Ль зендийа набə.

Дəрəw мала дəрəwина храв дькə.

Дəрəw наенə һ'əwше.

Дəрəw п'ела бə'ре бу,
Һ'əта вəк'ьшийа
Бьнида хəньqим.

Дəрəw п'еше бəргиранə.

Дəрəw сесбиинə.

Дəрəw сеwийə.

Дəрəw һатьнə дьне,
Бар—щəмəк,
Барəк п'ара wи к'əт,
Щəмəк п'ара дне т'əмами к'əт.

Дəрəw wарьсе р'зийə.

Дəрəwа дəwлəмəнд дəрбаз дьвə,
Р'астготьна к'əсив дəрбаз навə.

Дəрəwа мəсеwринə,
Кəw əwə,
Р'уе кəwе бьхунə.

Дəрəwа wи днайае к'əт.

Дəрəwе öса дькə,
Чока дəве дьшке.

Дəрəwе хəбəрдане гəлəкьн, нə кō р'аст.

Дəрəwе хəлqе чалəп'ийа дьчьн,
Ле е wи п'ийа дьчьн.

Дәрәwe хнами п'ийа дьчьн.

Дәрәwe фланкәсе минани п'ьфьке.

Дәрәwe wи гак нагәр'инә.

Дәрәwәке бькә,
Шә'дәки бьгьрә.

Дәрәwәке дькә, дьве:
— Әва жи шә'де тә.

Дәрәwәке дьки, öса бькә,
Шә'дә т'öнәбьн.

Дәрәwәке бькә (дьки),
Шә'де хwә бьгьрә.

Дәрәwьке бькә,
Бра тә'м те һәвә.

Дәрәwәкә öса бькә
Һьнә хwе теда һәбә.

Дәрәwин го:
— Агьр мала мьн к'әтийә,
Кәсәки баwар нәкьр.

Дәрәwин го: „Qат'ьхи спийә"
Ина нәкьрьн.

Дәрәwин гот:
— Бәрф спийә,
Ина нәкьрьн.

Дәрәwин мал wеранә.

Дәрәwин р'ожәке нане хwә дьхöн.

Дәрәwин р'ур'әшьн.

Дәрәwин сәре wи арвә, бежә:
— Әз аш тем.
Диса мәрьв баwәр накә.
Дәрәwин чаләп'йа дьчьн.

Дәрәwин—щарәке дьхwә фравин.

Дәрәwине вьр'әк,
Нола һәспе тьр'әк.

Дәрәwини беиманә.

Дәрман һәйә,
Ч'аре сәре хwә бькә.

Дәрмане мерьв—дьлщәгәре мерьвә.

Дәрмане мерьв хwәрьнә.

Дәрмане мәрие зман т'öнә.

Дәрмане куч'ька т'öнә.

Дәрмане qöрбане хwейә.

Дәрп (дәрб) дәрпа (дәрба) пешьнә.

Дәрп (дәрб) йа дайанә.

Дәрп те дәрпе храбтьр.

Дәрп (дәрб) һатә сери (сәри),
Хwәде ч'ә'ва (ле) хwәйкә.

Дәрп һатә һәспе,
Хwәде сйар хwәйкә,
Дәрп һатә сйар,
Хwәде ч'ә'ва хwәйкә.

Дәрп ч'йа wәлнагәр'иньн.

Дәрпа джмьна т'ьме сәре мәрйайә.

Дәрпа дурә
Беqсурә.

Дәрпа ә'wльн нәһевшинә (нә йа хwәийә).

Дәрпа жь пер'а
Р'әwша меранә.

Дәрпа змана бе дәрманә.

Дәрпа кора п'ьст начә.

Дәрпа кö мьрьн һәйә, хьр'ә-хьр' бәрги чийә.

Дәрпа кö нан дьбьр'ә,
Шур набьр'ә.

Дәрпа к'ере нә хәдарә.

Дəрпа мера сəр мера дəйнə.

Дəрпа пешие йа хwəйанə.

Дəрпа хəнщəра р'əһ'əт дьвə,
Дəрпа хəбəра р'əһ'əт навə.

Дəрпа (дəрба) һевшанди (һewшанди)
Нə йа хwəийə (хwəйанə).

Дəрпа шуре мьн саг' набə.

Дəрпе мерхаса бадиһəwа начьн.

Дəрпе нəйара хəдарьн.

Дəрпəк öса ч'ар кьм
Һ'ə'та хwəш би бирнəки.

Дəрпəке дар нашке.

Дəрпəке мəрьв нае кöштьне.

Дəрпəке нави дəрпдар.

Дəрпəке нə'ле дьхи,
Дəрпəке соле дьхи.

Дəрс-бəрс дькьн.

Дəрсдара мер жьнə.

Дəрһəqа све иро хəбəр дьдьн.

Дəрһəqа хwəда нафькьрə,
Дəрһəqа хəлqеда дьфькьрə.

Дəрweш занə ль һəвана дəрweш чь һəйə.

Дəрweш занə чь кьрйə һəване.

Дəст аqьле хwə бəлəнгазə (һесирə).

Дəст бавежə wи шöхöли,
Wəки хəлq тə нəк'əнə.

Дəст бəрийа ч'əпе кьрьнə (р'öшəте дьдьн).

Дəст бь аqьле wир'а дани.

Дəст бь дəст
һəрдö дəст бь р'у.

Дəст бьдə бəр,
Хwəр'а бькə мал.

Дəст гöмана дəста нажи.

Дəст давемə к'ижан даре,
Дəсте мьнва те.

Дəст дəста дьшо,
һəрдö дəст вəдьгəр'ə сəрч'ə'ва дьшо.

Дəст дəста дьшо,
Дьзьввьр'ə р'уйа дьшо.

Дəстдрежи мəрьв бе Һ'öрмəт дькə.

Дəст дь сəр дəстар'а һəйə.

Дəст жь дəста бльндтьрə.

Дəсткьре дəсте wейə (чекьрьна wейə).

Дəст к'ева те, хwə дькə,
Дəст к'ева нае, мə'рьмə һəмин.

Дəст леданə, һəв нəдан.

Дəст начə бəр фəлəке.

Дəст нə дəйндаре дəстə.

Дəст надьнə зəнгьла
Зəнгьл дəнга дəрнахьн.

Дəст нə жь дере дьбə,
Нə жь мзгəфте.

Дəст нəзанийа хwə к'əтийə агьр.

Дəст пе льнга дьхəвьтə.

Дəст п'е п'əра т'öнə,
Ле хwə-хwə р'е дьчə.

Дəст п'е храв—дəстп'ийа р'аст накьн.

Дəст сəр дəстан
Һ'əта ə'ршан.

Дəст сəр дəстар'а һəйə
Вьр Һ'əта мала хwəде.

Дəст сəр дəстар'а һəнə
Һ'əта бəр п'əр'е ə'змана.

Дəст сəре хwə к'ьшандийə,
Пəй хəлqе дьгьри.

Дəст тə'не мера-жə'ра мə'рар'а жи навежə, wəй.

Дəст туре мьнда кьрийə.

Дəст т'ер,
Мьл—шер.

Дəст һлани фəрəща херейə.

Дəст һурькакə,
Wəки бьгижи гьрька.

Дəст шəрме шəвəдəр ма.

Дəст wанда щущька дəрнахи.

Дəста к'əтие, дəв-драна же хлас навə.

Дəста чу, ле ширьнбу.

Дəсте бесəҺ'əта,
Хwəрна р'əҺ'əт дöхwə.

Дəсте бенамуса мəрьв дəнге хwə дьбьр'ə.

Дəсте бəлəнгаза кəс нанер'ə.

Дəсте бь т'əне
Дəнг же нае.

Дəсте бь т'əне
Начə сəр хwəрьне .

Дəсте бьхəвьтə,
Зьке wи брчи навə.

Дəсте вала данийə сəр зьк.

Дəсте вала дəнг же нае.

Дəсте гəстьне нае р'амусане.

Дəсте гöмана дəста бьминə,
We бегöманбə.

Дəсте дайи-вəкьрийə.

Дəсте дайи кем навə.

Дəсте дайине т'öщара бер'ьсq навə.

Дəсте дайине т'ьме т'жийə.

Дəсте дайине эл нас дькə.

Дəсте де зар' наэшə.

Дəсте де,
Р'əнг у р'уе qизе.

Дəсте де свькə.

Дəсте дейə (дйа)
Р'əнг (у) р'уйə (р'уйа).

Дəсте дəйндара—
Щева дəйндарадaнə.

Дəсте дина һелина мəрийа дьшьҺ'ьтə.

Дəсте диwане дрежə.

Дəсте дреж дьгьһижə Һ'əму мраза.

Дəсте дреж кьн набə,
Дəсте кьн дреж набə.

Дəсте дьз зəндеда бьр'ин, го:
— Т'əзə һатийə сəмта бара.

Дəсте дьзие
Нак'əвə бəр пьзие.

Дəсте жьнада—дəрəнг хwə бьҺ'əси дəрəнгə.

Дəсте жьне
Мришк нае шəржекьрьне.

Дəсте замьна щеведайə.

Дəсте исанəт йəк байə,
Йəк багəрə.

Дəсте йəк-йəкə,
Дəсте дöдö к'омəкə.

Дəсте к'əси пьшта к'əси нахöринə.

Дəсте к'əсьри сəр дьле ọ'əh'əтə.

Дəсте к'əсьри сəр дьле (зьке) т'ерə.

Дəсте мере мəрд т'ö тьшт хлаз
набə.

Дəсте мере че тьштəк хлаз навə.

Дəсте мерхаса дурва к'ьвшə.

Дəсте мерьв гəрə р'аст һəр'ə
п'ашла мерьв.

Дəсте мə һьм к'ьр'е бу,
Һьм жи бəле бу.

Дəсте мəрда—
Дəрмане дəрда.

Дəсте мəрийа нəвə р'ех,
Дəве мəрийа навə р'ун.

Дəсте мəрт'але зйан нае пешие.

Дəсте мəрьв нькарə жекə, р'адьмусə.

Дəсте мьда бь.и,
Сəр ч'ə'ве тəхьм.

Дəсте мьн бу—
Һьм жь дере,
Һьм жь хере.

Дəсте мьн дешə,
Дəве мьн дьвежə.

Дəсте мьн дьзə,
Дьле мьн дьлəрьзə.

Дəсте мьн нəгьһиже,
Бра хера баве мьнвə.

Дəсте мьн п'əлəwа баве тəда
шəwьтйə?

Дəсте мьн т'жи, вала һатьм.

Дəсте мьн чу,
Тьште чуйи-чуйə.

Дəсте нае гəзтьне,
Те р'амусане.

Дəсте нае р'амусане, гəзкə.

Дəсте нахəвьтə
Сəр зьке брчийə.

Дəсте нəе гьртьне,
We бе р'амусандьне.

Дəсте нəһəqа дəве нəһəqа дьк'əвə,
Дəсте һəqа дьчə бəр дəве wан.

Дəсте п'ашьла йареда—дьчə щнəте.

Дəсте п'əлаwхöра дурва к'вшьн.

Дəсте р'асте бьдə,
Е ч'əпе бьстинə.

Дəсте р'асте дьчə,
Дəсте ч'əпе те.

Дəсте р'асте кöр'ə,
Дəсте ч'əпе qизə.

Дəсте р'асте һ'əwщəйи дəсте ч'əпе
нəвə,
Дəсте ч'əпе һ'əwщəйи дəсте р'асте
нəвə.

Дəсте р'ати (р'ə'ти, р'əһ'əт) сəр зьке
т'ерə.

Дəсте р'ур'əша бəр р'уйанə.

Дəсте р'öһ'анийа һини даине нəбуйə.

Дəсте сəр дəстар'а жи һəнə.

Дəсте сəр п'əра кал навə.

Дәсте сӧр'е бьри
Бәрф вәдьгәр'инә.

Дәсте тә бьгьрьм бьвьм щьнәте,
Диса тӧе бажи: — Щьнәт сарә.

Дәсте тә бь донә,
Дь сәре хwә бьдә.

Дәсте тәва те,
Жь т'әза хwә дьки,
Дәсте мьнва жи т'ӧнә
Әз кәвьна хwәдькьм.

Дәсте тә донбә,
Сәре тәбә.

Дәсте тә донә
Сәре хwәдә (сәре хwәкә, сәре
хwәхә).

Дәсте тә дьхӧрә,
Qсмәте тәе һәвә.

Дәсте тә сибә
Ль сәр сәре мәбә.

Дәсте тә һатийә qәнщие бькә.

Дәсте т'әне
Бьвә шере Ә'ли жи
Дәнг же нае.

Дәсте т'әне
Дәнг же нае.

Дәсте т'әне
Дәнг же нае,
(Бь) гӧләке
Баһар нае.

Дәсте т'әне чапьк ле нахә.

Дәсте т'әне шӧхӧл пешда начә.

Дәсте фланкәсе агьрә.

Дәсте фланкәсе бәр кәси р'анавә.

Дәсте фланкәсе дәве wи к'әт.

Дәсте фланкәсе дәсте херейә.

Дәсте фланкәсе зер' дьбьр'ә.

Дәсте фланкәсе сәр дәсте wир'анә.

Дәсте хәбатчи сәр зьке т'ерә.

Дәсте хәвате нае т'аwәте.
Һ'әта р'ожа һәвате.

Дәсте хәлqе мәри хwәрьне бьхwә,
Дәве мәрийа we бьшәwьтә.

Дәсте храв сах начә п'ашла хwәйә.

Дәсте хwә бьдә,
Льнге хwә жи бьгәр'.

Дәсте хwә бьшо,
Хәле хwәр'а нан бьхwә.

Дәсте хwә даве шәл-п'әла.

Дәсте хwә давежә ощахе,
Дьле wида т'уле куч'ька һәнә.

Дәсте хwә дайнә сәр дьле хwә,
бежә.

Дәсте хwә дьвә бәрбь һета хwә
дьхӧринә,
һәw занә we п'әра бьдьне..

Дәсте хwә дькьм,
Дәве хwә дьхӧм.

Дәсте хwә дьхәбьтә,
Дәве хwә дьхwә.

Дәсте хwә кьрийә турбаске wи.

Дәсте хwә мавенә даре
Даре һәвр'а мәҺ'әжиньн.

Дәсте хwә мәкә к'упьке щьна.

Дәсте хwә мәкә qӧла моза,
Мозе ль дәсте тәхьн.

Дәсте xwә нәкә һәр qӧла,
Qӧл һәйә мьшкә,
Qӧл һәйә мә'рә.

Дәсте xwә нәкә Һәму qӧла,
Qӧл һәнә к'ахритк теданә,
Qӧл һәнә мә'р теданә.

Дәсте xwә нәһәqи дәре хәлqе нәхә,
Хwәдее т'опе дәре тәхә.

Дәсте xwә нәшо,
Хапе xwәр'а п'әлаwе нәxwә.

Дәсте xwә пекә,
Пәра xwә лекә.

Дәсте xwә р'абәри нәмәрда нәкә,
Бра брчина бьмьри.

Дәсте xwә р'асте у ч'әпе һәвдӧ нас нәкә.

Дәсте xwә т'жикә р'уе мьндә,
Qә мьн гли готийә?

Дәсте xwә һлнәдә сәр эт'има,
Нанәки дьдеи, надеи, тӧ зани.

Дәсте xwәда һекәр'уне чеки, бьдеи, йәкә wе бежә:
— Дәсте тә нәшәwьти, дәве мьн шәwьти.

Дәсте xwәда чеки бьди нәмәрда, нашекьриньн.

Дәсте xwәда qәйхане чекьм, дьве:
— Дәсте тә нәшәwьти, дәве мьн шәwьти.

Дәсте xwәйи Һәлал Һәрам нәкә.

Дәсте xwәрьне дрежә.

Дәсте һивйа дәста бьминә,
We бегӧманбә.

Дәсте һин буйә (һинбуйи), насәкьнә.

Дәсте һинбуйи р'а пе навә.

Дәсте һини дьзиебу,
Дәве һини вьр'абу,
Q.на һини qавиебу,
Т'ӧщара р'а пе навә.

Дәсте ч'әпе нан нае xwәрьне.

Дәсте ч'әпе р'ожа мьрьне бьн дәсте р'астдайә.

Дәсте ч'әпе у р'асте жь һәв дәрнахә.

Дәсте шех-п'ира нәгһижә сәр ч'ә'ве мьн,
һәрге гӧмана мьн дьгһижә флан тьшти.

Дәсте шкәсти нащәбьрә.

Дәсте щамера нае гьртьн, дәствәкьрийә.

Дәсте qәлачи qәла набә.

Дәсте qизе йәк дер'анә,
Йәк wер'анә.

Дәсте qьр'ещ т'әмьз дьбә,
Ле мәрьве qьр'ещ зькмакиеда qьр'ещә.

Дәсте wәк'ила дь щеведанә
(щева дайә, щеве дайә).

Дәсте wи бра донбә,
Сәре wибә.

Дәсте wи дар гьртийә.

Дәсте wи жь ә'рд у ә'зман qәтйайә.

Дәсте wи т'ьжә гарьсвә,
Львәк же нар'ьжә.

Дәсте wи хӧ бьн кәвьрада нинә?

Дәстәк бь т'әнейә,
Т'аqә найет.

Дəстəки дӧ зəвəш наенə **гьртьне.**

Дəстəки дӧа дькə,
Дəстəки дьзие.

Дəстəки дьзие дькə,
Дəстəки гази хwəде дькə.

Дəстəки ə'бабəти хwəде дькə,
Дəсте дьне дьзие дькə.

Дəстəки мəрийа байə,
Йəк баранə.

Дəстəки фланкəсе баранə,
Йəк багəрə.

Дəстəки һ́əфт зəвəша дьгьрə.

Дəстəки wи сəр дожейə,
Йəк сəр бӧһӧште.

Дəсти аqьле хwə к'əтийə wи һ́али.

Дəстие балт'ə нə жь дарвə,
Дар ң́абьр'ə.

Дəсткӧжа жьна нае хwəрьне.

Дəсткӧжа жьне нə һ́əлалə.

Дəсто,
Мьн хwə гəсто.

Дəсттəнги—дьлтəнги.

Дəстур хатьрə.

Дəф дəсте мьнданə,
Чомах тӧ ледьхи?

Дəф—зӧр'нə п'еше мртьванə.

Дəф-зӧр'нə һəйə,
Моза мəрийайə.

Дəфа бе дəнг
Qимəта we дəфе т'ӧнə.

Дəфа бе зӧр'нə чьр'анə?

Дəфа бəр гайə
Блура бəр к'əрайə.

Дəфа бəр к'əра,
Ч'ра бəр кора,
Навə qəнщи.

Дəфа бəр кəр'анə,
Ч'ра бəр коранə.

Дəфа фланкəсе гəр'йа.

Дəфе лехьн ль диһ́ара,
Wəй ль һ́але жара.

Дəфт'əра мəрийа пашбəнди (паши) мəрийа те хwəндьн(е).

Дəфт'əра мəрийа пьш мəрийава дьхуньн.

Дəфт'əра р'овийə
К'е сəhкьр, к'е хwəндийə?

Дəфчи—зӧр'нəчи,
Qə динə дəwлəти бьн?

Дəh бьпивə,
Йəк бьбьр'ə.

Дəh гӧндор дəстəки тенə гьртьне?

Дəh гуза дьшкени,
həрге нəh һ́əв п'уч дəрен,
Йəк диса we сламəт дəре.

Дəh дəва дəрикир'а нькари дəрбазки.

Дəh к'ере ко пəзəке нькарьн шəржекьн.

Дəh мал, донздə (данздəh) р'испи.

Дəh мер бенə кӧштьне,
Сəр п'осте пəзəке ль həв тен.

Дəh мəри бӧһ́и мəрийакьн,
Wəкə кӧлəкейə.

Дəh п'əрə бьне к'иськ т'öнə,
К'исе хəлqе чь мəрдə.

Дəh р'оже мьн бра qöрбана
р'ожəкə фланкəсевə.

Дəh щара бьпив (ə),
Щарəке бьбьр' (ə).

Дəh щара дöшöрмишбə,
Паше шöхöле хwə бькə.

Дəh щара дöшöрмишвə,
Паше хəбəра хwə бежə.

Дəh щара мəрийа бьщер'бинə,
Паше həвалтие пер'а бькə.

Дəh щара чапкə,
Паше бьбьр'ə.

Дəhа нəhежавə,
Йəки hежайə.

Дəhе адаре
Ав дьчə гöпка даре.

Дəhе адаре,
Ав дьчə гопка даре
Вра на—
Ль Гəлие Шəнгаре.
(Ль дəшта Р'əwане).

Дəhе хwə бежə,
Йəкə (йəка) həвала бежə.

Дəшт бе hewрандьн нəвə.

Дəшт—мина зозана,
Гöл—мина р'Ќана,
həр кəс мина хай-хöдана.

Дəшт у зозан р'Ќала,
həркəс wəкə ə'мəла.

Дəшта Ә'вахе щнəта р'у дьнейə.

Дəw бəр дəве мртьва нар'ежə.

Дəw бəри к'ок'а даредьн,
Даре Ќьшк бьвə.

Дəw бра (бре) мастə.

Дəw — бу дəрман,
Щаw—бу к'т'ан,
Хəw нəма ч'ука,
Ќəйа нəма бука.

Дəw жь мале,
Нан жь мале,
Анин, данə тə'штийа п'ала.

Дəwк'ьла дəwе мийабьм,
Кəванийа нане гəньм бьм.

Дəw нə йа тəйə,
Хö кодька деw жи йа тəйə?

Дəwфрош т'öщаран набежə—дəwе
мьн тьршə.

Дəw хwəстьн,
Код вəшартьн нə лазьмə.

Дəw хwəстьн, кодьк вəшартьн чийə?

Дəw həйə, нша т'öнə бьдмеда.

Дəwде—дəwвəгəр'анди.

Дəwе баhаре
Бьдə щинаре,
Дəwе паизе
Бьдə ə'зизе.

Дəwе бек'ьл
Красе бемьл,
Мере бе дьл, йəкьн.

Дəwе мерьви щер'банди масте
хəлqе четьрə.

Дəwе мийанə,
Мə'те жьнанə.

Дəwе мийа р'успитийа жьнайə
(жьнанə, кəванйанə).

Дəwе мьн həбə, (həвə) меше жь
Бəг'дае бе (бен).

Дәwе мьн һәбә,
Синәме (меше) жь Бәг'дае бе.

Дәwе паизе бьдә ә'зизе,
Дәwе баһаран бьдә нәйаран.

Дәwе паиза бьдьнә ә'зиза,
Р'уне баһара бьдьнә дәлала.

Дәwе п'ьр'и, дошание п'ьр'ә.

Дәwе срсуме Һәр'и те хwәрьне,
Е дарин нае хwәрьне.

Дәwе тә сәр пьшта хәзалебә,
Нане тә сәр пьшта к'еwришкебә,
Бьки, нәки пер'а нәгьһини.

Дәwе тьрш нинә,
Хwәрьна һәр кәси нинә.

Дәwе хwә щер'банди нәдә масте хәлqе нәщер'банди.

Дәwе хwәйи щер'банди бьхwә,
Qатьхе хәлqейи нәщер'банди нәхwә.

Дәwе щер'банди, томасте хәлqе четьрә.

Дәwе щер'банди qатьхе хәлqе четьрә.

Дәwә, т'аqәт әwә.

Дәwә—һәрәк'әт әwә.

Дәwләмәнд нахwәзә, wәки к'әсив пешдавә.

Дәwләмәнди бь дьлә, бь мал нийә.

Дәwләт бәла сәре хwәйе хwәйә.

Дәwләт (ә) бьн гӧрзе гиһеданә.

Дәwләт бьн гӧрзе гиһеданә,
Хwәйе дәwләте пер'а гәш дьвә.

Дәwләт дьр'есә,
Га у гольк далесә.

Дәwләт мәрьв надә хатьр.

Дәwләт нава мьлк'данә.

Дәwләт наһелә р'азе.

Дәwләт сәре Дрбаз,
Гелида т'ӧнә р'ьмбаз.

„Дәwләт сәре Лоши Зальм,
Днйа кьрийә к'әләфә".

Дәwләт сәре п'адьше,
Чьма т'ӧнә чәqчәqа пьшта аше?

Дәwләт сәре Һзер,
Чьма т'ӧнә гзер?

Дәwләт стӧрие (стрӧе, стрие) меранә.

Дәwләт стрӧе меранә.

Дәwләт хӧламе аqьлә.

Дәwләт хwәде сәре Лоши Ә'дьл,
Днйа хwәшкьрийә.

Дәwләт хwәлие пешда те.

Дәwләт, хwәндьн йәкә.

Дәwләт хwә qлере дьгьрә.

Дәwләт хwәшбә сәре п'аше,
Чьма т'ӧнә пәлура бьне аше?

Дәwләт һәйә әw шуре шини дӧдәвә.

Дәwләт qр'ежа дәстанә.

Дәwләта беаqьл навә.

Дәwләта (бь) ләз:
Р'әз у пәз.

Дәwләта мале сәре куч'ькаданә.

Дәwләта мә сәре афьр'е мәда ч'ә'лкьрийә.

Дәwләта тә һәйә,
Эл бь тәр'а брайә,
Дәwләта тә т'ӧнә,
Мәрьве тә т'ӧнә,
(Досте тә т'ӧнә).

Дәwләта хwә дәсте хwә бәрмәдә.

Дәwләта wи пьшта wийә.

Дәwләта wи qәwата wийә.

Дәwләтибун—аqьле мәрийанә.

Дәwләти бун жи кӧләк мәзьнә.

Дәwләти готә к'әсиб, го:
— Һ'әта hһа мьн дәре тә вәнәкьрийә,
бәлк'и п'е п'аре мьн тӧ т'ер бьхwи?

Дәwләти—дәw мнәтә,
К'әсиб—бежьнг һащәтә.

Дәwләти ду дәwләте грийа,
Дәwләт пер'а к'ельми, го:
— Wәхта тә әз бәр бь р'о
Бәр бь сие жи ав дьдам,
мәхәлкьрьм,
Wи чахи тӧ ду мьн бьгьрйайи,
Hһа ида дәрәнгә.

Дәwләти дьве:
— Мевано, һәки тӧ меване се-чар
р'ожани,
Wәрә мала мьн
һәки е р'ожәкеи һәр'ә мала хәлqе.

Дәwләти дьмьрә,
Днйа сәр Һ'ьшьр дьвә,
К'әсив дьмьрә,
Qә т'алаша кәси жи нинә,
Дьбе: хwәр'а мьр, хлазбу.

Дәwләти к'аса хwә к'аса к'әсиба
нахьн.

Дәwләти к'әсиббу,
Һ'әфт сала бина дәwләтийа ле те,
К'әсиб дәwләтибу,
Һ'әфт сала бина к'әсибие ле те.

Дәwләти к'ьнща т'әзә хwәкьр,
Готьн: „Бьмбарәкбә".
К'әсиб хwәкьр, готьн—
Тә к'ӧ анийә?

Дәwләти мале хwә нәхwәр, Һ'әта
мьр, крас ле т'ӧнәбу.

Дәwләти мә'р хwәр, готьн
— Дәрманә,
К'әсиб мә'р хwар, готьн
— Бьрчийә.

Дәwләти сәр бьч'ук мәзьнатие нинә.

Дәwләти строе wи һәнә.

Дәwләти, һәбә, т'ӧнәбә, ч'ә'ве wан
ле т'ер набә.

Дәwләтийа дәре к'әсиб вәкьр,
к'әсиб шәбу.

Дәwләтик бьмьрә, гӧнд бона wи сәр
һәвр'а дьчә, шина wи дькә,
к'әсивәк бьмьрә, кәс пе наҺ'әсә.

Дәwса баве агьрә,
Кӧр' дәwса баве р'унане.

Дәwса баве мәрьва агьрә,
Кәс нькарә р'уни.

Дәwса бру чекьрьне,
Ч'ә'ва дәрдьхә.

Дәwса бру чекьрьне,
Ч'ә'ва дәрнахьн.

Дәwса ге—
Бажарәк ле.

Дәwса готьне, бра льнге тә бешә.

Дәwса гӧлла мәри накә зйарәт.

Дәwса гӧлла хwәш дьвә,
Дәwса хәбәра хwәш навә.

Дәwса гӧлла qәнщ дьвә,
Дәwса кӧла qәнщ навә.

Дәwса дага саг набә.

Дәwса йәке чара һлтинә,
Дәйндара дәйн хӧ нахwәрийә?

Дәwса к'ере бьбьн (бьвьнә) щәм ге,
Ге дьбьнә (дьвьнә) щәм к'ере.

Дәwса лә'са,
Дьвежьн, пәз к'әтийә п'реза.

Дәwса мәзьна агьрә.

Дәwса мһине чьфт жьна хwә хьст,
Жьна хwә бәравити кьр.

Дәwса сәре хwә нәкьрийә,
Дәwса льнге хwә дькә.

Дәwса тира хwәш дьвә (дьвьн)
Дәwса хәбәра хwәш навә (навьн).

Дәwса хәма нан (хwәде, шӧхӧл)
т'жи дькә.

Дәwса хәнщәра (шура) хwәш дьбә,
Дәwса глие храб (хәбәра, хәбәре
храв) хwәш набә.

Дәwса һәр'ә щие к'вава,
Чу щие к'әра дагкьрьне.

Дәwса ч'ә'вәки, мәри һәзар ч'ә'ви
шәрм (һьз) дькә.

Дәwса ч'йа, гәли щаве дьдьн.

Дәwса ч'ие, гәли дәнг дьдә.

Дәwса шера (майә, манә) кӧнде
дера.

Дәwса шера р'уви дькә к'әйф у
сәйрә.

Дәwса шера р'удьне кӧнде кора.

Дәwса wәт'әне баве хwә кӧр'
дьминә, qиз наминә.

Дәwара шп'е сәр йа мәхәлда р'ех
дькә.

Дәwаред һур ка кадине хлаз дькьн.

Дәwр те дәwрер'а,
Әз ньзаньм дәwран к'ер'а?

Дәwра бәре
Чу свдәре.

Дәwра р'ьнд әwә—
Гьшки жь дьле хwә саг'ә.

Дәwран дәwрана п'ала, гӧндийанә.

Дәwран дьнеда:
һа бь дорә,
һа ль жорә,
һа ль жерә.

Дәwран т'ьме дорьн—
Гәлә жер, гәлә жорьн.

Дәwреше днйае гәр'йайи гәләк
тьшта занә.

Дә'ләк—дә'сәк?

Дә'н әз дьк'ӧтьм,
Ь'нт'ин тә те?

Дә'н те т'ӧнә,
Щони дьк'ӧтьн.

Дә'н чьqа бьк'әлини навә брьнщ.

Дә'с дәсте к'еданә, п'алә әwә.

Дә'с ль к'ӧ, бә'с ль к'ӧ?

Дә'са дәст п'ала мәри нагьрә.

Дә'са дәсте п'ала нагьрә (нагьрьн).

Дә'са п'ала надьзьн.

Дә'сәк—дә'ләк
Набә йәк.

Дә'фа мә к'олайә,
Әм пе льнга дьк'әвьн.

Дә'w бәр храва навә.

Дә'w—дә'we тинә.

Дә'wa к'очәкие дькә.

Дә'wат бе дәф нагәр'ә (навә).

Дә'wат бе qр'ин навә.

Дә'wат бо дöда,
Агьр бьн һ'әмуйа.

Дә'wат бра йа мьнбә,
Мәсрәв стуе кале.

Дә'wат бра йа мьнбә,
Хәрщ стöе баве.

Дә'wат бу,
Сәва мьн бу,
Чи баве мьнр'анә?

Дә'wат (һәйә) дә'wә.

Дә'wат—дә'wәтә,
Һьн—к'ефә,
Һьн—собәтә.

Дә'wат дьбьнә паиза,
Сәба мразе хорт у qиза.

Дә'wат р'әwша (к'ефа) днейә.

Дә'wата бе зöр'нә, бе дәф чьр'анә?

Дә'wата бәрана у мийа
Р'ожа бәранбәрданейә.

Дә'wата гöр у р'увийә.

Дә'wата дöданә, шайа һ'әмуйанә.

Дә'wата дöданә, шайи дьле һ'әмйанә.

Дә'wата йәкийә,
Агьри ль һ'әмуйанә.

Дә'wата к'әре
Паше те.

Дә'wата мтрьбә,
Мтрьб бь хwә ль говәндедайә.

Дә'wата нан, гошт һ'ьсрәте.

Дә'wата Тьрчойә.

— Дә'wатеда чь хwәшә?
— Дәнге дәфе хwәшә,
Сәрговәнди башә.

Дә'wәтә, нан у гошт (ле) һ'ьзрәтә (һ'ьсрәтә).

Дә'wдар qазибә,
Мәсәр ма хwәде.

Джмьн бәр базара джмьн р'анавә.

Джмьн бь һ'але джмьн ньзанә, (напьрсә).

Джмьн бьбә п'ьра жи сәрр'а дәрбаз нәвә.

Джмьн бьн ч'ә'вар'а мерьв дьнһер'ә.

Джмьн мәрийа дьк'әнинә,
Дост мәрийа дьгьринә.

Джмьн навә дост,
Дост навә джмьн.

Джмьн т'ьме дьхwәзә мәри бьак'ьсә.

Джмьн һ'әwале джмьн ньзанә.

Джмьн чь мнәт? Дьжмьна мьнәт т'öнә.

Джмьн чьqа йахвә, готи мәрьв һ'әфса хwә ле бькә.

Джмьн ч'ә'ве wи баwәр навә, льнга дьнһер'ә, бәржер дьнһер'ә.

Джмьнайи нәрмә-нәрм,
Базар гәрмә-гәрм.

Джмьнайи һәйә жь достие четьрә.

Джмьнар'а бәр гәр'андьн нәлазьмә.

Джмьнр'а заре хwәш, пьшта һ́ьшк.

Джмьнр'а к'ьр'ин-фротан нае кьрьне.

Джмьне баве навә досте кӧр'.

Джмьне баван набә досте лаwан.

Джмьне бев набә досте леw.

Джмьне бь аqьл,
Жь досте бе аqьл четьрә.

Джмьне занә,
Досте нәзан четьрә.

Джмьне кеч'а һ́әwшанә.

Джмьне кӧрма р'әшеләкә.

Джмьне мера (мерә) йәк зманә,
йәк жьнә.

Джмьне мера ичкә у жьнә.

Джмьне мәзьн мәллә у шехьн.

Джмьне мәрийа нав р'уе
мәрйаданьн.

Джмьне мәрийа нав синоре
мерьвдайә.

Джмьне мьн гӧмана зә'ве нәминә.

Джмьне мьн нәе гьртьне.

Джмьне мьн нәк'әвә бьн дәйна,
К'әт бьн дәйна, зә'ф чәтьнә.

Джмьне намус һежайә досте
бенамус.

Джмьне р'аст жь досте бебәхт
четьрә.

Джмьне тәмә,
Тәр'а ләв нае,
Те чь мьн бьки,
Ле гәрә дәйндар,
Бәр дәйне хwә бьсәкьнә.

Джмьне хwә сәр хwәр'а бгри.

Джмьне хwәр'а арш-верьше бькә,
Бра арш-верьша тә щи бьгрә.

Джмьнә—си ле т'ӧнә.

Джмьнәк зә'фә,
Һ́әзар дост һьндьк.

Джмьнәки мәрийа wәкә һ́әзар
досте мәрьвә.

Джмьни чьqа беqәwатвә,
Диса һ́әсав жер'а бьгьрә.

Дит—әзьм,
Нәди—дьзьм.

Дие qиза,
П'руде диза,
Диз чекьрьн,
Хәлqе бьрьн.

Диз к'әт, дәнг же һат,
Шькәст, нәшкәст йәкә.

Диз—к'лоза сәр сәре мә дьшкеньн.

Диза бе бьни ав же дьчә.

Диза мәда дә'ну дьк'әльн, к'ара те
те чийә?

Дизе беч'әмьл че накьн.

Дизе го: —Бьне мьн зер'инә
һәске го: —Әз һежка бьне тә
дәрк'әтьм.

Дизе п'әйе хwә да, һәске го:
—Ле әз к'ӧ тем?

Дик беqрар банә надә.

Дик гӧндда т'ӧнәбун,
Наве мришке данин Ә'вдьлр'әh'ман.

Дик дьве:
— Хани бьн льнге мьнда hьлдьшә.

Дик жи нивә, све сафивә.

Дик кьр гази—свәйә.

Дик нава мришкада мерхасә.

Дик р'абу сәр хени го:
— Чаwа к'еран бьн мьда нәшкәст?

Дик хәwнеда ԛут дьвинә.

Дик hәйә, бе hеман байн дьдә.

Дик wәхта дькә ԛир'ини
hәw занә дәнге wи дьчә Стәмболе.

Дик wәхта сала wи т'әмам дьвә,
hеке дькә (hека ч'ук).

Дике беh'әйам (дәрәнги дьк'әвә).

Дике беh'әйам сәре wи е
жекьрьнейә.

Дике бәхте мьн (фланкәсе) бәржер
банг да.

Дике ә'рша банг да,
Е ә'рда—щав да,
Дәнг чу шәрԛ у Шәмда.

Дике корр'а мришка кор лазьмә.

Дике фланкәсе бәржер бангда
(бәржер банзда)

Дике че hекеда бәлуйә.

Дике че пунгаледа чейә.

Дике ԛәнщ дь hекеда банг дькә.

Дикәк жи нәвә джмьне мәрийа.

Дикәки мьн hәйә, дикәки че,
Бьр' мришк р'абунә п'е.

Дико, тӧ h'әму р'йа зани,
hәма р'йа бажер ньзани?

Дин беh'әмди хwә р'е дьчьн.

Динбә, дине мала хwәвә.

Динбә жи дине мәйә,
Аԛьлбә жи аԛьле мәйә.

Дин гот, е аԛьл ле баwәркьр.

Дин дина дьвинә, ша дьвә.

Дин диндарер'а нагӧhер'ә.

Дин жи дьвежьнә дина:
— Wеда hәр'ә, тӧ дини.

Дин—иман нанә,
Нан кӧ т'ӧнәбә,
Бәндә иро эздийә,
Сбе сӧрманә.

Дин-имане брчийа т'ӧнә.

Дин-мәсәве мерьв—нане мерьвә.

Дин-имане исанәт нанә.

Дин надьн (нада, нәдә) диндаре.

Дин hәйә, wи гли дьвежә,
Ԛә е аԛьл нькарә бежә.

Дин чу мала дә'wате, гот:
— Вра хwәшә нә кӧ мала мә.

Дин шәрм накә,
Хайе wи шәрм дькьн.

Дин ԛәрфе хwә дина дькьн.

Дина го, аԛьла жи баwәркьр.

Дина дьди сәр шӧхӧл, гәрә пер'а
жи бьхәвьти.

Дина нане хwә hежира хwәрийә.

Дина h'әзар шәйи авитийә нав аве,
Дӧ h'әзар жи дайә, дәрхьстийә.

Дина чь дит wи дьвежә,
Ле ньзанә сәва чийә.

Динар'а имансьз лазьмә.

Динар'а синор п'арвәнабә.

Динар'а тә'л хәвәрди,
Ширьн хәвәрди,
Йәкә, мина һәвә.

Динар'а һәр'и щнәте
Диса п'ошмани.

Динбун—пианбун йәкә.

Динбьлмәськир'а т'арибьлмәсәк
лазьмә.

Дине гьшка нанә.

Дине гьрт йарә,
Бәхте мьнр'а бу һәwарә.

Дине ә'щәма ч'әпә,
Глие wан р'астә.

Дине мала мә һьндьк бун,
Йәк жи сәрда зедәбу.

Дине мә һьндьк бун,
Деwе хәлqе нав к'әтьн.

Дине нив дини,
Дин дьдә дәр,
Һ'әкиме нив Һ'әким,
Щан дьдә дәр.

Дине xwә аqьлбәнде хәлqер'а
нәгöһер'ә.

Дине эздийа дине шәрмейә.

Дине эздийа тәнгә.

Динә—зман жер'а бьвинә.

Динә—һәма әwә тö щарәке
бьфитини

Динәк жь Qәрсейә,
Йәк Qаqьзмане.

Динәк кәвьрәки давежә бире,
Сәд аqьл нькарьн дәрхьн.

Дини гьртийә,
Жири дьхwә.

Дини нә динә,
К'и гöһдари дина дькә,
Бь xwә динә.

Динтие дькә,
Друстие дьхwә.

Диса әw ашә,
Диса әw ашванә.

Диса әw дьзә,
Диса бәр wи диwарийә.

Диса әw дьзә,
Диса бәр wи кәвьрийә.

Диса әw кәвч'ийә,
Диса әw кодә.

Диса әw к'öр'н,
Диса әw ав.

Диса әw снийә,
Диса әw нанә.

Диса әw сфьрә,
Әw нанә.

Диса әw таwә,
Диса әw т'әразу.

Диса әw т'ас(ә),
Әw тараq(ә).

Диса әw т'ас,
Әw тораq.

Диса әw т'асә,
Әw Һ'ьмамә.

Диса әw т'әхтәйә.
Диса әw нанә.

Диса әw фел,
Диса әw фьнйаз.

Диса к'әр к'әре бәрейә,
Палане wи һатийә гöһастьн.

Диса һәр'и әw авә,
Диса әw ашә.

Диска кәвани бьшкенә,
Дәнг же нае.

Диска кәвани шкенанди,
Бе дәнгә.

Дити жь wи т'ербун.

Дитьмә—әзьм,
Нәдитьмә—дьзьм.

Готьн: — Гöра һ'ьрч'е хwар.
— Ле чьр'а һ'ьр'ч', нә е дьн?
— Чьмки һ'ьрч' жере т'әне бу.

Дитьна пьзмама
Ләзәта днейә.

Дитьна р'ожәке
Шекьра һ'әзар сали.

Дитьна ч'ә'ва
Qнйата дьла, (дьланә).

Дитьна ч'ә'ва баwәр бькә.

Дитьна ч'ә'ва,
Р'әһ'әтийа дьла.

Дитьна ч'ә'ва
Qнйата дьланә.

Дитьна ч'ә'ве хwә баwәркьм, йане тә?

Дитьна ч'ә'ве хwә бьвинә,
Паше баwәр бькә.

Дитьна qизе,
Ә'дәт'е дне.

Диwан жи әwьн,
Дәwләт жи әwьн.

Диwан һәйә ч'йайә.

Диwан ч'ә'ва навинә,
Ле гöһа дьбһе.

Диwар бәр хравбу, нәбу,
Сәбәб бу тәйрок.

Диwар дьбһен, (диwарә гöһьн).

Диwар гöhе wан һәнә.

Диwар жи гöһдарә—глийа дьвә.

— Диwар, тәр'а дьвежьм,
Буке, тö гöһдарби.

Диwар һлшийа,
Т'оз к'ьшийа (һьлк'ьшийа).

Диwаре мале, тәр'а дьвежьм,
Кәванийа мале, тö гöһдарви.

Диwаре сәр бузе набә мал.

Диwаро, ә'йб у qсур ст'аро.

Диwер р'аст дайнә, һлнәшә.

Дйа бәри әwләда,
Әwләда жи бәри ч'йа.

Дйа буке кукә-кукә,
Дйа зә'ве лодка даве.

Дйа дö дота ль хwә дьдә дö лота,
Нә ль һәр щийа ль Щьзира Ботан.

Дйа дьза дö нета дькә,
Йәк тьрса, йәк шабуна.

Дйа дьза дькә фь.а:
Йәк шабуна, йәк жи тьрса.

Дйа дьза р'оки синге хwә дьхә,
Р'оки сәре хwә.

Дйа кöр'а дькә ть.а,
Бав наве чьр'а.

Дйа кöр'а щандьбә,
Дйа qиза пир дьбә.

Дйа кӧр'а—qəдре we һəйə.

Дйа мəрйа һəрр'о кӧр'а найнə.

Дйа мроф чьqа нə дəлалбə,
Мроф дйа хəлкейи дəлал нагӧһер'ə.

Дйа Һəлал зедəйə.

Дйа Һəфт кӧр'а ль бəр диwара мьрийə.

Дйа шире спи давə мəрийа, дəст нак'əвə.

Дйа qəнщ qиза qəнщ ле дьк'əвə.

Дйа qиза дькə фь..,
Дьве (дьвен)—аһа диса.

Дйа qиза—
Хwəйа диза, (чедькə диза).
Диз чекьрьн,
Хəлqе бьрьн.

Дйа wи хwəда дьмист,
Чу к'аг'əз кьр, ижəр хwəда р'ит.

Дйаре бльнд жь һəвале хəраб четьрə.

Дне алик шинə, алик шайə.

Дне базьрганə,
Исанəт теда меванə,
Йəк дьчə,
Йəк дьминə.

Дне бəр лейе чуйə,
Фланкəс пəй чəq-чəqа аш к'əтийə.

Дне бə'рə, əw ле т'инə.

Дне бь аqьл ава буйə.

Дне бь дне
Агур ль вшьне.

Дне бь дне
Ч'əве гӧр бзьне.

Дне бьпьрсə,
Бь аqьле хwə бькə.

Дне бьшеwьрə,
Ле диса аqьле хwə бькə.

Дне даwə (дувə),
К'ер навданə,
К'и башəр дькə,
Же дькə, дьхwə.

Дне дора ашə,
Срйа к'е һат,
Əwe нане хwə бьһерə.

Дне—дорə.

Дне дорə, нə зорə.

Дне дорə,
Йəк дьхwə,
Йəк дьнһер'ə.

Дне днеда к'əтийə,
Əw жи мəда к'əтийə.

Дне днйа хəбатчийанə.

Дне дувə,
К'ер дəсте к'еданə,
Бра жекə, бьхwə.

Дне кəсəкир'а нəмайə.

Дне кəсир'а нəмайə,
Мəр'а жи наминə.

Дне к'ер'а майə,
Wəки мəр'а бьминə?

Дне ль дне,
Ч'аве (ч'ə'ве) гӧр (ль) бзьне.

Дне мерьвр'анə,
Мəрьв жи днер'а.

Дне мьлк'е баве мə кəсəки нинə.

Дне нə бь зорейə, дорə.

Дне нə бе шин дьвə, нə бе шайи.

Дне нә мьлк'е баве кәсәкийә.

Дне нәрдьwанә.

Дне нәрдьwанә,
Йәк р'адьвә,
Йәк дьк'әвә, (пәйа дьвә).

Дне нәрдwанә,
Мәрьв һьн дьк'әвә,
Һьн жи р'адьвә.

Дне нәрдwанә—
Һнәкә жорьн,
Һнәкә жерьн.

Дне Слеман п'ег'әмбәрр'а нәма,
We к'ер'а бьминә?

Дне т'ӧ к'әсар'а нәмайә,
Т'ӧ к'әсир'а жи наминә.

Дне фрәйә,
Бингәнг нәвә.

Дне хан—манә,
Һьн чунә,
Һьн манә,
Е кӧ манә—
Әw жи меванә.

Дне хравбә, поч'а qант'ьр'е
нагьһижә ә'рде.

Дне хравбә,
Ч'ир'ока р'ое навежьн.

Дне храв бькә, авакә—зманә.

Дне һәйә педа хзьнә,
Ле чь фәйдә—
Һнәк брчи дьләwьзьн,
Һнәк бәр диwара дьqәльзьн,
Һнәк жи нав харә дивада
вәдьгәвьзьн.

Дне һәйә, хана т'ьжи,
Дәстәк дьмьрә, дәстәк дьжи,
Дәстәк т'ерә, дәстәк р'ьжи.

Дне ча бьгьри—
Тӧе ӧса жи дәрбазки.

Дне чаwа бьгьри,
We ӧса жи дәрбазбә.

—Дне чаwа дит?
—Qаси дьле хwә.

—Дне чаwа дьвини?
—Wәкә ч'ә'ве хwә.

Дне чәрхә, дьзвьр'ә.

Дне чьqа дьчә, мәзьн дьвә.

Дне шер дьтьрсә,
Шер т'әле (рис) дьтьрсә.

Дне, wәки храв бьвә
Щәрәкәки wи навда т'ӧнә.

Днеда дӧ тьшт дьминьн: qәнщи,
храви.

Днеда дӧ тьшт мина һәвьн;
Йәк, чахе зар'ӧ дьбә—р'утә,
Йәк жи гава зар'а гавен жи дьмьрә,
Йа п'адьше жи дьмьрә.

Днеда жь аве т'әмьзтьр тьштә т'ӧнә.

Днеда зә'ф хәбьтим, һндьк же хwәр.

Днеда змен ширьнтьр т'ӧнә,
Змен тә'лтьр т'ӧнә.

Днеда йәк тӧйи,
Йәк әзьм.

Днеда к'и чь занә-занә,
Кәс ә'мәле хwә ньзанә.

Днеда мьрьн һәйә,
Чьр'а мәрьв р'авә р'уе һәвдӧ?

Днеда мьшка жи мә'р хwәрьн.

Днеда нәбә тьма,
Зер' у зив хwә нәкә щәма,
Дне бона кәсәки нәма.

Дне wир'а нә думанд.

Днек тәр'а р'е нак'әвә,
Гәрәк тӧ днер'а р'е һәр'и.

Днер'а гӧли,
Мьнр'а кӧли.

Днер'а ә'йдә,
Мьр'а беqәйдә?

Днйа ава нинә бе нан, бе ав.

Днйа авә,
Фланкәс к'әтие,
Херхwәзәки wи т'ӧнә
Дәст бавеже.

Днйа авайә,
Ле бәндә һәр кәс
Аqьле хwә шайә.

Днйа авайә,
һәр кәс аqьле хwә шайә.

Днйа агьр пек'әвә,
Тьштәки wи же начә.

Днйа аг'рдәwрә, бе фәйдәйә.

Днйа аг'рдәwрә,
Мьрьн фәрзә.

Днйа аләм тә дьк'әнә,
Тӧ жи мьн дьк'әни?

Днйа аqьл ава буйә.

Днйа бае Самалиейә,
һа ль жор те, һа ль жер те.

Днйа бе дәрд наминә.

Днйа бе нан навә.

Днйа бә'рә, ле әw навда т'инә.

Днйа бу йар,
Йари нәбу к'очә бари.

Днйа буйә дожә (щие бузе, аве).

Днеда се мәрьве дин һәнә,
Йәк әwә, wәки wәхте ч'иер'а
һлдьк'ьшә—дьк'ьшинә,
Йәк әwә, wәки коне хwә р'әх коне
хәзуре хwә ледьхә,
Йәк жи әwә, wәки т'әне р'едьк'әвә
дьчә.

Днеда сәре һәр тьшти т'фаq дьбьр'ә.

Днеда т'ербун т'ӧнә.

Днеда т'әне qәнщи дьминә.

Днеда т'ӧ бәндә бегӧман навә.

Днеда хwе һәр тьшти ширьнтьрә.

Днеда һәйә аше мьрьне,
һәр кәс бәр дора аше хwә сәкьнийә.

Днеда һәйә ә'зман у ә'рд,
Днеда һәйә мере мәрд,
Днеда һәйә кӧл у дәрд.

Днеда һәр тьшт дәст дьк'әвә,
Ле де у бав—на.

Днеда һәр тьшт хәниме хwә дьтьрсә.

Днеда чь бьки нане ненә.

Днеда чь бьки,
We бе пешийа тә.

— Днеда чь ширьнә?
— Т'әне шире де ширьнә.

Днеда чь ширьнә, чь тә'лә?
— Ширьнә зман,
— Тә'лә зман.

Днеда чь шькәст дьqәwьмә
бьщәбьрә,
Дьл шкәст нащәбьрә.

Днеда—wан,
Аг'рәте—Шам.

Днеда wәки мәрие к'әр т'ӧнәбьн,
Qимәте к'әра баһабьн.

Днйа буйә гола хуне.

Днйа буйә Шама Шәриф (шенә).

Днйа бь дорә,
К'и занә
К'е бьк'ьр'ә, к'е бьфрошә?

Днйа бь леп, аг'рәт—р'аст.

Днйа бь сала мәзьн дьвә, әw бь р'ожа.

Днйа бь тәр'а начә,
Тӧ ль пәй дне һәр'ә.

Днйа гәлә гещанә.

Днйа гәньми сәран дәwрә.

Днйа гӧлә, к'е р'ьнд ле дьжи, жер'а бһарә.

Днйа гӧләкә,
Бинкә, (бһен бькә), бьдә һәвале хwә.

Днйа гӧләкә, бьһанкә we бьдә һәвале хwә.

Днйа глийа хлаз навьн.

Днйа даwә,
Аqьл жи к'ерә.

Днйа дәве фланкәсе дьнһер'ә.

Днйа дәвийә:
Шер жи те һәнә,
Р'уви жи те һәнә.

Днйа дәйнә:
Тӧ чаwа бьхwәзи,
Те ӧса жи бьхwи.

Днйа дәрикир'а те,
Дәре дьнр'а дьчә.

Днйа дәwранә,
Пшик п'әләwанә,
Наве дик данинә
Ә'вдьлр'әһманә.

Днйа дәwса хwәйә,
Бәр ч'ә'ве мәрийа ч'укә.

Днйа дора эшә.

Днйа дорә:
Гәһ ль жорә,
Гәһ ль жерә.

Днйа дорә,
Р'ое бәр дәре йәки дьсәкьнә.

Днйа дӧдәрийә:
Бь йәки мәри те,
Бь е дьн дьчә.

Днйа дӧ дәрийә,
Йәкир'а тен,
Йәкир'а дьчьн.

Днйа дьвежә глики:
— Дӧ сәре че начьнә сәр бә'лгики.

Днйа еринә,
Ле мә гәлә qәзйа дәст һәв динә.

Днйа жи тәр'а го: „Аг'а",
Тӧ хwә баwәр нәкә.

Днйа жь кәсәкир'а набә мьлк'.

Днйа жь мьрьнейә.

Днйа зәвәшә,
К'ерәк теда һәйә,
Тә те жекә бьхwә.

Днйа Искәндәре Зӧqӧр'нәр'а нәма,
Тәр'а жи наминә.

Днйа Искәндәри Чарqор'нәр'а нәма,
We к'ер'а бьминә?

Днйа йа хәбатчийанә.

Днйа йәки мина Слеман п'ег'әмбәрр'а нәмайә,
Кәсәки мәр'а жи наминә.

Днйа кәмнә,
Днйа к'арә,

һәрр'о к'очә,
һәрр'о барә,
Днйа т'ö кәсир'а
Навә qрарә.

Днйа кәсир'а наминә,
һа те, һа жи дьчә.

Днйа кö һәйә мешәйә,
(Жь) һәр тә'ми те һәйә:
Сев, гöл, стринщ.

Днйа кö һәйә нәрдьwанә:
— Дәстәк р'адьвә,
Дәстәк пәйа дьвә.

Днйа кö һәйә ханә,
Мина базьрганә,
Ниви чуйә, ниви майә.

Днйа к'е дот?
— К'е к'р'и у фрот,
На wәллә,
Диса е сәр хәта щот.

Днйа к'ер'а бь думанә,
Мьнр'а бь думинә?

Днйа леп (ә),
Аг'рәт р'аст (ә).

Днйа мала тәйә,
Зархwәшийа тә сова век'әтийә,
We маледа.

Днйа мали мәрданә.

Днйа межизәманә,
Хwәде бьзанбә,
К'и дькә, к'и дьхwә.

Днйа межинә,
Кәс сальхе we нькарә бькә.

Днйа межинә,
Т'ер у т'жи,
һнәк дьмьрьн,
һнәк дьжин.

Днйа мейданә (зуванә),
Т'ö кәсәк же ньзанә.

Днйа мшарәйә:
Алики дәштә,
Йәк зозанә.

Днйа мьлк'е баве кәси нинә.

Днйа мьрьнейә.

Днйа наве Ленинр'а ша дьбә.

Днйа нәбу п'адша,
Тö же майи.

Днйанәдир'а,
П'әләwа савар ә'йдә.

Днйа нәма Слеман п'ег'әмбәр,
Блqизер'а,
Наминә т'ö кәсир'а.

Днйа нә р'о-данәкә,
Ле сал у зәманәкә.

Днйа нә һәла—һәлайә.

Днйа нә шәв у р'ожәкә.

Днйа нәрдьwанә
Бона гьшканә.

Днйа нәрдьwанә,
Гә дьчә жор,
Гә те жер.

Днйа нәрдьwанә:
Ɛ к'әсиб дәwләти дьбә,
Ɛ дәwләти к'әсиб дьбә.

Днйа нәрдьwанә,
Йәк һьлдьк'ьшә,
Йәк дадьк'ьшә.

Днйа нәрдьwанә,
Р'абун жи һәйә,
Пәйабун жи.

Днйа нәрдьwанә:
Һьлк'әтьн,
Дак'әтьн һәйә.

Днйа нәрдьwанә,
Һнәк һлдьк'ьшьн,
Һньк (һнәк) дадьк'ьшьн.

Днйа öса (жи) һатийә,
We öса жи һәр'ә.

Днйа öсанә
Һәркәс бәхте хwә ша дьвә.

Днйа пәй к'ара хwә дьгәр'ә.

Днйа пәнерә,
Исани к'ерә,
Йәк дьбьр'ә,
Е дьн ле дьнһер'ә.

Днйа п'әнщәрәйә,
Һәр йәк дьнһер'ә у дәрбаз дьбә.

Днйа р'аст—мәрьв дрәw,
Һәзар дьчьн, Һәзар йәк тен,
Днйа мәт (батмиш) набә.

Днйа р'он хwәшә һәр дәра,
Мьн ле тьштәк фә'мнәкьр.

Днйа р'оньк исинр'а хәwна шәвә.

Днйа р'оньк мәрьв же т'ер навә.

Днйа р'оньк шринә.

Днйа р'онькда qәнщи лазьмә.

Днйа сер
Ахрәт р'аст.

Днйа сәбре авайә.

Днйа сәр авейә.

Днйа сәр арьш-верьшейә.

Днйа сәр бә'ре,
Бә'р сәр пьшта гейә.

Днйа сәр гöһе е бехирәт мешә.

Днйа сәр гöһәки wийә,
Әw жи һöндöр'е гöһе ге данә.

Днйа сәр дайин—стәндьнейә.

Днйа сәр жьнайә (жьнейә).

Днйа сәр зминә.

Днйа сәр к'отанейә.

Днйа сәр нан у авейә.

Днйа сәр р'ьнда шен дьвә.

Днйа сәр хәта щотә (гайә).

Днйа сәр хәтейә.

Днйа сәре Ленин сонд дьхwә.

Днйа тәр'а нае варе
Гәрә тö дьнер'а йолә һәр'и.

Днйа т'ерә,
Нә брчийә,
К'е һатийә ве дне,
Әw жи чуйә,
Ле кәс ньзанә
Ә'мәле кәси чийә.

Днйа т'ерә, т'ьжийә—мьн чь мьнәт.

Днйа т'әв хwәлие дьхwә.

Днйа т'әмам йа wибә,
Диса ч'ә'ве wи хәлqейә.

Днйа т'ьмам нькарә мәрикир'а башвә.

Днйа т'ьмам хwә р'азийә,
Һәркәс дьве—әз.

Днйа фрә чьма сәре мьнда тәнг буйә?

Днйа хадае мьн аwqаси авайә,
Һәр кәсәки аqьле хwәйи шайә.

Днйа хан у манә,
Бәндә һәйә базьрганә,
Базьрган дьчә,
Хан дьминә.

Днйа хан у манә,
Һьн чонә, һьн манә,
Э кӧ манә,
Әw жи меванә.

Днйа ханә, хан дьминә,
Бәндә базьрганә,
Ле датинә,
Гава базьрган бар дькә,
Хан вала щида дьминә.

Днйа ханә, хана т'жи,
Һньк дьмьрьн, һньк дьжи,
We р'оке бе дора мә жи.

Днйа хәбате һәввайә.

Днйа хәзнәйә,
Һәр wәхта дәсте мәрийа нак'әвә.

Днйа хwәшә днйаер'а.

Днйа хwәшә мерар'а,
Мьлк' хwәшә шерар'а.

Днйа һатә сәр бәртила
Кӧл к'әтә К'але фәqира.

Днйа һәйә беwәфайә,
К'әщьке кӧ мә теда дит щәфайә.

Днйа һәйә ханума нә,
Һньк мьрьнә, һньк манә,
Иро әзьм, сбе тӧйи.

Днйа һәйә ханә,
Бәндә ле меванә.

Днйа һәйә ханә-манә,
Бәндә теда базьрганә.

Днйа һәйә һәйwангәйә,
Дӧ дәргәйә,
Йәк дьчеда,
Йәк ле дәрте.

Днйа һәйә чолә:
Дәстәк дьчә, дәстәк те.

Днйа К'әму педьзанә,
Глие пешйа кәвьре йап'ийанә.

Днйа чаwа пе дьгьрә,
Ӧса жи дьчә.

Днйа чаwа,
Тӧ жи ӧса.

Днйа чаwа һатийә,
Ӧса жи we һәр'ә.

Днйа чәлха фәләкейә,
Ч'ра бәнда К'әтани све нашӧхӧлә.

Днйа чәрх (у) фәләкә.

Днйа чәрха фәләкейә, дьзвьр'ә,
Һнәкар'а р'аст, һнәкар'а—ч'әп.

Днйа чәрхә, дәсте тә те бзвьр'инә, бьхwә.

Днйа чу мер, әw ма.

Днйа чу q.на сева (сава) дәрк'әт (йане хравбу).

Днйа чу q,на гӧрва дәрк'әт,
Әw жи хwә т'әзә К'ьсийайә.

Днйа чьма дар бәрва һатийә?
Һәркәс кӧр'е баве хwәйә.

Днйа чьqа һәвраз һәйә,
Аqас жи бәржер һәйә.

Днйа ч'ә'вәки,
Мәри (тӧ) жи ч'ә'вәки.

Днйа ч'ьч'ке дйа мерьв нинә,
Кӧ мәрьв т'әне бьхwә,
Һәркәс qсмәте хwә дьхwә.

Днйа щәм тә даwә,
Щәм мьн жи К'ьшкә (сьма бәринә)

Днйа щәм тә р'аст—дузә.

Днйа щəм фланкəсе р'ож у дə'нəкə.

Днйа щəм wи чарде нисанейə.

Днйа злоґлийə.

Днйа qə глийа хлаз дьвьн?

Днйа Wанə,
Аґри иманə,
Һе навə Qаqьзманə.

Днйа wəки бьшəwьтə,
Гӧрзə гиһе wи т'əв т'ӧнə.

Днйа wəки дəwрəмишбə,
Тьштəки we те т'ӧнə.

Днйае тьште чəтьн əwə,
Мəрие ахмах сəрwер дькьн.

Днйае бьнһер'ə, йолə һəр'ə.

Днйае бьпьрс (бьшеwьрə)
Бь аqьле хwə бькə.

Днйае бьшеwьрə,
Диса аqьле хwə р'ек'əвə.

Днйае бьшеwьрə,
Ле пьрса хwə гəло бькə.

Днйае гьртиə йарə,
Һəма бəхте мьнр'а бу һəwарə.

Днйае тьштə дəwса нен нагьрə.

Днйае хравкə, авакə зманə.

Днйаеда бəре ав, паше нан.

Днйаеда бра дəст нак'əвə,
Нə те кьр'ин, нə те фротан.

Днйаеда дьзи йək, шофер дӧдӧ,
Мала wан пьшта wанə.

Днйаеда е пьшта мерьв дьшкенə
нанə.

Днйаеда жь гӧна грантьр тьштə
т'ӧнə.

Днйаеда—йək тӧ, йək əз.

Днйаеда кəсəк кəсəки четьр нинə.

Днйаеда кəсəки нəготийə—
Əва мала бебəхтанə (дəрəwанə,
дьзанə).

Днйаеда муе сəрийа ӧнда навə.

Днйаеда нане гəрм бина wи п'ьр'е.

Днйаеда т'ер хwəрьн т'ӧнə,
Ч̣ə'ве кəсəки днйайе т'ер навə.

Днйаеда хwəлие зə'фтьр т'ӧнə,
Мə'р тьрсə-тьрс дьхwə.
Дьве: —Хwəлие хлазбə.

Днйаеда һəр тьшт дəст дьк'əвə,
Хенжи де у бава.

Днйаеда чь бежи п'ире we һəйə,
Т'əне п'ире жьне т'ӧнə.

—Днйаеда чь зорə?
—Авə, ахə, нанə, байə.

—Днйаеда чь мраз хwəшə?
—Днйаеда сйарбун хwəшə.

—Днйаеда чь хwəшə?
—Ə'мьре бəнда бəндар'а хwəшə.

—Днйаеда чь ширьнə?
—Хəwе пештьр ширьн т'ӧнəнə.

Днйаеда шире мийа qəр дəрманə.

Днйаеда Wан,
Ахрдə иман,
Ай гди Ереван.

Днйайə: гə жер, гə жор.

Днйальке сəһ'əт,
Ахрəте жи—иман.

Днйаер'а к'арə,
Бəхте мьнр'а һəwарə.

Днйаер'а р'ок,
Qəбилар'а мəзьнəк.

Дон к'ətə ч'ьре.

Доне швана wəки зə'ф дьвə,
Швдара xwə дьхьн.

Доне мьн сəре мьн дьхə.

Дор qöла гöра т'ьжи həстöнə.

Дора к'е hат, əwe нане xwə лекə.

Дора ч'əма баг' мəкə,
həрче чуйи, ах мəкə,
Нəмəрда чрах мəкə.

Дора qöла мурийа мурьстанкə.

Дора qöла мурьстанга тьштə шин навə.

Доред гола
Гöл нəкьн,
П'ела чуйи
Сəр ах нəкьн.

Дост бь hерс дьбе у шəр' дькə,
Джмьн бь к'əн дьбе, т'имар дькə.

Дост əwə, мерьв дьгьринə,
Джмьн əwə, мерьв дьк'əнинə.

Дост əwə мəрийа бьдə грийандьне,
Нə кö бьдə к'əнандьне.

Дост навə джмьн,
Джмьн навə дост.

Дост р'ожа тəнгда бəлö дьбə.

Дост р'уйа дьнhер'ə,
Джмьн льнга дьнhер'ə.

Дост сəре мəрийа дьнhер'ə,
Джмьн льнге мəрийа дьнhер'ə.

Дост те мале,
Джмьн бəр дери дьсəкьньн.

Дост у джмьн—зманə.

Дост у джмьн р'ожа тəнгда к'ьвш дьбьн.

Дост у джмьне xwə фланкəс həв нас дькə.

Досте баве навə джмьне кöр'.

Досте дейə,
Р'əнг у р'уйə.

Досте кəвн бəрнəдə,
Досте т'əзə нəгьрə.

Досте кəвн навə джмьн.

Досте кəвн нəдə е т'əзə.

Досте кəвьн həспе зинкьрийə.

Досте лоqа həрт'ьм хəйда wи жь мəрьва həйə.

Досте тə жи змане тəйə,
Джмьне тə жи змане тəйə.

Досте т'əзə досте кəвьнр'а нəгöhезə.

Достəки бь хер дəh бав у бре бехер четьрə.

Достəки хер дəh бре бехер четьрə.

Дости-дости готи,
Джмьнайи джмьнайи готи.

Достийа р'аст чəтнаеда ə'йан дьбə.

Дк'ана Мəмойə,
Qальбəк сапонə,
Дö qöтие спич'канə.

Дк'анə, дö qальб сабун.

Дö ав дəwса нанəки дьгьрьн.

Дö ав—нанəк.

Дö бəре бьстана жи ль həв дьк'əвə.

Дӧ бзьне к'əсиб həбу, щи т'ӧнəбу хайкьра.

Дӧ бра бьвьнə т'əвайи
Гӧндəк пе нькарьн.

Дӧ бра жи хəйсəте wана нə йəкьн.

Дӧ бра пьшта хwə бьдьнə həв
We ч'йа wəлгəр'иньн.

Дӧ бра т'əне дькарьн həр'ьн шəр'е h'ьрч'е.

Дӧ бра чунə шəр'е h'ьрче.
Браки готə йəки, го:
— Пьш мьн нəр'əвə.
Го: — Кӧр'о, хӧ əз пьшта тəмə, хӧ пьшта h'ьрче ниньм.

Дӧ гӧлле wи щики нак'əвə (нак'əвьн).

Дӧ гӧр'оше сор нəhежəйə, насьт'ьрə.

Дӧда бьбhе,
Паше йəке бежə.

Дӧде нə бь йəки,
Йəки нə бь шəики.

Дӧ дəст бьбьнə т'əвайи,
We ч'йа hьлдьнə сəр ч'йайи.

Дӧ дəф, дӧ гопал,
Гəwра кор, Садьqе т'опал.

Дӧ диза лəвхьн həрда йəке бьшке,
Йан жи həрдӧе жи бьшкен.

Дӧ дин р'асти həв тен,
Йəк даре хwə бəр йəки вəдьшерə.

Дӧ дьл бьвьнə т'əвайи,
We ч'йа бьдьнə сəр ч'йайи.

Дӧ зəвəш дəстəки hатнə гьртьне,
həрде жи бьшкен.

Дӧ йазие баш щики навьн.

Дӧ кəwа нькари гӧлләкер'а дəрбазки.

Дӧ кӧндр дəстəки наенə гьртьн.

Дӧ леве тə həнə,
Дəве тə wəки гот,
Леве тə жи пер'а дьвежьн.

Дӧ мəри нькарьн р'əwша дьне бьдьнеда.

Дӧ мəри р'еда чун,
Wəки həвр'в саг'бьн,
həвале сьсйа хwəдейə.

Дӧ мəри р'əнгəки дьвьн,
Дӧ дьл щур'əки навьн.

Дӧ мə'сийа бьгьри, həрдӧ həвр'а дьчьнə т'аwəке.

Дӧ мьшк qӧлəке дəрк'əтьн, йəки готə е дьне:
— Тӧ жь к'ӧ hати?

Дӧ п'ийа, дӧ р'у,
Чар п'ийа, чар р'у.

Дӧ п'ост пəзəке дəрнае.

Дӧ п'ут капəк йан зедə бьхwи, йан нəхwи—йəкə.

Дӧ п'ьстə-п'ьст мала храб дькə.

Дӧ п'ьстə-п'ьст мала (маләке) храв (б) дькə.

Дӧ р'əфе тəйра щики данайньн.

Дӧ р'йа—дӧ р'о,
Чар р'йа—чар р'о.

Дӧ р'оже фланкəсе кəсəкир'а надуминə.

Дӧ са həв хəньqандьн, р'йа р'еwи р'аст бу.

Дӧ сə р'екеда həр'ьн, we həвдӧ бьхəньqиньн.

Дö сәре бәрана ситләкеда нак'әльн.

Дö сәре гопел һәнә.

Дö сәре че начә сәр бә'лгики.

Дö сәҟәте хwәде навьнә йәк.

Дö сәҟәт мина һәв ниньн,
Сәҟәтәкә сарә, йәкә гәрмә.

Дö хәбәра бьбһе,
Хәбәра сьсйа һежа бежә.

Дö хәбәре мәрие вьр'әк
Навьнә йәк.

Дö хорт пьшта һәв бьгьрьн,
We эле wәлгәр'иньн.

Дö ҟәве дин р'әх һәвр'а дәрбазвьн,
Ә'сә гәрә һәв вәгәвзиньн.

Дö чьлле ҟьрч'е һәнә,
Чьл шәви сәр к'еләке,
Чьл шәви сәр к'еләка дьн:
Чьлле—нер, чьле—ме.

Дö шер бь ҟәмдьке xwә һәнә,
Һаж мьрьна xwә т'öнинә.

Дö шәйи стәндийә,
Куч'ьк хәсандйә,
Авасик дайә, дәсте xwә шуштийә.

Дö qәбиле тәйра т'әв һәвдö навьн.

Дöа йәкә, навә дöдö.

Дöа к'әсиб к'усиба нәбийә.

Дöа ль щие xwә,
Шур жи ль щие xwә.

Дöа у дрозгә дь wә'де xwәда.

Дöа щие xwә дьгьрә,
Шур дәве xwә дьгьрә.

Дöакә де ҟәфт нфьр'е храва
баштьрә.

Дöдö шәрте жьнейә.

Дöә' мәлла нәбумә,
Бь ньфьр'е к'әшиш намьрьм.

Дöп'а xwәр'а дьxwәзьм, п'аки тәр'а
дьxwәзьм.

Дöр'а нәдә щәwаһьра.

Дöр'у-ә'бур дьвә.

Дöxwә у бир дькә.

Дöшьрмишбун ә'мьре мәрийа кем
(п'уч') дькә.

Дран бунә щот,
Нане мале кот,
Дран бунә сьсе,
Нан авитә бәр се.

Дран дәwса драна фрә дькә.

Дран днйае храв навә,
Кöрм дран храв дькә.

Дран кь эшйа,
Дәрман к'ешә.

Дран т'öнәвә, тә'ма дәве мәрийа жи
т'öнә.

Дран һәнә,
Нан т'öнә,
Нан һәйә,
Дран т'öнәнә.

Дране ләqйаи хера wи т'öнә.

Дране мерьв дешә, дәрхьн,
бавежьн,
Щиране мерьв храбә—к'очкьн һәр'ьн.

Дране мәрийа п'шруке (п'шрукеда) жи дьшке.

Дране тә дешә—бьк'ьшинә,
Жьна тә хравә—бәрдә,
Щинаре тә хравә,
Баркә жь щәм һәр'ә.

Дране фланк'әсе гәwриеданьн.

Дране һәспе ашьн.

Дране wи анщах теда чуйә.

Дране wи мәрийада һәр'ә, wе мәрийа бгәзә.

Дранәки һ'әзар тә'ми дьхwә.

Дранэш—дәрман к'еш.

Дранэшан—дәрманк'ешан.

Дрежо—һ'әйwано,
Кӧртько—шәйт'ано,
Нивчәйо—р'ӧһщано.

Дрәw нә хwәде qәбул дькә, нә ә'вд.

Др'и дьбә дар,
Wәй ль һ'але мәрие беwар.

Ду бе агьр навә

Ду к'ӧләка бәләнгаза һлнак'ьшә.

Ду тәнгайар'а фреqәтинә.

Ду тәнгасиар'а фрәйи һәнә.

Дуе кӧч'ьке фланкәсе нәтәмьрийә.

Дуе к'ӧләка мәрийа башqәйә.

Дуе к'ӧләка фланкәсе тәмьри.

Дуе мала хwәйә.

Дума дьзие кьнә,
Минани сийа бьшкӧле.

Дума дьзие-qавие кьнә.

Дума мәрие дәрәwин кьнә.

Дума (думка) дне (днйае) дрежә.

Думайка дне дуайи һат.

Думан жь гӧрар'а дә'wатә.

Думан һәбьн,
Гӧр гәләкьн.

Думан хwә ль ч'йае бльнд дьгьрә.

Думане гьртийә сәре фланкәсе.

Думәqәск һелина хwә малада чедькә.

Думка дне qәтандийә.
Һ'әму тәрьк ле qәтйайә.

Думка дреж дьгьһижә гәлә (һ'әму) мраза.

Думка зӧлмк'ара кьнә.

Думка мәрие нәһәq кьнә.

Думка неч'ирвана кьнә.

Думка тәнгие кьнә.

Дуп'ьшке хwә да наве,
Же дьхwәзә ә'забе де у баве.

Дур бә, дер бә.

Дур бьфькьр,
һур бьфькьр,
К'ур бьфькьр.

Дур гәр'йам незик дит.

Дур гәр'йам, незик р'асти мьн һат.

Дур ә'бур дькә,
Ле сәр мә дьә'wтә.

Дур к'әти, бир дьки ида.

Дур р'удьни,
Незик дьә'wтә.

Дур һатийә незик,
Незик—р'ә'ма хwәдейә.

Дур һәр'ә,
Дӧрӧст (друст) вәгәр'ә (wәрә).

Дур һәр'ә, р'аст wәрә.

Дурва дәнге дәфе хwәш те.

Дурва һ'ӧрмәт дьк'ьшинә.

Дурва ч'ә'ве хәлqе дьр'ьжә,
Незик ч'ә'ве хwәйи.

Дурва ч'ә'ве хәлqе дәрдьхә,
Незик—е хwәйи.

Дурә, к'урә, нае готьн.

Дури бь нури.

Дури гӧһавә,
Незики ч'ә'вавә.

Дури дәлев хwә п'ехаскә.

Дури мә'ра һәр'ә, wәки жә'ра мә'ра хwәр'а нәк'ьр'и.

Дури мьн к'әвә,
Тәнйа дони, мьн нәгәр'ә.

Дури мьнвә,
Мьн гәрм накә,
Незики мьнвә,
Мьн гәрм накә.

Дури ч'ә'ва,
Дури дьла.

Дури эгьр к'әвьн,
Приске бьк'әвьнә мә жи.

Дуро-нуро.

Дь даwа мьда р'уньштийә,
Бь р'уйа мь дьләйзә.

Дьбе, апе кал р'о ч'ә'ва нәдьдит,
Шәв ч'ра һьлдьда дьза дьгәр'йа.

Дьбе: — Дне чаwа зани?
Дьбе: — Wәкә дьле хwә.
— Ле дьне чаwа дьбини?
Дьбе: — Wәкә ч'ә'ве хwә.

Дьбе: — Әw чийә?
— Qә тьшт т'ӧнә, баqе нисканә.

Дьбен—мә'ри ог'рә.
Qәт нәбини жь wе жи четьрә.

Дьве: — Баво, дәвә һатийә капекәки.
Дьве: — Баво qӧрба, капек т'ӧнә.

Дьве: — Баво, мьнр'а дьвен, дране тә нә тужьн,
Wәрә дране мьн тужкә.
Дьве: — Лаwо, әw нә дранар'аньн, пьштер'аньн,
Йан мәрие тә һндькьн.

Дьве, бәнушт дәрманә,
Ле нә сәва һ'әму дәрданә.

Дьве: — Дае, тә'ма шорбе т'ӧнә.
Дьбе: — Лаwо, р'ун те т'ӧнә.

Дьве, дик нәвә джмьне мәрийа,
Бу джмьне мәрийа,
Ахьр wе ч'ә'ве мәрийа дәрхә.

Дьве: дьчьнә нава к'әра,
Тинә п'әра.

Дьве: — Әв бәрхә чьма wа бәләнгазә?
Дьве: — Мeжокә.

Дьве, әз нә чумә щнәте,
к'әра мьн дьве, wәрә мьнбьвә щнәте.

Дьве: — Әзе гӧһе тә бьгрьм, тә бь днйае бьгәр'иньм,
Дьве: — Нә тӧ жи бь мьнр'ани.

Дьве: — Әwи ә'wьри баран нае.

Дьве: — Жьжу wәрә сәр халиче.
Дьве: — Халичә звьрә, наем сәр.

Дьве: — Звьстан чь ма?
Дьве: — Р'о, дә'нәк.
— Э,—дьве,—Әw жи хел у зәманәк.

Дьве, кӧ нав дне бум,
Нав мал у зер'е хнебум,
Ахьр, дьве, фьне бум.

Дьве: — Куч'ьк, чьма дьә'wти?
Дьве: — Әз гӧра дьтьрсиньм.
— Э, дьве, чьма шунда вәдьк'ьши?
Дьве: — Әз хwә жи дьтьрсьм.

Дьве, лаwо, һәчка шинә, бьчьн—
бинә,
Дайка тәе дабәлинә.

Дьве—Мьн хәwнәк дийә.
Дьве — Хwәде херкә.
Дьве-Аqубәта де у баве тә хербә.

Дьве: — Мьрьн һәqә, нәһәqә?
Дьве: — Нәһәqә, һәма хер у нәһәqә.

Дьве,—Оро, фланкәсе мә ч'еләка
сорә,
Шире хwә дьдә,
Аг'риеда льнге хwә ледьдә.

Дьве: — П'адша мәзьнә.
Дьве: — На, щәм мьн йәкә.

Дьве: — Р'әше шәве, к'е тә кьр?
Дьве: — Мьн хwә-хwә хwәкьр.

Дьве: — Р'ьзма мәйә.

Дьве, сәре мә'си бәрдайә, поч'а
мә'си гьртийә.

Дьве—тӧ чьма хизани?
Дьве — Мьн ньзани.

Дьве, фланкәс, бәр дәфа бе дәнг
дьр'әqьсә.

Дьве: — Фланкәс qолайиә.
Дьве: — Дә п'акә, wе дәва мәр'а
п'ийа баркә.

Дьве: — һәрче мьн кьри,
Мьн т'ьре бае бьри,
Ле банге мьн һ'әсавкьри.

Дьве, ч'ә'ве кор дьлопәк ле һат.

Дьве, эл мака мәрийанә.

Дьве: — Qавар'а нәкә qалә, wе тә
к'уси, мә'сиа бькә фә'лә.

Дьве, wәки мәри сира нәхwә, бин
мәрийа нае.

Дьве: Wәрә, әз тә бьвьм щнәте,
Дьве: — Иро нә р'ожа мьнә.

Дьвежә, зйана хwә дьвинә,
Паше п'ошман дьвә.

Дьве жьн жьна зӧр'нәчи, тӧ һини
листка буйи?
Дьве: — Ле шӧхӧле мьн чийә?

Дьвежьн р'о дьчә, qәда начә.

Дьвежьнә мьртьва:—
— Т'ӧнә,
Әw дьве: — К'а бьдә.

Дьвен: Мала буке дәф у зӧр'нә,
Мала зә'ве һаж пе т'ӧнә.

Дьвә к'әргите һ'әму т'әвна.

Дьвә мер мезинеда wәкә һәв дәрен,
Ле мераниеда—на.

Дьвә ньрх дьк'әвә гӧнд.

Дьвә щәм фланкәсе qимәте wи
свьк бә,
Ле щәм хәлqе qимәте wи гәләки
гранә.

Дьвини, бир¯ тини.

Дьгәр'ә нав гӧндда **ша**,
Наве мере we П'аша,
Малда т'ӧнә ч'ич'кә т'**оза** **аша**.

Дьз бе шоп набә.

Дьз бәр диwарар'а дәрбаз дьбә,
Занә диwаре сәрда бьЋәдьмьн.

Дьз гӧне йәки һлтинә,
Мәри жи һәнә гӧне Ћәзари һлтинә.

Дьз дьбежә: „Әзе һәр'ьм бьдьзьм,
һәрге дитьн, әзе бежьм әзьм, һәрге
нәдитьн, әзи дьзьм".

Дьз дьза нас дькә.

Дьз дьзә, чь һекәкә,
Чь гамешәк.

Дьз, дьзәки (дьзәкә) исаф.

Дьз дьзие дькә,
Дьве: „Мьн Ћәнәке хwә кьр".

Дьз дьхwәзә щие тә'ри сәр wи
р'онкайибә.

Дьз жь дьз дьзи,
Ә'рд у ә'зман т'әв ләрьзи.

Дьз жь малебә,
Гае к'ӧләкер'а дәре.

Дьз жь малевә,
We га к'ӧләкер'а дәрхә.

Дьз жь сйа хwә дьтьрсә.

Дьз жь сйа хwә хулли дьвә.

Дьз йәкә, р'е Ћәзар.

Дьз к'этә мале,
Хwәйе мале әw бәрда,
Дьз әw бәрнәда.

Дьз ль һәвк'этьн,
Шә'дә п'ьр' дәрк'этьн.

Дьз незики т'әшта вала набә.

Дьз нә мала бре занә, нә мала
щинер.

Дьз пе дьзие навә мал,
Ле мала храв дькә.

Дьз р'екеда дьчә, хwәйи Ћәзар
р'йада дьчә.

Дьз у малхwе бунә шрик,
Га дь к'ӧләкер'а дәрбаскьрьн.

Дьз хәйсәте дьза занә.

Дьз хӧрмалә,
Дәргәван бәталә.

Дьз һат, р'ур'әш чу.

Дьз һәбьн (һәвьн),
Шәвәр'әш гәләкьн (зә'фьн).

Дьз һивәр'она Ћьз накьн.

Дьз һивийа һивейә, к'әнге һәр'ә ава.

Дьз Ћәта дьчә дьзйа хwә тинә,
Ч'әрме анийа wи дьqәтә.

Дьз Ћәwале дьза занә,
Qав Ћәwале qава занә.

Дьза мал т'аланкьр,
һежа шуре хwә каланкьр.

Дьза т'ьре днйа дьзә,
Qав т'ьре днйа qавә.

Дьза т'ре кәла мала баве wанә.

Дьза чь дьзи
Пер'а ләрьзи.

Дьза qӧтийа йәки дьзи,
Хwәйе qӧтие дьза к'әнийа.
Йәки го: — Чьма wан дьк'әни?
Го: — К'лит щәм мьнә.

Дьзар'а бьгәр'и, те дьзие һин бьби.

Дьзе беисаф гӧрә.

Дьзе бостана,
К'ьвш дьбьн (дьвә, дьвьн) звьстана.

Дьзе бьри жь wи п'ошманә,
Xwәйе hәрча майи wи п'ошманә.

Дьзе звьстана к'ьвш дьвә паиза.

Дьзе нәгьрти, слт'анә.

Дьзе паиза звьстана ль xwә мькӧр'те.

Дьзе hавина звьстана те к'вьше.

Дьзе hека дьбә дьзе ч'еләка.

Дьзе hеке жи дьзә,
Е hәсп жи дьзә.

Дьзе Шә'ме чь дькьр,
Бе исаф нәдькьр.

Дьзәк дьк'әвә маләкә к'әсив,
Xwәйе мале дьве,
— Бьвә, бьвә,
Дьз дьве: — Т'ӧ бәрәк'әта мала xwә бежә,
Вра нивә, әзе hәр'ьм щики дьн.

Дьзәк чу маләке, xwәйе мале го:
— Дьзо, hлдә xwә.
Дьз го: — Тӧ авайа мала xwә бежә.
Әз вра hлнәдьмә xwә,
Әзе hәр'ьм щики дне hлдьмә xwә.

Дьзәки ӧсанә,
Карә мьрийа бьшелинә.

Дьзәки ӧсанә,
Карә hәр'ә нәфәре мале жи бьдьзә.

Дьзәки ӧсанә,
Карә ч'ә'ве мәрьв гьредә,
Гаки бьвә,
Йәки бьhелә.

Дьзәки ӧсанә,
Мьрие гор'е дәрдьхә.

Дьзәки ӧсанә,
Чь кәвьри hьлди, бьнданә.

Дьзәки ӧсанә,
Wәки бәр щьнйазе мьрйар'а hәр'ә,
We тьштәки бьдьзә.

Дьзәки ӧсанә,
Wәки дьзийа хәлqе нәкә,
We дьзийа мала xwә бькә,
Бьвә вәшерә.

Дьзи, дәрәw сйа бшкӧланә.

Дьзи жи гәрә исафи бе кьрьне.

Дьзи жь малевә, ч'арә навә.

Дьзи жи гәрә исафи бе кьрьне.

Дьзи—ог'рсьзи.

Дьзи п'еше куч'ьканә.

Дьзи—сәк'әсьзийә.

Дьзи те т'әркандьне,
Qави те т'әркандьне,
Ле зман нае т'әркандьне.

Дьзи фланкәса навә, дьве:
— Һ'әрамә.

Дьзи хӧмалә,
Дәр-дәшт бәр бәталә.

Дьзи хӧмарә,
Сәрбәсьн, пьшбәсьн бәталә.

Дьзи чьл шәвә.

Дьзи-qави бре hәвә.

Дьзи, qави наст'ьрә.

Дьзи, qави чьл р'ожи дьк'ьшинә, дәрте дне.

Дзик hәйә—мераникә.

Дьзйа капекәки жи бьки,
Йа ҟәзари жи бьки, йәкә.

Дьзйа мала wи дькьн,

Паше дәре хwә дадьдә.

Дьзо, дьзәки исаф (инсаф).

Дьзо, дьзо,
Баһара тә пайизо,
Wape тә qизо,
Фәрәqа тә дизо.

Дькарә баре ҟәфт к'әра бьвә.

Дькари р'ае мала хwәкә.

Дькә ахин—бәне пьште дьqәтә.

Дькә ч'ьр'ка щьна.

Дьки гази, дәнг дьк'эвә знара.

Дькьмә сәрк'әлә, дьбә qуш.

Дькьн сәр дик һек бькә.

Дьк'әви гӧнда глйа зйар'а пьрскә,
Йане жи жь мәрие дин.

Дьк'ӧтә зьк,
Дешә пьшт.

Дьл бәр һәв надә.

Дьл бинә тә'мул бькә,
Щәгәр бинә тәйамиш бькә.

Дьл бь дьл р'е һәйә.

Дьл бь кӧл, брин щотьн,
Мә'ние к'ур наенә готьн.

Дьл дьк'эвә пәсарйа жи.

Дьл, дьл,
Мразе бе дьл,
Мина красе бемьл,
Мина баг', баг'е бегӧл.

Дьл дьхwәзә, ле хwә бәйан накә.

Дьл джмьнә,
Зар—достә.

Дьл кәвьр нинә,
Ле гӧле назьктьрә.

Дьл кӧ к'әге ч'арә набә.

Дьл кӧ фрә бит,
Мал т'ьжи р'ун бит.

Дьл кӧ һәйә мина агьре гӧр'ә.

Дьл кӧ һәйә шушәйә,
Тәрк ле к'әт qәнщ набә.

Дьл кӧ һәйә шушәйә,
Шкәст, нае щәбрандьне.

Дьл кӧ һәйә шушәйә,
Шкәст, нащәбьрә.

Дьл кӧ qӧсйа р'аст навә.

Дьлк'әти чьqа хравбә,
Бои хwәсти бәдәwә.

Дьл к'әтийә сәргин,
Сәргин дьл к'әтийә, дьл нәэшйайә.

Дьл начә баг'е бе гӧл,
Хwәде һасьл нәкә мразе бедьл.

Дьл нә сфрәйә, мәри бәр ҟәмушка вәкә.

Дьл нәqӧсинә,
Qӧсйа—нащәбьрә.

Дьл пир навә.

Дьл р'а пе навә.

Дьл р'йа дьла тәнгә.

Дьлсари бь агьр гәрм набә.

Дьлсәҟәта бәндайә.

Дьлт'ере ч'ә'в брчи.

Дьл т'ӧ дина наҟәбинә.

Дьл т'ö щара пир навə.

Дьл фрəбə, р'е фрәйə.

Дьл-хатьр же хwəст.

Дьл һәйə агьрə,
Агьре дьл чәтьнә.

Дьл һәйə голар'а шелу навə,
Дьл жи һәйə бə'рар'а шелу дьвə.

Дьл-һ'наве пез шван дьхwə.

Дьл—һ'наве пəзе п'ара швинә.

Дьл шкенандьне шунда ләвһатьн
бəталə.

Дьла гəр'йам,
Р'асти храва һатьм.

Дьле бе дьл,
Нона красəки бемьл,
Нона гаки бе щьл.

Дьле бе хəм т'öнə.

Дьле брин эгьр сəрда накьн.

Дьле бриндар дəрзийа ленахьн.

Дьлę бьтьрсə
Синге qəрqаш нькарə р'амусə.

Дьле де доте жи һəв дьминə.

Дьле де wəкə бə'ре.

Дьле дост навə джмьн.

Дьле әшq пир навə.

Дьле исанәт шушәйə, шкəст—дьшке

Дьле исан wəхта бьхwəзə,
Дькарə ч'ие дайнə сəр ч'ие.

Дьле йəки жь йəки нəхwəш бу,
хəwне храб дьдит.

Дьле йəки йəки нəхwəш бу,
Т'ьме хəwне храв ле дьдитьн.

Дьле йəки йəки нəхwəшвə,
Хəwне храв ле дьвинə.

Дьле йəки к'әтə кəвьрəки
(сəргинəке),
Һ'әфт сала хwəр'а гəр'анд.

Дьле йəки һəбу гоште к'әра хwə
бьхwəра, дьго:
— Г'öһе к'әра мә бина г'öһе
к'еврушканə.

Дьле кəвание бьхwəзə, һəрр'о жи
хwəрна мəрийа к'атəйə.

Дьле кəвание, wəки нәәшә,
Чь бьхwəзə we öса жи бькә.

Дьле кəси р'әш мəкə,
Тə кö р'əшкьр, бехəм мəвə.

Дьле кöл агьре wи гöр' накьн.

Дьле кöл,
Бəр бьви бьлбьл,
Нькари бьки ә'дьл.

Дьле кöл чьqаси шавə жи, кöла
wийə к'ьвшə.

Дьле к'е мə'сийа дьхwəзə, хwə ль
аве дьхə.

Дьле к'е сəва к'е дьшəwьтə?

Дьле к'әсиба (к'әсив, к'әсива) фрәйə.

Дьле к'әсива фьрәйə, тьшт теда щь
навə.

Дьле мер ә'йнәйə,
Дьле жьне щəрмәйə.

Дьле мера гəрə бə'рбə.

Дьле меван жь меван нəхwəш бу,
Ле дьле хwәйе мале жь һəрдöа жи
нəхwəш бу.

Дьле мерьв нəшəwьтə, гри
нае.

Дьле мәрийа кöшнасе һәбә, дьве—
һарә.

Дьле мәрийа р'әһәтвә,
Дәве мәрийа к'әнә.

Дьле мәрийа сәр к'әда мерьв
(мәрийа) нәшәwьтә, дьле кәсәки
(хәлqе) qә нашәwьтә.

Дьле мәрийа хәлqе нә хwәшвә,
Хәwнәр'ожка мәрийа дьвинә.

Дьле мәрийа һәйә, бә'рә,
К'а мер, wәки һәму глийа һлдә.

Дьле мьн бра теда бә,
Мина сла q.на гедабә.

Дьле мьн дьгәр'ә,
һәма дәсте мьни кьнә.

Дьле мьн жә'рә,
Красе мьн шә'рә.

Дьле мьн кöл брине щотьн,
Мә'ни к'урьн наенә готьн.

Дьле мьн кöле хwәшә,
Wи нәхwәшә.

Дьле мьн мала мьнда щи навә.

Дьле мьн п'ьра һәщийа,
Мьн сәрда дани, бьнда һәдьми,
һьлшийа,
Кәс навә һәвале к'әтийа.

Дьле мьн сахә,
Ле заре мьни храв.

Дьле мьн фрәйә,
Ле дәсте мьнда т'öнә.

Дьле мьн фрәйә,
Щеба мьн т'öнәйә.

Дьле мьн һәйә,
Щева мьн валайә.

Дьле мьни кöлә,
Тö дьнә'ли?

Дьле навбәчи (нәвачийа, нәвәчийа)
фрәйә.

Дьле нази нагиһижә мрази.

Дьле назьк—
һиви мразе хwә нәкьрийә.

Дьле р'әһәт исанәт щаһьл дькә.

Дьле саг' бавежи нава эгьр, агьр
пе нак'әвә.

Дьле саг' пе балт'а жи нашке.

Дьле се савер' (савер'да) хwәш
дькә.

Дьле се савер'е хwәш дьки?

Дьле се саверр'а хwәш дьбә.

Дьле се һәстуйа ша дькьн.

Дьле тә те һәйә, бьхwә, нәһевшинә.

Дьле тәньк нагьһә мраза.

Дьле тьрсок (тьрсонәк) синга
(синге, синген)
Гәwьр набинә.

Дьле т'жи хәмбә, әw хәнщәрә.

Дьле фланкәсе кәвьрә.

Дьле фланкәсе п'ьр'и бә'рә.

Дьле фрә пир набә (навә).

Дьле хайнан,
Хан набьн.

Дьле хәватчийа фрәйә.

Дьле хәм теда, хwәде шакә.

Дьле хwә бәр һәму кәси
(Мәрьва) вәнәкә.

Дьле xwə жь щинаре xwə мəкə.

Дьле xwə зəр дькə.

Дьле xwə сахкə—
Һəвале xwə бьсперə xwəде.

Дьле xwə стəнд,
Мраз пе нəкьр.

Дьле xwə һавьжи берйа щинара мəкə.

Дьле һəркəси сəр к'əда wи дешə.

Дьле Һəму мəрийа жи дəрд һəйə.

Дьле ша һаж дьле кöл т'öнə.

Дьле шван бьхwəзə,
Маст жь нери чедькə.

Дьле шванəки к'əт пəсарики,
Һəфт сала п'ашьла xwəда xwəйкьр.

Дьле швен бьхwəзə
Жь гöне нери дəлəмə че дькə.

Дьле шкəсти говəнде нагəр'инə.

Дьле шкəсти ширəт бəрга тьштəки нагьрьн.

Дьле шкəсти ширəт we чь бə?

Дьле щаһьла тəнькə, чаwa бəлге гöле.

Дьле щмаə'те фрəйə.

Дьле эшйаир'а сир пиваз ле навə дəрман.

Дьле qəлп т'əлəлока эгьрə.

Дьле wи агьрə,
Wəки дайни нава кəвьра дьҺəлə, дьмашə.

Дьле wи балт'узе гьртийə,
Мə'нйа жьна xwə дьгəр'ə.

Дьле wида тьштəк т'öнə,
Йа wи чьк һəйə зманə.

Дьле wии дəwлəтийə.

Дьли дьлxwəз,
Нан у пиваз.

Дьли кöл,
Хвтани мьл.

Дьли мина **һнгьвə,**
Ле зьке wи щəwьрке куч'ька тeданə.

Дьли нəйи к'афьрə,
Нəйи сöрманə.

Дьли р'əшə,
Дəви бəшə.

Дьли р'əшə,
Драни бəшə.

Дьли р'əшə,
Леви шайə.

Дьли шабə,
Дəви к'əнбə.

Дьло, тö хош мəск'əни (мьскəни),
Жь хəман хали нини,
П'ьр'ə'щеб (кö) тö дьк'əни.

Дьло, ти кöли,
Змане xwəйе xwəр'а бьлбьли.

Дьльк к'е бьбьжə,
Ч'ə'вьке wан бьр'ьжə.

Дьльке мале,
Дəбара мале.

Дьльке р'əманə,
Гəр'йа дьк'ан дьк'анə,
Бəласəри-зманə.

Дьлэша (дьлэшийа)—дьлдешə.

Дьмьрьм, дьбə'щьм щəһ (жи) дьве:
— Əз брьнщьм.

Дьмьрьм, намьрьм,
Дьбежьм, нькарьм бежьм.

Дьмьрьм, намьрьм,
Дьбә'щьм—нькарьм бежьм.

Дьмьрьм, намьрьм,
Дьпьжьм, нькарьм бежьм.

Дьмьс qат'ьх т'әв һәвдö кьрийә, дьгьри,
Дьве, жь һәв башqәкьн.

Дьнг, дьнг дә'wәтә,
Нан у гошт һ́ьсрәтә.

Дьнгьл-дьнгьл дә'wатә,
Нан у гошт һ́зрәтә.

Дьр'есә, ба жи дьдә.

Дьсәкьнә, дьсәкьнә, паше дьве:
— Дәвә.

Дьст'ини—дьвини, дьфроши—ьнда дьки.

Дьхәвьтә бадиһәwа,
П'әрәти дьшо сәр ч'ә'ва.

Дьхwә дьгьри,
Нахwә дьгьри.

Дьхwә мерани,
Р'адьбә жьнани.

Дьхwә—нашекьринә.

Дьхwәзә дара бьбьр'ә,
Ьалт'ә т'öнә.

Дьхwәзә кар хәзалер'а бьгьһинә,
Льнга жи дин дькә.

Дьхwәзә—мәдә,
Дьстинә—надә.

Дьхwәзә мәша wәрдәке һәр'ә,
Ле һәма хwә хwә qжькә.

Дьхwәзи мәша qазе һәр'и,
Льнге тәе бьшке.

Дьхwәзи, сәр ч'ә'вәки мьн,
Нахwәзи, сәр һәрдö ч'ә'ве мьн.

Дьхwәзи, тә бьдьмә бе?

Дьхwәзи чеки т'ор'е,
Пешда бьхwәзә оѓре.

Дьхwәзи эша драна хлазви,
К'ок'а wи бьдә тә'ве.

Дьхwәст бьвә мир,
Ле к'әтә бьн нир.

Дьхwәстьн һәспа сол бькьн,
Льнге к'әра бльндкьрьн.

Дьһельм—гәни дькьм.

Дьһельн куч'ьк бенә бәр дәре мәрийа,
Наһельн мәрьве пиан бенә бәр дәре мәрийа.

Дьчә бәр ч'әм, дьве:
— Хwәде тö мьн хлазки,
Wәхта жь аве дәрдьк'әвә,
Хwәде хwә бир дькә.

Дьчә мьн бир дькә,
Те, мьн бир тинә.

Дьчә сәр аве,
Ав ле дьмьч'ьqә.

Дьчә сәр аве т'и вәдгәр'ә.

Дьчи бажер, ч'ә'вәкинә,
Тö жи ч'ә'вәки хwә гредә.

Дьчи гöнда пьрсе зар'а бькә.

Дьчи гöндәки гьшк ч'ә'вәкинә,
Тö жи ч'ә'ве хwә гредә.

Дьчи йола wи,
П'екә сола wи.

Дьчи к'едәре xwәр'а маләке чекә,
We банде (ә'сә) кери тә бе.

Дьчи, к'еләка щинаре qәнщ дайнә.

Дьчи к'ижан гӧнди,
Навәки qәнщ xwәр'а бьhелә.

Дьчи мала xwә,
Кевьр нәрмтьр бьби мала xwә,
Зраре же набини.

Дьчи мала xwә, hнәки сәбьр бькә.

Дьчи сәр шине,
Wәки грие тә нае,
Йан щинаре храв текә бира xwә,
Йан жи шване нәзан,
Wәки грие тә бе.

Дьчи хазгиние qиза
Бәр ч'ре ле мәнhер'ә.

Дьчи щийа сәр наве хәлqе нәчи.

Дьчи щики һ'әлали дьхәбьти,
Һ'әрами xwә нәгәр'инә.

Дьчьм аш—хәраб дьбә,
Дьчьм кание—заhа дьбә,
Га дьстиньм—дьбә гольк,
Гәньм давежьм—дьбә шольк.

Дьчьм аше хәраб дьби,
Дьчьм каhни зӧhа дьби,
Бедәwләти wha дьби.

Дьчьм (ә) бәр ч'әма ч'әм мьн
дьмьч'ьqә (дьмьч'ьqьн)

Дьчьм мале хәраб дьби,
Дьчьм каhни зӧhа дьби,
Бедәwләти waha дьби.

Дьчьмә бәр мәшке,
Qам—qӧдуме мьн дьшке.

Дьчьмә бәр тә'ште,
Тә'ште чьqа мьн. xwәш те,

Дьчьмә бәр мәшке,
Qам-qӧдуме мьн дьшке.

Дьчьмә чоле,
Жь мьнр'а дьве-Һ'ӧсәйн аг'а сйаре
Севе,

Темә мала xwә,
Һ'аша, мьнр'а дьве-Һ'ӧсәтьр'әк.

Дьчьн мала мьри,
hәркәс дәрде xwә дьгьри.

Дьәwринә,
Xwә-xwә дьбанинә,
Ьса дькә, кӧ же нәр'әвә.

Дьqәwьмә сәд мәри щики т'опбьн,
Мәрик пе глики wана жәв бәлакә.

Е

Е аве дьтьрсә, р'асти агьр те.

Е аведа дьхәньqә
Дәсте xwә даве шәл-п'әла.

Е анәмәтә ӧндакә,
We дәрге дожедавә.

Е атикә лейә,
We hәр'ә р'ейә.

Е аhьл бәхте wи пер'а аhьл дьвә,
Мина qәйка сәр аве к'әвә.

Е аqьл дьхәвьтә,
Е дин дина xwә дьде.

Е аqьл р'йа хwə дьзанə.

Е аqьл һавине к'аре звьстане дькə.

Е аqьл шöхöл дькьн,
Е дин жи динанийа хwə дькьн.

Е аqьле хəлqе йолə дьчə,
Т'ö мал хwəр'а нəкьрийə.

Е аqьле wи кемə,
Р'йа кьн дреж дькə,
Шöхöле свьк—гран дькə.

Е бал дин р'удьни, дин дьбə.

Е баwəр накə, жь wи вəгəр'ьн.

Е бе бра нона кöнде кори бəр кəвьра.

Е бе думайи нəдити, qəнщие бəре ьл бире нает.

Е бе ə'бур хwə текьнə К'əйран qöрбан жи,
Нане wан нае хwəрьне.

Е безöр'əт к'ока wи т'öнə.

Е бе зöр'əт наве wи жь дне те һлдане.

Е бе сəр мале,
Бəлəнгазе мале.

Е бефə'м пир навьн.

Е бефə'м свə, эвар щəм wи йəкə.

Е бехəми мьрийə.

Е бехирəт днйа сəр гöһе wи мешə.

Е беч'арə п'ьнщар'е бе хwе жи карьн бьхöн.

Е беч'арə п'ьнщар'е зə'ф дьхöн.

Е бешəрм сəд щари жи т'укеи, диса шəрм накə.

Е бешəрм wəки т'уи р'уе wанкьн,
wан т'ре баранə.

Е бəдəw дьвен һиве; „Тö дəрнəе,
əзе дəрем".

Е бəдəw красе wан кьнə.

Е бəйани, жер'а бьки мала мирани,
Ахьрсонги п'ошмани.

Е бəлəнгаз р'ур'əшьн.

Е бəр буке нəһат, паш буке нае.

Е бəрдьде жи гази хwəде дькə,
Е дьр'əвə жи гази хwəде дькə.

Е бəр кае,
Кəс (к'əс) пе накə р'ае.

Е бəр мьрьне,
Мьрйа дьвиньн.

Е бəр нəхwəша
Хwə-хwə нəхwəшə.

Е бəрхwəнəк'əти кал навьн.

Е бəре хəвəр дьдə,
Ньзанə е пашие чь бежə.

Е бəре хwə бьдə бе
Т'уке вəгəр'ə сəр ч'ə'ве wи.

Е бəре чу сəфəре
һат диса əw к'əре бəре.

Е бəре чун свдəре.

Е бəтал т'ьме бəр сиедайə.

Е бəхт мразе qиз-хортада хəвəрдə,
Wе агьре дожеда бьшəwьтə.

Е бəхте хwə дьр'əвə,
Т'əхте хwə жи дьр'əвə.

Е бəхте хwə нəр'азийə,
Хwəде жи wи нəр'азийə.

Е бә'лгие бука бьвә,
Гәрә һаж һәсп у зине хwә һәвә.

Е бә'ре хласкә,
We голе жи хласкә.

Е бә'ре'а дәрбаз дьвә,
Жь ч'ем хофа wи т'öнә.

Е бибәре бöхwә,
Дәве wи we бьшәwьтә.

Е бибәре дьхwә,
Дәве wи дьшәwьтә.

Е бльнд дьфьр'ә,
Алчах дьк'әвә.

Е бльнд красе wан кьнә.

Е бона хәлqе дьгьри, кор дьбә.

Е брчийа мьрийә.

Е бу һәвале г. йа, дьвә г..

Е бу һәвале дәвәчийа
Гәрә сәр шемика wи бльндбә

Е бу, we һәр'ә.

Е бьвә мәрийе мьр'тьва,
Гәрә п'арсе бьгәр'ә.

Е бьвә һәвале парийа
We зу бьхәйдә.

Е бькә гöр'а нәфьсе,
We тек'әвә К'әфсе.

Е бьк'ьр'ә п'ошманә.
Е кö дьфрошә жи п'ошманә.

Е бьн дәнге хwә накә,
Е сәр дькә wажәwаж.

Е бьн дьә'дьлә,
Е сәр наә'дьлә.

Е бьн дьсәкьнә,
Е сәр насәкьнә.

Е бьне бәроше бьхwә
Дә'wата wида бәрфе бьбарә.

Е бьстинә жи п'ожманә,
Е нәстинә жи п'ожманә.

Е бьтьрсә навә базьрганбаши.

Е гәләк зар'е wи һәнә
Кöле wи, дәрде wи һәнә.

Е гәләки дьхәвьтә
Красе шә'р хwә дькә.

Е гәләки пәсне хwә дьдә,
Дьк'әвә бьн дәйна.

Е гли да у кьр мерә,
Е гли да у нәкьр к'әре нерә.

Е глие мәзьна нәкә,
We бр'чина бьмьрә.

Е глие хәлqе тәр'а гот,
We глие тә жи хәлqер'а бежә.

Е глийа һуркьн,
Е глийа гьркьн, фланкәсьн.

Е гор'-гор' дькьн,
Щие wи ә'рд у ә'зман т'öнәйә.

Е гор'а мерьв дьк'олә, мәрьве wийә.

Е гор'а мәрийа (һәвала) дьк'олә,
(Әw) Хwә-хwә дьк'әве.

Е гор'а хәлqе бьк'олә,
Әwе бьк'әвә нав.

Е гот у кьр, әw мерә,
Е qәт нәгот у кьр, әw шерә,
Е гот у нәкьр, әw к'әре нерә.

Е гöмана һәвала,
We һәр'ә мал вала.

Е гöмана хwә нәдә сәр хwә
Т'ерхwәрьна wи т'ьнә.

Е гөр бьтьрсә,
Навә швана.

Е гөра бьтьрсә,
Ньказә пез хwәйкә.

Е гөра дьтьрсә
Ньказә кәре пез хwәйкә.

Е гөр'а мәзьна бькә,
Льнге wи кәвьра нак'әвә.

Е гөр'а мәзьна накә,
Льнге wан кәвьра дьк'әвә.

Е гөр'а мәзьна нәкә,
Дәре һ'әфт зиндана wе бе гредане.

Е гөр'а мәзьна нәкә,
Сәре wане кәвре Сәлиме к'әвә.

Е гөр'а нәфса хwә бькә
Дьле wәлатәки хwә дьһелә.

Е гәр'йайи, дьр'йайи фланкәсә.

Е гоше гөнда и өнда.

Е гошт дьхwә,
Әw qәдре гошт занә.

Е г. дьхwә, гәрә
К'әвч'ие wи пер'абә.

Е дайи занә,
Е хwари чь занә?

Е дайи занә чь дайә,
Нәдайи чь занә?

Е дәвәр'у к'әтийә
Агьр сәрда батийә.

Е дәйна дькә
Гәрә wәкә qәwата хwә дәйнкә.

Е дәйна натьрсә,
Хwәде жи натьрсә.

Е дәйндар р'уе wи нагьрә, мәрийа бьнһер'ә.

Е дәнге мәзьна нәбhе,
[illegible]ре wи [illegible]ое

Е дәроа джмьне хwә ньзанә, мьриинә.

Е дәрбәке к'лита дине хwә шкенанд, ида ньказә бьщәбьринә.

Е дәрбәке сәр щәwер'а бандза,
Карә һ'әрр'о жи бандзә.

Е дәрд дитийә, хwәде нәхwәшие дьдә wи.

Е дәрде щәгәре нәдийә,
Бәр хwә нак'әвә.

Е дәре хәлqе дьгьрә,
Хәлq жи дәре wи wе бьгьрә.

Е дәрәwа дькә р'аст бежә жи, ле бацәр накьн.

Е дәрәwин туре wи qөлә.

Е дәрзи бьдьзә, е к'ерана жи бьдьзә.

Е дәрзийа мьнр'акә,
Әзе шужьне тер'акьм.

Е дәрзие жи бьдьзә йәкә,
Е дәве жи бьдьзә йәкә.

Е дәрзие мәрьвар'а дькә,
Готи мәрьв дреше тер'акә.

Е дәстбәла п'әра дьр'әшинә.

Е дәсте мьда бь. и,
Әзе дәве wи хьм.

Е дәсте хәлqе бьнһер'ә,
We брчи бьминә.

Е дәсте ч'әпе хwәрьне бьхwә,
Хwарьне бьр'ежә.

Е дизе чедькә,
Ч'әмьл жи дькә.

Е дизе чекə,
We ч'əмьла жи певакə.

Е дин глие мəрийа р'уе мəрийа
дьвежьн.

Е дин—əwи т'ре строе wи һəнə.

Е дин слава дина һлтинə.

Е дин у сəрхwəш йəкьн.

Е дин һəвдö фə'м накьн к'едəренə.

Е дин һəй ч'əп ледьхə, һəй—р'аст.

Е дö дйа, дö р'йа.

Е дö шəйа qайл навə,
Гəрə аваси дəрхə.

Е дранзш дитьвə,
Əw занə нəхwəшийа драна чийə.

Е дрəwин щарəке дьхwə фравин.

Е дьве: — Əзе бькьм, ле накə
к'əре нерə,
Е набе əзе бькьм, ле дькə,
Бьзанбə мерə.

Е дьдьзə гöнəки һлтинə,
Е öнда дькə Һəзар гöнəйи һлтинə.

Е дьдьзə гöнəки qазанщ дькə,
Е тьште wи дьчə, сəд гöнəйи
qазанщ дькə.

Е дьз т'ьре днйа т'əв дьзə.

Е дьзива дəрхьст мəйдане.

Е дьзие бькə,
Бəхшандьна wи т'öнə.

Е дьзие дькə
Бəр һəрдö днйае р'ур'əшə.

Е дьзие дькə
Бəре хwə шуре хwəде дьхə, паше
дькə.

Е дьзие дькə
Ве дне жи гöнək'арə,
We дне-жи.

Е дьзие дькə дьк'əвə кəла.

Е дьзие дькə пешда сонда дöхwə,
Паше дьзие дькə.

Е дьзийа щинара бькə,
Е дьзийа шəхса жи бькə.

Е дьзийа щинаре хwə бькə
Е дьзйа зйарəта жи бькə.

Е дькə п'ьстəп'ьст
Мала мəрийа храв дькə.

Е дькə qажə-qаж
Тьшт дьле wида т'öнə.

Е дькöжə, бь кöштьне дьчə.

Е дьк'əвə аве,
Баране натьрсə.

Е дьк'əвə аве
Дəсте хwə давежə к'əфе.

Е дьк'əвə аве
һиqəһиq пе дьк'əвə.

Е дьк'əвə бə'ре
Дəсте хwə даве пьр'пьр'ке бə'ре.

Е дьк'əвə сəр говəндие
Гəрə хwə бьҺəжинə.

Е дьк'əвə Һəмаме—ху дьдə.

Е дьк'ьр'ə, ə'рде дьвинə,
Е дьфрошə, öнда дькə.

Е дьк'ьр'ə ч'ə'ве wи дəсте е
дьфрошə.

Е дьк'ьшинə занə,
Е дьвинə ньзанə.

Е дьл дьҥәбинә бәдәwие ҥьз дькә.

Е дьла дьгәр'ә,
Qонща һасе дьвә.

Е дьла пьрси,
Qуна һасьли.

Е дьле хwә дьгәр'ә,
Бәдәwа дьхwәзә.

Е дьр'әвә жи—гази хöде (хwәде) дькә,
Е бәрдьде жи (е дьдә пәй жи)—гази хöде (хwәде) дькә.

Е дьр'әвә пешие дьгьрьн.

Е дьтьрсә начә мешә.
Е дьхәбьтә (дьхәвьтә) занә,
Е нахәбьтә (нахәвьтә) кö (чь) занә?

Е дьхwә ньзанә,
Е дайи дьзанә (занә).

Е дьхwә сәр ч'ә'ва,
Е нахwә сәр һәрдö ч'ә'ва.

Е дьхwәзә р'уки рәш,
Е надә һәрдö р'уйа р'әш.

Е дьчә сәр мала дьвә хwәли, һәркәс сәр дьгәр'ә.

Е дьчә сәр мала форма п'аласайә.

Е әва к'ара кьрьн,
Дне wир'а жи наминә.

Е әw бькә, кәсә накә.

Е әwләдәки wи һәйә,
Дәрдәки wи һәйә.

Е ә'йбе гликә,
Ә'йбе бе сәр wи.

Е ә'сьле хwә бир дькә, ҥәрамзадәйә.

Е ә'щев сәри qәwьмивә,
Әw занә ә'щев чьнә.

Е жь дö дйа дö р'йа.

Е жь мейвана бьтьрсә,
Ньк'арә һәр'ә мевандарийа мәрйа жи.

Е жь мьнә, жь мьн вәнавә.

Е жьна хwәйи мә'нийавә,
Дәре т'ер'а хwә дьдру.

Е жьна wи дьмьрә бра бьтьрсә, wәки балт'уза wи т'öнә.

Е зә'мәт нәдитийә
һәw занә ә'змана да һатийә.

Е зә'ф бьхәвьтә,
We зә'фи бьхwә,
Е һьндьки бьхәвьтә,
We һьндьки бьхwә.

Е зә'ф дәрәwа дькә,
Надә аqьле хwә.

Е зә'ф дьгәр'ә глийа занә.

Е зә'ф дьхәвьтә,
Бе к'әфән дьмьрә.

Е зә'ф дьхәвьтә,
Зә'ф щәфа ле дьминә.

Е зә'ф ә'мьр дькә,
Днйае дьвинә.

Е зә'ф ләзк'әвә дйа wи кöр'а найнә.

Е зә'ф пнщар'е бьхwә,
Бра һәр'ә сәр дохтьре ҥәйwин.

Е зә'ф хәвәрда мqим we глие шаш бежә.

Е зә'ф хәвәр дьдә,
Тьшт дәсте wан нае.

Е зә'ф хәбәрдә,
К'öме wи qöлә.

Е зә'ф хәбәрдә
We дәрәwа бькә.

Е зә'ф хәбәрдьдә
Тьштә (тьштәк) дәсте wи нае (дәст нае).

Е зә'ф һерс дьвә
Зу спи дьвә.

Е зә'ф шәраве вәхwә,
We дошәка хwә шьлкә.

Е зә'ф qöр'әвә,
К'әра wи we чоле бьминә.

Е зйарәта бьхапинә,
Хwә дьхапинә.

Е занә, занә, е ньзанә
Баqе гöланә
(Баqе гöл у нисканә).

Е занә занә, е ньзанә
Баqе нисканә.
(Жь бой баqе нисканә).

Е занә—занә,
Е кö ньзанә
(Бона wи) Мәсәла „Баqе нисканә".

Е занә, йәк бәсә,
Е ньзанә, һ'әзар жи нә бәсә.

Е занә, к'әси напьрсә.

Е занә, щарәке бежә,
Е ньзанә, һ'әзар щари бежи, йәкә.

Е зархwәш—дьл жә'рьн.

Е зар'а хwә ширәт нәкә
We паше т'әпа бе сәре хwә.

Е зар'е wан һәнә,
Әwана һежа qәдре зар'а дьгьрьн.

Е зу дьзәwьщә
Жь дне дьхwә.

Е зу дьр'ә (дьр'әвә)
Зу нагиже.

Е зу р'авә, һәр'ә
Г'ошман навә.

Е зьке хwә һ'ьзкә,
Рәфиqе хwә öнда дькә.

Е ичке дьхwә
Г'ошман дьвә.

Е ичке дьхwә
Т'ре зәйнәта днейә.

Е йәке бьдә,
We йа дöда жи бьдә.

Е кем аqьл красе wи кьнә.

Е кем тö буйи?

Е кәвьра һлинә сәр хәлqе,
We к'ера лехиньн.

Е кәр' к'ана аqььн.

Е кәр' лалә жи.

Е кәw һатә щәм, е дәw.

Е кәw чу щәм, е дәw.

Ек бр'чи бу—һ'әфт qöран дани бьн льнге хwә, сәва пари нан.

Ек гәләки дькә багәр,
Дьле wида тьшт т'öнә.

Ек днйа дот,
Диса навә хәта щот.

Ек хәм р'адьзе,
Хәwнәр'ожка дьвинә.

Е кö бе шöхöл, бьн ә'рдеданә.

Е кö бре хöр'а братие накә,
Е тәр'а чь һәвалтие бькә?

Е кӧ зман у дохwина (дьхуна) xwə дькарə,
Т́ӧ газьн (газьнд) же набə.

Е кӧ гəлəк xwap, we вəр'əшə.

Е кӧ гӧh надə мале xwə,
Ч́əве wи дьзиейə.

Е кӧ датиньн т́əле,
Əw xwə дьчьн сəр бəлле.

Е кӧ дəрəwа дькə,
Чьqа жи р'аст бежə,
Кəс же баwəр накə.

Е кӧ дəрзие xwə мəрйар'акə,
Бьжун we wир'а həр'ьн.

Е кӧ дəст дькə,
Де у бав накə.

Е кӧ дəсте wи к'əтə п'иси, дəwашанд,
Дəсте wи кəвьр к'əт,
Вəгəр'анд кьрə дəве xwə, сосрəтийə.

Е кӧ дəhа надə,
Нəhа настинə.

Е кӧ дине xwə һ́ьз накə,
Дине хəлqе жи һ́ьз накə.

Е кӧ дьзə,
Дьлəрьзə.

Е кӧ дьк'əвə аве,
Дəсте xwə давежə qьрш—qала.

Е кӧ дьк'əвə, гь п'ьһ́ина ледьхьн.

Е кӧ дьл надə,
Гӧрщьке наxwə.

Е кӧ жь жьна xwə натьрсə, нə т́ӧ мерə.

Е кӧ жь мала xwə т́ер навə,
Жь к'иси хəлке нае т́еркьрьне.

Е кӧ зə'ф ə'мьр дькə,
Зə'ф глийа занə.

Е кӧ иро т́ер xwəр,
Брчибуна дӧh бир дькə.

Е кӧр'əки wийə,
Дəрдəки дьле wидайə,
Е шəш кӧр'е wи, һ́əфт кӧр'е wи həвьн,
Шəш, һ́əфт дəрде wи həнə.

Е кӧ к'еф дькə,
К'еф у собəт же кем набьн.

Е кӧ к'əт говəнде—гəрə бьр'əqьсə.

Е кӧ к'əтə бьнйа р'е,
Wəй ль һ́але wи.

Е кӧ лəз дь.и—
Дӧ жара дь.и.

Е кӧ мала хəлqе храв дькə,
Xwəде жи мала wи храв дькə.

Е кӧ мə'сийа бьгьрə,
һ́аша qуна wане шьлвə.

Е кӧ мьн дит, əw нинə.

Е кӧ мьн кӧштийə,
həла кəси нəкӧштийə.

Е кӧ наэшинə,
Нак'əнинə.

Е кӧ нəмьр, бəра qӧр'əбə.

Е кӧ п'ьфьке ледьхə, гли наґhиже.

Е кӧ р'йа р'астда дьчə, наwəстə,
Гӧре сəре ч́йа жи qəрəwьлие ле дькə.

Е кӧ р'ое т́əйбира xwə нəбинə,
Нə зəвие дьчьнə, нə бедəре дьбинə.

Е кӧ сəбр бькə,
Нəйи п'ошманə.

Е кӧ сəва эм бьгьри,
Е Һəрд чʼəʼва корбə.

Е кӧ сəре хwə бь дузане кӧрʼ дькə,
Иди бəр тʼəморие накʼəвə.

Е кӧ хер дайə,
Бəр дəсте wи кем навə.

Е кӧ хофа хwəде зьке wида һəбу,
Накʼəвə дəсте мрофе нəqəнщ.

Е кӧ хравие бькə,
Жерʼа наминə.

Е кӧ чь дьфькьрə, дьвежə,
Тинə сери-мерə,
Е кӧ чь дьфькьрə, дьвежə,
Найнə сери—кʼəре нерə.

Е кӧ ширəтəке этʼима нəкьн,
Е рʼйа храв пешиехьн—зəʼфьн.

Е кӧ qəбре һəвалара дькʼолə—хwə
дькʼəве.

Е кӧ qəнщийа дькə,
Тʼӧ щара храв навə.

Е кӧ qəнщийа накə,
Бьн кəвьрада дьминə.

Е кь нан у хwе нашекьринə, əwе
корвə.

Е кьн рʼоже дəһ щара дьвьн пʼадша,
Дəһ щара пʼадшатие дəртен.

Е кьр у хwəр рʼьсqе wи кем навə.

Е кьри бһае бьрийə.

Е кь чу сəр мнаре, пəйа дьвə.

Е кʼаре дькə,
Зраре жи дькə.

Е кʼеф дькə,
Жь кʼефа кем навə.

Е кʼеф дькə, хӧде кʼефа wи кем
накə.

Е кʼеф дькə, кʼефа wи кем навə,
Е дəрда дькə, дəрда хлаз навə.

Е кʼефа баве мьн бьпьрсə тʼӧнə,
Кʼи те кʼефа дйа мьн дьпьрсə.

Е кʼефа дйа мьн бьпьрсə зəʼфьн,
Е кʼефа баве мьн бьпьрсьн—тʼӧнəнə.

Е кʼəда Һəрам дьхwə гəлəки əʼмьр
накə.

Е кʼəдкьри,
Кʼəда хwə нəхwəри.

Е кʼəре кʼəт мьр,
Е һəспе кʼəт нəмьр.

Е кʼəсиб нə рʼабуна хwə дьтьрсə,
Нə кʼəтьна хwə.

Е кʼəтə аве, (жь) баране натьрсə.

Е кʼəтə бəʼре, баране натьрсə.

Е кʼəтə дəʼwате,
Готи хwə бакə,
Е хwə ба нəкə,
We бежьн:
— Кʼəрə.

Е кʼəтə дəʼwате,
We хwə бьҺəжинə.

Е кʼəтə сəр qӧльхе,
Бəре мəрие хwə пʼепəс дькə.

Е кʼӧбар дьбə сəркʼəлə те.

Е кʼьнще кəвьн жи хwəкьн, һəнə.

Е ледьхə бир дькə,
Е те кʼӧтане бир накə.

Е лəв дурьн,
Гӧл у нурьн.

Е ләз һәр'ә—нагһижә щи.

Е ль бьн дәй накә,
Е ль сәр qар'әqар'ә.

Е льнга пач'кә,
We бьк'әвә бьн льнга.

Е льнгәки мьнр'а бе,
Әзе дәһ льнга пер'а һәр'ьм.

Е льнгәки тәр'а те,
Тö дәһ льнги пер'а һәр'ә.

Е мал т'öнә ль сәри хәбәрдә дәрәмдәрәми,
Хәлqе we бежә-Тöйи к'әри.

Е мал һәйә ль сәри, дьзьр'ә мина к'әри,
Хәлq жер'а дьвежә —Ә'фәри.

Е мала хәлqе храв дькә,
Хере навинә.

Е мала храв дькә,
Мала wи храв дьвә.

Е мала хwә нәхwә
Жь хәлqер'а һ́әлалә.

Е мала хwәда р'уньшти,
Ньзанә р'ewи гьһиштә к'идәре.

Е мале хwә öнда дькә,
Имана хwә жи бәрдьдә.

Е маһр гәрм дьк'әт,
Маһр ьл wи дьдәт.

Е мера дькöжә дәwса хуне дьчә.

Е мера—жьнә,
Е жьна—мерә.

Е мәзәле мәрийа (һәвала) дьк'олә,
Әw хwәхwә дьк'әве.

Е мәзьн дьмьрьн,
Дьве: —Р'ә'мә левә, хwәр'а хлазбу.

Е мәри бә, һмбәре хwә һ́ьз дькә.

Е мәрие бе зöр'әт кöләкә wи һәйә,
Е кö зöр'әте wи һәнә, дәһ кöле wи һәнә.

Е мәрие хwәр'а кер нәе,
We хәлqер'а чь кер бе?

Е мәрийа дьдә к'әнандьне, хера wи нахwәзә.

Е мә'р лехә р'адьзе,
Мәрьве брчи р'аназе.

Е мә'ра гәрм дькә, мә'р wи дьхә.

Е мә'сийа дьгьрә шьлбуна к'ьнща натьрсә.

Е минани һәв р'асти һәв һатьн.

Е мләте хwә һ́ьз дькә,
Змане хwә бир накә.

Е мьн дö һ́әвьн, qаси һ́әзаре хәлqенә.

Е мьн сьсенә, wәкә йәка wан ниньн.

Е мьрие wи т'öнәбьн,
Qәдре мьрие хәлqе ньзаньн.

Е мьрие хwә һ́ьз дькә,
Хәлqер'а надә ч'ер'а.

Е мьрьнә—чь хwәр'а бьрьнә?

Е наве мера öндакә,
Хwәде wи öндакә.

Е навчитие дькә
Сәре wи дьшке.

E нан у xwe биркә,
We ч'ә'ве wи корбә.

E натьрсә, натьрсинә жи.

E нахwә wи нәḣәлалә,
E дьхwә wи ḣәлалә.

E неч'ире дькә, т'ер нахwә.

E нә бәдәw шӧхӧле xwә дьжин,
E бәдәw бәдәwйа xwә дьжин.

E нәбинә зә'мәт, нахwә нә'мәт.

E нагәр'ә льнге wи малда гьредайә.

E нә жь мьнә, жь мьн навә.

E нә жь хирәте нә жь омәте (омәтейә).

E нәкә глие мәзьна,
We ч'ә'вар'а һәр'ьн струе бзьна.

E нәл шер'ә-мәрт'алгер'ә.

E нә ль бәр ч'авә,
Нә ль бәр дьлә.

E нә ль дйара,
Дәwса wара.

E нә ль шәр'ә, шерә.

E нә мала xwә—хәниме сәре xwәйә.

E нә маләки, нә ḣаләки.

E нәмәрд т'ӧщара йәка wи навә дӧда.

E нә нандарвә,
Нане хәлqе нахwә.

E нә т'әви херебә,
Нә т'әви шәр'ебә,
Әw нә щерга мәрийа дайә.

E нәфсе бьгәр'ә,
We q.на бьһасьлә.

E нәхәвьтә, xwәрьна wи we зу хлаз бьвә.

E нәхwә, ькарә бьхәвьтә.

E нә шер'ә, (ль) шурә.

E ниве р'е бьзвьр'ә (вәгәр'ә)
Нә (нәйи) п'ошманә.

E нивро шир тинә,
Шире xwә нишан нәде.

E нона һәв һәв ḣьз дькьн.

E орт'а жьн-мера хәвәрдә, әwе нәһәqвә.

E пашда ма, нагьḣижә һәвала.

E пашда ма
Р'ожа wийә р'әшә.

E пе дьвә, же дьр'әвә,
E пе навә, ле дьалә.

E пез бьч'еринә,
Гәрә гӧра нәтьрсә.

E пешие бьзанбә,
E пашие чь бежә,
Qә дәй накә.

E пешие ньзанә,
E пашие we чь бежә.

E пашие хәвәрдьдә,
Ньзанә дьле һәвале wида чь һәйә.

E пешьн ньзанә
E пашьн (е) we чь бежә.

E пәй гәләки дьк'әвә
Һьндьки жи ӧнда дькә.

E пәй дина к'әвә,
Wир'а дьвежьн ь'нк'ар (хнзир).

E пәй дьзие чу,
E пәй ичке чу,

Е пəй qомбаре чу,
Мал жер'а т'őнə.

Е пəй мират'а мəрийа бьгəр'ə,
Мала wи жи we həр'ə бəр мират'а.

Е пəй хама бьгəр'ə,
We хаса őндакə.

Е пəй həбуна зə'ф к'əвə,
Е hндьк жи дест дьчə.

Е пəй шəраве дьчə,
П'ошманə.

Е пəй qава дьгəр'ə,
К'əфəне хwə щəм хwə хwəй дькə.

Е пəсьне хwə дьдə
Дəйндар дьминə.

Е пйан дьвə
Дин имане хwə жи őнда дькə.

Е пиан дьвə
həw занə днйа гь őсанə.

Е позбльнд,
Позе wи ə'рде дьк'əвə.

Е п'ак əw буйə
Мала хwə нəhатийə.

Е п'але hат, бу хайе мале.

Е п'ара бəлакə,
П'ар wир'а наминə.

Е п'еше wи həйə
Дəсте wи зер' дьбьр'ə.

Е п'əла мəрийа дьхə, бира wи дьчə, е
П'əл ле к'əтийə, бире начə.

Е п'əра дьжмьрə,
Əw жи ə'щьз дьвə.

Е п'ис бəхте wан həйə.

Е п'ор' həбу wəрйайə,
Е т'őнəбу—шинбуйə.

Е п'ьфьке дьхə,
Дəнг начеда.

Е р'аст хəбəр (хəвəр) дьдə—
Т'əпə qőлə (т'əпа wи qőлə).

Е р'аст хəвəр дьдə
Ə'рд ə'зман щие wи т'őнə.

Е р'аст хəвəрдьдə,
Сəре wи шкəстийə
(Щие wи т'őнə).

Е р'е дəрбазбу
Вəгəр'йа, həдəрə (бəталə).

Е р'е занə, нахальфə.

Е р'еwийа р'е дагəр'инə,
Хwəде wи жи дадгəр'инə.

Е р'əфəса давежə, пешва бьсəкьнə,
Е дьгəзə, пьшва бьсəкьн.

Е р'əх гőнək'ара дьк'əвə,
Глие гőнək'ара дькə,
Е р'əх qəнща дьк'əвə
Глие qəнща дькə.

Е р'əх пиана к'əвə, we qəзйа к'əвə.

Е р'əх qőмбарбаза к'əвə
Т'ő мали хwəр'а накə.

Е р'ожийа нəгьрə,
Qəдре ə'йда ньзанə.

Е р'уньшти,
hаж чь həйə р'еwи к'őда чу?

Е р'ур'əш намуса р'уе wи т'őнə.

Е р'ьма wи həйə—
Щие we həйə.

Е р'ьме бьдьзə,
Гəрə бəре щие р'ьме бькə.

Е р'ьнд дәwса нан нае хwәрьне.

Е са бькöжә,
Гәрә щәндәке са жи бьк'ьшинә.

Е савар дьхwә,
We буке жи бьдә хwәрьне.

Е саг' әw бу,
Жь мала хwә нәhат.

Е сах чь hаж е нәхwәш hәйә?

Е сәбр дькә,
Дне дьвә.

Е сәкие бькә,
Сәки wә бе пешие.

Е сәнәтк'ар т'ли печ'ие wи зер'
дьбьр'ә.

Е сәрвал зә'ф хәвәр дьдьн.

Е сәр дуйа дьгәр'ә
Т'öщара т'ер нахwә.

Е сәр дьсәкьнә,
Е бьн насәкьнә.

Е сәр к'әре h'әсав hәйә,
Е сәр hәспе h'әсав hәйә.

Е сәре wи нахәвьтә,
Ма льнге wи.

Е сәрме бьтьрсә,
Нәхwәш нак'әвә

Е сәрр'а-сәрр'а әw мьн qайл навьн,
Е бьнр'а-бьнр'а
Әз wан qайл навьм.

Е сәqәт щәм hәв р'удьнин.

Е сира бьхwә, бина сира we лебе.

Е сола дьдру, (е солдöри)
П'ехас дьгәр'ә.

Е сонда баwәр накә,
Хwә шуре хwәде дьхә.

Е сöр' бьбә,
Бәрфе qәнщ дьбә.

Е стри дәсте мәрийа дәрнәхә,
Әw нә мәрийә.

Е тази бу дь кәwаре дә,
Дьгот жьна хwә:
—Зрав бьр'есә.

Е тә аqьл hинкә зә'фә,
Ле е нан бьдә—т'öнә.

Е тьма меже нава qат'ьх дәрдьхә,
дьмежә.

Е тьма п'әqләwе дайньн,
Нае хwәрьне.

Е тьма ч'ә'вбрчинә.

Е тьмае дькә
Жер'а ләв нае.

Е тьмайа чарьхе кьрийә,
Горә qәтандийә.

Е т'ер, аве т'ер нахöн.

Е т'ер е брчир'а
hур-hур дькә

Е т'ер дьк'ьр'ьн, дьбен—бьмбарәкбә,
Е к'әсиб дьк'ьр'ьн, дьбен—тә жь
к'ö анийә?

Е т'ер чь занә днйаеда брчибун
hәйә?

Е т'ер чь заньн днйалькеда чь
дьqәwьмә?

Е т'әв hәр тьшти навьн—гор'зер'иньн.

Е т'әви qәнщи-хравие навә,
Әw нә т'ö мәрьвә.

Е т'эзэ дэwлэти дьвэ,
Ћэфса хwэ же бькэ.

Е т'эла мэрийа датинэ,
Хwэ-хwэ дьк'эвэ т'эле.

Е т'эмбэл р'е у мэ'нийа дьдьнэ
пешийа хwэ.

Е т'ōнэ, дэрдэки wийэ,
Е һэйэ, Ћэзар дэрде wийэ.

Е т'у дькэ дэсте тэ—девда бьде,
(эw заньбэ).

Е фэ'м дькэ занэ чийэ,
Е фэ'м накэ ньзанэ чийэ.

Е фэ'м дькэ—һэмин фэ'м дькэ,
Е фэ'м накэ Ћэзар щари бежи,
Диса эw т'асэ, эw торақэ.

Е хам wэрдьгьрэ,
Ньзанэ хас һэйэ.

Е ханийа чекэ—дар у стун дьве,
Е ода чекэ—нан у р'ун дьве.

Е хернэхwэз ангори бэхте хwэ.

Е хэбэрэке сэрwэхт навэ,
Ћэзари жи сэрwэхт навэ.

Е хэватчи, стōе wи дешэ,
Е бехэват, зьке wи дешэ.

Е хэзэба wи һэбэ,
Хwэде хэзэбе тинэ пешие.

Е хэйба мэрьв дькэ,
Мала хwэ храв дькэ.

Е хэйба щинаре хwэ дькэ,
Йан бэр дерийэ,
Йан сэр хенийэ.

Е хэлқе дьк'энэ,
Ль хwэ-хwэ хwэ дьк'энэ.

Е хэм р'аза—
Хэwна дьбинэ.

Е хэма дьк'шиньн,
Хэwа wан те.

Е хирэт дьхэвьтэ,
Е бехирэт ле дьнһер'э.

Е храбие дькэ,
Сэба хwэ дькэ.

Е хрáв р'астие нахwэзэ.

Е хравие дькэ к'оча wан к'едэрейэ?

Е хравие дькэ (дьхwэзэ), храви те
пешийа wи.

Е хуне бькэ,
Хуне сэрда бе.

Е хуне дьр'ежэ
Хунева жи дьчэ.

Е хwэде дьдеда жи, ломэк'арэ,
Е надеда жи, эw жи ломэк'арэ.

Е хwэде дьде,
Т'ьме дьде.

Е хwэде нэтьрсэ,
Мэрйа жи натьрсэ.

Е хwэйи хwэйэ,
Е бехwэйи, гōра хwэрийэ.

Е хwэйкьрьнейэ, хwэйтие ле бькэ,
Эгэр на—гōһ нэде.

Е хwэнди брчи наминэ.

Е хwэнди ниве р'е наминэ.

Е хwэри (хари) тане дьзанит,
Е нэхwэри чи дьзанит?

Е хwэри—т'элэфэ,
Е дайи—сэлэфэ.

Е хwэстие р'уки р'эшэ,
Е нэдайи һэрдō р'уйи р'эшэ.

Е xwə тəнидə,
Тəние жи wи к'əвə.

Е xwə хравие бьгьрə,
We həр'ə сəр храбие.

Е xwə-xwə дəрда xwə бькə,
Дəрмане wи т'ӧнə.

Е xwə-xwə дьк'əвə, нагьри.

Е hаж xwə həбə,
Хəлqе хəбəр надə.

Е hаж qӧлпа бжуна xwə həбə,
Дəрзйа хəлqе хəвəр надə.

Е hар щане xwə дьк'əвə.

Е hати we həр'ə.

Е hеди дьчə, зу дьчə.

Е hек дьзи, мьришке жи карə
бьдьзə.

Е hекəк дьзи,
We həспе жи бьдьзə.

Е hелина лəглəгəке бьшьЋьтинə
Дума wийа кьнə.

Е hерс р'абу,
Пошман р'удьни.

Е həвалтие Ћəму к'əсир'а дькə,
həвале к'əсəки нинə.

Е həйə жи дьгьри,
Е т'ӧнəйə жи дьгьри.

Е həр'ə аш, сəре wи we т'оз бьгьрə.

Е həр'ə бьгьhижə нəмəрда we
к'əсиббə.

Е həр'ə сəр мала, ахрийа wи бəталə

Е həqə, хун-хер ньhəqə.

Е hивийа йаре (бьминə) ма,
Кӧр'дундайə.

Е hивйа йаре бьминə,
We бе зӧр'əт бьмьрə.

Е hини глийа буйə, hин буйə,
Е hин нəбуйə, hин нəкə.

Е Ћəз ьж гӧла бькəт,
Ьстьрке (стрӧ) жи де Ћəз кəт.

Е Ћəйфа wи чарьхе те,
Горə дьqəтə.

Е Ћəлал, wəки бьвə му жи, наqəтə.

Е чəрчи
Мина сəе брчи.

Е чу сəр мала,
Гəрə мере чевə,
Жьне бьтəwинə.

Е чу сəр мале,
Куч'ьке малейə.

Е чуйи нав гар'ане, сйарбуйə к'əра
xwə.

Е ч'ер'и мəрийа дькə, бире дьчə,
Е ч'ер' hатьнеда, бире начə.

Е ч'ə'ва дəрхə,
Ч'ə'ве wижи we дəрк'əвə.

Е ч'ə'ве мəрийа дəрдьхə,
Пьсмаме мəрийайə.

Е ч'ə'ве wи дəрхьн, həнə.

Е ч'ə'внəбар тьштəки мəрийа накьн.

Е ч'йада дьк'əвə,
Жь мале xwə дьвə,
Е дəwлəтеда дьк'əвə,
Жь сəре xwə дьвə.

Е ч'ьло дьнькинə нə сəва wи
т'əнейə.

Е шəвар'əша дьтьрсин,
Мə hивəр'она да дəр.

Е шәвәр'әша тьрсйа, һивәр'она да дәр.

Е шәве тьрсйа, р'ое да дәр.

Е шәраве (шәрафе) т'ер бьхwә,
Хәлqе т'ер пе бьк'әнә.

Е шәраве дьхwә, йан гәрә бьк'әнә, йан гәрә бьгьри.

Е шәwьти жи әзьм,
Е нәшәwьти жи әзьм.

Е шилана дьхwә,
Q.на wи дьхӧрә.

Е шире спи биркьрийә.
Т'ӧ хер-ләзәт нәдитйә.

Е ширәта мерьв бькьн гәләк һәнә,
Е нен бьдьн—һьндьк һәнә.

Е шужьне мьнр'акә,
Әзе дреше тер'акьм.

Е шӧхӧла храв дькә,
Дәнге wи гьшка бльндтьрә.

Е щаw чедькә
Бе к'әфән дьмьрә.

Е щәгәра wи дьшәwьтә, р'аназе.

Е щәгәра wи нәшәwьтибә,
Qәдьре щәгәра ньзанә.

Е щәм дьза р'удьни
Дәздрежайе һин дьвә.

Е щәфа ди,
К'әда wи ширьнә.

Е щә'ньме бир нәйнә,
Щнәте жи бир найнә.

Е qавханә мәри глийа сәр дьхә?

Е qәдре хwә занә,
Qәдре хәлqе жи занә.

Е qәдре хwә ньзанбә,
Е һәвала wе чь занбә?

Е qәйада бьк'әвә, әw занә qәйа к'әтьн чь щур'әйә?

Е qәләм бьбьр'ә,
Шур жи набьр'ә.

Е qәнщие дькә, сәба хwә дькә.

Е qәрфа хәлqе дькьн,
Хwә-хwә дьбьн qәрфчи.

Е qәрфе хwә к'оса дькә,
Хwәзьл р'уе wи жи һәбуйа.

Е qәт'лу ә'щәле wи пешиейә.

Е qәт'лу стәйра wи ә'зман т'ӧнәйә.

Е qәwат бь биләка хwә дьфьр'ә.

Е qәwата джмьне хwә ньзанә, мьрийә.

Е qәwата хwә дәр бандзә,
Пьшта wи we бьшке.

Е qӧльхи дӧ дина бькә,
We һәрда жи бәтал бькә.

Е qӧрбана дьдә, дәйа начә.

Е qӧр'ә хәбәр нәдә we бьдьр'ә.

Е qӧр'ә, qә наве—әз кӧр'е к'емә,
Ньзанә, кӧр'е чь бавәкийә.

Е qӧр'ә мал дәрхьстьн
Диса qӧр'әбуна хwә нәт'әрканд.

13—274

Ә дьр'әвьм, нар'әвьм тә хлаз навьм.

Ә чум,
Нәчум
Тә хлаз нәбум.

Ә чь дьвем, әw к'әра xwә дажо.

Әв дә'не гәлә ав һлдә.

Әв ле буйә ати.

Әв р'иа тә бәре xwә дае, әз һатьме.

Әв ч'ә'ва— пеш ч'ә'ве дьнва ишьq
надә.

Әва ава чаwа сарбу,
Әва ба жи ӧса сарбә.

Әва аш,
Әва ч'ьр'ка аш.

Әва ба бедәра мьн же нагьрә.

Әва баве һане—аqьл дәрбаз дьвә.

Әва бәрха бәране мале чуйә.

Әва бәр'а сорә,
Бәр дәре һ'әму кәсийә.

Әва бу йа газйа гаван.

Әва бу ть.а Хәза Нәзе.

Әва бу qса „К'әне мә'си".

Әва буйә к'әфа сәе һар.

Әва глийа сәре xwә нагьрә.

Әва глийа we һәр'ә һ'әта әвәт бьн
әвәт.

Әва дәма мәда һәйә.

Әва дәстнигарә,
Дә'wат һе пар'а майә.

Әва дьнйа базрганә,
Бәндә теда щи—ст'арә,
Р'ожәк һәйә дора wанә.

Әва дә'на гәлә ав we һлдә.

Әва днйа ханманә,
Бәнде теда меванә.

Әва днйа ханманә,
Бәндә теда базрганә,
Иро һәнә, сбе т'ӧнәнә.

Әва днйа хана т'ьжи,
Дәстәк дьмьрә, дәстәк дьжи,
Дәстәк т'ерә, дәстәк брчи.

Әва ә'рд, әва ә'зман.

Әва ә'wра мина ә'wре нисанейә.

Әва к'әра (к'әре) пашийа гар'анейә.

Әва к'олоза нә сәре мьнбә,
һәрге әз флан шӧхӧли нәкьм.

Әва нә р'уне ч'еланә,
Нә жи һнгьве мозанә.

Әва пашивә,
Нә шивә.

Әва р'иа гәдән-гәлмәзә.

Әва р'у, әва астар'.

Әва сәе к'ижан к'әрийә—дьә'wтә
мә?

Әва смбела нә бәр позе мьнбә,
һәрге флан иши нәкьм.

Әва т'әмам эла баве мьнә.

Әва һо-һойә,
Ло-ло пар'а те.

Əва ч'йае һан фланк'əсер'а бьвə мал-дəwлəт,
Ч'ə'ве wи диса ле т'ер навə.

Əвана бе нан у хwенə.

Əве дьхőм—
Т'ер нахőм,
Йа дьн дьхőм—
Хлас накьм.

Əве кőле темə к'ижан qőле?

Əви чи дəмə-дəмийə?

Əвраз дьнһер'и смелə,
Бəржер—р'уданə.

Əвраз фр'им,
Алчах к'əтьм.

Əгəр бабə, əгəр баранбə,
Бо бəрфе хравə.

Əгəр бь мали,
Бь хати, бь хали,
Əгəр бе мали,
Бе хати, бе хали.

Əгəр гőли, готи вəби.

Əгəр дəwлəмəнди бь дəсте мьн нəк'əт,
Жь хwə бəлəнгази ль бəр мьн дьгəр'ə.

Əгəр дьле шван бьхwəзə
Жь нерйан маст че дькə.

Əгəр дьчи мевандарийа гőра
Сəе хwə жи хwəр'а бьвə.

Əгəр дьщə'дини,
Готи бьгһижейи.

Əгəр əв нə фəнə, əв чь дарьк у фəнə?

Əгəр мəрьв хwəлие ль хwəкə,
Бла хwəлие гəрмвə.

Əгəр нəзəwьщии—мири,
Кő зəwьщии—wəзири,
Кő зар'о тəр'а бу—к'зири.

Əгəр ньзани,
Бьгьрə сəре хьрəзани,
һəр'ə нав зозани,
Паше тőе бьзани.

Əгəр п'ьшик ль мал нəбə,
Мьшкан шайанə.

Əгəр сəре тə наэшə,
Бузе мəдə сəр.

Əгəр сре һат ч'əнге мьн
Те ижар бьбини р'əнге мьн.

Əгəр тő дьхwəзи кőр'е хwə бьки мер,
Бькə шван,
Ле зу бинə мале
һе нəбуйə Һ'əйwан.

Əгəр тő ə'wьри,
Готи баран жь тə бе.

Əгəр тьштəк һатə сəре тə,
Пьшта хwə бьдə кəвьрəки мəзьн,
Йан жи калəки зəмин,
Йан жи хортəки гəр'йайи бьпьрсə.

Əгəр хəбəр нəqəба сиудő драна дəрк'əт,
Wе сиудő мəмлəк'əта бьгəр'ə.

Əгəр хwəде дəрд дайə,
Дəрман жи готи бит'əрбə.

Əгəр һатə ч'əнга мьн,
Т'őе бьвини р'əнге мьн.

Əгəр чу, зйана сале,
Əгəр һат, малхwе мале.

Əгəр q.не фəһет бькьра, ть. нəдькьр.

Əз аѓа (аха), тö аѓа,
Голька к'е бьвə нав баѓа?

Əз анщах к'öме хwə сəре хwə
хwəйдькьм.

Əз аhьлбум qиза дьхwəзьм,
Чахе щаhьлие мьн həсп дьхwəст.

Əз аш тем,
К'ьнще тə чьма буйə ар?

Əз баве Ə'домə,
Əзе wи бьтəлиньм (йахкьм).

Əз баве wи нəтьрсйамə,
Ища əзе wи бьт'ьрсьм.

Əз баране хлас бум, тəйрок р'асти
мьн hат.

Əз бежьм,
Əзе бьqöр'ьм,
Əз нəвежьм,
Əзе бьт'əqьм. (бьдьр'ьм).

Əз бежьм, тö бьбhе.

Əз бəр зйарəте тем, салхе зйарəте
мьнр'а дьдə.

Əз бəране бьско бйама,
Əзе нав пəзе баво бйама.

Əз бəхт дьдьмə тə,
Ле т'əхт надьмə тə.

Əз бəхте мере чемə.

Əз бəрхбум
Мьн т'ер шир нəхwəр,
Бумə кавьр',
Мьн т'ер гиhа нəхwəр.

Əз бриндарьм, тə т'уфə-т'уфə.

Əз бумə гöр мьн мале дне хwəр,
Чи тə хwəр?

Əз бь ве гöла hешин кьм, мьн нə
готийə.

Əз бь тəр'а тем—
Тö мьнр'а наейи.

Əз бь фəлəкева həв нəhатьн,
Бльнд фьр'им, алчах к'əтьм.

Əз ве бəлае хлас бум, к'əтьмə
бəлакə дне.

Əз вəгəр'йамə к'иали,
Бае К'öр'е hатə wи али.

Əз вра hьлнəдамə хwə,
Əзе щики дне hьлдьмə хwə,
Авайа мала хwə бежə.

Əз гарьсьм, гарьсе шəнгьм,
Əз мере р'ожа тəнгьм.

Əз гəр'йам Əлəгəза 366 гəли,
Мьн нəди мəрики дöсəри.

Əз глийа гəлəки заньм,
Нə лайqə əз бежьм.

Əз гöла бəр бь р'о ниньм.

Əз гöмана тəмə,
Тö жи гöмана хwəде би, гьди.

Əз гöнəк'ар,
Тö гöнəк'ар,
К'и п'ьре дəрбазвə?

Əз гöнəк'арьм
Гöнəк'аре нəфса хwəмə.

Əз гьрара хwə гошт, п'əлəwа тəр'а
нагöhер'ьм.

Əз даре дьнькиньм,
Wəки сие бьдə сəр мьн.

Əз дере тем, тö дьве:
— Мзгəфтə wайə.

Əз дере тем,
Əw ширəта мьн дькə.

Əз дəве гöр дəрк'əтьм,
К'əтьм дəве h'ьрч'е.

Әз дәнгбежьм
Һәр мьԛами,
Дькарьм гәлә к'лама бежьм,
К'лама дьбежьм—
Дә тӧ wәрә дәнге мьни нәй
т'ежә (зизә).

Әз дәрде тә дәрман дькьм,
Чьр'а дәрде хwә дәрман накьм?

Әз дәрәнг һәр'ьм,
Әзе зу бьгһижме,
Зу һәр'ьм, әзе дәрәнг бьгһижме.

Әз дәсте хwә бьдьм сәр згьр,
Ԛәйхане чекьм,
Әwе бежә: „Дәве мьн шәwьти".

Әз дәфа хwә ленәхьм, чийә, к'әре
тәе бьр'әвә...

Әз дә'wата Ә'льке,
Ә'льк дьзйа ғома мьн.

Әз дә'wата тә,
Тӧ дәре гома мьн?

Әз дә'wата тә,
Тӧ дә'wата к'е?

Әз дә'wата wи дьр'әвьм,
Дьк'әвьм шина wи.

Әз дин бумә, мьн аԛьл бькьн,
Хәwна Фәԛи шро бькьн.

Әз дӧхӧм, тә дьгьвьрә.

Әз дурва дьвиньм мәрийә,
Незиква дьвиньм—к'әрә.

Әз дьбем—аш,
Әw дьбе—чәԛ-чәԛ.

Әз дьбем—дәwә,
Әw дьбе—ԛат'ьхә.

Әз дьбем, әз дьбһем.

Әз дьбем, әз хадьмьм,
Әw дьбе, чәнд кӧр'е тә һәнә?

Әз дьбем: „Нерә",
Әw дьбе: „Бьгьр(ә) бьдошә".

Әз дьбем—р'е вайә,
Әw дьбе—р'еч' вайә.

Әз дьбем—р'е,
Әw дьбе (тӧ дьбейи)—Р'әwан.

Әз дьбем—р'әз,
Тӧ дьбеи—р'әзwан.

Әз дьбем—р'унә,
Әw дьбе—дәwжьнә (дәwьнщә).

Әз дьбем (дьвем): —Һ'ьрч вайә,
Әw дьбе (дьве): —Реч' вайә.

Әз дьбежьме: „Бра"
Әw дьбежә мьн: „К'рив".

Әз дьбежьме: —һьни-мьни,
Әw дьбежә мьн: —Чоч'ьк-сьни.

Әз дьвежьм: —Әз аԛьльм,
Ле хер, щмаә'т гәрә бежә:
Әз аԛьльм.

Әз дьвежьм: —Хәзнә,
Әw дьве: —П'ахәлә.

Әз дьвежьм:
—һьнги-һьнги,
Тӧ дьвежи:
—Чач'ьк-сьнги.

Әз дьвежьм:
—Щәһ,
Әw дьбе:
—Гәньм.

Әз дьвем:
—Ари, ари,
Wәхта нә ари,
К'оч у бари.

Əз дьвем: — Бьвə сəрк'əлə,
Əв те, дьве qуш.

Əз дьвем: — Бьхəвьтə,
Тö дьвежи: — Бьсəкьнə,
Сəкьнандьне шöхöл дьвə?

Əз дьвем: — Гезие бинə,
Əw мəр'е тинə.

Əз дьвем: — Гəрмə,
Əw дьве: — Бьхwə, шəрмə.

Əз дьвем:
— Əwə,
Əw дьве:
— Дə'wə.

Əз дьвем: — Зер'ə,
Əw дьве: — Бəqəмə.

Əз дьвем:
— Əзе һəр'ьм аш.
Əw жи дьве:
— Р'əwанə.

Əз дьвем:
— Кöлав,
Əw дьве:
— Сəлам.

Əз дьвем:
— К'әрə,
Тö дьвейи:
— Бьгьрə бьдошə.

Əз дьзем:
— Р'е вайə,
Əw дьве:
— Р'е чаwанə?

Əз дьвем: — Р'əшə,
Əw дьве: — Спийə.

Əз дьвем: — Т'асе һьлдə,
Əw шəлбьк һьлдьдə.

Əз дь. ем:
— һане,
Əw дьве:
— К'ане.

Əз дьвем һəвьр'а йолə һəр'ьн,
Нəчун, бра һəв щеһебьн.

Əз дьвем: „Шəмс һəwара мьн бе,
Йан на, Мəһ'мəд лава дькə...

Əз дьвем:
— Щьл.
Əw дьве
— Чəwал.

Əз дьвем: — Qат'ьхə,
Əw дьве: — Дəwə.

Əз дьгьрим,
Грие мьн наен,
Ə дь гор'еда бьм,
Qə qəнщик wи жи бира мьн нае.

Əз дькарьм нəмьрьм,
һəма накьм ə'дəт.

Əз дьмьрьм, паше мьн һ'ьздькьн.

Əз дьхəвьтьм, хəлq дьхwə.

Əз дьхöм, wи дьгьвьрə.

Əз дьхwəзьм, тö мьн дьхwəзи, иди мəллə чьр'анə?

Əз дьхwəзьм һəр'ьмə щики,
һəвале мьн т'öнə.

Əз дьчьм, тö дьмини,
Тö дьчи, тö дьбини,
Ида бьгəр'и мьн набини.

Əз е бəр ч'ə'вамə,
Əз нə е турьк-һəванамə.

Əз, əзьм, тö к'ий?

Əз ə'змана дьгəр'йам,
Тö ə'рда дəст мьн к'əти.

Əз ə'змана дьгəр'йам (ль т'ə дьгəр'йам),
Тö ə'рда р'асти мьн һати.

Əз ə'змана тə дьгəр'йам,
Мьн тö ə'рде дити.

Əз жи заньм əw Һ'əсьне чь к'ерейə.

Əз жи т'ера хwə мəрьвьм.

Əз жи фə'м накьм,
Тö жи фə'м наки,
Ат'ак'ьши жи фə'м накə.

Əз жь дере тем,
Əw дöа дькə.

Əз жь тə хлаз бум,
Ле тö жь ə'мəле хwə хлаз наби.

Əз жь тəр'а,
Тö жь к'ер'а?

Əз жь һə'лəбе хəвəрдьдьм,
Əw Шаме дьвежə.

Əз заньм əзе бьмьрьм,
Ле ньзаньм, əзе к'ижан р'оже бьмьрьм.

Əз зер'əки сафи qöрсьм,
Əз һатьна хwə һерсьм,
Данздə мə'ние к'ур
Тə дьпьрсьм.

Əз зöр'на хwə нəхьм, чьм к'əра тə дьсьлькə?

Əз зу дьчьм дьве—щнуйə,
Əз дəрəнг дьчьм, дьве—ахмахə.

Əз зьк хwə донкьм,
Əзе хəвата хwə к'омкьм.

Əз зьке wи дьхьм,
Əw дьве: „Wəй пьшта мьн".

Əз ишəв хəбьтим, wəстйамə,
Е дьн дьве:
— Мə һəр'ьн, к'а тə чь кьрийə, нə хəwнбу?

Əз йа хwə Һ'əзаре хəлqе надьм.

Əз йəке дьбежьм,
Əw дöда дьбежə.

Əз калбум, һа бь калбум,
Незики 70—80-е салбум,
һəвала мам бе п'əргалбум.

Əз карьм тə бьвьм сəр аве, т'и биньм.

Əз келе кəвьри шəрм дькьм,
Ле тö к'е шəрм дьки?

Əз кəла р'ожəке бьм,
Нə манга Һ'əзар сали бьм.

Əз кö мьрьм,
Сəр мьн нəгьри.

Əз кь мьрьм, тə го,
„Брао", хəлqе wи wəхти тə qьне бькə.

Əз к'аре тə дькьм,
Тö жи хwəр'а һати вра.

Əз к'ер, тö пəнер.

Əз к'ер'а дьвем:
„Бра", əw дьвежə:
„Брахöро".

Əз к'ер'а qəнщие дьхwəзьм,
Əw мьнр'а хравие дьхwəзə.

Əз К'əрманйа к'əр һатьм,
Салмəсте зəр һатьм,
Ч'ьзəвьзе бəр һатьм.

Əз к'əтьмə орт'а дö кəвьра,
Дькьм накьм дəрнаем.

Әз к'ижанир'а дьвежьм:
— Тӧ бре мьни, дьве:
— Тӧ нәйаре мьни.

Әз к'лама заньм, дәнге мьн нае.

Әз к'ӧда дьчьм, тем,
Тӧ wәк'иле мьни, мьн дьпьрси?

Әз к'ӧда һәр'ьм, бәхте мьн мьнр'а
дьгәр'ә?

Әз ле-ле жи заньм, ло-ло жи.

Әз ле р'әвийам,
Те алйам.

Әз ль вьр у Хәлифе ль Бәг'дайә.

Әз ль дәw'ата Хәло,
Хәло дьзе гома мьн.

Әз ль к'ӧ, тӧ ль к'ӧ?

Әз ль п'ики,
Тӧ ль п'ики,
Дӧ сәре че
Начьн сәр бә'лгики.

Әз льнгәки wир'а чумә,
Әw һәзар льнги мьнр'а те.

Әз мала тә,
Тӧ мала к'е?

Әз меване тә,
Тӧ меване к'е?

Әз мер дьбежьм, wәки стрӧе
дьжмьнабә.

Әз мер, тӧ мер, к'а к'ийә жь мә
шер?

Әз мәт'һе тә бьдьм,
Тӧ мәт'һе мьн бьдә.

Әз мнәта аг'е жи ль хwә накьм.

Әз мот'аще щинарамә,
Щинар пәй мьн нае.

Әз мьләки хwә бьһәжиньм,
Днйа т'ера мьн накә.

Әз мьрьм, тӧ нәе сәр мьн,
Тӧ мьри, әз наем сәр тә.

Әз нава хәлqеда мерьм,
Темә мала хwә һәвсӧр'е к'әре
нерьм.

Әз наве тә бльндкьм,
Тӧ жи наве мьн бльндкә.

Әз нагьһижмә тә,
Те бьгьһижи мьн.

Әз накьм хорте qӧндьрвала,
Бькьм кала,
Бьхӧм мала.

Әз намьрьм бь ве дәрде,
Әзе бьмьрьм бь ве к'әрбе.

Әз намьрьм глие пер'а,
Әз дьмьрьм тә'на пер'а.

Әз намьрьм тира тер'а
(Әз) дьмьрьм хәбәра вер'а (wер'а).

Әз нә ахаки эламә, нә бәгзәдаки
мртьвамә,
Әз жи wәкә һале хwәмә.

Әз нә дәмәндаре баве тәмә,
Нә жи дәмәндаре тәмә.

Әз нә дәнгбежьм,
Чьма к'лама бежьм.

Әз нә кәси тиньм мале хwә дьдьме,
Нә жи мале кәси дьхӧм,
Бра р'уне мьн жи малда бьминә
гәни бә.

Әз нә кӧрманще баве тәмә,

Әз нә мот'аще мала тәмә.

Әз—нә т'ӧ кәс.

Әз нә һ́әwщәйи нане тәмә.
Әз майле qәдре хwәмә.

Әз нәбиньм щанька бе ләз,
Хорте бе—әз,
Пирд льнг хрхал,
Кале дәстгопал.

Әз нәкьм, хәлq мьнр'а тьштәки навежә.

Әз нәк'әвьмә тә'лде нәмәрда,
Бра ч'әме аве мьн бьвә.

Әз нәчьмә щнәте, те мьн бьви щнәте?

Әз ньзаньм,
Р'әһ́әт щаньм.

Әз пе дәве тә нан дьхӧм?

Әз пәйамә, тӧ сйари, те пешийа мьн к'әви?

Әз пәсьне тә бьдьм,
Тӧ пәсьне мьн бьдә.

Әз пиваза нахӧм,
Дьбежә-wәрә шәкьр бьхwә.

Әз пир бум, дьле мьн—набә.

Әз пирьм, пира ә'нк'офи,
Хwә дьхьм щр'әзофи,
Әз аве дәве хwә wәрдьдьм,
Дьвем: —Әз софи.

Әз п'ики оде р'адьзем, әw п'ики.

Әз р'аст дьвежьм,
Тӧ храв фә'м дьки.

Әз р'е р'әвйам,
Р'е ль мьн р'әвйа.

Әз р'е тә дьхwәзьм,
Тӧ дьвейи—бӧһӧр'и wайайә.

Әз р'езкьм,
Тӧ бьжмьрә.

Әз р'әнге тә дьнһер'ьм—т'ер дьбьм.

Әз р'йа гӧнда жь һәвдӧ дьбжерьм.

Әз р'ожа хwә хwәш—
Надьм р'ожа р'әш.

Әз р'ьмьм, начьмә т'ер'а (т'ер'еда).

Әз сева сор ниньм.

Әз сева сорьм, тӧ мьн бьди бәр бина хwә?

Әз сәре хwә дәрбаз дьвьм, тӧ чьма нави?

Әз сйаримә,
Пәйа навьм.

Әз стрие ч'ә'ве гәләкамә.

Әз тә дьнһер'ьм, брчи дьбьм.

Әз тә дьшеwьрьм, ле йа хwә дькьм.

Әз тә гәлә һ́ьз дькьм,
Ле хwә дһа зә'ф һ́ьз дькьм.

Әз тә зә'фтьр хwәр'а дьхwәзьм.

Әз тә нахwазьм,
Жь тә жи хлаз навьм.

Әз тә р'әвйам,
Тӧ мьн wалйайи.

Әз тәр'а хәвәрдьдьм,
Тӧ пьшта хwә дьди мьн.

Әз т'аwа wәнда һатьмә qәландьне.

Әз т'ер чум, брчи һатьм.

Әз т'әрка тә надьм,
К'әтани кәвьр тәр'бә,
Qантьр' бьзе.

Әз т'ик р'е дьчьм, мьнр'а дьвен: „Р'әпә".

Әз куз р'е дьчьм, мьнр'а дьвен: „Кузә".

Əз у тö хəбьтин, мə кьр,
Шезəре һат, нав хwə кьр.

Əз у wе чаwа бра у хушк.

Əз фəра хwə надьм дəве тə.

Əз хало дьбем, кö кəwе бьгьрə.

Əз хəбəре тə т'алан накьм.

Əз хəрибьм, wəт'əн дурьм,
Бриндарьм, бринк'урьм.

Əз хöриньм, əз жəнга дранамə.

Əз хwəйе зəwащемə,
Хwə нə хwəйе жиинемə?

Əз хwəйе сəе qолбьм,
Т'ьм-т'ьм wе берийа мьне вəкьрибə.

Əз хwəр'а к'уси дьгьрьм,
Хəлqер'а мə'си дьгьрьм.

Əз хwəш мерьм,
Ле бе пьштьм.

Əз һатьмə дə'wа мəрьвае тə дькьм.

Əз һатьмə к'əтьмə капе хwə,
Нə əwə р'унем, нə əwə р'авьм.

Əз һатьмə мəрийа дьк'ьшиньм,
К'ане к'аша тə бəранбəри мьн те,
ане на?

Əз һеди дьчьм, qəзйа дьгьһижə мьн,
Ко зу дьчьм, əз дьгьһижьм бəлае.

Əз һеди дьчьм qəзйа дьгьһижə мьн,
Кö зу дьчьм əз дьгьһижмə qəзйае.

Əз һəска (бьн) диза wаньм.

Əз һоста,
Тö һоста,
К'е гəмара мə бьвə
Нава бостан.

Əз ћəстифа ћəму шкəвамə.

Əз ћəфт бə'ра бьдьмə орт'а хwə
тə—бьр'əвьм.

Əз ћəщимə,
Əw дöа мьн дькə.

Əз ћьз дькьм,
Ле баwəр накьм.

Əз чаwа бькьм,
К'оча мьн мьнр'а нае.

Əз чум, ə'щевəкə р'əшə гран бу.

Əз чум мала апе хwə,
Апе мьн да даре хwə,
К'əтə бьн кöлаве хwə,
Сəва кəри нане хwə.

Əз чум, мьн ньһер'и
Əз ль к'ö, əw ль к'ö?

Əз чум, п'ор'п'ошман вəгəр'йам.

Əз чум фро фьр'кьм,
Чь занбу, əзе гöлйа кöр'кьм.

Əз чумə Гəргəре,
Хəйсəтем диса е бəре.

Əз чумə мала щинаре хwə,
Ŏса мьнəсубун,
Тə дьго, мьн р'уне wан дьзийə.

Əз чумə шəһəрəки,
Əз жи ч'ə'вəки,
Тö жи ч'ə'вəки.

Əз чь бежьм днйа фрəйə,
Ле щие льнге мьн тəнгə.

Əз чь дьвем ви гöһир'а дьк'əве,
Гöһе дьнр'а дəрте.

Əз чь заньм,
Əз пер'а р'е к'əтьм мина бра,
Мьн ньзанбу wе бьвə нона гöра.

Əз чь хйал, к'əрван чь хйал.

Əз чьqа к'əтьмə т'əла, дəрк'əтьмə.

Əз чьqа тəр'а бьхwəзьм,
Хö wəкə хwə нахwəзьм?

Əз чьqаси сах мам, ə'wр орт'а мьн у р'оже дəрнəк'əтьн.

Əз ч'ə'ве ве р'оже, флан тьшт öса бу.

Əз шина Ḱаме, Ḱаме (жи) дьзийа гома мьн.

Əз эш дьхwəзьм,
Тö ашван дьхwəзи.

Əз qöрбана р'оже бöḣöри мə, бира тə чуйə.

Əз qöрбана wе р'емə,
Əw теда дьчə.

Əз wəкə тə бумə,
Паше wəкə хwə.

Əз wи дьтьрсьм,
Əw мьн дьтьрсə.

Əз wи кöр'и дьхwəзьм—ḣе баве wи сах баве хwə „бькöжə".
(Мə'рифəта wи йа баве зедəтьрбə).

Əз wи мери нəвежьм, wəки нəйи хwəй джмьнвə.

Əз wи мəри дьвежьм,
Дəрд дьле wида нəминə.

Əз wи мəрьвир'а т'öнəмə р'углики,
Ду жи глики дьбежə.

Əз wи мьшки дьвем,
Wəки зəнгьл техə стöе п'ьшикеда.

Əз wи сəри ə'рдекьм, кö сəд сəри же нəбьə'щьн.

Əз wи сəри ч'ə'лкьм, е бьк'əвə бəр ширəта.

Əз wир'а чь дьвежьм, əw Ḱəwшане дьхə.

Əзе Адəм врда бежьм.

Əзе бьмьрьм,
Те бьмини,
Те бьнḣер'и готьна мьн дəрк'əт.

Əзе доне wи сəре wидьм.

Əзе жьна хwə qав бькьм,
Наве хwə хас бькьм.

Əзе занина хwə бьбьм ахе,
Тö у кöр'е мьн бь ḣəвдö заньн.

Əзе к'апе хwə бавежьм—йане wе зьрт бен, йан чьвт.

Əзе к'əчəлок к'ö биньм,
Нав бостане бəлəнгаз к'əвə,
Т'ур'əке сəр т'ур'əке нəḣелə?

Əзе мал Ḱале хwə бьдьм,
Т'əwəqə тə накьм.

Əзе öса бькьм, деw зьке wанда бьк'ем.

Əзе öса бькьм, əwи тутке кöле бехьм.

Əзе öса бькьм, Ḱəта хwəш би, бир нəки.

Əзе öса бькьм, wəки əw сəр дела хwе бьк'əвə.

Əзе öса бькьм, wəки тə'м дəве тə нəчə.

Əзе öса бькьм, wəки тö к'əрер'а бежи: „дае".

Əзе öса избат бькьм,
Дəw бре мастбə.

Əзе öса ль тəхьм,
Тö сəр льнгəки бьр'əqьси.

Əзе öса ль тəхьм,
Ќаша Ќзура тə,
Те һəр'и ть-а ль мəллə дəйнки.

Əзе öса сəре тə бькьм, wəки куч'ьк
дəсте тə нен һьлнəдə.

Əзе öса сəре тə бькьм, wəки тö
наве хwə шашки.

Əзе öса тəхьм, ава Ќəфт грара
дəве тə һəр'ə.

Əзе öса тəхьм, wəки тö к'əрер'а
бежи „чош, дае".

Əзе р'уним wи ə'рди, тö (жи)
бьмьрə wи дəрди.

Əзе тə öса бькьм, гезийа п'ире
Ќəшəре мала тəхьм.

Əзе тə öса р'əзилкьм,
Wəки куч'ьк нан дəсте тə нəгьрьн.

Əзе тə техмə һек, диwерхиньм.

Əзе тə т'и бьвьмə сəр аве,
Тə т'и сəр аве биньм.

Əзе тə ьса бькьм, мə'р бьн зьке
тəр'а нəчə.

Əзе Хəзалиеда бьгьрьм—бежьм.

Əзе һеди-һеди бьхöм, Ќəта тö һати.

Əзе һəр'ьм,
һатьм, мəрие мале,
Чум qəда сале.

Əзе һнгəки тəхьм,
Днгəки тə дəрхьм.

Əзе чаwа qатьхе иро кəркьм
Qир'ина qатьхе һəр'ə ə'зман.

Əзе wи гли бежьм,
Ќьздьки тö һəр'ə q.на хwə ава
сархə.

Əзə барави, кöр'—qиз мьн бунə
Ќəрави.

Əзə мала хwəда,
Шехбзьнйа гьрт сəр мəда,
Го: —Ќьтле, Мьтле—
Карька мьн зьке тəда.

Əзə минани дöр'е,
Бумə һəвала Т'ь.е.

Əзи вəхwаримə,
Ти-пиан.

Əзи к'очəрьм,
Малхравьм.

Əзи пиан—
Ти беЌьше хwə хəбəр дьди.

Əзо, əзо,
Мьн ле да га у пəзо,
Диса свька мале əзо.

Əзо нə əзо,
Дəзмала дор гəвəзо.

Əзьм əв щьла бəлəк,
Йан ви али аве,
Йан wи али аве.

Əй софие батьwа р'ур'əш,
Бьжи һəрдö р'ьwа,
Тə чьма му нə гиһандьнə сəр мува?

Əк'ьле марте мəрдə.

Əлəгəз брьнщбə,
Əрəз р'унбə,
Дəргəдан т'öнəбə,
Диса wе п'уч'бə.

Əлиф нəһатə фə'ла,
Мьн qəбул нəбу дöа мьн,
Кəси нəк'шанд щəфае мьн.

Əлк'е бьнһер'ə,
һəла qəрфе хwə хəлqе дькə.

Əлк'ейə, qəрфа дькə хəлqейə.

Əм аве дəрк'əтьн,
К'əтьн чə'мур'е.

Əм азанə дə'w у дозе,
Хəбат хwəшə нав колхозе.

Əм бəре дне нагьрьн.

Əм брчинə, дьве—һəр'ə к'ат'а бьхwə.

Əм бунə дьз, р'о ль мə һлат.

Əм бунə гуза жмар,
Р'оже йəк ле кем дьвə.

Əм бь кəвч'ийа т'об дькьн
Əw бь һəске бəла дькьн.

Əм гöра р'əвин, һ'ьрч' р'асти мə һат.

Əм гəрəке пəй дəwране һ'əр'ьн,
Дəwран пəй мə нае.

Əм гьшк гöлйа дарəкенə.

Əм гьшк жи жь халие чебунə,
Хwə жь мəлəка нəбунə?

Əм гьшк к'шьке т'орпəкинə.

Əм гьшке бəр wи ашир'а дəрбазвьн.

Əм дəсте дьжмьна нəчун—
Дəсте доста чун.

Əм дəһ муе гəwрьн дь нав п'остəки р'əшда.

Əм дьвен хwəде гли дури мə бьн,
Щарəкə дьн те дьк'əвə бəр даwа мə.

Əм дькьн ахе эла
Əw диса дьбə хöлам.

Əм əһəле мьрненə.

Əм əwи дькьн бəрwера ге,
Əw дьбə дубəна к'əре.

Əм жи дəрəwа бькьн, wəбала һлтиньн.

Əм жи тə заньн,
Тö жи мə зани.

Əм жь баране дьтьрсйан, зипке жи мə кьр.

Əм жь һəв бло-блойи бунə,
Һ'əр йəки к'əтийə к'öнщəки.

Əм иро зə'ф к'əнйан, хwəде хербькə.

Əм иро һəнə,
Све т'öнə.

Əм к'öда дьчьн, р'асти куч'ька тен.

Əм к'öда һəр'ьн мəр'а йəкə,
Чуина мə бəра хер бə.

Əм к'öда һəр'ьн, q.на мə мəр'анə.

Əм мəзьн бун,
Мə кал бун дит.

Əм мират'хöре һəввьн.

Əм навежьн: „Тö кöр'е к'ейи",
Əм дьвежьн: „Тö харзе к'ейи".

Əм п'ьр'ьн,
Ле бесöр'ьн.

Əм сəр ав-агьрəкинə.

Əм сəр агьрəкинə.

Əм сəр дненə, хö дне нə сəр мəйə?

Əм сəр кəвч'и-кöдəкенə.

Əм сəр тəндур-кöч'кəкинə.

Əм сəр шилавəке к'əтьнə.

Əм т'ер һатьн, бьрч'и чун.

Əм т'ер чун, брчи һатьн.

Əм хар р'унен,
Дуз хəвəрдьн.

Əм хəвьтин, ле мə нəхwəр.

Əм хəмеда—
Ч'йае бльнд хəweда.

Əм хwəр'а р'аке пе бькьн,
Бəнчархе хwə гредьн.

Əм һатьн мə дəре шине тə вəкьр,
Əм дьчьн, wəки щарəкə дьн дəре шае тə вəкьн.

Əм һəвире шкəвенə, бре һəвдöнə.

Əм һəська бьне диза һəвьн.

Əм чунə зйарəте, р'асти нəп'акəки һатьн.

Əм чунə ч'йа, сöр'е бьр,
Əм һатьнə дəшта, шəхте бьр.

Əм чьqа дури глийа бьн, те бəр п'еша мə.

Əм чьqа зə'ф т'укьн, we бе р'уе мə бьсəнə.

Əм чьqаси һуркьн,
Əме глийа к'уркьн.

Əм ч'ра хwə ведьхьн, хəлq бəр р'удьни.

Əм ч'уке щəм һəв мəзьн бунə.

Əм шурк'еше һəвьн.

Əме бəнчарьхе хwə һəвва гредьн,
Əме qьр'а һəв биньн.

Əме бьнһер'ьн, к'а аqьл чь дьвежə.

Əме днйае хлаз бьн,
Днйа хлаз навə.

Əме пьрса мала Дук'о һəв бькьн.

Əме саха бьгəр'ьн, wəки нəбу, əме кора бьстиньн.

Əме сəр П'ра Сəлаwəте (сəлате) р'асти һəв бен.

Əме хəвəрдьн, глие чевə.

Əме һəр'ьн брабьр'əке бьхwəзьн.

Əме һəр'ьн,
Бра гли бьминьн.

Əме шилавəкенə.

Əмə ə'ширьн,
һəр wəхта жи р'йа мə һəйə.

Əмə нə тенə,
Нə женə.

Əмəк-демəк.

Əмəке ге сəр хwəйе wи зə'фə.

Əмəке де жь йа баве битьрə.

Əмəке де у бава жь əwлəда те хwəстьне.

Əмəке де у баве зə'фьн,
Де у бав дькарьн əwлəда хwə бьвьн базаре бьфрошьн, ле накьн.

Əмəке wи тə бьвə гöре һар.

Əмəни бьр'ин,
Т'а мьн жи фьр'и.

Əмəние чекə,
Нəхьше к'əргə лекə.

Əминə, паши к'оча нəминə,
Хəлqе тə хwəр'а бьр'əвинə.

Əмьре лəглəге чу бь т'əqр'əqe.

Əрəз гöшə-гöшə,
Кəс наве дəwe мьн тьршə.

Əрəз мала мəрьвабə,
Бəрпани бəр т'ӧнəбə,
Т'ӧ тьшт' орт'е нaминə.

Əрəз р'йа р'ожəке дурə
Xwə вра п'ехас дькə.

Əрəзи гӧшə-гӧшə,
Һəркəс навежə:
„Дəwe мьн тьршə".

Əрзанкьри—һəван дьр'и.

Əрук-беруке мала qӧла бежьнганьн.

Əрqа ав ле к'ьшйа, we һəр'ə.

Əрqа аве вəкьр, зəви ав да.

Əсмəр арзинə,
Гəwьр бь нивинə.

Əсьл леһатьнə,
Нə же һатьнə.

Əшqа дне нанə.

Əшqа əвине ль сəргин к'əт,
Кьрьн-нəкьрьн же һьл нəбу.

Əшqа мала—зар'ӧнə.

Əшqа шəраве (шəрафе) xwə давежə нав, навда дьхəньqə.

Əшqəкə р'ьнд к'əтийə гӧнд,
Xwəде нəзəра ч'ə'ва xwəйкə.

Əшqи дара мраза.

Əшqи əшqа.

Əщəле бзьне бе, we нане швен бьxwə.

Əw (ав) лə сəр мьн бьгьрд,
Чь йак газ, чь сəд газ.

Əqьл дь сəрйадайə,
Нə дь р'уйадайə.

Əqьле кем р'ийа хар дьдə бəр xwəдие xwə.

Əw аве шелу дькə, мə'сйа бьгьрə (дьгьрə).

Əw агьре лода щинара дьк'əвə,
Xwəде лода мə ле xwəйкə.

Əw агьре тӧ к'əтийедайи, бəси тəйə.

Əw ангори мере xwə р'адьвə-р'удьни.

Əw арване мəри аше wи бьһерə, əw арван жи нəһ'əлалə.

Əw аш бе, сəре wи арвə, же баwəр накьн.

Əw бедəра xwəйе мале нə сəрвə, əw нə бедəрə.

Əw бедəра сəргелə ч'елəквə,
Хера we бедəре т'ӧнə.

Əw бе дəф (бе фəд) дьр'əqьсəи, əw кӧ дəф һəйə.

Əw бəжьнə,
Ле нə əw балə.

Əw бəндə нə бəндəйə,
Wəки сəд же нəмьрьн,
Сəд же нə xwəш бьн.

Əw бəр к'ӧме к'əтийайə.

Əw бəр фəна xwə дьгəр'ə.

Əw бəре xwə кӧле жи нагӧһезə.

Əw бəрхе бəр гəлə макə.

Əw бра һəвр'а башбун,
Брабьр'а нəһьшт.

Əw бре п'аренə.

Əw буйə бəнуште дəва.

Əw буйə дəна бойахчийа.

Əw буйə к'ъзька сəр селе.

Əw буйə, ч'елəкəк, əw жи стəwьр майə.

Əw буйə qəра сəре wи.

Əw бь анийа вəкьри р'асти һəв һатьн.

Əw бьвьнə qир у бəништ—һəвва нəгьрьн.

Əw бь змане хwə һатə гьртьне.

Əw вьр'а дькə,
Хwə дьтəлинə.

Əw га нə гайə,
Е жь бедəре нахwə.

Əw газийа ду гöрə.

Əw гли бəтəвə һат.

Əw гли сəрбьр'и бу.

Əw глие тə гот, жь гöлле хравтьрбу.

Əw глие тə гот,
Мина тире qəщəри дьле мьн сот.

Əw гор' бь гор'бə,
Т'ö тьштəки п'ак пəй хwə нəһьшт.

Əw гöла бəр бина wанə.

Əw гöла мщьльсайə.

Əw грир'а п'ара мьн те т'онəбə,
Бра лəпə жə'р тедабə.

Əw да бə'лгикьрьне.

Əw дара əз бəре we нəхöм, мьн нəлазьмə.

Əw дара сие нəдə сəр мьн, бра к'ок'да р'авə.

Əw дара эмиш зə'ф дьгьрə, ч'ьqе we дадьльqьн.

Əw дарə,
Ле нə əw бəрə.

Əw дəв нə дəве парие мəзьнə.

Əw дəве хəйə, хö нə q.на джмьнайə?

Əw дəви нəзанə, дьбинə глие wие дəрбазбə, хəвəр надə,

Əw дəви нəзанə, дьбинə глие wие дəрбаз нəбə, хəвəр дьдə.

Əw дəнгə,
Ле нə əw р'əнгə.

Əw дəра жьна храв кьрийə, һе ава нəбуйə.

Əw дəрə,
Ле нə əw к'арə.

Əw дəрпа зман пек'əвə,
Т'ö дəрп wəкə we дəрпе навьн.

Əw дəстəка фланкəсейə.

Əw дə'н гəлəки аве дьхwəзə.

Əw дə'са дəсте п'ала дьдьзə.

Əw дитьна мьн дит, нə əwə.

Əw дйа хwəр'а жи саг' навə.

Əw доне мə ль сəре мə дьдə.

Əw дост дьжмьне хwə лəв нас накьн.

Əw дьхwəзьн стрийа дəсте хəлqе бьдьнə дəрхьстьн.

Əw дьхwəзьн wир'а пьсмамие дайньн.
(Qизе бьхwəзьн).

Əw дьчə, дькə, дьхwə,
Əз щьрма wи дьк'ьшиньм.

Əw е бьхwейə.

Əw ә'йаре хwə дәрк'әтийә.

Əw ә'рде ав кӧ ле һәйә,
Əw ә'рди авайә.

Əw ә'рде р'уви у wawик ле һәнә,
Ль wьра шер у пльнг нькарьн бьжин.

Əw ә'wьре мьн дити, баран нае.

Əw жи бәдәwийа хwәва дьжи.

Əw жи бу йа сәләфа сәләфа?

Əw жи бу сәрбар?

Əw жи гольке wе ч'еләкейә.

Əw жи дьдә зәqе хwә,
Навр'а һьлдьк'шә.

Əw жи занә р'о к'ӧр'а дьчә ава .

Əw жи занә, р'о к'ижан али мьн чуйә ава.

Əw жи кӧла хwә дьмьрә.

Əw жи мәрие хәйсәте хwәда һ'ьздькә.

Əw жи мина Ə'ләхәмхӧрейә,
К'әра щинара зайә,
Поч'ька wе т'ӧнә, әw дьгьри.

/Əw жи мина мьнмника—бәр бе дьр'әqьсә.

Əw жи нә кӧр'е бавәки хравә.

Əw жи пе к'әра хwәйә т'опал дьхwәзә т'әви к'арванвә.

Əw жи р'ә'ма сәр р'ә'мейә.

Əw жи сәки мина wи сәйийә.

Əw жи т'ера хwә мерә.

Əw жи т'әзә сӧр' гьһиштиеда.

Əw жи фәна баве хwәдайә.

Əw жи хwәйе нане хwә нинә.

Əw жи һ'нк'уфә мьнә.

Əw жи шобәтьрке тәйә,
(Йане йаланчи).

Əw жь Зәбуне хәвәр дьдә.

Əw жь пьртука хәбәр дьдә.

Əw жь һ'әсьне халс нинә.

Əw жь wи хәйдийә,
Əw жь wи хәйдийә.

Əw жьна нә ль вьр, qӧрбана тәвә.

Əw занә—занә,
Ньзанә-нәзанә.

Əw зер'е нав хwәлйейә.

Əw зә'ве хаси ле һ'ьз дькә,
Хәзур һ'әфр'әшие ле дькә.

Əw зламе хера хwә—дәсте хwә кьр,
Əw фнәрә пешийа wи.

Əw зӧлма wи кьр, һьндьк һатә пешие.

Əw карә бзьне пьрч'ева бьхwә,
Ле дә'wа маqулие дькә.

Əw кәwкийа сәр һәвр'а давежьн.

Əw кӧ гошт дьхwә,
Нӧкӧле wан кер'ә.

Əw кӧ дәст дькә,
Де у бав накә.

Əw кӧ дәсте мерьк дькә,
Qәт жи ӧсан дей у паб накә.

Əw кӧ к'əт, кəс дəсте хwə дреж накə, р'анакə,

Əw кӧл һе бира wи нəчуйə.

Əw кӧле нəдə дəр,
We пе бьмьрə.

Əw кӧр'е к'е сəр дйа хwə к'ӧмəйт ава кьрийə, сəр мьн авакə?

Əw крас к'əлб дькə, дəрпе—п'шике.

Əw кьле ч'ə'ва дəрдьхə (жирə).

Əw к'əлəм жи жь wи к'əлəми чебуйə.

Əw к'əр бун, р'асти wан к'əра һатьн.

Əw к'əтə бьн щьле.

Əw к'иси хwə хəвəр дьдьн.

Əw к'ӧлфəт һəйə мера зортьр.

Əw к'узьк иди шкəстийə, əw ав жи р'жйайə.

Əw лайqи наве хwəйə.

Əw лоqмə qардашийə.

Əw ль к'у, мала даwəте ль к'у?

Əw ль мьн буйə кӧла дəрнəхун.

Əw майə у зьке wи.

Əw мал ава бə, əw qиз һəр'е.

Əw мал нə малə, wəки меван начьн у наен.

Əw мал нə малə, wəки мəзьн те т'ӧнəвə.

Əw мал нə малə, wəки qӧрбан ле дəрнак'əвə.

Əw мал храв бьвə, wəке меван нəчьне.

Əw мала зар' теда т'ӧнəнə, хравəйə.

Əw мала зар' теда һəнə, əw мал шенə.

Əw мала хwə,
Əм мала хwə.

Əw малəкə беwайə.

Əw манете хwəр'а дьҺəжə.

Əw машəйə, т'əви Һəму агьра дьшəwьтə.

Əw мере нə ль вьр qӧрбана тəвə.

Əw мəри нə мəрийə, гəр же Һьз нəкьн, же нəмьрьн.

Əw мəрие аqьле wи һəйə—Һəwще ширəтанинə.

Əw мəрие мьн дитйиə, qəнщи же нае.

Əw мəрики бə'ршелӧйə.

Əw мəрики дузəлалə.

Əw мəрики зьке хwə дьч'еринə.

Əw мəрики кəлешк р'əвинə.

Əw мəрики ӧсанə, ашəк нəһьштийə арване хwə ле бьһерə.

Əw мəрики ӧсанə, бəниште мəрийа нə'тка мəрийа дьхə.

Əw мəрики ӧсанə, красе к'ӧлфəта хwə жи дьдьзə.

Əw мəрики ӧсанə, мурийа дəрпе дькə.

Əw мəрики ӧсанə, һека ч'əмьл дькə.

Əw мəрики пе глие мəрийа р'е дьчə.

Əw мərики т'озе давежə орт'а глийа.

Əw мərики хунхöрə.

Əw мərики һ'əрами һ'əр'ьмийə.

Əw мərьв хwəйе нəфса хwə нинə.

Əw мəһа кери мьн нае, чь лазьмə əз пьрс бькьм?

Əw мəһа нə лазьмə, бра нə бе, нə һəр'ə.

Əw мəһа чу, кери мьн нəһат, ида əз бə'са we мəһе накьм.

Əw мə'ре зйане нəдə мьн,
Бра һ'əзар сал ə'мьркə.

Əw мə'ре тö же дьтьрсйайи, мьн кöшт.

Əw мина ава бьн каедайə.

Əw мина пира срсумə.

Əw мина са q.нва ледьхə.

Əw му нав зəбəшда дьгəр'ə.

Əw наве сəр wи, нə бабəти we дəрейə.

Əw нак'əвə т'ö т'əлька.

Əw нане бе п'əрə дöхə,
Ле мале wи бəр wида начə.

Əw нə (ль) вьрə, хwəде wи (ль) вьрə.

Əw нə глие дəве тəйə, тö мьнр'а дьвежи?

Əw нə е дəфейə, нə е р'ьһ'алейə.

Əw нə ль вьр, qсмəте wи we навда һəвə.

Əw нə т'əв ə'йда щмаə'тейə,
Нə жи т'əв шина щмаə'тейə.

Əw нəчанди һьлдьдə.

Əw нькарə сəре хwə бəр һəркəси дайнə.

Əw öса р'е дьчə,
Qəй бежи сəр һекар'а дьчə.

Əw патка стуе хwə бьвинə,
Флан тьшти набинə.

Əw пе змане хwə дəwлəта р'адькə р'у һəв.

Əw пек'əние щмаə'тейə.

Əw пе мə мəрьвьн.

Əw пе хəбəре wəрьмандьнə.

Əw пə'ри зоре дəве мəрийа дəрдьхə.

Əw пирəкə зəмание, гəлə гли бьн weда һəнə.

Əw пьр'ч'е са жи дьк'шинə.

Əw пьшта баре к'əтийə.

Əw п'акə, поч'а wийə кьнə,
Йане на, we р'оже к'öлмə ч'ə'в дəрхьста.

Əw п'əрда хəбəр дьдə.

Əw р'адьзе хwəш,
Навинə хəwне хьр'əфаш.

Əw р'əwша коне мьнə.

Əw р'йа ко тə бəре хwə даедə, əз же тем.

Əw р'йа тə бəре хwə дайе əз һатьмə.

Əw р'оже бе, ч'ьрае һьлди бьгəр'и мьн навини.

Əw р'ожа ə'йде жи т'ер нахwə.

Əw р'увəкьри бун.

Əw р'уе гӧндəкинə.

Əw р'ьндə—мəри р'асти чур'е бенəдəр нəе.

Əw р'ьсqе тəйə, дьбə е кодеда нəбə р'ьсqе тə.

Əw саг'е дьле хwəйə.

Əw салдати бехирəтə, е нахwəзə бьвə генерал.

Əw сахе хwəдейə.

Əw сəр һəвда к'ана зер'ə.

Əw сəре мəрийа зйа-зйа кӧр' дькə.

Əw сəрɛ мьнда буйə мəри.

Əw сəре ширəта һьлнəдə,
Əw сəри бе ч'ə'лкьрьн.

Əw сəробьни һəвкьр чу.

Əw стрийа т'лийа мерьв дəрдьхə.

Əw стуна дьле wийə.

Əw стуна нава малейə.

Əw стунəкə т'опьз зер'инə.

Əw там тамə,
Ле нə əw дəзгəйə.

Əw тə сəр стрийар'а к'ашдькə.

Əw тəнгасйа мьн дит,
Тə бьдита, тӧе бьр'зйайи.

Əw тə'ле мьн хwə дитийə,
Бəхте тə дитийə,
Бawəр накьм нəхwəше мьн р'авə.

Əw тира хwə мьщкр'а жи бəрнадə.

Əw титале сийарайə.

Əw то жьн һəйə—нане гəньм дькə щəһ.

Əw то жьн һəйə—нане щəһ дькə гəньм.

Əw тӧ к'ӧлфəт һəйə—дар дьдə дəсте мере хwə, дьве „дə мьнхə".

Əw тьште кӧ qəwата тə дəрə, дəст навеже.

Əw т'алане дə'wатаньн.

Əw т'ас, əw фəрəq,
Чawa р'адьвьн (р'адькьн) р'удьнен,
Диса йəк.

Əw т'асə, нə əw Һ'əмамə.

Əw т'əшйа мə дьр'есə,
(Змане мə занə).

Əw т'ӧнəйа мала wийə.

Əw фланкəсер'а буйə бə'лги у бəрп'ал.

Əw хwə змане хwə чедькə.

Əw хwə надə щие думан.

Əw хwə надьн we алаве.

Əw һе һаж qафе хwə т'ӧнəнə.

Əw һев у т'ева сəре хwə чунə.

Əw һəвале парие һазьрə.

Əw һəвале р'ожа мьнə хwəшə,
Нə һəвале р'ожа р'əшə.

Əw һəвале хwəрьнейə,
Нə һəвале хəватейə.

Əw һəла сəр Һ'əфт Һ'əйштар'а нае харе.

Əw ћәрдö ньга жи к'әт хьзне.

Əw ћәw занә ћәрр'о бзьна знарейә.

Əw ћндькьн кәwтәмальн.

Əw ћәму мака жи дьмьжә.

Əw ћәwшә,
(Ле) нә әw р'әwшә.

— Əw чийә?
— Брина кеч'ейә.

Əw чь бинәфьшка дьхwә?

Əw чь дькә, бе р'ә'ма хwәде дькә.

Əw чь зәвәшьн дьди бьн пьч'әнга мьн?

Əw чь кери хwә ћатийә, wәки кери щмаә'те жи бе?

Əw чь мәрики р'әнгахмахә.

Əw чь п'аланә, мьле тә дьк'öтә.

Əw чь севә бе бьстийә?

Əw чь тежке куч'канә зьке тәданә?

Əw чь тә кьрйә р'йа кадьзе?

Əw чь тьштә,
Wәки ниви нәр'астә.

Əw ч'ав корбә, кö хәниме хö нәнасә.

Əw ч'ә'вэше накә ч'ә'ве мәрийа.

Əw ша, әw п'адьша—йәкьн.

Əw шәкьре к'әтийә дәве се, дәве се дәрнак'әвә.

Əw ширәта тә ль мьн кьр,
Əw к'әтьна әз к'әтьм,
К'ефа дьле хwә ч'ре вехә.

Əw шöхöле зу дьки,
Те дö щара бьки.

Əw шöхöле öсада шкәстийә.

Əw щи хwәшә,
Кö дьл ле хwәшә.

Əw щие әз шәве дьчьме,
Тö р'ое начи.

Əw щие тö р'ое дьчи,
Əз шәве дьчьме.

Əw щие хам дьгәр'ә.

Əw щинаре кери тә те, qәдре wи бьзанбә.

Əw щинаре хера щинер нәхwәзә,
Хер нае пешие.

Əw щöрә ћатийә сәр.

Əw qә ћәй хwә накә.

Əw qәнщ нак'әлинә.

Əw qәнщә, кö дина бь щьл нас дькә.

Əw qиз ћәйә, wәки ћәwадавә жи,
Дәсте к'ижан хорти бьгћиже, we хwәр'а бинә.

Əw qöдуме чоке winә.

Əw qсмәте фланкәсе бу.

Əw wape жьна хравнәкьрийә, ћe шеньн.

Əw wapә,
ћәма нә әw бћарә.

Əw we пьрсе мәвеж,
We мә бькә нава пьрч'-му бьшәwьтинә.

Əwa әз шәвәр'әша же дьтьрсйам,
Мьн ћивәр'она да дәр.

Əwан глйа сола хwәр'а бежә.

Əwана бәләнгазе ћьше хwәнә.

Əwana bunə mina kəri pəze be səri.

Əwana bunə mina kəri pəze be şwan.

Əwana gьşkə ƶь bavəkinə.

Əwana dəve həv dalesьn.

Əwana ƶь xuna həv t'er nəbun.

Əwana kuç'ьke həvьn.

Əwana lьng mə hьldajə.

Əwana r'asti naxwəzьn,
Ləma əz wanva nagьrьm.

Əwana r'oƶa r'oƶda parie köle t'əv xwərьnə

Əwana xwə şəlşandijə.

Əwe aqьle wi həjə,
Bəxte wi hndьk,
R'çala wi naxəvьtə bər xəlqe.

Əwe bəxte wi həjə,
Aqьle wi kem,
R'çala wi bər xəlqe dьxəvьtə.

Əwe gədə p'esira xwə hlk'ьşand.

Əwe gələ r'ewi r'ja dagər'andьnə.

Əwe dьgьrini, wana nəxapə.

Əwe dьkə qar'ə-qar', ƶe nətьrsə,
Əwe dənge xwə nakə, mina mə'ra par'a ledьxə.

Əwe dьləki na, ĥəft dьla əw ĥəband.

Əwe əz animə sər r'e.

Əwe kö göle dьxwəzə, strjan ƶi lazьmə bьxwəzə.

Əwe kö hestьr dьhəwinə, dərijae xwə blьnd dьkə.

Əwe kö qənçija dьk'ənə,
Qənçi ç'ə've wan dьk'əvə.

Əwe p'el çəgəra xwə kьrijə.

Əwe r'ast dьbeƶə,
Strue wi hənə.

Əwe r'ja xwə dьziva dijə.

Əwe sərik p'ьzikьr,
Ma səre dьn.

Əwe xere dьxwəzə—
Xer te peşija wi.

Əwe han dəwlətijə,
Haşa, dьven g. e xwə dьxwə,
Flankəs wi çetьr dərbaz dьkə.

Əwe şöxöle nəkə, wəki qəwata tə nagьhiƶeda.

Əwe çəgəra xwə pə'tijə.

Əwe wət'əne xwə naĥəbinə,
R'əbe xwə naĥəbinə.

Əwe wi he bьçьnginə,
He bьzьnginə.

Əwə döbьnьn (dö çija dьƶin).

Əwə dьzьn,
Mər'a dьven—dьzəkьno.

Əwi agьri gör' nəkə.

Əwi are xwə r'etijə,
Kapəka xwə dajə be, çujə.

Əwi bae xwə flankəse (wi) anijə.

Əwi bə'lgie nərm dani bьn sərə flankəse.

Əwi bin lь flankəse təng kьrijə.

Əwi bь dəsti xwə brina xwə qənç kьr.

Əwи гəлə əмəк wиp'a дит,
Ле нашекьринə.

Əwи готийə:
— Һ'ьм.
Тə готийə:
— Гьм.

Əwи гöhe wида „брайо" кьр.

Əwи дар орт'а даре синора hьлданə.

Əwи дел (Һ'əму) qöлада p'уткьрийə.

Əwи дела дьне qəтандийə.

Əwи дəве гöр греда.

Əwи дəст туре мьнда кьрийə.

Əwи дəсте хwə мала хwə хравкьр.

Əwи дəсте хwə хуна фланкəседа шушт.

Əwи дəрəwəкə öса кьр, п'ьрти хwe навда т'öнəбу.

Əwи дəwса бöрö чекьрьне, ч'ə'в дəрхьстьн.

Əwи öса кьр, qöла дəрзиер'а дəрбаз кьр.

Əwи ə'йдə, ə'йдə, ле ньзанə к'едəре ə'йдə.

Əwи ə'мьре хwə да hазьра.

Əwи жи Варт'ан Варт'анə, ньзанə к'ижан Варт'анə.

Əwи зуда сонд щер'бандьнə.

Əwи кöлгəwрийə.

Əwи лоqмəзьнə.

Əwи мерьки qəнщи мə кьр, мə храви пе кьр.

Əwи мьр'тьвайи кьрийə п'еше хwə.

Əwи нане мə'pa хwə бьр'ийə.

Əwи п'ел сəрька мере кöле кьрийə.

Əwи п'инщьк лехьст.

Əwи сəр щəwa авер'а банз дайə.

Əwи сəр wанда дьне Һ'лшанд.

Əwи стöе хwə кəндала хьст.

Əwи т'ера хwə хəвəрда.

Əwи т'ьре кö əw занə, ле əw ньзанə, кö əwи нəзанə.

Əwи т'ьре к'əре к'əтийə, сол-бьзмела ле бьк'ьшинə.

Əwи т'ьре hьмбəре wи корə.

Əwи фьлан тьштида мала хwə теда храв кьр.

Əwи фланк'əс да p'əҺ'əткьрьне.

Əwи he льнге хwə щи нəкьрийə, wəки щи бькə, тə вəнагəр'ə.

Əwи hлда левə, мьн зани чь ль девə.

Əwи шəрма дəнге хwə нəдькьр, е дьн дьгот:
— Мьн дьтьрсə.

Əwи шькенандийə, əwe бьщəбьринə.

Əwи wəрсе карвана дьзийə.

Əwлəд ə'зизə, ле т'əрбəт жь we ə'зизтьрə.

Əwлəд нəдийə, wəки дьле wи сəр бьшəwтə.

Əwлəд p'əwша дьнейə.

Əwлəд т'ур'а нə öндайə.

Əwлəд ширнтьр-əwлəдə.

Əwləде зьне-мəкьнə хьне.

Əwləде мəрийа һəвə, мала мəрийа һəйə.

Əwləде мəрийа чьqа хьрав бə(кəвьр бə) мəрийа нак'əвə.

Əwləде хас баве дурва дькə нас.

Əwləде храв мəрəза дьле де у бабанə.

Ə'бабəте начи щнəте.

Ə'бура кучʹка һəйə, йа wи т'öнə.

Ə'вд жь хwə р'ази, мьрьн бе гази.

Ə'вдəки хwəде дае,
Пер'а бькьн т'əвае,
К'ин бог'азе тьшт же нае.

Ə'гити у мерхаси нə к'əне бəр дəве кəчʹьканə.

Ə'дəб жь дин четьрə.

Ə'дəб мьн һлда жь бе ə'дəба.

Ə'дəт һатə һлдане,
Хəрщ жи һатə һлдане.

Ə'дəт' wəхта те һлдане,
Шəрм жи те һлдане.

Ə'дəт'е бав у бапира һəрьк хwəштьрьн жь һежира.

Ə'дие тə дур тен,
Е мьн незик тен.

Ə'дуе хəлqе бəр п'йа тен,
Ə'дуе мьн жи чʹə'лке г..а тен.

Ə'дуе хəлqе нəwала тен,
Ə'дуе мьн бəр п'е мьн дəртен.

Ə'дуе хəлqе р'е тен.
Ə'дуе мьн нава г. дəртен.

Ə'зəте щинара жь щинара те хwəстьн.

Ə'зиз дьмьрə,
Бог'аз (гəwьри) намьрə.

Ə'зизе мале бе наз набə,
Базаз (дк'андар) бе газ набə.

Ə'зизе мале кöр'е мəзьнə.

Ə'змана гəр'йам,
Ə'рда мьн дит.

Ə'змане (змане) храб т'öщар че набə.

Ə'змане хwə к'арвə (змане хwə к'арвə).

Ə'змане шьрин маһр ьж бьн бəр бь дəртинит.

Ə'змани дур,
Ə'рди—к'ур.

Ə'змано, ләqлəq,
Сəро, т'əqəт'əq.

Ə'йар пенир хwəй дькə,
Мер жи жьне.

Ə'йаре мера (мерайи) фрəйə.

Ə'йаре һасьлкьри тораqе р'ьнд хwəй дькə.

Ə'йб ə'йбе вəдьшерə,
Тə'н тə'не вəдьшерə.

Ə'йб у а'ре wи наенə вəшартьне.

Ə'йба дəве-дəвер'а нае хане.

Ə'йба ə'йба дəрə,
Чʹə'ви кор блк'ə сəрə.

Ə'йба мале маледа дьминə.

Ə'йба мера бəр мера бежə.

Ә'йба мәрийа мәрийава нае хwәне.

Ә'йба мьн нәдә р'уе мьн.

Ә'йба мьрийа, мәри пе бьḤәсә,
Мьришойи гӧнәк'арә.

Ә'йба хwәрьне дьвини, нәвежә.

Ә'йба һәвале хwә дьвежи,
Ә'йба хwә навежи?

Ә'йба һиве жи һәйә.

Ә'йда бе qӧрбан,
Мина маләкә бе меван.

Ә'йдада хwәрьн зә'ф те хwәрьне.

Ә'йдә—бе qәйдә,
К'и нәхwә
Хwәш сәйдә.

Ә'йн (ә'йни) зу гьһәшт ьж чаршәмбе.

Ә'йната мер бәхте хwә бәрнадә.

Ә'йната wи ә'йнатә,
Инк'а wи инк'ә.

Ә'йнати гӧнд, бра баран мьн бькә.

Ә'йне һьлдә, ә'йба хwә бьбинә.

Ә'йнә ә'йбвәшерә.

Ә'йнәк жь Ḥәфт жьнт'ийа зедәтьрә.

Ә'йни жьн,
Wәйни жьн,
Диса жьн.

Ә'йшькә—жь (ль) хwә шькә.

Ә'лба вала дәнг же те.

Ә'лба вала дәрк'әтә пешийа тә,
Шӧхӧле тә ль һәв нае.

Ә'лек'ьм сәлам слевани,
Wәрә р'уни бь диwани,

Хәбәр бьдә бь Ḥьзани,
һәwqас бьхwә, кӧ тӧ дьзани.

Ә'лә мәрданә,
Га у гольк т'әв бәрданә,
Әw манә, әw хәбәрданә.

Ә'ли жь Wәли нә дьзтьрә.

Ә'ли чу, Wәли һат.

Ә'ли чу,
Wәли һат?

Ә'ли аг'а мәвежьн,
Шере хwәде бежьн.

Ә'ли к'әтә гоме,
Кучьк жи к'әтә гоме.

Ә'ли мере дәм-дәма,
Ә'мәр мере һәр дәма.

Ә'ли мере һәрдәма,
Wәли мере дәм-дәма.

Ә'ло бра сәрканивә,
Бра qә гаки wи жи т'әв т'ӧнәбә.

Ә'ло чекьрийә,
К'әло (Мьсто) жи р'ӧһ бәрди
бәрдайә.

Ә'лое смелбошә,
Тотка ледьхә, чаргошә,
Р'ун дьк'ьр'ә, нафрошә.

Ә'льке Тәмо дон дьхwә,
Ә'льке Шәмо сонд дьхwә.

Ә'мбар мәзьнә,
Мьшки бьч'укә,
Ле диса зоре дьде.

Ә'мәле мәрьва р'әwша днейә.

Ә'мәле пире
Начьнә бире.

Ә'мәле тә—пешийа тә.

Ә'мәле фланкәсе нәп'акә.

Ә'мәле храб ченабьн,
Мьрие гор'а р'анабьн.

Ә'мәле храв гöр'еда жи насәкьньн.

Ә'мәле храв че навьн,
Мьрие мәзәла р'анавьн.

Ә'мәре Р'ә'мәтан,
Га, гольк дәрда,
Әw ма, әw хәбәрдан.

Ә'мо синге хwә дьхöринә
Аг'а т'ьре we п'әра дәринә.

Ә'мьра пирә,
Бәжна—фәqирә.

Ә'мьре де п'ешк'еши әwләданә.

Ә'мьре днейә нан у ав.

Ә'мьре дреж бәлайә.

Әмьре дреж дьгьһижьн һәр мраза.

Ә'мьре дреж дьгьһижьнә мраза.

Ә'мьре дреж һәвә,
Һ'әму тьшт те дитьне.

Ә'мьре дьза р'ож дә'нәкә.

Ә'мьре дне мерти—жьнтийә.

Ә'мьре исан т'әрәзуйә,
Ч'укти т'аки, wейә,
Мәзьнайи—т'ак.

Ә'мьре ләгләге бь ләq-ләq бöһöри.

Ә'мьре ләгләге чәqчәq чуйә.

Ә'мьре ләгләге чу чәгәчәге.
(чәкәчәке, чәк'әчәк'е, чәqчәqе).

Ә'мьре мә хwәр, паше мьр.

Ә'мьре мә'си авә.

Ә'мьре мә'сийа аведа дәрбаз дьвә.

Ә'мьре мәрийа красе зар'ейә,
Һәргав нәт'әмьзә.

Ә'мьре мәрьв бәр ч'ә'ве мерьв нае.

Ә'мьре мьн мина кәләнгп'әр
дәрбазбу.

Ә'мьре тәйре Симьр' кьрийә.

Ә'мьре фланкәсе ә'мьре тәйре
Симьр'ә.

Ә'мьре хайнан (хайнә) кöртә.

Ә'мьре хwәда мәри бе qсур навә.

Ә'мьре Һ'әму тьшти к'ьвшә.

Ә'мьре швана нәхwәшә,
Хwәрьна wана хwәшә.

Ә'мьре qомсийа кьнә.

Ә'мре wәрдәке чу чәк'ә-чәк'е.

Ә'мьре wи пьч'укә,
Змане wи кьнә.

Ә'мьркьрьн нә жь һәбуна дьнейә.

Ә'нийа мерьв чь нвисибә,
Мәрьве бьвинә.

Ә'нишка мьн qәтйайә,
Әwи бәшаwалә,
Әw мьн дьк'әнә.

Ә'рд дайка гьшканә,
Эл дайка мәрьванә.

Ә'рд дьҺ'әжә, сәр к'öлика дьсәкьньн.

Ә'рд ә'змана дьгәр'йам
Ә'рде дәст мьн к'әти.

Ә'рд к'әлийайә.

Ә'рд к'урә,
Ә'зман дурә.

Ә'рд мәрийа гранә.

Ә'рд у ә'зман ле дькә гази.

Ә'рд у әзман қәбул нәкә.

Ә'рда бьгәр'и,
Ә'змана бьгәр'и,
Йәкә нот'ла мьн набини.

Ә'рде ави дӧ хwәде wи һәнә.

Ә'рде дем хӧдеки wи һәйә,
Ә'рде авдайи—дӧ хӧде wи һәнә.

Ә'рде дреж—
Ле дьгәр'ә мә'ре теж,
Мәри п'айа начә пеш.

Ә'рде ә ле дьсәкьньм,
Тӧ ле нәсәкьнә.

Ә'рде кӧ мәзьн ле һәнә, ч'ук чь п'ешәнә?

Ә'рде кӧ ӧлм-мә'рифәт һәйә, дини чь п'ешәйә?

Ә'рде кӧ шәр'—дә'w ле һәнә, жь wан дәра бьр'әвә.

Ә'рде нахәйдьн,
Мәрийа дьхәйдьн.

Ә'рде нәрм гиһа ле те.

Ә'рде жи мабә, әw глие дәрк'әвә.

Ә'рде хwәде т'ӧнә фланкәс ле бьгәр'ә?

Ә'рәб бь сре, бь дор тә'на ль һәв дьхьн.

Ә'рәба бе к'ӧләш мәри навә бедәре.

Ә'рәба бәр п'арте вала вәнагәр'ә.

Ә'рәба вала дәнге we к'вьшә.

Ә'рәба вала зә'ф дькә р'әqә-р'әq.

Ә'рәба вала р'әqә-р'әqа wейә, дәнг ле те.

Ә'рәба вала сәре ә'рәбәчи дешинә.

Ә'рәба вала чу бәр п'арте, гәрә бе баркьрьне.

Ә'рәба мәзьн дәнге мәзьн ле дәрте.

Ә'рәба һатә баркьрьне гәрәке р'е к'әвә.

Ә'рәбә чьqаси бе баркьрьне,
Диса we бе валакьрьне.

Ә'рәбә чьqаси валабә
We р'ожәке бе баркьрьне.

Ә'рәбе, ә'щәме, хwәде ле һат к'әрәме,
Дьлда нәма к'әсәре.

Ә'рәбе, ә'щәме,
Хwәде пер'а кьрийә к'әрәме,
Дьлда наминә т'ӧ хәме.

Ә'рәбә бедәреда вала дьвә.

Ә'рәбә дәште wәлгәр'ә,
Әз вра гӧнәк'арьм?

Ә'рәбә кь баркьрьн, йан we р'ек'әвә, йан wәлгәр'ә.

Ә'рәбә нагьри,
Ә'рәбәчи дьгьри.

Ә'рәбә нап'ьр'ит,
Ә'рәбәчи дьч'ьр'ит.

Ә'рәбә р'е дәрк'әвә,
Р'е вала дьвә.

Ә'рәбә храв дьбә,
Мәрьв шәрпәзә дьвә.

Ә'рәбә һатә бәр п'арт'осе,
Гәрә п'арт'осе баркьн.

Ә'рәбә чу дара,
Һәрге ани п'ак,
Нә ани, ә'рәбә xwә дарә.

Ә'рәбә шәрма автое орт'е табу.

Ә'рәбә шкәст, һостае зә'фбьн.

Ә'рәбәчи нивә,
Ә'рәбә р'йа xwә навинә.

Ә'рәз е тәвә
Бәр вәк'ьшандьн бәр нәвә.
Кәс к'öбарие нәчуйә пеш.

Ә'рфа ве мәйдане әwә алт'кә.

Ә'р'нусә, ләма брчийә.

Ә'сьл-асас к'ор'ли п'ьрпас,
Нә дьбә тәвьр нә дьбә дә'с.

Ә'сьл-ә'сас
Нә дьвә к'еләнди (к'еранди), нә
дьвә дә'с.

Ә'сьл ә'сасе фланкәсе һәйә.

Ә'сьл куч'ькар'а жи лазьмә.

Ә'сьл һу—ә'сьл чу.

Ә'сьла бьпьрсә,
Бе ә'сла бьтьрсә.

Ә'сьле дара к'ок'еда к'ьвшә.

Ә'сьле зер' бәqәм навә.

Ә'сьле к'әлба жи дьпьрсьн.

Ә'сьле к'Һела бәqәм навә.

Ә'сьле мерьв öнда навә.

Ә'сьле мәрийа гәрә серида п'акбә.

Ә'сьле мртьва гәрә һәр'ә сәр
мртьваие.

Ә'сьле нәй ә'сас, нае р'еза мәрийа.

Ә'сьле фланкәсе минани нане
селейә.

Ә'сьле хас хам навә.

Ә'сьлзадә әз бь гори,
Бе ә'сьл нола к'әрәки стö мори,
Бе т'әглифкьрьн
Дьчьн һәрәма жори.

Ә'сьлзадә ширҺәлалә.

Ә'сьлзадә шöхöла че дькә,
Һәрамзадә—храв дькә.

Ә'ширә—гьрар ширә.

Ә'шькә xwә шькә.

Ә'щал надә мәщал.

Ә'щәл гöргә—фәләк пәй те.

Ә'щәл кö те мәрийа напьрсә.

Ә'щәл кö һат, надә мәщале.

Ә'щәл сәр ә'щәле те.

Ә'щәл те—мәщале надә.

Ә'щәл щаwе надә мәрийа.

Ә'щәле бзьне бе, дьчә хö шьвдара
швин дьдә.

Ә'щәле бзьне (кö) те, дьчә нане
швен (швин) дьxwә.

Ә'щәле бзьне те, дьчә нане щван
(швен) дьxwә,
Йан пьшта we дьхöрә, дьчә һәвана
шван дьсу.

Ә'щәле глийа те—
Пьрсе мәҺкәм тенә готьне.

Ә'щәле мерьв те,
Гöллә xwә-xwә агьр дьвә.

Ә'щәле нери те, нане швин дьхwә.

Ә'щәле се те, дьчә канйа мзгәфте дьһ'әр'ьминә.

Ә'щәле се те, дьчә бәр дәре мзгәфте дьк'әвә.

Ә'щәмәки хер браки бехер четьрә.

Ә'wарәтие тьшт пешда начә.

Ә'wәли һин мәкә,
Һ'инкьрьне бирнәкә.

Ә'wтә—ә'wт п'еше сайә.

Ә'wтинйа куч'ька гӧр дьр'әвә.

Ә'wьл дӧшьрмишвә, паше дәстпе бькә.

Ә'wьл жь мәр'а, паше жь пьзмамар'а.

Ә'wльн дәр у щинаре хwәр'а бьхwәзә, паше хwәр'а.

Ә'wьр гӧр'ьжи,
Дайка зар'а хwә-хwә р'әqьси.

Ә'wьр дӧһӧрмьжьн, ле набарә.

Ә'wьр ида хwә нишани мә дьдьн, звьстан һат.

Ә'wьр ниньм баране бьр'ежьм.

Ә'wьр сорбун, ньхтә корбун.

Ә'wьр чьqа р'әшбә, диса ньқарә р'уе р'ое бьгьрә.

Ә'wьре гӧр'ә—гӧр' (гьр'ә-гьр') баран же (ле) нае.

Ә'wьре гран пәйр'а сайи һәйә.

Ә'wьре к'ери-к'ери баран же нае.

Ә'wьре мьн дийә,
Нә е баранейә.

Ә'wьре мьн дити,
Qә баwәр накьм, баран же (ле) бе.

Ә'wьре нисане баранә,
Хәрще хозана к'отанә.

Ә'wьре р'әш баранә,
Ә'wьре спи звьстанә.

Ә'wьре р'әш баһарә,
Ә'wьре спи звьстанә.

Ә'wьре р'әш—тәйрок дьбарә,
Ә'wьре р'әш—баран дьбарә.

Ә'wьре спи бәрфә.

Ә'wьре спи звьстанә.
Ә'wьре һешин тәйрокә.

Ә'wьрно, һәрке ленакьн,
Бәре технә т'әqә-т'уq.

Ж

Жана т'лийа һ'әму йәкә.

Жана һеwие гранә, мина хәлqе брамьри.

Жана һеwие нот'лани сәдәфа т'лие.

Жана wе т'лие надә wе т'лие.

Же вәгәр', мина qәлинока сәр селе wе хwә-хwә бьт'әqә.

Же р'әвйам,
Те алйам.

Же р'әвйао,
Те алйао.

Жер дьнһер'ьм—р'уйә,
Жор дьнһер'ьм—смбелә.

Жек'әт,
Пе (пәй) к'әт.

Же к'әти—пек'әти.

Жер (жере) р'удьнейи, жор (жоре)
хәбәр (хәвәр) мәдә.

Жер'а готьн: „Кӧр'о".
Әw жи ә'йната хwә ч'ә'ве гӧрр'а
тинә.

Жер'а навежә гӧле грантьр.

Жере р'удьнии,
Жор хәбәр нәдә,
Жоре р'удьнии,
Жер хәбәр нәдә.

Жере р'унани,
Жоре жи щи т'ӧнә.

Жере р'уни, жоре гази тәкьн.

Жере р'уни, wәки жоре щи бьдьнә
тә.

Жере щи т'ӧнә р'унем,
Жоре жи щи надьнә мьн.

Жәжәр'уне дәсте хwәда чедькьм,
дьвен:
— Дәве мә шәwьти, дәсте тә
нәшәwьти.

Жәнга дьл дайә р'у.

Жә'р (бь) хатьр нае хwәрьн
(хwәрьне).

Жә'р (жь) мә'ра начә.

Жә'р мә'ра начә,
Тежке мә'ра бе жә'р набьн.

Жә'ра мә'р дьл дькә кәр бь кәр,
Т'ӧ Һәким ле накьн сәрәдәр.

Жә'ра мә'ра бәрәвки мьсqала,
Бьди дәсте мәрие аqьлвала,
һәw занә шәкьрә, дьхwә т'әви
һәвала.

Жә'ра мә'ра бәрәвки,
Т'әви п'утә шәкьрки,
Диса тӧе мәрийа ӧндаки.

Жә'ра мә'ра (жь) мә'ра начә.

Жә'ра мә'ра,
Нәйаре мә'ра.

Жә'ра мә'ра хәдарә,
Мина тира нәйарә,
Мина брина гӧлла хәдарә.

Жә'ра т'реqа
Жь т'реqа начә.

Жижо сәре хwә дь пьрч'а хwә дьдә,
дьбе: „чь нәрмә".

Жиин һәйә зер'ә,
Жиин һәйә зивә.

Жиина бь джмьнр'а кьнә.

Жор дьнһер'ьм брубьжангьн,
Жер дьнһер'ьм р'инә.

Жор нәньһер'ә,
Алчах нәк'әви.

Жор р'удьнии, жер хәбәр нәдә,
Жер р'удьнии, жор хәбәр нәдә,
Гран р'уни, гран р'авә.

Жорда бәран дьбарә,
К'әрсәк Һале кәвьрда дьгьри.

Жӧжӧ п'әнщке хwә ль щане ч'ежке
хwә дьп'әлинә,
Дьве: „һа чьqа нәрмә".

Жӧжӧ сәре хwә жь qалве хwә
дәрнахә,
Һәта нәк'әвә аве.

Жь ава гӧр' нәтьрсә,
Жь ава нәрмьк бьтьрсә.

Жь агьр зрар те, пер'а нәлизьн.

Жь базара хwә хер ббини,
Бука т'әзә бәр мә тини.

Жь баране р'әвим
Тәйроке сәр мьнда гьрт.

Жь бедәре р'әвйа
һатә к'әтә ч'ә'ле.

Жь бе кәси мров жь нерир'ә дьбе:
„Кәсо".

Жь бәр к'ӧлфьке нәчуи бәр т'ьфьке,
ида тә чь дитйә?

Жь бәр шьр'ьке әм чувә бәр
мьжӧбе (мьжӧле).

— Жь бәрфе у баране к'ижан
хwәшә?
— Бәрф сәрмайә.
— Баран баһара ле те һ'әсаве гӧла
гәшә.

Жь бәрхе эт'им бәран че навә.

Жь бәр'ьке п'е хwә зедә дреж
мәкә.

Жь бә're шәлбькә ав һлди,
Ава бә're кем навә.

Жь бо мьн мәгри,
Бьгри бо wәт'ән.

Жь бо wи бьгри бь qир' у аман хwә
дайә кӧштьн, әз дамә бәрдан.

Жь бона ч'авәки
Дьһ'әбиньм ч'йайәки.

Жь бостан ах дьчә,
Дьле бостанчи дешә,

Дьле ахе наэшә,
Дьле бостанчи дешә.

Жь бруске алав пешдә те.

Жь вьр Бәг'дае әз жь тә р'азимә.

Жь вьр мала хwәде тә р'азимә.

Жь вьра һ'әта мала хwәде дәст сәр
дәстар'а һәйә.

Жь ге гӧһ дьгьһ'ижә мьн?

Жь готьне—
— һьнда кьрьне р'йа салайә.

Жь готьне һ'әта кьрьне—р'йа панздә
саланә.

Жь гӧле т'әбийәте
һәр йәке бинәк же те.

Жь гӧра брчитьр (брчитьрә)
Жь мә'ра тазитьр (тазитьрә).

Жь даре дьчә һ'әзар шах.

Жь де у бава дьк'әвьн һ'әзар аwа.

Жь деле тьр'әк—щәwьре гӧрех?

Жь дела тӧр'окә щәwьре гӧрех
нак'әвьн.

Жь дәве гӧр пәз хлаз навә.

Жь дәве мәзьнтьр филә.

Жь дәвәһер'а готьн:
— Стӧе тә харә.
Го: — К'идәра мьн р'астә?

Жь дәр тинә, һӧндӧр' жи дьвә.

Жь дәрд у кӧл дәнгбежә.

Жь дәсте мәрьве дин, фланкәс чола
к'әтийә.

Жь дәстәки дәнг дәрнае,
Бь кӧлилкәке баһар нае.

Жь джмьн зә'фтьр, змане хwә бьтьрсә.

Жь дйа Һәлал четьр кәс т'ӧнә.

Жь досте хwәр'а достбә,
Жь джмьне хwәр'а мербә.

Жь дранайә тә'м дьдә дәве мәрийа.

Жь дьза р'әви, р'асти Һәрәбашийа һат.

Жь е к'әр мәри же дьк'әвьн.

Жь әшqа йаран,
Дьчьмә сәр бәнде нәйаран.

Жь ә'дәте де у бава те готьне.

Жь ә'wьре бльнд баран нае.

Жь зана занә,
Жь нәзана баqе нисканә.

Жь имане дьбә,
Жь гар'ане набә.

Жь кеч'е бзьр дьк'ьшинә.

Жь кәвьр нәрмтьр чь дьк'әвә бәр тә—бинә.

Жь кәвьре чәqмаqа агьр пешда те.

Жь к'аwийа Һәфт-Һәйшта нае харе.

Жь к'е к'әтийә, к'е бәзайә?

Жь к'әре к'әтийә,
һе дькә—гошә-гош.

Жь к'ӧбарие тьшт пешда нае.

Жь к'ьнща—к'ӧрк,
Жь чандьнйан—фьрк,
Жь жьнан—жьне т'ьрк.

Жь мала мәрийа Һәта Һә'ще гәлә дурә.

Жь мала хwә дәрдьк'әвьм, мьнр'а дьбен: „Һӧсейн аг'а, сйаре Севе".
Темә мала хwә, мьнр'а дьвен: Һӧсейн тьр'әк".

Жь мера нав дьминә,
Жь га—ч'әрм.

Жь меше бзьр дьк'ьшинә.

Жь мә бәләнгазтьр жи һәнә.

Жь мәрие кәрр'а бежи, нәбежи,
К'әр'о wәкә һәрр'о.

Жь мәрийа дьхwә, ле бир дькә.

Жь мәрьве беә'сьлр'а шәва р'онайи,
Шәва тари йәкә.

Жь мәрьве бьнива бьтьрсә.

Жь мәрьве нәщер'ьби дәйна нәкә.

Жь мәрьве свьк глие саф.

Жь мә'р жи дәрман һазьр дькьн.

Жь мртьвие тьшт пешда нае.

Жь мьлк'а—аш,
Жь һащәтан—сьмт'ьраш,
Жь пәйан—е кӧ нә дьдә пеш, нә дьдә паш.

Жь мьлк'а аш,
Жь һәсьн qәләмт'раш,
Жь мера е кӧ нәмәйзине
Нә ль пеш у нә ль паш.

Жь мьн к'әтийә, дьхwәзә мьн һини глийа бькә.

Жь мьн к'әтийә,
Жь мьн соватьрә.

Жь мьн к'әтийә, мьн жи бәгәм накә.

Жь мьн к'әтийә, мьн һини соавае дькә.

Жь мьн һәрәк'әт,
Жь тә бәрәк'әт.

Жь мьно,
Момьне мьно.

Жь мьри хәрщ нахwәзьн.

Жь нан-незик,
Жь хәбате дур дьсәкьнә.

Жь нен зедәтьр днеда тьштә т'ӧнә.

Жь нәч'ари нане хwә бь һәжира хwәри.

Жь орт'е р'абу һӧрмәт,
Ӧнда дьвьн qәдр у qимәт.

Жь пәзе п'ьр' мә чь кьр,
Жь кав'р'е кӧр' әме чь бькьн?

Жь п'але—буйә хwәйе мале.

Жь п'ьр'ә'мьри пьрс мәкә,
Жь п'ьр'дитийа пьрс бькә.

Жь п'ьр'а п'ьр',
(Жь) һьндька һьндьк.

Жь сәд кани—ч'әмәк,
Жь сәд ч'әми—голәк.

Жь сәре qьжьке,
Р'әшә qәли ченабә.

Жь сәре qьжьке т'ӧщара qәлисел ченавә.

Жь сәре qьжьке qаwрмә нае чекьрьне.

Жь смела дьдьзә,
Дьдә р'уйа.

Жь софийа мәбә баwәр,
Шашька wан жь нуре бә жи.

Жь тә готьн, жь мьн сотьн,
Qьч'әqич' к'әтийә һәстӧе мьн.

Жь тә'ва һавине чь ле фә'м кьр,
Wәки йа звьстане чь фә'мкьм?

Жь тьрсе чь бежи те сәре мерьв.

Жь тьшта, тьште т'әзә һещайә,
Жь доста, досте кәвьн wәфайә.

Жь тьште тьрш дране мерьв ару дьбьн.

Жь т'вьнга вала дӧдӧ дьтьрсьн,
Жь йа т'жи—йәк.

Жь т'әзәне к'әтийа дәйна накьн.

Жь хәзале бәзатьр т'ӧнә,
Жь р'ьсqе хwә зедәтьр нахwә.

Жь хәйат зравтьр т'ӧ тьшт т'ӧнә.

Жь хәлкер'ә кәwьрә,
Жь хwәр'ә к'усигьрә.

Жь хәма
Хәw те.

Жь хәман хәw те.
Жь к'әрба к'ән те.

Жь хӧлие (хwәлие) wәли,
Жь wәли хӧли (хwәли).

Жь хӧшә-хӧше к'әр'бу,
Жь тә'на лал бу.

Жь хуна де у баве ширьнтьр,
Wәт'әне мәрийайә.

Жь хwә мәзьнтьр хәбәр (хәвәр) дьдә.

Жь хwәр'а бькә һ'әсаб,
Wәки нәбини ә'заб.

Жь хwәр'а йәке бьхwәзә,
Жь щиране хwәр'а дӧда бьхwәзә.

Жь хwәр'а малкьрбә,
Тӧе һ'ьзкьрие хәлqеби.

Жь xwəр'а нькарə п'шруке чекə,
Жь е дьнер'а п'лаве че дькə.

Жь xwəрьне шунда ḣə'лисə ḣечə.

Жь ḣека мə'р щущка мришке дəрнае.

Жь ḣекəке qəйханə ченабə.

Жь ḣестьре мəстьр фил ḣəйə.

Жь ḣəвьн,
ḣəв хöрьн.

Жь ḣəр тьшти wəт'əн ширьнə.

Жь ḣəрдö ə'йда мə'румбу.

Жь ḣəрдö ч'ə'ван ч'ə'вəки баwəр нəкə.

Жь ḣəспе к'əтьн айбəк,
Жь к'əре к'əтьн—дö айбə.

Жь ḣəспе пəйа бу,
К'əре сйар бу.

Жь ḣндька—ḣндьк,
Жь гəлəка—гəлəк.

Жь ḣндьки т'ер наби,
Жь зə'фи qə т'ер наби.

Жь ḣорийа п'əри,
Жь п'əрйа хwəли.

Жь ḣакьма бьпьрсə,
Жь готьне бьтьрсə.

Жь ḣал хəвəр дьдə,
Жь qал хəвəр дьдə.

Жь ḣəзар достан—джмьнəк,
Жь ḣəзар джмьнан—достəк.

Жь ḣəфт сала салəк йа сайə.

Жь ч'əме гöр' мəтьрсə,

Жь ч'əме ḣур к'ьшйайи бьтьрсə.

Жь ч'уктие бьгьрə, wəки бьгḣижи мəзьна.

Жь ч'ьр'аве п'елав че дьвə.

Жь шва гелазе мьштьк те чекьрьне.

Жь шир тьрсйа, п'ьфкьр (п'ьфкьрə) дəw.

Жь шöхöл дəрбə,
Xwəрьне—ḣазьрбə.

Жь qара
Xwə даве бə'ра.

Жь qара,
Xwə наве бə'ра.

Жь qəтийа меран,
Наве кьтьк данинə Ə'вдур'əḣман.

Жь qьрше ḣатьмə,
Чумə нава гöр'нийанə.

Жь wе аве бьр'əвə,
Йа кö нə дькə хьшин, нə жи—фьшин.

Жь wəйне жьна ч'йае Щуди хар буйə.

Жь wəлийа дьк'əвьн хwəли,
Жь хwəлийа дьк'əвьн wəли.

Жь wəлийа—п'əли,
Жь п'əлйа жи хwəли.

Жь wи бьтьрс, к'е кö тə дьтьрсə.

Жьн бошə,
Мери к'öмр'əшə.

Жьн бехwəйи дьбə ḣар дьбə,
Мер бехwəйи дьбə жар дьбə.

Жьн бəдəwийа ə'мьрə.

Жьн бəр дьле мере хwəйə.

Жьн брабьр'ə.

Жьн бьрйә,
Ле qәлән нәбьр'ийә.

Жьн(е) га:
Бра әз жьна мере чебама,
Бра әз р'ожке р'у дьне бама.

Жьн голә,
Мер ч'әмә.

Жьн голә,
Тә пешие гьрт, wе т'жәвә,
Тә пешие нәгьрт, wе һәр'ә.

Жьн дара кәстийә.

Жьн дәзмала дәсте мерайә.
Дәзмал нәе шуштьне бин
дьк'әведа.

Жьн диwаре малейә,
Мер диwаре дәрвайә.

Жьн домамә,
Е дьн һ'әми һ'әрамә.

Жьн дьве-бра бәхте мьн һәвә,
Бра ч'ә'вәки мьн т'öнәбә.

Жьн дьгьри, дәсте хwә жи дьдә
бәр р'уе хwә.

Жьн дькә малавайи.

Жьн дьл бькә
Диwер qöл дькә.

Жьн дьмьрә,
Мер сәрбьр'и дьбә.

Жьн дьнеда т'ö тьшти дьзива щәм
хwә хwәй накә,
Хенжи дьлк'әтие хwә.

Жьн дьхәйдьн, дьчьн мала баве хwә,
Мер дьхәйдьн, дьчьн мале мера.

Жьн әwә зар'е хwә хwәйкә.

Жьн ә'мьре мерә.

Жьн ә'рдә, дйа днейә.

Жьн ә'wьл бәрга малейә.

Жьн жи һәйә,
Жьнкок жи һәйә.

Жьн жи һәйә,
Жьнкок жи һәйә,
Мер жи һәйә,
Меркок жи һәйә.

Жьн жи һәнә,
Жан жи һәнә.

Жьн жи һәнә,
Жан жи һәнә,
Мәлһ'әма (мәрһ'әма) брина жи һәнә.

Жьн—жьн готи,
Мер—мер готи.

Жьн карә жьна р'е дагәр'инә,
Мер нькарә жьна р'е дагәр'инә.

Жьн карә мера мина дәзмала сәр
дәсте хwә бьгәр'инә.

Жьн карә мере хwә р'акә,
Карә мере хwә дакә.

Жьн кәлайә,
Мер—гьрти.

Жьн кәлайә,
Мер qуле wейә.

Жьн кәлә,
Мер һ'әмал.

Жьн кö бехай бу,
Qәдре хwә öндадькә.

Жьн кö бу жьн,
Йан чь шер, йан чь мер.

Жьн кö һәйә нола мә're
нивкöштийә.

Жьн кö һәйә п'арсийа (п'арсуйа)
харә.

Жьн кӧ һәнә, сврәр'әшьн.

Жьн кӧ Һьз бькә,
Карә кәвьр ԛӧлкә.

Жьн к'ера бра бьр'инейә.

Жьн ле ширьн буйә,
Де ле тә'л буйә.

Жьн мале чедькә,
Жьн мале храв дькә.

Жьн мер р'успи дькә.

Жьн—мер т'акинә.

Жьн, мер шәр'кьрьн,
Бе аԛьла бաәркьрьн.

Жьн мера натьрсә,
Wәки шәрма wе т'ӧнәвә.

Жьн мера р'успи, йан жи р'ур'әш дькә.

Жьн мера шашдькә,
Щарәкә дьн фә'ш дькә,
Щарәкә дьн мере хwә ә'рдер'а к'аш дькә.

Жьн, мертие к'и бәр бь һерә, wи дне бьр.

Жьн мәԛәсә.

Жьн намуса мерә.

Жьн нивә мер нькарә мевана вәр'екә.

Жьн р'у тә нәйнькә,
Пьшт тә дузан.

Жьн р'уе мере хwә спи дькә,
Жьн р'уе мере хwә р'әш дькә.

Жьн сәр жьнер'а һәйә.

Жьн сәре мере хwәва мәрийә.

Жьн стуна малейә.

Жьн т'әмьзә—
Мер жи пер'а.

Жьн т'әне хwә шәрм дькә,
Кәсәки шәрм накә.

Жьн у мер гӧр'а һәвдабьн,
Мале шенбә.

Жьн у мер маледа һәстӧ Һнав шкенандьнә.

Жьн у мер нә финое сорьн,
һәрр'о сәре йәкибьн.

Жьн у мер,
Тәвьр у бер (берьн).

Жьн хwәйе глйаньн.

Жьн һәйә гӧла мере хwәйә,
Жьн һәйә кӧла мере хwәйә.

Жьн һәйә ә'мре мерр'а гредайә.

Жьн һәйә жь мера жи зедә.

Жьн һәйә зәвйа дәргӧндә.

Жьн һәйә к'лита сәре меранә.

Жьн һәйә мале храв дькә,
Жьн һәйә мале ава дькә.

Жьн һәйә малкәр,
Жьн һәйә храбкьр.

Жьн һәйә мераниә.

Жьн һәйә—т'әршәмалә,
Жьн һәйә р'әwшәмалә.

Жьн һәйә шерә,
Сәрфнйазийа мала хwәйә.

Жьн һәйә wәкә брайә,
Жьн һәйә брабьр'ә.

Жьн һәнә—малwеран,
Жьн һәнә авайа мала,
Жьн жи һәнә хьрт хопан.

Жьн һәйә Һәфт мере бехирәт
четьрә.

Жьн һәнә qә жьна жи нәһежанә,
Жьн жи һәнә мера һежанә.

Жьн че бә,
Нав полка р'омебә.

Жьн: чь жьн, чь мер.

Жьн чьqас нәр'ьндвә,
Wәхта мале дькә, башә.

Жьн ч'ав ль дәрә,
Мер хwәлисәрә.

Жьн шуре пьшта мере хwәйә.

Жьн щаһьлә, мери калә-мал храв,
Р'ое ә'wрә, шәве сайә,
Сал—храв.

Жьн qиза элейә,
Һәма бра дәст нак'әвә.

Жьн wәхта бехwәйә,
Кел-кәвьра шәрм накә.

Жьна баш, бемә'нә, бре мере
хwәйә.

Жьна баш дурва к'вьшә.

Жьна баш ә'мьре исанәтә.

Жьна баш ә'мьрәки дрежә,
Жьна нәбаш дәрдәки бе дәрманә.

Жьна баш жь Һәзар мерен храб
четьрә.

Жьна баш нае к'өтане.

Жьна баш—намуса мере хwәйә.

Жьна баш сәбьрә.

Жьна баш сәр бәхт у р'озгәләйә.

Жьна бе зар' дьле wе нашәwьтә
мале.

Жьна бе к'ар,
Нане р'әш,
Шире тьрш,
Мала мьн храбкьрьн.

Жьна бехwәйи кәсәки шәрм накә.

Жьна бехwәйи һар дьбә,
Мере бехwәйи кал дьбә.

Жьна бәд
Хwәр'а нәкә дәрд.

Жьна бәдәw бәла сәрийанә.

Жьна бәрбьһер
Мере we дне хwәр.

Жьна би дәст бәр р'уйә.

Жьна би дьле һәркәси дьк'әведа.

Жьна би зә'ф же те хәвәрдан.

Жьна би мина зәвийа дәр гөнд,
К'и бежи ле хәвәр дьдә.

Жьна би мина мәһа адарейә,
Гәл дьгьри, гәл дьк'әнә.

Жьна би нәк'әвә т'ө мала.

Жьна би п'еша we жер'а ә'дуйә.

Жьна би wәк'ил-нәфсә.

Жьна бинә жь малан,
Аве вәхwә жь сәрканйан.

Жьна бльнд т'әвр'азана we башә,
һәкәр нә һәмаqвә.

Жьна—жьнә,
Мера—мерә.

Жьна зу р'адьзе, мере хwә зу кал
дькә.

Жьна йәман мере щаһьл дьстинә.

Жьна көдкөдо нәк'әвә дәсте джмьне
мьн.

Жьна кьн башә, wәки фелдар нәбә.

Жьна к'е башвә, мала wан т'ьме дә'wәтә.

Жьна к'е храббә, мала wан т'ьме шинә.

Жьна к'оти мере хwә к'оти дькә,
Жьна че мере хwә щаһьл дькә.

Жьна к'оти хwәр'а дәбар дььк нәдайә сәр һәвдö.

Жьна ләз—һәргав нәве—әз.

Жьна ләч'әр' шур мәрт'але wе пер'аньн.

Жьна малкәр чь бежи че дькә.

Жьна мер бә,
Дьве: „Дури мьн һәр'ә, һәспе мьне тәхә".

Жьна мер кö мьр, мер нәзәwьщи, ма би, гöне wи кöр' те хwәстьне, дьк'әвә бәр дәсте буке, кöр'.

Жьна мере че, узбаша дне.

Жьна мәрийа мьр,
Балт'уза мәрийа хwәшвә.

Жьна мьн бьмьрә,
Әзе бьзәwьщьм,
Дйа мьн бьмьрә,
Wе к'ö дәст к'әвә?

Жьна намус тек'әвә нава һ'әфт ордие әскәр,
Wе намус бьминә.

Жьна пашьн п'ине бәроважийә.

Жьна п'ак сәрфнйазийа к'омейә (бәрсйә),
Йа храв бенамусийа к'омейә.

Жьна пешин башә,
Жьна пашьн бина п'ине бәроважи.

Жьна т'ер-т'алан бра р'асти гöре ч'йа нәе, гöр жи гöнәйә.

Жьна тә ль к'идәре, тö жи дь wе дәре.

Жьна тьшт пе нәви, паизе—
Ава сар мәрийа дьдә хwәрьне.

Жьна фланкәсе гöман дәрк'әт.

Жьна фланкәсе дәqа дәсте мере хwәйә

Жьна хәлqе бәдәwә.

Жьна хәлке (хәлqе) р'амусанәк,
һәспа хәлке (хәлqе) мәиданәк.

Жьна храб,
Хәбәра храв,
һәрдö жи дьчьнә р'еке.

Жьна храв ле бьдә бьр'әв.

Жьна храв нә пир дьвә, нә жар дьбә.

Жьна храв п'ьзька хравә.

Жьна хwә бькә qиз,
Нане хwә бькә к'атә.

Жьна хwә итбаркә хәлqе,
һәспа хwә итбар нәкә.

Жьна че ә'мьре мерә.

Жьна че кöр'е че ле дьк'әвьн.

Жьна че к'әтә дәсте мере храв,
Нә те кöштьн, нә те бәрдан.

Жьна чевә
Нава т'аг'бура р'омевә,
Диса wе сәрфьназбә.

Жьна че сәйда меранә.

Жьна шир̇һәлал—wәкә шире пәзейә.

Жьна щинер бәдәwә, йа мьнә
беә'дәwә.

Жьна qәнщ сәйдә,
А храб—qәйдә.

Жьна qәнщвә,
Дерир'а дәрдьхьн, к'ö ләкер'а те.

Жьна qәнщ щнәтә, мере we теданә
Ле йа храв щә'ньмәйә, мере we
теда.

Жьна qолайи диwаре хwәлиейә.

Жьна wәки зар'а найнә, зар'е we
мьрьне т'öнәнә, дәрде we һндькә.

Жьна wәрин жь мала,
Хwарзи бен сәр хwала.

Жьна wәрин жь мале мәзьн,
Пе бьдә һәзар у һьнда
Жедә бьк'әвьн wәкә Мир Мәм у
Qәрәт'ащьне мьн.

Жьна wи жьнә,
Ләма мала wи р'әнгинә.

Жьна wи һ̇әмләйә
К'öмәки кöр'а анийә.

Жьне бәдәw бе һ̇ьш чьр'анә?

Жьне бра мәрийа дькьн шива гöра.

Жьне бьдә жьнмьрийа,
Га бьдә гамьрийа.

Жьне бьдә жьнмьрийа, гиһе бьдә
гамьрийа.

Жьне гәвәзә,
Пира к'усаньн.

Жьне го:
—Меро, тö кöштьнәкә нәшушти
һәр'и,

Мер го:
—Э, жьне, әз wи али тәндуре,
начьмә wи али тәндуре.

Жьне готә мер, го:
—Мьн нивә, тә нивә, 'мал хравә.

Жьне готә мер, го:
—Wәхта тö тини,
Әз жи п'учкьм, һ̇але зар'е мә хравә.

Жьне готийә:
—Бра мере мьн һәвә, бра корвә.

Жьне готийә:
—Бра ч'әме Мураде р'уне мьбә,
Ч'йае Игрдаг'е аре мьбә,
Ле диса бәрвәдибәр һәбә.

Жьне готийә:
—Мер гöләкә, ле гәрә мәри бәр
сәре хwәр'а нәкә.

Жьне дардаки,
һәла баки,
Wәки нахwәзә,
Нькари намуса we öндаки.

Жьне дьлкьр,
Мере хwә сьлкьр.

Жьне дьпьрсьн, дьве:
—Әв чи тәйә?
Дьве: —һ̇әлале мьнә,
Мер дьпьрсьн, дьве:
—Әв чи мәйә?
Дьве: —һ̇әлала мьнә.

Жьне кö кьрә к'аре хwә мер пе
нькарә.

Жьне ле нәе хәвәрдане, әw жи нә
жьнә.

Жьне мәньһер',
Бьнһер', к'а qәwьм ләзьме we к'енә.

Жьне, р'öһöке,
Дае (Дае) бöһ̇öке.

Жьне һәвир дькьр, мере wе дьго:
— Гәло чьр'а хwә öса дьḣәжини?

Жьне wәрә пьшта мьне,
Тә бьгәр'иньм дора дьне.
Чаха де дьве:
— Мьн бьгәр'инә.
Дьве: — Пьшта мьн дешә.

Жьнә щаһьл,
Мери кал,
Малхрав,
Мери аһьл,
Жьнә пир,
Ḣал храв.

Жьнәкә зархwәш, дьл джмьнә.

Жьнәкә зархwәшә, глигәр'инә.

Жьнәкә мьн һәйә мала бавейә:

Жьнәкә че Ḣәфт мере к'оти четьрә.

Жьнт'и һәвр'а башвьн,
Брае һәвр'а нәшашвьн.

Жьнт'и һәвр'а хервьн,
Брае һәвр'а кербьн.

Жьнт'ийа һәвр'а кьрә бьләбьл,
Бра һәвр'а бунә дәрд у кöл.

Жьньк пирбу,
Һежа жирбу.

Жьньке щер' да qиза хwә, го:
— Һәр'ә аве бинә, паше к'öта.
Го: — Ьне, чьр'а мьн дьк'öти?
Го: — Әзе тәхьм, һе тә щер'
нәшкенандийә.

Жьньке го:
— Меро, гöлә тәк'әвә,
Го: — Әз к'ьнге сәр кöлфьке чумә
бәр т'ьвьке, бра гöллә мьн к'әвә.

Жьньке го:
— Мьн п'охин чекьр, шәр' жи нәбу.

Жьньке го:
— Ḣәта әз щанбум сәрдьлка сәр
дьле хорта бум, нһа әз пирбумә,
жь бир бумә.

Жьньке—дьльке,
Дайке—бöḢöке.

Жьньке хәwн бь мере хwәр'ә дьдит,
кәзйа хwә ль сәр йаре хwә кöр'
дькьр.

Жьнькә нәхwәшә, шәшәки
дьмәрьсинә, шәшәки дьт'әпьсинә.

Жьжу дәсте хwә дьдә пьшта ч'ежке
хwә, дьве:
— Чьqа нәрмькә.

Жьжу дьве:
— Пьрч'а тежке мьн нәрмә.

З

Зава р'азайә,
К'әшә нә р'азайә.

Завод, фабрикәнә,
Р'әwша wәт'әне мәнә.

Зако, фел
Феле Мако.

Зале р'у ә'рдейә.

Зальма—qальмо.

Зана бәр бае,
Бәрфа бәр таве,
Һәрдö жи йәкьн.

Зана бьди грйандьне р'ьндә,
Нә кö нәзана к'әнандьне.

Зана наби дәwләмәнд,
Р'ови наби һәжар.

Занар'а бьгәр'ә,
Нәзанар'а нәчә щийа.

Занар'а дьчьм п'арсе,
Ле нәзанар'а начьм сәр хере.

Занар'а йәк,
Нәзанар'а бист у йәк.

Занар'а йәк,
Нәзанар'а һ'әзар у йәк.

Занар'а нәвежә,
Нәзанар'а һәрт'ьм бежә.

Занар'а хәвате бькә,
Нәзанар'а р'е мәчә.

Занә даwәтә,
Ле ньзанә дәр мала к'ейә.

Занә һ'әлисәйә,
(Ле) ньзанә мала к'ейә.

Занә һ'әсо мьрийә,
Ле ньзанә к'идәре.

Зани капек, капек дьвә чь?

Занг щие к'ôтайи дьхwә.

Зар дьбежә, (дьвежә),
Дьл нахwәзә.

Зардосте дьл-джмьн.

Зар дости,
Дьл джмьн.

Зар—змане wи баwәр нәкә

Зар qәләмә.

Зар—qәләмә, чь гот, те нвисаре.

Заре бәнда qәләмә.

Заре дәвәки к'әт шәһәрәки.

Заре зар'а нагәр'ә
Әw жи мина һ'әйwенә.

Заре мә wәр'а,
Дьле мә мәр'а.

Заре мьн дьвежә,
Дьле мьн навежә.

Заре тә мьнр'а,
Дьле тә тәр'а.

Заре тә qәләмә,
Синге мьн дәфт'әрә.

Заре фланкәсе ширә qәләндинә.

Заре храв дузен хравтьрә.

Заре хwә хwәй дькә,
К'иси хәлqе дьжи.

Заре хwә ширьн бьдә хәлqе,
Парие ширьн бьдә мәрие хwә.

Заре хwәда шерә,
Кьрьна хwәда р'увийә.

Заре хwәш
Барьстана дьланә.

Заре хwәш баһара дьланә.

Заре хwәш бә'ра дьланә.

Заре хwәш мәрьв мә'р жи qôла дәрдьхә.

Заре хwәш р'увйа qôле дәрдьхә.

Заре хwәш һ'ôнгьв ширьнтьрә.

Заре хwәш щаба һ'ә'зар шури дьдьн.

Заре ширьн баwәрийа дьланә.

Заре ширьн ч'әка мәрийа—мәрийа дьстинә.

Заре wи һәйә,
һôнôре wи т'ôнә.

Зартәр'и—пьштḦьшкә.

Зар' бавада эт'им набьн (навә)
Деда эт'им дьбьн (дьвә).

Зар' бь листька мәзьн дьбьн.

Зар' гӧла маланә (маланьн, малейә).

Зар' деда эт'имә,

Зар' дәрдӧ кӧле де баванә.
Баведа эт'им навә.

Зар' дьарьн тәнькьн, мина
бежьнганә.

Зар' дьвә мә'ни—де-бав дьхӧн.

Зар' дьгри нен дьхwәзә,
Һьнәк дане жи—п'ьшике р'әванд.

Зар' зьке дйа хwәда мәзьн дьвә,
Гәньм ч'ә'леда зедә навә.

Зар' йа дейә, нә йа бавейә.

Зар' йа жорьн к'әтийә.

Зар' кӧ һәйә эмише маланә.

Зар' кьнща ша дьбьн.

Зар' мә'нәйә, хwәйе зар'е т'ер дьвә.

Зар' нәгри, де гӧһ наде.

Зар' нәгьри де ч'ьч'ьк надеда.

Зар' тьштәки храв баве хwәр'а
нахwәзьн.

Зар' һәйә гӧлә,
Зар' һәйә кӧлә.

Зар' һәйә дәрде бедәрманә.

Зар' Ḧәта мәзьн дьвьн,
Ә'мьре мерьв п'уч' дькьн.

Зар' чәрәзе маленә (маланьн).

Зар' чу, пер'а һәр'ә.

Зар' шире дйа хwә нахwә, карә
бьдәбьрә,
Е змане хwә бир дькә, дьмьрә.

Зар' qәдре баве хwә днйалькер'а
нагӧһер'ә.

Зар' эмише маленә,
Нәви какьле маленә.

Зар'а аqьл бешикеда к'ьвшә.

Зар'а баш щолангеда те к'ьвше.

Зар'а бегӧман пе ша навьн.

Зар'а бесә'ви һлмәйи р'уе Ḧәму кәси
дьвә.

Зар'а бе ширәт wе бехwәйивә.

Зар'а бәр кәвьра һьлдьн,
Мәрйар'а навә кӧр'.

Зар'а бьпьрсә, башә.

Зар'а гӧра
Мәрийар'а набьнә бав у бра.

Зар'е дӧ дйа
Дӧ р'йанә.

Зар'а жир ч'уктийа хwәда жирә.

Зар'а жьне т'ӧнәвә,
Дьле wе маледа сәр чь хwәш бьвә?

Зар'а зьке жьне дәрдьхә.

Зар'а (кӧ) нәгьри бстин (бстан)
надьне.

Зар'а мале мәзьне мале фкаре накә.

Зар'а мале шәрм накә.

Зар'а нәбуйи нава ле накьн.

Зар'а нәһәq аг'риеда аqьл дьвә.

Зар'а нә'с аг'риеда аqьл дьгьрә.

Зар'а фланкәсе гӧла бәр бина wийә.

Зар'а фланкәсе кӧлер'а мәзьн дьбә.

Зар'а хwә шировәкьрийә.

Зар'а һавине гӧлә.

Зар'а һин нәкьн чь дьхwәзә,
Тә һинкьр, бир нәкә.

Зар'а че жь де у баве че дьк'әвә,
Зар'а храв жь де у баве храв дьк'әвә.

Зар'а ч'ук гӧла малайә.

Зар'а ч'ук к'әне малайә.

Зар'а ч'уктие нә'с дьвә,
Мәзьн дьвә аqьл дьвә.

Зар'а ширмьж жи аqьле wе к'ьвшә.

Зар'а щинер знерда к'әт,
Һәркәс мqати зар'а хwә бу.

Зар'ар'а тьшт соз да,
Гәрәке бьк'ьр'и.

Зар'е бав нькарә хwәйбькә,
Де хwәй дькә.

Зар'е бьтьрсә тьшт пе нәе Һ'әтани мәзьн дьвьн.

Зар'е ван сеwийа стӧкӧра хwә харкьр р'әхе бь дәрийа.

Зар'е сава тәйрьке бӧһӧштинә.

Зар'е фланкәсе чьqасьн, әw хӧ нә мришка кӧр'кайә?

Зар'е wи һурә бьнбежьнгьн.

Зар'ә, п'ашьла (п'әхәла) дйа хwәда мәзьн дьвә.

Зарә, чь фә'м дькә к'идәра wи дешә.

Зар'әк кәвьрәки даве бире,
Һ'әзар аqьлбәнд нькарьн дәрхьн.

Зар'әке кәвьр авитә бире,
Чьл мери нькарбу кәвьр бьне бире дәранийа.

Зар'о бь гри мәзьн дьбьн.

Зар'ое нәгьрит,
Бьстан надьне.

Зар'ӧ бь ч'ьлма хwә мәзьн дьвә.

Зар'ӧ бьн дәсте де у баве хwәда мәзьн дьвьн.

Зар'ӧ гӧльн.

Зар'ӧ гри мәзьн дьвә.

Зар'о дәст дьк'әвьн,
Бра дәст нак'әвьн.

Зар'ӧ дьди хәвате
Хwәхwә жи пер'а дьхәвти.

Зар'с зедәйа маланә.

Зар'ӧ зу глийа дьвежьн.

Зар'ӧ кӧ грийа, Һ'әтани де бстан нәде, кәр' набә.

Зар'ӧ кӧ һәйә,
Фекие малейә.

Зар'ӧ мина т'лие дәстаньн,
К'ижан бешә, ч'ик дьдә.

Зар'ӧ р'әwша маланьн.

Зар'ӧ р'оже р'азе,
Шәве Һ'шйарбә дәwләта бавейә,
Р'оже Һ'шйарбә, шәве р'азе—
Дәwләта дейә.

Зар'ӧ сәр де у баве хwәва мәринә.

Зар'ӧ сәр мьле де мәзьн дьвә.

Зар'ö хуна мерьв спи дькьн.

Зар'ö һавине гöл дьдә,
Звьстане дьч'ьлмьсә.

Зар'ö чь дьбинә,
Һьлдьдә,
Чь дьбһизә
Дьбежә.

Зар'ö qәдре дйа хwә заньн.

Зар' öти—баһарә,
Калбун—звьстан.

Заха Эдиддвә, нәдә паш.

Звьстан браки бинч'ькинә.

Звьстан гуза жмарейә.

Звьстан гуза жмарә,
Паиз гранә.

Звьстан дәргәки тәнгә.

Звьстан динә,
Зу-зу сәрмае, мьж у моране тинә.

Звьстан—звьстан готи,
Баһар—баһар готи.

Звьстан ле wәлгәр'йайә.

Звьстан ма р'ö-дә'нәк,
Әw жи хер-зәманәк.

— Звьстан ма чь?
Дьве: — Ма р'ож дә'нәк.
— Әw жи, дьве,—сал у зәманәк.

Звьстан мәһәкә гранә,
Дьгьрә дәри у к'öләканә.

Звьстан ниви,
Ле нәминә һиви.

Звьстан те, дьвен:
— Дәбар т'öнә.

Звьстан хwәшә ль п'ашьле йара.

Звьстан шире хwәдейә
Баwәрийа хwә сәр нәйнә.

Звьстан шуре дö дәвә,
Һьн жь пьште дьбьр'ә.
Һьн жь дев дьбьр'ә.

Звьстан шуре хwәдейә.

Звьстан шуре хwәдейә,
Баһар жи зәйнәта днейә.

Звьстана бе бәрф, нә звьстанә.

Звьстана дö баһар, гöнде дö к'охвә,
Пирька бь хьрхал,
Кале к'öмсöлтан,
Мала дö малхwе—йәкьн.

Звьстана шәв сайи,
Р'ожа ә'wьр,
Сал храв,
Мала qиз авьс,
Бук стәwьр, малхрав.

Звьстане, дö сәһ'әте хwәде навьнә йәк.

Звьстане—әз,
Баһаре—пәз,
Паизе—р'әз.

Звьстане к'әре напьрсьн.

Звьр', звьр',
Диса ль вьр.

Зейа сәре р'е—һәр йәк дәри ле вәдькә.

Зейе жьна бәр тәндурейә,
Зейе мера—бәр к'öлфьке.

Зендә р'әнге,
Зендә һьшвана бьне ч'әнге.

Зендийа хwәрийә—
Дора мьрийайә.

Зер' бәр сәре щотда ч'ә'лкьрйә.

Зер' бәрәнбәри п'ахьл кьр.

Зер' бь зер'тийа хwә диса Һәwщәйи капек дьбә.

Зер' бь хwә һурә, баһайи гран.

Зер' бьн хwәлиеда храв навә.

Зер' бьч'укә,
Баһа гранә.

Зер' бьч'укә,
Ле баһае wи гранә.

Зер' дь зькакадә öнда набә.

Зер' жәнг нагьрә.

Зер' жи занә зер' qәлпә,
Хwәйе зер' жи занә зер' (зер'и) qәлпә.

Зер' жи занә qәлпә,
Хwәйе зер' жи—занә.

Зер' жь к'едәре тен,
Wьра жи дьчьн.

Зер' нав Һәр'иеда öнда набә.

Зер' нава халиедабә жи, дьбрьqә.

Зер' навә п'ахьл (п'ахьр),
П'ахьл навә зер'.

Зер', п'әрә мале нәмьрийә.

Зер' пьч'укә,
Ле баһае wи сәрә.

Зер' сәд сали нава хwәлйе дабә,
Р'әнге хwә нагöһезә.

Зер' сәлмийанә.

Зер' те базаре,
Дьл нае базаре.

Зер' һурә, ле qимәте wи баһайә (гранә, пьр'ә).

Зер' чьqа бьн хöлиеда бьминә,
Qимәте wи кем навә.

Зер' чьqа һурбә,
Диса qимәте хwә дьчә.

Зер' ч'укә, qимәт т'öнә.

Зер' qимәте хwәданә.

Зер'е зәр храб набә,
Мере баш бе нав набә.

Зер'е нав хwәлиейә.

Зер'е нав хwәлийе öнда навә.

Зер'е öндакьри
Wә бе дитьне,
Ле wә'дә öндакьри
Г'öщара нае дитьне.

Зер'е сор надьнә е кор.

Зер'е фланкәсе аqа зә'фбун, бьр стуе голька хwәва греда.

Зер'е хальс зәнг нагьрә.

Зер'е хас бәqәм навә.

Зер'и ч'укә—qимәте зер'и бльндә.

Зер'и ч'укә, qимәти мәзьн.

Зер'ьм, бьч'укьм,
Ле р'ьндькьм.

Зәвәш бе дәндьк набә.

Зәвәш мәрийа т'ер накә.

Зәвәш п'әнзәһарә.

Зәвәше мәзьн бьнч'әнга мәрьв наен вәшартьне.

Зәвәшә—дәндькр'әшә.

Зәви бе щот нан надә.

Зəви дьгьhижə
Мьшк дьтьрсə.

Зəви зəвйанə зедə,
Һ'əфт гисна ледə,
Паше т'охöме хwə педə.

Зəви кö спи бу, wе бе друне.

Зəви кö həйə, бə'рə.

Зəви нан дьдə,
Мач'кар п'əе хwə дьдə.

Зəви нане хwə дьдə,
Щотк'ари п'ае хwə дьдə.

Зəви сəр хwə нəгижə, нае чьнине.

Зəви саwə.

Зəви тьшт ле нəдьhат,
Зипке чь кьрийə?

Зəвйа ави дö хöде wе həнə (ав у баран).

Зəвийа бе ав,
Млəте бе бав.

Зəвийа бе щəw,
Ав нач'ə сəр.

Зəвийа гарьс сəр р'йа Һ'ьрч'е начиньн.

Зəвийа герьс Һ'ьрч' ле бсəльтə,
Хера wе хwəйар'а т'öнə.

Зəвийа дəве р'еда, п'ара р'еwийайə.

Зəвийа дəр гöнд, həр Һ'əйwан теда дьч'ерə.

Зəвийа дö гисьн, хwəлийа wе нəрмə.

Зəвийа зəвйанə зедə,
Һ'əфт щара гисне хwə ледə,
Паше тове хwə тедə.

Зəвийа зу чанди,
Кöр'е зу зəwьщанди,
Бəр тə'ви, тəйроке р'əванди.

Зəвйа зу чанди
Кöр'е зу зəwьщанди,
Зор хwəде стəнди,
Ə'севани тə ə'рде дийə.

Зəвийа пеш малава
Һ'əрр'о Һ'əйwан дьк'əведа.

Зəвийа wи т'öнə, бедəре че дькə.

Зəвийа wи хwə нə зəвийə,
Бə'рə, бə'р.

Зəда даре нə жь даребə (дареве),
Зəwала даре т'öнə.

Зəда исанəт гь сəрмейə.

Зəдə кəвьра нəк'əвə,
Кəвьр жи дьҺ'əлə.

Зəдə мəрийа к'əт,
Мəри зу бьмьрə Һ'əму четьрə.

Зəман мəрийар'а йолə начə,
Гəрə мəри зəминр'а йолə həр'ə.

Зəман тəр'а нае,
Тö пəй зəмин həр'ə.

Зəмане че сəва мере че,
Зəмане к'оти, сəва мере к'оти.

Зəманəк дьчə,
Зəманəк те,
Һ'ьлбəт р'ожəке,
Кöрманще бьгьhижə мразе хwə.

Зəманəке бе, дəwе бьвə дəрман,
Щаwе бьвə к'тан.

Зəнгин кö фəqир бу,
Чьл сал бина зəнгинтие же те,
Фəqир кö зəнгин бу,
Чьл сал бина фəqиртие же те.

Зəнгуе һəрəк'əт,
Qамчи—бəрəк'əт.

Зəнгуке бьдеи һəсп дьчə.

Зəнгьл поч'ева бе,
Əw зьнгə зьнге натьрсə.

Зəрбав нəwəргьртьна һ'əму кəсийə.

Зəрбав һ'əму бəжьна нае.

Зəрдазəр—кьртəкьрт жи да сəр.

Зəрда зəр,
Кьр'тин да (ль) сəр.

Зəрдəла дöxwə, дəндька п'ьр'и сəр
ч'ə'ве мьн дькə.

Зəрдəла дьхöи дəндька ə'нийа
мьн дьхи?

Зəрдəлəке бьxwə,
Ле дö сева бьxwə.

Зəрп гзеран р'адькə.

Зəрпəчийар'а зəрпачи лазьмə.

Зəхира сале сале дьчə.

Зəһəле кание сое т'öнə,
Со дура каниеда шин дьвə.

Зəwала даре даре нинбə,
Дар кöрми навə.

Зəwала даре нə жь даревə,
Дар храв навə.

Зəwала даре нə жь даревə,
Даре һ'əзар сали ə'мьр бькə.

Зəwала даре нə жь к'ок'а даре бə,
Зйана даре т'öнə.

Зəwаща бе дьл йəкщар п'исə.

Зəwаща бе дьл,
Мина красе бе мьл.

Зəwаща дур шринə.

Зəwаща xwə-xwəтие итбарə.
һ'əтани красе йа дур бьшəwьтə,
Xwəxwəтие, щане we бьшəwьтə.

Зəwаща xwəxwəтие—т'ьт'уна тə'лə.

Зəwьщийə, wə т'ре əw жи мерə?

Зə'ва дəлале маленə.

Зə'ва дəрəнг те, qəдре wи һəйə.

Зə'ва кöр'е малейə.

Зə'ва кöр'е хəлqейə.

Зə'ва те мале, р'əнге буке xwəш
дьвə.

Зə'ва чаwа бəнькəки бьдьнə бəре
чə'ва,

һ'əта р'о һəр'ə ава.

Зə'ва, qиз əw фəйде хəлqенə,
Кöр' у бук əw фəйде мала xwəнə.

Зə'ве баш кöр'е мəрийа зедəтьрə.

Зə'ве баш һəйə, кöла бра жи мəри
бир дькə.

Зə'ве бефə'м т'ре мала хəзур йа
wийə.

Зə'ве дин щьрма хəзурə.

Зə'ве дуöнда,
Мала хəзур xwəр'а һ'əсав дькə.

Зə'ве мале,
Гае мале.

Зə'ве мале,
Дəлалие мале.

Зə'ве мале,
Кöр'е мале.

Зə'ве т'əзə дəлалийə,
Бука т'əзə—һ'ьзкьри.

Zə'we ḣatə sər male,
Mal dəst xəzur dьgьrə.

Zə'd gьшk dьvežьn: „Əm zə'dьn".
Kəvьre kəwkani, zьbьlшo
Əw ži xwə dьkьn ḣəvale zə'da.

Zə'f bədəwbu,
Xöri dərxьstьn.

Zə'f bər məgər'ə, töe n'oшman bьvi,
Zə'f n'oшman nəvə, töe bər bьgər'i.

Zə'f blьnd nəfьr'ə,
Te znerda bьk'əvi.

Zə'f blьnd nəfьr'ə,
Töe bəržer bьk'əvi.

Zə'f bьxwə,
Ḣndьki xəvərdə.

Zə'f glйa nadьnə sər n'eшa ḣəv.

Zə'f göra zare wi шirьn nəkə.

Zə'f gьr-ḣur məkə,
Kəvч'ie təi bər tər'aйə.

Zə'f dələli bьki,
We ḣər'ə шöxöle xrav bьkə.

Zə'f di, ḣndьk xwər.

Zə'f din nəvə,
Dina кədi dьkьn.

Zə'f döxwə, ḣəfteki t'əmaшə dьkə.

Zə'f dur nəчə,
Te bei mьn ḣasevi.

Zə'f dьvini,
Ḣьndьki bež.

Zə'f dьzani,
Ḣndьk božə.

Zə'f dьk'əni,
K'ən tə nae,
K'əne tə bьvə dəgənək.

Zə'f dьxəvьtə,
Zə'f ži dьxwə.

Zə'f ə'mьrkьrьn xer nae.

Zə'f ži mala wan də'watə, чi
mər'anə?

Zə'f ži чu Ḣəщe,
Ə'сьл əwə, tö Ḣəщivi.

Zə'f ži шure wi ḣəйə,
Ə'сьл əwə lexə.

Zə'f zani, disa bьfьkьr, paшe
xəvərdə.

Zə'f zani,
Kem xəbərdə .

Zə'f zu (чu)
Ḣьndьk ma.

Zə'f mtaləkьrьn ə'mьr n'uч dьkə.

Zə'f pəй tьшte dərbazbui nək'əvьn.

Zə'f n'шikeda bьk'əvi,
We sər ч'ə'we tə n'ənщьr'ukə.

Zə'f spi nəkə.

Zə'f strane zanьm,
Le dənge mьn t'önə, (nae).

Zə'f tek'əvi k'ьr'e n'ьшike,
П'ьшik mərйa n'ənщьr'u dьkə.

Zə'f tə'l məvə,
Dnйa žь tə bьr'əvə,
Zə'f шirьn məvə, ḣərkəs t'liйa xwə
tedakə.

Zə'f xəbьti,
Zə'f ži ḣlda.

Zə'f xəbьti,
Ḣьndьk xwər.

Zə'f xəma korə.
Wəki nьft bьḣaйə.

Зәф' xwә зә'фие дьгьрә.

Зә'ф xwәри т'ьме брчийә.

Зә'ф Һьз нәкә, кәвьре wи нәqӧлвин,
Кәвьре wи нәqӧлвин те же Һьз
бьки.

Зә'ф ширьнә,
һӧндӧр' стринә.

Зә'ф щинартийа аха-бәга мәкә,
Те беһӧрмәтви.

Зә'ф щинартие шех-п'ирар'а нәкә,
Те пер'а гӧнәк'арви.

Зә'ф qӧр'ә нәвә,
Qӧр'әбун мерьв нае.

Зә'фа—зә'ф,
һьндька—һьндьк.

Зә'фар'а—зә'ф,
һьндькар'а—һьндьк.

Зә'фи бьбһе,
һьндьки хәвәрдә.

Зә'фи к'арбу,
Лев жи ле харбу.

Зә'фи нәмрутә.

Зив жи занә,
Зиви qәлпә,
Зивкәри жи занә,
Зиви qәлпә.

Зив навә зер'.

Зивкьре баш һека жи ч'әмьл дькә.

Зин р'әwша һәспейә.

Зин сйарбуйә,
Зәнгуйар'а дьлизә.

Зип, зьрзип,
Wәрзәба һат,
Баһар һат.

Зип кәрәнг дьбьн хип.

Зипә, зипәдарә,
Бьбарә, нәбарә, хәдарә.

Зипьк щие к'ӧтайи дьхә.

Зипьм, зипьндарьм,
һәгәр барьм (бһарьм),
һәгәр нәбарьм—сарьм, сәрмәдарьм,
Нәйаре гиске жарьм.

Зипьм, зипәдарьм,
Һ'әфте ль пашьм,
Һ'әфте ль пешьм.
һәргә дьбарьм
Зер' дьбарьм,
һәргә нәбарьм сәрмәдарьм.

Зир'инийа к'ижан к'әри те
һәw занә и Мсрийә.

Зйа к'әтийә дәр аве,
Ав гьртийә.

Зйа к'әтийә дәве аве.

Зйан гәрме нае,
Сәрме те.

Зйан мьн буйә,
Тӧ чьр'а мӧр'узе xwә дьки?

Зйана маләке,
Зйана гӧндәкийә.

Зйана маләке,
К'ара гӧндәки.

Зйанк'ар бьбә, нәбә,
We зйане бьстинә.

Зйар' хлинка позе xwә жи дьжин.

Зйар' qәдре де бава ньзанбә,
Xwәда qәдре we ньзанә.

Зйар'е ч'ук сәр бьне һиве нәхwәш
дьк'әвьн
(Йа бльнд дьк'әвьн).

Зйарәт гь жи щие ә'бабәтенә.

Зйарәт мьн чекьр,
Хәлq ле бу хwәй.

Зйарәт пе дӧа наенә хапандьне.

Зйарәта дур к'рйамәта wе гәләкә.

Зйарәта мьн чекьр,
Мьн хар һат.

Зйарәта һ'ӧрмәта wе т'ӧнәбә,
Сәд qӧрбани бәр шәржеки набә тьшки.

Зйарәта хwә һьштийә,
Бәр дера дьгәр'ә.

Зйарәта wи Лальшейә.

Зйарәте готийә,
Мьн тә вәдайә, тә хwә дәрнәхьстийә.

— Зйарәте, мьн чь бежи тә кьр, тә тьштә мьн нәкьр.
Дьве: — Мьн чь бежи тә кьр, тӧ хwә дәрнахи.

Зламе бриндар хәwа wи те,
Е брчи хәwа wи нае.

Зламе зәнгин бьк'әвә бә'ре,
Дьве: — Әз нахәньqьм.

Зламе һерс
Һа ль вьр,
Һа ль нав герьс.

Зламәк һәбу,
Дәма нане wи һәбу
Дәwе wи нинбу,
Дәма дәwе wи һәбу—
Нане wи нинбу,
Дәма әw һәрдӧ һәбун
Әw нә ль малбу.

Зламәки ль сәре ч'йавә,
Wе р'ожәке тьштәк лазьмбә,
Бе щиран бьхwәзә.

Зман баштьр жи т'ӧнә,
Хравтьр жи т'ӧнә.

Зман бе һәстуйә,
Чаwа бьхwәзә дьзвьр'ә.

Зман бәла сәре исанә.

Зман бәла сәре хwәйе хwәйә.

Зман го: — Ләq,
Сәри го: — Т'әq.

Зман джмьне мәрйанә.

Зман досте мәрйанә.

Зман дьвежә, дьл—на.

Зман дьл р'әһ'әт дькә.

Зман зу-зу дьльпьтә,
Нә струйә, нә һәстӧйә.

Зман к'лита дьланә.

Зман ләqләq дькә,
Сәри жи т'әqт'әq.

Зман нәвә, мәри дьминә дәwса wара.

Зман нәрмә, чаwа дьхwәзи дьзьвьр'ини.

Зман нибә,
Мәрие чола бьминә.

Зман нибә,
Мәрие шунда бьминә.

Зманпә'нийа дькә.

Зман п'але хwәйе хwәйә.

Зман п'але хwәйе хwәйә,
Зьке т'ер чь һаж е брчи һәйә.

Зман сәр зманр'анә.

Зман тә'л жи һәйә,
Шрин жи һәйә.

Зман тә'лтьр тьштәк днеда т'ӧнә.

Зман хwәйе хwәр'а храв навежә.

Зманхwәш шәва хwә дәwса шәкьр дьфрошә.

Зман һәвале хwәдие хwәйә.

Зман һәйә бәла сәре исанә (мәрийайә).

Зман һәйә дәрманә малә,
Зман һәйә wеранә малә.

Зман һәйә ә'мәле сәре мерьвә.

Зман һәйә мобәтә,
Бра дьле мәрьв к'ащик нәвә,
Р'асти—р'астә.

Зман һәйә нан тинә,
Зман һәйә нан дьбьр'ә.

Зман һәйә,
һәрәк'әт т'ӧнә.

Зман һьм достә,
һьм джмьнә.

Зман һьм тә'лә,
һьм шринә.

Зман ч'арә пе дьвә,
Qави ч'арә ле навә.

Зман ширьнтьр тьштәк днеда т'ӧнә.

Зман щи бинә.

Зман qәнщ бежә, храв бежә—хравә.

Зман qнйата дьланә.

Зман wедәре дьгәр'ә,
К'идәре дран дешә.

Змане wе ә'мала сәре wейә.

Змане бьч'ука кьнә.

Змане гӧнәк'ара кьнә.

Змане де ширьнә.

Змане дәрәwа (дәрәwина, дәрәwини) кьнә.

Змане дреж дакоке сәрйайә.

Змане дреж ә'дуе (сәре) хwәйе хwәйә.

Змане дреж мек'ӧте сәрийә.

Змане зар'е де фә'м дькә.

Змане зор шӧхӧла дькә дор бь дор.

Змане мләт шире дйа мәрийа зедәтьрә.

Змане мьн дьвежә, дьле-мьн—на (навежә).

Змане нә п'ака ь'мәла сәре wийә.

Змане нәрм мина ава нәрмә.

Змане пира,
Змане мә'ра (тира мә'ра).

Змане сипка мина р'уне һ'әландийә.

Змане сор зу тинә сәр һәв (ләв тинә).

Змане сор мәрийа wара наһелә.

Змане сор нә дьwәстә, нә дьмашә, чь бежи, хәвәр дьдә.

Змане сор нибә, әwе wара бьминә.

Змане сор п'але хwәйе хwәйә,
(п'аләе хwәдие хwәйә).

Змане сорә, зә'ф дур те, һәма незик дьгьһинә һәвдӧ.

Змане сорә—зу сәр һәвда тинә.

Змане сорә, пешйа wи нә әвразә, нә бәржерә.

Зманe сорə, пешие нə гəлийə, нə зhорə.

Зманe сорə чаwа дьхwəзə дьвежə.

Зманe сорə, чь бежи—дьбежə.

Зманe тə нинбуйа, qьр'ька (qжька) wе ч'ə'ве тə дəрхьста.

Зманe тə пе шир шəwьтийə, чьр'а жь qат'ьх дьр'əви?

Зманe тəйи ширьнə, чьр'а тə'л дьки?

Зманe тə'л мəрийа тинə к'əлəка.

Зманe тə'л, чаwа бу тə ширьнкьр?

Зманe храв ə'мəле сəре мəрийанə.

Зманe храв жь шура хравтьрə.

Зманe храв мала хwə храв дькə.

Зманe хwə бьбьр'ə, ле шуна хwə бьк'ьр'ə.

Зманe хwə бьр'и,
Сəре хwə (щие хwə) к'ьр'и.

Зманe хwə бькарбə,
Хwə бəр хəлqе нəкə нане гəньм.

Зманe хwə к'əтə нава эгьр,
Хəлq пе к'əнийа.

Зманe хwə к'əтьмə эгьр.

Зманe хwə нькарə.

Зманe хwə созəке хəбəрдə, ле нандарбə.

Зманe хwə храв hин мəкə.

Зманe хwəда дəwрешə,
Дьле хwəда кӧл у эшə.

Зманe хwəда hостайə.

Зманe хwəш баhара дьланə.

Зманe хwəш днйае дьхwə.

Зманe хwəш бара дьланə.

Зманe хwəш мə'ра диwара дəрдьхə.

Зманe хwəш п'ара хwəийə.

Зманe hар—мара то̇ дьвежи девданə.

Зманe һ́ар-тачайи девданə.

Зманe ширьн баг'е дьланə.

Зманe ширьн бара (баhара) дьланə.

Зманe ширьн бəре дне дӧхwə.

Зманe ширьн
Дьлда хаин.

Зманe ширьн к'əрəма хwəдейə.

Зманe ширьн мəрьв дьк'əвə дьле исанəт.

Зманe ширьн щава һ́əзар мəрийа дьдə.

Зманe ширьн qəдре мера дьгьрьн.

Зманe шрин дне алт' дькə.

Зманe qизе—де дьзанə.

Зманe qизе—де дьзанə, е кӧр'—бав дьзанə.

Зманe wи мəqəсе хравтьр дьбьр'ə.

Зманe wи нибуйа qжьке ч'ə'ве wи дəрхьста.

Зманe wи нибə, тəйре ч'ə'ве wи дəрхə.

Зманe wи нивə,
Wе wара бьминə.

Зманәки девданә,
Бистпенщ сәри певанә,
Сәре боз бәрда, ч'ар' пе навә.

Змани бе һәстуйә,
Чаwa бьхwәзә,
We öса жи бькә бьләбьл.

Змани бәдә,
Ле бе бәндә.

Змани (зари) тәр'а,
Qәнщи—храви дәст бәндайә.

Змани хwәш,
Дьли—р'әш.

Змано, бьр'ийо,
Сәрийо, һесайо.

Змано, жь сотьне,
Пьрса нә йа готьне,
Чьма дәһ'әр дьки дне?

Змантиеда һәйә һьм достани, һьм джмьнәйи.

Знар дьле бер'әһ'м баштьрә.

Знаре гран qәwата мәзьн дьхwәзә.

Знщира са гәрәке гәләки бәрк'вә.

Знщира wи ә'змана qәтйайә.

Зозан бе кон навьн,
Ч'йае бльнд бе бәрф навьн,
Гәлие к'ур бе ав навьн.

Зозан бе р'әш—кона нәвә.

Зозан нәман, ле гәр'йам,
Кани нәман, ав же нәхwәр.

Зозан р'ьндә,
һәма ч'йа бльндә.

Зозана бе ав чьр'анә?

Зозана бе пәз нәлазьмә.

Зозана сар мерьв хwәй накә.

Зозана тә ле дани,
Тәр'а ле һат дайнә,
Ле нәһат, к'очкә һәр'ә.

Зозана хәлqейә,
Әw бәрр'а дьр'әвә.

Зозана, wәки эл ле т'öнәвә, әw чь зозанә?

Зозане бльнд бе кон набьн.

Зозане хwәш, бина гöла же те.

Зозане хwәш, әw гöлә.

Зозанә р'утә.

Зозанә хwәшә,
Канйа гәшә,
Коне ә'рәби р'әшә.

Зор гезәра һьл дькә.

Зор фәна öнда дькә.

Зор шöхöла дькә.

Зора дәwләтийа к'әсибада дьчә.

Зора дәwләтийа сәр к'әсибанә.

Зора мәрийа к'әрада начә.

Зора wи нагижә к'әра,
Кöртине дьк'öтә.

Зоре к'әлб ь'йаре пәнерва гредан.

Зоре навә, гәрә хwә хwә һәр'ә.

Зоре хwә дькә дьле мәрийа.

Зорә зор дьбе:
„Һ'әсән wәрә, мьн бьгьр".

Зорә зман к'еwришкер'а дьвинә.

Зöлм—зöлма кәлейә.

Зöлмк'арар'а наминә.

Зӧлмк'аро—
Хwәде пенькаро.

Зӧлм наминә ә'рде.

Зӧлме бьки,
Зӧлме бе пешйа тә.

Золме нәкә, те зӧлме бьвини.

Зӧр'әте баш к'әрәма хwәдейә.

Зӧр'әте мьн һәйә,
Әз бе зӧр'әтьм,
Тәндура мьн һәйә,
Ду ле һьлнак'ьшә.

Зӧр'на фланкәсе ленәхә.

Зӧр'на хwә нәхьм, бона к'әра тә һушт нәвә?

Зӧр'на хwә ле нәхьм,
Говәнд гран навә.

Зӧр'не щики ӧса лехә, wәки листькчи һәвә.

Зӧһӧм нан да паш.

Зӧһӧм qәwатә.

Зраве дьле wи qәтйа.

Зрара гәрме т'ӧнә,
Йа сәрме һәйә.

Зу бәр баране шьл нәвә.

Зу бькә, вьр бьльпьтә,
Гамеш синоре хwәда хӧртә.

Зу дит, дәрәнг ӧнда кьр.

Зу дит, зу ӧнда кьр.

Зу дӧхә, зә'ф дә'wьтә.

Зу дьчьм, дьве „Т'ер хwәрийә,
һәwа пе к'әтийә"
һеди дьчьм, дьве, буйә п'алас.

Зу дьчьм, дьвен—„динә"
Дәрәнг дьчьм, дьвен—„ахмахә".

Зу-зу сәр аве нак'әвьн.

Зу нәчә, wәки нәwәсти.

Зу хwә бәрнәдә.

Зу һәр'и, те дәрәнг һәр'и.

Зу чанд, дәрәнг шинбу.

Зу чанд шәхте лехьст.

Зьвьр'—зьвьр'—
Дисә ль вьр.

Зьк дьк'ӧтьн, пьшт дешә.

Зьк дьхьм, дьве: „Пьшта мьн дешә".

Зьк зькинә,
Дьхwә, дьве: „һе бинә".

Зьк нинә, зькакә,
һнги тә те педакә,
Хwәйе зька—мале накә.

Зьк т'ер дьвә,
Ч'ә'в т'ер навә.

Зьк т'ере ч'ә'вбьрчи.

Зьк һәйә—зькә,
Зьк һәйә—ч'ә'лә.

Зьк һәйә ч'ә'лә,
Чьqа дагьри, дьвә.

Зьк һәйә, wәкә гәлики бе бьнийә.

Зьке бәйани храв дькә мале (малед) мерани (мирани).

Зьке бәр'ани
Храв дькә мала (мале) мерани (мирани).

Зьке брчи нькарә һинбә.

Зьке брчи тәйах накә.

Зьке брчи тә'ме ньзанә.

Зьке брчи щарәкер'а т'ер набә.

Зьке бьхwә саваре
Хәнщәр we һәр'ьне.

Зьке бьхwә саwape,
Дьве—һәр'ә һәwape.

Зьке гӧр (гӧра) т'ер навә.

Зьке жьне ч'ә'лә.

Зьке зар'а т'ьжә хәбәрә,
Ле змане wан нагәр'ә.

Зьке зә'ф т'ер нькарә тьштәки һинбә.

Зьке йәки дьхьстьн, дьго:
— Wәй пьшта мьн.

Зьке йәки хьстьн, го:
Wәй пьшта мьн.
Готьне: — Мә зьке тә хьстийә, чьр'а дьбежи
— Wәй пьшта мьн?
Го: — Wәки пьшта мьн һәбуйа, wә ль зьке мьн надьхьст.

Зьке к'е т'ерә,
Хәвата wийә пешдайә.

Зьке мерьв нане хәлqе т'ер навә.

Зьке мәлла т'ер навә.

Зьке мәллә т'ербә, we һ'әта эваре бькә бор'ә-бор'.

Зьке мәрийа дәсте ч'әп т'ер навә.

Зьке мәрийа шенвә, р'ьндә.

Зьке мьн т'ербә,
Мьле мьне шербә.

Зьке нә һ'иләбә, наешә.
Зьке сәбәба т'ер нәвә,
Йәкә wана нәвә дӧда.

Зьке тә хwә зькәкә,
Хwә нә ч'әләкә?

Зьке т'ер нәбуйи,
Ч'ә'ла бебьни,
Т'ӧщара т'ьжә навә.

Зьке т'ер стӧрие wи һәнә.

Зьке т'ер һаж (жь) е (зьке) брчи т'ӧнә.

Зьке хwә һин мәкә дӧ нана,
Бәжна хwә һин мәкә дӧ хәтмана,
Дәст тә нак'әвә һ'әму зәмана.

Зьке хwә һини дӧ нана нәкә,
Бәжьна хwә һини
Дӧ ч'әка нәкә.

Зьке ч'ерә бьгәр'ә, т'ер нахwә.

Зьке ч'әрм,
Нане гәрм.

Зьке шеха мәзьнә.

Зьке we т'ьживә,
П'ә'ша we валавә.

Зьке wи т'ер бә,
Щәм wи днйа гь йәкә.

Зьке wи т'еркә, ле сйарбә.

Зькә, т'ӧ ч'ә'л нинә?

Зькә, хwә
Нә һндькә.

Зькәк дӧ мнәт?

Зькәк дӧ мнәта нахwәзә,
Мәщлисәк дӧ соһбәта нахwәзә.

Зькәк—зозанәк.

Зькəк мерьв храв накə.

Зькəк—мьлк'əк.

Зькəки зозани
Храв дькə малəкə мирани.

Зькəки мала мерьв храв навə.

Зькəки т'ер жь Ќəзар зьке брчи четьрə.

Зькəки т'ерə,
Зькəки брчи.

Зьки т'ер, ч'ə'в (ч'ə'ви) брчи.

Зько, зькаки,
Ќата кари педаки,
Нав намусе ле наки.

Зько, зькани,
Шəв—р'о педакьр,
Т'ö фəйдə ле нəкьр.

Зько, т'еро,
Мьло, шеро.

Зьл-зьл бəравкьр (т'опкьр)
Мьл-мьл бəлакьр.

Зьле һавине
Баве кадине.

Зьлəк, зьлəк
Дьвə мьлəк.

Зьлке мале,
Дəбара сале.

Зьлке чоле
Дəбара мале.

Зьлке ч'аве хəлке дьбини,
К'еране ль ч'аве хö набини.

Зьнгин же һат,
Бьшке, нəшьке йəкə.

Зьр'а к'əре сəр п'ре р'адьвə.

Зьр'а к'əре wəхта пе дьгьрə,
Бар кəвьра дьхə.

Зьр'ина к'əре сəр (бона) ч'əнгə щəһйə.

Зьр'ина к'əре т'ьме һəйə.

И

Иг'бале р'əш нə Ќəwще зəщейə.

Иг'бале wи т'öнə

Ида гəwьри һəвразə.

Идарə—пəз у бедəр.

Иди дьла тəнгə.

Иди мьн аре хwə р'ет,
Капəка хwə бет.

Ижа саг'ьн, тə т'ре нəмьрйаньн?

Изна буке бьди йан wе дəфчи бьстинə, йан зöр'нəчи.

И к'еwришки бəши,
һəр'ə, qəда тə бəр п'е тəвə.

И к'аwə, т'əви т'ö лəзəта навə.

Илаща к'əсиб тə'вə.

Илйун—wəхте кəрйанə,
Хилə-хила нерйанə.

Илун хwəши ль сəран чун.

Илунə—дагəр'йа р'əшконə.

Ини бəри шəмие һат.

Инк'ари кəла меранə.

Инсан кевьр мəḣкəмтьрə.

Инсане бəйани,
Те бьдə хwəрьне гоште щани,
Аг'р-ог'р п'ошмани.

Инсаф тьштəки башə.

Иро бьхəбьтə, wəки сбе һесаби.

Иро бьхwə,
Сбе жи—хwəде.

Иро дəрзи бьр,
Сбе we пич'ке бьвə,
Дöсбə we зер' бьбə.

Иро дəрзи дьзи,
Свежи we дəве бьдьзə.

Иро дне һəqə,
Све ахрəтə.

Иро дора мьнə,
Све дора тəйə.

Иро дора тəйə,
Сбе дора мьнə.

Иро иройə,
Сбе сбейə.

Иро йарə,
Сбе нəйарə.

Иро меванə,
Сбе (сби) сöлт'анə,
Дöсбə—жь wанə.

Иро шəмийə,
Бəрəк'əт ḣəмуйə.

Иро мьжə
Р'ожа гöрə.

Иро мьнр'а,
Сбе (сьве) тəр'а.

Иро нəбу, бра бьминə сбе.

Иро р'ож ə'мьре мə чу.

Иро сəр тə буйə сайи
Тö п'айе хwə дьди.

Иро сöр' у сəрмайə,
Сбе дəф у зöр'нəйə,
Дə'wата к'əсибе гöнде мəйə.

Иро сöр' у сəрмайə,
Све дəф у зöр'нəйə,
Пире, дə'wата тəйə.

Иро тина р'оже һəйə.

Иро т'öнə гь жи мьнр'а джмьньн.

Иро т'öнə, we све һəвə.

Иро һоqəйə,
Сбе—р'ьтьлə.

Иро щə'дə—херə.

Исал салəкə хwəшə,
Сала мьжə, кодькə т'жə.

Исан бе бəлəнгазие навə.

Исан бе дəрд навə.

Исан—гöһе хwə, ḣəйwан—дəве хwə.

Исан дькə т'əвдире,
Хwəде дьде т'əг'дире.

Исан жь ахейə.

Исан жь хwəлие че буйə, жь ə'змана нəһатийə.

Исан кö (кь) һəйə, тəйре беп'əр'ə.

Исан к'əт, һəвале к'əтйа т'öнə.

Исан нав ә'мре хwәда дö щара дьбә зар'ö:
Йәк зар'öтийа хwәда,
Йәк калтийа хwәда.

Исан р'у ә'рде меванә.

Исан сәр шир бьмьрә,
Сәр зин бьмьрә
Фьрq т'öнә.

Исан хwә-хwә хwәр'а джьмьн чекьрийә:
(т'вьнг, т'оп).

Исан (һәйә) тәйре бе п'әр'ә.

Исан (һәйә) тәйре бе п'әр'ә,
К'öда бьхwәзә we һәр'ә.

Исан һ́атийә днйае, һәр тьшти бьвинә.

Исан һöндöр' дьмьрә, сери дьмьрә.

Исан чь сәре хwә дькә, джмьн сәре wи накә.

Исан чьqас нмьз бьгьрә,
Аqа бльнд дьк'әвә.

Исане бе аса
Нә дьвә к'ер, нә дьвә дас.

Исане бе дьл
Мина гоште бехwе бьк'әлә.

Исане бе ә'сьл
Мина щаwе бефәсьл,
Тö бьк'öти,
Нә дьвә к'еләнди, нә дьвә дә'с.

Исане бе ә'сьл
Нот'ла даре бефәсьл.

Исане бемә'рифәт змане wан дрежә.

Исане бер'ьсq бе дини беиманә.

Исане бәйани,
Бьди гоште гиһани,
Ахьр сонги п'ошмани.

Исане бльнд фьр'и нмьз дьк'әвә.

Исане дин йан шина к'вшә, йан шайа.

Исане сәр к'öливәка ав дьхwәри,
Әwи ле wәрә, шәрбәт дьхwәри.

Исане чешмәдәwари,
Шәрбәта р'ехе вәхwәри,
Әwи т'ре шорбәкә савари.

Исане шире хам мети, ит'бара wи т'öнә.

Исанәт ахейә, дьвә хwәли wәхта дьмьрә.

Исанәт кö һәйә, жь ахейә.

Исанәт пәй qсмәте хwә дьчә.

Исанәт п'але зьке хwәйә.

Исанәт һинбунейә.

Исанәт һ́әта щие хwә нәкә,
нькарә ле бьсәкьнә.

Исанәт чаwа днйа гьрт, we öса жи һәр'ә.

Исаф диса бал к'әсибанә.

Искәндәр qöр'на днйае гәр'йа.

Искәндәри Зöqöр'нәр'а нәма,
Тәр'а жи наминә.

Искинийа фланкәсе зар'әкә.

Итбара хwә дәсте хwә бәрнәдә,
Итбара хwә куч'ка нәйнә.

Итбар гöр (гöра) т'öнә.

Итбара гöра һәйә,
Йа фланкәсе т'öнә.

Ит'бара гӧра—wәкә дела сайә.

Итбара джьмьн т'ӧнә.

Итбара зьвьстане т'ӧнә.

Итбара куч'ьке йа фланкәсе четьрә.

Итбара мале дне т'ӧнә.

Итбара мера, бәхте мерайә.

Итбара мә'ре тәйар һәйә,
Итбара беисафа т'ӧнә.

Ит'бара са т'ӧнә,
Шва xwә дәсте xwә нәвеж.

Итбара са һәйә,
Итбара мәрие тәлаqр'әш т'ӧнә.

Итбара сәе т'опал т'ӧнә.

Итбара xwә бәхте аг'а мәйнә.

Итбара xwә бәхте мәрие сә мәйнә.

Итбара xwә мәрда wәйнә,
Нәмәрда нәйнә.

Итбара xwә мәрьве р'ӧшәтхӧр
нәйньн.

Итбара xwә мә'ра нәйнә.

Итбара xwә нә жь п'адьше дәwре
бинә,
Нә жь мале дне бинә,
Нә жи итбара xwә жьна бе итбар
бинә.

Итбара xwә һьрч'е бинә,
Е нәмәрд нәйнә.

Ичке бьxwә, xwә нәфрошә.

Ичкә йәк ә'дәт'ә,
Дӧдӧ дәwләтә,
Сьсе бемә'рифәтә.

Ичкә мә'на те xwәрьне.

Ичкә—хәбәр xwәшә.

Ичкәхӧри к'ефхwәшә.

Ичкә xwә-xwә тә'лә,
Ле хәбәрдана сәр ширьнә.

Ичкә (һәйә) ә'слан суйә.

Ич'кә щан дәрманә.

Ичкә эша һәстӧе исанәтә.

Ише дәста нәк'әвә драна.

Ишьqа ч'ә'ва зӧһӧма р'унә.

Й

Йа аве анийә,
Аве жи бьвә.

Йа ба бинә,
Ба жи we бьвә.

Йа ба тинә,
Ба жи дьвә.

Йа барә п'әрә бьдә хзме xwә,
Йа барә дәрәw, бьдә дьжмне xwә.

Йан гәрә жьн хайе xwә шәрм бькә,
Йане жи келе кәвьри.

Йа фланкәсе Һәләб сафи дькә.

Йа де надьн,
Йа доте.

Йа дәрбазбуи пәй мәк'әвә.

Йа дәст дькә,
Де, бав накә.

Йа дәст дькө,
Кәс накә.

Йа дәста нәкә дәва.

Йа дити нае биркьрьне.

Йа дити öнда мәкә (нәкьр).

Йа дити öнда кьрийә
Йа нәдити дьгәр́ә.

Йа дьл дьхwәзә,
Тö тьшт нахwәзә.

Йа дьла бра дьладабә
(дьлдабә, дьладавә).

Йа дьла дьлада дьминә.

Йа дьле qизабә
We хорте дәнгбеж бьстинә.

Йа дьле qьр́qьр́кевә
Гәрә һ̇әрр́о щәндәк һәвьн.

Йа әз дьхwәзьм,
Әw мьн нахwәзә,
Йа мьн дьхwәзә,
Әз we нахwәзьм.

Йа әз заньм,
Әз нькарьм бежьм.

Йа әwe дийә,
Кәвьр нәвиньн.

Йа ә'wльн нәде,
Йа пашьн нахwәзә.

Йа жь хаси, хәзура нәпьрсә,
Әw тьштәки натьрсә.

Йа жьн бькә, мәләк ә'смана нькарьн бькьн.

Йа заре мьн т'әв навьм,
Йа дьле мьн жь тәр́а.

Йа заре (жь) мьнр́а,
Йа дьле тә тәр́а.

Йа зман дьбьр́ә,
Шур жи набьр́ә.

Йа зман дькә,
Qә де у бав жи накә.

Йа змане мәрийа бьбьр́ә
Мәqәс набьр́ә.

Йа кәw чу щәм,
Йа—дәw.

Йа кö жь агьр натьрсә,
Жь хасие жи натьрсә.

Йа мера йәкә, навә дöдö.

Йа мера ле һатьнә,
Нә же һатьнә.

Йа мера нә жеһатьнейә,
Леһатьнейә.

Йа мера нә ч'ер́ьн,
Ле мә'нинә.

Йа мере к'асе,
Дöжьмьн р́аки р́әqасе.

Йа мере әзди
„Синәм дәфт'әрә".

Йа Мәмәр́әшан, баранәке бьди.

Йа мәрийа сәре хwә кьр, бәр хwә нак'әвә.

Йа мәрийа тинә бәрбь ч'ә'в—к'ьнщьн.

Йа мәрие qав, дьз—чьл шәвә,
Чьли шунда дәрдьк'әвә.

Йа мьн дийә, бра Ивое кöрмәхари нәбинә.

Йа мьн дийә,
Бра нәе сәре гöре ч'йа,
Гöр гöнәнә.

Йа мьн дит,
Бра кәвьр жи нәвинә,
Кәвьр гöнәйә.

Йа мьн дит,
Кәси нәдит,
Йа мьн кьр,
Кәси нәкьр.

Йа мьн, фланкәсе ӧсанә,
Мина т'рба спи, мә'ре qӧтә.

Йа нә бәр ч'ә'вә,
Нә бь дьлә.

Йа нәбуи гәрә мәри гли нәкә.

Йа нәбуйи чаwа гликьн?

Йа нәдити дьвежә,
Йа дити бир дькә.

Йа нәдити нае ӧндакьрьне.

Йа нәдити хәвәр нәдә.

Йа ӧндабу, wер'а дьве—һ'әйфә.

Йа п'адьше тәйра,
Йа Фәqие Тәйра.

Йа п'але—һат бу хайа мале.

Йа п'әрә дькә,
Дәст накә.

Йа п'әра qӧрсә,
Йа бава пьсә.

Йа Р'оме сәре мә кьр,
К'афьра нәкьр.

Йа са дьле гӧра начә.

Йа селаве анийә,
Селаве жи бьвә.

Йа сәр занә,
Йа бьни ньзанә.

Йа тә гьртийә Һ'әләб сафи дькә.

Йа тә дәрдәкә,
Йа мьн дәһ дәрде мьн һәйә.

Йа тә же һатьнейә,
Йа мьн ләвһатьнейә.

Йа тә жь бедәрейә,
Йа мьн жь малейә.

Йа тә жь хәлqе ани wе һәр'ә.

—Йа тә хwәр авә,
—Дӧр'әкә ә'нзәлә навә.

—Йа тә хwәр льк,
—Нишана мера к'ӧльк.

Йа тә Һ'әта крас бьшәwьтә,
Йа мьн щан дьшәwьтә.

Йа тӧ дьвежи,
Әз зуда заньм.

Йа тӧ дьвежи
—Һ'әләб сафи дькә.

Йа тӧ сва ле гәр'йайи,
Әз эвара ле гәр'йамә.

Йа тӧ эвара ле гәр'йайи,
Әз сва ле гәр'йамә.

Йа фланкәсе бә'лгида гьһиштие.

Йа хасие гәрә ч'ә'вәки корвә,
гӧһәки кәр'вә.

Йа хер—гәрмә-гәрм,
Йа шәр'—нәрмә-нәрм.

Йа хәлqе занә,
Йа хwә ньзанә.

Йа хәлqе һәйани крас бьшәwьтә,
Йа wи щане бьшәwьтә.

Йа хwә сәре хәлqе нәкә.

Йа хwәде сәре wи кьрийә, әw жи
бәси wийә.

Йа хwәде, чьма әм бьн бандура
тәда ниньн,
Тӧ тьштәки qәнщ бьди мә?

Йа һатийә сәре мьн,
Бра бе сәре мьн.

Йа һатийә сәре мьн, бра сәре wибә.

Йа чуйи пәй нак'әвьн.

Йа ч'йа ба тинә,
Йа мера (жи) бәхт тинә.

Йа шех Мшур дох (дувик) дрежә,
начә тур.

Йа шәвәр'әша дьтьрсйам,
Мьн һивәр'она дәр дайә.

Йа шуре чебә,
Йа мере чебә.

Йа щан мәдьнә йа пирә.
Йа пир кер нае.

Йа щәбьри мәшкеньн.

Йа щәм тә һәйә,
Щәм мьн т'ӧнәйә,
Йа щәм мьн һәйә,
Щәм тә т'ӧнәйә.

Йа wи кьрийә, wе бе сәре пьсе мә
жи.

Йази бәтал навә.

Йази йазийа ә'wльнә (пешьнә).

Йази—мqәдәр һәта бәр дәве гор'е.

Йазийа жьн мер—хwәде дькә.

Йазийа мәрьвда чь һәвә,
Мәрьве бьвинә.

Йазийа нвиси бәтал навә.

Йазийа фланкәсе сәре wи к'әтийә.

Йазийа wи сәре wи к'әт.

Йан бәре хwә бьдә шер',
Йан хwә бьдә бәр кевьр.

Йан бьн дәйнадани,
Йан бьн кәвьрда.

Йан гәрә дәйне хwә бьди, хлазби,
Йан ә'рде хwә бьһели, бьр'әви.

Йан гәрә мера п'ьр'бьн,
Йан гәрә гӧһа кәр'бьн.

Йан го—бәре гӧлбу,
Баране леда шьлбу.

Йан дьзе мьришке,
Йан дьзе һеке—йәкә.

Йан жь мале дьне у к'оме п'ьр'бә,
Йан жь гӧһа кәр'бә.

Йан мале ә'зиз щане р'әзил,
Йан щане ә'зиз, мале р'әзил.

Йан мере башбә,
Йан бьвьр у дас (дә'с)бә,
Йан бьмьр жь хwә хәласбу (хлазбә).

Йан мере башвә,
Йан шуре бьр'авә,
Дә'wада зу хлазбә.

Йан мире бьмьрә,
Йан Ә'вдале пире бьмьрә.

Йан сале сәфәра,
Йан т'озе бедәра.

Йан сәр хенийә,
Йан бәр дерийә.

Йан тәвьр—мер,
Йан мал—мер.

Йан ханә
Йан сӧлт'анә.

Йан хәлатә,
Йан щәлатә.

Йан хwә бьдә ч'йаки асе,
Йан мәрики че.

Йан xwə бьсперə ч'йаки **асе**,
Йан мерəки че, (ч'йаки **асе**).

Йан Һ'əсəн к'əчəл,
Йан к'əчəл Һ'əсəн.

Йан чь вьрда,
Йан чь wеда.

Йан шван
Йан аг'е гӧндəки.

Йан qəнщийа мерьв пəй мерьв те гликьрьне,
Йан храви.

Йане е сəр мале,
Йане е п'але,
һəрдӧ жи йəкьн.

Йане сəлəке,
Йан əлəке.

Йане тə сонд мьн даин,
Йане мьн сонд тə даин.

Йане тӧе мьн барə мəwижки,
Йане жи те мьн кəлəмəки тужхи.

Йар Һ'əзар бьбə һьндькə,
Дьжмьн йəк бьбə зə'фə.

Йаре—гӧла гəше,
Жьне—р'ожа р'əше.

Йаре дйа хwəр'а гот: „Баво".

Йаре дəрəwин щарəке дьхwə фравине.

Йари, йари,
Нə йари,
К'оч у бари.

Йарийа бедьл
Фəна гае бещьл,
Фəна красе бемьл.

Йарти хwəшə жь мере чер'а.

Йарти хwəшə,
Ле wəки дитьн,
Тьшки зə'ф р'ур'əшə.

Йаха мəрьва нəк'əвə **дəст храва**.

Йəк—авə,
Дӧдӧ—авə,
Сьсе де у' бавə.

Йəк агьр мала wи к'əтийə,
Йəк жи һатийə qəлиноке хwə бəр дьqəлинə.

Йəк бежə,
Йəк бьбһе.

Йəк бежə,
Йəк гӧдарикə.

Йəкбə,
Ера бəгбə.

Йəк бəранбəри Һ'əзарийə,
Һ'əзар—бəранбəри йəки.

Йəк бə'са йəки дькə,
Йане бəр дерийə,
Йане сəр хенийə.

Йəк бона гьшка,
Гьшк бона йəки.

Йəк бь сəдийə,
Сəд бь йəкийə.

Йəк бь Һ'əзара,
Һ'əзар бь йəки.

Йəк бь Һ'əзара,
Һ'əзар нə бь йəки.

Йəквə—ч'равə.

Йəк дае һндькə,
Ижа йəки дьне дьхwəзə.

Йəк дьве: —Əз хадьмьм,
Е дьн дьве: —Чəнд кӧр'е тə һəньн?

Йəк дьвежə йəки:

— Дьле мьн дьшəwьтə,
Е дьн дьвежə:
— Шəwата мə һəрда жи йəкə.

Йəк дькарə бь Һəзари бьшеwьрə,
Һəзар бь йəки.

Йəк дьк'əнə,
Йəк дьгьри.

Йəк дьмьрə, дəсте мəрийа ә'рд у
ә'зман дьqəтə.

Йəк дьмьрə,
Йəк дьвə.

Йəк дьмьсе wи р'ьжйа, го: „Бла
хера мьрийабə".

Йəк дьньвисə,
Йəк р'əш дькə.

Йəк дьр'есə,
Йəк дьвə.

Йəк дьхwə,
Е дьне ле дьнһер'ə.

Йəк дьхwəзə агьр бəри р'уе
йəкидə, wəки дəсте хwə бəр гəрмкə.

Йəк дьчə,
Ло йəк дьминə.

Йəк жь неза к'арəк'ар бу,
Кӧр'е Һəким готе:
— Чьр'а тӧ п'əqлəwан нахwəи.

Йəк зьк дӧ мнəт мəкə.

Йəк йəке дьвə.

Йəк йəкə,
Дӧдӧ к'омəкə.

Йəк—йəкə,
Дӧдӧ к'омəкə,
Бу сьсйа

Нə тьштəкə.

Йəк йəкə,
Дӧдӧ к'омəкə,
Сьсе пе гəлəкə.

Йəк—йəкə,
Дӧдӧ к'омəкə,
Сьсенə һəв асенə,
Чарьн һəв хwəрьн.

Йəк—йəкə,
Дӧдӧ т'аqəтə.

Йəк—йəкə,
Дӧдӧ т'фаqə,
Сьсе һежа к'омəкə.

Йəк йəкир'а дьве:
— К'ӧме тə нə сəре тəйə,
Əw зу-зу дəсте хwə дьде.

Йəк йəкир'а дьвежə:
— Оро, фланкəс, дела тə чар т'линə,
пьш хwəва бьнһер', паше хəвəрдə.

Йəк к'əн тинə,
Йəк шине тинə.

Йəк ль бəр ч'əм сəкьнибу,
Йəки же пьрси:
— Чьр'а ӧса сəкьнии?
Го: — Пела джмьрьм.
Го: — Бун чəнд?
Го: — Йəк.
Го: — Чьр'а йəк?
Го: — Пела дəрбазбуйи нажьмерьм.

Йəк мəнзила к'əре к'əтбу дест,
Əwи т'ре мəйдана һəспейə.

Йəк мəри бь Һəзара хийал.

Йəк мьшрьqе,
Йəк мьфрьqе те.

Йəк нфьр'а йəки дькə, дьбе: „Жьна
тə бьмьрə".

Йəк нькарə тек'əвə бьн баре йəки.

Йəки готə йəки, го:
— Wəрə, əз тə бьвьмə щнəте.
Го: — Иро нə р'ожа мьнə.

Йəки готə йəки:
— Əзе тə т'и бьбьмə сəр аве, т'и жи биньм
Готе-тöе жи мьнр'а беи.

Йəки готə йəки,
— Мала тə чь чекьрийə?
Гот: — Грар.
— Э,—го,—грар чийə?
Го: — Мала тə чь чекьрийə?
Го: — Qəт.
— Э,—го,—грара мьн жь qəта тə четьр нинə?

Йəки да пəй йəки дне, е дьр'əви wəстйа, гот:
— Хало, əз wəстйам.
— Э, баве хало, к'е тəр'а го бьр'əвə?

Йəки да хəбəра,
Го: „Хəбəра наве бəр хəбəра,
К'əта əзи хwəшьм сəр синге мьн навə хьрпə-хьрпа хəнщəра".

Йəки дар бəр куч'ьке К'əжанд, куч'ьке бе мəрийа.

Йəки дəwлəти к'əсиб бьвə, К'əфт сала наве дəwлəти сəрə.

Йəки дəwлəти сəре ч'ие жьна хwəр'а гот:
„Бжуне бинə".
Го: „Бжун т'öнə".
Го: „һəр'ə щинара бьхwəзə".
Го: „Щинар тə К'ьз накьн, надьн".
Р'абу баркьр, чу щəм щинара.

Йəки дин кəврəки бавежə бире
К'əфте аqьл нькарьн жь бире дəрхьн.

Йəки дин к'уп шкенанд,
Аqьлбəнда нькарбу саг'кьра.

Йəки динə, хəбəре wи жирьн.

Йəки динə, йəки жирə.

Йəк дьбьрьн дькöштьн,
Го: — Жь кöштьне wедатьр чəнд гöнд һəнə?

Йəки дьго:
— Р'уви ва,
Е дьн дьго:
— Р'еч' вайə.

Йəки дьзи дькьр,
Qор'о дьчу пешва сонд дьхwəр, дьгот: „Əw мəрьв һаж пе т'öнə.

Йəки дьлч'викə.

Йəки ə'дəби арк'ан,
Йəки бе дини, бе иман.

Йəки ə'мьре хwəда qə ньзанбуйə дöа чьнə,
Дöа кьрийə, ч'ə'ве хwə дəрхьстийə.

Йəки жьна хwə бəрда, дьго: „Wəрə бьвə йара мьн".

Йəки жьна хwəйи мə'нийавə, wəхта һевир дьстре, дьве:
„Тö qна хwə дьК'əжини".

Йəки занə бəранбəра сəд мере нəзанə.

Йəки зə'ф сəр нан хəбəрда,
Нане бəрда бьминə.

Йəки йəкир'а го:
— Те чьчах бейи мала мə?
Го: — Нəһшəме.

Йəки йəкир'а го:
— Чьр'а хзани?
Го: — Əзи нəзаньм.

Йəки йəкир'а qəнщи кьр, го:
— Əз чаwа бьн qəнщийа wи дəрем, „Гəрə лехьм" бькöжьм.

Йəке xwəр'а бежə,
Йəке ћəвале xwəр'а бежə.

Йəке xwəр'а дьxwəзə,
Дöда ћəвале xwəр'а дьxwəзə.

Йəкə—жирəкə,
Сьсенə—ћəв ћасенə,
Чарьн ћəв xwəрьн.

Йəкə мəрие бəлəнгаз (к'əсиб) навə дöдö.

Йəкə мьн навə дöдö.

Йəкə сорə—зəрə,
Йəкə дəргушə бəрə,
Йəк жи ћəр'ə—wəрə.

Йəкə тə Һəзаре хəлqе четьрə.

Йəкə xwə бежə дəће ћəвала.

Йəкə xwəйи xöдан,
Йəкə букə—меван,
Йəк жи дəве Һьрч у гöран.

Йəкə ћəq,
Йəкə нəћəq.

Йəкə Һəрази,
Йəки бəрази,
Ћатьнə вра—
Бунə хал у харзи.

Йəкə Һəрама навə дöдö.

Йəки беаqьл кəвьрəк авитə бьне бире,
Сəд аqьла нькарбу дəрхə.

Йəки беисафə,
Стəйра wи ə'змана т'öнə.

Йəки бе нан у xwейə.

Йəки бзьнəк нəwалəке дитбу,
Ћəрр'о дьчу wе нəwале
Йəћə-йəћə дькьр.

Йəки го:
— Əз мала Бəреньм.
Е дьн го:
— Wəхта тö мала Бəренбуйи, əзи wи чахи qьрд бум.

Йəки го:
— Мер ћəйə дəћ мерайə,
Йəки го: — Дəрəwьн, анщах мер бəран бəри мер дəрк'əвьн.

Йəки го: — Мəллə,
Əзе qöране бəтал бькьм,
— Кöр'о, го, qöран бəтал навə.
Го: — Ћəрчка тö бежи, əзе бежьм дəрəwə, бу, чу.

Йəки го: — Хwəрьне бинə.
Йəки го: — Һəwдəле wəринə.

Йəки го: „Шаме, кöр'е мьн xwə сəр мнаре авитийə".
Е дьн го: „Шам дурə, ма мнарə, əw жи дурə".

Йəки го: — Wəрə, əз тə бьвьм зйарəте.
Го: — Р'ож нəxwəшə.

Йəки го:
— Wəрə əз тə бьвьм щнəте.

Го: — Иро сарə.

Йəки готə е дне, го:
— Гор'а баве тə ћа-ћа бькьм, wəки брчина мьр.
Е дьн готе: — Əз гор'а баве тə ћа-ћа бькьм, ћəбу мьн нəдае.

Йəки готə е дне:
— Əзе гöће тə бьгьрьм дор днйае бьгəр'иньм.
Е дне щаб да:
— Нə тöе жи мьнр'а бьгəр'и.

Йәк пәз,
Йәк р'әз,
Аѓрие диса мәрәз.

Йәкп'иа—йәк р'о,
Дӧп'иа—дӧ р'о.

Йәк р'еке ньзанә,
Тӧ р'йа р'аст пешийа wидә,
Әwе бе пешйа тә.

Йәк р'оава,
Йәк р'оhьлат.

Йәкр'у—ә'бур навә.

Йәқ сәре йәки мәрьвә.

Йәк те,
Йәк дьчә.

Йәк хәбәр дьдә,
Йәк дьбьhе.

Йәк хwәри бьтьрсә, йәк нәхwәри.

Йәк hәйә нанәки дьдә,
Йәк hәйә—кәрики.

Йәк hәйә һәзар дьвежи,
һәзар hәйә йәк навежи.

Йәк hәйә wәкә һәзарийә,
Йәк жи ҩә т'ӧнанә.

Йәк—һәзарир'а,
һәзар—йәкир'а.

Йәк чу меван, кәванийа мале
сәргине шьл авитьнә тәндуре, го:
— Дукә һәта эваре.
Меван гәм бәрда сәр hәспе, го:
— hәр'ә бьч'ерә һәтани бhаре.

Йәк чу сәре ч'ие, го:
— hәр тьште мьн hәйә,—
Ле паше нhер'и—шужьна wан т'ӧнә,
го:
— Әh, шужьн майә.

Йәк шине дькә, йәк шайе:

Йәк шк'рима хwә йәке нәйнә,
һәзари жи найнә.

Йәк шӧхӧләки мала хwәда бькә,
һәзар ч'ә'в дьде.

Йәк Шьрҩә,
Йәк Шамә.

Йәк щьла хwә бьн йәкир'а накә.

Йәка е һәрам, навә дӧдӧ.

Йәка мьн бу wәкә ҩәта тә нәбу?

Йәка хwә бежә,
Дәhе (дӧде) hәвала бежә.

Йәк банздәке,
Бу дӧда, ль hәв алйа
Бу сьсйа, ду бәр весйа.

Йәке го йәке:
— Wәрә, wә бьвьм щнәте.
Го: — Нә р'ожа мала баве мьнә.

Йәке дьвейа гоште к'әре бьхwә,
Гәт: „Гӧhе we wәкә к'еврошкайә".

Йәке нәде,
Тә йәк дае,
We дӧда бьхwәзә.

Йәке нәдә ,wәки дӧда нәхwәзә.

Йәке нәхә дӧда,
Тәр'а башә,
Мьнр'а чь?

Йәке хере мьр'а найе диhаре дере.

Йәке Шаме дә'н дьк'ӧта,
Е дне дьго:
— һьм һа,
Эваре hәҩе hәрдӧа жи йәкбу.

Йәке шкьле хwә ньhер'и, го:
— Әва бәре мьн, ле к'а пьшта мьн?

Йәки к'әсибвә, дәwләти бьвә, ḣәфт
сала наве к'әсибие сәрә.

Йәки льнгәки тәр'а һат,
Тӧ дӧ льнга пер'а һәр'ә.

Йәки (ль) мьрьне,
Йәки ль певакьрьне.

Йәки мә'раза,
Йәки бәраза,
һатьн—бунә
Хал у харзийә.

Йәки мина Усьве Нәвийә
Днйа жь wир'а жи нәма.

Йәки нәһәqвә, дьве, щаньм, әва
тәнийа донә.

Йәки ӧсанә, кӧл пе нькарә.

Йәки ӧсанә, манетәк щева wида
дьп'әр'ьтә.

Йәки ӧсанә, мәрьв гиһе данайнә
сәр чаwе wи.

Йәки ӧсанә, мраре мә дәве xwә
давежә.

Йәки ӧсанә, нане дәсте wи кәс
һьлнадә.

Йәки ӧсанә, wәки агьр днйае к'әвә,
әw щие xwә р'анавә.

Йәки ӧсанә, wәки т'уйи сәр мә'ркә,
Мә'ре ḣьшкбә.

Йәки пьрс да йәки, го:
— Чьр'а нәзани?
Әwи го:
— Чьмки әз хзаньм.

Йәки тази дькӧwаре дә р'удьньшт
у дьготә жьна xwә,
— Зрав бьр'ес.

Йәки т'ер xwәр, xwәде бир дькә.

Йәки т'ӧнә малә ль бал,
Wәки хәвәрдә мьсqал-мьсqал,
Хәлq дьве: „Йа тә бошә у бәтал".

Йәки хер дит,
Йа дне нәдит.

Йәки хера баве xwә дьда,
Ч'ер'и дәрдана дькьр.

Йәки хере
Нае дере.

Йәки хәйсәт левә,
Т'әрка хәйсәте xwә накә.

Йәки хравбә,
Зрара wи дьгьһижә гәләка.

Йәки храви тә кьр,
Тӧ qәнщие пер'а бькә.

Йәки xwәде дае,
К'әрбе, к'ине т'ӧ же нае,
һәрге тә дьбә тӧ жи жер'а бьгьрә
т'әвае.

Йәки xwәде мале дне дьдә
Йәки жи xwәде к'ома мера дьдә.

Йәки хьстьн,
Го: „Wәй пьшта мьн".

Йәки һәйә мал бь сәр,
ḣаша ḣзура тә, wәки бьзьр'ә мина
к'әр, хәлq дьве:
„Сәд ә'фәрьм".

Йәки һәсп нинбу, афьр' че дькьр.

Йәки ḣәзара,
Жь ḣәзари нә йәк.

Йәки ḣәзарийә,
ḣәзар жи йәкийә.

Йәки ч'ә'вәки,
Йәки льнгәки
һәрдӧ жи ә'йбәки.

Йəки шəрма дəнге xwə нəкьр,
Е дьне һəwа пе кʼəт.

Йəки шəрма дəнге xwə нəкьр,
Йəки жи беаʼри кьрə пʼеше xwə.

Йəки шəрма хəвəр нəдьда,
Е дьн дьго: — Мьн дьтьрсə.

Йəки шлəʼт дьстанд, һлу дькьрьн.

Йəки эшəкə лейə,
We һəрʼə пейə.

Йəки qəдре һнгьв ньзанбə,
We qəдьре мозе чь занбə?

Йəки qəрфе xwə йəки дькьр, дьго: „Агʼайо".

Йəкирʼа готьн:
— Wəрə əм тə бьвьнə щнəте.
Го: — Иро шöхöле мьн һəйə.

Йəкирʼа гöлə,
Йəкирʼа кöлə.

Йəкирʼа жи дьве—һо, Һəзарирʼа—жи.

Йумдə кöштьна мера, сəр рʼəва жьнайə.

К

Ка бедəре ба дьвə.

Ка йа тəйə,
Кадин нə йа тəйə.

Ка йа тəйə,
Хö кадин нə йа тə?

Ка кəвьн бьдə бре xwə,
Гиһае кəвьн бьдə джмьне xwə.

Ка кəвьн бьдə пьзмаме xwə,
Гиһае кəвьн бьдə хернəxwəзе xwə.

Ка нə йа тəйə,
Кадин йа тəйə.

Ка нə йа тəйə,
Ха мəрəк йа тəйə?

Кə саләке надьнə бе.

Кавьрʼ бьрʼи,
Базар кʼьрʼи.

Кадин гольк вала дькьн.
Гʼəшта нан жи зарʼö вала дькьн.

Кал бəрмалие маланьн.

Кала чь дитийə дһа навинə.

Кал бумə,
Бе тир у кəван бумə,
Мqати нан бумə.

Калбун-пирбун нə тʼö пʼешə,
Бьгьр бавежьн пьшта мещə,
һəр свə рʼадьвə, дьве:
— Дəрəкə мьн дешə.

Калбун-пирбун нə тʼö пʼешə,
Рʼоже дəрəк дешə,
Льнгəки пешə, йəки пашə.

Калбун-пирбун нə тʼö пʼешəйə,
Све рʼадьвə, дьве:
— Дəрəкə мьн дешə.

Калбун-пирбун нə тʼö чʼəкə.

Калбуна мьн һəйə,
Мьрьна мьн тʼöнə.

Калбуне ль мьн кʼар кьр,
Хортание мала xwə баркьр.

Кал жи буйə һе дьхəйдə.

Кал зраре надә щаhьла.

Кал кал дьвә,
Щаhьлтийа wи дьк'әвә бире.

Кал к'ӧтике маланьн.

Кал надьнә р'уе щаhьла, әw зрарә.

Кал, пир к'ӧтеке маланә,
Хорт, бук ч'ра маланә.

Кал, пир мәрәзе маленә.

Кал чопәки жи ә'рде hьлдә—к'арә.

Кал ширәта щаhьлайә.

Кале авитийә т'әшка.

Кале бекәси,
Пире бенәфси,
hәрда Һ'але hәв пьрси.

Кале бәр тәндуре,
Оьр'нийа р'аhиштә qуне.

Кале гопал, гопал,
Свдәреда мистийә, нае мал.

Кале ә'рд вәда, к'упә зер' дит, сәр нвисинә:
„Кьрдьм—нәхӧрдьм"
Кале жи го: „Дидьм—нәдидьм",
Щарәкә дьн к'уп кьрә ч'ә'л.

Кале зәмана, йан хорте гәр'йайи—пьрс жь wи бькьн.

Кале, кале hртизә,
Ч'әпла бьгьрә бьлизә,
Дәрде кале әw qизә.

Кале мале—
Намус (ль) бале.

Кале мә, баве мә,
Пешие мә, пешqәдәме мә готьнә.

Кале мәйи р'убӧhӧстә,
Бьнтәнга wийә сьстә.

Кале мәзьн
Стуна мәзьнә.

Кале пьрс кьрьнә:
—Тӧ чәwа дәwләти буйи?
Кале готийә:
—Мьн хӧрәке эваре hьштийә све,
Ле хәбата эваре нәhьштийә све.

Кале—hәбуне щаhьл дьвә.

Кале Һ'әр'ьфи, хwәде, дьбе—жьне әз биркьрмә.

Каләки бавежә хwәшие,
Щаhләки бавежә р'әшие.

Каләмер бәрбьхер.

Кали, пири, льнгәки пашә,
Льнгәки пешә,
hәрр'о дьве: „Щики мьн дешә".

Кали, пири р'ожа р'әшә,
Qизи, хорти гӧла гәшә.

Кало жь бекәси,
Пире жь бенәфси,
hәрдьwа ль hәв пьрси.

Кам жь бедәре дәрк'әт.

Кани дурә,
Ава wе—незик.

Кани жи дьмьч'ьqә.

Кани канийә—дьмьч'ьqә.

Кани навьн челмәк (Qӧви).

Кани шех-мәләада шелӧ буйә.

Кание ә'нзәл т'ӧ wәхта нач'ькьн.

Кание ә'сил ава wан кем навьн.

Кание ә'сил бе ав навьн,
Зозане бльнд бе кон навьн,
Гәлие к'ур бе ав навьн.

Кание ә'сил бе шәh'вкани навьн.

Канийа ав же дьчә, кәвьра мавежьне.

Канийа ав же к'ьшйа, нач'ькә.

Канийа ав же хwәри
Гәрә бир нәвә,
Qәнщийа qәнщи жи—бир нәвә.

Канийа ав же һат, намьч'ьqә.

Канийа ав же чуйи, намьч'ьqә.

Канийа ав ле к'ьшйа, ав кем навә,

Дәсте дреж кьн навә,
Сйаре сйар бу, пәйа навә,
Мере мер h'әwще нәмәрда навә.

Канийа ав ле к'ьшйа, гәрә мәри бьшекьринә.

Канийа ав ле те,
Әw кани шенә.

Канийа ав ле чу,
Сәбәб нәвә—намьч'ьqә.

Канийа асил т'ӧщар нач'ькә.

Канийа бе ав чьр'анә?

Канийа гӧнд,
Qәнщйа мьн,
Мераниййа мә,
Щинартийа wә.

Канийа дьле we—авә.

Канийа әнзәме
Т'ӧ щара намьч'ьqә.

Канийа ә'сил бе ав навә.
Гәлие к'ур бе дар навә,
Хwәкьрийа дәрман навә.

Канийа же аве вәдӧхи,
Бәр навежә теда.

Канийа, кӧ аве же дьхwәи
Т'ӧщара кәвьра мавежеда.

Канийа кӧ те, аве же дьхwи,
Т'ӧщара бир мәкә (нәкә).

Канийа сӧр' у сәрма,
Хwәкьрийа навә дәрман.

Канийа тә ав же хwәр—бир бинә (бирмәкә).

Канийа тә же ав хwәр, нәh'әр'ьминә (бьшекринә).

Каник кӧ к'ьшйа, ав же кем навә.

Канике мәрьв ав же хwәр,
Кәвьрәки навеже (кәвьра навеже).

Каникә, кӧ ав ле чуйә, намьч'ьqә.

Капе хәзәве к'әтийә стӧе wи.

Капек-капек бәрәвкьр, манет-манет бәлакьр.

Капек, капек т'опкьр,
К'ӧлма бәлакьр.

Капек-капек qазанщкьр,
Манат-манат хәрщкьр.

Капек—шәии ле h'срәтә.

Капекар'а дьве—h'әсәнчәри.

Капекар'а, дьве:
— Капекчәлик.

Капекәки мьн һәйә,
Бра шаеда һәр'ә.

Капекәкир'а р'ӧһе wи дьчә.

Кар (карьк) бьн сәбәтада (сәвәтада, сәвәте, сәпәтада, сәпәдада) наминьн.

Кар кьрә бьн сәпәте,
Карьк фәтьси.

Кар к'озеда наминьн.

Кар öнда бу, го:
— Каре бьгəр'ьн,
Дəвə öнда бу, го:
— Каре бьгəр'ьн,
Га öндабу,го:
— Каре бьгəр'ьн.

Каре го: — Дйа мьн т'əкə,
Баве мьн т'əкə,
Чьл шəви мьн к'озекə,
Һивийа к'оче мьн нəкə.

Каре готийə:
— Дйа мьн т'əкə, баве мьн т'əкə,
Һ'əфт р'ожа сəр мьн бар нəкə,
Паше мьн гəлийада wəркə.

Каре гöһе бəрхе гьртйə,
Бəрх дəнге хwə накə,
Каре бар'ə-бар'ə.

Каре гöһе бəрхе гьртийə,
Һəла каре бар'ə-бар'ə.

Каре хəзала т'ьм нак'əвьн т'əла мəрийа.

Карасе вала дəнге бльнд дəрдьхə.

Карвани р'ьндə, wəки карванбаши һəбə.

Карə гöндəки бьк'ьр'ə,
Шəһəрəки бьфрошə.

Кари банздə,
Паше хwə бьпəсьн.

Кари бьне ч'йа валаки,
Нькари хəйсəте жьне же öндаки.

Карийа чоле гошт хwəштьрə.

Карнəкöсте чар бöһöст.

Картол нə мəфайə,
Нə жи сəфайə.

Картоле wи сöр'е бьрьнə,
(аqьл т'öнə).

Карьм дəһ Һ'əве мина тə бьк'ьр'ьм, бьфрошьм.

Карwан дьборə сə дьреьн.

Каwране wани баркьри ль сəр р'ейə.

Кевьр навен се, сəва хатьре хайи.

Кевьр нəрмтьр бəр к'əвə, wе бьхwə.

Кевьр нəрмтьр жи бьби мала хwə,
Т'ö зраре же навини.

Келик жь горе шаш бу,
Т'əмаме вəр'əсə.

Кем бьхwə, нəчə сəр Һ'əким.

Кем-кем бьхwə,
Һəрдəм (һəрт'ьм) бьхwə.

Кем мəдə,
Зедə нахwəзьм.

Кем хəбəрдə,
П'ьр' бьбьһе.

Кемасйа щинара кари р'асткə (р'астки).

Кемасийа wи бьн к'öнйата хwəдеда т'öнə.

Кемаqьл р'йа хар нишани хəлqе дькə.

Кемаqьл т'öнəвьн, днйа йолə нəчə.

Кер һатьна днйае зə'фə.

Кеч' дьхwəзə бьр'əвə,
Дəсте кор хлаз набə.

Кеч' п'осткьрьне набьн мəрьв.

Кəвьр һол дьбə дьчə, щие р'аст дьсəкьнə.

Кəвьр һлдə, дайнə бьни.

Кəвьр Һ́але кəвьрада дьгьри.

Кəвьр Һ́але мəрйада дьгьри,
Əw Һ́але мəрйада нагри.

Кəвьр Һ́əстə е Дəwреш Чьнгиньн.

Кəвьр—Һ́əстə һелина эгьрьн.

Кəвьр Һ́ьшкə—хун же нае.

Кəвьр чьqа һол дьвə,
Аг'рие щие р'аст дьсəнə.

Кəвьр чьqаси бьлəqə
Ахьр we щики бьсəнə.

Кəвьр щер' к'əт—wəй щер',
Щер' кəвьр к'əт—wəй щер',
Ӧсанə, һəкə нə ӧсанə—wəй щер'.

Кəвьр щи бьлəqə, щи нагьрə.

Кəвьр щие хwə лəqийа, щи нагьрə.

Кəвьр щие хwəда гранə.

Кəвьра давежи са,
Хwəйе wи бира хwə бинə.

Кəвьра давежьнə бьрща бəлəк,
Навежьнə qəлаха р'ехе.

Кəвьра давежьнə дара бь бəр.

Кəвьра кəвьра нəхə,
Дəнга же дəрмəхə.

Кəвьра маве сəе хwə,
Wəки хəлq навеже.

Кəвьра мавежə кание,
Бра ава кание шелу нəвə.

Кəвьре ап'ийа ап'ийа нак'əвə.

Кəвьре аш бе ав нагəр'ə.

Кəвьре аша грантьр т'ӧнə,
Ле бь ч'вики дьлəqьн.

Кəвьре аша р'ода чунə,
Т'əзə пəй ар к'əтьнə.

Кəвьре бəг'ире харə,
Ле дуе we р'аст дьк'ьшинə.

Кəвьре бəраше аша дьмашə
Ашванчи бəр хwə дьк'əвə.

Кəвьре бьлəqə,
К'əфьз нагьрə.

Кəвьре бьнсəкьнийə,
Е сəр насəкьнə.

Кəвьре гавин бог' дьк'əвə.

Кəвьре гран дь щие (щиһе) хwəда гранə.

Кəвьре гран к'əс нькарə һлдə.

Кəвьре гран щие хwə налəqə (наҺ́əжə).

Кəвьре гран щие хwəда дьминə (дьсəкьнə).

Кəвьре гьр Һ́əwщəйи е һур дьвə,
Е һур жи—Һ́əwщəйи е гьр дьвə.

Кəвьре дат'əр'əшанди (мə'ткьри) ə'рде наминə.

Кəвре динə мəqӧльбинə,
Əw һатийə сери бəси wийə.

Кəвьре дурр'а һавити, ль нəһанə.

Кəвьре ер'ли щие хwəда дьминə.

Кəвьре əзе һлдьм, дəве баве т'ӧ кəси нəк'əтйə.

Кəвьре жьна wи дани,
Əw нькарə һлдə.

Кəвьре зиарəте храб набə.

Кәвч'и-кәвч'и бәрәвкьр,
Бь мәнщәле бәлакьр.

Кәвч'и-кәвч'и т'овкьр,
Ч'оч'ька бәлакьр.

Кәвч'и к'ом дькә,
һәске бәла дькә.

Кәвч'и qат'ьх һ́әфт ситьла дьмәйнә.

Кәвч'ие вала навьн дәве xwә.

Кәвч'ие п'әләwxwәра бәр серир'анә.

Кәвч'ие п'исихӧра пер'анә.

Кәвч'ийа баq нәкә.

Кәвч'йа бәрәвкьр,
Кодька (чочька) бәлакьр.

Кәвч'йа т'опкьр,
Бь һәска (жи) бәлакьр.

Кәвьн у т'әзә бунә йәк.

Кәвьр авитә меше,
Зйан гиһандә гамеше.

Кәвьр бәр п'ие фланкәсе дьвә пәнер.

Кәвьре гӧлӧвәр' ще xwә нагьрә.

Кәвьр гӧлор дьбә,
Щие р'аст дьсәкьнә.

Кәвьр гранә щие xwәда.

Кәвьр гранә, wәхта щи нәләqийайә.

Кәвьр давежьн бьрща бәләк,
Навежьн qәлахе р'ехе.

Кәвьр дәсте мьнда насәкьнә.

Кәвьр дьләqә, дәранг щи дьгьрә.

Кәвьр дьләqә, һәw щи дьгьрә.

Кәвьр дьчә щие р'аст дьсәкьнә.

Кәвьр дь шуна xwәда гранә.

Кәвьр жи бе дәрд навьн.

Кәвьр жь ера xwә һолбу,
һай, һай, кь ә'рд бьгьрә.

Кәвьр жь щие xwә ләqйа
К'аша wи сьвьк дьвә.

Кәвьр зә'ф ч'әмада дьминә—пахс дьгьрә.

Кәвьр кевьр дьсәнә.

Кәвьр кәвьрә, кӧләк wи жи һәйә.

Кәвьр-кӧч'ьк мьда бьбарә,
Хер у бер тәда бьбарә.

Кәвьр—кӧч'ьк сәрда бари.

Кәвьр навежә дара бер'әз.

Кәвьр навежә куч'ьке, сәв хатре xwәйи.

Кәвьр навежә р'ьсqе xwә.

Кәвьр навежьнә сәе щинер, бой хатьре щинер.

Кәвьр нәрмтьр чь һәвә, әзе бьхӧм.

Кәвьр р'ода дьчьн,
Qәнщи р'ода начьн.

Кәвьр тобә,
Щие р'аст дьсәкьнә.

Кәвьр тотбу, ида щи нагьрә.

Кәвьр тот дьбә,
Чьнгьл дьсәкьнә.

Кәвьр хун же нае.

Кәвьр һәстә wедәре һәнә
Щие агьр т'ӧнә.

Кәвьр һәw гранә
Щие xwәдайә.

Кеч' фр'и, го:
— П'утә бәз нав дьле мьн Һәлйа.
Готьн:
— К'аша тә чийә, wәки п'утә бәз
нав дьле тә Һәлйа?
Го: — hәр кәсәки таштʼәразуе wи
hәнә.

Кеч' чийә, гәстьна wи чьвә?

Кеч'а кö к'әтә дәсте кора,
Саґбуна we т'öнинә.

Кеч'е готийә:
— Бра әз бьк'әвьмә дәсте саха,
Нәк'әвьмә дәсте кора.

Кеч'е, кеч'а we нhаре,
Мала хwәйе кеч'е бьшәwьтә,
Нәhьштийә дö лоq савар
Qальве мьнда hәр'ә харе.

Кеч'әке дьвиньн,
Wан т'ре гамешәкә.

Кәвани гәрә фьрqие данәйнә орт'а
нәфәре мале.

Кәвани мал нивә,
П'шике хwәрьне бьҺәр'ьминә.

Кәвани, нәвә беиманә,
Фәqирие Һәфт дә'нә.

Кәвани нә ль малә,
Мьшк Әвдьлр'әhмане калә.

Кәвани hа кәвани,
Сфрә хwәли ль бәр мә дани.

Кәвани чу гәр'йа,
Һәта hат, дәw Һәлйа.

Кәванийа бесәрийә—бесґберә.

Кәванийа бесьхбер
Мина ашәки хравәйә.

Кәванийа бесьхберә,
Чь бькьм малхwеи мерә,
Чаwа бьки, нәки
Зьке нәфәрайи брчийә, нәйт'ерә.

Кәванийа дьз хwә шьк'ә.

Кәванийа кьрә шәр',
Йәке готә йәке:
— Тәндурәвара, грар нәк'әлйайи.

Кәванийа мале иманвә,
Наве буке зу дәрнак'әвә.

Кәванийа мале кьрә qалмә-qалм
Кемасийа we hәйә.

Кәванийа мале мера—жьнә.

Кәванийа т'ер'т'алан.

Кәванийа ч'ә'втәнг пашдоша хwә
дьхwә.

Кәвание, бәра баки,
Чьqаси мале аваки,
Аґр-оґр те мале хравки.

Кәвание го: „Мьн дәwе хwә к'ийа,
нәк'ийа, qә дәwе мьн нәбу".

Кәвание, мер ле бание.

Кәвание, мәкә дәрәwә,
Р'уне зә'ф (п'ьр'и) жь дәwә.

Кәвание, хәwаре,
Са к'ьшандийә нәwале,
Дәw майә эваре.

Кәванийә бе п'арә (бепʼарьн).

Кәвотка бöhöри
Жь ве дне ма,
We дне нәминә.

Кәвч'и ав дьде,
Ч'ә'ве wи жи дәрдьхә.

Кәвьре йап'ийа дәwса хwәда дьминә.

Кәвьре йап'ийа ә'рде наминә.

Кәвьре йап'йа
Йапйа дур нак'әвә.

Кәвьре йап'ийа р'әh'әт че дьбә.

Кәвьре йап'ийа wьнда навә.

Кәвьре мальх hәwa сәкьнийә,
Кәси хwә нә р'ази т'ӧнә,
Бе сәре wи к'әвә.

Кәвьре мә, hәстие мә hәвгьрт.

Кәвьре мәзьн бе кәвьре п'ч'ук сәр
диwер насәкьнә.

Кәвьре мәзьн бей е бьч'ук навә,
Кәвьре бьч'ук бей мәзьн навә.

Кәвьре мәзьн жи е ч'ук дьсәнә,
Е ч'ук жи е мәзьн дьсәнә.

Кәвьре мәзьн, кәвьре ч'ук бе hәв
навьн.

Кәвьре мәзьн чипа к'әсибанә.

Кәвьре мәйә, бьдьнә сәр диwаре
хwә.

Кәвьре мәрие мәрийа бра све зу
чока (сәре) мәрийа к'әвә.

Кәвьре мләте мәрийа, бра сәре
мәрийа к'әвә.

Кәвьре нә т'aqәта тәданә,
Дәсте хwә навеже.

Кәвьре пьч'ук хwә бь е мәзьн
дьгьрә.

Кәвьре р'астие щи наh'әжә.

Кәвьре р'к'ьн р'аст данәйни, диwаре
харбә.

Кәвьре сәлиме слаwәта мьрийайә.

Кәвьре сәрикьри,
Ә'рде наминә.

Кәвьре сәрт чаwa лехи—р'аст навә.

Кәвьре тарахкьри бьне ә'рдеда
наминә.

Кәвьре тарахкьри (тараqкьри) ә'рде
наминә.

Кәвьре т'әр'ьши ә'рде наминә.

Кәвьре фәqира т'ьме чипейә.

Кәвьре хӧебәре—хӧебәреда дьминә.

Кәвьре хwә wедәре бьчәqинә,
К'едәре агьр т'ӧнә.

Кәвьре hавине авитә пьш кӧлине,
We р'ожәке кер бе.

Кәвьре hавине
Баве кадине.

Кәвьре hавине баве кӧлине,
Зьвстане—дәрмане брине.

Кәвьре hавине баве кӧлине,
Чь wәхти hәвә,
We кери тә бе.

Кәвьре hавине бавежә кадине,
Те пе мh'т'ащ бьби.

Кәвьре чекьри ә'рде наминә.

Кәвьре ч'йа-щинаре храб четьрә.

Кәвьре щмаә'те данийә,
К'әс ькарә бьләqинә.

Кәвьре эт'има све зу чокейә.

Кәвьре qимәти бьк'әвә h'әр'иеда,
Диса qимәт сәрә.

Кәвьре qимәти нава h'әр'иедавә,
бәqәм навә.

Кәвьре wан чипа мә дьбьр'ә.

Кәвьре wи данийә,
Кәс нькарә һлдә.

Кәвьре wи данийә, кәси дананийә.

Кәвьрәке мавежә сәе щинаре хwә,
Qәдре се т'ӧнә, qәдре хwәие се
һәйә.

Кәвьрәки мальх ә'змананә,
К'и Һале хwә нә р'азийә,
We жорда нав ч'ә'ва к'әвә.

Кәвьрәки давежи, сәд ч'вик дьр'әвә.

Кәвьри qӧлибә, р'уе wи нона жә'ра
мә'ра.

Кәвьри qӧлибә,
Хун к'әгийә ч'ә'ва,
К'әф дев к'әтийә.

Кәжи чь qаст дрежбә,
We жь һәчи дәрбазбә.

Кәзәва мие р'ьсqе шванә.

Кәзи р'әwша qизанә,
Смел р'әwша меранә.

Кәзизәран сьмбелзәр дьвет.

Кәла бона мерайә.

Кәла бона мера чекьрийә.

Кәла гуза мала дьза.

Кәла чь мәзьнә,
Гьртие теда кӧр'е баве мьнә.

— Кәләк, щие тә к'едәрейә?
Дьве: — Ба занә.

Кәләме сәр р'йа Слт'ан эздийа
(эзидә).

Кәләме һавине,
Хӧрме звьстане.

Кәләнг, мьск'әне тә ль к'идәрейә?
(Го)—Ба дьзанә.

Кәләкәлә, щие тә к'идәрейә (к'ӧйә)?
— Ба занә.

Кәндалед Һәр'и т'ӧ р'е начьнеда,
Ә'щәл һат мәщале наде.

Кәре бе шван,
Шване бе сә,
Әw дьбә малхрави.

Кәре пәз бе бәран, чьр'анә?

Кәре пез бе сә навьн.

Кәре пез, шван, бзьна т'опал—
эваре т'әв дьгьһижнә гӧһер'е.

Кәри бе нери нагәр'ә.

Кәри нан бьхwә,
Нанәки бьдә нанпежа.

Кәри чьqаси бьгәр'ә,
We вәгәр'ә сәр пәза т'опал.

Кәрие бе к'әр чьр'анә?

Кәрие бе сә гӧре һәрр'о навдабә.

Кәрие бе сә п'ара гӧрайә.

Кәрие бе сә, сәд шван т'ере накә.

Кәрие бәрха бе кар навә.

Кәрики бьхwә,
Нанеки бьдә.

Кәрмп'әр'о, щһе тә ль к'у?
— Ба занә.

Кәр' змане кәр'а занә.

Кәр'а бәла п'ьр'бежа дае.

Кәр'а бь гӧһ мәкә.

Кәр'а дйа (мака) п'ьр'бежа г...

Кәр'а (жь) п'ьр'бежа бьрийә.

Кәр'бежа зора п'ьр'бежа кьрийә.

Кəр'бежа мака п'ър'бежа г.й-ə.

Кəр'бə, ə'wрə (йане мəри һатьн).

Кəр'е бьнгəр'.

Кəр'ə—бьнгəр'ə.

Кəр'о, гöһп'əр'о.

Кəр'о—мина һəрр'о.

Кəс агьре гəш (гöр') нар'əвə.

Кəс баре к'əтийа һлнадə.

Кəс бəр агьре гöр' нар'əвə.

Кəс бəре тəвшо надə хwə.

Кəс брчийа нəмьрийə.

Кəс бь кəса дьбьн кəс.

Кəс га у щьла нас накə.

Кəс гиһае хwə надə сəр чаwа wи

Кəс гöне кəсəкида нашəwьтə.

Кəс гуза п'уч нак'ьр'ə.

Кəс глие хwə бəр джмьна корəвəнакə.

Кəс дəлалие кəси хwəйнакə.

Кəс дəрде кəси дəрман накə.

Кəс дəсте бəлəнгаза нагьрə.

Кəс дəwе хwəр'а наве—тьршə.

Кəс дьле хwə мьрьне ша накə.

Кəс жь ч'əве бьн аг'еда шəрм накə.

Кəс зəвийа кəси ав надə.

Кəс кəс набатə бəһəшт.

Кəс кəсəкир'а ҩазанщ накə.

Кəс кöла кəси ньзанə.

Кəс к'ара кəси нагəр'ə.

Кəс мəзəла п'əрəти нак'олə.

Кəс мəрие бəлəнгаз нанер'ə.

Кəс мришке сəр кöр'ька р'анакə.

Кəс мьрьна хwə дурва навинə.

Кəс набе (наве)—дəwе мьн тьршə.

Кəс наве əз əвсəнəмə.

Кəс наве—мала һан йа дьзайə.

Кəс навежə—əз (əзи) хравьм.

Кəс навежə—зар'а мьн хравə.

Кəс навежə:
— Мала храваававə.

Кəс навə хwəйе баре к'əти.

Кəс навə һəвале к'əтйа.

Кəс навə һəвале мəрйа р'ожа р'əш.

Кəс навə wək'иле кəсəки.

Кəс нан надə эт'има,
Ле зман һəркəс дьде.

Кəс нахwəзə шöхöле wи паш к'əвə.

Кəс начетə гор'и кəс.

Кəс начə мала кəси т'əмьз накə,
һəр кəсəк мала хwə т'əмьз дькə.

Кəс нə ҩəсаве мале кəсийə.

Кəс нəма сəва wана мə сəре хwə кöр'кьр,
Кəсəки чипа хwə сəва мə кöр'нəкьр.

Кəс ньзанə дар дьк'əвə бəри к'öда.

Кəс ньзанə ҩьсмəте хwə.

Кəс нькарə аҩьле кəси бьпивə.

Кәс нькарә дәсте хwә дәсте шәравехә.

Кәс нькарә дьле кәси дәрк'әвә.

Кәс нькарә фәне жьна р'асткә.

Кәс поз wи накә.

Кәс р'уе бәләнгаза нанер'ә.

Кәс р'ьсqе кәси нахwә.

Кәс тариеда нәмайә Һәта све.

Кәс тәйра сәр һелуне накöжә.

Кәс тина агьре гöр' нар'әвә.

Кәс т'öнә, лома дьвен—фланкәси п'акә.

Кәс хера кәси нахwәзә.

Кәс хәбате нәмьрийә.

Кәс хәвате т'ер набә.

Кәс хравие хwәр'а нахwәзә.

Кәс хравийа хwә навежә.

Кәс хwәр'а храв навежә.

Кәс һаж дәрде кәси т'öнә.

Кәс һаж мала кәси т'öнә.

Кәс һәвале к'әтийа т'öнә.

Кәс һәwара кәси нае.

Кәс Һале баве мьн напьрсә,
К'и те, Һале дйа мьн дьпьрсә.

Кәс Һәрамие нәбуйә мал.

Кәс Һәсаве кәси ньзанә.

Кәс Һәта сбе тариеда р'унәньштийә (нәмайә).

Кәс Һәта сбе ч'ра wи нәшöхöлийә.

Кәс Һәта сбе qә дьбе—йа фәләк.

Кәс ч'ә'ве кор хwәр'а нахwәзә.

Кәсе бь сһа сбәһе гәрм нәбә,
Бь йа эваре гәрм набә.

Кәсе жь һәвале хwәр'ә ч'ал к'ола, wе те к'әвә.

Кәсе кәсә, һәрфәк бәсә.

Кәсе сәр дö дара бьләизә,
Йәк wе q.на wир'а бьчә.

Кәсе щер'а (щәр'а) чекә,
Карә ч'әмбьла певә бькә.

Кәсе эрһфи занә, wәки мьрьне бькә бәйанә,
We заньбә мьрьн чь нишанә.

Кәсә баг'че кәси ав надә,
һәр кәс баг'че хwә ав дьдә.

Кәсә нькарә мина мöт'öр'сәна се шöхöла һәвр'а бькә.

Кәсәк дәрде кәси ньзанә,
һәр кәсәк дәрде хwә занә.

Кәсәк дьле хwә мьрийа хwәш накә.

Кәсәк ль ч'йае бльнд р'е че накә.

Кәсәк мале хwәйи р'ьнд нафрошә.

Кәсәк навежә: — Әз диньм.

Кәсәк нан надә фәqира,
һәма ширәтк'ар зә'фьн.

Кәсәк нькарә сәр саwа wи к'әвә.

Кәсәк парие дәве хwә накә дәве мәрьв.

Кәсәк т'öнә дәрде дьле хwә жер'а бежә.

Кәсәк хәwне храв хwә навинә.

Кәсәк Һале бәләнгаза напьрсә.

Кәсәки дәрзи тәр'а нәкьрьнә.

Кәсәки дö бра һәвр'а нәкьрьнә ч'ә'л.

Кәсәки жь зер'е хwә нәхwәрийә.

Кәсәки нәготийә—әва мала пийана.

Кәсәки нәготийә—мала дьза авабә.

Кәсәки хwәр'а һ'әта сбе р'öһ' хwәр'а һ'әсаб нәкьрийә.

Кәсәки һ'öрмәт бь мезине нәк'ьшандийә.

Кәси бь qәлән т'ер нәхwәрийә.

Кәси днйа ч'әмьл нәкьрийә.

Кәси дö бра нәкьрьнә гор'ке.

Кәси кәса т'öнә.

Кәси мьри вәнәгәр'андьнә.

Кәси нани сәре мьн,
Ле тә т'әне ани сәре мьн.

Кәси нәготийә: — Әва мала дьзайә, әва мала меркöжайә.

Кәси хwәр'а тьштә нәбьрийә гор'е.

Кәси щер'а чекә, карә ч'әмбьла пева бькә.

Кәсир'а нәве—бәле,
Бәлек һәйә—бәлайә.

Кәч'а аг'ләра qәльне мьтрьба?

Кәч'а гавиньм,
Бука п'ашамәм,
Ч'ав мала бавамә.

Кәч'а мира qәльне гавана нае.

Кәч'ьк зйарәтьн.

Кәч'ьк сәр дәнгбежа бәнги дьвьн.

Кәч'ьк чунә һалаһала, зьк т'., турьк вала.

Кәч'ьке пирә хала,
Зьк т'ьжә турә вала.

Кәч'ькә шашә,
Ле р'ьнд дьбинә.

Кәшка жь деw чедькьн.

Кәшкә жь тораqейә,
Әw жи qиза wе дейә.

Кәw бь змане кәw дьзанә.

Кәw даре к'әт,
Дар кәwе нәк'әт.

Кәw даре к'әт,
Йан дар кәwе?

Кәw дәсте мерьв фьр'и,
Ида дәст мерьв нак'әвә.

Кәw әwә, р'у (р'уе) кәwе бьхунә.

Кәw, кәwә, бра пеш кәwева бьхунә.

Кәw һат ль даре к'әт,
Дар ль кәwе нәк'әт.

Кәw һоринә,
Һ'әму кәс wана дьһ'әвинә.

Кәwе гозәл дәгмә дьк'әвьн т'ор'а мәрийа.

Кәwе гозәл т'ьме нак'әвьнә т'ур'а мер (мәрьв).

Кәwе кьрә qьр'ә-qьр',
Кәс нькарә тек'әвә кьр'.

Кәwки гозәл дәлали маләкейә.

Кәwкие (кәwки) пашьн т'әшка дьк'әвә.

Кәwрана һорә-һорә,
Һнька т'ьре хәлqи кәр' у корә.

Кино у т'ат'роньн,
Əw р'онкайи р'оньн.

Кисоке кəндала
Xwə дькьн һəмбаре хəзала.

Клоче аша бехwенə.

Клуб мала шам-шəрəти те һəсабе.

Кнопкəки wи кемə.

Ко агьр бь ч'ие к'əт, тəр' у һ'ьшк т'əвдə дьшəwьтьн.

Ко ə'щəле мориe (мурие) һат,
Ч'əнг у п'əр'е we че дьбьн.

Ко к'əла шорбе чу
Бəһае һəське п'əрəкə.

Ко к'əр к'əт һəр'ие,
Жь хwəдие wи хöртьр нинə.

Ко тə гьрт, бəрмəдə
Əгəр тə бəрда, пəй мəк'əвə.

Кода вала, чəwале вала, һа тö бьпивə.

Кода хwə т'ьжи йа хəлqе вала нəхə.

Кодьк—кодəк
Дьбə лодəк.

Кодька т'ьжи мəрьв льнге хwə ле нахə.

Кодька т'ьжи we бьр'ьжə.

Кодька хwə т'ьжи кодька хəлqе вала нəхə.

Кодька wи т'ьжибу, wəлгəр'анд.

Колхоз канийа гöндə.

Колхоз мала мəзьнə.

Кон р'еза конада, р'əwша конайə.

Коне бе нан чьр'анə?
Коне бьч'ук т'ьме жи ахсоне коне мəзьнə.

Коне жь кона qəтйайи
Мина пəза гöрахари.

Коне р'əше жь бзьнейə,
Аг'е нона мə
Əw жь жьнейə.

Коне хwə р'əх коне щинара вəгьрə,
Wəки мала тə нəвə хöре дьза.

Коно, тö һ'əзар кониви.

Кор дьхwəзə һəрдö ч'ə'ва.

Кор коре хöдейə (хwəдейə), нив кор бəла днейə.

Кор коре хwəдейə (хwəденə),
Нивкор ə'мəле днейə (днене).

Кор мə'на шаша дьгьрьн.

Кор тьштəки навинə,
Дьхwəзə дəрəwа бькə.

Кор һ'əwще ч'ре нинə.

Кор чаwа хwəде дьнһер'ə,
Öса жи хwəде wи дьнһер'ə.

Кор чь дьхwəзə?
— Парики дон, ч'ə'вəки р'он.

— Кор чь дьхwəзə?
— Ч'ə'вəки р'он.
— Брчи чь дьхwəзə?
— Парики дон.

Кор чьqа хwəде нһер'и,
Xwəде аqас кор нһер'и.

Корар'а шəв, р'о йəкə.

Коре бедар,
Пира безар,
һəрдö жи йəкьн.

Коре xwə дәст xwə бәр надә.

Коре ч'ә'в ч'иртьк.

Корә бебәхтьн.

Корәканийада нәкә баг',
Пьрса чуйи—нәкә ах,
һәспа че мәкә чрах.

Корәмьшк чьqас ахе бьк'олә,
Диса әw ах ль сәре xwә дькә.

Кори коре xwәдейә,
Шаши ә'йба дьнейә.

Кори -ак буйа,
Xwәде кор нәдькьр.

Коро, тö коре мьни,
һәрге мьн корәки тә четьр нәдит,
Тö диса коре мьни.

Коро, чь ль вьр,
Чь ль wьр.

Корр'а шәвәр'әш мә'нә.

Кор-мотика
Баһаре һурькнә нава граре,
Бьшиньн мала щинаре.

Кö мьрьн һат
Кал у щаһьла напьрсә.

Кö чуйи диwане,
Щики öса р'уни, тә р'анәкьн.

Кö шәв ль мәрийан р'әш бу,
Гәрәке мәри ль шәве р'әштьрбә.

—Кöдьк, к'ö теии?
—Р'еч'а дае.
Де чь бә,
Qиз жи әwә.

—Кöдьк, тö к'ö тейи?
—Жь кае.
—Кәч'ьк, тö к'ö тейи?
—Р'еч'а (дәwса) дае.

Кöдька һьрч'е мәша деда р'е дьчә.

Кö ә'щәле мури һат
Ч'әнг у п'әр'е wи чедьбьн.

Кöл йа мәрйанә,
Нә йа ч'йа у банйанә.

Кöл к'әтә мале,
Гьшка ч'ә'ве хöлем нһер'ин.

Кöл һәнә, кöле граньн.

Кöла бьн пьч'әнгейә.

Кöла гöра дьле кучька дәрнае.

Кöла гран, дәрде бе ду дәрман.

Кöла гран,
Qәwата wеран.

Кöла гьшта нә йәкә.

Кöла дайә сәр кована.

Кöла әw дьмьрә
Qә шае Иране жи намьрә.

Кöла әw пе дьмьрә
Шаһе Иране жи пе намьрә.

Кöла зьке фланкәсе зьке wеданә жи.

Кöла кор баве фланкәсе к'әвә.

Кöла мьнә хәдарә, кәс кöла кәсәки ньзанә.

Кöла пе дьмьрә.

Кöла П'ат'носе мала wи к'әт.

Кöла П'ат'носе тек'әвә мала wи.

Кöла п'шике дьле седанә.

Кöла р'әш к'әтийә мала wи.

Кöла се зьке гöраданә.

Кöла севе, һöрме,
һнаре дьлда ма.

Кӧла фланкәсе пе дьмьрә,
Кәс пе намьрә.

Кӧла фланкәсе wир'а чу гор'е.

Кӧла шәш фәр'аш мала фланкәсе к'әтийә.

Кӧла wи нә бәси wийә,
Әw жи наḦәwә.

Кӧлав бьска qӧрбанейә.

Кӧлаве сәр зедәйә.

Кӧландьна к'әлб Ḧәтани дитьна гӧрә.

Кӧландьна се баwәр мәкә.

Кӧле, бра тӧ кӧл бйайи,
Бра дьле мьнда бйайи.

Кӧле коване,
Мьже думане,
К'езка р'әш хwә дайә
Р'әх ве мрщане.

Кӧле нәе мала мьн,
Ле кӧ һати мала мьн,
Нәе нәфса щане мьн.

Кӧлә дестдабә надә мәрийа.

Кӧлә (кӧли) дьланә,
Хәвтани мьланә.

Кӧлә дьланә,
Хәхмани мьланә,
К'и кӧла к'е занә?

Кӧләк гәwрийа wида һәйә.

Кӧли гьркьрьн,
Бәрфе бьбарә.

Кӧлилк зәда Ḧәйwен дьqәтинә.

Кӧлилка баһаре дьве—әзьм,
Гӧла баһаре жи дьве—әзьм.

Кӧлилка бәр бь р'ойә.

Кӧлийа спи—т'әшийа qәрqаш.

Кӧлӧч'е сәре сале,
Мьри һатә дәре мале.

К'ӧмр'әши Ḧьзкьрьна бе Ḧәсабә.

Кӧнде дәwса бә'зайә.

Кӧнде дәwса шеранә.

Кӧнде дәwса wара майи.

Кӧнде кор мәлулә.

Кӧнди пьч'укә, ле аqьлә.

Кӧндьра сәр ханийа дьчиньн.

Кӧндре wи авә.

Кӧрм нә жь дарбә
Зәwара даре т'ӧнә.

Кӧрме даре—дар р'ьзанд.

Кӧрме даре жь даре нәбә,
Зәwала даре т'ӧнә.

Кӧрме даре жь даре нибуйа,
Ә'мьре даре we Ḧәзар сал буйа.

Кӧрме даре жь даре нинбә,
Дар нар'ьзә.

Кӧрме даре нә жь даребә,
Дар наһәрьфә.

Кӧрме дарейи нә даребә,
Wәлгәр'андьна we т'ӧнә.

Кӧрме даре т'ӧнәвә,
Дар кӧрми навә.

Кӧрме даре, wәки нә жь дәребә,
Т'ӧщара зәwала даре т'ӧнә.

Кӧрме шири Ḧәта пири.

Кӧрме шрин
Зрара wи т'ӧнә.

Кӧрме щане хwәйә.

Кӧрме щг'аре п'исә.

Кӧрме wи диса һатьнә доре.

Корманщ бе дар навә.

Кӧрманщ готийә,
— Дьжмәзи кӧр'е тә бьвә мәрьв,
текә шван,
Ле зу вәгәр'инә, һе нәбуйә ћәйwан.

Кӧрманщ наве—дәwе мьни тьршә.

Кӧрманщ нә п'ьр' дь бек'әмадьн,
Әмма дь ет'им у бе мәщальн.

Кӧрманщ п'адше wи шван буйә.

Кӧрманщ т'ерә,
Хәw жер'а херә.

Кӧрманщ wәхта бәрәв дьбьн,
Йан дә'wата дькьн,
Йан шине дькьн.

Кӧрманще сәре ч'йанә,
Ћӧр'е гәлйанә.

Кӧрманще брчийә,
Хәw жер'а чийә?

Кӧрманщи т'ерә,
Хәw жер'а херә.

Кӧртьки чохә,
Дәw т'ӧнә бьхwә.

Кӧр' бабе хwә дьк'ьшинә.
Qиз жи дйа хwә дьк'ьшинә.

Кӧр' бабе хwәр'а ә'зизә.

Кӧр' бабе хwәр'а гот:
— Бабо, дәвә һатә qӧрьш,
Бабе го:
— Нәк'ьр'ә, qӧрьш т'ӧнә.

Кӧр' го:
— Дәвә һатә зер'.
Бабе го:
— һәр'ә, бьк'ьр'ә.

Кӧр' бешикеда мәзьн дьвә,
Мә'си аведа мәзьн дьвә.

Кӧр' бре бабейә.

Кӧр' бәр дьле бабе хwә шринә.

Кӧр'—гәньмә,
Qиз—щәһә.

Кӧр' гӧла малейә.

Кӧр' гри, кӧ пари бьч'укә,
К'ьтке леда әw жи ьж дәст бьр.

Кӧр' гузьн,
Нәви—какьл.

Кӧр' гузьн,
Нәви какьле гузаньн.

Кӧр' даре бабе һьлтинә.

Кӧр' даре бабе һьлтинә,
Qиз т'әшийа де һьлтинә.

Кӧр' даре пьшта бабейә,
Qиз wаре хәлqейә.

Кӧр' де у бава нав пәмбуда жи
хwәйкә,
Бьн qәнщийа wан дәрнае.

Кӧр' дер'а дьк'әвә.

Кӧр' дәйндаре де у бабейә.

Кӧр' дәст дьк'әвьн, бав—на.

Кӧр' дәст дьк'әвә (дьк'әвьн)
Бра дәст нак'әвә (нак'әвьн).

Кӧр' дәсте хwәда һекәр'уне чекә,
Бьн әмәке де у бава дәрнаен.

Кӧр' дәwләта бабейә.

Кӧр' дәwса баве хwә р'унани.

Кӧр' диwаре һӧндӧр'ә,
Qиз диwаре—дәрва.

Кӧр' дьбә, дә'wат набә.

Кӧр' днйалькийә (днйалькинә).

Кӧр' дуе к'ӧләка бавейә.

Кӧр' дуе к'ӧләка баве хwәйә.

Кӧр' дуе малейә.

Кӧр' дьвьн, һәрдӧ дәста дьгьрьн,
Qиз дьвьн—дәстәки дьгьрьн.

Кӧр' дькарә бьбә мир,
Qиз готи бьбә де.

Кӧр' жь баве блндтьрә.

Кӧр' жер'а нәбийә,
Наве тә'ве дьдьнә сәр.

Кӧр' жи әwләдә,
Qиз жи әwләдә,
Йәк йәки ширьнтьр.

Кӧр' жь де,
П'әрә жь баве.

Кӧр' змане дйа хwә фә'м дькә.

Кӧр'ина—
һәраж бу, т'әраж бу—
Дае жь бабе р'ур'әш бу.

Кӧр' йан баве дьк'ьшинә,
Йан хале дьк'ьшинә.

Кӧр' кәване баве һлтинә.

Кӧр' кәване баве һьлдьдә,
Qиз—т'әшийа де.

Кӧр' кӧ һәйә
Сәр бь сәр,
Кӧр' жи һәйә,
Гӧл сәр,
Ле кӧр' жи һәйә,
Хwәлисәр.

Кӧр' кӧ һәйә
Qуле бавейә.

Кӧр' кӧ щһе дьбә
Дьбә щинар.

Кӧр' ль хала,
Qиз ль бава.

Кӧр' мал—һ'але бавейә.

Кӧр' мәзьнбу,
Хәм жи зә'ф бун.

Кӧр' мриде бавейә.

Кӧр' мьр, сәр кӧр'е хwә бьгьри,
Мер мьр, һ'але хwәда бьгьри.

Кӧр' нә е бавейә, е дейә.

Кӧр' нәзәwщандийә—дәфе дьхә.

Кӧр' пәй кӧр' те.

Кӧр'—пьшта бавейә,
Qиз—wаре хәлqейә.

Кӧр' р'адьбә даре баве һьлтинә,
Qиз р'адьбә т'әшийа де һьлтинә.

Кӧр' р'ӧк'ьне мала баве хwәйә.

Кӧр' сәд сал дне бә,
We р'ожәке фәна бавебә.

Кӧр' т'ӧнә,
Р'ӧһ т'ӧнә.

Кӧр' у де, һәрдӧ п'әра баве
дьхwәзьн.

Кӧр' у qиз дәст хwәдейә.

Кӧр' у qиз йа хwәдейә,
Нә п'әратийә мәрьв бьк'ьр'ә, нә—
аqьлтийә.

Кӧр' хале xwə дьчьн.

Кӧр' һəйə баве xwə дьшинə щə'ньме,
Кӧр' жи һəйə баве xwə дьшинə
щьнəте.

Кӧр' һəйə баве xwəр'а брайə.

Кӧр' һəйə бəран бəр,
Кӧр' һəйə гӧлə ль сəр,
Кӧр' жи һəйə xwəли ль сəр.

Кӧр' һəйə гӧла баве xwəйə,
Кӧр' һəйə кӧла баве xwəйə.

Кӧр' һəйə гӧлə,
Кӧр' һəйə кӧлə.

Кӧр' һəйə кӧр'ə
Кӧр' һəйə qəдак'ьр'ə.

Кӧр' һəйə мале дькə,
Кӧр' һəйə мале храв дькə,
Кӧр' һəйə малwеранə.

Кӧр' һəйə наве баве xwə ведьсинə.

Кӧр' һəйə наве баве xwə щə'ньме
дəрдьхə.

Кӧр' һəйə стуна бəр мала баве
xwəйə.

Кӧр' һəйə щə'ньма баве xwə,
Кӧр' һəйə щьнəта баве xwə.

Кӧр' һəрдӧ дəста те гьртьне,
Сəр wаре баве xwəйə.

Кӧр' һəрт'ьм дйа мерьвр'а навə.

Кӧр' Һьнавə,
Бра бь навə.

Кӧр' ч'əке баве һлтинə,
Ле qиз т'əшийа де һлтинə.

Кӧр' ч'ра ч'ə'ве бавейə.

Кӧр' шринə,
Qиз əwлəдə.

Кӧр' шур, мəрт'але баве һьлтинə,
Qиз т'əши, кӧлие де һьлтинə.

Кӧр' щһе дьбьн,
Дьбьн—щинар.

Кӧр, qиз йəк һиньн.

Кӧр, qиз xwə де дьгьрьн.

Кӧр' wаре баве xwəйə.

Кӧр' wаре де у бавайə.

Кӧр'е аqьл сəр мале дьминə.

Кӧр'е бава сəд сали ль днебьн,
Ахьр сонги wе сəр дар—бəре баве
бьн.

Кӧр'е бава че дьбьн,
Чəнд сала дне дьбьн,
Диса wəкə баве дьбьн.

Кӧр'е баве че дьбьн,
Сəд сали дне дьбьн,
Диса р'оке фəна баве дьбьн.

Кӧр'е баве че хpаб набə (навə).

Кӧр'е баш баве xwə напьрсə.

Кӧр'е баш баве xwə ӧнда накə.

Кӧр'е баш бре баве xwəйə.

Кӧр'е баш гӧла баве xwəйə,
Кӧр'е храв кӧла баве xwəйə.

Кӧр'е баш мьлк'ə баве xwəр'а.

Кӧр'е гӧра мəрьвар'а набə (набьн,
навə) бра.

Кӧр'е гӧра навьнə бра.

Кӧр'е Ə'лие Шəке
Һəму нəһежайə йəке.

Кӧр'е ə'wльн ширьнə.

Кӧр'е жьнəбие бьвə сwаре
мə'нəкие,
Же мəкə т'ӧ һивие.

Кӧр'е зу зәwщанди,
Зәвийа зу чанди,
Зор хwәде стәнди.

Кӧр'е кӧ пә'нийа мәрйа ле нә хунбә,
Мәрйар'а кӧр'тие накә.

Кӧр'е кӧр'е мә флан тьшти нәвинә.

Кӧр'е к'әре бәр бедәре,
Кае дьхwә, надә к'әре.

Кӧр'е к'әсиб чу хwә дардакә,
Дит, wәки кӧр'е дәwләти хwә дарда дькә,
Вәгәр'йа, һатә мале.

Кӧр'е к'ор'ощах пешийа джмьна дәрнәк'әвә.

Кӧр'е мәзьн дәрде мале,
Кӧр'е бьч'ук дәрде йаре.

Кӧр'е мәзьн дәрде мале,
Кӧр'е бьч'ук дәлале мале.

Кӧр'е мәзьн мәзьне мала баве хwәйә.

Кӧр'е мьн, аqьле хwә бәрәви сәр һәвкә, ч'йар'а дьбежьн—ч'йа, зйар'а дьбежьн—зйа.

— Кӧр'е мьн, дйа тә т'әзә чаwанә?
— На, баво, тӧ хапандьнә, әwqа жи нә т'әзәйә.

Кӧр'е мьн кӧштийә, хуне дьдә.

Кӧр'е мьн, һәр'ә щот,
Зу бажо, к'ур бажо,
һур бажо, бьмәшинә.

Кӧр'е мьнә, мьн һини совәк'арие дькә.

Кӧр'е нәтьшт, дер'а дьве:
— Бӧḣӧке.
Жьнер'а дьве:
— Р'ӧḣке:

Кӧр'е нӧхӧри бре бавейә.

Кӧр'е пә'нийа баве же хун нәбуйә,
Набә кӧр'е баве.

Кӧр'е п'ьр' бе сӧр'ьн.

Кӧр'е сәре баве хwә сонд нәхwә,
Гор'а баве хwә сӧнд бьхwә,
Кер'а лазьмә?

Кӧр'е тә зә'ф башә, тәр'а бьвә стуна Сәлиме.

Кӧр'е тә мьр,
Бона wи бьгьри,
Мере тә мьр,
Бона хwә бьгьри.

Кӧр'е тә һәнә, we к'ӧмәйтәке сәр тә авакьн.

Кӧр'е тәр'а дьвежьн Искәндәре п'адьше,
Кӧр'е мьнр'а дьвежьн Искәндәре гольквин.

Кӧр'е т'әмбәл, де ḣале wида дьгъри.

Кӧр'е фланкәсе, һәр йәк бу кӧр'е жьна хwә.

Кӧр'е фланкәсе ч'йае Щудейә.

Кӧр'е хер баве хwәр'а хере дьхwәзә,
Ле кӧр'е бехер, баве хwәр'а щә'ньме дьхwәзә.

Кӧр'е хер мале зедә дькә,
Кӧр'е бехер мале храв дькә.

Кӧр'е храб баве хwә кал дькә.

Кӧр'е че баве дәрбазтьр дьвә.

Кӧр'е че жь бава дьвьн,
Чәнд сала дне дьвьн,
Паше wәкә бава дьвьн.

Кöр'е чер'а мале ченәкә,
Әwe р'авә хwәр'а мале чекә.

Кöр'е щинер щинар дьзәwьщинә.

Кöр'е Ь'зер,
Гак да гьзер.

Кöр'е qәнщ шае тинә мале,
Е храв грие тинә.

Кöр'е we т'öнә,
Кöр'әк хwәр'а ә'рде дийә.

Кöр'е wи нәк'ьшандийә баве.

Кöр'е wи олк'әкейә.

Кöр'е wи хö нә кöр'ьн—шере хwәденә.

Кöр'е wи чаргöрч'ькьн.

Кöр'е wи шере хwәдейә,
Жьна wи жи р'әwша днейә.

Кöр'ә, пе дьвә сöр'ә.

Кöр'әк һәйә наве Һ'әфт бава öндадькә,

Кöр'әк һәйә наве Һ'әфт бава р'адькә.

Кöр'әк һәйә Һ'әфт баве хwә щә'ньме дәрдьхә,
Кöр'әк жи һәйә Һ'әфт баве хwә дькә щә'ньме.

Кöр'о, стуне спи нәкә,
Дәйне мәе зә'фбә.

Кöр'о, тö бьви агьр жи,
Бә'ре нашәwьтини.

Кöр'о, тö глие öса дьки
К'әр поч'а хwә һлтинә, дькә зьр'ә-зьр'.

—Кöр'о, тö шькбәри, хwә хwә сьл дьви?

Кöр'о, хwәде коркьро,
Qәста жьна бикьро.

Кöр'ьбәшке чьqаси бьк'öти, we хöртбә.

Кöр'ьк, шәнгә,
Р'ож Һ'әфт р'әнгә.

Кöр'ьк-һöр'ьн,
Qизьн-кнезьн.

Кöштие шера дәрпәки те кöштьне,
Кöштие р'увйа Һ'әрр'о-һәрр'о те кöштьне.

Кöштьн дәст гöрайә,
Хwәрьн жь тәйрайә.

Кöштьн мерар'а нәә'щевә,
Р'әв мерар'а ә'щевә.

Кöштьн мере чер'а һе херә.

Кöштьн мере чер'а херә, нә гöнәйә.

Кöштьн һәби,
Р'әв т'öнәби.

Кöштьн һәйә,
Р'әва мера т'öнә.

Кöштьна мера нә ә'щевә.

Кöштьна мера һәйә
Бона намусейә.

Кöштьна мера һәйә,
Р'әва мера т'öнәнә.

Кöштьна меранә,
Хәта жьнанә.

Кöштьна мере че ә'щевә.

Кöштьна са беwайәкә.

Кöштьна фланкәсе һәйә,
Вәгәр'андьна wи т'öнә.

Кöштьна шәр'ада меранийә.

Крас бәдәли крас,
Qсас бәдәли qсас.

Крас дьqәтә,
Хәйсәт наqәтә.

Крас wәкә крас,
Qәсас wәкә qәсас.

Красе бе п'есир давежә öстöкра
xwә.

Красе бе п'есирә.

Красе дәхәса кьнә.

Красе дәwреша дьгәр'ә,
Xwәxwә т'аланчийә.

Красе дöт'айа
Щанька тинә авайа.

Красе мера готи р'аст сәр мера
бьqәтә.

Красе мәрийа дьqәтә,
Ә'сле мәрийа наqәтә.

Красе мров ль һәвала наqәтә.

Красе мхәнәта кьнә.

Красе мьн шә'рә,
Дьле мьн жә'рә.

Красе п'иртие лейә,
һәрчар дина дәрә.

Красе хернәхwәза кьнә.

Красе xwә п'ак qәтандийә,
Ле xwәxwә мәрики хравә.

Красе xwә сәва кеч'а навежьнә
тәндуре.

Красе һ'әвсуда кьнә.

Красе шехтие лейә,
72 мләтайи дәрә.

Красе щьна мәрийа дькә.

Красе we сәр чокейә (аqьл сьвьк).

Куж т'ьме сах начә аве.

Кустинйа са
Бра сәр гöре ч'йа жи нәк'әвә.

Куч'ьк ава тә бьч'әлпинә.

Куч'ьк аqьлә.

Куч'ьк бәр дәре xwәйе xwә дьр'ә.

Куч'ьк бәр сийа дареда дьк'әвә,
дьве:
— Сйа мьнә.

Куч'ьк бәр сийа ә'рәбе дьк'әвә,
дьве:
— Сийа дела мьнә.

Куч'ьк бь гöсандьне набә тажи.

Куч'ьк гоште куч'ьке нахwә.

Куч'ьк дәргәване дәрийә.

Куч'ьк дост у дьжмьна жәв нас
дькә.

Куч'ьк дьә'wтә,
Дьза р'адькә.

Куч'ьк дьчә куч'ька.

Куч'ьк ә'wтийанә һәв, р'йа р'еwийа
р'астбу.

Куч'ьк жи бехwәйи нәбьн (навьн).

Куч'ьк жь куч'ьканьн.

Куч'ьк зу бина гöра һлтиньн.

Куч'ьк, ит'бара we зә'фә.

Куч'ьк куч'ка дьдьнә хәньqандьне.

Куч'ьк-куч'ька дьхәньqиньн,
К'еф-к'ефа гöра.

Куч'ьк куч'ька нагьрә.

Куч'ьк куч'ьке дьдьнə хəньqандьне.

Куч'ьк куч'ькə, бине hьлтинə.

Куч'ьк куч'ьктийа xwə дькə.

Куч'ьк куч'ьктийа xwə нат'əркинə.

Куч'ьк к'идəре нан дьхwə,
Wедəре жи дьə'wтə.

Куч'ьк насəкьтьн.

Куч'ьк намуса мəрийа xwəй дькə.

Куч'ьк нан дест нагьрə (нагьрьн).

Куч'ьк начə xwəйе xwə.

Куч'ьк пе нан кəр' дьвьн.

Куч'ьк р'Һ'əт дьвə,
Əw р'Һ'əт навə.

Куч'ьк толанеда дьк'əвə.

Куч'ьк Һ'əта бьн дела həв бин нəкьн,
Жəв наҺ'əwьн.

Куч'ьк—чарьх,
Һ'ьрч' у говəнд,
К'əр у сəфəри?

Куч'ьк чу, сə hат.

Куч'ьк чь дьхwə, wи жи дьр'и.

Куч'ьк ч'ə'ве wи həр щийанə.

Куч'ьк шəрм дькьн, фланкəс qəт шəрм наки.

Куч'ьк qəдре куч'ька заньн.

Куч'ьк qəрəwьле беhəqə.

Куч'ьк wəкə мəрийа фə'мдькə.

Куч'ьк wəхта həв дьхəньqиньн, р'йа р'еwйа ачьх дьвə.

Куч'ька бəри həвдьн,
Же хəwлəбьн.

Куч'ка жь куч'ька дьзийə.

Куч'ка к'ьш-к'ьши куч'ька дькьн.

Куч'ька пе куч'ька дьдьнə хəньqадьне.

Куч'ька чьqа бьqöсиньн,
Набьн тə'жи.

Куч'кар'а буйи həвал,
Дар дəсте xwə дамəйнə.

Куч'ькар'а həвалтие бькə,
Ле пьшта xwə те гренəдə.

Куч'ьке бедран нькарə мəрийа бьгьрə.

Куч'ьке бина гошт hлдайə.

Куч'ьке гöрех башə.

Куч'ьке гöрех гöhе xwə дьхwə.

Куч'ьке дəwлəти жи дьр'ə.

Куч'ьке дə'wьтə, мəрийа нагьрə.

Куч'ьке дьзие дьзиева дьчə.

Куч'ьке ə'wтə-ə'wто
Меване бе wəхт тинə.

Куч'ьке зə'ф дьə'wьтə,
Меване беwə'дə тинə мала xwəйе xwə.

Куч'ьке куч'кано,
Чи тə нава ч'йано?

Куч'ьке куч'ька дьдьнə хəньqандьне.

Куч'ьке мале,
Qəрəwьле мале—йəкə.

Куч'ьке малəке дьжмьне həввьн, həвдö дьхəньqиньн,

Ле чахе куч'кәк жь маләкә дьн сәр wанда дьгьрә,
Әw hнге пьшта hәв дьгьрьн.

Куч'ьке мәйә,
(Ле) бәр дәре хәлqе дьә'wтә.

Куч'ьке мәрийа бәр дәре хәлqе наә'wтә.

Куч'ьке мьни сори Һәмьсә,
Бәр дери дьмәльсә,

Тö wәрә, ле нә тьрсә.
Куч'ьке р'әш спи набә.

Куч'ьке сәр савер'әкинә.

Куч'ьке тол qуна хwә шемике дәрнахә.

Куч'ьке тьрсанок т'ö неч'ире накә.

Куч'ьке т'опал хwәхwә хwә дьалесә, сах дьбә.

Куч'ьке hәв(в)ьн.

Куч'ькә, Єена чь hлдайә, дьгәр'ә.

Куч'кәк дәлавәки нькарә бьҺәрьминә.

Куч'ькәки жь сәр Ьинголе бавежи аве,
hәр'ә сәр Шаhт'әхт, жь аве дәре,
Хwә бьп'ьжьнинә,
Диса әw куч'ькә.

Куч'кәки ит'бар мәрики беитбар четьрә.

Куч'кәки öсанә, же нае хәвәрдан.

Куч'ькәки öсанә, к'öда бавежи, сәр ләпа дьк'әвә.

Куч'ькәки öсанә, хwә т'ьркимьрари даве.

Куч'ьки Һәмьсә, ле бь йомә (херә).

Кьлкор мә'на hәв дьгьрьн.

Кьл hәйә, бона ч'ә'ванә.

Кьле коване,
Мьже думане,
К'езька р'әшә фьстоqане
Хwә да р'әх ве Мрщане.

Кьне, р'öhущане,
Дреже, т'әрс hәwане.

Кьр кьрарә,
Готьн зрарә.

Кьр хер, бу тәнгайи—hат пешие.

Кьре нәп'ака нае биркьрьне.

Кьрә фарьзи
Бу щә'рьзи.

Кьри кьрийә,
Нәкьри те дайә.

Кьри хлаз бу,
Нәкьри к'әтә томьке.

Кьрийә кәвканик, дьҺәжинә.

Кьрийә к'әр,
Банздайә сәр.

Кьрийә мә'ра нивкöшти.

Кьрийә р'йа кание.

Кьрир'а наминә.

Крманщ хәлке ч'йанә,
Хәбәре wан щьнәтиенә.

КьрҺатьна тә кьр, бьмбарәк—пирозбә.

Кьрьк—хöрьк бре hәвә (hәвьн).

Кьрьк хöрьк бре hәвьн, бьхәбьтә, бьхwә.

Кьрьн йа хöламанә,
Хwәрьн йа аг'анә.

Кьрьн кьрарə,
Ле готьна зə'ф, зрарə.

Кьрьн кьрарə,
Нəкьрьн—зрарə.

Кьрьн п'еше меранə,
Зр'ин п'еше к'əранə.

Кьрьн у хwəрьн бре һəвьн.

Кьрьн һəйə кьрьнə,
Кьрьн һəйə мьрьнə.

Кьрьн qрарə,
Готьн—зрарə.

Кьрьна бəнда бəр ч'ə'ва нае.

Кьрьна бəндə бəр ч'ə'ва хwəйа накə.

Кьрьна мəрьве к'ефхwəш ле хwəш те.

Кьрьна р'ожəке шекьра салəке.

Кьрьна р'ожəке шекьра сəд салийə.

Кьрьна wи к'а бəнда хwəш те,
Wəки хwəде жи хwəш бе?

Кьрьна wи т'əмам р'ода чу.

Кьрьнəк һежайə Һəзар готьн.

Кьрьнед wи дəфт'əра дьле мьнда нвисинə.

Кьр'т гзера хwə леда,
Тьр'дьльк ма кəледа,
Бостане картола ма бьн бəрфеда.

Кьт те, мьнр'а зрарə.

Кьтə гӧлйа we кӧр'əкийə.

Кьтьк нə ль малə,
Наве мьшке Ə'вдьлр'əҺманə.

К'

К'а днйаеда к'и к'е четьрə?

—К'а, дьве, дйа мьн шир дайə мьн?

К'а əз һурька дьгьһижмə гьрька?

К'а əw мер бəр һəбун—т'ӧнəбуне тəйахкə?

К'а əwe тьр'вəр'əсийайи, we һəр'ə бежə?

К'а к'е дне хwəрийə?

—К'а к'очəре wан ч'йа?
—Мале хwə баркьрьн, чунə дəшта.

К'а мала дьза?

К'а мере бəр тə'на т'апкə?

К'а мере сəр та—бəне жьне вəбə?

К'а нане к'əсиба бəр мəрийада дьчə?

К'а п'осте к'əре дəст к'е дьк'əвə?

К'а Слеман п'ег'əмбəре Һӧкӧм дькьр,
К'а Блqиза навə дькьр?
Əw жи чунə, wан дне т'əркьр.

К'а тə'жи бьгьрə р'уви?

К'а т'ер дьһельн бəлəнгаз ч'ə'ве хwə вəкьн.

К'а Усьве мьни нəви,
К'а СальҺе ч'ə'в ə'рəби,
Əw жи чунə, бунə хwəли.

К'а Һəбубе мьни Нəщар?
Бра т'абутəке чекə жь дар,
Теда р'азе йа ч'ə'вхӧмар.

К'а чь теда майə?
—Тəвьрəк—берəк.

К'аѓәз жи йа wийә
Qәләм жи йа wийә.

К'ал данә бьн пьч'әнге.

К'ала дьдьнә бьнч'әнга мәрийа.

К'ала нәдә бьч'әнга мьн.

К'амбах ч'ә'в дьвинә, дьл дьминә.

К'анун жь ә'зманан тетә хун.

К'анун (к'а—нур) к'ануна салейә, сал т'әзә р'удьни.

К'ап дәрданә,
Бәнди сута сәкьнийә.

К'ап т'ӧнә,
К'ап дьлизә.

К'ап т'ӧнәнә, дьве:
— Әм алчу бьлизьн.

К'ап чуйә,
Пәй чур'-qур'е к'әтийә.

К'ап wәхта дәq навда т'ӧнәбә,
Әw к'ап чьр'аньн?

К'апа гӧра оѓрә.

К'апа әвсәна чьфт давежә.

К'апа гӧллә кьрьбьнедә, т'ьме мир те.

К'апа гӧллә нәкьри, һәргәва мир нае, соф те,
Дьз те.

К'апе дина—мир дьсәкьнә.

К'апе мьн т'әк һат, щот бата, мьн занбу чь бькьра.

К'апе фланкәсе щот һатийә.

К'апе qӧмбаре гәрә лит'бьн (шьмшат бьн).

К'апе wи мир һатийә.

К'апе wи чьвт сәкьнинә.

К'ар бе зрар набә.

К'ар—зйана аве wәкә һәвә.

К'ар—зрар һәвә (һәвьн).

К'ар нә qар.

К'ар шерә,
Wәхта дәст ле бьки,
Дьбә р'ови.

К'ар шәр'а нае.

К'ар у зрар һәрдӧ жи бранә.

К'ар у qар?

К'ар у qар,—т'ьнәбун—к'отибунә мәрийанә.

К'ара аве жи зә'фә,
Зрара wе жи.

К'ара аве жи һәйә,
Зрара wе жи һәйә.

К'ара аве зә'фә,
Ле зрара wе жи һәйә.

К'ара бре брер'а т'ӧнә.

К'ара гавин жи—к'әр сйарбунә.

К'ара жьне мере wеда һәйә.

К'ара мьн жь бедәре чь бу, wәки жь кае бе?

К'ара qизе бавер'а т'ӧнә.

К'аре бе р'е, дәрде бе дәрман дьдә.

К'аре щинаре хwәр'а бьхwәзә, бра хwәде к'аре бьдә тә.

К'арер'а чь qар?

К'аркәре xwәйә,
Ширьне бәр дьле хәлкейә.

К'ароз, к'ароз
Диса к'әре боз.

К'ар'итьк xwә-xwә нә тьштәкә,
Дәнга xwә дьхә.

К'ас—бадинә,
Нә бона xwәрьненә,
Ле бона дӧанә.

К'аса жә'ре бьр'ежи бә'ре,
Бә'р набә жә'р.

К'аса шәраве мәxwә мала джмьне xwәда,
Бьxwә мала херxwәзе xwәда.

К'аса шәраве (шәрафе) мәзьн дьле мәзьн дьт'әqинә.

К'ат'е дина мәзьнә.

К'ате сәр сале,
Мьри һатьн дәре мале.

К'афьр—к'афьрә, we р'оже нәвинә.

К'афьрар'а ә'йд т'ӧнә.

К'аха xwә т'ьжи wәлнәгәр'инә.

К'аша мера гошт нинә.

К'баб дәwләти дьхӧн,
Бин жи к'әсиб.

К'ваве нава дуда дузәрки дьвьн.

К'е авайи ченәкьрийә
Т'ре стуна орт'еда гһиштийә.

К'е бежә: —Әз букьм,
Әw дьве: —Бәрбукьм.

К'е бәрделие тинә, бе һьш у динә.

К'е бәране xwә дәрәнг бәрдайә,
К'ӧр'е xwә зу зәwьщандийә,
Әwи жь фәләке бьр.

К'е бәр зә'веда р'уни?

К'е бәр тәнгасие тәйамиш накә,
Әw нагьһижә фреqәтие.

К'е бльнд бьфьр'ә, we алчах к'әвә.

К'е бук—әw бәрбу.

К'е букә, әw бәрбукә.

К'е букә,
Тӧ бәрбуйи.

К'е бьне дәрдана вәр'от, аласт,
Дә'wата wида дьвә багәр.

К'е бьхәбьтә—
Әwe бьxwә,
К'е нәхәбьтә—
Әwe нәxwә.

К'е бьxwә—к'е xwәкә?

К'е бь шур чуйә, сәр хәлqе
Бь шур жи дьчә.

К'е гӧ: —Әв мала дәрәwинә?

К'е го, т'тун бәлайә,
К'ьшандьна мир у мәллайә?

К'е гот, кьр әw мирә,
К'е гот нәкьр, әw һәсаве к'әре нерә.

К'е гот: „На", we бьбә—„Әре".

К'е готийә: „Дьзо мали ава?".

К'е готийә: —Әва мала дьзайә?,
К'е готийә: —Әва мала храбайә.

К'е готийә:
—Әва мала дьзанә, йане йа qомбарбазанә?

К'е готийә: —Щнәт щие гӧнәк'арайә?

К'е гоште нав драна т'ер харийә?

К'е гӧр'а мәзьна дәрнәк'әвә,
Льнге wи кәвьра нак'әвә.

К'е гӧр'а мәзьна нәкә,
Льнге wи кәвьра дьк'әвә.

К'е дәрде драна нәдиййә,
Бра бе—мә дәрде тьшки нәдиййә.

К'е дәре зравә,
Бра wедәре бьшке.

К'е дәре зӧр'нәйә,
Wедәре говәнде дьгьрьн.

К'е дәре мале вәкьр, мала wиййә.

К'е дәре мьрьна исанәт һат,
Мәрьв wедәре жи дьмьрә.

К'е дәw бьфрошә, хwәйе мийайә?

К'е дитйә гӧр бьбә шван?

К'е дитийә кале бе гопал,
Пира ньг хрхал,
Звьстана дӧ бһар?

К'е дитийә, к'е бьһистийә,
Мәрьв харза бьшинә сәр хала?

К'е дитийә мәзьн бе дәрда, ч'ук
р'анәвә бәрда?

К'е дне дот?
— Е к'ьр'и—фрот,
— Диса нәгьһишт хәта щот.

— К'е дне хwәр?
— Е ахмаха дахар.

— К'е дне хwәр?
— Е бәрбьһери дәрбазкьр.

— К'е дне хwәр?
— Е бәр кемаԛьла дахар.

— К'е днйа дот?
— Е к'ьр'и-фрот,
Диса нәгьһишт хәта щот.

— К'е днйа хwәр?
— Е к'ьр'и-фрот.

К'е днйа чәwа гьрт, wе ӧса жи
дәрбазкә.

К'е дӧ бра (бь) һәвр'а кьрьнә
гор'әке? (ԛәбрәке).

К'е дӧ р'йа дьнһер'ә, шаш дьбә.

К'е дьбе: „К'ӧм нә сәре тәйә",
дәсте хwә дьдә сәре хwә.

К'е дьбе—сәре позка сола мьн
харә?

К'е дьве—агьре дожә, хwәхwә дожә.

К'е дьве—дәw жь ԛатьх четьрә,
баwәр нәкә.

К'е дьве—сәе сор к'әрәмкә жор?

К'е дьве—һек р'әшә, баwәр нәкә.

К'е дьзар'а дьвежә—әлахер.

К'е дькә,
К'е дьхwә?

К'е дьла пьрси, нәхwәш сәхкьр.

К'е дьхәбьтә,
Әw дьхwә.

К'е е дьла пьрси, әwи сахкьр.

К'е е днр'а ч'ә'ле дьк'олә,
Бь хwә дьк'әвә ч'ә'ле.

К'е жьна хwә Һьзкьриййә
Мразәки башә.

К'е жь малайә,
Һәсабе мала занә.

К'е зайә,
К'е бәзайә.

К'е занә—занә,
Е ньзанә, баԛе нисканә.

— К'е зә'мәт к'ьшанд?
— Е нан хwәр, qәльн нәк'ьшанд.

К'е кö карбу дәвә п'йа баркә,
Бра әw жи хwә бьпәсьнә.

К'е кö хwә тәхә, тә храбтьрә.

К'е кö qәлән дьстинә,
Qәлән дьчә,
Р'ьсqе wи дьqәлинә.

К'е кь qәдре мәрийа дьгьрә,
Хwәде qәдре wи дьгьрә.

К'е кьр, к'е бьр?

К'е кьр, к'е кьрә наве хwә?

К'е кьр,
К'е нәкьр,
Шезәре наве хwә кьр.

К'е кьр, к'е хwәр?

К'е к'ер'а чь дьхwәзә,
Бра бьк'әвә кодка wида.

К'е к'ер'а чь дьхwәзә
Бра пешийа wивә.

К'е к'ер'а чь дьхwәзә
Текә п'еша хwә, бьвә мала хwә.

К'е ле дурә,
Гöл у нурә.

К'е ленәхә тотка сәре сале
Бьмьрә малхwә мале.

К'е ләзк'әвә, we бьдә дәр.

К'е ләзк'әвә, we паш к'әвә.

К'е лома мьн дькә
Бра бәр позе wан дәре.

К'е льнга шьмьти, те сәр р'е,
К'е зман шмьти, сәрр'аст навә.

К'е льнге хwә кьрә зәнгуе, хwәйе
һәспе әwә.

К'е мале дне хwәр,
К'и агьрдадайи кьрьн?

К'е меван хнекьри,
Зу вәр'екьри.

— К'е мьри вәгәр'анд?
— Е дьл к'ьр'и.

— К'е мьри вәгәр'анд?
— Е дьла пьрси.

К'е нане хwә да, әw мерә.

К'е нәдә сәр сәбре,
We бьбә мире Мсре.

К'е нәкә хәбәре мәзьна,
We сәре wи шинвә дö струе бзьна.

К'е нәхәбьтә—әw бе иманә.

К'е нәхәбьтә—әw нә днйае дьжи, нә
дьхwә.

К'е нәщер'бинә, һндьки жи занә.

К'е ниве р'е вәгәр'ә, (әw) нә
п'ошманә.

К'е нфьр'а к'е дькә, беже жьна тә
бьмьрә.

К'е нфьр'а к'е дькә, бе: „һәр'ә дö
жьна бькә".

К'е пе шкарта т'ер хwәрийә?

К'е пер'а бьгьһижә, п'ара wи һәйә.

К'е пәз хwәрийә?
Дьве: — Гöре дö п'е хwәрийә.

К'е п'акие дькә, жь хwәр'а дькә,
К'е хравие дькә, жь хwәр'а дькә.

К'е р'аст хәбәр дьдә, к'öме wии
qöлә.

К'е р'әвим, әw жи мьн бу бәла.

К'е р'.тийә, бра әw жи т'әмьзкә.

К'е р'ожа мәри т'ер бьхwә, щәм
мәрийа ә'йдә.

К'е р'оже hәбә, мәрьве кери hәв бе.

К'е р'у дайә к'әсиба?

К'е р'ун хwәр, ав вәхwәр, әw мьр,
К'е гошт хwәр, ав вәхwар, әw бьр.

К'е сәләфдара сәләфкьр,
Мала хwә сәрда дани, сәре хwә
öнда кьр.

К'е сәлмйа гьрт—же нахwә.

—К'е сәр к'әлә к'әт?
—Е к'әдә гозикьр.

К'е те п'әра хwәйәкә?

—К'е тә пьрси?
—Е дьле тә к'ьр'и.

К'е тәр'а qәнщике бькә,
Тö жер'а—дöда.
К'е тәр'а хравике бькә,
Тö жер'а дәhа.

—К'е тьр'кьр?
—Е бе де у бав.

—К'е тьр'кьр, к'е нәкьр?
—Эт'има (эт'име) мале кьр.

К'е тьштәк дит, гот,—Әw щане хwә
сот.

К'е тьштәки заньвә,
Хәлqер'а нәвежә
Щие wи щә'ньмәйә.

К'е тьштәки wи т'öнә,
Дьле хwәда дьхwәзә.

К'е т'әле к'ер'а датинә, хwә-хwә
дьк'әве.

К'е т'ьрба к'е дьк'олә, хwә хwә
дьк'әве (дьк'әведа).

К'е фәсәдйа к'е дькә, әw дьк'әвә
т'ьрба wида.

—К'е хер кьр?
—Е к'öлфәте хwә т'еркьр.

К'е хер шәр'а дитийә?

К'е хәлqер'а бире дьк'олә,
Тьме бьне wедайә.

К'е хнзир дурә,
Әw т'әвда нурә.

К'е храви кьр, храбие бе пешие.

К'е hаж брина к'е hәйә?

К'е hерс р'авә,
We п'ошман р'уни.

К'е hуркә к'аська хәлqе, дәрдьк'әвә
кәвч'ие wи.

К'е ḣәлал дьхәвьтә, хwәде дьдеда,
Е ḣәрам дьхәвьтә т'ер нахwә.

К'е чәтнайи нәдитийә, qәдре
хwәшие ньзанә.

К'е чь бькә, бона хwә дькә.

К'е чь бькә, we сәре хwәкә.

К'е чь бьчинә, we әwи жи hлдә.

К'е чь дитийә, wи жи дьвежә,
hнәк жи hәнә нәдити дьвежьн.

К'е чь дькә, бона нәфса хwә дькә.

К'е чь дькә, we кодька хwәда
бьвинә.

К'е чь кьр, диз у к'улоз hатьн сәре
мьн шкәстьн.

К'е чь чанд, әw жи we текә кода
хwә.

К'е ч'ә'ве кор хwәр'а дьхwәзә?

— К'е ч'ә'ве тә дәрхьст?
Дьве: — Мәрие мьнә.

— К'е ч'ә'ве тә дәрхьст?
— Xwәxwәтийа мьн,
Ләма öса к'ур дәрхьст.

К'е шер' дурә,
Әw бе мур'ә.

К'е шәв т'әне мал дәрк'әвә, джмьне сәре xwәйә.

— К'е шöхöл хәравкьр?
— Бе дейа, бе бавакьр.

К'е щгаре нак'ьшинә, жер'а к'арә,
Е дьк'ьшинә—зрарә.

К'е щәфа к'ьшанд,
Е кö нан xwәр,
Щг'арә нәк'ьшанд.

К'е щöда бу,
Р'уе wи бәр ә'вдан сар бу.

К'е qәдре xwә занә, бра мqати змане xwәбә.

К'е qәләна т'ер xwәрийә?

К'е qәлпие нан у xwер'а бькә, сәр бәла xwә вәдьвә.

— К'е qәнщи кьр,
— Е ле пьрси.

К'е we р'авә qсуре xwәр'а чекә?

К'еврушк жь ч'ийа натьрсә.

К'евришк (к'еwришк) чьqа бьтәлә,
We ахьр (аг'рие) банздә.

К'еврушк чьqа бьбәзә,
һаqа дьтәлә.

К'едәре ав,
Wьра авайи.

К'едәре дешә, р'öн'е мәрийа wедәрейә.

К'едәре джмьне мәрийа һәйә,
Wедәре жи дост һәйә.

К'едәре джмьни һәйә,
Херхwәзи жи һәйә.

К'едәре дост,
Wьра жи джмьн.

К'е дәре ә'рәбе гредьн,
Әw ә'рәбәчие wейә.

К'едәр т'ваq,
Wедәре р'ьсq.

К'едәре йа xwә дьбежи,
Wедәре жи йа мьн бежә.

К'едәре меркöштьн һәйә,
Wедәре жи сöлһ'абун һәйә.

К'едәре нан-дәw һәйә,
һәр тьшт дәрәwә.

К'едәре нан һатә бьр'ин,
Шур жи набьр'ә.

К'едәре нан,
Wедәре хәвәрдан.

К'едәре р'о тә чу ава,
Wьра жи тәр'а мал.

К'едәре тавә,
К'öрке xwә ль wьр р'адьхә.

К'едәре тьрс һәйә
Wедәре жи шәрм һәйә.

К'едәре харә,
Мьр'а wарә.

К'едәре харә, wир'а wарә.

К'едәре хоф—wедәре шәрм.

К'едәре һнгьв һәйә,
Wедәре моз дьщьвьн.

К'едəре ч'енщə, хwə дьдə wи али.

К'е дəре шəрм һəйə,
We дəре жи хоф һəйə.

К'едəре шинə,
We дəре шайи жи һəйə.

К'едəре щəндəк һəбьн,
Тəйр гəлəки ле дьгəр'ьн.

К'едəре qамуш,
Wедəре гамеш.

К'едəре qиз,
Wедəре кӧр' жи һəнə.

К'едəре qӧрбанə,
Wедəре һазьрə.

К'езе һатə р'езе.

К'езька к'ӧлфе к'əтийə зьк.

К'езька к'ӧлфе к'əтийə нав дьле фланкəсе.

К'езька р'əш хwə да бəр мьрщане.

К'езька фьстокə хwə дайə к'елəка һəвьрмьше.

К'езька хəлае к'əтийə зьке wи.

К'езьке ч'ə'ла бунə кəвание мала.

К'елəка тə р'уним,
Р'ӧһ'е тə бьстиньм.

К'елəка хwə дьхьн.

К'елəка wи мəри бьсəкьнə,
Wəки тə дьдə грйандьне,
К'елəка wи мəри нəсəкьнə,
Wəки тə дьдə к'əнандьне.

К'елəндик'еш гəрə хwə к'елəндиер'а һьнəки мелкьн.

Кер гһиштə һəстӧ
Бьве-нəве, we хwə бьп'ьрпьтинə.

К'ер кӧ гһиштə һəстӧ
Ида мəрьв тəйах накə.

К'ер һəстӧ асе буйə.

К'ер һəстӧ набьр'ə.

К'ер qава хwəда занг дьгьрə.

К'ера ко һ'əйwан пе мьрар дьвə.

К'ера мəзьн жь шəрма хwə дьбьр'ə.

К'ера туж байсе хwəйə.

К'еран бəр ч'ə'ва ӧнда кьрийə,
Чуйə, стрие хəлqе дьгəр'ə.

К'еран дест чуйə, дəст даве чрпи.

К'еран дəсте хwə бəрдайə, пəй шьваке к'əтийə.

К'еране гоме шкəст, дик һəw занə дəстгранийа wийə.

К'еране дьза ду нəгьртийə.

К'еране хwə навинə,
Муе хəлqе дьбинə.

К'ере хwəр'а набə, мие тинə те.

К'ерер'а нəгьһишт.

К'ер'а буйə һəвал, гьшка боһкьриеда.

К'ер'а гот: — Тӧ ч'ə'ве мьни,
Əwи ч'ə'ве мьн дəрхьст.

Кер'а дьвем:
— Бра.
Дьве:
— Брахӧро.

К'ер'а дьвем.
— Брайо.
Дьве:
— Бракӧжо.

К'ер'а дьви һəвал
Бра феза тəдабə.

К'ер'а дьгәр'и, Һәфт щара бьщер'бинә,
Паше глие хwә р'аст жер'а бежә.

К'ер'а тö дьви һәвал, парие зедә бьдә wи.

К'ер'а чь дьбежи, те әwе жи бьбһеи.

К'еф днйаеда тьштәки хwәшә,
Дестда т'öнәвә мә'ре р'әшә.

К'еф к'ефа тәйә,
Гöнд—гöнде р'испи.

К'ефа мьн нинә, иро накьмә фитин, све дькьмә фитин?

К'ефхwәш һәqе дина тен дәр.

К'еwришк р'адьзе,
Ч'ә'в вәкьрийә.

К'еwришк чьqа дур һәр'ә
Ч'ә'ве фланкәсе дьвинә.

К'әбина хwә лехьстйә,
Пьшта хwә ледайә чуйә.

К'әд ширьнә.

К'әда баве кöр' шринә.

К'әда ге гер'абә,
Дне храб бьбә.

К'әда ге нә гер'анә.

К'әда де-бава öнда нәкә.

К'әда дьза бәрәк'әт те т'öнә.

К'әда кьри,
Бае бьри.

К'әда мерьв (мәрийа) ширьнә.

К'әда мәрие тьма мәрда Һәлалә.

К'әда мәрие Һәрам бьвә wәрьс жи we бьqәтә.

К'әда мьн к'әда к'езька фьстоqәйә.

К'әда мьн Һәрам гәр'йа.

К'әда тмәк'ара мәрдар'а дьминә.

К'әда хәлqе зьке мерьв т'ер накә.

К'әда хәлqе навә qьсмәте мәрийа.

К'әда хәлqе Һәрам нәкә,
К'әда хwә Һәлали бьхwә.

К'әда хәлqе щәм wи халийә.

К'әда һевшанди нә р'ьсqе хwәийә.

К'әда Һәлал дьбә дәзи, наqәтә.

К'әда Һәлал дьбә му—наqәтә,
Йа Һәрам дьбә wарьс жи—дьqәтә.

К'әда Һәлал зедәйә.

К'әда Һәлал нак'әвә бәр дәсте хәлqе.

К'әда Һәлал тек'әвә дәве гöра жи, we те дәрк'әвә.

К'әда Һәлал т'әмамвә сәд сал,
We тәр'а бьвә һәвал.

К'әда Һәлал т'öщара öнда набә.

К'әда Һәлал,
Һәрам набә (навә).

К'әда Һәлал Һәрам набә,
К'әда Һәрам, Һәлал набә.

К'әда Һәлал, wәки бьвә му жи, наqәтә,
К'әда Һәрам, wәки бьвә ч'йа жи, we һьлшә.

К'әда Һәлал wьнда навә.

К'әда Һәрам ба дьвә, багәр дьвә.

К'әда Һәрам те йа Һәлал хwәр'а дьвә.

К'əда Һ'əрам Һ'əрамие дьгəр'ə.

К'əда Һ'əрам, wəки бьвə Шə'м,
Тьштəки же наки тə'м.

К'əда wи бу хöре са.

К'əда wи те т'öнə, wəки дьле wи
сəр бешə.

К'əда wи Һ'əрам гəр'йа.

К'əда wи qьсмəте хəлqейə.

К'əде бькə, паше бəлакə.

К'əдə ширьнə,
Һ'əтани мьрьне,
Ч'ə'ви кьрьне.

К'əдкьр, к'əда хwə нə хwəр.

К'əдькьро, жь к'əди хwə нəхwəро.

К'əдкьрьн щамеран
Бу хwəрьна Һизанан.

К'əла бəргьртийə.

К'əла диза
Һерса qиза.

К'əла дизе дизеда дьчə.

К'əла дизе,
Дьле qизе.

К'əла дизе дьчə,
Дора хwə дьр'ьжə.

К'əла дизе,
К'əла qизе.

К'əла дизе,
Һерса qизе, йəкə.

К'əла дьдьнə бьн пьч'əнга тə.

К'əла дьле хwə ньзанə чь бькə.

К'əла мера Һəйə, к'əла дизайə.
Р'адьвə иди р'унани.

К'əла мəдə бьч'əнга мьн.

К'əла ситьле дьчə,
Агьре хwə ведьсинə.

К'əла ситьле р'авə,
We сəр хwəда бьр'ьжə.

К'əла шир р'абу,
Шире бьр'ежə.

К'əла шир р'адьвə, дьр'ьжə.

К'əлахе гöнд сəе гöндр'анə.

К'əлахе пира р'овəтьн,
Мəмьке qиза зəйнəтьн.

К'əлб бəр дəре хwəйе хwə дьр'ə.

К'əлб бəр сийа ə'рəбеда к'əтьбу,
дьго:
— Сйа поч'ька мьнə.

К'əлб бина гошт Һьлдайə.

К'əлб бринəке насəкьтə.

К'əлб бьн сйа ə'рəбеда к'өтьбу,
дьго:
— Сйа мьн чь дрежə.

К'əлб дьчə—нан дуйə.

К'əлб ит'барө,
П'ьшик—дьз.

К'əлб к'əлбə,
Бехwəйи нəвə.

К'əлб хай дькьн, бона бьə'wтə.

К'əлб хwəйе хwə нас дькə.

К'əлб Һəвдö дьхəньqиньн, р'йа
р'еwи ачьх дьвə.

К'əлб Һəйə мала хwəйе хwə хwəй
дькə,
К'əлб жи Һəйə берие вала дькə.

К'əлба дьвини, даре дəсте хwə навежə.

К'əлбе баш дəwлəтəке (һəбуне) һежайə.

К'əлбе баш мала хwəй дькə.

К'əлбе бəр дəре хwəйе хwə дьр'ə.

К'əлбе гöрех мəрийа нагьрə.

К'əлбе гöрех һам-һам нае мəрийа.

К'əлбе гöрех һам-һам наə'wтə.

К'əлбе дəре мəрийа—мале, һəбуке хwəй дькə.

К'əлбе дране wи к'əт, сəр qуне дькузə.

К'əлбе дьр' гöра нагьрə.

К'əлбе ə'wт—ə'wто
Гöр бəр бь кəри тинə.

К'əлбе ə'wт—ə'wто, мерьв нагьрə.

К'əлбе сəкьти кевьр навене.

К'əлбе тьрсонəк неч'ире накə.

К'əлбе һарбуии, дəрмане wи кöштьнə.

К'əлбе һарбуйи дькöжьн.

К'əлбе һ'əмьс спи навə.

К'əлбəк бə'рəке наһ'əр'ьминə.

К'əлəк'ута—
Аqьл—р'ута.

К'əлийа,
Пева qəлйа.

К'əн бə, гьрибə,
Т'əви һəр тьшти дьвə.

К'əн гəлəки хwəшə, wəки аг'риеда нəвə гри.

К'əн дьбежə (дьве),
Фəн дьбежə (дьве).

К'əн дьвə гри.

К'əн жь дьле гəш те,
Баран жь ə'wре р'əш те.

К'əн зə'ф башə,
Wəхта шин т'öнəбə.

К'əн у гри бре һəвьн.

К'əн у гри
Р'əwша дне.

К'əн һəйə, к'əнə,
К'əн һəйə, бе а'рə.

К'əне адаре, грие адаре мəри жəв дəрнахə.

К'əне беа'ра, бьдьнə бəр qöле диwара,
Кəс ле накə т'ö фкара.

К'əне беа'ра
Текьнə доле диwара.

К'əне беа'ра
һəрр'о жи һəйə.

К'əне беа'рə.

К'əне бəр (бəри) грийа.

К'əне дина,
Грие дина мина һəвə.

К'əне зə'ф—грийə.

К'əне зə'ф гри (пешда) тинə.

К'əне мə'сийə, же вəгə'р'ə.

К'əне мьн дькьри,
Бае бьри.

К'əне т'əне чьр'анə?

К'əнəк һəйə мəрьв пе дьк'əнə,
К'əнəк жи һəйə т'əмам пер'а
дьк'əньн.

К'əнəки бькə,
Бра һəвал жи тəр'а бьк'əньн.

К'əнге ав сəкьни,
Паше qьсмəте мəрийа we бьсəкьнə.

К'əнге боч'а дəве гьһиштə э'рде,
Xwe шинбу,
Qант'ьр' за,
Паше əw глие we бьвə.

К'əнге буйи дик,
К'əнге р'абуйи сəр т'ар'е?

К'əнге гӧр кəре пез п'ошманбу
Паше фланкəсе глие xwə п'ошманбə.

К'əнге дела дəве гьһиштə э'рде
Паше əw шӧхӧле бе сəри.

К'əнге əз мьрьм,
Мьн ч'э'л нəкə.

К'əнге əз мьрьм,
Һəе сəр мьн.

К'əнге əз мьрьм,
Паше wəрə жь мьн пьрскə.

К'əнге к'əтə гəмие,
Wəки бу гəмичи.

К'əнге к'əти дəсте мьн,
Те бьбини р'əнге мьн.

К'əнге Мади р'абу,
We qант'ьр'е жи бьзе.

К'əнге р'абу сəр сəре мнаре,
Паше аqьле wи we бе сери.

К'əнге р'о нивро пашда вəгəр'йа
Əwe паше бе р'еза мəрийа.

К'əнге сəре мар дешə
Əw те сəр р'е,

К'əнге тə патька xwə дит,
Те паше бьвини.

К'əнге тə хер мьрие мə да,
Wəки əм жи хере мьрие
тə бьдьн.

К'əнге хəбəр (хəвəр) һатə сəр тə,
Паше хəбəрдə (хəвəрдə).

К'əр афьр'е xwə нас дькə.

К'əр баре qант'ьр'е навə.

К'əр бе п'алан навə.

К'əр бе Һəмди xwə дьзьр'ə.

К'əр бона зйане бьдə xwəйе xwə,
Гəвəрбуна xwə дьхwəзə.

К'əр бь гəм у һəвсар
Мер бь соз у qəрар.

К'əр бь зьр'ина xwə шайə.

К'əр бь т'имаркьрьне набə һəсп.

К'əр бьрьнə дə'wате,
Го: — We бьвьн хəвате.

К'əр бьсəкьтə, xwəйе wи шəрпəзə
дьвə.

К'əр бьч'укə,
Баре we гранə.

К'əр гер'а нькарə нир бькə.

К'əр гӧра, ма поч'ьк

К'əр гӧра, поч'ьк һьшт.

К'əр гӧрайə, дуч'ьк майə.

К'əр гӧрайə, мə'дə начə поч'е.

К'əр гӧрайə, поч'ьк майə,
Поч'ькə щəфайə.

К'əр дəра һан к'əтийə,
Поч' ведəре зьр'ə-зьр'а weйə.

К'əр дö абаси,
Баре wе, мале qази.

К'əр дьзьр'ə, дьве (дьвежə)—һəвсöр'.

К'əр дьзьр'ə,
һəвсар дьхwəзə.

К'əр дьк'əвə, дран дьшке.

К'əр дьк'əвə һ'əр'ие, гəрə хайе
К'əре жь к'əре qəwаттьрбə.

К'əр дьхəбьтə (дьхəвьтə), һəсп дьхwə.

К'əр дьхəбьтьн, (дьхəвьтə) мəри дьхöн.

К'əр əwə, мьнр'а дьве:
— Т'орпе мьн һлдə.

К'əр əw к'əрə,
Ле п'алан һатийə гöһастьне.

К'əр əw к'əрə,
П'алан нə əw п'аланə.

К'əр жи барбьрə—
Мə'рифəт чь?

К'əр жи хwəрьне гəлəки дьхöн.

К'əр жи һ'əйwанə,
Əw свька маланə.

К'əр жь к'əра че дьвьн.

К'əр кемхöрə, пе кöрч'омəки дəрте баһаре.

К'əр кь к'əрə,
Мəри һəйə, к'əре жи wедатьрə.

К'əр—к'əр готи,
һəсп—һəсп готи.

К'əр-к'əрə, дəрпəки дьк'əвə һ'əр'йа,
Ида wе р'еда начə.

К'əр к'əрə жи, һ'əта чош нəки, начə.

К'əр к'əрə, льнге хwə ə'рде һлдьк'ьшинə.

К'əр к'əрə,
Р'е ль бəрə.

К'əр к'əрə, щарəке дьк'əвə һ'əр'ие.

К'əр к'əрə, щарəке хwə дьдə һ'əр'ие.
Ида хwə наде.

К'əр—к'əрəмə.

К'əр к'əтə һ'əр'ие,
Хwəйи qаwаттьр кəс т'öнə.

К'əр к'əтə ч'ə'ла щеһ (щəһ)
Го: — Əва дəра дһа р'ьндə нə кö афьр'е мьн.

К'əр к'öлика дьгəр'ьн,
Wəки хwə вəгəвьзиньн.

К'əр к'öлика һ'ьз дькə,
Хwə теда вəдьгəвзинə.

К'əр к'öтан,
К'əр тəйахə.

К'əр к'öтане че набə (навə, навьн).

К'əр к'əртийа хwə жи занə баһар һат.

К'əр к'əртийа хwə жи дьзьр'ə,
Əмəке хwə дьхwəзə.

К'əр к'əртийа wийə.

К'əр льнге wе дьк'əвə һ'əр'ие,
һ'əр'ие дəрдьхə.

К'əр мəзьн дьвə,
Баре wи ч'ук дьвə.

К'əр мəзьн дьвə,
Дел-бьжöе wи дькöр'ьсьн.

К'əр набə qöрбан,
Баһае к'əре дьбə qöрбан.

Кәр навә кЋел.

Кәр нае хwәрьне,
Ьаhае кәре (we) те хwәрьне.
Кәр навә тамазльх.

Кәр нае хwәрьне, hәqе кәре те хwәрьне.

Кәр нанәлә,
Ьар дьнәлә.

Кәр начә сәр щьЋӧрʼе вала.

Кәр нә зьрʼә
We бьдьрʼә.

Кәр нә тьштәкә,
Зиqинйа wи гәләкә.

Кәр ньзанә зәʼфран чийә.

Кәр ӧндакьрийә,
Пәй кʼӧртане кʼәтийә.

Кәр ӧнда кьрйә,
Пʼален дьгәрʼә.

Кәр пʼалане хwә,
Дәвә qолане хwә.

Кәр пʼалане хwә те наскьрьне.

Кәр рʼуткьр,
Майә дочʼьк.

Кәр сәр афьрʼе вала на зьрʼә.

Кәр сәр афьрʼе хwә дькә зьрʼин.

Кәр сәр афьрʼе хwә зьрʼә-зьрʼә.

Кәр сәр щӧhӧрʼе хwә дьзиqә.

Кәр тәʼма дәве хwә ньзанә.

Кәр тʼӧнә, афьрʼе чедькьн.

Кәр тʼӧнә пʼалан че дькә.

Кәр у дошәк?

Кәр у зәʼфран,
Кучʼьк у чарьх?

Кәр у hәспа бал hәвдӧ гредьн,
We хәйсәте hәв hлдьн.

Кәр у шур базара мәрие кор.

Кәр фьрк буйә,
Готьнә: — Чʼәʼве тә рʼон, щӧʼшькәк тәрʼа буйә.
Готийә: — Әз хwәй накьм, кʼи хwәй дькә, бра хwәйкә.

Кәр хwәрийә, кʼәр жи мәзьн буйә.

Кәр хәбата hәспе накә.

Кәр хәwна хwәда щеh дьвинә.

Кәр hатә сәр кучʼьке,
Дьве: — Сәлам әʼлекьм.

Кәр hәйә,
Ћәсаве кʼәра жи hәйә.

Кәр hәрʼә Мәкʼә у Мәдине жи we кʼәр вәгәрʼә.

Кәр hәрчәнд кʼәрә жи,
Гава дь Ћәрʼие дә дькʼәвә,
Щарәк дьн рʼейа хwә бь wи щи нахә у дьгӧhерʼә.

Кәр hәсперʼа нькарә бьрʼәвә.

Кәр Ћәйwане хwәденә,
Нив кʼәр бәла дненә.

Кәр Ћәтани хwә әʼрде нәдә, рʼәЋәт навә.

Кәр чарпʼейә,
Чар qәдайә.

Кәр чуйә буйә карванчи.

Кәр чу (чуйә) кʼәр hат (hатийә).

Кәр чу тʼалан,
Вәгәрʼйа бе пʼалан.

К'әр чь занә гошт чийә?

К'әр чь занә Муш чийә?

К'әр чь занә хöрмә чийә?

К'әр чь һаж бае дне һәйә.

К'әр шандьнә сәфәре,
Вәгәр'йа һат диса әw к'әре бәре.

К'әр ширәткьрьн, к'әре р'абу тискәк да хwә чу.

К'әр ширәт нагьрьн.

К'әр щәм к'әра гре надьн,
We бина тьр'фьсе һәв һьлдьн.

К'әр ԛәдре к'әра заньн.

К'әр ԛсмәте гöрә.

К'әр we гöманейә, щöһер' стöда дардакьн.

К'әр wәки к'әра сйарбә,
Мә'рифәта wи we чь бә?

К'әр, wәки щәһ хwәр, һ'ешәри дьвә.

К'әра гәвәрбуйи дьгәр'ә, wәки сола we бьк'ьшинә.

К'әра гәвәрбуйи гöра натьр'сә.

К'әра гöһ кемьн,
Т'ре һе щә'шькә.

К'әра гöһ т'öнә,
Дьве (дьвен): — Щә'шькә.

К'әра даг' дькьн,
һнәка т'ре бина к'вава те.

К'әра дö гöһ кемә,
We т'ре т'әзә щә'шькә.

К'әра дьхәсинә шәики,
Дәсте хwә дьшо дö шәйа.

К'әра карванар'а, паше we сәр баре дәвевә.

К'әра кö к'әтә һ'әр'ие,
һавине жи бь тьрс дурдә дьбöһöрә.

К'әра пашийа гар'анейә.

К'әра р'әш хwә да бәр мрщане.

К'әра хәwнеда дьвиньн,
Дьвен—к'әр к'әрәмә.

К'әра хwә дажо.

К'әра чьԛас жи бьк'öти, льва хwә зедә накьн.

К'әра щәм к'әра гредьн,
Йан we газәк һинбьн, йан чвтәк.

К'әра щәм к'әра гьредьн,
We бина һәв һьлдьн.

К'әра щәм к'әра гредьн,
We феле һәw һлдьн.

К'әран, мәмьрә, баһар те,
Пире, мәмьрә, п'ьнщар' те.

К'әре готе:
— Хwәде кьре әз к'әрьм,
Нә к'очәрьм.

К'әре гöһдреж тьр'е шдйайи дькә.

К'әре гöсьст бае шдйайи бәр дк'әвьн.

К'әре гöсьст т'ьр'е шдйайи дькә (дькьн).

К'әре дьнöԛöч'ни паше дьчә,
һәспе бәрди—хwә-хwә дьчә.

К'әре жь к'әранә,
Чь һажи хәбәранә.

К'әре к'әрожо, к'е тә дажо?

К'әре к'әтийә,
һе дькә—чошчош.

К'əре к'əтийə,
ḣе чошə чоша wийə.

К'əре к'ьнще хас лекьн, диса əw
к'əрə.

К'əре мə чунə Шаме,
ḣатьн, диса к'əре бəре.

— К'əре, мə'рифəта тə чийə?
— Поч'ка хwə ḣлбьр'и.

К'əре нер бь qодьх навə.

К'əре нер щə'шьке хwəр'а нагəр'инə.

К'əре нькарбу, чу к'öртен.

К'əре нькарə,
Кöрте дькарə.

К'əре нькари,
Щə'шьке дькари?

К'əре пашийа к'əра.

К'əре пьрсин:
— Мə'рифəта тə чийə?
Бу зр'инийа we.

К'əре сйар буйə,
К'əра (к'əре) дьгəр'ə.

К'əре сйарбун ə'йбəкə,
Пəйабун—дöдö.

К'əре сйарбун—ə'йбə,
Пəйабун—дö ə'йбə.

К'əре сйарбун ə'т'бəкə,
Пəйабун—дö ə'тбə.

К'əре сйар дьбə—ə'йбəкə,
К'əре дьк'əвə—дö ə'йбə.

К'əре сйар дьвə жи ле те,
ḣəспе сйар дьвə жи ле те.

К'əре, тəр'а дьвежьм,
Хайе к'əре, тö заньбə.

К'əре, Ќьшк нəбə,
Баḣар бе, онщəе шинбə.

— К'əре, чь дəрманə?
— Чопе сəр к'öлика.

К'əре щəḣкə, бра к'əр Ќöр' бьвə.

К'əрер'а готьн:
— Тəр'а щə'шькəк буйə,
К'əре го:
— Диса п'алане мьн пьшта мьнə.

К'əр к'əт,
Хwəйи—мəдəт.

К'əрер'а готьн:
— Ч'ə'ве тə р'они, щə'шьк тəр'а буйə.
К'əре го: — Э, диса баре мьне
пьшта мьнвə, ḣəла щə'шьке жи бьвə
сəрбар.

К'əрер'а лазьмə баре гран, чрпикə
тəр'.

К'əрəк шандьнə сəфəре, ма дə
тьштəк же дəре,
Вəгəр'йа ḣат, диса к'əре бəре.

К'əри əwə, гиḣе дьдə ḣмбəре хwə.

К'əро, диса мина ḣəрр'о.

К'əро, мəмьр баḣар ḣат,
Пире, мəмьр qиван ḣат.

К'əро, мəмьрə Ќəта р'ожа онщə
шин дьбə.

К'əро, мəмьрə—
Ќəта qийамəте.

К'əро, wəрə тə бьвьмə щнəте,
— Щнəт сəр хwə ḣəq кьрийə.

К'əрти сəр хwə ḣəq кьрийə.

К'əрəма хwəде фланкəсер'а ḣəйə.

— К'əрəмкə, мал йа тəйə, ле дəсте
хwə нəди тьштəки.

К'эрнэбутэ, т'ьмам дьнйае qутэ-qутэ.

К'эрсэк р'уньштийэ, дэрһэqа кевьрда дьгьри-дьлубинэ.
„Кэвьр жи бра һ́але мьнда нивэ, кэвьр жи гöнэнэ".

К'эрсэк һ́але кэвьрда грийа.

К'эрте гэwрийа wи т'öнэнэ,
Гли щэм насэкьньн.

К'эс баре к'этийа һлнадэ.

К'эс навэ мале дне.

К'эс ньзанэ к'и дьхэбьтэ, к'и дьхwэ.

К'эс ньзанэ һ́але мэрьв чийэ,
Т'ре мала гьштада дэ'wатэ.

К'эс нькарэ гьр'е к'эси бьхöринэ,
һэр кэс гьр'е хwэ дьхöринэ.

К'эс нькарэ кэвьр бавежэ wе мале.

К'эс р'ун сэр нане мэрьв пэ'н накэ.

К'эс р'ьзма дне дэрнэк'этийэ.

К'эс славе надэ бэлэнгаза.

К'эс ч'э'ве бьн э'рде шэрм накэ.

К'эс ч'э'ве кор хwэр'а нахwэзэ.

К'эсэ дайэ сэр ханийа.

К'эсэ хравийа хwэ нахwэзэ.

К'эсэки мале дне хwэр'а нэбьрийэ гор'е.

К'эси хер шэр'а нэдитийэ.

К'эсиббун, к'отибун йэкэ.

К'эсиб гази хwэде дькэ.

К'эсиб го:
— П'ьшике qат'ьх хwэр,
Бawэр нэкьрьн,
Дэwлэти го:
— Мьшк хwэр,
Бawар кьрьн.

К'эсиб дьбе:
— Р'ожа мьн т'öнэ,
һэр'ьм бэр ч'эма, ч'эм жи мьн дьч'ькэ.

К'эсиб дьгэр'э мэсрэфа бькэ, ле дестда т'öнэ.

К'эсиб, к'эсибэ, т'эмзаер'а чь?

К'эсиб р'ур'эшэ.

К'эсиб һ́але к'эсиб дьгьри.

К'эсиб һ́але к'эсиб дьзанэ.

К'эсиб һ́этани сэрп'е хwэр'а дэстани,
Сöр' у сэрма жи һатьн дэрбазбун.

К'эсиб чу хwэ бьхэньqинэ,
Чу, нһер'и дэwлэти шрит стöда, хwэ хэньqандийэ,
К'эсиб пашда вэгэр'йа һатэ мала хwэ.

К'эсиб чь ви али аве,
Чь wи али аве.

К'эсибе намус жь аг'е бенамус четьрэ.

К'эсибэ, бэр к'этьн-р'абуна хwэ нак'эвэ.

К'эсибэ мэрдьн.

К'эсибэ (к'эсивэ) шанэ.
Р'оже шлийа дэст пе (п'ие) wан зйанэ (зһанэ).

К'эсиби—агьрэ пе дьк'эвэ.

К'эсиби бина г. же те.

К'эсиби дьлфрэйэ.

К'эсиби зорэ.

К'əсиби к'отибуна исанə.

К'əсиби мина зраве пез т'ə'лə.

К'əсиби—мьрийə.

К'əсиби п'ъзька к'отибунейə.

К'əсиби чəтьнə, т'уке жер бь жор, нə дькари даqӧртини, нə дькари бьр'ежи.

К'əсив мəрдə,
Нан, гак щəм йəкə.

К'əсивə шанə, дəwлəти грийанə.

К'əскəсор мала мə,
Мьшк у мə'р мала хəлqе.

К'əскəсоре бьбиньм (бьвиньм)
Мьшк у мə'ра нəбиньм (нəвиньм).

К'əт хəбəра,
К'əр да гӧра.

Кəтə дəрде зьке хwə,
Эл биркьр.

Кəтə хəвəрдане,
Щəрде кəри бəлакьр.

К'əти аве, бӧһӧстьк, чар т'ли—йəкə.

К'əтийə аве, дəсте хwə даве к'əфе.

К'əтийə к'орпа нəмəрда.

К'əтийə нав п'осте пез, ле хwəхwə гӧрə.

К'əтийə нава аве,
Аве сəр гӧһе wир'а авитийə.

К'əтийə нава дəв у драна.

К'əтийə нава дӧ агьра.

К'əтийə орт'а дӧ кəвьра, ньзанə к'иали һəр'ə.

К'əтийə тəнгасие,
Дəсте хwə даве шəл—п'əла.

К'əтийə тəнгасие,
К'əрер'а дьве: —Хало.

К'əтийə тəнгие, жь йаре дйа хwəр'а дьве:
—Баво.

К'əтьмə һур-һурка,
Нəгьҥиштьм гьр-гьрка.

К'əтьн, дак'əтьна дьне һəйə.

К'əтьна к'əре зрарə.

К'əтьна сəр к'əре (зə'ф) чəтьнə.

К'əфəне мьрийа гəрə беһəq нəе, гӧнəйə.

К'əчəл бь п'əре хwə Һəwле дьхwə.

К'əчəл дəрман бькьра,
We сəре хwəкьра.

К'əчəл дəрмана занə,
Бра сəре хwə бькə.

К'əчəл жь п'ор'е хwə,
Кор жь ч'ə'ве хwə дьтьрсə.

К'əчəл карьбə we ч'ара сəре хwə бькə,

К'əчəл к'əтьнə хwəшийа,
Сирьке сəрийа wəшийа.

К'əчəл Һəким буйа,
We ч'ара сəре хwə бькьра.

К'əчəл Һəсəн,
Һəсəн—к'əчəл.

К'əчəлок дəрман бькə,
Ə'wьл сəре хwə дəрман дькə.

К'əшиш брьнще бе к'шмишкьри нахwə.

К'əшиш дьбе:
— Хер жь тə,
Дер жь мьн.

К'əшиш həргав к'ата нахwə.

К'əшиш həрр'о hини к'ата буйə.

К'əшиш hини кодька буйə.

К'əшиш hини к'адька hатийə.

К'иали бавежи сəр ләпе хwə дьк'əвə.

К'иали бьр'əви,
Те ве р'еда бейи.

К'и али п'ьфи сери дьки,
Wи али жи дьчə.

К'и али тə'вбə,
Хwə дьди wи али.

К'и али жи бавежи,
We сəр ләпа бьк'əвə.

К'и али тə'вə,
Щьла хwə wьр р'адьхə.

К'и бежə „печ'ийа мьн хийарə",
Тə ньhер'и, хwе hлда р'əви.

К'и бежə, т'лйа мьн хийарə,
Хwе hлтинə у дьр'əвə.

К'и бəр агьре гӧр' дьр'əвə?

К'и бəре хwə qӧлба хwə дьгӧhер'ə,
бе млəтə.

К'и бльнд дьфьр'ə,
Алчах дьк'əвə.

К'и букə—əз бəрбумə.

К'и бь к'ейə, wəй ль wи чу.

К'и бьдə мьн авəки,
Хwəде бьдə wана бəжьнзравəки.

К'и бькə, к'и бьхwə?

К'и бьне фəрəqа бьхwə,
Дə'wата wида бəрфе бьбарə.

К'и бьхəбьтə,
К'и бьхwə?

К'и гӧр'а к'əсиба дькə?

К'и гӧр'а сəбре бькə, зйане нак'əвə.

К'и гӧр'а сəбре нəкə,
We зйане к'əвə.

К'и даре феза хwəр'а дьбьр'ə,
Əw дар нав ч'ə'ве wи дьк'əвə.

К'идəр харə—wир'а wарə.

К'и дəрба хwə бьhевшинə,
We дəрбе ль пьшта хwə бьбинə.

К'и дəрде к'е занə,
Ломəк'ари гӧнəк'арə.

К'и дəрəw сонд дьхwə
Р'ӧh'е хwə давежə нава эгьр.

К'и дəста, льнга шмьти,
We хwə бьгьрə,
Ле зман шьмьти,
Нькарə хwə бьгьрə.

К'и дəсте хwə сəре wи дьхə, дькə
зьнгини.

К'и диза хwə а т'əжи ль йа мьн а
вала дьдə,
Əз ль бəр hазьрьм.

К'и днеда намьрə,
Бра пəсьне хwə бьдə.

К'и днйа дот?
— Əwe кьр'и у фрот.

К'и дӧ жьна дьстинə,
Дьбə дəргəван.

К'и дьбə нəбиране нəфса хwə,
Əw жь ве дне, we дне жи гьртие
h'əфсейə.

К'и дьве: — Дəwe мьни тə'лə?

К'и дьве: — Свəхера тə,
həw занə гь бре wинə.

К'и дьвə həвале qьжьке, нöкöле wи бь г-йə.

К'и дьк'əвə ə'йнате хwəхwə дьдьр'ə.

К'и дьзəwьщə, йан т'орп'ə зер'е wи гəрəке həвə,
Йане жи т'орпə дəрəw.

К'и дькарə дəрде дьла дəрманкə, хенжи дьл?

— К'и дькə хатун?
— Мер дькə—хатун,
— К'и йах дькə?
— Мер йах дькə.

К'и дьле кала бешинə,
Хwəде бəре хwə wи дьгöhер'ə.

К'и дьле хwə мьрийа хwəш дькə?

К'и дьле хwə мьрьне ша дькə?

К'и дьхəбьтə,
Əw жи дьхwə,
К'и нахəбьтə,
Нахwə.

К'и дьхəвьтə нан у р'ун дьхwə,
К'и нахəвьтə нан у г. дьхwə.

К'и дьхöринə,
Аг'а дьве:—
— We п'əра дəринə.

К'и дьчə сəр нəхwəша,
Əw жи дьналə.

К'и ə'бабəти мəзьнакə,
Пошман навə.

К'и жи бьмьрə,
Кəта мəри „брао" нəкə, грие мəрийа нае.

К'и жь чьл п'ешəйи, йəки ньзанə,
Днеда əwи сəргьданə.

К'и жьна Кəвсаркə, we дина жи Кəвсаркə.

К'и жьнар'а бьвə момьн,
We намуса хwəр'а бьвə джмьн.

К'и занə дар к'əт, бəри к'öда?

К'и занə—занə,
К'и жи ньзанə—
Баqе нисканə.

К'и занə,
К'и дьдə,
К'и дьстинə,
Ахмах əwə,
Хəма дьк'ьшинə.

К'и занə к'и дькə, к'и дьхwə,
Е haqmaq əwə, дəрд дьк'ьшинə.

К'и занə qиз qьсмəте к'ейə.

К'и зə'вайə,
Əw бразə'вайə.

К'и зə'ф лəз к'əт,
Əw жи паш к'əт.

К'и зə'ф хəwе Кьзкə,
We бе нан бьминə.

К'и змане хwə бир дькə
Млəте хwə öнда дькə.

К'и итбара хwə бьдə сəр п'əра
We зу wəлəг'р'ə.

К'и ичке Кьздькə,
Хwə Кьз накə.

К'и кö qəдьре змане дака хwə ньзанə,
Əw qəдре змане дин (дьн) ньзанə.

К'и кö qəдре нане щəh ньзанə,
Əw qəдре нане гəньм ньзанə.

К'и к'ер'а бире вәдьдә,
Әw хöне дьк'әве.

К'и к'ер'а чь дьхwәзә
Бра техә кодьке, бьдә бәр хwә.

К'и к'әт, к'и р'абу?

К'и к'әфәна дьбьр'ьн,
We р'ожәке жи wир'а бьбьр'ьн.

К'и ленәхә к'ате сәр сале,
Бра бьмьрә малхwe мале.

К'и мал хwәр'а дьвә гор'е?

К'и мәзьн-мәзьн хәбәр дьдә,
Хwәлие сәр ч'ә'ве хwәда тинә.

К'и мәрие т'әмбәлә,
We брчина бьмьрә.

К'и мә'ра гәрм дькә,
Мә'р wи дьхә.

К'и намьрә,
Бра хwә бьпәсьнә.

К'и нане һә'рам дьхwә,
Дреж ә'мьр накә.

К'и нахьре бәрдьдә, дьве: „Әз ахамә".

К'и нахwәзә ч'ә'ве бь р'он, парие бь дон?

К'и нен дьдә, нак'әвә тәнгасие.

К'и нәве бьмбарәк,
Пе вәдә тирәмә'рәк,
Сәрда һьлшә диwарәк.

К'и нәйи лейә,
Wи нәйи пейә.

К'и нфьр'ийа к'е дькә, бе:
— Тö к'öбар бьви.

К'и нфьр'ийа к'и дькә, дьве
— Тö мала хwә техи п'әрә.

К'и п'әйбьр'е к'ейә, хwәде жи п'әйбьр'е wийә.

К'и пәй п'ьр'а дьк'әвә,
Һндьк жи дест дьчә.

К'и р'адьбә—щи ле дьстиньн,
К'и дьмьрә—жьне.

К'и р'адьвә нав ч'ә'ве эт'има дьхә.

К'и р'аст хәвәр дьдә, к'öме wи qöлә.

К'и р'аст хәвәрдьдә,
Һәрр'о те к'öтане.

К'и р'ожа хwә нә р'азибә,
Кәвьри мальq дардакьрийә,
We жорда сери дьк'әвә.

К'и р'ожие дьгьрә, сәва хwә дьгьрә.

К'и сәва мләт те кöштьне
Жер'а дьвежьн: „Сәре wи сәре Һ'әрфейә".

К'и сйарә, тöйи пәйайи?

К'и славе дьде
Wи т'ре мәрьве wийә.

К'и те гиска хwә дьдә.

К'и те жь мьн дьстинә,
Ле йәки бьдә мьн—т'öнә.

К'и те Һ'але дйа мьн дьпьрсә.

К'и тәйре хwә мьжда бәрдьдә?

К'и тәр'а дьк'әнә,
Тә т'ьре wи баштьр т'öнә.

К'и тина агьре гöр' дьр'әвә?

К'и тинә мала мерьв р'о дькә?

К'и тьштәки нәвинә, бежә,
Хwә агьре щә'нмеда дьпежә.

Ки т'ваqа мала бəлакə,
Xwəде мала wи жи сəр мала
бəладькə.

Ки т'лие бьбьр'и—эша we йəкə.

Ки хəбьти, р'ьсqе wи кем навə.

Ки хəвьти,
Əw дьхwə.

Ки хəwна дəрəw дьбежə,
Агьре щə'ньме сəр хwəда дьр'ежə.

Ки хəwна дəрəw дьбежə,
Купе qəт'ране сəр хwəда дьр'ежə,
Xwə нава агьре щə'нмеда дьпежə.

Ки хравие хwəр'а дьвежə?

Ки хwə писке дьгьрə,
Писк те пешийа wи.

Ки хwəшə,
Əw п'адшайə.

Ки һаж дəрде к'ейə?

Ки һерс р'адьбə,
Зйан р'удьни.

Ки һəстуйа дьгəр'ə,
Бьра һəр'ə бəр дəре qöле гöра
бьгəр'ə.

Ки һəqе швана дьбьр'ə
һəq жь мала wи дəрнак'əвə.

Ки һивйа йарева бьминə,
Е бе жьн бьминə.

Ки һивийа йаре майə, кöр'дундайə.

Ки чу,
Ки ма.

Ки чь бькə жер'а наминə.

Ки чь дькə,
Бь хwə дькə.

Ки чь дькə, хwəр'а дькə.

Ки чь занə дьле к'е кöлə,
Ки чь занə дьле к'е гöлə.

Ки ч'ə'ве хwə кор дьхwəзə?

Ки шəравер'а тек'əвə Һöщəте
We хwə-хwə сəкəсьзвə.

Ки шə'л хwə дькə, дьбен: „əм
мерьн",
Кижан лач'ьке дьдə сəре хwə,
дьбе: „əм жьньн".

Ки шире де нəшекьринə,
Qəнщи ль ба wи бадəйə.

Ки шöхöле хwə Һилə дьгьрə,
Бь ə'заб щан дьдə.

Ки qəлпə, дəрге хере сəр вəнавə.

Ки qəнщие дькə,
Xwəр'а дькə,
Ки хравие дькə,
Xwəр'а дькə.

Кидəра мəрийа бешə,
Р'öҺе мерьв (мəрийа) wедəрейə.

Кидəра мəрийа дешə,
Р'öҺ wьрдайə.

Кидəре авə,
Wедəре авайə.

Кидəре авə,
Wедəре жи шенə.

Кидəре гоштə,
Пьшик достə.

Кидəре дö куч'ька гредьн, тö дьби
ə'рəбəчи.

Кидəре дуйə—wедəре дьгəр'ə.

Кидəре зйайə, wедəре р'удьни.

Кидире зравə бра wедəреда жи
бьшке.

К'идәре к'ар,
Wьра wар.

К'идәре к'омәк, wедәре эмәк.

К'идәре леш,
Wедәре qьжьк,
К'идәре мьри,
Wедәре мәллә.

К'идәре мәрьве тәйә, һәр'ә wедәре.

К'идәре нан,
Wедәре (жи) wар.

К'идәре нане тә һәвә, wедәре жи р'уни.

К'идәре нанә,
Ль вера данә.

К'идәре р'о тә чу ава, wедәре бьсәкьн.

К'идәре р'удьни,
Заре wи хәвәр дьдә.

К'идәре тәр'а ль һәв һат,
Wра жи бьминә.

К'идәре тә'вә,
Ә'ба хwә ль wедәре р'адьхә.

К'идәре тә'вә чортин дьдьнә бәр.

К'идәре тьрс һәйә,
Wедәре жи намус һәйә.

К'идәре тьрс,
Wедәре шәрм.

К'идәре т'фаq,
Wедәре жи р'ьсq.

К'идәре т'фаq һәйә,
Wедәре жи нан һәйә.

К'идәре харә
Мьр'а wедәре wарә.

К'идәре хофә—wедәре тьрсә.

К'идәре һәйә тьрс,
Wедәре һәйә һ'ӧрмәт.

К'идәре шванә,
Әw жи сәр шванә.

К'идәре шәрм һәйә,
Wедәре һ'ӧрмәт, qәдьр һәйә.

К'идәре ширнайи,
Wедәре меш зә'ф дьщьвьн.

К'идәре щане мәрийа хӧрийа,
Мәри wедәре дьхӧринә.

К'ижан ав мәри ле нькарбә дәрбазбә,
Әw щәм wи бә'рә.

К'ижан гли нагьһижә тә
Тӧ wи гли хәвәр нәдә.

К'ижан гли хәвәр дьди и навдайә.

К'ижан зә'ва—
Тӧ бразә'ва.

К'ижан канийа тә ав же хwәр
Сәре хwә жер'а харкә.

К'ижан кәвьри р'аки—фланкәс бьн дәрте.

К'ижан кәвьри һлди и бьнданә.

К'ижан кәвьри һьлди, фланкәс (әw) бьнданә.

К'ижан кәвьри wәлдьгәр'ини и бьндайә.

К'ижан печ'ие бьбьр'и
Тажана wе йәкә.

К'ижан печ'ие жеки,
Әw дешә.

К'ижан р'йа тәйә,
We р'еда һәр'ә.

К'ижан т'лие бьбьр'и
Тә'на wана (we) йәкә.

К'ижан т'лие бьбьр'и,
Хуне же бе.

К'ижан т'лие жеки,
Жана һ'әмуйа йәкә.

К'ижан херә, хwәде тә wе бькә.

К'ижан шӧхӧле wи нинә,
Әw wи дькә.

К'ижан qәйде ледьхә,
Wи qәйдәй жи дьлизә.

К'ижани гоште щане хwә жекьр,
Әw дькарә qәнщие бькә.

К'ижани гӧрех дьгьрьм,
Тол дәрдьк'әвә.

К'ин жи к'ине тинә.

К'ина хwә к'ӧта гӧра,
Ә'нийа хwә к'ӧта мера.

К'ина wе мина гамеше р'әшә.

К'ина wи к'ина гамеше р'әшә,
Һ'әта тьштәки нәкә насәкьнә.

К'ине—бог'е тьшт пе нае.

— К'инге?
— Сала һинге,
Дйа тә да т'вьнге,
Баве тә к'әт qӧле бежьнге.

К'иси кӧр'и (кӧр'е) хwәш дьбьр'и.

К'лам к'ламә
Дәһ мqама жи те готьне.

К'лама зә'ф заньме,
Ле дәнге мьн т'ӧнә.

Кламе дәнгбежа кӧтабьн
Ле-ле, ле-ле дькьн.

Кламе дәнгбежа к'ӧта бьн
Ло-ло, ло-ло дькьн.

К'ламе дәнгбеж wәхта хлаз дьвә,
Дәст qәрәбетка дькә.

К'ламе мьн зә'фьн,
Ле дәнге мьн т'ӧнә.

К'лана дәwе мийанә,
Р'успитийа жьнайә.

К'лита дәве wи т'ӧнә,
Мәрики бе п'әрсәнгә.

К'лита мәсәла—фланкәсә.

К'лита р'әш дәре wи к'әтийә.

К'лита сәре мера жьнә.

К'нар дьч'ерә,
Орт'еда мәхәл те.

К'оза бе бәрх
Бра бьһ'әдьмә.

К'озе чекьн,
Бәрха текьн.

К'ок'а даре дьгьри,
Сәре даре дьһ'әжини.

К'ок'а драна тә'ве бьвинә,
We хwәхwә сламәт бьвә.

К'олоз кӧ һәбьн
Шә'р гәләкьн.

К'олозе мер жьн бльнд хwәйдькә.

К'олозе wи жь р'астие qәтйайә.

К'олозспи дьве:
— Әм һ'әщинә.
Лач'ькспи дьве:
— Әм бащинә.

К'ом бьсәкьнә, к'еране бьшке.

К'ома мәрийа мәрийа нәфрошә,
Кәсәк мәрийа нафрошә.

К'ома мәрийа һәйә,
П'әр' у баске мәрийа һәйә.

К'ома п'ьр' а бе сӧр',
Әw кери тьштәки нае.

К'ома тә зә'ф бә.
Кәс нәwерә сәр тәда бе.

К'ома т'фаq мерәк бәранбәри
Һ'әзар мерийә.

К'омәке шӧхӧл пешда дьчә.

К'опәк дьгьрьм,
Дел дәрте.

К'ор, гәли бәр аве хәлаз навьн!

К'орог'ли меранийа хwә жь зәхәрәке
һьлдайә.

К'ор'ощах т'ӧ qапийа дәрнәен.

К'осә нә р'уе wи һәнә,
Нә смеле wи һәнә.

К'осә сале хwә дьзанә.

К'осә сбе зу р'асти к'е бе
Ог'ра wи һлнае.

К'осәйи бе хофи бер'ә'мә.

К'отан чьqаси гранвә,
К'олавә дьк'ьшинә.

К'отан щнәте һатийә.

К'отәле бона мьрийа гредьдьн.

К'отибун брчибуне четьрә.

К'отибун дәрде бе дәрманә.

К'отибун т'әне нә нәхwәшийә,
Әw qәлсийа мерайә жи.

К'отие мера мала хwә бьр р'әх мала
баве жьне,
Мийа хwә да бьзьне.

К'охве гӧнд һндо бит,
Һ'але мә жи дьһо бит.

К'оч—баре мерьв к'әфәнә.

К'оча Бәк'ьр
Бе к'әр навә.

К'оча гран нькарә р'йа хwә бьqәдинә.

К'оча к'очәра Һ'әрр'о сәр пьшта
гайә.

К'оча мә пьшта мәйә.

К'оча хwә бар дьки,
Р'йа хwәда Һ'әр'ә.

К'оча һорә-һорә,
Бәре хwә дайә ч'йае жорә.

К'очәк нае хапандьне.

К'очәр набә т'ӧщар,
Т'ӧщар набә к'очәр.

К'очәре бе пәз,
Р'ьаә'та бе р'әз,
Нәвиньм wи мәрьви,
Нава щмаә'теда,
Нәве—һәвале мьн, һәр бе—әз.

К'очәре нәзан
Даw—дәльнг ле бунә п'ьзан.

К'очәре че,
К'оч'а wи бәла начә.

К'очәрә сәре ч'ие,
Нахwәзә бе дәште.

К'очәрьм
Пашиеда мам.

К'очәрьм—хравмальм.

К'очәрьм—хравмальм,
Р'ьа'әтьм—беп'әргальм.

К'ö кь аqьл, wедəре жи дəwлəт.
— К'ö тейи?
— Ба дьзанə.

К'ö һəр'ə, хəйсəт пер'анə.

К'öбари бəньке бəрийайə (бəрийанə).

К'öбари мəкə,
К'öбари жь гае щотр'а башə.

К'öбарие мəрьв дьньк'ьсə.

К'öда бьр'əви, те кəвьр кöчька к'əви.

К'öда дьчи де у бав бир нəкə.

К'öда дьчи һəр'ə,
Ле дəстдрежае нəкə.

К'öда һəр'ə гəвəзтийа хwə
нат'əркинə.

К'öда һəр'ə, ə'йба wи р'уе wийə.

К'öда һəр'ə,
К'əртийа хwə дькə.

К'öда һəр'ə, р'ьсqе wи зедəйə.

К'öда һəр'и, те диса wəри вра.

К'öда һəр'ьн, q.на wана wанар'аньн.

К'öлаве нире га qальнə,
Е щə'нəга зравə.

К'öлавə бьшке
Ə'рəбə дьсəкьнə.

К'öлавə бьшке,
Щот дьсəкьнə.

К'öлавə нəшьке ,
К'отан насəкьнə.

К'öлəш у агьр һəв накьн.

К'öлик сəр бана нак'əвьн.

К'öлик чьqа бльндвьн
Сəр ханийа нак'əвьн.

К'öлма дəре хəлqе нəхə,
Wəки хəлq т'оqмаqа дəре тə нəхə.

К'öлма начьнə дреше.

К'öлма wи т'ьжи гарьсбə,
Гöлләке лехи, львəк же нар'ьжə.

К'öлма wи т'ьжи гарьсвə,
Йəк же нар'ьжə.

К'öлма wи т'ьжə гарьсвə,
Т'оп лек'əвə, львəк же нар'ьжə.

К'öлме те дреше.

К'öлмə гарьсе wи һəйə,
Дə'wа аше һ'əфт ч'ə'ви дькə.

К'öлмə гузда йəк п'уч'ə.

К'öлмə хwе бə'р шор' набə.

К'öлмə хwе бə'р шор' навə,
Т'озе ч'ə'в кор навə,
Мəрие бе дьжмьн бра т'öнəвə.

К'öлф к'əтийə зьке wи.

К'öлфəт а сфəр'əшьн.

К'öлфəт бəр р'азаневə, дьве:
„Хатуна Фəрхан һəwара тə бе".

К'öлфəт бьмьрə,
Бона мер дəстхьстьн нə чатьнə,
Дəстхьстьна де у бава—навə.

К'öлфəт дара шкəстийə.

К'öлфəт дьчə хуна,
Хун сафи дьбə.

К'öлфəт ə'мьре мерə.

К'öлфəт нəйнька малейə.

К'öлфəт пьшта мере хwə шуре дö
дəвə.

Кʼӧлфəт һəйə гӧла мере хwəйə,
Кʼӧлфəт һəйə кӧла мере хwəйə.

Кʼолфəт һəйə мала зерʼа храв дькə,
Кʼӧлфəт жи һəйə, пе капека мале дькə мала зерʼа.

Кʼӧлфəт һəйə мере кʼоти дькə мер,
Кʼӧлфəт жи һəйə, мере че кʼоти дькə.

Кʼӧлфəт һəйə мришка корə.

Кʼӧлфəт һəйə сəд кʼӧлфəта һежайə.

Кʼӧлфəт һəйə сəд мери һежəйə.

Кʼӧлфəт һəйə хwəхwə нав дəнге хwə дəрдьхə.

Кʼӧлфəт һəйə щəһ дькə гəньм,
Кʼӧлфəт һəйə гəньм дькə щəһ.

Кʼӧлфəт һəрʼə сəр хəнщəра,
Нəчə сəр хəбəра.

Кʼӧлфəта баш əшqа мерьвə.

Кʼӧлфəта баш мере хwə щаһьл дькə.

Кʼӧлфəта баш нае кʼӧтане.

Кʼӧлфəта беəʼсьл əʼмьре мере щамер
Пʼучʼ дькə кӧта-мӧте готьне.

Кʼӧлфəта бе əʼсьл пʼеша хwə даве сəр сəре хwə.

Кʼӧлфəта бенамус
Сəд лачʼьки ль серийə.

Кʼӧлфəта бе намус, wəки кʼəре сйар дькьн, хəма we нинə.

Кʼӧлфəта би дӧрʼуйə.

Кʼӧлфəта бльнд,
Wəки нəкʼəрвə,
Кʼӧлфəтəкə башə.

Кʼӧлфəта дəстдреж тʼьме рʼурʼəшə.

Кʼӧлфəта дьзи кьр, we бе бəрдане.

Кʼӧлфəта əʼсьлзадə
Эгьр сəр сери дадə,
Намуса хwə жь рʼӧһе хwə надə.

Кʼӧлфəта əʼсьлзадə,
Wəки нава эгьрда дадə,
Əw намуса хwə баве хwə надə.

Кʼӧлфəта əʼсьле хас,
Wəки пʼинəки жи жерʼа бьки крас,
We дурва бе нас.

Кʼӧлфəта əʼсьле we щи,
Тʼивə йане брчи,
Бькӧжи, щикида начи.

Кʼӧлфəта зəрин башə,
Wəки даw у дəльнге we тʼəмьзбə.

Кʼӧлфəта зман кʼəс пе нькарə.

Кʼӧлфəта зман кʼотибунə,
Нə дəста вəдьвə, нə драна вəдьвə.

Кʼӧлфəта кьн,
Wəки фелдар нибə,
Wəки ӧсанə кʼӧлфəтəкə дəлалə.

Кʼӧлфəта кʼоти кəвчʼие зһайə диwеррʼанə.

Кʼӧлфəта кʼотивə,
Мер жи перʼа кʼоти дьвə.

Кʼӧлфəта малкьр Һʼəйфə.

Кʼӧлфəта мəрийа qавие дькə,
Пешие мер педьҺʼəсə.

Кʼӧлфəта нəəʼсьлзадə,
Wəки шəмчрахə сəр сери дадə,
Əw хəбəра хwə баве хwə надə.

Кʼӧлфəта нə пʼак
Пирбуна we тʼӧнə.

Кʼӧлфəта фелдар
Назие хwə мер дькə.

К'ӧлфәта храв дәрде к'ӧтибунейә,
Р'уе мере xwә дьк'әвә.

К'ӧлфәта храв мера сәрбәржер дькә.

К'ӧлфәта храв qәлсийа мерайә.

К'ӧлфәта xwәйә'сьл
Xwә накә һәвале беә'сьла.

К'ӧлфәта Һәмлә
Нәфса wан гранә.

К'ӧлфәта чевә,
Мер жи пер'а чедьвә.

К'ӧлфәтә р'әшә,
Нане дест xwәшә.

К'ӧм һәвьн,
Сәри зә'фьн.

К'ӧма бехә,
Пьрса же бькә.

К'ӧма дайньн
Пе бьшеwьрьн.

К'ӧма дайньн,
Пе бьшеwьрьн,
Хар р'уни,
Ле р'аст хәбәрдә.

К'ӧма дайнә
Пьрса же бькә (же бькьн).

К'ӧме Ә'ли дьдә сәре Wәли,
Е Wәли дьдә сәре Ә'ли.

К'ӧме Ә'ли сәре Wәли,
К'ӧме Wәли сәре Ә'ли.

К'ӧме мәзьн
Сәре вала.

К'ӧме Мәме дьдә сәре Т'емур,
Е Т'емур дьдә сәре Мәме.

К'ӧме мьн р'астие qәтйайә.

К'ӧме р'аста qӧлә,
Һӧрмәта р'аста т'ӧнә.

К'ӧме р'астбежа qӧлә.

К'ӧме р'астие qәтйайә.

— К'ӧме тә чьма qӧлә?
Дьве: — Р'аст хәвәр дьдьм, ләма qӧлә.

К'ӧме тәйә, сәре тәйә,
Дәнге xwә нәкә.

К'ӧме Хәло дькә сәре Щәло.

К'ӧме Һәсо датинә сәре Кәсо,
К'ӧме Кәсо датинә сәре Һә'со.

К'ӧмәйта беqәдр чар капека нә һежайә.

К'ӧмр'әш дьготә жьне:
— Wәхта дьгәр'и q.на xwә дьҺәжини?

К'ӧми мәзьн,
Бьни вала.

К'ӧм-к'ӧмә ньзаньн Һале бәләнгаза, чийә.

К'ӧрд дьмьрә
Т'әслим набә.

К'ӧрд кӧ һәнә ләwанде ч'йанә.

К'ӧрд ләһәнге сәре ч'йанә.

К'ӧрд мәрие ч'йанә.

К'ӧрд р'ӧҺе ч'йаньн.

К'ӧрде советие
Дәрк'әтийә фреqәтие.

К'ӧрдәк кемә,
Дӧ к'ӧрд зорьн.

К'ӧрдьстан—гӧльстан.

К'ӧрдьстан мешәйә,
Чьqа бьбьр'ьн, we пәйр'а шинбә.

К'ӧрте ньк'ари,
Qьрте дьк'ари.

К'ӧр'а буйи дик,
К'ӧ qьнгиайи?

К'ӧр'а зәрбу,
К'ӧр'а дәрбу?

К'ӧр'а тӧ буйи дик,
Чь зу тә банг да?

К'ӧр'ик—фә'ла,
Харзи—хала.

К'ӧр'ьн бьрьнә бәр һәспе.

К'ӧтабуна зраре
Сәре к'арейә.

К'ӧтана р'уви
Сәва п'остә.

К'ӧтасйа шер' ль һәв һатьнә.

К'ӧхькер'а—ә'дәб.

К'рив п'ел дошәка к'рив накә.

К'рив сәр хание к'рива нагәр'ә.

Кт'еба мерьв пьш мерьв дьхуньн.

К'уза һәвхи, йан әwe бьшке, йан әw.

К'упе һәргав чу аве, we р'еда бьшке.

К'ур-дур дӧшьрмишвә,
Паше шӧхӧл бьк'әвә.

К'ура бе оста
Һ'әсьне хас, хам щәм wи йәкә.

К'урә-дурә.

К'урә, Һ'әсьн к'иали бьзьвьр'инә, we бьзьвьр'ә.

К'урә Һ'әсьн нәрм дькә.
Ширәт сәрйа нәрм дькә.

К'ус жь qальке хwә дәрнак'әвә.

К'уси жь qальве хwә дәрнае.

К'утгәньмийа дькә.

К'уте хwә гәньми дькә.

К'Һ'ел те фә'л, wьра жи фьркдьвә.

К'Һ'ел т'ӧ wәхта сйара навежә.

К'Һ'ела—бәргира фә'л надьн.

К'Һ'еле пәйа бу,
Бәргира сйар бу.

К'Һ'ела пәйа бу,
К'әра сйар бу.

К'Һ'еләкә пайи
Же четьрә к'ә'рәкә зайи.

К'шмиша баве п'еше, ле бьр'әвә.

К'шмиша баве п'еша мәрьве шәр'уд, же бьр'әвә.

К'шмиша бавежә п'еше, же бьр'әвә.

К'ьвши һәйә, дә'не wи һәйә, we бьк'ӧтә.

К'ьлә р'ун дьле хwә дайә.

К'ьнге р'о ве р'ер'а дәрк'әт,
Ви али чу ава,
Әзе һьнге ви шӧхӧли бькьм.

К'ьнге qант'ьр' за,
Хwе Һ'әлйа,
Мади р'абу (медиа)
Әва йәка we бьбә.

К'ьндьрьк т'ӧнә тӧ дохина хwәр'аки?

К'ьнщ шӧрәта исанә.

Кьнщ qәтийа, гәрә т'ел дәрзи һәвә.

Кьнща баш р'әwша мерьвә.

Кьнща к'әт бәр п'ина,
Сәре к'әт бәр ширәта,
Хера wан т'önә.

Кьнща к'әтә бәр п'ина,
Сәре к'әтә бәр ширәта,
Мала wи чу бәр мирата.

Кьнща фрә ч'арә дьвә,
Йа тәнг ч'арә навә.

Кьнща хwәкә бәдәwвә,
Нан жи бьхwә р'әнг бьдә.

Кьнща хwәкә,
Паше хера хwә бьдә.

Кьнща һатә п'инәкьрьне
Дәwса йа т'әзә нагьрә.

Кьнща qәткьри, хwәда дьр'ьзә.

Кьнща qәткьри хwәхwә дьмашә.

Кьнще готийә:
— Мьн малда хwәйкә,
Әз жи тә нава хәлqеда хwәйкьм.

Кьнще готийә,
— Тö мьн т'әмьз хwәйкә,
Әз тә р'успи бькьм.

Кьнще мер марифәта жьнейә.

Кьнще фланкәсе нә р'еваньн.

Кьнще хас мәрийа накә мерхас.

Кьнще wи т'опки, бавежи тәндуре.
Бина бисо же нае.

Кьр'ощах жь qап'ийа р'анәвьн.

Кьр'ьк хwәйе хwә кьрә qьр'ьк.

Кьша мришке,
Тә'на (тә'не) хушке.

Кьша мришке һ̇әта (һ̇әтани) кадине.

Кьши бәр дәре тәйә.

Кьшьк чьqас һәвхьн,
Эваре диса we бен бьк'әвьн
т'орпәки.

Л

Лазьмә шöхöле щамер,
Кәс бь qәльна набә т'ер.

Лака мьн дьхwә (дьчәрпинә)
Бәр дәре хәлqе дьә'wтә.

Лакина сәки бә'р һ̇әрам навә.

Лальш хwәшә мк'ан ле.

Лака гöра бе һәсту навә.

Лаqьрди мәрийа накöжьн.

Лаqьрдие маqули һәркәс нькарә
бькә.

Лаwе бәр де у баве хwә нәк'әвә,
Де у баве qиза шемикьн
Сәрр'а дәрбаз дьвьн.

Лба к'әтийә дәсте лбужән.

Лбас р'әwша мәрийанә.

Лбаса qаткьри хwәхwә дьмашә.

Лва дәwса һәвьрмьш нае фротане.

Лвас бәр лвасва,
Крас бәр красва.

— Лвә гәньм, wәки бьк'әвә нава тьшки п'ис,
Әw чаwа Һәлал дьвә?
— Мримк бьсәкьтә, һек зьке wедавә, әw чаwа Һәлал дьвә?
— П'осте к'әре чаwа Һәлал дьвә?
— Лва гәньм бавежьн нав хwәлие шин дьвә, Һәлал дьвә,
— Һека зьке мришке дәрхә, бьдә бьн мришке, әw жи Һәлал дьвә.
— П'осте к'әре дькьнә дәбәхане, Һәлал дьвә.

Лви левә, (әз) заньм чь ль девә.

Ле бәре тә бәре qант'ьр'е буе.

Ле әw гор'а хwәда qун р'уньшти.

Ле к'әд кьри
К'әда хwә нәхwәри.

Ле к'әти,
Пе к'әти.

Ле к'әрәке к'әти.

Ле-ле, ло-ло йа wейә.

Ле мала тә дәф зөр'нә хравби.

— Ле мьн ч'ә'ве бәләк тәр'а кьлдайә?

Ле п'ире тә qәлйайи.

Ле р'әвйайә,
Те алйайә.

Ле те, дьбежьн:
— Же те.
Ле нае дьбежьн:
— Же нае.

Ле тиш һәвана тә к'әти.

Ле тиш һәване к'әти.

Ле хwә һәйрии.

Ле хwәда к'әтии.

Ле шва р'әш ч'ә'ва к'әти.

Ле wае, ле wае,
Һәрмуш һатийә бәр лвае,
Хөйе лвае бәрва нае.

Лев драна пешдатьрә (пештьрә).

Лев драна пешьн,
Гәлә бәндә бәнда дешьн.

Лев жь драна бь пешдәтьрьн.

Лева бәнда р'ун шьлдькә.

Лева р'уви нәгьһиштә гушие трийа, го:
„һе хавә".

Лезьм навә бегазьн.

Лей дьк'ьшә (дьчә) сәл дьминә,
Га дьмьрә, ч'әрм дьминә,
Мәрьв дьмьрә,
Нав дьминә.

Лей кө р'абә,
Ле ч'ар набә.

Лей р'абу qәлиштәке ә'рде һатә һәв.

Лейе аш бьрийә
Әw пәй чәq-чәqе к'әтийә.

Лейи һәрр'о к'ерана найнә.

Ләгләг джмьне мә'ранә.

Ләгләг досте мәрийайә.

Ләгләг wәхта хwәда те.

Ләгләге ә'мьре хwә п'уч'кьр ве чәгәчәге.

Ләгләгә—ч'ә'вбәләкә.

Ләз һәр'ьм, дьбен—динә,
Һеди һәр'ьм, дьбен—корә.

Ләза дәрәнги бу.

Ләза пашда к'әтийә.

Ләзанд, дәрәнг к'әт.

Ләзанди—нә бәзандийә.

Ләзе—начи Фәрзе.

Ләзе—р'йа хwә нәqәданд.

Ләзи—бәзи нагьһижи т'ӧ мрази.

Ләйл—Мәщрум һәв дьк'әвьн
Мәри бәхте хwә ле дьхwәзә.

Ләйлан к'әтә ә'рде
Хоф дьк'әвә дьла.

Ләк'а wи пәкйа мьн.

Ләк'ә лбасе мәрийа к'әвә,
Т'әмьз дьвә,
Ле р'у к'ә'вә, дьминә qар.

Ләлиханә, хwәйа кьред гранә.

Ләма бәрф дьк'әвә, льнге
бьшәwьтьн.

Ләма бәрф к'әтийә, льнг сӧр'е бьвә.

Ләма бәрф к'әтийә, wәки ньг
бьшәwьтә.

Ләма днйа авайә,
Һәркәс бь аqьле хwәйә.

Ләма кӧ шәр'ә,
Дәнг же һәр'ә.

Ләма мьн баве хwә кӧшт,
Әз гор'е сонд бьхӧм.

Ләмпә бьн хwәда р'онайи надә.

Лә'фәк'арие днйа даqӧртандийә.

Ләч'әр'ә—зман навә.

Листька дәве сәр п'ьре те.

Листька (листьна) п'шике,
Мьрьна мьшкә.

Листьна п'шике—кӧштьна мьшкә.

Ло, ло хwә дәwса зана датинә.

Ло, ло хwә дәwса нәзана датинә.

— Ло, ло, ло, ло, фланк'асер'а жи
ло, ло?

Лода мьн агьр пе к'әт,
Һәвала фрике хwә бәр qәландьн.

Ломәк'ар жи гӧнәк'арьн.

Ломәк'ар зә'фьн, к'омәк'дар—кем.

Ломәк'аро—
Гӧнәк'аро.

Лоqә нан дьде, фьр'нар'а тинә.

Лпатә—левә,
Заньм чь девә.

Лури дькьм, лури тәр'а,
Дӧп'а хәма дьле хwәр'а.

Ль бажара п'әрә һәвьн,
Ль гӧнда мәрие мерьв һәвьн,
Ль сәр р'йа һәвале мерьв һәвьн.

Ль бә'ра гәми,
Ль дәшта зер'-зәми,
Нәвиньм исане дәмдәми.

Ль вьр wарә,
Ль we малә,
Кәс мә наминә ль ван wара,
Пешийа хwә вәр'екьн, пешбара.

Ль вьр wарә,
Һәрр'о к'очә,
Һәрр'о барә,
Ль we малә.

Ль диwари мьшк һәнә
Дь мьшке дә гöһ һәнә,
Диwар бь гöһьн.

Ль к'едәре ләш һәбә,
Р'ә'wьр у ԛ'әфе тәйра жь wедәре кем
набьн.

Ль к'едәре щәндәк һәйә, ль wедәре
ԛәрт'ал дьщьвьн.

Ль к'әре мьри дьгәр'ә,
Ко нала же жекә.

Ль к'ö харә,

Wедәре wарә.

Ль к'ö wәстйайи
Ль wьр жи р'уне.

Ль меран дьԛәwьмә, нә ль жьна.

Ль мәйдане мир у мьртьв йәкьн.

Ль мьн буйә сир—ԛир.

Ль сәр селе,
Ль сәр п'ете,
Сәр села сор
Хәwа к'е те?

Ль сәр хwә к'әнйайи, чьр'а мьн
дьк'әни?

Ль Шаме мьн ḣәфт мишар ԛәвастьн,
Шам дурә, ма мьшар жи дурә.

Ль шәр'а хwал у хwарзи,
Ль вьр'ьке мам у брази.

Ль шәр'а хwал у хwарзи,
Ль хwарьне мам у брази.

Ль шуна шера манә кöнде шькера.

Ль ԛуне бьдьн дәрманә,
Ль пьште бьдьн зйанә.

Льв-льв бәрәв кьрийә,
Мешока бәла кьрийә.

Льлт ахе дьк'олә ль сәре хwә
дькә.

Льнг аша һьлдьдьн ар гьр те.

Льнга дьшьмьтә те сәр хwә,
Дев дьшьмьтә нае сәр хwә.

Льнгада сол т'öнәнә,
Кöр'е мале файтон дьгәр'ә.

Льнгада чарьх т'öнә
Сәре хwә дьхәмьлинә.

Льнге буке зәнгуеданә (зәнгуейә)
Кәс ньзанә ԛсмәте к'ейә.

Льнге гае мәрийа дьшке,
Ширәтк'аре мәрийа зә'ф дьвьн.

Льнге гәр'е—
Нае бьн бәр'е (сәр бәр'е).

Льнге гәр'е
Нак'әвә бьн бәр'е.

Льнге гәр'е хәсаре навинә.

Льнге гöр гьртьн авитьн к'оза бәрха.

Льнге дәрәwа кьнә (кьньн).

Льнге кöр'е мьн зйайә,
Дәве wи жи зйайә.

Льнге кöр'е мьн шьлә,
Дәве wи жи шьлә.

Льнге к'әре бьшке ида хwәйе wи
гöрә.

Льнге мә (мьн) кьрийә сола (соләкә)
тәнг.

Льнге мәрийа бьхöрә,
Р'е дьк'әвә пешийа мәрьва.

Льнге мәрийа дькә соләкә тәнг.

Льнге мәрийа жь бәр мәрийа чу,
Мәри дькарә бинә бәр хwә,

Ле хәбәр жь дәве мәрийа чу,
Мәрьв нькарә бинә бәр xwә.

Льнге мьн бра бешә, нә кö—дәве мьн.

Льнге п'ехас бәр дәре солдöрийә (сöлдöрийанә).

Льнге п'ехас жи баhаре дьк'әвә,
Е чарьх жи баhаре дьк'әвә.

Льнге п'ехаса т'ьме бәр дәре солбәнданә.

Льнге п'әра т'öнә xwә xwә дьчә.

Льнге сöр' бьвә навьнә бәр эгьр.

Льнге т'опал нае qанщкьрьне.

Льнге урьс хер у бәрәк'әтә.

Льнге xwә ангори бәр'а xwә дрежкә.

Льнге xwә бьн бәр'е дәрнәхә,
Бра льнге тә сәрма нәкә.

Льнге xwә дрежкә qаси бәр'а баве xwә.

Льнге xwә мәдә сәр стрийа,
Бәра стри льнге тәр'а нәчьн.

Льнге xwә мәкә тәндуре,
Бра агьр льнге тә мәшәwьтинә.

Льнге xwә мәкә эгьр, бра нәшәwьтә,
Wәхта к'әте we бьшәwьтә.

Льнге xwә нәкә сола тәнг.

Льнге xwә öса дреж бькә,
Бьн бәр'а баве тәр'а дәрнәе.

Льнге xwә р'ьсqе xwә хьст.

Льнге xwә щикьрийә,
Дьхwәзә сәре xwә жи щи бькә.

Льнге xwә qаси п'әрда (щьла) xwә́ дрежкә.

Льнге hәспа ә'рд гьрт.

Льнге шәwьти, дурва жь бәрфе дьтьрсә.

Льнге шкәси, т'аса ньqси—hат.

Льнге эшәка
Нае сәр' дошәка.

Льнге эшәка
Начә сәр дошәка.

Льнге wи дәст эqьл к'әтьнә эгьр.

Льнге wи дьхәвьтә.

Льнге wи зә'ф кәвьра к'әтийә.

Льнге wи щие шин нәк'әвә.

Льнгәк ве днейә, йәк we дне.

Льнгәки we шемика маледайә,
Льнгәки we шемика мьрьнедайә.

Льнгәки wи ч'ийайә, йәк зозана.

М

Ма аqьл бежә.

Ма га дькә, га дьхwә?

Ма жь к'е зайә
Нә бәзайә?

Ма нане гәньм
Ль сеwйа hәрамә?

Маги, поч'а мьшк мала wида ар навә.

Мадйа р'абә һәwарә мә.

Мак чийә сак жи әwә.

Мака we чь бә,
Сака we чь бә?

Мал бар дькьм,
Мал бар набә,
Wәт'ән ширьнә,
Дәст же набә.

Мал бе мәзьн дьвә?

Мал бе мьшк навә.

Мал бе сә навә.

Мал бе сәрwер навә.

Мал бехwәйи дьбә, жар дьбә,
Жьн бехwәйи дьбә, һар дьбә.

Мал бехwәйи навә,
К'ӧр' бе бав навә.

Мал бе шәр' набә.

Мал бе шәр' у дә'w набә.

Мал бәр лейе һәр'ә, дәст навеже.

Мал бәре дьве:
— Ах ль мьн хwәйи,
Паше хwәйи дьве:
— Ах, ль мьн мал.

Мал бо мал,
Һәwш бо мришке.

Мал бо щаһьла тәнгьн.

Мал бь мала хwә,
һәркәс һәр'ә сәр ә'мәле хwә.

Мал бь хwәйи,
Әwләд—бав.

Мал готийә:
— Wәй ль мьн хwәйи.

Мал дьчә щики,
Мәри дьчә бь Һәфт щийа.

Мал е к'евә,
Сәлам жи йа wийә.

Мал жи йа мәйә,
Гли жи йа мәйә.

Мал зәйнәта р'у днейә.

Мал—зькар'а,
Зьк—гор'ар'а.

Мал иро һәйә,
Сбе (све) т'ӧнә.

Мал йа мәйә,
Созе мәйә.

Мал йа мәйә,
Һәwш йа мришкайә.

Мал йа тәйә,
Ле дәсте хwә нәдә qав-qащаха.

Мал мала ашьqайә,
Сьмбел сьмбеле сувашинә.

Мал—мала меванайә.

Мал—мала мә,
Пьрс-пьрса мә.

Мал-мала тәйә,
— Мал бь хwәйи бә.

Мал мерьв бәнги дькә,
Щәһ к'әра мьсри дькә.

Мал мәзьн бунгаләкә мәзьнә.

Мал мьрийә,
Хwә хwәйи жи нәмьрийә?

Мал нә жь кӧр'е чер'а,
Нә жь е хьрабр'а бькә.

Мал нә жь кӧр'е qәнщр'ә бькә,
Нә жь е храбр'ә.

Мал нә йа мьнә,
Йа меванайә.

Мал нә мала мьнә,
һәрче дәре мьн вәдькә
Мал-мала wийә.

Мал öнда дьвә
Имана хwәйи дьшәwьтә.

Мал öнда дьвә, хwәйи дожәйә.

Мал öса шәwьти, qә мьшк жи нәма.

Мал пе п'арсе навә мал.

Мал сәр мьле wийә.

Мал сәри к'öлфәте дьвә мал.

Мал стрöе меранә.

Мал т'ерә,
Кәвани шерә.

Мал т'öнәбә бь сәри,
Хәбәрдә qәләндәри,
Хәлqе бежә-һа ль ви к'әри.

Мал т'öнә, дәрийа дьгәр'ә.

Мал һәбә ль сәри,
Хәбәрдә мина к'әри,
Хәлqе бежә—ә'фәри.

Мал һәбә, миратхöр т'öнәбә?

Мал һәйә берийа са ле те.

Мал һәйә ле те,
Мал һәйә ле нае.

Мал һәйә ханә,
Мал һәйә хана хравәйә.

Мал һәйә—р'әзә,
Т'öнә—мәрәзә.

Мал ченәкьрйә,
Дери дьгәр'ә.

Мал чу, дәwләт ма.

Мал чьqа мәзьн дьвьн,
Аqа кöл у дәрде wе зедә дьвьн.

Мал шәwьти,
Мьшк жи теда нәман.

Мал щане мьнр'а,
Щане мьн жи гöрер'а.

Мал щәм мöһбәтейә,
Моһбәт һәвә мале п'ьр'вә.

Мал qр'ежа дәстанә.

Мал wәки уймиши хwәйи нинбә,
Әw мал һ'әрамә.

Мал wәхте бәләнгаз дьвә, дьве:
— Ах, ль мьн хwәйи.

Мала аг'е дәнгьзә,
К'е нәхwә донг'ьзә.

Мала асахкьри—агьре wан жи нә
һ'әлаләә.

Мала асахкьри—пәзе wан, т'әв
пәзе щинара навә.

Мала баве зә'ве һаж пе т'öнә,
Мала баве буке дәф у зöр'нә.

Мала баве зә'ф шринә,
һәрге qизбә,
һәрге кöр' бә.

Мала баве туре хwейә—дәсте мьн
теда.

Мала баведа—к'иси баве,
Мала мерда—к'иси мер.

Мала баркьр,
Т'әзә хәwе һ'ьшйаркьр.

Мала бе жьн бе хöйә.

Мала бе жьн бина (мина) аше
хравәйә.

Мала бе жьн чаwа ашәки хравәйә.

Мала бе зар'о вькә валайә (хравәйә).

Мала бе зар'о мина qолитка вала.

Мала бе кәвани,
Гола бе кәндал
Мина һәвә.

Мала бе кöр' у qиз хравәйә.

Мала бе малхwе бе т'ваqә.

Мала бемалхwе—сәрбьр'йә.

Мала бе малхwе
Нола хwәрьна хwе.

Мала бе меван,
Гöнде бе шван,
Һәрдö жи бе гöман.

Мала бе меван
Мина зәракә һасе.

Мала бе меван храбәйә.

Мала бе мер хравәйә.

Мала бе мәзьнда кәвьрәки мәзьн датиньн.

Мала бе мәзьн,
Нона кәрие бе шванә.

Мала бе п'шик мьшк теда п'әләwанә.

Мала бе сә сәд qәрәwьл жи нькарә хwәйкә.

Мала бет'ваq бәлайә.

Мала бет'фаq зу бәла дьбә.

Мала бет'фаq мина мәрие п'ехас—гора бе саq.

Мала бе т'фаq һәрр'о жи берийа дьзайә.

Мала бехwәйи хәлq ле дьбьн хwәйи.

Мала бе qал навә мал.

Мала буке нас накә,
Чоч'ьк һьлдайә дьр'әвә.

Мала вьр'әка агьр пек'әтьбу,
Кәсәки баwәр нәкьрийә.

Мала гәр'йа,
К'әтә qöла шера.

Мала дәнге зар'е сава нәе,
Әw мал нә т'ö малә.

Мала дәрәwин агьр к'әтьбие, дьшәwьт'и,
Кәсәки баwәр нәдькьр.

Мала дәwләти р'әнге куч'ьк—п'шикева те к'ьвше.

Мала дәwләтийә qәләхава к'вьшә.

Мала дә'wате бе гри навә,
Мала шине бе—к'ән.

Мала дö кәвани,
Әw мал нае т'әмьзкьрьне.

Мала дьза набә мал.

Мала дьзи к'әте, бәрәк'әт т'öнә.

Мала Ә'лие Жарә, нан—на,
Ле джмьне ава сарә.

Мала Ә'лие Жарә,
Хәниме ава сарә.

Мала Ә'лие Хшойә,
Ба те, баран дьшойә,
Сәри qуч'ә,
Бьни п'уч'ә.

Мала жьна би тедавә, бе шәр' навә.

Мала зар' теда һәйә—базарә,
Мала зар' теда т'öнә—мәзәлә.

Мала зер'а п'уч'ә,
Мала мера qуч'ә.

Мала зер'а храв буйә,
Мала мера храв нәбуйә.

Мала зер'а храв дьбә, (храв дьвә),
Мала мера храб набә (храв навә).

Мала зер'а храв дьвә,
Мала кӧр'а храв навә.

Мала зә'ве дәф у зӧр'нә,
Мала баве буке һаж пе т'ӧнә.

Мала зә'ве һаж тьштәки т'ӧнә,
Мала баве буке к'аре хwә дькә.

Мала йәк бук—ава,
Дӧ бук—нив ава,
Сьсе—чар—
Бьр'әв нава баг'а.

Мала кәвн зу храв навә.

Мала кӧ кал у пир теда,
Зер'е wанайа щеведа.

Мала кӧ теда һәйә пир, кал,
Тьмати wьрда дьвинә мәщал.

Мала кӧр' һажпе т'ӧнә,
Мала буке к'әтийә кәвч'ийа т'оп
дькә.

Мала кӧр'а—турке зер'а.

Мала кӧр'а храв навә,
Мала зер'а храв дьвә.

Мала кӧр'а,
һәркәс жь хwәр'а.

— Мала к'ейә?
— Мала Слойә,
— Нәрмькә, нәльвандийә.

Мала к'очәра хравәйә.

Мала маўка—
Дьмьрә к'аwйа.

Мала мер ле,
Канийа зер' ле (те).

Мала мера—канийа зер'а.

Мала мере жьне wәки хәзнәбә жи,
Диса ч'ә'ве we мала бавейә.

Мала мерьв һәйә мәзәле мерьвә.

Мала мерьк маләкә р'әнгинә.

Мала мә гәньм дьхwә,
Мала хәлqе һек дькә.

Мала мә, гор'а мә.

Мала мә—
Ч'ер'а мә.

Мала мәзәла,
һәр кәсәка сәр ә'мәла.

Мала мәзьн колхазә,
һьмбәре we совхозә.

Мала мәзьн щие дәрдӧ кӧлайә.

Мала Мәме Шькьрә,
Дәр жь һӧндӧр' четьрә.

Мала мәрийа тәwьла һәспе
меванайә.

Мала мәрийа хьравкә щинарә,
Авакә—щинарә.

Мала мәрийа щики дьчә,
Имана мәрийа сәд щи дьчә.

Мала мьн сәр пьшта дикә,
Дик жи бьнда фшкә-фшкә.

Мала мьн тәнгә,
Дьле мьн фрәйә.

Мала мьнда дькьн, дьхӧн,
Хӧламтие хәлqер'а дькьн.

Мала мьнда wәки т'ӧнәвә, мала тә
биньм,
Чь хера баве мьне һәр'ә?

Мала мьнә р'утьки
Сәре мьнә тутьки.

Мала нәхwәш тедавә,
Нәфәр гь пер'а нәхwәшьн.

Мала ощах,
Набә бущах.

Мала п'әрә к'әте,
П'әрә зман дькә дәве мәрийа.

Мала пире хwәштьрә жь мала мире.

Мала р'аw у т'вдир,
Ле һеwьрин щоqәт у фәqир.

Мала сәбәба нә хана хwәдебә.

Мала сәд малхwе бе т'вдирә.

Мала сәе wана чевә,
П'шик начьнеда.

Мала сәр мала йәк хравәйә, йәк ава (авайә).

Мала теда нәбә qал, набә мал.

— Мала тә авабә,
Т'әзә әз бьвьм бәрхәки дәргәла?

Мала тә бьвә зйарәт, әз наемә мала тә.

Мала тә мала Һ'ьмам Ә'ли бә
(йан жь к'әда хwә нәхӧйи, нәдьхwар).

Мала тә сәр пьшта дикә,
Дик бьнда фикә-фикә.

Мала тәда дә'wатә,
һәрге к'ӧлфәта тә башә.

Мала тәда дӧхwә,
Дьчә qәнщйа тә дьдә бьн льнге хwә.

Мала тәйә, шәрм нәкә,
Дәре дизе вәнәкә,
Сәре нен кәр нәкә.

Мала т'фаq хwәде жи же Һ'ьзкьрийә.

Мала т'фаq һәбуна wе зә'фә.

Мала т'фаq Һ'әму щинар же Һ'ьз дькьн.

Мала т'әк джмьне бәлакьн.

Мала т'әкә бе хwәйә.

Мала фланкәсе асахкьрийә.

Мала фланкәсе буйә бӧһер'е к'әра.

Мала фланкәсе буйә щие дина.

Мала фланкәсе жь мьшка жи р'ур'әшә.

Мала фланкәсе зйарәтә.

Мала фланкәсе йәкдәриә.

Мала фланкәсе кәвчие Һ'әрам к'әтиеда.

Мала фланкәсе к'әти,
Һ'әта се щара нәпивә,
Әw щарәке набьр'ә.

Мала фланкәсе ле нае шкенандьне.

Мала фланкәсе мала бәр меванайә (мевананә).

Мала фланкәсе, мала к'ин—бог'зейә.

Мала фланкәсе мала чьлмалхwейә.

Мала фланкәсе маләкә мәзьнә, дәрвәкьрийә,

Һ'әму кәс дькарә ле бьсәкьнә.

Мала фланкәсе маләкә ӧсанә,
К'ӧлфәте щинара ит'бар навә
Нане мьрийа бьвә wьра.

Мала фланкәсе мәзьнә,
Ст'ара wи т'ӧнә.

Мала фланкəсе мина ашəки хравə (хравəйə).

Мала фланкəсе мина сə у гӧре т'əв гредайи,
һəрр'о шəр'е wанə.

Мала фланкəсе мина элəкə бесəри.

Мала фланкəсе ӧса буйə,
Хəлqе теда р'уе хwə кӧр' дькə.

Мала фланкəсе ӧсанə,
Гуза какьл нав малебə,
Мəрьв нахwə.

Мала фланкəсе хана һнгьвə.

Мала фланкəсе шемика wана са те.

Мала хəбатчи:
Т'ер у т'ьжи,
Мала т'əмбəл:
Тə'зи-брчи.

Мала хəзур чьqаси хwəшвə,
Диса ч'ə'ве буке мала бавейə.

Мала Хəтойə,
һньк дькьн,
һньк дьхӧн.

Мала Хӧдее Бшое жарə,
Чьл бзьнə, һ'əйште карə,
Нəн, на,
Ле джмьне ава сарə.

Мала хӧде сəбре ава буйə.

Мала хӧмарбаза т'ӧнə,
Стуе wи сəр к'апеда харə.

Мала храв сəр мала бəла дьбə.

Мала хwə бьр'əви,
Бəхте хwə нар'əви.

Мала хwə дəве мəсиледа дайнə,
Бра лей тə бьвə,
Ле мəк'əвə сəр мала хəзуре хwə.

Мала хwə дьзие дайə сəр һəв.

Мала хwə храв кьр,
Мала мьн жи сəрда дани.

Мала хwəда бə'са qиза п'адьше жи дькьн.

Мала хwəда—на,
Ле мала хəлqеда мəрдə.

Мала хwəда р'адьзе, сəва мьн хəwна дьвинə.

Мала хwəда р'уньштийə
Стəмбол пева те хане.

Мала хwəда р'уньштийə,
Эла бəри һəв дьдə.

Мала хwəр'а херə,
Хəлqер'а к'ерə.

Мала һащейə (дəрəw).

Мала һəq-гор'а мерьвə.

Мала һəргəда,
Шӧхӧле һəргəда
Т'ӧ мəшһ'а надə хwəда.

Мала чьлмалхwе,
Малхwе нəмалə.

Мала чьлмалхwейə.

Мала Шатьрə
Дəр һӧндӧр' четьрə.

Мала шех гӧнде Басиске,
Хӧр данэдə нан, лагана ниске,
Ищар р'аһьштə шəqəкə гиске.

Мала щинер гӧр'а һəвдабьн,
Щинар жи гӧр'а һəвданьн.

Мала щинер т'ербə,
Щинар жи т'ерə.

Мала qизе хзьнәбә,
Мала баве к'әсибе гөндбә,
Диса ч'ә'ве qизе мала бавейә.

Мала qөмбарбаза т'өнә.

Мала wан кьрьнә сәре к'лама.

Мала wан маләкә момьнә.

Мала wана мала бәр меванәнә.

Мала wана һелуна меранә.

Мала weда т'өнә дә'н у грар
Дькә дә'wа фәрза гран.

Мала wи нә р'йа т'ийа ле дьк'әвә,
Нә р'йа брчийа.

Мала wи өсанә, дела мьшка ар нагьрә.

Мала wи өса хравәйә,
Агьр бәрдеи, ду ле дәрнае.

Мала wи т'өнә,
Т'ре стуне мале шин бунә.

Мала wида т'әне дәф у зөр'нә кемә.

Малавайо, тә кьрийә мәсәла брьнще мала Хәйбо.

Малавайо, чьма чаwа бу,
Тә кьрә мәсәла qаза Али аг'а.

Малан мал баркьр,
Т'әрзйан го: „Дәрзийа мә сәре мәр'айә".

Малбәлакьрийа мале көр'е ч'укә.

Малда арван т'өнә, р'әфьке че дькә.

Малда бәрхе хwәдейә,
Дәрва дьвә гөре һар.

Малда бәрхә,
Дәрва—гөр.

Малда гөрә,
Дәрва—бәрх.

Малда дикә,
Дәрва ч'етә.

Малда дикә,
Чоле һесирә.

Малда досте мьн,
Дәрва джмьне мьн.

Малда ә'йнәйә,
Чоле джмьне мәйә.

Малда ә'сланә,
Чоле п'әпукә.

Малда кәр'ә,
Чоле—шер.

Малда мерә,
Чоле п'әп'ук.

Малда тьшт т'өнә,
Шә'ра гәвәз гредайә.

Малда т'өнә арванок,
Наве жьне Диндарок.

Малда т'өнә арванок,
Наве к'әре Динанок.

Малда т'өнә нан у дәw,
Дәрва дьдә мәйдана.

Малда һәфт wәрса нае зәфте,
Дьчә чоле жи дьбә п'ьшик.

Малда шерә,
Дәрва п'ьшик.

Мале аг'е дьчә
Дьле хөлам дешә (дьшәwьтә).

Мале аг'е дьчә,

Пьшта хөлим дешә.

Мале аг'е дьчә
Р'өһе хөлим дьчә.

Мале аѓе дьчә,
Щане хӧлим ч҆ӧр҆әмиш дьвә.

Мале аѓе дьчә,
Щане швин дешә.

Мале бава гаванбьн,
Зейи диса ле һивйа граньн.

Мале бава гаваньн,
Зейи же һивие граньн.

Мале бава зәйнәтьн,
Аве гола шьрбәтьн,
һәрче де у баве wан т҆ӧнәнә,
Мале бавада чьqа бе р҆у—бе
һӧрмәтьн.

Мале баве зәйнәтьн,
Аве канийа шәрбәтьн,
Wәхте де т҆ьнә,
Зәйи бе р҆унә—бе р҆умәтьн.

Мале барки бьди qизе,
Навежә зә҆фә.

Мале бе малхwе мирасәйә (дьчә
бәр миратә).

Мале бехwәйи бу, wе ӧндабә.

Мале бехwәйи к҆и бежи дьхwә.

Мале бе хwәйи
Хайе wи зә҆фә.

Мале бе хwәйи
һәркәс ле дьвә хwәйи.

Мале бәгмәмиши хwәйи нәбә,
Әw мал һәрамә.

Мале бәйт҆мал,
Зә҆ве дәвнәwал,
Мәрийар҆а навьн мал.

Мале бькә нә кӧр҆е башр҆а,
Нә кӧр҆е храбр҆а.

Мале бькә нә кӧр҆е чер҆а,
Нә е храбр҆а.

Мале бь хwәйи-хwәйа хwәрийә,
Мале бехwәйи—гӧра хwәрийә.

Мале дәwләмәнда хание фәqира
щьл дькьн.

Мале дне джмьне хwәйе хwәйә.

Мале дне дне дьминә.

Мале дне, дне дьминә,
Qьрше сале, сале дьминә,
Наве мера дне дьминә.

Мале дне—ә҆йбвәшерә.

Мале дне к҆әда мерайә.

Мале дне мәрийа бәдәw дькә.

Мале дне мәрийа бәнги дькә,
Шур калин зәнги дькә,
Щәһ мәрк҆әва һәр҆и дькә.

Мале дне мәрийа бәнги дькә,
Щәһ к҆әра һәвьри дькә.

Мале дне наве мерайә.

Мале дне р҆әнг дьдә мәрийа,
Эqьл надә мәрийа.

Мале дне стрӧе исанә,
Т҆ӧнәбун к҆отибуна меранә.

Мале дне һәрр҆о наминә,
Ә҆сле че дьминә у дьминә.

Мале дне ч҆ә҆ве кор qәнщ дькә.

Мале дне qр҆ежа дәстайә.

Мале дне ширьнә.

Мале днйае
Днйае дьминә.

Мале днйае кәс ле т҆ер навә.

Мале днйае мәрьв пе дьлизә.

Мале днйае чь шринә?
Дьве—ми у мh́инә.

Мале днйае qр'еща дәстайә.

Мале дьза
Бәрфа п'укә, ава гәрмә.

Мале дькә т'ерә,
Паше дькә херә.

Мале Әмане е тәбә,
Гәрә бәрhәдан бәр hәбә.

Мале Әмане т' öщара мәрйар'а начә гор'е.

Мале ә'зиз,
Щане р'әзил,
Щане р'әзил,
Мале ә'зиз.

Мале зә'ф ә'дуйә.

Мале зә'ф хöйе хwә дьдә кöштьне.

Мале кö ба тинә,
Ба жи дьвә.

Мале кö тә бәрәв кьр, нәхwәр,
Набә qьсмәте тә.

Мале к'е зә'фвә,
hәвале wи wе гәләквьн.

Мале к'е hәйә
Дәстәбраке wи зә'фьн.

Мале малиемәса,
Дьвә хöре т'ари бьлмәса.

Мале малимәса хöре т'алан-нәзана.

Мале мера нинә,
Кәс ньзанә к'и дöхwә,
К'и дьqәтинә.

Мале мерьв т'öнәвә,
h́öрмәта wи т'öнә.

Мале мәзәла,
hәркәс сәр ә'мәла.

Мале нәкә нә кöр'е qәнщр'а,
Нә кöр'е хәрабр'а,
Кöр'е qәнще хö мале чекә,
Кöр'е хәрабе әwи hәйи р'океда бәлакә.

Мале мәрие хwә дьхwә,
Ле дури хwә нахә.

Мале мәрийа дьчә щики,
Имана мәрийа дьчә h́әзар щии.

Мале мәрийа нә щәм мәрийавә,
Мәри нә хwәйе wи малийә.

Мале мәрийа öнда бу,
Р'öhе мәрийа пер'а дьчә.

Мале мәрийа öнда дьвә алики,
Имана мәрийа öнда дьвә h́әзар али.

Мале мәрийа hәбә аг'е элайә,
hәрге т'öнәбә, гаване гöндайә.

Мале мьн hәйә гь мьнр'а бранә,
Мале мьн т'öнә гь мьнр'а мина гöранә.

Мале мьни hәвә сәламе дьдьнә мьн,
Мал т'öнәвә сәламе надьнә мьн.

Мале мьри пашда вәнагәр'ә.

Мале Мьсре Мьсре дәрнае.

Мале незики сука,
h́әсаве бука.

Мале нәмәр'да
Ль мәрда h́әлалә.

Мале нәхöрийа—сәхöрийа.

Мале нәхwәрийа—хöри h́әлáлә.

Мале нәхwәрийа—хwәрийа h́әлалә.

Мале нә һ́әлал
Нә е хwәрьнейә,
К'и бöхә әw жи һәвале wийә.

Мале ощахзада qолайи навьн.

Мале п'адьше дәнгьзә,
К'и нәхwә донг'öзә.

Мале техьмә һекәке,
Һеке кәвьрхьм.

Мале тә кö п'ьр'ә—qәнщие бькә.

Мале, тö бьви һ́әзар мали.

Мале, тö бьви һ́әфт мала.

Мале т'әслими гöр кьрьнә.

Мале т'öнә ләпә жә'жи,
Кöр' дьгәр'ә т'уллә—тә'жи.

Мале фланкәсе буйә драве һур.

Мале фланкәсе п'әрә—п'әрәйи буйә.

Мале фланкәсе сәре wи зедәйә.

Мале фланкәсе т'әмам сәва qәзйа дьчә.

Мале фланкәсе һәйә, ле навә бьхwә.

Мале фроти һәвә,
Бьк'ьр'чи бәр һәв р'адьбьн.

Мале хайи нәчә,
Әw мал һ́әрамьн.

Мале хал у хуч'а,
Баркьн, баре кучька.

Мале хәзур зә'ва дьхöн.

Мале хәлqе нәхwә,
We бьвә газ гәwрийа тә к'әвә.

Мале хwә бьдә,
Сәре хwә нәшкен.

Мале хwә бьдьм,
Сәрда жи сәре хwә бьшкеньм?

Мале хwә пе нәдайә,
Дьле wи сәр нашәwьтә.

Мале хwә т'әслими гöракә,
Ле т'әслими храва нәкә.

Мале хwәсти нагьһә һәсти.

Мале һорһора
Хöре Чöхсора.

Мале һ́әлал бьбә муе сәрийа, наqәтә,
Мале һ́әрам бьбә к'еран, дьшке

Мале һ́әлал дьбә му, наqәтә,
Мале һ́әрам дьбә wәрьс, дьqәтә.

Мале һ́әлал әwә, хwәйи бьхwә.

Мале һ́әлал зу те дитьне.

Мале һ́әлал дәве гöра начә.

Мале һ́әлал öнда набә (навә).

Мале һ́әлал һ́әрам навә.

Мале һ́әрам навә хöре мәрийа.

Мале һ́әрам, һ́әрам дьгәр'ә.

Мале һ́әрам һ́әрамие (һ́әрамиева) дьчә.

Мале һ́әрами бе,
Һ́әрами жи we һәр'ә.

Мале һ́әрамие бу,
Сәр һ́әрамие жи чу.

Мале һ́әрамийа, һ́әрамйа жи дьчә.

Мале щә'р'ьза, щә'р'ьзи жи дьчә.

Мале qарибьлмәса хöре т'арибьлмәса.

Мале qәлпа дьбә хöре сә у куч'ка.

Мале qəлмəса—
Пара qӧтӧмəса.

Мале qəлп нəдə щинара.

Мале wəшанди
Хəлке хьрмьшанди.

Маледа га, гамеш шəржевə,
Пара qиз буке же т'ӧнə.

Маледа йəк малхwейə.
Хwə сəд малхwе т'ӧнə?

Маледа т'ӧнə арванок
Наве жьне—Жьнанок.

Малер'а тə дəстхьст нан у лбас, нив аг'аи.

Малə ванə,
Пəзи бəрданə.

Малə гранə,
Соськə wəh'идə.

Малə зькан,
Зькə—гор'ан.

Малə мьртьвийə,
Смелə—субашийə.

Малə мьшканə—р'утə.

Малə сарə, агьр бьрийə
Пале Гридаг'е ведьхə.

Малə hелəка,
Пəзи к'елəка.

Малəк ава четьрə жь сəд хəрабан.

Малəк (малəкə) кӧр'а,
Малəк (малəкə) qиза.

Малəк кӧр'а,
Йəк жи qиза.

Малəке дьфроши йəки хер бьдə, wəки ч'ə'ве тə ду нəминə.

Малəке хравки,
Ньќари малəке шенки.

Малəкеда дӧ hewи бьн,
Əw мале бегезикьрьн бьминə.

Малəкеда жи дӧ бра шəр' дькьн.

Малəкə ава се гӧнде хравə зедəтьрə.

Малəкə бе дəри, бе бащийə.

Малəкə бе п'əргалə.

Малəкə бь т'фаq,
Элəкə бет'фаq четьрə.

Малəкə меван ле həдьри,
Ч'ə'вəки нəгьрə, йəки нəгри,
Мина малəкə мьри же бьри.

Малəкə мəрьв ав ле хwəр,
Гəрəке нане we мале п'епəс нəки.

Малəкə мирани,
Хравкьр пе зькəки зозани.

Малəкə т'фаqбə, сонд пе ньќарə,
Гӧндəки т'фаqбə, эл пе ньќарə.

Малəкə т'фаq бəранбəри элəкейə,
Элəкə т'фаq бəранбəри дəwлəтəкейə.

Малəкə т'фаq гӧндəк пе ньќарə.

Малəкə хwəш qонахə,
Диса дəwсе зу т'жи дьвə.

Малəкə щинара кӧр'е щhебуйи четьрə.

Малəки ӧса бьк'ьр'ə
Диса фротана wи həвə.

Мали спи бо р'ожа р'əш.

Мали həлəка,
Пəзи бəлəка,
(нə щинарə—тьшта же бьхwəзə).

Мали чьләкә,
Ка—кадина зә'ф дайнә.

Малкьр—жьнә.

Малмьртьвә, смелбошә.

Мало—хуч у хало,
Бемали—бехуч у хало.

Малп'ьр'о,
Бина Һ'ьрч'е гöһкöр'о,
Хәбәра тә чьма бина хәлqе лал у дöр'ә?

Малп'ьр'о дьзьр'ә мина к'әри,
Хәлq дьве—ә'фәри.

Малхwе кöтә-кöтә,
Кәвание ньч'ә-ньч'ә,
Хwәрьн сәр дьле һәрдöйа жи буйә кöч'ә.

Малхwе кöт-кöто,
Коне длоп,
Кәванийа беwәйслуф,
Мина һәвврн.

Малхwе мале готә бука хwә, го:
— Т'асе дәве щер'хә,
Чу т'ас леда щер' шкенанд,
Го: — Мала баве тә нә авабә, хö
Мьн нәго, щер'ке мьн бьшкенә, мьн го, аве бинә.

Малхе мале Эло бә,
Хwарьна к'öлфәт wе шорчьлобә.

Малхwе мале кöр'ә.

Малхwе мале малхwети да кöр'ан,
Гискан бьр'ин кавьр' манә.

Малхwе мале нә малданә,
Ле һәма мал щие хwәданә.

Малхwе мале стуна малейә.

Малхwе мале т'öнәвә—
Малә мьрийә.

Малхwе мале хöламе мала хwәйә.

Малхwе мә Оме,
Хwәли сәре к'оме.

Малхwе мә Хлобә,
Һ'але мәе ч'лобә.

Малхwе мр'узи
Ә'мьре п'уч'ә.

Малхwе мьн Слобә,
Хöре мьне ч'лобә.

Малхwе һатә дәрда,
Бук р'анәбу бәрда,
Әwе йәке да сәр Һ'әму кöл у дәрда.

Малһазьри һәйә бона меванә (һекр'ун).

Малһьндько,
Шере чаргöрч'ько,
Хәбәра тә чьма хәлqе кöл у нько?

Малһьндько,
Шерәки чаргöрч'ько,
Хәвәра тә хәлqе к'ин у р'ьк'о.

Мальк чунә (т'öнә) нан у жә'жи,
Кöр' дьгәр'ә т'улә—тә'жи.

Малька мьнә,
Ть.ка мьнә.

Малька мьнә,
Һолька мьнә.

Маме гöр'и—
Дьзи кьри—
Һәwар бьри.

Мамәр'әше Гърькпенща—т'әрпин шәшә.

Мана нәдани
Арде щәһинә.

Манәтәки тмайи дькә,
Сәд манет зйане дьк'әвә.

Мар жь пинге нəхwəш бу,
Дəре qöла wидə hешин дьбу.

Мар нə щийə, нə wарə.

Маргəсти жь хьшена wəрис дьтьрсə.

Маси дь бəhреда мəзьн дьбит.

Маси жь сəре хwə гəни дьбə.

Масие мəзьн дь щое бьч'укда зу тетə кöштьн.

Масте бəр санə.

Масте мийан,
Тое манган,
Р'уне ч'елəкан—йəкьн.

Масте паиза бьдьн ə'зиза,
Шире баhара бьдьн нəйара.

Мастəwə шир те чекьрьне.

Мастəwə шорбе четьрə.

Маhр ль п'ахьла хwə
Тə гəрм нəкьра—
Ль тə нəдьда.

Мач'а щоте хwə бьдə дəсте мəрьве хwə,
Мəдə дəсте нəйаре хwə.

Мач'əк йаре мəлhəма дəрдə.

Машə həйə, дəсте хwə нəкə нав эгьр.

Мдире р'утə тə'зи,
Р'адьзе сəр п'осте бəрази.

Меван ашьqə,
Wəхта мал дəрк'əт,
We qəйдə-qəйдə лехə,
Чь дитийə we we бежə.

Меван бəнгзе кəвание дьнhер'ə.

Меван бəнгзе малхwe дьнhер'ə—нан дьхwə.

Меван бəрхе малейə.

Меван готи меванбə,
Нə qəлпе санвə.

Меван дəсте хwə нəда, дəв-лвин.

Меван дьhат дьhəдьри,
Лазьмə р'аби кəвəзане дестда бьгьри,
Нə кь ч'ə'вəки вəки, йəки бьгьри.

Меван жь меван нəхwəшə,
Хwəдие мале жь həрдьwа нəхwəшə.

Меван кö hат həдьри, (т'əдьри),
Wəщьбə бəр р'аби шьп'йа, wəк'азе дəста бьгьри
Нəк ч'ə'вəки вəки, йəки бьгьри
Мина мьрие мале мьри.

Меван (кь həйə) əзраhилə.

Меван меване хwəдейə (хöдейə, хöденə).

Меван меван нəхwəшə,
Хwəйе мале həрщийа нəхwəшə.

Меван нане мəрийа р'əнге—сурте мəрйар'а дьхwə.

Меван пе баране наенə мала мəрийа.

Меван р'ьсqе хwə дьхwə.

Меван сйари те—сəре həспа wи дьгрьн,
Пəйа те wəк'азе дəсте wи дьгрьн.

Меван тенə мале,
Бəр бь мала щинара вəр'е дькə.

Меван hат дəрда,
Хwəйа мале чьqаси əмəкхравбу,
Р'анəбу бəрда.

Меван һат дәрда,
Wәщьвә р'ави бәрда,
Нә кь минани мәрики шәр'әк бе сәрда.

Меван һат мала мерьв,
Бе нан дәрк'әт,
Әw малә хравәйә.

Меван һатә дәрда,
Гәрә р'аби бәрда.

Меван һатә дәрда,
Wәщьбә, р'ави бәрда
Нә wәщьбә, р'уни сәрда.

Меван һатә мал,
Әw хwәйе малейә.

Меван һатә малда
Свкайи—малһазьри.

Меван һатә мале,
Кәванйа мале дьләрьзә.

Меван һатә маләке,
Хwәйе мале готә жьна хwә, гӧ:
— Р'авә брьнщ чекә,
Жьне го: — Малхрав, р'ун т'ӧнә,
Әзе чаwа брьнщ чекьм,
Т'ӧ бь ләфа брьнщ те чекьрьне?

Меван һәйә гӧрә, бәрхә, зӧр'нәйә.

Меван һәйә бәрхейә,
Меван һәйә тораqейә.

Меван һәйә жер'а халиче датини,
Меван жи һәйә qә нә лаиqи щьла к'әрейә.

Меван һәйә—мәри пәй дьгри сәва һ'әлалйа wи,
Меван һәйә—мәри пәй дьгьри сәва һ'әрамийа wи.

Меван һәнә сӧлт'аньн,
Меван һәнә—бер'умәт.

Меван һ'әсаве пәза qӧрбанейә,
Хwәйе мале бьхwәзә, wе шәржекә жи.

Меван—щие мевана тәнг дькә.

Меване аг'леве мәрийа дькӧжә.

Меване бе ә'йам (бе һ'әйам) к'исе хwә дьхwә.

Меване беwәхт к'исе (к'иси) хwә дьхwә.

Меване бе wә'дә бе, wе брчи р'азе.

Меване газинәкьри,
Щие гезинәкьри.

Меване дәрәнг—бе ширә.

Меване дәрәwин
Щарәке дьхwә фравине.

— Меване мә т'ийә йане хәwа wи те?
Дьве: — Әз сәр кание т'ер р'азамә.

Меване мьн тен,
Саw тә дьгьрә.

Меване пашин бәри меване бәрин дьдә.

Меване р'ожәке дәлалийә.

Меване сәйда
Мәһрумьн жь һәрдӧ ида.

Меване тьшта тинә, р'увәкьрийә.

Меване т'әглифкьри—һ'ӧрмәта wи зедәйә.

Меване хwә хwә һати, һ'ӧрмәта wи кемә.

Меване ч'ә'ва дьнһер'ә,
Әw меван брчийә.

Мевандари—на,
Ле һәвалти тьштәки башqәйә.

Меванен дәрәwин
Щарәке нан дьхwьн.

Меванти Насрдинда майә.

Меванти сәва qәдре исенә,

Мевин дьнḣер'ьн,
Һ'ӧрмәте жер'а дькьн.

Межина мә межинә,
Мә Ḣәwщe аве нинә,
К'и Ḣәwщe авейә,
Xwәр'а аве дәринә.

Мезина мәрийа мәри xwә нькарә
бьк'ьшинә,
Хәлq дьк'ьшинә.

Мейwәщате даре бьхwә,
Ле даре нәшкенә.

Мек'ӧте гран фланкәс ле дьхә.

Мел р'умәти мьн нәкә.

Мер авә, дьк'ьшә,

Жьн голә, гәрә пешийа аве
бьгьрә.

Мер авә, жьн qумә, wәки дәсте xwә
да бәр мал—храв навә.

Мер алчах дькә жьнә,
Мер бльнд дькә жьнә.

Мер бе к'ер?

Мер бехwәйи дьбә жар дьбә (дьвә),
Жьн бехwәйи дьбә һар дьбә.

Мер бехwәйи жар дьбьн,
Жьн бехwәйи һар дьбьн.

Мер беḢәсав мер навә,
Зер' беḢәсав һур навә.

Мер беḢәсьн набә.

Мербә, р'оке ль днебә.

Мер бәранбәри мерә,
Ле бь фән у фела һәв зедәнә.

Мер бәр дьле жьна xwә wәкә
ч'йакийә.

Мер бра нәвә е дәм-дәма,
Бра бьвә һәр дәма.

Мер бьмьрә, наве бьминә,
Га бьмьрә, ч'әрме бьминә.

Мер бь наве xwә,
Тәйр бь р'әфе xwә,
Шер бь ләпе xwә,
Бруск бь зәрга xwә.

Мер бь пьрса,
К'әр бь һәвсара.

Мер бь тә'на тенә кӧштьне.

Мер бь фәна жь һәв зедәнә.

Мер бьхәвьтә, нәхәвьтә, wәхта жьн
дәсте xwә нәдә бәр, we п'уч'вә.

Мер бь qрара,
һәсп бь һәвсара.

Мер го: — Әз,
Жьне го: — Әз
һәвдӧ фә'мнәкьрьн.

Мер гӧла маланә.

Мер гӧндада т'ӧнәнә, дик дьвежә:
— Әз Ә'вдьлр'әḢманьм.

Мер готә жьне:
— К'аг'әзек һатә р'у дне,
Ӧса һурә, нае xwәндьне.

Мер готи xwәйе глие xwәбә.

Мер готи wәкә наве xwәвә.

Мер дәлавә,
Жьн чьр'авә.

Мер дәрк'атьнә мәйдане—шер у
мер wе жь һәв к'ьвш бьвьн.

Мер дәрпәке мерхас навә.

Мер дәст дьк'әвә,
Бра дәст нак'әвә.

Мер дәст дьк'әвә, ле бра дәст
нак'әвә.

Мер дәст мәрьва нак'әвьн.

Мер диwаре дәврайә (дәрә),
Жьн диwаре һöндöр'ә (һöндöр').

Мер днеда чь бьхwәзә, wи жи wе
бькә.

Мер дьвем сәр готьна хwә бьсәкьнә.

Мер дьле буке нибә, wийа нас накә.

Мер дьмьрә
Жьн сәрбьр'и дьбә.

Мер дьмьрә
Жьн һар дьвә,
Жьн дьмьрә,
Мер жар дьвә.

Мер дьмьрә, жьн ч'ә'ве хwә сәр
шине дьгәр'инә.

Мер дьмьрә, нав дьминә,
Га дьмьрә, ч'әрм дьминә,
П'әрә дьчә, к'ис дьминә.

Мер дьмьрә, нав дьминә,
Шер дьмьрә, ч'әрм дьминә,
Днйаеда һәр мерани дьминә.

Мер дьчә, зәман дьминә.

Мер дьчә, нав дьминә,
Бәрф дьчә, ч'йа дьминә.

Мер әw мерә,
(Кö) щар р'увийә,
Щар—мерә.

Мер әw мерә, пьшт һәвала шаш
нәбә.

Мер әwә, мәтьһ'е мера бьдә.

Мер әwә—паше бьк'әнә, нә пешда.

Мер әwә, хравар'а хравбә,
qәнщар'а—qәнщ.

Мер әwә, шöхöла чекә,
Хравие һәркәс дькарә бькә.

Мер әwә, шöхöла шкәсти чекә.

Мер жи һәйә (һәнә),
Меркок жи һәйә (һәнә).

Мер жи һәйә,
Меркок жи һәйә,
Жьн жи һәйә,
Жьнкок жи һәйә.

Мер жи һ'әму нә йәкьн,
Жьн жи һ'әму нә йәкьн.

Мер жь мера че дьвә.

Мер жь тә'на тенә кöштьне.

Мер жь фела һәв зедәтьрьн.

Мер, жьна кьрә шәр',
Е беаqьл жи баwәркьр.

Мер жьна хwә дькә Хатун,
Мер жьна хwә дькә дарqун.

Мер жьна хwә зьд бу, го:
—һәвир дьки q.на хwә дьһ'әжини.

Мер жьнада бьк'әвьн, жьн ч'ә'ве хwә
дьqәлешьн.

Мер йа мере чейә,
Хö нә йа мере к'отийә?

Мер карә дәрба бавежә мера,
Нькарә дәрба бавежә ч'йа.

Мер ль бьне чаруха хwә дьһәйре,
ле qәләне жьна хwә нә һәйри.

Мер мала дәрдьк'әвьн, жьн дикар'а дьвен:
— Ә'вдьлр'әh'ман.

Мер мала дәрдьк'әвьн, наве дика датиньн—Ордихан.

Мер мала хwәда р'анаhелә дöжмьне хwә.

Мер малхwе малейә,
Жьн кәванйа мале.

Мер мера бәләнгаз дькә,
Жьн жи мера.

Мер мера нас дькә,
Qуш п'алане к'әра р'аст дькә.

Мер мера р'адькә,
Нәмер щамера öнда дькә.

Мер меранийа мера бир накә.

Мер нә нанәки нандар дьбә,
Нә дәрпәке мердар дьбә.

Мер нә нанәки нандар дьвә,
Нә дәрпәки мерхас дьвә.

Мер пәй нане хwә нак'әвә,
Пәй наве хwә дьк'әвә.

Мер п'әра наен наскьрьне,
Ә'сла тенә наскьрьне.

Мер р'адькә жьнә,
Мер дадькә—жьнә,

Мер р'оже ог'рме гранр'аньн.

Мер р'уйа шәрмә,
К'öлфәт жи гöлйа шәрмә.

Мер сәндуqа дәвгьртийә.

Мер сәр мерар'а hәнә.

Мер сәр мерар'анә h'әта п'әр'е ә'змана.

Мер—сәрийә,
Жьн—стöйә.

Мер тенә кöштьне, р'йа нәмәрда фрә дьвә.

Мер тә'на дьмьрә,
Га сәрбара дьмьрә.

Мер тинә, жьн мина голе пешие дьгьрә.

Мер тьрсйа к'әт пьш кәwаре,
Жьна че дәст синге хwә хьст, чу hәwаре.

Мер т'әв йәкьн,
Т'әне мер фела жь hәв зедәнә.

Мер у жьн ә'йба hәв заньн.

Мер у жьн дьл h'нав бәр hәв шкенандьнә.

Мер у жьн красәкинә.

Мер у жьн hәвр'а р'ьк,
Храб дьбә әw мальк.

Мер хәбәра тенә кöштьне.

Мер хwә чь гьрт, дькарә бькә.

Мер hащәта hәваньн.

Мер hәйә бәранбәри мерәкийә,
Мер hәйә бәранбәри сәд мерийә,
Мер hәйә бәранбәри h'әзар мерийә.

Мер hәйә к'öлма хwәда шерә,
Мер hәйә аqьле хwәда шерә.

Мер hәйә мере hәрдәма,
Мер жи hәйә дәм-дәма.

Мер hәйә мерә,
Мер hәйә бекерә.

Мер hәйә мерә,
Мер hәйә к'әре нерә.

Мер һәйә мерә,
Мер һәйә хwәлийа бьне эрә.

Мер һәйә мерә,
Мер һәйә щамерә,
Мер жи һәйә wәкә к'әре нерә.

Мер һәйә,
Меркок жи һәйә,
Жьн жи һәйә,
Жьнкок жи һәйә.

Мер һәйә растийә,
Мер һәйә дәрәwчийә.

Мер һәйә р'ожәке те кöштьне,
Мер жи һәйә һәрр'о-һәрр'о те кöштьне.

Мер һәйә селафә,
Жьн һәйә дәлавә, бәр дьгьрә.

Мер һәйә сәрансәр,
Мер һәйә бәранбәр,
Мер һәйә хwәлисәр.

Мер һәйә сәре wи кәлайә.

Мер һәйә щарьна дьбә р'уви, щарьна шер.

Мер һ́әйфа хwә ль ә'рде наһелә.

Мер һәнә дьдьнә бәр хәнщәра,
Хәбәрәке накьн дö хәбәра.

Мер һәнә кö wәкә пирәка навьн.

Мер һәнә п'ап'ах серинә дьве: „Әм һ́әщинә"
Жьн һәнә лач'ьк серинә, дьве: „Әм бащинә".

Мер һәнә сәре сәд меранә.

Мер һәнә фәна заньн,
Мер һәнә фәньке фәна жи заньн.

Мер һәнә хәмла меранә,
Жьн һәнә хәмла жьнанә.

Мер һәнә шәрма хwә, хwә давежьнә нава агьр.

Мер һәрр'о нак'әвьнә т'ур'а мера.

Мер һ́әсабе мера дьзанә.

Мер һ́әсаве мера занә.

Мер һ́әсаве мера һәйә.

Мер һ́әсаве хwә,
Жьн һ́әсаве хwә.

Мер чока бьгöһезә,
We щие мера вәкә.

Мер ч'әмә—дьк'ьшә тинә,
Жьн голә—пешие дьгьрә.

Мер qәдре бәхте хwә дьхöн.

Мер qәдре мера дьзанә,
Нәмәрд qәдре мера чь занә?

Мер—qрара,
һәсп—бәхтйара.

Мер qраре хwә те бәнде,
һәсп бь һәвсаре хwә.

Мер wәки дәрва бинә,
Жьне т'опкә.

Мер wәки корвә жи,
Һ́әфт т'ийа һежанә.

Мер wәки т'ука хwә р'о дькә, гәрәке нәалесә.

Мера бькöжьн, сәр гоште пәзәке ль һәв тен.

Мера же һатьн.

Мера (жь) дитьне баwәрә.

Мера к'отибун һлдайә,
К'әсиббун һлнәдайә.

Мера мер дькöшт (дькöштьн)
Жьна Һ́ур у р́уви дьшушт
(дьшуштьн).

Мера мер дькöштьн
Щьбо ур дьшуштьн.

Мера мере бәропаш,
СьнҺ́әта сьмт́әр́аш,
Мьлќа—аш.

Мера хwә авитьн кәwара,
Жьн шандьн һәwара.

Мера хwә чь дани,
We әwe жи бькә. әw соз т́öнә.

Мера хwәр́а готийә,
Жьна хwәр́а готийә.

Мера ч́ә́ва баwәрә.

Мера ч́ә́ва—дитьне баwәрә.

Мера шуре хwә р́аст гьредайә.

Мерада һәйә мере бәропаш.

Мерани бе занин,
Занин бе мерани нивчәйә.

Мерани бьр́ийә п́ьр́ани.

Мерани дәнгәки дькә гази, ле нан—
дö дәнга.

Мерани дәрќәт дне,
Чь жьн, чь мер.

Мерани ль сәр гава зедәйә.

Мерани нә жь qәwата исанә,
Сәр Һ́öсьне меранә.

Мерани нә мер кöштьнә,
Меранийа мәзьн нандайнә.

Мерани р́әwша днйаейә.

Мерни т́öщара öнда навә.

Мерани хәмла мерайә.

Меранийа мера öнда навә.

Мере баш жьна wи хöртә.

Мере баш кери т́әмамийа гöндәки
те.

Мере баш т́ьме нав хәбәрадайә.

Мере баш хwәде зöр́әте пәй нахә.

Мере бе джмьн нә мерә.

Мере бе дьл,
Баѓе бе гöл,
Красе бе мьл,
Гае бе щьл, йәкьн.

Мере бльнд шанбазә, wәки һәqмаq
нәвә.

Мере бекер р́астадавә жи, we
бьwәстә.

Мере бе ќöлфәт бехwәйә.

Мере бефә́м т́ре бһе ќәра wи
Һ́әзар манетә.

Мере бе qәбил, мина тәйре бебаск.

Мере бь дö жьна—дәргәванә.

Мере вьр́әк,
Жьна ть.әк,
һәрдö жи йәк.

Мере гьр жь ќöлфәта гьрә.

Мере двьни зардости дьлджмьнә,
хwәде го:
„һәр́ә, тö нә мләте мьни".

Мере дәрбдар дәрба хwә
наһевшинә.

Мере дәрәwин п́айчийә.

Мере дәрәwин щарәке фравине
дьхwә.

Мере дö жьна дöр́уйә.

Мере дреж бе һәwальн,
Жьне кьнә фелдарьн.

Мере дьзи кьр ог'рсьзийә.

Мере ә'шир qәнщи жи пе дьвә,
Храви жи пе дьвә.

Мере жь кӧштьна хwә нәтьрсә,
кӧштьн щәм wи нә ә'щевә.

Мере кери мәрийа бе,
Тә'рие шәведәбә жи, we кери
мәрийа бе.

Мере кӧ qара к'ӧлфәте бьдә сәре
мер нә т'ӧ тьштә.

Мере кӧрманщ т'әсиаба хwәда
мьрийә.

Мере кӧткӧтойи кӧлор жьньрийә.

Мере к'асе мәрийа р'адькә р'әqасе,
Давежә щики һасе.

Мере к'ӧбар
Жь т'әхтә зу те хар.

Мере к'осә бе ог'рә.

Мере к'оти гава дьк'әвә тәнгае,
ч'ә'ве жьна хwә дьнһер'ә.

Мере к'оти дӧ щара шер' дьхwәзә.

Мере к'оти дьк'әвә сәр мере че—
р'анавә.

Мере к'оти, жьна че к'әтьнә дәсте
һәв, дәв драна һәв хлаз навьн.

Мере к'оти жьне хwә бәрдьдьн.

Мере к'оти мәрийа щзарәт дькӧжә.

Мере к'оти нькарә нан бьдә.

Мере к'оти п'урта мале.

Мере к'оти тӧ чьqа давежи, сәр
ләпа дьк'әвә.

Мере к'оти хwә дьдә бәр сйа мере
че, дьве:
„Сйа мьнә".

Мере мер бавежи дәве шера жи,
хәма wи нинә.

Мере мер бәхте wи һәйә.

Мере мер гәм у дзгина һәспе
т'ьме дестданә.

Мере мер дәрпа шура натьрсә.

Мере мер дәрпәк мера хьст—к'әт,
Дәрпа дӧда ленахә.

Мере мер дькарә мере к'оти бәрдә,
Мере к'оти дькарә мере мер
бәрнәдә.

Мере мер мәрийа бькӧжә,
Щнйазе мәрийа храв накә.

Мере мер мәрийа бькӧжә,
We вәшерә жи.

Мере мер ог'ьрме гранда те
хӧйакьрьн.

Мере мер сәр пьште давежи, хwә
ӧнда накә.

Мере мер сәре wи, глие wи йәкә.

Мере мер хwә навежә пьшт р'уви.

Мере мер һ'әwщи нәмәрда нәвә.

Мере мер шәв жи һәр'ә щийа—
йәкә,
Р'ож һәр'ә—йәкә.

Мере мер шуре хwә данаwәшинә
жьна.

Мере мервә, ч'йае бльнд мала
меранә.

Мере мерр'а пәйк'әти зә'фьн.

Мере мерхас бәр джмьн сәре xwә бәржер накә.

Мере мерхас бәре xwә шур нагӧhезә.

Мере мерхас бьн лЋефеда намьрә.

Мере мерхас напьрсә—ч̉йа бльндә, йане ньмзә.

Мере мерхас р̉әва wи т̉ӧнә.

Мере мерхас т̉ьме дәсте мере к̉оти дьчә.

Мере мерхас чаргӧрч̉ькә.

Мере мерхас щарәке шер̉ дьхwәзә.

Мере мерхас щарәке дьмьрә.

Мере мәзьн сәбра wи гәләкә.

Мере мәзьн пьшта wи сьст дьвә, мина зар̉а.

Мере мәллә гамеше р̉әшә,
Ә̉йната xwә кьрә к̉е,
Т̉ӧщара вәнак̉ьшә.

Мере мәрд п̉әрда ч̉ә̉ве wи т̉ӧнә.

Мере мьн мерәки ӧсанә,
Т̉әпьке бьди дест, кари нан же бьстини.

Мере нав дьмьрә,
Наве wи дне дьминә.

Мере нәйи xwәй джмьнвә, xwәлисәрә.

Мере нәмәрдр̉а мәрьв ньнкарә гуза hәв п̉арәвәкә.

Мере пәй глие хӧ нәчуйи,
Мина нане селейи дӧр̉уйә.

Мере р̉аст шӧхӧла ч̉әп Ћьз накә.

Мере сйар буне hинбу,
Пәйа наминә.

Мере тьрсонәк xwәлийа гӧндане.

Мере т̉әне р̉ода чуйә,
Пәза т̉әне гӧра xwәрийә.

Мере т̉әне шәве бьгәр̉ә дне,
Мере мала xwә баркә hәр̉ә щәм мала баве жьне,
Һәрдӧ жи фәна мьрьне.

Мере хирәт брчи наминә.

Мере храв хәйсәте xwә нагӧhезә.

Мере xwә ӧса кьр, кьр шьма.

Мере xwәлисәр жьнә ә̉слане.

Мере Ћәйфа бьгәр̉ьн,
Мәщала xwә нанер̉ьн.

Мере Ћәйфа hлдьн
Дәнге xwә дне нахьн.

Мере че бра hәрр̉о дне бә,
Мере бе кер бра qьсмәте мьрьнебә.

Мере че бьн бәр̉еда намьрә.

Мере че—дәзмала дәсте жьна нәче.

Мере че дәрда зу дәрман дькьн.

Мере че дәрпәке те кӧштьне,
Мере к̉оти дӧ дәрпа те кӧштьне.

Мере че кәләме ч̉ә̉ве нәйарайә.

Мере че кәвьра навежьне.

Мере че к̉ера хасә—натәwә.

Мере че—к̉ӧлфәта wи сәргәла дне.

Мере че ль пьште храв насәкьнә.

Мере че нав хәбәра че.

Мере че нәк'əвә сәр мьле мере
к'оти,
Мере к'оти бьнда р'анавә.

Мере че—сәргер'ә,
Мере к'оти—бьнгер'ә.

Мере че—сәре че.

Мере че т'ер' у т'урада нае
вәшартьне.

Мере че һәвал хwә ле дьгьрьн.

Мере че һәвале хwә бльнд дькә.

Мере че һәвале хwә тәнгасиеда
наһелә.

Мере че Һәсьн сари бадьдә.

Мере че шуре хwә р'аст гредьдә.

Мере че шуре хwә хлаз дькә,
Мере к'оти шуре wи хлаз накә.

Мере че qәдре мера занә.

Мере ч'ә'в ль дәр
Жьна хwәли сәр.

Мере щамер нәк'әвә т'ор'а нәмәрда.

Мере щамер Һәфса хwә йа храв
дькә.

Мере щомәрд нандарә жи.

Мере эзди баwәрийа wи сондейә.

Мере эзди мина п'әдәсqәйә, ләк'ә
ле нак'әвә.

Мере эзди мина гарьс бәланә.

Мере эзди смела те наскьрьне.

Мере эзди щаwе спийә.

Мере qав жьнә хwәлисәр,
Жьна qав—мерә хwәлисәр.

Мере qанщ—бе мере qәнщ нәвә.

Мере qәнщ qәнщи пе дьвә,
Храви жи пе дьвә.

Мере qочах щот—щобаре хwә зу
дькә.

Мере wәс-wәсо т'ö qула хwәш нае.

Мерәк һәйә сәр бь сәр,
Мерәк һәйә гöлә сәр,
Мерәк һәйә хwәли сәр.

Мерәк һәйә сәрансәр,
Мерәк һәйә бәранбәр.

Мерәки к'оти наве qәбиләке храв
дькә.

Мерәки мерхаси,
Бь щмаә'те сәрфьнйази.

Мери к'öме хwә сәре хwәда хwәйкә.

Мери хербә, мьришо хwәхwә те.

Меркьрьн жи һәйә,
Мермьрьн жи һәйә.

Меро, мьн тәр'а дәрпе бьр'и,
Лач'ькәк жи мьнр'а бәр дәрк'әт.

Меровен кор шәрм накьн.

Мерхас к'öбар бу,
Дәwса зар'әке дькарә бе кöштьне.

Мерхас щарәке дьмьрә,
Тьрсонәк һәрр'о-һәрр'о дьмьрә.

Мерхаси дәһә,
Йәк зорә, нәһ жи фәнд.

Мерхаси р'әwша меранә.

Мерьк к'ер ани, жьне го „мәqәсә",
Һәта авитнә аве хәньqандьнә диса
го „мәqәсә".

Мерьк нә дәсте хwә дере дькә, нә мзгәфте.

Мерьк сәрийа заһа—заһа кӧр' дькә.

Мерьк чу соранга бәрана, К̔ата чу һат, дәрмале шмьти сәр п'ьздана (п'ьзданга).

Мерьки мерә,
Гӧрщьке wи поланә.

Мерькр'а һӧрме к'әтийә, боч'ьк һәвраз.

Меш дьк'әвә дәве вәкьри.

Меш дьфьр'ә, ле сәр qлере жи датинә.

Меш ль һнгьв дьщьвьн.

Меш нә т'ӧйә, (ле) мә'дә занә.

Меш нә т'ӧйә, (ле) мә'дә наче.

Меш нә т'уйә, wәке мә'дә һәр'е.

Меш нә тьштә мә'де мерьв ле т'әwар те.

Меш нә тьштә, бизе мерьв же дьчә,

Меш нә тьштә, тӧ мә'дә бьпьрсә.

Меш нә тьштәкә, ле мә'де мәрийа ль һәв дьхә.

Меш нә тьштәкә, мерьв мӧкӧр' те.

Меш нә тьштәкә, К̔әму тьшти дьК̔әр'ьминә.

Меш сәр сурәте фланкәсер'а дәрбаз навьн.

Меш сурта к'әвә, wе бьвә бистпенщ п'ьртийа.

Меш хаха нә тьштәкә, wәхта дьк'әвә ситьла деw, К̔әрам дькә.

Меш хwә тьштәк нинә, дьк'әвә ә'лба шир дьК̔әр'ьминә.

Меш хwә щие р'енщ дьгьрьн.

Меш чийә, qәрәфате wе чьвә?

Меша гу ль гу вәдьньжә.

Мешан нә дь жь хwә дьр'әвитәт, нә жь һәвалан.

Меше дьмежә.

Меше дьмьжә,
Паше давежә.

Меше сәр авер'а бандзда, го:
— К̔әфт р'ьтьл бәз нав дьле мьн К̔әлйа.
Го: — Тӧ чии, к'аша тә чийә, wәки К̔әфт р'ьтьл бәз нав дьле тә К̔әлйа?
Го: — Qаси мьн, йаше мьн, т'әрәзийа мьн.

Мешер'а готьн—гуе тә дәрманә,
Меш фьр'и ә'змана.

Мешә бе р'е навә.

Мешә бе р'уви навә.

Мешә бе тәрәwьл навә.

Мешә бе чәqәл навә.

Мешә бе чрпи навә.

Мешә бе wawик набьн.

Мешә к'урә, р'е жи дурә...

Мешәкә мьн wи тә'ти вәнийә, ньзам сахә йан мьрийә?

Мешок чьqа даwәшини, аре ле бьбарә.

Мешоке вала шьп'йа насәкьнә.

Меwе тә'л п'ара мьн к'әт,
Мьн хwәр, мьн ширьнә.

Mewə nə darə,
Qiz nə warə,
Pьŕṕьzel nə baḣarə.

Mə awqa gotijə, gönə ƶь təndure ƶi dərḱətijə, ƶь çarbəre ƶi dərḱətijə.

Мә бәр һәвда хун р'етийә.

Мә бу хәwна Qази.

Мә бьвинә
Гöне хwә хwә бинә.

Мә бь тә,
Тә бь мә,
Мә һәрда жи хwәде.

Мә го, бәлк'и әм дәwләтибьн, йан—на к'әсиббун бәр мә лава дькә.

Мә го:
— П'шо, гуе тә дәрманә,
Тö жи фьр'ии ә'зманә.

Мә го—ч'ә'ве тә р'он, хwә мә нәго—ч'ә'ве тә дәр.

Мә да wә qаф у qор'
Жь wә бьр зәрикә сәр бь п'ор'.

Мә дәвә нәдийә,
Хö мә бьшкöла дәве дийә?

Мә дәвә нәдитьнә р'езе,
Ле бшкöле wан дитьнә фезе.

Мә дәсте хwә дайә һәв,
Хәбата хwә дькьн т'әв.

Мә дийә ч'еләк, гольк,
Нә кö га у гольк.

Мә дьго п'аша жи зор бу,
Аґрие сәр бәла хwә вәбу.

Мә дьл нинә,
Әз т'ö хәман текьм.

Мә ә'щәл дәст һәв нинә,
Ле мә гәләк дәст һәв динә.

Мә жи дәве мәзьна бьһистийә.

Мә жь wи хәвәр да,
Әw жи дәрда һат.

Мә кьр-хwар, т'әзә свәхера тә.

Мә кьрә шә'рьзи,
Ле бу щә'рьзи.

Мә к'вав нәхwәрьн, жь ду кор бун.

Мә к'ера хwә щева һәвда дийә.

Мә к'әд кьр, Р'оме бәри мә да.

Мә к'әйанд у мәйанд,
Хәлке р'ун дь сәрр'а гьрт.

Мә к'öда мистийә, һе шин нәбуйә.

Мә к'öме хwә сәре хwә анщах гьртийә.

Мә к'öме хwә хwәлиева дайә сәре хwә.

Мә ль вра малә,
Мә ль вра ч'арә.

Мә мале фланкәсе öса хwәрийә, wәкә шире дйа хwә.

Мә нан бь дәва хwәрийә, хö бь гöһа нәхwәрийә?

Мә нә хравийа qизе дийә, нә йа буке.

Мә нә qизед храв дитьн, нә буке баш.

Мә р'әфәса һәв һлдайә.

Мә р'у дайе, астар' жи дьхwәзә.

Мә сәр мьрие хәлqе п'ор' хwә вәр'у,

Wəхта мьрие мə мьрьн—п'ор' т'öнəбу.

Мə сир нəхwəрийə, wəки бина сира мə бе.

Мə тьрсə тə навемə школе, тə дьвьмə бойне.

Мə хало дьгот, кö кəwе бьгьрə.

Мə һəв лаqьрдийа дькьн, к'əне мьрийа те.

Мə һəв нас нəкьра,
Мəе сəре баве һəв сонд бьхwəра.

Мə һəв чап кьрийə.

Мə һнге гот, мə т'ö же нəсот.

— Мə һəр'ьнə п'оха, (к'оха),
Чекьн мьрт'оха,
Дьве: „К'а р'ун?".

Мə чь гот тö хəйди,
Ава гола ль мə щəмьди.

Мə чь кьрийə мале п'ьр',
Əме чакьн кавьр'е кöр'.

Мə чь сə гьрт—тə'жи дəрк'əт.

Мə чьqа п'ае wи да,
Əw п'ис дəрк'əт.

Мə щарəке хəме хwə дайə бəр сəре хwə.

Мə Щзир авакьр, Һ'əсо сəрда завакьр.

Мə щинарти һəвр'а кьр, əм бəранбəри һəв дəрк'əтьн.

Мə qант'ьр' гьрт, бу т'улə.

Мə qəт у бьр'а хwə кьр.

Мə qиза хwə дайə мера, хö мə нə дайə балт'узе?

Мə, wана п'ə'Һ'йн гор'а баве һəв хьстийə.

Мə wə стəнд ми у мьҺ'ин,
Мə да wə Гогьдин,
Бьвə, дə паше бьвин.

Мəвə мот'аще мале дне,
Бьвə мот'аще мере че.

Мəг'əле пəзк'увйа
Буйə ера к'уси—мə'сийа.

Мəдə сəр п'ьре нəмəрдан,
Бьла ав тə ббə.

Мəдəн, к'əрхане Һ'əсьн,
Əw бона ищате мəзьн.

Мəжуе свьк барəки гранə.

Мəжуе wи авə.

Мəзəл вəдан херəкə Һ'əзар херийə

Мəзəл шəһəре де у баве мəйə,
Əме жи пəй wана һəр'ьн wи мəзəли.

Мəзил—кьн—һəq зə'ф, wедəрер'а тьштəк һəйə.

Мəзила дəрəwа кьнə.

Мəзьн буйə, глие wи дəрбаз навьн.

Мəзьнбун нə т'ö п'ешə—
һəрр'о—һəрр'о дəра мьн дешə.

Мəзьн бьвə, лейи
Мəрийа бəр хwə навə.

Мəзьн ера хwə,
Ч'ук жи ера хwə.

Мəзьн кö т'öнə,
Кəвьре мəзьн бьшеwьрə.

Мəзьн кö һəйə,
Хwəде мерьвə.

Мэзьн мэзьн готи,
Ч'ук ч'ук готи.

Мэзьн мэзьнатийа хwэ дькэ,
Ч'ук жи ч'уктийа хwэ дькэ.

Мэзьн мэзьнти,
Бьч'ук бьч'укти.

Мэзьн тэнгие навинэ.

Мэзьн хравие бькьн,
Щаhьл нькарьн чекьн.

Мэзьн qэдре мэзьна заньн.

Мэзьн qэлба маланьн.

Мэзьнан ьл мала готьн,
Бьч'укан—ьл сэре банан.

Мэзьнайа гöнд дь рэhнаhйа р'евэ хöйайэ.

Мэзьне баш эла хwэйдькьн.

Мэзьне гöнд ле кьрэ э'йнат,
Һ'эсабе wи р'аст дьбэ.

Мэзьне мале сонд дьхwэ,
Qиз у буке hаж пе т'öнэ.

Мэзьне мале
Стуна мале.

Мэзьне мале т'öнэбэ,
Кале р'испи пьрскэ.

Мэзьне мэрйа—хwэде мэрийайэ.

Мэзьне накэ гöр'а мэзьне эле,
Льнге wи дьк'эвэ сэр агьре селе.

Мэзьне храв эла храв дькьн.

Мэзьне тэ т'öнэвэ,
Кэвьрэки бьпьрсэ.

Мэзьнэ, хwэ газьнэ.

Мэзьньн сэр һ'эсьньн.

Мэйа аве wе аве hэр'э.

Мэйа кь к'эт смьлда, эw сэре хwэ бэржер дькэ.

Мэйдан (мэйдане) гöра нэхwэрийэ?

Мэйдана мера сильһ'э.

Мэймун зэ'ф ша дьвэ, хwэ сэр дара давежэ.

Мэймуна wи дьр'эqьсэ.

Мэйнэ сэре кэсе—кэса,
Wе бе сэре пьсе-пьса.

Мэкэ бь сэре кэсе-кэса
Кö нэе бь сэре пьса.

Мэкэ глие нэзанэ,
Аше хал у харзийанэ.

Мэкэ, тэ кьрийэ, мэтьрсэ.

Мэкэ шöхöле бекерэ,
Ахрйа баш свэда херэ.

Мэк'эвэ говэнде,
Wэхте к'этейи хwэ бьһ'эжинэ.

Мэк'эвэ дэ'w дозе,
Бэрх чейэ жь бэрк'озе.

Мэк'эвэ к'олга р'уви,
Бра шер тэ бьхwэ.

Мэк'эвэ орт'а дьл—мраза,
Те бьви р'öвие саза.

Мэллэ гöнда т'öнэ, дик дькьнэ мэллэ.

Мэллэ дэйне сэр хwэ зу бир дькэ,
Ле дэйндара бир накэ.

Мэллэ жи жь qöране шаш дьбэ.

Мэллэ кö чу сэре мнаре, wе диса пэйавэ.

Мəллə р'абу сəр хани, дəнг да,
Сəйе гӧнд бь һəвр'а дəнг дан.

Мəллə сəр qӧране шаш буйə.

— Мəллə, тə чьр'а нəh'ка жьн у мера йəк нвиси,
Лач'ьк да сəре жьна,
П'ап'ах да сəре мера?
Го: — Чь шерə, чь мерə, йəкə.

Мəллə хwəрьн дит,
Qӧран жь биркьр.

Мəллə һе нəгьһиштийə мзгəфте, банг дьдə.

Мəллə—һəспе qӧлə,
Тə зəфт нəкьр, we тə баве,
Тə зəфт кьр, we бькӧлə.

Мəллə wəки сор жи хwəкə, йəкə, дьле wи р'əшə.

Мəллə wəхта дьдьне, ша дьвə,
Wəхта һьлдьдьн, дьгьри.

Мəллəйи щаһьлə,
Ле бəле, qӧрана дестда кəвьнə.

Мəллəки нəдьчу мəчите, к'ӧтан, паше чу.

Мəме Зото,
Тӧе бейи бəр щото,
Əзе тə текьмə мəлкəмото.

Мəме Сəйда дəсте хwə кьрийə һəрдӧ ə'йда.

Мəмьке qиза зəйнəтьн,
К'əлахе пире р'обəтьн.

— Мəндо,
К'əре тə чəндо?

Мəнзила бəргира кьнə,
һəспе к'һ'ельн е щрида.

Мəнзила вьр'а бӧһӧстəкə.

Мəнгəсəр дизьк да дəр,
Дəрхун жи да сəр.

Мəнглиза дьзие чьл шəвə.

Мəнщьрмəйə
Нани щəһйə (йане т'ӧнə).

Мə'нийа сəргина,
Чумə гӧнде мəг'ина.

Мə'нийа ть.əка нане щəһинə.

Мəпьрс кəвн у краса,
Бьпьрс ə'сл ə'саса.

Мəрдайа мəрьв дəwлəтийа wир'ə к'ьвш дьвə.

Мəрди безəwалийə.

Мəрди-мəрдə бе дəwлəтə.

Мəрди мəрие р'ут нае.

Мəрдир'а р'əh'мəт те готьне,
Нəмəрдар'а—нəh'лəт те готьне.

Мəрəда ашван—ашə.

Мəри аве сəр агьрда дькə
Qьрш ле зедə накə.

Мəри агьр—агьрда накə, гəрə аведакə.

Мəри аqа дьгəр'ə, т'əне п'əр' у баске wи т'ӧнəнə.

Мəри базара һəспа бькə,
Хӧ йа к'əра накə.

Мəри бе кӧл навə.

Мəри бемал дьвə,
һəма мал бехwəйи навə.

Мəри бе мəри чьр'анə?

Мəри бе т'оза аш нəвə.

Мəри беqсур набə,
Дар бе ч'ьqӧл навə.

Мəри берике хер же дит,
Дəст же нак'ьшинə.

Мəри бəр т'öнəбуне гəрə тəйахкə,
Бəр һəбуне Һəму мəри тəйах дькə.

Мəри бəр хуна дькарə бьр'əвə,
Бəр дəйна-на.

Мəри бə'ра гöнайə.

Мəри бə'реда нахəньqə,
Ле хəбəрəкə хравда дьхəньqə.

Мəри бибəр хwəр, гəwрийа мəрийае
бьшəwьтə.

Мəри бира мəрийадабə, əw жи
башə.

Мəри бона шöхöле хwə пашийа
к'əре жи р'адьмусə.

Мəри бра бьмьрə, нəк'əвə бьн
мьнəта.

Мəри бра мəрибə,
Бра дəйндаре Һəзар манативə.

Мəри бра сə бə,
Бехwəйи нəбə.

Мəри бь гейма хwə те наскьрьне,
К'əр бь п'алане хwə те наскьрьне.

Мəри бь змане хwə тенə гьртьне.

Мəри бь к'əфа дəсте хwə аластьне
т'ер нахwə.

Мəри бь мəрийа дьвə мəри.

Мəри бь мəрийа шöхöле хwə дькə.

Мəри бьпьрс
Дьчə Qöрс.

Мəри бь р'Һал те бəр ч'ə'ва.

Мəри бь сəре мəрийа мəрийə.

Мəри бь т'əми ширəта намьрə.

Мəри бь т'əми wəсəта намьрə.

Мəри бь храбие ч'ə'в надə һəв.

Мəри бь хwə-хwə хзмəтк'аре мала
хwəйə.

Мəри бь wəрьсе Һəму кəси гəрə
нəчə бьне бире.

Мəри бьк'əвə т'ор'а щамера.

Мəри бьн Һəму глйада нькарə
бьминə.

Мəри бьпьрсə нə шəрмə,
Мəри ньзанбə шəрмə.

Мəри га (бь) щьле нас накə.

Мəри га щьлава нас накə.

Мəри гəрə бəр базара һəв р'анəвə.

Мəри гəрə даре сəр хwəр'а нəбьр'ə.

Мəри гəрə дəмер'а һəр'ə.

Мəри гəрə ич'ьке бьхwə,
Нə ич'ькə мəрийа бьхwə.

Мəри гəрə мале хəлqе шанəбə,
Хwəде чь дайə wийа шабə.

Мəри гəрə ч'ə'ла нен нəдə зькə нан.

Мəри гəрə ьмбара нен нəдə зькə
нан.

Мəри гəрəке мьштйаq бə (р'азибə).

Мəри гəрəке əмəке əмəкдара гəрə
бир нəкə.

Мəри гəрəки һаж бжуна хwə һəбə,
Паше дəрзийа хəлqе хəбəрдə.

Мəри гли заньбə, һəр кəсир'а
навежə.

Мəри глие т'əмам к'əрар'а дьвежə.

Мəрие глие һəв һьлдьн,
Аqьле һəв һьлнадьн.

Мəри гӧлле нае кӧштьне,
Ле хəбəре храв те кӧштьне.

Мəри гӧмана хwə данайнə сəр сбе.
жи.

Мəри гӧмана хwə надə сəр джмьна

Мəри гӧнгӧл алчахбə, wе хwə-хwə
бльндбə.

Мəри гӧне хwə жь ə'рде һьлдьдьн

Мəри гӧрар'а навə бра.

Мəри готи мəрибə,
Чь һ́ӧсни һəбə, йəкə.

Мəри да сəр сəбре, əwи п'ошманə.

Мəри дəве мəрийа нькарə бьдə
гредане.

Мəри дəсте к'ӧбарие хлаз навə.

Мəри дəсте хwə накə һəр qӧлəке.

Мəри дəстəки карə малəке храв
бькə,
Ле нькарə малəке ава бькə.

Мəри джмьна бьтьрсə, мал дəрнае.

Мəри джмьне хwəр'а ч'ар накə.

Мəри динар'а дин навə.

Мəри дине хwə надə пə'ри нан.

Мəри диwерда бьк'əвə—намьрə,
Ле нан-дəw дьк'əвə, дьмьрə.

Мəри днеда бой намусе дьжи.

Мəри днеда бе хзмəт навə.

Мəри днйалькеда wəк һəв ниньн.

Мəри дора аша мала хwəда нагьрə.

Мəри дост—джмьне хwə жəв
наснакə.

Мəри дума дреж дьгьһижə һəвала.

Мəри дьбе qəй тӧ дини,
Тӧ кəвьра давейи аве.

Мəри дькарə беһəq бьхəвьтə, ле
бе нан навə.

Мəри дькарə сəре хwə зйарəтар'а
харнəкə,
Ле гəрə сəре хwə млəте хwəр'а
харкə.

Мəри дькарə ч'йа wəлгəр'инə.

Мəри дьк'əвə мала wана, бина бае
Саме ле те.

Мəри дьк'əвə мале, бина сарийа
са ле те.

Мəри дьле се к'утада хwəш дькə.

Мəри дьле хwə мьрьне ша накə,
Бет'ваqие ша дькə.

Мəри дьмьрə,
Наве wи дьминə.

Мəри дьмьрə
һнəк дьгьрин,
һнəк дьк'əньн.

Мəри дьчə диһаре гор'е, паше
мьрьн дьк'əвə бира мəрийа.

Мəри əк'ьнр'а мхəнəти кьр, т'ер
нахwə.

Мəри ə'йба хwə навинə,
Ə'йба һəвале хwə дьвинə.

Мəри жажар'уне дəсте хwəда бьдə
фланкəсе, диса əw нашекьринə.

Мəри жə'ре бьхwə,
Нане фланкəсе нəхwə.

Мəри жə'ре дьхwə,
Ле глие храв нахwə.

Мəри жьна хwə бьдə хəлqе,
həспа бьн хwə нəдə хəлqе.

Мəри жь зəмен дьминə,
Зəман жь мəрийа наминə.

Мəри жь нур у нəдəра фланкəсе
т'ер навə.

Мəри жь həбуна хwəр'а бежə—
шькьр,
Wəхта пе р'ази нəвə т'ер нахwə.

Мəри жь hндьки нəшекьринə,
Жь п'ьр'и нашекьринə.

Мəри жь hура дьгьhижə гьра,
Дəрпəке мəве: „гь мьр'а".

Мəри жь ьсула дне дəрнае.
Пиваза мəхwə, бин жь тə нае.

Мəри занга драна həвдӧ дəйн накə.

Мəри занəбуне хwə к'ӧбар накə.

Мəри зар'а хwə нəк'ӧтə,
We чока хwə бьк'ӧтə.

Мəри зəрада бьк'əвə намьрə,
Нан бьк'əвə, we бьмьрə.

Мəри зə'ф куч'ька тьрсйа, куч'ьк
т'ьме wи дьгьрьн.

Мəри зə'ф qалк'ешə,
Чь дəрди həвə дьк'ьшинə.

Мəри зйарəта чедькə, нивида
наhелə.

Мəри зйарəта че дькə, храв накə.

Мəри йан шина те к'ьвше, йане
шайа.

Мəри йана нəдə хwə, нькарə
k'əвразада hьлк'ьшə.

Мəри кал дьвə, бəхте мəрийа жи
кал дьвə.

Мəри карə ава бəнд бькə,
Нькарə жьна бəнд бькə.

Мəри карə бь глики дьле сəд мəри
бешинə,
Ле нькарə пе k'əзара хатьра мəрики
бьк'ьр'ə.

Мəри карə дəве гӧра хлазвə,
Нькарə дəсте храва хлазвə.

Мəри кери хwə нəе,
Кери мьлəт т'ӧ wəхта нае.

Мəри кəвьра давежə брща бəлəк,
Хӧ навежə qəлахе р'ехе?

Мəри кəвьра насəнə, мəрийа дьсəнə.

Мəри кӧ бь р'ода чу, дəст давежə
к'əвзе.

Мəри кӧ дьлкə,
We дирwер qӧлкə.

Мəри кӧ нəк'əвə аве, совəк'арие
нькарə hинбə.

Мəри кӧ k'ӧр' дьбə,
Хwəде k'əфса хwə бькə.

Мəри кӧштибə, кӧштие мере че бə.

Мəри к'апа дьдə həвдӧ к'е р'ожер'а?

Мəри к'əрар'а чь хнамтие дайнə?

Мəри к'əсиба наньhер'ə.

Мəри к'əт бьнат'ара р'е кəс ле навə
хwəйи.

Мəри к'əт бьнйа р'е, ида зу сəр
хwəда нае.

Мəри к'əт тəнгасие, иди йəке—дöда
наньḣер'ə.

Мəри к'əтə аведа, наве, бöḣöстəк се
т'ли йəкə.

Мəри к'əтə дəва, we тек'əвə нав
драна жи.

Мəри к'əтə тəнгасие, йаре дйа
хwəр'а дьве: „бавo".

Мəри к'əтə Ḣəмаме, жь аве
натьрсə.

Мəри к'əтə Ḣəмаме жь худане
натьрсə.

Мəри к'öда жи ḣəр'ə, наве wи ль
wийə.

Мəри к'öлме начə дреше.

Мəри к'ьнщава ḣəввайə.

Мəри мала хwəда баве п'адьше жи
дьбежə.

Мəри мала хwəда ч'ер'и п'адьше жи
дькə.

Мəри мала хwə шадьвьн,
Тəйрəдə ḣелине хwə шадьвьн.

Мəри мале чедькə,
Мəри бен мала мерьв.

Мəри мəзəле саха нак'олə,
Мəзəле мьрийа дьк'олə.

Мəри мəрие ḣəви р'ожа тəнгасиейə.

Мəри мəрийа бьвə, кəвьр жи
мəрийа нак'əвə.

Мəри мəрийа бьр'əвə, нə башə.

Мəри мəрийа дьнḣер'ə—жер'а
Ḣöрмəте дькə.

Мəри мəрийа к'ьнща нас накьн.

Мəри мəрьве хwə р'ожа тəнгасиеда
нас дькə.

Мəри мə'р дьбинə wəкə мə'ра
зрав дьбə,
Мə'р жи wəкə муе сəре мəрийа
зрав дьбə.

Мəри мə'рифəте те наскьрьне,
К'ьнща нае наскьрьне.

Мəри мə'сийа бə'реда базар накə.

Мəри мə'сийа бьгьрə, к'ьнще wийа
we шьл бьвьн.

Мəри млəте хwə Ḣьз бькə,
Днйа ə'лам же Ḣьз дькə.

Мəри мришка хəлqе нəдьзə, гае
мерьв начə.

Мəри муки куч'ька бьqəтинə, əw жи
к'арə.

Мəри мьрийа дьвинə паше мьрьн
дьк'əвə бира wи.

Мəри мьрьне дьле хwə (ша) хwəш
накə.

Мəри мьрьне дьтьрсə, мьрьн
мəрийа натьрсə.

Мəри навежə мевана: „Тöе нан
бьхwəйи?".

Мəри навə wəк'иле хwə Ḣəта све.

Мəри нак'əвə говəнде, к'əте, гəрə
хwə р'ьнд бьḢəжинə.

Мəри нане хəлqе qəлпи бьхwə, we
бəре ч'ə'ве мəрийа бьгьрə.

Мəри нане хwə бь аqьле хwə дьхwə.

Мəри нанəки нандар набə,
Дарəки мерхас набə.

Мəри нанəки нандар навə,
Щабəке жи щабдар навə.

Мəри нахəвьтə, мина гисьне
зəнггьрти.

Мəри нəгəр'ə льнге wи наэшə.

Мəри нəк'əвə һема нəмəрда.

Мəри нəтьрсə, wе дне хравкə.

Мəри нə чомахəки мерхас дьбə,
Нə бь нанəки нандар дьбə.

Мəри ниве р'е вəгəр'ə, нə п'ошманə.

Мəри ньзанə к'əр пирə, йан щаһьлə.

Мəри ньзанə мьрьна мəрийа пешийа
мəрийайə, йане пəй мəрйайə.

Мəри ньзанə qəзйа пешийа
мəрийанə, йан пəй мəрйанə.

Мəри нькарвə бəр'а хwə аве дəрхə,
лейе бьвə.

Мəри нькарə дəве щмаə'те бьгьрə.

Мəри нькарə жь ə'щəле хwə бьр'əвə.

Мəри нькарə Һ'əму ч'əм—Фəратер'а
дəрбазвə.

Мəри нькарə ч'йар'а тек'əвə дə'wе.

Мəри ньнга нашмьтə, сəри
дьшьмьтə.

Мəри орт'а бəхт у мразада хəвəр
надə.

Мəри пе гаки дəwлəти навə.

Мəри пе кəвьрəки дö неч'ира
нькарə бькə.

Мəри пе т'əмйа намьрə.

Мəри пе qазьнща хəлqе т'ер нахwə.

Мəри пешие щинартие һəв занə,
паше һəвалтие.

Мəри пəй бöшкöле дəве дьчə
дəвəхане.

Мəри пəй qьсмəте хwə дьгəр'ə,
Хwə qьсмəт пəй мəрийа нагəр'ə?

Мəри прч'уе фланкəсе дьнҺер'ə,
нане wи нае хwəрьн.

Мəри прч'уе wи т'ер дьвə.

Мəри пьрсе дьчə Qöтсе.

Мəри п'айа нае авайа.

Мəри п'ашла жьна хwəда дьбə
ə'слане п'ьшика.

Мəри п'ехас начə дə'wата.

Мəри п'нщар' зə'ф хwəр, дьле
мəрийа пе дьхəр'ьqə.

Мəри п'Һ'ина хwə к'əда хwə нахə.

Мəри р'адьзе, бəхте мəрийа
р'аназе.

Мəри к'е р'оже дьбə,
Wе р'оже жи дьмьрə.

Мəри р'əнге wи дьнҺер'ə
Мə'де мəрйа начеда.

Мəри р'ода дьчьн,
Qəнщи р'ода начьн.

Мəри р'ож бьвинə,
Wе шəв те һьлбə.

Мəри р'ьма надьзə сəва шəwате.

Мəри сбе зу р'адьвə, дьве:
— Хwəде, тö ə'wьл бьди дəр у
щинара, паше бьди мьн.

Мəри све р'адьвə, ч'ə'ве щинаре xwə дьвинə, ч'ə'ве бре xwə навинə.

Мəри сəва к'ара xwə шəики, зйана сəди надə хəлqе.

Мəри сəва к'ӧрси һəв дьхəньqиньн.

Мəри сəва нəфсе
Xwə давежə Һ'əфсе.

Мəри сəвə, нə ч'уке малевə.

Мəри сəр ч'ə'ве wи дьбинə, т'ер дьбə.

Мəри сəре xwə бəр һəр мəрийада наешинə.

Мəри сəри бре xwəва мəрийə.

Мəри сəри һəвале xwəва мəрийə.

Мəри сйа xwə натьрсə.

Мəри тек'əвə бə'ре жи, мqəдəра мерьв бəтал навə.

Мəри тек'əвə бойəханə, мəри бе лəк'ə же дəрнак'əвə.

Мəри тəйре бе п'əр'ə.

Мəри тəние бьшо, тəни мəрийа дьгəр'ə.

Мəри тəнгасие нəк'ьшинə,
Qəнщие нькарə бькə.

Мəри тира момьна нае кӧштьн.

Мəри тьшта тинə бира xwə, ле т'ер навə.

Мəри т'лийа xwə текə мум бəр фланкəсе вехə, диса нашекьринə.

Мəри т'улар'а тек'əвə т'орпа, wе бьҺ'əр'ьмə.

Мəри т'ьме бəре кəвч'и xwəда накə.

Мəри т'ьме Һ'əwще мəрийа те.

Мəри хəта щот т'ер дьxwə.

Мəри хзмəте пежда дьчə.

Мəри храва двинə,
Т'əзə qəнща бир тинə.

Мəри хравие ч'ə'в надə һəв.

Мəри xwə лайqи чь дайнə, wе р'асти wедəре бе.

Мəри xwə нəхӧринə,
Хӧре хəлqе бекерə.

Мəри xwə сəри мəрийа ченакə.

Мəри xwə-xwə брина (гьр'а) xwə дəрман нəкə, хəлq дəрман накə.

Мəри xwə xwə мəрийə, wəки гьртьн, мəрие дӧдайə.

Мəри xwə xwə сəре xwə кьр, ида дест дьчə.

Мəри xwəйе хəнщəрер'а навə һəвал.

Мəри xwəлие xwə дькə, бра xwəлийа гəрмбə.

Мəри һаж ə'щəле xwə һəбə, жь мал дəрнак'əвə.

Мəри һаж qəwата xwə т'ӧнəвə, дəрнае мəйдане, гӧлаш гьртие накə.

Мəри пе мале дне һар бу, же хлаз навə.

Мəри һатə дне жь мьрйанə.

Мəри һесира хласкə,
Һ'əщəке баве xwəр'а ава дькə.

Мəри һəв дур дьк'əвə
Һəв бир дькə.

Мəри һəв дур дьк'əвə,
Һəв ширьн дьвə.

Мәри һәв щһебу,
Мала мәрийа храв дьвә.

Мәри һәйә бәрфа хwә дькә бәр
дәре щинаре хwә.

Мәри һәйә бона йәки Һәзар джмьни
хwәр'а чедькә,
Мәри жи һәйә бь мәрики Һәзари
хwәр'а дькә дост.

Мәри һәйә бона щәгәре хwә
дьқöжә,

Мәри һәйә—дин дьвә,
Мәри һәйә—дьк'әрьбә.

Мәри һәйә гöла бавейә,
Мәри һәйә кöла бавейә.

Мәри һәйә гöлә,
Мәри жи һәйә дәрд ö кöлә.

Мәри һәйә дәйнада дьхәньqә.

Мәри һәйә дәнгбежә,
Мәри һәйә мьсҺәйдә.

Мәри һәйә дәwләтә,
Мәри һәйә бедәwләтә.

Мәри һәйә дәwса к'әра дьзьр'ә.

Мәри һәйә днйаке ширәт дькә,
Мәри жи һәйә к'әрәк wи четьрә.

Мәри һәйә дькә ләмә-ләм,
Ноли т'уле Слеман п'ег'әмбәр.

Мәри һәйә дьхwәзә дәве щинаре
хwә шәржекә бона гöрщкәке.

Мәри һәйә е дьланә,
Мәри һәйә е зьканә.

Мәри һәйә зарайә,
Мәри һәйә qәлпайә.

Мәри һәйә кьрьна wи бәр ч'ә'ве wи
нае.

Мәри һәйә к'аре дькә,
Мәри һәйә зраре дькә.

Мәри һәйә к'әрә,
Wи т'ре һьмбәр жи к'әрә.

Мәри һәйә лайqи ч'әка башә, ле хwә
накә.

Мәри һәйә мала хwә дәрдьхә,
Әw к'öләкер'а те һöндöр'.

Мәри һәйә мал Һале хwә дәрбаз
дьвә,
Мәри жи һәйә дәрзике дәрбаз навә.

Мәри һәйә—мәри,
Мәри һәйә—нмуше мәрийа,
Мәри жи һәйә—Һәйwан wи четьрә.

Мәри һәйә мәри qәнщийа ч'йаки
жер'а дькә,
Ле әw нькарә qәнщийа севәке жи
бькә.

Мәри һәйә мәрийа бльнд дькә,
Мәри жи һәйә мәрийа ньмьз дькә.

Мәри һәйә мәрийа дьдә к'әнандьне,
Мәри жи һәйә мәрийа дьдә
грйандьне.

Мәри һәйә мәрийа р'успи дькә,
Мәри һәйә мәрийа р'ур'әш дькә.

Мәри һәйә мәрийа четьрә,
Мәри жи һәйә к'әр wи четьрә.

Мәри һәйә пе гöмане дьжи.

Мәри һәйә р'әш Һьз дькә,
Мәри һәйә спи Һьз дькә.

Мәри һәйә сәре wи валайә, зә'ф
хәвәр дьдә.

Мәри һәйә сйа хwә дьтьрсә.

Мәри һәйә стәйра wанә гәшә,
Мәри һәнә стәйра wанә ч'ьлмьси.

Мəри һәйә т'ане сəва qəрф-
qуч'ьканә.

Мəри һәйә хəбəргöлə,
Мəри һәйә хəбəркöлə.

Мəри һәйә хwə сьл дьвə.

Мəри һәйә хwə хwə нькарə р'е
һəр'ə, ле qəрфа хəлqе дькə.

Мəри һәйә һəбуна wи навə qьсмəте
wи.

Мəри һәйә һəбуна wи һәйә, нькарə
бьхwə.

Мəри һәйә һəбунеда хьнейə,
Мəри һәйә т'öнəбунеда мьрийə.

Мəри һәйә һəспе сйарбу,
Хwəде хwə бир дькə,
Wəхте жь һəспе пәйа бу—
һəспа хwə бир дькə.

Мəри һәйә һуки дькə муки.

Мəри һәйә һ'əзаре wи щəм капекəкə,
Мəри жи һәйә капекəк щəм wи
һ'əзарə.

Мəри һәйә һ'əфт сала дьхəвьтə сəва
дитьна ч'ə'вəки.

Мəри һәйә ч'ə'ве wи хwəлие жи
т'ер навə.

Мəри һәйә qьсме сайə
Мəри һәйә qьсме к'əрейə,
Мəри жи һәйә сəйе гəвəрбуйə,
Мина п'остəки мрарə.

Мəри һәнə к'ьһ'ельн,
Мəри һәнə бəргирьн.

Мəри һәнə ле бьвə тəнги, нькарə
бьдə щава дö зар'анə.

Мəри һәнə мəрие р'ожа хwəшьн,
Мəри һәнə мəрие р'ожа р'əшьн.

Мəри һәнə р'ое һ'əфт дьл тенеда.

Мəри һəр'ə сəра пешийа гəмийа,
Нəчə пешийа исане дəм-гəми.

Мəри һəска бе поч'ьк бьгьрə, дəсте
wи we бьшəwьтə.

Мəри һ'əзар ч'ə'ви дьдə хатьре
ч'ə'вəки.

Мəри һ'әйфа кöштийа жь мəзьна
һьлнадə.

Мəри һ'əму кəсир'а элки накə.

Мəри һ'əта нəчə диһаре доже,
Мьрьн нак'əвə бире.

Мəри һ'əта чойи к'əре нəкə, к'əр
нaчə.

Мəри һ'əтани нəwəстə, р'унани.

Мəри һ'əфт сала брчивə, бəнгзе
фланкəсе дьнһер'ə, ле т'ер дьвə.

Мəри чар диwара датинə,
Глие мəрийа теда бьминə.

Мəри ч'əнга аве т'ер нахwə.

Мəри чу хəвате, наве: — „Тə чь
хwəр?",

Дьве: — „Тə чь ани?".

Мəри чу шəһəрəки,
Шəһəр ч'ə'вəки,
Мəри жи ч'ə'вəки.

Мəри чфта к'əре нахәйдə.

Мəри чь дьвинə, wи жи һин дьвə.

Мəри чь дьр'əвə те дьалə.

Мəри чь дьчьнə, we жи дьдьру.

Мəри чь занə бра дьле wида
бьминə.

Мəри чь wəхти мə'си жь бə'ре бьгьрə—т'əзəйə.

Мəри чьqа аqьлбə, жь дина жи дькарə һинбə.

Мəри чьqа блйанбə, диса жь һəвале хwə бьшеwьрə, храв нинə.

Мəри чьqа бльнд банздə,
We аwqа алчах бьк'əвə.

Мəри чьqа дара бəр куч'ька бьһ'əжинə, аqа дьр' дьвə.

Мəри чьqа дəwлəти дьбə, һаqа тьмак'ар дьвə.

Мəри чьqа дəwлəмəндвə, диса һ'əwще щинер тьштəки дьвə.

Мəри чьqа занəбə, готи диса һəр'ə мəрие мəзьн пьрскə.

Мəри чьqа зорбə, гəрə хwə алчах бьгьрə.

Мəри чьqа зман занбə, аqа мəрийə.

Мəри чьqас дəwлəти дьбə, аqас чр'ук дьбə.

Мəри чьqаси жи занəбə жи, гəрə эл wана р'акə.

Мəри ч'ə'вдаинə,
Зӧр'нəчи чаwа ледьхə, гəрə мəри пəй wи һəр'ə.

Мəри ч'ə'вр'онкайа мьрьне надə һəв.

Мəри ч'ə'ве хwə жи дəрхə, мьри вəнагəр'ə.

Мəри шəр'кьр—сəр п'осте пəзəке ль һəв тен.

Мəри шире хwə дьчə.

Мəри шкрима хwə йəки нəйнə, qə дӧда найнə.

Мəри щарəке буйə, we щарəке жи бьмьрə.

Мəри щəм мəрийа р'уни, һлтинə мə'рифəте, ле к'əра щəм к'əра гредьн, we чь мə'рифəте һлдə?

Мəри щие бехӧде р'уни, щие бе мəзьн р'унəне.

Мəри щущка паизе дьжмьрə.

Мəри щһе бу, гӧһе мəрийа дьстəqьр'ə.

Мəри qальн дьвə, паше дьшке.

Мəри qара—хwə навежə бə'ра.

Мəри qəдре мевана заньн.

Мəри qəнщийа хwə һ'əсав накə.

Мəри qəнщийа qəнщи бир тинə.

Мəри qиза гаване хwə бьстинə, нə qиза аг'е дəр.

Мəри qӧрбана бəр зйарəта шəрже дькə.

Мəри qьр'ька һəв жи бьгьрə—мə'рифəт лазьмə

Мəри wəки бəдһ'албу, мале дне бьди хлаз навə.

Мəри wəки брчи дьвə,
һурьке бьне шкəве дьхwə.

Мəри wəки к'əтə малəке, к'ӧлфəти дəвк'əнбу, һəр'ə һ'ӧндӧр'.

Мəри wəки сəр хəбата хwə худане нəр'ежə, дьле мерьв сəр нашəwьтə.

Мəри wəхта кал дьвə, дьвə пек'əни.

Мəри wə'дəр'а,
Wə'дə мəрйар'а.

Мəрие авр'уйа вəхwə, хəwна р'öḣ навинə.

Мəрие арсьз кал навə.

Мəрие арсьз пир навə, зу намьрə.

Мəрие асахкьри карə вəгəр'ə,
Джмьне мьлəте хwə нькарə вəгəр'ə.

Мəрие аһьл дадьгəр'инə.

Мəрие аqьл карə ḣəму щийа жи нане хwə бьхwə.

Мəрие аqьл нане хwə р'əḣəт дьхwə.

Мəрие аqьл чарьхе хwə дехə аве дəрбазвə,
Мəрие дин чарьх горава дьдə наве.

Мəрие аqьлсвьк
Мəри ле накьн р'ьк.

Мəрие бабах зу сəрк'əлə те.

Мəрие бабах йəка wи навə дöдö.

Мəрие беа'р гəлəки дьжи.

Мəрие беа'р т'уке, т'унəке, йəкə.

Мəрие беаqьл джмьне сəре хwəйə.

Мəрие беаqьл зу спи навə.

Мəрие беаqьл йане шина те к'ьвше, йане шайа.

Мəрие беаqьл хwəде дəwлəте наде.

Мəрие бебашəр навə хwəйе р'ьсqe хwə.

Мəрие бебаwəр р'йа wи р'аст навə.

Мəрие бебəхт досте wана т'öнəнə.

Мəрие бебəхт дьчə бəр ч'ə'м, ч'ə'м дьмьч'ьqə.

Мəрие бебəхт льнге wан дəве куч'ька данə.

Мəрие бегöман бе динə, бе иман.

Мəрие бе дəрди мьрийə.

Мəрие беə'сьл мина гаки бе щьл,
Ḣаша мина к'əрəкə пьшт кöл.

Мəрие беə'сьл
Мина щаwe беwəсьл.

Мəрие бе зöр'əт мьрийə.

Мəрие бе зöр'əт т'ьме ашванчийə.

Мəрие беисаф, бехöдейə.

Мəрие беисаф,
Нане wи ḣəсьнə,
Гəwрийа кəсəкир'а начə.

Мəрие беисаф—храбтьр т'öнə.

Мəрие беитбар бебахтə.

Мəрие беитqат думка wийə кьнə.

Мəрие бе кöр'—wape wи р'əшə.

Мəрие бекер—бехерə.

Мəрие бе к'ом мьрийə.

Мəрие бе мəзьн һаж р'öсма дне т'öнəнə.

Мəрие бенамус т'уйи сəр ч'ə'ва дьки, дьве:
— Баран те.

Мəрие бенамус ḣəфт р'əнге wи һəнə.

Мəрие бенамус чьqас жи ч'ер'ки, бəр хwə нак'əвə.

Мəрие бе нан—бе дин (дини) бе иманə.

Мәрие бе оѓьр мәрийа дьвә qир у сир.

Мәрие беомьди бехwәйә.

Мәрие бепьшт кәс жер́а Һәсава нагьрә.

Мәрие бепьшти бе тьштә.

Мәрие бер́һал бәр мәрийа дьвә ә'вдал.

Мәрие бесәбр
Аѓрийа wи р'аст набә.

Мәрие бетьрс һәрр́о те к'ӧтане.

Мәрие бет'әглиф һат, зьке хwә дьч'еринә.

Мәрие бефәрәсат ньзанә дәw, qат'ьх чийә.

Мәрие бефә'м, жор жер щәм wи йәкә.

Мәрие бефә'м тә'ма дәве хwә ньзанә.

Мәрие бехәбат Һәсабе мьрйанә.

Мәрие бехирәт бе гор́и бе к'әфәнә.

Мәрие бехирәт
Бе иманә.

Мәрие бехирәт нагьһижә һәвала.

Мәрие бехирә (т) ньқарә мале хwәйкә.

Мәрие бехоф—бе шәрмә.

Мәрие бехоф дәрге дожейә.

Мәрие бехоф хwәде бәре хwә ле дьгӧһер́ә.

Мәрие бехwәйи бе шин у гьри те ч'ә'лкьрьне.

Мәрие беҺӧнӧр змане wан дрежә.

Мәрие бе Һәсаб чьр́анә?

Мәрие беҺәсав—мьрийә.

Мәрие бешәрм хеликьрибә жи, wе бешәрмбә.

Мәрие бе шькьр р́ун, һнгьв бьде, дьве:

— Дәwе тьршә.
һәврушке бьде, дьве:
— Ава сарә.

Мәрие бещев бер́ьсqә.

Мәрие беqсмәт һәр́ә бәр бә'ре, бә'ре бьмьч'ьqә.

Мәрие бе wәт'ән—тәйре бебаскә.

Мәрие бе wәт'ән тәйре бе п'әр́ у баскә.

Мәрие бәләнгаз ч'ә'ве wи шиqале т'әмьз навә.

Мәрие бәнги һаж qафе хwә нинә.

Мәрие бәрбьһер гәләки ә'мьр дькә.

Мәрие бәрбьһер жь дне дьхwә.

Мәрие бәр гӧне хwәда бе, qазие р́астиейә.

Мәрие бәр хәwа р́абу, хәwне храб дьбинә.

Мерие бәр хwә нәк'әти нә калбуна wи һәйә, нә жи пир буна wи һәйә.

Мәрие бәхт т'ӧнә, бә'р жи ле дьч'ькә.

Мәрие бәхте wи т'ӧнәвә,
һәр́ә сәр кание кание бьмьч'ьqә.

Мәрие бәхте wи т'ӧнәвьн,
Ч'әм бәр wи зьһа дьвьн.

Мəрие бəшəрхwəш, ава wийə сар
жи бьхəи,qəли qаwьрмəйə.

Мəрие бльнд аqьле wан чонгеданə.

Мəрие брчи баwəр накə т'ер бьхwə.

Мəрие брчи бе дини бе иманə.

Мəрие брчи бе шəрмə.

Мəрие брчи бəр мьрьна хwə жи
нен дьхwəзə.

Мəрие брчи дин имане хwə давежə.

Мəрие брчи дькарə хwə баве нава
эгьр жи.

Мəрие брчи жь кəвьр нəрмтьр чь
бьк'əвə бəр дест дьхwə.

Мəрие брчи и ч'ə'вqöлə.

Мəрие брчи карə Һьше хwə т'əви
нен бьхwə.

Мəрие брчи нан бəр ширьнə.

Мəрие брчи нан ле дьвə к'атə.

Мəрие брчи нен бьн пьч'əнга хwəда
наһелə.

Мəрие брчи пе ширəта т'ер нахwə.

Мəрие брчи р'ьсqе са жи дьбьр'ə.

Мəрие брчи хəwна хwəда нан
дьбинə.

Мəрие брчи хəwнеда һəвришк
дьхwə.

Мəрие брчи хwəде хwə бир дькə.

Мəрие брчи һəw занə днйа гь пер'а
брчийə.

Мəрие брчи щьһе, гəньм нанһер'ə.

Мəрие вьр'əк р'уе wи р'əшə.

Мəрие гаван р'асти гавана те.

Мəрие геж к'əрер'а дьвежə
„Ханьм".

Мəрие гəвəзə карə wəлата р'акə
р'у һəвду.

Мəрие гəвəзə са жи бəри һəв дьдə.

Мəрие гəвəзə щаpəке нане хwə
дьхwə.

Мəрие гəр'йайи дьр'йайийə.

Мəрие глие дина баwəр нəкə, аqьлə.

Мəрие гор'а р'анавə,
Ə'мəле храв ченавə.

Мəрие гöнəк'ар һəрр'о бəла wи бəр
п'ие wийə.

Мəрие гöнəк'ар wəхта р'аза һəw
занə гöне wи we öндавьн.

Мəрие гöра дьтьрсə, начə бəр пез.

Мəрие дəлали т'əмбəл дəртен.

Мəрие дəлодин ль һəр дəра һəнə.

Мəрие дəнгбеж һəрт'ьм к'лама
дьвежə.

Мəрие дəнгбеж
Qəдре wи пеш.

Мəрие дəрде wи һəбə, зə'ф
хəбəрдьдə.

Мəрие дəре ə'вдада бьмьрə чатьнə.

Мəрие дəрəнг пирвə, we пирвə, ле
we хwəйи т'əхсирвə.

Мəрие дəрəwин бе ит'барə.

Мəри дəрəwин гəрə шə'де wи
к'елəке бə.

Мəрие дəрəwин—дəрəwe wан дһа
зə'фьн, нə кö р'астие wан.

Мәрие дәрәwин дьве:
Гӧр к'әтә нава пез,
Бар нәкьрьн.

Мәрие дәрәwин р'аст жи бежә, бар накьн.

Мәрие дәрәwин, р'йа wана р'аст навә.

Мәрие дәрәwин р'оке нане хwә дьхwә.

Мәрие дәрәwин—р'урәшә.

Мәрие дәстбәла мале накә.

Мәрие дәwләти ч'ә'ве wи ль һәбуна хәлqейә.

Мәрие дзгина зар'е хwә бәрда, паше пе нькарә.

Мәрие дин аqьл нагьрә.

Мәрие дин бәр ч'ә'ве дина жи динә.

Мәрие дин бьди хәвате,
Гәрә тӧ жи пер'а бьхәвьти.

Мәрие дин гәрә сәр дьле wи һәр'и.

Мәрие динӧнда,
Аве голайә гәни,
Мина һәвьн.

Мәрие дин р'евәчуинева к'ьвшә.

Мәрие дин саро-баро хәбәр дьдә.

Мәрие дин т'ӧнәвә,
Һ'ӧрмәта маqула т'ӧнә.

Мәрие дин чь храв бькә,
Мәри нькарә чекә.

Мәрие дин ч'ә'в һәв дьк'әвьн гәфа һәв дьхӧн.

Мәрие дин ширәт жер'а навьн,
Мәрие р'әш наен qәлакьрьне.

Мәрие дин шуре wи дәв жи, пьшт жи дьбьр'ә.

Мәрие дӧр'у—ит'бара хwә пе найньн.

Мәрие дьз дьзие дьчә.

Мәрие дьз р'әнге wир'а к'ьвшә.

Мәрие дьз тьшт дест нак'әвә,
Кәвьра дькә п'ашла хwә.

Мәрие дьз хwә шьк'ә.

Мәрие дьк'әвә ә'йнате,
К'әла диза wи сәр wида дьр'ьжә.

Мәрие дьла гәр'йа,
Qуне те дьһасьлә.

Мәрие дьле хwә дьчә, наwәстә.

Мәрие дьлсаг',
Набә (навә) бабах.

Мәрие дьлсах йәк пер'а бьк'әнә, занә херхwәзе wийә.

Мәрие дьлсах—
Т'ьме дькә глие ахмах.

Мәрие дьлч'вик п'ошман дьвә.

Мәрие әвсәнә,
Диwан пе навә.

Мәрие әшq ә'мьрдрежә.

Мәрие әшq т'ьм-т'ьм свьк дәрбаз дькә.

Мәрие ә'дьли нани сәр чонгейә.

Мәрие ә'йнат, зу кал дьвә.

Мәрие ә'сьл бе ә'сьл дәрнае.

Мәрие жь мала хwә р'ур'әш дьбә, нав щинарада бе Һ'ӧрмәт дьвә.

Мәрие жь хwә шәрми дьвә,
Wе храбтьр тьшт т'ӧнә.

Мәрие жь мләте хwә qәтйа—чь
мләт hәбә щәм wи йәкә.

Мәрие жь ч'ә'ва корбә,
Аг'рийа wи хравә.

Мәрие жьн р'әванди,
Хәлqе әw Һ'әванди.

Мәрие занә Һ'өрмәта кәсәки нак'әвә.

Мәрие зә'ф брчи р'әqине бьне
шкәве тинә.

Мәрие зә'ф бьхwә, һьндьк жи дест
нак'әвә.

Мәрие зә'ф к'әра хwә бажо,
шӧхӧле wи начә сери.

Мәрие зә'ф хәвәрдьдә, тьштә дәсте
wи нае.

Мәрие зә'ф хәwе Һ'ьз бькә, wе бе
к'әфән һәр'ә.

Мәрие зә'ф ширнаи дьхwә, меш-мор
wи дьщьвьн.

Мәрие зә'ф щәм мәрие дин
бьсәкьнә, wе пер'а динвә.

Мәрие зә'ф qӧр'әвә, wе пашда
к'әвә.

Мәрие змана заньвә, һәр'ә к'ӧ жи
wе нане хwә бьхwә.

Мәрие змана ньзанә һәw занә хәлq
wи дьк'әнә.

Мәрие змана ньзаньн, мина дәwара
дәвгредайә.

Мәрие зу р'е һәр'ә,
We ниве р'е бьминә.

Мәрие зу һерсбу, нагьһижә мәрәме
хwә.

Мәрие зьке хwә бьч'еринә,
We наве хwә ӧндакә.

Мәрие ичке дьхwә, хофа хwәде
дьлда наминә.

Мәрие кери хwә һат, we кери
щмаә'те жи бе.

Мәрие кәр' хwә дьсперә
мәрьва.

Мәрие кәр'и бьнванә.

Мәрие кор р'әнг гьшк щәм йәкьн.

Мәрие кор һәw занә днйа гьшк
шәвәр'әшә.

Мәрие кор һәw занә ч'ә'ве wи we
шайикә.

Мәрие кӧ к'әтә нава зар-чәнга,
Зу бәла хwә дьвинә.

Мәрие кӧ һатә к'ьр'ине, баһе wи
шәйикә.

Мәрие кӧт-кӧти хwәда п'уч' дьвә.

Мәрие кьн бәжна wи т'ӧнә, әwи
т'ре зар'ә.

Мәрие кьн гәләки хwә р'азийә.

Мәрие кьн дьле хwәда р'ое дәһ
щара дьбә п'адша.

Мәрие кьн р'ое Һ'әфт щара дьвә
п'адша,
Һ'әфт щара п'адшатие дьк'әвә.

Мәрие кьн р'оже Һ'әфт щара дьвә
мшир,
Һ'әфт щара жи мширтие дьк'әвә.

Мәрие кьн хwә дьдә сәр печ'ийа,
wи т'ьре Бәг'дат пева хане дькә.

Мәрие кьн чьqа сәр ә'рдейә, аqа
жи бьн ә'рдейә.

Мәрие к'ап лист дәqе xwә т'ьме гӧлле дьке.

Мәрие к'ефлу т'ьмейи нава к'ефедайә.

Мәрие к'әда ә'вда бьгәр'ә, к'әда wи we һәдәр һәр'ә.

Мәрие кәр' гли сәр че навә.

Мәрие к'әр зә'ф бә'са к'әра дькә.

Мәрие к'әр нинбә, бһе к'әре бьвә һ'әзар.

Мәрие к'әр чь занә днеда чь һәйә?

Мәрие к'әсиб нә бәр к'әтьна xwә дьк'әвә, нә жи бәр р'абуна xwә дьк'әвә.

Мәрие к'әсиб шәв жи к'әсибә, р'ож жи к'әсибә.

Мәрие к'әтә бәр мнәта,
Сәре к'әтә бәр ширәта, йәкә.

Мәрие к'әтә бәр ширәта,
К'ьнще к'әтә бәр п'ина,
Хера we т'ӧнә.

Мәрие к'әти xwәйи т'ӧнә.

Мәрие к'әтьне намьрә,
Ле мәри брчина дьмьрә.

Мәрие к'ома wи һәвә—сйаре Сәклаwиейә.

Мәрие к'осә бенәдәрә.

Мәрие к'осә беог'ьрьн.

Мәрие к'очәри
Же дурә р'енщбәри.

Мәрие к'ӧбар баре wи валайә.

Мәрие к'ӧбар зу дьньк'ьсә.

Мәрие к'фьр, мәрие звьр, хӧде надеда.

Мәрие лал-же мәкә сӧал.

Мәрие лепок т'ьме лепе wи һәнә.

Мәрие ләнг qандьрмишбун т'ӧнә.

Мәрие лә'фәкчи һьм мале xwә дьxwә,
һьм жи мале хәлqе дьxwә.

Мәрие мала wи п'ьр'ә,
Нола к'әре Мьсре бьзьр'ә (дьзьр'ә),
Хәбәра wи щәм хәлqе лал у дӧр'ә.

Мәрие мале һьндькә,
Хәбәра мьсqал-мьсqал бьбьр'ә (дьбьр'ә).
Хәбәра wи щәм хәлqе кәвьр-кӧч'кә.

Мәрие мерьв мерьв бькӧжьн, бәр тә'ве наһельн.

Мәрие мерьв щева мерьвә.

Мәрие мәзьн дьлтәнгә.

Мәрие мәзьн фьр'шке wана тәнгә.

Мәрие мәйә т'агериа хәлqе дькә.

Мәрие мәрд йәк дьчә, е нәмәрд—дӧдӧ дьчә.

Мәрие мәрийа бьбә кәвьр жи,
Мәрийа нак'әвә.

Мәрие мәрийа бьбьнә агьр,
Мәрийа нашәwтиньн.

Мәрие мәрийа бьвьнә кәвьр,
Чока мәрийа наәшиньн.

Мәрие мәрийа стӧрие бәр ч'ә'ве джмьнайә.

Мәрие мәрийа чьqаси храббә, зер'е мәрйайи вәшартийә.

Мәрие мәрийа wәки мала мәрийа храв нәкә, мәрие башqә нькарә храв бькә.

Мәрие мәрийар'а базар навә.

Мәрие мәрьв гор'а мерьв к'ур дьк'ольн.

Мәрие мә'рифәт мә'рифәта хwә жь бемә'рифәта һлтинә.

Мәрие млаһим зйан же нае.

Мәрие мләте хwә бьqәтә, we зу öндабә.

Мәрие мләте хwә наскә, we зйарәта жи наскә.

Мәрие мләте хwә нәвә хwәй—мина пәза бехwәийә.

Мәрие мр'дар' мәри начә ә'йда wан жи.

Мәрие мьн у тә гор'еда чвта ль һәв дьхьн, тö жи р'абуйи һати щәм мьн?

Мәрие нәбашәр һәр'т'ьм льнге wи сöр' дьвә.

Мәрие нәә'дьли т'ьме бәр qәдайә.

Мәрие нәзан
Т'ьме хзан.

Мәрие нәзәри р'асти дәwләта, джмьна нәе.

Мәрие нәзәроки нәчә т'ö мала.

Мәрие нәзәроки п'ине wи бьшәwтиньн we бәталвә.

Мәрие нәмәрд
Навә дәрмане дәрд.

Мәрие нәмәрд нә хwә—хwә дьхwә,
Нә жи дьдә к'әси кәс бьхwә.

Мәрие нәмьр т'öнәйә.

Мәрие нәрм бьтьрсә,
Мәрие красqәльш мәтьрсә.

Мәрие нәрм к'әс ле Һьз накә.

Мәрие нә совәк'ар,
Һәму ав щәм йәкьн.

Мәрие нәст'ьри дьньк'ьсә.

Мәрие нәт'öтьшт, ле дәртен бар у пьшт.

Мәрие нәт'öтьшти, глие гран дьлда дьсеwьрьн.

Мәрие нәхәвьтә т'ер нахwә.

Мәрие нәһәq дьчә сәр нәһәqие.

Мәрие нәһәq зу дьхәйдә.

Мәрие нәһәq (хwә-хwә) сәр бәла хwә вәдьвә.

Мәрие нәч'ар чь жи бьдеи we бьхwә.

Мәрие нәщер'банди шеwра хwә ле мәхә.

Мәрие нхьми гәләк бьнда һәйә.

Мәрие пек'әни,
Мәрие зман,
Мәрие т'аланги
Һәрсек жи йәкьн.

Мәрие пенәбуйи глие wи сәр һәвда наен.

Мәрие пенәбуйи т'ьме брчийә.

Мәрие пеш мртьвава бььвә әw мртьвә.

Мәрие пәй зька дьчә, жер'а дьвежьн и дузәлалә.

Мəрие пийан дəрəнг п'ошман дьвə.

Мəрие пийан к'ефа wан һəвр'а хwəш дьвə.

Мəрие пийан һажə р'ур'əшийа хwə т'öнə.

Мəрие пийан һелина шəр'айə.

Мəрие пийан һəqе мəрие щну те дəр.

Мəрие позбльнд т'ьме позе wи п'иси дьк'əвə.

Мəрие п'арсəкчи сəд сали жи бьминə, зьке wи т'ер навə.

Мəрие п'ехас гöл навə хəмла wи.

Мəрие п'ешəкк'ар брчи наминə.

Мəрие п'əйдар зу дьк'əвə.

Мəрие п'утп'арез бе ə'йдьн.

Мəрие п'ьм нəдə лəqандьне,
Тəк да лəqандьн, хwə хлаз наки.

Мəрие п'ьр'хöр т'ер нахwə.

Мəрие р'аст хравие нахwəзə.

Мəрие р'аст у т'əмьз ə'фу чи wир'анə?

Мəрие р'аст хəвəр дьдə һəспа wи набəзə.

Мəрие р'астго т'əпə нав серийə.

Мəрие р'əш—сабун чьр'анə,
Мəрие бе аqьл ширəт чьр'анə?

Мəрие р'əш спи навə,
Мəрие дин ширəт жер'а навə.

Мəрие р'ийа р'астда һəр'ə, наwəстə.

Мəрие р'ийа р'астие бьгьрə, нона нəйньк ə'йанə.

Мəрие р'ур'əш һəвала жи р'ур'əш дькə.

Мəрие р'ут дəрбəке Һöрмəте дькə, дəрба дöда нькарə.

Мəрие р'ут дьвежə хəлqе-хwə ст'аркə.

Мəрие р'ут дьза натьрсə.

Мəрие р'ут кəс wəк'илие ле накə.

Мəрие р'уqальм бе нан наминə.

Мəрие р'ьмбаз гəрə мəрт'алгер'вə жи.

Мəрие саг' ч'ə'ве бьн ахеда шəрм накə.

Мəрие саг'лəм баwəр нəкə, ч'ə'ве wи qəлпбьн.

Мəрие све зу р'авə хwəде р'ьсqе wи дьгьһинə.

Мəрие све зу р'анавə, qсмəте хwə нахwə.

Мəрие сефил нане щəһ жи дест нак'əвə.

Мəрие сəва Һəрмəта бöг'дана бежə,
Хwə нава агьре щə'ньмеда дьпежə,
Диза дəне сəр хwəда дьр'ежə.

Мəрие сəр пе сəкьни кери һəр кəси те.

Мəрие сəр тəндура гəр'ийа Һöрмəта wи гöндда т'öнə.

Мəрие сəре wи вала,
Змане wи дьгһижə ə'змана.

Мəрие сəрме нəтьрсə, wе нəхwəшие бьвинə.

Мəрие совəк'ар жи нqойи аве дьбə.

Мәрие совәк'ар жь бә'ра жи натьрсә.

Мәрие совәк'ар, йане гәми, йане п'ьр'ти дар, һәрдö жи жер'а дьвьнә ст'ар.

Мәрие сәмә щәһ у гәньм жь һәв набьжерә.

Мәрие сламәт начьнә бәр зйарәта.

Мәрие сьмт'әр'аш
Хwәйе к'ара баш.

Мәрие снә'тк'ар бе хәбат набә.

Мәрие тә сәре тә дьнһер'ә,
Джмьне тә ньнге тә дьнһер'ә.

Мәрие тә'зи р'адьзе хwә р'ьнд дьдә нвина.

Мәрие тма жь һәвала пашдайә.

Мәрие тма жь меше дон дәртинә.

Мәрие тма капекәкир'а дьвежә: „Һ'әсән Чәләки".

Мәрие тма капи стöданә.

Мәрие тма к'и мале бьхwә, ле Һ'әлалә.

Мәрие тма мина кәвьр, кәвьр кәр дьвә, әw кәр навә.

Мәрие тма нахwәзә һәр'ә чешме, wәки брчи нәвә.

Мәрие тма р'ийа wи р'аст навә.

Мәрие тмак'ар позе wани бәр qуна млфьсанә.

Мәрие тьрсонәк бльнд хәбәр дьдьн.

Мәрие тьрсонәк дәст т'ьме сәр хәнщәрейә.

Мәрие тьрсонәк сәре wи нашке.

Мәрие тьрсонәк т'ьме р'әш у п'әш тен бәр ч'ә'ва:

Мәрие тьрсонәк һәw занә днйа чардоре wи гöрә.

Мәрие тьштә дестда т'öнәбә, дьле хwәда тьшта дьхwәзә.

Мәрие т'ер баwәр накә брчивә.

Мәрие т'әки гöрахwәрийә.

Мәрие т'әмбәл дәсте wи нагьһижә т'ö мраза.

Мәрие т'әмиз мәрие qр'еж һәв накьн.

Мәрие т'әне глие wи дәрбаз навә.

Мәрие т'әне кәс ле навә хwәйи.

Мәрие т'әне пәза гöра хwәрийә.

Мәрие т'и хәwнеда бәр ч'әмейә.

Мәрие фела нәдә хwә дәсте джмьнада хлаз навә.

Мәрие фкьра р'оже хwәр'а накә, әw фкьра сале хwәр'а дькә.

Мәрие хwәрьне дәсте хwә нәхwә, дәве мәрийа wе бьшәwтә.

Мәрие хевьк чь бежи серида р'удьни.

Мәрие хәбатчи,
Наминә т'и, брчи.

Мәрие хәлqе мьрийә, тö чьр'а дьгьрии?

Мәрие хәриб минани коранә.

Мәрие хәр'ьфи т'ре т'әв хәр'ьфинә.

Мәрие хәwдамаии бе р'ьсqә.

Мərие хəwне нəвинə бежə,
Xwə агьре щə'ньмеда дьпежə,
Диза дəне сəр хwəда дьр'ежə.

Мərие хирəт брчи навə.

Мərие храб п'ак навə, ле р'ожа храв хwəш дьвə.

Мərие храв баве п'еше, же бьр'əвə.

Мərие храв мəзəлада жи наминьн.

Мərие храв пер'а һəр'и qəпəкə,
Пар'а һəр'и чвтəкə.

Мərие храв ч'əнгə к'ьшмиш баве п'еше, же бьр'əвə.

Мərие храв wəхта хравие дькə, һəw занə мзгиние дьдьнеда.

Мərие хравие бькə, хравийа wи wи дьминə.

Мərие хравийа һəвала бьхwəзə, щнйазе wи we бəр тə'ве бьминə.

Мərие хwə дьзие бьгьрə, днйаеда т'ерхwəрьна wи т'ӧнə.

Мərие хwə зəфт накə, гəрə бəр диwер р'уни.

Мərие хwə мəсрəфа дьдə паш,
Беḣӧрмəтə мина орəка аш.

Мərие хwə шьк зу сьлдьбə.

Мərие хwə хwə сəре хwə бькə,
Qазие дəwлəте жи нькарə бькə.

Мərие хwə-хwə хwə нəхӧринə, кəс нькарə wи бьхӧринə.

Мərие хwəймал п'ехас нагəр'ə.

Мərие хwəр'а бькə, бьхwə, ле алвере нəкə.

Мərие хwəр'а бьхwə, бьдə, ле арьшверьше пер'а нəкə.

Мərие хwəр'а к'р'ин фротане нəкə.

Мərие хwəр'а нəдити змане wи дрежə.

Мərие һерс зраре дьк'əвə, мərие ḣəйф пе дьк'əнə.

Мərие һерс зу кал дьвə.

Мərие һəлəм qӧльмр'а базаре нəкə.

Мərие һəq дьчə сəр һəqие,
Мərие нəһəq дьчə сəр нəһəqие.

Мərие һнгьвфрош т'лие хwə далесə.

Мərие ḣəвсуд думькə кьнə.

Мərие ḣəвсуд ч'ə'ве wи баwəр навə.

Мərие ḣəлал думка wи дрежə.

Мərие ḣəлал жь к'исе хwə дьхwə,
Мərие нə ḣəлал жь к'исе хəлqе дьхwə.

Мərие ḣəнəка бькə фелбазə, зу пир навə.

Мərие ḣəнəкчи
Жер'а (wир'а) һəйə щи.

Мərие ḣəр'ьми р'ожəк, сəд р'ож йəкə.

Мərие ḣӧрмəте дькə, гəрə хwə мəт'һа нəəхə.

Мərие ч'ə'вбрчи ч'ə'ве wи хwəлие т'ер дьвə.

Мərие ч'ə'внəбар т'ер нахwə.

Мərие ч'ə'вqӧл, т'əне бь аха гор'е т'ер дьбə.

Мərие ч'ə'вqӧл—ч'ə'ве wи һəр хwəли т'ер дькə.

Мəрие ч'р'ук, wəки мə'р жи бьк'əвə дəст, дьхwəзə бьбьр'ə.

Мəрие ч'ьл минани п'шика дьз.

Мəрие ч'ьлəк т'ьме дьхəидə.

Мəрие шəр'лəт дəре шəр'а вəдькьн,
мəрие баш жи дəре шəр'а дадьдьн.

Мəрие шəр'уд, бьдə, бьр'əвə.

Мəрие шəр'уди т'орпе wи qöлə.

Мəрие шəwат зу кал дьвə.

Мəрие шə'рəза ньга нак'əвə т'əльке.

Мəрие шькбəр мина мə'зутейə чь т'оз-хöбара р'адьвə пева дьгьрə.

Мəрие щаһьл бəхте wи жи щаһьлə, бəхте wи р'ьнд дьбьр'ə,

Мəрие щер'банди
Готьн wир'а чь лазьмə.

Мəрие щомəрд, хwəде т'öщара р'ьсqе wи кем накə.

Мəрие щотьк све зу р'асти мəрйа бен, qəзйа те сəр мəрийа.

Мəрие щьну жь аве дьтьрсьн.

Мəрие щьну сəр п'ре—щьн пе дьгьрьн.

Мəрие щьну щьне хwə аведа дьвинə.

Мəрие ь'р'нус р'йа wи р'аст навə.

Мəрие эзди р'əнге wи гəрə йан сорвə, йан спивə, йан р'əшвə, ле нəйи шинвə.

Мəрие qашт-qашто,
Храви ле нае.

Мəрие qəдре хwə ньзанвə, хəлq жи qəдре wи ньзанə.

Мəрие qəлп р'йа wи р'аст навə.

Мəрие qəльнк'еш кал навə.

Мəрие qəрфчи—
Wир'а һəйə щи.

Мəрие qлер ə'йдада жи qлерə.

Мəрие qлерок qəрфа мəрие т'əмьз дькə.

Мəрие qолайи мəрийа бəгəм накə.

Мəрие qöлба хwə биркə, wе млəте хwə жи биркə.

Мəрие qöмбарбаз
Wəки зер' теки аwаз,
Т'ö wəхта нае нас.

Мəрие qöр'ə зəрара wи пешийа ньге wийə.

Мəрие qöö'ə—ит'бара wи т'öнə, мина wəрьсе р'ьзийə.

Мəрие wəс-wасо мина кəвьре к'ас-к'асо.

Мəрийа бавенə сəр хəнщəра,
Мəрийа нəйньнə сəр хəбəра.

Мəрийа бу тəнгаси,
Мəри бəр бь арван дьр'əвə.

Мəрийа кö хwəст һ'öрмəте, сианəте бькə, гəрə герийа хwə бьнһер'ə.

Мəрийа т'ьре бəр дизька мрт'охе р'абуйə.

Мəрийа хwə чьqа сефил гьрт, хəлqе банздьн сəр-сəре мəрийа.

Мəрийа һатə бьр'ине,
Сəе мəрийа жи һар дьвə
Бь кöлина хwəйе хwə дьк'əвə.

Мəрийа һин нəкə, тə кö һин кьр,
бир нəкə.

Мəрийи йалт'аг' же дост набь (ə).

Мəрик гьртьн, к'öтан,
Го: — Лехьн, бəла змане мьнə.

Мəрик кал дьбə,
Тьмак'ар дьбə.

Мəрик хwəшиедавə,
һəр йəк мəрийа дьпьрсə.

Мəрик һəйə дəһ к'öме wи һəнə, һəр
дəһ жи qöльн.

Мəрик—һ́əзар фькьр дьк'əвьнə бир.

Мəрики беа'рə, к'иали бавежи, wе
сəр льнга бьсəкьнə.

Мəрики бе баwəрə, wəки һ́əфт т'аща
сйарки, глийа баwəр накə.

Мəрики бе мьк'анə.

Мəрики бе һ́əсав, мьрийə.

Мəрики бош—бог'азə, нə тə'л занə,
нə ширьн.

Мəрики гəнəфьсийə.

Мəрики гəwьри qöлə, ч'ə'ве wи
тьштəки т'ер навə.

Мəрики да пешийа хwə сенща wи
нашкеньн.

Мəрики даwqöтə.

Мəрики дьтьрсə,
Бəр ч'ə'ве wи дьвə тə'ри.

Мəрики зə'ф дöшьрмиш дьвə, зу
кал дьвə.

Мəрики кери хwə һат, wе кери мала
хwə жи бе.

Мəрики кö qəнщи тə кьр,
бьшекьринə.

Мəрики к'əфəндьзə.

Мəрики мерьв зедəбə, qəдакə
мерьв кемə.

Мəрики мəзьн бу газьнок дьвə.

Мəрики мьришелинə.

Мəрики нəзəрокийə,
Сəлама wи жи зйанə.

Мəрики öса бу, р'ожа мьрьна wи
дəнг мəзəла к'əт.

Мəрики öсанə, бавежи пьшт һ́əфт
ч'йа, wе вəгəр'ə, бе.

Мəрики öсанə, ə'рд жи ле вəнавə.

Мəрики öсанə, йəки кəвьрəки
Жер'а дайнə сəр һəв т'öнə.

Мəрики öсанə, мəлəкар'а жи йолə
начə.

Мəрики öсанə, сйа хwə п'ьшк дькə.

Мəрики öсанə хwəйе красе хwə
нинə.

Мəрики öсанə, wəхта кеч' дьк'əвə
нава дəwи, дəрдьхə, дьмьжə, паше
давежə.

Мəрики п'алəбəталə.

Мəрики сəр зьк мьрийə,
һəрр'о дəмана зьке хwə дайə.

Мəрики смелсубаши малмьртьвə.

Мəрики спитайи те наминə, нанəки
гəрм бьдьнə бьнч'əнге, дəwса тира
хwəде вəкьн.

Мəрики тə'лах р'əшə.

Мәрики тә чу дәрәке,
Пьрскә саѓи-сламәтие
Ә'мәл-ә'мәле бәре.

Мәрики т'әне нькарә сәре хwә дайнә бәр сәре эле.

Мәрики хер, браки бехер четьрә.

Мәрики хер жь щинарәки бехер четьрә.

Мәрики хәйсәтәки лебә, занә дйа wи чь хәйсәтийә.

Мәрики хравә, әwи ч'ьч'ьке дйа хwә гәстийә.

Мәрики хравә,
Мәзәл ле вәнәбә,
Ба к'әфәне wи бьр'әвинә,
Куч'ьк ава wи бьчәрпинә.

Мәрики хравә, шире бәдәна дйа хwә жи биркьрийә.

Мәрики хwә qәт'ьле гьрт, we qәт'ле жи һәр'ә.

Мәрики чьqа нәтьштьк бә, һәбунк һәбә, сәре мерайә.

Мәрики шәрте хwәйә.

Мәрики qәдре хwә ньзанбә, we qәдре эле чь заньбә?

Мәрикир'а qәнщие дьки, нава хәлqеда гли нәкә.

Мәрийо, бра тӧ мәри бйайи, бра тә р'оже һ'әфт щара әз бьк'ӧтама.

Мәрьв аqьле хwә дьгәр'ә.

Мәрьв аqьле хwә свьк дьвә,
Аqьле хwә жи гран дьвә.

Мәрьв бал мәрьве аqьл, аqьл дьдьзә.

Мәрьв бе дост у джмьн навә.

Мәрьв бе ә'йб набә.

Мәрьв бе щинаре херхwәз нәвә.

Мәрьв бәдәw дьвә, к'ӧбар нәвә.

Мәрьв бәре хwә бьдә һәв—р'ьндә.

Мәрьв бә'са гӧра дькә, гӧр һазьр дьбьн.

Мәрьв бира һәвдавә,
Wәки пьшта һ'әфт ч'ийавә,
We р'оке диса һәв бьвинә.

Мәрьв бона хатре һекәр'уне боч'ка т'аwе пач' дькә.

Мәрьв бра боѓе йәк р'ойи бә,
Бра ч'еләка сәд сали нәбә.

Мәрьв бра кӧштибә,
Бра кӧштие мере чебә.

Мәрьв бра мьрибә,
Бехwәйи нәбә.

Мәрьв бра пәйа нәчә,
Бра сйаре к'әревә.

Мәрьв брчи бу, баwәр накә т'ер бьхwә, т'ер бу, баwәр накә брчи бә.

Мәрьв бу мәрьве һәв, һәв нахәньqинә.

Мәрьв буина хwә һ'әта мьрьна хwә дӧ щара ә'зиз дьвә, йәк буина хwә, йәк мьрьна хwә.

Мәрьв бь дәве хәлqе т'ер нан нахwә.

Мәрьв бь дума дреж дьгьһижә мраза.

Мәрьв бь ә'мре дреж дьгьһижә мраза.

Мәрьв бь пьрсе,
Дьчә Qӧрсе.

Мәрьв бь cha ьстерка р'унит,
Cha зава нә р'унит.

Мәрьв бь xwә джмьне нәфса щане хӧнә.

Мәрьв бь hәвале wива нас дькьн.

Мәрьв бьмьрә бенамус нәвә.

Мәрьв бьмьрә,
Дәсте хәлqе нәньhер'ә.

Мәрьв бьмьрә,
Hәwще хәлqе нәбә.

Мәрьв бьхwәзә we ч'йа дайнә сәр ч'йа.

Мәрьв га, hәспа бьдьзә, бәре xwә надә сәре сбе.

Мәрьв га щьле нас накә.

Мәрьв гава нава хәлqеда дәбьри йан гәрә сәрдәстбә, йане жи к'ома wи hәбә, йане жи hәбуна wи зә'фбә.

Мәрьв гарьс бавежә, к'ьр'ьк шин навә.

Мәрьв гәрәке глие xwә бьпежә, паше бьр'ежә.

Мәрьв гәрәке дьл-хатре hәвдабә, hәв щан дьбә.

Мәрьв гәрәке ӧса бежә, wәки п'ьр'ч' әwләде мерьв бе.

Мәрьв гәрәке п'усийа xwә нәдә бе.

Мәрьв гәрәке хӧре xwә дәсте xwә бьхӧринә.

Мәрьв гольке xwә нәгәр'ә, га нагәр'ә.

Мәрьв гопал начә щнәте.

Мәрьв гор'ьстана нәвә, бра шарьстанавә, к'и дәре hәвә we бе.

Мәрьв готи сахтие кери hәвдӧ бе, мьритиеда бе фәйдәйә.

Мәрьв гошт дьхwә hәстӧ навежә.

Мәрьв гӧлле намьрә,
Ле хәбәре хәлqе дьмьрә.

Мәрьв гӧр нәвинә, щьльс п'акә.

Мәрьв дара феза xwәда набьр'ә.

Мәрьв деләкә баш т'уле we бьгьрә бинә, т'уле we жи we башвә.

Мәрьв дәсте xwә чь бькә, дне а'ләм нькарә бькә.

Мәрьв дәqвә, дәqе ọожәкевә.

Мәрьв дәw бьхwәзә, нә шәрмә.

Мәрьв дәwләти дьвә, к'ӧбар нәвә.

Мәрьв дин надә диндаре.

Мәрьв днер'а р'е дьчә,
Дне мерьвр'а р'е начә.

Мәрьв днйае чаwа бьхwәзә,
We ӧса жи дәрбазкә.

Мәрьв дӧ щара xwәр'а hәсава дькә, паше дьвежә hәвале xwә.

Мәрьв думка дреж дьгьhижә мраза.

Мәрьв дьбе q..е гӧр пер'анә.

Мәрьв дьве фланкәс брамаке hәвьн.

Мәрьв дьвә п'адша к'ӧбар нәвә.

Мәрьв дьк'әвә, бьк'әвә т'ор'а мәрьве мәрд, нә т'ор'а мәрьве нәмәрд.

Мәрьв дьк'әвә тәнгасие, йаре дйа xwәр'а дьве—баво.

Мәрьв дьле се (пе) савер'е хwәш дькә.

Мәрьв дьмьрә,
Шӧхӧле wи дьминә.

Мәрьв днеда дӧ щара дьвә зар':
Йәк зар'отие, йәк жи мәзьн буне.

Мәрьв дьхәвьтә зькар'а,
Зьк жи гор'ар'а.

Мәрьв дьчә р'әһ́мәте,
Диндара wи диндара qиамәте.

Мәрьв дьчә щики, же дьпьрсьн:
— Ьло, тә ани?
Дьве: — Т'ӧ мала баве шинбу мьн банйа?

Мәрьв жь ахе буйә, wе ахе һәр'ә.

Мәрьв жь бә'лгие пешьн мә'рум нәвә.

Мәрьв жь мәрие әвсәнә һин дьвә.

Мәрьв жь хwәлие дәwләти дьвә.

Мәрьв жь хwәлие т'ер дьвә.

Мәрьв жь чь дьр'әвә, незики wе дьвә.

Мәрьв жь wи щинари һ́ьз дькә, к'ижани шина мәрийанә, шайа мәрйанә.

Мәрьв зор са нькарә р'акә неч'ире.

Мәрьв йа мера ӧнда накә.

Мәрьв йан жь к'омеи п'ьр'вә, йане жь гӧһан кәр'вә, нава хәлqе хәриб бьдәбьрә.

Мәрьв йан сәр ә'рде хwә те кӧштьне, йан сәр ә'рзе хwә.

Мәрьв кал дьвә, дьл кал навә.

Мәрьв карә дурва мәрийа наз бькә.

Мәрьв кәвьр давежә ч'йае бльнд, навежә qәлаха р'ехе.

Мәрьв кәвьра давежә Бьрща Бәләк, навежә сәпәта р'ехе.

Мәрьв кәвьра давежә бьрщед Бәләк, навежә кӧнде кор.

Мәрьв кӧ дьчә һ́афа диһаре доже, Мьрьн һежа дьк'әвә бире.

Мәрьв кӧ жь глие хwә р'әви, нәмерә.

Мәрьв кӧ к'әт ә'рде,
Е дьн р'адьбьн сәр.

Мәрьв кӧ к'әтә говәнде, гәрәке хwә бьһ́әжинә.

Мәрьв кӧ т'әне дьвә, хwәдер'а жи дьдә ч'ер'а.

Мәрьв к'ӧлме начә дреше.

Мәрьв куч'кар'а к'әтә т'ер'е, дьһ́әр'ьмә.

Мәрьв куч'ькар'а чарьха һазьрнакә.

Мәрьв кь бахи кьр (qәрф), те пешийа мәрийа.

Мәрьв кь гьр'е дәсте хwә нәхӧринә,
Мәрьве хәриб wе чь бьхӧринә.

Мәрьв кь мәзьн бу, кәс нькарә wи сәрwәхткә.

Мәрьв к'апа бәрәв дькә бона р'ожәке хӧмаре бьлизә.

Мәрьв к'аска хwә т'ьжи к'аска вала нахә.

Мәрьв к'әтә аве, дәсте хӧ ида к'ола бьгәр'инә, бефәйдәйә.

Мәрьв к'әтә аве, чь бöhöстәк, чь
чар т'ли, йәкә.

Мәрьв к'әтә дә'wате, we хwә
бьh'әжинә.

Мәрьв к'öбар дьвә, хwәде хwә бир
дькә.

Мәрьв к'ьшмиша даве п'еша мртьва
же дур дьк'әвә.

Мәрьв ль чь бьгәр'ә, we ә'сә бьбинә,
әw соз т'öнә.

Мәрьв мала хwәда, баве п'адше жи
дьбежә.

Мәрьв мала хwәда нәвә аг'а,
Мале хәлqеда навә аг'а.

Мәрьв мала хwәда hьм аг'айә, hьм
хöлам.

Мәрьв мала хwәда hьм п'адшайә,
hьм шаhә.

Мәрьв мербә, сәд у h'әзар йәкә.

Мәрьв мерхас дьвә, к'öбар нәвә.

Мәрьв мәзьн бьбьт,
Аqьле мерьв кем бьбьт.

Мәрьв мәзьн дьвә, бәхте мәрьв жи
пер'а мәзьн дьвә.

Мәрьв мәзьн дьвә, h'әзар дәрд у
бәла мәрьв бит'әр дьвьн.

Мәрьв мәзьн дьвә, h'әзар ә'йб ле
бит'әр дьвьн.

Мәрьв мәзьн дьвә, хwәрьна хwә
кем дькә.

Мәрьв мәрие хwә
Надә парие хwә.

Мәрьв мәрьва нас дькә йан
щинартиеда, йане жи братиеда.

Мәрьв мә'си серида дьгьрә.

Мәрьв нава маледа нәhазьрбә, хәлq
жьна wи дьдә мер.

Мәрьв наве хwә хwәйи дькә,
Р'уви п'осте хwә.

Мәрьв нә бь hесири бьгәр'ә, днйа
хwәшә'.

Мәрьв нә бькә, нә бьхwә,
Нә бьдә, нә бьстинә,
hәма ле бьнhер'ә.

Мәрьв нә нанәки нандар дьбә,
Нә дәрбәке мерхас дьбә,
Нә глики бьч'ук дьбә.

Мәрьв нә qәләна т'ер дьхwә,
Нә жи дәwләти дьбә.

Мәрьв нәкә нае р'йа мерьв.

Мәрьв нәк'әвә бәр дәст—мьста.

Мәрьв нькарвә дö мевана вәр'екә,
хwәлисәрә.

Мәрьв нькарә дö ч'ә'ва ль we
бьнhер'ә.

Мәрьв нькарә мера бькә щева хwә.

Мәрьв öнда дьвә, т'ö наве мәрьв
öнда навә?

Мәрьв пе wәрьсе р'зи начә бире.

Мәрьв пәза хwә баш шәрже накә.

Мәрьв пир дьвә,
Бе qәдьр дьбә.

Мәрьв пьж п'адше баве п'адше жи
дьбежә.

Мәрьв п'аквә, шöхöле wи зу сәрр'аст
дьвә.

Мәрьв п'ебә, гор'ебә.

Мәрьв р'әх кучкар'а дьчә, гәрәке
даре xwә дәсте xwә данәйнә.

Мәрьв р'әwша днейә.

Мәрьв р'йа дьбьр'ә,
Р'йа һ'әщийа набьр'ә.

Мәрьв р'ожа тәнгда йаре дйа
xwәр'а дьве: „баво".

Мәрьв р'у да йәки, ида пе нькарә.

Мәрьв р'уви дьк'ӧдринә нә бона
гошт, бона п'ост.

Мәрьв са дьдә хатьре xwәйе wи.

Мәрьв савар бьxwә р'ьндә, һәма
р'ожәке мала мә,
Р'ожәке мала wә.

Мәрьв сьбе сәр ч'ә'ве xwә дьшон,
п'шик—эвара.

Мәрьв све р'адьвә, дьве:
— Xwәде, к'еwришк р'асти мьн нәе,
бра р'уви р'асти мьн бе.

Мәрьв серида нәвежә, навә.

Мәрьв сәбит, бехӧйи нәбит.

Мәрьв сәва к'ара хәлqе мләте xwә
ӧнданакә.

Мәрьв сәва к'әлбе xwә жи те
кӧштьне.

Мәрьв сәва ч'ә'вәки һ'әзар ч'ә'ви
дьһ'әбинә.

Мәрьв сәд сали ль дне бә,
We qаси һ'ӧнӧре баве бә.

Мәрьв сәр хәйсәте xwә р'е дьчә.

Мәрьв сәр хирәт у намуса xwә
дьмьрә.

Мәрьв сирәке xwә те дьдә,
Пивазәке xwә ле хлаз накә.

Мәрьв тьште ширьн дьxwә, тә'л
вәдр'әшә..

Мәрьв тьштәки тьрсийа, wи xwәш
нае..

Мәрьв т'әзә р'екеда чу, әw р'е
wир'а чәтьнә.

Мәрьв феле мәрийа пеш мәрийава
бежә, мере бенә кӧштьне.

Мәрьв фәрзәке начә щнәте.

Мәрьв хар дьвә,
Р'аст дьмьрә.

Мәрьв хәвәрдьдә, дьве:
— Бәрзәqә.
Хәвәр нәдә, дьве:
— Ахмахә.

Мәрьв хәлqе нькарә, xwә дькарә.

Мәрьв хәта щот т'ер дьxwә.

Мәрьв храбие (храви) нәкә (нәкьн),
Храби (храви) нае пешийа мерьв.

Мәрьв хравие ч'ә'в нәдә һәв.

Мәрьв хӧламе мала xwәвә,
Нәк аг'е сфра хәлqебә.

Мәрьв xwә дьсперә йан мерәки че,
йан ч'йаки асе.

Мәрьв xwә капекәки те дьдә,
Сәди же хлаз набә.

Мәрьв xwә нәдә һәр аве.

Мәрьв xwә р'әнгр'а дьбинә.

Мәрьв xwәxwәтие п'ошман нинә.

Мәрьв һатьн гуйне һәв ширьн дьвьн.

Мәрьв һәбуне ә'рде набинә.

Мәрьв һәвале хwә нафрошә.

Мәрьв һәвсаре һәспа даве сәре
к'әра жи.

Мәрьв һәйә бь зана те хапандьне,
мерьв һәйә бь нәзана дьхапә.

Мәрьв һәйә мә're турданә,
Мәрьв һәйә мере хәрибдостә.

Мәрьв һәйә нә бәр саре тәйах дькә
(тькә),
Нә бәр гәрме, нә бәр һәбуне, нә
бәр т'ӧнәбуне.

Мәрьв һәйә нәхьше мерьвә,
Мәрьв һәйә к'әр же четьрә.

Мәрьв һәйә тәйре бе п'әр'ә,
Кӧда һ́ьз бькә (һьзкә) wе һәр'ә.

Мәрьв һәнә е хунено,
Мәрьв жи һәнә е зькьн.

Мәрьв һәнә ль дне гәвәзтийа дькьн,
нае готьне, һнәка р'адькьн р'уе һәв,
дьбе:
— Әзе са бь са бьдьмә хәньqандьне.

Мәрьв һәнә нәзанийа хwә, глие
кӧтабуне пешие дьвежьн.

Мәрьв һәр гаки швәке нажо.

Мәрьв һнге дарьк р'ехе дьдә, р'ех
бин дьдә.

Мәрьв һндьки нәшекьринә,
Зә'фи qәт у qәт нашекьринә.

Мәрьв һндьки т'ер нәвә, зә'фи qә
т'ер навә.

Мәрьв һ́әзар сали жи дневә,
Аг'рие wе меване qәбребә.

Мәрьв һ́әзар ч'ә'ви дьдә хатьре
ч'ә'вәки.

Мәрьв һ́әрфа qӧране жи шаш дьбә.

Мәрьв һ́әта зйане нәдә хwә, нькарә
qәнщие йәкир'а бькә.

Мәрьв һ́әта нәчә диһаре доже,
Бра, пьзмам нак'әвьнә бире.

Мәрьв һ́әфт бавада к'әсив дьвә,
Бавәкида жи дәwләти дьвә.

Мәрьв чаwа куч'ька хwәйкә, һәма
ӧса жи һин дьвә.

Мәрьв чу маләке, бәшәра wе
мале мерьвр'а хwәшбә, мәрйар'а
мале днейә.

Мәрьв чь дьтьрсә,
Әw дьвә чәтнайи.

Мәрьв чь дьхwә, зьк дьмәһ́инә.

Мәрьв чьqа аqьлвә, глики дина жи
һлдә, әw жи п'акә.

Мәрьв чьqа гранбә,
Аqа р'ьт'ьл дәрте.

Мәрьв чьqа дьк'әвә зәлулие, аqа
гли дьк'әвьнә бира мерьв.

Мәрьв чьqа зари һәв дьбьн,
Аqа бәр һәв ширьн дьвьн.

Мәрьв чьqа п'аквә, хwәр'а п'акә.

Мәрьв чьqа хәвәр дьдә,
Аqа синге wи вәдьбә.

Мәрьв чьqа һәв дурә, гӧл-нурә.

Мәрьв чьqаси занәбә, хwә нава
щмә'теда пер'а-пер'а к'ьвш накә.

Мәрьв ч'ә'в qӧлә.

Мәрьв ч'йа хәбәр дьдә, нә qәлахе
р'ехе.

Мәрьв ч'йада бьк'әвә, һ́ал дьк'әвә,
ле дәwләтеда бьк'әвә, мал дьк'әвә.

Мәрьв швана нас дькә бь т'асә шир.

Мәрьв шванбә,
Гәрә шванәки сәрдәст бә.

Мәрьв шәр'а һәв накӧжә, глийа һәв дькӧжә.

Мәрьв шӧхӧләки бькә, гәрм бькә.

Мәрьв щарәке бьвинә, нә К̇әзар щари сәһкә.

Мәрьв щарәке дьк'әвә т'әле.

Мәрьв щарәке дьмьрә, хӧ дәһ щара намьрә?

Мәрьв щәгәре бир дькә?

Мәрьв щәһ баве,
Гәньм шин навә.

Мәрьв ԛәнщи дит, готи бьшекьринә.

Мәрьв хәвате бәр жьна хwә жи дәрнае.

Мәрьв wәкә бәр'а хwә льнге хwә дреж дькә.

Мәрьв wәхта брчи дьвә, к'әдә дьк'әвә бире.

Мәрьв wәхта дьк'әвә бә're, дар т'ӧнә мәрьв дәсте хwә бавежеда.

Мәрьва бьщер'бинә, паше һәвалтие пер'а бькә.

Мәрьвайи нә сәр мале днейә,
Сәр дьле фрәйә.

Мәрьвати жь мәрьва те хwәстьне.

Мәрьвати р'ожа тәнгда кери мәрьва те.

Мәрьвати һәйә гоште щане исанә,
К'е бьр'и, да, әwe мәрьватие бькә.

Мәрьвати ч'ә'ваданә, нә дьладана.

Мәрьвар'а кӧр' карьн бьвьн, ле бра—на.

Мәрьве авзаз грарәк нәма һәска wиль нав нәк'әт.

Мәрьве ахе, дьбә ах у т'рах.

Мәрьве аԛьл жь дне дьхwә.

Мәрьве аԛьл му кәр дькә.

Мәрьве аԛьл К̇ьздькә һинбә,
Мәрьве бабах алчах дьк'әвә.

Мәрьве баш гӧла wанә гәшә.

Мәрьве баш кәвьр бәр п'е wи дьвәав.

Мәрьве беаԛьл чь дьвежә, бе:
— Хәбәра тәйә.

Мәрьве бе га чоле дьминә.

Мәрьве беә'сьл льнге wи жь сери мәзьнтьрә.

Мәрьве безӧр'әт мале дне гәләки К̇ьз дькә.

Мәрьве бекер мә'те хwә дьдә.

Мәрьве бекәс, дәрһәԛа wида накьн бә'с.

Мәрьве бе мал һәнә,
Мале бе хwәйи т'ӧнәнә.

Мәрьве бе мәзьн дьвә шор'ие тәйра.

Мәрьве бе мәзьн нә тьштәкә.

Мәрьве бе мә'рифәт змане wи дрежә.

Мәрьве бе т'вдарәк,
Мина шӧхӧле беитбар.

Мәрьве бехирәт,
һәр дәра жи бехирәтә.

Мәрьве бешәрм чь бежи—баре
wида һәйә.

Мәрьве бе wәт'ән эт'имә.

Мәрьве бәдә'сьл нае пәсьн.

Мәрьве бәдә'сьл нона дара бефәсьл,
Нә дьвә тәвьр, нә дьвә дас.

Мәрьве бәйани бьди гоште гиһани,
Ахьр сонги п'ошмани.

Мәрьве бәшә зйанк'арьн.

Мәрьве брчи бине зу һлдьдә.

Мәрьве брчи дәсте wи сәр зьке
wийә.

Мәрьве брчи дин имане хӧн ӧнда
дькә.

Мәрьве брчи нане щәм wана
к'атәйә.

Мәрьве брчи хәwнеда т'ер дьхwә.

Мәрьве брчи хwә даве сәр села
сор.

Мәрьве бь хәбәре хәлqе,
Һ'әсаве мьрьне.

Мәрьве бьч'ук зйана гран дькьн.

Мәрьве бьч'ук хәwне мәзьн дьбиньн.

Мәрьве вьр'әк мина бәроша бе
дӧлкә.

Мәрьве гӧһе һәвда п'ьстина wийә,
әw жь хәлqе хәбәр дьдә.

Мәрьве де у баве хwә Һ'ьз бькә,
де у баве хәлqер'а надә ч'ер'а.

Мәрьве дәм-дәмин
Ль мала хwә набә әмин.

Мәрьве дәрд зә'ф п'ьр'беж дьвә.

Мәрьве дәрәwин бе́ бирә.

Мәрьве дәстәнг р'ур'әшә.

Мәрьве дин гәһ дьгьри, гәһ ша
дьвә.

Мәрьве дин шайа, йан шинада
к'ьвш дьбьн.

Мәрьве дин у пиан йәкьн.

Мәрьве дин хас жи левә ньзанә,
хам жи левә ньзанә.

Мәрьве дин хәта же те.

Мәрьве дин ч'әка сор Һ'ьздькә,
Мәрьве геж ч'әка qич'ьк Һ'ьз дькә.

Мәрьве диньк, чь т'алашә мал у
мьлк'.

Мәрьве дӧр'ур'а дьвежьн—нот'ла
нане селе.

Мәрьве дьве:
— Әз аqьльм,—хwахwа дьк'әвә
т'әле.

Мәрьве әвсәнә дӧ щара шәр'
дьхwәзә.

Мәрьве ә'сле wи һәвә, wьнда навә.

Мәрьве же Һ'ьз дьки, һәстуйа
давежи сәе wи,
Мәрьве же Һ'ьз наки кәвьра давежи
сәе wи.

Мәрьве занә гәрәке жь бәр нәзана
дахә.

Мәрьве зә'ф гәр'йайи, тьшта занә.

Мәрьве зу бь.и,
Дӧ щара дь.и.

Мәрьве зу дьчә, дьвежьн:
— Пианә.
Һеди дьчә, дьвежьн:
— Гежә.

Мәрьве итбара wи һәйә, мале дне е wийә.

Мәрьве кәр' ава бьн каейә.

Мәрьве кор шәрм накә.

Мәрьве кор чь ль вра, чь ль Бәг'даде, Һ'әсав йәкә.

Мәрьве кӧ готьна де у бава нәкә, әwи п'ошманә.

Мәрьве кӧ хwә шәрм нәкьр, чәтьн мсльҺ'әтә.

Мәрьве кӧ һеди һәр'ә, наwәстә.

Мәрьве кӧ һивйа йаре ма, бе жьнә.

Мәрьве кӧ ч'ә'ве тә же ав нәхwәр, пер'а һәвалтие нәкә.

Мәрьве кь зә'мәт нәдит, qәдьре нан ньзанә.

Мәрьве кьн р'ое Һ'әфт дә'на (щара) qази дьвьн, Һ'әфт дә'на (щара) р'әзил дьвьн.

Мәрьве кьн р'оже Һ'әфт щара дьвә п'адьша,
Һ'әфт щара п'адшае дьк'әвә, ӧса хwә р'азийә.

Мәрьве кьн т'ьме ләнгә.

Мәрьве к'асьби мәрдә,
Дәwләтии бь кӧли дәрдә.

Мәрьве к'әре к'әт нькарә р'абә сәр хwә.

Мәрьве к'әсив р'аст дьвежә, кәс ле баwәр накә.

Мәрьве к'әт бәр дәст-мьста бра бьмьрә.

Мәрьве к'әтә аве чь ч'ьрт, чь бӧһӧст.

Мәрьве к'әтә бәр ширәта, к'ьнщa к'әтә бәр п'ина, йәкә.

Мәрьве к'ине бьк'ьшинә аг'рийа wи жи храв ле те.

Мәрьве к'ӧбар зу стуе wи дьшке.

Мәрьве к'ӧбар хwә р'азийә.

Мәрьве мәзьн дара qәйсейә, ба лехьст, к'әт, к'әт.

Мәрьве мерьв чьqa бьвьнә кәвьр, чока мерьв нак'әвьн.

Мәрьве мхәнәт бьвә п'ьра пола сәр дәрбаз нәбә.

Мәрьве мьн кӧштьнә,
Wе бьзвьр'иньн биньн?

Мәрьве мьр'дар' к'әсиббә,
дәwләтибә—йәкә.

Мәрьве мьр'дар' р'ожа ә'йде жи мьр'дар'ә.

Мәрьве нандар нин бьдә сәр кәвьра жи, бадә начә.

Мәрьве нане мәрийа нәшекьранд, т'ер нахwә.

Мәрьве нәбәләд мришка корә.

Мәрьве нәзан бәла сәре хwәйә.

Мәрьве нәзан, wәки жер'а Һ'ӧрмәте бьки, wе бежә:
— Мьн дьтьрсьн, ләма Һ'ӧрмәт кьрьн.

Мәрьве нәзани корә.

Мәрьве нәһәq,
Тир ле һәq.

Мәрьве нәwерәк,
Р'оже дәһ щара дьмьрә, дәһ щара саг' дьбә.

Мәрьве пек'әни һәw занә гьшкә пек'әнинә.

Мәрьве п'ис зу сәр бәла хwәва вәте.

Мәрьве п'ис т'ö кәсир'а хере нахwәзә.

Мәрьве р'астго к'öме wи qöлә.

Мәрьве р'ожа хwә р'ази,
Р'ож пер'а дьк'әнә.

Мәрьве р'унәрм т'ьм зйане дьк'әвә.

Мәрьве р'ьк зйане дьк'ьшинә.

Мәрьве сәйәк нәбит,
Сәйәк нәһежит.

Мәрьве сәрwәхт нәбуйи, хö дьдә т'әрсе, дьве:
— Нервә, мевә, бра бьзе.

Мәрьве тә-тә бьк'öжә, wе ч'ә'лкә жи.

Мәрьве тьма жь кеч'е р'ун дәртинә.

Мәрьве тьма мале хwә нахwә.

Мәрьве тьма нә әw дьхwә, нә жи дьдә к'әси.

Мәрьве т'ьмак'ар дәве wи ль q.на млфьсанә.

Мәрьве тьмак'ар нәйаре хwә у к'öлфәте хwәйә.

Мәрьве тьрсонәк жь сйа хwә жи дьтьрсә.

Мәрьве т'ер чь занә днеда брчити һәйә.

Мәрьве т'әзә пек'әти (дәwләти) итбара хwә ле нәйнә.

Мәрьве т'әне нава хәлqеда дәбьри,
Гәрәке ч'ә'вәки корбә, гöһәки кәр' бә.

Мәрьве т'әне те к'öтане.

Мәрьве хайин ифльһ' набә (хере набинә).

Мәрьве хәбатһ'ьз бәләнгаз наминә.

Мәрьве һерски тәр'а хәвәр дьдә досте тәйә.

Мәрьве һ'әвсуд хравә жь шәр'уд.

Мәрьве һ'әйфа wи бәрхе һат, к'ваве нахwә.

Мәрьве һ'әлал брчи наминә.

Мәрьве һ'әмде хwә хwәде же р'азийә.

Мәрьве че пәсне хwә надә.

Мәрьве ч'ьләк т'ер нан нахwә.

Мәрьве шәрмокә нагьһижә т'ö мраза.

Мәрьве щаһьл хуна wи ширьнә.

Мәрьве щгарәк'еш, гәрәке qöтийа wи щеведа бә.

Мәрьве qәнщ гава наве wи дан, һ'әсавки wедәрейә.

Мәрьве qöрбәт һәв qәбул накьн.

Мәрьве wәт'әне хwә бир дькә, ширедйа хwә жи карә бир бькә.

Мәрьвәки башә, ле нане хwәда коразә.

Мәрьвәки öсанә, п'ьфи qат'ьх дькә, паше дöхә.

Мәрк'әб т'имаркьрьне набә к'һ'ел.

Мәрк'әб чь занә хöрме Бәг'даде чийә.

Мәрк'әба бь хер, мә'нәгийа бе хер четьрә.

Мәрт'ала полавә жи we ле дәрбазкә.

Мәрт'алгер' зәрпе мәрт'алгер'а занә.

Мәрт'алгер' qәдре мәрт'алгер'а занә.

Мәрше (мәршәки) йәки (ль) бәр аве чу, го (гот):
— Бьла хера де у баве мьнбә.

Мәсәла Балули занәйә—
Тöйи әмәни, тöйи щәм мьни,
Тöйи щәм мьни, тöйи әмәни.

Мәсәла жьнанә:
Дöдöнә—карwанә,
Сьсенә—базьрганә,
Чарьн—ахьрзәманә.

Мәсәла мә к'шмише, буйә брьнще мала Хәйбо.

Мәсәла мьн буйә, гöре дәре аш,
Брчина нькарьм р'е һәр'ьм,
Дьве—малхьрави чьqа хwәрийә,
нькарә бьн зьке хwәда һәр'ә.

Мәсәла тә бу йа п'шике, чаwа готьн п'шика:
— Гуе тә дәрманә,
Гьрт вәшарт.

Мәсәла Т'рба спи, мә'ре Qолә, һәвр'а р'аст набьн.

Мәсәла qиза п'адшейә,
Го: — Баво, сира бькöт'ә, wәки нен бьдьнә тә жи.

Мәсәла wи дурә, к'урә.

Мә тур—тәварщьхе хwә т'әмам даwәшандьн.

МәтҺе мәрийа гәрә эл бьдә.

Мәһа һавине баве фәqир, фqарайә.

Мәһа адар хлазбу,
Жь дәрда хлазбум.

Мәһа адаре гедукәкә бльндә.

Мәһа адаре р'ое Һәфт краса дьгöһезә.

Мәһа адаре һьн дьк'әнә, һьн дьгьри.

Мәһа марте бьҺöк дьк'әвә бьн кәвьре дани дора к'öләке.

Мәһа марте ләгләг те сәр һелина хwә.

Мәһа сәвате бедәра бәрфейә.

Мәһа тирмәһе, wәки бәрф бьбарә,
Диса Һила Гамешqьр'анейә.

Мәһа Һәзиране тәйрәда хәвәр надьн.

Мәһе нисан,
Дәw п'әйда дьвә
Щәм Һәму п'исан.

Мәһе һәр'и-мевани,
Сале һәр'и-сöлт'ани,
һәрр'о-һәрр'о гуе сани.

Мәһе һәр'и мевани,
Сале һәр'и—сöлт'ани,
һәрр'о-һәрр'о щие сани.

МәҺбуб әwә, дьл Һәбанди (Һәбандийә).

МәҺбуб (мә'буб) әwә, кö
Дьл Һәбандийә.

МәҺәла боша к'әндьрбазие дькә.

МәҺәла щьна п'әләwан дьлизьн.

МәҺәләк шинә, йәк шайә.

МәҺ, Мус бранә,
Буд эт'име wанә.

МәҺәр'шиньн суртанә,
Данәхиньн к'офйанә,
Һати ьж чуйанә.

Мəh́əс hлда т'имар həспе кьр.

Мəчə сəр qорбана джмьна,
həр'ə сəр шəр'е доста.

Мəшка qӧл бе бəрəк'əтə.

Мəшкам, мəшка бзьна,
Qанличипе жьна,
Р'уне wе п'ара мəзьна.

Мəшкам, мəшка гамеша,
Р'уне wе п'ара дəwреша.

Мəшкам, мəшка ч'ела сор,
Р'уне wе п'ара хəлqе кор.

Мəщьлсада щие хwə бьзанбə, wəки нəвежьнə тə: „жь вьр р'авə".

Мəqəс п'арчə дьбьр'ə—
Зман дьл дьбьр'ə.

Мəwенə сəре кəсе кəса,
Ко мəйе сəре писе писа.

Мəwуж ширьнə, мəрьв ле т'ер набə.

Мəwужа р'əш гəрдəна wида хӧйа дькə.

Мə'де аг'е гоште пьрч'.

Мə'де мəрийа бь хwəрьне вəдьбə.

Мə'дə бьне дранаданə.

Мə'на голька,
Дьчə шолька.

Мə'на зар'е де жи т'ер дьхwə.

Мə'на зькэша нане щəhə.

Мə'на (мəнийа) сəргина
Дьчə (чу) гӧнде мəхина.

Мə'на (мə'нийа) ть.əка (ть.а) нане щəhинə.

Мə'нə həнə,
Мə'на бежə.

Мə'нəгийар'а дьвен:
— Бозе гəрдəнгаз.
Тəйрар'а дьвежьн:
— Qаз.
Мерар'а дьвен:
— Мере фел у фьназ.

Мə'нийа гӧнде мəхина—дьчə сəргина.

Мə'нийа зар'е зьке хwə т'ер дькə.

Мə'нийа зьр'ина к'əре кембуна альфə.

Мə'нийа зьр'ина к'əре ч'əнгə щəhə.

Мə'нийа сəргина
Чумə гӧрмьке мəхина.

Мə'нийа wəрьс гарьсə?

Мə'нийа дьгьрə, сəва пə'рие зедə.

Мə'р бе жə'р набьн.

Мə'р бе кӧштьне h́əта стəйр нəк'əвьнə ə'змана сар навə.

Мə'р готийə:
— h́иле мьн пунге т'ӧнə, пунг бəр qӧла мьн шин дьвə.

Мə'р джмьне мəqəсокейə.

Мə'р дьве: „Мьн дькӧжи джмьнати, ле мьн ч'ə'лкə бь дости".

Мə'р дьхwəзə зйар'а р'е həр'ə, ле h́əзар щии п'ьр'ти-п'ьр'тибə.

Мə'р жь красе хwə дəрнак'əвə.

Мə'р жь пунге эщьзə,
Пунг дора qӧла мə'р шин дьбə.

Мə'р зиер'а р'е чу, щане wи т'əмам чӧр'ьмиш бу.

Мə'р красе хwə даве, хəйсəт—на.

Мə'р красе хwə дӧгӧhезə,
Ле хəйсəте хwə нагӧhезə.

Мə'р мəрийахə—хəwа мəрийа те,
Ле брчина хəwа мəрийа нае.

Мə'р мə'ре (мала) шех Мəндə.

Мə'р-мə'рə, аве вəхwəрьне мəрийа вəнадə.

Мə'р-мə'рə, дəве мəрийа аведабə, мə'р мəрийа нахə.

Мə'р мə'рə жи—ч'ежьке хwə шадьбə.

Мə'р—мə'рə, сəр аве мəрийа нахə.

Мə'р-мə'рə, хəйсəте хwə нагöhезə.

Мə'р мур' нибə,
Льнге wи wе нə зькдабə.

Мə'р мур'ə,
Лəма ньге wи зькданə.

Мə'р мьн хьстбу hндьк бу, дуп'шке жи мьн хьст.

Мə'р начə qöле h'əжəке жи поч'а хwəва гредьдə.

Мə'р неч'ира хwə жə'рдадайи накə.

Мə'р неч'ира хwə нахə.

Мə'р неч'ире пе ч'ə'ва бəр бь хwə дьк'шинə.

Мə'р нькарə, мə'рəгиске дькарə.

Мə'р ог'рə, мəри бьк'öжə четьрə.

Мə'р пе жə'ра мə'ра дьмьрə.

Мə'р пə'ние хьстийə, сəре wи wəрьмийə.

Мə'р п'ак буйа, льнге wи нəдьк'əт зьк.

Мə'р сале щарəке красе хwə дьгöhезə,
Хəйсəте хwə нагöhезə.

Мə'р саwа wи зə'фə.

Мə'р серида те кöштьне.

Мə'р сəр аве мəрийа нахə.

Мə'р сəре wи дешə, дьчə сəр р'йа мəрьв.

Мə'р тек'əвə дест, дьр'уч'кинə.

Мə'р тə хьстийə, мə'рəгиск чь кьрийə?

Мə'р хар р'е дьчə,
Р'аст дьчə qöле.

Мə'р хwəлие т'ер набə.

Мə'р хwəлие тьрс дьхwə.

Мə'р hелина хwəда дьт'əqə.

Мə'р чьqа хwəлие бьк'олə, wе сəре хwəкə.

Мə'р чьqаси хар р'е həр'ə
Р'аст дьчə qöла хwə.

Мə'р ч'ə'в мəрийа дьк'əвə, мəри wəкə wи зрав дьвə,
Əw жи wəкə муе п'ор'е мерьв зрав дьвə.

Мə'р qемиш накə хwəлие бьхwə, дьве:
„We хлазбə".

Мə'р wəки нə мур'вə, ньге wи нак'əвə зьк.

Мə'р, wəки ньге wи нə зьке wида буйа, we днйа храбкьра.

Мə'р, wəки h'ьшкбə жи,
Стрие wи джмьне мəрийайə.

Мə'ре wи диwари we диса həр'ə qöла wи диwари.

Мə'ра гəстийа—
Хшинйа wəрьс тьрсйа.

Мә'ра гәстийә, (мә'рагәстийа) к'аша wәрьс дьтьрсә.

Мә'ра к'әтә Һәвраза дӧ щара дьwәстә.

Мә'ра ледайи, жь боч'ька wерис дьсьлькә.

Мә'ра серида дькӧжьн.

Мә'ре кӧ мьн нахә, бра Һәзар сали бьжи.

Мә'ре мәзьн минани зйанә.

Мә'ре мәрийа нахә, накӧжьн.

Мә'ре сәр р'е сәкьни, сәре wи дешә.

Мә'ре тәвьзи гәрм бу, wе мәрийадә.

Мә'ре тәвьзи т'ьме мәрие кӧ хwәйдькә wи дьхә.

Мә'рә—нә щийә, нә wарә.

Мә'рәгиск поч'а хwә даве, сәва щәндәке хwә хлазкә.

Мә'ри ә'йба хwәда корә.

Мә'ри нәйи асумбә,
Хwәде льнг накә зьк.

Мә'ри чебә, (льнге) ньге wи нак'әвә зьк.

Мә'рифәт нә п'әрәтийә.

Мә'рифәта к'әре зьр'ина wейә.

Мә'рифәта к'әре зьр'инийа к'әрейә.

Мә'рифәта мәрийа глинә.

Мә'рифәте нафрошьн.

Мә'рьми лап' һәwа ма.

Мә'си ава шелуда тенә гьртьне.

Мә'си аве дьжи.

Мә'си аве (аведа) мәзьн дьвә.

Мә'си аве т'ер нахwә, хәлqе т'ьре мә'си т'ерә.

Мә'си аведа базаре накьн.

Мә'си бавежә аве бра мә'си ньзанвә, бра хwәде бьзанбә.

Мә'си бе ав набә.

Мә'си бе дә'си?

Мә'си бе дә'си к'е дитйә?

Мә'си бе дә'си навә
Гошт бе һәстӧ навә.

Мә'си бә'рада ӧнда набьн.

Мә'си бә'реда базар (базаре) дькә.

Мә'си бә'реда базар (базаре) накьн.

Мә'си боч'ькеда нае гьртьн, гӧһда qәлсә.

Мә'си бӧһӧрийә.

Мә'си го: „Гәлә гли һәнә әз бежьм, ле сәре мьн аве дәрнак'әвә".

Мә'си дәсте мәрйада текә ч'втини, гәрә бавежи аве.

Мә'си жь ава шелу дьр'әвә.

Мә'си жь сери гәни дьвә.

Мә'си ль Һәму бә'ра дьгәр'ә.

Мә'си набә бе дә'си.

Мә'си р'ӧһе wи бь авейә.

Мә'си сәва мере эзди т'ӧбәркә.

Мә'си т'ор'е дәрнәк'әтийә, дьк'ьр'ә.

Мә'си Һуте бьне бә'рейә.

Мә'си wәхта к'әтә т'ор'а тә—бәрмәдә,
Wәхта дәст тә дәрк'әт, пәй нәк'әвә.

Мә'сигьр гәрә тек'әвә аве.

Мә'сие ава мәзьн мәзьнә.

Мә'сие баш сале щарәке дьк'әвә т'ор'а мерьв.

Мә'сие бә'ра е ч'әма мәзьнтьрьн.

Мә'сие бә'редавә мәри эгьр данадә.

Мә'сие бьне бә'ра жи бе р'ьсq навьн.

Мә'сие бьне бә'ре хәвәр дьда,
стәйре ә'змин хәвәр дьда.

Мә'сие гак'уви
Мәрьв хера wи дьдә.

Мә'сие ч'әма бә'рада нажин.

Мә'сик кӧ бьне бә'редань, чь
Һ'әwщәйә базара wи бькьн?

Мә'сикә, бә'редань.

Мә'суфә к'ок'бьр'ә.

Мә'Һ'буба дьла—
Дьл Һ'әбандийә.

Мзгин дан к'әре:
— Дә'Һшьк жь тәр'а бу.
Го: — Эме мьн кем бу, баре мьн зедә бу.

Мзгини данә к'әре, го:
— Ч'ә'ве тә р'они, щәшьк тәр'а буйә.
К'әре го: — Баре мьни мьн, тӧ wәрә щә'шьк жи һәла бьвә сәрбара мьн.

Мзгини данә к'әре, го:
— Дә'шәк жь тәр'а бу.
Гот: — Ә'мьре мьн кем бу, баре мьн зедә бу.

Мзгинйа Ә'лие Wәлькейә? (кӧр' жер'а дьвә, дәст хwәда дьмьрә).

Мзгинийа кӧр'е Wалькейә.

Ми бәр зайнеданә, дьве:
— Мәме шван һәwара тә бе.

Ми, бзьн бь дьзи гон дьхӧн, әшкәрә дьзен.

Ми бь дува хwә ә'йба хwә вәдшерә.

Ми бь ньге хwә,
һәр тәйрәк бь р'әфе хwә.

Ми бьр'и—шир фьр'и.

Ми гӧһер'и бь бьзьне
Те Һ'әсабе мьрьне.

Ми гьштә (к'ьштә), бәрани пьштә.

Ми днйайе буйә гӧр.

Ми дьгәр'ә бәрха хwә дьбинә.

Ми дьк'алә бәр бь данга (дәнге) хwә дьчә.

Ми дьк'алә, бәрхә (бәхә) бәрә.

Ми дьк'алә бьн дә'нге хwә.

Ми дьк'алә, ль бәрха хwә дьгәр'ә.

Ми дьр'әвә бәр бь дәнге хwә.

Ми нани, к'апе бәш мәва дәрк'әт.

Ми нәбанбә, стәwьр дьвә.

Ми п'е ль (п'ел) бәрха хwә накә.

Ми п'е хwә, бзьн п'е хwә,
һәр кәс дьчә сәр ә'мәле хwә.

Ми у гӧр т'әв щики дьч'ерьн.

Ми Һ'әта дәһ бәра дьзе.

Ми Һ'әта п'екол нәкә, мәхәл нае.

Ми чьqа корвә п'ел бәрха хwә накә.

Мие бәрх һлдайә.

Мие го:
— Хwәзьла шване мьни калбуйа,
һеди-һеди швька хwә һлда, пешйа
мьн бьсәкьнийа, әз жи сәр бәрха
хwәда бьк'алйама.

Мие пе льнге мие дарда дькьн,
Бзьне пе льнге бзьне дарда дькьн.

Мийа нәбан-бәрха we че набә.

Мийа нәбан наһелә бәрх т'ер шир
бьхwә.

Мийа фланкәсе чар бәрхийә.

Мийа шир-шире хwә кем накә,
Мийа кемшир—шван бер'ьсq дькә.

Мийа qәрә гьштә,
Бәран жер'а пьштә.

Миза мьшк жи дәwла ашр'а херә.

Миза мьшк жи әw жи кәвьре ашр'а
к'арә.

Миза мьшкәки т'әв әрqа аш, диса
херә.

Милиона хәрщки нькари qәдр бини,
Пьрсәкә сар дьле мәрийа дешини.

Милиане мерьв һәвьн,
Аqьл т'ӧнәвә, әw милион—һеч'.

Мина агьрдьзе—дьк'ьшинә бәр бь
хwә.

Мина бәниште qаноке фланкәсе
гьртийә.

Мина бәре нинә,
Аг'а мә бьзеринә.

Мина бәрха бәр дӧ маканә.

Мина гае т'ьр'әбарә.

Мина гора бәр һәв вәдьр'әсә.

Мина гӧла бәр бь р'ойә.

Мина гузәкә корә.

Мина qизка кәзибьр'е кьрьнә.

Мина Ә'лк'е—
Qәрфа дькә хәлqе.

Мина зәгәрәке сәр селе щи qӧлоз
дьбә.

Мина зәнгьла чьнганд.

Мина кәвч'ие нәшушти дьк'әвә һ'әму
фәрәqа.

Мина коре кеч' дест к'әвә.

Мина к'апе бәш к'әтә орт'е.

Мина к'ер у дузана пәй к'әтийә.

Мина к'ьшке qабәкенә.

Мина мала (маләкә) чьлмалхwе.

Мина мә'ре тәйар турдайә,
Кәс qәwата wи ньзанә.

Мина мә'сие аве сәр бе бьр'ине.

Мина мә'сики аве сәр бьбьр'ьн.

Мина мришка к'щещ дькә.

Мина мьшке кор бәрәв дькә.

Мина пеле аве те у дьчә, насәкьнә.

Мина пәзәкә геж, бу шива гӧра.

Мина пира сер һнгьле хwә сәр мьле
хwәр'а давежә.

Мина са хwә сәр ләпа даве.

Мина самие бе сәри, к'ӧ һәвә
дьк'әведа.

Мина сәе ч'ә'в хwәйе хwә к'әвә.

Мина фланкəсе меван тенə мала wи,
бəр бь мала апе хwə дьшинə.

Мина фланкəсе ч'ə'в пəнере тəр'
к'əвə.

Мина фланкəсе шаваша тариеда да.

Мина хəwна Qази һатийə сəре мьн.

Мина һəска бе поч'ьк,
Һ'əму хwəрна лəв дьхə.

Мина Һ'ьрче гəни дькьн, паше дьхöн.

Мина ч'елəка сор шире хwə дьдə,
льнге хwə дьдə дьр'ежə.

Мина щəһе сəр бедəре.

Мина qафе р'ода.

Мина wəрьсе р'ьзи,
Мина диwаре һьз-һьзи.

Минани аве дьчə,
Минани qуме дьминə.

Минани бəлəкийа бəрфе хwə да
синге ч'йа, вəнагəр'ə,

Минани бəрхе бəр дö мака.

Минани дарьке гəволе т'ьме лəв
дьхə.

Минани диза дəргьртийə.

Минани меша хwə баве нава деw.

Минани мəрие моза т'əв р'акə.

Минани мьшке хьзна хwə öндакə.

Минани нəрмьке львйани,
Минани дəрхуне диза,
Нькари бьди хəбəрдане,
Нькари бьди львандьне,
Нькари щи бьлəqини.

Минани р'увийа тəwлəбаза дьдə хwə.

Минани сəе кöрми кöлине дəрнае.

Минани тəйре бəрəт'а бьгəр'ə.

Минани тəйре р'əфа qəтйайи.

Минани шуре дöдəв.

Минани qöльнга qархи.

Мир дьмьрə,
Хзан дьмьрə.

Мир жи бьмьрə,
Ә'вдале пир жи бьмьрə?

Мир жи дьмьрə,
Ә'вдал жи дьмьрə.

Мир жи мот'аще (моһт'аще)
Гаван жи сижьне (шужьне) дьбə.

Мир ль щи,
Qəда ль щи.

Мир МҺ'е нəһсьд сали ə'мьркьр,
диса мьр.

Мир олами,
Әламəн хəралə.

Мир ö фəqир?

Мир т'əрка баз у шаһин кьр,
Сисйанг у т'ьлур кьрьнə шеwьрдаре
хwə.

Мир—хöлам,
Хöлам—олам.

Мир һəр'ьнə щəм гавана хазгини—
нае сери, Һ'əта е мина wи һəр'ьн.

Мире жи бьмьрə,
Ә'вдале пир жи we бьмьрə.

— Мире мьн, р'ьк'ефə дрежə, кьнə?
Го: — Дəсте тəйə.

Мире wи жь wи Һ'ьзкьр, лəма зу
бьр.

Мири (бь) хӧлам, хӧлами (бь) олам.

Миро, беґвдиро.

— Миро, дьве, р'ьк'еф кьнә, дрежә?
Дьве: „Дәсте тәйә".

Мирти навә бе щмаә'т.

Мираґ дьгьhижә апе.

Мираґ сәр жьна п'арә вәнабьн.

Мирәґа баве дьгьhижә кӧр'.

Мирәта щинер дьгьhижә щинер.

Мләт бой мәрийа канийа Qӧлпейә.

Мләт бьвә кәвьр чока мерьв нак'әвә.

Мләт кӧлилкьн,
hәр кӧлилкәк,
Бина хwә тинә.

Мләт нә те к'ьр'ине,
Нә те фротане.

Мләт р'әзе флан мерийә.

Мләт hәйә qӧлба мәрийайә.

Мләт hәйә—qӧлбәйә.

Мләт ширьнә.

Мләт шьйар бу,
Wәлат хәлас бу.

Мләте мәрийа ә'йбвәшерә.

Мләте Урьс ч'ара беч'аранә.

Мләтәк кӧ hәв нәгьрт, әw минани нока сәр дәфейә, хwәхwә чомахәк ле мә'нәйә.

Млэти жь днйае р'анабә.

Мнарә hатә авакьрьне,
Ч'ә'внәбари да хравкьрьне.

— Мнәте тә чийә?
— Авасик, сәд бист дәрзи.

Мнәфьqәки ӧсанә,
Гәнәфьсәки ӧсанә,
Кәрики кӧлейә.

Моз ду бина hнгьв Бәґдаде тен.

Моз жь кӧлилка hнгьв че дькьн.

Моз мьн вәдьдә, hнгьв hьнәкә дне дьхӧн.

Моз ногьне вәнәдә, ногьн моз накә.

Моз сәва hнгьве хwә мәрийа дьхә.

Мозәкә р'ехази наве нахьрәке храб дькә.

Мозкәкә р'ехази наве гар'анәке храв дькә.

Мозька гӧр'и нав гар'анеда к'ьвшә.

Моләта хwә бинә (сәбра хwә бинә).

Моме, агьр бәрда гоме,
Хwә да феза зоме.

Момәк'арә—гӧнәк'арә.

Момьн навә джмьн.

Момьнә жь мьнә,
Джмьнә жь мьнә.

Момьно—алманща мьно.

Мор дәсте к'еда бә, пеґәмбәрә.

Мор дәст к'еда бә,
Слеман п'ехәмбәр әwә.

Морийа qӧл бе ґел навә.

Морийа qӧл ә'рде нак'әвә (наминә).

Морийа qӧл ә'тава (ә'ґара, ә'тарава, ә'ґарада) наминә.

Москва башә
Дне хwәшә.

Москва нава р'ожәкеда нәhатийә
чекьрьне.

Москва щарәкева нәhатийә
авакьрьне.

Москва щарәкева шеләмиш нәбуйә.

Мöн'бәт әwә, йа ә'wьрә.

Мöн'бәт hәйә, серейә.

Мöн'бәтә нә дьл
Фәрзә нәр'аст.

Мразе бедьл аг'рийа wи п'ошманийә.

Мразе бедьл дәрде бе дәрманә.

Мразе бедьл жә'ра мә'ранә.

Мразе бедьл мәрәзә.

Мразе бе дьл
Мина баг'е бе гöл,
Мина красе бе мьл,
Мина мәшка бек'ьл,
Мина гае бе щьл.

Мразе дьл мина гöла авдайи.

Мразе хwә ша нәбу.

Мразе qәнщ мәрьв ле п'ошман навә.

Мразе wи суркьрийә.

Мразә—бекрасә.

Мрази дьлбә,
Тур бра qöлбә.

Мрар буйә, буйә хöре куч'ька.

Мраре wан дәве хwә дьгьрә.

Мришк аве вәдьхwә у ль хwәде
дьмәйзинә.

Мришк бе кöр'к навә.

Мришк бона нhер'андьна we, гоште
we Һәлал буйә.

Мришк дькә qьнгәqьнг, we hек бькә.

Мришк дьхwә, нöкöле хwә ә'рде
дьдә.

Мришк зу мевана вәр'е дькьн.

Мришк йәк-йәк qут дьхә, ле т'ер
дьвә.

Мришк малhазьринә.

Мришк, мртьв, меш,
Хwәде hәрсек жи нәкьрьнә щеш,
Мәри чьqаси дьве—пашда, аqаси
тенә пеш.

Мришк р'әшә, ле hека спи дькә.

Мришк тек'әвә сәр т'еха геньм,
диса ләвдьхә.

Мришк т'öнә, кöр'ьк датинә.

Мришк хәwна хwәда герьс дьвинә.

Мришк хәwнеда qут дьвинә.

Мримк hек бькә, дькә qьнгәqьнг.

Мришк hека дькә, дик дькә хьнгә-
хьнг.

Мришк hека дькә,
Хwәр'а hәвала че дькә.

Мришк hека qазе дьвинә,
Ә'щевмайи дьминә.

Мришк hека we Һәлалә.

Мришк hекәк бь дö п'әран дькә,
Днйае бь хwә дьhәсинә.

Мришк hәгәр дькә qьд-qьд, qәwата
дик дьк'әвә.

Мришк Һәта кöр'ьке хwә мәзьн
нәкә, бәрнадә.

Мришк һ'әта нәкә qьртә-qьрт (qьнгә-qьнг), һека накә.

Мришк чәрчийә, тә да, те же бьстини.

Мришк чьqа к'ок дьбә, (дьвә) аqа qуна we тәнг дьбә (дьвә).

Мришк щущьке хwә дора хwә бәрәв дькә, дьдә бьн баскед хwә.

Мришк qуте хwә нар'әвә.

Мришка банг дьдә, шәрже дькьн.

Мришка бе һек чьр'анә?

Мришка дәрва һат йа һ'ьндӧр'и qәwранд.

Мришка дькә qьнгә-qьнг, әwә һекә.

Мришка зәр һека спи дькә.

Мришка кор т'ар'а хwә нас накә.

Мришка кӧр'ька п'әр'е хwә дьдә сәр щущке хwә.

Мришка мьнә, чоле һек дькә.

Мришка р'әш гоште we дәрманә.

Мришка р'әшә, гошти хwәшә.

Мришка р'ут һека накә.

Мришка р'ьнд жи һекәке дькә, йа нә р'ьнд жи һекәке дькә, йәк нинә?

Мришка щинер бәр ч'ә'ве щинер— әwи т'ьре qазә.

Мришка щинер бәр щинер мәзьн хӧйа дькә.

Мришке токе бесәринә, р'унә.

Мришке һеккьр, хwәр'а һәвал (һәwар) чекьр.

Мришке чьqа хwәйки, we һәр'ә нӧкӧле хwә гудә.

Мришке ч'ав ль бәте кьр, qуна хwә ч'ьранд.

Мришке wәки бәри сәр т'еха гәньмди, әw we диса к'ьщещкә.

Мришкер'а к'ьш-к'ьшкә,
Щущькер'а щу-щукә.

Мришки, тӧ к'ӧ, һека qазе бьки?

Мров бь змане хwә тетә гьредан.

Мров дике р'ожәке бә,
Мришка саләке нәбә.

Мров жь брина хwә дьәльмә һәкимие.

Мров жь нәч'арие нане хwә бь һәжира дьхwә.

Мров ко бькә, бав дьмьрә, ко бькә,—де дьмьрә.

Мров нәбинә зәһмәт, нахwә нимәт.

Мров һәр'ә масйа, qуна wи we шьл бьбә.

Мрове әһмәq жь мрове зальм харабтьрә.

Мрове ә'рде бо хәлqе бьк'олит, к'ур, бь к'олит,
Дреж бьк'олит, думайи qьсмәт ьж хор'а дьбит.

Мрове тьрсонәк һәр дьмьрә, е мер—щарәке.

Мрове хwәрьне бәзит,
Кәвч'ьк вер'а дьбит.

Мрове һ'ьшк дьфн ьстурә.

Мровен мәзьн гӧнәһен wан ч'йанә, херен wан мьжьн.

Мроф бе щиране че нəвə.

Мроф кеми хwə бьхwə, дайм рʼəhʼəтə.

Мроф həйə həм (hьм) дар дьбьрʼи, həм (hьм) кʼəфəн дькʼьрʼи, hʼивйа хwə жь хöде (хwəде) набьрʼи.

Мртьв брчи дьвьн, дəʼwат дькʼəвьнə бире.

Мртьв брчи дьвьн, пашив дькʼəвьнə бире.

Мртьв брчи дьвьн, хер дькʼəвьнə бире.

Мртьв бьвə агʼа жи, wе рʼожəке хwə əʼйанкə.

Мртьв тʼер дьхöн хwə кəрʼ дькьн.

Мртьв hʼəта брчи нəвьн дəф-зöрʼна нахьн.

Мртьвə тʼерьн а кəрʼьн, гава брчибун дəф зöрʼна дьхьн.

Мсине тʼəзə ава wи хwəшə.

Мталə хwəш тьштə,
Бəле, əʼбур пе набə.

Мталə həнə пʼеле бəʼренə,
Йəк те, йəк дьчə,
Готи мəрьв бира хwə бавежə.

Му бькʼьшини дон дьдə дəр.

Му бь му рьhəк чедьбə.

Му—мьсqалəк же кем нинə.

Му нəтʼöйə, wəки мəʼдə hлдə.

Му сəре змане фланкəсе напьчʼькə.

Муе дö карька авитьнə сəр чар дарькə.

Муе дö карька данин сəр дарька (кон).

Муе кара ль сəр дара,
Рʼəвое хала ль пьш мала.

Муе спи бра бькʼəвə чока тəда.

Мук, мук дьвə рʼук.

Муки дькə hуки.

Муки дькьнə кʼеранəки.

Мум рʼонкайи надə бьн хwə.

Мури дора hелина хwə шинае наhелə.

Мури жь речʼа хwə дəрнакʼəвə.

Мури hʼəта сəре рʼйа хwə шинае нəбьрʼə, нькарə рʼе həрʼə.

Муреʼстанг мала хöда hʼöкöме пʼегʼəмбəр дьдə.

Муш хwəш мушə,
Ль фезе Алqушə.

Мhʼина кʼьhел hʼəwша малейə.

Мhʼина кʼhʼел qамчийа хwə нахə.

Мщлиседа рʼуньштандьн жер у жор йəкə.

Мьж—думан тʼьме хwə дьдə сəре чʼйа.

Мьж у моран həрдəм ль сəр чʼйае бльндə.

Мьл у баське мəрийа тʼфаqа мала мəрийанə.

Мьле рʼасте гьhʼиштйə кʼе, həспа wие пешиебə.

Мьлк'а—аш,
Снә'та—сьмт'әраш,
Мере диwане—е пеш нәдә паш.

Мьлк'ада—аш,
Снә'тада—сьмт'әр'аш,
Хан у мана—там у таш,
Мерада—мере пеш у паш.

Мьлк'е к'е һәйә әwләде wийә.

Мьлк'е малейә.

Мьн ани бук,
Пер'а бумә п'әпук.

Мьн ани букәк бь ләз у бәз,
Свка мале диса әз.

Мьн анщах к'öме хwә сәре хwә гьртийә.

Мьн аре хwә пә'т,
Капәка хwә р'ет.

Мьн баве хwә кöштийә, wәки сәре wи сонд бьхöм.

Мьн баве чь хер ди, кöр' чь бьбиньм.

Мьн бара да, ч'ерта ани.

Бу хöре зальма.

Мьн бәхте тә дит,
Тә'ле хwә дит.

Мьн букәк ани жь дурә,
Нә хöрщә, нә турә.

Мьн букәк ани ләз бь ләз,
Дае мал—га у пәз,
Свька мале диса әз.

Мьн бьвинә,
Хwә бир бинә.

Мьн бьнһер'ә,
Һале хwәда бьгьри.

Мьн бь тә, тә бь мьн, һәрдö жи бь хwәде.

Мьн бьхöринә,
Тә балесьм.

Мьн бьһистийә, готьна готийа, ле мьн ч'ә'ве хwә нәдитйә.

Мьн бьһистийә, ле мьн нәдийә (нәдитйә).

Мьн ве све һе херәк нәкьрийә, гöнәк qазанщ кьр.

Мьн вәхwәрийә, сәре тә гәрм буйә?

Мьн гәньм чанд, гарьс шинбу.

Мьн гәрма һавине чь фә'мкьр, йа звьстане фә'м бькьм.

Мьн гзика хwә жь wи вәдьзйә.

Мьн го: — Бра,
Әwи го: — Брахöро.

Мьн го: „Әз һәр'ьм фәйдәкьм, мьн ньзанбу, әзе сәрда кьтә сола хwә öндакьм".

Мьн го: „Әзе һәр'ьм фро фьр'кьм, мьн ньзанбу әзе һәрдö гöлие хwә сәрда кöр'кьм".

Мьн го: — П'аша жи зор бу,
Аг'рие сәр бәла хwә вәбу.

Мьн го: — Тö фә'м бьки, тә һе зедә кьр.

Мьн го: — һәр'ә жьнке бинә,
Бәр ч'ә'ве тә п'әрдә һатбу, тә әва ани.

Мьн го: һьни-мьни
Тә наве хwә мьн һьлч'ьни.

Мьн гот—Ә'йдә,
Тә готе—Ә'рафәтә.

Мьн готьн—
Тә бьһистьн.

Мьн готьн—
Тә кьрьн.

Мьн г.е зәрәмозе хwәрийә.

Мьн гöһдрежәк к'ьр'и,
Бәр дери qә нә зьр'и.

Мьн да га у пәз,
Мьн ани букәк ләз,
Свька мале диса әз.

Мьн да р'әз,
Мьн да пәз,
Букәк ани—
Свька мале
Дисан әз.

Мьн дар дач'канд, wәки бәр бьгьрә.

Мьн дар дач'ьканд, wәки бәр сйа wеда р'унем.

Мьн дар нькандийә, wәки бәре wе бьхöм.

Мьн де у баве wи нас нәкьра,
Мьне сәре wи сонд бьхара.

Мьн дәве хwә шәwьтандийә,
Тö дәсте хwә дьр'әвини?

Мьн дәвә нәдитьнә,
Хwә бшкöле дәва (дәве) дитьнә?

Мьн дәй нәкьр,
Тә (жи) шәрм нәкьр.

Мьн дәй нәкьр,
Wи шәрм нәкьр.

Мьн дәнг нәкьр,
Тә фә'м нәкьр.

Мьн дә'н һерайә,
Капәк дайә бе.
Мьн дәрде мьн,
Тә к'ефа тә.

Мьн, дәрде мьн,
Тә, к'әне тә.

Мьн дәрәнг дит,
Зу öндакьр.

Мьн дит бьрә нәwале, ле мьн нә дит чь кьр.

Мьн дит, ле нәхwәр.

Мьн диwаре тә һьлшанди.

Мьн днйа кьрә һек,
Һек жи дране хwә хьст.

Мьн достийа хwә wида дитийә

Мьн дране wи йәко-йәко жмартийә.

Мьн дьвини, паше бир тини?

Мьн дьлә кöл брин, ле щот,
Мә'ние к'ур нае готьн.

Мьн жь бедәре чь хер ди, wәки әз кае бьвиньм?

Мьн жь кели кәвьри шәрмә,
Тә жь к'е шәрмә?

Мьн жь мале хwә,
Тö жь щане хwә.

Мьн жь wи ә'wри баран нәдитйә.

Мьн жьн фрот,
Әзе к'әре жи бьфрошьм, йәнә,
Хәта пәй хәтае те.

Мьн занбу ви ә'wри баран нае.

Мьн занбу морәкә ә'ниейә.

Мьн зу чанд хәлqе хwәр'а бьр.

Мьн йа кьр,
Мьн qәй го бае бьр,
Мьн ньзанбу т'ьмам
Сәр Һәсав дәфт'әр кьр.

Мьн каре чь фә'мкьр, wәки бәрхе фә'мкьм.

Мьн кемкьр,
Хöде зедәкә.

Мьн кәвч'и бәрәвкьр, һәске бәла кьр.

Мьн кь к'оч кьр,
Ида (иди) кәси мьн т'öнә.

Мьн кьр нәкьр,
Кәсәки Һ'әсав нәкьр.

Тә кьр,
Мьн кьр,
Хwәде шә'дәти кьр.

Мьн кьр,
Тә кьр,
Шаһзаре нав ль хwә кьр.

Мьн кьр,
Тә кьр,
Шезәре (Ширәзәре) наве хwә (ле) кьр.

Мьн кьр, wи хwәр.

Мьн кьрә сәрк'әлә,
Әw дьбә qуш.

Мьн кьрә фарьзи,
Бу щә'р'ьзи.

Мьн кьрийә кьр'тина гзере.

Мьн кьрийә,
Тö мәкә (нәкә).

Мьн к'е гьрт дәстәбаши,
Дәрк'әт толтә'жи.

Мьн к'ера хwә щева wида дитйә.

Мьн к'ер'а го: — Ч'ә'ве мьни,
(Әwи) ч'ә'ве мьн дәрхьст.

Мьн к'ер'а го (гот: — Ч'ә'ве мьн,
(Лехьст) ч'ә'ве мьн дәрхьст.

Мьн к'әр жи фьрот,
Фит сәр фитаньм.

Мьн к'ийа дәw,
Тә к'ийа дәw,
Эварда нәкьрә хәw,
Т'ьжә нәкьр ә'йаре бәрха кәw.

Мьн к'öме хwә хwәлиева дайә сәре хwә.

Мьн ләма баве хwә кöштийә, әз сәре wи сонд бьхöм.

Мьн мал ченәкьрийә, әз чьма тек'әвьмә дәмане?

Мьн мал ченәкьрийә, әз чьма темә qар'ини?

Мьн мал че кьр тәр'а?

Мьн мала хwә кьрийә барәки,
Һәрр'о дьчьм wарәки.

Мьн мале дне хwар, чи тә хwар?

Мьн мере хwә шанд сәфәре (сәфәрие)
Бәлки (бәлк'им) мерәки че (же) дәре,
Чу һат, диса к'әре бәре.

Мьн мразе wан гиһандә һәв,
Әз чь бькьм һәвр'а йолә начьн?

Мьн мьшк гьртийә,
Тö жи хöлие ч'ә'вакә.

Мьн наве бьне бәр'йа, баве сәре сәрһәда.

Мьн нане гәрм дабу, һатә пешийа кöр'е мьн.

Мьн нане тә хwәр, гәрә wьнда нәкьм.

Мьн нане хwә ани оде жи, диса тьрса Сәйро зькдайә.

Мьн нане wи да хwәрьне.

Мьн нəготийə, тə нəготийə, диwара кьрийə гази?

Мьн нə зарə, нə ə'зманə (зманə),
Тə нə динə, нə иманə.

Мьн нəкьрийə, ле сəре мьн дьхəвьтə.

Мьн нəлазьми ав дəwа бьне мəшкейə.

Мьн нəнhер'ə, аqьле мьн бьнhер'ə.

Мьн нə чьнгинə, нə зьнгинə.

Мьн ньзанбу диwари qöлə.

Мьн ньзанбу тöе hа жь мьн бьхwəзи.

Мьн ньканд, хəлqе бьр.

Мьн пешие wи нас нəкьра,
Мьне сəре wи сонд бьхара.

Мьн пире сер т'овə дарə.

Мьн пьрс кьр, паше к'уви кьр.

Мьн п'əре хwə дан, хwəр'а qəда к'ьр'и.

Мьн п'əре хwə педайə, бьхöм, нəхöм Һəйфа мьн ле те.

Мьн п'утə гарьс Һəвəк же hлдайə.

Мьн п'ьр'кьр, кəзи кöр'кьр.

Мьн р'аст гьрт,
Ле хар hат.

Мьн р'ожи гьртийə бəр р'öhе wида qəбулə.

Мьн р'уе хwə да бьн льнге тə.

Мьн р'ун хwар, т'орт тəр'а.

Мьн р'ьк тə р'ьк,
Аг'рие к'е бьк'əвə тə р'ьк.

Мьн р'ьнд легьрт, храв же hат.

Мьн све тə'ште кьр,
Нивро Москведа бум.

Мьн сева сор нəшандийə ду тə?

Мьн севе сор шандьнə пəй тə?

Мьн сəре хwə кьрйə щер'əки вала.

Мьн сəре хwə шьл кьрйə,
Qима к'е те бьла щозана хwə бинə, кöр' бькə.

Мьн сир нəхwəрийə,
Бин дəве мьн те.

Мьн тава сбе чь хер дийə, жь йа эваре чь хере бьвиньм.

Мьн те т'öнə п'арə,
Бра бьвə кöл у жə'рə.

Мьн—тə хöде диwана нəhəqа бькə.

Мьн тəва чекьр,
Шех Мəh́бубе наве хwə лекьр.

Мьн тəр'а нəгот, дəре джмьн пе чакуча нək'öтə, джмьне wе дəре тə бь т'оqмаqа бьк'öтə.

Мьн тəр'а хwəст,
Тə мьнр'а хwəст,
Хwəде жи мə həрдар'а хwəст.

Мьн тə'ва хwə сиеда дийə.
Мьн тə'ва hавине чь фə'мкьр, ма йа паизе.

Мьн тö бəр дери жи дити,
Сəр хени жи дити,

Мəрданийа тə к'ö hатийə?

Мьн тö дəwса мəрийа Һəсьванди,
Тə хwə мина куч'ка нишан да.

Мьн тö кьри дəнге бəр знара.

Мьн тō ль бәр дәри жи дитйә,
Ьл бане жи дитйә.

Мьн тō ль жор жи дити,
Ль жер жи дити, ханьма мьн.

Мьн турке xwә вала кьрийә.

Мьн тьшт бьн бәр'еда нәһиштийә.

Мьн т'вдарәке дә'wата Һ'амьд дькьр,
Һ'амьд жи һешийа мьн qәсьди.

Мьн т'ьре ахаки элайә,
Мьн ньзанбу гōрәки п'алайә.

Мьн т'ьре әзе һәр'ьм мала хале фро фьр'кьм,
Мьн ньзанбу, әзе кәзийа кōр'кьм.

Мьн т'ьре мерә,
Ле к'әре нерә.

Мьн т'ьре тō буйи мәри,
Һе тō wәкә xwәйи.

Мьн т'ьре хайе малейә,
Мьн ньзанбу джмьне малейә.

Мьн т'ьре xwәйи һат, тō нәвейи гōр һат.

Мьн т'ьре әw мәрьвә,
Ле мәрьвхōрә.

Мьн у баве wи мә ч'ә'леда һәв дитийә.

Мьн у тә днйа шен нәкьрийә, Һ'әфт баве мьн у тә жи шен нәкьрийә.

Мьн у тә маләк xwәш.

Мьн у тә мә т'әв нан у пиваз xwәрийә?

Мьн у wи (wийа) маләк xwәш.

Мьн хера баве xwә дайә, дора хера калькe мьнә.

Мьн хәлк һинкьр говәнде, эди кәси дәсте мьн нәгьрт.

Мьн xwә авитийә агьре щәгәра xwә.

Мьн xwә кьр,
Кәси сәре мьн нәкьр.

Мьн xwә шәики теда,
Һ'әзара же хлаз нәбум.

Мьн xwарийә,
Әw сәрxwәшә.

Мьн xwәст нане т'әзә,
Е к'артō данә мьн.

Мьн һажә xwә һәйә.

Мьн һәсп дайә тә, хō р'ән жи нәдайә тә?

Мьн һәq у Һ'әсабе wи дит.

Мьн һәw занбу бре мьнә,
Ле мьн ньзанбу джмьне мьнә,
Кōштьна мьн дьгәр'ә.

Мьн һәw занбу әзе фро фьр'кьм,
Мьн ньзанбу әзе р'у гōли кōр'кьм.

Мьн Һ'әрәм ани мала xwә,
Һ'әлале мьн жи пер'а чу.

Мьн Һ'әwщәи гли-готьне сар нинә.

Мьн чанд гәньм, шин бу щәһ.

Мьн чанд,
Хәлqе шеланд.

Мьн чаwа к'ьр'ийә,
Әзе ōса жи бьдьм.

Мьн чаwа xwәст xwәде ōса нәда мьн.

Мьн че кьр,
Әwи xwәр.

Мьн чекьр,
Хачо ч'әмьл кьр.

Мьн чекьр,
Ћәсо ч'әмьлкьр.

Мьн чекьрийә,
Хачо ч'әмьл кьрийә,
Медо хера имана хwә наве хwә лекьрийә.

Мьн чуйә, дийә, мьн ди ава мьн у wи әрqәкеда начә.

Мь чь да тә, тә хwәр, тә бьвә т'әт'ьрхан.

Мьн чь дийә,
Әзе wе жи бежьм.

Мьн чь дит, мьн чь дәрда,
Мьн днйа гьрт, ахирәт бәрда,
Днйакә дәрәwинә,
Һьндьк чунә, һьндьк манә,
Әwед майи жи меһваньн.

Мьн чь кьр га у щьла,
Чь бькьм мал у мьлк'а.

Мьн чь кьр мале п'ьр',
Әзе чь бькьм жь кавьр'е кӧр'.

Мьн чь кьр мале п'ьр',
Чь бькьм кавьр'е кӧр'.

Мьн чь кьр-нәкьр т'әмам р'ода чу.

Мьн чь к'ар бедәре дит, wәки к'озәре бьвиньм?

Мьн чь к'ьр'ийә,
We (wи) жи дьфрошьм.

Мьн чь р'а хwә кьрийә, wәки тә бькьм?

Мьн чь хер кал у баве хwә дитийә,
Дора wәки хәлqе хәриб бьбиньм.

Мьн ч'әве базаре ле нә ньһер'ийә.

Мьн шире дйа хwә нәхwәр, иди әзе чь т'ер бьхӧм.

Мьн шире дйа хwә щәм we биркьрйә.

Мьн шире спи бәдәна we метийә.

Мьн шуре хwә дани.

Мьн qәбулкьрийә, хwәде qәбул нәкә.

Мьн qәнщи ле кьр, бу храви һатә пешйа мьн.

Мьн qәрфе хwә хәлqе кьр, һатә сәре мьн.

Мьн qиз дайә кӧр'е тә, хӧ нәдайә тә?

Мьн qиз дайә тә,
Хун жи хwә нә дайә тә?

Мьн qиза хwә да мер, кӧр'әк хwәр'а к'ьр'и.

Мьн Qонщо Ћьзкьр,
Qонщо әз Ћьз нәкьрьм.

Мьн—wи бра qәда бе мьн.

Мьне, мьне,
Р'уви начә qӧле.

Мьне чаwа һер'ун бьхwәра,
Гава зар'ӧ сәва һер'уне дьгьрийа?

Мьнр'а башә, к'и чь дьвежә, бра бежә.

Мьнр'а бьхәбьтә,
Хwәр'а һинбә.

Мьнр'а гот:
— Е qәрәбитка р'е дьчә тӧии?

Мьнр'а малһазьрике биньн.

Мьнр'а мәсьлЋәта нәвежә,
Щава пьрса мьн бьдә.

Мьри бе т'вдир навә.

Мьри бәр бь qәбре дьбьрьн, тәме мьри бәрбь мале бу.

Мьри бь гри вәнагәр'ә.

Мьри бь xwә нә храббә, гор' ле тәнг набә.

Мьри вәнагәр'ә бь гри.

Мьри дьбежьн—к'а зендие һәр дәм нан у гошт дьхwьн?

Мьри дьмьрьн—бәләкие бәрфенә, бир дькьн.

Мьри дьмьрьн, бәләкие бәрфенә, һәвраз дьчьн.

Мьри дьмьрә, xwәйи дьгьрин, шех у п'ир ша дьвьн.

Мьри дьмьрә, һежа ширьн дьвә.

Мьри кәвьре бьне бирейә.

Мьри кö мьр, р'ә'мә жер'а лазьмә.

Мьри мьр, зә'ф пәй нак'әвьн.

Мьри мьр, ида нае дьнйальке.

Мьри мьр, һәwарие нәе, пәйр'а дәрәwә.

Мьри мьрийә, изьн т'öнә дәфехьн.

Мьри нә анәгори шинейә.

Мьри пе се т'ас ав Һәлал дьвә.

Мьри р'оже дрежайа версәке жь xwәйи дур дьк'әвә.

Мьри тәйрә, дәсте мәрийа дәрк'әт, ида вәнагәр'ә.

Мьри, тö һаqас мьри,
Нькари xwә сәр чардаре жи бьгьри?

Мьри хервә, мьришо xwә-xwә те (тен).

Мьри һәйә, Һәwще шине нинә.

Мьри wәхта дьмьрә, омьд т'öнәбьн, грие мәрийа сәр нае.

Мьрийа гази зендийа кьр, го: —һун жи wәрьн.
Го: —һун чунә, wә чь ләзәт дийә, ищар дора мәйә?

Мьрие бехер дьчьнә мәзәла, дәнг мәзәла те.

Мьрие бехwәйи бехер дьчә.

Мьрие бехwәйи бе Һöрмәт ч'ә'л дьвә.

Мьрие бехwәй гор'кәни мәзәле wи п'ак вәнадьн.

Мьрие гор'а р'анабьн,
Ә'мәле храв че набьн.

Мьрие вьра, вьра ч'ә'л дькьн,
Е wедәре, wедәре ч'ә'л дькьн.

Мьрие зьке xwәйә.

Мьрие исал исал ч'ә'л кьрьнә,
Мьрие пар пар ч'ә'лкьрьнә.

Мьрие мә гор'ада чипа ль һәв дьхьн, тö жи дьвежи, wәрә әм бьвьнә браке һәв?

Мьрие пар исал ч'ә'л дькьн?

Мьрие р'уе ә'рденә,
Нә е бьн ә'рденә.

Мьрие сале сале дькьнә ч'ә'л.

Мьрие Слива дьмьрә, т'әзә сәре wан сонд дьхöн.

Мьрие хер мьри ша дьвьн,
Мьрие бехер мьри дьгьрин.

Мьрие xwә һьштийә сәр мьрие
хәлqе дьгьри.

Мьрие we дьмьрә, паше дьле we
сәр дешә.

Мьрийә жи, же хлаз навьн.

Мьрийә—нә ч'ә'лкьрийә.

Мьрийа газьн навә,

Мьрийа газьн навә.
Г'өнәбуне газьн дьвә.

Мьрийа жь һаж зендийа т'өнә.

Мьрийар'а мәзәл лазьмә,
Зендйар'а мал лазьмә.

Мьрио, өса мьри, xwә дарбәре
нькари бьгри?

Мьрийо, р'әмә ль тәвә,
— Wәкә ә'мәла.

Мьрийо, тө һаqаси мьрии, xwә ль
сәр дарбәсте жи нагьри?

Мьрьн башә нә бенамуси.

Мьрьн бәр дәре һәр кәсийә.

Мьрьн бәр'а сорә,
Бәр дәре һәр кәсанә (һәр кәсийә).

Мьрьн бәр'әкә—ль бәр дәре һ'әму
мәрьва дьгәр'ә.

Мьрьн бь дәфьнкьрьне,
К'ар—бь кьрьне.

Мьрьн бь һәваланр'а xwәшә.

Мьрьн бьч'ук, мәзьнае напьрсә.

Мьрьн дне һлнае.

Мьрьн днеда һәр һәйә,
Ле йа кал у пира әрһәдәйә.

Мьрьн жь зәлулие четьрә.

Мьрьн жь к'әсибие четьрә.

Мьрьн жь тьрсе хравтьрә.

Мьрьн жь тьрсе четьрә.

Мьрьн жь т'әнебуне четьрә.

Мьрьн мәрийа гьшки дькә йәк.

Мьрьн мина бәләкие бәрфе зу
һьлдьк'ьшә жор.

Мьрьн мьрьнә,
Ва чь хьр'хьр'а гәwриейә?

Мьрьн мьрьнә
Хьр'ә-хьр' чь тәвайә?

Мьрьн мьрьнә,
Хьр'әхьр' чь тәвайә (тәванә).

Мьрьн наве мәрийа гьшки дькә йәк.

Мьрьн нә һежайи шинейә.

Мьрьн нә ч'укийә, нә жи мәзнаейә.

Мьрьн нибә,
Р'а пе навә.

Мьрьн пәләгоша мәрийанә.

Мьрьн пәлка гөһе мерьвә.

Мьрьн пьж гөһе мерьвә.

Мьрьн п'әрәти нинә.

Мьрьн р'йа гьшканә.

Мьрьн сәва һ'әму кәсийә,
Ле мә'рифәт сәва һ'әму кәси нинә.

Мьрьн те навә.

Мьрьн тьштәки дьлсарә.

Мьрьн фланкәсер'а зә'фә.

Мьрьн хwәлийә.

Мьрьн һат, xwə мəрвайи һлнəһат?

Мьрьн һат, ч'ук у мəзьн напьрсə.

Мьрьн һесирие четьрə.

Мьрьн һəбə,
Калбун т'öнəбə.

Мьрьн һəбə,
Пири мəбə (нəбə).

Мьрьн һəбьwа,
Калбун нə бьwа.

Мьрьн һəйə днйаеда.

Мьрьн һəйə ə'дəтə,
Мьрьн һəйə ə'йбəтə.

Мьрьн һəйə ə'щəлəйə,
Мьрьн һəйə wə'дəйə.

Мьрьн һəйə жиине четьрə.

Мьрьн һəйə, мьрьнə,
Мьрьн (жи) һəйə, зöлöмə.

Мьрьн һəйə, р'əв т'öнəйə.

Мьрьн һəйə, һəйə.

Мьрьн һəспе бəзə, иро дəр мьнə,
све дəр тəйə.

Мьрьн—һəq,
Гор' (жи) фəрз.

Мьрьн һəq, зəwащ һəq-нəһəq.

Мьрьн—һəq,
Калбун—нəһəq.

Мьрьн һəq, ле һəма йа кал у пира
һəq у нəһəq.

Мьрьн һəq у нəһəqə, хер һəqə.

Мьрьн—һəq,
Щаһьлар'а—нəһəq.

Мьрьн четьрə жь гьртьне.

Мьрьн четьрə жь фəqирие.

Мьрьн ч'əка щндйайə,
Һəр кəс мьле xwə ле дəрбаз дькə.

Мьрьн ч'əка щндйанə,
Һ'əму кəс xwə дькə.

Мьрьн эша нəхwəша р'əһ'əт дькə.

Мьрьн—qəда сале,
Нə мьрьн—мəрие мале.

Мьрьн, wəки нəвə йəк, кəс р'öһе
xwə надə.

Мьрьна баш к'əрəма хwəдейə.

Мьрьна бе wəхт, малхрабийə.

Мьрьна бре wəкə дəрбе тирайə.

Мьрьна дəwлəтийа бона мəлла
мзгинə,
Мьрьна к'асьва бона мəлла шинə.

Мьрьна зер' дəст нак'əвə.

Мьрьна исин пəлка гöһанə.

Мьрьна кöр' ч'ə'ва кор дькə,
Мьрьна бра—пьшта куз дькə.

Мьрьна мера пьшта бра—пьзмама
дьшкенə.

Мьрьна мəри р'ьнд бьмьрə—дə'wатə.

Мьрьна мəрийа-мəри чаwа п'ьфкə
ч'ьре.

Мьрьна мəрики эл бəла навə.

Мьрна сосрəт—р'ур'əшийа кöр'айə.

Мьрьна фланкəсе бу дə'wат.

Мьрьна хаси, хазура щəм бука
дə'wатə.

Мьрьна хер дəсте һəр к'əси дьк'əвə?

Мьрьна wəхт жи һəйə, йа беwəхт
жи һəйə.

Мырьна wəхтеда зер'ə—дəст нак'əвə.

Мьрьне фəрзтьр
Əзе ви шöхöли бькьм.

Мьрьне wеда т'ö гöнд һəйə?

Мьрьне wеда днйа т'ьнə.

Мьрьнер'а жи һ'əсав һəйə.

Мьсто дəсте хö пьшта һəвале хö хьсто.

Гли-готьн же дəрхьсто.

Мьсто саваре сор нахwə.

Мьсто һат,
Пəз нəһат.

Мьфтəхöр т'ьме һазьрə.

Мьхе хар,
Начə дар.

Мьхəк налəки,
Нал—һəспəки,
Һəсп—ə'гитəки,
Ə'гитəк элəке хwəйи дькə.

Мьһ бь дьзи гон дьхwə, һəшкəрə дьзе.

Мьшк ашада дьбə,
Ашада мəзьн дьбə,
Ашада дьсəкьтə,
Ле набə ашван.

Мьшк бəр qöлька хwə шерə.

Мьшк бəр qöла хwəда шерə, бəр п'шике нə т'ö тьштə.

Мьшк бона п'шике хəwьне (хəwнед) храв дьвинə.

Мьшк, бум к'əтьнə дне,
Мə'р, бум к'əтьнə к'öне,
Зəнəбум сəр та у бəне хам ногьне.

Мьшк дəрде п'шике ч'ук майə.

Мьшк жи мə'ра бьхöн?

Мьшк жи мə'ра дьхwə.

Мьшк кəwара эр нас дькə.

Мьшк кəwареда брчи наминə.

Мьшк к'əтə нава һасьле гьшки дьһ'əр'ьминə.

Мьшк нəдьчу qöла хwə, гезик жи боч'ка хwəва греда.

Мьшк нəдьчу qöле,
Һ'əжəк хwəва гьреда.

Мьшк пьрсинə—тö чьр'а öса ч'уки?
Го: —Тьрса п'шике.

Мьшк, п'шик wəки шəр'кə, wе бьк'əвə тəндуре.

Мьшк р'уви дьтьрсə.

Мьшк сама п'шике мəзьн навə.

Мьшк сəр хwəр'а п'шике дьбинə.

Мьшк хəниме wи п'шикə.

Мьшк хwə-хwə ч'укə, ле гəлə тьшта дьһ'əр'минə.

Мьшк һ'əзар qöле wи һəнə.

Мьшк чьqа хöлие дьк'олə (вəдьдə) ль сəре хwə дькə.

Мьшк чьqа хöлие дьк'олə, һаqаси сəр сəре хöда wəр дькə.

Мьшк чьqаси хöлие вəдьдə сəр сəре хwəда дькə.

Мьшк ч'укə,
Хəме wи—мəзьн.

Мьшк шера натьрсə,
П'шика дьтьрсə.

Мьшк ь'мбара эрда бəлəнгаз навə.

Мьшк qӧла хwәда шерә.

Мьшк бу хирәт, к'е зәнгьл тенә стӧкьра п'шике?

Мьшка гот, wәки зәнгьл стуе п'шикеда һәввә, wәхта бе әме пе бьЋәсьн, әме бьр'әвьн,
Го: — Дә мерәки бинә, зәнгьл текә стуе п'шике?

Мьшка дә'н щие башqә нанйа, wе мала wида Ћьшк бйана.

Мьшка жи мә'р (хwәр) хwәрьн?

Мьшке аша һәрдӧ ч'ә'ве wан дәртен.

Мьшке кор чьqа хwәлие дьк'олә, хwә wәрдькә.

Мьшке тәр'азьне,
Бәрха ль бәр бзьне,
Бьмьрә, һәр'ә жь ә'зазе дне.

Мьшке чоле тәйр дьтьрсә.

Мьшкәк Ћәфт к'упа дькарә бьЋәр'ьминә.

Мьшкәки саѓ шерәки мьри qоч'еитьрә.

Мqати льнге хwәбә, нәкә агьр,
К'әте—wе бьшәwьтә.

Мqати мә'сибә, wәки серида храв нәбә,
Wәки дне тьштә навә.

Мqати хwәвә, п'ьра qӧлә, тӧ теда дьк'әви?

Н

На жь маләкинә, ле Ћаләкинә.

Набинә, бира хwә тинә.

Нав бьдә, свре р'аст бькә.

Нав дьле мәрийа шенвә, мәри сәрма накә.

Нав—дьле пез п'ара швинә.

Нав зманда насәкьнә.

Нав мьлк'а—аш,
Нав снә'та—сьмт'әраш,
Нав мера-мере пешупаш.

Нав наве wийә,
Хwарьн хwарна р'увийә.

Нав нәфәре хwәда кӧлә,
Нав хәлqеда гӧлә.

Нав—нуч'ьк,
Qәрф—qуч'ьк.

Нав пәй мәрийа к'әт, йан р'аст, йан дәрәw.

Нав хач у хьдрнәви, wәй ль wи малька хwә һәр'ә.

Нав хәwнеда к'әр к'әрәмә,
һестьр хәмә.

Нав һеке му дьгәр'ә.

Нав һәйә, навда т'ӧнә.

Нав һәйә, хwә хwә (хwә-хwәйи) т'ӧнәйә.

Нав һәйә, һәрәк'әт т'ӧнә.

Нав шәр'ада к'шмиша бәла накьн.

Нав шәр'ада п'әлаwе бәла накьн.

Нав щаһьлтиеда те qазанщкьрьне.

Нава гар'анеда чу к'әра хwәйе хwә сйарбу.

Нава гӧндәкида тә буме кор стәнд?

Нава гӧндр'а дәрбаз дьвә,
Хәмьла хwә нишани щинара дьдә.

Нава кәwада фланкәсе кәwа кор бәгәм кьр.

Нава нахьреда бәлап'ежгәри к'әре хwә буйә.

Нава нахреда к'әра хwә сйар буйә.

Нава хач у хрдьнәви чьләйә,
К'е нә мала хwәйә,
Джмьне сәре хwәйә.

Нава хәвәрданеда жи мә'рифәт лазьмә.

Нава һека тә зәрьк т'ӧнә.

Нава шәр'ада мәри дара орт'а синора һлнадә.

Навбәйна готьн у кьрьне чьл мер те дьмьрә.

Навдан ледане четьрә.

Наве бәрәка хwә бежә,
К'а наве бәрәка тә чийә?

Наве баш хәзна дне баштьрә.

Навежә иро жи һәйә, свә жи һәйә.

Навежә иро р'ок, све дӧ р'о.

Наве гран ә'запе гор'а мәстьрә.

Наве гран
Шәһәре (шәһәри) wеран.

Наве гӧр дәрк'әтийә, ле р'уви днйә хравкьрийә.

Наве гӧра гӧрайә,
Хәма гӧрайә пәз баһайә.

Наве гӧрә,
Гӧр һазьрә.

Наве гор'е жь ә'заве дне мәзьнтьрә.

Наве де—энщил у qӧрана р'у дне.

Наве дне ә'забе (ә'зәве) гӧр'е (гӧр'а) мәстьрә.

Наве дне—мьлк'е дне.

Наве дьзие зә'ф бә, һьндькбә, йәкә.

Наве ә'сьле хwә ьндакьр.

Наве жьне Динанок,
Маледа т'ӧнә арванок.

Наве жьне жи Динаник?

Наве зер' бәqәм кьр.

Наве зер' зедәйә дне.

Наве куч'ька һлдьдьн, кәр' дьвьн.

Навем наве тә,
Qатке мьн сәре тә.

Наве мале йәк бук храв дькә,
Йәк к'әлбе бәр дери,
Йәк жи хӧлам.

Наве мера һәйә р'ьмә.

Наве мере мерхас нае ӧндакьрьне.

Наве мере че жьна qав храв дькә.

Наве мерьв мерьв зедәтьрә.

Наве мәрийа мәрийа алчахтьрә.

Наве мәрийа мәрийа зедәтьрә.

Наве мәрийа мәрийа мәстьрә.

Наве мьн, наве тә,
К'öме мьн сәре тә.

Наве мьн сәр тә,
К'öме мьн сәре тә.

Наве мьн һәйә,
Әз т'öнәмә.

Наве мьнә, xwәрьн йа тәйә.

Наве мьнә—xwәрьна р'увийә.

Наве р'әве навәки гранә.

Наве р'увийа дәрк'әтийә,
Гöра дне хравкьрийә.

Наве се һьлдьди, дар бьдә дәсте xwә.

Наве тә бра бьвә наве хәбәра храв,
Дәве мьнр'а дәрнае.

— Наве тә хер?
— Фланкәс.
— Нав дне бә.

— Наве тә чийә?
— Наве мьн Сахе дьле xwә.

— Наве тә чийә?
— Наве мьн Xwәдеда.

— Наве тә чийә?
— Наве мьн Xwәдежебьр'и.

Наве фланкәсе дәрк'әтйә, ч'йае бльндә.

Наве фланкәсе жь қәлахе һ'әта қәлахейә.

Наве фланкәсе ч'йае бльндә, бәрф ле һәвә жи сарә, т'öнәвә жи, сарә.

Наве фланкәсе wи һ'әлалбә.

Наве храв мерьв дькöжә.

Наве һәвале xwә бежә, әз бежьм тö к'ии.

Наве чарьхе чарьхә, наве сапоке—сапокә.

Наве шен, бажари wеран.

Наве шер дәрк'әтийә, р'уви дне хравкьрийә.

Наве шöхöл дьвежи,
Сәре xwә дьгьрә.

Наве қант'ьр'е һәйә,
Зöр'әта wе т'öнәйә.

Наве қәнщ, ле бажаре храб.

Наве wан һәйә,
Хö-хö нә тьштәкьн.

Наве wе һәйә, бәрәк'әта дәсте wе т'öнә.

Наве wи дәфт'әра сада жи т'öнә.

Наве wи заньм,
Ә'сьле wи ньзаньм.

Наве wи сәр змане мьнә.

Наве wи һәйә,
Мала wи т'öнә.

Наве wи ч'йайә.

Наве wи шехә,
Бра xwәде лехә.

Навә бь мьләки,
Ль xwәкьн щьләки.

Навә дәндьке,
Авә ләпьке,
Т'ер накә зьке.

Нави Иранә,
Мали wеранә.

Навәк гранә,
Гöндәк wеранә.

Навəки ӧсанə
Сəр дӧ ԛəйда те.

Навька wи авитьнə нава дəфт'əра.

Навька wи авитьнə нава пез.

Навьке нəльвйайə,
һəла бьльвинə, тие бьвини.

Навьмə ниве щамера.

Навьмə wəк'иле хwə све.

Наз дькə,
Һ'əз дькə.

Назийа дькə, дьк'ӧхə.

Намус авитьн бəр се, се тə'мул
нəкьр.

Намус авитьнə бəр куч'ка—тə'мул
нəкьрьнə.

Намус дəст Һ'əму кəси нак'əвə.

Намус дəсте һəркəси нак'əвə, һəгəр
р'ожə, һəгəр шəвə, е намуса хwə
хwəйкə, намуса мьн жи т'əвбə.

Намус, намуса меранə,
Жə'р, жə'ра мə'ранə.

Намус начə базара, wəки мəри
бьк'ьр'ə.

Намус нə дьк'əвə т'ер'а, нə
дьк'əвə тура, бьди бəр ԛьма, бьди
бəр шура, мина шуре мерхасе
нак'əвə т'ӧ ԛӧдура.

Намус нə п'əранə.

Намус нə тьштəки ӧсанə, бе базаре,
һəр кəс хwəр'а бьк'ьр'ə.

Намус тьштəки хwəшə,
Бенамуси ə'щева р'əш.

Намус у хирəт нə шане һəркəсийə.

Намус хӧ нə п'əрəтийə?

Намуса жьне—
Ч'əка мерə.

Намуса исан дəст исанə.

Намуса к'ӧлфəт гəрə һəвə,
Дор гӧһе хwə вəкьри нəһелə.

Намуса мер жьн хwəйдькə.

Намуса мьн р'уе мьн.

Намуса хwə дайə бьн льнге хwə.

Намуса һəр кəси wи шринə.

Намьрьм тира пер'а (тер'а)
Дьмьрьм хəбəра вер'а.

Нан бе агьр нае пə'тьне.

Нан бəрда,
Ма аве бинə,
Ав бəрда,
Ма к'əфен бинə.

Нан бəр п'е куч'ька дьчə (йане зə'фə).

Нан бльнд кьрийə,
Нан бльнд буйə.

Нан бу фьрик,
Əз ӧ то шьрик.

Нан бь ненə,
Чи мьнəт ль гавенə?

Нан бьдə нанпежа,
Бла нанəк зедə һəр'ə.

Нан бьдə нандара.

Нан бьдə нандара,
Дəйн бьдə дəйндара,
Ле р'у мəдə беwара,
Дьл жи нəдə нəйара.

Нан бь мə'нə те хwəрьне.

Нан бь р'у те хwәрьне.

Нан бь р'ува те хwәрьн (хwәрьне).

Нан бь хwе—
Хwе жи бь тә'м.

Нан бьхwә гӧрани,
Шӧхӧл бькә мерани.

Нан гӧнәтьр т'ьнә.

Нан дәсте wан, ав дәсте wан, хәлqе
чь бежә.

Нан-дәw һәйә, кемаси т'ӧнә.

Нан-дәw,
Һәму дәрәw.

Нан дәwе мәрьв һәвә, гьшк жи
дәрәwә.

Нан дин—имане исанә.

Нан динә һьм иманә.

Нан диwане дькә.

Нан дьк'әвә дәве һнька, нькарьн
бьщун.

Нан жь qӧране мәзьнтьрә.

Нан кәрбу, иди һәв нагьрә.

Нан жь дәсте мәрийа бьк'әвә, меван
те мале.

Нан жь хәта щотә.

Нан кәри бу һәв нагьрә.

Нан к'әт кәwаре,
Әз ӧ тӧе бьхӧн,
Һәта дә'не баһаре.

Нанк'ьр'и,
Дәw бьр'ә.

Нан мала, дәw мала,
Бьдьнә тә'штийа п'ала.

Нан—мердайнә.

Нан мәзьнә.

Нан мәзьнә,
Һәму дәрәща дьбьр'ә.

Нан мәрийа р'адькә,
Нан мәрийа давежә.

Нан мәрийа р'адькә,
Нан мәрийа ӧнда дькә.

Нан, нане лежанә,
Гошт, гоште гежанә.

Нан, пивазе хwә п'әләwа хәлqе
надьм.

Нан нинә, к'әләп'әрчә дьхwәзә.

Нан р'уе хwәийе мале те хwәрьне.

Нан р'ьнд те пә'тьне,
Аспеж п'ае хwә дьдә.

Нан сәр кӧлев дьчә хера мьрийа.

Нан сәр сфьре те хwәрьне.

Нан сәр чоке,
Ч'ә'в ль П'оке.

Нан сәр чокейә.

Нан сәре Һәмуйанә.

Нан сәре Һәму тьшти дьбьр'ә.

Нан, тораqа мьн мьнр'а ширьнә,
Нә п'әләwа хәлqе.

Нан т'ӧнә маледа, дьве:
—Мьнр'а к'ата биньн әз бьхӧм.

Нан у гак щәм йәкә.

Нан у гак щәм фланкәсе йәкә.

Нан у дәw к'әтйә.

Нан у дәw сәре гьшкайә.

Нан у дəw таштийа бь дəрəw,
Нан у маст таштийа р'аст,

Нан у дəw,
Qəwaт—həw.

Нан у дəwe тə бьqəлə.

Нан у дəwe тə həвə, həр тьште тə həйə.

Нан у маст, хəбəра р'аст.

Нан у хwe бир нəкə.

Нан у хwe мə'де мерьв вəдькə.

Нан у хwe ӧнда навə.

Нан у хwe сəр чокейə.

Нан у хwейа мьн бəре ч'ə'ве тə бьгьрə.

Нан, хwейа т'ьси жи дьхwə, дьве:
— Хwəде р'ə'мə.

Нан hат—qӧран hлат.

Нан həбə, тораq həбə, ида чь мнəт?

Нан, həбун струе меранə.

Нан həвə, пəнер жи həйə, р'ун жи həйə.

Нан həйə,
Дəw т'ӧнə,
Дəw həйə,
Нан т'ӧнə.

Нан h'əта нəщуйи, начə харе.

Нан ч'ə'вда, кӧр' малда.

Нан шкəст нащəбьрə.

Нанга К'əлəше бе, hуне к'əлəшо бьвиньн.

Нангəньмийа нəкə.

Нангранийə.

Нанда зорə,
Хəватеда (шӧхӧлда) корə.

Нандара нан те пешие.

Нана (нона) дике бей'əйам дькə гази.

Нана кəвч'ие Гəвола дьк'əвə нав həр тьшти.

Нанхӧре щаwдьр'инə.

Нанхwəрна т'əвайи иштəйə.

Нане азик дьчə к'ут.

Нане анəмəт зьке мерьв т'ер навə.

Нане баве мьн мəзьн бу, əз ле хлаз бум.

Нане баве фланкəсе мəзьнə.

Нане баве wи hат пешие.

Нане бебəхта сəр чокейə.

Нане бехwе нае хwəрьне.

Нане бь ненə.

Нане ви кӧлавикьм, баве мə готийə.

Нане гавантие чуйə мала wи, т'ер нахwə.

Нане гəньм гəwриqəлешə.

Нане гəньм зьке мəрийа дьqəлешə.

Нане гəньм зькqəлешə.

Нане гəньм р'унийə.

Нане гəньм стрӧе мəрийайə.

Нане гəньм стрӧие wи həйə,
Зьке мəрийа (мерьв) дьqəлешə.

Нане гəрм бе пешийа тə.

Нане гəрм бəла дькьн.

Нане гәрм бәр кәвийа селейә.

Нане гәрм дьчә пешийа qәда-бәла.

Нане гәрм,
Зьке ч'әрм,
Меване бе шәрм.

Нане гәрм
Һ'әфт qәда вәдьгәр'инә.

Нане демар'ие бехwейә.

Нане дәве хwә бьщу, паше даqӧртинә.

Нан дәйн гӧнәйә, гәрә вәгәр'иньн.

Нане дәйн зьке мерьв т'ер накә.

Нане дәйнә.

Нане дәрийа мәри т'ер нахwә.

Нане дәwләтийа нае хwәрьне.

Нане ә'вда зьке мәрийа т'ер навә.

Нане зедә т'ьме к'ар те.

Нане зедә ч'ә'ве мәрийа дәрнахә.

Нане зӧлме нае хwарьн.

Нане йәки дь аведа чу, го:
— Хера баве мьнә.

Нане к'е т'ӧнә,
Әwи бе пьшт бә'зә.

Нане к'е һәвә, хера мала wи зедәйә.

Нане к'е һәйә, днйа щәм wи р'әwшә.

Нане к'е һәйә, кәк, браке wи гәләкьн.

Нане к'әтә шкәве теда наминә.

Нане к'р'ине бәрәк'әта wи т'ӧнә.

Нане мала мьн хәниме тәвә.

Нане мала wәкә бәнгзе мала те хwәрьне.

Нане мале хӧртийа мерайә.

Нане мале хwә Һ'әлалкә.

Нане маләке дьхwәйи, пәй нәк'әвә.

Нане мера дәйнә.

Нане мера ль мера бь к'ерә.

Нане мера (ль) мера дәйнә.

Нане мера ӧнда навә.

Нане мера сәр мера дәйнә.

Нане мера сәр мера дьминә.

Нане мера те хwәрьне.

Нане мерьв ч'ә'ве мерьв дьдә гредане.

Нане мәзьн бьдә һәвале хwә,
Нане һндьк—хwәр'а һьлдә.

Нане мәрда йәк дьчә,
Нане нәмәрда—дӧдӧ.

Нане мәрийа те пешйа тәнгасие.

Нане мәрьве бер'әҺ'м дьвә кәвьр.

Нане мәрьве тьма бәр мәрийада' дьминә.

Нане мәрьве Һ'әлал кем навә.

Нане мнәт—нае хwәрьне.

Нане мьн дӧхә, ч'ә'ве wи ә'рзе мьнә.

Нане мьни бехwейә, чьqа хәлqер'а qәнщие дьк'ьм, дьвә храви.

Нане мьни зһа мьнр'а дьһа башә,
Нә кӧ п'әлаwа хәлqе.

Нане мьрие хwә дәрхьст,
П'ьшика хwә жи пәйра шанд.

Нане мртьва нәдьнә зар'а.

Нане нав һәвала ширьн дьбә.

Нане нәмәрда мәхwә, бла тӧ брчийа бьмьри.

Нане нәмәрда нахӧм,
Бра брчина бьмьрьм.

Нане нәрм,
Зьке ч'әрм,
Кӧрманще бешәрм.

Нане нәрм,
Пәнере нәрм,
К'әшише бешәрм.

Нане нәр'ьнда те хwәрьне,
Ле шәве т'әви qәрqаша р'азе.

Нане нәхwәри р'ьсqе зальмайә.

Нане нә һ̊әлал гәwрийа мәрийада начә.

Нане ощаха т'ӧ щара кем набә.

Нане п'арсе зу хлаз дьвә.

Нане п'арсе зьке мәрийада наминә.

Нане п'арсе мәрийа хwәш те.

Нане п'арсе нәк'әвә зьке джмьне мьн жи.

Нане п'ешәк'ара һ̊әта нивро т'ӧнә, паше һәйә.

Нане п'ешәк'ара щеведайә (щеведанә).

Нане р'аста, ч'ә'ве хара.

Нане селе—дәwе ч'еле.

Нане селе к'еләка селейә.

Нане сәр селе кәр бу, һәв нагьрә.

Нане тә һәвана һәвалдавә, диса мнәт дьхӧи.

Нане тәйи те чанди бә, кәвч'ие тәйи теда ньканди бә.

Нане фланкәсе п'осте донг'ьзә, нае хwәрьне.

Нане хәлqе зьке мерьв т'ер накә.

Нане хӧ ль сәр сфра хәлке дьхwә.

Нане хwә бьхwә бь аве.
Мьнәте хәлqе мәкә.

Нане хwә бьхwә, кем-зедә хәбәр мәдә.

Нане хwә бьһеләә сбе,
Хәбата хwә нәһеләә сбе.

Нане хwә дьхӧйи, хәйба хәлqе нәкә.

Нане хwә дьхӧм бь аве,
Мьн мнәти кәси нае.

Нане хwә нәдә джмьна, бьдә к'әлбе хwә, к'әлбе тә хwәйкә, ле джмьне ль тәхә.

Нане хwә нади,
Заре ширьн бьдә.

Нане хwә текә шәкьр, паше бьхwә.

Нане хwәндийа пә'тийә.

Нане хwәндийа щеведанә.

Нане хwә һ̊әлал бьдә мевана,
Мевана т'әсмили хwәдекә.

Нане һатә кәркьрьне,
Нае сахкьрьне.

Нане һ̊әлал навә һ̊әрам.

Нане һ̊әлали дьхwәйи, һ̊әрамие хwә нәгәр'инә.

Нане һ̊әрам ә'мьркьнә.

Нане һ̊әфте у дӧ мләти тә'мкьрийә.

Һане шкәва бәла дькьн.

Һане шькәвейә, кәс ньзанә qьсмәте
k'ейә.

Һане щәh дәwса нане гәньм нагьрә.

Һане щәh мә'на букейә.

Һане щәhин хөрәке ть.әканә.

Һане щинартие хwәшә.

Һане щинер ль щинер нә мнәтә.

Һане щинер сәр щинер нә мнәтә.

Һане щот нивә, мәрьв т'ер нахwә.

Һане qап'ие мьн хәниме тәвә,
Бәре ч'ә'ве тә бьгьрә.

Һане wи афьр'е к'әредабә жи,
набоинә.

Һане wи гарьсвә жи, те хwәрьне.

Һане wи савер'а седа дьднеда.

Һане wи hәйә,
Ава wи hәйә,
Һ'әwще т'ө кәси навә.

Һанәк гак щәм wи йәкә.

Һанәк, мерәк.

Һанәки бьдә нанпежа, бра нанайи
зедәбә.

Һанәки бьхwә, кәрики бьдә, wәки
әз мала тәдамә.

Һанәки гәрм һ'әфт qәда бәр дери
wеда дькә.

Һанәки гәрм qөрбанәке мәзтьрә.

Һанәки дьдә к'әсивәки һ'әфт көла
жи дькә зьке wи.

Һанәки дьдә р'еwийа кәвьрәки жи
пәй давежә.

Һанәки дьпежи, бьдә аспежа.

Һанәки зедә бьдә нанпежа,
Wәки нане тә р'ьнд бьпежә.

Һанәки hазьри пә'ти—hежәйи дәh
гьрьке hәвирә.

Һанәки щәh, т'асә шире мийа, нә
тьштәкә, ло тө qөрсахе мәрйа бежә.

Һани бь нинә,
Qәт мнәт те т'өнинә.

Һани гәрмә,
Зьки гәрмә.

Һани нанә, мров нәщу начә хар.

Һани нәхwәшә, чийә арзанә ләма?

Һанхwәрьна эваре өндайә.

Һар дькьм, нур дькьм,
Сәре злфәqара hур дькьм,
Сәре Дило көр' дькьм.

Һахәвьтә, ле гьшка зә'фтьр дьхwә.

Һахөм гилаза,
Һадьм hәвраза.

Һахөм hеке hекр'уна,
Әз четьрьм жь хатуна.

Һахwәзә, бәрийа хwә вәдькә.

Һахwәзә, п'ашьла хwә вәдькә.

Һахьр чу щие ч'ерә,
hе жьна нахьрчи вәләзйайә.

Һахьрчи qәдьре нахьре занә.

Һаqәwьмә нави чевә,
Мери нәйи чевә.

Һачьмә даран, де көр' биньм,
Һачьмә аве, де көр' биньм.
Мәwьж бинә, де көр' биньм,
Какьл бинә, де көр' биньм.

Начьмə дə'wате
Ќəта qийамəте.

Нвина фланкəсе нвина херейə.

Нвисара qəлəма шур нькарə
бьбьр'ə.

Нвьшт—бе тьшт?

Нен дəсте мьртьва дьгьрə.

Ненхwарьнеда зорə,
Шӧхӧлда корə.

Нергьзе баwəр нəдькьр меркə,
Меркьр дə'wа Ќəфт Ќəйшта дькə.

Нери р'əwша пəзə.

Нерие бе пəз,
Мртьве бе саз,
Жə'жийа бе пиваз—
həрсек жи йəкьн.

Нерие стӧ зəнгьл р'адьвə, пəз дьдə
пəй.

Нерийа шир нае дотьне.

Нета дьл,
Qəда сери.

Нета дьла—

Хəwна шəва

Нета мьн, нет ль həwа,
Сбе р'адьбьм—ч'ə'в ль хəwа,
həрге хəлqе гьрт, əз жи пер'а,
həрге нəгьрт, чу бадьлhəwа.

Нета wи Ќəйште Ќəзар щийанə.

Нетə дьлə, qəда серийə.

Неч'ир йа wийə, к'е ди.

Неч'ир п'еше мртьванə.

Неч'ира мьн те,
Гуе тə'жийа мьн пер'а те.

Неч'ира хwə бьвинə,
Паше гӧлла хwə бавеже.

Неч'ирван бь тə'жие нас дькьн.

Неч'ирван жь Ќьрче дьтьрсə.

Неч'ирван нав хəwна хwə неч'ире
дьвинə.

Неч'ирвани беwайə.

Неч'ире дьки, р'екеда həр'ə,

Неч'ирəке бьгəр', wəки гьшка ӧнда
нəки.

Нə авə, нə бьн авə.

Нə ба, нə за, хwəде кӧр', кьч'əк да.

Нə бəр дəре мьн кар həйə, нə жи
каргьдик.

Нə бəр hьлк'əтьна хwə дьк'əвə,
Нə бəр дак'əтьна хwə дьк'əвə.

Нə бəре бьхапинə хəбəра,
Нə жи дьле мьн бьдə бəр хəнщəра.

Нə бəре глие хwəш,
Нə жи паше тире нəхш.

Нə бинə, нə дəрхə.

Нə бо гəрмаhи, нə бо сəрман.

Нə бона зьке мьнə, бона qəдре
мьнə.

Нə бона нəфса мьнə, бона Ќӧрмəта
мьнə.

Нə буйə—
Нə мьрийə.

Нə бьвиньм,
Нə т'укьм р'уе wи.

Нə бьде, нə ле текə жə'р.

Нə бьдə мьн,
Нə т'лие хwə бькə ч'ə'ве мьн.

Нә бьдьм,
Нә бьстиньм.

Нә бь мала п'ьр',
Нә бь гәрдана стур.

Нә бь маләкә,
Ле бь ӄаләкә.

Нә бь нмеже, нә бь т'аә'те,
Кәс начә щнәте.

Нә бь оѓри лек'әвә.

Нә бьпьрсә,
Нә бьтьрсә.

Нә бь р'ае мьн, р'ае хwәде,
Флан тьшт wе бе кьрьне.

Нә бь титьк у т'әрезә,
Бь щьһ у р'әзә.

Нә ви алинә,
Нә wи алинә.

Нә гае мь ль гар'анейә,
Нә галгала нане гавен дькьм.

Нә гайи, т'әв гано,
Нә гольки т'әв голькано,
Сәре хö бек'ар дьди бәр балт'ана.

Нә гли хлаз дьвьн,
Нә хwәндьн хлаз дьвә.

Нә гольк һәйә бьмьжә,
Нә (жи) хаси һәйә бькöжә.

Нә гöллә wи дьхәбьтә,
Нә шур wи дьхәбьтә.

Нә гöнде бе р'әз,
Нә коне бе пәз,
Нә мере бе—әз.

Нә грие жьне бьтьрсә,
Нә мәwина п'шике бьтьрсә,
Нә жи худана һәспа.

Нә дöа' бумә, нә нфьр'а бьмьрьм.

Нә дәв ле хлаз дьбьм, нә дран.

Нә дәве мьн ди,
Нә зьке мьн ди.

Нә дәр у чол хәньqим,
Нә бә'ра гол хәньqим,
Әз ӄәфт ера дәрбазбум,
Сәр п'ьрти гол хәньqим.

Нә дәрде лор'ә,
Дәрде пәнирә.

Нә дәрде шор'ә,
Дәрде пәнерә.

Нә дәст дере дькә, нә мзгәфте.

Нә дәсте хwә де дькә, нә баве дькә.

Нә дин сәва диндарейә,
Нә диндар сәва динә.

Нә динар'а бьгьри,
Нә динар'а бьк'әнә.

Нә достьн, нә джмьн.

Нә дöхöм вьр'ика тә,
Нә дажом һорика тә.

Нә дури аqьла һәр'ә,
Нә незики динабә.

Нә дьве: — Әре,
Нә дьве: — Бәле.

Нә дьве: — Тöйи,
Нә дьве: — Әзьм.

Нә дьвем—пәз,
Нә дьвем—дәwар.

Нә дьгьри,
Нә дьк'әнә.

Нә дьдьм,
Нә дьстиньм.

Нә дьдьм, нә дьхазьм.

Нә дьзйа мришка,
Нә дьзйа гӧрза.

Нә дьк'энә—мәри пер'а бьк'энә,
Нә дьгьри—мәри пер'а бьгри.

Нә дьмьрьм т'ийа,
Нә дьмьрьм брчийа,
Дьмьрьм Һ'уфә-Һ'уфе сәре ч'ийа.

Нә дь нәwален к'урда р'адьзе,
Нә хәwнен гран дьбиньн.

Нә дьхӧм п'әләwа тә,
Нә жи дьвьм qуле тә.

Нә дьхӧм п'әләwа,
Нә льва дькьм кӧлава.

Нә дьхwә, нә дьдә һәвала,
Гәни дькә, даве нәwала.

Нә дьхwәзә р'ьсqе wи һәвә,
Нә е щинаре wи.

Нә дьхwәзьм шири шьтәр,
Нә дьхwәзьм бьвиньм диндари ә'рәб.

Нә дьчьм, нә тем.

Нә е странейә,
Нә жи т'әw-т'әw кьрьне.

Нә е шер'ә, шәр' пе хwәшә.

Нә е qәлән дайә брчибуйә,
Нә е стәндийә т'ер буйә.

Нә әм хwәхwә п'ак бун,
Нә әм щинаре п'акабун.

Нә әw жи we бәргире к'әтийә?

Нә әwә бежә,
Нә әwә нәвежә.

Нә әwә мәри даqӧртинә,
Нә әwә мәри т'укә.

Нә әwә,
Нә әwә.

Нә әwә тӧ т'укеи,
Нә әwә тӧ глийа жер'а бежи.

Нә Ә'йшькә,
Нә Фатькә.

Нә ә'рд дьҺ'әмлинә,
Нә ә'зман.

Нә ә'рде зайә,
Нә жь дае буйә.

Нә ә'щал Һ'әкйатьн,
Нә жи р'ьсq—хәбатьн.

Нә ә'wре гӧр'ә-гӧр'е,
Нә мере зьр'ә-зьр'е.

Нә жь аwана бә, рови де һәр'ә суке.

Нә жь малә, нә жь бь зер'ә,
Тәйре неч'ирван нӧкӧле wи кер'ә.

Нә жь маләкинә,
Ле жь Һ'аләкинә.

Нә жь мере че, иг'бале че.

Нә жь мьн һат шкенандьне,
Нә жь wи һат щәбрандьне.

Нә жь р'емә,
Нә жь р'ьк'ефемә.

Нә жь хәwне шәва,
Нә жь нете дьла.

Нә жь һьнаван,
Нает пеш ч'ә'ван.

Нә жь wан ә'гитанә,
Нә е шинанә,
Нә е шайанә.

Нә жьна бәлаш,
Нә хӧламе бемаш,
Нә әрде (ә'рде) к'аш.

Нә жьна п'ьрч',
Нә мере к'осә.

Нә зйана мьнә,
Нә к'ара мьнә.

Нә зә'ф гӧр'а к'оч'әкакә,
Нә зә'ф гӧр'а хәwнакә.

Нә изә, нә т'оз.

Нә Иса же дьвә хwәйи,
Нә Муса же дьвә хwәйи.

Нә ит'бара фәләке һәйә,
Нә ит'бара мале дне һәйә.

Нә ит'бара хwә фәләке бинә,
Нә жи мале дне бинә.

Нә ит'бара хwә хәлqе хәриб бинә,
Нә жи жьна хwә бинә.

Нә йа дәфе,
Нә йа р'әфе.

Нә йа дӧайә,
Нә йа—нфьр'а.

Нә йа р'а—т'ьвдиранә, р'а у р'е занә.

Нә. йа т'укьрьнейә,
Нә йа—даqӧртандьне.

Нә йәки дәст бәлайә, хwәр'анә.

Нә калә, данави буйә.

Нә карьм нфьр'йа ле бькьм,
Нә карьм тьшки жер'а бежьм.

Нә кери кӧле те,
Нә жи кери хәбәра те.

Нә кәр'ә, нә лалә.

Нә кәс һ'әта сбе тариеда майә,
Нә кәс һ'әта сбе ч'ра wи шӧхӧлийә.

Нә кәси ль кәсанә,
Нә бави ль пьсанә.

Нә кәси кәса,
Нә баве пьса.

Нә кӧли же дьбә,
Нә т'әши бар дьвә.

Нә кӧла текә зьке мьн,
Нә жи мьнр'а р'уни бьгьри.

Нә к'ере дьхwәзьм, нә дузин.

Нә к'әне бе qәйдә,
Нә хwәрьна бе һ'удә,
Нә жи шина бе qәйдә.

Нә к'әр к'әт,
Нә щер' шкәст.

Нә к'ӧлфәта авхwәкьри бьнһер'ә,
Нә жи йа бәр ч'ре,
Нә жи йа хwә хәмланди.

Нә к'ӧтасийа дәwләтие һәйә,
Нә йа хwәндьне.

Нә лазьми ширә,
Нә лазьми тирә.

Нә лайиqи к'әрәма хwәйә.

Нә ле дӧайә—дӧа ле бькьм,
Нә жи ле нфьр'йа—нфьр'йа ле бькьм.

Нә лелейә,
Нә лолойә.

Нә ль бәхте аве амьнбә,
Нә ль бәхте һәспе амьнбә,
Нә жи бәхте жьне амьнбә.

Нә ль бәхти че,
Иг'бали че.

Нә ль гор'ьстин, ль хӧрӧстин.

Нә ль р'әнге жьне, нә ль р'әнге мера.

Нә мала дьза һәйә,
Нә мала qӧмбарбаза.

Нә мала wамә,
Нә гӧнде wамә.

Нә малда щие wи һәйә,
Нә жи дәрва.

Нә мале бькә кӧр'е чер'а,
Нә (жи бькә) е хравр'а.

Нә мале бькә кӧр'е qәнщр'а,
Нә жи е хравр'а.

Нә мале кӧр'е чер'а чебькә,
We р'абә чебькә,
Нә е храбр'а чебькә,
We р'абә храб бькә.

Нә мале п'ьр',
Нә гәрдана (гәрдәне) стур,
Мале п'ьр' зу зйа дьбә (дьби),
Гәрдәна стур зу зрав дьбә (дьби).

Нә маләкинә,
Гь Һ'аләкинә.

Нә мали—хәвате,
Нә ә'щәли Һ'к'йате,
Ә'щәл гӧргә—фәләк пәй те.

Нә мер гь йәкьн,
Нә жьн гь йәкьн.

Нә мере вьр'кәр,
Нә к'әре тьр'кәр.

Нә мере че—
Бәхте (бәхти) че.

Нә мере че,
Нави че.

Нә мере шәрмокә,
Нә жьна к'әнокә.

Нә мә ве маледа һәстӧ Һ'нав шкенандьнә?

Нә мә п'аки дарбазкьр,
Нә жи р'асти щинаре п'ак һатьн.

Нә мәри дьвә wәк'иле дьза,
Нә жи дьвә һәвале дьза.

Нә мәрийә,
Нә нивмәрийә.

Нә мә'р хwә дьсперә мерьв,
Нә мәрьв хwә дьсперә—мә'р.

Нә мийә,
Нә бзьнә,
Кәч'ька Ач'ейә,
Һ'ур мәзьнә.

Нә мийә, нә бзьнә,
Qиза п'адше зьк мәзьнә.

Нә мина мәрйайә,
Кәсәке жи наҺ'әбинә.

Нә мина һәвьн,
һәв qайл навьн.

Нә мьлк'е к'аш,
Нә жьна (жьне) бәлаш,
Нә хӧламе бемаш.

Нә мьн бльндкә,
Нә жи мьн ньмьзкә.

Нә мьн бьк'ьр' п'әра,
Нә жи мьн бьдә бәр хәнщәра.

Нә мьн бьхапинә бә'са,
Нә жи мьнр'а бежә пьрсе нәкәса.

Нә мьн дәнг,
Нә тә дәнг.

Нә мьн ә'ч'кә,
Нә мьн пач'кә.

Нә мьн, нә тә.

Нә мьн пиваз хwәрийә,
Нә жи бин мьн бе.

Нә мьн у wан маләкә?

Нə мьн шəв шəвə,
Нə мьн р'ож—р'ожə.

Нə мьне, нə тəе (нə тəр'а).

Нə мьнр'а, нə тəр'а.

Нə мьшке тəрəзине,
Нə бəрхе ль бəр бзьне,
Нə мере ль бəр һькме жьне.

Нə нона мəрйанə,
Qəрфа мəрийа дькə.

Нə нəwала к'ур р'адьзем,
Нə хəwне храб дьбиньм.

Нə пире qəнщкьр сəр гуни р'уньшт,
Нə гуни qəнщ кьр qуна пирер'а чу.

Нə полə, нə п'əрəйə.

Нə пьшта хwə фəлəке гьредə,
Нə дьле хwə мале дне шакə.

Нə р'астйа хwə жьнер'а бежə,
Нə ит'бара хwə хəлqе хəриб бинə.

Нə р'ашə, нə бəшə.

Нə р'йа мə дьк'əве,
Нə р'йа wан дьк'əвьм.

Нə р'йа т'ийа ле дьк'əвə,
Нə р'йа брчийа.

Нə р'оже хwəш вəдьгəр'ьн,
Нə р'оже р'əш вəдьгəр'ьн.

Нə р'ьсqе хəвате,
Нə ə'щəле һ́к'йат'е.

Нə саѓи, саѓимə,
Нə мьрие мьримə.

Нə сар ле р'удьни,
Нə гəрм ле р'удьни.

Нə сəкьни зман, р'аһəт нə бу щан.

Нə сəр теданə,
Нə бəр теданə.

Нə сəре бəр ширəта кер те,
Нə жи к'ьнща бəр кела.

Нə сəре öлм һəйə,
Нə бьне öлм.

Нə сəри, нə q.не.

Нə сəрьм, нə бьньм.

Нə соре бəр агьра,
Нə (жи) р'ьнде бəр ч'ра.

Нə тə дəнг,
Нə мьн һ́ьс.

Нə тə дöа хwəр'а кьр,
Нə мьр'а бьqəбьлə.

Нə тə йəкə qəнщкьр,
Нə əwе йəкə qəнщ кьр.

Нə тəндурə,
Нə кöч'ьк.

Нə тə'лбə, тə бавежьн,
Нə ширьнбə, тə даqöртиньн.

Нə т'əв хера дьвə,
Нə—шəр'а,
Öсани момьнə.

Нə тö би,
Нə жи наве тə.

Нə тö мьнр'а бежə—кор,
Нə əз тəр'а бежьм—т'опал.

Нəтьрсə ава гöр',
Бьтьрсə ава нəрм дьчə.

Нə ть.ə дəнг же бе,
Нə фь.ə бин же бе.

Нə т'асə нə (жи) һ́əмам.

Нə т'опальм жь п'ийа,
Нə кəр'ьм жь гöhа,
Нə шьльм жь дəста,
Нə лальм жь ə'змана,
Нə корьм жь ч'ə'ва.

Нə Хатə,
Нə фатə.

Нə хера тə дьхwəзьм,
Нə жи шəр'е тə.

Нə хəватə,
Нə т'əватə.

Нə хəма мьнə,
Нə дəма мьнə,
Qьрч'ə-qьрч'а бəниште мьнə,
Ч'елəка сор жи qəльне мьнə.

Нə хəма wейə,
Нə дəма wейə,
Qьрч'ə-qьрч'а бəниште wейə.

Нə хофа wи жь хwəде həйə,
Нə жь бəнда дьтьрсə.

Нə хwəмə, нə həвала,
Кəванийа биступенщ мала (мə).

Нə хwəзи бь wи шери, ко дö р'ови
həр'ьне.

Нə хwəзи wи шəр'и, кö дö р'уви
теда бьн.

Нə хwəзийа wи əwлəди, нфьр'е баве
пəй wи к'əвə.

Нə хwəзийа wи мери, жьна фəн
р'аст пе бе.

Нə хwəзьл р'ожа пəснандьне.

Нə хwəзьл Һ́əзиране,
Хwəзьл Хачəщуране.

Нə хwəзьл wе бедəре,
Wəки сəргəлə ч'елəквə.

Нə хwəзьл wе бəрхе, р'асти гöр бе.

Нə хwəзьл wе кəвание,
Нане тə'штийа зар'е wе т'öнəвə.

Нə хwəзьл wи, жь дəлава тек'əвə
ч'ьр'ава.

Нə хwəзьл wи мəри, бьк'əвə бəр
ширəта.

Нə хwəзьл wи мəри,
Wəки досте wи т'öнə.

Нə хwəзьл wи мəри,
Wəки дьжмьне wи т'öнə.

Нə хwəзьл wи мəри бьк'əвə бьнйа
р'е.

Нə хwəзьл wи щи, тьрс ле т'öнəбə.

Нə хwəзьл wир'а—днйа ле бьвə
джмьн.

Нə хwəйə,
Нə həвалə,
Кəванийа Һ́əфт малайə.

Нə hатə дне, нə жи чу.

Нə həwарийайə, нə газийайə.

Нə hим кьр, нə чим кьр,
hат hазьр ль бəр чуч' кьр.

Нə hьлдə, нə дайнə.

Нə hьнгвине тə,
Нə тьзвьза тə.

Нə Һ́əмамə, нə жи т'ас.

Нə Һ́əськə,
Нə Бəськə.

Нə Һ́ьминə,
Нə гьминə.

Нə Һ́ьрч'ə горə,
Нə гарьс бе сəри.

Нə чунə К'орсоте,
Нə жи чархе хwə дьрутьн.

Нə ч'елəка мьн гар'енə,
Нə мнəта мьн гавенə.

Нə ч'елəка хwə шəрже дькьм,
Нə чарöхе we п'е дькьм.

Нə ч'əрм дьбə п'ост,
Нə джмьн—дост.

Нə ч'ə'ве мьн һəнə,
Нə ч'ə'вэше бьвиньм.

Нə шайа кем би,
Нə жи шина.

Нə шиви—шивə,
Нə дəwи—дəwə.

Нə шин һлтен,
Нə шайи.

Нə шина дьминə,
Нə—шайа.

Нə е шинайə,
Нə (е) шайайə.

Нə шине һəнə,
Нə шае, ида п'ьнгə-п'ьнг чьр'анə?

Нə шир бьдошə,
Нə бшкöла теке.

Нə шире тə да,
Нə (we) бьшкöла тə кьре.

Нə ширə, нə пивазə,
Qəда бь дəрмане гəрм к'əвə.

Нə шöхöле свə эваре,
Нə шöхöле эвара све.

Нə qəзйа хлаз дьвə,
Нə жи ширəт хлаз дьвə.

Нə qəнщи дəст wи те,
Нə храви дəст wи те.

Нə we дайне,
Нə we к'öтане.

Нə we һатьне, нə чуйине,
Нав дьле мьн кьр келе хуне.

Нə we ширдайна we,
Нə жи əw бьшкöлкьрьна we.

Нə wəр'а, нə мьнр'а.

Нə wи дьле р'əш,
Нə wи нане qəрqаш.

Нəбе мале дне мале мьнə,
Нəбе к'ома мера к'ома мьнə.

Нə бе (нəбежə), нə бьбһе.

Нə бежə, нə жи бьбһе.

Нəбə ашьqе п'əра,
Р'ож бь р'ож джмьне тəйе п'ьр'вьн.

Нəбə гöла бəр бь р'ож.

Нəбиньм бəрфа сбəда,
Нəбиньм щəрда эварда.

Нəбиньм бə'ра бе гəми,
Нəбиньм исане дəмдəми.

Нəбиньм бука лəз,
Нəбиньм хорте дьве—əз.

Нəбиньм бука лəз у бəз,
Нəбиньм хорте һəргав бе—əз.

Нəбиньм зьвстана дö баһари,
Нəбиньм мəрие бе qрар,
Нəбиньм р'еwие бе һəвал.

Нəбиньм пəйае сйарар'а,
Нəбиньм дəнгбеже зöр'нер'а.

Нəбу алани,
Бу т'алани.

Нəбу дик—бангда.

Нəбьһисти дəсте мəрьв нае.

Навежьн—һəй wах,
Дəве голəгəнийа нəчиньн баг',
Бəдьлə'сла хwəр'а нəкə шəмчрах.

Нəвə мере дəм дəма,
Бьвə мере һ'əму дəма.

Нəвə тəвшо,
Бьбə бьр'əк.

Нəвə һəвале дəм-дəми,
Нəк'əвə бə'ра бегəми.

Нəвə һəвале днйае,
Шəрава хwəш һəргав нае.

Нəвие мəрийа какьле гузаньн.

Нəвиньм бука ə'wт-ə'wто,
Нəвиньм хасийа кəwт-кəwто.

Нəвиньм бука лəмлəмойə змандреж,
Нəвмньм бəндəки һəр'ə бе лəзобəз,
Днйаеда бе—əз.

Нəвиньм бука сəр бьч'укə п'емəзьм,
Нə хwəзьл we мале бьвə жьн.

Нəвиньм дəwe тьрши лькина
(кӧлина),
Нəвиньм кале дəw дəльнг р'ьзи,
Щаһьла бьстинə һəсп у зина,
Нəвиньм пира бəлəбоз һəрр'о шьм
бькə сəр шина.

Нəвиньм диwана бе бəр-пеш,
Нəвиньм кале хорта бьстинə һəсп-
зина,
Нəвиньм пира бозə һəр'ə шинə.

Нəвиньм дьле хəм теда,
Нəвиньм мала шəр' теда,
Нəвиньм шəһəре əw теда.

Нəвиньм жьна т'иqт'иqо,
Нəвиньм һəспа лоqлоqо,
Нəвиньм һəвале əз бежьме, бежə—
но.

Нəвиньм зəвийа мəр'е,
Нəвиньм гӧнде сəр р'е.

Нəвиньм зəвийа qеж,
Нəвиньм we мале к'ӧлфəтəкə теда
лəмлəмо змандреж,
Нəвиньм əwи риспи тьштəк мала
хwəда дит
һəрр'о нəдə р'у, нəвежə: —Тəйш у
wаш.

Нəвиньм зозана бе ав,

Нəвиньм эла бе qьр'ин,
Нəвиньм нахьра бе зьр'ин.

Нəвиньм зозана бе кəри,
Нəвиньм хание дӧ дəри,
Нəвиньм эла бе сəри.

Нəвиньм зозана бе пəз,
Нəвиньм бахе бе р'əз,
Нəвиньм мере һəрр'о бежə—əзӧ
əз.

Нəвиньм зозана бе пəз,
Нəвиньм дəшта бе р'əз,
Нəвиньм мере бе—əз.

Нəвиньм зозана р'əqр'əqо,
Нəвиньм һəспа лоqлоqо,
Нəвиньм бука стəwьр, qиза авьс,
Нəвиньм хорте һəрр'о дьве—əз.

Нəвиньм зома бе кəри,
Нəвиньм мала бе сəри.

Нəвиньм кале гӧһар,
Пирһ'əрмəтер'а—йар,
Бəнде ле кьрə һəwар.

Нəвиньм кəч'а бангбəзи,
Нəвиньм к'ӧлфəта р'ож р'азе,
Нəвиньм wи мəри хwə-хwə һəр'ə
жоре.

Нəвиньм кəч'а бангбəзи,
Нəвиньм һ'əрмəта дама we р'ьзи,
Нəвиньм кале кəзи.

Нәвиньм к'очәре бе пәз.

Нәвиньм к'очәре сәре ч'йа.

Нәвиньм к'ӧлфәта бь ләз,
Нәвиньм мере бе—әз.

Нәвиньм к'һела гар'ани,
Нәвиньм бәргира чьqа салә, бе щә'ни,

Нәвиньм wи бәндәйи—
Мәсәбе хwә дәр—
Тә'щикәк ани.

Нәвиньм мале сәр р'е,
Нәвиньм дара гәр'е,
Нәвиньм зәвийа мәр'е.

Нәвиньм пира бәлә һәр'ә шина,
Кале жь хорта бьстинә һәсп-зина.

Нәвиньм һәспа дькә k'ьр'ә-k'ьр',
Нәвиньм ә'wре дькә гӧр'ә-гӧр',
Нәвиньм мере дькә вьр'әвьр'.

Нәвиньм һәспа лоq-лоqо,
Нәвиньм qиза т'ирq-т'ирqо, (т'иq-т'иqо),

Нәвиньм һәвале (жь) һәвале хwәр'а бежә—но.

Нәвиньм ч'йае бе гӧл,
Нәвиньм ч'йае бе сәри,
Нәвиньм зозана ле нәч'ерә пәз у кәри.

Нәвиньм ч'йае бе пәз,
Нәвиньм баг'е бе р'әз.

Нәвиньм щанька бь ләз,
Нәвиньм һәспе фьр'бәз,
Нәвиньм мере нәкьр,
Го: —Әз.

Нәвиньм щанька пә'ни бльнд,
Нәвиньм гәр'ока нава гӧнд,
Нәвиньм гаванәки жьна wи р'ьнд.

Нәвиньм щанька сәри пир,
Q.на we щаһьл.

Нәвиньм эла бе сәри,
Нәвиньм зозана бе кәри,
Нәвиньм мала дӧ дәри.

Нәвиньм эла бе сәри,
Нәвиньм шване бекәри.

Нәвиньм we мале
Букәк теда ләз у бәз,
Нәвиньм wи бәндәйи
Дьве: „Днйа һеч, әз".

Нәвроз,
Чь дәшт—чь бәр'ож.

Нәвроз,
Чь шәв, чь р'ож.

Нәвроз,
Чь шәв, чь р'ож,
Чь знар, чь бәр'ож.

Нәвроз, чь шәв, чь р'ож,
Чь ч'йа, чь бәр'ож.

Нәвр'озе адани
Т'опьзе хwә һлани,
Звьстан—баһар жь һәв дәрани.

Нәвр'озе, нәвр'озани,
Дар-копал һлани,
Бар—звьстан жәв дәрани.

Нәврозе сӧлт'ани,
Ништи бьдә хӧдани,
(Нәтьрсә звьстане).

Нәврозә—һәспе бозә,
Гедука дькә дә'w у дозә.

Нәгьһижи фланкәсе, сйа wанхә.

Нәгьһижи ч'ем, хwә п'ехас нәкә.

Нәдә р'у, нәбежә—т'у.

Нәдә сәр сәбре, мала хwәде сәр сәбре авабуйә.

Нәдәра wи зуда дитьнә.

Нədитбу, дит,
Дит бу, öнда кьр.

Нədит, гава дит
Хwəда р'.т.

Нədит, дəма дит,
Сəр хwə р'.т.

Нədитəк һəнə т'езьн,
Бе мə'нинə, бе р'езьн.

Нədити хəбəр дьдьн.

Нədити, нəвежə.

Нədитийə, дитийə,
Ижа хəлqе дьк'əнə.

Нə дитийə,
Нə бинайə.

Нədьнə сəр сəбре, сəбр хравə.

Нəе пешийа кəсе кəса,
We бе пешийа пьсе пьса.

Нəе сəре кəсе кəса,
We бə сəре пьсе пьса.

Нəзан нəзани,
Нəзани р'əҺəтйа щани.

Нəзан чи дьзанит шəв у шəкьр?

Нəзанар'а qəнщи-храви йəкə.

Нəзанə, хзанə.

Нəзани, лəма хьзани.

Нəзани, хwəш щани.

Нəзани, Һəсав бькə щани.

Нəзано-хьзано.

Нəзаньм—р'əҺəте щаньм.

Нəзəр карə wəлатəки храв бькə.

Нəзəра ч'ə'ва хравьн.

Нəзəр занə базар к'öйə.

Нəзəр кəвьра бəла дькə.

Нəзəр тьштəки хравə, кəвьр жи нəк'əвə.

Нəзəра храв джмьн нəгьрə, джмьн гöнəйə.

Нəзəра ч'ə'ва дьк'əвə нава һəстуе мəрьв һəстö дьмашə.

Нəзəра ч'ə'ва кəвьра нəк'əвə, пəһə.

Нəзəра wи кəвьра бəла дькə.

Нəзəра wи кəвьре р'əш к'əвə.

Нəзəра wи льнге к'еwришке дьшкенə.

Нəйар (бь) һале (Һале) нəйар ньзанə.

Нəйаре бава,
Навə досте кöр'а.

Нəйаре хwə бькöжə, вəшерə.

Нəйари диза р'əшə, дьве зу бь зу мров нəк'ьшинə сəре хwə, кö к'ьшанд, дьве, ль сəр сəре хwə бьшкенинə.

Нəйари нəрм-нəрм,
Бьрахwəйи гəрм-гəрм (һəвали бь гəрми, нəйари бь нəрми).

Нəйари руньштьна сəр агьрийə.

Нəйарти нае һлдане.

Нəйарти р'ожа р'ожə.

Нəйи р'ьжийə, занəйə.

Нəйнə сəре кəсе кəса,
Бра нəйе сəре пьсе-пьса.

Нəйнə сəре пьсе-пьса,
Нəе сəре кəсе кəса.

Нәйнук нәма хwә пе бьхӧриньм (к'әсиб).

Нәйнук т'ӧнә хwә пе бьхӧринә.

Нәйньк ә'йбвәшерә.

Нәйнька фланкәсе кәзи дайә.

Нәйньке һьлдә сәр ч'ә'ве хwә бьнһер'ә, паше жь хәлqе хәбәрдә.

Нәкәса мәкә кәс,
Кӧрт'ане к'әр мәкә Алес.

Нәкә дини,
Т'охьме хwә
Qьр'ә бәйара
Нәр'әшини,
Аг'рие те стри корьк же һлини.

Нәкә, нәвинә.

Нәкә сәре кәсе кәса,
Wе бе сәре пьсе-пьса.

Нәкә һ'әнәк, wе бьвә дәгәнәк.

Нәки зраре,
Найни к'аре.

Нәкьрийа нан р'ун хwәрийә,
Кьрийа нан г. хwәрийә.

Нәкьрийа т'ӧ р'е нае.

Нәкьрийа храви нае пешие.

Нәкьрьн, нәхwәрьн, данин гәникьрьн.

Нәк'әвә агьре хәлqе.

Нәк'әвә бәр тә'лде һәвала.

Нәк'әвә (бәр) тә'лде р'уви (р'увийа).
Бра шер тә бьхwә.

Нәк'әвә к'орпийа мнәхәта,
Бра лей тә бьвә.

Нәк'әвә кьр'е мә'р wе тә бьгәзә.

Нәк'әвә к'урга р'увийа
Бра шер тә бьхwә.

Нәк'әвә нава эгьр,
Бра льнге тә нәшәwьтә.

Нәк'әвә qӧла р'уви,
Бла шер тә бьхwә.

Нәк'әтийә дәрде эле,
К'әтийә дәрде селе.

Нәк'әтийә дәрде мьн ви мрази,
К'әтийә дәрде һәрчар qр'ане ви пәзи.

Нәлекьрьнейә, нә хәбатейә.

Нәман нәбьн (нивә),
Гӧр ӧ мие т'әв бьч'ерьн.

Нәмами мала мерьв храв дькә.

Нәмамо, һәр'ә qәда тә пешийа тәвә.

Нәмәрд бьвә п'ра сәрр'а дәрбаз нәвә.

Нәмәрд мәри хьст,
Наһелә мәри р'авә.

Нәмәрд хwә жи һьле щә'ньмейә.

Нәмәрда хwәр'а чь р'е фрә кьрийә, дора тәйә.

Нәмәрдар'а qәнщи нә лазьмә.

Нәмьри—кәс т'ӧнә.

Нәмьрийанә, wе нәмьрә?

Нәмьрнә жи—
Нә дьмьрә, нә дьжи.

Нәмьрьм т'ийа,
Нәмьрьм брчийа,
Дьмьрьм дәрде
Гӧжә-гӧже (сәре) ч'йа.

Нәнһер'ә qӧрсе п'әра,
Бьнһер'ә пьсе мера.

Нәрмька нә львйайә.

Нәрмьке (а) нә льванди.

Нәт'әмьзайи к'отибуна щане инсинә.

Нәфәре мале брч'и бьн, хер qәбул навә.

Нәфәре мале р'ожи бьгьрьн,
Мәри пер'а к'ӧбар навә.

Нәфәре мале qәдьр навда т'ӧнәбә—
Әw мал щә'ньмәйә.

Нәфс бабәти һәму кәсанә,
К'ьнщ нә бабәти һәму бәнданә.

Нәфс йа һәмийанә,
Ч'әк нә йа һәмийанә.

Нәфса брчи хwә даве сәр села сор.

Нәфса кала тәнькә.

Нәфса кала у ч'ука йәкә.

Нәфса к'ӧлфәта һәмлә р'ьсqе гӧрада жи нәминә,
Ләма жи дьвежьн к'ӧлфәтә дӧ нәфсайә.

Нәфса пира у зар'а йәкә.

Нәфсәки—тьрсәкә.

Нәфт зер'е р'әшә.

Нәхwәри—сан хwәрийә.

Нәхwәрьн, нәвәхwәрьн бу п'ара куч'ка.

Нәхд олсьн, соѓан олсьн.

Нәхәбьтийә, гьшка зә'фтьр дьхwә.

Нәхwәш жи гәрә дьле нәфәре мале нәәшинә.

Нәхwәш кӧла малейә.

Нәхwәш к'әт, дәлали бу.

Нәхwәш меване хwәйә.

Нәхwәш мә'де хwә р'е дьчә.

Нәхwәш нә нәхwәшә, е бәр нәхwәшә.

Нәхwәш нә нәхwәшә, һәким бәлаqә.

Нәхwәш р'ьнд хwәйкә, һе нәмьрийә.

Нәхwәш сев хwәр, щи р'абу.

Нәхwәш храв жи хәвәрдә, гәрә гӧр'е бьки.

Нәхwәша чь хwәст, wи жи бьгьһинеда.

Нәхwәше бехwәйи дәрмане wи мьрьнә.

Нәхwәше бәр бь хер сва зу к'ьвшә.

Нәхwәше дост-джмьне хwә наскә.

Нәхwәше зә'ф нав нвине аѓрийа wи бошә.

Нәхwәше нә'лини же нәе, к'и занә нәхwәшә?

Нәхwәше храв әw мәрийә, wәки һаж хwә т'ӧнә.

Нәхwәше хwә нәдә нвине, хера wи хwәйар'а т'ӧнә.

Нәхwәше хwәде һәк'ими ле нәкә, кәс нькарә.

Нәхwәше эвара гәләки бәдһальн.

Нәхwәшә—пари хwәшә.

Нәхwәшә—пари шәшә.

Нәхwәшә, wәй бә'лгие мә'ре р'әшвә.

Нəхwəши бара те, щəма дьчə.

Нəхwəши бара һатийə сəр фланкəсе,
Мсqала же дур дьк'əвə.

Нəхwəши бəр бь херə,
Ч'ə'ва хwə р'адьбһерə.

Нəхwəши бона мəрийанə, нə бона кəвьранə.

Нəхwəши данə кəвьра, тəйах нəкьр, ле мəри бəр сəкьнин.

Нəхwəши дьк'əвə һəстуе мерьв
Һ'əта дəрте—чəтьн дəрте.

Нəхwəши жь дəст мерьвə.

Нəхwəши к'əтə мале, се нəфəра бьвə, гьшка ч'ə'ве хöлим нһер'ин, хöлам го:
— П'ак, йəк əз, ле е дьн к'инə?

Нəхwəши мə'нийа мəрийа дьгьрə.

Нəхwəши нə т'ö һ'алə.

Нəхwəши һатийə дьне исанəтр'а.

Нəхwəши qəнщə—əw нави чьма сəрə?

Нəхwəшийа дреж дьк'ьшинə—мьрьне тинə.

Нəхwəшийа дьл авитйə сери.

Нəхwəшо—нə ль мало.

Нə нəхwəшьм бьнə'льм,
Нə сахьм р'авьм.

Нəхwəшьм, пари хwəшьм.

Нəхьш—нмуше шин у шайе һəйə.

Нəһ мəһа мəрьв зар'е зьке хwəда хwəй дькə,
Һ'əфт сала жи аве, агьр хwəй дькə.

Нəһе адаре лəглəгə сəр һелинейə.

Нəһəq сəр бəла хwə вəдьвьн.

Нəһəq—тира һəq.

Нəһəq бьмьрə, мəзəл бе һəв.

Нəһьштьн ашьq һəр'ə мале, гот:
— Əз сазе хwə дайньм к'ö?

Нəчə ч'ə'в берийа чийанə.

Нəчə дьзие, зрарə тəр'а.

Нəчə сəр хравие, бра храви нəе пешийа тə.

Нəч'ари беч'арə.

Нəһелə щинаре тə п'е льнге тə бькə, п'екьр, wе п'екə сəре тə.

Нəqəнщ чəнд мощ тене.

Нəwале к'ур бе ав набьн,
Ч'йае бльнд бе бəрф набьн (ан бе р'е набьн).

Нəwалəк сəре Һ'əзар нəwали дьгьрə,
Глик сəре Һ'əзар глийə.

Нə'ле к'əре сəкьти дьгəр'ə.

Нə'мəт, зə'мəт щикинə.

Нə'тка эт'има qалмə.

Нив а'льм (öлма) дин дəр дьдə,
Нив Һ'əким щан дəр дьдə.

Ниве ə'мьре к'ьнще—т'ел дəрзийə.

Ниве к'ануна бəре хwə да „сосьн у бəйбуна".

Ниве р'е бьзьвьр'и (вəгəр'и) нə п'ошмани.

Ниве р'е мəрьв бьзвьр'ə нə п'ошманə.

Ниве сәди пенщийә, мәфькьр.

Ниве К̇әнәк шәр'ә.

Нир алие пирда хар дьбә.

Нире гамеше, га накә.

Нире хәвате сәр стуе к'евә, стуе wи дешә.

Нисан, ә'рд хәмьли диса (дисан)
Кәw фьр'ин жь мәщлиса (мәщлисан).

Нисан, щот у к'отан дәрк'әтьн дисан.

Нисан, qат'ьх нав к'исан (т'орпа).

Нисанә,
Дәw ль к'исанә,
Щәм К̇әму кәсанә.

Нисанә, дәwи щәм К̇әму п'исанә.

Нисанә—те дәнге ә'wранә.

Ниска нава г.е мьн,
Р'адьвә р'уе мьн.

Нишана баране—байә,
Нишана мьрьне—т'айә.

Нок чу бажара, бу ләбләби.

Нола п'аша һат,
Нола боша дәрк'әт.

Нола ч'еләка шире хwә бьдә,
Аг'риеда шире хwә бьр'ежә.

Нола шване һәqе хwә нәхwәри.

Нона гӧра: р'оке дьхwә, К̇әфта брчи.

Нона дәва п'алане хwә дьхwә.

Нона п'шике дәwса фарә.

Нона куч'ке һәр qӧла бинкә.

Нона твьра сәпә.

Нот'ли дике беК̇әйам банг дьдә.

Нӧкӧле тәйре гоштхӧр дурва к'ьвшә.

Нӧкӧле тәйре гоштхwәри кер'ә.

Нӧхӧри qизә,
Дәwләт дьлизә.

Нӧһ (ну) һатьн,
Кәвьн хәлатьн.

Нубара баһаре дәwә,
Йа мәрийа бенамус дькә хәwә,
Йа мәрийа р'ур'әш дьгәр'инә
Дәрәwә, һәр дәрәwә.

Нур—нәдәр жь сӧфәте wи дьбарә.

Нфуса жере набьр'ә сәре жоре.

Нфьр' нфьр'кьра вәдгәр'ә.

Нфьр' һәйә шуре дӧдәвә.

Нфьр' шуре дӧ дәвә,
Әз чь заньм wе мьнк'әвә,
Йан wан к'әвә.

Нфьр'а баве әwләдр'а хравә,
Йа де бона әwләд дӧайә.

Нфьр'а де же нагьрә,
Шире wе те пешие дьгьрә.

Нфьр'а к'е дьки бе,
Эша драна бьбини,
Зар'а тә беК̇ьдурбә,
Хәwе шәва нәбини.

Нфьр'а нәһәq хwәйи вәдьгәр'ә.

Нфьр'е баве дьqәбьлә.

Нфьр'е баве мәрьв дьqәбьлә, нфьр'е де наqәбьлә.

Нфьр'и һәqиеданә.

Нфьр'и шуре дӧ дәвә.

Нфьр'и щие хwә заньн.

Нфьр'ие де у бава зорьн.

Нфьр'ие нәhәq xwәйи вәдьгәр'ьн.

Нфьр'ийа де зар'а нагьрә, шире спи бәрге дьгьрә.

Нфьр'йа wи нәе джмьна.

Нфьр'ие мәзьна нәчьнә т'ö мәрийа.

Нхта (ньхта) Һ'әлал
Һ'әрам навә.

Ньг дьчә, те сәр xwә,
Зман дьчә, нае сәр xwә.

Ньге гәр'е,
Нае бьн бәр'е.

Ньге гәр'е нак'әвә бьн бәр'е.

Ньге гәр'йайи зраре набинә.

Ньге дьчәрчьрьн
Р'уе сәре беаqьладанә.

Ньге кö мәзьнә,
Ч'әрме зә'ф лазьмә.

Ньге мәзьн, сәре ч'ук,
Нә xwәзьл we мале ле бу бук.

Ньге п'ехас пә'нә.

Ньге п'ехаса бәр дәре солбәнданә.

Ньге тә кәвьр, кöч'ька нәк'әвә,
Ә'дö-ә'мәла дур бьсәкьни.

Ньге ч'әпе пәй е р'асте дьчә.

Ньге фланкәсе к'әтә соләкә тәнг.

Ньге хар солбәнд нькарә р'асткә.

Ньге хар соле жи хар дькә.

Ньге xwә бавежә сәр нәрдәwана жерьн, wәки hьлк'ьши жоре.

Ньге xwә кодька xwә нәхә.

Ньге xwә чапа бәр'а баве xwә дрежкә.

Ньге xwә wәкә бәр'а xwә дрежкә, wәкә ә'сьле xwә хәбәрдә.

Ньге hини гәр'е буйә, р'а пе навә.

Ньге ч'ук, сәре мәзьн
Xwәзьл we мале ле бу жьн.

Ньге эшәка hатийә сәр дошәка.

Ньзам кәw даре к'әт,
Дар кәwе к'әт?

Ньзанә бьбьр'ә, бьдру, мәqәса дәсте xwә данайнә.

Ньзанә дә'wәт ль мала к'ейә,
Р'аhьшт кәвьч'ьке xwә, чу.

Ньзанә зәгәнәк чийә,
Кода xwә бәрве дькә.

Ньзанә кö ль к'ö дәре бьрьштийә, дьбе:
hәскәке р'укә вра.

Ньзанә кö ньзанә, дьбежә:
— П'ьр' дьзанә.

Ньзанә к'е мьрийә,
Wәйлер дьвежә.

Ньзани бьгьрә сәр хәрәзани, паше те бьзанби.

Ньк'арә бьлизә, дьк'әвә сәргованде.

Ньк'арә бьн qәнщийа wи дәрк'әвә,
Хравие жер'а дькә.

Ньк'арә сәре xwә xwәйкә,
Чуйә бәр буке дьр'әqьсә.

Ньк'арә hәр'ә, дьбежә: „Кöртен".

Ньк'ари бьки, xwә р'әзил дьки.

Ньк'ари wәкә qöлапа дәрзие qәнщие мьн бьки, баре гаки зйане дьди мьн?

Ньќани, щотани, жьнани, мерани,
хwəде бра бьмбарəк пироз бькə.

Ньнг шмьти те сəр хwə,
Змин шқьти нае сəр хwə.

Ньшкева дəwлəт дитийə,
һəwa пе ќəтийə.

О

— Оѓьрбə.
— Оѓра херебə.

— Оѓьрбə, те ќода һəр́и?
— Оѓра херебə, əзе һəр́ьм флан дəре.

— Оѓьрбə.
— һəвале оѓре би.

Оѓра тə, оѓра ЌьЌо бə.

Оѓра фланкəсе оѓра р́увие р́əшвə.

Оѓрме гранда йəк бəранбəри Ќəзарийə.

Ода шəһəр қирə wаркийə.

Одар́а (лазьмə) нан р́ун,
Авайар́а (лазьмə) стун,
Шöхöлар́а (лазьмə) Ќьшум.

Оде кəвьн р́абунə,
Мəќт́əбханə че бунə.

Оќьзе Мамо дьго:
„Ќашə, сəки авехи, wəки дəрбази wи алибу, диса əw сəйə".

Олам кь һəйə зöлöмə.

Олам һат пəй олам,
Мир хwəди хöлам.

Оло, сйаро, бе т́əйбиро,
Тə жь ч́əке хwə мал кьрьнə биро?

Оло, тö ќоме дьфьр́и, һəла т́əкбьвə.

Оло, тö сəри фланкəсева мəрии.

Оло, тö һека ч́əмьл дьки?

Оло, фланкəс, wəхта тии зöрнəчи,
Чьма п́əре хwə дьдьме?

Оме, агьр бəри ќоме,
Хwə да феза зоме.

Омьда мəрийа т́öнəвə,
Ќöрмəта мəрийа т́öнə.

Омьдəшане wи гəлəкьн.

Оро, зр́ина тə чийə—
Мина ќəре беwəхт?

Оро, р́абьн, агьр ќəтийə бə́ре.

Оро, тə сəре wи бзьркьр?

Оро, фланкəс пунга Ќəму грарайə.

Оро, фланкəс, сəре Ќьрч́е п́ьрч́ева дьхwə.

Оро, фланкəси гöрə, ќəтийə нава п́осте бəрха.

Оро, фланкəсо, қимəте фланкəсе зер́бу, иро буйə капекəк.

Оро, чийə, кəвьр ќлисе ќəт?

Оро, чьр́а дəсте мьн бьн кевьрданə?

Орт́а братие жи Ќəсав һəйə.

Орт́а готьн у кьрьнеда ч́йа һəйə.

Орт́а дö бра жи ль һəв дьќəвə.

Орт'а дьлк'этйада—сур т'ӧнә.

Орт'а ә'змин вәдьqәлешә, баран зә'ф дьбарә.

Орт'а жьн у мер бира Чьлһәринә.

Орт'а жьн мерада ч'йа ӧнда дьвьн.

Орт'а жьн мерда хәвәрдан навә.

Орт'а мә у wида щьн т'оп дьлизьн.

Орт'а мьн мала мьн кап-бәнәкә.

Орт'а мьн у ә'змин бӧһӧстәк ма.

Орт'а мьн у wи шур сафи дькә.

Орт'а хеч у Хьдьрнәби,
һәрча нә ль мала хwәбә,
Ә'щәле сәре хwәйә.

Орт'а шер'да к'ата, Һ'әwла п'арәвәнакьн.

Орт'а шур к'ьшандьн—лехьстьнеда, гәлә ә'рдә.

Орт'а qәнщи хравиеда гавәкә.

Орт'а qәнщи (qәнщие) у храбиеда бӧһ'ӧстәкә.

Орт'а wана шур набьр'ә.

Орт'а wанда ч'йа һәйә.

Орт'еда р'удьни
Жь qәраха дьхwә.

Орт'еда сәре навчигәра т'ьме дьшке.

Оста дәсти, чакуче wи т'ӧнә.

Оста занә шур чь асасә.

Остакә, остаки р'астә.

Остатийа һин нәби, Һ'әрамә.

Осте тә шагьрте бәр дәсте мьнә.

От'аха тә'в нола фәракә харанкьри.

Ощах (навә, навьнә) навьн бущах.

Ощаха шен һәрт'ьм шенә.

Ощахе фланкәсе корбу.

Ӧ

Ӧлм бә'рә, һәркәсәк qаси чапа хwә ле һьлдьдә.

Ӧлм кӧ һәйә, бә'ра бе бьнә.

Ӧлм сәрбәстйа ӧлмдарайә,
Һәспа че сәрфьназйа сйарайә,
Шуре һешин сәва нәйарайә.

Ӧлм хәзнәкә нә бинайә, чьqаси же хәрщ бьки, аqас ле зедә дьбә.

Ӧлм һәйә бә'ра бе бьни, чь бежи ле сәкьни, хwәде, тӧ дьдеи же нәстини.

Ӧндабун малдаре фьнщ—qӧлоз,
Ль гӧнда т'әшкилбун колхоз.

Ӧндабуна пәзәке, кәри бәла навә.

Ӧнда дьбә мале мерьв,
Ӧнда дьбә наве мерьв.

Ӧса ани сәре wи, хwә ә'рде дьхьст.

Ӧса анинә сәре фланкәсе—минани бәзе сәр селе.

Ӧса анинә сәре wи, Һ'әму тьшт биркьр.

Ӧса бежә, бра сел нен бьпежә.

Ŏса бежә, wәки п'ьр'ч' әwләде тә бе.

Ŏса беч'арәйә, дәрмане ч'ә'вэше жи Ле ч'ар навә.

Ŏсабә—wәки әм жәв дәрбаз нәбьн.

Ŏса бәдәwә, дьве: „Р'ое, тö дәрнәе, Әзе дәрем".

Ŏса бәдәwә, мәрьв һәрдö ч'ә'ва ньқарә ле бьнһер'ә.

Ŏса бәдәwә, минани суравелка.

Ŏса бу, де әwләде хwә давит.

Ŏса буйә, кáпәки р'ех те хәньqандьне.

Ŏса буйә, мина зьлке бәр зйарәте.

Ŏса буйә, сә хwәйе хwә нас накә.

Ŏса буйә, һәркәс сәре хwә хлаз дькә.

Ŏса бунә, ст'арие р'öһ'е хwә накьн.

Ŏса бькә, глие мала тә дәрнәк'әвә дәрва.

Ŏса бькә, дост у джмьн мә нәломиньн.

Ŏса бькә, кәвьре мә нәqöльвиньн.

Ŏса бькә, нәви р'йа нава зәвийа.

Ŏса бькә, нә дост бьхәйдә, нә жи—джмьн.

Ŏса бькә, нә шиш бьшәwьтә, нә (жи) к'вав.

Ŏса бькә, тьштәки спи орт'еда бьминә.

Ŏса бькә, хәлq нфьр'ийа мә нәкә.

Ŏса бькә, хәлq стрйа дәсте тә дәрнәхә.

Ŏса бькә, һәр тьшт уймиши хwәйи бьвә

Ŏса бькә, һ'әнәк нәбьнә дәгәнәк.

Ŏса бькә wәки ә'рд тә вәвә.

Ŏса бькә, wәки хwәли тә бьһ'әмлинә.

Ŏса бькьм, кәвьра тә сәр кәвьра нәминә.

Ŏса бьк'әнә, к'әне мәрийа жи тәр'а бе.

Ŏса драwа дькә, qә т'озә хwе те т'öнә.

Ŏса дьтьрсә, чаwа щьн жь һ'әсьн бьтьрсә.

Ŏса зманә, шур змане we набьр'ә.

Ŏса кьрьн, р'у, аст'ар' нишани һәв дан.

Ŏса к'öмр'әшә, сийа хwә хулийайә.

Ŏса мал һәйә, мина гәна һәв дьхöн.

Ŏса мәкә, wәки кәвьр жи тә нәкьнә газьн.

Ŏса млаһимә, мина qиза кәзи.

Ŏса нә qайлә qәй дьбе—баре нане хwә авитийә нав зар'е мьн.

Ŏса нә qайлә, qәй дьбе—га у мһ'ина хwә мьнр'а анийә.

Ŏса нә qайлә, qәй дьбе—дәсте мьн п'әлава wида шәwьтийә.

Ŏса нә qайлә, qәй дьбе—мьн нане бәр п'ара wи хwәрийә.

Ŏса нә qайлә, qәй дьбе—сәре мьн бьн п'еша wиданә.

Ŏса позбльндә п'ьфи ә'змана дькә.

Ӧса пьрч'уе хwə кьрийə, кӧ меш сурəте wи к'əвə, wе бьбə Һ'əзар п'əрч'ə.

Ӧса п'исə, мəрьв хлика хwə наве сəр.

Ӧса р'азайə, буйə афьр'е Һ'əфт к'əра.

Ӧса р'əви, р'əва р'уви дест нəдьк'əт.

Ӧса р'əви Һ'əфт тə'жи пəйк'əтана, пер'а нəдьгьҺишт.

Ӧса р'əнге wи qəҺьрийə, тӧе бежи хуна Һ'əфт щьна сəрда Һатийə.

Ӧса р'əшə, мина бəqе гьлче.

Ӧса сарə, гошт-нəйнук жь Һəв дьвə.

Ӧса сарə, к'əлб теда нак'əвьн.

Ӧса сарə, мина дəве мьрийа.

Ӧса сарə, Һ'ьрч' жь к'олга хwə дəрнак'əвə.

Ӧса сарə, qə т'аба мəрийа ə'рд ə'зман т'ӧнə.

Ӧса сəре мьн кьр, wəки əз сахə-сах ч'ə'лкьрама, wе базаре четьрбу.

Ӧса сəре фланкəсе кьрьн, к'əрер'а го: „баво".

Ӧса сəре хwə бəржер кьрийə, те бежи шəр'е хасийа wи сəрда Һатийə.

Ӧса сəре Һəв кьрьн, мина зəнгьле дера Һəв чьнгандьн.

Ӧса сери кьрийə, qӧла мьшка дəст нак'əвə.

Ӧса сəрхwəйə, хwəде хwə жи натьрсə.

Ӧса текə шəр', wəки пəз вəqəтандьн т'ӧнəвə.

Ӧса тьрсонəкə, жь сйа хwə дьтьрсə.

Ӧса хере бькə, дьле нəфəре мале хwəш бе.

Ӧса хравə, кьрийə qальке к'усйа.

Ӧса хравьн, гор'кəни жи дəст wана нак'əвьн.

Ӧса хwə нəрм дьгьрə, хwə щие к'əра датинə.

Ӧса хwəш бу, wəки мьрие гор'а жи сəре хwə пе Һлданин.

Ӧса Һатийə сəре мə мина гарьсе сəр дəфе, чомахəки лехи, Һ'əр львəке щикида чуйə.

Ӧса Һəв банйанə, ав орт'а wанар'а начə.

Ӧса Һəр'и, ньзанби,
Ӧса дəреи—шаш бьмини.

Ӧса Һ'ьж Һəв дькьн, ав орт'а wанар'а начə.

Ӧса qлерə, дəве мə'рда бьшон, мə'ре бьмьрə.

Ӧса qӧр'əйə, тӧ дьвейи хwəйе сəд к'əре дошанийə.

Ӧса wəстйамə, wəки мə'р жи бе мьн, нькарьм щие хwə р'авьм.

Ӧсайи дьзə, р'əх мьрийа дьк'əвə, к'əфəне мьрийа дьдьзə.

Ӧсайи нəп'акə, мəзəлда жи наст'ьрə.

Ӧсайи ст'ар к'əтийə, wəки п'əра бьдьне, щи т'ӧнə теда хwəйкə.

Ӧсайи тмайə, щəҺ дəсте wида Һ'əвəк же нар'ьжə.

Ŏсайи qŏр'əйə, те бежи кŏр'е
Qŏр'qор'бəгейə.

Ŏсайи qŏр'əйи qŏрбəтə, те бежи
кəс ньзанə кŏр'е к'и бавийə.

Ŏсанə, кəвч'и авда те хəньqандьне.

Ŏсанə, мина бзьна гŏр'ийə,
ḣəр'ə сəре ḣ'əфт кəрийа аве бьхwə.

Ŏсанə, минани ḣека дьлмəйи.

Ŏсанə, тəйр сəр щəндəкар'а гав
дьдə.

Ŏсани сəр хwəйə, минани К'əре Кŏле.

Ŏсаньн, хəлq нəхьш-нмуша wана
ḣлтиньн.

Ŏтийа, мал тŏтийа.

П

Паиз бь навə у бь нишанə,
Wəхта дəф у дə'wатанə.

Паиз гуза жмарə.

Паиз те, паизə хəмьландийə.

Паиз туре мəрийа вала дькə.

Паиз хwəшə,
Звьстан р'ожа р'əшə.

Паиз хwəшə ль бəр агьра.

Паиз ḣатьнə сəр wан wара,
дьwəшинə бəлге мг'ара.

Паиза дəрəнги—
Дьшəwьтинə ḣ'əму р'əнги.

Паизе зу дакə,
Бḣаре зу р'акə.

Паизе ḣəр тьшт зə'фə.

Паизе чумə бəрана,
Бḣаре шьмьтим сəр п'ьздана,
Qəда шŏхŏле лəз к'əвə.

Паизе, ч'йа готə ч'йа:
— Бра р'еwи нəсəкьньн сəре р'йа.

Паизə, дəw ə'зизə.

Паизə—ə'зизə.

Паизə, пəз дьк'ьшə к'озə.

Паизə, qиз ə'зизə.

Паизоке мə кьрə гази:
Дар манə р'ут у тə'зи.
Ньзаньм дьхwəзə хале, йан харзи.

Пар бəрхван бу, исал бу голькван.

Пар кŏшти, исал шушти.

Пари бьпəкə, меване бе мал.

Пари дев дəрте, дьве: „Мьн нə
хwəрийə".

Пари девə,
Т'ли ч'ə'ва.

Пари ль дев,
Т'ли ль ч'ə'в.

Пари нане дəве мерьв
ḣежəйи гакийə—мəрьвр'а.

Пари нане щəḣ у т'асе дəwе тьрш,
нə тьштə,
Ле тŏ qорсаха мера бежə.

Пари парие пешьнə.

Парие ə'wьл хwəшə.

Парие зедә, бәр мерьвда наминә.

Парие зедә гәwрийа мерьв (мәрийа) наqәлешә.

Парие зедә гәwрийа мерьвда начә.

Парие зедә гәwриqәлешә.
Парие мәзьн бьдә мәрьве xwә,

Е бьч'ук бьдә хәлqе.

Парие мәзьн бьxwә,
Ле мәзьн-мәзьн хәбәр мәдә.

Парие мәзьн бьxwә,
Ле мәзьн нәахевә.

Парие мәзьн гәwри др'йайә.

Парие мәзьн кӧр'е мәзьнә.

Парие мәрийа нивщибә,
Намуса мәрийа щибә.

Парие му теда, нае харьне.

Парие пешин (пешьн) ширинә.

Парие пешьн тә'мә.

Парие п'ьр'и гәwридьр'инә.

Парие xwә р'ӧһ'е xwә надә.

Парие xwә xwәш бьдә мәрие xwә,

Заре xwә xwәш бьдә хәриба.

Парие xwә xwәш бьдә зар'а xwә,
Хәбәра xwә xwәш бьдә щинаре xwә.

Парие xwәйи xwәш бьдә меване xwә,
Хәбәра xwә xwәш бьдә джмьне xwә.

Парие xwәш бука мале дьxwә,
Хәвата гран qиза мале дькә.

Парие xwәш п'ара малxwейә.

Парие xwәш (ширьн) п'ара мевинә.

Парие xwәш текә дәве нәxwәше xwә,
Хәвәра xwәш текә дәва хәлqе.

Парие һ'әлал мерьв р'удьни,
Парие һ'әрам дьвә кӧл у жә'р.

Парийа—һур,
Гӧлма—к'ур.

Парик нане бь р'аһәт
Надьм бь һәзар нане бь мнәт.

Парики xwәш четьрә жь дәһе нәxwәш.

Парики һ'әрам,
һ'әзар парие һ'әлал ӧнда дькә.

Партиа Ленине мәзьн
Шкенанд нире һ'әсьн.

Пар'а нәдәрә,
Пер'а кӧр'әдәрә.

Пар'а нур у нәдәрә,
Пер'а кӧл у кӧр'әдәрә.

Пар'ава р'әфәкә,
Пирьк бавежә хӧшие,
Пешва qәпәкә,
Щаньк бавежә р'әшие.

Паш шәр' сӧлһ һәйә.

Паш wи һәр'и-йәкә,

Пеш wи һәр'и—йәкә.
Паш готьни мәрийар'а нәлазьмә,
Готьн ә'дәтә,
Паш готьн бәдхәйбәтә.

Паше we сәр әләке к'вьшвә.

Паши гри шайийә.

Паши джмьнйае дости һәйә.

Паши мьрьна мьн чь дьвә бра бьвә.

Паши мьрьне „ах" чьр'анә?

Паши пешийа шӧхӧл дьдәwьмә,
нагьhижә hәв.

Паши п'ат'ше мәри ч'ер'и п'ат'ше жи
дькә.

Паши свер'а т'ьме р'о дәрте.

Паши шер' мерхас зә'фьн.

Пашива бе р'ожи жи qәбул навә.

Пашийа дәрәwа зу те.

Пашийа дәрәwа р'әшә.

Пашийа дәрәwа р'утә.

Пашийа йәки дәрк'әтьбу,
Е дне дьгот: „К'ане әз бьдьм
п'шика".

Пашийа к'әре гӧра хwарийә,
Пешийа к'әре зир'ә-зир'ә.

Пашийа тәнгие кӧртә.

Пашийа че дәрпер'а к'вьшә.

Пашийа ч'ьрт-вьрта hатийә.

Пашопе к'әре кьрьн,
Бәниште wе жи кьрьнә дев,
Диса шәрм нәкьр.

Пе ава слqа мәри дӧа накә.

Пе агьре дьла хwәрьн нак'әлә.

Пе агьре пирәке агьр бә'ре нак'әвә.

Пе бәнька сәре мьн гренәдә.

Пе бӧшкӧл ч'ә'в дәрк'әт.

Пе бьзка сәре qьршька—
Мәри халичә ченакә.

Пе ведроке ава бә'ра кем навә.

Пе глийа дәрде мерьв дәрман наки.
Пе гӧләке баhар нае.

Пе даре qьмqьмке
Агьре т'әлалоке нае гӧр'кьрьне.

Пе даре qьмqьмке
Т'әлалок нае дадане.

Пе дәйна маләк карә сәд мали
хwәйкә.

Пе дәсте ч'әпе бьдә,
Пе дәсте р'асте бьстинә.

Пе дәсте хwә дайә дәр, ду жи
дьгәр'ә.

Пе длопа дьхwәзә бә'ре т'ьжәкә.

Пе дӧа' дәве гӧра гьре надьн.

Пе зәвәшәки дьле мәрийа р'әh'әт
навә.

Пе миза бәqа агьр венасә.

Пе миза мьшк аш нагәр'ә.

Пе наве хәлqе мәри нан р'ожәке
дьхwә.

Пе нане мьн мәзьнбуйә,
Р'адьвә р'уе мьн дьгьрә.

Пе нане хwә хәлqе кор дькә.

Пе нанәки щәh карә дәh мевана
вәр'екә.

Пе нәзанбуне хwә хлаз дькә.

Пе п'әр'а кәлае чедькә.

Пе сәре qжьке qәли ченавә.

Пе сәре qжькәке селәqәли ченабә.

Пе сут'аран нәчә,
Сут'аран тә жь р'йа р'асте дәртиньн.

Пе hекәке мевана вәр'е дькә.

Пе һесьра ә'рд нае авдане.

Пе һокьрьне,
Зәви наенә р'акьрьне.

Пе һӧлма дәва мәри—граре
нак'әлинә.

Пе шәйки гӧһдреж п'осткьр,
Дӧ шәйи да, дәсте хwә шушт.

Пе шәлә агьре хwә дьхwәзә
Һ'әфт мале джмьн бьшәwьтинә.

Пе пишка друн найе кьрьне.

Пе шишка, пе бьзуке кәрйа—
Мал нае авакьрьне.

Пе шрита нәзана нәк'әвә ч'ә'ла.

Пе шрита нәмәрда
Данәк'әвә ч'ә'ле.

Пе шрита р'ьзи,
Ә'рәбе данахи wи һәврази.

Пе щһезе жьна (к'ӧлфәт) мәри навә
мал-авайи.

Пе wәрьсе дина нәк'әвә бире.

Пе wәрьсе хәлqе данәк'әвә ч'ә'ле.

Пеж мьва глики дьве,
Паши мьн глики дьве.

Пез бьсперьнә гӧра,
Ле фланкәсе мә итбара хwә пе
нәйньн.

Пез дьстини, бәрдире бьстинә.

Пез тиньн сәр аве, дьвежьн:
— Qӧр'ут-qӧр'ут.

Пел агьр мәкә.

Пела бӧһӧри, бӧһӧрийә.

Пела бӧһӧри вәнагәр'ә.

Пела бӧһӧри нәве-ах,
Бәдьлә'сла нәкә чрах.

Пела бьри пәй нак'әвьн.

Пела дәрбазбуйи дәрбаз буйә.

Пе нәбуна хwә к'әрер'а дьве:
— Хало.

Пенщ тур мала мьн дәрте,
Чь мала тә дәрте?

Пенщ т'ли бәранбәр ниньн.

Пенщ т'лие дәста һәнә,
Һәр пенщ жи нә йәкьн.

Пехwәрьнә,
Хwә нә т'ерхwәрьнә?

Печ'ийа дреж һьнгӧв дьхwә.

Печ'йа фланкәсе т'ьвьнге дьгьрә.

Печ'ра щьна,
Бәрбуйа хуна,
Сйара дә'wанәдоза.

Пешда бьфькьрә, паше хәбәрдә.

Пешие бьшеwьрә,
Паше бь аqьле хwә бькә.

Пешие дӧа ль нане щәһ буйә.

Пешие дӧшьрмишвә,
Паше глие хwә бежә.

Пешие дьчи qәпәкә,
Пашие дьчә чьфтәкә.

Пешие дьчьм, мьн qәб дькә,
Пәй тем чвта давежә мьн.

Пешие кам, нир бьдә һазькьрьне,
Паше гӧһе ге бьгьрә.

Пешие мәр'а,
Паше wанр'а.

Пешие сәре xwә бьнhер'ә,
Паше льнге xwә бьнhер'ә.

Пешие тӧ дәстбәлайи,
Те паше сәрqот жи бьгәр'и.

Пешие hәвале xwә бьщер'бинә,
Паше сӧр'а xwә жер'а бежә.

Пешие k̇әнәк,
Паше дәгәнәк.

Пешие k̇ӧрмәт,
Паше жи сйанәт.

Пешие шьп'ьр'-шьп'ьр',
Паше әла шькьр.

Пешие эмәк,
Паше демәк.

Пешийа аве те гьртьне,
Пешийа мерьв нае гьртьне.

Пешийа готийә:
— Зар'е мәрьва qальке гузанә,
Ле нәви какьле гузанә.

Пешийа куч'ьке мәчә,
Куч'ьки бе ит'барә.

Пешийа малxwе нәк'әвьнә гоме.

Пешийа мәр'а т'ӧ тьшт нәhьштийә.

Пешийа пашйар'а тьшт нәhьштийә.

Пешийа фланкәсе hәспе wи бaнзда.

Пешийа xwә бьнhер'ә, паше льнге xwә бавежә.

Пешийа hәспе hәр'ә, ле куч'ька, пәй куч'ька hәр'ә.

Пешийа qәнщие тьшт нае готьн.

Пешийа qизе бәхт дьлизә.

Пешийа т'әмбәла дәрге щнәте гьртийә.

Пешийа qсмәт нагьрьн.

Пешимам чьqа qӧбә бу, го:
— Әз пе тийа бум.

Пешконке мәрийа hәбьн,
Баре мәрийа ә'рде наминьн.

Пәз бе сәри бу, дьфьр'ә.

Пәз бе шван набә,
Р'е бе ч'ван набә.

Пәз бәр бь данга xwә дьчә.

Пәз бьр'и шир фьр'и.
Пәз дawa xwә дьжи.

Пәз дәве гӧра дәрнак'әвә.

Пәздоше п'ак k̇әлебинә.

Пәз жь гӧр зә'фтьр дьр'әвә.

Пәз кӧ вәгәр'ийа, кӧләк дьк'әвә пеш.

Пәз к'әтийә п'реза.

Пәз к'ьшйа бәр берие,
k̇әлебие, бәроше hьлдә, wәрә берие,
Мьле we нагьрә ве k̇әләбие,
Жәнге авитә кәвие.

Пәз—мәрәз (мәрәзә).

Пәз мӧкӧр'ийа we т'ӧнә.

Пәз р'адьзе жи, гӧр бире начә.

Пәз р'әзә,
Ле мәрәзә.

Пәз р'әзә,
hәсп мразә.

Пәз р'әзә, щарьна мәрәзә.

Пәз те берие,
Бук hе т'әзә бәроша дьшо.

Пәз т'ӧнә, р'ун дьфрошә.

Пәз һатә берие,
Кәвание qә р'оке нәкьр щамерие.

Пәз һәвә р'әзә,
Т'öнәвә—мәрәзә.

Пәз һәр'ә, дәwар һәр'ә, хwәде хwәие wийә,
Ле wәки кöр' һәр'ә, бав хwәие wийә.

Пәз Һ'әйwанәкә ширьнә.

Пәз чу нерйа да пешие.

Пәз чьqаси к'окбә даwа we we бьqәльшә.

Пәз—ч'әрәзә.

Пәз—wәкә р'әз.

Пәза бехwәй кәс ньзанә qсмәта к'ейә.

Пәза бехwәй т'әви Һ'әму кәрийа дьбә.

Пәза бехwәйи гöр дьхwә.

Пәза бехwәйи гöра хwәрийә (гöрахwәрә).

Пәза бәйани гәләк ле дьбәнә хwәйи.

Пәза бәр дә'ве,
Агьре бәр бае,
Һәрдö жи йәкьн.

Пәза даwи, пашийа хwә сәп'әкә.

Пәза даwи qуна хwә бьньхемә.

Пәза дöба дöщара дьдошьн.

Пәза жь кәри майи п'ара гöранә.

Пәза жмар гöр нахwә?

Пәза кери майә гöра хwәрийә.

Пәза кöләк,
Бзьна муч'әк
Бәр дери р'асти һәв тен.

Пәза кöләк эваре дьк'алә.

Пәза нер жь к'ерер'анә?

Пәза нәхwәш, шинкайи кö хwәр,
Мрар набә.

Пәза стәwр нәдошә,
Щәбе хwә арзан нәфрошә.

Пәза тот бу, иди дәст тә нак'әвә.

Пәза т'әк (т'әкә, т'әне) гöра хwәрийә.

Пәза хәриб т'әв кәрийа насәкьнә.

Пәза чоле ма,
Һлдә бинә, чька к'и ле дьвә хwәйи.

Пәза широ, мәри бәр дәре хwә Һ'әд накә.

Пәза щинара бәр ч'ә'ве wи дьвә дәвә.

Пәзе бе шван гöр дьхwә.

Пәзе брчи кәвьра жи дьхöн.

Пәзе бь дунк, q.на хö де вәшерит.

Пәзе бь ншан гöран нахöн?

Пәзе гәләк һәвдьгьрә, е һндьк нае Һ'әwше.

Пәзе гöрахwәри, хера баве хwә Һ'әсав дькә.

Пәзе жь кәрие вәqәтә (бьqәтә) п'ара гöрайә (гöранә).

Пәзе кәлö кәвьра далесә.

Пәзе нер го:
— Хwәзьла шване мьни кöр'ин буйа.

Пәзе нер жь к'ерар'анә.

Пәзе стәwьр нәдошә,
Щаwаһьре хwә арзан мәфрошә.

Пəзе һивийа гӧр һьштийə.

Пəзəк дьвə дӧ һəqа, навə дӧ qӧрбана.

Пəзəк навə дӧ ə'йара.

Пəзəк навə дӧ qӧрбана.

Пəзəке дӧ ə'йар дəрнае.

Пəзəкер'а жи дьвен: „Ќирə", Ќəзарир'а жи.

Пəзəкə баш р'əwша малейə.

Пəе сийа хwə хулйайə.

Пəй бараने к'əскəсор дəрте.

Пəй буке сала бьгəр'ə,
Дəwса изе wан ӧнданə.

Пəй га ӧндабунер'а, дəри дадан һеч'ə.

Пəй дозер'а, шур Ќəжандьн нəт'ейə.

Пəй дьлмаине—дьлк'ьр'ин жи һəйə.

Пəй жьне би нəгəр'ə,
Жьне би сəрəбанə.

Пəй к'əнр'а гьрийə,
Пəй грир'а к'əнə.

Пəй мьрийа кəси хwə нəкӧштийə.

Пəй мьрийа кəси ч'əве хwə дəрнəхьстийə.

Пəй мьрийар'а хер лазьмə.

Пəй тəнгийар'а—фрəйə.

Пəй тə'лаер'а (тə'лайар'а)—ширьнайə.

Пəй хəйде мəри лəв жи те.

Пəй хwəрьнер'а Ќəлисə арзанə.

Пəй һндьки к'əтийə, зə'ф дест чуйə.

Пəй шаер'а дəф у зӧр'нə?

Пəй шер' барьшбунə.

Пəй шинар'а шайи һəнə.

Пəй qəзйар'а—паше дəре хwə дада.

Пəй qəзйаер'а qəнщи те.

Пəйае храб дьбе: „Əз лаwькьм"
Гае храб дьбе: „Əз голькьм".

Пəйае сйара к'əни.

Пəйае чəлəнг,
Мере мəрд,
һəрдӧ жи йəкьн.

Пəйк'əти т'əслими хwəде бьн.

Пəмбӧ агьр дьдьзə.

Пəмбӧ агьр дури һəв дайньн, һəв дьдьзə.

Пəнер һавəйне Канийа Спийə.

Пəсьне мера пьш мера дьдьн.

Пəсьне мерга хwə мəдə,
Пəсьне гиһе лодкьри бьдə.

Пəһ, кӧлоч'е ашанə?

Пə'ние фланкəсе вьрдабьн.

Пə'нийа мəрийа жь зӧр'əта мəрийа хун набə.

Пə'ри дев дəрдьк'əвə, бир дькə.

Пə'ри-пə'ри, шькьр жь хwəде.

Пə'рие бенамуса мəзьнə.

Пə'рие зедə сəре мəрийа нашкенə.

Пə'рие мəзьн—
Славə ширьн.

Пə'рие тə Ќəтани бьгьһижə дəве тə жи,
Баwарнəкə qьзмəте тəйə.

Пə'рие xwə кем накə,
Т'лийа xwə ч'ə'ве һəвалар'а дькə.

Пə'рие һewшанди—нə хöре xwəйиə.

Пə'рие һндьк бьxwə, һндьк жи хəбəрдə.

Пə'рики дьдə мəрийа
Т'лийа xwə дькə ч'ə'ве мəрийа.

Пə'рики xwə wəкə дəвəки һ'əсав дькə,
Дəва хəлqе жи öнда дькə.

Пə'рики xwəйи һ'əлал,
Мəдə һ'əзар пə'рие һ'əрам.

Пиваз нəxwəрийə,
Чьма бин тə те?

Пиваз, пивазə,
Чь сəри, чь бьни?

Пиваз пивазə,
Чь сорə, чь спи (чь спийə).

Пиваз чьqас фьркбьн, сəре wаһ мəзьн дьбьн.

Пиваза дəwса сира дамəйнə.

Пиваза ширьн к'ижанə?

Пивазан мəxwə, бьһен жь тə найе.

Пир бу—т'əзə жир бу.

Пир буйə һе шə'ра гəвəз гредьдə.

Пирбум, дьл пир набə.

Пир дьвьм бир накьм.

Пир мə'на баране р'адьзе.

Пир пир дьвə, qизти дьк'əвə бире.

Пир стуна малейə.

Пир һ'але башда бə,
Р'о бь р'о щан дьбə,
Бук һ'але п'исдабə,
Р'о бь р'о пир дьбə.

Пир, щание xwə бинə бире.

Пира бе нəфси,
Кале бе кəси,
һəрдö һəв пьрси.

Пира гöһар ль гöһада—
Звьстан дö бьһарьн.

Пира к'упсар змане we мина змане мə'ранə.

Пира мале, тəр'а дьвежьм,
Бука мале, тö гöһдарви.

Пира т'əзə һини фела накьн.

Пира Фат qəнща xwəдейə.

Пира хəw п'ьр'кьр,
Мьрьн биркьр.

Пира Шам тəбайе ам.

Пирани, бəт'əл дькə мерани.

Пирание зор бьрийə мерание.

Пире агьре xwə һьлда, го:
— Əзе һəр'ьм бə'ре бьшəwьтиньм,
Го: — Нə бə'р нашəwьтə,
Го: — Нə əз хравийа xwə дькьм.

Пире агьр һлда, чу бə'ре бьшəwьтинə,
— Пире, агьр у бə'р?
Го: — Тьште əз хравийа xwə дькьм.

Пире баш нəкьр сəр гуни р'уньшт,
Гуни жи баш нəкьр q.на пирер'а чу.

Пире баwəр (ина) нəдькьр мер бькə (мер бькьра), мер кьр,
Дə'wа һ'əфт-һ'əйшьтəка кьр.

Пире баwәр нәдькьр шукә,
Шукьрийә,
Дә'wа мал Һәйштәке дькә.

Пире бәр тәндуре чу бәр к'ӧлфьке, го:

— Хwәде хравбькә,
Әз чьqа ә'рд чум.

Пире бла нмеждарбә (нмежк'арбә) ини, чаршәм зә'фьн.

Пире бһар нәдькьр меркә,
Мер кьрийә,
Ижар дә'wа Һәфта-Һәйшта дькә.

Пире го кәч'а хwә,
— Мәчә нав кӧр'ька,
Кәч'ьке го:
— Йаде, тьште тӧ дьбежи qәдьһайә.

Пире го: — Әзе бьмрьм,
Qизе жи го: — Әзе меркьм,
Гq: — Әм шӧхӧле хwә накьн.
Звьстан һат, һәрдӧ жи бет'вдир ман.

Пире го: — Хwәрьн т'әне, шӧхӧл— һәвал.

Пире дар, сәргин һлда, бәре хwә да бә'ре.

Йәки го:
— Пире, тӧе к'ӧда һәр'и?
Го: — Әзе һәр'ьм бә'ре бьшәwьтиньм.
— Бә'р шәwтандьн?
— Храбйа днер'а чь дьбежи?

Пире дьхwәзә шәлә агьр бә'ре бьшәwьтинә?

Пире навежә—дәwе мьн (мьни) тьршә.

Пире нәкә дәрәwә (дрәwа),
Р'ун (жи) жь дәwә.

Пире пира срсумә.

Пире пиравә, чьма мьшк ә'йаре we qӧлдькьн?

Пире пьрсин, готьн:
— Пире, шӧхӧл чаwанә?
Готийә: — К'омәк.
Ле хwарьн?
Готийә: — Т'әк.

Пире п'ак нәкьр агьр бәри бә'ре да.

Пире фәди дькьр һәр'ә говәнде,
Гава к'әтә говәнде,
Ида говәнд бәрнәда.

Пирә, ле жирә.

Пирә нмежк'арбә, р'оже хwәде зә'фьн.

Пирәк бу, сирәк бу,
Әw жи йәкә wа бу.

Пирәк пирә пе набә,
Бук р'азайә р'анабә.

Пирәк һәнә жь мера четьрьн.

Пирәке бавежә хwәшие,
Щанике бавежә тә'лие,
Тӧе де бьбини ә'щебие.

Пирәке тенә хwәшие,
Щанәке тенә р'әшие.

Пирка Моме,
Агьр бәрда к'оме,
Хwә да феза зоме.

Пиро, бет'вдиро.

Пирьк р'адьзе, дьве: „Баран дьбарә".

Пирьке кӧ зман дрежә,
Зламе qәнщ нәк'әвә т'ор'а we.

Писка нәшуштийә.

Писка wана писка нәшуштйайә.

Пише рови ль суке чьйә?

Пишка храв храва к'әвә.

Поз, гӧh жекьрьн, hежа hатә фәсале.

Поз же дьки, ләмойә,
Гӧh же дьки, кәмойә.

Поз жеки—кәмойә,
Гӧh жеки—кәр'ойә,
Диса сәр бенга hәрр'ойә.

Позе хлик сәрма мә'нәйә.

Позе xwә дькә Һәму дәра.

Позе wи к'әтийә.

Позе wи ӧса бльндә, р'ьм нагиже.

Позе wи ӧсанә, wәки Һәйwанбийа, нькарбу бьч'ерийа.

Полке бәqәм карә дәwса зер'а дәрбазкә.

Полкәк дәст фланкәсе к'әтийә, пе навә вәшерә.

Поч'а дәве нә кьн дьвә, нә дреж дьвә.

Поч'а дәве чьqа дрежбә, нагьhижә ә'рде.

Поч'а к'әлб жекьрьн, хәйсәте xwә нәгӧhаст.

Поч'а фланкәсе к'ӧлфькеда шуштийә.

Поч'а wи бьн п'е фланкәседанә.

Поч'е бьгрьн, бавен qӧлч'е.

Поч'ка дәве кӧ дьк'әвә дәсте кӧрманщ—жь дест дәрнае.

Приск пәкйа, we лоде бьшәwтиньн.

Приска агьр карә мешәки бьшәwьтинә.

Пунга т'әви Һәму грарайә.

Пупук бин ле те, hәw занә бин hелина we те.

Пьзмам мере р'ожа тәнгасиейә.

Пьзмам, херхwәз к'омәкдарьн.

Пьзмам hәнә жь мәрийа дьстиньн,
Пьзмам жи hәнә дьдьнә мәрие xwә.

Пьзмаме баш р'ожа тәнгасие кери мәрьв те.

Пьзмаме мьн мьнва нәhат-нәчу, бу хәриб.

Пьзмаме hәвә хуненә.

Пьрс(а) бәребә жи р'аст бежә,
Мәбе—дәсте мьн дәзмежә.

Пьрс хwәстьна дьланә,
Нәзанти шәрма меранә.

Пьрсабә wә занабә.

Пьрса сар мәрийа hәвр'а гот, бира мерьв начә.

Пьрса сар нә Һәwщәйә мәрьв бежә бәнда.

Пьрса храв сәва жьна хравә.

Пьрса xwә ч'ука бькә, Һәта бьгьhижи мәзьна.

Пьрса эле мә'рифәтә, нә дәwләтә.

Пьрсе бькә кале зәмани, йан хорте гәр'йайи.

Пьрсе дәрәwина нак'әвьнә чәwала.

Пьрсе—ә'т'ьб те т'ӧнә.

Пьрсе мәрьв дьчә Qӧрсе.

Пьрсе нәкәса тире qәщәри хравтьрьн.

Зозане бльнд щинаре храв четьрьн.

Пьрсе пешийа р'астьн.

Пьрсәк к'әтә зара, we бьк'әвә шарьстана.

Пьрскьрьн нә ә'т'бә.

Пьрскьрьн нә шәрмә.
Нәзанбун шәрмә.

Пьсмаме мәрийа ч'ә'ве мәрийа зу-зука дәрнәхә,
Хәлq дәрнахә.

Пьч'укә хәwне мәзьн хwәва дьвинә.

Пьч'ьк-пьч'ьк чу бьне кӧч'ьк.

Пьч'ьк, пьч'ьк,
Чу сәр кӧч'ьк.

Пьш к'әлбр'а дәрбазбә,
Пешийа—һәспер'а.

Пьш һ́әфт дивара (бә) жи, дәнге дәрк'әвә.

Пьш һәспа нәщер'бандир'а дәрбаз нәвә.

Пьш ч'иае Qафевә we хwә бьгһ́инә.

Пьшт баране га щьл дькә.

Пьшт у баз т'ьм мәрт'альн.

Пьшта жьна (һәйә)—кәлайә.

Пьшта к'ӧлфәт кӧ һәйә, әw кәлайә.

Пьшта мера һәйә, кәлайә.

Пьшта мәрийа шкәст, шӧхӧл бе сери жи, бәталә.

Пьшта мьн дайә кевьр, дьве: „Бьсәнә, Һ́әта әз тем".

Пьшта фланкәсе гәрмә, wәки ӧса зедә-зедә хәбәрдьдә.

Пьшта фланкәсе шкәстийә—мьле wи р'анавә.

Пьшта хwә бьдә мә'ре тәйар,
Бәре хwә бьдә мере бебәхт.

Пьшта хwә бьдә ч'йае асе, мере че.

Пьшта хwә мә әмлинә дӧ тьшта,
Зьке хwә мә әмлинә дӧ тьшта.

Пьшта хwә фланкәсе гренәдә, итбара wи т'ӧнә.

Пьшти кӧр'и хwәш дьбьр'и.

Пьштие аqьла сәр пьшта әвсәнанә.

Пьштие гран мәрьвкӧжә.

П'

П'адша (п'адьша) гәрә ангори т'әхте хwә р'авә, р'уни.

П'адша гәрә wәкә наве хwә р'авә р'уни.

П'адша жи һәр'ә бәр бедәре гәрә бьхәбьтә.

П'адша к'ӧбар бу, дьвә гаване гӧнд.

П'адша п'адшайә,
Хәлq баве wи дьвежә.

П'адша фланкәсе һатийә хәзәве.

П'адша чьqас дне Һ́ӧкӧм бькә, wәкә Һ́ӧкӧме малхwе мале т'ӧнә.

Пʼадшае бебəхт,
Жь тʼəхте хwə кʼəт.

Пʼадшайи—мəрие wи храв дькьн.

Пʼадшати хwə кʼəрарʼа нинə?

Пʼадше го:
— Рʼа жьна храв навə.
Wəзир го:
— Рʼа щинаре храв навə.
Ша го:
— Рʼа аqьле храв навə.

Пʼадше готə пире, го:
— Əзе чʼəвəки тə дəрхьм, һəрд чʼəве щинаре тə,
Го: — Дəрхə.

Пʼадше готə пире:
— Əзе чʼелəкəке бьдьмə тə, дӧда жи щинаре тə.
Го: — Мəдə.

Пʼадше готə wəзире хwə, го:
— Мьн бьвə щики ӧса, мьн мəстьр те һəбə.
Wəзир пʼадша бьр малəкə тʼьжи зарʼӧ.

Пʼадше готə wəзире хwə, го:
— Мьн ньзанбу зарʼӧ жь мьн мəстьрьн.

Пʼадше готə wəзире хwə:
— Мьн бьвə щики ӧса мəрие мьн мəзьнтьр wьра тʼӧнəбьн.
Wəзир го: — Жь тə мəзьнтьр кʼийə?
Го: — Жь мьн мəзьнтьр зарʼə.

Пʼадше нькарбу əм бəнд бькьрана, əwe əм бəндкьрьн.

Пʼадше рʼəʼм жи һəйə, е бе рʼəʼм жи һəйə.

Пʼадше һете йəки qəлашт, дəсте wи кьре, мина щева,
Пʼадше готе:
— Тə əʼщев сəр ве əʼщеве дитйə?
Го: — Бəле, мьн дитийə, пʼадшаки мина тə, мерəки мəзьн капстӧкьр, бьр сəр саверʼа се.

Пʼакə мəри чʼəʼве хwə бьвинə.

Пʼакбə, wəки рʼəʼме бьдьнə тə.

Пʼакə мəрьв дəwлəта хwə ӧнда бькə, нə наве хwə.

Пʼаки у нəпʼаки шуре дӧ дəвьн.

Пʼакийа кӧрʼ дəсти де у бавейə.

Пʼакийа qизе wəхта буктие wе кʼвьш бьвə.

Пʼалан бəр дəре qалтʼахчида дардайə.

Пʼалан бона кʼəрейə.

Пʼалан е кʼəрейə,
Зин жи е һəспейə.

Пʼалан мьле тə жи дькʼӧтə?

Пʼалане кʼəре рʼəwша кʼəрейə.

Пʼаланчи пʼалана накʼьрʼə.

Пʼалə тʼӧ wəхта бе һəq навьн.

Пʼалə һəqе хwə бе брʼине, нане хwə нае брʼине.

Пʼалəпʼьстукйа бькə, һʼата дела тə бьн льнге дəре.

Пʼəлəwа нəмəрда нае хwəрьне.

Пʼампушкə у лəмпʼушкə?

Пʼар да, хwə жи пəй һат.

Пʼара мəзьн йа звьстанейə.

Пʼара мьн һəбу, зедə жи хwəде дайə.

Пʼара хəйдока зəʼфə.

Ҏарс һәйә—тур ҭӧнә.

Ҏарсәкә бь дар у qәтәкә.

Ҏарсәкчие п'арсмаqул.

Ҏарсйа (п'арсуйа) жьне харә.

Ҏарта мер тенә кӧштьне,
Сәр п'осте дӧ пәза ләв тен.

Ҏарчәк нане зwa бь р'әћәти,
Нә кь хенйәк ҭьжә бь шәр' у qәwхә.

Ҏарч'а жьне зу датинә.

Ҏахьле хwә мәкә һәвале зер'е
хәлqе.

Ҏахьр зәрә, ле зер' нинә.

Ҏахьр нивйа, qәдре зер' we аqа
ҭӧнәбийа.

Ҏахьр qимәте зер' навә.

Ҏахьре хwә бәрамбәри зер'кьр.

Ҏашьла жьна р'ьндда р'азе,
Ле нане дәсте йа нәр'ьнд дьхwи—
бьхwә.

Ҏе к'ӧдке wана нәкьрйә.

Ҏе у п'аре фланкәсе херә.

Ҏеби—гор'еби.

Ҏега мевана—мала джмьне мәрийа
жи нәе бр'ине.

Ҏег'әмбәра сфра хwә ль Qәрсе
даwшандийә.

Ҏел-п'еле к'әренә,
Фел—феле Ҏәренә.

Ҏел те п'еле ӧнда дькә.

Ҏела бӧһӧри пәйк'әви, пәй нәк'әви,
Мәфә ҭӧщара ҭӧнә.

Ҏела чуйи,
Пәй нак'әвьн.

Ҏелав солә,
Ћәта сәр бьчьтә горә.

Ҏелаве п'елавкәр кәвьн дьбит.

Ҏеле маии жь ен бьһӧрти бет'ьрьн.

Ҏемәзьна сәрбьч'ук
Хwәзйа we мале теда бьвә бук.
Бука сәрмәзьнә п'ебьч'ук,
Нә хwәзийа we мале теда бьвә бук.

Ҏеп'аре фланк'әсе п'еп'аре херейә.

Ҏесира мәрийа храва хьлазвә,
Ћәмуйа четьрә.

Ҏесира хwә же хлазкьр.

Ҏесира хwәр'а дәрбазкьр.

Ҏесира wи жь фланкәсе хлаз бу.

Ҏехас бәр дәре кошкәранә
(солдӧрийанә).

Ҏехасә, к'олоз кьрийә сәре хwә.

Ҏеша буке ә'дуйа букейә.

Ҏеша жьне ә'дийа жьнейә.

Ҏеша ч'ә'внәбара кьнә.

Ҏеше бәтала хwәрьнә.

Ҏеше к'е чийә, п'ае wи дьдә.

Ҏеше мә пешqәдәме,
Мә чь кьрьнә,
Әм жи пәй we дәрәще дьчьн.

Ҏеше тә һәвә канийә,
Чьqа ле һлди һәйә.

Ҏеше wи һәвә базьне зер'ә.

Ҏешә башә—
Мләт' хwәшә.

Пешә мәрийар'а начә гор'е.

Пешә ч'әкә,
Бәрийа хwәкә,
Һ'әwщә дьби,
Дәри вәкә.

Пешәк канийә: нә кем дьвә, нә жи зедә дьвә.

Пешәк һәйә, нане пә'тийә щева мәрийада.

Пешәк'ар брчи наминә.

Пешк'еш (диари) qәспә,
Шун диари һәспә.

Пешьке тә мала баве тәда бьминә.

Пешәке дйа—
Щьһезе qиза.

П'әйдар п'әйе хwә дьдә.

П'әла мәдә дәсте дьза.

П'әле хwәлие чу—Һ'але кәвьрда грийа.

П'әле—Һ'але кевьрда дьгьри.

П'әләване п'ьр'фән жи те харе.

П'әлаw бь р'ун те хwәрьне.

П'әлаwа бе р'ун хӧре куч'кайә.

П'әнди пешйан
Йане жи нәхьши бәрд.

П'әнщр'ук п'еше жьнайә, нә п'еше мерайә.

П'әп'ьке п'ехаса бәр мала солбәндайә.

П'әра бьдә,
Qәда (qәде) бьк'ьр'ә.

П'әра дьдә, глийа хwәр'а дьк'ьр'ә.

П'әра мавежә щева гәда,
We Һ'әзара бенә сәда.

П'әра нинвә—жьн, к'ӧ бе?

П'әра р'ӧҺ'а вәдьгәр'инә.

П'әра хwәйкә, Һ'әта дьк'әви тәнгасие.

П'әрда дәве wи т'ӧнә.

П'әрда нәзәре т'ӧнә.

П'әрда пиваза бьдьнә һәв,
Wәки һун бира һәвда һәввьн.

П'әрда р'уе буке qәтйайә.

П'әрда ч'ә'ве фланкәсе т'ӧнә.

П'әрда ч'ә'ве щаһьла т'ӧнә.

П'әрде сурәте исен сьсенә,
Йәк йа авейә,
Йәк йа хунейә,
Йәк йа намусейә—
Ав бе—тьшки накә,
Хун бе—тьшки накә,
Wәхта йа намусе qәтйа—
Р'а пе навә,
Мер шур дәв бьгьрә пе нькарә.

П'әре вәшарти бона р'ожа р'әшә.

П'әре к'е һәвьн хәбәр йа wанә.

П'әре к'е һәйә, наве wи һәйә.

П'әре к'е һәйә,
Һ'ӧрмәта wи һәйә.

П'әре мә жи чу, qәда жи һатә пешийа мә.

П'әре мәрийа һәвә—
Qәда сәр мәрийа дьчә.

П'әре тә һәвә, аг'айи,
П'әре тә т'ӧнәвә—гәдәйи.

П'әре тә һәвьн, мәрие тә зә'фьн.

Пʼәре тә һәйә,
Бре тә жи һәйә,
Пʼәрә тʼӧнә пьзмам жи тʼӧнә.

Пʼәре тә һәйә,
Һәвале тә һәнә.

Пʼәре тә һәнә, дькари чʼйа бьди сәр чʼйа.

Пʼәре тә һәнә, дькари чʼйа вәжени.

Пʼәре qәлп у хәбәра храв—һәрдӧ жи йәкьн.

Пʼәре wәки ба тинә, ба жи дьвә.

Пʼәрә бәрйа хwәда нәдитьбун,
Һәw дит һәwа пекʼәт.

Пʼәрә дәст мәрийа дьвьн хwәли.

Пʼәрә жмаре Һʼьз дькә.

Пʼәрә зман даве дәве мәрийа.

Пʼәрә qрежа дәстайә,
Иро һәйә, сбе тʼӧнә.

Пʼәрә мнәт?

Пʼәрә пʼәра тинә.

Пʼәрә пʼәра qазьнщ дькә.

Пʼәрә пʼучийә.

Пʼәрә сәрхӧрә.

Пʼәрә те, чʼәʼве мәрийа рʼони дьвә.

Пʼәрә тʼӧнәвә, дәрман дәст мәрийа накʼәвә.

Пʼәрә хwә тьште зәʼф дьгьрә.

Пʼәрә хwә щие һәйи дьгьрә.

Пʼәрә һәйә щева тә,
Дкʼан ль сәр пьшта тә,
Пʼәрә тʼӧнә щева тә,
Кʼуча дреж пешийа тә.

Пʼәрә һәйә qрʼежа дәстанә,
Һьм те, һьм дьчә.

Пʼәрә һәнә жмара гузаньн.

Пʼәрә чаwа те, ӧса жи дьчә.

Пʼәрә чʼйа qӧл дькә.

Пʼәрә чʼйа wәлдьгәрʼинә.

Пʼәрә щева мерьвда дәнг дьдә.

Пʼәрә щие тари дькьн рʼонайи.

Пʼәрә qьрʼеща дәстанә,
Дәсте һәр кәсида нинә.

Пʼәрәти хәта хwәрʼа кʼьрʼи.

Пʼәрчә кӧлаве мьн жи әʼрде һәйә.

Пʼәрʼ тʼӧнә, дьчә тʼарʼе.

Пʼәрʼ у баске глийа һәнә.

Пʼрʼание гӧра звьстане йәкӧ-йәкӧ дури һәв дьчьн.

Пʼәрʼание гӧра кӧ сәкьни,
Бәре хwә дьдьнә һәв.

Пʼәрʼание гӧра пьшта хwә надьнә һәвдӧ.

Пʼәрʼе мә вәкьринә.

Пʼәрʼе wи тʼӧнә, дьфьрʼә.

Пʼәтехә—дәндьк рʼехә.

Пʼәхилийа бәнда мәкә,
We рʼоке бе пешийа тә.

Пʼие буке зәнгуедайә,
Кәс ньзанә qсмәте кʼейә.

Пʼие буке мала фланкәсе нәһат.

Пʼие хӧ һьнди пʼәласе хӧ дреж бькә.

П'ие һәспе к'едәре к'әвә,
Һ'әфт сала шин навә.

П'ие эшәка
Начьнә сәр дошәка.

П'ийаби, гор'еби.

П'ики фланкәсе аранейә, п'ики зозана.

П'инә сәр п'ина друйә.

П'инәк лехьстийә Һ'әзар qөл теданә.

П'ир—п'еши чекә.

П'ир Усе бә'рави хwәде Һ'әфт кӧр' дане,
һәр Һ'әфт жи ле бунә Һ'әрави.

П'ис п'иса дьк'әвьн.

П'ис п'иса дьстинә, п'арсәкчи же дьк'әвә.

П'ис р'әх п'иса дьк'әвьн,
Р'ьнд р'әх р'ьнда дьк'әвьн.

П'иси бьн бәрфеда наминә.

П'исие Һ'ьшк даwа мәрийава (мерьвва) нагьрә.

П'нщар'а ч'йаки жь һәв нәхәрибә.

П'ор' дрежә,
Аqьл кемә (кьнә).

П'ор' спи бу, р'әш навә.

П'ор' у нәйнуке зар'е Һ'әта сал т'әмам нәвә, һлнадьн.

П'ор'е мәрийа нола гӧла авдайи,
һәрр'о аве леки, дреж дьвә.

П'ор'е нәзана зу спи навә, (фә'м накә).

П'ор'е сәре мьн бу шужьн.

П'ор'е qиза—шәмала qиза.

П'ор'е qизайи дреж олк'әкейә.

П'ор'и дреж, ле аqьл кьн.

П'осте бәрхадайә,
Ле хwәхwә гӧрә.

П'осте бәрхе кьшандийә сәр хwә,
Бьнва ойна дькә.

П'осте гәни, к'е wәхта бәрр'а дәрбазби,
Бина wи һәйә.

П'осте гӧри гӧрә.

П'осте дәве баре һестьрейә.

П'осте р'уви бәр дәре к'ӧрк'чида дардайә.

П'осте р'уви ә'мәле сәре р'увийә.

П'осте р'уви набә чарьх.

П'осте са навә ә'йар.

П'осте щә'нәга сәр пьшта гае qәрдә.

П'охин п'охинийа хwә диса бәр мәрийа дьминә.

П'рудчи дьхwәзә шли т'ӧнәвә.

П'сьнг нә ль малә,
Наве мьшке Ә'вдьрәһманә.

П'урта wи сәр аве хьстьн.

П'утп'арезар'а ә'йд нә лазьмә.

П'уше сале саледа дьчә.

П'уше сале
Дәбара мале.

П'уше һавине
Бавежә кӧлине.

П'уше һавине,
Хӧрәке звьстане.

П'һина мьн дьхи,
Глийа мьн дәрдьхи.

П'һ'ина мьн нәхә,
Глийа мьн дәрнәхә,
Әзә сәр бәр'а тә вәдьм.

П'шрука мала мерьв жь п'әлаwа хәлqе четьрә.

П'шруке нькарә чекә, ижа һини хwәрьне бу.

П'шрукер'а жи смьла?

П'ьр'гәпкьрьн—гӧмаш бь, һьндьк гәпкьрьн—зәр дәбь (ә).

П'ьр' дьбини, кем бежә.

П'ьр' зани, кем хәбәрдә.

П'ьр' чу, һндьк ма.

П'ьр' шӧхӧлкьр
К'әзйа хwә кӧр'кьр.

П'ьра данин нәә'дьли,
Сәре qалмәса данин паше ә'дьли.

П'ьра джмьна р'ьзийә, бе итбарә.

П'ьра мхәнәтар'а дәрбаз нәвә,
Бра ав тә бьвә.

П'ьра нә ә'дьли, сәре һәмәqәки кьрьнә п'ьре, паше ә'дьли.

П'ьра хравар'а дәрбаз нәвә,
Бра бьк'әви ч'ем р'ода һәр'и.

П'ьра һәйә, ав т'ӧнә.

П'ьр' бӧхә, кем хәбәрдә.

П'ьр' гәр'йамә (у)
П'ьр' дьр'йамә.

П'ьр'готьн—щансотьн.

П'ьр'готьн—щәгәр сотьн.

П'ьр'а мәтьрс, һндька бьтьрсә.

П'ьр'а-п'ьр' дьчә,
һндька—һндьк (дьчә).

П'ьр'а п'ьр'—
һндька—һьндьк.

П'ьр'ани—мерание бәтал дькә.

П'ьр'бежа т'ьме дәнгбеж алт' кьрьнә.

П'ьр'беже лев тәньк,
Хәбәрдә һьндьк.

П'ьр'ә бе сӧр'ә.

П'ьр'ә гӧл бу,
Баране ле кьр шьл бу.

П'ьр'ә, дьреш теда начә.

П'ьр'хӧр гаки бьхwә, т'ере накә.

— П'ьсе, п'ьсе меван һат,
— Меване хwәшә, шәвәк дӧдӧ у сьсе.

П'ьсик п'е ль щие шьл накә.

П'ьфьке дьхьн,
Фәра qла дькьн.

П'ьфькьрьнәке агьр венасә.

П'ьшик бәр qӧла мьшк сәкьнийә.

П'ьшик бона хwә мьшка дьгьрә, хwәйе мале дьве:
— П'ьшика мьн жирә.

П'ьшик вәләзйайә,
Сәре хwә дьшо,
Баране бе.

П'ьшик дьзә, сербазә.

П'ьшик зар'а к'ьз дькә.

П'ьшик лә'фәк'арә.

Пьшик нав мале һәр'ә-бе, фланкәси Ќьшйарә.

Пьшик нә ль малә,
Наве мьшк Ә'вдьлр'әЌманә.

Пьшик нәфсәкә.

Пьшик пе ләпе хwә сәрч'ә'ве хwә дьшо.

Пьшик п'әләwанә,
Днйа нәрдәwанә.

П'шик сале щарәке гәрм дьвьн.

Пьшик сәва к'ара хwә неч'ирвание дькә.

Пьшик сәр бан бьк'әвә, пьшта we ә'рде нак'әвә.

Пьшик тәр'а дьвежьм, меван, тӧ гӧһдарви.

Пьшик т'әрзи,
Куч'ьк пәй бәзи.

П'ьшик т'охьме шерә.

Пьшик т'ӧнәвә, дә'wата мьшканә.

П'ьшик т'ӧнәвә, лота мьшканә.

Пьшик т'ьме сәр п'әпа дьк'әвә.

П'ьшик һәw занә шерә.

Пьшик Ќәрр'о хәwна мьшк дайә.

П'ьшик эвара сәр ч'ә'ве хwә дьшо.

Пьшик бе сәбр мьшка нагьрә.

П'ьшика гәләки дькә мәwини, мьшка нагьрә.

Пьшика дьз, мьшка нагьрә.

Пьшика дьз нәсперә—бәз.

Пьшика дьз т'әрка кәвание надә.

П'ьшика дькә мәwә-мәw, мьшк ле дьтьрсә.

П'ьшика дьтәлә,
Әw гӧһе хwә дьдә сәр һәр qо̄ла.

П'ьшика кәр' мьшка дьгьрә.

П'ьшика мала баш жи—неч'ирванә.

П'ьшика мала мәрийа жи ч'ьравә башә.

П'ьшика мале дьзә,
Куч'ьке мале итбарә.

П'ьшика мале навнойә.

П'ьшика мале wәки неч'ирванвә, әw жи р'ьндә.

П'ьшика неч'ирван жь сәе гӧрех четьрә.

П'ьшика нәw-нәwани,
Тә мала хwә хравкьр,
Йа һәвала жи сәр дани.

П'ьшика п'әләwан пьшти ле кемә.

П'ьшика чаwа бавен сәр ләпа, ләпа дьк'әвә.

П'ьшика ч'ьл дур дьтәлә.

П'ьшике готә мьшк:
— We qӧле һәр'ә we qӧле, зер'аки бьдьмә тә.
Го: — На, әз начьм, р'йа we кьнә, ле к'рийа we зә'фә, вра тьштәк һәйә, әз начьм.

П'ьшике готийә:
— Хwәзьл хwәйа мьн йәкә кор буйа, мьн тьшт ле бьдьзийа бьхwәра.

П'ьшике сәр сери бавежи, we һәр'ә сәр ләпа бьк'әвә.

П'ьшике чьqа бльнд бавежи, we
сəр ләпа бьк'əвə, пьшта we ə'рде нак'əвə.

П'ьшикер'а готьн:
„Гуе тə (п'исие тə) дəрманə" Гьрт вəшарт.

П'ьшикер'а готьн:
— Гуе тə дəрманə.
Xwə һлбьр'и ар'ике хьст.

П'ьшикер'а готьн:
— П'ьшо, дйа тə, йан баве тə?
Гот: — Һəw, һəw.

П'ьшо, əз п'акьм, йане əw?
Го: — Һəəw, һəəw.

— П'ьшо, п'ьшо.
П'ьшо жи го:
— Гуе мьн дəрманə.

П'ьшо, тəр'а дьвежьм, кəванйа мале тӧ гӧһдарбə.

П'ьшьк wəрмандьнə.

П'ьшьке wи ба дьдə'финə.

Р'

Р'а аqьле храв навə.

Р'а жьна храв навə.

Р'а ль һəр тьшти дьвə, ч'ə'ва (нəзəре) навə.

Р'а xwəрьна бехwe дьбə, аqьле бе xwe набə.

Р'а щинаре храв навə.

Р'абу р'əqасе,
К'əт щики һасе.

Р'абу чу мала xwə,
Дьве: — Xwəде оѓре бьде.

Р'ав ль хəйсəте храв навə.

Р'адьзе, р'адьзе, р'адьвə, дьве:
— Дəвə.

Р'адькə жьн,
Дадькə жьн.

Р'азан дəст wи нак'əвə.

Р'азана бəр знара, зйан же те.

Р'азана бьн сйа знара xwəшə,
Əгəр тирəмə'р т'ӧнəвьн,
Т'əвр'азана жьна кьн xwəшə,
Əгəр феле we т'ӧнəбьн,
Бəжьн—бала жьна бльнд башə,
Əгəр аqьле we нə чокадабə.

Р'азибун нае xwəрьне.

Р'азиви, нə р'азиви—əwə.

Р'амəзе ль щие к'аш,
Мəбинə хəwне шаш.

Р'амəк'əвə ль щие к'ашда
Нəбини хəwне шаш.

Р'анəзе ə'рде к'аш,
Нəвинə хəwна фə'ш.

Р'анəзе к'аш,
Нəбинə хəwне бəропаш.

Р'анəзе щие фə'ш,
Нəбинə хəwне хӧрафə'ш.

Р'аст бежə, мала xwəда нəмьрə.

Р'аст бежə, р'аст дəрбаз бə.

Р'аст бежә, сәре мьн бьшкен (бьшкенә).

Р'аст бежә,
Ч'ә'ве мьн бьр'ежә.

Р'аст бежә, wәки сел нан бьпежә.

Р'аст бь р'астива,
Хар бь шкәстива.

Р'аст бьхәвти, тӧе р'аст бьхwи.

Р'аст—дәрәw бре һәвьн.

Р'аст дьвежи, р'аст р'уни,
Хар дьвежи, хар р'уни.

Р'аст дьчьм, дьве—р'әпә,
Хар дьчьм, дьве-кузә.

Р'аст әwә, бәргире бәрдә, к'Һеле бьгьрә.

Р'аст ӧнда навә.

Р'аст т'әне авә, wәки р'йа хwәда дьчә.

Р'аст у дәрәw хwәде һәq бьпьрсә.

Р'аст у дәрәw щикинә.

Р'аст хәбәрдә п'ьрч' әwләде тә бе.

Р'аст хәбәрдә, р'ӧҺе хwә р'аст жи бьди.

Р'аст хәбәрдә, хwәде жи хwәш бе, бәндә жи хwәш бе.

Р'аст һәйә р'йа р'астейә.

Р'аста дәрк'әтьм к'әтьмә Һәвраза.

Р'аста—зәwал т'ӧнә,
Храва—к'әмал т'ӧнә.

Р'аста—р'аст готи,
Ч'әпа—ч'әп готи.

Р'астан зәwал т'ӧнә,
Харан кәмал т'ӧнә.

Р'астә, бра брер'а ч'йайә,
Ле нә һәвале хер-гӧнайә.

Р'астә, даwе нахwә,
Ле пәй даwа пез дьгәр'ә.

Р'астә, дьли кӧлә,
Ле хәфтани мьлә.

Р'астә, әw жи мерә,
Ле һәвале к'әри нерә.

Р'астә, кӧлә дьланә,
Ле хәфтани мьланә.

Р'астә, к'олоз серийә,
Ле бьнда тьшт т'ӧнә.

Р'астә, мәзьнә,
Ле р'йа кӧштьне дьдә пешийа щаһьле хwә.

Р'астә, мәри р'е дьчә,
Ле ньзанә р'ӧҺе wи к'едәрейә.

Р'астә, мина Шохе хwә дьхәмьлинә,
Ле аqьл серида т'ӧнинә.

Р'астә, мьн дәвә нә дитьнә,
Ле мьн бьшкӧле wе дитьнә.

Р'астә, мьн дархьстийә,
Ле нькарьм чекьм.

Р'астә, наве мер сәр мьнә,
Ле азара һәстӧе мьнә.

Р'астә, наве wи Ширьнә, wәки нә тә'лбә.

Р'астә, нә зер'ә, ле ә'сле wи мина зер'ә.

Р'астә, р'астә,
Дәw бре мастә.

Р'астә, р'әнге бәрхадайә, ле хәйсәте гӧрайә.

Р'астә, фланкәс шехә,
Ле qәлпе хwәда р'ехә.

Р'астə, фланкəс мəрики пирə,
Ле хəвата хwəда мəрики жирə.

Р'астə ч'йайə, ле бьн бəрфе дайə.

Р'астə qант'ьр' həйə, ле ньзанə
ə'сьле we чийə.

Р'асти ба К'əму кəси дəрбаз навə.

Р'асти бьвə дəзи наqəтə.

Р'асти дəрбаз навə.

Р'асти дьвə му, наqəтə.

Р'асти дьчə сəр р'астие.

Р'асти зə'ф хwəшə,
Дрəwин К'əсаве мə'ре р'əшə.

Р'асти зрав дьвə-наqəтə,
Храви qальн дьвə—к'ок'да дьшке.

Р'асти мьрьна мьн hатийə.

Р'асти мьрьне hати?

Р'асти набори.

Р'асти нəе днйае,
Днйа шен набə.

Р'асти öнда навə.

Р'асти həйə дур двə,
Дəрəwин навə.

Р'асти həйə əw зедəйə.

Р'асти həйə р'астийа днейə.

Р'асти həйə К'əтани бəр дəре хwəде.

Р'асти wи тен, к'öме хwə бьзвьр'инə.

Р'астие хwəштьр т'öнə.

Р'астийа днйае гəлəк хwəшə.

Р'астийа wи wəкə дəве дə'сейə.

Р'асто-бəсто,
Харо—шкəсто.

Р'асто, дь р'астиевə,
Харо, дь шкəстиевə.

Р'асто—р'еда, харо (qəлпо)—зəреда.

Р'асто-ч'əпо нəдə сəр.

Р'аК'əт дьбə дəwса хəнщəра,
Саг' набə дəwса хəбəра.

Р'аhьштьна кəвьре мəзьн, мана пе
лехьстьнейə.

Р'аw-р'езе Ə'що сəр гьшкир'анə.

Р'аwьре ə'рде—
Ль бəр п'ийа дəрте.

Р'е гöнда дьчə гöнда,
Ле дьла начə дьла.

Р'е дьбə (дьбьнə) бöhöст
Джмьн набə (набьнə) дост.

Р'е дьбə бьст,
Дöжмьн набə дост.

Р'е дур бу,
Гəли к'ур бу,
К'əта hатьм
Кöр'ан т'ьг'дирда.

Р'е дьла дьчə дьла.

Р'е дьлани тəнгə.

Р'е дьлар'а фрəйə.

Р'е—дьрб ле hатьн бр'ин.

Р'е дьчə те ,бежи ə'змана дьнhер'ə.

Р'е жь дьла начə дьла
Əз бум мəск'əне дəрд у кöла.

Р'е жь р'е наqəтə.

Р'е йəкп'ейə.

Р'е к'ö,
Р'əwан к'ö?

Р'е к'öйə, р'ебəри к'öйə?

Р'е ль гəр'һам дар у бəльк,
Зəви гəр'һам уши-бьск,
Ч'йа гəр'һам, ав-гиһа, ч'ерə һ'ьшк,
Ньһал нер'им гöшə аве, беһна гöл,
Бəржер гəр'ам—
Чон дьһатьн хьр' у гьр'.

Р'е (ль) к'ö, р'еwи (ль) к'ö?

Р'ебарийа р'йа
Бəрайа гöндар'а к'вшə.

Р'ебарийа р'йа
Бəрайа р'йар'а к'вьшə.

Р'ебьр'а-кöр'п'ьр'а.

Р'ебьр'о, кöр'п'ьр'о.

Р'евьм—гор'евьм.

Р'езе һ'əта фезе.

Р'екеда чуйи кəре нан мəзьн бьдə
һəвале хwə.

Р'енщбəр бь чандьние һəванə.

Р'енщбəр ньге wан т'ьм кəвьра
дк'əвьн.

Р'енщбəри башə, ле нагьһежə маг'а
(мач'а) щот.

Р'еwи гава дьк'əвə р'ейə,
Р'йа wи дреж дьвə ль пешейə,
Əw ньзанə эваре бьвə меване к'ейə.

Р'еwи дьчə, р'е дьминə.

Р'еwи жь мала хwə дəрк'əт,
шəвəр'əше натьрсə.

Р'еwи к'əтə р'йа,
Бəрфе хwə да сəре ч'йа,
Р'еwи р'е дагəр'ийа.

Р'еwи р'е öнда кьр.

Р'еwи р'еwитийа хwə wе бькə
Əсьл əwə, тö жь мале дəрк'əви.

Р'еwи р'йа хwə нас нəкə, нькарə
р'е һəр'ə.

Р'еwи хальфи.

Р'еwие беһəвал, һ'əта эваре
дöшьрмиш дьвə,
Щаһьлийа хwə дьвə кал.

Р'еwие звьстане р'е дагəр'ийа бона
wи зə'ф чəтьнə.

Р'еwие р'ийа жь бре мерьв четьрə.

Р'еwие р'йа хwə һəр'ə.

Р'еwие шəв р'е һəр'ə, qəда бəр п'ие
wи дьвə.

Р'еwие шəвəр'əше т'əне һəр'ə, əwи
ахмахə.

Р'еwийа сəва һ'öрмəте дагəр'иньн,
сəва хравие дамəгəр'иньн.

Р'еwийо, р'еда,
Qəлпо, зəреда.

Р'еwийо, дь р'еда,
Сахийа дьле хwə нəвежə т'ö кəси,
Ŏсавə тö эваре зу вəгəр'и бейи
маледа.

Р'еwитийа эваре мəрьв ə'рде дьвинə.

Р'əбəне дера—хwəйе хера.

Р'əбийо, кеч'а əз гəстьм,
Əз һлбьр'им ə'рде хьстьм,
һ'əфт п'архане мьн һəвр'а шкəстьн.

Р'əв жи мераникə мəзьнə.

Р'əв жи р'əве тинə.

Р'əв жи һəйə мерание четьрə.

Р'əв мерар'а нə э'вə.

Р'əв ниве дəст һланинейə.

Р'əв ниве мераниейə.

Р'əв у тьрс нə шане меранə.

Р'əв һəйə (жь) мерание четьрə.

Р'əва бəр гöндə.

Р'əва бука щинер-дəст щинерə.

Р'əва жьне
Ә'дəте дне.

Р'əва к'евришке Һəйани бəр дəве qöлейə.

Р'əва мришке Һəтани кадинейə.

Р'əва һəспейə
Наве сйарə.

Р'əвək һəйə меранике (мерантие) четьрə.

Р'əвийо, те алийайо.

Р'əз дури даре нак'əвə.

Р'əз мьн дани,
Хəлq бу р'əзван.

Р'əз-нə пəз,
Пəз-нə р'əз.

Р'əз у пəз йəкьн.

Р'əз чəрəзə.

Р'əзе бебəр мəрьв дьбьр'ə датинə сəр агьр.

Р'əмəданə.
Хwарийə шəшə нанə,
Сəрики ганə,
Дйа wи корвə,
Диса хöрин чуйə бəр ганə.

Р'əнг кьрийə,
Майə qрмьзли.

Р'əнг—нəньһер'ə, бəхт—бьнһер'ə.

Р'əнге дьзайи к'ьвшə.

Р'əнге мера те дитьне,
Щöлə'те мера нае дитьне.

Р'əнге мьн нəньһер'ə,
Бəхте мьн бьнһер'ə.

Р'əнге р'əши ль бəжьне qалə.

Р'əнге сор һəр кəси нае.

Р'əнге сор һəр тьштир'а лəв нае.

Р'əнге шин эздийа нае.

Р'əнге wи е гае К'олозə.

Р'əнге wи öсайə,
Тö дьве мə'ра ледайə.

Р'əнге wи сир—пиваза нае хwарьне.

Р'əнг-р'əнге мешейə,
Дəнг-дəнге гамешейə.

Р'əфе тəйра мəр'а р'енə.

Р'əфе тəйра т'əв һəв набьн.

Р'əфəса һəспе qəпок хравə.

Р'əх досте хwə дьк'əви, мнəте жь джмьн нəк'ьшинə.

Р'əх храва нəк'əвə,
Те пер'а хравви,
Р'əх qəнща к'əвə,
Те пер'а qəнщви.

Р'əх хwə четьра к'əвə.

Р'əх щамера к'əви,
Те бьви щамер,
Р'əх дьза к'əви,
Те бьви дьз.

Р'əх щьнар'а жи һəр'ə, гəрə
тьштəки ле бьпəкинə.

Р'əһа тə'л—бəре тə'л ле шин дьбə.

Р'əһа тə'лə.

Р'əһə дьк'ьшинə.

Р'əһ'əт дьбə дəwса тира,
Саг' набə дəwса хəбəра.

Р'əһ'əтбуна кал-пира мəзəладанə.

Р'əш дьфьтьлə
Бəш хравтьрə,
Бəш дьфьтьлə,
Р'əш хравтьрə.

Р'əшкон—р'əша ч'йанə.

Р'əш, р'əш к'əнийа,
Вəгəр'йа бəрəт'əwш к'əнийа.

Р'əш спи жь һəв тен фрqикьрьне.

Р'əша—бьдьнə бəр бəвша,
Һ'əта гӧнде чӧхр'əша.

Р'əша мера гьредьдьн,
Йа жьна гьренадьн.

Р'əша мьн сəре тəбə,
һəрге əз а'щьз дьвьм.

Р'əшандьн шин бун,
Дитьн—һинбун.

Р'əшар'а сапоне чь бькə?

Р'əшелə нишане баһаренə.

Р'əшелəк ба дьбə,
Гӧнди—щинар ша дьбьн.

Р'əшə—тə'мхwəшə.

Р'əшə—хwəшə.

Р'əшə—һелə, спийə—һелə,
Т'əв дькə хр'ьнгелə.

Р'əшə, wəкə qира,
Р'астə, wəкə тира.

Р'əши р'əшие тинə.

Р'əшийа р'у дьчə,
Р'əшийа дьл начə.

Р'əшо (бь) лəпе хwə.

Р'əшьм, баһа накьм,
һəр'ьм сəр qлачи хwə qлакьм.

Р'əщəби бе ч'əкə,
Кəвание го, гəлə бра, əз чь бькьм
ч'елəк йəкə.

Р'əщəви бе ч'ə'кə,
Дошани йəкə.

Р'əщухwəзə салəке бра qӧрбана дьзе
шəвəке бə.

Р'əq (ль) бəqе сйар буйə.

Р'əqаса п'ьшике
Мьрьна мьшкə.

Р'əqасчие бəр фəна.

Р'əqе бəqе һьлгьрти.

Р'əqе, Р'əqе, бу ашьqе ч'ə'ве бəqе.

Р'əwанə, хwəш диwанə.

Р'əwаq р'абунə жь днйае,
Боша дəнг же нае.

Р'əwша бə'ра гəминə.

Р'əwша га стрӧнə.

Р'əwша гəлийа ч'əм—канинə.

Р'əwша дара бəлге даранə.

Р'əwша́ дика катарə.

Р'əwша дне аqьле мерайə.

Р'əwша жьна к'офи, qотькьн.

Р'əwша жьна к'офийə.

Р'əwша звьстане бəрфə.

Р'əwша звьстане бəрфə,
Р'əwша жьна бьск у гӧлинə,
Р'əwша мера смелə.

Р'əwша зəвийа гəньмə.

Р'əwша зома р'əwша коне ә'рəбийə.

Р'əwша кал у пиран мьрьнə.

Р'əwша кала т'збинə,
Р'əwша хорта т'омəринə,
Р'əwша qиза кəзинə.

Р'əwша кона—чит у п'əрдəнə.

Р'əwша к'усйа т'ӧнə.

Р'əwша лаwан һəсп у зиньн,
Р'əwша qизан бьск у т'əмбəринə.

Р'əwша мала че—жьнə.

Р'əwша мале диза сорə.

Р'əwша мале зар'ӧнə.

Р'əwша мале qиза сорə.

Р'əwша мера к'олоз—шəмаqинə.

Р'əwша пез неринə.

Р'əwша пира—т'əвьн у т'əшинə.

Р'əwша р'увийа поч'а wанə.

Р'əwша тəйр у туйа,
Һəрдӧ п'əр' у баске wаньн.

Р'əwша хозана к'отанə.

Р'əwша ч'йа бəлəкинə.

Р'əwша ч'йа элə,
Р'əwша дə'wата говəндə.

Р'əwша шова т'охьмə.

Р'əwше буке мала т'əм-т'əшинə.

Р'əwше гəлийа даре бинə.

Р'əwше зəвийа щəw—канинə.

Р'əwше зазана һəспе нарьн.

Р'əwше кала—ду-т'тунə.

Р'əwше кона р'ишинə.

Р'əwше кона qизе кəзинə.

Р'əwше мера (хорта) т'унщьк-
т'ә'моринə.

Р'əwше һəбьна пешмальн.

Р'əwше ч'əма даре бинə.

Р'əwше ч'йа коне ә'рəбинə.

— Р'əwше ч'йа чьнə?
— Бəлəкинə.

Р'əwше эла мере ченə.

Р'əwшед ч'йа канинə.

Р'ә'ма дьле к'əсиба йа дəwлəтийа
четьрə.

Р'ә'ма урьс зедəйə, лəма хwəде
дайе.

Р'ә'ма урьс зə'фə.

Р'ә'ма Qоло фланкəсевə.

Р'ә'мə гор'а р'адькə qор'а.

Р'ә'мə ль Але Гор'ьстинбə, корайи.

Р'ә'мə ль де у баве днйае, чь жь
к'иси мə?

Р'ә'мə ль һока, əм хлазкрьнə.

Р'ә'һмə де у бав щмаә'тевə, гь
к'иси мə дьчə.

Р'ә'мәти шин кьр шайи.

Р'жи нае хwәрьне.

Р'ис кер те бона т'әвне.

Р'испии,
Ќале мә напьрси?

Р'йа баве мьн.

Р'йа бре мьн.

Р'йа дәрәwа т'өнә.

Р'йа дәрәwина кьнә.

Р'йа дьза йашьрмиш навә.

Р'йа дьла нәә'йанә,
һәр кәс бьвинә дәрбазбә.

Р'йа ә'змана бәрwарә,
Нә к'ашә, нә кәндалә.

Р'йа жьн бәр мәрийа өндакә,
Дәwләт нькарә өндакә.

Р'йа кьн р'йа дреж четьрә.

Р'йа кәсә р'йа Щәдәхане нә йәкә.

Р'йа лапе дреж әwә,
Гава дайк тә вәр'е дькә.

Р'йа лапә көрт әwә, гава бәр бь дайке дьчи.

Р'йа мале малхwе (мале) занә.

Р'йа мә буйә р'йа берие.

Р'йа р'астда меван наwәстә.

Р'йа р'астда һәр'и льнге тә кәвьра нак'әвә.

Р'йа р'аст ә'йнәйә.

Р'йа тә р'аствә,
Кәвьр бәр льнге тә пәнервә.

Р'йа хам теда һәр'и, гәрә бәләд һәбә.

Р'йа хаса р'астә, хар навә.

Р'йа хwә шашкьр вьрда һати?

Р'йа хwәда һәр'ә, р'йа хәлqе хәвәр нәдә.

Р'йа һатьне башqәйә,
Р'йа чуине башqәйә.

Р'йа Ќәщийа бе бьр'ине жь qәлпе мәрийайә.

Р'йа щә'де әглә навә.

Р'йа qәлпа р'аст набә.

Р'о бәр мә дреж бу.

Р'о бу сал,
Кәвани бу бәqал,
Зьк бу ч'ә'л.

Р'о бь р'а дьхәвьтә,
Р'о бь р'о дьхwә, зедә накә.

Р'о бь р'о хwәзи бь доһ.

Р'о гәр'йа,
Шәв дит.

Р'о дагәр'йа, (ида) вәнагәр'ә.

Р'о дагәр'йа, фәйда накә.

Р'о дагәр'ийа хер т'өнә.

Р'о дагәр'йа тина wе т'өнә.

Р'о дәрбаз дьбә,
Qәда жи пер'а.

Р'о дәрбаз дьбә (дьвә),
Qәда р'оже дәрбаз набә (навә).

Р'о дәрбаз дьвә,
Qәда—бәла дәрбаз навә.

Р'о дәрте стәйр өнда дьвьн.

Р'о дьле тәр'а дәрбаз дьвә,
Шәве хәwне дьвини.

Р'о дьчә ава, нәхwәши гранә.

Р'а дьчьн, бәни ша дьвә, qә наве ә'мьре мьн.

Р'о кь дәв дәви ава бә, мәри р'анaзе.

Р'о к'идәре чу ава, гәрәке wедәре т'әпләмиш нәвьн.

Р'о ль аqьла зу дьчә, дина дәрәнг дьчә ава.

Р'о чу ава,
Бу фтара бава.

Р'о чу ава, фтара эздийа,
Стәйрьк к'әтә ә'змана, фтара бьсӧрмана.

Р'о чу ава, хwе надьн.

Р'о чу диза,
Бу фтара qиза.

Р'о чу канийа,
Бу фтара кәванийа.

Р'о чу к'ьр'а,
Бу фтара кӧр'а.

Р'о чу сәре ч'йа
Фтара эздийа.

Р'о вәгәр'андьне да сәр нан, нане р'ьндбә.

Р'ови дь бәр меwе р'ә чу, дәве wи нәгьһа тьрһ, го: „Тьршә".

Р'ови нә дьчу кӧна хwәдә һәжьк бь сәр дьwе хwәвә дькьр.

Р'ови т'ерә, тьри тьршә.

Р'овие гәр'ок жь шере р'акәк четьрә.

Р'овие зәг'әл бь гӧнан дьк'әвә фәqе.

Р'овики бәрдайи жь шерәки гредайи четьрә.

Р'овики сәйар четьрә жь шерәки хәwар.

Р'огәр'а паиза,
Хәйсәте жьнәбийа.

Рое гузәк,
Мәһе бу дизәк.

Р'ое ә'wьр,
Шәве сайи-салхрав,
Букә стәwьр,
Qизә һ'әмьлә-малхрав.

Р'ое сәд щари qут бьди мришке,
Диса нӧкӧле хwә ә'рде дьхә.

Р'оер'а дьве:
— Тӧ дәрнәе әз бәсьм.

Р'ож бь дәста нае гьртьне.

Р'ож—дӧ дә'нә.

Р'ож дьбори,
Шәр'е р'оже набори.

Р'ож дь борит,
Храбийа р'оже нәборит.

Р'ож жь бона һ'әмуйа дьбьрьqә.

Р'ож жь нивро дәгар'йа,
Р'оава һндьк дьминә.

Р'ож жь р'ожа дәрбаз дьбьн.

Р'ож зәрька (зәри) мер ӧ жьн аве нахӧн.

Р'ож йа кӧр'ә,
һив йа qизейә.

Р'ож кӧ һ'ат, тьштәк жер'а дьвә мә'ни.

Р'ож кö чу, ида назьвьр'ə.

Р'ож ль пəй шəвə.

Р'ож нə пир дьвə,
Нə кал дьвə.

Р'ож те дьчə.

Р'ож те, qəда жи пер'а.

Р'ож у һив хəмьла днеңə.

Р'ож у шəв нə йəкьн.

— Р'ож хер,
— Хер, wəкə дöһ на пер.

Р'ож хwəшə—qьльхе т'əзəр'а.

Р'ож һат—we һəр'ə.

Р'ож һəйə—ида ч'ра чьр'анə?

Р'ож һəйə мала маqулайə,
Р'ож һəйə мала мьртьвайə.

Р'ож һəйə салəке мəрийа хwəй дькə.

Р'ожа базаре зу те.

Р'ожа баран дьбарə—тə'вə тужə.

Р'ожа баране ав бəр мришка
т'ьжийə.

Р'ожа бзьне те, дьчə нане швин
дьхwə.

Р'ожа бöһöри, вəнагəр'ə.

Р'ожа бöһöри—бöһöрийə.

Р'ожа дəрбазбуйи, жь ə'мьре
мəрийа дьчə.

Р'ожа дəрк'əти—we һəр'ə ава.

Р'ожа дьзи дəст нəк'əвə,
We р'оже wəрьсе мала хwə дьдə
бəр сəре хwə.

Р'ожа ə'йде хwəрьн зə'фə.

Р'ожа ə'wрайи гöрар'а дə'watə.

Р'ожа иние р'ожа щьмаə'т меранə.

Р'ожа к'əсиб дəрд ö хəмə,
Диса дьве: „Хwəде р'ə'мə".

Р'ожа к'əсиб серида р'əшə.

Р'ожа мə те гəр'йа.

Р'ожа мəрийа чьчах һат, we һəр'ə.

Р'ожа мəрийа хwəш, гəлə мəри
пер'а дьк'əньн.

Р'ожа мьж-думан,
Дə'wата гöр-р'увийə.

Р'ожа мьрьне ч'ə'ве wи хwəлие т'ер
дьбə.

Р'ожа неч'ир дəсте гöр нəк'əвə,
Гöр р'ьсqе хwə хwəде жи нахwəзə.

Р'ожа р'əш бьдə р'ожа хwəш.

Р'ожа р'əш серида р'əшə.

Р'ажа р'əш т'əви днйае, əw дə'watə.

Р'ожа тəнг бра пьшт бре дьсəкьнə.

Р'ожа тəнг дост у джмьне тə тен
к'ьвше.

Р'ожа тəнгасие дьле фланкəсе
фрəйə.

Р'ожа хер,
Свəда херə.

Р'ожа хəриба р'ожəк салəкə.

Р'ожа храв баш дьвə,
Мəрьве храв баш навə.

Р'ожа хwəш сбан диһарə.

Р'ожа хwəш сбеда хwəшə,
Сала хwəш—баһарада.

Р'ожа хwəш һəр кəс дьк'əнə.

Р'ожа чəтьн əwə,
Гава нане мерьв т'ӧнəвə, меван нан бьхwə.

Р'ожа чəтьн əwə,
Гава ч'ра мерьв венəк'əвə.

Р'ожа чу, ида вəнагəр'ə,
Һа бе—баво, сəдщар дае.

Р'ожа чуйи—газийа ду гӧрə.

Р'ожа чуйи, мəрьве чь п'аквə?

Р'оже бəрəк'əт, к'вшийа wана мəрийава нае хане.

Р'оже бӧһӧри вəнагəр'ьн,
Мьрие гор'а р'анавьн,
Ә'мəле храв че навьн.

Р'оже дьк'əвə дьлqəки.

Р'оже ə'йдə,
Һəртьшти беqəйдə.

Р'оже иние—ав ль сəр мерьв К'əсавə.

Р'оже ль дерейə,
Шəве ль мəчите.

Р'оже сбате к'и нə ль мала хwəбə,
Əw джмьне сəре хwəйə.

Р'оже сəд щари бави,
Сəр сəри дардави,
Тə'лайе ширьн нави.

Р'оже тəнгаси п'еше меранə.

Р'оже хӧде гəлəкьн, нə салəкьн, нə К'əзар сал.

Р'оже чаршəма аве хwə накьн.

Р'оже чəтьн мəрие мəрийа кери мəрийа тен.

Р'оже ч'ир'ока нəвежьн,
Арване мерьв we кембə.

Р'оже wəрə—меванə,
Мəһе wəрə—сӧлт'анə,
Һəрр'о-һəрр'о срийа санə.

Р'ожед оґрмед гран кӧр'ед кӧрманщa
Тьштəки фкара накьн.

Р'ожед фрəйеда һəр йəк дьве—əз.

Р'ожед һавине р'ажед мьрьн у жиинене.

Р'ожə думанə,
К'ефа гӧранə.

Р'ожəк мале днейə.

Р'ожəке бае бедəра мəе жи we бе.

Р'ожəке мевани,
Р'ожа дӧда сӧлт'ани,
Р'ожа сьсйа маливани.

Р'ожəке т'ер, р'ожəке бьрчи.

Р'ожəке т'ерə, К'əфт р'ожа бьрчи.

Р'ожəке һəбə, базьргане мьрьне
We бəр дəре мə жи дəрбазбə.

Р'ожəкə нерəк'əри хwəштьрə жь дəһ р'ожен мак'əри.

Р'ожəки дəрге хере we сəва мə жи вəбə.

Р'ожəки мəрик т'ер'а вала дьдə сəр пьшта геда, дьчə мала хушка хwəда, чаwа дьгьһижə бəр дəре мала хушка хwə, дьгьрə ге дьк'ӧтə, хушк дьвежə:
— Бра, чьма ге дьк'ӧти?
Бра дьбежə:
— Мьн кьр нəкьр, тьштə нани.
Хушк дьбежə:
— Тьштə накə, wəхта нə анийə, нə жи we бьвə.

Р'ожәки т'ийә, р'ожәки бьрчийә,
Р'ожәки жи т'әви Һәму дә'wатайә.

Р'ожи сәва мьрйа нае гьртьне.

Р'ожийа бьqәбьлә,
Һәфт qәйнт'әр дәвәйә.

Р'ожийа зедә т'әне чаршәме р'ьндә.

Р'ожьн, ә'мьре мерьв дьчьн.

Р'озгара мәһа адарейә.

Р'озгара сале Һәму дәра йәкә.

Р'озгара ч'вика wитwитанийә.

Р'озгаре сале чар бранә.

Р'оке дьхwә,
Һәфт р'ожа мина куч'ка бьрчийә.

Р'оке дькьнә коде, р'оке дьхӧн.

Р'оке әм мала wә бьхӧн,
Р'оке мала мә.

Р'оке меванә (мевани)
Дӧда слт'анә (сӧлт'ани)
Сьсйа жь wанә (wани).

Р'ом—дин-джмьнә.

Р'ом бебәхтә.

Р'ома р'әш.

Р'ома р'әш пешийа тә дәре.

Р'ома р'әш хайнә.

Р'омә хайнә, р'омә беитбарә.

Р'он дькә, нан дьчә,
Тир дькә, грар дьчә.

Р'онайа ч'ә'ва драньн.

Р'онайи (р'онаһи) ль пәй тариейә.

Р'онкайи һатә дне,
Бәндә чь пе бунә хне,
Һьнәкар'а жи бона мьрьне.

Р'осто, к'ӧме сәри п'осто.

Р'и дьвә бӧһӧст,
Джмьн навә дост.

Р'ови бәр сийа ә'рәбе вәләзийа, го:
— Бьнһер'ьн, әзи чәндьм.

Р'ови жь баране бьтьрсийа,
Е хwәр'а к'ӧркәк чекьра.

Р'ак'ьне Һәрамие т'ӧнә.

Р'ак'ьнәта Һәрама дьqәлә.

Р'ӧһ те ӧндакьрьне,
Намуса жьне нае ӧндакьрьне.

Р'ӧһ ширьнә (шринә).

Р'ӧһбәр бе п'ир навьн.

Р'ӧҺе гамеше авә.

Р'ӧҺе ә'рде баранә.

Р'ӧҺе жьне һекер'а дьчә.

Р'ӧҺе к'әтә мезине, ч'арә бьвинә.

Р'ӧҺе мәрие брчи т'ӧнә.

Р'ӧһе мә'си авә.

Р'ӧһе мьрийа, зендийа авә.

Р'ӧһе р'әҺманибә, дьчә Qәндиле.

Р'ӧһе хwә кьрийә бедәра гӧна.

Р'ӧһе wан qавәкеданә.

Р'ӧһе wи свькә.

Р'ӧҺе wи т'әзә бу.

Р'ӧҺе wи ч'ә'ве wир'а дәрк'әт.

Р'ӧшәт бәре кәвьра нәрм дькә.

Р'öшәт тариеда ишьq дьдә.

Р'öшәт ч'ә'ве мерьв (мәрийа) кор дькә.

Р'у бу бöһöст ,
Джмьн нәбу дост.

Р'у да, щи да.

Р'у дае, астар' жи дьхwәзә.

Р'у дае,
Г. дае.

Р'у дьбә бöһöст,
Джмьн набә дост,
Мәри бь шәр' гöр дькә п'ост.

Р'у жь р'у шәрм дькә,
Бәртил кәвьр нәрм дькә.

Р'у (жь) р'уйа шәрм дькә.

Р'у нәдә куч'ька.

Р'у—р'у, гöнә афу.

Р'у спи буйә, аqьл—на.

Р'у у смел т'әв гредан р'әһ'әтә,
Жәвкьрьн—чәтьнә.

Р'ува нәйнькә,
Бьни жә'рә.

Р'уви бәрда,
Тә'жи сәрда.

Р'уви брчи дьвә, мьшк дьк'әвә бире.

Р'уви бь дела хwә ша дьбә.

Р'уви бьч'укә, ле фәнә.

Р'уви гр'р'а дьхwә, хwәйр'а шине дькә.

Р'уви дәнге се дьбьһе, дьр'әвә.

Р'уви дö щара нак'әвә т'әле.

Р'уви дьвежә:
„Әз нәwәqьм,
Әзе бьт'әqьм".

Р'уви дьwәqә,
К'әлби бь әшqә.

Р'уви зә'ф занә мришка һеканә.

Р'уви кö шьлбу жь баране натьрсә.

Р'уви, к'е шә'де тә?
Го: —Дела мьн.

—Р'уви, к'е шә'де тәйә?
— Дела мьн.

Р'уви к'олга шерда дәрбаз дьвә,
Шер к'олга р'увир'а дәрбаз навә.

Р'уви нәдьчу р'еда
Һ'әщәк жи хwәва греда.

Р'уви нәдьчу qöле,
Ани поч'кәк жи хwәва греда.

Р'уви нәдьчу qöле,
Т'ащәк жи хöва греда.

Р'уви нькарә р'ева һәр'ә,
Гезие жи боч'а хwәва гредьдә.

Р'уви ог'рә.

Р'уви т'ерә,
Три тьршә.

Р'уви у гöр пьшта хwә һәв гренадьн.

Р'уви у сук?

Р'уви фәнтьр т'öнә,
Ә'йаре wи суке п'ьр'ә.

Р'уви хwәст мәша шер бькә,
Ле һәрдö ч'ә'ве wи дәрк'әт.

Р'уви Һ'әта р'астийа хwә бежә,
We п'ост бькьн.

Р'уви чьqа бьтәлә, we банздә.

Р'уви чьqас жи фела бькə,
Дəсте тə'жие хлас навə.

Р'уви чьqас жи фелбаз бə,
Дəсте мəрийа хлас навə.

Р'уви чьqас кəди бьки,
Илае wе мришке хwəйе хwə бьхwə.

Р'уви шандьн мала буке.

Р'увие аqьл бь həрдö льнга
Дьк'əвə т'əле.

Р'увие гəр'йайи шере нəгəр'йайи
четьрə.

Р'увие гəр'ок дhа зə'ф тьшта занə,
Нə шере р'азайи.

Р'увие гəр'ок шере вəлəзийайи
зə'фтьр занə.

Р'увие дəк'баз (фелбаз)
həрдö льнга (льнгава) дьк'əвə т'əле
(т'əльке).

Р'увие р'əш бре джмьне мьн нəвинə.

Р'увие р'əш орт'а wанар'а дəрбаз
буйə.

Р'увие р'əш пешийа фланкəсе дəре.

Р'увие р'əш,
Пəзк'увйа бəш
Т'ö щара навə неч'ира хорте
п'ап'ахр'əш.

Р'увие хасук həрдö льнга дьк'əвə
дə'фьке.

Р'увие щ'ə'рəза ћəчар ньга дьк'əвə
т'əле.

Р'увийа дреж
Пара дəнгбеж.

Р'увики гəр'ок
Жь шерəки р'ак'əток четьрə.

Р'увир'а готьн:
— Те бьви п'адьше мришка.
Шабуна грийа.

Р'увити р'ьндə, нə кö ћəму wəхти.

Р'увйа пез дрежə,
həв гьрт наqəтə.

Р'увйа р'ехе
П'ара шехе.

Р'уе бəлəнгаза т'öнə,
Нə шина, нə шайа.

Р'уе бзьне кöр'кьрьн həw занбу
карə.

Р'уе гəньм т'öнə.
Р'уе дəйндари р'əшə, змане wи кьнə.

Р'уе кəwе дьхуньн.

Р'уе куч'ька həйə,
Йа фланкəсе т'öнə.

Р'уе куч'ькада
Фланкəс wа həв к'əтьн.

Р'уе к'исиба нањћер'ьн.

Р'уе мьн бьн льнге тə.

Р'уе мьн т'öнə,
Хəбəре мьн дəрбаз навьн.

Р'уе нан т'öнə.

Р'уе нəрм зəвийа чандийə,
Пеп'əс нəкə.

Р'уе р'əш нə ћəwще тəниейə.

Р'уе тə спи,
Р'уе мьн р'əш,
К'əнге ва пьрса мьн гот?

Р'уе хəриба нагьрə.

Р'уе хəриба т'öнə.

Р'уе хьзаньн (к'əсиба) сарьн,
Жь Һ'але хwə безарьн.

Р'уе эт'има бəрк'ə,
(qальмə, qальнə).

Р'уе эт'има нəк'əнйайə.

Р'уе qальм жь е р'унəрм четьрə.

Р'уе qальн мəри к'отанкə жи,
р'анавə.

Р'уе wи гöл у нур дьбарə.

Р'уе wи öса qальмə,
Ч'əрме р'уе wи п'екьн, һəр'ьн
Т'лбисе, наqəтə.

Р'уе wи р'уе гамешайə.

Р'уе wи сəйида нинбуйа, гли че
нəдьбу.

Р'уе гöнəк'арада хер жи зйане
дьк'əвьн.

Р'удьни, ньшкева дьбə дəвə.

Р'уйада ə'йнəйə,
Бьнда к'окбьр'ə.

Р'ур'а ширьнə,
Бьнда тə'лə.

Р'уки кт'ебе дьхунə, һəрдö р'уйа
нахунə.

Р'умəта куч'ка, мəрие пиан, йəкə.

Р'умəта мерьв щинаре мерьв бльнд
дькə.

Р'умəта р'уйə мəзьн,
Һəрчи һəйи мик, дö бзьн,
Һəwарийа wана зу дьбəзьн.

Р'умəта са һəйə,
Йа мəрьве бе а'р т'öнə.

Р'ун баһа буйə,
Һəврушк хwəш буйə.

Р'ун бöрие хwə дьдə, йан чийə?
Мьн р'ун хwəрийə.

Р'ун бьҺ'əлинə, бра храв нəвə.

Р'ун—дəрман зьк.

Р'ун дəрмане дьлайə (зьканə).

Р'ун жь меше дəрнак'əвə.

Р'ун жь тə,
Һəвришк жь мьн.

Р'ун ишьqа ч'ə'ве мəрийа зедə дькə.

Р'ун надьнə к'елəка эгьр.

Р'ун нахьнə сəр эгьрда.

Р'ун нəхwə, бра смеле тəва нəгьрə.

Р'ун р'жйа, нае бəрəвкьрьне.

Р'ун сəр эгьр бьшəwьтə,
Жь щие хwə р'анабə.

Р'ун сəҺ'əтə,
Дон жи qəwатə.

Р'ун хwəлиекьн жи те хwəрьне.

Р'ун һəбə, һəвришк жи we һəбə.

Р'ун-һнгьве ə'йаре садайə.

Р'ун qəла дьле бəндайə.

Р'ун qəwатə.

Р'ун qумеки, we бе хwəрьн.

Р'уне мьн р'унəки р'ьндə, Һ'əйф
ə'йаре саданə.

Р'уне п'ара мала аг'е дан.

Р'уне сəрəки т'опкьр дəрəки,
Бу баре к'əрəки.

Р'уне сəрьке,
Данə дəрке,
Һ'əта паизе we бьвə баре к'əрəке.

Р'уне т'әмьз бавежи аве, сәр дьсәкьнә.

Р'уне т'әмьз бьн аведа наминә.

Р'уне Һ'әланди бьн аведа наминә.

Р'уне Һ'әланди дестдавә, щие хwә р'анавә.

Р'уне ч'еләка qичькә, е пез спийә.

Р'уне wи әwә,
Смеле хwә дайә.

Р'уньм сәр тә,
Бьстиньм р'öhe тә.

Р'уньшт гәрмеда,
Р'абу сәрмеда.

Руньшт куч'ькти,
Хwар—гöрки.

Р'уньшт п'еше, р'акьр р'ьhа.

Р'успитийа мера жьньн.

Р'успити йа wийә, ле хöлам р'е дьвә.

Р'успитийа щинер сәрфьназйа гöндә.

Р'ут дьза натьрсьн.

Р'ут неч'ира дәwләтийә.

Р'ут р'асти р'ута те,
hәрдö жи ә'дәба хwә öнда дькьн.

Р'уте к'öбар капекәки нә hежайә.

Р'утә шанә, р'ожа шлие дәст у п'ие wана зhанә.

Р'уто, йан ви али аве,
Йан wи али аве.

Р'уто, йан ви бәри,
Йан wи бәри аве.

Р'уто, нә ль ви алие аве,
Нә ль wи алие аве.

Р'уто, чь (ль) ви али аве чь (ль) wи али аве.

Р'Һ'ал мерьв тинә бәр ч'ә'ва.

Р'hал нә йа Һ'әму кәсийә (нәфсайә),
Нан йа Һ'әму кәсийә (нәфсайә).

Р'hал хәмла бәндайә.

Р'hан hьштйә,
Онще дьхwә.

Р'ьаә'те дәст да hәв, п'адша жи пе нькарә.

Р'ькә öса бьдә бәр мьн,
Wәки аqьле мьн бьгьhижеда.

Р'ьк'евә, кьнвә, дрежвә
Дәсте мире мьнданә.

Р'ьк'ьне авайи нона к'ок'а дарейә.

Р'ьм дь кәwара (чьwала) дә нае вәшартьн.

Р'ьм ль пә'ние к'әтийә, хун дьлда чуйә.

Р'ьм нагьhижә поз.

Р'ьм р'ьмбаз давежә.

Р'ьм р'ьмә, т'ер' чийә?

Р'ьм hатийә чекьрьне сәва мерание.

Р'ьнд мqати мале хwәвә,
Щинаре хwә дьз дәрнәхә.

Р'ьнд öса хwә дьҺ'әжиньн,
Ә'рд бьн льнге wанда дьҺ'әжә.

Р'ьнд у храв авәкеда дьчьн.

Р'ьнда дьгәр'и р'оже бьвинә,
Паше бәгәм бькә.

Р'ьнда нанр'а нахöн.

Р’ьндə мəри хöламе занабə,
Нə кö аѓе нəзанабə.

Р’ьндə мəрьв корбə,
Нə кö коразбə.

Р’ьндə мəрьв ч’ə’в корбə, нə кö дьл.

Р’ьндə—р’ьндə,
Гəрока нава гöндə.

Р’ьндəк—гöндəк.

Р’ьндəкə—гöндəкə.

Р’ьндькə—h’ьш hьндькə.

Р’ьст, кьрə, бьст.

Р’ьстə кьнə, дрежə, го, дəсте тəйə.

Р’ьстька пəмбу hеди те кьрьне.

Р’ьсqе ба бинə,
Езе жи бьвə.

Р’ьсqе брчйа п’нщар’ə.

Р’ьсqе гöр-гöр дьхwə.

Р’ьсqе гöра ль сəр п’ийанə.

Р’ьсqе гöре кор к’öлəкер’а те.

Р’ьсqе мале зəвиеданə.

Р’ьсqе мевана зедəйə.

Р’ьсqе мəhа нисане зедəйə.

Р’ьсqе са ль малайə,
Р’ьсqе т’ьрка ль к’öрдайə.

Р’ьсqе сəйа ль динайə,
Е т’ьрка ль к’öрдайə.

Р’ьсqе тə сəр пьшта хəзалевə,
Дəwе тə сəр пьшта к’еwришкевə,
Бьр’əви, нəр’əви дəсте тə нəгиже.

Р’ьсqе хwə дьбьр’ə,
Глие хwə набьр’ə.

Р’ьсqе хwə хwəде нахwəзə,
Аха, бəга дьхwəзə.

Р’ьсqе hатə бəр дəве мəрийа,
Гəрə мəри вəнəгəр’инə.

Р’ьсqе щѓаре зедəйə.

Р’ьh дьбьн бост,
Джмьн дьбьн дост.

Р’ьh’ане бавежьнə бəр к’əра,
Ньзанə тə’ма wе чийə.

С

Сə бь са дьдьнə хəньqандьне.

Сə ньге бəжьнбльнд хwəр, сəри hаж пе т’öнəбу.

Сə р’уттьрə,
Гöра брчитьрə.

Сə сə дьк’əвьн.

Сə hини həстöйа мəкьн.

Сабун qöрбана к’ьнща дьвə,
Лə ширəт сəре мəрийада öнда навə.

Савар навə брьнщ.

Савар нəхwəрийə, дьве:
— Нə башə.

Саваре ситьла мəйə, чи тəр’анə?

Савер—дьхöм, сор дьвьм,
Мрт’охе дьхöм, боѓ дьвьм,
Нане щəh дьхöм, кал дьвьм.

Савер’а се валабə, сəрда начə.

Савер’а седабə жи, п’аще hлдьдə.

Саґ готә кор, го:
— Коро, тӧ днйаеда чь дьхwәзи?
Го: — Дӧ чʼәʼве ṕон, парики дон.

Саґ дьчә сәр саґие,
Qәлп дьчә сәр qәлпие.

Саґа дне,
Әʼмьре дне.

Саґа зәwал тʼӧнә,
Qәлпа мькʼам тʼӧнә.

Саґи-саґие бьхwә,
Qәлп-qәлпие бьхwә.

Саґиа хwәда тʼер нәхwәр,
Wәхта мьр кʼӧмәйт сәр чекьрьн.

Саґие кь ләзәт нәдит, мьр, сәр
бьгрии бәрга капекәки нагьрә.

Саґйа хwәда тьшт нәди, мьр,
кʼотәле wи гәṕйан.

Саґо, бәллао,
Мьрийо, qәдао.

Саґо, (сахо) ṕеда,
Qәлпо, зәреда (зәнгеда).

Сазбәнда баш
Сазе wиṕа кʼьвшә.

Сазбәнди маза исенә.

Сайа сәре гӧра тәйр жи тʼер дьхӧн.

Сайл дост у джмьна нас дькә.

Сайл намуса хwәйи хwәйдькә.

Сайле бәр дери хӧламе бе hәq.

Сайле мьнә бәр дәре хәлqе дьәʼwтә.

Сал бь сал бәндә кем дькә.

Сал бь сал сәр почʼьке шин дьвә.

Саʼл бь сал хwәзи бь пар.

Сал бьн чәтьнийада наминә.

Сал данздә мәhе хwәде щотә горе
wи hәйә.

Сал донздәh мәh кьтә горә чедькә.

Сал дьчә—хәм жи пеṕа.

Сал дьчьн, зәман начьн.

Сал занә, сал hәйә гәләки hлтиньн,
Сал hәйә hндьки hлтиньн.

Сал, зәман дьчә, чʼйа дьминә.

Сал мина баwишка тен у дьчьн.

Сал накʼәвә бәр сура.

Сал-сал хwәзьл сала пар.

Сал-сала,
Мала-мала.

Сал сәр wиṕа wәкә ṕожәке
дәрбаз бу.

Сал те, мәрьв hавьжие хwә сала
дьн тинә.

Сал те хер-бәрәкʼәт пеṕа те.

Сал те хер жи пеṕа.

Сал те хер у бер жи пеṕа.

Сал те, хwәзийа хwә сала
дәрбазбуйи тиньн.

Сал те qәда пеṕа.

Сал hат бәрәкʼәт жи пеṕа.

Сал hат пашда вәнагәṕә, шӧхӧле
хwә мәhел.

Сал hатә дне, мьшк кʼәтә кʼӧне,
Әз вәнәбум сәр таw у бәне хам
ногьне.

Сал hәйә аданә,
Сал hәйә бе аданә.

Сал һәйә данздә мәһ, нәһ мәһә р'азаинә,
Сьсе шйарьн (адар, нисан, гӧлан).

Сал һәйә данздә мәһе хwәдейә,
Һәр мәһәке бинәк же те.

Сал чьнә, wәк меров к'ӧме хwә щарәке вьзкә.

Сал щәм мьн мина р'окейә.

Сал wәлдьгәр'ә, те сале.

Сала дӧ баһар,
Пира бь гӧһар.

Сала мьжә,
Кодә т'ьжә.

Сала ну шайи дьк'әвә днйае.

Сала сар у сәрма,
Канийа бьнйа (бьнанйа) ав бәр ма.

Сала сәкьни, мәһа насәкьни?

Сала сәкьнийә,
Бра мәһа жи бьсәкьнә.

Сала т'әзә,
Ә'мьре т'әзә.

Сала хwәш баһарда (серида) хwәшә.

Сала хwәш р'енщбәр п'ае хwә дьдьн.

Сала хwәш хwәшә,
Сала р'әш—р'әшә.

Сала шли к'әрәма хwәдейә.

Сала шли сәр кәвьра жи һешнайи һешин дьвә.

Сала шли һәвә, нан сәре кәвьра шин дьвә.

Сала qӧльхи нә пәз т'ер дьхwә, нә исан.

Сале бейи сӧлт'анби,
Мәһе бейи меван би,
Һәрр'а бейи бетам би.

Сале дӧ щара жәжи дьбә,
Дь wак р'ожада жи зьке к'әсива дешә.

Сале салтийа хwә бькә, тӧ йа хwә беж.

Сале сәкьнийә, мәһе насәкьнә?

Сале щарәк (е) сәламә,
Мәһе щарәк (е) сәламә,
Һәрр'о-һәрр'о—бе тә'мә.

Сале щарәк һола эздийа һәйә.

Саләк—саләwәхт, әм чаwа бькьн?

Саләк т'әрзи,
Һ'әфт сал дәрзи.

Саләк т'әрзийа,
Саләк дәрзийа.

Саләке дне би,
Сәд сали дне би,
Нава зив—зер'да хне би,
Ахьр р'ожәке тӧе меване мьрьне би.

Саләке дӧ һавин навьн.

Саләке т'әмамки,
Сәд сали т'әмамки,
Миртийа Шәрq у Шамеки,
Ахьр(ог'ьр те к'аса мьрьне тә'мки.

Саләке шовкьр,
Саләке товкьр.

Сама жьне we чь бә?

Санщуйа р'увийа—
Дәнге жьна.

Сарә, гащьл йарә.

Сарә, щьльк ст'арә,
Гәрмә, щьльк шәрмә.

Сар'а чарьха надрун.

Сафибуна сбе бангдана дик
наньһер'ә.

Сах дьчә сәр сахие,
Qәлп жи дьчә сәр qәлпие.

Сахар'а—жиин,
Мьрйар'а жи—к'әфән.

Сахиеда дне шенвә, әз жи навда.

Сахиеда qәдре де-бава заньбьн,
мьрьнер'а—на.

Сахльх, сӧлт'анльх,
һәр'ә дәрпе хwә бьфрошә,
Бьк'ьр' жь хwәр'а нан у к'әләщош.

Сахо, р'еда,
Qәлпо, к'орта.

Саq-саqә,
Горә лаqә.

Саq саqә,
Толаq лаqә.

Саq толаqә лаqи һәвьн.

Саqә—горә лаqә,
(минани һәвьн).

Саw дһа зорә,
Нә кӧ мьрьн.

Саw к'едәре,
Шәрм жи wедәре.

Саw сәр фланкәсе к'әт.

Саwа гӧр дьле пезданә.

Саwа мьрьне wи гьртийә.

Саwа п'шика мьшк занә.

Саwа сәе гӧрех зьке гӧр дәрнае.

Сба пә'ри-пә'ри,
Нивро К'әта дькари,
Эваре—тӧ дьзани.

Сба сә у гӧр жь һәвдӧ к'вьш
дьбьн.

Сба (сва) хwәш сбәда (свәда) хwәшә.

Сбат, бәрф бе бь кӧлаг,
Нагьрә т'ӧ wәлат.

Сбат дәре, адар хер wәре.

Сбат һат бӧһӧри,
Гиска гӧр'и сәр сәргӧ р'әqьси,
Го: „Мьн се тьр' кьр, сәр р'уе баве
свате,
Тьштәк мьн нәкьри".

Сбат һат—ч'ьртан жи пер'а.

Сбе зу кәс к'осә нькарә бьхапинә,
Нивро дагәр'йа, мәрьв пе дькарә.

Сбе зу мәри щинаре хwә дьбинә.

Сбе—пари-сари,
Нивро—чьqа дькари,
Эваре—дьхӧйи, нахӧйи—
Тӧ зани.

Сбе һәспе хwә бәрдьди,
һәргә чу гьһиштә һәспа к'Һел,
Бьзанбә һәспа тә башә.

Сбе ч'ә'ве бре хwә набини,
Тӧ ч'ә'ве щинаре хwә дьбини.

Сбә р'он дьбә,
Дьле мерьв ша дьвә.

Сбә те, хер (жи) пер'а.

Сбәкә ә'дәби ль фланкәсе вәбу.

Сва хwәш—ә'мре баш.

Сват—чахе длопа һлат.

Сватә—дәwи qьр'и qатә.

Све гьһиштə тə, све wи вəр'екə,
Эваре гьһиштə тə, эваре wи вəр'екə.

Све зу к'əшиш пешийа мерьв дəре—бе ог'рə.

Све зу мəрие кор р'асти мəрийа бе—хравə.

Све зу мəрие р'ухал р'асти мəрийа бе—
Шöхöле мəрийа ле те.

Све зу—р'əз,
Нивро—пəз,
Эваре—тö ö əз.

Све qəли,
Эваре qəли,
Qəwало, мə'румо, (р'əбəно),
Дə wəрə—
Хwəда нə.и.

Свер'а хер шайи те.

Свə гəлə һəнə, ле шöхöле wан хлас навə.

Свра вала—
Аqьле вала.

Свра вала мəрийа т'ер накə.

Свра валар'а чь дöа'?

Сврə бəрəк'əт,
Əла сəр к'əт.

Свтə we назкə,
Паше we һ'ьзкə.

Свьк баркə,
Зу вəгəр'ə.

Свькайи пер'а һəйə.

Се ахмах һатьнə дне:
Е кь мийа хwə дьдə бзьне,
Е кь дьдə һəвраза, дьк'ьшинə qəльне,
Е кь к'оча хwə бар дькə дьдə пəй к'оча мала баве жьне.

Се брае макəке пьшта һəв бəрнадьн.

Се гьди һəнə ль дьне:
Е кö мала хwə дьбə щəм мала баве жьне,
Кара хwə дьдə бь бзьне,
Гöла хwə дьдə бь сосьне.

Се дəрəw бь р'астəкенə, се р'амусан бь днекенə.

Се кəвьр тəлаqа жьненə.

Се кəвьра бьди һəв сел пе дьсəкьнə.

Се кöч'ьк бь һəв дьсəньн.

Се мале фəqир меванəки т'ер накьн.

Се минə,
Се бзьньн,
һ'əwшеда насəкьньн.

Се р'ожада мəри занə к'и qəнщə, к'и хравə.

Се сев бь дəстəки наенə гьртьне.

Се сута сутəкə мьн.

Се тьшт хwəшьн сари:
Тьршьк, мəһир, кари.

Се тьшт һəнə:
Wəки мəрьв дьмьрə, зу һлдə,
Qиза wəхта we һат, гəрə мəрьв зукə, бьдə мер,
Кöр'е wəхта wи һат, гəрə зу бьзəwщинə.

Се һəмаq һатьнə дьне:
Е мала хwə баркə бьвə щəм мала жьне,
Е һəвраза бьк'ьшинə qəльне,
Е шəве т'əне бьдə сəре р'е.

Се һәмаq һатьнә дне:
Йәк әwә мала хwә баркә, һәр'ә щәм мала баве жьне,
Йәк әwә, мийа хwә бьдә бзьне,
Йәк жи әwә, һәвраза бьк'ьшинә qәльне,
һәрсек жи бьqәльн дне.

Се щара бьпивә, паше щарәке бьбьр'ә.

Сев гьһиштьбә wе бьк'әвә.

Сев дарева сор—бәдәwә,
Ле навда дьвә кӧрм һәвә.

Сев дарейә,
Кәс ньзанә р'ьсqе к'ейә.

Сев се, зәрдәлә йәк бь мьстә (ч'әнг),
һрми, три һнди дьше (дьче), бьхwә.

Сев мьр'а, һӧрме мьр'а, дьле мьн бивоке дьхwәзә.

Сев сәре даре наминә.

Сев тәр'а—һӧрме тәр'а, бивок жи дьле мьн дьхwәзә.

Сева даре-дури даре нак'әвә.

Сева даре, лаwькьно, лехьн биньн харе.

Сева дәсте хwә әм чьр'а бьдьнә хәлqе.

Сева дәсте хwә әм чьр'а бьдьнә хәлqе, йа хәлqе биньн мала хwә.

Сева к'әти ә'рде наминә.

Сева сор кәвьра давене.

Сева сор мштәрие wе зә'фьн.

Сева сор һәр кәс тмайе дькә.

Севбә, нәкә бәруйа хwә,
П'равә, сәрр'а дәрбаз нәвә.

Севә сорә, ле лайqи дәве К'әму кәси нинә.

Севәкә дарейә,
һәркәс дәсте хwә давейә.

Севәкә дарейә,
Ч'ә'ве К'әзари лейә.

Севәкә ль дарейә,
К'әзара ч'ә'ви лейә.

Севәкә сорбә,
һәркәс кәвьре хwә давежә.

Села мәда һатийә пә'тандьне.

Села мьн кәвьрә,
Жь мьнәта хәлке четьрә.

Селе нәһәqа нан напежә.

Селаф һәрр'о нае.

Сера дьле хwә нәдә т'ӧ к'әси.

Сера фланкәсе бәтал бу.

Сери бьгьрә, wәки дәсте тәда бьминә.

Сери нәхә—зәдәйә,
Пьште нәхә—qәдайә,
Жере—к'ефа тәйә.

Сери хьстьн, го: „Пьшта мьн".

Сери хьстьн,
Го: „Wәй ль мьн пьшт".

Сери К'әта льнга к'әтә нава хәбате.

Сесьдшест шәш мәри,
Сесьдшестшәш wәли,
Сесьдшестушәш wәк'ьси,
Сесьдшестушәш әмби,
Сесьдшестушәш һнди,

Һнде һндити,
Əw жи мьрьнə,
Əмə к'йа жь к'енə.

Сə альстьне брина xwə xwəш дькə.

Сə—амьн бой xwəйе xwə.

Сə берие валанакə.

Сə берийа xwə надə са.

Сə бəр дəре xwəйе xwə дьр'ə.

Сə бəр мала xwəйе xwə хӧртə.

Сə бəр сийа ə'рəбе дьк'əвə, дьве:
— Сйа дела мьнə.

Сə бəр сйа лодеда к'əтийə, дьве:
— Сийа мьнə, чьqайи мəзьньм.

Сə бь бринəке гəвəр навə.

Сə бь льнгəки на сəкьтит.

Сə бьн сиеда дьк'əвə.

Сə бьр'əйид, караван бьборит.

Сəви—нə мəзьне малеви.

Сə готийə:
— Xwəзьл чьл qиз у хорт мала
xwəйе мьн дəрк'əтана,
Һəр йəке парик бьда мьн,
Мьне т'ер бьxwəра.

Сə гоште са дьxwə, дəсте мəрийа
дьвə дəрмане qольнщи.

Сə гоште се наxwə, дəсте мьн
дəрмане qольнщие.

Сə да пəй се, нан п'шикер'а ма.

Сə дəсте се нагəзə.

Сə дьə'wтə (дьə'wтьнə) са.

Сə дьə'wтə, wəки нане xwə бьxwə.

Сə дьə'wтə, wəки нен бьдьне.

Сə дьчə, дьзийа qəсев дькə,
Qəсав дьве:
— Тə р'ьсqе xwə бьр'и.

Сə ə'wтə-ə'wта насьκьтьн.

Сə жи бе xwəйи навə.

Сə жи дьк'əвьнə кӧлина, чь Һ'əwщəйə.

Сə жи жер'а ə'сьл лазьмə.

Сə жи кӧрт'ема наxwə.

Сə жь са qəрəwьле са.

Сə кӧ сə бə, беxwəйи нəбə.

Сə кӧ һар дьвə, кӧлина xwəйи
дьк'əвə.

Сə кӧрмибуне насəкьтə.

Сə к'едəре, мал к'едəре?

Сə леда һəстийəк р'əванд,
Итбара хо бəрзəкьр (бир кьр).

Сə льнге са нагəзə.

Сə наə'wтə xwəйе xwə.

Сə пе альстьне т'ер навə.

Сə пе т'ӧ кəси начə, нан бьдейи,
нəдейи,
Т'əрка мале надə.

Сə п'ел дела се накə.

Сə п'ел дела xwə накə.

Сə п'ел дəсте се накə.

Сə п'урта xwə дьгӧһезə, хəйсəте
xwə нагӧһезə.

Сə са дьхəньqинə, шӧхӧле р'еwийа
р'аст дьвə.

Сә са дьхәньqинә, шӧхӧле р'увийа р'аст дьвә.

Сә сәр савер'е һәв дьхәньqиньн.

Сә толана хwәда дьә'wтә.

Сә хатьр нинә, ле хwәдйа хатьр һәйә.

Сә у гӧра һәвр'а накьнә бра.

Сә хәwна хwәда һәстуа дьвинә.

Сә хwә чийә, п'осте се чьбә?

Сә хwәйе хwә нагьрә.

Сә һәвалтие са дькә.

Сә һәвә, п'шик ә'йара наqәлешә,
П'шик һәвә, мьшк ә'йара наqәлешә.

Сә һәйә ч'әка мәрйанә.

Сә һәмин сәнә, мәри һәнә әw жи сәнә.

Сә һәсти ьл к'иш дәре бькьринит, ль ве дәре дьр'әйд.

Сә һини һәстӧйа нәкә,
Гава тә һин кьр,
Иди бир нәкә.

Сә Һар бу—гәрә бе кӧштьне.

Сә Һәйа гӧр нәвинә, толане дәрнае.

Сә Һәта бьсәкьтә жи, дьә'wтә.

Сә Һәта дәнге са нәбьһе, наә'wтә.

Сә чу, куч'ьке бе.

Сә чь бьхот, әw дьр'ит.

Сә чь дьхwә, wи жи дьчә дәр.

Сә чьйә, даwәта сә чьйә?

Сә чьqас итбарвә, дәсте хwә бедар мәһелә.

Сә чьqас һәстуйа дьхӧн,
һәстуе чипе нькарьн бьхӧн.

Сә ч'ә'в хwәйе хwә дьк'әвә—дьр' дьвә.

Сә ч'ә'в хwәйе хwә дьк'әвә, ша дьбә.

Сә шемика мале дьнһер'ә.

Сәйә, нә к'әрә.

Сәбр бара дьланә.

Сәбр бькә,
Сәбр ахшам бькә,
Тӧе мраза һасьл бьви,
Тӧ сәбьр нәки—
Те р'әзили дне а'ләме би.

Сәбр—ә'мьрә.

Сәбр кь һат, надьнә сәр сәбре.

Сәбьр мала хwәде авайә.

Сәбьр—нәхерә.

Сәбьр ог'ра меранә.

Сәбр ск'ана меранә,
Мә'рифәт шане щндийанә.

Сәбр ск'ана чейә,
К'и бькә гӧр'а сәбрейә,
We бьвә мире Мсрейә.

Сәбр ск'ана чейә,
К'и нәдә сәр сәбрейә,
We бьвә мире Мсрейә.

Сәбр ск'ана чейә, хер у сламәтийа р'ейә.

Сәбр ск'ана чейә—
Хоф сламәтийа р'ейә.

Сәбр ск'ана чейә,
һәрча бьдә сәр сәбрейә,
Навә мире Мсрейә.

Сәбр—ск'анә.

Сəбр тьштəки чейə.

Сəбр фə'ла мерайə.

Сəбр хəфуре р'йанə,
һəвале р'еwйанə.

Сəбр һат, нəдə сəр сəбре.

Сəбра мере мəзьн һəйə.

Сəбра т'ə'щил херə.

Сəбра шəв бəр ч'ре херə.

Сəбра эваре—т'ə'щилə.

Сəбра эваре—ч'ра шə'дəйə.

Сəбре бькə,
Сəбре ашан бькə.

Сəбрева мала хöде жи һатийə
авакьрьне.

Сəбркьрьн мразе днейə.

Сəв хатьре щинер кəвьр навежьн
куч'ьке.

Сəва бог'аза хwə—дьчə бəр суде.

Сəва глики нəт'е,
Һ'əфт баве хwə дькə щə'ньме.

Сəва гöндийа, фекийе баһаре дəwə.

Сəва дəрде хwə нагьри,
Сəва дəрде хəлqе дьгри.

Сəва днйае бу р'онайи,
Сəва фланкəсе бу корайи.

Сəва дьза днйа йəкə.

Сəва дьза кəла у мəйдан йəкə.

Сəва əвсəна һəрр'о жи дə'wатə.

Сəва капекəки мəри карə дьле qула
хwə бьһелə,
Ле һ'əзари нькарə дьле wан
бьк'ьр'ə.

Сəва кеч'а эгьр бəри лода надьн.

Сəва кеч'е бəр'ийа нашəwтиньн.

Сəва кеч'əки орг'анəке дьшəwьтиньн.

Сəва кора р'əнг гь жи йəкьн.

Сəва к'ара капекəки,
Зйана милиона надьнə һəвала.

Сəва к'ара хwə гəлəки лəзə.

Сəва мевана мəри хwə давежə нава
эгьр.

Сəва мəрьве дин, һəрр'о жи сала
т'əзəйə.

Сəва мразе wи бе сери, хwə
давежə нава эгьр.

Сəва мришка гарьс дьр'əшиньн.

Сəва мьн дьки, ле тö һин дьви.

Сəва мьрие пар дьгьри, ле сəва мрие
исалə?

Сəва севəкə ширьн мəрьв һ'əзар
севе тə'л дадqöртинə.

Сəва т'əмбəла һ'əрр'ожи р'əһ'əтийə.

Сəва фə'мдара йəк жи йəкə, һ'əзар
жи йəкə.

Сəва фланкəсе дьвежи,
Аше wи wəкə бəхте wи дьһерə.

Сəва хwəрьне йəкə,
Сəва шöхöл дьр'əвə.

Сəва хатьре мевана, дəрһəqа
нəфəре мала хwəда хəвəр надьн.

Сəва хатре щəгəре, мəрьв хwə даве
мала джмьна.

Сəва хравие һазьрə,
Сəва qəнщие öндайə.

Сәва шабуна гӧле—диwаре баѓа пач́ дькә.

Сәва шабуна qизе—дәсте хәзур пач́ дькә.

Сәва шәики хwә чьл гре дәзмале дьхә.

Сәва qәлән qизьк дан йәки кал.

Сәва qәдре меван п'ьшти п'шике жи накьн.

Сәва qор'а—хwә давежә бә'ре.

Сәд вә салан дне бьм,
Зер'вә зиван хне бьм,
Ахьр әз де фәне бьм.

Сәд ми хwә дьдьнә бьн сйа дарәке.

Сәд пәз ль бәр сьhа дарәке мәѓәл тен.

Сәд р'асте к'әсиба, wәкә дәрәwәкә дәwләтийа набә.

Сәд сали бәри ә'мьре хwә хәвәр дьдә.

Сәд сали дне би,
Зер' у зивда хнеби,
Аѓьр, оѓьр,
Шәвәке те меване qәбре би.

Сәд сәри щәwаhьрәк теда дәрдьк'әвә.

Сәд тә'жие wи hәбьн, нькарьн р'увики wи бьгьрьн.

Сәд хәбәр бь хәбәрәке дьсәнә (дьсәкьньн).

Сәд хәбәри хәбәрәк.

Сәд хәбәри хәбәрәк,
Сәд сәри сәрик.

Сәд hәвалир'а дьчи щики, джмьне хwә бир нәкә.

Сәд—ћалә,
Дӧсьд—малә,
Сесьд—далә (тә'лә).

Сәд ћалә,
Сәд малә,
Сесьд qалә.

Сәд ћәйфа дәв дране шәкьри,
Әw жи к'әтьне ах у бәре кәвьри.

Сәд чу, пенщи hат,
Чит, кона технә хәват.

Сәд ч́вики кәвьрәк.

Сәд щер' ав пьшта гӧhе wи шьл накьн.

Сәд qәнщие wи hәйә, сәд йәк храбийа wи.

Сәдае тә хwәш бә.

Сәде пез hат,
Сәрбьдәwе чедькьн.

Сәдә пәзә,
Дьхwи әwә,
Нахwи әwә.

Сәди дьдә,
Йәке дьк'ьр'ә.

Сәдре совета гӧнди,
Хwәйе qәдре бльнди.

Сәе баш дәwләта мәрийа hежатьрә.

Сәе баш кәри пәз hежайә.

Сәе баш мала хwәйе хwә бәр'надә.

Сәе баш р'ьсqе гӧра дьбьр'ә.

Сәе баш hәвале хwәйе хwәйә.

Сәе баш wәкә ћәфт qәрәwьланә.

Сәе бе т'имар р'ур'әшйа малайә.

Сәе бе т'имар—qара малейә.

Сәе бехwәйи hәркәс кәвьр давежеда.

Сәе бәләк щьнсе wи т'öнә.

Сәе бәр дәре мәрйа жи гәрә т'имарвә.

Сәе бәр кае,
Кәс ле накә р'ае.

Сәе гәвәзә бәләде дьзайә.

Сәе гәвәзә дьза тинә нав мала.

Сәе гәвәзә мала нишани гöра дьдә.

Сәе гöрех гöр дәнге wива нас дькьн.

Сәе гöрех дәнгва к'вьшә.

Сәе гöрех мәрийа нагьрә.

Сәе гöрех начә мәрийа.

Сәе гöрех пәй кәвьра начә.

Сәе гöрех р'ьсqе дьза дьбьр'ә.

Сәе дәр хойи, зор дьр'әид.

Сәе дьзие дьзие (дьзиева, дьзиеда) дьчә.

Сәе дькьнә ә'wтә-ә'wт, мәрийа нагьрьн.

Сәе дьр' Һәму кәс же фкара дькә.

Сәе ә'wт-ә'wто гöра тинә нав кәрийа.

Сәе жь деләке
Гöр же дьтьрсьн.

Сәе кö дадьналә кöлина хöдане хwә,
Кöр'е wи кöштьнә.

Сәе кö р'о дьр'ә, йе тьрса шәвейә.

Сәе кöләк тьшт пе нае.

Сәе мале-мале дур нак'әвә.

Сәе мале hәв дьхәньqиньн,
Берие дьдьнә гöра.

Сәе мә жь бәр даре мров нар'әвә,
Жь даре хәлке дьр'әвә.

Сәе нәе гредане, hини Һәму кәси дьвә.

Сәе нәwерәк нькарә неч'ире бькә.

Сәе пәзех кәрйар'а дәст надә.

Сәе пир берийа нишан надьнеда.

Сәе пир пе п'ьдйа жи дькарә бьгәзә.

Сәе сано, чи тә нава ч'йано?

Сәе сейә, әw жи кöр'е we делейә.

Сәе сенә, hәрдö жи сәе деләкенә.

Сәе сәр даринәкенә.

Сәе сәр савар'әкинә
(савер'әке, савер'әкенә).

Сәе толт'әжи гöрех дәрнак'әвә.

Сәе т'опал Һәта гöра нәвинә, нар'әвә.

Сәе Һар нәе кöштьне,
We гәләка хwәр'а Һаркә.

Сәе Һәмьз спи навә.

Сәе че джмьна дури мала мерьв дьвә.

Сәе щинер мала щинер хwәйдькә.

Сәе щинер начә щинер.

Сәе ьспи храбә ьж пәнбур'а.

Сәе qәнщ ьж мрове храб четьрә.

Сəе qочах берие надə гöра.

Сəйде-сəйда ма (жь) həрдö ə'йда.

Сəйал дьчə, нан пəйə.

Сəйи, бəхтə,
Бəхте хwə öнда накə.

Сəйпсано, чи тə нава ч'йано,
Сəре хwə дьди бəр балт'ано?

Сəйран бе сəфа (ик'рам) набə,
Хаин бе зəра набə,
Мə'рифəт бе к'əмал набə.

Сəк дьə'wтə р'еwики, сəе гöнд
həвр'а дьə'wтьн.

Сəки öсанə кəри дəрбаз дькə.

Сəки öсанə нае хапандьне.

Сəлам йа мəзьнайə,
Ав йа ч'укайə.

— Сəлəф, бажо, Сəлəф, бажо.
Го: — Əзö тöнə, к'и həйə.

Сəнəт хəзьна исинə.

Сəнəтк'ар брчи наминə.

Сəр афьр'е həспе—к'əре гренадьн.

Сəр бе балиш набə,
Мер—бе жьн.

Сəр бə'лги гьhиште.

Сəрбьдəwə,
Дьхойи—əwə,
Нахойи—əwə.

Сəр грарер'а грар хwəшə.

Сəр гуни р'умəни,
Бра тəр'а нəчə.

Сəр дела хwə к'əтийə.

Сəр дöр'йане сəкьнин.

Сəр дьле букевə, йан wе дəфчи
бьстинə, йане зöр'нəчи.

Сəр дьле wи, h'аша, п'утə гу həйə.

Сəр ə'рде wанə—спибун.

Сəр кəвьра qах чедьбьн.

Сəр манатəки чьл грейи ледьхə.

Сəр мьрийа грие тə нае,
Р'енщбəре храв бинə бира хwə.

Сəр мьрие мьн həwар нəки,
Əз жи сəр мьрие тə həwар накьм.

Сəр мьрие хəлqе ч'ə'ве хwə пе т'уке
шьлдькə.

Сəр наве баве хwə дьжи.

Сəр наве баве qизе дьдьнə мер.

Сəр поч'ьке шин буйə.

Сəр пьште жь мала хwə дəрк'əвə.

Сəр р'ожа мəрьва р'əшда шанəбə,
е бе пешийа тə жи.

Сəр р'ьсq да грийа,
Əw р'ьсq жи ле бьрийа.

Сəр сахвьн,
К'öм гəлəкьн.

Сəр свра вала дöа нае кьрьне.

Сəр сəкьнийə, бьн насəкьнə.

Сəр сəре гöр Аветаран хwəндьн,
Го: „Зу бькə пашийа пез чу".

Сəр сəре гöр qöран хwəндьн,
Wəки пəзе хəлqе нəхwə,
Гöр го: —‚Зу бькə, пашийа пез чу.

Сəр сəре гöрда к'ароз хwəндьн,
гöр го:
— Зу бькьн, пашийа пез qöльви.

Сәр сәре к'е сира дьк'ӧти?

Сәр сәре мьн сира дьк'ӧти?

Сәр сәре нәwалан, нәwаләкә,
Сәр сәре хәбәран-хәбәрәкә.

Сәр сәре фланкәсе буйә сайи.

Сәр Сип'ане Хәлате,
һәрр'о бәрф у баран те.

Сәр сурәте мьн дәлакие һин дьви!

Сәр та у бәне we вәнабьн.

Сәр т'ӧ дьла бәнги нәвә,
Бәнги дьви п'ошман нәвә.

Сәр фрәйе чу сәр тәнгие.

Сәр хатьре дьла мәри дьк'әвә эгьр.

Сәр херейи, һәр'и сәр хере,
Сәр шәр'ейи, һәр'и сәр хwәшие.

Сәр хәлqе куч'ьк дьә'wтә, сәр мә п'шик.

Сәр хәриба дьле к'е дьшәwьтә?

Сәр хwәлие нибә ксанәт нькарә бьжи.

Сәр һатә бьр'ин,
Нае кьр'ин.

Сәр һәрд льнга жи нькарә бьсәкьнә.

Сәр Һ'әзар нәwали нәwаләкә,
Сәр Һ'әзар хәбәри хәбәрәкә.

Сәр Һ'әзар хәбәри гликә,
Сәре Һ'әзар нәwали нәwаләкә.

Сәр Һ'әзар шахи шахәкә,
Сәр Һ'әзар нәwали нәwаләкә,
Сәр Һ'әзар гли гликә.

Сәр Һ'әму р'йа хан наен чекьрьне.

Сәр Һ'әфт нәwала нәwаләк дьбьр'ә.

Сәр Һ'әф (Һ'әфт) тә'ма хwейә.

Сәр Һ'әфт хәбәра, хәбәрәк,
Сәр Һ'әфт нәwала—нәwаләк.

Сәр ч'ә'ве wи Һ'әфт куч'ьк балесьн.
We т'ер бьхӧн.

Сәр шә'рә, бьни кӧр'ьдәрә.

Сәр щәwер'а банздә,
Паше п'ае хwә бьдә.

Сәр щие сәрдә'wати р'унанин.

Сәра—нәвиньм гәли,
Дәшта—нәвиньм зер'зәмин.

Сәра һел-һел нәкә, гази сәре qр'ел нәкә,
Йа сәре тә һатийә, сәре һәвал нәкә.

Сәра һел-һел нәкә,
Гӧһдарийа мәрие бәдҺ'ел мәкә,
Шӧхӧла wәки тә хwәш нәһат,
Сәре һәвале хwә нәкә.

Сәран у пиран—
һе зәнгле к'әран.

Сәрбар га дькӧжә,
Тә'н (жи) мера дькӧжә.

Сәрбара сәрда,
Тӧ жи ль мьнхә.

Сәргер'ә бьнгер'ә, фланк'әси чи п'елә.

Сәргәла каме ч'еләк бә, әw нә камә.

Сәргине тәр' нашәwьтә.

Сәрго надә сәр бана.

Сәрговәнди гәрә р'аст бьк'ьшә.

Сәрговәндие мәкә, дьки жи п'ак бькә.

Сәргöhe wи нона сәргöhe мьшка.

Сәрдәзи, бьндәзи,
Тәвьнкьр бәр ләрьзи.

Сәрдәw сәва сәдәпәзе те чекьрьне.

Сәрдә'wати hәйә баве мерьв те.

Сәре ашьqа пәй машоqа чуйә.

Сәре аqьл нае шкенандьне.

Сәре аqьлие—к'әмал
Занәбуне накә бәтал.

Сәре баве öндакьрийә,
Нә хwәйа шәрм дькә, нә—мер.

Сәре Балулкьм,
Флан тьшт öсанә.

Сәре беаран
Лехьн ль знаран.

Сәре бемал чьр'айә?

Сәре бенамус начә бәhәште
(щнәте, щвате).

Сәре бе р'әq у т'әq бь хwә кöндрә.

Сәре бе т'әqур'әq жь хwә кöндьрә.

Сәре бе шәq у дәq, бе даw у даз,
жь хwә кöндьрә.

Сәре бәләнгаза т'ьм щара дьшке.

Сәре бәр ширәта,
К'ьнща бәр п'ина мина hәвә.

Сәре бә'ра те бр'ине.
Сәре бә'ра занәбуне нае бьр'ине.

Сәре вала к'әтийә бьн к'öме мәзьн.

Сәре гар'ане бог'әйә.

Сәре гли теда начә,
Әрдеда дьчә.

Сәре глийа мә'нинә.

Сәре глийа те бьр'ине.

Сәре гöнәк'ара Һәта кәвьре сәлиме
нәк'әвә,
Һьше wи нае сери.

Сәре гöр'и дь бьн к'öмда четьрә.

Сәре гран—дәрде мәзьнә.

Сәре дар жи буйә г.,
Бьне дар жи буйә г..

Сәре даре гранбә,
Даре хwә—хwә хар бә.

Сәре демар'ие hәсьнә.

Сәре дәве дәрпәке нәе жекьрьне,
Щара дöда ньк'ари.

Сәре дина зу спи навә.

Сәре дне аqьлә.

Сәре дне, бьне дне,
Дö лоде тьк т'әне.

Сәре дне hәйә,
Бьне дне т'öнә.

Сәре донг'з данин сәр халиче,
Глол бу к'әтә нава qлере.

Сәре донг'з сәр халиче насәкьнә.

Сәре дö бәрана бәрошәкеда набә.

Сәре дö бәрана дизәкеда нак'әлә.

Сәре дö бьстана жи hәв дьк'әвә.

Сәре дö Һәве че начьн сәр бә'лгики.

Сәре жьне мерә.

Сәре исанан т'икәйә (щәwаhьр).

Сәре йәки—сәд,
Сәре сәди—Һәзар.

Сәре кание зәлал бә,
Аве Ќәта сери зәлал Ќәр'ә.

Сәре кание йәкә,
Әw дьве: — Ава мьн хwәшә,
Әw дьве: — Ава мьн хwәшә.

Сәре кание шелу бу, бьне кание
зәлал навә.

Сәре канийа п'адше бь т'ащә,
Дор-бәр ћешинә, нә ћаж qр'ащә.

Сәре ко нәэшә, нә Ќәwще
дәстмалейә.

Сәре кö ћатә бьр'ине,
Бь мале днйае нае к'ьр'ине.

Сәре к'асе жи әwә,
Бьне к'асе жи әwә.

Сәре к'е гәрм дьвә, дьвә джмьне
щева хwә.

Сәре к'ере дьле зәвәш.

Сәре к'ере зьке зәбәш (зәвәш,
зәвәшайә).

Сәре к'әтә бәр ширәта,
Бра бьк'әвә бәр щәлата.

Сәре к'әтә бәр ширәта,
Бра нәк'әвә бәр мнәта.

Сәре к'әчәл бра к'öмда хwәшбә.

Сәре к'әчәл хwәшә бьн к'öме
хwәида.

Сәре к'әчәл шә нахwәзә.

Сәре лаwе мьн сачахә,
Чь дькә, дьве „олащахә".

Сәре лоде бь гöрзе гиће гьрт.

Сәре лоде бь гöрзәки гьрт.

Сәре лоде гьрт.

Сәре мер бәр щәлате—
Жьн дьхwәзә п'аре Ќәмаме.

Сәре мера зйарәтә.

Сәре мера,
Созе мера йәкә.

Сәре мере че даим мьж у думанә.

Сәре мере че нава мьж у
думанаданә.

Сәре мерьв ћәвә, щәндәк чи
мьнр'анә.

Сәре мә зедәйә.

Сәре мәйдане мәдә ћәвале хwә.

Сәре начьнә бәр зйарәта.

Сәре мәрийа у сәре пивазе буйә
йәк.

Сәре мәрьв чьqа мәзьн дьвә,
Мәрьв ә'щеве гран дьвинә.

Сәре мәр'а р'а т'öнә,
Дö к'әлмә созе мәр'а ћәйә.

Сәре мәсәле тöйи.

Сәре мә'р дешә,
Дьчә сәр р'йа вәдьләзә.

Сәре мә'ра дешә, дьвә дәрмане
к'отийа.

Сәре мә'ра Ќьнщьр'анд,
Почьк нькарә тьштәки бькә.

Сәре мие, сәре бәран т'ö ћәвда
дьк'әлә?

Сәре мьн арә, әз аш тем,
Ле тö мьн баwәр наки.

Сәре мьн тә му (муйә).

Сәре мьн бәр сәре тәвә.

Сәре мьн бә'лги нагьрә.

Сәре мьн ви шӧхӧлир'а т'ӧнә.

—Сәре мьн дешә.
—Жь К'әвтейә.

Сәре мьн кӧ наэшә, чьр'а бәндька гьредьм зоре.

Сәре мьн мезә нәкә,
Бәхте мьн мезәкә.

Сәре мьн мәзьн бьбә,
Ԛа мьне ә'щеве гран бьбинә.

Сәре навдичийа дьшке.

Сәре мьн сәре Сип'ане—Хәлатейә,
Нә мьже дьбә хали, нә думане.

Сәре мьн сәре хер нәдийа,
Ԛьрша һатьм, чум гӧр'нийа.

Сәре мьн К'әсьнә,
П'инще тә дарьн,
Тьштә теда щи навә.

Сәре мьнаре К'әзар бар гуз бьр'ежи,
Львәк сәр наминә.

Сәре нава сәрйани,
Бәране нава кәрийани.

Сәре навбьр'а т'ьм шькәстийә.

Сәре навчигара дьшкен.

Сәре навчийа шкәстийә.

Сәре нәхwәша сәр бә'лгийа насәкьнә.

Сәре нәхwәша сәр бә'лгийанә,
Леве wан ч'ланә.

Сәре нәэшә, әзе чьр'а бәнька ле гредьм?

Сәре нәэшә,
Нәвә бәр зйарәта.

Сәре нәэшә,
Нәкә бәр ду—дәрмана.

Сәре нәэшә,
Нә К'әwще бәньканә.

Сәре нәэшә,
К'әwще хәбәра нинә.

Сәре нәэшә, ԛәтьк, бәнька чьр'а ле гредьдьн?

Сәре пәзейә,
Поч'а сейә.

Сәре пәзи нер дайә херер'а.

Сәре песәкьни.

Сәре песәкьни орт'е т'ӧнә,
Те к'ер'а хәвәрди?

Сәре р'енщбәра сәр кәвьра дьчә.

Сәре р'енщбәра сәр кәвьранә.

Сәре р'ьме навә зйарәт.

Сәре сбе,
Йа әллаһ, йа хwәде.

Сәре све тәр'а дьвьм,
Ве ԛулер'а навежьм.

Сәре свьк баре гранә.

Сәре сәд хәбәран—хәбәрәк,
Сәре сәд нәwалан—нәwаләк,
Сәр сәд шахи—шахәк.

Сәре сәе гӧрех зьке гӧрадайә.

Сәре сәрда, бәре бәрда.

Сәре сәрәка ч'йа,
Т'ӧщара бе дәw наминә.

Сәре спивә ашван чь занә?

Сәре смьла гьћишти т'ьме харә.

Сәре та у бәна һат бьр'ине.

Сәре тәйи ә'зиз,
Надьм бь барәки диз.

Сәре тә нәэшиньм,
Сәре джмьне тә бешиньм.

Сәре т'әбийа дәсте wиданә.
(йане һәр тьшти занә).

Сәре фланкәсе бьр'ийә.

Сәре фланкәсе ә'рдейә, льнге wи һәwа.

Сәре фланкәсе кәвьре р'әшә,
Дьвежьме, навежьме серида р'унани.

Сәре фланкәсе к'әтийә хахе гран.

Сәре фланкәсе ог'ра wиданә.

Сәре фланкәсе сонд дьхöн.

Сәре фланкәсе һе кәвьре Сәлиме нәк'әтийә.

Сәре хәбәра (хәбәре) вәбу.

Сәре хийар ширьнә, бьни тә'лә.

Сәре xwә бәржеркә, дьле тә р'ьћәтә.

Сәре xwә бь дәсте xwә дьхöринә.

Сәре xwә бьдә сәрме,
Льнге xwә мәдә сәрме.

Сәре xwә вәкә,
Бәхте xwә мезәкә.

Сәре xwә вәкә,
Гази бәхте xwәкә.

Сәре xwә дәрбазвә,
Созе xwә п'ошман нәвә.

Сәре xwә дьдьн,
Мале xwә надьн.

Сәре xwә жекә,
Дәре джмьне xwә вәнәкә.

Сәре xwә кельке да.

Сәре xwә мәзьнар'а харкә.

Сәре xwә пер'а дани.

Сәре xwә свьк,
Льнге xwә—гәрм.

Сәре xwә тәр'кә,
Ихбале xwә бьщер'бинә.

Сәре xwә һеньк xwәйкә,
Льнге xwә гәрм xwәйкә.

Сәре xwә qöрбана нәфса xwә дькә.

Сәре xwә wер'а кьрә йәк.

Сәре һатә бьр'ине, дәрмана нае к'ьр'ине.

Сәре һерсда аqьл набә.

Сәре һәмаqа т'ьме зьке гöрадана.

Сәре һәр тьшти сәбрә.

Сәре һәр тьшти сламәтийә.

Сәре ћәмушка сламәтийә.

Сәре ћәрфе мәзәле wи млатр'а зйарәтә.

Сәре ћәфт к'әчәла гредан, баран диса бари.

Сәре ћәфт п'әwалан п'әwаләкейә,
Сәре ћәфт готьнан готьнәкейә.

Сәре ћәфт тә'ма xwейә.

Сәре че лайqи пәснанә.

Сәре ч'вике набә qаwьрмә.

Сәре ҹвике чийә qәлийа we чьбә?

Сәре ҹйа буйә сӧр' у сәрма,
Xwә кьрийа ле набә дәрман (бе т'вдир).

Сәре ҹйае бльнд мьж, думане хали навә.

Сәре ҹйае бльнд мьжә, думанә, байә, багәрә.

Сәре ҹйе бәрфе дани,
Р'астада бу думан.
Ле һӧндӧр'да гӧра хwәр.

Сәре ҹйе пәйабуйә,
Бьне ҹйе шәрм дькә.

Сәре ҹие т'ьме думанә.

Сәре шәһмә'ра дәрмане к'отйайә.

Сәре шкәвте һәйә,
Бьне шкәвте т'ӧнә.

Сәре qжьке нае хwәрьне.

Сәре wәрьс кьн бу, нәгьһиштә фланкәсе.

Сәре wи жь кәвьра һ'ьшктьрә.

Сәре wи кәвре Сәлиме к'әтийә,
Паше п'ошман буйә.

Сәре wи к'әтийә (ог'рмед гран).

Сәре wи нә певанә.

Сәре wи сәре п'әранә.

Сәре wи тенә орт'а дӧ кәвьра,
Глие хwә т'ӧ кәсир'а навежә.

Сәре wи шьлкьрибә,
Бра бе вра, вра кӧр'кә.

Сәре wи qатьх кьрьн.

Сәред глийа хwәшьн,
Бьнед глийа тә'льн.

Сәрәке мале бьла йәкбә, бьла бь дьлбә.

Сәрәпәз сәва сәде мийайә.

Сәри бә'лгие ә'wльн (ә'wльнә).

Сәри беә'щәл (ә'щәлә) начә гор'а (гор'е).

Сәри бь хәмьл у хәзә,
Ньг стьрйа дь п'арезә.

Сәри бьки йәкә,
Дәр—һӧндӧр' йәкә.

Сәри бьни дьхә,
Бьни сәри дьхә.

Сәри гредьди бь бәна,
Пьште гредьди фәна,
Йа тә,—әре, йа мьн—на.

Сәри гредьм—бәнанә,
Пьште гредьм—фәнанә,
Йа тә—әре, йа мьн—на.

Сәри дьчә щәндәк дьминә.

Сәри әw сәрийә.
Wәки зьк сери нәхапинә.

Сәри кӧрә, мезәр те wәркьрийә.

Сәри кь бе шкенандьне ширәтк'ар зә'фьн.

Сәри кьрьнә, нә готьнә.

Сәри наве днйаеййә.

Сәри нан у дәwә.

Сәри нә дин һ'әбандьнә,
Сәри мләт һ'әбандьнә.

Сәри нинвә льнг нькарьн р'е һәр'ьн.

Сәрийо, ләqоләqо,
Змано, чәqочәqо.

Сәри р'әшә,
Дәви бәшә.

Сәри р'әшә,
Ле бәжьнә р'әwшә.

Сәри саг'бьн, к'öм зә'фьн.

Сәри сәробайә,
Дран йабие ледайә,
Ле п'алане сәр qорьке чийә?

Сәри сәре Хәмойә,
К'олоз нә к'олозе Хәмойә.

Сәри сәробайә,
Дран Һеспе ледайә,
Ле п'ор'е спи чь тәвайә?

Сәри титә, малә р'утә (ч'иртә).

Сәри хwәрьнә.

Сәри хwәшбә (хwәшбьн)
К'öм гәләкьн (зә'фьн).

Сәри хwәшә бьн к'öмда.

Сәри һатә дәрда,
Бук р'анәбу бәрда.

Сәри һатә дәрда,
Ә'щев әwә—
Q.н р'анәвә жь бәрда.

Сәри һатә дәрда,
К'öлфәт р'анәбу бәрда.

Сәри һәбьн,
Сәрп'ещ (сәрп'е, сәрпег') гәләкьн.

Сәри һини сәрмекә,
Ньг һини гәрмекә.

Сәри һьлкә пивазә,
Бьни һьлкә пивазә.

Сәри чуйә,
Поч'ьк майә.

Сәри чь кьр,
Сәрп'е чь бьке?

Сәри эшийа, щан жи ль пер'а дешә.

Сәри qизә,
Бьни дизә.

Сәри qöрбана бог'азейә.

Сәри qöрбана льнгавә.

Сәри qуч'ә,
Бьни п'учә.

Сәрик (сәрикә) әw ог'рә.

Сәрикә ог'ра тәда.

Сәрәкани к'бирьн һәр дәрәщар'а.

Сәрәкани шех-п'ирада хравә
(Һәр'ьмийә, шелубуйә).

Сәрк'әлә жи чу, шәрм нәкьр.

Сәрк'әтьна к'әре дһа п'исә,
Нә кö сәрк'әтьна һәспе.

Сәрмәзьне, п'е бьч'уке, гöла мале,
П'е мәзьн—сәр бьч'уке, кöла мале.

Сәрпә'не делдреж,
Ль мьн шельмә,
Ль тә чийә,
К'әре гежʔ

Сәрп'е бу сьсе,
Бьгьр баве бәр се.

Сәрр'әшр'а р'әнг нагьрьн.

Сәрр'а һәсанә,
Бьнр'а гузанә.

Сәрхwәшие дьдьнә зендийа,
Надьнә мьрийа.

Сәрик гöhәки жи йолә дьчә,
Ле hәрдö бона бәдәwиенә.

Сәрик дәст тә чу,
Поч'е жи бәрнәдә.

Сәрикә әw ог'рә,
(әзе hәр'ьм).

Сәрма жь һ'әр'ие п'актьрә.

Сәрма жь чә'мур'е четьрә.

Сәрма те, тәйрок пер'а.

Сәрма hавине зрара we т'öнә.

Сәрма qöлпа дәрзиер'а жи
Xwә дьгьһ'инә мәрийа.

Сәрме бьтьрсә, wәки нәxwәш нәк'әви.

Сәрме әме бьбуна даргöр.

Сәрме мсqал-мсqал һлтиньн, гәрме гәлә дьдә.

Сәрqото, бәр баране,
П'ехасо, бәр гар'ане.

Сәти дор hәйә.

Сәтийа wи wийа начә.

Сәфа—бе щәфа?

Сәфәре мә чунә сәфәре,
hатьн диса әw к'әре бәре.

Сәqа шуре Мсьре дькә.

Сәwгöр'а сбе (сöбе).

Сәwта тә р'ьнд те,
Ле ньзам чь дьстреи?

Сәwта фланкәсе йәк ә'рдә, йәк ә'зманә.

Сә'бә, нәкә щә'дә,
Гава кö xwәде нәдә, надә.

Си к'әтә к'ок'а нан, нан һ'öр' дьбә.

Си у се к'ламе һьрченә,
Ль сәр дара һьрменә.

Сийа зә'ва мәрийа бькә,
Бра әw си бьqәлә.

Сийа зә'ва,
Сийа стрийайә.

Сийа кәвьра xwәшә,
Wәки мә'р т'öнәвә.

Сийа кевьр башә мәрьв бәрда р'азе,
Wәки мә'р т'öнәвә.

Сийа лода xwәшә, (wәки) ба т'öнәвә.

Сийа мәзьна бра сәр сәре мерьв кем нәвә.

Сийа сәре мьн әw xwә бадькә.

Сийа xwә дьсьлькә (дьтьрсә).

Сильһ'а мерьв дәсте мерьвә.

Сильһ'а нинвә, хöрт нькарә хöртие бькә.

Синге qәрqаш нә п'еше һ'әму мәрйайә.

Синоре зорба фрәйә.

Синоре хöрта сильһ'е wаньн.

Синоре хöрта т'öнә.

Сипка—нантотька,
Нанәки швен, йәки гавин,
Бука мале майә хöрин.

Сипка т'әва се сйарьн,
Ле бь се бьр'а дьчьн.

Сир пиваз хушк бранә.

Сир у пиваз hәв накьн.

Сир. пиваза нае xwəрьне.

Сир пивазе тужтьрə.

Сир у сирми бре һəвьн.

Сира нəк'ōтə, бине ле дəре.

Сирəке xwə теда, пивазəке же
хлаз нəбу.

Сиське нəсьр'инə,
Лаwе Серти нəтьрсинə.

Ситьл бе ч'əмьл навə.

Ситьл дьве:
— Бьне мьн зер'ə.
Һəськ дьве:
— Əз жь к'ō тем?

Ситьл əwə нəг'ди бьк'əлə.

Ситьл пе һесьра т'ьжи навə.

Ситьл ч'əмьл пева т'ōнəвə,
Мəрьв нькарə һлдə.

Ситьл чьнгйа,
Чь шкəст, чь копйа.

Ситьл wəлгəр'ийа,
Готьн: — Шкəст йане нəшкəст?
Готьн: — Дəнг же һат.

Ситьла вала, аqьле вала мина
һəвьн.

Ситьла мə сəр тəндуре дьк'əлə,
Тō чьр'а мə'де xwə xwə дьки?

Ситьла т'ьжи, ч'ə'ве xwəйе р'оньк.

Сищ бь к'ōркбə, кəс ль xwə накə.

Сйар бу, xwəде бир кьр,
Пəйа бу, һəспа xwə биркьр.

Сйар бьрьнə,
Пəйа һьштьнə.

Сйарбун xwəшə,
Дəнгбеж пер'а.

Сйарбун һəйə гōлəкə xwəшə.

Сйар кō сйар бу,
Xwəде пəйа нəкə.

Сйар к'əре к'əт, тьшт пе те.

Сйар нəбə һəспа сəqəт,
Кō нав xəлqеда нəби р'обəт.

Сйар нəбьн һəспе аг'а,
Xwəш набьн дəwса даг'а.

Сйар пəйа дьчə,
Т'охьм дəйа начə.

Сйар пəйе нак'əнə,
Пəйа сйер дьк'əнə.

Сйар сйар дьбə жь сбеда,
Ч'əка һлдьдə, шур гредьдə ль
бəжнеда,
Дажо, ньзанə we һəр'ə меване
к'еда.

Сйар сйар дьбə һəспе нерə,
Əw дьле xwəда wəкə шерə.

Сйар Слейə,
Ə'фйат баве Т'əмейə.

Сйар чун,
Пəйа ман.

Сйара бьгрьн,
Пəйа е мəнə.

Сйаре баш һəспа һин дькə.

Сйаре боза чь лəз тен,
Сōр' у сəрма ле Һəwас тен.

Сйаре дəве дьлоqə.

Сйаре кҺела, бəргира сйар навə.

Сйаре кҺела нак'əвə пəй һəвала.

Сйаре т'әне
Хәта же те.

Сйарәки сйаркьн, бра һәр'ә зозане бьнһер'ә,
Әм баркьн, йане на.

Сйари нә бь ч'әкә,
Кәсәк wир'а һ'ӧрмәт ңакә.

Сйари һатьн,
Пәйа чун.

Сйарийа к'әре ә'йбәкә,
Пәйа бун дӧ ә'йбә.

Сйаро, тӧ хwәш сйари,
Нә сйари, нә пәйайи.

Сйаро, һәй сйаро,
Р'оqәмчько сргуно.

Ск'а дәста нак'ӧтьн.

Слав (ль) парие һазьрә.

Слав ль сфра һазьрә.

Слава дост жи һәйә, джмьн жи һәйә.

Слава ширьн мерьв хwәш те.

Славе бьдә,
Слава хwә жи һльдә.

Сламәтие жь мламәтие четьрә.

Славәт пә'рие һазьрә.

Смаq жь мала р'анавьн.

Смбьла wәки т'жибә, сәре wе дадьльqә.

Смел бәр позе мера һәйә.

Смел бәр позе тә т'ӧнә, тӧ нәмери?

Смелбошә мал мртьви.

Смел намуса мерайә.

Смел р'әwша меранә.

Смелсоре (смелсори) малмртьв (малмртьвьн).

Смел шәрте мерайә.

Смеле хwә дьфьр'ә.

Смелчәнгәло, ща тә qӧльбанд.

Смлайикә, паше нан бавежә.

Смьлдайә кер' буйә, бежьнге бавежи wе wи сәрива дәре.

Смьла гран,
Сәри кер'ә.

Смьла гьһишти сәре wе кер' дьвә.

Смьла wе буйә—диq сәкьнийә.

Смьле т'ьжи сәре wи кер'ә.

Сндрбат, чь бежи сери һат.

Сндрнәват һәрче сери һат,
Дьле хwәде жь хwә нәкьр р'ә'т.

Снә'т базьне зер'инә.

Сни бе qәла навә.

Совет башә,
Днйа хwәшә.

Совета р'әнгинә,
Зор кәвьра дьһ'әлинә.

Совәк'арие ньзани нәк'әвә аве.

Созе мала хwәда бежи,
Базареда дәрбаз навә.

Созе мале
Базаре дәрбаз навә.

Созе мера кӧ һәйә, сәре мерайә.

Созе мере мәзьн набьр'ьн.

Созе мера созә.

Созе мәрийа
Сәре мәрийа йәкә.

Сола жьна би һатә данин, we меркә.

Солар'а нәгьһишт,
Т'әна гора чу.

Сола тәнг льнге мерьв кöл дькә.

Сола тәнг льнге мәрийа дешинә.

Сола (соле) хwәр'а бежә.

Солбәнд һәвә, т'öнәвә, хәма хwәйе дәве нинә.

Солдöри п'ехасә.

Солдöри соле wи qәтйайә.

Солдöри хәлqер'а дьдру, ле хwә п'ехасә.

Соле хьст, бзмарр'а да дәр.

Солкәр п'ехасьн (ћехwәсьн),
Щумкәр бе красьн.

Сонд дö сәрийә.

Сонд мә нае, сонда мәхwә.

Сонд нә п'әранә.

Сонд у нфьр'и шуре дö дәвә,
һәрдö али жи дьбьр'ә.

Сонд һәйә шуре дöдәвә,
Р'аст жи дьбьр'ә,
Ч'әп жи дьбьр'ә.

Сонда дәрәw гöнәйә.

Соне һелуна хwә к'олга р'увида чедькә.

Соргöл сорбә, дьчьрпиньн.

Сор дькә зманә,
Спи дькә дранә,
Гьшк шә'де дәрәwанә.

Сор дькә, к'әск дькә,
Дьле хwәйи хwәш дькә.

Сор, спи we сәр бә'ре к'ьвшбә.

Сорә, гьрә
Беһöнöрә.

Сорә—зәрә
Беһöнöрә.

Сорә, нә барбьрә,
Сорә, нә морә,
Дорә, нә зорә.

Сори гьрә, бе ћöнöрә.

Софи жь пивазе дьр'әвийа, р'асти пивазе һат, qальк жи хwәр.

Софи мәрданә,
Га у гольк т'әв бәрданә (дәрданә),
Әw майә, әw хәбәрданә.

Софи Р'әмәзане,
Wәкә к'әре нав гар'ане.

Сöлт'ан базарийә.

Сöр' пе к'әтийә.

Сöр' һәйә ст'ар.

Сöр'а мьн ст'аркә.

Сöр'а мьн ст'аркә, диһар мәкә.

Сöр'а хwә дьжмьнра диһар мәкә.

Сöр'а хwә щәм ћәму кәса диһар мәкә.

Сöр'а we кьр ст'ар.

Спи жь qәрп'алан,
Хәбәр жь ч'әпалан.

Спи нәкә
(азöрö нәкә).

Спибун—щьнсə.

Спибуна сəре фланкəсе нəньһер'ə,
Ч'йа жи спи дьвьн.

Спьһ жь qəрп'ала,
Хəбəр жь мьрдала.

Сре бе, we поч'а к'əре бьдьн дəсте фланкəсе.

Сре те хəвəрдана мəрийа зер' дьбьр'ə,

Сре жи те хəвəрдана мəрийа п'ахьл дьбьр'ə.

Сре һəйə мер бəранбəри сəд мерийə.

Сре һəйə фланкəс капекəки хwə ч'ə'ве хwə надə,
Сре жи һəйə Һ'əзаре wи капекəкə.

Срийа готьна хwə бьзанбə.

Срйа мə һат, мə дəве хwə кьрə ч'ьч'ке дйа фланкəсе мет,
Срйа фланкəсе һат, əwи дəве хwə кьрə ч'ьч'ьке дйа мə—гəст.

Срйа мəри щаһьлə, сала мəзьн дьвə,
Срйа аһьлə, р'ожа мəзьн дьвə.

Срйа шəр'а шəр',
Срйа qəнщие qəнщи.

Срк'əе сəрт амана хо дьдьр'инит.

Срсуме вала дəнге бльнд ле те.

Срсуме т'əзə шушти, əw дьхwəзə р'ун же дəрхə.

Стəйр ə'змана,
Фтара сöрмана.

Стəйр—п'əир к'əтьнə ə'змана,
Фтара сöрмана.

Стəйра р'оже бе дитьне, we сале дьвə шəр'.

Стəйра фланкəсе ə'змана дьшöхöлə.

Стəйра we сəр хöмама мə четьрə.

Стəйра wи ə'змана т'öнə.

Стəйра wи щəм хəлqе гəшə.

Стəйрьк р'оже наенə дитьне.

Стəйрька wи жь ə'змана р'ьжйа.

Стö һəвьн, хамуте—we пəйдавьн.

Стöе жьн—мер һəвда харьн.

Стöкöра хwə хöранд, чу.

Стöри жь гае щотр'а нəма.

Стри навбəйна гошт у нəинук щьһ дьгьри.

Стрие дəста мəкə змана.

Стрие исьн мале мəрийайə.

Стрие ч'ə'ве нəйаранə,
Бəр позе нəйара сəкьнийə.

Стрие шьжу шьжур'а начьн.

Стрие wəлате мерьв, жь гöле wəлате хəлqе четьрə.

Стрö мере фланкəсе шкəстьнə.

Строе ч'ə'ве джмьнанə.

Строе wи зьке wир'а һəр'ə.

Стöрие дина т'öнəнə.

Струе бзьне т'öнə,
Т'ре гиска парə.

Струе дö бзьна ньқарə жəв бькə.

Струйа бь дəсти хəлqе дəрдьхə.

Струйа дэсте хэлqе дэрнэхэ.

Стуе гöле харэ.

Стуе гöр сэва we йэке qальнэ,
Wэки чь дькэ, нэ к'иси wийэ.

Стуе кöр' у qизе сэр дйа wанда
харэ.

Стун бэр мале нивэ, мале hлшэ.

Стуна (стуне) дьле мэрийа (мэрьв)
—нанэ.

Стуна э'змин херэ.

Стуна зер'инэ бэр коне фланкэсе.

Стуна коне фланкэсе hат
шкенандьне.

Стуна мале к'öлфэтэ.

Стуна шкэсти данэйнэ сэр п'ьре,
к'е сэрр'а hэр'э зрарэ.

Стуна шкэсти к'öр'а hат?

Стуна шкэсти саг' навэ,
Дране к'эти шин навэ.

Стуне ḱэта стуне,
Диса ог'ьр лазьмэ.

Стьqе мэрийа саг'бэ,
Льнге мэрийа кэвьра нак'эвэ.

Ст'ара п'эрэки теда нэманэ.

Ст'ара фланкэсе hэма эw конэ.

Ст'ара шэве ль фланкэсе ḱьсрэтэ

Ст'арэк hэйэ (hэнэ) бой наве
хwэдейэ (хwэденэ).

Ст'арие хэлqе нэкэ,
Ст'арие хwэ бькэ.

Сук—р'уви hазьр ббинэ.

Сук у р'уви?

Сурэт дьнheр'и—р'уйэ,
Ч'э'ва дьнheр'и—смелэ.

Сурэте фланкэсе he hэвдö
нэгьртьнэ.

Сурэте we гöл дьбарьн.

Сурэтэ, нэ хэйбэтэ.

Сурте нэфэре мале бьнер'э, нане
wана бьхwэ.

Сурте we тэни кьрьн, к'эре кьрьн,
Дьк'энэ, дьве: —Мьн ч'э'ве хwэ
кьлдайэ.

Сурте wи бэри дэве wи дьк'эньн.

Сурте wи падошэ.

Сур Мрщо,
Т'эwрез дьчо,
Дэh-дэh тиньт,
Нэh-нэh дьчо.

Сwэте фланкэсе мина hиве
дьч'русэ.

Сфра мэзьн бьч'ук набэ.

Сфра мэрда т'ьме вэкьрийэ.

Сфра фланкэсе hэргав р'ахьстийэ.

Сфрэ йэк, ḱэзар тэ'м сэр.

Сфрэр'эшэ.

Сфрэ hатэ вэкьрьне, хэвате
бьсэкьнэ.

Схти (шли) hат,
Мфти (сэргин) шьлбу.

Сьдqе мэрйайи саг'бэ,
Льнге мэрийа кэвьра нак'эвэ.

Сьдqэ wэкэ ḱэфт qöрбананэ.

Сьлэсачахэ,

Пар мачʼкал бу
Исал бу һодагʼә.

Сьм—сьме кʼәренә,
Фел—феле Пʼәренә.

Сьнг жь бәр мекʼӧт дьчә.

Сьнг начә, ле мекʼӧт дьбә.

Сьнг начьт, муркʼӧт дьбьт.

Сьнгәки дькʼӧтьм, тӧ һәвсарәки
пева датини.

Сьнәткʼара сьмтʼәрʼеш,
Жь мере диwане мере пеш у паш.

Сьркʼа бәркʼфәрәqа хwә дьшәwтинә.

Сьркʼа сәртʼ qаwа хwә дьтʼәqинә.

Сьсе фәрзә,
Чар тʼәрзә,
Пенщ мәрәзә,
Шәш qәрәзә.

Сьсенә,
Һәвдӧ һасенә,
Чарьн,
Һәв хwәрьн.

Сьфочи жь дарека кʼәт, гӧ:
— Qәнтʼәрәк гошт жь мьн чу.

СьҺәта нечʼира мьн һат,
Гуйе тәʼжийа мьн һат.

СьҺид—wәҺид?

Сqавел щарәке нае шкенандьне,
Йәк-йәк дьшке.

Сwаре кʼәра нагьһә дәра.

Сwаре кʼәре нә тʼӧ сwарә,
Жьна бь мер нә тʼӧ йарә.

Сьwаре рʼуте сбе дьче,
Эваре зу те.

Т

Тава све шәwтандьм,
Тава эваре әз Һәwандьм.

Тае тʼәне минани арване шкәве.

Тае тʼәне нанәкә шкәведанә.

Тае тʼәне рʼәһа кәнделә.

Тае тʼәнейә,
Әw жи рʼустәндийә.

Тае тʼәнейә,
Һане шкәвейә.

Тажана печʼийа гьшк йәкә.

Тажана һәрдӧ пенщ тʼлйа йәкә.

Тажана Һәму тʼлийа йәкә.

Тажана щәгәре йәкә.

Тажие Мьһе Коро бьрдьданә
кʼеврошка,
Дьчу qьжька.

Тала хәлqе рʼәшә,
Тала мьн рʼәш у бәшә.

Там данинеда, Һим чәтьнә.

Там сәр qуме нае чекьрьне.

Там тʼӧнә дәрийа дьгьрә.

Тамара wи бьвинә
Рʼӧһе wи же бьстинә.

Тамаре әʼнийа мерьв бьqәтьн храбә.

Танәк наве гарʼанәке хәраб дькә.

Тар-варqа мьн жи әw брайә,
Жор хwәде дьнһер'ьм, жер—wи.

Тариеда шәwq дьдә.

Таqе жорин темә, щие чае, qawe,
Таqе жерин темә—кадина кае.

Твьр нан дьдә хwәрьне.

Твьра чьqа серәк бьр'әшиньн, аqа гьр дьвә.

Твьре серәк р'ьнд сәри дьгьрьн.

Те ахин бьки, бәне пьшта тәе бьqәтә,
Һе к'ане бе сәре тә?

Те бежи бәрха межок—Һәфтмакә.

Те бежи гӧр сәрр'а банздайә.

Те бежи дәрде ч'йа данә wи.

Те бежи Зина Щзирейә.

Те бежи мьн нанәк хwәрийә,
Әwи кәрик (хwәрийә).

Те бежи мьн чекьрийә,
Хачо ч'әмьл кьрийә,
Мәймуне жи ав лекьрийә.

Те бежи мьн чекьрийә,
Qрмо жи ч'әмьлкьрийә.

Те бежи пе дол-дреша бәрәв кьрьнә.

Те бежи сбатә,
Һьм дьк'әнә, һьм дьгьри.

Те бежи сәр боч'ке шинбуйә.

Те бежи qаша к'әмбәра wи е бьшке.

Те бра бе, нае, бра жь хwәде бе.

Те дьвежи бав беньжийә, әw позр'а к'әтийә.

Те дьза мьн дурхи?

Те, дькә, дьхwә, диса дьхәйдә.

Те к'әрие мьн бьви шор'е?

Те мьн qархи бехи.

Те п'әри нане хwә бьди мьн,
Т'лие хwә ч'ә'ве мьнр'аки.

Те сәр нане мә,
Мина джмьна нане мә дьхwә.

Те флан тьшти бьки
Кәвьре кәwкани бавежи, һәр'и?

Те хәлке шарьстана,
Нае мьрие гор'ьстана.

Тежа п'шике тә ч'ьл һинкьр, дьз дәрдьк'әвә.

Теже мьшка нав мәшка qет'ьх.

Тежке (тешке) гӧра мәрьвар'а набьнә бав у бра.

Тежке мә'ра бежә'р набьн.

Теки qӧт'йа пола жи насәкьнә.

Тертер сәр сәре гӧрда аветаран хwәнд, гӧр го:—
—Мьн бәрдә, пашийа пез дәсте мьн чу.

Т'ер' т'аланәкә чаwанә?

Т'ер'а арвана чьqаси даwшини, т'оза we һәйә.

Тешке мә'ра зьке wиданә.

Тә авәк щики хwәр, гәрә бьшекьрини.

Тә агьр бәри Һәр'ие дайә.

Тә аре хwә бетийә,
Капәка хwә жи дайә бе, ида чь майә?

Тә ашәк нәһьшт арванәки пе бьһери.

Тә ашәк нәһьшт, wәки карванәк ле бьһеwрани.

Тә бәхт дьве,
Тә т'әхт дьве.

Тә бьһистийә дәнг,
Ле ньзани к'идәрейә.

Тә гава чанд,
Те р'ожа друне бьвини.

Тә гамеше р'әш һәр'иеда нәгьрт,
Тӧ пе ньк'ари.

Тә го: — Сәр ч'ә'ва.
We бе: — Сәр сәра.

Тә готийә:
— Әре.
Нәвежә:
— На.

Тә гӧлла xwә агьр кьр, чь кӧшт, чь нәкӧшт.

Тә гьрт, бәрмәдә,
Тә бәрда, ль пәй мәк'әв.

Тә гьшкар'а гот, Симор'а нәгот.

Тә да, те бьстини, шәрм мәкә.

Тә дае, те бьстини, тә нәдае, те нәстини.

Тә дайә аве ан бһостәк, ан чар т'ьли.

Тә дайә аве,
Һа ль чонге, һа ль наве.

Тә дар гьртийә xwә, тӧ дьләрьзи.

Тә дар нав синора һлдайә.

Тә дарба xwә даwәшандеда,
Кӧшт-нәкӧшт бәхте wийә.

Тә дәрде xwә дәрман кьрийә, дора мьнә.

Тә дәрәwәкә ӧса кьр, qә xwe те т'ӧнә.

Тә дә'са дәст (дәсте) п'ала гьртийә?

Тә дит—ә'зьм,
Нәдит—дьзьм.

Тә дне чаwа гьртийә, we ӧса жи һәр'ә.

— Тә дне (днйа) чаwа (чәwа) дит?
— Wәкә дьле xwә.

— Тә днйа чаwа ди?
— Wәкә дитьна ч'ә'ве xwә.

Тә дьбиньм,
Паше бира xwә тиньм.

Тә дьве—ль эшкә,
Тә дьве—ль эш баркә.

Тә дькӧжьм бь лаqьрди.

Тә дьл һәйә тӧ бьви мир,
Ле тӧ ньзани те бьви һесир.

Тә дьл һәйә тӧ бьгьһижи һәвала,
Ле тӧ ньзани аqьле тә мина дәрдана вала.

Тә дьле мьн бриндар кьр,
т'әзә дьлк'ьр'ин бәталә.

Тә дьчә хун,
Чьма мьн дьчә ав?

Тә әз бльнд кьрьм,
Паше сәр сери авитьм.

Тә әм дан бәр бә'ре р'әш.

Тә әw р'ожа нәдьдит,
Тӧ qӧрбана бәхте xwәви.

— Тә ә'сьле xwә дәрхьст.
— Ә'сле мьн е к'һеланә.

Тә зар ширьн нәкә ломи,

Тӧ һәр нәфсе бькә т'әми,
Нәе незик, щав бе qәwми.

Тә зә'мәт нәдитйә, wәки дьле тә бешә.

Тә зозанәк нәһьштийә, wәки wарәки ле чеки.

Тә йа ди, ида навини.

Тә кәвьр навитана сәе хwә, мьн жи навита.

Тә кодька хwә т'жи бьр чу, йа вала да.

Тә кӧ к'ӧлм авитә джмьн, лехә,
Дәсте хwә нәтьрсинә.

Тә кӧ мә'р гәрм кьр, wе ль тәхә.

Тә кӧ нане маләке хwәр, храви пәй нәгәр'ә.

Тә кӧр'е хwә чаwа гьрт, ӧса жи мәзьн дьвә.

Тә кь дае, хwә ле хлаз наки.

Тә кьләки че к'ьшандийә пеш ч'ә'ве мьн?

Тә кь льнге хwә авитә шемикәке, дӧшьрмиш бьвә, те чаwа дәрк'әви.

Тә кь сев сәр даре дитьн,
Һежа кәвьре хwә бавеже.

Тә кьр, мьн ч'ә'в да тә.

Тә кьрйә к'оч тӧ дажой, те к'ӧда һәр'и?

Тә к'ефкьр, әз к'әтьмә бәлае.

Тә к'әнге дә'wата мьнда лист, wәки мьн дә'wата тәда нәлист?

Тә к'әре к'әти дийә, сол—бзмара же бьк'ьшини.

Тә к'әсиви нәдитийә,
Ле тә щинаре хwәда qә нә дитйә?

Тә льнге хwә Һ'ьнә кьрийә.

Тә льнге хwә Һ'ьнә кьрийә?

Тә мала хwә хравкьр,
Йа мьн жи сәрда дани.

Тә мале мьн хwәрийә, мьнр'а сонд дьхwи?

Тә муе сәре хwә спи кьрийә,
Әw гли тә нәдьк'әт.

Тә мьнр'а хwәст,
Хwәде жи мә һәрдар'а хwәст.

Тә мьнр'а хwәст,
Хwәде жи тәр'а хwәст.

Тә навә жьне хwәйки, чи тәр'анә зәwащ?

Тә нан да к'е дәйа начә.

Тә нан да к'е, те һәр'и сәр бьсәкьни.

Тә нан хwәр, т'әхтә һьлдә,
Т'әхтәе тә һәр'ә гли.

Тә нан һуркьре,
Әwи кәвчие тә бьр дәве хwә.

Тә нане к'е мале хwәр, бир нәкә.

Тә нане к'е хwәр, шуре wи р'аст гредә.

Тә нане к'ижан тәндури хwәр,
Шекьра wе бежә.

Тә напьрсьн, щаве нәдә.

Тә нәйньке ньһер'ийә, тӧ qәрфа мьн дьки?

Тә нькарьм, хӧ ха карьм?

Тә ӧндакьрийә мале хwә,
Мьн дитийә (ч'ика) ч'ә'ве хwә.

Тə ӧсакьрийə, сел жи нан напежə.

Тə п'ис кьрийə,
Пақьшкə.

Тə р'е кьрийə р'йа кадьз.

Тə р'у дае, wе р'авə сəр сəре
Баве хwəр'а банздə.

Тə р'ьсқе хwə бьр'и.

Тə р'ьһ ль бəр тава һəйве спи
кьрийə.

Тə сəре лоде пе гӧрзə гиһа гьртийə.

Тə сəре хwə кьрийə,
Ида чьма дьгьрии?

— Тə сəһ'əтбə.
— Сəһ'əтер'а қəwат.

Тə сир нəхwəрийə,
Чьма бина сира тə те?

Тə сонд, мьн пьшт.

Тə сондə славəт,
Мьн жи мал у дəwлəт.

Тə тьштə зар'ар'а го, бинə.

Тə т'əне нагьрə, жь мə т'əва жи
дьгьрə.

Тə т'ука хwə р'окьр,
Бьвə хwəйе т'ука хwə.

Тə т'укьр ə'рде,
Щар дьн шунда һьлнədə.

Тə т'ьре днйа т'əмаша тə дькə?

Тə херə, дике токе.

Тə херə, мина дике беһ'əйам?

Тə хəбəрда, тə го:
— Дəвə.

Тə хəзал-кара wе пер'а дит, нəкӧжə.

Тə хwə кəвьр нəавитийə, мьле тə
дешə?

Тə хwəрийə, дране мьн ару буйə.

Тə хwəрийə нане əлəки,
Мьн хwəрийə нане селəки,
Əз тӧ к'əнге бен сəр фелəки.

Тə һəвалəк нəһьшт, wəки пер'а
р'еwьтие бьки.

Тə һəвалти мəрьвəкир'а кьр, бьнһер'
парие нан зедə бəрда, бьвə һəвале
wи, бəрнəдə нəвə.

Тə һəрəк'əт, мьн бəрəк'əт.

Тə һин кьр,
Бир нəкə.

Тə һинкьр, бир мəкə,

Тə һлда левə,
Əз заньм чь ль девə.

Тə һлда левə,
Мьн зани (занбу) чь (ль) девə.

Тə һ'ьзи сəре мьн кьр,
Мьн һ'ьзи ньге тə.

Тə һ'ьрч' кьрийə дə'ле (нə'ле).

Тə чь аниe (анийə) те wе жи
бьхwəйи (бьви).

Тə чь анийə, те wи бьви.

Тə чь да аг'е, жер'а һ'əсав нəкə, тə
кь һ'əсавкьр, те дəйндар дəреи.

Тə чь дани бəроше,
Те wи бьхwи.

Тə чь дине эзидр'а кьр, р'ожа иро
қӧльхи р'ожа дине Мəһ'мəдки?

Тə чь жь дəнге хwə һ'ьзкьрийə.

Тə чь кучʼке мə кöшт, чь мере мə кöшт, йəкə.

Тə чькьр, нəкьр,
Тə тʼьре, баране гь шушт бьр.

Тə чь кьрийə,
Əw жи дьминə.

Тə чь ле кьрийə,
Тöе we жи бьви мала хwə.

Тə чь öнда кьрийə,
Пəй чь кʼəти?

Тə чь хwə нəhəqие гьртийə,
həqие хəвəрдə.

Тə чь hʼöрмəта де у баве хwə гьрт,
Йа мьн жи бьгьри?

Тə чь чанд, те we жи теки əʼмбаре.

Тə чь чандийə, тöе we жи бьстини.

Тə чь qəнщи мала хwə кьрийə,
Wəки мьн жи бьки?

Тə чʼəʼве хwə нəди, кəси баwəр мəкə.

— Тə шəрбəт бə.
— Шəрбəта мьн ль тə канийа спивə.

Тə щəʼд, мьн мраз.

Тə qəнщи мьн кьрйə, бьгьhинə сери,
Чьма нивщида дьhели, хö нə шире чʼелəка сорə?

Тə qə qöлəк бəрдайə?

Тə wи змани мала хwə хравкьр,
Мала мьн жи сəр дани.

Тəвшо дəстие хwə нахьртинə.

Тəвьр—берəк фланкəсерʼа лазьмə.

Тəвьре мерьв пешие əʼрде нəкʼəвə—
мəрьв зу зарʼе хwə бьзəwьщинə.

Тəйаха хwə биньн тəнгие,
Фрəйи зу те.

Тəйахе фланкəсе, тəйахе кучʼкенə.

Тəйахе wи тəйахəки башə.

Тəйре хwə мьжва бəрнадə.

Тəйр баске хwə дьфьрʼə,
Мер qəбила хwə дьфьрʼə.

Тəйр башə бь рʼəфе хwəрʼə.

Тəйр бəр бь рʼəфе хwə дьфьрʼə.

Тəйр бь пʼəрʼе хwə дьфьрʼə.

Тəйр бь рʼəфе хwə,
Бəндə (мəри бь) кʼома хwə.

Тəйр бь рʼəфе хwə фьрʼнахə.

Тəйр дəсте тə дəркʼəт,
Дhа нькари бьгьри.

Тəйр дьфьрʼə,
Дьбе: — hьмбəр.

Тəйр дьфьрʼə, дьбе:
— Wəй ль мьн həвсöрʼ.

Тəйр дьфьрʼə, нəхша же hьлтиньн.

Тəйр дьфьрʼə рʼəфиqе хwəрʼа дьгəрʼə.

Тəйр дьфьрʼə—hʼəфсöрʼə,
həр кəсəк рʼəфиqе хwəрʼа дьгəрʼə.

Тəйр жи бре гöрьн.

Тəйр жи рʼьсqе хwə дьхwə.

Тəйр кʼьре жь баске хwə нахwəзə.

Тəйр—мора гəлə дəwлəтə.

Тəйр нечʼирван дьтьрсə.

Тəйр пʼəрʼе хwə дьфьрʼə,
Тö чь дьфьрʼи?

Тәйр хwәшә (бь) р'әфе хwәва (хwәр'а).

Тәйр һелуне бьн знерда чедькә.

Тәйр һәвсор'е хwәр'а дьфьр'ьн.

Тәйр һәйә гошт дьдьн,
Тәйр һәйә гошт дьхӧн.

Тәйр һәнә гошт дьхӧн,
Тәйр һәнә гоште wан дьхӧн.

Тәйр чьqа бльнд бьфьр'ә,
Диса те. сәр кевьр дьсәкьнә.

Тәйр чьqа бльнд бьфьр'ә,
We ә'рде бьсәкьнә.

Тәйраде днйае Һ'әму щотьн.

Тәйре Балули Бәг'дае.

Тәйре бә'зи жи бьвә һәвале qәрт'әле,
We бьвә qәрт'әл.

Тәйре бе п'әр' чьр'анә?

Тәйре бе р'әф мьрийә.

Тәйре бәрат'е дурва к'ьвшьн.

Тәйре бьмбарәк,
Тә сале бьвиньм щарәк.

Тәйре гоштхwәри нӧкӧле (дьмька) wи кер'ә.

Тәйре жь р'әфе хwә qәтйа и ӧндайә.

Тәйре к'едәреи,
Тораqа wедәре бьхwә.

Тәйре масигьри нӧкӧлкер'ә.

Тәйре мләт дәнге wи бльндә.

Тәйре мьрьне һәрдәра дьгәр'ә.

Тәйре неч'ирван нӧкӧле wи кер'ә.

Тәйре неч'ирван һәрр'о мәрийа навә меван.

Тәйре нӧкӧлкер' мә'сигьрә.

Тәйре Симьр' жи Һ'ьшк дьбә.

Тәйре сорәмьле qиза у хорта.

Тәйре титwитани,
Тӧ wәхте розгара ньзани,
Тә мала хwә хравкьр,
Йа мьн жи сәрда дани.

Тәйре чоле нава зер'-зивда хwәйки,
Навә тьштәки.

Тәйрәде готийә:
— Хwәзьл бь хачәч'уране, нә бь Һ'әзиране.

Тәйрәк р'әви хwә авитә нав дәви,
Щотк'ар щоте хwә һлани чу нав зәви.

Тәйрәк һәйә ләгләгә,
Баб чь сәйә кӧр' жи wайә.

Тәйрок ль щие к'ӧтайи дьхә.

Тәйрок те дәрбаз дьвә.

Тәйрок щие к'ӧтайи дьк'ӧтә (дьхә).

Тәйрок щие лехьсти дьхә.

Тәйрок щие хали мәрийа дьк'ӧтә.

Тәйрока дәр баһаре кәсәк ле набинә зраре.

Тәйрока ә'змана р'ьсqе wи к'әт.

Тәйрока Һ'әсьни бу, мала wи хьст.

Тәйрька бӧһӧри wәбалә.

Тәма фланкәсе к'ьшанд.

Тәме нәхwәша чь к'ьшанд,
Әwи жи бьдьне.

Тәнгави бла бетә лаван (лаwан) нәетә пиран.

Тәнгайи һәнә дувкьньн.

Тәнгаси сәва мера р'ьндә,
Wәки зә'ф дьрежнәкә.

Тәнгаси-фрәйи бре һәвьн.

Тәнгаси wә'дәлинә.

Тәнги жи һәйә,
Фрәйи жи һәйә.

Тәнги щие дьланә.

Тәндур бе к'ölфьк навә.

Тәндур бона ньганә.

Тәндур к'едәре, к'öләк к'едәре?

Тәндур льнге мәрийа харанг дькә.

Тәндур öса сар буйә—буйә пльнг.

Тәндур wәки р'ьнд сор бьвә,
Нен р'ьнд дәрдьхә.

Тәндура авзем нан напежә.

Тәндура бе к'ölфьк,
Хание бе к'öләк—
Һәрдö жи йәкьн.

Тәндура гöр' нан гöл дьдә.

Тәндура гöр' нен дьшәwьтинә.

Тәндура дьшхöлә аве мәкә, qьрша ле зедәкә.

Тәндура зә'ф гәрм нан дьчә к'ут.

Тәндура к'әсиба гәләки нашöхöлә.

Тәндура нане гәрм бәр дәрнәк'әвә,
Әw нә тö тәндурә.

Тәндура сар нан сусәмәки те.

Тәндура харангкьри, нане сор дьпежә.

Тәндуре вала нашöхöлиньн.

Тәни һәйә,
Дәрдан т'öнә.

Тәни һәйә,
Дьһок т'öнә.

Тәнийа дон мәрийа начә.

Тәнийа донә, дьшом, нашом ле начә.

Тәнийа зә'ва р'уе зә'ванә.

Тәнийа Муше р'удайә.

Тәнийа р'ур'әша щеведанә.

Тәнийа селе, тәнийа донә.

Тәнийа wи р'уе wивә.

Тәньшта хwә дьхә (дьхьн).

Тәрк лева wи к'әт.

Тәр'-зһа т'әв һәв дьшәwьтә.

Т'әр' (у) Һ'ьшк т'әв шәwьтин (дьшәwьтә).

Тәр'а ә'дәт'ә,
Мьнр'а ә'рбәтә?

Тәр'а жи наминә.

Тәр'а майә, әwләде тәр'а нәминә.

Тәwаш нан да паш.

Тәwледа мәрьв зә'ф бьминә,
Бина р'ехе we же бе.

Тә'в—бавә, ав—дйа һешнае.

Тә'в дьqьжьлинә баран дьбарә.

Тә'в жь мала хwә дәрк'әт,
Ләма хане накә,
Ле п'әнще we дайә сәре ч'йа.

Тә'в йа һәр кәсийә.

Т'ә'в кö дәрте,
Мә'ре тәвьзи сәре хwә һьлдьбьр'ә.

Tә'в кö нәде, гöл вәнавә.

Tә'в к'иалийә,
Бәр'а xwә wьра р'аст дькә.

Tә'в к'ö дьдә, фланкәс ә'ба xwә wедәре р'адьхә.

Tә'в трие тьрш ширьн дькә.

Tә'в т'öнәвә—бедәр һур навә.

Tә'ва звьстане мәрийа гәрм накә.

Т'әва р'оже wәкә р'ожейә,
Т'әва һиве wәкә һивейә.

Tә'ва сбе бука мьн,
Tә'ва эваре—qиза мьн.

Tә'ва сбе мәрийа гәрм нәкә,
Tә'ва эваре гәрм накә.

Tә'ва све мерьв гәрм нәкә,
Йа эваре бошә (гәрм накә).

Tә'ва све сәре мәри нәхә,
Tә'ва эваре бәталә.

Tә'ва све чь башәр кьр,
Дора тә'ва эварейә.

Tә'ве тә'ве, де у баве.

Tә'ве, т'ә'ве, де у баве,
Сие-сие qун тә'псие (qöтьсие).

Tә'ви кö р'абу,
Тәйроке пәй бе.

Tә'жи брчи дьвә,
Һәвришк дьк'әвә бире.

Tә'жи бь зор һәр'ә неч'ире,
Неч'ире накә.

Tә'жи жи куч'ькә,
Куч'ьк жи—куч'ькә.

Tә'жи зор начә неч'ире.

Tә'жи р'уви дьк'öдьринә бона п'ост.

Tә'жи һәwайи дьчә.

Tә'жийа зор бьби неч'ире,
We чь неч'ире бькә?

Tә'жийа мьнә, неч'ире тö нишани мьн дьки?

Tә'жийа мьнә, неч'ире хәлqер'а дькә.

Tә'жийа начә неч'ире,
Мәри нькарә зоре бәрде.

Tә'жийа фланкәсе се мәрәзийә.

Tә'жийа шә'раза дö льнга дьк'әвә дә'фьке.

Tә'жие зор к'ьш-к'ьши неч'ире бькьн,
We чь неч'ире бькә?

Tә'жие т'әмбәл неч'ире накә.

Tә'зи бьгәр'ә,
Ч'әка һәвала wәрмәгьр.

Tә'л у ширьн бре һәвьн.

Tә'ли-тәнгие мәрьв щинер дьсәкьнә.

Tә'м дәста дьдә дәве мәрьва.

Tә'м т'öнә, һәма дәва дьшәwьтинә.

Tә'м һәйә тә'м зедәтьрә.

Tә'ма дәве xwә ньзанә.

Tә'ма xwәрьне кәвани занә.

Tә'ме дәрхьстийә.

Tә'ме нәбьр'ә?

Tә'мә нендәнә.

Tә'мә п'ак бу,
Бисобуне жи да сәр.

Tә'ми, шәми (шә'ми)
Һәрсал бьхöм
Ви тә'ми.

Tə'мсарие тьшт че навə.

Tə'на ə'нишке
Шəwата дьлайə.

Tə'на мьн дьхи,
Глийа мьн дəрдьхи.

Tə'на т'лие бьшəwьтə,
Aqa жи щəгəр дьшəwьтə.

Tə'не нəкəса
Жь тире туж зортьрьн.

Tə'не һəвала һьлмəдə сəр хwə.

Tə'рлийа шəве р'е һəр'и,
Льнге тə кəвьра к'əвə,
Qəлпе хwə мезəкə.

Tə'же главийə,
Əw бəране шуштийə.

Tə'ште мьн хwəш те,
Фравин—амин, амин,
Шив—зьке мьнда дькə ч'ивə-ч'ив.

Tə'ште чьqa мьн хwəш те,
Чахе дьбежьнə мьн:
— һəр'ə мəшке,
Qӧдуме чоке мьн дьшке.

Tə'штийа зар'а т'ӧнəвə,
Кəвани һəwа пе дьк'əвə.

— Ти жь к'едəрейи?
— Əзи кəндалимə.
— Ти жь к'е дəрейи?
— Əзи бəрр'ожимə.
— Щаньм, ава бəрр'ож те дьк'əвə кəндел,
Гь йəкə.

— Ти жь к'едəрейи?
— һəла нəзəwьщимə.

— Ти жь к'едəрейи?
— Щие ль зəwьщим.

Ти к'и гӧндии?
Дьве: — Щие ле зəwьщимə.

Тина агьре звьстане хwəшə.

Тинə, найнə,
Бəрəк'əт т'ӧнə.

Тие даре хwə сəре мьнр'а бьгьри?

Тира кəндəлə,
Кӧла һəвелə.

Тира мьн (мьнə)
Жь мьнə.

Тира хwə мьшкр'а бəрнадə.

Тира wи дəсте wибу.

Тире (а) ль мьне
Диса ль мьне.

Тирмəһ—гəрм тире ледьхə.

Тирмəһ, диари дьдəтə мə.

Тма бзьр жь кевьр дəрдьхə.

Тмабуне (тмае) тьштə пешда начə.

Тмайə—кемайə.

Тмайи дьбə (бьвə) кемайи.

Тмайи жь дəwлəмəнданə,
Нə жь к'əсибаданə.

Тмайи жь р'е майи.

Тмайо, (р'е) майо.

Тмак'аро—гӧнəк'аро.

Тов к'əтə бьн хwəлие, qсмəт жь хwəдейə.

Тов нəк'əвə бьн хwəлие, шин навə.

Товки, паше шовки.

Тове мəһа нисане һ̆əмушка зедəйə.

Тове нәк'әтә бьн xwәлие,
Тә'ве бьшәwтинә.

Тове хозана,
П'еше хзана.

Тове xwә нәр'әшинә хозана.

Тове xwә нәчанди—мәр'әшин.

Томастә,
Кӧрма теда кастә-кастә,
Наве кәвание Алмастә.

Тораqа бехwе һ'әкиме дьлә.

Тораqа мә жь брьнще хәлqе четьрә.

Тораqе кәвзкә, храв нәвә.

Тосо, кӧла Коро.

Тотка мерьк (фланкәсе) к'әтийә р'ун.

Тотька шор' шәв дьхӧн, т'и дьвьн,
К'ӧр'не к'е ав xwәрьн, we мале дьзәwьщьн.

Тӧ ага, әз аг'а,
К'е голька бьвә нав баг'а.

Тӧ аш, әз—qәраш.

Тӧ бе-аг'а,
Әз тәр'а бежьм—бәле.

Тӧ беже, ида әw занә.

Тӧ бежә мьн—баво,
Әз бежьмә тә—бра.

Тӧ бежә, һәкә һат-фит,
һәкә нәһат-фитан у фит.

Тӧ бежә-щан,
Әз бежьм-qӧрбан.

Тӧ бежи—Ә'вдо хравә, сел нан напежә.

Тӧ бежи мьн-корә,
Әзе жи бежьм-т'опалә.

Тӧ бәжьн бала wи нәньһер'ә,
Тӧ аqьл-сәwдае wи бьнһер'ә.

Тӧ бәжьна мьн нәньһер'ә,
Щәгәра мьн бьпьрсә.

Тӧ бәләнгази,
Дәwса wаре дәwләтийа дайнә.

Тӧ бәране бьско бийайи,
Тӧе нав пәзе бавода буйайи.

Т'ӧбәркә, нә зькбәркә.

Тӧ бәхте we бьнһер'ә,
Тә чийә р'ьндбуна we.

Тӧ бӧһи мьн нәкә,
Әз бӧһи тә нәкьм.

Тӧ буйи баран,
Пискәкә тә мә нәгьрт.

Тӧ буйи һива бьн ә'wр.

Тӧ бьдә мьн шьвәке,
Әзе бәрдьмә эләке.

Тӧ бьxwә, бра мьн бьгьвьрә.

Тӧ бь we qуше (тәнг у qуше һәспе) начи Муше.

Тӧ бьви ав ньҝари мьн бьхәньqини,
Бьви агьр ньқари мьн бьшәwтини.

Тӧ бьви гӧр жи, тьштәки ньқари мьн бьxwи.

Тӧ бьви ч'ра жи, әз наемә бәр тә.

Тӧ бьдә, әз бьхӧм,
Бра дьле мьн бьшәwьтә.

Тӧ бьдә мьн әз бьхӧм,
Әз куч'ьке тәмә.

Тӧ бьдә мьн,
Әз жи бьдьмә тә.

Тö бьди,
Те бьстини.

Тö бьн дареда р̆уньштии,
Ћöрме нак'əвə дəве тə,
Р̆авə бьхəвьтə, бьхwə жи.

Тö вьра р̆уньшти Шаме, Һ̇əлəбе
хəбəр нəдə.

Тö гисьне ч̆аве хwə набини,
Шужьна ч̆аве һəвале хwə дьбини.

Тö глие мьн нəкə,
Əз жи глие тə нəкьм.

Тö гöлби,
Нə ч̆ьлмьси.

Тö гöра бь газие дьтьрсини?

Тö гöһе дəведа буии?

Тö гöһе геда буйи,
Тə флан тьшт нəбьһист.

Тö дереда чь буйи,
Кö мзгəфтеда чь би?

Тö дəст давежи чаwа шрит, ле мə'р
дəрте.

Тö дəwе мьн бьк'ьле,
Əз жи (һəр'ьм) дəwе мира бьк'лем.
(Əз жи е мир бьк'ьлем).

Тö` дə'wата мьн,
Əз дьзе гома тə?

Тö диwари,
Əз ханимə.

Тö дьби нанк'ьр', гəньм бьк'ьр'ə,

П̆əрчə дьстини, чöх бьк'ьр'ə.

Тö дьве əв ч̆йа т'əмам е фланкəсенə.

Тö дьве хwəйе донздə к'əрдигарьсə.

Тö дьве һнəка к'ап же дьзинə.

Тö дьве (дьбежи) əw гöрщийə,
Бəдəw сəр wанар'а т'öнə.

Тö дьвежи бра дəсте мьн р'əҺ̇əтвə,
Зьке мьн т'ервə,
Öса дəсте Һ̇əму кəси нак'əвə.

Тö дьвейи qаза Ә'ли аг'айə, нак'əлə.

Тö дьви һəвале мəрьвəки,
Бра əw мəри сəр тəр'абə.

Тö дьле мьн р'əш нəкə,
Мьн нə лазьмə нане спи.

Тö дьхwəзи ч̆вике qəли чеки?

Тö əw мəрии,
Дəрзике мəри
Тə ч̆ар навə.

Тö ə'йаре мьн бьдьр'ини,
Əзе дəфа тə бьдьр'иньм.

Тö ə'йба мьн дьди р'уйе мьн,
Һəла тö ə'йне бьдə бəр хwə?

Тö ə'йбе мьн нəвежə,
Əз жи е тə навежьм.

Тö Ә'лие шер би,
Ль сəр сəре кəвьр би,
Кəвьр жь тəр'а т'алан, жь мьнр'ə—чь?

Тö ə'мəле хwə,
Əз ə'мəле хwə.

Тö ə'мьре Озмане Наср бьки
(ə'мьре гəлəки дреж).

Тö жер'а бежи:
— Сəлам ə'лек'ьм.
We бежə:
— Ә'лек'имə сəлам.

Тö жер'а чь бежи, к'əра хwə дажо.

Тö жи зани р'о ль мьн к'ь чуйə ава?

Tö жи мина мьн бьчуйайи бәр кәрийа,
Иро бьһатайи р'еза мәрийа.

Tö жи мина Шамьл шаһ бефә'м буйи,
Чаwa тö кәвч'ие хwә гәрмә—гәрм хwәрьнеда дьки?

Tö жи фрике хwә бәр агьре мьн дьqәлини?

Tö жь к'ö зәwьщии?
— Щие жьн ле.

Tö жь т'вдире нәминә,
Бра т'вдир жь тә бьминә.

Tö жь хwәр'а чии, ма жь һәвалар'а бьви чь?

Tö жь К҆али к'әти we р'оже.

Tö зәрпе мьн дьвини,
Паше мьн бир тини.

Tö зәwьщии, жьна хwә зә'ф мәшинә мала баве.

Tö зә'ф зани, һәр'ә дәрде хwә дәрманкә.

Tö йәке бежи,
Әзе дöда бежьм.

Tö йәкир'а дьви һәвал,
Һәвале тә сәр тә сәкьни, тö т'әрка wи нәкә,
Wәки нәсәкьни, же дурк'әвә.

Tö кö дöде хwә зани,
Йәкә һәвале хwә жи заньбә.

Tö кö дьхwәзи тьштәки бежи,
Дор бәре хwә бьнһер'ә, паше бежә.

Tö кö нәгьһишти дәwләтийа,
Дәwса wаре дәwләтийа дайнә.

Tö кö чуйи щики, бьфькьр, чька те чаwа дәреи.

Tö кö щикида дьчи, бехәм нәбә, даре дәсте хwә данәйнә.

Tö красәки К҆әфт мера бьqәтини.

Tö к'е чуйи, змане тә аqа дрежә?

Tö к'ер—әз пәнер.

Tö к'ер, әз пәнир, чьqа тә те бьбьр'ә.

Tö к'ер'а хәвьтийи,
Һәр'ә нане wи бьхwә.

Tö ль Бәр'йа Мудине ль сьwара дьпьрси?

Tö ль к'едәре р'уньштии, дәстә'мәл бә.

Tö ль к'ö, дә'wат ль к'ö?

Tö ль мал у зер' нәбә тәма,
Дьнйа К҆әбубе хöдер'а жи нәма.

Tö ль чь бьгәр'и те бьгәр'и.

— Tö мала мә, әм мала к'е?

Tö мала хwә,
Әз (әw) мала хwә.

Tö мерга шин нәнер'ә,
Бьне чька чийә ле дьч'ерә?

Tö мәзьн бьви, те К҆але мәзьна р'ьнд заньви.

Tö мәрики чаwани, ава тә дьдә сәре ч'ие?

Tö мрази,
Әз щанимә.

Tö мьдаса нәньһер'ә, сери бьнһер'ә.

Tö мьн балесә,
Әз тә бьхöриньм.

Tö мьн бькә мьст,
Әз тә бькьм к'öст.

Тӧ мьн бьхӧринә,
Әз тә балесьм.

Тӧ мьн дә'ф дьди, хwә-хwә жи хwә пашда дьди?

Тӧ мьн пьч'уктьри,
Ле бь әхтйарие мьн мәзьнтьри

Тӧ мьн һ'ьз бькә,
Әз жи тә һ'ьз бькьм.

Тӧ мьнр'а бежә—кӧл,
Әз тәр'а бежьм-щан?

Тӧ мьнр'а бежә-щан,
Әз тәр'а бежьм-щан.

Тӧ мьнр'а бьхwәзә,
Әз тәр'а бьхwәзьм.

Тӧ мьнр'а,
Әз тәр'а.

Тӧ мьнр'а нәвежә—ти кори,
Әз ә'йба хwә заньм.

Тӧ мьр'а нәвежә-корә,
Wәки әз жи нәвежьм—к'әч'әлә.

Тӧ набини баһара,
Wәрә бунә дӧ баһар,
Пира льнг хьрхал, кале бь гопал.

Тӧ нане мьрийа мьнр'а бинә,
Әз жи тәр'а биньм.

Тӧ нахwи, һати сәр qрарәки, те хwә-хwә бьхwи.

Тӧ нәгьһ'ишти хwәрьне, бей тә нә лоши щанвә.

Тӧ нә к'әсиб буйи,
Хwә тә к'әсиб дитьнә?

Тӧ нәпасйа мьн нәкә,
Әз жи нәпасйа тә нәкьм.

Тӧ нә һ'әйри иманейи,
Ле һ'әйри һәбанейи.

Тӧ ньзани щьла к'әре чеки,
Ижа халиче qайл нави.

Тӧ ньқари р'ае мала хwә бьки,
Тӧ һати р'ае мала мьн дьки?

Тӧ ӧса qӧлӧз дьви, мерьв т'ьре Дәрзийа тәр'а дькьн.

Тӧ паизе чуйи, бһаре һати,
Тә дизәк ани, льнге тә п'зин к'әт,
Әw жи шкәст.

Тӧ пар вар'ек буи,
Исал буи дик.

Тӧ пәсьне хwә мәдә,
Бра эл пәсьне тә бьдә.

Тӧ п'аки-хwәр'а п'аки.

Тӧ п'әйе мьн бьдә,
Әз жи пәсьне тә бьдьм.

Тӧ п'рави, әз сәр тәр'а дәрбаз навьм.

Тӧ р'азе кӧр'әки бинә,
Әзе к'олозе хwә бьдьмә сери.

Тӧ р'асти мьрьна Мәллә Насьрдин һати?

Тӧ р'ожа тәнгасие мьн бир тини.

Тӧ р'әх мәзәләкер'а дьчи
Сәламәке бьде,
Сәләма хwәдейә,
Р'әмә ль Але Гор'ьстанбә.

Тӧ р'ьнд хwәйки, тӧе р'ьнд бьвини,
Храв хwәйки, тӧе храв бьвини.

Тӧ саг'а дьгәр'и,
Әз кӧр'е тәмә.

Тӧ сева сори
Әз бәрйа хwәкьм?

Тӧ сәр бедәра мьн бьхәвьтә,
Әз һәрʼьм сәр бедәра рʼиспие гӧнд.

Тӧ сәр бинә,
Кʼолоз зәʼф һәнә.

Тӧ сәр йа xwә,
Әз сәр йа xwә.

Тӧ сәр фел-фнйазе дәйндара вәнави.

Тӧ сәр xwәшие дьчи, һәрʼи сәр рʼәшие,
Сәр рʼәшие дьчи,
Һʼәрʼи сәр xwәшие.

Тӧ сәре мьнда буи мәри,
Haha зоре мьн дьки?

Тӧ сйар буи тʼәтʼәр бә,
Пәйа буй мәйтʼәрбә.

Тӧ тьшки чʼәʼве xwә навини, гӧhе xwә дьвини.

Тӧ тʼӧнәбуйи,
Әз һәбум,
Мә херxwәзи һәврʼа кьр,
Әм бәранбәри һәв дәркʼәтьн.

Тӧ форте xwә нәдә,
Әʼсьл хәлq форте тә бьдә.

Тӧ хӧ нә пәйае Базидейи?

Тӧ xwә зедәтьр хәвәрди, тӧе бәqәмби.

Тӧ xwә нә тьштәки, чьqа qӧрбәти (qӧʼрәйи).

Тӧ xwә-xwә агьре хwәда бьшәwьти.

Тӧ xwәрʼа—әз xwәрʼа.

Тӧ xwәрʼа рʼадьзейи, хәwне храв мьнрʼа нәвинә.

Тӧ xwәш мевани, ле нә тʼӧ хануки.

Тӧ һаж xwә һәйи, тӧ һаж мьн тʼӧнәйи.

Тӧ һаж xwә һәйи, һаж мьн жи һәйи?

Тӧ һәвале xwә сагʼие бьгьр,
Бра әw qәлпие бькә,
Тьштәки накә.

Тӧ һәла пʼорʼе xwә шәкә, паше е хәлqе

Тӧ һәр глийа зани, тӧ рʼйа бажер ньзани?

Тӧ xwәйе сәре мьни?
Иро накьмә фитин, све дькьм фитин.

Тӧ xwәйе xwә шәрм наки,
Әз кела кәвьри шәрм дькьм.

Тӧ xwәлие сәре xwә дьки,
Xwәликә гәрм сәре xwәкә.

Тӧ һивйа qизе бьһели,
We һәрʼә зӧрʼнәчи бьстинә.

Тӧ һини берийа бе сә һати?

Тӧ гәләки xwә пʼьрʼ дьки.

Тӧ чии, наве дике тә чьвә?

Тӧ чуйи щики, пәсьне wи щи бьдә.

Тӧ чь бежи, бәжьна Һʼәйран те.

Тӧ чь бежи бәр гӧhе wирʼа начә,
Әwe зӧрʼна xwәхә.

Тӧ чь бежи, әwи хайе созе xwәйә.

Тӧ чь бежи,
We зӧрʼна xwәхә.

Тӧ чь бьчьни,
Те кода xwәда бьвини.

Тӧ чь бьчини,
Те wи жи бьчьни.

Тӧ чь бьчьни,
Тӧе әwе жи һлини.

— Тö чь дьтьрси?
— Дитьна ч'ә'ве хwә.

Тö чь жер'а бежи,
Әwе чокә к'әре.

Тö чьма бәр дәре джмьне хwә сәкьнии?
— К'әрба щәгәре.

Тö чьма мьнр'а дьбежи ти һайи,
Мина пәйае бь сйари к'әнйайи?

— Тö чьма öса суи?
— К'и дәрде к'е занә, кöлә дьланә,
Хәтмани мьланә.

— Тö чьма хзани?
Го: — Базар-нәзани.

Тö чь мьнда к'әти, мьн зйана тә чь кьрийә?

Тö чь һури кодька мьн дьки,
Хwәде we жи текә кодька тә.

Тö чь һури фәрәqа хwәки, те we бьхwи.

Тö чьqа бьвини зә'мәте,
Аг'риеда те бьвини р'ә'мәте.

Тö чьqа пешийа хwә дьнһер'и,
Һаqа жи пар'а бьнһер'ә.

Тö ч'ә'в wан п'ор'е хwә спи к'әти,
Р'уе бзьне жи спинә.

Тö ч'ә'ве мьн кор нәньһер'ә,
Бәхте мьн бьнһер'ә.

Тö ч'ә'вәки мьн р'амусә,
Әзе һәрдö ч'ә'ве тә р'амусьм.

Тö ч'әми,
Әз канимә.

Тö ч'ьзи, нәч'ьзи,
Хәнщәл узи.

Тö шаш нәвә,
We хwә-хwә бе малә.

Тö шери йан р'уви?

Тö шәв р'ож дьзани,
Р'йа бажер ньзани?

Тö щьнсе тәвшойи, хwәр'а дьхwәзи.

Тö qәй дьвежи навька мьн бьр'ийә.

Тö qәй дьбежи qәлийа qьч'ие хwәрийә?

Тö qәнщие бькә, дайнә сәр кәвьра, дәйа начә.

Тö qöла шужьна хwәда бьнһер'ә,
Паше дәрзийа хәлqе хәвәрдә.

Тö qöле ч'ә'ве хwәр'а дьнһер'и,
Тö wәрә qöле ч'ә'ве мьнр'а бьнһер'ә.

Тö qьрхи,
Әз qьрхбешьм.

Тö we гöмане,
Тöе бьгһижи гәлә дәрәща.

Тö we п'атка (стö) хö бьбини, эди е qәнщ набини.

Тöе бежи баве мьн у тә бәр'әкеда мәзьн бунә.

Тöе бежи мала фланкәсе мала К'әлое Һ'амойә.

Тöе бежи хәбәре wийа щеведанә.

Тöе бежи qизәкә кәзийә.

Тöе дәwса чока, сәре хwәхи.

Тöе р'ожәке тек'әви агьре змане хwә.

Тöе öса п'ошман би, к'әрәр'а бежи —дае.

Тӧе wан т'әшк у п'әшка
һәр'и Ащаре-мәшка?

Тӧи мьрии, дост-джмьна һе. нас наки?

Тӧе сирәке р'аки—
Пивазәке дәwсе бьнькини.

Трактор һат,
Щот (жь орт'е) һлат.

Трактор һатьн,
Щот һлатьн.

Три бь сәбре дьбә һәлаw.

Три зә'ф хwәшьн,
Мәри гәләки бьхwә, wе бьп'әрчьфә.

Три хwә-хwә трийә,
һәйә се тамаре трие—
Йәк, хуна шер һатийә авдане,
Йәк, хуна бәрхе,
Йәк, хуна мәймуне.

Трико, сәрдарико.

Тур т'әбарщьхе мьнда һәма әwьн.

Туре дәрәwа вәкьр.

Тури-Мури,
Һ'әзар бьки ви тури.

Турьке дәрәwа к'еләкейә,
Дәсте хwә тер'а дькә—дәрдьхә.

Тутукәк кьрийә дәве хwә,
Йәк кьрийә q.на хwә,
Дьгәр'ә. жь бәнда хәбәр дьдә.

Тутькә р'ьндә,
Тӧ бе—дәнг же дәре.

Тьмбә-тьмба дәфейә,
Букә дьле зә'вейә,
Чь п'ьстә-п'ьстә мала бавейә?

Тьнг у тьнг дә'wатә,
Нан у гошт Һ'ьсрәтә.

Тьрс бәла сәре мәрийайә.

Тьрс кӧ һәйә, бре р'увийә.

Тьрс кӧ һәйә, мәрга (мәрги) р'увийә.

Тьрс ле фр'анд.

Тьрс нәхwәшие пешда тинә.

Тьрс у хоф бе һәв навьн.

Гьрс һәйә бәлге р'уви.

Тьрса дела р'әп нинбуйа, диса нәдьһатьм.

Тьрса әз бумә ав, нәр'ьжйам.

Тьрсе мала мерьв храв дьбә.

Тьрсе мьрийә.

Тьрсе нивә мәрие чь бежи бькә.

Тьрсонәк белукәке бәла дькә.

Тьрсонәк р'ое сәд щари дьмьрә,
Мере мерхас—щарәке.

Тьрсонәки—джмьнә.

Тьршо, дьле мьн дьшо.

Ть.. чунә, манә фь..

Тьр'а даве qӧльнга.

Тьр'а к'әре сәр п'ьре те.

Тьр'а лаиqи qунейә.

Ть.. сәр мизе
Надьнә (нәдә) р'уе qизе.

Ть.а Хәза Нәзейә,
К'әтийә ви wәлати—мале.

Ть.. qу.а хwә дькә qу.а хәлqе.

Тьр'ал гот, кемаqьл баwәркьр.

Тьр'кә дәшт, һәр'ә бьһәште.

Тьр'əко, мали ава.

Тьш зоре начə пеш.

Тьшки мəрьв öнда дьбə, дьбен:
— Щаньм, мала хwə р'ьнд бьнћер'ə,
Чьр'а гöна qазанщ дьки.

Тьшки спи те нəhьштийə.

Тьшт аqьл готи.

Тьшт баре wида т'öнə.

Тьшт бе хwе нае хwəрьне.

Тьшт бе щəфа
Навə мəфа.

Тьшт бира мерьв начьн.

Тьшт бу qьсмəт,
Гöр нькарə бьхwə.

Тьшт дест нае,
Зман гəwрийа дьqəлешə.

Тьшт дьле фланк'əседа т'öнə.

Тьшт зə'ф дьвə,
Арзани пешда те.

Тьшт к'охада зə'ф нəhелə, wе храв бə.

Тьшт ле т'öнə,
К'əр бьк'əвə, дране ле бьшке.

Тьшт нəдитийа тьшт нəдитбун (нəдитьн),
Голкəк дитьн, крас лекьрьн.

Тьшт хwəшə wəхте (wə'де) хwəда.

Тьшт həйə мəрьв же чьqа дьр'əвə,
Əw аqа ду мəрийа те.

Тьшт həйə ћəйани hин нəви,
Нькари бьки.

Тьшт həйə ћəйа нəки, hин нави.

Тьшт шкəст, нащəбьрə.

Тьшта бинə бь щани,
Гава пир буйи, тö зани.

Тьшта бьпьрсə йан жь дина, йан жи зар'ока.

Тьште анəмəти—qиамəтə.

Тьште арзан ћöрмəта wи т'öнə.

Тьште баhа арзанə.

Тьште баhа qимəтлуйə.

Тьште баш ə'рде нак'əвə.

Тьште бе ани, ба дьвə.

Тьште бе дьл,
Дьбə дəрд—кöл.

Тьште бəри буке нəе,
Ду буке нае.

Тьште бь лəз
Дьбьнə мəрəз.

Тьште дəрбазбуйи, те биркьрьне.

Тьште дəрбазбуйи, т'əзə накьн.

Тьште дəрбазбуйи, хер т'öнə.

Тьште дəста те сери.

Тьште дити, həркəсир'а мəвеж.

Тьште днйае чар диwар дьминьн.

Тьште иро нəлазьмбə, wе све кер бе.

Тьште иро нəhатə сери, све ида дəрəнгə.

Тьште кö дəст дькə,
Де у бав накə.

Тьште к'ьр'ине мəри же т'ер нахwə.

Тьште мәрьв хԝәнәкә, чьр'а бьк'ьр'ә?

Тьште нәзе, намьрә.

Тьште нә к'әда мәрийа, навә ԛсмәте мәрийа.

Тьште ниви,
Же мәкә (же мәкьн, же нәкә, ле нәкә) һиви.

Тьште ниви,
Нәбә (хԝә мәкә) һиви.

Тьште öса дьбежи, (ԝәки) к'әне мришка пә'ти те.

Тьште öса дьвежи, к'әне мьрийа те.

Тьште öса дьвежи, к'әр к'әртийа хԝә дьк'әнә.

Тьште öса дьвежи, ԝәки хәвәрдана тәр'а к'әр дьзиԛә.

Тьште öса нәбуйә, навә жи.

Тьште п'учие
П'уч'ева дьчә.

Тьште р'аст ԛәлпие һ'ьз накә.

Тьште р'әш зу ԛлер навә.

Тьште свьк дьчә,
Тьште гран дьминә.

Тьште тә гьрт бь шири,
Бәрмәдә һ'әта пири.

Тьште тә зер'ә, чьма мьн тьште хԝә ә'рде дитйә?

Тьште тьрш мәхԝә, бра дране тә һ'алу нәвә.

Тьште т'әвайи тьрс т'öнә.

Тьште т'әзә дьстиньн,
Бьмбарәкие дьдьне.

Тьште т'әзә к'ьр'и-ширьнә.

Тьште т'öнәвә, мәри ньк'арә нава лекә.

Тьште хас нә п'ара һәркәсийә.

Тьште хер бе шәр' набә, (навә),
Тьште шәр' жи бе хер набә (навә).

Тьште храб нәбежә, ԝәки тьште п'ак бьбһеи.

Тьште хԝәйи щер'банди,
Нәдә е нәщер'банди.

Тьште хԝәш бини,
Те тьште хԝәш жи бьхи.

Тьште хԝәш дәве куч'ькаданә.

Тьште һевшанди нә йа хԝәйанә.

Тьште һ'әрам һ'әрамиева дьчә.

Тьште чу,
Мәдә ду.

Тьште чуйи һ'әйфа хԝә ле нәйни.

Тьште шәр' бе хер навә.

Тьште шкәсти бьщәбьрә,
Чәтьн мсьлһ'әтә.

Тьште шкәсти нола бәре нае щәбрандьне.

Тьште шкәсти саг' набә,
Нив шкәсти нащәбрә.

Тьште ԛәнщ ԛәнщ дьвежьн.

Тьштә дәсте мәрийа хлаз навә.

Тьштә минани дран баш т'öнә,
Ԝәхта дешә дәрмане ԝи к'ьшандьнә.

Тьштә тә лазьмбә, дәст нак'әвә,
Дәст тини—һ'әму дәра п'әнәсәйә.

Тьштә һәйә, ԝәки мәри бьхԝәзәвә нәвә?

Тьштәк бе хәним наминә.

Тьштәк бе wә'дә навә.

Тьштәк бин базара тә т'ӧнә.

Тьштәк бу—we бәлабә дьнйае.

Тьштәк бьн змане wида һәйә.

Тьштәк жь qәнщие четьр т'ӧнә.

Тьштәк кәвн бу, qәдре wи те һьлдане

Тьштәк р'астие хwәштьр т'ӧнә.

Тьштәки башвә, дьвен:
— Әw жи мразәки днейә.

Тьштәки бу ниви,
Ле нәкә һиви.

Тьштәки дьвини, гӧһ мәде, дәрбазбә һәр'ә.

Тьштәки дьди йәки, хер бьдә.

Тьштәки жь дәсте тә чу, нәбе— т'әиши wax.

Тьштәки зрар һәйә, бьдә ле бьр'әвә.

Тьштәки кәм к'әт бетә'м дьвә.

Тьштәки мина бәре даре ширьн т'ӧнә.

Тьштәки ӧса бежьн—нә шиш бьшәwьтә, нә к'вав.

Тьштәки ӧсанә бра надә бре.

Тьштәки тә нахwәзьн—нәдә,
Тә дьхwәзьн, паше бьдә.

Тьштәки фланкәсе кемә—һатийә.

Тьштәки хас wәрдьгәрә, һәw занә е хам т'ӧнәнә.

Тьштәки чу, пәй нәк'әвә, газийа ду гӧрә.

Тьштәки ч'ә'ве хwә дьвини, әwe бежә.

Тьштәки, wәки назе, намьрә.

Т'

Т'абута бе һәq гӧнәйә.

Т'авута бе һәqбә, әwe тек'әвә.

Т'алана хәлqе тини, е мала хwә жи сәр дьди.

Т'алане т'әви дне бек'әрбә.

Т'алане т'әви дне дә'wатә.

Т'алане т'әви эле дәwә'тә.

Т'алаша гӧрә,
Qант'ьр' баһайә?

Т'алаша корә (wәки) мум баһайә.

Т'ас жи йа мьнә,
Т'әрәз жи йа мьнә.

Т'ас кӧ знгйа, р'аст у дәрәw йәкә.

Т'ас кӧ ч'ьнгийа, чь р'аст чь дәрәw, йәкә.

Т'ас к'әт,
Дәнг дәрк'әт.

Т'ас к'әт,
Дәнг же дәрк'әт,
Бьшке, нәшке, йәкә.

Т'ас нә йа һ'әму бәнданә.

Т̒ас һатийә дәстанә,
Әw сәба дöанә,
Нә сәба зьканә.

Т̒аса вала дöа' сәрда наен готьне.

Т̒аса вала ч̒ьнгин же те.

Т̒асе ньqаси,
Әва к̒öр̒а һат?

Т̒асә дәw, п̒әрч̒әки нан-четьрә
мале днйае.

Т̒асә дәwе тьрш, нанәки щәһ, нә
тьштәкә,
Әw жи Һ́öнöре мерайә.

Т̒ат бе дад.

Т̒ат—мәдәд дәсте wи.

Т̒аw—т̒ева мьрьне ле гьртийә.

Т̒аwут̒а бе п̒әрә р̒аст бе, wе
бьмьрә.

Т̒ваqа (т̒фаqа) мәрийа һәвр̒а һәвә,
Мәрьв һәр тьшти дькарә бькә.

Т̒ваqа (т̒фаqа) мурийа ч̒йа
дьһәдминьн.

Т̒вдарәке звьстане һавина (һавине)
бьвинә (бьбинә, дьбиньн, дьвиньн).

Т̒вдара р̒ожа р̒әш бьбин,
Хwәш һат, бәхте тәйә.

Т̒вька хwә р̒окьр, мәрьв щаркә
дьн накә дәве хwә.

Т̒вьнг брайә,
Хәнщәр пьсмамә (ч̒райә).

Т̒вьнг бу ищат,
Мерани жь орт̒е һлат.

Т̒вьнг дәрк̒әт
Короѓли хwә кöшт.

Т̒вьнг дәрк̒әт—шур у мәрт̒ал гәл:
һәв к̒әтьн.

Т̒вьнг сале щарәке хwә-хwә агьр
дьвә.

Т̒вьнг, т̒апәнщә дәрк̒әт,
Аѓан у бәган бәр р̒ак̒әт,
Р̒әйат жь щиһе хwә р̒абу,
Нав знщира мьфрьq (дәр)к̒әт.

Т̒вьнга дәнг
Qайша р̒ьнд жер̒а лазьмә.

Т̒ел дәрзийар̒а дькә.

Т̒ел (зә'ф) зрав бу, wе бьqәтә.

Т̒еле р̒уйа мәрьвар̒а навә мал.

Т̒еле спи к̒әтьн р̒уйа,
Ида щаһьлти к̒ö ма?

Т̒еләки бьк̒ьшини, сәд п̒инә же
дьк̒әвә.

Т̒еләки бьк̒ьшини, Һ́әзар п̒ине
бьбьшкьвьн.

Т̒ернәхwәрийә —
Сонд хwәрийә.

Т̒ер хwәрийә, сәба һәвале хwә
дöшöрмиш набә.

Т̒ер хwәр, т̒ер нвьшт,
һежа һәwар толәмьнге дахьст.

Т̒ер һаж брчи нинә.

Т̒ер һатьн,
Брчи чун.

Т̒ер чу (чун), брчи һат (һатьн,
дәрк̒әтьн).

Т̒ербуна фланкәсе р̒ожа ә̒йдейә.

Т̒ерхwәрбуна һәспе т̒öнә.

Т̒ерхwәрьна фланкәсе р̒ожа ә̒йда
әзди дьбә.

Т'ерхwәрьна wи сәрфнйазйа малейә.

Т'ерхwәрьна гöр сәр д̧аре льнгайә.

Т'ерхwәрьна гöра т'öнә.

Т'ерхwәрьна дьза т'öнә.

Т'ерхwәрьна эт'има р'ожа херанә.

Т'ерхwәрьна wи р'ожа ә'йдевә,
Нивро шöнда диса әw брчивә.

Т'әбаг'ан, wаран дак'әтьнә бәр т'ахан.

Т'бах—мәһа р'ьсq т'опкрьнейә.

Т'әбах-һе агьр дьк'әвә ах.

Т'әбах, wар дак'әтьн бәр т'ах.

Т'әв гöра д̧ьхwә,
Т'әв куч'ька дьә'wтә.

Т'әв фланкәсе хера нахöн.

Т'әв wи мери бьхwә, р'ожәки кери тә бе.

Т'әви гöр бәрхе дьхwә,
Т'әви хwәие бәрхе—ах—офа wийә.

Т'әви гöр гошт дьхwә,
Хwәйир'а шине дькә.

Т'әви доста щот бькә, ле к'ьр'ин-фротане мәкә.

Т'әви к'әла һ̧әму савуна дьк'әлә.

Т'әви фланкәсе шадьбә,
Дьзива т'ьрба wи дьк'олә.

Т'әви хер-шәр'е хәлqе набә.

Т'әви һ̧әму к'әла дьк'әлә.

Т'әви qиза нәчьн—qизә т'әр'ьн,
Т'әви бука нәчьн—бук дьгәр'ьн,
Т'әви дайка дәргуша һәр'ьн—зу вәгәр'ьн.

Т'әвьн кö һатә дара,
Наминә (ль) wара.

Т'әвьн ль дара,
Мал ма ль wара.

Т'әвьн сәр букьр, бьн букьр,
Т'әвьнкьр ле бу гöр.

Т'әвьн—тәшие Ә'йшане—
Бу наве П'әришане.

Т'әвьн—т'әшие хwә кьрьнә йәк.

Т'әвьн һатә славе,
Т'әвьнкьр дьхwәзә п'әлаwе.

Т'әвьн чу гöре,
Т'әвьнкьре хwә кьрә гре.

Т'әвьн чу дарпьшт,
Т'әвьнкьре һ̧әзьнг р'аһьшт.

Т'әвьна хwә бәрр'öһда нәһелә.

Т'әвьнкьре т'әвнәк дани,
Нәхьше орт'е гöл дани,
һәвдә-һәвде хлани.

Т'әвьнкьре т'әвьнкьрари,
К'әркит, пижа һьлдә wәрә али.

Т'әвьнкьре, т'әвьнкьрари,
Т'әвьна хwә дәрхьстийә щие р'әш у тари.

Т'г'убе хöрта—т'öнә.

Т'әг'мина мьшк п'ьшик дьнеда шерә.

Т'әза дьвиньн, кәвна бир дькьн.

Т'әзә анийә сәр мqаме.

Т'әзә к'әтийә (к'әтьнә) зьке дйа хwә.

Т'әзә р'абуйә сәр п'ийа,
Дьхwәзә һәспа кöләр'а р'е һәр'ә.

Т'әзә һат (һатьн) кәвьн хәлат (хәлатьн).

Т'əзə һатьн,
Кəвьн һлатьн.

Т'əзə qальке һеке дəрк'əтийə.

Т'əйбира хwə бьбинə,
Паше wəринə.

Т'əлалок пе приска пешда те.

Т'əмам бьн шурвакьр,
Щə'ньме шакьр.

Т'əмбəлие тӧ нагьһижи һəвала.

Т'əмьзайи жи хwə нə к'əсибиейə?

Т'əмзайи нə жь к'əсибиейə, нə жи дəwлəтиейə.

Т'əмзайи саг'лəмийа инсинə.

Т'əми аләмәтә.

Т'əмизкə леqьре зьке хӧн,
Бра р'у бəдəw нинбə,
Һӧндӧр' гəни у хун.

Т'əмийа мьн тəвə,
Т'əв шӧхӧле хəлqе нəвə.

Т'əмо жь к'олозр'а дьхwəзə.
К'олоз жи жь Т'əмор'а дьхwəзə.

Т'əмуз—дəшт у зозан дьбə йəк (дəшт т'əмам т'əмьз дьвə).

Т'əмуз һе какьл дьк'əвə гуз.

Т'əмьне чекə, пе дарпьш һлдə, пе гӧре һьлч'ькə.

Т'əнебун зьнданə.

Т'əне мəдə сəр р'ейə,
Бəрхе че, бəрк'озе чейə.

Т'əне мəт'һе хwə бьди, дəрбаз нəвə.

Т'əне мьри бе хəбатьн.

Т'əне ӧльмдар карə щава ӧльмдара бьдə.

Т'əне сəва глики,
Аш алики, ашван алики.

Т'əрəзие мезине дьнһер'ə,
К'и али гранə, хwə дьдə wи али.

Т'əрз бе дəрзи qə дьвə?

Т'əрзир'а готьн:
— Әме к'очкьн.
Гот: — Дəрзийа мьнə сəре мьнр'анə, к'оч дькьн, бькьн.

Т'əрка дин дайə,
Зӧр'нə һьлдайə.

Т'əрəси сəр хwə бəнгийə.

Т'əслими гола һешинбə.

Т'əхт йане бəхт?

Т'əхт у бəхт.

Т'əхта бьнһер'ə,
Мьха лехə.

Т'əхте wи ӧса бу,
Һəзар т'ӧлə сəр һəбу.

Т'əхтə бəре е жьна буйə.

Т'əхтə р'асткьривə, хəват нəлазьмə.

Т'əхтəки wи кемə.

Т'əши кӧлие һлани, т'əши кӧли т'əв һлани.

Т'əши п'еше жьнанə,
Сйарбун йа меранə,
Фино, qотьк йа хортанə.

Т'əшийа зрев,
Баре древ.

Т'əшийа мə дьр'есə.

Т'əшийа мə те р'ьстьне.

Т'əшийа пирьке диwерва дардайə.

Т'әшт т'жийә,
Зьк брчийә.

Т'әшта вала дьз начьнә бәр.

Т'әwал чьqас жорда һәр'ә, wе бьсәнә ль ә'рде р'аст.

Т'әwрез (жи) хwәш гöндә.

Т'ә'щилә херә.

Т'жийә, дәнге дика нагhиже.

Т'зби хwәр'а мжулие бәнданә.

Т'ибуна мәрийа ава шор' нашкенә.

Т'ива фланкәсе йа эгьр бу.

Т'и дьчә, т'и те.

Т'ие буке чьвә, сәва жьна хwәйә.

Т'и чун, брчи вәгәр'йан.

Т'ьли-печ'и ле бьwарьн,
Гавк әwе чекьрийә.

Т'ли-печ'ие булурвана к'ьвшьн.

Т'ли-печ'ие нәхьшк'ара
Бьдьн бәр qöле диwара.

Т'ли-печ'ие нәхшк'ара ә'рдеда жи дьбьрьqьн.

Т'ли-печ'ие сәнәтк'ара (фланкәсе) зер' дьбьр'ьн.

Т'ли-печ'ие qәләмк'ар нәдьнә бәр qöле диwара.

Т'ли-печ'ие wе зер' дьбьр'ә:

Т'лие дәста hәму навьн йәк (нә йәкьн).

Т'лйа бекер тетә жекьрьн.

Т'лийе дәсте бранә,
Ле бәранбәр ниньн,
К'ижани жеки жи
Эш дьдә дьл.

Т'лийа фланкәса т'әв т'лийа һәйә.

Т'лийа хwә бә'рехә, бә'р шелö дьбә.

Т'лийа хwә мәкә hәму qöлан,
Ләwра һьнги мар те һәнә.

Т'лийа шриә'т же бьбьр'ә, хун же нае,
(чь диwан бькә, wе бькә, ләма жи хун же нае).

Т'лийа qоп бе нәйнокә.

Т'ликә шә'риә'т бьбьр'ә, хун же нае.
Ŏсанә, чәwа Мәме Ала Зине нава баг'е т'ор'кьрида дьда бьн ә'бае.

Т'ме щер' сламәт начә сәр аве, нае.

Т'овкьм—т'овкьм, бьдьм куч'ька?

Т'ожа hьне надьн сәр нәйньке.

Т'ожәне һри qат'ьх хwәйнакә.

Т'оза кәрийа
Нак'әвә ч'ә'ве гōра.

Т'оза ч'ә'ла зә'фә, нан бәр дьдьне.

Т'озе навежә нав хәвата wи.

Т'оп мале к'ато, тö һәw зани
Дьнеда тö т'әне мәрьви,
Әw мәри һәйә, qә тә мәри hәсав накә.

Т'опа Даwьде фланкәсе к'әт.

Т'опа сайи мала нәһәqа к'әвә.

Т'опал һәйло дәрк'әтийә Р'әwане.

Т'опалбуна се баwар мәкә.

Т'опалбуна се һәта дитьна гöрә.

Т'опалбуна к'әлб насәкьтә.

Т'опале Бәг'дае Шә'ме дьк'әнә.

— Т'опьз, щие тә к'едәрейә?
Дьве: — Ба занә.

Т'орпе вала пьшта гәвәзәйә.

Т'орпә т'öнә, базаре һöрмийа базар дькә.

Т'орпә т'öнә дьчә сева.

Т'орта р'ун дьчә.

Т'ор'е бавежи бә'ре, бемә'си нае.

Т'ор'е вала даве, wәки т'ьжи һьлдә.

Т'охьм гәрәк бьн ә'рдедавә, wәки шин бьвә.

Т'охьм р'ьнд бьчинә, нане зә'ф бе.

Т'охьм сәр хwәлиебә, шин навә, бьн хwәлиевә, wе шинвә.

Т'охьме джмьн бьр'әшинә, зиwане дәwсе шин бьвьн.

Т'охьме хас тö щара хам навә.

Т'охьме храв т'ö wәхта хас навә.

Т'ö бав нәк'әтийә орт'а флан бәре.

Т'ö бә'лги нагижьнә бә'лгие пешьн.

Т'ö бь лә'фа брьнщ те чекьрьне?

Т'ö вьр'—кавьр'ьн?

Т'ö грар нәмайә тә кәвч'ие хwә нәкьрийә навда.

Т'ö дар т'öнә,
Ба ле нәк'әвә.

Т'ö дәйндара дәйндар хwәрийә?

Т'ö әз баве щмаә'темә?

Т'ö әз бре баве тә ниньм, тö wa тини сәре мьн?

Т'ö жә'на гошт—нәйнькейә?

Т'ö кәс бе дәрд навә.

Т'ö кәс бәри буке хәлате нашинә жь букер'а.

Т'ö кәс дьле хwә мьрьне ша накә.

Т'ö кәс жь глие шрин наешә.

Т'ö кәс жь дәwине хор'а тьрш набежит.

Т'ö кәс жь к'ара хwә нар'әвә.

Т'ö кәс малхwетйа мала храв дькә?

Т'ö кәс набе (набежә) дәwе мьн (мьни) тьршә.

Т'ö кәс р'ьсqе хwә нар'әвә.

Т'ö кәс сәе тә һәйә, тö к'ьшкьши орт'е дьки?

Т'ö кәс сәрәдәрие wи накә.

Т'ö кәс хwәр'а храв навежә.

Т'ö к'әс һәта дәве шп'ийа баркьрьнә, wәки әзи бар бькьм?

Т'ö кәс ч'ә'ве кор хwәр'а нахwәзә.

Т'ö мал нинә, мала куч'ьканә.

Т'ö мала баве мьне т'әви wә бә?

Т'ö мәри дьле мәрийа дәрдьк'әвә.

Т'ö мьн һелина р'әшела шеландийә?

Т'ö нәфс мьрьне жь хwәр'а нахwәзә.

Т'ö р'ож wa хwәш навә, әм жи wa р'асти һәв наен.

Т'ö са п'е дела wи нəкьрийə.

Т'ö стəйра wи ə'змана т'öнə.

Т'ö тə кöр' зор хwəде стəндьнə?

Т'ö хəбəра хwə корəвəнакə.

Т'ö Һопə-Һопа нае харе, кöла хwə намьрə.

Т'ö qəзйа дьве—к'аре хwə бькə?

Т'ö wəхта зер' бəqəм навə.

Т'ö wəхта тьрса гöра зьке дəрнак'əвə,
Тьрса са жи зьке гöра дəрнак'əвə.

Т'öнə зор, зорбəти,
Һəйə суда щмаə'ти.

Т'öнə мəри, wəки базьргане мьрьне бəр дəре wи пəйа нəбə.

Т'öнə мəри, wəки дəрде wи т'öнəвьн.

Т'öнə мəрие гöнəк'ар, wəки р'йа wи р'аствə.

Т'öнə мьрьн, wəки гöнəк'ара ниве р'е вəгəр'инə.

Т'öнə р'оже р'əш,
Wəки нəвə р'оже хwəш.

Т'öнə ст'ар,
Ле дькə сйари бьгəр'ə.

Т'öнə т'ö нəхwəши, wəки дəрмане wе т'öнəбə.

Т'öнə чарьх,
Əw дьхwəзə пе сапока бьгəр'ə.

Т'öнəбуйə шəв, wəки свə сафи нəбуйə.

Т'öнəбун гора гöрайə.

Т'öнəбун гоште щане исанəтə.

Т'öнəбун кəвьре р'əшə (шинə).

Т'öнəбун к'отибунə.

Т'öнəбун к'отибуна мерайə (меранə).

Т'öнəбун мəрийа нöхсан дькə.

Т'öнəбун пьзка к'отибунейə.

Т'öнəбун р'ур'əшə (р'ур'əшийə).

Т'öнəбуна мале дне нə qара меранə.

Т'öнəбуна мера к'отибунə.

Т'öнəбуна мьн Һежайə Һəбуна тə.

Т'öнəбуне, qьжьке п'арс дьке.

Т'öнəди сйар дьбьн,
Сəр сйа хwəда хар дьбьн,
Гəр хwəйə'сьл сери нəхьн,
We зузка Һар бьбьн.

Т'öнəкьрийа т'ö нае пеш (пешие).

Т'öнəкьрийа, т'ö р'е нае.

Т'öщар—т'öщарə, хапандьн жер'а к'арə.

Т'туне, зəр т'т'уне, сор т'т'уне, р'əш т'т'уне,

Мер дьк'ьшинə, дьдə жьне,
Əw жи сəфəрəкə дне.

Т'у дьки, т'ука мəрийа Һəwа дьqəр'ьмə (сарə).

Т'укьрьн р'уе мəрьве бенамус, гот:
— Баран дьбарə.

Т'у нəкə ə'рде, Һлнəдə.

Т'уи гҺане ч'елəка ширдайи накьн.

Т'уйи мə'ркə,
Мə'ре бьтəвьзə.

Т'уйи р'уе арсьза кьрьн, го:
— Баран дьбарә.

Т'уйи р'уе бәq кьрьн,
Го: — Баран дьбарә.

Т'уйи р'уе qавакьн,
Диса qавийа xwә дькьн.

Т'ук, баран щәм wи йәкә.

Т'ука wир'а мә'р һ'ьшк дьвә.

Т'уки нак'әвә ә'рде, дьqәр'ьмә.

Т'ула xwә щәм xwә гьртийә,
Тә'жийа хәлqе к'ьш-к'ьш дькә.

Т'уле куч'ька зькданьн.

Т'ур' зедәйә.

Т'ур-т'ьне дькә (храв дькә).

Т'ур'а фланкәсе т'ур'а кӧндре бәжийә.

Т'ут—р'ун бәранбәрьн?

Т'фал чь готийә, тӧ xwә wи накӧжи?

Т'фаq (т'ваq) сәре һ'әмушкийә.

Т'фаq у дәчә ль меран те,
Бәрф ль ч'йан те .

Т'фаq һәйә әw сәqавела гредайә,
Тӧ кәс нькарә бьшкенә.

Т'фаq wәхта һәбә
Һ'шика мале жи жир дьвә.

Т'фаqа бра—мина п'әр'ание гӧра.

Т'фаqа мале һәбә,
Дәwләт xwә-xwә те.

Т'фаqа мурийа ч'йа дьхәшбинә.

Т'флис сфра щнәтейә.

Т'ьме эгьр бәр бь клоч'е xwә дькә
(дьк'ьшинә).

Т'ьрба мерьв дури т'ьрба щинаравә
—хравә.

Т'ьрба мьн бәре кание,
Хӧ (худан) те бәр ание,
Мьн дьxwәзьн ә'зәве щинарие.

Т'ьрба мьн орт'а һәрдӧ ава,
Һесьр тен һәрдӧ ч'ә'ва,
Мьн дьxwәзьн ә'зәве де у бава.

Т'ьрба спи—
Мә'ре qӧт.

Т'ьрба wи т'ьрба дерьсә.

Т'ьрбе хәриба тәрәфинә.

Т'ьф дькән р'уда,
Дьбежит: „Әлһ'әмдӧлила баран
детә".

Т'ьфкьрьнә бәq,
Бәq к'әнийа, го:
— Р'уе мьн жь ава ч'әм шьл навә,
т'ьфа тә qә шьл навә.

У

Уньсе Р'әшо бре трмьхейә.

Урәка wи фрәйә.

Урьс баве днйаейә.

Урьс бәрхе xwәдейә.

Урьс ниңбә, днйае хравбә.

Урьс р'ә'мә.

Урьс р'ьнд шәр' дькә.

Урьсе нан сәр чоке.

Усьв, Зәлихә бәдәwе һьнди дне бун.

Ф

Феза баве хwəда банздьдə.

Феза каниеда дəсте хwə нашон.

Феза ненда т'ö тьшт т'öнə.

Фекие даре—бьн дареда наминə.

Фел у фəнде жьне баркьрьн сəр пьшта к'əре,
К'əр бьнда мьр, нəбьр.

Фел-феле П'əренə,
Сьм-сьме к'əренə.

Феле бука т'əзə хравбə,
Р'оже тьштəк ле кем дьвə.

Феле жьне га нак'ьшинə.

Феле жьне сəре ч'йае Щуде харкьрьн.

Фəлəк наhелə чəрха мерьв р'аствə.

Фəлəк хаинə, мəрийар'а надуминə.

Фəлəк hьнəкар'а дьк'əнə,
Hьнəкар'а жи дьгьри.

Фəлəк чəрхə,
Ч'əп у р'аст дьзвьр'ə.

Фəлəка фəнд у фəназ,
Тəйре пьч'ук бу бə'з,
Гəдə ма шаhа гəдə,
Əw жи мнəт у наз.

Фəлаке ль мьн hа кьр,
Мьле хwə hлда, сəре хwə мьнр'а бакьр.

Фəлəкə гəл жерə, гəл жорə.

Фəн-феле жьне ə'рəбəк нагəр'инə.

Фəн hатə дəрда,
Фелар'а т'ьрки хəбəрда.

Фəне мера жəв зедəйə.

Фəрəсəте исен мəжуданə,
Йа Ḣəйwен р'у-ч'əрмə.

Фəрза хwə дьди, пəй мəк'əвə.

Фəрхан йəк сале (йəк сали) р'адьбьн,
Hекен həсьни дькьн.

Фəрхəки шера шерə.

ФəрḢəдин Ḣöр'ə, нə бə'рə, нə бöhöр'ə.
(йане тьштəки ньзанə).

Фəсəнда тə hатə сери,
Фəсəнде нəдə паш.

— Фəqире дрантуж, те гошт бьхwəйи йан (йане) мауж?
Го: — Wи жи, wи жи.
(го: — Əw жи, əw жи).

Фə'м т'öнə—к'əрə.

Фə'мдарар'а глик,
Нəфə'мдарар'а сəд гли.

Фə'мдари, хwə фə'мдарə,
Бефə'ми хwə бе фə'мə,
Hошки, hошнəки начə.

Фə'ме фланкəсе е п'адшанə.

Фə'ме фланкəсе фə'ме к'əранə.

Фə'ме хwəсие фə'ме к'əре,
Шьк'е навə т'ö хəбəре.

Фə'ле həспе hат, həвсаре хwə дьqатинə.

Фидане, тə кöл хwəре,
Мьн-жə'р хwəре,
Həвр'а дəрк'əтьнə баhаре.

Фине сор нини р'оже сəре йəкиви.

Фине сор ниньм сəре Һ'əмуйа бьм.

Финое сор бе qотьк навə.

Флан гӧнд дəһ малə (марьн)
данздə (дӧwанздə) р'испинə.

Флан дəре мəрьв ӧса зə'фьн,
Дəрзие бавежи, нак'əвə ə'рде.

Флан жьн башə,
Дəстəки wе байə,
Дəстəк баран.

Флан жьн нəбиранə.

Флан жьн олк'əке һежайə.

Флан жьн һəлебийə.

Флан кӧр' ӧса Һ'əйфə,
Мина qиза к'əзийə.

Флан к'ӧлфəте мəрьв дьве
Мере хwəр'а шир qəландийə.

Флан мал мала Һ'əмданə.

Флан мəри нə мəзнае занə,
Нə ч'укае.

Флан р'ожа һан р'ожа гискойə.

Флан тьшт брьнще мала Хəйбойə,
Се сала стунева дарда майə.

Флан тьшт бу гьр' к'əт нава гӧнд.

Флан тьшт газийа ду гӧранə,
Пəй мəк'əв.

Флан тьшт дəфт'əра р'увийə.

Флан тьшт кьрьнə мслəҺ'əт.

Флан тьшт кьрьнə qсəта хəлата
манҭ'ащийа.

Флан тьшт мала тəда, бьдə мьн.
— Əре, һəйə, нə бьщур'əйə.
— Лаwо, бьдə, һəма кевьр нəрмтьр—
к'ижан бу.

Флан тьшт мина балт'əки кайə.

Флан тьшт мина гуза жмарə.

Флан тьшт мина к'əне беа'райə.

Флан тьшт мина хwəрьна бехwейə.

Флан тьшт ӧса р'ьндə, мина һнгьве
Һ'əланди.

Флан тьшт ӧса хwəш бу, тəе бьгота
qəлишванə.

Флан тьшт ӧса хwəшə, мина шир у
шекьр.

Флан тьшт чаwа бу qə нəqəдийа,
Бу мəсəла qаза Ə'ли аха.

Флан тьшт qалк'ешə.

Флан тьште мала фланкəсе буйə
бьрьнще мала Хəйбо.

Флан тьште мə ӧса буйə, буйə—эл
дə'wаси.

Флан тьшти башə,
һəма шире шер—ə'йаре седанə.

— Флан тьшти гли нəки, дьве:
— Сола хwəр'а бежə.

Флан Һ'əйwан ӧса ширə, мина
манга мире ə'рəба.

Флан шӧхӧл бь гəнди-гəланə.

Флан qəбилə а писклуйə.

Флан qиз аqа бəдəw бу, Һ'əщи—
Һ'əщийа ле дьпьрси.

Фланкəс ав ле шелу бу, мьрьна wи
незикə.

Фланкəс ава гöр'ə.

Фланкəс ава нəрмə.

Фланкəс авайə.

Фланкəс аве голар'а те хwарьне.

Фланкəс аве голар'а шелу навə.

Фланкəс аве жь кевьр дəрдьхə.

Фланкəс аве шелу дькə,
Бона мə'сийа бьгьрə.

Фланкəс агьре дожейə.

Фланкəс аг'рие найнə.

Фланкəс алие баре к'əтийə.

Фланкəс анин Һ'але Qоло.

Фланкəс арване хəлаейə.

Фланкəс ахрийа ə'мьре хwə бу гзир.

Фланкəс ашуна т'ер'е дəсте wиданə.

Фланкəс аqа хайне млəте хwə бу,
Бзьр кьрьнə сəр,
Агьр бəри дане,
Доре говəнд гьртьн.

Фланкəс аqа qлерə,
Мə'р же вəдьр'əшə.

Фланкəс аqьле хwə шеwьри.

Фланкəс аwqа тьрсийайə, Һеке
Һ'əсьн кьр.

Фланкəс ба бəр п'еша к'əтийə.

Фланкəс баве хwə qöр'əтьрə.

Фланкəс бавəки wанə.

Фланкəс балт'а нае—харе.

Фланкəс бе дəф у зöр'нə дьлизə.

Фланкəс бе дуйə.

Фланкəс беитбарə, бьвə п'ьра жи,
сəрр'а дəрбаз нəвьн.

Фланкəс бе мəзьн Һин буйə.

Фланкəс бе пəшк наҺ'əwə.

Фланкəс бе сəре хwəйə.

Фланкəс бехер мьр.

Фланкəс бе Һ'əмди хwə qальм дьвə.

Фланкəс, бəза тə—хатьре тə, ле
мəша тə?

Фланкəс бəйанийа мешəйə.

Фланкəс бəлəде р'ейə.

Фланкəс бəлəнгазе **аqьле** хwəйə.

Фланкəс бəлəнгазе Һ'ьше хwəйə.

Фланкəс бəнде т'вдира хwəйə.

Фланкəс бəнди фела хwəйə.

Фланкəс бəр базара Һəв р'адьвьн.

Фланкəс бəр дəсте wи п'əрwəдə
буйə.

Фланкəс бəр дьле нəхашда Һат.

Фланкəс бəр к'əтьн-р'абуна хwə
нак'əвə.

Фланкəс бəр к'öме к'əти сəкьнийə.

Фланкəс бəранбəри хwəлие жи навə.

Фланкəс бəрва чунə.

Фланкəс бəре хwəр'а дьхwəзə,
Паше щинарар'а.

Фланкəс бəрхе дö маканə.

Фланкəс бəрхе к'оза wанə.

Фланкəс бəрхе салəкенə.

Фланкəс бəрхе хəлатейə.

Фланкəс бə'лгие бəр сəре щмаə'тейə.

Фланкəс бə'ршелуйə.

Фланкəс бə'ра дьле wи тəнгə.

Фланкəс бə'ра дьле wи фрэйə.

Фланкəс бирwəрı хwə бу.

Фланкəс бона шöхöл шəwьтийə.

Фланкəс бонг буйə, хwə кəвьра р'адьдə.

Фланкəс брадаре һəвьн.

Фланкəс брамаке һəвьн.

Фланкəс бра т'əслими шуре Ə'бузетбə.

Фланкəс бре беп'арə.

Фланкəс бу агьр хwəда к'əт.

Фланкəс бу п'р'ти агьр.

Фланкəс бу сəре сəвава.

Фланкəс бу сор у слоq.

Фланкəс бу һива бьн ə'wьр.

Фланкəс буйə бедəра гöна,
К'и те сəрда дадwəшинə.

Фланкəс буйə гоште нав драна.

Фланкəс буйə дарька нав чаwала.

Фланкəс буйə зйа к'əтийə дəве аве.

Фланкəс буйə коне кəвн.

Фланкəс буйə шор'ие тəйра.

Фланкəс буйə qир у сир—
Хwə мəрийа дьдə.

Фланкəс буме корə.

Фланкəс бунə агьр у п'уш һəв к'əтьнə.

Фланкəс бунə бəниште дəве хəлqе.

Фланкəс бь льнге хwə чу к'əтə эгьр.

Фланкəс бьн баре кəськида наминə.

Фланкəс бьн глийада наминə.

Фланкəс бьн хwəда п'ис дьвə.

Фланкəс бьнва мəрие хwə к'ьвш дькə.

Фланкəс, бра диwана qумибьнда
Шə'де мьн тəвə.

Фланкəс гае гоштийə.

Фланкəс гае зəменə.

Фланкəс гае пирə.

Фланкəс гае стунанə.

Фланкəс гае хwəдейə.

Фланкəс газьна бəхте хwə дькə.

Фланкəс гарсе хəлаийə.

Фланкəс гəвəзəйə,
Глие йəки йəкир'а дьве.

Фланкəс гəма щьна дəве wиданə,
Дəве wи мале wи вəнабə.

Фланкəс гəwьре бəрейə.

Фланкəс глие Дəqнанос дькə (глие һəри кəвн).

Фланкəс глие мьн ле жə'рьн.

Фланкəс глие саробаро дьвежə.

Фланкəс глие хwə бəр пеѓəмбəра жи корəвəнакə.

Фланкəс гöл бə, wи бин накьм.

Фланкəс гöл жь сурте wи дьбарьн.

Фланкəс гöла говəнданə.

Фланкəс гöла дьр'ежə.

Фланкəс гöла сйаранə.

Фланкəс гöла щмаə'тейə (wəлетə).

Фланкəс гöрзе сəре лодейə.

Фланкəс гöрки дьлизə.

Фланкəс гöh мел накə.

Фланкəс, гöh мəдə глие wи, ба дьвə.

Фланкəс гöhе геданə.

Фланкəс гöhе геда р'азайə.

Фланкəс гöhе дəведа р'азайə.

Фланкəс, гöhе хwə дьбhеи баwəр накə,
К'əнге тə ч'ə'ве хwə ди, баwəрбькə.

Фланкəс гуза корийə (п'уч'ə).

Фланкəс гьр дьбьр'ə.

Фланкəс гьр'ьке зьке хwə нəхwəш к'əтийə.

Фланкəс даве (давежə) р'əше wи.

Фланкəс дар-бəра лəвдьхə,
Wəки глйа орт'е дəрхə.

Фланкəс даре пьшта беванкəсейə.

Фланкəс даре хwə бьн даре кəсир'а накə.

Фланкəс деяа сейə,
Чьqа р'аст бькьн
We харайа дə'сəке пер'а бьминə.

Фланкəс делегате дəwлəтанə.

Фланкəс дəвбəлайə.

Фланкəс дəвгəрмə.

Фланкəс дəве гöра дəрк'əт,
К'əтə дəве Һьрч'а.

Фланкəс дəве мəзьна qəнщие Һьлтинə.

Фланкəс дəве хwəда нəр'астə (кравə).

Фланкəс дəвзйа, левзйа р'удьни.

Фланкəс дəйни дьгьри.

Фланкəс дəн жь сурте wи дьбарə.

Фланкəс дəна ДьҺокейə.

Фланкəс, дəнге лбужəна мала wида нəе.

Фланкəс дəндька жə'рейə.

Фланкəс дəргəки тəнгданə.

Фланкəс дəрде дəйнə, əw жи дəрде кwəйə.

Фланкəс дəрəwа дькə,
Ле щи—wар накə.

Фланкəс дəрəwе öса дькə,
Wəки чока дəве дьшке.

Фланкəс дəст бавежə wи,
We wи бьҺ'əжинə.

Фланкəс дəстə'мəлə.

Фланкəс дəст щина дьл, буйə бьлбьл.

Фланкəс дəсте хwə надə бь дəста.

Фланкəс дəсте хwə нə дере дькə,
Нə мзгəфте дькə.

Фланкəс дəсте хwə нə кьр'е дькə,
Нə бəле дькə.

Фланкәс дәфа бәр гайә,
Блура бәр корайә.

Фланкәс дәфа бәр к'әранә.

Фланкәс дәфт'әра беванкәседа
т'öнәйә.

Фланкәс дәh р'ожа брчийә, р'оке
т'ерә.

Фланкәс дәwса шәрбәте, хуне дьхwә.

Фланкәс джмьнайи wи нькарә,
дьхwәзә дости wи бьк'öжә.

Фланкәс джмьне хунейә.

Фланкәс дика даw дькә.

Фланкәс дикәки спийә.

Фланкәс дине аqьле хwәйә.

Фланкәс дирәка мләтә.

Фланкәс диwаре сәр бузейә.

Фланкәс дне hин дькә.

Фланкәс дöq.ние дькә.

Фланкәс дран анишкеданә.

Фланкәс дуе wи тәмьрийә.

Фланкәс дуп'ьшке турданә.

Фланкәс дури бә'ра ләзәтейә.

Фланкәс дури хwә дьр'и.

Фланкәс дьве:
— Бьсәнә, ширәта тә бькьм.
Дьве: — Глие тә чийә, зу бькә,
Пашйа пез qöльби.

Фланкәс дьве:
— Р'ое, дәрнәе,
Әзе дәрем.

Фланкәс дьве:
— hәма әз бьхöм,
Бьн хwәда р'ехкьм.

Фланкәс дьгьhижә глийа.

Фланкәс дьдьн бьн гöhе hәв.

Фланкәс дьк'арезә.

Фланкәс дьле кәси хwә наhелә.

Фланкәс дьле мәрийа дьк'ьр'ә.

Фланкәс дьле мләтә.

Фланкәс дьле мьнр'а хәвәр дьдә.

Фланкәс дьр'йа орт'а бәхт у
мразадайә (мразайә).

Фланкәс дьхwәзә гöлләке дö
неч'ирахә.

Фланкәс дьчә дәставе, нахwәзә
бин hәр'ә сери.

Фланкәс дьчә дьзйа дере жи.

Фланкәс дьчә сәр шкәва нен,
Нане шкәсти т'öнәвә, нен нахwә.

Фланкәс, әз бре тәмә,
Мьн бәниште wи нә'тка wи хьст,
Дәфа wи дьр'анд.

Фланкәс, әм öса брчи бун,
Мә стәйрка хwә р'о дит.

Фланкәс әмәке де у баве хwә öнда
накә.

Фланкәс әсh'абәкә к'öтике кöлейә.

Фланкәс ә'йб-а'ра дәрк'әтийә.

Фланкәс ә'йни дикәки спийә.

Фланкәс ә'рд-ә'змин те дәрдьхә.

Фланкәс ә'рде шьл р'унани.

Фланкәс, жә'р те хwәрьне,
Нане wи нае хwәрьне.

Фланкәс жи мина сәки ә'wт-ә'wтойә.

Фланкәс жь дәwла аш дәрк'әт.

Фланкәс жь гӧра брчитьрә,
Жь мара тазитьрә.

Фланкәс жь конәкинә.

Фланкәс жь к'иси wи дьк'әнә.

Фланкәс жь мале дәрк'әт чьле ә'рбйн.

Фланкәс жь нахра к'ейә?
Дьве: — Йа фланкәсейә.

Фланкәс жь р'йа хwә дәрк'әтийә.

Фланкәс жь хwә мәзтьр хәбәр дьдә.

Фланкәс жь хwә натьрсә.

Фланкәс жь хwә хлазбу.

Фланкәс жь һал бьрйайә.

Фланкәс жьне нӧхсан кьрийә.

Фланкәс занә р'о к'ӧр'а дьчә ава.

Фланкәс занә р'о wе к'иали дәре.

Фланкәс зари дьвә.

Фланкәс зәнгьле шәр'анә.

Фланкәс зәнгле wи чьнгйайә,
Дьхwәзә һәвала жи хwәр'а бьчьнгинә.

Фланкәс зирәкә,
Мәри сәр wир'а т'ӧнә.

Фланкәс змане хwә нькарә.

Фланкәс змане һәв заньн.

Фланкәс знщира wи жь ә'змана т'ӧнә.

Фланкәс знщира wи текә ч'ьнгә-ч'ьнг,
Жь ә'змана бьqәтә.

Фланкәс зрав дьр'есә.

Фланкәс зьке wи чьqа qальмә,
Ч'әрме р'уе wи зьке wи qальмтьрә.

Фланкәс ида бәр һәлә-бәледанә.

Фланкәс итбара wи, ит'бара гӧрайә.

Фланкәс йа хwә к'әтийә.

Фланкәс йаланчие беванкәсейә.

Фланкәс йале (т'ае) к'әтийә.

Фланкәс йәки дуӧндайә.

Фланкәс йәки ӧсайи бог'данбежә,
Ә'рд у ә'зман р'абәри һәвдӧ дьбьн.

Фланкәс йәки ӧсайи тьмайә,
Wәки дьчә сәр шкәве,
Нане шкәсти те т'ӧнәвә,
Qемиш навә нане саг' кәркә.

Фланкәс йәки ӧсайи хравә,
Хwәде гьр' дане,
Нәйнук же стәндьнә.

Фланкәс йәки ӧсанә,
Гӧр же дьр'әвьн.

Фланкәс йәки ӧсанә,
Мәрьв сәргина дьдә дест,
Нан же дьстинә.

Фланкәс йәки ӧсанә,
Мурийа дәрпе дькә.

Фланкәс йәки ӧсанә
П'е мурийа накә.

Фланкәс йәки ӧсанә,
Сәд ч'ьр'ав пьшта гӧһе wи шьл накә.

Фланкəс йəки ӧсанə,
Тлийа xwə ль бə'рехə,
We бə'ре шелӧвə.

Фланкəс йəки ӧсанə,
һəр кəсəки зманəки жер'а дьвинə.

Фланкəс йəки ӧсанə,
Һəйште Һəзар дəq-шəq лек'əтьнə.

Фланкəс йəки ӧсанə,
Чаwa щьн пəй Һəсьна к'əвə.

Фланкəс йəки ӧсанə,
Эл wи дьпəсьнə.

Фланкəс йəки чип-ч'ьвикə.

Фланкəс ка сəр авейə.

Фланкəс кал у баве һəв нас дькьн.

Фланкəс капəки хав те хəньqандьн,
(илащ т'ӧнə).

Фланкəс кəвч'и р'ьнд чекьрийə,
Ле дог'а wи харə.

Фланкəс кəвьри qӧливə,
Жə'р сурта дьбарə.

Фланкəс кəла мерайə (меранə).

Фланкəс конəки р'ьзийə.

Фланкəс кӧла xwə жи намьрə.

Фланкəс кӧле xwə дьр'ежə.

Фланкəс кӧлилка бəрбь р'оейə
(р'ойə, бəрвəр'ожə).

Фланкəс кӧл-кӧл хəбəр дьдə.

Фланкəс кӧнде дəwса шеранə.

Фланкəс кӧнде корə.

Фланкəс кӧр'е бебаванə.

Фланкəс кӧр'е малейə.

Фланкəс кӧр'е шорвəчийайə.

Фланкəс кӧр'е Нəвмрр'утə.

Фланкəс кӧр'е фəлəкейə.

Фланкəс кӧштьна бе шуштьн һəр'ə.

Фланкəс красе щане xwə бона
мерьв дьдə.

Фланкəс куч'ьке нəхwəндийə.

Фланкəс кьрьнə зəнгьл,
ч'ьнгандьнə.

Фланкəс кьрьнə мəймуне щмаə'те.

Фланкəс кьрьнə р'ожа са, паше
вəр'екьрьн.

Фланкəс к'ана аqьлə.

Фланкəс к'афре А'наейə.

Фланкəс к'əлəп'зура дьгəр'ə.

Фланк'əс к'əне мьрие гор'а тинə.

Фланкəс к'əтə красе wан.

Фланкəс к'əтийə ə'йаре wи.

Фланкəс к'əтийə зьке дйа xwə.

Фланкəс к'əтийə нава xwe у агьр.

Фланкəс к'əтийə орт'а агьр.

Фланкəс к'əтийə орт'а дӧ кəвьра.

Фланкəс к'əтийə п'осте гӧра.

Фланкəс к'əтийə xwəшийа xwə.

Фланкəс к'əтийə Һьшкайе.

Фланкəс к'əтийə чьле мера.

Фланкəс к'əтьнə Һале Qоло.

Фланкəс к'əтьнə qəрəqайше.

Фланкəс к'иси xwə дьxwə.

Фланкəс к'лита аqьланə.

Фланкəс к'ор'ощахə.

Фланкəс к'осəйə,

К'осəки бенəдəрə.

Фланкəс к'öлəвəйə,
Һ'əму нирар'а навə.

Фланкəс к'риве хунейə,
Сəре зар'а бьн п'ешейə.

Фланкəс к'утгəрмие дькə.

Фланкəс к'һеле пəйа бийə,
Т'əзə ль бəргире сйар бийə.

Фланкəс лаqьрдие wи лаqьрдие
Һ'ьрч'анə.

Фланкəс лаqьрдийа мəрийа
дькöжə.

Фланкəс лəп ль һəwа майə.

Фланкəс лоqмə qардашийə.

Фланкəс ль к'əре сйаркьрьн, поча
we данə дест,
Го: — Əз дьчьм баг'е сева.

Фланкəс льнге хwə гöһе хwə дьхə.

Фланкəс льнге wи зьке wи к'əвə.

Фланкəс мака шьлə'тейə.

Фланкəс мала мəрийа дəф у
зöр'на ава дькə.

Фланкəс малда мина п'инəки
важийə.

Фланкəс мале буйə qир-сир.

Фланкəс мале бре хwəйи ахр'əте
жи дьхwə.

Фланкəс мале мəлəк'а жи р'аст пе
бе, we бьхwə.

Фланкəс малə мьшканə р'утə.

Фланкəс меван дьчьнə мале,
Ч'ə'ве хwə дьгьрə.

Фланкəс мера жи нас дькə,
К'əра жи нас дькə.

Фланкəс мере крарийə.

Фланкəс мере меранə.

Фланкəс мерəки т'əнейə,
Дə'we сəд мерир'а датинə.

Фланкəс мерьв дькöжə жи,
Ч'ə'л жи дькə.

Фланкəс мə буйə зраве Һ'ьрч'е.

Фланкəс мə буйə кöла Дəрнəхун.

Фланкəс мəймуна Ломп'аскейə.

Фланкəс мəрде к'исе хəлqейə.

Фланкəс мəрде мала хwəйə.

Фланкəс мəрибу, ле мəрихöрбу.

Фланкəс мəрие мьни чийə?
Нə те мала мьн, нə дьчə.

Фланкəс мəрийа бəри һəв дьдə.

Фланкəс мəрийа һьн дьдə
к'əнандьне, һьн грийандьне.

Фланкəс мəрийə, п'осте гöра
хwəкьрийə.

Фланкəс мəрики бавöндайə.

Фланкəс мəрики балт'əчийə.

Фланкəс мəрики бəрбьһерə.

Фланкəс мəрики бəхтə, бəхте wи
һəйə.

Фланкəс мəрики даwqöтə.

Фланкəс мəрики дор'насə.

Фланкəс мəрики əмəксок'анə.

Фланкəс мəрики кöлһащəтə.

Фланкəс мəрики к'утр'əвинə.

Фланкəс мəрики мəришелинə.

Фланкəс мəрики нан жьмарокə.

Фланкəс мəрики нан сəр чокейə.

Фланкəс мəрики öса мəрдə, нə
хwəйе сəре хwəйə.

Фланкəс мəрики öса хравбу,
Дəwрешə'рд дəре мəзəл ле
вəнəкьр.

Фланкəс мəрики öса хравбу, мəзəл
жи ле вəнəдьбу.

Фланкəс мəрики öсанə,
Гак шива wийə,
Гак тə'штийа wийə.

Фланкəс мəрики öсанə,
Дəфа Һəму кəси дьдьр'инə.

Фланкəс мəрики öсанə, красе щане
хwəр'а р'е начə.

Фланкəс мəрики öсанə, меван гь
дйа wи Һьз дькьн.

Фланкəс мəрики öсанə, ч'ə'ве wи
qор'а щинарайə жи.

Фланкəс мəрики öсанə, wəрьсе
Һəфт карвана дьзийə.

Фланкəс мəрики п'егəр'əшə
(п'ечə Һəрамə).

Фланкəс мəрики Һурр'əвинə.

Фланкəс мəрики wəлезьнейə.

Фланкəс мəрьв дьве дəст дə'wате
бəрдайə.

Фланкəс мəрьва дькə поч'ка дə'се.

Фланкəс мəрьвəки һламqöламə.

Фланкəс мə'р бу,
Ннa буйə мə'рəгиск.

Фланкəс мə'ре нивкöштийə.

Фланкəс мə'ре п'езькə.

Фланкəс мə'ре тəвьзийə.

Фланкəс мə'ре тəвьзийə,
Гава колокане хwə вəдькə,
Əw һəр тьшти хравтьрə.

Фланкəс мə'ре турдайə.

Фланкəс мə'руме щева хwəйə.

Фланкəс мə'сие Һəму бə'ранə.

Фланкəс мина баг'ване ч'ə'в пəнере
тəр' к'əвə.

Фланкəс мина бзьна гəзəкə.

Фланкəс мина бöһöка мурихöр
Сəре хwə жь нав хwəлие дарнахə.

Фланкəс мина бука р'у бь хелийə.

Фланкəс мина гае гоштийə.

Фланкəс мина гае нав голькайə.

Фланкəс мина гае нире хwə хар
бьк'ьшинə.

Фланкəс мина гаки т'ьр'əбарə.

Фланкəс мина гаки щьла wи сəр
бьки, тə'зи бьминə.

Фланкəс мина гарьсе хəлаейə.

Фланкəс мина гöла гöлавейə.

Фланкəс мина гöра дькə фсьлдуман.

Фланкəс мина гöре беог'ьр
Р'асти беванкəсе һат.

Фланкәс мина грара дәрәwин.

Фланкәс мина дәва гогьрмиш.

Фланкәс мина дәнге бәр знара (занга).

Фланкәс мина долаве щики насәкьнә.

Фланкәс мина ә'wьре нисане дьхӧр'ә.

Фланкәс мина каре сәр паизе дйа хwә к'әтийә.

Фланкәс мина картоләкә хьмхьмандийә.

Фланкәс мина конәки р'ьзи.

Фланкәс мина коре кеч' дест к'әтийә.

Фланкәс мина кӧндре бепоч'ькә.

Фланкәс мина куч'ьке бинейә.

Фланкәс мина к'әләмайә,
һе дәст ле нәк'әтийә дәнг ле те.

Фланкәс мина к'әра дьзьр'ә,
Зедә-зедә хәбәр дьдә.

Фланкәс мина мәрики гӧле дайнә,
Стрийа һьлдә.

Фланкәс мина мәрики нәшуштி.

Фланкәс мина мәрики хасийа wи жер'а глийа бежә.

Фланкәс мина мә'ра стуе мәрийа дьалә.

Фланкәс мина мә'ре турда,
Qә итбара wи т'ӧнә.

Фланкәс мина мә'рәки нивкӧшти.

Фланкәс мина мришка сәр кӧр'кайә,
Ичьн надә сәр бичьн.

Фланкәс мина мьрие бәр шойа.

Фланкәс мина мьшк у п'шике
Бәр һәв тәлийанә.

Фланкәс мина п'шика(нә), к'иали давейи, хwә сәр ләпа дьгьрә.

Фланкәс мина п'шика сәрч'ә'ве хwә дьшо.

Фланкәс мина р'увие гола Бәдройә.

Фланкәс мина сәе кӧлине, ви али wи али дьчә те.

Фланкәс мина слqәкә сорә.

Фланкәс мина стәйрьке чатахейә.

Фланкәс мина твьрәкә бр'ийә.

Фланкәс мина тәйрәки һьлте—дате.

Фланкәс мина ч'йаки
Пьшта беванкәсейә.

Фланкәс мина qәрәфатәки вала.

Фланкәс мина wи мә'ре сәре wи бешә.

Фланкәс минани сәе ави дьгәр'ә.

Фланкәс минани qӧльнге qархи
Р'е ӧнда кьрийә.

Фланкәс мраре беванкәса дәве хwә дьгьрә.

Фланкәс мьлк'е малейә.

Фланкәс мьн п'әрәти хwәр'а к'ьр'ийә.

Фланкәс, мьн тӧ кьри һек,
Дране хwә хьсти.

Фланкәс мьрие мләте хwәйә.

Фланкәс мьрийә,
Ньзаньм к'идәре ч'ә'лкьрийә.

Фланкəс наве wи Зеройə,
həw занə зора wи we Ḱəму кəсида həр'ə.

Фланкəс намуса wир'а дьлизə?

Фланкəс нане бəр п'ара мьн дьхwə.

Фланкəс нане гьртие хwə дьгəр'инə.

Фланкəс нане хwə дьхӧн,
Ч'ə'ве п'шика хwə гредьдьн.

Фланкəс нен дьвинə,
Деw навинə,
Деw дьвинə,
Нен навинə.

Фланкəс нен жь мртьва дьхwəзə.

Фланкəс ненр'а дьве: — Кака.

Фланкəс нə дьвə дол,
Нə дьвə дреш.

Фланкəс нə дьхапə,
Нə дьхапинə.

Фланкəс нə дьчə нав дə'wате,
Нə дьчə сəр собəте.

Фланкəс нə е шинаньн,
Нə е шайаньн,
Нə е дəфаньн,
Нə е дə'wатаньн,
Нə е глийаньн,
Нə е готьнаньн.

Фланкəс нə е сəре дəрзиейə,
Нəк'ока дəрзиейə.

Фланкəс нə əw мерə,
Wəки р'əх мерьвда həр'ə,
Пəй мерьвда дьчə.

Фланкəс, нə шӧхӧла дəндайə,
Шӧхӧле чəрха фəлəкейə.

Фланкəс нəхwəше гьр'ьке зьке хwəйə.

Фланкəс нəхwəше пə'рие хwəшə.

Фланкəс нола ч'елəка шире хwə дьдə,
Аг'риеда льнге хwə ледьхə, дьр'ежə.

Фланкəс ньзанə щəh к'ижанə, гəньм к'ижанə.

Фланкəс нькарə hоле бьвə сəр hоле.

Фланкəс орт'а сол у бзмаре həспебə, we бе.

Фланкəс ӧса бəдəwə, дьве:
— Р'ое, тӧ дəрнəе, əзе дəрем.

Фланкəс ӧса буйə,
Мина р'увие мəhа Ḱəзиране.

Фланкəс ӧса буйə,
Те бежи ч'ра дере дьзийə.

Фланкəс ӧса дунə, бунə п'əр'е п'ьрп'але.

Фланкəс, ӧса бькə, нə шиш бьшəwьтə, нə к'ьвав.

Фланкəс ӧса дьгьри,
hесьре хwə пе стрийа пацьш дькə.

Фланкəс ӧса дьр'əвə,
Мəрьв занə цачах пəйк'əтьнə.

Фланкəс ə'рдева цмьтийə,
Мə'р бьн зьке wир'а начə.

Фланкəс ӧса кьрьн, бина са сəр хьстьн.

Фланкəс ӧса кьрьн,
Кьрьн ава куч'ька дəрхьстьн.

Фланкəс ӧса мəрики лəлəь'шайə,
Нəйнук т'ӧнə пе хwə бьхӧринə.

Фланкəс ӧса мьр'дар'ə,
Теки дəве мə'ра,
Мə'ре пе вəр'əшə.

Фланкәс ӧса нәхwәш бу,
Һәрчар диwар жи пер'а дьнә'лйан.

Фланкәс ӧсә ст'арк'әтийә,
Дәстәки пер'а, йәки пар'а хwә дькә ст'ар.

Фланкәс ӧса хәвәрдьдә,
Бә'ра Арч'аке надә чока wи.

Фланк'әс ӧса Һ'әйфә—ч'ә'вәки сәрианә.

Фланкәс ӧса щинарар'а дьхwәзә,
Wәки сәе wи жи башвә.

Фланкәс ӧса qӧр'әйә, wәки сәд сйарива начә П'ра Кӧртьк—вәнагьрә.

Фланкәс ӧсайи qӧр'әйә,
Те бежи ахе сәд малмртьве бе нани бе арванә.

Фланкәс ӧсайи qӧр'әйә, һәрт'ьм сәр сйа хwәда т'әмашә дькә.

Фланкәс ӧсанә,
Швинр'а Һ'әла дькә, хwәйр'а дьгьри,
Гӧрр'а дьхwә.

Фланкәс пе ичке нае алт'кьрьне,
Пе тә'на те алт'кьрьне.

Фланкәсе пер'а зәндә гьртбу.

Фланкәс печ'йа хwә данийә сәр пола, пола qӧл дькә.

Фланкәс пәй бре хwәр'а дьлк'ӧтайи бу, мьр.

Фланкәс пир буйә,
Дьл пир нәбуйә.

Фланкәс пира срсумә, фелбазә.

Фланкәс пьшт Һ'әфт ч'йаданә.

Фланкәс пьшта хwә бьдә кәвьрәки жи, карә хwәр'а маләке бькә.

Фланкәс п'але кәла Нәмрутә.

Фланкәс п'арсе мьртьва Һин буйә.

Фланкәс п'әла тинә бира дьза.

Фланкәс п'ьфи ә'змин дькә.

Фланкәс р'астә Һ'ьшйарә,
Ле бәхте wи р'азайә.

Фланкәс р'асти берийа бе сә Һатийә.

Фланкәс р'йа п'ашальх вәдькә.

Фланкәс р'увийә, фланкәс жи жер'а буйә поч'.

Фланкәс р'удьни грванкәки, р'адьвә—п'ут.

Фланкәс р'ьнд дӧшьрмиш бу,
Һ'имәки р'ьнд дани.

Фланкәс р'ьтфа к'әтийә (шин, шайа к'әтийә).

Фланкәс сала сәкьни, мәһа нәсәкьни.

Фланкәс самие Һ'әму нирайә.

Фланкәс сәр бә'лги гҺ'иштие.

Фланкәс сәр спи—р'әшда дьнҺ'ер'ә.

Фланкәс сәр ськ'а хwә дьлизә,
Ськ'а wи дьле wи к'әвә.

Фланкәс сәр тәндур—кӧч'кәкинә.

Фланкәс сәре хwә дәрбаз дьвә,
Сәре щинаре хwә дәрбаз навә.

Фланкәс сәре хwә дьбьр'ә,
Змане хwә набьр'ә.

Фланкәс сәре хwә дьшкенә,
Хәбәра хwә нашкенә.

Фланкәс сруки буйә.

Фланкәс стәйрька ль ә'змана дьжмьрә.

Фланкәс стрине бәлоԛә,
Ч'ә'ве һ'әму кәсир'а дьчә.

Фланкәс та у бае wи чьԛа һәнә,
Ноҭи тә у бае р'уви.

Фланкәс те бежи дәрде ч'йа дане.

Фланкәс те бежи к'әла савуне сәрда wәлгәр'йайә.

Фланкәс, тә к'ап т'опкьрийә бона к'ижан р'оже?

Фланкәс, тә һәрәк'әт,
Мьн жи бәрәк'әт.

— Фланкәс ԛә тәр'а чаwанә?
— Бинә шурәки Мсри пьшта мьнә.

— Фланкәс тö дәфт'әра к'едани?
— Эл мака мәрйанә.

Фланкәс тьрса р'öһ'е хwә—мале дәрнае.

Фланкәс т'аса сәре щмаә'тейә.

Фланкәс т'ела бьн ә'рдә.

Фланкәс т'әв красәкида дьгәр'ьн.

Фланкәс т'әви һ'әму к'әла дьк'әлә.

Фланкәс т'әзә буйә бәрхәки бәрхгәла.

Фланкәс т'әзә чунә wаре ә'дәти.

Фланкәс т'әшийа мә дьр'есә.

Фланкәс т'әшийа хәзәбе дьр'есә.

Фланкәс т'ö дуйи хwәр'а накә.

Фланкәс, флан тьшт йан гонд у сәлат,
Йане жи шә'дә избат.

Фланкәс фланкәсе г..ә һ'әнәк.

Фланкәс, фланкәсе мә щьл у кöлав жь һәв бьшкавт.

Фланкәс хәбәре wи мина тире ԛәщәринә.

Фланкәс хәлԛер'а гöлә, малер'а кöлә.

Фланкәс хö гöла бәр бь ԛ'о нинә?

Фланкәс хöдане херед гранә,
Хöдане һәсп у р'ьжманә.

Фланкәс хравие дькә,
Беванкәс ԛәнщийа хwә дькә.

Фланкәс хwә жь грара све дьгьрә.

Фланкәс хwә т'әне дьпәсьнә,
Ле wи зортьр жи һәнә.

Фланкәс хwә-хwә джмьне хwәйә.

Фланкәс хwә ԛьжькә,
Мәша кәwе р'е дьчә.

Фланкәс хwәйе хwә чәнд сәрйанә?

Фланкәс хwәрьна че дькә,
Хwе әз давежьме.

Фланкәс хwәр'а к'усигьрә,
Хәлԛер'а мә'сигьрә.

Фланкәс хwәшмерә,
Ле пьшта wи т'öнә.

Фланкәс һаж бае дне т'öнә.

Фланкәс фәна жи занә,
Фәньке—фәна жи занә.

Фланкәс һазьроғланә.

Фланкәс һатийә сәр мала фланкәсе—Мәләԛандийә.

Фланкәс, һе бьчьнгә, һе бьзьнгә.

Фланкәс һесире ч'ә'ве хwәйә.

Фланкәс һәбуна хwә шәв бәлакьр,
Р'о бәлакьр, т'әмам к'öтакьр.

Фланкәс һәвале р'ожа хwәшә,
Нә һәвале р'ожа р'әшә.

Фланкəс һəвалнə ӧсаньн, т'əк нвина
шəве жь һəв башqəнə.

Фланкəс һəма əwə, əw р'унə,
Əw жи смеле xwə дькə.

Фланкəс һəма чакуче бавейə.

Фланкəс һəмаqе дəwра бəрейə.

Фланкəс һəспа ше (шаһ) базар дькə.

Фланкəс һəw занə, дйа wи
һəрр'о р'азе кӧр'а бинə.

Фланкəс һəw занə зар'а савайə.

Фланкəс һəw занə, qӧтийа т'ьт'уна wи
Wəхтəке дəсте
Р'əсе Бəк'ода буйə.

Фланкəс һəwа пе к'əтийə,
Кəси бəр тьштəки Һ'əсав накə.

Фланкəс һьм дьл дьхwəзə, һьм
гӧрч'ька.

Фланкəс һьм мерхасə, һьм занəйə.

Фланкəс һьм тир дькə, һьм р'он
дькə.

Фланкəс һьм шерə, һьм мерə.

Фланкəс Һ'əк'име хwəйə.

Фланкəс Һ'əсабе мьрьне жь хwəр'а
накə.

Фланкəс Һ'əсьне к'ерəкенə.

Фланкəс Һ'əта сəре wи кəвьре
Сəлиме нəк'əвə, ньзанə һе əwə.

Фланкəс Һ'əта хwə нəдə к'ӧтане,
наə'дьлə.

Фланкəс Һ'əта һат, р'ӧһе wи һат
Сəре бевла wи һасе бу.

Фланкəс Һ'əфт р'ожа
Пашийа днйае хӧльqийə.

Фланкəс Һ'əфт wəрьса нае зəфте.

Фланкəс Һ'урəки бе дəст п'ейə.

Фланкəс Һ'ьрч'ки дьлизə.

Фланкəс Һ'ьше хwə дəр хəвəр дьдə.

Фланкəс чар гӧрщке wи һəнə.

Фланкəс чар ч'ə'ва хwə дьнһер'ə,
Йəке хəлqе дьнһер'ə.

Фланкəс Чатуе Qоло кьрнə сту,
бьрьн.

Фланкəс чу,
Беванкəс һат.

Фланкəс чуйə сəр мират'е.

Фланкəс чуйə школа Дае, Апо.

Фланкəс, чьнгадьн, зьнгандьн, п'еше
wанə.

Фланкəс чь ӧсьнə, чь щьснə?

Фланкəс чьqа мəрдə,
Тӧе бежи qəсаби Щомəрдə.

Фланкəс чьqа сəр ə'рдейə,
Аqа бьн ə'рдейə.

Фланкəс ч'вика хапхапокə.

Фланкəс ч'ə'ве хwə баwəр дькə,
Гӧһе хwə баwəр накə.

Фланкəс ч'ə'ве хwə навинə,
Гӧһе хwə дьбһе.

Фланкəс ч'ə'ве wи дне т'ерə,
Һ'ьздьки зер'а нəжьмьри дайнə бəр

Фланкəс ч'ə'вонəкийə—ч'ə'ве wи
Жь нав бə'ре мə'си дьгьрə, ч'ə'ве
wи жь кəвьра жи нəгьрə, кəвьр жи
гӧнəнə.

Фланкəс ч'йае Щудейə.

Фланкәс ч'йаки бе ст'арә.

Фланкәс ч'ра малейә.

Фланкәс ч'укар'а ч'укә,
Мәзьнар'а—мәзьн.

Фланкәс шәр'а дьфрошә хәлqе.

Фланкәс, шир бәр берийа
Мртьва жи дьр'ьжә.

Фланкәс шир у шекьр
һатийә ширәткьрьне.

Фланкәс шор' буйә.

Фланкәс шӧхӧле ӧса дькә,
Мәләк саwе же дькьн.

Фланкәс щан у крас бәри һәв дьдә.

Фланкәс щие хwә орт'а мер у
жьнеда дькә.

Фланкәс щьле хwә аве дәрдьхә.

Фланкәс эльки wир'а кьр.

Фланкәс qәнщийа хwә дькә,
Qәнщийа хwә ӧнда дькә.

Фланкәс qаша гӧстила мләтә.

Фланкәс qаштранәки ӧсанә,
Дәнге зәнгьле дера дьдә бьр'ине.

Фланкәс qәмqотьн, кери һәв наен.

Фланкәс qор'qор'ка дәре щер'
тьрсйайә.

Фланкәс qоqо—лоло манә (жьн у
мер т'әне манә).

Фланкәс wаре баве хwәйә.

—Фланкәс wеда һәр'ә, мәри пе
дәве тә
Т'ер граре бьхwә (нахwә).

Фланкәс wәкә мала хwә р'анабә,
р'унани.

Фланкәс wәки дӧ кәвьра жи бьдә
сәр һәв, бина мала ле те.

Фланкәс wәхта мьр сәр һост у
гаве хwә мьр.

Фланкәс wәхте зьке дйа хwәда
хӧльqи,
Бәрен сьма хwә хӧранд,
Беванкәс wәхта хӧльqи,
Бәрен дува хwә хӧранд.

Фланкәс wәхте зьке дйа хwәда
хӧльqи,
Бәрен даwа хwә гӧранд (хwәйе
һәбуне).

Фланкәс wәхтер'а р'е дьчә.

Фланкәс wи бавида буйә.

Фланкәса кәвьр һәсте хwә һәв
хьстьн.

Фланкәса мә дәва шьп'йа бар дькә,
Ле кәс нькарә дәва шьп'йа баркә.

Фланкәса мә п'шикә,
К'едәре гоштвә дьчә wе дәре.

Фланкәса мә һека нә'майә,
Ә'рде к'әт wе бьшке.

Фланкәса т'уи (бьн) змане (һәвдӧ)
һәв кьрийә.

Фланкәса шире де у бавәки
метийә.

Фланкәсе аше зә'фране у аше
ә'щәле
Сәрсәре щинаре хwә гәр'анд.

Фланкәсе аqа хwәрийә,
Wәки поч'а хwә дури хwә дьгьрә.

Фланкәсе баве хwә кьрийә
һол-к'ашо.

Фланкəсе бзьн зинкьр.

Фланкəсе бəр ч'ə'ве xwə дит,
Паше аqьле wи һатə сери.

Фланкəсе бəрандьз нə кöр'е баве
хwəйə.

Фланкəсе бə'лги щоткьрьн.

Фланкəсе бə'лгие нəрм да бəр
сəре wи.

Фланкəс бə'с, базара xwə кьр.

Фланкəсе бина xwə же гьрт.

Фланкəсе буз дь бə'реда дийə
(йан же щарьке тьрсйайə).

Фланкəсе гли т'апанкьрьн.

Фланкəсе глие öсада
П'ор'е xwə спи кьрийə.

Фланкəсе го: — Ə'йдə, ə'рəфəтə
пəйə".

Фланкəсе гор'а xwə зер'ин кьр.

Фланкəсе гьжьк бəрдайə
Минани сəвате.

Фланкəсе дагəр'андийə.

Фланкəсе дела һəспе wи жекьр.

Фланкəсе дəве балт'ə кевьр хьст.

Фланкəсе дəве xwə т'жи хун
кьрийə,
П'ьр'и хəлqе дькə.

Фланкəсе дəстар' сəр сəре wи һера.

Фланкəсе дəсте xwə мала xwə
хравкьр.

Фланкəсе дəсте xwə сəр wида
пива.

Фланкəсе дəсте xwə тəникьр р'уе
wи хьст.

Фланкəсе дəсте wана кьрə һəвдö.

Фланкəсе дəфа фланкəсе дьр'анд
(зор дае).

Фланкəсе дəwе тьрш xwəрийə, чь
һаж днйае һəйə?

Фланкəсе днйа да бьн чока xwə.

Фланкəсе дö к'ьл р'ун дьле xwə да.

Фланкəсе днйа кьрийə һек,
Дьндане xwə хьстийə.

Фланкəсе дуве дне qəтандийə.

Фланкəсе дьзəкəки xwə дьзйə.

Фланкəсе əw да хар'андьне.

Фланкəсе əw р'акьр сəр һəлана.

Фланкəсе əw р'ьнд кьрийə qəвза
xwə.

Фланкəсе зар' бəдəна (п'есира)
Xwə һлк'ьшандийə.

Фланкəсе зьке wи т'ьжи дукьр.

Фланкəсе йəк һлда, йəк дани.

Фланкəсе ка кəвьн да бе.

Фланкəсе кöр'е xwə сəри кьр.

Фланкəсе кь т'ер xwəр, йан we
Мерьв бькöжə,
Йан жьне бьр'əвинə.

Фланкəсе кьл коре wан жь һəвдö
Дəрхьстьн.

Фланкəсе к'еwришке wан бəри
чоледан.

Фланкəсе к'əд кьр, бəр нəдит.

Фланкəсе к'əмбəрəкə зив да пьштə xwə.

Фланкəсе к'əфəн qəлаштийə.

Фланкəсе к'öме xwə да сəре xwə.

Фланкəсе левзьраве п'ьр'беж,
Хəбəрдана xwə бьпеж, паше бьр'еж.

Фланкəсе ль һəр гöндəки
Малəк xwəр'а чекьрийə.

Фланкəсе льнге xwə гöһе xwə хьст.

Фланкəсе малда щан чöр'ьмиш кьрийə.

Фланкəсе мə арп'ə Һ'əwаси буйə.

Фланкəсе мə анщах wəкə к'ариткəкейə.

Фланкəсе мə баwушк тенеда,
We бьвə к'оч'əк.

Фланкəсе мə бəли бевлəкə wи
Qирбə, йəк qəт'ранбə.

Фланкəсе мə бəлк'и дар у п'əри
Ле бьqöрч'ьмьн
Бəр дара xwə р'унəни.

Фланкəсе мə бəлк'и дара xwə нəҺ'əжинə.

Фланкəсе мə бəлк'и дара wи р'əш бьхəмьлə.

Фланкəсе мə бəлки Һ'əна зə'ватие
Сəр нəйнуке бьминə.

Фланкəсе мə бəр аха жи дьлизə,
Бəр мрт'ьва жи дьлизə.

Фланкəсе мə бəр к'öме к'əти сəкьнийə.

Фланкəсе мə бəр шера жи
Xwə дьтəлинə,
Бəр р'увийа жи.

Фланкəсе мə буйə му
Qöла дəрзиер'а дəрбаз дьвə.

Фланкəсе мə глие кəвьн тинə т'əзə дькə.

Фланкəсе мə готьнə:
— Wəрə бəр ч'ьре,
Го: — На, бра зар' бəр р'унин.

Фланкəсе мə гöллə дурва тене,
Щьлька сəре xwə дьалинə.

Фланкəсе мə дəлаке wи жь бьһöштевə.

Фланкəсе мə дəсте wи
К'əлка һəврինге гьртийə.

Фланкəсе мə дəфа xwə авитийə мьле xwə,
Зöр'на xwə кьрийə дəве xwə, тур'əтур'а wийə.

Фланкəсе мə дькə шəмат'ə,
Тьштəк жи бəр начə.

Фланкəсе мə дране wи мина Һ'əспə.

Фланкəсе мə əз дькьмə бəрwера ге,
Əw дьбə дубəна к'əре.

Фланкəсе мə ə'ва xwə щь Һ'əму кəсир'а дькə.

Фланкəсе мə Ə'лəхəмхöрə.

Фланкəсе мə ə'сле wи мина зер' насдькьм.

Фланкəсе мə жи чуйə сəр дар-бəре е гоно.

Фланкəсе мə зар'е xwə ша дьвə,
Мина Һ'ьрч'а дьдə бəр п'əнщр'ука.

Фланкəсе мə зəнгьле дера зə'фтьр
Дəнге xwə Һ'ьз дькə.

Фланкəсе мə знщира wи жь
əʼзмана qəтйайə.

Фланкəсе мə кӧла сəр рʼйа
пʼечарьхайə.

Фланкəсе мə кʼезька кʼӧлфе кʼəтйə
зьке wи, тʼерхwарна wи тʼӧнə.

Фланкəсе мə кʼəне бəр гри дьвə.

Фланкəсе мə лаqьрдие wи
лаqьрдие ḣьрчʼанə.

Фланкəсе мə левзраве пʼьрʼбежə.

Фланкəсе мə льнге хwə накʼəвə нав
эгьр,
Змане хwə дькʼəвə нав эгьр.

Фланкəсе мə мəрики сəрqотə, тьштə,
бьн кʼӧме wида тʼӧнə.

Фланкəсе мə мина бзьна гəзокə.

Фланкəсе мə мина гӧра дьжи,
рʼожəке тʼерə,
Ḣəфт рʼожа бьрчи.

Фланкəсе мə мина дод ḣнгьв дьхwə,
Смеле хwə дьдə.

Фланкəсе мə мина Əʼлəвьрʼəкейə.

Фланкəсе мə мина Əʼлəгӧрбарине.

Фланкəсе мə мина дəqəки (зəqəки)
гӧлләкьри.

Фланкəсе мə мина коре бəр бəʼре.

Фланкəсе мə мина Мəллə Насьрдин
Мəсəла сəр мəрийа дəрдьхə.

Фланкəсе мə мина тʼлийа кӧлə.

Фланкəсе мə мина хəмрʼəвине.

Фланкəсе мə нава эледа буйə
пʼшрук.

Фланкəсе мə нане wи бе хwейə,
Тəʼм те тʼӧнə.

Фланкəсе мə нəйнуке хwə же накə,
Же дьпьрсьн,
Дьве: — Сəва пʼəнщрʼука.

Фланкəсе мə ӧса дин бубу,
Гоште мьле хwə кʼəт.

Фланкəсе мə ӧса кʼӧтан (мəсткьрьн),
Бина са сəр хьстьн.

Фланкəсе мə ӧса мьрʼдарʼə,
Wəки мəʼр бьвинə, wе ле вəрʼəшə.

Фланкəсе мə ӧса тмайə, тӧ дьве
гуза корə.

Фланкəсе мə ӧса шинбуйə, шинбуна
сутбуйə.

Фланкəсе мə ӧсайи бəдəwə,
Мəрьв тʼьре Ḣӧсьне Усьви ль балə.

Фланкəсе мə ӧсайи тʼишə, мина
кʼапəка литʼ.

Фланкəсе мə ӧсайи Ḣəлалə, мина
чʼьрʼа ширə.

Фланкəсе мə ӧсанə,
Мртьв же дьрʼəвьн.

Фланкəсе мə пекʼəтьнə, шивмьрийа
сəр ḣəв Ḣəсав дькьн.

Фланкəсе мə писка эгьрə.

Фланкəсе мə рʼувие гола Бəдройə.

Фланкəсе мə сəре wи жи жеки,
глие хwə корəвəнакə.

Фланкəсе мə те бежи чуйə ḣекəсора
досте хwə.

Фланкəсе мə тʼоза кʼоча wи
Текʼəвə чʼəʼве мьн.

Фланкәсе мә хасийа wи же Һьз нәкьр,
НәгьҺиштә хwәрьне.

Фланкәсе мә хер баве хwә нәда,
К'әфәне wи дьзи.

Фланкәсе мә хwәде Һәва wи жь дәwле авитийә.

Фланкәсе мә, һәма тö кела п'е ч'арьхайи?

Фланкәсе мә һәстуе чипа wи хöроша сәе Муслевә.

Фланкәсе мә Һәкиме wи жь Батьмбә.

Фланкәсе мә Һәспа wи wәкә бәхте wи бьбәзә.

Фланкәсе мә Һәта р'аст ч'ер'а баве wи нәки,
Глие ә'рьф ньзанә.

Фланкәсе мә Һәта сәре wи кәвьре
Сәлиме нә'к'әвә, мьрьне бир найнә.

Фланкәсе мә чәлqйайә, ләqйайә,
Чь бькә öндайә.

Фланкәсе мә ч'ә'в джмьна дьк'әвә,
Ч'ә'ве хwә дьгьрә.

Фланкәсе мә щие әwи ле мистийә,

Бьнав ле шин навә.
(бьнав—шинкаи).

Фланкәсе мә щьла хwә бьн Һәму кәсир'а накә.

Фланкәсе мә qәй тö дьвежи бәр тьр', фьсе
Бзьна мәзьн буйә.

Фланкәсе мә qәй тöе бәжи
Әмәке щота нәхwәрийә.

Фланкәсе мә wаре wи р'әшә.

Фланкәсе мә, wәки беванкәс нинбуйа,
Qьр'ьке wе ч'ә'ве wи дәрхьста.

Фланкәсе мә, wәки мале дне жи бьднеда
Ч'ә'ве wи же т'ер навә.

Фланкәсе мә, wәки са нәтьрсйа,
Wе шәве гöндәк хравкьра.

Фланкәсе мә wәрсе карвана дьзийә.

Фланкәсе мә wәхта шире дйа хwә метийә, ч'ьч'ьке дйа хwә гәстийә.

Фланкәсе мәйи нәхwәшә,
Нә гәрм ле те, нә жи сәрма.

Фланкәсе, мәрьв т'ьре гöлбаг'анә,
К'едәре тә'вә, бәре хwә дьде.

Фланкәсе наве мера ль хwә Һәрам кьрийә.

Фланкәсе нане хәта щот нәхwәрийә.

Фланкәсе öса фланкәсе дьнҺер'и,
Чаwа сöрман гоште Һәрим бьнҺер'ә.

Фланкәсе пенщ п'Һин гор'а баве хwә хьстийә.

Фланкәсе пирька хwә бь дәф у зöр'нә ч'ә'лкьр.

Фланкәсе пьшта wи вала кьр.

Фланкәсе р'еwи вәдьгәр'анд, дани мале.

Фланкәсе саq бәрда сәр горе,
Мал баркьр чу Зоре.

Фланкәсе сесьд у шәш тамаре
Мьле хwә р'асткьрьн.

Фланкәсе сәр щәwер'а банздайә.

Фланкәсе сәре хwә кьрийә һәвсарәки вала.

Фланкәсе сәре хwә wир'а кьр йәк.

Фланкәсе тә'лде qәлахада хравийа wи кьрийә.

Фланкәсе тә'штекә мирани һазьркьр.

Фланкәсе т'ер хwәрийә, стрӧйе хwә кәндала һьлдьдә.

Фланкәсе т'уи нав хwәрьне кьр,
Пер'ә сонд хwәр,
Мевэн ч'ә'ве хwә бавәр накә,
Сонде бавәр дькә.

Фланкәсе флан тьшт р'ӧһ нани.

Фланкәсе фланкәс эльмандә хwә.

Фланкәсе хера мала хwә дәрхьст,
Кьр мала хәлqе.

Фланкәсе хәwа wи жи бьр'и, т'аwи жи бьр'и.

Фланкәсе хwә ани сәре хwә.

Фланкәсе хwә ль стуе wи хьст.

Фланкәсе хwә сәр гӧһәки авитийә.

Фланкәсе хwә сол-мәстар'а нәгиһанд, чу.

Фланкәсе хwәш жи хwәр,
Хwәш жи дәрбазкьр.

Фланкәсе хwәш һ'әлалбә,
Нәг'па шире дйа wи.

Фланкәсе һәр мәсәләк щики һьлдайә.

Фланкәсе һәрдӧ ч'ә'ва дьзи.

Фланкәс һәспки банздә.

Фланкәсе һьнгьв хwар,
Мозе жи һат мьн вәда.

Фланкәсе һ'әта мг'арада щьн жи дитьнә,
Чарьхгоре-wан же стәндийә.

Фланкәсе һ'әта сйа wи жи п'епәскьр.

Фланкәсе чәнд к'ап мьрьнер'а авитьнә.

Фланкәсе чь р'е жь хwәр'а дит,
Тӧ чь р'ее хwәр'а бьвини?

Фланкәсе ч'ьра дере дьзийә.

Фланкәсе шәрма дәнг нәкьр,
Е дьн да пиле хwә, го „Мьн дьтьрсә".

Фланкәсе шәрма хwә р'әванд.

Фланкәсе шәр'әки ӧса авитийә мьн,
Мина красе бер'есир.

Фланкәсе шәр'әки Р'остәми кьр.

Фланкәсе qәдре хwә хәрщкьр.

Фланкәсе qәwьл-qраре мере бәре готийә.

Фланкәсе wәки р'ожа ә'йде т'ер нәхwәр,
Ида т'ерхwәрьна wи т'ӧнә.

Фланкәсе wәхтеда дәбр-дра хwә нанийа,
Звьстане we бәр сәре ч'еләке бьмьра.

Фланкәсер'а тәвьрәк—берәк майә.

Фланкәсер'а чийә,
Гӧндр'а шәрмә?

Фланкәси бьлбьлә,
К'е дькарә сәрәдәрие же дәрхә?

Фланкәси, жь к'ӧйә?
—Жь мала хәзуре хwәйә.

Фланкəси занəйə,
Ль р'əш-спи дьнһер'ə.

Фланкəси зардости, **дьлджмьнə.**

Фланкəси йəкр'ожийə.

Фланкəси мерəки чейə,
Фəлака wи жь хəw р'анабə.

Фланкəси мерхасə,
Фəрəзи р'йа хwə ньзанə.

Фланкəси мəрьвəки бе бавə.

Фланкəси ӧсанə, гӧра жи гӧртьрə.

Фланкəси пьштбазə.

Фланкəси р'ӧһмалə.

Фланкəси р'утк'əсьрийə.

Фланкəси сəр зьк мьрийə.

Фланкəси хwə шьк'ə.

Фланкəси чə'вшор'ə.

Фланкəси qлерə,
Һəбуна wи һəйə т'ерə,
Wəхте дьвə тəнги-фрəйи,
Нəйи щамерə.

Фланкəсо, дəсте мьн п'əлəwа тəда шəwьтийə.

Фланкəсо, е флан тьшт бьрийə,
шуре хwəде т'əрша wи к'əвə.

Фланкəсо, һəр'ə, бра кəвьр бəр п'е тə пəнервə.

Фланкəсо, Һ'əйфа тə Һ'əйфа **лаwьжвə.**

Форq р'əqьси,
Намус мəльси.

Фраqа дəрвəкьри п'ара п'шикейə.

Фрəйи дувдрежə.

Фрəйи зу пəй тəнгие те.

Фрсəнде нəдə дьжмьн, wе тə алт'кə.

Фрхуна wанə, qə һаж бае **фəлəке нинə.**

Фтарə р'ож аваейə, ле ə'ид све **зуйə.**

Фтлəки зйа карə сəд мə'ри сəр хwə **бьфəтьсинə.**

Фькьр у мталə мəрийа зу кал **дькьн.**

Фькьра wи гəлəк тьштар'а дəрбаз дьвə, ле мəнзил кьнə.

Фькьрəкə wи һəйə,
Һ'əзар аqьл те сери.

Фьр'а мришке—
Һ'əта кадинейə, дур начə.

Фьр'а мришке Һ'əтани кадинейə,
Кадин жи сəрда **т'əп бу.**

Фьр'и, дəст мə нак'əвə **иди.**

Фьр'ьндə мразə.

Х

Ха сир пивазəке нəһежайə, qимəте wи нəһ капекə.

Хази херкьра
Нə херхwара.

Хази (хаси) wəхта зə'ве хwə **дьвинə,**
һəw занə qиза we **п'ашьледайə.**

Хазьл (хwəзьл) р'ожа хwəстне,
Нə ль бьрне.

Хазьл we мале qәлән бьдә,
Нә хазьл we мале qәлән дьстинә.

Хайи тьрсонәкә.

Хайане ашвен авә.

Хайе (хwәйе зер'а жь зер'а нахwә.

Хайе красе хwә нинә.

Хайе к'әра т'опал-гöрә.

Хайе мьри занә чь сери
qәwьмийә, е доре ньзанә.

Хайе hәспе-ч'ьqе hәспе.

Хайе щаw занә—
Щаw qәлпә,
Хайе п'әра жи занә—п'әрә qәлпә.

Хайнти бәреда hәйә.

Хал дьчә аш,
Харзи дьве:
— Wәлә hат, we hәqе мьн р'ьнд бьдә.
Хал жи ша дьвә, дьве:
— Харзие мьн жь мьн настинә.

Халйа тәндуре дәрманә.

Хал у хуч,
Мал у п'уч.

Хал харза р'адькә,
Мам браза ч'ә'л дькә.

Хала харзи р'акьрьн,
Апа брази дакьрьн.

Хала харзи р'акьрьн,

Апа (мама) брази öндакьрьн
(дакьрьн).

Хал харзийа дандькьн,
Ап бразийа р'адькьн.

Хала харзи р'акьрьн,
Мама брази öндакьрьн (ч'алкьрьн).

Хале мәрийа hәйә,
Т'аще сәре мәрийайә.

Хале мьн, т'аще сәре мьн.

Халиче hлдә,
Qьсиле р'ахә.

Халичә машйа,
Р'әнге we гәwьр бу.

Хало, хлаз.

Халче бавче.

Хам ньқарә хаса бәqәмкә.

Хама хас бәтьландьн.

Хаме хwә дәwса хас дьфрошә.

Хан р'ьндә, ханчи нә р'ьндә.

Ханьма мьн, мь тö ль жер жи дити,
ль жор жи.

Хана фланкәсе ма вала.

Хана хравә р'еwи бәрр'а жи дәрбаә
навьн.

Хани бе стун навә.

Хание hатийә чекьрьне,
We р'ожәке hьлшә.

Хание hәwа—
Кичка теда ә'wа-ә'wә,
Нә нанә, нә дәwә.

Ханики маники фәрше,
Дьве: — Канике р'е надә hәwанәки
qәша.

Хар, дәве хwә т'әмьз кьр, qьрах жи
сәкьни.

Хар р'унен, р'аст бежьн.

Хар р'уни,
Р'аст хәбәрдә (хәвәрдә).

Хар шкәст, р'аст сәкьни (щәбьри).

Харәки—дивәки
Бьвьнә щәм гәдәки,
Һәрдö жи щәм wи п'әрәки.

Харзи к'әт, хала р'акьр.

Харзи ль хала дьчьн.

Харзи ль хала,
К'öр'и (кöр'ик) ль фә'ла.

Харзийа бьвьнә кәвьр, нәкьнә бьн кöже т'ер'а хwә
We бьвьнә мьшк, т'ер'а qöлкьн.

Харзийа нәкьнә кәвьр, нәкьнә кöже т'ер'а.

Харзийа хал р'акьрьн,
Бразийа мам öндакьрьн.

Харо, р'еда,
Qәлпо, зәреда.

Хас жи бьн хwәлиейә,
Хам жи бьн хwәлиейә.

Хаса хасти кьр,
Чь гот qәбулкьр.

Хасе гöнде хwә нәстәндьн,
Чун хаме хәлqе алийан.

Хаси зә'ве бь qәйхане дьхапинә.

Хаси зә'ве хwә Һьз дькә,
Хәзур к'öмр'әшие дькә.

Хаси мьр,
Щие буке фрә бу.

Хаси сәва зә'ва у буке ә'йбвәшерә.

Хаси тьме парие хwәш дьдә зә'ве хwә.

Хаси wәки зә'ве Һьз бькә, әw пари бә, жер'а дьһелә.

Хаси (хwәсие) буке кьрә р'ьк',
Мер орт'еда бу тәр'ьк.

Хасие (хwәсие) дәйн нәкьр,
Буке шәрм нәкьр .

Хасие храви кьр,
Бук бенамус кьр.

Хасийа баш де четьрә.

Хасийа кöткöто,
Ә'мьре бука п'учдькә.

Хасийа we мьр,
Хwәде да we.

Хасикә мәрьвайә жир һәбә,
Ч'еләкәкә мәрьвайә пир һәвә.

Хатийа Каре,
Хwәри, нәхwәри,
Т'әв дәрк'әтьнә баһаре.

Хатийа wи мьр,
Т'әзә дйа wи мьр.

Хатьре дара мразаки.

Хатьре мәрики к'әти, паше нькари хатьре wи бьк'ьр'и.

Хах дьки, п'ах дьки,
Сәд сйари сәр хwә сах дьки.

Хаха гöрә,
П'осте бәрха wәргьртийә.

Хаха мина әлк'е,
Qәрфа дькә хәлqе.

Хаха р'әмьлдарә,
Пиле хwәда дьнһер'ә.

Хаһр р'утьнен,
Р'аст дахевьн.

Хач аведа хер накә.

Хач дьчә аве, р'ож хwәш дьвьн.

Хач һәр'ә аве, сәwqа һәwе дьшке.

Хаче мьн дәве мьн г.йә.

Хелийа бука те һлдане,
П'әрда р'уе бука дьqәтә.

Хелийа буке п'әрда р'уе wейә.

Хелийа мьн һлнәдә, ә'йба мьн
нәвинә.

Хельф дьбә, бәле дәрәw набә.

Хер баве мьнр'а,
Дә'wат кӧр'е мьнр'а.

Хер-бер нисанейә.

Хер—бәрәк'әт сәр хәта гейә.

Хер бәрәк'әта мале савер'еданә.

Хер бәрәк'әта һ'әйwане чарп'е
зедәйә.

Хер бь р'әзә,
Шәр' бь р'әзә.

Хер бьн һ'әфт дәстар'а дәрбаз дьвә.

Хер гӧна бәтал дькә.

Хер дани сәр кәвьра жи, дьqәбьлә.

Хер дьки, хwә дьки,
Шәр' дьки, хwә дьки.

Хер жь хере дәрк'әтийә.

Хер (кь һәйә) стуна ә'змане
(ә'зминә, ә'сминә).

Хер р'уе мәрие храв нае.

Хер р'уе wи те.

Хер те бь р'ез,
Шәр' те һ'әмез.

Хер те р'ез бь р'ез,
Шәр' те бь һ'әмез.

Хер те, р'ез те,
(Ле) шәр' те, һ'әмез те.

Хер те, сәр һәв те,
Шәр' те, сәр һәв те.

Хер—херат бе хwе навә.

Хер-херат дәргәки полайә.

Хер хере бӧһӧртийә.

Хер хере тинә.

Хер һатийә бәр дери, р'авә бьдә.

Хер шәр'а нае.

Хер шәр'а бәтал дькә.

Хер шәр'уда нае.

Хер qәбулбә,
Т'әхтә qәдимбә.

Хер-wәкә дӧһ на пер.

Хера бькә, р'ода бәрдә.

Хера бькә,
һ'ьзки бьдә сәр кевьр.

Хера ви дәсти wи дәстир'а т'ӧнә .

Хера р'оже р'оже дәрбаз дьвә.
Шәр'а р'оже р'оже дәрбаз дьвә.

Хера тә жи тәр'а, шәр'е тә жи тәр'а.

Хера тә хера Але Геливә.

Хера Хатуна Фәрха чит дәрдьхьн.

Хера хwә бькә—
Бавежә аве.

Хера хwә ӧса бьдә, нәфәре мала тә
брчи нәминьн.

Хера щиране хwә бьхwәзә,
Паше хwәр'а бьхwәзә.

Хера Оьжьк дайнә,
Шәр́а һьлдә һәрә'.

Хера wи бәр мала тәда бьбә
дәргәки пола.

Хербә—стуе wи,
Шәр́бә-стуе wи.

Хере бькә,
Бра хер бе пешийа тә.

Хере бькә, бьдә сәр (дайнә сәр)
кәвьра.

Хере бьки, хере бе пешийа тә,
Храбие бьки, те храбие бьвини.

Хере бьки, wae нәвини.

Хере бьхwәзә,
Бра хер бе пешийа тә.

Хере бьхwәзә, хере бьвини.

Хере бьхwәзә щинаре хwәр́а, хер
бе пешийа тә.

Хере дьки дайнә сәр кәвьра жи,
дәйа начә.

Хере дьки, мәрие башqәр́а бькә.

Хере дьки, херәкә баш (п'ак) бькә.

Хере мала хwә дәрхә,
Ле щинарийа т'реqа нәкә.

Хере сәва баве хwә накә,
Хере хәлqе дькә.

Хере, һәр́и Һ'әзар хери.

Хере wи бунә ч'йа—бәтал кьр.

Херә насинә, брчйанә ширьнә.

Херкьр, т'аса п'аше Һ'әр́ьманд.

Херкьра бе хер наминьн.

Херкьри, хwәкьри,
Шәр́кьри, хwәкьри.

Херкьро,
Мала хwәда нәмьро.

Хернәхwәз һазьрьн т'ьрбе бьк'ольн.

Херхwәз һәбьн, ширәт жи тьштәки
р́ьндьн.

Херхwәз һәнә,
Хернәхwәз (жи) һәнә.

Херхwәзе хwә бьдә грйандьне,
Хернәхwәзе хwә бьдә к'әнандьне.

Хефькр́а ширәте чь бькә?

Хәбат жь дәсте wи нае,
Ле бог'аза wи фрәйә.

Хәбат кö һәйә, мәйдана ләщейә.

Хәбат к'әрә,
Бажо wе Һ'әр́ә,
Нажойи, начә.

Хәбат к'әрә, тә һош кьре—wе һәр́ә,
Тә һош нәкьре—начә.

Хәбат мерьв бәдәw дькә.

Хәбат мәрийа сöщәҺ' дькә.

Хәбат мәрийа щан дькә.

Хәбат мина шире де ль мәрьва
р́удьни.

Хәбат саг'ләмийа щане исанә.

Хәбат хьзна зер́ у зивә.

Хәбат—һьм инсафә,
һьм бәхт у дин.

Хәбат ч'йа wәлдьгәр́инә.

Хәбат шерә.

Хәбат ширьнә.

Хәбат щәһвәра (qәwата) меранә.

Хәбат щәwahьре (щане) исанәтә.

Хәбат щәwahьра бәниадәмә.

Хәбат щәwahьра дьле (щане) мерьвә.

Хәбата кьри дәйа начә.

Хәбата к'әре, к'әр нахwә.

Хәбата мури әнбаран т'жи дькә.

Хәбата р'ьнд жи,
Хәбата храв жи сәр мерьвә.

Хәбата хәлqе мәрйар'а навә qәзанщ.

Хәбата hәвр'а әшqа дьланә.

Хәбата шәве дьчә, к'иси хәwе.

Хәбата шәве ә'рде дитийә.

Хәбата wәки wе иро бе кьрьне, нәhелә све.

Хәбатчи (хәватчи) бьрчи наминә.

Хәбатчи дәсте xwә дькә,
Дәве xwә дьхwә.

Хәбатчи наминә брчи.

Хәбатчие мала xwәмә,
Бәр .хәлqе аг'амә.

Хәбатчие мәрийа т'öнәбә,
Мәри нав хәлаеданә.

Хәбатчие (хәватчие) xwәбә,
Ле ширьне дьле ә'вдабә.

Хәбатчийа xwәйә,
Ҥьзкьрийа Ҥәмушкайә.

Хәбәр байә, hат, wе мәрие свьк бәр xwә бьвә.

Хәбәр банә.

Хәбәр банә,
Нә гöлләнә.

Хәбәр бистушәшьн,
Ле шәш ле xwәшьн, бист-на.

Хәбәр гәләкьн,
Хәбәрбеж т'öнәнә.

Хәбәр—готьне,
Гöh—бьhистьне.

Хәбәр дьдьм
— Әзи нәhәqьм.

Хәбәр зара,
Гöhи гöhдара.

Хәбәр йа мәзьна,
Ав йа ч'уч'ька.

Хәбәр к'әтә зара,
Дьк'әвә шәhәра.

Хәбәр к'әтә нава сиусе драна,
Дьк'әвә нава сиусе змана.

Хәбәр левә,
Әз заньм чь ль девә.

Хәбәр—ләнга,
Спи—п'аланга.

Хәбәр надә, ньшкева дьбе: „Дәвә".

Хәбәр нивида дьминьн,
Р'öh нивида наминьн.

Хәбәр сарбун, наенә готьне,
Нан сар бу, те гәрмкьрьн.

Хәбәр хәбәра вәдькьн (дәрте).

Хәбәр xwәшьн,
Бистушәшьн,
Ле шәш xwәшьн,
Бист—на.

Хәбәр hатә зара
Зу-зу нәдә р'уе кала.

Хәбәр һатә зара,
Наминә мала (wapa).

Хәбәр һатә зара,
Нәдьн р'уе кала.

Хәбәр һатә зара,
We бәлабә тек'әвә нав мала.

Хәбәр һәйә гӧлле хравтьрә.

Хәбәр һәйә тоqьле пивазейә,
Һьнди мәрьв спикә—зедә дьвә.

Хәбәр һәнә зер'ьн,
Хәбәр жи һәнә ава щер'ьн.

Хәбәр щәм тә бьсәкьнә.

Хәбәра бьпежә,
Паше бьр'ежә.

Хәбәра гәwрийа хwәда бьпежә,
Паше бьо'ежә.

Хәбәра дәве хwәда бьпежә,
Паше бьр'ежә.

Хәбәра зара, бәла мәкә шаһара.

Хәбәра зара надьнә сәр чаwe.

Хәбәра к'әтә нава си у се драна,
We бьк'әвә нава щи у мск'ана.

Хәбәра мера дӧр'ә, нә вьр'ә.

Хәбәра мера кӧ һәйә щәwаһьрә.

Хәбәра мәзьна дәйа начә.

Хәбәра мәрие храв мәкә гӧһе хwә.

Хәбәра мәрьве вьр'әк р'астбә жи,
Диса мәрьв же ина накә.

Хәбәра мьн накә,
Хәбәра к'әре мьн дькә.

Хәбәра нәп'аки,
Спие—п'алана.

Хәбәра нә хwәш бәр бе дьчә.
Хәбәра п'ак дьне дьминә.

Хәбәра пашие пешие нәвежә.

Хәбәра р'еwийайә, дьве:—
—Сәри qӧрбана льнгавә,
Зу бькә, р'йа хwә бьqәдинә.

Хәбәра тӧ зани,
Чьо'а дьки ә'рди (е).

Хәбәра хам дәве wир'а дәрнае.

Хәбәра хәлqе р'анәбә, р'умәне,
Бь хәбәра хwә р'абә—о'уни.

Хәбәра храв бира мәрийа начә.

Хәбәра храв дьжмнайийә.

Хәбәра храв жә'ра мә'ра храбтьрә.

Хәбәра хwә бьә'длинә, паше бежә.

Хәбәра хwә зедәтьр хәбәр нәдә.

Хәбәра хwә кәси корәвәнәкә.

Хәбәра хwә ӧса бежә,
Wәки хәлq бьҺ'әмлинә.

Хәбәра хwә пашие пеш нәвежә,
Дәве хwәда бьпежә,
Паше бьр'ежә.

Хәбәра хwә сбе, иро дьбежә.

Хәбәра хwәш
Баһара (бара, бә'ра) дьланә.

Хәбәра хwәш баһара дьланә,
Хәбәра храв зьвьстана гранә.

Хәбәра хwәш дьдә джмьне хwә,
Парие хwәш дьдә мәрьве хwә.

Хәбәра хwәш,
Жь qӧле дәрдьхә мә'ре о'әш.

Хәбәра хwәш те гликьрьне.

Хәбәра һәвале хwә бькә,
Ле диса йа хwә бькә.

Хәбәра че Һәму кәси хwәш нае.

Хәбәра ч'ука кьнә.

Хәбәра эвара
К'әтьн qӧле диwара.

Хәбәрда—нан ма бәрда.

Хәбәрдана бефәйдә чьр'анә?

Хәбәрдана зә'ф кер нае.

Хәбәрдана исан нә qуч'ә,
Бәре дара ущә,
Кӧ һатә харе,
Йәк саг'ләмә,
Йәк п'уч'ә.

Хәбәрдана wи дәнге бәр гәлийайә.

Хәбәре бе дьл—
Һәсаве мәшкәкә бе к'ьл.

Хәбәре кӧр'е к'әре пә'тинә.

Хәбәре мәзьна вәнагәр'иньн.

Хәбәре мьн—мьн нәфрошә.

Хәбәре нәйара тире qәщәринә,
Хwәш набьн.

Хәбәре нәкәса жь тире qәнщәри нотьрьн.

Хәбәре нәкәса мина тира qәщәри щәгәра мәрийа дьгьрьн.

Хәбәре нәкәса ьж тире нәзәрие хравтьрьн.

Хәбәре нәмәрда
Тире qәщәра хравтьрьн.

Хәбәре тә'л гәwриеда начә.

Хәбәре, тӧ хwәш хәбәри,
Һәма нә баwәри.

Хәбәре тӧ хwәш хәбәри,
Һәма щие хwәда нини.

Хәбәре храв брине шур хравтьрьн.

Хәбәре храв жь п'иса,
Спи—жь qәрп'ала.

Хәбәре храв чәкчәке гранда тенә готьне.

Хәбәре храва мина тире пола
Дьле мәрийа дьгьрьн.

Хәбәре хwәш мәри т'ер дьбә.

Хәбәре хwәш һнгьв ширнтьрьн.

Хәбәре ширин бьдә хәлqе,
Парие ширьн бьдә мәрьве хwә.

Хәбәре wи мина мә'ре тәйар мәрийа дьһнгевьн.

Хәбәре wи мина т'вьнге дә'wәйаньн.

Хәбәрә девдайә, пе нькари.

Хәбәрәкә зари,
Йәкә зьки,
Тӧ qә бир нәки.

Хәбәрәкә фланкәсе Һәфт п'ут жә'р пер'анә.

Хәват бона мәрийанә,
К'е нәхәвьтә
Алк'ольке бәр тәндурейә.

Хәват зиве щане исенә.

Хәват—к'омәк,
Хwәрьн—т'әк.

Хәват нә qарә,
Брчибун зрарә.

Хәват тьштәки шринә.

Хәват ч'әка щндйанә.

Хәват щәwаһра р'уе исенә.

Хəвата мала Ә'йше бежьнганə,
Хəвата we хлаз навə.

Хəвата мале мина qöле бежьнганə,
Бəр һəв дəрте.

Хəвата мəри сəр wи нəдə, əw нə т'ö хəватə.

Хəвата р'оже р'оже дьчə.

Хəвата хəлqе мəрйар'а навьн мал у мьлк'.

Хəвата xwə све нəһелə эваре.

Хəвата xwə эваре нəһелə све,
Ле нане xwə бьһелə све.

Хəвата эваре ə'рде дитийə.

Хəватə xwəшə,
Гöлə—гəшə.

Хəватчие xwəвə,
Ширьне һəвалавə (хəлqевə).

Хəватчики зорə,
Лəма жи т'ерə.

Хəвəр надьм, ле дьл т'ə'мул накə.

Хəвəр нəдьм навə,
Хəвəр дьдьм, дьвен—„динə".

Хəвəра сар
Бае сəрайə.

Хəвəрдан бае гəлйанə.

Хəвəрдан һатə сəр тə, хəвəрдə,
Нə һатə сəр тə, кəр'бə.

Хəзаеда Һ'əта нһа əм мəрие һəвьн.

Хəзал дьр'əви, бəq готе:
— Чьма дьр'əви?
Го: — Неч'ирвана дайə пəй мьн.
Бəq готе:
— Əм чаwа бькьн, Һ'але мə у нəч'ирвана əвə.

Хəзал кö нəбəзə,
Нькарə р'ьсqе xwə дəстхə.

Хəзал чьqа бəзабə,
Р'ьсqе xwə һлтинə.

Хəзале бəзатьр т'öнə,
Ле р'ьсqе xwə дьхwə.

Хəзалə бь хьмшə,
Дрежайа р'йа шенайа гöндаʊ'а к'ьвшə.

Хəзалие вьрда, авае мə (мале эздийа) чьл сала щики дунəгьртьбу.

Хəзна дне—
Сəр чандьн—чнине.

Хəзур го:
— Бра бука мьн звьстане р'азе, qиза мьн һавине.

Хəйба мере че бəр мера навежьн, пьш мера дьвежьн.

Хəйба мəрийа бькьн, йан сəр к'öлəкейə, йан бəр дери.

Хəйба нəкə, щие хəйба у дрəwa р'əшə,
Һ'əсаве бəндəки нəхwəшə.

Хəйбəте мəкə р'умəт.

Хəйсəте аш ашванчи занə.

Хəйсəте баве ль сəр р'уе кöр'да те ханекьрьне.

Хəйсəте баве—сфəте кöр'ава те хане.

Хəйсəте п'ис хəзəвə.

Хəйсəте Сəйро нə башə.

Хəйсəте xwə дьгöһези,
Qонаха xwə нəгöһезə.

Хəйсəтəки бəндəки бə,
We wи хəйсəти бьмьрə, р'а ле навə.

Хəйсəти хравə,
Р'а ль пе навə.

Хəлае го: — Бəр мьн к'əс т'ап-накə.
Мие го: — Әзе бəр тə бьсəкьньм.
Го: — Те пе чь бьки шəр'?
Го: — Пе ч'ьч'ке xwə.

Хəлайа мерада мер бəранбəри мер дəрте.

Хəлайа мерада
Наве дика данибун Ә'вдьлр'əh'ман.

Хəлайа мерар'а наве дик датиньн Ә'вдьлр'əh'ман.

Хəлайа мьрьна мерабə,
Арзанийа нанбə.

Хəлайи хəлайе тинə.

Хəлайи hат
Мəрвайи hлат.

Хəлайи hат, xwə мəрвайи hьлнəhат?

Хəлайи hат, xwə щамери hлнəhат?

Хəлайи hат,
Щамери hлат.

Хəлайи hатə дне,
Хö мəрвайи жи hлнəhат дне?

Хəлата бəр буке, нае пəй букер'а.

Хəлата, кö бь букер'а нəе, пəй букер'а нае.

Хəлате wи е батьневьн.

Хəлате wи qсмəте wивьн.

Хəлифə, хəлифə,
Мьн нəкə т'ö тəглифə,
Змане тə мə'рə,
Заре тə жə'рə.

Хəло, хлаз, (йан р'əви чу фланкəс).

Хəльк ль мала Фатенə,
Фате ль мала хəлкенə.

Хəлq бəр бəйт'а мəрийада дь.и.

Хəлq дьчə р'асти мəрьва тен,
Әз р'асти qəдае тем.

Хəлq дьчə тьшта тинə,
Әw дьчə мьшка тинə.

Хəлq мале xwə öнда дькə шəвəр'əша,
Мьн мале xwə öндакьр hивəр'она.

Хəлq мəрийа бьхöринə, навə.

Хəлq мəрийа нас дькə.

Хəлq, хəлqе бəр'ани,
Бьде гоште щани,
Ахьрсонги п'ошмани.

Хəлq хəwне храв мəрийа дьвинə.

Мəлq ша дьбьн,
Щаhьл дьбьн.

Хəлqе бəйани,
Мина каре хəзали,
Бьдейи, нəдейи,
П'ошмани.

Хəлqе бьшewьр, бь аqьле xwə бькə.

Хəлqе к'əнйам,
hатə пешийа мьн.

Хəлqе меркьр, фро фьр'кьр,
Мьн меркьр, кəзи—гöли кöр'кьр.

Хəлqе нəк'əнə,
Те сəре мəрийа.

Хəлqе нəхə, хəлq wəки тə нəхə.

Хəлqе пəсьне дне дьдə,
Чəрчи пəсьне к'əре дьдə.

Хəлqе т'ре динə,
Xwə дəwса к'əра датинə.

Хəлqе т'ре мьрие мə р'азайə.

Хəлqе хəриб гор'а мерьв к'ур нак'ольн,
Дəрва дьhельн.

Хəлqе хəриб змане xwəш бьде,
Ле xwəxwəтийа xwə, нане xwə бьде.

Хəлqе хəриб (хəрив) кəвьре qу.е.

Хəлqе хəриб мəрьве мəрийа четьрə.

Хəлqе хəриб мьнəт те т'őнə.

Хəлqе хəриб п'ине важийə.

Хəлqе хəриб чь мнəт?

Хəлqе хəриб, wəки п'равə жи,
Мəри нькарə сəрр'а дəрбазвə.

Хəлqе хəриб, wəки тő гае xwə,
гамеша xwə бьдеи, навə тьштəки.

Хəлqе хəрив wарсе р'зийə.

Хəлqе h'əта крас бьшəwьтə,
Кнеза мьне щан бьшəwьтə.

Хəлqе h'əта кьнщ бьшəwьтьн,
Xwəxwəтие wе щан бьшəwьтьн.

Хəлqе ша нəбə,
We бе сəре тə жи.

Хəлqе ширəт дькə,
Xwəр'а нə тьштəкə.

Хəлqе ширəт дькə,
Xwə-xwə жи xwəр'а корə.

Хəлqеда жи мер həнə.

Хəлqер'а барбьр,
Xwəр'а бзьна малхőр.

Хəлqер'а бькə,
Xwəр'а hинбə.

Хəлqер'а гőлə,
Xwəр'а кőлə.

Хəлqер'а мə'сигьрə,
Мəр'а к'усигьрə.

Хəлqер'а мə'сигьрə (мə'сигьрьн),
Xwəр'а к'усигьрə (к'усигьрьн).

Хəлqер'а həйə,
Мьнр'а т'őнə.

Хəлqер'а ч'райə,
Мала xwəда жи агьрə.

Хəлqə, бьгьри, нəгьри, чь мнəт те həйə.

Хəм у дəрда фланкəс hьлданə.

Хəм хəме тинə.

Хəмxwəрьн нə т'ő к'арə,
Сəр гőре ч'йада бьбарə.

Хəма ахе нинə, wəки элə брчийə.

Хəма бəрфе нинə, дəбар т'őнə.

Хəма гőр нинə, wəки гамешə баhайə.

Хəма гőрə дəвə бьhайə (баhайə).

Хəма кор нинə, wəки мум баhайə.

Хəма корə, ч'ьра весйа?

Хəма к'ейə, дə'wата кőр'е Ә'лейə?

Хəма к'əтьм хийала.

Хəма мəкə, хəм—хəме тинə.

Хəма мəкə (хəм) хравьн.

Хəма мəрие корə, wəки р'онайи т'őнəнə?

Хәма мәрие т'ер брчи нинә.

Хәма са нинә, wәки щәндәки
мьрарә.

Хәма хәw те.

Хәме сәре ч'йае—
П'ор'е данә тә?

Хәме xwә данә бәр сәре xwә.

Хәмьл-хела дне
Хьрхаләк—кәвазанәк.

Хәниме кеч'а һ'әwшанә.

Хәнщәр брайә,
Т'вьнг пьзмамә (пьсмам, пьсмамә).

Храбкьрьн р'һ'әтә,
Ле авакьрьн зәһ'мәтә.

Хәриб к'әт һ'әсаве мьрийә.

Хәрибе, кӧ бь змане мьн хәбәр
дьдә,
Дьле мьнда даһа ширьнә, нә кӧ
мәрьве мләте мьн,
Кӧ змане xwә ньзанә.

Хәрибәки хер, браки бехер четьрә.

Хәриби нә т'ӧ ч'әкә,
Ч'әка хәрибие бәжна xwә нәкә.

Хәриби чәтьнә.

Хәрща жь мьрийа нахwәзьн.

Хәрще п'адше зу бьдә,
Һе гли сәр тә че нәбуйә.

Хәрще xwә жи дьдә,
Сәре xwә жи дьшкенә.

Хәта хар жь бьн гае пирә.

Хәта хар сәр гае qәлпә.

Хәта хравә—бьн мәзьнадайә.

Хәтае жь мала xwә дур дьхә,
Тинә бәр дәре мьн.

Хәте храб жь гае пирә.

Хәтәке зедә бавежә бәйара,
Нәчә бәр дәре нәйара.

Хәфька мьрьне xwә авитийә
дәв-леве фланкәсе.

Хәw—бер'ьсqә.

Хәw бре мьрьнейә.

Хәw жь хәwe грантьрә,
Шәкьр ширьнтьрә.

Хәw—к'афьрә.

Хәw (у) мьрьн йәкә.

Хәw нәма ль ч'ука,
Qӧмаш нәма ль сука,
Шәрм нәма ль бука.

Хәw п'ара бехирәтайә.

Хәw п'инә-п'аласар'а жи йолә дьчә.

Хәw р'ьсqбьр'ә.

Хәw сәрбьр'ә.

Хәw у кәw һәрдӧ бь дәсте мров
нәк'әвьн.

Хәw—хәмxwарьн мәрьв бәлав дькә
(п'уч дькә).

Хәw, хәм, xwарьн-һәрсе жи
джмьне хәдәрьн.

Хәw хәwе тинә.

Хәw һ'әсьн грантьрә,
Шәкьр ширьнтьрә.

Хәwа буке т'ӧнә, т'ьме сәкьнийә.

Хәwа гьртийа те,
Хәwа брчийа нае.

Хəwa п'ьр' гран—мəрие зə'ф нəзан.

Хəwa п'ьр' ə'завə (ə'зəвə).

Хəwa п'ьр' (ə) р'ьсqбьр'ə.

Хəwa ҏ'оже нəхwəшийə,
Йа шəве р'əh'əтийə.

Хəwa сбе ə'зəбə.

Хəwa сбе ширьнə.

Хəwa wи щəм wи нае.

Хəwa эваре хwəшə,
Хəwa р'оже п'ьр'ə'завə.

Хəwa we те, дькə стӧе мьн.

Хəwace бə'рабə.

Хəwe баhара хwəшьн.

Хəwe тьштəки грантьр т'ӧнə.

Хəwe ширьнтьр тьшт т'ӧнə.

Хəwə р'ьсqбьр'ə,
Хəwə дəwбьр'ə,
Хəwa зə'ф нəр'ьндə.

Хəwə сəрбьр'ийə.

Хəwьн дитийə, дьхwəзə бьвə п'адша.

Хəwьн хəwьне шровəдькə.

Хəwьн həйə р'оеда дьqəwьмə,
Хəwьн həйə—саледа.

Хəwьн həйə сале дьк'ьшинə,
Хəwьн həйə р'оже дəрте.

Хəwьн həйə чьл р'ожида те сери,
Хəwьн həйə саледа.

Хəwьн (həйə) qасьдə (qасьдьн).

Хəwьн həнə qасьдьн—дьqəwьмьн,
Хəwьн жи həнə—дəрəwьн.

Хəwьна храв дьвини,
Шəв жьна хwəр'а гликə.

Хəwьна храв сəр кəвьрəки р'əшда гликə.

Хəwьна хwə к'əр дийə, к'əр к'əрəмə.

Хəwьна хwəш мəрие р'ухалҏ'а гликə.

Хəwьне сəватенə.

Хəwьне сəбате,
H'əзара йəк нае сəр qəте.

Хəwьнеда к'əр к'əрəмə.

Хəwьнəр'ошка дьвежə.

Хзан бəр к'əтьн—р'абуна хwə нак'əвьн.

Хзан бь хйара дьжин.

Хзан h'але хзана заньн.

Хзанə бь мтала шанə.

Хзанə шанə, р'оже шьли (шьлйа)
дəст у п'ие (п'е) wан зhанə (зиhанə).

Хзани, красе h'əсьни.

Хзань хəма шанə,
Р'ожед шьли ньге wана зhанə.

Хзем жи зəрə,
Гзер жи зəрə,
Хьртə-хьрт жи сəрə.

Хзме тə чьqа дəрəнг бе мала тə,
аqаси ширьнə.

Хзмəт хлазбу, дьл шабу,
Шӧхӧле т'əмьз хwəйи пе шабу.

Хзмəта Мт'əйh'ьз
Бу меранийа Ə'лие дьз.

Хзмəтк'аре хwəвə,
Ширьне дьле хəлqевə.

Хиза (qиза) бе бав, мина бьк'əвə
щийаки бе ав.

Хиза бе де, мина бьк'əвə щийаки бе р'е.

Хийала брчийан—нанə.

Хийар к'ок'еда харə.

Хийаре хар т'ур'еда харə.

Хилька кьр,
Милька щьрм да.

Хирəт авитьн (авитьнə) бəр куч'ьке,

Куч'ьке жи т'əмул нəкьр.

Хирəт авитьнə бəр к'əлб,
Qəбул нəкьрийə,
Хирəт хwəйкьрийə.

Хирəт к'ӧбарийа мерайə.

Хирəт—снə'т һəвале һəвьн.

Хласи дь р'астиедайə.

Хнами гəрм-гəрм,
Нəйари нəрм-нəрм.

Хнзир—навə qӧрбан.

Хнзир хнзиртийа хwə дəрнак'əвə.

Хнус хwəшə,
Бингол бəрда.

Хнус хwəшə,
Бингол бəрда,
Гамеш хӧртə—
Синоре хwəда.

Хо бльнд нəгьрə,
Да тӧ ньзм нəби,
Хо ньзм бьгьрə—
Да тӧ бльнд би

Хорт у qиз гӧла говəнданьн.

Хорт һəйə льнге де у баве хwə дькə бьн жьне,

Хорт жи һəнə льнге жьне дькə бьн льнге де у баве хwə,

Хорт һəйə ч'ə'ви корə.

Хорт чунə хəрибие, qиза го:
— Йа мə хwəде.

Хортани хwəшə,
Qизани гӧла гəшə.

Хортани—щаһьли зə'ф хwəшə,
Орт'əкал мəщлисийə,
Ə'мьре зə'фи мəзьн—һесирийə.

Хорте асе Һ'ата бе сəр Һ'əмде хwə,
Һ'але wи дьбə Һ'але се.

Хорте ə'зиз qӧдуме чоке де у бавaнə.

Хорте зу зəwьщанди,
Зəвийа зу чанди,
Һ'əсаве зор хwəде стəнди.

Хорте нəзəwьщи корə.

Хорте Хӧрси,
Хадие хиаре ч'лмьси,
Нə дьхwə, нə дьдə т'ӧ кəси.

Хорте ч'ə'в ль дəр,
Бука малейə бехəбəр,
Кəванийа хwəли сəр.

Хорте щаһьл, аqьле зəwал.

Хорте щаһьл—Һ'əзар qиз qӧрбана wи,

һəрче кал—qӧрбана Һ'əзар жьни.

Хортəки гəр'йайи калəки зəмана четьрə.

— Хорто, мəрҺ'əба.
— Щьл чу, ма ə'ба.

Хофк'ешо—зйанк'ешо (qəдак'ешо).

Хофк'ешо—тирк'ешо.

Хощə дитьн,
К'əсиб биркьрьн.

Хӧ бәр һәв нагьрә,
Г̓ӧ ләзәт, нә'мәт набә бе зә'һмәт.

Хӧ гӧл бу, баране леда шьл бу.

Хӧ дәйндаре баве тә ниньм?

Хӧ әw зер' надьн фә'м тәр'а бьк'ьрьн?

Хӧ к'езька к'ӧлфе нә к'әтийә мала wи?

Хӧ мәйдан гӧра нәхwәрийә?

Хӧ нә к'әне кәч'ьканә?

Хӧ нә шире ч'еләка сорә,
Кӧ льнге хwә бьде, бьр'ежә?

Хӧ р'ьма К'орог'ли нинә?

Хӧ сева сор нәшандьнә пәй фланкәсе?

Хӧ тӧ нә кӧр'е Сәдьл Ә'зими (Дәwләтие Иране).

Хӧ тӧ нә хәриби,
Әм гошт у нәйнукьн?

Хӧ фланкәсе зәвийа wи шин нәдьрӧйә?

Хӧ фланкәс пупу нинә, т'әне малда р'уни?

Хӧ фланкәсе шире qжьке нәхwәрийә, кӧ бре хwә кӧштийә?

Хӧ шова кора нинә?

Хӧдане ләзейи п'ошманә.

Хӧдане щанәга
Наминә шуна wара.

Хӧдане мале буке һ̓ьз дькә.

Хӧдане мале qьбла малейә.

Хӧдане мел дә'wе ч'йа дькә,
Ч'йа сәре хwә бәр хар дькә.

Хӧдане мийан,
Г. нав р'уйан,
Wәрә нан у һекан.

Хӧдане мришкан,
Г. нав анишкан,
Wәрә нан у һәвришкан.

Хӧдане р'әнган,
Хӧдане дәнган
Ль ә'рде наминә.

Хӧдане сәбьре
Бу мире Мсьре.

Хӧдане сәбре
Мелике Мсьре.

Хӧдане (худана) ск'ране щәм к'ижан мәрьвибә, дьмьрә.

Хӧдане хера
Р'әбәне дера.

Хӧдане щанага
Наминә шуна wара.

Хӧдане qиза сӧлт'аньн.

Хӧданә'сла бьпьрсьн,
Бәдә'сла бьтьрсьн.

Хӧданә'сьла әз бь гори,
Беә'сьл бе готьн дьчьн сәре жорин.

Хӧзӧла нәбйама жь дае,
Мьн нәдита щәфе днйае.

Хӧкьрйа дәрман т'ӧнә.

Хӧлам тәр'а дьвежьм,
Малхwе мале, тӧ гӧһдарви.

Хӧламе ахе шә'де ахейә.

Хӧламе бәре дәстәк—крас дәрпе дьхәбьтин.

Хӧламе занабә,
Нә аг'е нәзана.

Хöламе мала хwəбə,
Аѓае хəлqебə.

Хöлами-олам,
Олами-хöлам.

Хöмарбази нə п'е меранə.

Хöмбареда чь п'адшати?

Хöра щане исен бь дəсте мəрие
башqə нае хöрандьне.

Хöре к'əра стрийə (щəhə).

Хöре мьн дəwə,
Хəвата мьн жи əвə.

Хöре хwəйи шрин бьдə е хwə,
Пьрса хwəйə шрин бьдə хəлqе.

Хöрəк бе хwе набə.

Хöрəк бьдьнə де, бава, wəке
бьдьнə əwлəда,
Нəдьнə дəсте əwлəда,
Кö вəшерьн жь де, бава.

Хöрийа сфəте wе храв кьрийə.

Хöрмə Бəѓдае (Бəѓдаде жи) həнə.

Хöрмə Бəѓдае (Бəѓдаде) (жи)
зə'фьн (зə'ф həнə).

Хöрмə Бəѓдае зə'фьн,
Дəсте мəрийа нагьh́ижеда.

Хöрмə Бəѓдае зə'фьн, чи мьн,
тəр'анə?

Хöрта синор т'öнə.

Хöрта хöрттьр жи həнə.

Хöрте асе h́əта бе сəр h́əмде хwə,
h́але wи дьбə h́але се.

Хöрщинə хwəш хöрщинə,
Нəхьше орт'е qаша зинə.

Хöшина аве дурва мəрийа хwəш те.

Храббуна малəке,
Авайа гöндəки.

Храб дьбə мала (мале) зер'ан,
Храб набə мала (мале) меран.

Храби бе п'əрəйə,
Qəнщи бь п'əрəйə.

Храби дəсте h́əму кəси те,
Ле qəнщи дəсте h́əму кəси нае.

Храбийа жьне у мер
Жь дəст аqьле wанə.

Храби храбие тинə.

Храби həйə бьзуз бона дьле исанəт.

Храби h́əму кəс жи дькарə бькə.

Храби ьж беаqьлан,
Испиh́ити ьж аqьлан.

Храбие мəрьвар'а нəкə,
Храби нае пешийа тə.

Храбие нəкə, wе дəре пешийа тə.

Храбие ша набьн.

Храбийа малəке, авайа элəке.

Храбькьрьн р'əh́əтə,
Авакьрьн зə'мəтə.

Храв бе мьк'анə,
Щие wан qанə, qирə, qəт'ранə,
Е бьвə həвал, əw жи həвале wанə.

Храв жи дьве-Хwəде кьрийə,
Qəнщ жи дьве—Хwəде кьрийə.

Храв мина h́епо дьмьрə,
Qəнщ öса намьрьн.

Храв нəвежə, wəки храв бьбhейи,
Qəнщ бежə, qəнщ бьбhейи.

Храв hатьн,
Qəнщ h́латьн.

Хрáв шкəст,
Р̍аст щəбьри.

Храв wəки п'ра авебə, сəрр'а дəрбаз
нəвə.

Хравар'а мəвə р'еwи,
Мəрие хwəйи ə'сьл жи дькьнə сеwи,
Тöе жи wир'а бьви һəвалщеwи.

Хравар'а мəкə qəнщи,
Храв мина тəйрəки бе щи,
Т'əмийа мьн тə бə, пəй созе wи
нəчи.

Хравар'а мəк'əвə ə'йнате,
Нə сəбре занə, нə т'əwате,
Əw öнда дькə шире де у qнйате.

Хравар'а нəчи сəр хера,
Тöе пер'а бьви р'əбəне дера,
Ахьре тöе щаһане хwə бьди бəр
к'ера.

Хравар'а һəвалтие мəкə.

Хравар'а шанəвə,
Т'əви К̍əму глйа мəвə,
К'əла дизе wе сəр сəре тəдабə.

Хравбə—храве мəйə,
Qəнщбə—qəнще мəйə.

Храве мьн тöйи, wəки тейи, мьнр'а
дьвежи.

Храви жə'рə.

Храви—кöрме хравə.

Храви мəзьнада дьвə.

Храви нае биркьрьне.

Храви наминə ə'рде.

Храви р'уе йəкида че дьвə.

Храви хравийа хwə дьвинə.

Храви һəркəс дькарə бькə, qəнщи
чатьнə.

Храви щинаре хwə мəньһер'ə.

Хравие т'ö к'ар же нае.

Хравийа малəке,
Авайа К̍əзар мали.

Хравийа мəрийа (бь) мəрийава нае
к'ьвше.

Хравийа хwə теда дийə.

Хравийа qизе нəдитьн, п'акийа буке.

Хравике бьки, дəһ qəнщийа бьки
дəwсе нагьрə.

Хрпани, һа хрпани,
Хрпани банзда, ани.

Хун бəр хунева.

Хун буйə ав.

Хун бь хуне нае шуштьн.

Хун бь хуне нае шуштьн (шуштьне),
Хун бь аве те шуштьн (шуштьне).

Хун—хwин бь хwине нае шиштьн,
хwин бь аве тетə шиштьн.

Хун дьк'ьшинə.

Хун дьл те.

Хун ə'рде наминə.

Хун ə'рде наминə,
Чаwа бьвə, wе дəре.

Хун (хwин) набə (навə) ав.

Хун сəр гöра к'əт, хwə-хwə һəв
дьхöн.

Хун у qнет дəсти т'ö кəси нак'əвə.

Хун хуна сöлəһ дьбьн.

Хун хуне зəлал накə,
Хун аве зəлал дьвə.

Хун-хуне начә,
Хун аве дьчә.

Хун хунә we к'ö бьвә ав?

Хуна де у баве әwләд ширьнә.

Хуна мера бәр хуна меравайә.

Хуна мера мерәкә.

Хуна мера нае хwарьне.

Хуна мерьв зури хwәш те.

Хуна мәймуна дәрмане шерайә.

Хуна нәһәq ә'рде наминә.

Хуна фланкәсе йа беванкәсе сортьрә.

Хуна хнзирвә, мьн һаж флан шöхöли т'öнә.

Хуна Һ'әлал, Һ'әрам навә.

Хуна щаһьла дьк'әлә.

Хуна хwә давежә мә.

Хуна хwә кьрийә кевч'и.

Хуна wи дәрмане гöр'йанә.

Хуна wи һәвраз дьлизә.

Хунава wанә.

Хунга дера жи кем дьвә.

Хундар п'акә, нә дәйндар.

Хундар р'йа хwә джмьна дадьгәр'инә,
Дәйндар хwә вәдьшерә.

Хундаран ифлах (хер) набә.

Хуне бькә, qаси хуна хwә.

Хуне нәкә, бра хун сәр тәда нәйе.

— Хwәзи браки мьн һәба,
Бра дини ә'wарәба,
Р'ожаә к'әтьмә тәнгие,
We сийа сәре хушка хwәба.

Хушк кери хушке те,
Бра кери хушке нае.

Хушк пьшта брейә, бра—на.

Хушк стöхwәра брейә.

Хушк хера хушке бьхwәзә,
Мере хушке настинә.

Хушка адар,
Р'ожәке бьдә мьн qәр,
Әз гиска бькьмә р'әqәдар.

Хушка жаре,
Qаwит хwәре,
Әз ö тöва т'әв дәрк'әтьнә баһаре.

Хушка мьнә адаре,
Бьдә мьн се р'оже баһаре,
Гиско жорда текьмә харе.

Хушке, нан у һәврушке.

Хушке, п'ор'кöришке.

Хфтани ль мьлә,
Кöлә ль дьлә.

Хшина гузәке т'орпәда нае.

Хьзмати гәрмә-гәрм,
Джмьнти Һ'әрмә-нәрм.

Хьзме qьжьке,
We бьвә qьжьк.

Хьмәхьма wанә,
We мала хравкьн.

Хьмхеи буйә, әва дәрдана (шлорәки буйә).

Xwe бә'ре дәрте.

Xwe бьрийә мәдәна xwe, дьфрошә.

Xwe сəре һəр тə'мийə.

Xwe сəре Һ́əзар тə'мийə.

Xwe сəре Һ́əфт тə'майə (тə'манə).

Xwe ширьнə бона мерьв.

Xwейа мəрьве тма гезикьрьнер'а дьчə.

Xwə -ав бəр бь мə нае,
Гəрə мəри бəр бь аве һəр'ə?

Xwə бабах мəҺ́əжинə,
Днйа мьлк'е кəси нинə.

Xwə бавежə бəр бəхте мерəки че,
Йан жи ч'йаки асе.

Xwə бадьлһəwа бəр баране шьл дькə.

Xwə бəг нинə,
Р'авə мьн бьтьрсинə?

Xwəбəшкьрьн сəр мерьв р'əҺ́əт р'унани.

Xwə бькə т'ерə,
Паше хəлqер'а бькə херə.

Xwə бьк'əнə,
Паше хəлqе.

Xwə гӧрə,
Р'əнги бəрхə.

Xwə гран бьгьр, (wəки) свьк нəби (нəви).

Xwə гран бьгьрə,
Сьвьк нəбə,
Дəсте хəлqе шьвьк нəбə.

Xwə даwшандийə.

Xwə дəwса дина данийə,
Мале зйарəта дӧхwə.

Xwə дəwса к'əра датинə.

Xwə динание данийə,
Ле гшка жи жиртьрə.

Xwə диwаре мə жи гӧһе wи т'ӧнəбун, к'е гли кьр?

Xwə дьбежə,
Xwə-xwə жи дьбһе.

Xwə дьз,
Дьл бь тьрс.

Xwə дькə дьле хəлqе.

Xwə днйае мəлəзиньн,
Xwə ахрəте бьщə'диньн,
Əме р'ожəке qəсра спи
Ч'ə'ве хwə бьвиньн.

Xwə əз нə гӧла сорьм?

Xwə əз нə онщəмə,
Сале пенщ щара бьдрун?

Xwə жь грара све дькə.

Xwə зедəтьр хəбəр дьдə.

Xwə Зоро жи мə нəбийə Зоре Мамəд аг'а?

Xwə капекəки нəһежайə.

Xwə кəр'ə, мəрийа кəр' Һ́əсав дькə.

Xwə кьрийə минани сəе ави.

Xwə кьрийə һале сəе кӧрми.

Xwə к'ерта кевьр нинə, же нəчə?

Xwə к'əртие гьртийə,
К'əртиева жи we һəр'ə.

Xwə лəwт'андийə, дьве:
— Мьн бьвьнə диһаре дере.

Xwə мина мəрьва нинə, ле xwə мəзтьр хəвəр дьдə.

Xwə мьн агьр бəри ə'рде тə нəдайə?

Xwə навинə,
Хəлqе дьбинə.

Xwə нәдə бәр сйа wawика,
Бра шер тə бьхwə.

Xwə нәдə к'ьр'е кәwa,
П'əрə элк'ане мəрийа.

Xwə нәкə зə'ф нәзанә,
Днйа мьлк'е меранә.

Xwə нə малə, qолитка сайə.

Xwə нәпəсьнə, гəрə эл тə бьпəсьнə.

Xwə нə һнгьвə,
Хəлq т'лийа xwə тедакə?

Xwə орт'а жьн у мерада че дькə
(е хəбəрширьн).

Xwə п'ехас нәкə, wəки тə ав нәдитйə.

Xwə р'е дьчə, нə тьштəкə, дьве:—
— Мьн четьр т'ӧнə.

Xwə р'йа р'аста р'асткə, мина
һащəра,
Р'йа храва хравкə, мина р'йа Нəмрут.

Xwə сери-бьни дӧ ч'ур'ьн, дӧ ч'викьн,
Р'оже йəк ле һəр'ə, чие дəwсе
бьминə?

Xwə (ха) сəр гӧһəкида авитийə.

Xwə сəри xwə те,
Кӧр'е Qӧр'-qӧр' бəгейə,
Дьчə сəре жоре.

Xwə сəрме xwəйкə, нəхwəш нак'əви.

Xwə сир—пивазəкейə, зедəйи
ə'мьре xwə хəбəр дьдə.

Xwə сирəке ле дьхи,
П'ешə пиваз же хлаз наби.

Xwə софи Һ'əсав дькə,
Дьзийа дера, мзгəфта дькə.

Xwə теда, же хлаз нəбу.

Xwə теки ч'ра бəр бьшӧхӧли, диса
нашекьринə (диса əwə).

Xwə тə'жийə, ле р'йа неч'ире
нишани мьн дьдə.

Xwə тӧ кӧр'е п'еґəмбəра нини?

Xwə тӧ нə гӧр'ийи,
Тӧ xwə дьхӧрини?

Xwə фланкəс ч'вик нинə, теки щева
xwə, вəшери!

Xwə хəлqе гори нəкə.
Хəлqе гори xwə бькə.

Xwə хуне гьрти, хун дьгьрə.

Xwə һоре нəкə дӧ нанан,
Xwə һоре нəкə дӧ кӧртана (льбас).

Xwə Һ'əсавкə чаwа мер,
Бəрхе нерр'а лазьмə к'ер.

Xwə ч'укə,
Гли жə'рə.

Xwə ч'укə, змане wи дрежə.

Xwə шəва кора нинə?

Xwə щие ч'енщ дьгьрə.

Xwə qара даве бə'ра.

Xwə qлер бу, чуйə xwə дайə аш, һе
буйə qлер.

Xwə qул нинььм,
Баре гран һьлиньм?

Xwə-xwə агьр бу, р'асти эгьр һат.

Xwə-xwə ахайə,
Мала мртьвайə.

Xwə-xwə бльндə, аqьле wи кьнə.

Xwə-xwə böhöстə нивəкə,
Ле xwə мəзтьр жи хəвəр дьдə.

Xwə-xwə гöрə, буйə ћəщи.

Xwə-xwə дəсте xwə xwəр'а хəтае дьк'ьр'и.

Xwə-xwə дьк'əнə,
Хəлqе жи пе дьћ'əсинə.

Xwə-xwə жи ньзанə сəр мьрие к'е дьгьри.

Xwə-xwə жи ширмежи,
Пе хəбəра xwə мəрийа дьköжи.

Xwə-xwə зйанк'ар,
Xwə-xwə диwанк'ар.

Xwə-xwə капекəки нəhежайи,
готьна тə дəвəк нак'ьшинə.

Xwə-xwə köштийə, к'еләка xwəи р'уньшти, дьгьри

Xwə-xwə к'əрə, мəрьва дəwса к'əра датинə.

Xwə-xwə к'əт бəр капе xwə.

Xwə-xwə к'əтийə,
Тьр'-топ нəк'əт'ийə.

Xwə-xwə мəрийə,
Красе мə'радане.

Xwə-xwə мəрики п'езəвəнгə,
Хəлqер'а дьвежə.

Xwə-xwə мина сикə дəрва.

Xwə-xwə неч'ирванə, тə'жийа хəлqе бəрдьдеда.

Xwə-xwə нə тьштəкə, дö эла р'адькə р'у həв.

Xwə-xwə нə тьштəкə,
Жьне əw бльндкьрийə.

Xwə-xwə нə тьштəкə, ле xwə мəзьн дьköжə.

Xwə-xwə нə тьштəкə, həспе шаh базар дькə.

Xwə-xwə п'ахьлə, xwə бəранбəри зер' дьгьрə.

Xwə-xwə р'абуйə сəр сəре даре, дар бьн xwəда бьр'ийə.

Xwə-xwə сəре xwə кьрийə, хəлqе ломəк'ар дькə.

Xwə-xwə сира дьк'öтə, ле п'ара wи к'əлəп'арчə (сəрп'е) т'öнə.

Xwə-xwə сйа xwə дьтьрсə.

Xwə-xwə сйа xwə п'ьшк дьвə.

Xwə-xwə солдöруйə,
П'ехас дьгəр'ə.

Xwə-xwə тə сəре xwə кьрийə,— мəгьри.

Xwə- xwə тə'жийə, неч'ире нишани həвале xwə дькə.

Xwə-xwə тə'жийə, хəлqе т'уллə ћ'əсав дькə.

Xwə-xwə т'ьрмə,
Xwə-xwə qьрмə.

Xwə-xwə xwə шькбəрə.

Xwə-xwə həвр'а хöртьн,
Дране wан кəсəкида начə.

Xwə-xwə ћ'əфт р'йа wедəтьр,
Мəрие xwə дəрбаз дькə.

Xwə-xwə чаwайи qəлпə,
həw занə днйа жи qəлпə.

Xwə-xwəйи бəталə,
Хəлqе жи xwəр'а бəтал дькə.

Xwə-xwəйи пек'əнийə,
Хəлqе дьк'əнə.

Xwə- xwəйи п'ехасə,
Сəре xwə дьньтьринə.

Xwə-xwəйи р'азайə,
Ле бəхте wии h'ьшйарə.

Xwə-xwəйи хравə, дьве:
— Шире мьни qолаийə.

Xwə-xwəйи ч'укə, змане wи дреж.

Xwə-xwəти зорə.

Xwə-xwəти тə'лə (пьрс дəрhəqа зəwащеданə).

Xwəде (хöде) баве qəнщ—кöр'е храв нəде.

Xwəде бəнда бе меван нəкə.

Xwəде бəнда бе ч'йае к'бир нəкə.

Xwəде бəнда беи сəре песəкьни нəкə.

Xwəде (хöде) бəнда к'öбар—бабах нəкə.

Xwəде бəнда h'əwще нəмəрда нəкə.

Xwəде бəрхе нер дайə (жь) к'ерер'а.

Xwəде бра нанəки бьдə тə, кəрики бьдə мьн, диса əзе əw бьм, тöе жи əw би.

Xwəде бьдə де, əw жи бьдə зар'а xwə.

Xwəде бькə, берийа тə ме бинə.

Xwəде бькə мале мерьв həвьн, ч'ə'в ле нəк'əвьн.

Xwəде бькə п'ьшика мале ч'ра ч'ə'вада бьшöхöлə.

Xwəде бькə чока мəрийа бəр т'əхте шае р'анəвə.

Xwəде бькə ч'елəке фланкəса ме биньн.

Xwəде готийə:
— Мьн аqьл öса дайə, т'ö к'əсəк жь аqьле xwə газьн нинə.

Xwəде (хаде) да,
h'ьрче—за.

Xwəде (хöде) дайə,
Мрще зайə.

Xwəде дəнге дəфе т'ö qап'ийа кем нəкə.

Xwəде дəнге зар'а ч'ук,
Бəрха вьр'ни
Т'ö мала кем нəкə.

Xwəде дəре хера вəкə, дəре шəр'а дадə.

Xwəде дöда—нанə.

Xwəде джмьне мəрйа жи нəкə бəр ширəта.

Xwəде жьна, мера йəкə, жьн у мер нə йəкьн.

Xwəде зöлме бьдə зöлмк'ара.

Xwəде ит'бара мəрийа дне нəдə hьлдане.

Xwəде йа хер нəкə нəхер.

Xwəде йа həq нəдə йа (е) нə həq.

Xwəде йа həq ьнданəкə.

Xwəде кəла дайə жь мерар'а.

Xwəде (хöде) кəрийа бе бəран нəкə,
Хöде эле гран бе маqул нəкə,
Хöде сйаре сйар пəйа нəкə.

Xwəде кӧр'е храв пәй щамера нәхә,
ҭӧнәвә Һәмуйа четьрә.

Xwəде к'әлба жи бе xwәйи нәкә.

Xwəде (хӧде) к'ӧбарие-бабахие нәдә.

Xwəде ль ч'ие дьнһер'ә у паши
бәрфе ле дьдә даһатьн.

Xwəде (хӧде) мала джмьна жи бе
зар' нәкә.

Xwəде мерьв бе зозан нәкә.

Xwəде мерьв бе пьс нәкә.

Xwəде мерьв бе берийа Мәме шван
нәкә.

Xwəде мерьв бе кадина нәкә.

Xwəде мерьв бе ҭоза бедәра нәкә.

Xwəде мерьв бе хәта щот нәкә.

Xwəде мерьв (мәрийа) бе шин у
шайа нәкә.

Xwəде мерьв бей хәвата мьле мә
нәкә.

Xwəде мерьв мач'а щот мә'рьм нәкә.

Xwəде мерьв нәзәра ч'ә'ва xwәйкә.

Xwəде мерьв сәҺәта мерьв мә'рум
нәкә, к'әси к'әса ҭӧнә.

Xwəде мерьв шаш нәкә,
Шаш дькә, фә'ш нәкә,
Фә'ш дькә, к'аш нәкә.

Xwəде мерьв шәр'е нәшуштийа
xwәйкә.

Xwəде мерьв qәзиед гран xwәйкә

Xwəде мәрда Һәwщи нәмәрда нәкә.

Xwəде мәрийа бе пьшт нәкә.

Xwəде (хӧде) мәрийа бькӧжә,
к'ӧбар нәкә.

Xwəде мәрийа нәкә т'ур'а нәзана.

Xwəде (хӧде) мәрийа пәшка
(п'әшка) нәшушти xwәйкә.

Xwəде (хӧде) мәрийа xwәйкә ав,
агьр.

Xwəде мәрийа Һәwще нәкәса нәкә.

Xwəде мьрьне бьдә, щһебуне нәдә.

Xwəде нәкә ч'еләк нәбанбә.

Xwəде нәxwәше нвине р'ә'м бькә.

Xwəде нәһәqа р'асти нәһәqа бинә.

Xwəде пешие бьдә щинаре мьн,
Һәфте дӧ мләта, паше бьдә мьн.

Xwəде р'йа wи, wәкә qәлпе wи
р'асткә.

Xwəде р'ьсqе мевана мала фланкәса
кем нәкә.

Xwəде р'ьсqе мә әw дайә:
— Нане щәһ, дәwе тьрш.

Xwəде сийа мәзьна сәр сәре
щаһьла кем нәкә.

Xwəде тә пир бькә,
Ле жь бир нәкә.

Xwəде тә xwәйкә нәзәра кора.

Xwəде (хӧде) тӧ xwәйки р'әфәса
дик, п'әнщке п'шике.

Xwəде ҭәхте шәрме жь ә'рде
Һлнәдә.

Xwəде, тӧ бәнда бе кӧр' нәки.

Xwəде ҭӧ бәнда нәк'әнә.

Xwəде т'ö гар'ана бе зьр'инйа
к'əре нер жи нəкə.

Xwəде т'ö мəрийа бəлоq нəкə.

Xwəде т'ö мəрийа бöḣи бəсте нəкə.

Xwəде т'ö эла бе т'фаq нəкə.

Xwəде xwə̆йкə, р'онайа ч'ə'ве wи he
зедəкə.

Xwəде həqие бьн нəhəqиеда нəhелə.

Xwəде (xöде) həw мəстьр нəкə.

Xwəде ḣəwса бəнда жь шəр'е xрава
бькə.

Xwəде ч'йа (ч'йе) дьбинə (дьвинə),
Бəрфе (жи) ле датинə.

Xwəде шəр'а xəзьна xwəкə.

Xwəде шəр'е р'оже сəр мəр'а
дəрбазкə.

Xwəде шьва xере бьдə, фланкəс
р'азен.

Xwəде we мале авакə, канийа шир,
qат'ьx ле нəмьч'ьqə.

Xwəде wəкə дьле мьн р'асти мьн
бинə.

Xwəде wəкə дьле тə р'асти тə бинə.

Xwəде wи сəри бьбьр'ə, wəки
тек'əвə бəр ширəта.

Xwəде wи щи авакə, тьрс ле т'öнəвə.

Xwəде wи щи авакə, шəрм ле həйə.

Xwəдева ə'йанə, ч'ьр'а гöhане пəзе
чаwанə, əз öсамə.

Xwəдие дəве дьве:
— Сəр дəре wи бльндбə.

Xwəдие мале у дьз бь həвалбьн,
карьн ге бь к'öлəкер'а бьбьн.

Xwəзəк р'ур'əшьм,
həвале п'аре xwəшьм.

Xwəзи бь мале мртьван,
Нə бь мале зальман.

Xwəзи к'əфəндьз,
Qəрqəр стöкьреда р'зи.

Xwəзи мьрьн həбуйа,
Калбун т'öнəбуйа.

Xwəзи р'еча дьчу гöнда,
Ŏса бьчуйа дьла.

Xwəзи стöе мьн дрежба wəкə
дəвhəке, кö мьн xəбəра xwə
вəгəр'андиба.

Xwəзи xас т'öнəбуна,
Бук бь дьле xwə буна.

Xwəзи xеркьра, нə (xwəзи) xерxöра.

Xwəзи xундара, нə дəйндара.

Xwəзи щəгəр hə'вки тə'л буйа.

Xwəзи wи бəндəйи, бəр мəрийа
даxwə.

Xwəзийа мьн wи бə,
Арзанийа нанда,
Xəлайа мьрьнеда—бьмьрə.

Xwəзийа мьн wи бə—фə'м нaкə.

Xwəзийа мьн wибə,
Ч'ə'ве xwə дьвинə,
Дьле xwə дьзəwьщə.

Xwəзийа мьн wи бəнди бə,
Дьле бəнда xwə нəhелə, qəнщийа
бькə.

Xwəзийа мьн wи бəнди бə,
Xwəр'а qəнщийа бькə.

Xwəзийа мьн wи ə'вди,
Ч'ə'ве xwə ди,
Дьле xwə зəwьщи.

Xwəзийа мьн wи мəри бə,
Ичке дьxwə xwə шашнəкə,
Намуса xwə бəйан нəкə.

Xwəзийа xwə р'ожа дəрбазбуи нəйнə.

Xwəзийа xwə qöла мьшк тинə.

Xwəзийа we бедəре, к'əр ле дьхəйдə.

Xwəзьл арване т'ер'а мьн т'öнəвə,
Омда мьнə жьнин һəвə.

Xwəзьл баве бука чеда.

Xwəзьл бисте мəһа звьстане,
Нə бисте ћəзиране.

Xwəзьл бь мале мртьва,
Нə мале зальма.

Xwəзьл бь хачащуре,
Нə бь ћəзиране (йəк бəрбь фрəие дьчə, йа дьн бəр бь тəнгасие).

Xwəзьл бьчуйа зу бата,
Сəре гонгьл Хəлата,
Бьвийа qаза wəлата.

Xwəзьл əз wəт'əне xwəда бума,
К'ут бавитана бəр мьн.

Xwəзьл кöле мьрийа,
Нə е саха,
Е мьрийа xwəш дьвьн,
Е саха xwəш навьн.

Xwəзьл к'отибун һəбуйа,
К'əсиббун т'öнəбуйа.

Xwəзьл ль хачəч'уране,
Ле нə xwəзьл ль ћəзиране,
Р'о звьр'и бəре xwə да звьстане.

Xwəзьл мала буке т'ваq теда.

Xwəзьл мəрие əʼсьлзадə,
Нəxwəзьл мəрие ћəрамзадə.

Xwəзьл мьрьн бəтал буйа.

Xwəзьл мьрьн һəбуйа,
Калбун, пирбун т'öнəбуйа.

Xwəзьл р'е бьчуйа дьла.

Xwəзьл р'е чаwа дьчə гöнда,
Öса жи бьчуйа дьла.

Xwəзьл р'йа гöнда чаwа дьчу гöнда,
Р'йа дьла жи öса бьчуйа дьла.

Xwəзьл xwəстьне,
Нə xwəзьл сйаркьрьне.

Xwəзьл we бəдəwие,
Һьн иманвə, һьн намусвə.

Xwəзьл we əʼйбе гли һатə бире.

Xwəзьл we мале ле бьвə бук,
Сəрмəзьна п'е бьч'ук.

Xwəзьл we мале,
Нане we бе xwəрьне.

Xwəзьл we мале,
Qəлəн же дəрте,
Нə xwəзьл we мале qəлəн дьче.

Xwəзьл wи бəндəида занəбуне фəʼм бькə.

Xwəзьл wи бəндəйи, xwəде теда хравие нəвинə.

Xwəзьл wи бəрбьһерə.

Xwəзьл wи əʼвди,
Глие xwə пашие пешие нəвежə.

Xwəзьл wи əʼвди сала wи хер бе.

Xwəзьл wи əʼвди, wəки дьле бəнда же нəма.

Xwəзьл wи мəри, ек жь днйае фəʼм накə.

Xwəзьл wи мəри, мале wи шиланə.

Xwəзьл wи щии, к'ома мəрийа һəбə.

Xwəзьл wи щии, тьрс ле həбə.

Xwəзьл wида, к'ӧлфəта ə'сьл р'аст пе бе.

Xwəзьл wида, qəдре дне заньбə, днйа р'оньк гəлəки ширьнə.

Xwəзьл wида, wəки qонаха wи бир тинə: „Xwəзьл диса бьhата".

Xwəзьла браки мьн həбуйа,
Ƃаhара бьхəбьтийа,
Звьстана бьмьра.

Xwəзьла əз корбума, храб нəбума.

Xwəзьла к'əсибие,
Нə дəwлəтие.

Xwəзьла мьн херкьра,
Нə бь херхӧра.

Xwəзьла мьн we мале,
Фьр'инйа həспе сəр афьр'е wи к'əвə.

Xwəзьла мьн we малевə,
Дӧ т'əшт həвир дькьн.

Xwəзьла мьн wи бəндəида hати,
К'ӧлфəта ə'сьлзадə тедавə.

Xwəзьла мьн wи бəндəйи, бəрбьhербə.

Xwəзьла мьн we маледа hати,
К'əда мьле xwə т'ервə,
Ч'ə'ве wи нə ль к'əнда хəлqевə.

Xwəзьла мьн wи бəндəдида hати, пешийа дəлаве xwə бьгьрə,
Дəлаве кӧ дəст хəлqева чу, бьр'ина we чəтьнə.

Xwəзьла мьн wи бəндəида hати,
Хера мьрие xwə бəтал накə.

Xwəзьла мьн wи бəндəида hати,
həвале т'ае к'əтивə.

Xwəзьла мьн wи бəндəйи,
Wəки к'əрта гəwрийа xwə занə.

Xwəзьла мьн wи гӧндибə, qəбил те т'ӧнəбьн.

Xwəзьла мьн wи мери бə,
Бəр hесре жьне т'ап бькə.

Xwəзьла мьн wи мəри бе,
Заре xwəш лейə.

Xwəзьла мьн wи мəрибə,
Дəрда нəкə дьле xwə.

Xwəзьла мьн wи мəрибə,
К'əда xwə дьжи.

Xwəзьла мьн wи мəри,
Е кӧ хера дькə, нə кӧ дьxwə.

Xwəзла мьн wи мəри,
Wəки хӧде дайə, жер'а бьгьрə т'əбае,
К'əрбе, к'ине тьшт же нае.

Xwəзьла мьн wи мəрьви,
П'аки же хəвəрдьдьн.

Xwəзьла мьн wи qули бə,
Хəбəрəкер'а фə'м бькə.

Xwəзьла мьн wи qуливə,
Стəйрка wи ə'вда бьшӧхӧлə.

Xwəзьла р'е чаwa жь гӧнда дьчə гӧнда,
Ŏса жи жь дьла бьчуйа дьла.

Xwəзьла р'оже бӧhӧри.

Xwəзьла сеwийа,
Нə hеwийа.

Xwəзьла xwə qӧла мьшкр'а жи тинə.

Xwəзьла we дəме:
Дəмəкə гӧле, йəк шилане.

Xwəзьла wи бави кӧр'е qəнщ пəй
дьк'əвə.

Xwəзьла wи бəндəйида, Һəфза xwə
жь агьре башqə бькə.

Xwəйа мəqəсейə.

Xwəйи к'əчəлə, дьвежə һəвале xwə:
„Сирьк сəре тə дьбарьн".

Xwəйнано,
Xwəйхучо,
Xwəйхало:
Бенано,
Бехучо,
Бехало.

Xwəйа р'е, р'е нас дькə.

Xwəйе бзьне т'ре бзьна wи
ч'елəкəкə.

Xwəйе бзьнəке бзьна xwə нахwə.

Xwəйе гаки мала wи чоле дьминə.

Xwəйе гамеше чархе ле наһевшиньн.

Xwəйе голькəке жи ль wapa наминə.

Xwəйе гошт жи занə гошти гəнийə,
Xwəйе п'əра жи занə, п'əрə qəлпьн.

Xwəйе дəрде гран гəлəки хəбəр
дьдьн.

Xwəйе ə'сьл əз бьгори,
Бе ə'сла мина к'əре стӧмори,
Бе р'əзе щмə'те тен дьчьн жори.

Xwəйе жьне алие кӧлине,
Xwəйе мер алие гастине.

Xwəйе жьна бəр кəвьра дəрдьк'əвьн.

Xwəйе зер'а жь зер'а нəхwəрийə.

Xwəйе зер'а зер'а нахwə.

Xwəйе зер'а кӧле к'ур дькə,
Зер'а һур накə.

Xwəйе зер'а к'əтийə,
Xwəйе кӧр'а р'абуйə.

Xwəйе зер'а мала wи храв буйə,
Xwəйе кӧр'а р'абуйə.

Xwəйе йаре кӧр' дӧндайə.

Xwəйе кӧр'е хравбьм,
Тол жи мьн гӧрех дьвьн.

Xwəйе к'арейə.
Нə е зрарейə.

Xwəйе к'əре гəрə пиже wи бəр
пьштер'а бə.

Xwəйе мал дьк'əвə жи, р'адьвə жи.

Xwəйе мале гəрə меванар'а нəгьри,
гəрə бьк'əнə.

Xwəйе мале нен нəхwə, меван нан
нахwə.

Xwəйе малейə мала xwə бир кьрийə.

Xwəйе мəрийа бəр кəвьра р'адьбьн.

Xwəйе мришка,
Дьхwə нан у һəвришка.

Xwəйе мришке жи, мришка xwə хлаз
нəкьрийə.

Xwəйе мьри гор'кəнийа нəдə,—
Мəзəл мьри нəҺəлалə.

Xwəйе мьрйа жи гəрəке һəбьн.

Xwəйе п'алана,
П'алана нак'ьр'ə.

Xwəйе п'əра дьтьрсə.

Xwəйе р'астбеж—т'ӧнəнə.

Xwəйе р'аста т'ӧнə.

Xwəйе р'ьме те к'ӧштьне,
Xwəйе мəрт'але нае кӧштьне.

Xwəйe сəбреи—мире Мсьрейи.

Xwəйe сəре xwə нинə.

Xwəйe Хатə буке,
Меван qə наенə мале.

Xwəйe xwə бəхтьро.
(ḣəспер'а).

Xwəйe Ḣəйwин,
Ḣəйwане xwə т'əслими р'енщбəр
дькə,
Р'енщбəр жи т'əслими xwəде дькə.

Xwəйe Ḣəфт кöр'а ль бəр диwара
мьрийə.

Xwəйe щаw жи занə щаwи qəлпə,
Xwəйe п'əра жи занə п'əрə qəлпьн.

Xwəйe we феле би,
Кöр'ьк дəрнахи.

Xwəйи бемал дьбə,
Ле мал бехwəйи набə.

Xwəйи бона йа бьри бəр xwə
дьк'əвə,
Гöр—бона йа ḣьшти.

Xwəйи жь бьрьна xwə п'ошманə,
Гöр жи жь бəрдана xwə.

Xwəйи к'əрə, гиḣе датинə бəр
мəрийа.

Xwəйи к'əтийə дəрде пез,
Гöр жи к'əтийə дəрде гоште пез.

Xwəйe qамчийа
Qəлйанə ван щийа.

Xwəймалə, ле бедəрпе у бекрасə.

Xwəймало—

Хати, хало,
Бемало,
Бе хати, хало.

Xwəймало, xwəйхучо, xwəйхало.

Xwəйкьр нане xwə,
Бəрда щане xwə.

Xwəйкьрьна кöр' щəфайə.

Xwəли аве шелу дькə,
Ав xwəлие зəлал дькə.

Xwəли ль сəре ахе,
П'шик бунə малхwe.

Xwəли нибə кöрм нькарə бьжи.

Xwəли сəре wи бəндивə, wəки
итбара xwə т'реqа бинə.

Xwəли сəре wи мəрибə,
Йа xwə бəрдə, йа хəлqе бьгьрə.

Xwəли сəре wи мəрибə,
Мəрие xwə бəрдə, хəлqе хəриб
бьгьрə.

Xwəли сəре wи мəри бə, wəки
к'ома xwə бəрдə,
Хəлqе хəриб бьгьрə.

Xwəлие, гəлəке мина фланкəсе
бьрьнə.

Xwəлие че буйə, дьвə xwəли.

Xwəлие xwə дьки,
Xwəликə гəрм xwəкə.

Xwəлийа гöнда сəре дəйндаравə.

Xwəлийа картола к'əwрəк бькə,
Бра картол сəри бьгьрə.

Xwəлийа мəрьв мəрьв т'ер дькə.

Xwəлийа нə р'ьнд хозанə.

Xwəлийа ощаха надьнə бае (бе).

Xwəлийа р'əш ахпинə, нане we
р'ьнд те.

Xwəлийар'а жи дьвежьн „Wəли",
Wəлийар'а жи дьвежьн „П'əри",
һəрче хравə xwəли сери.

Xwəнди һатьн мале,
We сӧфəте зə'ве бьнһер'ьн.

Xwəндийар'а—йəк,
Нəxwəндийар'а Һ'əзар у йəк.

Xwəндио, əз гори,
Нəxwəнди бина к'əре стӧмори,
Дажо, дьчə сəре жори.

Xwəндьн зер'ə, намашə,
Мал у дəwлəт п'учə, дьмашə.

Xwəндьн к'əрəмə.

Xwəндьн нане пə'тийə, щева мерьвданə.

Xwəндьн нəби, кəс начə пеш.

Xwəндьн—р'онаийə.

Xwəндьн һəвалə мəрйар'а.

Xwəндьн эqьл п'ьр' дькə.

Xwəндьна тə жь дерə,
Һатьна тə накьм ь'нк'ерə,
ӧ сəд щари һати, херə.

Xwəр к'исе мьн—
Р'абу р'уе мьн.

Xwəрьн бь жьнани,
Р'абун бь мерани.

Xwəрьн (харьн) вəxwəрьн,
Кодьк вəшартьн?

Xwəрьн дит, р'ӧҺ'е xwə ӧнда кьр.

Xwəрьн (харьн, xwарьн) дит, xwə бир кьр.

Xwəрьн дит,
Һ'əму тьшт биркьр.

Xwəрьн (харьн) зькр'а,
Зьк—гӧрар'а.

Xwəрьн, кьрьн бре һəвьн.

Xwəрьн нəдайə сəр тəндуре,
Дьве: „Бра бьк'əлə".

Xwəрьн р'ожйада зə'фə, хера мьрйанə.

Xwəрьн стуна дьле исинə.

Xwəрьн (харьн) xwəшə,
Дайин чəтьнə.

Xwəрьн (харьн) xwəшə,
Кьрьн—р'əшə.

Xwəрьн һат бəр мəрийа
Гəрə мəри qӧсуре нəйнə сəр.

Xwəрьн һəвə, мəрьве п'аквə.

Xwəрьн һəйə,
Мə'дə т'ӧнə,
Мə'дə һəйə,
Xwəрьн т'ӧнə.

Xwəрьн Һ'əму xwəрьньн, xwəрьна хасийа мəрийа xwəшə.

Xwəрьна бемəфайə.

Xwəрьна бемə'дə минани дəрмане жə'ре.

Xwəрьна бе тə'м ситьлəк жи һеч'ə.

Xwəрьна (харьна) бе xwe тə'ма we т'ӧнə.

Xwəрьна бе xwe Һ'əрамə.

Xwəрьна бе xwəйи һəр кəс т'лийа xwə теда дькə.

Xwəрьна (харьна) беҺ'əсав фьнщьке мəрйар'а те.

Xwəрьна беҺ'удə, к'əне беqəйдə.

Xwəрьна бечʼара пʼнщарʼə.

Xwəрьна демарʼи чекə бетəʼмə.

Xwəрьна дəрвəкьри һəр тьште бьҺəрʼьминə.

Xwəрьна дəсте де рʼəнг у рʼуйə.

Xwəрьна дəсте чʼəпе мəрьва нагьвьрə.

Xwəрьна зəʼф зьке мерьв дешинə.

Xwəрьна (харьна) зəʼф чʼəʼве мəрийарʼа те.

Xwəрьна зһӧм зəʼф нае xwəрьне.

Xwəрьна (харьна) зька мал храв навьн.

Xwəрьна ишəв бьһелə све,
Ле шӧхӧле ишəв нəһелə све.

Xwəрьна кʼартӧ тəʼм теда наминə.

Xwəрьна мəʼрифəт дəст кʼӧлфəта мəʼрифəтə.

Xwəрьна мьн нан у дəwə, кьрьна мьн жи əwə.

Xwəрьна пиваз нə тедавə,
Əw xwəрьн qə нəxwəрьнə.

Xwəрьна пʼара мьн теда тʼӧнəбə,
Лəпə Һəрʼи навдабə.

Xwəрьна пʼьнщарʼе бечʼарəтийə.

Xwəрьна пʼьрʼ пʼеше гаванайə.

Xwəрьна тʼəв һəвала xwəшə.

Xwəрьна фланкəсе һазьрбу, ле фəqəт кəвчʼие wи нəгьһиште.

Xwəрьна хасие ле xwəш һатийə.

Xwəрьна xwə бьһел,
Шӧхӧле xwə мəһел.

Xwəрьна xwə xwəрийə,
Смеле xwə жи бадайə.

Xwəрьна һазьр һəр кəс дьxwəзə жерʼа бьвə һəвал.

Xwəрьна һазьр һəркəс кəвчʼие xwə һлдьдə.

Xwəрьна шəве сəр дьле мəрийа тьрш дьвə.

Xwəрьна щинара щəм мəрийа ширьнə.

Xwəрьна эваре бьминə све, кʼара тəйə,
Хəвата све бьминə эваре, зрара тəйə.

Xwəрьна (харьна) qьжьке сəр пьшта кʼəре кӧлə.

Xwəрьна, wəки дйа мəрийа Һəлал нинвə,
We чь тəʼма we һəввə?

Xwəрьне бра тӧ xwəрьн буйайи,
Бра тə дəве мьн бьшəwьтанда?

Xwəрьне дьxwи,
Дəрдана xwə нəшкенə.

Xwəрьне—зорə,
Хəбатеда—кораз.

Xwəрьне (харьне) **wəкə дəһ** мəрийанə,
Wəxта хəбате сьст у пʼьстə.

Xwəрьнеда (харьнеда) пешə,
Ле хəвателда тəнгавежə.

Xwəрьнерʼа xwəшə,
Гезиерʼа—нəxwəшə.

Хwарьнəкə öсанə
Qə ньша жи т'öнə, мəри бьдə.

Хwəр'а бе мнəтə,
Нə мьне, нə тəе.

Хwəр'а бьзанбə глийа,
Wəт'əн ширьнə жь һ'əмуйа.

Хwəр'а бьзанбə һəрчах,
Мəкə шöхöле бабах.

Хwəр'а гранбə,
Гöһе тə сəр бə,
Чь тə лазьмə—
Хwəр'а же һлдə.

Хwəр'а р'адьзе,
Хəwна сəва мəрие башqə дьвинə.

Хwəр'а хwəндьне һьлдə,
Бəр дьле мьнда ширьнбə.

Хwəр'а чийə, мьнр'а чьвə?

Хwəстийа р'ук р'əш(ə),
Нəдайа һəрдö (р'у).

Хwəстькə р'ур'əшə,
һəвала пири хwəшə.

Хwəстьн йəкə, нəдаин—дö ə'йб.

Хwəстьн ниве кьрьнейə.

Хwəстьн р'ур'əшикə,
Нəдан дö р'ур'əшийə.

Хwəстьна жьне,
Ә'дəте дьн(е).

Хwəстьна qизе бьһельн, wе йан
дəфчи, йан зöр'нəчи бьстинə.

Хwəстьна qизе дəwлəтийа чəтьнə, ле
хwəйкьрьна wана р'əһ'əтə.

Хwəстьна qизе—
Ә'дəте дне.

Хwə-хwə дикə, ле һеке qаза дькə.

Хwəшби, ле һьндwиби.

Хwəш дьбə шуна хəнщəра,
Ле хwəш набə шуна хəбəра.

Хwəш мееанə, (ле) нə т'ö qонахə.

Хwəшбəхти—азайи у сəрбəсти.

Хwəшбəхтийа хwə сəр бəхтр'əшийа
к'əси ченəкə.

Хwəш хəбəрə,
Тö wəрə мəллə готийə.

Хwəш хəбəрə,
һəма мəлла готийə

Хwəши—əwə, хöрмаши—əwə.

Хwəши хwəшə,
һəма бебəхти тьштəки р'əшə.

Хwəши хwəшие тинə.

Хwəшие бь р'əшие надьн.

Хwəшийа мерьв щансаг'ийа wийə.

Хwəшийа мьнда тö wəк'иле мьни,
Тəнгасийа мьнда тö нə wəк'иле
мьни.

ha бежə, əw к'əра xwə дажо.

ha бежə, ha бежə,
Дəфа бəр кəр'а,
Ч'ьра бəр кора,
Бежи—нəвежи,
Тьшт нəhежайə.

ha бежи, ах ль мьн,
ha бежи, оф ль мьн,
Xwəли hатə сəре мьн.

ha бəрда, бəрда,
Зер'е зəрп'ахьл wəрда,
Днйа гьрт, ахьрəт бəрда.

ha гот: „Мал-мöлк'е мьн həйə",
Qə нəгот: „Мьрьн həйə".

ha дькьм—бав дьмьрə,
ha дькьм—де дьмьрə.

ha дькьм, де дьгьри,
ha дькьм, бав дьгьри.

ha ль ви бəри,
ha ль wи бəри, йəкə.

ha, ha тö жи мьр'а буйи шехе Зəнгьл?

ha К'əсəн, ha к'əл К'əсəн.

ha ширəта К'олор'а бежə.

hавин баве к'əсибанə.

hавин дəрбаз буйə,
Т'əзə бə'са фрика дькə.

hавин дəрбаз буйə, т'əзə дə'са xwə hьлдьдə.

hавин, звьстан щəм wан, (щəм фланкəсе) йəкə.

hавин, кö həйə,
Де у баве фəqирайə.

hавин р'ожа мьрьн жийинейə.

hавин хwəшə бəр сйа дара у кəвьра.

hавин хwəшə сие даран у кəвьран,
Паиз хwəшə ль бəр агьран,
Звьстан хwəшə п'ашьла дост йаран у əсмəран.

hавин hат, баран нəhат.

hавин wəхта хəбатчийанə.

hавине бəр сиеда вəдьлəзə,
Звьстане ор'ə-ор'а дəwаре wийə.

hавине бəрəв нəки,
Звьстане нькари дəстхи.

hавине вəлəзьм бəр сийа,
Звьстане р'əдькьм чарп'йа.

hавине дьве:
— Wи, wи.
Звьстане дьве:
— Wай, wай.

hавине зозан гöла мəрйайə.

hавине кадина хwə бьдə сəр həв,
Звьстане мале тə qьр' нəвə.

hавине стерьк бьр'əqьсьн,
Звьстанə бəрк'ə.

hавинə, qизə динə.

hае, hае, hае,
həвьрмьш hатə бəр лвае,
Хöдане лвае бəр нае.

hае, hае, həрмьш hатийə лвае,
Хwəйе we пəй нае.

hаж герийа wан həйə.

hаж дəрзийа хwə həвə, паше т'ел дəрзийа хəлqер'акə.

hаж qöлпа бьжуна хwə həби, дəрзйа
хəлqе хəвəр нади.

hазьр бьвинə.

hай днйа, həй дəwран,
П̒шик жи буйə п̒əлəwан.

hай-hай чуйə,
Wəй-wəй майə.

hайə, hайə,
Гəньм hатийə бəранбəр кайə,
Хwəйе гəньм бəр те,
Хwəйе кае бəр нае.

hайə-hайə,
həрмьш hатийə бəранбəр лвае,
Хwəйе həрмьш бəр те,
Хwəйе лвае бəр нае.

hакьм бьбə п̒ьра, мəдə сəр.

hале мьн əв hалə,
Ко газ у нив ль малə.

hанина баве хwəрийə,
Бадана де—п̒е кьрийə.

hасьлкьрьна жьне дəсте мерə.

hат, бьhата,
hат, нəhат,
Wəки нəhата,
We бьhата.

hат—гöл бу,
Чу—бьлбьл бу,
Дьхwəзи бьк̒əнə,
Дьхwəзи бьгри.

hат днйа Мади,
Сонда гьшка бу Шехади.

hат ə̒щəл,
Надə мəщал.

hат жь п̒але,
Бу хöдане мале.

hат зəман и брчийə гöре бегöман.

hат—кöл, чу—бьлбьл.

hат—малхwe (мəрие) мале,
Нат qəда сале.

hат мəрие мале,
Чу—qəда сале.

hат мина wəзира,
Р̒абу мина hесира.

hат нəwале,
Бу хwəйе мале.

hат, сəр ч̒ə̒вəки,
Нəhат, сəр həрдö ч̒ə̒ва.

hат-hат, нəhат—паше К̒əйшт.

hат: ho, ho мəкə (нəкə),
Чу: he, he, мəкə (нəкə).

hат щие мьн,
Р̒абу р̒уе мьн.

hатə гьртьн,
Нае бəрдан.

hатə дерида,
Qотьк, фино серида,
Ч̒ə̒ве хайи р̒онида.

hатə дəрда, бе К̒əмди хwə хəвəрда.

hатə дəрда, зу-зу хəбəрда.

hатə дəрда,
Р̒анəбу бəрда,
Шопки сəрда.

hатə дəрда,
Шопки бəрда,
Мьнр̒а т̒ьрки хəбəрда.

hатə дəре мале—
Бу хwəйе мале.

hатə ə̒щал,
Надə мəщал.

Һатә зәманәки к'бир,
Мрид бу джмьне шех у п'ир.

Һатә мала апе хwә,
К'әтә капе хwә.

Һатә мале,
Дәлалийа хале.

Һатә мале,
Qәда сале.

Һатә р'асәри.

Һатә р'асәри Кьне.

Һатә р'уе мьн,
Р'ьһатә щие мьн.

Һатә сәр щие мьн,
Дәст авитә р'уе мьн.

Һатә феза маланә,
Те бина к'ут'анә.

Һатә ч'әнге мьн,
Тöе бьвини р'әнге мьн.

Һатә щие мьн,
Р'абу р'уе мьн.

Һатә щие мьн,
Һатә р'уе мьн.

Һати агьрәки, һәр'и?

Һати жь чуйанә.

Һати меше мә,
Һин бьвә (һлинә) п'еше мә.

Һати—чуйанә.

Һати wәлате мә,
Wәрә сәр ә'дәте мә.

Һатийә бара,
Е һәр'ә мсqала.

Һатийә бәр (дәве) qöла гöра,
Һәстуйа дьгәр'ә.

Һатийә грани,
Те бетә арзани,
Намуса хwә нәсотьн
Бь парики нани.

Һатийә (жь) чуйаньн.

Һатийә мала баво зейи.

Һатийә мала хале хwә,
К'әтийә qалп'ахе хwә.

Һатийә нав щьна—к'әндрбаз дьлизә.

Һатийә пире гл̇ийа һин дькә.

Һатийә фланкәсер'а к'апа давежә.

Һатийә фро фьр'кә,
Ньзанә we п'ор' у гöлйа кöр'кә.

Һатийә qьр'ьке.

Һатьм, малхwе мале,
Чумә, qәда сале.

Һатьн нав мә бәйани,
Жь мә стәндьн р'әз у хани.

Һатьна тә,
Дитьна мә.

Һатьна тә—мразе мьн.

Һатьна wи чәнд капека һежайә?

Һатьнә гöре Шаме,
Итбар нәмайә а'ме.

Һатьнә мәһ'ала боша, к'әндрбаз дьлизьн.

Һаqа дине хәлqе һәнә,
Динәки мә жи бра һәвә.

Һе авайи че нәкьрийә, дара дьгәр'ә.

Һе агьре дә'wата we дьшöхöлә.

ĥe дәве wир'а нәгьĥиштийә.

ĥe дә'wәтә дурә,
Дәрдана т'оп дькә.

ĥe дә'wәтә нә ĥазьрә,
ĥәске ĥазьр дькә.

ĥe дьбинә,
ĥежа бир тинә.

ĥe кәсәки пәй мьрйар'а xwә нәкӧштийә.

ĥe к'әда xwә нәхwәрийә,
К'әда де баве xwә xwәрийә, бәр ч'ә'ва найе.

ĥe к'әр нәк'ьр'ийә, афьр'е че дькә.

ĥe к'әр нәк'ьр'ийә, ĥәвсаре we ĥазьр дькә.

ĥe льнге мьрие мьни дәрвайә, тӧ дә'wата xwә дьки?

ĥe мьри нәмьрийә, шех у п'ир мала xwәда ша дьвьн.

ĥe нәбуйә мришк, ĥека дькә.

ĥe нәбуйә мьшк, диwара qӧл дькә.

ĥe нәгьĥишти аве, дәльнга xwә ĥлмәдә жоре.

ĥe нәшкьнийә, т'әшие дьгәр'ә.

ĥe р'әши-р'они бу.

ĥe савер'а се нәдитийә, бәри се дьчәлпинә.

ĥe тӧ наĥати бедәре, дәре мәрәка мьн вәдьки?

ĥe т'ор' навитийә бә'ре, арьш верьша мә'сийа дькә.

ĥe халичә ченәкьрийә, збара дьгьрә.

ĥe ĥати, ĥатийә сәр мале.

ĥe ĥәсп нәк'ьр'ийә, зин бусат данийә.

ĥe ĥәсп нәстәндийә, афьр'е we чедькә.

ĥe ĥәсп т'ӧнә, афьр' чекьрйә.

ĥe ĥрийа xwә ĥазьр нәкьрийә,
Ше дьгәр'ә.

ĥеди р'е ĥәр'ә,
Гәләки р'е ĥәр'ә.

ĥеди—ĥеди дора мьнә.

ĥеди-ĥеди ĥәр'ә,
Зу бьгьĥижә щи.

ĥеж нәбуйи дьнп'ена тәнуре,
Бу к'ьрт'ена ьшкеве.

ĥежа бра заньвә, wәки дәw бре местә.

ĥежа к'апе фланкәсе мир те.

ĥек бь дран те к'ьвше.

ĥек навә бе дик.

ĥек сәр дәсте мәрийа насәкьнә.

ĥек сәр к'еләке дьк'әвә, сәр сери насәкьнә.

ĥек сәр сери насәкьнә.

ĥек т'ӧнә, кӧр'к р'удьни.

ĥека бе дик навә щущук.

ĥека бе дик(ә)—ĥәрамә.

ĥека бь qальк мала wибә,
Мә'де мәрийа наче (мӧк'ӧрә).

ĥека гәни щущу же дәрнае.

ĥека дӧзәрьк т'ӧнә.

Һека иро жь щущька сбе баштьрә.

Һека йәк йәк т'опки, дьвә Һ'әзари.

Һека ләгләге дәрмане пианайә.

Һека мришке, wәки хар бу, чәтьн ле хлаз дьвә.

Һека спи дькә.

Һека спи нәкә (йане һәр тьшти нәбежә).

Һека Һ'әму мришка нә дöзәрькә.

Һека ч'әмьл нәкә.

Һека шкәсти, нане кәрбуи, т'öщар, т'öщар һәв нагьрә.

Һека шкәсти тә'м те т'öнә.

Һеке же бьстини,
Зәрьке теда навини.

Һеке р'аст сәр сери бьгьри, нькари бьшкени.

Һекәр'уне дәсте хwәда чекә, мә'де мәрийа наче.

Һеке Һ'әсьни кьр.

Һеке qальн щущьк дәрнаен.

Һекә дестдабә, зәрька һеке навини.

Һекәке һекәр'ун ченабә.

Һекәке һер'унәке че дькә.

Һекәке qәйханә ле че навә.

Һекәр'уна дәсте хасие тә'мә.

Һекәсора әрмәнийайә, бәр дәре wаһ дә'wатә.

Һел бькә, т'ьр'ел бькә,
Хәлqе бьшеwьр, йа хwә бькә.

Һел к'әтийә нава мала wийа.

Һелина тәйре симьр' вала наминә

Һерс баисе дәwләтейә.

Һерс (жи) һерсе тинә.

Һерс р'абу, wе зйане р'уни.

Һерса бә'ре п'еле бә'рейә,
(мәрийа давежә бәр хwә).

Һерса дәве сәр п'ьре р'адьвә.

Һерса жьне к'әла диза (дизейә).

Һерса мера зьр'ина к'әра, йәкьн.

Һерса мера
К'әфа сабунейә.

Һерса мера һәйә, зьр'а к'әрейә.

Һерса мәрийа р'адьвә, qәзйае дькә, паше р'удьни.

Һерса мьн р'адьвә,
Гли пешда тен.

Һерса фланкәсе мина тәндурәкә гöр'.

Һерса хwә тинә,
Зйана хwә дьвинә.

Һерса qиза (qизе)
К'әла диза (дизе).

Һерса wи дани, тьштәки навинә.

Һерса wи мина ч'әмәки гöр'.

Һерса wи р'адьвә сәре хwә же дькә.

Һерса wи р'адьвә qәт'ле дьр'ежә.

Һерсе к'ар нае.

Һер'уна хаси чекә,
Иштә те хwәрьне.

Һесабуна жьна т'öнә.

Һесире аqьле хwәйә.

hестьр дәрк'әт,
Баhае к'әре к'әт.

hесьр ч'ә'ве мәрие дәрде wи hәйә, те,

Е дәрде wи т'öнә, әw нагри.

hесьр щие кöл те.

hече-мече жи бунә мәри.

hешәк у дошәк?

hешийа щинар щинар хwәйдькә.

hештьр р'адьбьн hәв,
hестьр у к'әр бьн льнгед wан дә дьчьн.

hewa хwәш qöдрәтейә.

hewра гран мала мәрийайә.

hewи кö hәйә, әw п'ьзка п'исә,
Дьк'әвә мала, ле дьтәийсә.

hewи hат бöhöри,
Да сәр мьн к'әла гри.

hewи hатә свдәре,
Жане дайә щәгәре.

hewи hатә свдәре,
Тә'не авитә щәгәре.

hewи—hewийа пир дькьн.
Шрик шрика жар дькьн.

hewра куч'када hәстö наминьн.

hәбуб әwә—дьл һ'әбандийә.

hәбуйа, фланкәс т'ер бьгәр'йа.

hәбука мьн hәбә, пьзмаме мьн зә'фьн.

hәбун бә'рә,
Дьли жә'рә,
Хwәстьна мәрийа к'арә.

hәбун ль бьн лода гиhеданә.

hәбун мәрийа бәдәw дькә.

hәбун мәрийа дькә нас,
hәбун мәрийа дькә п'епәс.

hәбун мәрийа һ'шйар дькә.

hәбун—стрие (стрöе, струе) мерайә (меранә).

hәбун стрие меранә,
Т'öнәбун мьрьна меранә.

hәбун стрие хwәйе хwәйә.

hәбун т'öнә ль сәри,
Хәбәр дьдә qәләндәри,
Хәлq дьве—hәла мьн у ви к'әри.

hәбун т'öнәбә ль сәри,
Хәбәрдә лал, дöр' у щәwари,
We бежьн:
— Ведәре р'акьн ви к'әри.

hәбун hәбә ль сери,
Бьзьр'ә мина к'әри,
We бежьн,
— Ә'фәри, ә'фәри.

hәбун hәвә hәрр'о жи малда шайә.

hәбун qоч'е меранә.

hәбун qр'ежа дәстанә.

hәбун qрежа дәстанә,
Тә шушт we hәр'ә.

Чь кö те сәр мәрийа,
Бра бе сәре мале дне.

hәбун wәхтәки кьн мәрийа бәхтәwар дькә,
Ле аqьл у срафәт һ'әта һ'әтае.

hәбуна дне бь дәсти р'ьаә'те те чекьрьне.

hәбуна дьне р'умәта мәрийанә.

hәбуна исанәт ә'мәле сәре исанә.

hәбуна колхозе бәр ч'ә'ве джмьна струе ч'ә'ве wанә.

hәбуна к'е hәбә, фланкәсе мә хwә дьдә алие wи.

hәбуна к'е hәвә, мәрие wи зә'фьн, йа к'е т'ӧнә—мәрие wи т'ӧнә.

hәбуна мерьв бра hәбә, чахе т'ӧнә бра мәрьв бьмьрә.

hәбуна мерьв hәвә—дә'wат мала мерьвә.

hәбуна Совете зедәйә,
Колхоз мьлк'е мәйә.

hәбуна мәрийа hәвә, hәркәс аг'е мала хwәйә.

hәбуна мәрийа чьqа зә'ф бә жи,
Мәри т'ер навә.

hәбуна сале сале дьминә.

hәбуна тә чь hәйә, хwәр'а мәвә бьн хwәлие.

hәбуна хwә бәрк' хwәйкә,
Щинаре хwә нәкә дьз.

hәбуна wи бәр ч'ә'ве wи нае,
Ч'ә'ве wийа hәбуна щинарайә.

hәбунеда р'ожа хwәш нәдит,
Wәхта мьрьне к'омет hатә сәр чекьрьне.

hәбунәк т'ӧнәвә,
К'ӧлфәта мале жи горийә.

hәв динә, бунә хнамие hәв.

hәвал мала hәвел храб дькә.

hәвал hәйә, wәки жь бре h'әлал зедәтьрә.

hәвал hәнә, щева мәрийа h'ьз дькә, нан бьде, ле мал дәрхә.

hәвала тә—дора тә,
Мә'ре р'әш клора тә.

hәвале аве кәвьр бә, дәнге же бе.

hәвале баш бра четьрә.

hәвале баш бре мәрийа пешдатьрә (четьрә).

hәвале бебәхт чьр'анә?

hәвале гӧра гӧрьн.

hәвале дьзвә, wе дьзвә.

hәвале к'асе у щеве—hәрдәм дәст дьк'әвьн.

hәвале к'әтийа кәс (кәсәк) т'ӧнә.

hәвале мере чевә,
Р'ожәке дневә.

hәвале мәрийа чаwа бьн, мәрие жи wьсабьн.

hәвале п'аквә, мәри жи пер'а п'акә.

hәвале п'ис сйа мәрйайә,
Таведа дьвини, салтеда ӧнданә.

hәвале р'ожа тәнг т'ӧнәнә.

hәвале р'ожа хwәш зә'фьн.

hәвале тә чаwа, тӧ жи ӧса.

hәвале тәр'а те чоле, пә'рие зедә да тә,
Wир'а hәвалтие бькә.

hәвале хер бре бехер четьрә.

hәвале храб бьде, же бьр'әвә.

hәвале хравр'а мәчә чоле.

hәвале хwә гәр'йа, р'асти е гьр hат.

һәвале хwә ломәк'ар мәкә.

һәвале хwәр'а п'аквә,
һәвал тәр'а п'аквә.

һәвале хwәрьне зә'фьн,
һәвале хәвате кемьн.

һәвале хwәшие зәһфьн,
Ен тәнгие кемьн.

һәвале һәвалан зә'фьн, мерен
кьрьне кемьн.

һәвале qжькеви,
Те сәр т'ар'еви.

һәваләки мәрийа зедәвә,
Qәдакә мәрийа кем дьвә.

һәваләки херхwәз, браки нә
херхwәз четьрә.

һәвалийа сәйи бькә,
Ле дар ьж дәст бәр нәдә.

һәвалтие дьки мере чер'а бькә.

һәвалтийа дор бь дор,
Ощахи кор.

һәвел гӧр'а һәвел нәкьр, пәзе хwә
жәвкьр, го:
— һәвало, һәр'ә, һәр кәсә мә сәр
ә'мәле хwә.

һәвә дьгьри,
Тӧнәвә дьгьри.

һәвә, т'ӧнәвә, бәләнгазр'а йәкә.

һәвә, т'ӧнәвә, дьве:
— Т'ӧнә.

һәвир бе һәвиртьршк навә.

һәвир гәрәке р'ьнд бьстрен,
Wәки нан тә'мвә.

һәвир жь шькәве бьпәкә, меван те
мале.

һәвир сәр т'әхтә пәкийа, меване
бенә мала тә.

һәвир һәвирдангеда тьрш дьбә.

һәвир чьqа дьстрен,
Нан аwqа тә'м дьвә.

һәвире мәрийа стране дьвә к'атә.

һәвире сори һлати,
Тӧ сәр ч'ә'ве мьнр'а һати,
Әз һ'әйранбьм к'е пә'ти.

һәвраз—бәржер хәвәр дьдә.

һәвраз—бәржер хәвәр нәдә.

һәвраз дьнһер'ьм смелә (смельн),
Жер (бәржер) дьнһер'ьм—р'унә.

һәвраз т'у дькьм смелә (смельн),
Бәржер т'у дькьм, р'уйә (р'унә).

һәвраз чум бинч'ькинә,
Бәржер чум биндьминә.

һәврмьш дәwса һрие нае фротане.

һәвр'а бьхәбьтьн,
һәвр'а жи бьхӧн.

һәвр'а ӧсаньн,
Qә наве—вра һәр'ә вра.

һәвсаре дьла т'ӧнә.

һәвсаре жьна дәсте мердайә,
Чаwа бьхwәзә, ӧса жи wе
бьзьвьр'инә.

һәвьрмьш баһе хwә,
һри баһае хwә.

һәгәр зәман тәр'а нат,
Тӧ бь зәминр'а һәр'ә.

һәгәр мәри пе насе хwә бьжи,
башә.

һәгәр нә фәндә,
Чь дар у бәндә!

Һәгәр р'астә, мьн готийә, wәрә тәнйе р'уйе мьндә.

Һәде ви дәсти wи дәстир'а наминә.

Һәзар мров муки сәре мьн шаш накьн.

Һәй днйае, һәй днйае,
Ә'мьре бöһöри иди нае.

Һәй каләмер,
Һәй каләмер,
Тö калийа на бь кер,
Һәвал чунә, тö майи ль һер.

Һәй калие,
Һәй пирие,
Мьрьн четьрә фәqирие.

Һәй тö нәзани, пьрскәрбә.

Һәй һод чо,
Һәрчар мәһе щот,
Ә'щев днйа мә сот.

Һәй чуйә,
Wәй майә.

Һәйә бәдәwйа намус,
Һәйә бәдәwйа бенамус.

Һәйә дәве пач'кьрьне,
Һәйә дәве хач'кьрьне.

Һәйә дәлаке сурьта,
Һәйә дәлаке сöнәте,
Һ'әрдö жи кери мә те.

Һәйә джмьн—достә,
Һәйә дост—джмьнә.

Һәйә малхwе, дәрде wи т'öнәбә?

Һәйә—ә'рәбийә,
Т'öнә—мртһвийә.

Һәйә жьна т'ер-т'алан,
Һәйә жьна малкәр.

Һәйә к'öлфәт кери хwә нае,
We чь кери мьн бе?

Һәйә мала мерьв,
Һәйә wаре мерьв.

Һәйә мәри ә'мре хwәда ахе нак'шинә?

Һәйә мәри наве хwәр'а ч'йайә.

Бәхте wи һәйә,

Һәйә мәри ч'ә'ве wи хwәлие жи т'ер навә.

Һәйә мьрие хер,
Һәйә е бе хер.

Һәйә пьзмаме баш,
Һәйә пьзмаме бе хер.

Һәйә ськ'а мера,
Һәйә ськ'а зер'а.

Һәйә ч'йае бльнд,
Һәйә ч'йае ньмз.

Һәйә qиз-бәхт нае сәр.

Һәйә wәхт р'ожәк саләке хwәй дькә.

Һәйва гьрт ида дьминә.

Һәйло Миро, һәйло Миро,
Мала хwә дәрк'әто,
Бе т'вдиро.
Һәйһо хwәйкьрийа дәрман ле нийа.

Һәкә ба һат—бь дерә,
Һәкә нәһат—гöһ бь дерә.

Һәкә дьхwәзи кöр'е хwә бьки мер,
Бькә шван,
Ле зу бинә мал,
Һе нәбуйә Һ'әйwан.

Һәкә к'әр бь нәфсә,
Мстәк щәһ бәçә.

ḩəkə tö aqьли те дайи,
Йанга щан нәдә йа пирә,
Йанга пир кер нае,
ḩəpp'o шәрәва хwәш нае.

ḩəkə ḩат малхwe мале,
ḩəkə нәḩат зйана сале.

ḩəkəp кәвьр глор бу, ида насәкьнә.

ḩəkəp Ḣәwасә,
Әw жи бәсә.

ḩəки нә ḩлиньн ḩәрдö мьлан,
Бәрзә на бит бь сәд салан.

ḩəки хәлг гьрт—
Әм жи т'әва,
ḩəки нәгьрт—
Чу бадьлḩәwа.

ḩəла аг'левәйә,
Нәк'әтийә ḩавине.

ḩəла бьльвинә, тие бьвини.

ḩəла ви сефили?

ḩəла ви ч'ети бьнḩер'ә, ча наә'дьлә?

ḩəла дор у бәре хwә бьгәр'ьн,
Паше т'вдира хwә бьвиньн.

ḩəла зйарәт ченәкьрьнә,
Шех бәр дәре зйарәте сәкьнинә.

ḩəла зьке дйа хwә дәрнәк'әтийә,
Хwә даве т'әв глийа.

ḩəла кöләкә чаwа дьмьрә фланкәс?

ḩəла кöнде кор бьнḩер'ә?

ḩəла льнге хwә щи бькьм,
Әзе сәре хwә щи бькьм.

ḩəла мәчит че нәкьрьнә,
Бәләнгаза дәри гьртийә.

ḩəла мзгәфт ченәкьрьнә,
Мәллә qöранер'а те.

ḩəла мьн ви qәлачи бьнḩәр'ә, ло?

ḩəла мьн у ви бәжьнбльнде фстькчи?

ḩəла мьшк нинә, диwер qöл дькә.

ḩəла нәбуйә дик, банг дьдә.

ḩəла нә буйә мришк, дькә кьртәкьрт.

ḩəла нәбуйә п'шик, мьшка дьгьрә.

ḩəла нәḩатийә р'еза мәрийа.
Т'әви шöхöла дьвә.

ḩəла тә ав нәдитйә, хwә п'ехас дьки?

ḩəла тә к'әр нәстәндийә, афьр чедьки?

ḩəла ḩе нәбийә, ләк'а р'уе мьнә.

ḩəла ḩе нәбуйә, ч'ра мале ведьсинә,
Дәнге wи бәлайи дне буйә.

ḩəла ḩе тәндур гәрмә, нан р'аḩеле.

ḩəла ḩәсп нанинә, афьр'а чедькьн.

ḩəла ḩо...

ḩəла ḩоке...

ḩəлан п'әр'е мерхасанә.

ḩəлаw жь ширәзе че набә.

ḩəлаw, ḩəлаw дәв шерин набә.

ḩәм жь дере бум,
ḩәм жь мзгәфте.

ḩәма бу стрö к'әт ч'ә'ве wана.

ḩәма пьрса р'аст тәда майә?

ḩәма р'әшда хәбәр дьдә.

ḩәма фланкәс wи Ḣалидабә.

ḩәма хwәие аqьле хwәйә, аqьле сәре хwәйә.

һәма һәр тьшт бьгьһижә бука,
Qиза, qә дьбә?

һәма чь кö һәйә сәре Qасо дьшке.

һәмаq у мә'ни?

һәми к'әра бь wьшке мажо.

һәмин ида һәминә.

һәмин мьрьн һәйә,
Мьрьна чәтьн йа бе wә'дәйә.

һәмин мьрьн һәйә,
Мьрьне чәтьнтьр бе т'фаqийә.

һәмин сәлам сәва сахайә.

һәмин те мьн бькöжи, дәнгәки мьн
дне бьһел.

һәмин хәбәр әрһәдәйә,
Мал дьчә—хwәйи дожәйә.

һәмин, һәминә, тö бь к'ефа хwә
бинә.

һәмьн, һәмьнә,
Щәһ бре геньмә.

һәмин wе храбйа,
Әм бунә сәбәб.

һәнг ль маки,
Кәч' ль даки.

һәнә мәри сйар дьбьн, хwәде бир
дькьн.

һәнә мәрьв ч'ә'лә нане wан һәвә,
зькәки т'ер нахöн.

һәр ашьqәк занәбуна хwә дьбежә.

һәр бәдәwәке ә'йбәкә лейә.

һәр бәндә (бәндәк) дәрдәки wи
һәйә.

һәр бәндә днйае мина дьле хwә
занә.

һәр бәндә кьрьна хwә бәгәм дькә.

һәр бәндә р'оже т'анга хwәда
дьвинә.

һәр бәндә шöхöле хwә бәгәм дькә.

һәр бәндә wәкә ә'сьле хwәйә.

һәр бәндә wәкә шире хwә р'адьбә,
р'удьни.

һәр бәндәк гöне хwә дьк'ьшинә.

һәр бәндәк гöне wи-wи те хwәстьне.

һәр бәндәк навәки wи һәйә.

һәр бәндәк све бәре хwә бәр бь
qöлба хwә дькә.

һәр бәндәк хера хwәда хнебә.

һәр бәндәк хwәде wәкә дьле wи
дьдеда.

һәр бәндәк qаси аqьле хwә р'е
дьчә.

һәр бәндәк wәкә хwә занә.

һәр бәндәки аqьле хwә р'е дьчә.

һәр бәндәки бринәк лейә.

һәр бәндәки зар'а wи бәр дьле
wида ширьнә.

һәр бәндәки лезьме wи хуне һәйә.

һәр бәндәки хйаләки.

һәр бәндәки wәкә qаишqанате хwә.

һәр брак һьндава хwәда дьхwәзә
мьрьна бре нәвинә.

һәргав (һәр гав) ав р'анабә,
Qьрш, qала жь бәр хwә набә.

һәр гав лей р'анабә,
Qоч'а найнә.

ħəp гав həpp'o, Ќəму гава,
Лазьмə qəдре де у бава.

ħəp гав щер' сламəт начə аве, найнə.

həp гава, həp дəма,
Тек'əви нава дəрд у хəма,
Тӧ хали нави газьн у лома.

ħəp гаки мəрьв шьвəке нажо.

ħəp гəлики дəнгəк же (ле) те.

ħəp гиhа (гиhак) сəр к'ока хwə
hешин (шин) дьбə.

həp глик мə'нəк we həйə.

ħəp глики фланкəсе зер'əки зəрə.

ħəp глики щие wи башqəйə.

həp глики щие wи həйə.

ħəp глики wи ӧсанə
П̇утə жə'р п'əрwəдəкьрийə.

həp глики wи пе Ќəфт п'ут
ħнгьв нае хwəрьне.

həp гӧлəк (гӧлəке) бинəк же (ле)
те.

ħəp гӧлəк бинəкейə.

ħəp гӧлəке бинəкə we həйə.

ħəp гӧликə qиза баш бь мерəкийə.

ħəp гуз нинə, wəки дьшке.

ħəp дар жь тəЌме we те наскьрьне.

ħəp дəра там нае чекьрьне.

ħəp дəqəк мерьвр'a бhайə.

ħəp дəwpəк долавəкə we həйə.

ħəp динзьзəки иманзьзəк лазьмə.

həp дитьнəк зəйнəт'əкə.

həp днйа бəндар'а к'анə,
həp кəсəк ле меванə,
Аг'рие мьрьн бона wанə.

həp дранəки—тə'мəки.

həp дранəки фланкəсе
Тə'мəки дьхwə.

həp дьлəки дьле незики wи həнə.

həp дьлəки р'əнгəк,
həp мəрики бəнгəк.

həp ерəк, həp дəwpəкə.

həp əвразан ншивəк həйə,
həp ншиван əвразəк həйə.

həp əз ньзаньм,
Əзе к'əнге бьмьрьм.

həp ə'wpe кьрə гӧр'ə-гӧр', набарə.

həp ə'wpи баран набарə.

həp зар'əк бона де hьн гӧлə, hьн
кӧлə.

həp зар'əк сəва баве хwə ч'ьлойə.

həp зар'əке бинəк же те.

həp зəман байəк həйə,
həp щаг'ина р'ейəк həйə,
Еqин мə жи хойəк həйə.

həp зькəк баhарəкə.

həp зькəк ə'мьрəкə.

həp зькəк мьлк'əкə.

həp зькəки—зозанəк.

həp йəк аве бəри сəр аше хwə
дьдə.

həp йəк агьр дьдə бьн кӧч'ьке хwə.

həp йəк бəр р'ожа хwə сəкьнийə.

həp йəк бь аqьле хwə р'е дьчə.

həp йək бь ə'сьле xwə.

həp йək дьщə'динə баґа xwə авдə.

həp йək жь мала xwə т'ерə.

həp йək Искəндəре баве xwəйə.

həp йək йа xwə дьxwəзə.

həp йək кöр'е баве xwəйə.

həp йək к'ара xwə дьгəр'ə.

həp йək к'əра xwə дажо.

həp йək к'иси xwə хəвəрдьдə.

həp йək наве xwə дьгəр'ə.

həp йək сəр фкьрəкейə.

həp йək синоре xwəда хöртə.

həp йək хере базара xwə бьвинə.

həp йək xwə шер həсав дькə.

həp йək xwəйе сəре xwəйə.

həp йək həспе xwə дажо.

həp йək шина xwə дькə.

həp йək шире xwə.

həp йək шöхöле xwə пешда дьвə.

həp йək qöрбана наве xwəбə.

həp йək wəкə наве баве xwə р'адьбə-р'удьни.

həp йək агъp бəр бь кöч'ьке xwə дьвə.

həp йəки кöлəкə wи həйə.

həp карə бежə, ле нə həp карə бькə.

həp кəзизəрəк смелсорəк ль пəйə.

həp кəс рови дьк'öдьнə жь бо п'ост.

həp куч'ькəк бəр дəре xwəйе xwə дьр'ə..

həp кьрьн бəлайə,
Нəкьрьн, бəла сəре мерайə.

həp кьтəкə гöлие qизе мерəки надьн..

həp к'əнəки—фəндəке, (фелəке).

həp льбə щəh башqə шин дьbə,
Ле дизəкеда дьпьжə.

həp льhефəке—к'ефəке.

həp мəри дьxwəзə ч'ра wи гəшвə.

həp мəри шöхöле xwə h'ьз дькə.

həp мəрик бəнди т'вдира xwəйə.

həp мəрик дəрде xwə дьвежə.

həp мəрик днйакə.

həp мəрик дьчə мала xwə,
Мришк жи дьчə пунгала xwə.

həp мəрик занəбуна xwə хəвəр дьдə.

həp мəрик наве wи сəр wийə.

həp мəрик qаси ə'мəле xwə.

həp мəрики бьч'əнга wида дö т'ел му həнə,
Р'о чу ава т'еле к'е нəтəwйан əwи мерə.

həp мəрики р'екə wи həйə.

həp мəрики хəйсəтəки wи həйə..

həp мəрьв дьxwəзə бьбə аґа,
Жер'а лəв нае.

həp мəрьв hндава wида шерəки п'ашла wида р'азайə.

həp мəрьвар'а навежьн—мəрьве мьнə.

һәр мәрьвәк аве сәр аше xwә
гредьдә.

һәр мәрьвәк дьчәрчьрә,
Wәки шӧхӧла xwә пешда бьвә.

һәр мәрьвәк нане xwә дьxwә.

һәр мәрьвәк р'ьсqе xwә дьxwә.

һәр мәрьвәк xwәйе дәрдәкийә.

һәр мәрьвәк xwәйе сәре xwәйә.

һәр мәрьвәки qәлпе xwә.

һәр мәһәк бәре xwә дьдә.

һәр млә тәк пе змане xwә млә тә.

һәр нәйсә—бйә һ'әлисә.

һәр нәwаләки qиаләки бәрә,
һәр р'астәки нәwаләки бәрә.

һәр пари те щутьне,
һәр хәбәр нае готьне.

һәр пенщ т'ли wәкә һәв ниньн.

һәр р'еwи р'йа xwә занә.

һәр р'әнг р'әнгәкә,
Бәдр'әнг жи р'әнгәкә.

һәр р'уки-муки дьвә р'уки.

һәр сәбрәк херәк пер'анә.

һәр сәбрәке херәк һәйә.

һәр сәк берйа xwәда qочахә.

һәр сәрәк сәwда һәйә.

һәр сәрики пьрськ же че дьбә.

һәр сәһ'әтәки сәбрәке wе һәйә.

һәр тәйрәдәк qанате xwә.

һәр тәйрәк бь нӧкӧле xwә дьжи.

һәр тәйрәк бь р'әфе xwә дьжи.

һәр тәйрәк (тәйрәки) р'әфе
xwәр'а (дьфьр'ә).

һәр тӧ бь мал у һ'али,
Тӧ бь ап у xwали.

һәр тьшт аг'риева хербә.

һәр тьшт бaһae wи һәйә.

һәр тьшт бһакийә.

һәр тьшт бь зраве (бь зрави)
дьшке, мәрьв (мров) бь струи.

һәр тьшт дәрәw, әw р'аст.

һәр тьшт дәст дьк'әвә, брати дәст
нак'әвә.

һәр тьшт дәсте һосте xwәда
бәләнгазә.

һәр тьшт ера wи һәйә.

һәр тьшт зравие дьшке, мәрьв жь
qалнае.

һәр тьшт кәвьргьре дьк'әвә.

һәр тьшт ль һәйем дьнһер'ә,
Ле һәйам т'ӧ тьшти наньһер'ә.

һәр тьшт п'әрәйә.

һәр тьшт р'ьндә,
Гава р'ьнд хлаз дьбә.

һәр тьшт р'аст нае готьне.

һәр тьшт сәрговәндиер'а дьгәр'ә.

һәр тьшт сәр щьла щһез те к'ьвше.

һәр тьшт те дитьне,
Ле нае альстьне.

һәр тьшт т'әпосәро кьрьн, кӧтк бу
чу.

һәр тьшт xәниме wи һәйә.

һәр тьшт хwәшә ера (wәхта, wә'де) хwәда.

һәр тьшт хwәшә срйа хwәда.

һәр тьшт һ'әсав һәйә.

һәр тьшт шин дьвә,
Р'уе к'оса шин навә.

һәр тьшт щәм а'рсьза йәкә.

һәр тьшт wә'де хwәда хwәшә.

һәр тьшт wә'де wи һәйә,
һәр хәбәрәк щие wи һәйә.

һәр тьшт wә'дә дьнһер'ә,
Wә'дә (кö һат) т'ö тьшти нанһер'ә.

һәр тьште дьбрьqә, нә зер'ә.

һәр тьште к'әда мәрийа хwәшә.

һәр тьште мәзьн ч'арә пе дьвә,
Глие мәзьн ч'арә пе навьн.

һәр тьште хwәрьна паизе бьдә ә'зизе.

һәр тьште щәбьри р'ьндә.

һәр тьштәк qимәте we һәйә.

һәр т'еләке дәнгәк ле те.

һәр т'еләки п'ор'е qизе зер'әки һежайә.

һәр ханәке р'йа we һәйә.

һәр хәбәрәк wәлатәкә.

һәр хәрибәк бәр бь мала хwә вәдьгәр'ә.

һәр храбике, qәнщик пәйә.

һәр хwәнди навә мәллә.

һәр хwәрьн тенә хwәрьне, һәр гли наенә готьне.

һәр һелинәке мәри дәсте хwә наке.

һәр һ'әйwан щие хwә нас дькә.

һәр һ'әwасә,
Әw жи бәсә.

һәр ч'еләк те дотьне,
һәр гли нае готьне.

һәр ч'йаки дәнгәк же те.

һәр шае шинәк һәйә.

һәр шер (шерәк) бь ләпе хwәйә.

һәр щара к'енар р'ода начә.

һәр щара мәрйар'а ләв нае.

һәр щара хö ав р'анабә.

һәр щаре севе жедьки, щәфак'еш бир бинә.

һәр щәwәк бәр бь ч'әме хwә дьк'ьшә.

һәр щики wи башqәйә.

һәр qази—жь аqьле хwә р'ази.

һәр qәзйак ширәтәкә.

һәр wәхт жь хö мәвежә,
Жь һәвале хö жи бежә.

һәр wәхт щер' сламәт начә аве, нае.

һәр wәхта меван мәрйа наqәсьдьн.

һәр wәхти мәри нә йәкә.

һәрге аqьл һәйә,
Бежә мала хwә, зар'е хwә.

һәрге га бьхәбьтә,
Га бьхwә, дне храв бьвә.

һәрге гошти әрзанә,
һәлбәт бе тә'мә, бь зйанә.

һәрге де зманәки пер'а бьвинә.

һәрге дәһ п'әра һежәйә,
Панзда жи һежәйә.

һәрге дәштә, һәрге зозанә,
Хwәйе пез шванә.

һәрге дьтьрси,
Кәвьрәки текә бәр пьшта хwә.

һәрге дьхwәзи qизе бьстини,
Бьпьрс, чька хале wе к'енә, паше бьзәwьщ.

һәрге әз наскьрьм—эва әз,
һәрге нәдитьм—эва әз дьз.

һәрге әм льнгәки пер'а дьчьн,
Әw дәһ льнга мәр'а тен.

һәрге мер дьби,
Мерәки хас бьбә,
А нә,
Бьмьрә жь днйае
Хлас бьбә.

һәрге мәзьне маләке т'öнә,
К'öтекәки датиньн, чаwа мәзьн.

һәрге мәри хwәлийа сар сәре хwә дькә,
Чәтьн жь хwә хлаз дьбә.

һәрге нагижи сйара,
Qә на сйа wана бинә харе.

һәрге п'ор'е wе шьлбә,
Бра бе вра вәгьрә.

һәрге сәр р'әшие дьчи,
һәр'и сәр хwәшие,
һәрге сәр хwәшие дьчи,
һәр'и сәр р'әшие.

һәрге сәре wи шьлкьрибә
Бра бе вра кöр'кә,
Бра нәсәкьнә.

һәрге тә к'амахе хwә авит, qизе хьст, нә к'әт, йа меранә.

һәрге сир нәхwәрийә, ле чьр'а бин жь тә те?

һәрге тö дьхwәзи к'ефа тә хwәшвә,
Нәһелә р'уе тә р'әшвә.

һәрге тö занви һьмбәре тәе чь бежә-тö wан глийа навежи.

һәрге тö р'увии,
Әз поч'а тәмә.

һәрге һәйә—
Әм мәрьве һәв,
һәрге т'öнә—
Әм джмьне һәв.

һәрге һ́ьше мришке һәйә,
Чьр'а дьчә нöкöле хwә ахпа храв дьхә?

һәрге шкәфт һ́әзар пәзи щи дькә,
Карә һ́әзар йәк пәзи жи щи бькә.

һәрге щи бе wе хwә нав муда щие хwә бькә.

һәргә дит—әзьм, на—хлазьм.

һәргә әз дьһевшиньм, хере же нәвиньм.

һәргә нәр'әшини, начьни.

һәрги гöһ мәзьне хwә нәби,
Думаһи п'ошман дьби.

һәрдö жи дьчьнә гöндәки.

һәрдö жи р'екеда дьчьн.

һәрдö жи сәе деләкенә.

һәрдö жи т'ае т'ер'әкенә.

һәрдö жи һнк'уфе һәвьн.

һәрдö жи һ́әсьне к'ерәкенә.

ћәрдӧ жи шәе щикинә.

ћәрдӧ льнга к'әтийә т'әльке.

ћәрдӧ пьрс жи дьгьһижьнә р'еке.

ћәрдӧ п'есира һәвр'а чун.
(йане пач'кьрьн).

ћәрдӧ р'е (жи) дьчьнә гӧндәки
(щики).

ћәрдӧ щи жи бал wи йәкә.

ћәрдӧ qәбиле мә һәвдӧ бунә
т'әмәзийа дьр'ие.

ћәрке к'арә, һәрке зрарә,
Дәрде Сево грарә.

ћәрке кӧр' т'ӧнәвә, паше дьвен—
мират.

ћәрке кӧр' һәвә—навежьн мират'.

һәрке п'ак ле һат, п'акә,
Храви ле һат, хравә.

һәрке сукә, газ бьч'укә.

ћәрекьрьн тә да зә'ве у qизе,
Ид дәрнак'әвә жь ч'изе.

ћәрекьрьн һәйә ниве мә'рейә.

һәркә әз бәр к'ӧлфьке чумә бәр
т'ьлфьке—
Бра гӧллә мьн к'әвә.

һәркәс (һәрк'әс)
Аве бәри сәр аше xwә дьдә.

һәркәс аqьле xwә мала xwә йолә
дьвә.

һәркәс бәрбь парие xwә дьр'әвә.

һәркәс бәре кәвч'и дьдә xwә
(xwәда дькә).

һәркәс бәре тәвшо дьдә xwә.

һәркәс бона мьрие xwә дьгьри.

һәркәс бь аqьле xwә р'е дьчә.

һәркәс бь кәвч'ие xwә нан дьxwә.

һәркәс бьн дәqа xwәда р'ун дьгәр'ә.

һәркәс грие wи бь мьрие wи те.

һәркәс гьр'е xwә дәсте xwә дәрман
дькә.

һәркәс дәрде wи бона wи ч'йакә.

һәркәс дәрпе xwә бьһевшинә,
We брине ль пьшта xwә бьбинә.

һәркәс дәфәке дьдә бәр зьке xwә,
Нә сәре xwә дьвинә, нә льнге xwә
дьвинә.

һәркәс дәwса льнге xwә дькә.

һәркәс дике сәре сәргочие xwәдә.

һәркәс дьбежә: —Нә т'ӧ кәс—әз.

һәркәс дьве: —Әз ава сахамә.

һәркәс дькарә qәләме дайнә бәрийа
xwә,
Ле һәркәс нькарә qәләме бьдә
дәсте xwә.

һәркәс дьле xwә шайә,
Ләма днйа аwайә.

һәркәс дьле xwәда дьвә п'адшаки.

һәркәс дьлк'әтие xwә qӧле
ч'ә'вар'а дьвинә.

һәркәс дне wәкә дьле xwә дьвинә.

һәркәс дьxwәзә бзьре бьн дәqа xwә
бьxwә.

һәркәс е минани xwә дьгәр'ә.

ḣəркəс əмəке дəсте дйа wи ле
xwəш те.

ḣəркəс əмəке дйа wи wир'а т'öбəркə.

ḣəркəс ә'йба xwəдайи корə.

ḣəркəс ә'йда млəте xwə дькə.

ḣəркəс ә'сьле xwə дьпьрсə.

ḣəркəс жь хö р'азийə, ḣəгəр
нəр'азивə, тəйре симьр' п'əлəки нав
дестда, е нав ч'ә'вахə.

ḣəркəс зəвийа xwə ав дьдə.

ḣəркəс зəмане xwəр'а льнге xwə
дреж дькə.

ḣəркəс карə гора вəр'əсинə, нькарə
чекə.

ḣəркəс карə пешийа базьргана
бьгьрə,
Ле ḣəркəс нькарə базьргана бьвə.

ḣəркəс карə ширəта бькə,
Ле ḣəркəс нькарə нан бьдə.

ḣəркəс кöла xwə дьгьри,
Кəс кöла кəси нагьри.

ḣəркəс кöла xwə дьзанə,
Кəс кöла кəси ньзанə.

ḣəркəс кöла wи wир'а чəтьнə.

ḣəркəс кöч'ьке xwə гöр' дькə.

ḣəркəс к'əфиле гöне xwəйə.

ḣəркəс к'озйа агьр бəр бь xwə
дьк'ьшинə.

ḣəркəс к'олозе wи сəре wийə.

ḣəркəс к'ома xwə дьфьр'ə.

ḣəркəс мала xwə датинə,
Мала xwə ḣ̇лтинə.

ḣəркəс мала xwə хəвəр дьдə.

ḣəркəс мала xwəда гиройə.

ḣəркəс мала xwəда мерə, йан
р'увийə, йан шерə.

ḣəркəс мала xwəда мжулə.

ḣəркəс мала xwəда qутḣ̇əсавə.

ḣəркəс мала wи мала wийə,
Кəс wəк'иле мала кəси т'öнə.

ḣəркəс меване ә'мəле xwəйə.

ḣəркəс мəйдане дьдə ḣəспа xwə.

ḣəркəс млəте xwə дьпьрсə.

ḣəркəс, млəте wи зйарəта wийə.

ḣəркəс мрие wи бəр дьле wи
(wида) ширьнə.

ḣəркəс нан ḣури к'аска xwə дькə.

ḣəркəс нане бəхте xwə дьxwə.

ḣəркəс пешие р'адьвə славе дьдə
мəрие xwə.

ḣəркəс п'адше мала xwəйə.

ḣəркəс п'ире п'еше xwəйə.

ḣəркəс р'адьḣежə ньге де,
Кəс р'анаḣежə ньге бев.

ḣəркəс р'йа wи wəкə qəлпе wи
р'аствə.

ḣəркəс сале wəкə бəхте xwə дьвинə.

ḣəркəс сəва брина xwə дьшəwьтə.

ḣəркəс сəр ḣəвдö мəрийə.

ḣəркəс синоре xwəда хöртə.

ḣəркəс т'əнга xwəда мəрьвə.

ḣəркəс т'анга xwəда хəвəр дьдə.

һәркәс хере (херәке) базара xwә бьбинә (бьвинә).

һәркәс херәке жь базара xwә дьбинә.

һәркәс xwәде п'еше xwәйә.

һәркәс xwәдие глие xwәйә.

һәркәс xwәлийа wи wәкә qәлпе wи р'асти wи те.

һәркәс xwәр'а буйә Т'ане Т'анТ'анос.

һәркәс һостае бәхте xwәйә.

һәркәс һьндава xwәда хöлама зар'а xwәйә.

һәркәс һндава wида мләте wи wир'а qöлбәйә.

һәркәс һ́әща wи мала wидайә.

һәркәс щие xwә һ́ьз дькә.

һәркәс qаси ә'мәла.

һәркәс qаси ә'мәле wи бе пешие.

һәркәс qаси шире wи те пешие.

һәркәс qәдьре qазьнща xwә нькарә заньвә.

һәркәс qәwата xwә дьфьр'ә.

һәркәс wәкә аqьле xwә дьвежә.

һәркәс wәкә бәхте xwә.

һәркәс wәкә дьле xwә р'ожа дәрбаз дькә.

һәркәс wәт'ане wи ле ширьнә.

һәркәс wәт'әне баве xwә һ́ьз дькә.

һәркәсәк бәрбьр'и тәйре мләте xwә дьчә.

һәркәсәк дәсткöжа wи жер'а һ́әлалә.

һәркәсәк ә'щәле wи пешийа wийә.

һәркәсәк змане wи wир'а зйарәтә.

һәркәсәк к'оча xwә бар дькә р'әх дьк'әвә.

һәркәсәк мала xwәда хöртә,
һәркәсәк синоре xwәда хöртә.

һәркәсәк мале wи бәр дьле wида ширьнә.

һәркәсәк мәзьне wи жер'а xwәдейә.

һәркәсәк һосте п'еше xwәйә.

һәркәсәк qазьнща wи wи ширьнә.

һәркәсәке к'апе xwә даве.

һәркәсәки бәр бае бедәра xwә дьсәкьнә.

һәркәсәки глие wи wи xwәш те.

һәркәсәки гöне wи р'уе wийә,
Ида чьма әм һәв дьломиньн?

һәркәсәки дәwса wаре xwә датинә.

һәркәсәки дьве:
— Әзи башьм.

һәркәси нае нане xwә бьдә,
Ле хәбәра xwәш һәркәс дькарә бежә.

һәрәк'әта фланкәсе т'öнә,
Ле змане wи qаси һ́әфт һ́әванә.

һәрәк'әт—бәрәк'әт (бәрәк'әтә).

һәрмуш дәwса һрие нагьрә.

һәрсе мәһе һавине,
Чекьр щьла мһ́ине,
Щьл кьн бу, мһ́ина xwә бар кьр.
Чу чоле, öнда кьр.

һәрт'ьм шәр' че буйә сәр тола жьне.

һәрча бәре,
Гӧла зәре.

һәрча бу кӧр'—ма-щи (кӧрманщи)
ма бе щи.

һәрча гӧр'а мәзьне хwә нәкә,
Брчина һ'ьшк дьвә.

һәрча дити, бир нәкә.

һәрча дити ӧнда нәкә.

һәрча дьз у qӧмбарбазьн,
Әwана нә сәрфьназьн.

һәрча же дурә гӧл у нурә.

һәрча жьн лач'ьк сери, бащийә,
һәча к'олоз серийә, һ'әщийә.

һәрча жьне wан р'ьндьн,
Мере wаңа бәр кӧндьн.

һәрча жьне wана р'әшьн,
Мере wана к'ефхwәшьн.

һәрча кь кәвьре йап'ийайә
Жь йап'ийа наминә.

һәрча кьри—бае бьри.

һәрча мале wан п'ьр'ә,
Р'удьни, һ'аша дьзьр'ә,
Хәлq дьве: „хwәшмерә".

Әwe кь мале wи һьндьк,
Хәвәрдана wи хәлqер'а кәвьр-
кӧч'ьк.

һәрча мале wи п'ьр'ә,
Нолани к'әрәки сьмкӧр'ә,
Wәхта мщлисада дьзьр'ә—
Хәбәрдана wи хәлqе лал у дӧр'ә.

һәрча мале wи п'ьр'ә,
Нона сәки гӧһкӧр'ә,
Дәргә диwана дьгәр'ә.

һәрча мале wи һьндькә,
Мина шерәки чаргӧрщькә,
Хәвәрдана wи щинаре wи кәвьр-
кӧч'ькә.

һәрча мале wи п'ьр'ә, нав щинара
нона к'әра дьзьр'ә,
Хәвәрдана wи щинаре wи лал у
дӧр'ә.

һәрча мәрие пианьн,
Әw нә жь срийа мәрйаньн.

һәрча мьн кьр,
Ба у баране бьр,
Бәнда гьрт—
Сәр мьн һ'әсабкьр.

һәрча мьн кьри,
Мьн т'ьре бае бьри,
Ньзанбу сәр мьн һ'әсавкьри.

һәрча ӧлме хwәда ӧлмдарә,
Мина мерәки дәрпдарә,
Мина сйарәки че ль һәспе сйарә.

һәрча пәй зьке хwә чуйә,
һәрча пәй хәwe чуйә,
Тьштәки жь дне набә.

һәрча сәбьр бькә,
We зу бьгьһижә мразе хwә.

һәрча сәрговәндие бькә,
Гәрә qуна хwә бьһ'әжинә.

һәрча хwәрьна шин (п'ьнщар') гьшк
жи дәрманә.

һәрча qӧр'ә, мәрьве qӧр'ә һ'ьз накьн.

һәрчайи бесәбьрә, ниве р'е манә.

һәрче бе бра,
Мина хание бе ч'ра.

һәрче бевьл бльнд нагижә мразе
хwәйи р'ьнд.

Һәрче беә'сьл мина к'әре стӧ
моринә.

Һәрче бемал бе хуч-хал.

Һәрче бехирәт,
Бе аг'ирәт.

Һәрче бефә'м гәләк дьжин.

Һәрче брчи wәкә гӧрә.

Һәрче бьндәст хwәлисәрә.

Һәрче данә мьн, бра бьдьнә тә жи.

Һәрче дәйндар р'уе wан р'әшьн,
Змане wан кьнә.

Һәрче дәрдәк (дәрдәки) лейә,
We (әwe) һәр'ә пейә.

Һәрче дьбьрьqә хӧ нә гь зер'ә?

Һәрче ә'бабәт бькә змани,
Р'авә—р'уни гьрани,
Һ'әсав бькә чьл-чьләйә,
Гьртие бәр wи чьләхани.

Һәрче жьне wан р'ьндьн,
К'отие мера бәр кӧндьн.

Һәрче зор зоре ль к'әсива дькьн.

Һәрче кәсе пәй фланкәсе дьк'әвә,
Дәсте wан дәве wан к'әвә.

Һәрче кәсе т'әрке ә'дәт бьмәшинә,
We дәрде к'отибуне щане хwә
бьвинә.

Һәрче кьри бе (бһае) бьри.

Һәрче к'ӧбар, ит'бара we нае фәрза
бе qрар.

Һәрче ленәхә к'ат'е сәре сале,
Бра ле бьмьрә малхе мале.

Һәрче ма wара—
бабе сәр Һ'әсәне Сйара.

Һәрче мал т'ӧнә (т'ьнә) ль балә,
(Wәки) хәвәрдә мьсqал-мьсqалә,
Йа әви (wи) р'ути боши бәталә.

Һәрче мала т'әзә чекә, кӧр'е хwә
т'әзә бьзәwьщинә—әw к'әрәма
хwәдейә.

Һәрче мьн ди,
Әw жи ӧндакьр.

Һәрче мьн нәдибу, мьн ди,
Һәрче мьн дибу, мьн ӧндакьр.

Һәрче нане мә'ра хwә нәбьр'ийә,
нане wи Һ'әрамә.

Һәрче нә дәйндарә хәма накә.

Һәрче нә жь хирәте, нә жь (нә ль)
омәте (омәтейә).

Һәрче нә маләки, нә Һ'аләки.

Һәрче нәша,
П'ара Фатәр'әша.

Һәрче орт'а хеч хрдьнәви нә мала
хwәйә,
Ә'щәле сәре хwәйә.

Һәрче п'әре wан һәйә, хәбәре wана
жи дәрбаз дьвьн?

Һәрче хәриб Һ'але һәвда дьгьрин.

Һәрче Һ'әрам, wәки бьвә к'енар we
бьшке.

Һәрче Һ'әрами дьхәбьтә, йәкә wи
навә дӧдӧ.

Һәрче ч'ә'ве дәрийа,
Хwәли сәрийа.

Һәрче шӧхӧләк ль бәрә, нәкә—к'әрә.

Һәрче qизәк назанд,
Гӧндәк бәзанд.

hәрче qизьк бәрейо,
Нола зине к'әрейо,
Чахе бьвә qәт вә бьр'—
Qизе бь.и баве кöр'.

hәрчи бәре,
Кәwа—зәре.

hәрчи дәwрешьн,
Qәлун к'ешьн,
Т'әwара дәсте wан фрә у лежьн.

hәрчи жарә, ль hавине жи сарә.

hәрчи кәсе т'әрки ә'дәт бьмәшинә,
We дәрде к'отибуне щане хwә
бьвинә.

hәрчи кьн, чьqа сәр ә'рдейә, аqа
бьн ә'рдейә.

hәрчи меванә, сöлт'анә.

hәрчи нә ль диwане, жьн ле
бәрдайә.

hәрчи нә ль малә,
Ньзанә чь h'әwалә.

hәрчи нә hурә, hур нәкә,
Е hурә же нә бьчә.

hәрчи нәше (нәхwә), бьдә Мәнр'әше.

hәрчи пиваз хwәри, дәве wи we бин
бьдә.

hәрчи р'астгон сәре wан к'öнә?

hәрчи р'иши сур бу,
H'әмзә аг'а нийә.

hәрчи р'утә,
Аqьл п'учә.

hәрчи р'утә, хәбәр п'ут'ә.

hәрчи qöр'ә—аг'ри п'учә.

hәрчи qöр'ә—бльнд дьфьр'ә.

hәрчи wара дьминә, п'ара хәлqейә.

hәрчи wара—
Пара H'әсәни Сиара.

hәрчийа зькә,
he hьндькә—

hәрчька бу кәс,
Нәве—бәс.

hәрчька го: — К'а,
Мьн нәго: — На.

hәрчька мьн, мьн бирә,
К'öльк сәре фәqирә.
(тьштәки ньзанә).

hәрчька хwәсто,
Мьн да дәсто.

hәрчька чуйи—
Бае бьри.

hәрчьке бе бра, кәс жер'а навежә—
wәрә вьра.

hәрчьке бе нан, бе фәйдәйә.

hәрчьке мале дне т'öнә балә,
Хәбәр дьдә мьсqал-мьсqалә,
Хәлq дьбе;
Йа ви р'ути бош бәталә.

hәрчьке нә маләкинә, H'аләкинә.

hәр'ә, агьре тә тә к'әвә.

hәр'ә, бәда тә бәр п'е тә бе.

hәр'ә, бәр нахьра гöндәки,
Нәчә бәр дәре жьнәкә бенамус.

hәр'ә, бра кәләнг—п'әр' шә'де мьн у
тәвә.

hәр'ә, дәрпе хwә бьфрошә,
Бьк'ьр' жь хwәр'а нан у клощ.

hәр'ә днйае пьрс бькә,
Кале зәмана, хорте гәр'йайи.

һәр́ә дурхә,
Əз бир бькьм.

һәр́ә әскәрие, бьвә мәри.

һәр́ә копале—
һәр́ә щнәте.

һәр́ә ќö дö змане wи һәнә.

һәр́ә мала Ә́ли Ќадә,
Ава сар вәхwә, смела бадә.

һәр́ә мешә,
һлдә п́ешә.

һәр́ә пә́ние тә вьрдавә.

һәр́ә пьрса хwә ќе бькә,
Пьрса хwә днйае бькә:
— Эл мака мерьвә.

һәр́ә хнамики öса хwәр́а бьвинә,
Wәки дела wи жи нона йа тәвә.

һәр́ә щие бе хwәде,
Нәчә щие бе мәзьн.

һәр́ә щие нәнас,
П́ае хwә бьдә хас (бь) хас.

һәр́ә wедәре бьлизә,
Ќедәре щие листьнейә.

һәр́ә wедәре, ќедәре qәдре тә
дьгьрьн.

һәр́ә wәлате нәнас,
Пайе хwә бьдә хас бь хас.

һәр́ә wәлатәки нәнас,
П́әе хwә бьдә хас бь хас,
Wедәре тә нас накьн,
Чь жи бежи wе баwәр бькьн.

һәр́ә, wәкә ә́сьле хwә бежә.

һәр́ә, wәкә шире хwә гликә.

һәр́ә, wәрә маше тә дәһ дö п́әрә.

һәр́и ќедәре жи, хәлq ә́сла
дьпьрсә.

һәр́и ќö жи, гәрә qәдьр һәбә.

һәрр́о ав р́анабә,
Qьрш-qала бәр хwә навә.

һәрр́о ав qьрч́дара найнә.

һәрр́о ба нае, һöрме бьќәвьн.

һәрр́о дйа мәрийа кöр́ найнә.

һәрр́о әм сах наминьн,
Әм һәв жи навиньн.

һәрр́о лери (лей) нае, дара бинә.

һәрр́о мала дина дә́wатә.

һәрр́о меванә,
Нә сәр ч́ә́ванә.

һәрр́о р́ур́әши,
Щарәке жи хwәши.

һәрр́о хwарна щур́әки, тә́ма wе
т́öнә.

һәрр́о хwәрьнәкә щур́әки нае
хwәрьне.

һәрр́о-һәрщар селаф р́анабә,
Qьрш-qала найнә.

һәрр́о-һәрр́о бьди бә́ре жи
бьмьч́ьqьн.

һәрр́о ч́ә́ве wи мират́а хәлqейә.

һәрр́о шәрава хош нае,
Мерьнә йолт́аше днйае.

һәрр́о шәрәва хwәш нае,
Т́ö сале дö щара һешин нави р́у
дьнйае.

һәрр́о щер́ аве найнә.

һәрр́о qәли,
Дә wәре хwәда мәр́и.

һәр'ьн мала бре,
Бьхwәзьн т'әште у ситьле.

һәсабе мал у суке ль һәв дәрнак'әви.

һәска т'опкьр,
Кәвч'ийа бәла кьр.

һәска һ'әму грарайә.

һәсп анин һатьн бал к'уси солкьрьн,
К'уси жи льнге хwә бльндкьр.

һәсп бебәхтә.

һәсп бьрьнә сәр солбәнд,
К'әра жи сьме хwә бльндкьр.

һәсп дьбәзә,
Ле сйар мәһ'те хwә дьдә.

һәсп дьбәзә,
Сйар (дйар) хwә дьпәсьнә.

һәсп дьве:
— һәвсӧр',
Сйар дьве:
— Әз к'ӧ тем?

һәсп дьфьр'ә, дьминә һәвсар.

һәсп дьхәвьтә, к'әр дьхwә.

һәсп жи сйаре хwә нас дькә.

һәсп занә чь сйарә лейә.

һәсп кӧ һәйә, мразә.

һәсп кӧ һәйә, шушәйә.

һәсп мерьв хwәй дькә,
К'әр мерьв хwәй накә.

һәсп—майдане,
Жьн—р'амусане.

һәсп мразе днйаейә.

Пәз дә'wи-дозә.
һәсп мразә,

һәсп мразә, шәр'е гран хwәйе хwә дькә хлаз.

һәсп незики т'орпе вала набә.

һәсп сйара мерхас дькә,
һәбун мәрийа зәнгин дькә.

һәсп сьма (сьме) хwә шәрм накә.

һәсп т'әне карә әр'әфәса һәспе һлдә.

һәсп т'имаре һ'ьз дькә.

һәсп т'ӧнә, дәрһәqа афьр'да дӧшьрмиш дьвә, (дьфькьрә).

һәсп т'ӧнә, зин сйар дьвә (зин һазьр дькә).

һәсп т'ӧнә, зин у гәме һазьр дькә.

һәсп т'ӧнәнә, сола жер'а дьк'ьр'ә.

һәсп у qант'ьр' р'абун һәв,
К'әр ль орт'е п'әльхи.

һәсп һәвә, зине we һәвә.

һәсп һәйә, бьн сйаре хwәда банздьдә.

һәсп һәйә, сйаре хwә давежә.

һәсп һәспә, к'әр чь тәвакә?

һәсп һӧнӧре хwә гӧманә.

һәсп wәки нав аведанә, фитандьн бадәйә.

һәспа (аспа) к'һ'ел сйаре хwә чоле наһелә.

һәспа баве—кӧр' вәшартьн навә.

һәспа баш бә'лги дьвә.

һәспа баш бьн сйаре хwәда дьлизә.

һәспа баш наве сйаре хwә дәрдьхә.

ћəспа баш наве xwə дəрдьхə.

ћəспа баш сəрфнйазийа сйаре xwəйə.

ћəспа баш сйаре xwə р'успи дькə.

ћəспа баш сьма xwə дəрте.

ћəспа бе сйар чьр'анə?

ћəсп'а бəза дьвə сəqаве аве.

ћəспа дəстда сйаре xwə давежə.

ћəспа кЋел ə'сле xwə дəрдьхə.

ћəспа мерьв qаси бəхте мерьв
дьбəзə.

ћəспа нə'лбəнда бе нə'лə.

ћəспа нəщео'банди пьшва нəсəнə—
(р'əфəсе давежə).

ћəспа нəщер'банди пəй нəчə.

ћəспа орт'а мəйдане ньшкева
вəгəр'ə, сйаравежə.

ћəспа п'ие хö солкьрьн,
К'əра жи п'ие xwə бльнд кьрьн.

ћəспа р'ьнд эме xwə зедə дькə.

ћəспа сəглави сəре т'опа дьч'ерə,
Ле щə'нуйа бəри зəвийа дьдə.

ћəспа сəрЋьшк сйаравежə.

ћəспа тə к'əтə бьн нəйара, ида
р'аст навə.

ћəспа тə wəкə бəхте тə бьбəзə
(бьр'əвə, ћəʊ'ə).

ћəспа халхалийə делqамчи.

ћəспа хəлqе мəйданəк,
Жьна хəлqе р'амусанəк,
Нане хəлqе жи дə'нəк,
Мəрйар'а навə тьштəки.

ћəспа хəлqе сйар нəбə, те зу
пəйаби.

ћəспа храв дəрде бе дəрманə.

ћəспа xwə бажо wəкə бəхте xwə.

ћəспа xwə нəки бьн кəси.

ћəспа xwə нə'лкə,
Паше р'йа xwə Ћəсабкə.

ћəспа ћинбуйи, гəм—дзгине xwə
ћьлдьдə.

ћəспа Ћəдə Ћöр.

ћəспа че бь xwə альфе xwə зедə
дькə,
ћəспа храв альфе xwə кем дькə.

ћəспа че мəйдане наминə.

ћəспа че сйаре xwə навежə.

ћəспа че qамчийа xwə нахə.

ћəспа шəв мə'р дит, дьсəкьнə,
начə.

ћəспа щотьк сйаре xwə даве, зраре
дьгине.

ћəспа щогьк сйаркöжə.

ћəспа qöлə сйаравежə.

ћəспа qöлə, тə'жи, т'улə, ћəрдö жи
йəкьн.

ћəспа qöлə,
Тə'жийа т'улə,
Мере мəллə,
ћəрсе жи йəкьн.

ћəспа wəстəк нькарə т'алин
вəгəр'инə.

ћəспа wи т'öнə, тəwьле дьк'ьʊ'ə.

ћəспа wи т'öнə, qəйде тинə.

ћəспе ба ћəспе греди—йане we
гəзок ћинбə, йане р'əфок.

һәспе боз бист пенщ сале wи
т́әмам бу, бьдә брае хwә.

һәспе боз һ́öнöре хwә дьжи.

һәспе бь зин бе сйар набә,
Наһала ќур бь ав набә.

һәспе гава дьви сәр аве,
Фикә-фик жер́а нә лазьмә.

һәспе ду һәр́и чьвтәкә, пешие һәр́и
qәпәкә.

һәспе кьрә фир́ә-фир́, хwәли һатә
сәре ќәре.

һәспе ќöмәйт бу бистпенщ сали,
Бьдә джмьне хwә.

— һәспе, ќöр́ик тә зедә бу.
— Чаwа бькьм баре мьн диса пьшта
мьнә.

һәспе wе орѓәйә.

һәспе мьрьне—һәспәки бәзайә, (дәнг
зу бәла дьвә), йәк дьмрә—зу
бәла дьвә.

һәспе мьрьнеи зинкьрийә,
Сйаре wе бәр дәре һәр мәри
пәйа дьвә.

һәспе нер бь ләпе хwә дәрте.

һәспе нер сәр щеһ р́ьнд дьвә.

һәспе нер хwәхwә сьќа хwә
дьќәвә.

һәспе р́әх ќәреда гредьн,
We тьр́-фьсе ќәре һлинә.

һәспе сйарвә джмьнати, пәйавә—
брати.

һәспе тә qаси (wәкә) бәхте тә
бьбәзә (һәр́ә).

һәспе тö р́әванди?

һәспе һур, зәнгуйа бьч́ук.

һәспе че баве хwә наньһер́ә.

һәспе че зәнгуйа нагьһинә хwә.

һәспе qәлп набәзә.

һәспе qәр зә́ф qәwатә, нә дьбәзә,
нә дьмәшә.

һәспе qöлә,
Тажие т́улә,
Мәвә улә.

һәспе qöлә,
Дәрпе шьлә.

һәспе qöлә пе нәбә әwлә.

һәспе qöлә, сәе т́улә—итбар т́öнә.

һәспе qöлә, сәе т́улә, һәрче мәллә,
т́öщар навежә—эwәллә.

һәспе qöлә,
Тә́жийа т́улә—
һәрдö (жи) йәкьн.

һәспә ашә, хwәйи qöмашә.

һәстийа дьди се-сәе нае мәрийа.

һәстö дора һелина гöра qә зедә
дьвә?

һәстö хöре куч́ьканә.

һәстö һнав бәр һәвда шкенандьнә,
(жьн у мер).

һәстö qöле гöрада наминьн.

һәстуе зман һәбуйа, we т́ьме р́аст
хәбәрда.

һәстуе мәһ́әле ќәлбе мәһ́әлер́анә.

һәстуе wи гран бунә.

һәсьне бе асас,

Бьк'ӧти, нək'ӧти,
Нə дьбə к'ер, нə жи дə'с.

һəсьне бе асас
Нə дьбə шур, нə дьбə дас.

һəсьнə, хwə дьпəсьнə.

һəта Адəм əм пе заньн, жь wи
педа тьштəк щəм тə һəйə, бежə.

һəта бь мьрьне,
Ч'ав ль кьрьне.

һəта меw һьшкə
Тьрьһе wе гӧмьшкə.

һəта меw (меwə) шинə,
Тьрьһ и ширинə.

һəта мə əqьл нас кьр,
Мə мал хəлас кьр.

һəта мров хwə нас дькə,
Мров əмьре хwə хəлас дькə.

һəта мь хwə нас кьр,
Мь əмре хwə хəлас кьр.

һəта мьрьне,
Ч'ав ль кьрьне.

һəта р'асти гəр'һа,
Вьр' щһе хwə гьрт.

һəта р'ож һлнайе,
Тавьк надə дьнйае.

һəта тӧ аши,
Əз qəрашьм.

һəта тӧ чу фəна,
Əз жь фəна һатьм.

һəта тӧ щə'һнəме нəбини,
Щнəт бь тə хwəш наби.

һəта һəвраз нəк'əви бəр тə
Qəдре нишьне ньзани.

һəче нə жь деки,
Нона ч'йае нə р'еки.

һəче бь малə,
Бь хwəлт'ик у хwалə.

һəрчи бьлəзинə, wе чаруха
бьqəтинə.

һəрчи бьхwə саваре,
Дь wе бьчə һаwаре.

һəрчи гьрти бь шири,
Бəрнадəтə ль пири.

һəчи дəвəһа ль хwəди дькə, дьве
(дəве)—ахоре хwə бльнд бькə.

һəчи дəрба хwə һефшанд,
Бь бринен хwə һəсьсанд.

һəчи дурə, бь нурə.

һəчи дьл бь эшə, wе р'екə əш.

һəчи жьнəке бинə—дьве туркə
п'əрəен wи ан барəк дəрəwе wи
һəбə.

һəчи ль сəр дӧ сьнга бьлизə,
Йəки дь qуна wи к'əвə.

һəчи ль һəспе һəвалан сwарə,
нəйарə.

һəчи нə ль говəндейə,
Хwəш р'əqасə.

һəчи нə ль малəке,
Ньзане ль һəwалəкə.

һəчи нə ль шəр'ə, ширһнгьвə.

һəчи нə ль шəр'ə шерə.

һəчи сəри дьминə,
Ч'ав əщеба дьбинə.

һəчи һат хwəдие мале,
һəчи нə һат—зйана сале.

һәчи һәр'ә масйа—
Qуна wи wе шьл бьбә.

һәчи һәр'ә масйа—
Qунзwа нае мал.

һәчи ч'авзәрә, гьш нәшәрә.

һәчи ч'әли жь һәвале хwәр'а бьк'олә, wе бьк'әведа.

һәчи һәр'ә эш, баре wи бачьк жи бе, дора wи е бе.

һәq бьн нәһәqада наминә.

һәq-нәһәqа нәһәqар'а наминә.

һәq тира һәq,
Нәһәq тира нәһәq.

һәq һәйә,
Һ'әсав т'ӧнә.

һәq-һ'әсаве wи һәвр'а т'ӧнә.

һәqе бзьна к'ол ль бьн бзьна шах наминә.

һәqе нәхwәшиер'а дәре,
һе дәwе тьрш нәхwәстьнә.

һәqе хwә бьдә сәре хwә бьшкенә.

һәqе хwә щева хwәда дитийә,
Ижар чьр'а нәр'азийә?

һәqе һәqа нәһәqар'а наминә.

һәqе wи жь нәһәqе wир'а нәминә.

һәqи дәст (дәсте) нәһәqие (нәһәqиеда) бар'ә-бар'ә.

һәqи дәст нәһәqиеда зарә-зарә.

һәqи сийа бӧшкӧле нинә.

һәqие бьн нәһәqиеда qар'ә-qар'ә (qир'ә-qир'ә).

һәqие дәст (дәсте) нәһәqие (нәһәqиеда) бар'ә-бар'ә.

һәщки кьньн—бӧг'даньн,
һәщки нивчә—р'ӧһщаньн,
һәщки бльнд—даре бьвә һ'әланьн.

һәqмаq әwә, е кӧ хәма дькә дьле хwә.

һәw дитийә,
Хwәда р'итийә.

һәw һини сәрп'ечане бум,
Мьн р'әш да сәре хwә.

һәwа ль Муса бу р'ази,
Муса ль һәwе нәбу р'ази,
Тәлаq авит бь дәсте qази.

һәwа сарә—
Щьльк ст'арә,
һәwа гәрмә—
Щьльк шәрмә.

һәwар, аве әз бьрьм,
Әз т'ина мьрьм.

һәwар-газийа пәй гӧранә.

һәwар-гӧндо, кеч'а әз гәстьм.

һ'әwаре ль фланкәсе дахә.

һәwарә дурә, гази нае.

һәwари һат, мьри һлдан.

һәwарие пәй мьрир'а бе, хера wи т'ӧнә.

һәwарийа све эваре навежьн.

һәwарийа эваре све навежьн.

һәwи малә—
Дьле мьн чьqа же дьнә'лә.

һәwе мешә,
Дьле мьн чьqа же дешә.

һәwи, һәwи, дәндьке qәwи.

һәwy әw мьлк'е малейә.

һәwy, фланкәсе красе xwә п'ак qәтандийә.

һив-һивә, бе ә'йб нинә.

һив һивә жи ә'йбә лейә.

һив у тә'в хушк у бранә.

һив чьqа башә, ләк'ә лейә.

һива т'әзә,
Р'ьсqе т'әзә.

һива wи бьр'инә.

һиве, дәрнәе,
Әзе дәрем.

һиве сәри дайә.

һивәр'он жь р'ож хәрабуйи четьрә.

һивәр'он—минани р'ож,
Т'аса спи, qат'ьхе спи,
Муки спи сәр,
һәсп һат, бае xwә дәрбазбу, дит.

һивәр'оне минани р'о,
Т'аса спи, qатьхи спи,
Муки спи сәр,
һәспе бае xwә һат, дит.

һивийа дотмане майә бе wерт.

һивийа xwәрна тә бьминьм, әзе бьмьрьм.

һивик дö мьнәт?

һикә-микә, щһезе буке баре дике.

һими нәwала
Гьде-гьде буйә.

һинкәра һин мәкә,
Тә һин кьр, жь бир мәкә.

һин мәкә,
һинкьрйа жи бир мәкә.

һин нәкә,
һин дьки, бир нәкә.

һин нәкьрийа,
һин нәкә,
һин кьрийа,
Бир нәкә.

һини кодька т'әне буйә.

һини нәwала
Гди-гди һатийә.

һини парие т'әне буйә.

һини тә'мтуска буйә.

һинкьрийа һин нәкә,
һин дьки (һинкьр, һинкьрийә), бир нәкә.

һитлер xwә мәльсанд,
Дела xwә кöртьсанд.

һитлер һатә qале,
Сәр пьште к'әтә ч'ә'ле.

һла р'о дьчә,
Qәда начә.

һла һе сöрман нәбуйә,
Дәсткöжа мә нахwә.

һлдә гопале—
һәр'ә щнәте.

— һлдә xwә.
— Тö авайа мала xwә бежә, паше бе:
„һлдә xwә".

һлшандьн һесайә, авакьрьн зорә (чәтьнә).

һнге дьгәр'ә, глийа дьһ'әсә.

һнгеда ч'ра ч'ә'ве тәданә.

Һнги дьнйа хәраб дьбә, мала Һьрчо ава дьбә.

Һнги мәрьве тьма Һәнә, мфльс намьрә.

Һнги мьров т'әв бьдә,
We бине же бе.

Һнги р'ови дьмәльсә, газьк зедә пе дьк'әвә.

Һнги сәри дьминә,
Ч'ав ә'щеба дьбинә.

Һнгӧв-кӧндьр дьле мьн наэшиньн,
Һун хwә-хwә һәв р'унин.

Һнгьв дӧхwә,
Моза бәри мьн (хәлqе) дьдә.

Һнгьв дьхwәи,
Моза (жи) бәри мьн дьди?

Һнгьв әw дӧхьн,
Моза бәри хәлqе дьдьн.

Һнгьв әw дьхwә, моз мьн вәдьдә.

Һнгьв мәхwә, бра моз тә нәхьн.

Һнгьв нәхwәйи моз тә нащвьн.

Һнгьв һәвә, меш хwә ле дьгьрә.

Һнгьв К'әсо хwәр,
Моз бь Мсто вәда.

Һнгьв ширьнә, е зә'фи бьхwә зраре дьде.

Һнгьв шьринә,
Навда тәК'лә-бьринә.

Һнгьве п'ара мьн те т'ӧнәвә,
Жә'ра мә'ра тедавә.

Һнгьвинә, бәле нав ә'йаре санә.

Һнди саг' бу гӧлав нәбу, wәку мьр, т'ьрб ле чебу.

Һндьк Һндьк qазьнщкә,
Wәки бьгьҺижи е дәwләти.

Һндька дьдьн сәр гәләка.

Һндьки хәвәрдә,
Шӧхӧл зә'ф бькә.

Һндькир'а жи бежә шкьр,
Зә'фир'а жи бежә—шкьр.

Һнәк гузен дьхьр'ькьн,
Һнәк мәужа дьдәбьрьн.

Һнәк дьхәньqьн,
Һнәк дхәр'ьqьн.

Һнәк сәр ч'ә'ве wанда баринә, нькарьн нав дәрк'әвьн,
Һьнәк жи айе шәве ле К'ьсрәтьн.

Һнәк фә'м накьн мьрьн чийә.

Һнәк хwәрьне дьмьрьн, Һнәк брчибуна дьмьрьн.

Һнәк һәйә тә'на дьдеи, фә'м накә.

Һнәк һәнә сонда дьдәбьрьн.

Һнәк һәнә К'ӧрмәта wан дьвә шаваша тарие.

Һнәк һӧнгьви дьхӧн, меш бь Һнан вә дьдьн.

Һнәка бина к'баба Һлтани, ле ньзанбун—к'әра даг' дькьн.

Һнәка дьде qӧрт-qӧрт,
Һнәка жи дьде йәк п'ут.

Һнәка мал у диwан,
Һнәки жи пә'ри нан.

Һнәка тәйре дәwләте сәр Һелунейә,
Һнәка жи тәйре дәwләте фр'ийә.

Һнәкар'а днйа гӧрә,
Һнәкар'а жи днйа п'ьрә.

һнәкәр'а гӧлә,
һнәкар'а кӧлә.

һнәки мьн,
һнәки тә.

һнәки wәслуф бькә,
Бра эл быҢәмлинә.

һнәра һесп жи бьн qуна гейә.

һньк п'әр'вәдьдьн,
һньк аqа wан дьqәлә.

һнька т'ре һәрче кьри
Бае бьри,
Ньзанә банде Ңәсавкьри.

һньнр'а бьр'ә-бә'рә,
һнәкар'а—qә.

һни-мни наве xwә тә һьлч'ни.

һо Бәләко, һо Бәләко,
Кьрьн, Ңәта мьрьн.

һо зәман, тӧ зәман,
П'ьшик п'әләwан,
Әм к'этьнә говәнда гран.

һо Р'әшо, һо Бәшо.

һогьре кәвьн наби нәйар.

һогьрийа тә һогьрийа һәспайә
(һәспейә).

һода-мода—
Гь чу р'ода .

һол кӧ һатә бәр к'аше, гәрәке
лехьн.

һол нәманә к'ашар'а,
Мер нәманә Ңәйфар'а.

һол һатийә бәр к'аше (к'ашо).

һол һәйә,
Сәрһол т'ӧнә.

һол һәйә, һолван т'ӧнә.

һолван карә һоле дәсте һолван
бьгьрә.

һолван qәдьре һоле занә.

һолванар'а к'аша р'ьндә.

һолька сәре Сәмәде—чекьр
бәрфе, бузе, щәмәде.

һол-һола дьчә,
Ле диса сәр Ңәфт-Ңәйштада нае
харе.

һопә-һопа нае харе.

һори жь п'әлйа,
П'әли жь wәлйа.

һорийа-п'әри,
П'әрийа-xwәли.

һоста әwә, шӧxле xwә занә.

һоста Нәзәр, р'абә, р'уни мина
һәрщар,
Дьнйа йәкә, дәргә Ңәзар.
(Шәв йәкә, дәргә Ңәзар,
Xwәде йәкә, дәргә Ңәзар).

һосте тә—шагьрте мьнә.

һостә у п'ешәк'арьн, xwәие к'әда
Ңәлальн.

—һош, к'әра аве.
—һош, к'әра qьрша.

һошә һа һошә,
Аг'рийа Шәро бошә.

һӧлма гӧра Ңәстуа дьҢәлинә.

һӧнгӧв һнәкә дьн дьxӧн,
Ле моз мьн вәдьдьн.

һӧрме к'әт (к'әтийә), поч'ьк һәвраз.

һӧрмәтвә, нә һӧрмәтвә—жьнева
гредайә.

Һӧрмийа баш п'ара Һ'ьрч'ейә.

Һӧрмийа сәр даре дәве мьн нагиже,
чи мьнр'анә.

Һӧндӧр'е чьл ода qәбие у дзие
бькьн,
Диса сәр бана, нав п'охана (к'уча)
we дәнг бәла бә (бьдә).

Һри к'әтә дәсте шәшкьна, р'ьнд
дьшкьнә.

Һри сәр п'оста наминә.

Һрийа сәр дарька мәри хwәр'а
мала ченакә.

Һрие львер'а нагӧһер'ьн.

Һуки дькә (дьки, дькьнә) муки.

Һуки нәкә муки.

Һукьр—мукьр,
Навр'йа Аһмәд ләпә р'ех кьр,
Чу кавьр'әк, дӧ п'ут гәньм Әли
р'әщукьр.

Һур бьфькьр,
Дур бьфькьр,
К'ур бьфькьр,
(Шур бьфькьр).

Һур фькьркә,
К'ур фькьркә,
Дур фькьркә,
П'ьр фькьркә.

Һурә, ле бәрәмбәри зер'ә.

Һур-һур бари шәкьре мьн шушт,
Гьр-гьр бари к'әра мьн кӧшт,
Бьру вәдьдә (ч'ьре ведьхә)
Мьн дьгәр'ә.

Һур-һур дьбарә, Һ'әта эваре we
бьбарә.

Һур-һурька,
Нагьһижә гьргьрка.

Һьла глие кәвн бир нәкьрийә.

Һьла ле бьнер'ьн, чь смелк'аwә?

Һьла мьн р'әша бәхте хwә данани,
Р'әша бав-бра сәрда һат.

Һьла хелйа серие, хаси-хәзурр'а
дьк'әвә дә'we.

Һьла һе т'ежке куч'ька зьке wида
ә'wта-ә'wтьн.

Һлат т'әкмалти,
Т'ваq бу брати.

Һьлдькә жьнә,
Дадькә жьнә.

Һьлдьк'ьшә—данак'ьшә,
Һ'әфт щара we нәрдьwaнер'а дьчә,
те.

Һьлкьр, мьлкьр,
Тә ани наве хwә ль мьн кьр.

Һьлк'әто, дак'әто,
Т'әзә бь хwә к'әто.

Һьлк'әтьн, дак'әтьна дне һәйә.

Һьлк'әтьн һәйә,
Дак'әтьн һәйә.

Һьм бетә'м бу,
Һьм бисой кьрийә.

Һьм бехwе кьрийә,
Һьм жи бисои кьрийә.

Һьмбәр заньбә мәри п'учә,
Һәр йәк жи ньге хwә мәрийа
һьлдьк'шинә.

Һьмбәри агьр чәqмаq нәлазьмә.

Һьм бзмер дьхә, һьм—нал.

Һьм ви али дьхә,
Һьм wи али.

Һьм гәрм дьки, һьм—сар.

һьм дәйне xwә бьдьн,
һьм сәре xwә бьшкеньн?

һьм дәрд дьдә,
һьм—дәрман.

һьм дәсте мә дере бу,
һьн мзгәфте бу.

һьм дьве хушке, һьм глие qолайи пер'а дькә.

һьм дьгьри, һьм дьк'әнә.

һьм дьз бу,
һьм дьзгир бу,
(һе зор, фән, фел).

һьм (һьн) дьзә,
һьм (һьн) дьзгинә.

һьм дьк'әнинә,
һьм дьгринә.

һьм дькöжә,
һьм жи вәдьшерә,
Бәр тә'ве наһелә.

һьм дьр'есә,
һьм ба дьдә.

һьм дьхwә, һьм мә'де xwә ль һәв дьхә.

һьм дьхwәзә,
һьм нахwәзә.

һьм дьшкенә,
һьм дьщәбринә.

һьм же Һьз дькә,
һьм ч'ер' дьке.

һьм жьнә, һьм жанә,
һьм мәлҺәма дьланә,
һьм дәрде бе дәрманә.

һьм зйарәтә,
һьм т'öщарәтә.

һьм зьрт ле дьхи,
һьм вьрт, (һьм г'ьрт).

һьм к'ар бә,
һьм диндар бә.

һьм к'ьш-к'ьш дькә,
һьм ду-ду дькә.

һьм ле дьхә,
һьм дәрман дькә.

һьм ле те,
һьм жи же те.

һьм ль мзгәфте,
һьм ль к'лисе.

һьм мерә, һьм занәйә.

һьм мришке хәлqе дьхwә,
һьм жи софитие дькә.

һьм нале дьхә,
һьм бзмар (мьх) дьхә.

һьм öлме xwә зорә,
һьм к'öлме xwә зорә.

һьм р'аст дьбьр'ә,
һьм ч'әп дьбьр'ә.

һьм р'аст ледьхә,
һьм ч'әп ледьхә.

һьм сәре xwә дьшкенә,
һьм пари нан зедә дьхwә.

һьм херә,
һьм мнәтә.

һьм Һәщарәт,
һьм т'öщарәт.

һьм ч'әп дьбьр'ә,
һьм р'аст дьбьр'ә.

һьм ч'әп ледьхә,
һьм р'аст ле дьхә.

һьн бәр дерийә,
һьн сәр хенийә.

һьн бзмер дьхә,
һьн соле.

һьн боз р'әһ'әтбә,
һьн к'омәйт.

һьн глие мер бәла дькә,
һьм глийа мерр'а тинә.

һьн дерә,
һьн мзгәфтә.

һьн дестда тәврә, һьм берә.

һьн дьзә, һьн к'ьзирә.

һьн дькьн, һьн дьхwә.

һьн дьхwә, һьн вәдьхwә.

һьн дьчә, һьн те.

һьн жаре дьде,
һьн—п'әнзәһаре.

һьн жьньн,
һьн жи жаньн,
һьн хәниме клораньн,
(нане гарьс).

һьн зинә,
һьн дзгинә.

һьн ль мьрьне,
һьн ль т'евәкьрьне.

һьн мьрьнә,
һьн кьрьнә.

һьн һӧрме бу, һьм севе.

һьн ч'ьра малейә,
һьн жи ч'ьра мале ведьсинә.

һьн шванә,
һьн гаванә,
Нава һ'әму глийанә.

һьн щанә,
һьн бещанә.

һьнга мие пьшти бәренә,

һьнга мьн нәхә,
Наве мьн дәрнәхә.

һьнге гӧнд храв бу,
Мала Тьрч'о ава бу.

һьнге зманә нола шарур у бьлбьлә.

һьнге мәрьв мәзьн дьбә,
Q.а мәрьв ә'щеба дьбинә.

һьнге һавинә, дә'wата кӧр'е шех
Ә'лә̣динә,
һьнге пайзә, дә'wата кӧр'е шех
Ә'вдьлә'зизә.

һьнги дәвәһ qәлә̣w дьбә, әw чәнд
q.н ле тәнг дьбә.

һьндә жьньн,
һьндә жаньн,
һьндә мәрһәме дьланьн.

һьнди һәбу нан у дьмс,
Әз хал бум, тӧ пьс,
Wәки хлас бу нан у дьмс,
Әз Шерви бум, тӧ Боти.

һндьк, р'ьндьк.

һьндьк-һьндьк бьхwә, гәләки бьхwә.

һьндьки бьхwә—
һәрр'о бьхwә.

һьндьки хәбәрдә,
Гәләки бьбһе.

һьнә меван тенә мала, малбрчинә,
һьнә меван тенә мала—зькбрчинә.

һьнәк дьхәньqьн, һьнәк дьхәр'ьqьн.

һьнәк нава зив у зер'да вәдгәвьзьн,
һьнәк бәре диwара дьqәльзьн,
һьнәк бьрчийа дьләwьзьн.

Һьнәка—мьрьне,
Һьнәка—к'ефкьрьне.

Һьнәкар'а му дәст нак'әвә,
Һнәк жи һәвьрмьш qайл набьн.

Һьни-мьни,
Наве хwә тә һьлч'ьни.

Һьнькар'а кöллә,
Һьнькар'а гöлә.

Һьрч' у говәнд, к'е дитийә?

Һьрч у говәнд,
Р'ови у сук,
К'очәр у пивазтьршк?

Һьрч у диwан,
К'е дитиә?

Һьрч'е хлаз бу, гöр хwәр.

Һьрч'әк бь р'әзәки бьсу һат,
We сале чәл, к'ел, мәһуж зедә бун.

Һьштьм—бьштьм дәвт'әрок,
К'очәк-Бари дәвт'әрок.

Һ'

Һ'акьм бенә бьр мьрьне,
Зöльм наминә ль р'у дне.

Һ'але буке Һ'але Qолойә.

Һ'але бьрчи—
Бьрчи занә.

Һ'але гöндийа—гаван пьрскьн.

Һ'але гöндийа хwәш Һ'алә,
Шване wи бәдҺ'алә.

Һ'але гöндийа—швин пьрскьн.

Һ'але куч'ьке кәрийа жи е wи п'актьрә.

Һ'але к'әсиба,
К'әсиб занә.

Һ'але к'очәрие Һ'аләки р'әзилиейә.

Һ'але мьн бьвинә, гöне хwә хwә бинә.

Һ'але хәриб хәриб занә.

Һ'але wи буйә Һ'але Qоло.

Һ'аша, дьвежьн;
—Щие мер ле бьмизә, әw дәр шин навә,
Ле на, щие жьн бьмизьн, әw дәр шин навә.

Һ'аша, әw мина сәки дьзива мәрьва бьгьрә.

Һ'аша, йәкә бенамус, карә сәд Һ'әве намус хwә дәрбазкә.

Һ'аша, маша, п'осте р'уви бьгьрн бавен бәр к'аша.

Һ'аша, мәри са т'ела гренадә.

Һ'аша, фланкәсе мә мина сәки пир q.нва ле дьдә.

Һ'аша, фланкәсе мә сәр ханйа дь.и.

Һ'аша, фланкәсе мә шьп'йа р'.йә.

Һ'аша, фланкәсе мәйи öсайи qöр'әйә, wәкә сәре хwә дь.и.

Һ'аша, хwәрна п'ара мьн те т'öнә, бра ләпә р'ех тедабә.

Һ'аша, wәхта фланкәс зир'а wи һат,
Һ'әфт хwәзьл к'әре гар'ане.

Һ'әба wи жь дәwле к'әтийә.

Һәбуб әwә (кӧ) дьл Һәбандийә.

Һәвки зьке хwә карьвә, нәхwәш нак'әвә.

Һәвси бәнә мьнр'а.

Һәвсудие тьштә навә.

Һәд һәйә, Һәсаб т'ӧнә.

Һәзар бар гуз р'ойи сәр сәре мнареки, йәк ле наминә.

Һәзар гли глики хәбәрдә.

Һәзар глийа—глик.

Һәзар гли зани, глики ньзани.

Һәзар дәрәw баһае р'астике нинә.

Һәзар дәрәw капекәки нәһежайә.

Һәзар дост кемьн, джмьнәк—бе Һәсаб (п'ьр'ә).

Һәзар жьн дьсәкььнь, ле йа дәрде хwә дьк'ьшинә, жьна гранә.

Һәзар змани хәбәр дьдә.

Һәзар ми те бәр дәре wи.

Һәзар нә бь йәки, йәк бь Һәзара.

Һәзар пәз бәр сйа дарәкеда (дарәки) мәхәл те.

Һәзар пәз бәр шванәки мәхәл те.

Һәзар пәз хwә дьдә бәр сйа дарәке (дарәки).

Һәзар пәзе Дәwреш ль чолебә,
Һәзар к'исе моркьри ль ә'рдебә,
Бра р'оке наве мерьв ль днебә (ль ә'рде бә).

Һәзар р'ожа р'ожәке шабум—
Әw р'ож жи сәре мьнда к'амбахбу.

Һәзар сал дне би,
Хәзнә у дәфинеби,
Те р'ожәке бәр we фәнеби.

Һәзар сала дне би,
Р'ожәке жи меване qәбре би.

Һәзар сали дне би,
Р'ожәке те нола бавеби.

Һәзар сали ә'мьр бьки,
Миртийа Шәрq у Шаме бьки,
Тӧе р'оке к'аса мьрьне тә'м бьки.

Һәзар сали жь дне к'арәки,
Падшатие Мьсре Һәта Шамки,
Те р'ожәке к'аса мьрьне тә'мки.

Һәзар сали тӧ һәwата дне би,
Кӧр', qиз, мале дне би,
Аг'рие, р'оке те меване qәбре би.

Һәзар тә'жие мә һәбьн,
К'еврушкәкә wан нагьрьн.

Һәзар тә'жие тә һәвьн,
Р'увики мьн нагьрьн.

Һәзар т'уле мьн һәвә,
Тә'жик тә нагьрә.

Һәзар фәне Һьрче,
Бона сева даре.

Һәзар фәни башqәбә,
Йәк we йа бавебә.

Һәзар хәбәри хәбәрәке бежә.

Һәзар хәлqе мә дит, к'ане?
—Чунә ль we хане.

Һәзар хwәзьл wи ә'вди,
Wәки ч'ә'ве хwә ди,
Дьле хwә зәwьщи.

Һәзар һәвал кемьн,
Джмьнәк п'ьр'ә.

Һәзар һәйә нә бь йәки.

Ӈəзар Ӈəве нона кöр'е wи һəвьн,
нə бь шəики.

Ӈəзар щари т'уйи фланкəсекьн,
Əw диса һьлнадə сəр хwə.

Ӈəзар щари, щарəке р'ожа хwəш
дьбинə.

Ӈəзар qəнщ һəйə,
Ӈəзар храб һəйə.

Ӈəзар р'асте тə qаси дəрəwəк мьн
нае.

Ӈəзара дəйне wи һəйə,
Һəла сəрда жи дьчə базара.

Ӈəзара жи бьди, нькари бьвини.

Ӈəзара кöр'əк баве хwəр'а кəвьрəки
надə сəр һəв.

Ӈəзаре мə wəкə дəһе хəлqе т'öнə?

Ӈəзари, глики бежə.

Ӈəзари йəк,
Йəк Ӈəзари.

Ӈəзари йəки,
Йəки нə бь Ӈəзари.

Ӈəзиран мəһа хзананə (к'əсиба,
зар'а).

Ӈəзиран-Ӈьзра тəйранə,
Адарə-дəw ль дарə,
Нисанə—дəw щəм Ӈəму кəсан.

Ӈəзиранə, ле һəма Ӈəзна тəйранə.

Ӈəзиранə—Ӈəзна тəйранə,
Тəйр дьвен:
— Хwəзьл Хачə—ч'уране,
Нə хwəзи Ӈəзиране.

Ӈəзки бькузə мина гöра,
Хушк мерьвр'а нəбьнə бра.

Ӈəзьн у гри мьри вəнагəр'ə.

Ӈəйа ве дəме,
Мəкə we хəме.

Ӈəйа əз хwəйе сəе сори—qол бьм,
Шемика мьне г. вə.

Ӈəйа кö п'ие нəбе,
П'ак жи—набе.

Ӈəйа мьн хwə наскьр,
Мьн ə'мьре хwə хласкьр.

Ӈəйа мьрьне ч'ə'в ль кьрьне.

Ӈəйа хəмьли,
Говəнд бəтьли.

Ӈəйа һəйə—ə'рəбийə,
Wəхта т'öнə мьртьвийə.

Ӈəйа һинбум, пирбум.

Ӈəйа щəм хöде—дəст сəр
дəстар'а һəйə.

Ӈəйани бе сери,
Боч'ька дəве we бьгьҺижə ə'рде.

Ӈəйани дəф нəе ледане, мəрьв
нар'əqьсə.

Ӈəйата исанəт дранə.

Ӈəйф, мират'а щинер нагьҺижə
щинер.

Ӈəйф пеш Ӈəйфева.

Ӈəйф, р'е жь дьла начə дьла.

Ӈəйфа гöлла wи фланкəсе бькöжə.

Ӈəйфа джмьна джмьна нае.

Ӈəйфа дьза р'ьсqе мəрийа нае.

Ӈəйфа Əли АӇмəд чу бист пенщ
сали дьншöда.

Ӈəйфа кəвьн у т'əзə же һьлда.

Ӈəйфа мале, малхwеи бе башəрə.

Һ'әйфа мәрие щнди бьшиньн
ләвһатнийа дьз-qачаха.

Һ'әйфа фланкәсе, wәки дара дьдьнә
сери.

Һ'әйфа хорта, калбун ль пәйә.

Һ'әйфа һәвта-Һ'әйшта же һьлда.

Һ'әйфа һивәр'она,
Шәвәр'әш ль пәйә.

Һ'әйфа шекьр, к'әтийә дәве куч'ька.

Һ'әйфа щиwание, пири ль пәйә,
Һ'әйфа һәйвәрона, шәвәр'әш ль
пәйә.

Һ'әйфа wи бави, әw кӧр' пәй к'әт.

Һ'әйфә сәрбәржерьн.

Һ'әйште адаре,
Ав р'абу сәре даре,
Нә ль вьра-ль Мусьл-Шәнгале.

Һ'әйwан кӧлилка дьхӧн шир дьдьн.

Һ'әйwан к'ок дьбә, кӧ дәр һешинә,
Аг'а к'ок дьбә, wәхта эл жер'а
шринә,
Мәллә к'ок' дьбә к'едәре гәлә
мьринә.

Һ'әйwан р'йа мале нас дькә.

Һ'әйwан—Һ'әйwанә, бәр кәре хwә
дьр'әвә.

Һ'әйwана бәшә бе ог'рә.

Һ'әйwана жар хwәйки—дәве тәе бь
донбә,
Мәрьве жар хwәйки, дәве тәе хунбә.

Һ'әйwана п'елгран хwәйе хwә зәр
дькә.

Һ'әйwана свьк дьле хwәйе хwә ша
дькә.

Һ'әйwанат фә'м дькә,
Әw фә'м накә?

Һ'әйwанәт дьстиньн, дьвен: „Херлу'
бә".

Һ'әйwанәте дилмиши хwәйи нәбу,
әw кер нае..

Һ'әйwани безари—зман,
Хӧйи-хӧдан шван.

Һ'әйwин һавине qьр' дькә,
Ле звьстана шине дькә.

Һ'әким әwә, сәри жь брина дәрхә.

Һәким изьне надә, wәки наве wи
qолайи бе гликьрьне.

Һ'әким һәйә, брин ль хwә дитйә.

Һ'әкиме лоqма щер'бандьне—
Һ'әqимие бәре ль сәр хwә кьрийә,
Паше ль нәхwәша.

Һ'әлал бьхәбьтә,
Һ'әлал бьхwә.

Һ'әлал-задә базаре п'әв дьхә,
Һ'әрам-задә базаре п'озьлмиш дькә.

Һ'әлал-задә базаре че дькә,
Һ'әрам-задә базаре храв дькә.

Һ'әлал-задә шендькә,
Һ'әрам-задә храв дькә.

Һ'әлал Һ'әрам навьн.

Һ'әлала мерьв шуре дӧдәвә,
Пьшт мере хwә сәкьнийә.

Һ'әлале мәрийа wәки Һ'әлалвә,
к'әрәма хwәдейә.

Һ'әлале хwә (бь) Һ'әраме хәлqе мәшо.

Һ'әлали бәнда меранә.

Һ'әлисә жь мастәwе хwәштьрә.

Һ'əлисə нək'əлə, чьqаси ль һəвхи
йəкə.

Һəмəдан, дйа wи готийə, готийə:
— Əз корбьм, һəмəдан ве сбе брчи
чуйə бəр га,
Хwəрийə шəшə нанə, сəрики ганə,
Хöрини чуйə бəр ганə.

Һ'əмəданə,
Ґа, гольк дəрданə,
Əw майə, əw хəбəрданə.

Һ'əмəданə, Һ'əмəданə,
Ґа у гольк дəрданə,
Əw манə, əw хəвəрданə.

Һ'əмде хwə фрə хwəйкə, wəки зу
һерс нəби.

Һ'əми, тьшт тə'ме wе хwейə,
Хwе жи гəрə бь qəйдəбə,
Wəки тə'м же дəрнək'əвə.

Һ'əму аqьлбəнде днейə мəзьн,
Һ'əвəки жи зар'ö бунə.

Һ'əму букар'а навежьн—бук.

Һ'əму вар'ек,
Һ'əму щущук,
Ава wан дьдьме,
Дан бь дан,
Qуте wан дьдьме
Дан бь дан,
Əw һек дькьн
Дьл у щан.

Һ'əму гöл баһаре вəнабьн.

Һ'əму дар навьнə бер.

Һ'əму дəв нə т'орпəнə, бьдруйи,
Те дəве к'е бьгри?

Һ'əму дəри сəр фланкəсе дадан.

Һ'əму доста дост Һ'əсав накьн,
Һ'əму нəйара нəйар Һ'əсав накьн.

Һ'əму ə'wра баран набарə.

Һ'əму кəс дькарə дьзие бькə?
— На.

Һ'əму кəс əwе занə,
Ə'wре р'əш баранə,
Ə'wре спи звьстанə.

Һ'əму кəс кəвьра даве спьндаре.

Һ'əму кəса бегəке мажо.

Һ'əму кəси баwəр бьки,
Əw жи навə.

Һ'əму к'атə жи к'атəнə, ле к'ате
хасие шир-шəкьрə.

Һ'əму ль сəр серийə, сəре дəрз
бьгьрə.

Һ'əму малада ситьл һəнə, ле Һ'əму
малада ситьле т'ьжи т'ьнəнə.

Һ'əму мер к'олоза надьнə сəре хwə.

Һ'əму мəри кöлəкə wи һəйə.

Һ'əму мəри т'анга хwəда р'оже
дьбиньн.

Һ'əму мришк һеке дöзəрьк накьн.

Һ'əму р'е начьнə ханəке.

Һ'əму р'йа дьзани, р'йа базаре
нзани?

Һ'əму р'оже сале набьнə йəк.

Һ'əму сал нə мина һəвьн.

Һ'əму смелсор Һ'əмзə аг'а ниньн.

Һ'əму тьшт паизе те к'ьвше.

Һ'əму тьшт серида готи баш дайни,
wəки храв нəвə.

Һ'əму тьшт хwəшə wəхте хwəда.

Һәму тьшт һивйа wәхт дьминә,
Ле wәхт һивийа т'ö тьшти наминә.

Һәму тьшти занә, гоште бьн брьнщ
ньзанә.

Һәму тьшти занә, һәвдане т'әне
ньзанә.

Һәму ч'еләк тенә дотьне,
Ле Һәму гли наенә готьне.

Һәму ч'йа дьбе:
— Әм ч'йанә, ле Һәму ч'йа нә мина
һәвьн.

Һәму эрик-берик нишан да.

Һәму qәйда занә,
Qәйде „Лачи" т'әне ньзанә.

Һәму wәхта мәрйар'а (мәрикир'а)
ләв нае.

Һәму wәхта нета дьла нае сери.

Һәнә сәва нәйнука букайә.

Һәнәк дьбьн (дьвә, дьвьнә)
дәгәнәк.

Һәнәк мәрийа накöжьн.

Һәрам кö һат,
Һәлал жи Һәрам дьвә.

Һәрам те, Һәлал жи хwәр'а дьбә
(дьвә).

Һәрам Һәрам дьгәр'ә.

Һәрр'о qöрбан наен бәр зйарәта.

Һәсабе мале
Ль чарсуе кем дәрк'әт.

Һәсаве днйае дәст фланкәсе данә.

Һәсаве һиве р'ожеда дәрбаз навә.

Һәсан аг'а, һайә, нә һайә.

Һәсән жи к'әчәл,
К'әчал жи Һәсән.

Һәсән занә баре к'әра wи к'едәре
харвә.

Һәсәне пире чу неч'ире,
Дәст кьрә щеве,
Һöще к'әтә бире.

Һәсәнә—һәма хwә дьпәсьнә.

Һәсәно, хwә пәсьно.

Һәсо дьзйе бькә,
Qасо бьгрьн?

Һәсо жи буйә к'арванчи.

Һәсо жьне бьр'әвинә,
Qасо тек'әвә эгьр?

Һәсо занә феле к'әре чийә.

Һәсо Һәwще р'әqасе нинә.

Һәсо, Qасо бре һәвьн.

Һәспа сöр'-Һәвсарә,
Мера—бәхт-бәрwарә.

Һәспа хәлqе мәйданәк,
Жьна хәлqе р'амусанәк,
К'ьнща хәлqе р'о-дә'нәк.

Һәспе мәрийа wәкә бәхте мәрийа
дьбәзә.

Һәспе мьрьнейи бәзайә.

Һәсьн гәрәке гәрмә-гәрм бьк'öтьн.

Һәсьн е мьнә,
Т'әqьл-т'уqьла тә чь бьдьм?

Һәсьн к'әт, чь ч'ьнгийа, чь зьнгийа?

Һәсьн харбу,
Һоста пер'а стöхар бу.

Һәсьн Һәсьн дьхwә.

Ԋәсьне баш хам навә.

Ԋәсьне бе ṗöсас,
Бавежә нава к'ела эгьр бьк'öтә,
Нә дьвә к'еләнди, нә дьвә дә'с.

Ԋәсьне гәрм дьвә һащәт,
Е нә гәрм навә һащәт.

Ԋәсьне дьшöхöлә, жәнге нагьрә.

Ԋәсьне мьнә, к'ура мьнә,
Һәԛе чакуче тә чь бьдьмә тә?

Ԋәсьне нәйи асас (хас),
Wәки зео' теки крас,
Нә дьвә к'еләнди,
Нә дьвә дас.

Ԋәсьне сар бьк'öти we бьшке.

Ԋәсьне фланкәсе зивә.

Ԋәсьнә, хwә пәсьнә.

Ԋәсьнә, хwәхwә хwә дьпәсьнә.

Ԋәсьнийа грәгьрьн,
Сәр савара мьṗәмьṗьн,
Ṗоже оṙрме гранда,
К'öлфәте хwә пе драна дьгьрьн.

Ԋәсьнийа хwә пәсьнийа.

Ԋәсьно, хwә пәсьно.

Ԋәта ав жь даре дәрбаз нәвә, к'ока даре набьṗә.

Ԋәта ав зәлал нәвә, тьшт бәлö навә.

Ԋәта ав к'ока даре нәк'олә,
Ав нагһижә бәԛа.

Ԋәта ав ль һәв нәк'әвә, зрав навә.

Ԋәта ав нәе сәр бәраш,
Бәраш нахәбьтә.

Ԋәта ав нәмьч'ьԛә
Ԛәдре аве ньзаньн.

Ԋәта ав сәр пьшта саṙа навежә,
Сә совәк'ар начә.

Ԋәта ав т'öнәвә,
Мәри авайи че накә.

Ԋәта ав шелö (шелу) нәвә, мә'си нае (наен) гьртьн (гьртьне).

Ԋәта ав шелу нәвә, зәлал навә.

Ԋәта ав щәwеда бе, ч'ә've бәԛа we дәре.

Ԋәта агьр мәрийа нәшәwтинә, мәри же дур нак'әвә.

Ԋәта агьре дәсте тә жи нашöхöлә?

Ԋәта Адәм әм пе дьзаньн, жь wи пе дә
Тьштәк ньк тә һәйә, бежә.

Ԋәта Адәм әм пе заньн, жь wи weда
Һәгәр тьштәки зани, бежә.

Ԋәта аԛьле мерьв т'öнәвә, мәрьв ньк'арә шöхöл бькә.

Ԋәта бае бедәра мәрийа ṙаст нәвә,
Мәри ньк'арә бедәра хwә бьдә бе.

Ԋәта базьрганбаши к'ар нәвә,
Базьрган о'е нак'әвә.

Ԋәта бал нәвьм,
Ԛал навьм.

Ԋәта баре к'әре гран навә (нибә), к'әр начә.

Ԋәта баре ԛант'ьо'е гран нәвә,
Ньзанә баве we к'әрә.

Ԋәта баһар нәе, гöл шин навьн.

Ԋәта баһаре жи йа фәләк.

Ԋәта бейи чахе мьнṙа, ԛә днйае намини.

Ћәта бәләд т́өнәвә, дьз нькарә
дьзие бькә.

Ћәта бәр дәргае хwәде дәст сәр
дәста һәйә.

Ћәта бәр дәре щә'ньме жи гәрә
мәрие мерьв һәвә.

Ћәта бәр ч́ә'ве мьн бу, мина
мә'рәки р́әш бу,
Жь мьн дурк'әт—бу нура дьле мьн.

Ћәта бәрх нәкә к'алин,
Мак шир наде.

Ћәта боща һәспе гренәдьн, р́йа хwә
наqәдинә.

Ћәта „брайо" нәки, дьле тә
р́әЋәт навә.

Ћәта бу фә'мдар, гәләк тьшт да
дәр.

Ћәта бук пе бьЋәсә, хасие мал гь
зәфт кьрийә.

Ћәта бук хәмьли, говәнд (дә'wат)
бәтьли.

Ћәта бука мьн жирбу,
Ө'мре мьн пирбу.

Ћәта буке хө хәмьланд,
Дәфчийа дә'wат т́әрьканд.

Ћәта букә мала баве хwәдайә,
Хәзур делфьскийа дькә.

Ћәта ви али мьлмьли, Ћәта wи али
мьлмьли, эвар мә бәтьли.

Ћәта гәньм бьвә фрик,
Өзе тәр́а бьвьм шрик.

Ћәта гәрма һавине нәвә, фекие
дара нагьЋижьн.

Ћәта гиһа сәр т'ьрба мьн шинвә,
Өз навежьм.

Ћәта гиһа сәр т'ьрба мьн шинвә,
кӧла мләт жь бира мьн начә.

Ћәта гли нәһатә тә, нәвежә.

Ћәта глие мьн бе сери, поч́а к'әре
wе бьгьЋижә ә'рде.

Ћәта говәнд р́аст нәвә, шьхӧл
р́аст навә.

Ћәта гошт же нәки, тьшт һәстӧ нае.

Ћәта ѓәде (сбе),
һәлла хӧде.

Ћәта даина тә мьр́а һәбә,
Өзе һәбуна хwә хласкьм.

Ћәта дар шин бу, гӧла wе бәтал бу.

Ћәта даре ав нәди, дар бәре хwә
надә.

Ћәта де у бав сахьн, Ћӧрмәта qизе
мала баведа зә'фә,
Бав-де мьрьн, Ћӧрмәт-сианәта qизе
те һлдане.

Ћәта дәва их нәкьн, бар накьн.

Ћәта дәвә нәе ихкьрьне, нае
баркьрьне.

Ћәта дәнг ә'wра нәе, баран жь
ә'змин нае.

Ћәта дәри нәхи, дәри бәр тә нае
вәкьрьне.

Ћәта дәсте хwә нәхӧм, т'ер нахӧм.

Ћәта дәһ сала йан к'әре Ћьшкбә,
йан хайе к'әре wе Ћьшкбә.

Ћәта диwар жи бь гӧЋьн.

Ћәта диwар нәЋьлшә, т́оз р́анавә.

Ћәта дон нәкьнә ч́ре, ч́ра нашӧхӧлә.

Һ́əта дӧ бьһӧст гиһа сəр т'ърба мьн шинвə, флан гли жь бира мьн начə.

Һ́əта дьз хwə мəкə р'онкайи,
ньқарə дьзие бькə.

Һ́əта дьл нəшəwьтə,
Һесьр ч'ə'ва наен.

Һ́əта дьл наэшə,
Храв набежə.

Һ́əта дьле мəрийайи нəйи кӧлвə,
мəри ньқарə бьньвежə.

Һ́əта дьле мəрьв нəшəwьтə, һесре
мəрийа наен.

Һ́əта дьле wи бьшəwьтə,
Ӧса змане wи дьгəр'ə.

Һ́əта е аqьл фкьри, дин кӧр'е хwə
зəwьщанд.

Һ́əта е пар'а нəвини, е пешие нае
Һ́əсаве.

Һ́əта əм жир бун, пирбун (чун).

Һ́əта əw ашбə, əзе qар'аш бьм.

Һ́əта əw ве р'ер'а дəрбаз бу,
Һ́əфт крас qəтанд.

Һ́əта əw чфта мьн бжие тə дитйə,
у qир'ина мьн дике тə дитийə, əз
ина накьм тӧ һəвала хwəйки.

Һ́əта ə'рəбə wəлнəгəр'ə, р'е р'аст
навə (р'е р'аст накьн).

Һ́əта жь баве мьн,
Жь баве хwə хəбəр дьди, жь мьн у
хӧ хəбəрдə.

Һ́əта зар' (зар'о) нəгьри, де бстан
(ч'ьч'ьк) наде (надеда).

Һ́əта зəнда мьн бьхəвьтə,
Əм брчи навьн.

Һ́əта зйане нəди хwə ньқари
мəрватие бьки.

Һ́əта зор мьх нək'əвə, начə харе.

Һ́əта зьр'.ька wи нəшке, кəр' навə.

Һ́əта исал нан бьвə фрик,
Əзе тəр'а бьвьм шрик.

Һ́əта кани нəен бьр'ине,
Qəдре канийа т'ӧнə.

Һ́əта кəвьр жи дəрде wи һəйə.

Һ́əта кӧ мəри бь хwə нəвə бав,
Qəдре бава ньзанə.

Һ́əта кӧ нəвə qал,
Т'ӧщара навə мал.

Һ́əта кӧ хəмьли, говəнд бəтьли.

Һ́əта кӧр' бьвə кӧр',
Бав р'əзил дьвə.

Һ́əта красе фланкəсе бьшəwьтə,
щане пьзмаме wи we бьшəwьтə.

Һ́əта красе хəлqе сəва мьн
бьшəwьтə,
Красе мьне сəва мьн бьшəwьтə.

Һ́əта кьре Р'оме мьн те бире,
Ль мьн Һ́əрамбə ах у ава Щзире.

Һ́əта к'аре хwə кьр,
Аве п'ьра бьр.

Һ́əта к'аркьр,
Дьле мьн ле саркьр.

Һ́əта к'ер бьгьһиже, гае мрарбə.

Һ́əта к'опəк бьн дела к'опəк бин
нəкə,
Һаж qəwата wи т'ӧнə.

Һ́əта к'опəк q.на һəвдӧ бин нəкьн,
Һаж qəwата һəв навьн.

Һәта мала хәлqе нәвини,
Мала хwә бир найни.

Һәта малада нәбә qал, набә мал.

Һәта малхwе дьз гьрт, дьз малхwе гьрт.

Һә'та меван т'ербә, хайе мале щандә.

Һәта мә лә'нкьр,
Ида әм бунә ав.

Һәта мәри брчи нәвә,
Нан мәрийа навә к'атә.

Һәта мәри га нажо,
Га к'оча һәв нагьрә.

Һәта мәри гази сәд п'ег'әмбәрикә,
Дәрпәке гази хwәдекә, бәсә.

Һәта мәри дәсте хwә нәдә
Мешоке гуза, дәнг же нае.

Һәта мәри жь мала хwә дур нәк'әвә—
Qәдре мала хwә ньзанә.

Һәта мәри к'әра бинә сәр р'е,
п'ор'е сәре мәрийа спи дьбә.

Һәта мәри мала хwә дәрнәк'әвә,
Навә мәри.

Һәта мәри мала ченәкә,
Qәдре мала ньзанә.

Һәта мәри нан нәщу, дьчә харе?

Һәта мәри нәмьрьн,
Мьрьн нак'әвә бира мәрийа.

Һәта мәри нәхwәш нәк'әвә,
Qәдре нәхwәша ньзанә.

Һәта мәри нәчә диһаре гор'е,
Мьрьн мерьва ә'йан навә.

Һәта мәри нәчә диһаре доже—
Мьрьн нак'әвә бире.

Һәта мәри сәр сери нәк'әвә,
Qәдре льнге хwә ньзанә.

Һәта мәри сира нәхwә,
Бин мәрийа те?

Һәта мәри храва нәвинә,
Qәнща бир найнә.

Һәта мәри һәв дурнәк'әвә,
һәв ширьн навә.

Һәта мәри һәв нәвинә,
һәв нащер'бинә.

Һәта мәри һә'рд р'уе дәфтәре нәхунә,
Мәри ньзане дәфтәреда чь һәйә.

Һәта мәри шьл нәвә, мә'сиа нькарә бьгьрә.

Һәта мәри щәфе нәвинә,
Сәфе һьлнадә.

Һәта мәрие аqьл к'аре зәwаще дькә,
Е дин се жьна бәрдьдә.

Һәта мәрие аqьл к'аре р'е дькә,
Мәрие дин р'е дьqәдинә жи.

Һәта мә'сийа нәгьри,
Мә'де хwә хwәш мәкә.

Һәта мәрьв брина щане хwә нәвинә,
Навә Һәким.

Һәта мәрьв бьн щьльке дьмьрә,
Бәра чоле бьмьрә.

Һәта мәрьв жь мала хwә дәрнәк'әвә,
Мала мерьв жер'а ширьн навә.

Һәта мәрьв йәкир'а п'утә нан
һнгьв нәхwә, нькарә мәрики нас бькә.

Һəта мəрьв кӧла xwə һəвр'а нəвежə,
К'и дəрде к'е занə.

Һəта мəрьв ль пəй шӧxӧле xwə нəгəр'ə
Кəс мерьв напьрсə.

Һəта мəрьв мьрийа нəвинə,
Мьрьн нак'əвə бира мерьв.

Һəта мəрьв наwəстə, р'унани.

Һəта мəрьв нəзəwьщə,
Qəдре мале ньзанə.

Һəта мəрьв нəк'əвə т'уша һəвдӧ,
Баре һəв наһьсə.

Һəта мəрьв нəк'əвə, qəдре xwə ньзанə.

Һəтə мəрьв нəчə бəр аве,
Гəрə xwə башəwал нəкə.

Һəта мəрьв ч'ə'ве xwə нəвинə,
Готи мəрьв нəвежə.

Һəта мəһа Һəзиране һəр тьшт дьгьһижə имане.

Һəта мə'р поч'ка xwə ббинə,
Шван пə'нийа xwə бьнһер'ə,
Т'ӧщара братийа wана навə.

Һəта мртьв брчи нəвьн, нализьн.

Һəта мьн даһельнə qəбре,
Əw гли жь бира мьн начə.

Һəта мьн днйа бираст,
Мьн ə'мьре xwə хласт.

Һəта мьн днйа дит, ə'мьре мьн фр'и.

Һəта мьн днйа наскьр,
Мьн ида дəрбазкьр.

Һəта мьн xwə наскьр,
Мьн ə'мьре xwə хлазкьр.

Һəта мьри сəре wи кəвре Сəлиме нəк'əвə,
Ньзанə мьри əwə.

Һəта мьрие мəрийа бира мəрийа нəк'əвə,
Мəри сəр мьрие хəлqе нагри.

Һəта мьрьна wи жи—зйан же те.

Һəта мьрьне жи—xwəйи.

Һəта мьрьне,
Ч'ə'в (ль) кьрьне.

Һəта нава щийада бьмьрьм,
Бра əз ль мəйдане бемə кӧштьн.

Һəта наһа тӧ к'ӧ буйи?
—Гӧһе геда р'азабум.

Һəта нəвинə е пашие,
Бире нае е пешие.

Һəта нəк'əви аве, мəрьве к'ӧ һини совəк'арие бьвə?

Һəта нəxwəш нə нə'лə,
Бина wи фрə навə.

Һəта нəчə г. е xwə бин нəкə,
Һьше wи нае сери.

Һəта нəчə диһаре мьрьне,
Дожə нак'əвə бире.

Һəта нəчьни, надьруйи.

Һəта нһа к'е жь хəвате мьрийə?

Һəта нһа пе нəдькьрьн,
Ижа мьрийə, к'ӧмəйте сəр чедькьн.

Һəта нһа к'е р'ə'м гӧнəк'арар'а xwəстийə?

Һəта онщə шинбə, к'əре жи Һьшкбə.

Һəта паш-пешийа карване мьн бьгьһижə һəвдӧ, щəрде карван бəлакə.

Ҟəта пеши гьһиштə мə, паши дəст
мə чу.

Ҟəта пəз ə'рде п'ек'ол нəкə, мəхəл
нае.

Ҟəта пəй хама к'əт,
Хас дəсте хwə öндакьр.

Ҟəта позе qант'ьр'е нəхи,
Навежə-дола к'əрейə.

Ҟəта пьшта дəве р'аст бьвə,
Днйае р'аст у дуз бьвə.

Ҟəта пир бе сəр хьрт—
Хале гəрдəне,
Хер жи wе хласбə.

Ҟəта пирəк дьмьрə,
Ҟəзар щаһьл дьмьрьн.

Ҟəта п'ьшика мəрие аqьл жи аqьлə.

Ҟəта р'астəке бежə, дəһ дəрəwа
дькə.

Ҟəта р'аст бе, дəрəwе дне хьрqкьн.

Ҟəта р'еwи хwə Ҟьсйа,
Щəрде карван бьр.

Ҟəта р'о һəйə, һəркəс һндава хwəда
шерə,
Р'о чу ава, һежа шер те к'вше.

Ҟəта р'öһе мəрийа нəешə,
һесьр ч'ə'ве мəрийа наен.

Ҟəта Р'ьҞан хəмьлит,
Пəз ьж бере дəрк'əвит.

Ҟəта са наэшиньн,
Сə мəрийа нагьрьн.

Ҟəта сал т'əмам нəвə,
Бьска кöр'а һьлнадьн.

Ҟəта сахə р'убаре днейə,
Сабунə бьн льнге wедабə,
Льнге wе ə'рд нəгьрə.

Ҟəта сбе хwəде р'ə'мə.

Ҟəта све жи йа фəлəк.

Ҟəта села к'асьбə гəрм дьбə,
һəвире wан хəлас дьбə.

Ҟəта сə брчи нəвə, накə ə'wтə-ə'wт.

Ҟəта сə һəсто нəхwə,
Дар ль сери нак'əвə.

Ҟəта сəрговəнди харə, говəнд р'аст
навə.

Ҟəта сəрговəнди льнге хwə р'аст
кьр, говəнд бəла бу.

Ҟəта сəре саг' дьминə,
Ч'ав ə'щебан дьбинə.

Ҟəта сəри бе-лəq,
Змане бе—т'əq.

Ҟəта сəри нəви, нави мал.

Ҟəта сиудö дран дəве фланкəседа
һəвьн,
Дьле wи wир'а р'онайи надə.

Ҟəта сöр' пивазе нəвə,
Пиваз ширьн навə.

Ҟəта сре гьһиштə мə, сьвə зəлалбу.

Ҟəта стуе га нирда qальн нəвə,
Га нир нак'ьшинə.

һəта те мале, меван шəрм дькə,
Ҟатьне шунда, хöдане мале шəрм
дькə.

Ҟəта тə һлати кьр,
Мə (мьн) шкəва (шкəвати) кьр.

Ҟəта тəндур сар нəвə, нан начə к'ут.

Ҟəта тö аве бьди мьн, ч'ə'ве мьн
жи wе дəре.

Ҟəта тö зраре нəди хwə,
Ҟöрмəте нькари бьки.

Һ'әта тӧ нәхәвьти, дьле тә нашәwьтә.

Һ'әта тӧ һати, дәрәнги бу.

Һ'әта тьштәк нәе кьрьне, нае готьне.

Һ'әта т'вьнг һьлани,
Дьжмьн р'йа хwә дәрани.

Һ'әта т'әсәлийа һәв нәкьн,
Т'әрка һәв надьн,

Һ'әта т'оза дишер нәвинә,
Ньзанә диwар Һ'әдьмийә.

Һ'әта хәлqе крас бьшәwьтә,
Кьнеза мьн гиһане (щан) бьшәwьтә.

Һ'әта хӧ (ху) нәдә,
Qәдре к'әде ньзанә.

Һ'әта храв нәвә,
Ава навә.

Һ'әта храва нәвини,
Qәнща бир найни.

Һ'әта хwе анин,
Хwәрьн жи хwәрьн.

Һ'әта хwе анин, qӧрбан хласбу.

Һ'әта хwә жиркьр,
Хwә пиркьр,
Хwә т'әхсир кьр.

Һ'әтаи хwәшә жер'а наве—баво,
Мьрьнеда һежа—баво дькә.

Һ'әта һәбу, красе wи т'ӧнәбу,
Мьр, щәм мале ширьн бу.

Һ'әта һәбу к'ьнща щане wи т'ӧнәбу,
Wәхта мьр, һежа qӧрба бу.

Һ'әта һәв шеwьрин,
Базар бәла бу.

Һ'әта һәвале Като, Дог'обьм, Һ'але мьн жи wе әвбә.

Һ'әта һәвраз нәк'әвә бәр тә,
Qәдре бәржери ньзани.

Һ'әта Һ'әйә әм аг'анә,
Һ'әта т'ӧнә голькване нав баг'анә.

Һ'әта һәйә кәк у брак,
Һ'әта т'ӧнә агьр у крак.

Һ'әта һәйә шьп'ьр-шьп'ьр',
(wәхта) т'ӧнә әллаһ-шькьр.

Һ'әта һив һивә жи,
Ә'йбә лейә.

Һ'әта һини зар'печ'ане бу,
Зар'а wе мьр.

Һ'әта һини сәрп'еч'ане бу,
Бәхте wе р'әшбу.

Һ'әта һлнәшә, ченавә.

Һ'әта һол нәе бәр к'аше мьн,
Әз Һ'әйфа хwә нькарьм.

Һ'әта Һ'әфт сал зар' п'еша де бәрнадә.

Һ'әта Һ'әфт сала де зар'е хwәй дькә ав у агьр.

Һ'әта Һ'әфт щара хәбәр нәе,
Мәрьв нькарә бежә.

Һ'әта чу чарсуе брьнщ бинә,
һат ньһер'и саваре wи бьрьнә.

Һ'әта чу шәһәр һат, мал т'ӧнә.

Һ'әта ч'вике жи щотьн.

Һ'әта ч'еләк жь гар'ане те,
Мришк меван вәр'е дькә.

Һ'әта ч'ә'ве хwә нәвини, баwәр мәкә.

Һ'әта ч'йа нәҺ'әдьмьн, гәли т'ьжи навьн.

Һ'әта ч'ук бум мәзьна дьтьрсийам,
Мәзьн бум, ч'ука дьтьрсьм.

Һәта шәр' нәкьн,
Шöхöл сафи навә.

Һәта шәҺәвканйа ав һәр'нә жер,
Сәрәкание бьгьҺижьнә мәрге.

Һәта шöхöл р'абәри һәв нәвьн, гли наенә бира мәрийа.

Һәта шöхöла мәрийа р'аст нәвә,
Нечʼира мәрийа нае сәр мәрийа.

Һәта шужьн бьмашә, wәкә дәрзие бә, дәрзи бьмашә, тьшт те наминә.

Һәта шуркʼьшандьне у ледане һәйамәкә.

Һәта шур хәвьти,
Змен сәре wи да жекьрьне.

Һәта шур һат,
Зман иш qәданд.

Һәта щәфе нәвини,
Сәфе навини.

Һәта щие р'ьме нәкьн,
Нькарьн бьдьзьн.

Һәта ьстур зрав бит,
Зрав де гәтит.

Һәта эваре ә'wтә-ә'wта wийә,
Мәрийа жи нагьрә.

Һәта эваре хәвәрдә,
Дәре т'орпә нае гьртьне.

Һәта эваре хәлqер'а дьхәвьтә,
Хwәр'а навинә һәр'ә аве бьхwә.

Һәта эваре Һале зьке хwәйә.

Һәта qальн зравбә,
Зраве п'ьрти-пьртивә.

Һәта qап'ут дәст хьст,
Звьстан дәрбаз бу.

Һәта qиз бу, а че бу, бу бук, храв бу.

Һәтайи хwәшвә, кöлаве швантие мьле wи нәкʼәвә.

Һәтани ба нәе п'еле бә'ре р'анавьн.

Һәтани буке тьштәк кьр,
Р'öһе хасие чу.

Һәтани гае пир нәчә карвен,
Зар' т'ер нахöн.

Һәтани глие тә бе сери,
Почʼка кʼәре бьгьҺижә ә'рде.

Һәтани глие хwә нәпежи,
Готи нәвежи.

Һәтани дәгмиши мә'р нәви,
Әw мәрийа нахә.

Һәтани дьзие хлаз бун, свә ль мә р'он бу.

Һәтани ә'wьр нәкьнә гöр'әгöр',
Баран набарә.

Һәтани кәвание хöрәк һазьркьр,
Меван дәст хwә чу.

Һәтани мәри зйане нәдә хwә,
Кʼаре надә һәвала.

Һәтани мәрьв тьштәки чʼә'ве хwә нәбинә.
Набежә—мьн дитйә, йане сәһкьрийә.

Һәтани мьлкʼәдар жарвә, кʼәсиве qöла дәрзиер'а дәрбазвә.

Һәтани мьрьне, qәнщи-храви бир навә.

Һәтани нан нәди се, сә тә нас накә.

Һәтани нәе бәр позе wи, ньзанә чь һәйә.

Һәтани огʼла qийамәте әw шöхöл навә.

Һәтани п'шик нәкә мәwин,
Кәвани нан наде.

Һәтани сах бу qәдре се бу,
Мьр, к'öмәйт сәр авакьрьн.

Һәтани сәре мәрийа нәк'әвә,
Мәри бир найнә.

Һәтани сре гһиштә к'әсив,
Свә ле сафи бу.

Һәтани тö тәнгасие нәди хwә,
Нькари qәнщие һәвале хwә бьки.

Һәтани хр'инийа тәвьр у бера сәр wи бе,
We флан гли бежә.

Һәтани хwә Һәси, дест чу.

Һәтани һәwар һат, мришке савар хwәр.

Һәтани ч'ә'ла зһада ав һат,
Һале бәqа бе фәйдә бу.

Һәтани ч'укә хәме баве һьндькьн, мәзьн бу, гәләк хәм бавер'а тинә.

Һәтани шур гиһандьне, әw һатә кöштьне.

Һәфт бащанах р'е дьчьн, дьвен:
— Ча к'әсәк т'öнә әм жер'а хәвәрдьн.

Һәфт бащанах р'екеда дьчьн, йәки сәрәдәри йәки дәрнәхьст.

Һәфт бра дьдә бьн льнге хwә, сәва пә'рики.

Һәфт гамеша дьхwә,
Шькрима хwә хwәде найнә.

Һәфт гисна жи лехи, диса әw qәрәчопә.

Һәфт гöлле wи щики нагьрьн (нак'әвьн).

Һәфт гöнд баре к'әрәке дәрте.

Һәфт гöнда бьдьмә орт'а хwә тә-тә хлаз навьм.

Һәфт гöнда дькә баре к'әрәке.

Һәфт гöндора дәстәки дьгьрә.

Һәфт дәрйа жи гәр'йа, дәри ле вәнәбун.

Һәфт әтәвәке бьне бә'редавьм, әзе дәрем бем.

Һәфт жьна хьрхаләк,
Һәфт мера гопальк (т'öнәбун).

Һәфт зар'е мьн һәнә,
Һәфт дәрде мьн һәнә.

Һәфт зәвәша дәстәки дьгьрә (һлтинә).

Һәфт змана дәрбазбу,
Змане хwә биркьр.

Һәфт—йәки,
Йәки—Һәфта.

Һәфт к'ера һатийә шәржекьрьне.

Һәфт мал манә һивийа гаки.

Һәфт мале фланкәса дәрпекинә.

Һәфт мере мьртьва т'ер'ә ка щвйан, го:
— Хwәзьл әм Һәфт Һәве дне жи һәбуна, мәе р'ьнд Һлда.

Һәфт пилимоте wи щики нак'әвә.

Һәфт р'ожа бәр нәзра р'öҺда майә.

Һәфт р'ожа бәр р'öҺда ма, р'öҺе хwә нәда.

Һәфт р'ожа дардакьн, р'öҺе хwә надә.

Һәфт сала бәри ә'мьре хwә хәвәр дьдә.

Һәфт сала саләк йа куч'ьканә.

Һəфт сала саләкə санə,
(мал qьр' дьвə, нəһəнщə).

Һəфт сала чу сəфəре,
Диса мина бəре.

Һəфт сəре wи һəвьн дəсте фланкəсе хлаз набə.

Һəфт сəри тəва һəвьн, дəст мьн хлаз нави.

Һəфт ситьли кəвьч'и qат'ьх дьмәйнә.

Һəфт сута сутəкə мьнə.

Һəфт Слеман п'ехəмбəр һатьнə-чунə,
Днйа йəкир'а жи нəмайə.

Һəфт тəвəк ə'рдə,
Һəфт ə'зманə.

Һəфт тəвəке ə'рде ə'змин.

Һəфт тə'жие тə һəбьн,
Р'увики мьн нагьрьн.

Һəфт тə'не тə һəбьн, неч'ирəкə мьн нагьрьн.

Һəфт т'вьнге wи щики нак'əвьн.

Һəфт хwəзьла р'оже дəрбазбуи.

Һəфт-Һəйште бре һəвьн.

Һəфт шван нькарьн кəри пəз хwəйкьн,
Сəк карə кəри пəз хwəйкə.

Һəфт щара бьпивə, паше бьбьр'ə (щарəке бьбьр'ə).

Һəфт щара чапкə, паше бьбьр' (бьбьр'ə).

Һəфта—тə жи т'əви һəйшта.

Һəфте адаре,
Ав р'абу сəре даре,
Нə ль Хахр'ев Тсуаре,
А ль Мусьл-Шəнгале.

Һəфте ə'рд у ə'зман зани, ле гоште бьн брьнщда ньзани?

Һəча əз заньм, заньм.

Һəче шинə, бьчин бинə,
Дайка тəе бьк'əлинə,
Бьqəлинə, дабəлинə.

Һəчи wаре wи т'öнə, Һəсавкə мьрийə.

Һəч'ки кьни—бöг'даньн,
Һəч'ки нивчə—р'öҺщаньн,
Һəч'ки бльнд—столбе вькə валаньн.

Һəшькə хwə слькə.

Һəшькə хwə шьк'ьн.

Һəщə-Һəще тьштə пешда начə.

Һəщəле бзьне һатийə, нане швен дьхwə.

Һəщийо, мəчə Һəщеда,
Соле хwə мəqəтин р'еда
Һəща тə əwə, тö теда.

Һəwаса к'əра зир'инйа к'əрер'а те.

Һəwасə, иди бəсə.

„Һəwлə-Һəwлə" дəве мерьв ширьн навə.

Һəwша фьланкəсе Һəwша зьнейə.

Һəwшан сəр к'ок'а хwə шин дьвə.

Һижде нисане—
Т'əхьл дьк'ане,
Əw жи qəлпəки звьстане.

Һиз qəльши,
Шəрав р'ьжйа.

Һиме мала баве тə һлшə,
Тə əва нана шкенандийə.

Һиме мале кал у пирьн.

Һиме сəр бузейə.

Һлбə пешиа нанək дайə,
Wəки һатийə пешйа wи.

Һлбə пешие нанəки гəрм дабу,
Əw qəзйа дури мə чу.

Һлбəт дйа тə наньк дабу к'əсиба,
тö ле хлаз буи.

Һлбəт wəки мəрие мəрийа һəвə,
We сйа сəре мəрийавə.

Һöб-Һьзкьрьн ч'ə'вада навə, дьлада дьвə.

Һöб у əвинти—хwəшбəхти.

Һöба фланкисе чуйə щəм we.

Һöба Һöсейн фьр'и дьле wийа.

Һöба we фьр'ийə дьле фланкəсе.

Һöлə хəлата мерайə.

Һöли чанд, вьр'ни к'əт,
Зу чанд, бекер дəрк'əт.

Һöнöр һəйə,
Фə'м накə.

Һöнöре зöр'не qамиша wейə.

Һöнöре мəрийа һəбə, we һəр тьшти бькə.

Һöнöре тəда тьшт т'öнə, тö чаwа хəвəр дьди?

Һöрмəт гоште щане исанə.

Һöрмəт дəсте мəрьвданə.

Һöрмəт зə'ф башə бона щамера, ле р'ожəкə мьн, р'ожəкə тə.

Һöрмə'те бьки,
Тöе Һöрмəте жи бьстини.

Һöрмəтə—мöҺбəтə.

Һуи ч'елəке дькьн, ч'елəк шире хwə дьр'ежə.

Һур-п'зур п'ара хəзур.

Һут бə'рада дьминьн, ч'əмада наминьн.

Һут жь бə'һран хали наби,
Шер жь мешə хлаз наби.

Һуте бə'ра бə'рада мəзьн дьвə.

Һуте бьне бə'ра жи бер'ьсq навьн.

Һутəки öсанə, дькарə дəве бь п'алинва даqöртинə.

Һуфа Ə'йшане к'əтийə дəшта Wеране.

Һьздьки, жьна хwə Һьзкə,
Жьне башqə тəр'а навьнə жьн.

Һьз дьки йəке,
Нəк'əвə пəй шьк'е.

Һьзкьрие млəте хwəвə,
Млəте башqə жи тə Һьз бькə.

Һьзкьрьн гöрщ у урьс напьрсə,
Щəгəр qиз у кöр' напьрсə,
Аqьл-мəзьн ч'ук напьрсə.

Һьзкьрьн əwə, wəки мəри дьле хwə һəв Һьз бькə.

Һьзкьрьн һəрдö алйайə.

Һьзкьрьна дьла льнге мəрийа пач' дькьн.

Һьла све Һьла мьла,
Һьла нивро гежо-межо,
Һьла эваре Һьлавежо.

Һьлəкə све, йəкə эваре,
Бона кəвчи граре.

Һьна бук у зə'ванə, шабун йа гöндйанə.

Ћьна буке сәр нәйнуканә.

Ћьна зә'ве жи дьгәр'иньн, йа буке жи.

Ћьнга мие дәст бәринә.

Ћьнга мьн нәхә,
Дәнга мьн дәрнәхә.

Ћьнә, Ћьна бук у зә'ванә.

Ћьни, мьни наве хwә тә һлч'ьни.

Ћьрч' бәр мә, р'ейа бәр мә бь херә.

Ћьрч' гава дьтьрсә, дькә ӧр'ин.

Ћьрч' гӧр һәв бьгьрьн,
We дне храв бькьн.

Ћьрч' гошт гәни дькә, паше дьхwә.

Ћьрч' дә'леда дькә о'р'ини.

Ћьрч' жь мешә хәйдийә, мешә жи һаж тьштәки т'ӧнә.

Ћьрч' зә'ф кӧдке хwә ша дьбә, п'арсӧ дьшкенә.

Ћьрч' зоре бьдә шер, дне we хравбә.

Ћьрч' лана хwә бир накә,
Ч'вик—һелина хwә.

Ћьрч' мешә к'уви буйә (хәйидийә).

Ћьрч' мешә хәйидийә,
Мешә жи Ћьрч'е хәйидийә.

Ћьрч' нәкӧштийә, п'осте we дьфрошә.

Ћьрч' тәбакә нойә, һеке мәзьн дькә.

Ћьрч' тәвакә бәдә, карә һеке Ћәсьни жи бькә.

Ћьрч' у говәнд,
К'әр у зә'фран,
Куч'ьк у чарьх?

Ћьрч' чубу бьн дара севеда сәкьни бу, дәве we нәдьгьЋиште дьго:
— Чаwа тьршә?

Ћьрч' ч'ә'в ч'ешке дьк'әвә, ша дьвә.

Ћьрч'а нә'леда дькӧжьн.

— Ћьрче, жь к'ӧ тейи?
— Кае.
— Кӧтьке, жь к'ӧ тейи?
— Жь дәwса дайе.

Ћьрче п'әйе гӧр да, дне жи храв бу.

Ћьрч'ә корә йан гарьси бесәрийә?

Ћьрч'ә корә,
Гарьси бе сәрийә.

Ћьрч'әке к'ӧ бьвә дӧ ә'йара?

Ћьрч'о дьмьрә,
К'афьр дәлали дьбә.

Ћьше мьни исал, хwәзьл пар сәре мьн буйа.

Ћьше хәриб мала wийә.

Ћьше хwә бәрәви сәре хwәкә, паше пешда һәо'ә.

Ћьше wи мина гуза п'уч.

Ч

Ча (чае) бәр qawe дәрк'әт,
Баһае qawe к'әт.

Чай һәйә, чайник т'ӧнә,
Чайник һәйә—чай т'ӧнә.

Чалайа исанәт һӧндӧо'данә,
Йа Ћәйwанәт дәрванә.

Чаме we храв дәрк'әт, we храв жи һәо'ә.

Чандийә, бәлк'и шин нәвә.

Чапкә, паше бьбьр' (бьбьр'ә).

Чар к'өрманщ кавранәкә (карванәкә).

Чар көрманщ—к'очәкьн (жь
к'очәкенә).

Чар мал навьнә гөндәки,
Дө му навьнә һәтанәки.

Чар мале т'ещьри
Гьһиштьнә барә һри.

Чар мере мерьв (мәрьв) зедә бьн,
Чар көле мерьв (мерьв) кемьн.

Чарайи һәԛиԛәте бьпьрсә,
Йәке жь шәриә'те бьпьрсә.

Чарде адаре,
Дәw ль даре,
Нә ль ве дәре,
Ль чйае Шәнгале.

Чардә тәвәк ә'рд,
Чардә тәвәк ә'зман,
Мәри нькарә бежә.

Чарп'е (һәйә)
Чар ԛәдайә.

Чарьх wәки Һьшк бьвьн,
Льнге мәрийа дьк'өтьн.

Чарьха п'екә, wәки бьгһижи сапока.

Чарьха п'екьн, свькьн.

Чаха к'аре дьк'әвә—ша дьвә,
Зраре дьк'әвә—пөрч'ие хwә дькә.

Чаха т'ор'е давежи нава аве, нан
бавеже.

Чаха шәраве дьхөн, дьве: „хwәшә".
Пәра дьдьн, дьве: „р'әшә".

Чахе гар'ан бәр бь мал бу,
Һе жьна гаван бәр бь к'ар бу.

Чахе дьвен wәрә шөхөләки, мә'на
сери дьгьрә.

Чахе к'ара мьн те т'өнә,
Wә'де сале чи мьнр'анә.

Чахе мәрьв глие хwә дькә, дьле
мерьв дьwәрьмә.

Чахе те сәр мьрийа, т'уке ч'ә'ве хwә
дьдә.

Чахе хәвәрдане, хәбәра мәзьна
набьр'ьн.

Чахе щинер дьвиньм, агьр дьле мьн
дьк'әвә.

Чахе ԛиз дьк'әвә бәр дара
дәргуша,
Нот'ла тәйрәки п'әр'баск ле даwәшә.

Чаwа бькә, мина көләка т'ьм паш
дьминә.

Чаwа бькьм мале дне,
Wәхте дильм дәст жьне.

Чаwа бьшкенә,
We өса жи бьщәбьринә.

Чаwа гар'ана гөнд,
Өса жи к'әра пире.

Чаwа гөр'ә гөр'а ә'wpa бу баран же
нәһат?

Чаwа дейә, wәки зарө биркьрйә?

Чаwа дәнгә,
Ле нә әw р'әнгә.

— Чаwа дне зани?
— Wәкә дьле хwә.

Чаwа дьвини хәwна шәвә,
һәрд днйа бәри ль һәвә.

— Чаwа дьдәбьрьн?
— Чаwа дәва жь п'алане хwә бьхwә.

Чаwа дьхwи, ӧса жи бьхәбьтә.

Чаwа жи бьки и шә'ти-мә'тә.

Чаwа мәри жьна хwә бәрдә, йарти пәй бьгәр'ә.

Чаwа мәрьв бьвә дьзе сола хwә.

Чаwа мьн к'ьр'ийә, ӧса жи дьфрошьм.

Чаwа сақә,
Горә лақә.

Чаwа те, ӧса жи дьчә.

Чаwа хәлq, ӧса жи әм.

Чаwа хwә зани,
Ӧса жи хәлqе заньбә.

Чаwа хwәр'а дьхwәзи, ӧса жи һәвале хwәр'а бьхwәзә.

Чаwа һатийә, wе ӧса жи һәр'ә.

Чаwа һ'ӧр' буйә, ле бае тә шкәсти.

Чаwа wи р'ьзийә, гиһае хwә мәда сәр.

Чаwан сукә, газ пч'укә?

— Чаwани?
— Чаwа дьвини.

— Чаwани?
— Wәкә бәре.

— Чаwани?
— Wәкә ве гаве.

Чви ле шдандьн.

Чедькьм щьлт'ер',

Ченакьм щьлт'ер',
Дӧ гӧлоке зер'
Дьмә гзер.

Чекьрийә щьла мһ'ине,
Авитә сәр мһ'ине,
Мһ'ине хwә ба кьр,
Щьл ӧнда кьр.

Чекьрьн чәтьнә, ле хравкьрьн һесайә.

Челькен мара бе жаһр набьн.

Четьрә бьбьн хундар,
һәр нәбьн дәйндар.

Чешите ви мери qә мерьв хwәш нае.

Чәләчәла фланкәсейә.

Чәлике фланкәсе башә.

Чәлпандьна се бә'р наһ'әр'ьмә.

Чәнд зар'е мерьв һәвьн, аqа дәрде wи һәйә.

Чәнд змана заньби, аqа мәрии.

Чәнд пәзе тә һәйә, аqа п'осте тә һәйә.

Чәнд qизе фланкәсе һәнә,
Аqа дәрде wи һәнә.

Чәркәзе смелбошә,
Тотька дьпежә чаргошә,
Р'ун дьк'ьр'ә, нафрошә.

Чәрх у бусате wийа форма Р'ома р'әшә.

Чәрха дне сәр хwәндьнейә.

Чәрха мерьв ч'әп нәгәр'ә, ч'әп гәр'йа, гәлә зорә.

Чәрха мәрийа кӧ звьр'и, фәйда накә.

Чәрха мәрийа р'аствә, куч'ьке мәрийа жи ч'райә.

Чәрха мәрийа р'аствә, п'шика мәрйа жи ч'райә.

Чәрха фәләке т'ьме р'аст дьзвьр'ә.

Чәрха фәләке ч'әп гәр'йайә.

Чәрха фәләке шунда назьвьр'ә.

Чәрха фланкәсе дьхәбьтә.

Чәрхьк дьне һьлдьк'ьшә, йәк дадьк'ьшә.

Чәрчи навә qӧмашдар.

Чәрчийа,
Баре к'әре wи чийә?
— Т'ьжи ник у т'әшийә,
— Ник у т'әши к'аре мә ниньн,
К'аре qиза буканә.

Чәрч'ийо, чәрчийо,
К'әркӧшти,
Һәне бинә бар пьшти,
П'ор'и сори нә шушти.

Чәрчийо, чәрчийо,
К'әрмьр,
Һәне бинә бар бь бар,
П'ор'и сорә нае хар.

Чәрчитие тьшт пешда нае.

Чәтьн әwә, wәхта мәрьв һатә мала мерьв, бе нан һәр'ә.

Чәwа саqә, ӧса жи горә лайqә.

Чәwал данин бебашәрр'а,
Льнге wи ман дәрва.

Чәwал т'ӧнә, дьчә пәсарийа.

Чәwале т'әзә хәрбоqәки ида чьр'анә.

Чи мале храв бу, хӧлам к'ӧтан,
Бука мале qиз ани,
Диса хӧлам к'ӧтан.

Чи мьнр'анә мале дьне, wәки әзи нәхwәшьм.

Чи мьнр'анә ч'йае—дәсте мьн нагьһижә сәре wи?

Чи п'еләә (qәлпә).

Чи р'уqальнә у?

Чи сәмәйә,
Чи сәwсә,
Чи нәрмьки нәльвиайә.

Чи тә мьн нәк'этийә, р'йа хwәда һәр'ә.

Чи т'езә.

Чи хьштә,
Чи тикә,
Чи qӧр'әйи, qӧрбәтә,
Чи сәр хwә,
Чи млукә,
Чи мәстә,
Чи мәләмәстә.

Чи qӧрбәтә,
Сәр п'осте хwә һур навә.

Чийә, әз тә датиньмә дәwса мәрьва,
Тӧ хwә датини дәwса к'әра?

Чийә, жь бәр п'ьфьке нади дәр?

Чийә, жь бәр тәндуре нади дәр?

Чийә, йане Qашои сйарә.

Чийә, тӧ нона мәймуна дьр'әqьси.

Чийә, ч'еләка мьн гӧр'иә,
Паши мнәта, мьн гӧл дьбә.

Чийә, шәрмә һәйайә,
Сйара дькә ләйайә.

Чим пешийа авехә, һе ав дәрбаз нәбуйә.

Чиман ч'ере гамешейә,
Qьр ч'ере бзьнейә.

Чини зу дьшке.

Чипа гӧр гьртьн авитьн к'оза бәрха.

Чипа wи мина чипе ләгләганә.

Чипе ч'вике р'ун ле дәрнахә.

Чйа дәсте тә те, әwи жи бькә.

Чйа кӧ һатә готьне, гәрә бе кьрьне.

Чйа тӧ зани,
Әwе жи бежә.

Чни, ани бедәре,
Дьве: —Шкьр, ә'севи ч'ә'ла мәданә.

Чо, чо вәдгәр'инә.

Чока дьһелә,
Сәре хwә дьхә.

Чоки к'әре, we һәр'ә,
Чонәки, начә.

Чоле е qӧр'ә хьстьн, мале т'ӧ
тьшт нәгот.

Чоле нав һәвалада зер'ә,
Мала хwәда п'ахьлә.

Чоле нан мәрйар'а брайә.

Чоле, тӧ наһели әм һиси пезкьн.

Чоли-чолистан,
Бәр'и-бәр'истан,
һежа сәре wи дьк'әвә хахе гран.

Чоли-чолистан,
Сефил сәргәдан,
һежа сәре мә к'әт хахе гран.

Чом дәрәки,
һатьм мина к'әрәки.

Чом каһни, ав т'ӧнәбу,
Чом (чомә) бедәре, ба тӧнәбу,
Фәләк ль сәре мьн waha (wha) бу.

Чомах щьнәте дәрк'әтийә.

Чомахе хар дәфе дьqәлешә.

Чомахе хәр'ьтанди т'ьме ль сәре
хwәйи дьк'әвә.

Чон—дәсте мьн,
һатьн—йа хwәде.

Чопе сале салер'а дьчә.

Чопе һавине баве кӧлине.

Чопе ч'әве хwә навинә,
Qьршке ч'ә'ве мьн дьвинә.

Чоч'ьк дәсте жьнанә.

Чоч'ька диза һ'әми к'әсийә.

Чошке, we һәр'ә, чошнәке, начә.

Чӧхсуто-малр'уто.

Чрийа ә'wльн—чрйа пашьн,
Шәвә—шәве чрйан,
Нә хwәзьла мьн wи бә,
Бәр сәре нәхwәшанә.

Чрпийа тәр' wәхте хwәда дьтәwә.

Чу бӧһӧрт, мираса (мират'а) щинер
нәгьһиштә щинер.

Чу бӧһӧрт,
һат дәрбаз бу,
Мирәт'а щинер нәданә щинер.

Чу гамеш,
һат гӧһдреж.

Чу зйарәте, зйарәт нә qәбли.

Чу к'иси хwә,
һат наве мьн.

Чу шер, һат к'әре нер.

Чу мешә, һлда п'ешә.

Чу сорьнга бәрана,
һат шqьти п'ьздана,
Го:—Ә'һ, qәда бе шöхöле ләз.

Чу һ'әйфа баве хwә, q.на дйа хwә да сәр.

Чу һ'әта кöр'е кöр'а.

Чу wәкә гамешәки,
һат wәкә к'әрәки.

Чуйар'а ог'рбә,
Майар'а р'әһ'әти.

Чуйә авае п'адше—дийә, агьр бәри хан-мане хwә дайә.

Чуйә аве, т'и вәгәр'йайә.

Чуйи базаре, тә дит днйа ч'ә'вәки, тö жи ч'ә'вәки.

Чуйи жь чуйанә,
Wәй ль һ'але майанә.

Чуйи мала мере хwә,
Хәйсәте мала баве хwә бир бькә.

Чуйи нав гар'ане, гар'анеда к'әра хwә сйар буйи?

Чуйи нава мешә, же һин бьвә п'ешә.

Чуйи щики, ч'ә'вәки бун,
Тö жи ч'ә'вәки бә.

Чуйи wәлатәки нәнас,
П'айе хwә бьдә хас бь хас.

Чуйна wи һәвә,
һатьна wи т'öнәвә.

Чум мала дәwреша,
Дани бәр мьн масте гамеша.

Чум мала хале,
Мьн т'ьре әзе фьро фьр'кьм,
Мьн ньзанбу әзе кәзийа кöр'кьм.

Чумә зәвийа стри,
һәрдö ч'ә'ва р'уньштьм—гьри.

Чумә мала апе хwә,
К'әтьмә капе хwә.

Чумә мала мир,
Мьн пьрс кьр хәлqе пир,
Гәло к'е дитйә тәйре бь шир?

Чумә мала хале хwә,
К'әтьмә капе хwә.

Чумә сәле,
К'әтьмә т'әле.

Чумә we, сол кьр п'е, һат у нәһат.

Чун ле пьрсина qиза хwә.

Чун пешийа дәwләти, нәчун пешийа к'әсиба.

Чунә мал дәрхьстьна бука хwә.

Чунә ч'йе, р'асти бәрфе һатьн.

Чур'ә qур'а мьн.

Чь бавежи, те we жи бьстини (бьчьни).

Чь баре тәда һәйә, дагьрә.

Чь баре wида һәйә т'әмам валакьр.

Чь бе сәре мәрийа дәст аqьле мәрйанә.

Чь бежи бәжна мире мьн те.

Чь бежи бәжна мьн те.

Чь бежи бәжьна поздрежа те.

Чь бежи (ль) бәжьна сйаре мьн те.

Чь бeжи нае сәре мәрьва?

Чь бeжи те wе жи бьбһеи.

Чь бeжьм глие р'астр'а?

Чь бeжьм, чь нәвeжьм,
Дәрде фланкәсе кәр' у гeжьм.

Чь бәндәки срукийә.

Чь бәр тә дьк'әвә—бәрәвкә,
We звьстане кери тә бе.

Чь бир дьки, бир бькә,
Шире дйа хwә бир мәкә.

Чь бь шири шәрг бь пири.

Чь бостәк (бöһöстәк),
Чь чар т'ли.

— Чь бу, чь qәwьми?
— Кьра тә кьр,
Кәси нәкьр,
Мал нәма тә хравкьр.

Чь бьки, тöе сәре хwә бьки.

Чь бьки, чь нәки, әз коре тәмә.

Чь бькьм баһар һат, әзи бе р'әзьм.

Чь бькьм бәжьна мьнә шә'рә,
Ле парие мьн кöл у жә'рә.

Чь бькьм днйае,
Wәки мьнр'а тәнгә.

Чь бькьм днйае,
Wәки щие льнге мьн тәнгә?

Чь бькьм к'әне бе Һәсав,
Чь бькьм сәлама бе мә'рифәт,
Чь бькьм сйаре бе зәнгу?

Чь бькьм мал у qöмешә,
Дьле мьн жь кәч'а тә дешә.

Чь бькьм мал Һале днйае,
Wәки мьнр'а нае р'ае.

Чь бькьм мала,
Чь бькьм Һала,
Чь бькьм хорте кöндрвала,
(дькьм накьм нагьһижмә һәвала).

Чь бькьм мале днйае,
Кö те накьм фәйдае?

Чь бькьм днйае,
Мьри пашда нае?

Чь бькьм мале дне,
Мале дне мьнр'а кер нае?

Чь бькьм мале дне, wәки к'ара
мьн те т'öнә?

Чь бькьм мале п'ьр',
(Әзе) чь бькьм кавьр'е кöр'.

Чь бькьм мале п'ьр',
Чь бькьм гәрдәна стур?

Чь бькьм мале п'ьр',
Чь бькьм кәзийа кöр'?

Чь бькьм мере кор,
Чь бькьм красе сор?

Чь бькьм мәрие бехирәт,
Чь бькьм кәванийа беҺöрмәт,
Чь бькьм жь кале бе р'умәт.

Чь бькьм, р'уне Һәландийә, п'осте
седанә?

Чь бькьм сәре мәзьн, wәки мина
кöндьре валайә?

Чь бькьм фланкәсе ч'ра р'öжә?

Чь бькьм хание мәзьн, wәки
валайә?

Чь бькьм Һәспа лоqлоqо,
Чь бькьм жьна т'иqт'иqо?

Чь бькьм, wәки тә сәре хwә
кьрийә.

Чь бьнванә, мина ава нәрмьк.

Чь бьчиньм,
Те бьбини.

Чь бьчьни, те әwe һлини.

Чь давежи, әwe (we, wи) жи
дьчьни.

Чь дайә, әw жи һьлдайә.

Чь данә мьн,
Әw жи данә тә.

Чь дәнге бәр занга бежи, те we
жи бьбһейи.

Чь дәрзик дьзи,
Чь дәвәк дьзи.

Чь дизеда һәйә валакә дәрдане.

Чь дилана мир тедә,
Чь грара шир тедә?

Чь дит, чь ьнда кьр?

Чь дур qәwьми,
Чь незик qәwьми, йәкә.

Чь дь һир, чь дь турда?

Чь дьве, дәст змин ә.

Чь дьвежи, дайә зора qайме xwә.

Чь дьвежи, шӧхӧле xwә дькә,
к'әра xwә дажо.

Чь дьвежьм шәе мьн нахәвьтә.

Чь дьвә, нәве—wәй, бе—xwәде бра
һәw мәстр нәкә.

Чь дьвинә, дьл һавеж дьвә.

Чь дьвиньн,
Әм дьвиньн,
Жь мә четьра навиньн.

Чь дьгьри дәсте xwәва бьгьрә,
Wәфа гәләкбә жи мнәт—һьндьк.

Чь дьзе һеке,
Чь дьзе һәспе.

Чь дькә зман сәре мәрийа дькә,
Qәнщие жи зман дькә,
Хравие жи зман дькә.

Чь дькә, п'әрә дькә.

Чь дькә, һащәт дькә.

Чь дьки, аг'рийа xwә дӧшьрмишвә.

Чь дьки, бь xwә дьки.

Чь дьки—бькә,
Аг'рийа xwә бир нәкә.

Чь дьки, бькә,
Йа бебәхтие нәкә.

Чь дьки, бькә, ле хофа xwә дьле
xwә нәвежә.

Чь дьки, бькә, мьн нәһәq мәкә.

Чь дьки дәсте xwә бькә.

Чь дьки, исаф бькә.

Чь дькьн, бра бькьн, ле зраре
нәдьн пәзе мә.

Чь дькьн, бькьн, наве qизе храв
нәкьн.

Чь дьк'анә, кӧ һәр теда дӧ qальб
сабунә?

Чь дьр'әви wи дьали.

Чь дьр'әшини we жи дьчьни.

Чь дьxwәзи балт'узер'а, we нәxwәзә
хушкер'а.

Чь дьxwәзьн бра бькьн,
Г'әк зраре нәдьн (нәдьнә) пәзе
мьн.

Чь дьчә баг' (бег') дьчә,
Баг'ванчи чь дьчә?

Чь дьчә жь бостин дьчә, чь жь
бостанчи дьчә?

Чь дьчә—жь ә'мьре мәрийа дьчә.

Чь дьчини, wи бьчьнә.

Чь дьчиньм,
Әw жи щи тиньм.

Чь дьqәwьмә дәсти пира дьqәwьмә.

Чь ємәк фланкәсе wир'ә ди, әw
р'ода чу.

Чь әwләд, чь дәwләт?

Чь жь тә вәшерьм,
Чь жь хwәде, гли һа бу.

Чь зани,
Бежә—һьндькә.

Чь зани нәдә дәр.

Чь зар'зар'а созда гәрә бьqәдини.

Чь зина чу,
Чь зька чу (йәкә).

Чь зу буйи дик, тә бангда?

Чь зу буйи,
Чь зу qьнгийайи?

Чь зу дурк'әти,
Чь зу гә әз жь биркьрьм?

Чь йазийа мерьвда һәвә, мәрьве
бьвинә.

Чь кери хwә те, wәки кери хәлqе
бе?

Чь кәзьри һьлди,
Фланкәс бьндань.

Чь кӧ те сәре мәрийа, уще змане
тә'лда те.

Чь кӧ һавине шин дьбә,
Әw зьвьстане лазьм дьбә.

Чь кӧ һәйә нав дьлан,
Бра бьминә нав дьлан,
К'ӧрк у qап'ут нинә кӧ бавежьн нав
мьлан.

Чь кӧ Һьз дьки,
Wи нәйаз дьки.

Чь кь щәфе дьвини,
Паше р'әҺәтие дьвини, дьки,
дьхӧйи.

Чь кьро, бь хwә кьро,
Храбкьро, бь хwә кьро.

Чь к'ар мьн жь бедәре стәнд, ма
дора кае?

Чь к'әнйам һатә сәре мьн.

Чь к'әре дьк'әвә, чәтьнә,
һәспе дьк'әвә, тьшт пе нае.

Чь к'әтә т'ер'а мәрийа, әw т'ейә.

Чь к'әчәл Ҥәсән,
Чь Ҥәсән к'әчәл.

Чь лаqьрдие мьн дькьри,
Мьн т'ьре бай дьбьри,
Ле мьн малхрави, мьн ньзанбу,
банде сәр мьн Ҥәсав дькьри.

Чь ләзәт мьн кальке ди, wе ләзәте
әз пирьке дьвиньм?

Чь ль девә, чь ль левә.

Чь мал, чь малхwе, йәкә.

Чь мал, чь хwәйе мале.

Чь маләкә һәбири,
Меван дерида чу, ч'ә'ве хайе мале
йәки гьрти,
Йәки вәкьри, мәрьв р'әнге хwәйе
мале дьнһер'ә,
Чаwа маләкә—мьри же мьри.

Чь мерә, wәки жьна хwә нәтьрсә.

Чь мәрики бе фәйдайә,
Хер чуйә, шәр' майә.

Чь мәрьве нәхwәнди,
Чь мришка кор,
hәрдӧ жи йәкьн.

Чь мина кәвчие нәшушти дьк'әви
орт'е?

Чь мина п'шика бәр мьшк бәр мьн
тәлйайи?

Чь мьн дитбу, әw ӧнда бу.

Чь нет данийә пешийа хwә, we жи
дькә.

Чь неч'ира hатә сәр тә, әwe бькӧж.

Чь нәдит бу, т'әзә дит.

Чь нә'тка мерьвда нвисибә,
пашдабуна we т'ӧнә.

Чь нот'ли гае п'ел мьн дьнhер'и?

Чь п'еше мала баве хwәда hьлдайә—
әwә.

Чь п'ьнщар'а т'әзә,
Чь гоште бәрха.

Чь р'әз, чь пәз.

Чь р'әнг у дәнге hәвдӧ фрqи буйи,
Чь шире qәтйайи, йәкә.

Чь сәе бәләк,
Чь сәе р'әш, йәкә.

Чь сәр чу,
Чь бәр чу.

Чь те сәр заре мәрийа, мәри
нькарә бежә.

Чь те—сәре мера те.

Чь те сәре мәрийа, дәст сәрмейә.

Чь тә дайә мьн, нькари жь мьн
бьстини?

Чь тә дитйә, wи навини.

Чь тә дрежкьрийә, кьрийә р'йа
кадьз?

Чь тә әз кӧштьм, чь куч'ьке мьн—
йәкә.

Чь тә нәдитийә, те wийа бьвини.

Чь тә qәwьмийә, хӧ гӧра мәйдан
нәхарийә?

Чь тә'м-нә'ми бежи, мала
фланкәседа hәйә.

Чь тӧ давежи wи дьчьни, чь дьвини,
wи дьвежи.

Чь тӧ дьбежи мәсьлhәтә,
Заньм бәхте мьн нә әw бәхтә.

Чь тӧ к'әла хwә мьнда дьр'ежи?

Чь тур-тәварщьхе мьнда hәбу, мьн
гь даwшанд.

Чь тьшт hәйә, qимәте wи hәйә.

Чь т'алаша корә, wәки тарийә?

Чь фәйдә, wәки әз нә wьра бумә.

Чь фит-фит, р'абә wәрә.

Чь хәма корә, wәки мом бьhайә?

Чь хwәкә, ле те.

Чь hатә пешийа мьн—
Дәст аqьле сәре мьн

Чь hәвалар'а дьхwәзи,
We бе пешийа тә.

Чь hәйә щинар дькә.

Чь hәспа мәрйа,
Чь жьна мәрйа.

Чь һун бәр һәв сәкьнинә, мина мьшк у п'шика?

Чь һури коде хәлqеки, те кәвч'ие тә.

Чь һурки кодька хәлqе, әwe бьк'әвә кәвч'ие тә.

Чь һурки т'аса хәлqе, we бе бәр тә.

Чь һ'урда,
Чь турда.

Чь ч'ерә жи һәбә,
Щәм qант'ьр'е йәкә.

Чь ч'әме бьльндвә, әw жи Фәратә.

Чь ч'ә'ве хwә дьвини, п'еша хwә баве сәр.

Чь шәр', чь нив шәр'?

Чь ширәк да, чь бьшкӧләк кьр нав?

Чь шӧхӧле малда хравбә, дькьнә стуе хӧлама.

Чь щур'әйи бьһери,
Тӧе wи щур'әйи жи бьхӧйи.

Чь qәзйа бе сәре мәрийа, дәст аqьле мәрийайә.

Чь qәйдәйи ледьхьн,
Wи qәйдәйи жи дьр'әqьсә.

Чь qәйдәйи лехи,
Wи qәйдәйи жи близьм.

Чь qәйдәйи лехьн, занәбуна хwә дьлизә.

Чь wир'а бежи, чь кәвьрәкир'а бежи.

Чьвта һәспа млук гранә.

Чьк аг'ьрйа wида һәбә, we бьвинә.

Чька гӧре к'ижан ч'йайи мьрийә, әwи ӧса готийә?

Чька дйа к'е дьгри?

Чька мә һәрда дйа к'е кӧр' тинә?

Чь кӧ дьк'әвә бә'ре, дәсте хwә даве к'әфа бә'ре.

Чьл гузи гузәк п'уч' дәрнае.

Чьл кӧр'е мәрийа һәвьн—йәк бәр дьле баве хwәда ширьнә.

Чьл һ'әрави, р'утәки нькарьн бьшелиньн?

Чьл чу, пенщи һат,
Чит—кона тенә хәват,
Хӧдане мийа зайи пер'а нәгиһанд.

Чьл чу, пенщи һат,
Чит у кона технә хәват.

Чьл чьлә, чьл бьчә,
Чьл жи һат, баһар һат.

Чьле wан к'әтийә һәв?

Чьма алики пәзе һ'әлалә, алики һ'әрамә?

Чьма бадьләwа хwә бәр баране шьлдьки?

Чьма дәсте мьн п'әләwа wида шәwьтийә?

Чьма дәсте wи бьн кевьрданә?

Чьма дизька Балулә, тә данийә сәр к'ӧләке?

Чьма дйа qиза мьрйә?

Чьма днйа сәр дар бәра һатийә гредане?

Чьма дране мә нә е гоштьн,
Дәве мә нә е qәльнанә?

Чьма əз лепоке баве тəмə?

Чьма əз ч'ə'ве xwə кор дьхwəзьм?

Чьма əз qаси тə навьм?

Чьма əw гольке Пьндойə?

Чьма əw кöр'е мьнə,
Əw нə кöр'е мьньн?

Чьма жь мə хун дьчə, жь wана ав?

Чьма жь тəр'а ə'дəтə,
Жь мьнр'а хəйбəтə?

Чьма ка йа тə бу, кадин нə йа тə
бу?

Чьма кöр'е р'ьнд к'öмəйте сəр баве
хwə чедькə?

Чьма кöр'е тə һəнə, стрö сəр сəре
тə шин бунə?

Чьма мерани жь говде исанə?

Чьма мəрьв хəйсəте де у баве хwə
ньзанə?

Чьма мьн сева сор шандбу пəй тə?

Чьма мьн wəрьсе каврана дьзи?

Чьма нане бе һəqи к'е дайə, wəки
бе һəq бöхи?

Чьма öсанə, те бежи ч'ра дера
Бəлəк дьзийə?

Чьма парие зедə бəр мəрийада
начə?

Чьма парие зедəйи гəwриqəлешə?

Чьма пəзе жмаре гöр нахwə?

Чьма пə'рие зедə мерар'а гöнəйə?

Чьма п'əре хwə бьдьм,

Сəре хwə бешиньм?

Чьма р'азем нəwале к'аш,
Чьма бьвиньм хəwне фə'ш?

Чьма сева дəсте хwə бьдьм хəлqе,
йа хəлqе хwəр'а биньм?

Чьма стуна хwə зер'ин бəр к'еране
хəлqехьн?

Чьма тə һəспа хwə т'əне бəзандийə,
һəла һəспа хwə р'əх һəспа хəлqехə,
паше те бьвини?

— Чьма тö хизани?
— Əз нəзаньм, мьн ньзани.

Чьма финое сорə, р'оже сəре йəки
бə?

Чьма финое сорьм, р'оже сəре
йəкибьм?

Чьма фланкəс сəре к'əрейə?

Чьма фланкəсе пəзе wи шор'е бьр'
кьрийə?

— Чьма хзани?
— Жь нəзание.

Чьма хwə əw нə бəр бəре р'əшьн?

Чьма һəма га дькə, га дьхwə?

Чьма һ'ьрчə корə, йан гарьси бе
сəрийə?

Чьма ч'əка Һ'əфт бранə?

Чьма qаша к'əмбəра тə шкəст?

Чьма we к'оча мьн дəве р'е
вəгəр'инə?

Чьма we пəзе мьн шор'е бьр'кə.

Чьнгийайə, зьнгйайə, хwə дəрнакə.

Чьр'a бавежьм хийар,
Днйа бьвә нәйар,
Әзе бавежьм кӧндӧр,
Нәqьр'ә, нәqьр'.

Чьр'a бем шәhәре тә,
Чьр'a тӧ мьнхи?

Чьр'a бесәбрийа дьки,
Сбә те, хер жи пер'a?

Чьр'a бу qаза Әли аг'a?

Чьр'a гӧләкә мәри бәр сәре хwәр'акә?

Чьр'a гӧр пәза жмарти нахwә?

Чьр'a дәрәw бь бәрх у гисканә?

Чьр'a дәсте мьн бьн кәвьрданә?

Чьр'a дәсте мьн п'әлиwа баве wида шәwьтийә?

Чьр'a днйа бәр бае Саме чуйә?

— Чьр'a дон сәр (Һәрисе) чуйә?

Чьр'a дьвен:
— Ах, ах.
— Исанәт ахейә, ләма дьвен: — ах, ах.

Чьр'a әз кӧр'e пиремә?

Чьр'a әз пек'әние тәмә?

Чьр'a әз hатьмә бәр тәндура тә, к'әтьмә стӧе тә?

Чьр'a әw Һәлалә,
Әw Һәрамә?

Чьр'a зер' чандинә?

Чьр'a ми у гӧр т'әв греданә?

Чьр'a мьн даре хwә бәр'a авитийә? (йане нәхәбьтимә).

Чьр'a мьн нане щот (щота) нәхwарийә?

Чьр'a мьн у тә мә нан у пиваз т'әв хwарийә, wәки тә нас бькьм?

Чьр'a намусә п'әрәтийә?

Чьр'a нане мьн мала wида т'ӧнә, wәки әз hәр'ьм?

Чьр'a п'ор'e исанәт бәр тә'ве спи дьвә?

Чьр'a р'азем щие шаш,
Чьр'a бьвиньм (хәwне) хәwнед фә'ш?

Чьр'a тӧ дькари доне гәләгерщәке же дәрхи?

Чьр'a тӧ ньзани әв днйа т'ӧ кәсир'a нәмайә?

Чьр'a тӧ qәсасе сәре хwәйи?

Чьр'a тӧ hати агрәки?

Чьр'a хәлайа меранә?

Чьр'a hерс дьби? хӧ дне нар'әвә?

Чьр'a Һәла-Һәлайә?

Чьр'a wә Һьрч' кьрийә дә'ле?

Чьр'a wәрмә диhаре тә, чьр'a бьди сәре мьн?

Чьр'ин, бәр тәндуре льнг бун бьр'ин?

Чьqа башви те шринви,
Чьqа драwа бьки, те динви.

Чьqа бежи, вьр дьхә,
Wьр'a дьдә дәр.

Чьqа бәрх бьмежә, аqа пәз шир дьдә.

Чьqа бльнд бьфьр'и аг'рие тӧе сәр ә'рде дайни.

Чьԛа бь Һәмде хwә һәр'и, те зу һәр'и.

Чьԛа бльнд бьфьр'и, алчах дьк'әви.

Чьԛа бьбә ә'wьр, хӧ баран набарә?

Чьԛа бьбьр'и, wе пәйр'а шин бә.

Чьԛа бьн ә'рдейә, аԛа сәр ә'рдейә.

Чьԛа го: „һәwә",
Мь го: „Нӧкӧле wи сорә".

Чьԛа гран р'уни, аԛа р'ьндә.

Чьԛа г. ль һәв хи, бине же бе.

Чьԛа дар дәве куч'ькехи,
Аԛа куч'ьк дьр' дьвә.

Чьԛа дәрд һәвә бре пьч'ук дьк'ьшинә.

Чьԛа дәсте мә бьгьрьн, поч'ька кәвчи диса wе дәсте мәда бьминә.

Чьԛа дәwләмәнт дьвә, wаԛа тма дьвә.

Чьԛа дурә (аԛа) гӧл у нурә.

Чьԛа ә'мьр бьки, аԛа глйа занби.

Чьԛа же р'әвйам, аԛа те алйам.

Чьԛа жи брчи дьвә, клоче сәре сале дьк'әвә бир.

Чьԛа жьна р'ьнд бә,
Диса мери толә.

Чьԛа заньби һәвале хwә бьшеwьрә,
Диса гӧр'а аԛьле хwә бькә.

Чьԛа занәйи, диса пьрса хwә жь нәзана бькә.

Чьԛа змана заньби, аԛа мәрьви.

Чьԛа змана занви, мәрьв змане хwә дһа п'ак дьзанә.

Чьԛа кем хәвәрди, те п'ут (гран) дәрейи.

Чьԛа кәвьр давежи куч'ьке, куч'ьк дһа һар дьвә.

Чьԛа кӧр'әбәшк бе к'ӧтане, һаԛа хӧрт дьбә.

Чьԛа к'әлб уимиш мерьв дьвә, готи даре хwә нәвежә.

Чьԛа мәри дьнебә, р'ожәке wе дне фәнабә.

Чьԛа мәрьв глйа занвә, нәве әз т'әне заньм.

Чьԛа мәрьв дар бәр куч'ька дьҺәжинә, аwԛа куч'ьк дьә'wтә.

Чьԛа мәрьв мәзьн дьвә, гәрә ԛәдре мәрийа занбә.

Чьԛа мәрьв пешда дьчә, гәрә алчахвә.

Чьԛа мәрьв р'адьзе, аԛа т'әмбәл дьвә.

Чьԛа мәрьв сәбьр бькә, аԛа мәри зу дьгьҺижә мразе хwә.

Чьԛа мәрьв щие бльнд дьсәкьнә, гәлә тьшт дьвинә.

Чьԛа мәрьве мәзьн храввә, диса диwаре Һӧндӧр'данә.

Чьԛа мрсв бьмәльсә һәр wе бьԛәвьзә.

Чьԛа пешийа хwә дьнһер'и, аԛас пәй хwәр'а бьнһер'ә.

Чьԛа п'ьфи агьрки, агьре гӧр' бьвә.

Чьԛа р'азеи, тӧе хәwне храв бьвини.

Чьԛа р'уданә, р'у стәнд.

Чьqа р'уе ә'рдейә, һаqа жи бьн ә'рдейә.

Чьqа сәр ә'рдейә,
Аqа бьн ә'рдейә.

Чьqа сәре мьн дьминә,
Q.на мьн ә'щева дьвинә.

Чьqа сәрма бьдә к'әләма,
һаqа сәре wан һ'ьшк дьвә.

Чьqа теки чеwал, һаqа wе дәре,
һндьки теки, һндьке дәре.

Чьqа тинә, п'ешә валайә.

Чьqа тö гöр хwәйки, бәре wи мешәданә.

Чьqа хwә зани дәһ щари аqас жи һмбәри хwә бьзанбә.

Чьqа һәвир бьстреи р'у дьдә.

Чьqа һ'öрмәта тә дьгьрьм, тö аqа сәрва тейи.

Чьqа ч'йа бльндбә,
Р'е диса пе дьк'әвә.

Чьqа шәвәр'әшбә, га эриша хwә öнда накә.

Чьqа шәр'ки, диса гәрәке сәр п'осте пәзәке п'әвк'әви.

Чьqа qиз мәзьн дьвә, бәхте wе жи пер'а мәзьн дьвә.

Чьqа qизи, ә'зизи.

Чьqайи динә, аqайи жирә.

Чьqайи ле р'әвйам, те алйам.

Чьqас бәрф qальнвә, wә'де wе һат р'ожәкә.

Чьqас бльнд дьфьр'ә,
Һ'ьмьз дьк'әвә.

Чьqас гöра кәди бьки, илае wе бәрхе бьхwә.

Чьqас дәрдки, дәрд пер'а зедә дьбьн.

Чьqас дури,
Аqа нури.

Чьqас дьзби, qафсар,
Диса мәбә беитбар.

Чьqас жи бьр'әвә, wе р'асти мьрьне бе.

Чьqас жи хwә бьһ'әжинә, әм заньн бьн к'ьнщада чь һәйә.

Чьqас жор жи р'удьнии, wәхте гли нае сәр тә, хәбәрнәдә.

Чьqас занәби, гәрә мәзьне хwә пьрс бьки.

Чьqас ише днейә ль сәр авейә?

Чьqас ише днейә, т'әви ль бәр р'ойә.

Чьqас кö тьшт һин бьби, әw жь тәр'а фәйдайә (к'арә).

Чьqас мерби ль днйае,
Дәсте т'әне дәнг ле нае.

Чьqас нәмьри, кал би, те бьмьри.

Чьqас нәмьри,
Тöе жь нире бьмьри.

Чьqас сәр ә'рдейә,
Аqас (һәwqас) бьн ә'рде (бьн ә'рдейә).

Чьqас тö нәзани,
Пир бьдә бь щани.

Чьqас тьште ширьнә, сәр наве шекьр ширьнә.

Чьqас фәqирби,
Нәчә бәр дәре аѓа.

Чьqас хера гьран һәйә, т̓әмам сәр тәндура дьчә.

Чьqас Һ̓әwасә,
Әwqас бәсә.

Чьqас ч̓ийа бльндбә,
Бе бәрф набә,
Чьqас нәwалә к̓урбә,
Бе ав набә.

Чьqас ч̓ийа бльндбә,
Р̓ожәке р̓е пе дьк̓әвә.

Чьqас ч̓йа бльндвә, бе п̓егә навә.

Чьqас qәнщи-храб бежи,
Һәмин боз Һ̓öнöре хwә дьжи.

Чьqас qиз баве хwә Һ̓ьз бькә,
Диса we п̓айе дйа хwә бә.

Чьqаси ахинки,
Дьле хwә
Бринки,
Глие тә'л нькари ширьнки.

Чьqаси баре к̓әре гранвә,
Һаqаси к̓әре ерләмишвә.

Чьqаси бльндби, сәре хwә бәржеркә.

Чьqаси глийа т̓әв р̓аки, глие жь глийа чевьн.

Чьqаси дәсте хwә бәр меша дьҺ̓әжини, аqа тенә сәр сфәте мәрийа.

Чьqаси днеби, ахьр пе хwәлие Һ̓әлалби.

Чьqаси дьхwәзә бадә,
Бае т̓әшйа we т̓әрс дьфьр̓ә.

Чьqаси ә'сьле чевә, р̓әх дьза к̓әвә, we бьвә дьз.

Чьqаси жи бльнд бьфьр̓ә, we бе сәр qльхе де у баве хwә.

Чьqаси жь мерәки чевә, сәд сали днево,
Аѓьрсонги we фәна бавебә.

Чьqаси занәби, диса пьрскә.

Чьqаси зани, әwqас бежә,
Хәбәра зедә гәwри qәлешә.

Чьqаси зер̓и һурә,
Ле qимәте wи к̓урә.

Чьqаси к̓әра ширәтки, we к̓әртйа хwә бькә.

Чьqаси к̓әсив дьви, р̓ьзма дне пашда нәмини.

Чьqаси мере чевә, зә'ва жер̓а ә'йба чедькә.

Чьqаси мәрики к̓әрвә, мале дне тинә р̓еза мәрйа.

Чьqаси пе даре к̓öлик бьк̓оли, we аwqаси бин же бе.

Чьqаси п̓иси ль һәвхьн, бине же дәрк̓әвә.

Чьqаси сәки жь са кемвә, дһа башә.

Чьqаси тек̓әви кьр̓е мәрие щьнед, тöе аqаси щьна бехи.

Чьqаси т̓öнәвә, феләкә баве we пер̓а һәвә.

Чьqаси тьбьст дьки,
Аqаси пежда те.

Чьqаси хәвәрди, глие аqа бенә готьне.

Чьqаги xwə жь гöна даwəшинə, те наскьрьне.

Чьqаси ч'йайи бльндбə жи,
Р'е тер'ə дəрбаз дьвə.

Чьqаси шəвəр'əшвə, qəлпе сах льнге wи кəвьра нак'əвə.

Чьqаси шəвə тə'ривə, wе бəр бь р'онкае һəр'ə.

Чьqаси шəрме бьди мртьва, диса мртьвайа xwə дькə.

Чьqаси qсмəте xwə бьр'əви, ахьр тöе qсмəте xwə бьxwи.

Ч'

Ч'ав джмьне xwə нас дькə.

Ч'ав ль кьрьне К' əта мьрьне.

Ч'аве бйани р'онаһи бо мров надəт.

Ч'аве дешə жь кор четьрə.

Ч'аве ль дəрийа хöли ль сəрийа.

Ч'аве мров анщах ах т'ер дькə.

Ч'аве шəлбьти жь е кор четьрə.

Ч'авəки ль мьрьне,
Ч'авəки ль кьрьне.

Ч'авсори жь кəсир'ə наминə.

Ч'арə мьрьне навə.

Ч'вик аве дьxwə,
һəвраз дьнһер'ə.

Ч'вик жи р'əфе xwəр'а дьгəр'ə.

Ч'вик жь бəр ч'ə'ве wан öнда навə.

Ч'вик жь сəре к'əт, го:
— һоqəк бəз нав дьле мьн К'əлйа.

Ч'вик xwə-xwə чийə, wəки щущука wе чьбə?

Ч'вик xwə чийə, wəки сəр п'е wе чьвьн?

Ч'вик чийə, доне wе чьбə (чьвə).

Ч'вик чийə, һека wе чьвə?

Ч'вик ч'викə, аве вəдxwə, ль ə'змин дьнһер'ə.

Ч'вик ч'викə хö (xwə) даве (давежə) ст'аре.

Ч'вик щущка найнə, К'əта һелуне че нəкə.

Ч'вика кикани,
Тö бь К'əсаве мəһа ньзани,
Тə мала xwə хравкьр,
Е мьн жи сəрда дани.

Ч'вика wитwитани,
Баһар бьр звьстани,
Тə мала xwə хравкьр,
Йа мьн жи сəр дани.

Ч'вика wитwитани,
Тö һəq-К'əсава ньзани,
Тə мала xwə хравкьр,
Йа мьн жи сəрда дани.

Ч'вике бе щущьк чьр'анə?

Ч'вике го:
— һоqə бəз жь щане мьн К'əлйа.
Го: — Тö чйи һоqə бəз щане тə К'əлйа?
Го: — Т'əрəзуйа мьн, к'ьшандьна мьн, аqа машийайə.

Ӵвика жир дьк'әвә т'әле.

Ӵвика жир һәрдӧ льнга дьк'әвә
т'әле.

Ӵвике пари к'иали бьр, те wи али
бьзәwьщи.

Ӵвике һеккьр,
Жь хwәр'а һелин чекьр.

Ӵвикәк, wәки һәр'ә сәр аве qә аве
кем бьвә?

Ӵеже (ч'ежке) гӧра мәрьвр'а
набьн бав у бра.

Ӵежькә, wе к'ӧр'а мьшка бьгьрә?

Ӵел нав гар'ане,
Гольк бь хӧдане.

Ӵеләк бе р'умәтьн.

Ӵеләк бәр зайневә, дьве:
— Гаване зәрза һәwара тә бе.

Ӵеләк бәр капе хwә те дотьне.

Ӵеләк кӧлилка дьхӧн шир дьдьн.

Ӵеләк нәзайә, бьжо, бьжо дькә.

Ӵеләк т'ӧнә, дьве:
— һәр'ьм бьдошьм.

Ӵеләк у гольк, мьн нәдит га у
гольк.

Ӵеләк һәта гольке налесә—шир
надә.

Ӵеләк чәрчийә, бьде—бьстинә.

Ӵеләк чәрчийә—тә дае, тӧе же
бьстини,
Тә нә дайе, тӧе нәстини.

Ӵеләка адад хӧрәйә.

Ӵеләка бәдә'мәлә,
Т'әв ногьна те кәлә.

Ӵеләка гольк мьри—шире wе
т'ӧнә.

Ӵеләка гӧндәки,
Храв дькә наве гар'ана гӧндәки.

Ӵеләка зәр шир дьдә,
Паше льнге хwә ле дьхә дьр'ьжинә.

Ӵеләка мьн баһарийә (дәрәнг
дьзе).

Ӵеләка мьри т'ьме жи ширә.

Ӵеләка мьри широйә.

Ӵеләка (ч'еләкәкә) р'ехази наве
гар'ана (нахра) гӧндәки храв дькә.

Ӵеләка р'әш спи набә.

Ӵеләка р'әш шире хwә дьдә, паше
чьвта хwә ледьхә.

Ӵеләка р'ьнд мәри щьнсе wе
набьр'ә.

Ӵеләка сор, р'ун дьдә зор.
Ӵеләка сор ч'әрме хwә дәрнае
(дәрнак'әвә).

Ӵеләка сор ч'әрме хwә нагӧһезә.

Ӵеләка сор шире хwә да, льнге
хwә лехьст.

Ӵеләка сор wәхте т'ер дьхwә,
льнге хwә шире хwә дьхә, дьр'ежә.

Ӵеләка сорә, шире хwә дьдә,
Чьвта ле дьдә, wәлдьгәр'инә.

Ӵеләка стәwьр мьрар бу,
Мәрьве хернәхwәзи ша бун.

Ӵеләка фланкәсе дәһ гольки йә.

Ӵеләка ширдайи гһане wе же
накьн.

Ӵеләка ширдайи мәрьв т'уи гһане
wе накә.

Ч'ələka шир мəри əмəке we бир
накə.

Ч'ələka ь'шкбуйи широйə.

Челəке бьнһер'ə, гольке бьк'ьр'ə.

Челəке дьвьнə боине, боине
навьнə щəм ч'еләке.

Челəке дьдьмə Хате,
То дьдьнə Фате.

Ч'елəке дьстини ногьне бьстинə.

Ч'елəкəкер'а жи дьвен „һо",
сəдир'а жи.

Челəкəкə р'ехази храв дькə,
Наве гар'ана гӧндəки.

Чере дəве стрийə.

Ч'ерə ль ч'ийае асе дьминə.

Черə ль щие хwə асе дьминə.

Черə һешин дьбə сəр к'ок'а хwə.

Чер' кӧ һəйə байə,
Ба чь кевьр дькə?

Ч'ер' минани бе дьчə.

Ч'ер' хwəие хwə нас дькьн.

Ч'ер-эт'и бае сарьн.

Чер'е дьзива жьн у маке хwəйр'а.

Чешка qьр'ьке готə дйа хwəда:
— Wəки əм датиньн ə'рде, wəки
мəри тен, əм чаwа заньбьн, we
кəвьра бавежə мə?
Го: — Wəки əw дач'ьвийа ə'рде, əwe
кевьр һлдə.
Го: — Дае, wəки кəвьре wи бəре
щева wида бə?
— Э, го, тӧ мьн аqьлтьри, тӧ чь
пьрса мьн дьки?

Чешке гӧра навə тəмазьлх.

Ч'ешке гӧре кəли навə.

Ч'ешке мə'рар'а итбар т'ӧнə.

Ч'əк дара р'əһəлейə.

Чəк нə бабəти һəму кəсийə,
Ле нəфс бабəти һəму кəсийə.

Ч'əк нə йа һəму кəсийə, ле нəфс йа
һəму кəсийə.

Ч'əк—р'һал мəрийа бльнд дькə.

Ч'əк—саwə?

Ч'əка мəрийа йəкə,
Нəфса мəрйа нə йəкə.

Ч'əка т'əзə бəжьна тə.

Ч'əка т'əзə ə'мьре мəрийанə.

Ч'əка хəлqе мəрйар'а навə ч'əк.

Ч'əм—бе алаш набə,
Мəрьв—бе азар (дəрд) набə.

Ч'əм дьк'ышə—
Бəр дьминə,
Мер дьмьрə,
Нав дьминə.

Ч'əм дьк'ьшə,
Пəз ль сəрə,
„Qӧр'ут-qӧр'ут" чь хəбəрə.

Ч'əм ӧса бьч'ук буйə, wəки һəсо
у Qасо пе мəрк'əбе дəрбаз дьбьн.

Ч'əм хӧшə ава хwəва.

Ч'əме бьч'ук бе е мəзьн навə.

Ч'əме гӧр' кӧ дьк'ьшə, чьqас пешие
бьгьри, we бьк'ьшə.

Ч'əме гӧр' нəтьрсə, е нəрм бьтьрсə

Ч'əме Мураде гӧшə-гӧшə,
К'и дьве—дəwе мьни тьршə?

Ч'ənге пез звьр'и, т'опал к'ətьнə пешие.

Ч'əрме баш бəр дəре дəбəханейə.

Ч'əрме га (ге)—баре дəвейə.

Ч'əрме га-баре щə'нəга.

Ч'əрме гамеша дьдьнə дəбаг'е.

Ч'əрме гамеше баре гейə (дəвейə).

Ч'əрме гамеше сəр пьшта гамешейə.

Ч'əрме ге—баре һəспе.

Ч'əрме дəве баре гейə.

Ч'əрме дəве баре к'əрейə.

Ч'əрме мə'си нае п'екьрьне.

Ч'əрме нə һасьлкьри нае п'екьрьне.

Ч'əрме р'əш спи навə.

Ч'əрме хwəкьри гəни набə.

Ч'əрме хwəкьри нар'ьзə.

Ч'ə'в бəжна wи нəк'əвə, гузəкə п'учə.

Ч'ə'в бəрдан мале днйае,
Qизьк дан е кал.

Ч'ə'в бь бьшкöле дəрте,
Дран п'шруке дьшке.

Ч'ə'в бьвинə, дьл бьзəwьщинə

Ч'ə'в бьвинə,
Дьл бьһ'əбинə.

Ч'ə'в дəри, хwəли сəри.

Ч'ə'в джмьне хwə дьтьрсə,
Неч'ир-неч'ирване хwə дьтьрсə.

Ч'ə'в джмьне хwə занə.

Ч'ə'в жь дитьне т'ер навə.

Ч'ə'в жь хəниме хwə дьтьрсə.

Ч'ə'в жь ч'ə'ва шəрм дькə,
Бəртил жи кəвьра нəрм дькə.

Ч'ə'в дит, дьл нəдит.

Ч'ə'в дит, дьл р'е ма.

Ч'ə'в днйае дьвинə.

Ч'ə'в дьбинə (дьвинə)
Дьл дьминə.

Ч'ə'в дьбинə,
Дьл дьһ'əбинə.

Ч'ə'в дьвинə,
Дьл дьве: „Бинə",
Аqьл пашда вəдьгəр'инə.

Ч'ə'в дьвинə,
Дьл дьхwəзə.

Ч'ə'в дьвинə,
Дьл дьһ'əбинə.

Ч'ə'в к'е дьк'əвə; дьве: —Брайо.

Ч'ə'в ль дəрийа, хöли сəрйа.

Ч'ə'в ль мьн кьр,
Дəй (дəйн) ль хwə кьр.

Ч'ə'в ль тə кьр,
Дəйн ль хwə кьр.

Ч'ə'внəбари һəйə йа qəнщиейə,
Ч'ə'внəбари һəйə йа дəхəсиейə.

Ч'ə'в нəдьнə хрaва,
Ч'ə'в бьдьнə qəнща.

Ч'ə'в нəйнька р'öһ'анə,
Р'асти р'öһе бəнданə,
Думан машоqе ч'йанə.

Ч'ə'в р'əwша мəрийанə.

Ч'ə'в сəва ч'ə'ва нагьри.

Ч'ə'втьрсиайи буйə.

Ч'əв (тьштəки) т'ер набə (навə).

Ч'əвт'ере зькбрчи.

Ч'əв т'əне р'онкае дьдə хwəйе хwə.

Ч'əв т'ӧщара т'ер набə.

Ч'əв хəзале,
Сəри нахьше,
П'е пьч'уке,
Хwəзьл ль wе мале,
Кӧ бьби бук.

Ч'əв һəйə бона дитьнейə,
Аqьл бонз занəбунейə.

Ч'əв һəйə,
Ишьq теда т'ӧнə.

Ч'əв һəйə, р'онкайи т'ӧнə.

Ч'əв ч'əва бьбьр'ə, бə'рə.

Ч'əв ч'əва шəрм дькə,
Бəртил кəвьра нəрм дькə.

Ч'əв ч'əва шəрм накə.

Ч'əв чь бьвинə, wе wе жи бькə.

Ч'əв чьqас жи бльндбə,
Жь сəрийа бльнд навə.

Ч'əв qийаз кьр,
Дьл хьлазкьр.

Ч'əвqӧл гот:
— Əз к'əнйам.
Хwəде гот:
— Əз баwəр накьм.

Ч'əва дурьн,
Дьла незикьн.

Ч'əва дьбини,
П'еша вəшерə.

Ч'əва жи хлазбум (хлазбумə),
Ч'əвəше жи хлаз бум (хлазбумə).

Ч'əве аг'е тьшти т'ер навə.

Ч'əве ахеда к'е ле шəрмə?

Ч'əве бəлəк бəланə.

Ч'əве бəлəк гəлə гли тенə сəр,
һнəк р'аст, һнəк дəрəw.

Ч'əве бəлəк нəмашинə,
һесра теда нəбаринə.

Ч'əве бəлəнгаза дəсте дəwлəтийа буйə.

Ч'əве бəнда к'ӧлмə хwəлие т'ер дьвə.

Ч'əве бре брер'а баwəр навə.

Ч'əве буке дəсте кəваниейə.

Ч'əве бьн хwəлие жер'а чь һӧрмəт?

Ч'əве бьн хwəлие кəс ле накə шəрми.

Ч'əве дəрк'əти щи нагьрə.

Ч'əве дəста,
Хwəли сəрийа.

Ч'əве дəсте мəрийа бьнһер'ə,
Бра əw ч'əв корбə.

Ч'əве дьза (дəһ щийа) дьр'əqьсə.

Ч'əве дьза р'ур'а дьк'əнə.

Ч'əве зəдə ле к'əт,
Нае щие хwə.

Ч'əве исен мале дне т'ер набə,
Чəнгə хwəли т'ер дьбə.

Ч'əве исанəт тьштəки т'ер навə.

Ч'əве исанəт хwəлиева т'ерə.

Ч'əве йəки дəрдьк'əвə, е дьн дьве:
— К'а бьвьм п'шика хwəр'а.

Ч'əве йəки дəрк'əтийə, йəк жи дьве:
— К'а бьдə т'уле мьн.

Ч'əве кöнд нолани ч'əве шеранə.

Ч'əве кор нəнер',
Бəхте wе бьнер'.

Ч'əве кор саг' дьбə,
Дьле кор саг' набə.

Ч'əве кор сахр'а бар навə.

Ч'əве кор һесьр же нае.

Ч'əве кор һесьр же һат, тö нə р'ази?

Ч'əве кор ч'əве саг' шəрм накə.

Ч'əве кö 'тьрсйа зу чоп дьк'əве.

Ч'əве к'əси бəр к'əсива нар'ьжə.

Ч'əве ль бəр р'ийа, хwəли ль сəр сəрйа.

Ч'əве ль даре,
Гоште ль каре.

Ч'əве мə'р хwəлие т'ер набə.

Ч'əве мера п'əрдəйə.

Ч'əве мə ди, дəве мə нəхwəр.

Ч'əве мə п'ьр'ə п'акбун, тə'ве жи дайə ч'əве мə?

Ч'əве мəлла сəр бука щинарайə.

Ч'əве мəлләйи т'ьме брчийə.

Ч'əве мəрийа бшкöле жи дəрте.

Ч'əве мəрийа дəрк'əвə,
Наве мəрийа дəрнəк'əвə.

Ч'əве мəрийа хwəлие жи т'ернавə—
К'ата р'ожа мьрьне.

Ч'əве мəрийа чьqа бльнд бьвə, сəр бруйа нак'əвьн.

Ч'əве мəрийа qöлə, т'ер навə.

Ч'əве мьн ди,
Зьке мьн нəди.

Ч'əве мьн дит,
Дəве мьн тьштə нəдит.

Ч'əве мьн дурəбинə,
Р'йа хəриба наqəшринə.

Ч'əве мьн ə'wр сəр бун,
Ə'wрае жи дайə сəр.

Ч'əве мьн нəгьрə, ч'əве мьн вəкьрийə.

Ч'əве мьн нəнер'ə,
Бəхте мьн бнер'ə.

Ч'əве мьн р'əqьси, мьн занбу шəр'е бе мьн.

Ч'əве мьн хəwе, гöһе мьн гöһдарие.

Ч'əве мьн хö сəр сəре мьн нииьн?

Ч'əве мьни кор нəньһер'ə,
Бəхте мьн бьнһер'ə.

Ч'əве мьшк т'ьме п'шикейə (фшикейə).

Ч'əве неч'ирван гьртьна р'увийə.

Ч'əве нəхwəш (нəхwəша) дерийə.

Ч'əве нəхwəша лезьме wанə.

Ч'əве нəхwəша ль тьр'шə.

Ч'əве нəхwəша р'ейə.

Ч'əве р'асте бьлизə—херə,
ч'əве ч'əпе бьлизə— шəр'ə.

Ч'əве р'асте р'онаие надə ч'əве ч'əпе.

Ч'əве р'əш бəлəкьн.

Ч'əве р'əш нə К'əwще кьлданенə.

Ч'əве р'уви мришкейə.

Ч'əве сəйал ль дəрйанə.

Ч'əве тə дəрхьм, техьм гöhe тə.

— Ч'əве тə к'е дəрхьст?
— Мəрьве мьн дəрхьст,
Лəма к'ур дəрхьст.

Чə́ве тə р'онайе дьдə тə т'əне.

Ч'əве тə т'əне тə р'онкайи дьдə,
Бра дəр у щинарар'а жи р'онкайи бьдə.

Ч'əве тьрсанок зу хöли дьк'əве.

Ч'əве тьрсйайи т'ьме дьтьрсə.

Чə́ве фланкəсе берийа хəлqейə.

Чə́ве фланкəсе к'əда ə'вдайə.

Чə́ве фланкəсе р'е майə.

Чə́ве фланкəсе ч'ə'в эше к'əтийə.

Чə́ве храв кəвьра жи нəк'əвə,
Wəхта гьрт, кəвьр орт'еда дьвə дö кəра.

Ч'əве храв кöле хравтьрə.

Чə́ве хwə бьбинə,
Гöhe хwə бьбhe,
Паше жь дəр щинара хəвəрдə.

Чə́ве хwə бьбинə,
Паше wəринə.

Чə́ве хwə бьвинə, паше баwəр бькə (паше баwəркə).

Ч'əве хwə бьвинə, паше бежə.

Чə́ве хwə вəкə,
Бəхте хwə мезəкə.

Чə́ве хwə дəрдьхə, пə'рие хwə кем накə.

Чə́ве хwə дийə, дьле хwə зəwьщийə.

Чə́ве хwə дьвини, ст'аре ле бькə.

Чə́ве хwə жи дəрхьм, бəхте хwə дур нак'əвьм.

Чə́ве həмал ль пьштйанə.

Чə́ве ч'əвинок кəвьра бьгьрə, кəвьре бəлəбьн.

Ч'əве шиqал ду мə'нəйə.

Ч'əве qизе дəсте баве wейə,

Ч'əве qизе (т'ьме) мала бавейə.

Ч'əве qöл п'əрч'ин набə.

Ч'əве qьжьке бəрат'анə.

Ч'əве wи ль дошəка фланкəсейə.

Ч'əве wи мəрьва давежə.

Ч'əве wи хwəхwəтиер'а баwəр навə,
hьнəкə майинр'а баwəр дьвə.

Ч'əве wи həбуна wи нагьрə, зьлке хəлqе дьгьрə.

Ч'əве wи həйə, р'онайа wи т'öнə.

Ч'əве wи həма ьса дəрйайə.

Ч'əве wи чаwа дьр'əqьсин,
Фланкəсе занбу əw дьзə.

Ч'əве wи ч'əве длопанə.

Ч'əве wи ч'иртə, ду дькə мə'ни.

Чə́ве wи шашə, ле аqьле wи щиданə.

Чə́ве wи qöлə, т'əне хwəлие т'ер дьвə,

Wəки дьн т'ер навə.

Чə́ве wийа стер певранə.

Ч̧ə'вək дəwса ч'ə'ве маин ишьq надə.

Ч̧ə'вək, дö ч'ə'в навьнə йək.

Ч̧ə'вəки кор длопək ле һатйə, əw жи к'арə.

Ч̧ə'вəки ле ньһер'ийə,
һəрдö ч'ə'ва ле нəньһер'ийə.

Ч̧ə'вəки мəрьва т'öнəбə,
Бəхте мəрьва һəбə.

Ч̧ə'вəки мьн дьнһер'и.

Ч̧ə'вəки хwə кор дьхwəзə,
Пə'рие хwə кем нахwəзə.

Ч̧əка баш ə'т'ара наминə.

Ч̧ə'л к'олан бьне ч'ə'ле дьк'əвə.

Ч̧ə'ле вəнəдə хəлqер'а, тö we бь хwə тек'əви.

Ч̧ə'ле дьк'оли—чапа хwə.

Ч̧ир'ока р'оже бежьн, we бьвə хəлайи.

Ч̧ир'ока эвара дьвежьн.

Ч̧ир'оке пире нəхwəшьн.

Ч̧ирта мришке карə дəwса п'əра хəрщкə.

Ч̧итики гоште р'ьндə, ле дəве куч'кайə.

Ч̧йа бе бəрф навьн,
Мере че бе джмьн навьн.

Ч̧йа бе мə'р, мьшк навьн.

Ч̧йа бе мьж набə, мал—бе сəр.

Ч̧йа бе р'əшкон набьн,
Р'əшкон жи бе ч'йа набьн.

Ч̧йа бəрф к'əт, зьвстан чь ма?

Ч̧йа бльндə бе бəрф наби.

Ч̧йа готə ван ч'йа, го:
— К'а хəлке ван щийа?
— К'очəрбун, к'очəр жи дагəр'йан.

Ч̧йа готə ч'йа, го:
— К'а бəни адəме ван щийа?
Го: — Мала хwə баркьрьнə, чунə к'əтьнə qöле ханийа.

Ч̧йа готə ч'йа, го:
— К'а ə'вд у бəнде ван щийа?
Го: — К'очəрбун, дагəр'йан.

Ч̧йа готə ч'йа, гот:
— К'ане, е сəр мə мə дьгһəр'ə?
Го: — Паизə, wəхте дагəр'е дагəр'йе.

Ч̧йа готə ч'йа:
— К'а бəнде ван щийа?
Го: — Бəрфе, баране дае,
Р'əвин к'əтьнə qöла ханийа.

Ч̧йа готə ч'йа:
— К'а əw бəни адəме ль сəр мə дьгəр'йан?
Го, — К'очəрбун, дагəр'йан.

Ч̧йа готə ч'йа;
— К'а к'очəре ван щийа?
— Мале хwə баркьрьн чунə гöнда.

Ч̧йа готə ч'йа:
— К'анен к'очəре ван ə'рда?
Го: — Мале хwə баркьрьн чунə арана.

Ч̧йа готə ч'йа:
— К'анен хəлqе ван щийа?
Го: — Паизə, эл дагəр'йан.

Ч̧йа готə ч'ие:
— Бəрфа сəре мьн һ'əлийа, баһарə,
К'оч у кəрийа диса мьн у тə гəр'йан.

Ч'йа дьвен:
— Әм Һ'әму ч'йанә.
Гольке нав гар'ане жи дьвен:
— Әмә ганә.
К'әсиб жи порг'әки хwә дькә, дьве:
— Әзи ахамә.

Ч'йа жи бе пьшт навә (навә).

Ч'йа жи сәре хwә дәwләтер'а хар
дькьн.

Ч'йа жь ч'йа бльндтьрьн,
Диса жь щинаре храб четьрьн.

Ч'йа кери ч'ие те.

Ч'йа ль ч'йа наqәсьдә,
Мер ль мера дьqәсьдә.

Ч'йа ль ч'йа Һ'әwщи навә,
Щинар щинер Һ'әwщи дьвә.

Ч'йа нагижә ч'йа,
Мәрьв дьгижә мерьв.

Ч'йа нагьһижьнә һәвдö,
Ле бәндә һәвдö дьвиньн.

Ч'йа нәгәр'ә,
Ч'йа мәлулә,
П'ел гöла нәкә,
Гöл безарә.

Ч'йа нинә кö р'е ле нак'әвә.

Ч'йа р'асти ч'йа (нае) наен, (ле)
мәри (мәрьв) р'асти мәрийа (мәрьв)
те (тен).

Ч'йа спи дьвә, р'әш дьвә,
Мәри спи дьвә, р'әш навьн.

Ч'йа те дитьне,
Хәйсәте жьна нае дитьне.

Ч'йа т'әмам дьвен—әм жи ч'йанә.
Гольке бәр ч'еләка дьбе—
Әм жи ганә.

Һьна гәдә р'абунә, дьбен—әм
аханә.

Ч'йа хwәшьн р'е ль бәрр'а.

Ч'йа Һ'әму дьвен—әм ч'йанә,
К'осәдаг' мире ч'йанә.

Ч'йа һәwщәйи ч'йа дьбә.

Ч'йа Һ'әwщәйи ч'ие набә,
Мәрьв һәwщәйи мерьв дьбә.

Ч'йа чьqа бльндбә, р'ожәке п'егә
лек'әвә (р'е пе дьк'әвә).

Ч'йа чьqа бльндвә, бе мьж навә,
Гәли чьqа к'урвә, бе ав навә.

Ч'йа чьqа бльндә,
Р'е ль бәрә.

Ч'йа чьqаст бльндбә, р'е сәр
дьк'әвә.

Ч'йа, ч'йа нак'әвә,
Ле р'йа мәрьва мәрьва дьк'әвә.

Ч'йа—ч'йа нак'әвә,
Ле ч'йае бльнд р'е ле дьк'әвә.

Ч'йа ч'йа наqәсьдә,
Бәндә бәнда (ле мәри мәрийа)
дьqәсьдә.

Ч'йа ч'йайә, диса р'е п'е дьк'әвә.

Ч'йа ч'йайә, әw жи дьмашә.

Ч'ийае бе гöл,
Мәрьве бе сöр',
һәрдö жи йәкьн.

Ч'йае бе әл, бе р'әwшә.

Ч'йае бльнд бе ба набьн (навьн)
Гәлие к'ур бе ав набьн (навьн).

Ч'йае бльнд бе ба (дар) навә,
Гәлие к'ур бе ав навә,
Меше мәзьн бе дәнг навә.

Ч̇йае бльнд бе ба навә,
Гәлие к'ур бе ав навә,
Qиз у буке ви зәмани
(т'öщар—т'öщар) бе йар навә.

Ч̇йае бльнд бе бәрф набьн,
Нәwален к'ур бе ав набьн.

Ч̇йае бльнд бе сöр'-сәрма навә.

Ч̇йае бльнд бәрф ле һәвә жи, сарә т'öнәвә жи, сарә.

Ч̇йае бльнд гәләки жь щинаре храв четьрьн.

Ч̇йае бльнд дар шин навьн.

Ч̇йае бльнд жь щинаре нәqәнщ четьрә,
Р'ьма нәзәри жь хәбәра нәкәса четьрә.

Ч̇йае бльнд жь щинаре храб (храв) четьрә (четьрьн).

Ч̇йае бльнд мьж у думан,
Хwәкьрийа ле навә дәрман.

Ч̇йае бльнд мьж хwә дьдә сәр сери,
Гәлие к'ур ав хwә дьдә бьни.

Ч̇йае бльнд мьже, думане хали набә.

Ч̇йае бльнд нә Һ̇әwще qраwьланә.

Ч̇йае бльнд р'е начьне.

Ч̇йае бльнд сале щарәке дьгьри, щарәке дьк'әнә.

Ч̇йае бльнд сар у сәрма,
Канийа ә'сил ч'ькйан,
Хwәкьрийа ле навә дәрман.

Ч̇йае бльнд һәр дь бьн бәрфеданә.

Ч̇йае бльнд, һәрр'о дәнге ә'wра сәр те.

Ч̇йае бльнд щинаре храв четьрьн,
Глие нәкәса гöлле маузәра хравтьрьн.

Ч̇йае бльнд щинаре храв четьрьн,
Пьрсе нәкәса тире ә'нзәли нотьрьн.

Ч̇йае бьч'ук Һ̇әwще ч'йае мәзьн дьвьн.

Ч̇йае Гридаг'е брьнщвә,
Ч'әме Арпач'ае р'унвә,
Бәрвәдане бәр т'öнәвә,
Әw мале бәлавә.

Ч̇йае к'бир мә бирә.

Ч̇йае мәзьн
Сйа wи жи мәзьнә.

Ч̇йае ч'ук е бльнд дьсәкьнә, е бльнд е ч'ук дьсәкьнә.

Ч̇йае Щуд жь wәйне жьна хар буйә.

Ч̇йае эл ле данәйнә, әw ч'йа хравәйә.

Ч̇йае wи дьхwәст, бәрфе ле дани.

Ч̇йаки хер браки бе хер четьрә.

Ч̇кузие йәк навә дöда.

Ч̇кузие мәри т'ер нахwә.

Ч̇ләке зькмәзьн го:
— Чь ль Һ̇ур, чь ль тур.

Ч̇ра бе дон, р'они надә.

Ч̇ра беп'ьлтә р'онайи надә.

Ч̇ра бәр гайә,
Блура бәр корайә.

Чра бәр корайә (коранә),
Дәфа бәр (кәр'а) кәр'анә.

Чра кәсәки Һәта Һәтайи
нәшӧхӧлийә.

Чра кәсәки Һәтани све венәк'әтийә.

Чра мале фланкәсә.

Чра малейә.

Чра мера мера ведьк'әвә.

Чра мера мера дьшхӧлә.

Чра мә бь токейә,
Шәмалә мина р'ожейә.

Чра т'ӧ кәси Һәта сбе
нәшӧхӧлийә.
Т'ӧ кәс жи Һәта сбе тариеда нәмайә.

Чра т'ӧ кәси Һәта све венәк'әтийә (нәшӧхӧлийә).

Чра хәлqе ведьхә,
Чра хwә ведьсинә.

Чра хwә дьтәмьринә, йа хәлqе
ведьхә.

Чра ч'ә'ве wиданә.

Чра ч'ра бәре нинә,
Мәрьв бьзьр бьшхӧлинә.

Чра wи бал хәлqе нашӧхӧлә.

Ч'ук ньк'арьн шӧхӧле мәзьна бьк'ьн.

Ч'ук срйа хwә, мәзьн срйа хwә.

Ч'ука мале, куч'ка мале.

Ч'укар'а ч'укбә,
Мәзьнар'а—мәзьн.

Ч'укар'а ч'укә, мәзьнар'а мәзьн.

Ч'уке мале глие мәзьне мале гәрә
ә'рде нәхә.

Ч'уке мале,
Куч'ьке мале.

Ч'уч'ькьн—сәркуч'ькьн.

Ч'ькандьна бә'ре т'ӧнәйә.

Ч'ьләке зьке хwә,
Әw нагьҺижә т'ӧ мраза.

Ч'ьлк, ч'ьлк дьвә мьлк'.

Ч'ьлкәк—мьлк'әк.

Ч'ьлма хwә дьжи.

Ч'ьло бе ав ма, we бьшәwьтә.

Ч'ьло гәрә wә'де хwәда бе
ньк'андьне.

Ч'ьло гәрә wә'дәда бади.

Ч'ьqе даре жедькьн, дар р'ьнд
дьвә.

Ш

Ша дьбьн, пир набьн.

Ша хийаләки,
Ашван хийаләки.

Шабаш йа мә бу, ле Һьрч'
Wә да листьке.

Шабаша (шаваша) тә'риеданә
(тә'риейә).

Шабаша тә'рие ӧндайә.

Шабун аqа зә'фә, щи т'ӧнә бежьм.

Шабун гӧра нае.

Шабун мртьва нае.

Шабун п'ьр'ə—щи т'ōнə.

Шабуна к'əре к'əр чь фə'м дькə.

Шабуна льнге wи ə'рд нəгьрт.

Шабуна п'фи граре накə.

Шабуна п'шике кōштьна мьшкə.

Шабуна фланкəсе мина шабуна
мəймуне.

Шабуна ḱьрч'е кōштьна кōдькейə.

Шайа дōданə,
Агьр ḱəмуйанə.

Шайа к'əре сəр к'ōликə.

Шайада гри жи дьвə.

Шайи зорə, нькари шайа хwə
бьбəтьлини,

һəʊ'и сəр шине.

Шайи моза мəрийанə,
Əw бои ḱəмуйанə.

Шайи р'əwша дьнейə,
Мьрьн ə'мьре хwəдейə.

Шайи у дьлшкəстин бре һəвьн.

Шайи шае тинə.

Шайи шине бəтал дькə.

Шале мьн ль хwə бькə,
Ть. у фь.ан тедə мəкə.

Шале фланкəсе к'əтə нава льнге wи.

Шам дурə, ма Мьшар жи дурə?

Шам əһьле щндийа,
Хwəзийа мьн,
Мьне хwə бьзанийа,
Дəрəща тə'лйан у тəнгийан.

Шам хwəшə Шамйар'а.

Шам шəкьрə,
Wəлат ширьнтьрə (ширьнə).

Шам шəһəре бəр авейə.

Шам шōрəте шин—шайа һəнə.

Шатьршуманəкə чаwанə.

Шахе даре чьма дьḱəжини, йəке
бьḱəжинə.

Шаһ дьбə гōнəк'ар,
Щəлат набə гōнəк'ар.

Шаһ занə,
Шерwани сōнийə.

Шаһиде р'ови дуве ʊ'овийə.

Шаһмар пер'а һат—ḱалзман.

Шаши һəйə чапе дьр'ьжə.

Шаши һəнə бедəрманьн.

Шаqьли сйарə, нə пəйайə.

Шван бе дəст у бе копал бу,
Бе п'е у бе п'ар бу.

Шван бе к'лам?

Шван бе сə набə.

Шван бь нерики карə ḱəзар пəзи
аве дəрбазкə.

Шван бьхwəзə бь нери гōлмасте
чедькə.

Шван бьхwəзə we (жь) нери
гōлмасте че бькə (чекə).

Шван, гавана һорə-һорə,
Wана т'ре днйа корə.

Шван гəлə щара пез дькьнə бəрат'ə.

Шван гōра натьрсьн.

Шван даре чамейә.

Шван дьвә мал,
Гаван навә мал.

Шван дьл бькә, стрӧе бзьнеда we
гӧлмасте чекә.

Шван дьл бькә, we жь нери
гӧлмасте (әж)че бькә (чекә).

Шван жь гӧра бьтьрсә пез навә
ч'ерә.

Шван кәри дьгәр'инә,
Кәри шван нагәр'инә.

Шван к'әтийә дәрде кәри,
Гӧр жи к'әтийә дәрде гоште пез.

Шван пәз бьрә сәр аве,
Пәзе хwә-хwә аве бьхwә.

Шван сада дьхапә.

Шван сәре хwә дьхә, чьма гӧр пәз
бьр,
Гӧр жи сәре хwә дьхә, мьн чьма
ниви һишт.

Шван һ'әрем бьхwә п'акә,
Нә һ'әйwане бәр дара хwәда.

Шван шир хwәр, нәхwәр,—т'ер
нәхwәр.

Шване баш р'ьсqе гӧра дьбьр'ә.

Шване баш р'ьсqе дьза дьбьр'ә.

Шване баш сәрфьнйазйа швана
гьшкайә.

Шване бе гӧһ, кәре бь гӧр?

Шване гӧра, дьза бьтьрсә, әw нә
т'ӧ шванә.

Шване кӧләк, бзьна бәзәк, эваре
т'әв тенә гӧһер'е.

Шване мастәки (мастьки) беһәqә.

Шване мәска беһәq.

Шване мәстәкии бе һәqьм?

Шване т'опал, бзьна р'әвәк,
We бәр берийе ǫасти һәв бен.

Шване че берие надә гӧра.

Шване че р'ьсqе гӧра жи
дьбьр'ә, е дьза жи.

Швани—мирани.

Швано, даргопал,
Буке, п'еп'ар хер.

Швано, швано,
К'еләке код—һәвано,
Кӧлаве лва бәрхано,
Хwәрьна тә жи шире мийано.

Шванти, аг'ати йәкә.

Шванти—меранти.

Шват щане хәлqе бу адәват (бәла).

Швин го:
— Хwәзьла дела мьн щәwрин буйа,
К'әре мьн жи нер буйа.

Шекьр дьдьмә моза, моз т'лйа мьн
дьхә.

Шекьра саләке һ'әзар сали те
шекрандьне.

Шельм сейрәк сәр дьк'әт.

Шемик храбә?

Шемика мьн шлорә,
К'е р'асти мьн те
Т'әмами кьли—корә.

Шемика wә ньмзә, сәре qиза мьн
тер'а нае.

Шенайа мала бәрга малар'а бәлуйә (бәлö дьвә).

Шер бь ләпе хwәйә.

Шер биши дәрк'әт чь нерә, чь мейә?

Шер бу шер,
Чь жьн, чь мер.

Шер бьгәр'ә, р'уви qöла хwә öнда дькә.

Шер го, әw щи ль мьн ћәрамбә,
Wәки әзе гьртие р'уви бьм, бәрдае мьшк бьм.

Шер дьк'әвә, дьбә лиска р'евйан.

Шер дькöжә, р'ови дьхwә.

Шер дьмьрә, п'ост (ч'әрм) дьминә,
Мер дьмьрә, нав дьминә.

Шер дьмьрә,
Ч'әрм дьминә,
Мер дьмьрә—
Нав дьминә,
Днйаеда—
Мерани дьминә.

Шер жь гöлле натьрсә.

Шер жь дийара дьк'әвьн, р'ови толәваска дьдьн.

Шер кö пир дьвә, дьвә пек'әние к'әре жи.

Шер ль зозана дуwе хwә ль ә'рде дьде, гöр мьһе ль гәрмйана дьбәрде.

Шер ль зозана дьһьрмьжә, гöр ль бьне бәр'ие мьһа бәрдьдә.

Шер мхәнәтие нахwәзә.

Шер синоре хwәда хöртә.

Шер у нившер йәкә.

Шер у р'уви к'олкәкеда р'аназен.

Шер ћәwще дәрәwа нинә.

Шер чунә, дәwсе кöнде кор манә.

Шер чунә, р'уви хwәр'а к'еф дькьн.

Шер: чь жьн, чь мер?

Шер шерә, ә'йаре седанә.

Шер шерә, чь мейә, чь нерә.

Шер щие хwә,
Р'уви щие хwә.

Шер qәфәсе те зәфте,
Мәри змане хwә те гьртьне.

Шер wәки р'абу бишәда (мешәда),
Нерә йан мейә, йәкә.

Шере Ә'ли, дәсте т'әне дәнг же нае.

Шере п'ис дö щара шәр' дьхwәзә.

Шерәке бриндар дь бәр к'исовә дьчу,
К'исо го: —Әв р'ейа мә т'әвайә.
Шер го: —Әз намьрьм бь ве дәрбе, әзе бьмьрьм бь ве к'әрбе.

Шер'да к'ата (ћәwла) п'арәвәнакьн.

Шер'да шәкьр бәла накьн.

Шех жи сәр qöране шаш дькә.

Шех, п'ир бе п'әрә начьнә сәр мьрйа.

Шех, п'ир к'ö р'удьнин, мә'на һәв дьгьрьн.

Шех, п'ир п'ьра р'ьзинә, гәрә мәрьв сәрр'а нәчьн.

Шех-п'ир р'увәкърина.

Шех, п'ире к'әсиб бьнһер'ә?

Шех у п'ир зардили һин дьбьн.

Шех у п'ир ч'ә'ве wан херанә.

Шехә п'ир-qир сир.

Шех һәрр'о р'асти хера нае.

Шех Чоло хwәда п'ис бьбу, сәрда жи дьго:
— Мьн р'әwш бьбьнә диһаре гӧнд.

Шех тирасу дьк'әнә.

Шехе динә,
Мрида дьхапинә.

Шехе п'е гези.

Шехе сәрһанийа,
Дьл к'әтә дота гӧрщийа,
һәqмәq ньзанә мә'нийа.

Шехр'а готьн:
— Бра дьле тәвә.
Гот: — һатьмә р'әщуе, мьн вәр'екьн.

Шехьм, шехе тәр'азьна,
Һ'әкьнә ван бьзьна,
Дә нав к'әвьн бьжберьн,
Гьрдәгәwра, парва стәwра.

Шеwра хwә мәзьнакә,
Глие хwә жи бькә.

Шеwра ч'ука ль сәр гарьсе Мәмайә.

Шеwра эваре све дәрбаз навә.

Шеwре бькә бь шеwрдара нә бь малдара.

Шеwьре зьке хwәда мәкә.

Шәв бьн шәвева чу.

Шәв гава йәк к'әре хәwьн дьвинә,
Дьвен р'ьндә, к'әр к'әрәмә.

Шәв йәкә, дәргә Һ'әзар.

Шәв йәкә, дьз Һ'әзар (Һ'әзарә).

Шәвкьре, р'о кьре,
Щьлька к'әреда мьре.

Шәв ль мьн пьшт,
Шӧхӧл бәр мьн чь тьшт.

Шәв р'адьзен,
Джмьн р'аназен.

Шәв р'еwе ль р'йа, qәда ль бәр п'ийа.

Шәв сайи,
Р'ож ә'wьр—
Сал храв,
Жьн щаһьл
Мери кал—
Мал храв.

Шәв у р'ое зани,
Р'йа бажер ньзани?

Шәв у р'ож бранә.

Шәв у р'ож занә,
Р'йа бажер ньзанә.

Шәв ў шәкьр ба wи йәкә.

Шәв у шәкьр бона wи йәкә.

Шәв һесайа бәнданә,
Р'ож т'әйбира wанә.

Шәв һәрчәнд дреж бә,
Р'ож диса wе дәрк'әвә.

Шәвчрах дь р'ихе хода дитйә.

Шәв чьqаси р'әшвә, шӧхӧле дьза р'аст дьвә.

Шәва пәй барана гәләки хwәшә.

Шәва р'әш жь эварда р'әшә.

Шәва р'әш к'әләка мерайә.

Шəва сайи, р'ожа ә'wьр—сал храб,
Жьна би, хwәйәт'им—мал храб.

Шәва тари жь һьнгуре дә к'ьфшә.

Шәва хwә дәwса шәкьр дьфрошә.

Шәвавә, һа Шәвавә,
Бәрдирәк кьрьнә к'ваввә,
Дьвежьн: Мрази п'акә, Баше хравә.

Шәве бук дәри пешйа мевана
вәнакә

Шәве гөлане нает баране—
Бо хатре пәзе к'уви дьк'әвә бәр
зане.

Шәве дьзие дькә,
Р'оже ә'бати хwәде дькә.

Шәве дьзие дькә,
Р'оже софитие дькә.

Шәве ә'wьр,
Р'оже сайи,
Дәwр храв.
Qизә авьс
Букә стәwьр,
Сал храв.
Мере кал,
Жьн щаһьл
Мал храв.

Шәве ле дьгәр'йам,
Р'оже р'асти мьн һат.

Шәве мәри жь ч'вика жи дьтьрсә.

Шәве мәрийа дькөжә,
Р'ое жи, дьве:
— Е һанә, нә әзьм.

Шәве пәй барана гәләки сарьн.

Шәве р'әш дьз ша дьвьн.

Шәве р'оже ль ч'йанә,
К'әwщәйи заре мәрйанә.

Шәве сайи, р'оже ә'wьр—сал храб,
Жьнә щаһьл, мери кал—малхраб,
Qизә авьс, букә стәwьр—дәwьр
храб.

Шәве сайи, р'оже ә'wьр—сал храв,
Бука мәзьн, көр'е бьчук—мал храв.

Шәве сайи, р'оже ә'wьр—сал храв,
Бука мәзьн, көр'е бьч'ук—мал храв
Шәве ә'wьр, р'оже сайи—сал хwәш,
Бука бьч'ук, көр'е мәзьн—малә
хwәш.

Шәве сайи, р'оже ә'wьр—сал храв,
Жьна бь qодьхли—мал храв.

Шәве сайи, р'оже ә'wр—
Сал храв,
Мала бе малхе—
Мал храв,
Гөнде р'оже йәк малхе—
Гөнд храв.

Шәве сайи,
Qизә—зайи,
Р'ож ә'wьр—
Букә—стәwьр,
Сал—храв,
Мал—храв.

Шәве чьлан-шәвәкә,
Мьрьна калан—п'ьфәкә.

Шәве—щәрдә,
Р'оже—мәрдә.

Шәвә дрежә,
Qиаматә дурә.

Шәвәк мьн бу дәһ р'ож.

Шәвә р'әш,
Шовә р'әш,
Мийа qәр,
Бәрхә бәр,
Ч'ьлка хуне ль сәр,
Гөр бае хwә һат
Дит у хwәр.

Шәвәр'әша нәтьрсә,
hивәр'она бьтьрсә.

Шәвкьре, р'окьре,
Щьлька к'әреда мьре.

Шәвр'ожә сәр ә'wрә.

Шәвхун ль wана к'әтийә.

Шәкьр ширьнә, ле дәwса нан нагьрә.

Шәкьр ширьнә, ле hәрр'о-hәрр'о нае харьне.

Шәкьр ширьнтьр тьштә т'öнә, ле дәwса нен нагьрә.

Шәкьре qәндбә, wи кәр накьм.

Шәкьр кьрт,
Чай фьр'т.

Шәлбьке зер'ин (зман) hьм тә'лә, hьм ширинә.

Шәлбьке кәвн е т'әзә четьрә.

Шәлмаqе ангöри qәwата мьн сурәте мьн хинә.

Шәми бәри иние hат.

Шәми мака Һәму р'ожанә.

Шәми—р'әҺәтйа днйаейә.

Шәмдан р'онкаи надә бьн хwә.

Шәму—мака Һәму.

Шәрав—араq ә'слан суйә.

Шәрав данә бзьне, чу шәр'е гöра.

Шәрав кö hәйә, т'öбәркә,
Нә зькбәркә.

Шәрав мала храв дькә.

Шәрав мәрийа дин дькә.

Шәрав мәрийа накöжә, ле дькә Һале куч'ке.

Шәрав мәрьва накöжә, ле тинә р'ожа куч'ьке.

Шәрав ньqьт-ньqьт дьчә харе паше финщке мәрйар'а те.

Шәрав сәва дöаейә, нә сәва зькайә.

Шәрав хwәшә мщльсе лайqр'ә.

Шәрав хwәшә, хwәри бьхöн.

Шәрав hьн бәнда дькә мәрьв, hьн жи дькә к'әр.

Шәрав ширьн-ширьн те вәхwәрьне, ле тә'л-тә'л пешда те.

Шәрава бе п'әрә qазие Т'әк'мане жи дьхwә.

Шәрава беhәq hәркәс дьхwә.

Шәрава паизе, ава баhаре.

Шәрава т'әзә Һизе кәвьнда.

Шәрава трие меwа,
Ә'йната we ә'йната деwа,
Мәрие мәрьв пе дьвә мәрьв,
Мәрие Һәйwан дьчә пева.

Шәрава трие меwа,
Ә'йната we ә'йната деwа
Хаса харийә,
Хафл манә пева.

Шәрава трие меwа,
Ә'р'ьне we ә'рьне деwа,
Мәрийа дькә мәри,
Гöhдрежа жи дькә гöhдреж, бәри чоле дьдә.

Шәраве, к'ваве—
hай, hай,
К'т'ебе, Һәсабе—
Wай, wай.
(wәй, wәй).

Шəраве нə бьхwə, нə бьвə р'обəт.

Шəравə—беит'барə.

Шəравə к'асанə,
Əw сəр дəстанə,
Əw сəва дöанə,
Нə сəва зьканə.

Шəравə—xwə нə авə?

Шəравəкə ширьнə дəлал һатийə бона мəрьва,
Wəки мəрьв бьxwə, хəвəрдана we нот'а зер'а.

— Шəрбəтбə.
— Шəрбəт канийа спибə,
П'ара де у баве һазьра т'əв бə.

Шəрбькə ав жь бə'ре һлди, бə'р кем навə.

Шəрбьки т'əзə, авə нöһ.

Шəрбьки т'əзəйə, авə ширьнə.

Шəржекьрьна мришке йа бəрхе зə'фтьр дьк'ьшинə.

Шəрм бона мерьвə (мəрийанə).

Шəрм əwə, мəрьв дьзие бькə.

Шəрм Ә'лоᴩ'а жи, Слор'а жи?

Шəрм мəрийа дəрва дьһелə.

Шəрм нəкə, сəре нан кəр мəкə.

Шəрм нəма бука,
Хəw нəма ч'ука.

Шəрм нəфсбьᴩ'ə.

Шəрм т'öнəвə,
Һ'öрмəт жи т'öнə.

Шəрм һатийə дне шəрмкьрар'а.

Шəрм, шəрм мəрие бе шəрм.

Шəрма куч'ька һəйə, йа фланкəсе т'öнə.

Шəрма р'əш,
Ә'йба гран.

Шəрма р'əши,
Ә'т'ба грани.

Шəрма р'у чумə ə'рде.

Шəрма са т'öнə,
Wəки шəрм бькьра, we дəрпе wаргьрта.

Шəрма wи т'öнə,
Xwə даве сəр села сор.

Шəрме даw-дəльнг һлданə.

Шəрмə феза намусе дайə.

Шəрт аqьлə, дəwлəт—qəт.

Шəрт нанə.

Шəрт нəрдə (нəхдə).

Шəрт нə xwəрьнə, шəрт мə'рифəта мəрийайə.

Шəрт шəрте ə'wьльнə.

Шəрте базаре хелсйə.

Шəрте базаре хердитьнə.

Шəрте мерание се щарьн.

Шəр' бона мерайə.

Шəр' дьки, йа орт'а мьн у xwə бəрнəдə.

Шəр' жи шəр'ə, нив шəр' жи шəр'ə.

Шəр' жь бəталие четьрə.

Шəр' ль шове,
Нə ль бедəре.

Шəр' мала че навьн?

Шәр' мина бзузәке, дьк'әвә нав мәрийа.

Шәр' незик бәлайә, дурва хәтайә.

Шәр' сәкьни, шур qаве бьк'ьшә, һеч'ә.

Шәр' те р'ез, нәһәqи те Һ'әмез.

Шәр' хwәшә (ль) шове, нә (ль) бедәре.

Шәр' хwәшә шоведа, нә шәвәр'аше.

Шәр' у дә'wа хер навә.

Шәр' у шлт'аха шӧхӧл навә.

Шәр' шәр'а тинә.

Шәр' шәр'е т'әкә пәйайә.

Шәр'—шәр'ә,
Барьш—барьшә.

Шәр' шәр'ә, диса гәрә баqи орт'е бьминә.

Шәр'—ширәтә.

Шәр'а давежьнә мьрийа, навежьнә зендийа.

Шәр'ада мәвә мәт'әлә,
Гӧллә т'ьме ль ә'щәлә.

Шәр'ада хал у харзи,
Грарада ап у брази.

Шәр'ада Һ'ьщумкә,
Джмьна мә'румкә.

Шәр'адан хал у харзан,
Грарада мам у бразан.

Шәр'анда мир у мьтрьб йәкьн.

Шәр'е бе чомаq чьр'анә?

Шәр'е жьн у мер Һ'әта эваре.

Шәр'е жьна мина ә'wре баһаренә.

Шәр'е жьньбийа шәр'әки гранә.

Шәр'е мера—р'абу бера.

Шәр'е нәшуштийә.

Шәр'е но р'әв жер'а лазьмә.

Шәр'е сба жь хере эвара четьрьн.

Шәр'е хwәхwәтие гуза п'учә.

Шәр'е хwәхwәтие дәрде бедәрманә.

Шәр'е ч'ука ль нав гарьсе нәма.

Шәр'е ч'ука ль сәр дара р'әшә.

Шәр'е щинара тӧ дьки мала хwә?

Шәр'е щинартие шәрмә.

Шәр'әки ӧсанә, куч'ьк хwәйе хwә нас накә.

Шәр'о—бехwәйо.

Шәр'т нә шурк'ьшандьнә, шәр'т леданә.

Шәр'уда тьшт жь дне башәр нәкьр.

Шәхсе щеә'банди—
Һавене спи мәйанди.

Шәһәр хwәшә мләте хwәр'а.

Шәһәре А'нае к'афра хравкьр.

Шәһәре Т'лбисе т'ьрба шехе Сә'рҺ'анийа теданә.

Шәһәре Хӧр'есане хwәш шәһәрә, хwәзьл е бьжи.

Шәшкьн че бә, һри пьр'ч'а себә.

Шәшькьни бра чебә, шә ньге себә.

Шәwата ве печ'ие, wе печ'ие йәкә.

Шәwата сӧр'е, бәрф дәрманә.

Шəwqa we да нəwqa фланкəсе.

Шəwqa wи авитийə—нəwqe.

Шəwqe авитийə нəwqe.

Шə'да р'уви боч'а wийə.

Шə'де дəрəwa вьр'ьн.

Шə'де р'уви дела (поч'а) wийə.

Шив һəвбə,
Тə'ште нэтьрсə,
Гəwрийа qӧл бе нсив набə.

Шива гӧрəке пəзəк бу.

Шилан жи бе стри нинə.

Шин бре мəзьнə,
Шайи бре бьч'укə.

Шин бу шайи.

Шин-гри бефəйдəйə,
Гӧр' у к'əфəн мала мəйə.

Шин-гри мьри пашда вəнагəр'иньн.

Шин у гри—
Вəнагəр'инə мьри.

Шин у гри һəвалр'еwинə.

Шин—шайи бранə.

Шин—шайи бре һəвə (һəвьн).

Шин-шайи дəйне исанəтə.

Шин—шайи (ль) ə'рдəки навə.

Шин у шайи бəр һəв насəкььнь.

Шин у шайи жь һəв наен кьрьн.

Шин у шайи лəв дьнһер'ьн.

Шин у шайи р'əwша дне.

Шин у шайи т'əкəрəке р'йа
машиненə.

Шин у шайи хушк у бранə.

Шин у шина мəйə,
Шайи шайа мəйə.

Шин шине тинə.

Шина буке сфрəйə.

Шина к'ӧта бькьн—шайа мə һат.

Шина т'əв дне дə'wатə.

Шина т'əв (т'əви) дне шайə.

Шина т'əв щинара шайə.

Шина т'əви һəвала дə'wатə.

Шина шəwат нə р'ьндə.

Шинада стран шəрмə.

Шинада qəрф жи дьвə.

Шинайи зə'фбə, шир жи зə'фə,
Шинайи т'ӧнəбə, шир жи т'ӧнə.

Шинбə, те бьвини.

Шина жьн нə сəрбьн, мер нькарьн
шине бькьн.

Шир бəр берийа мртьва жи дьр'ьжə.

Шир бəр зар'еда дьминə,
Де ч'ьч'ке хwə дьхə, дьве: —Һ́əлал,
Һ́əлал.

Шир бу мир,
Кəвани бу һесир.

Шир бьр'ьжə, кодедавə, щəм
ч'еләке йəкə.

Шир гһана к'əтийə.

Ширдайна ч'еләке, ч'еләкдошер'а
к'ьвшə.

Шир дьдоши, бшкӧле жи дьки нав.

Шир дьр̆ьжә, дьве „тьшт накә,
бәр берийа мртьва жи дьр̆ьжә".

Шир дьхwә шван,
То дьхwә бәрхван,
Хәw дькә гаван,
Щәфе дьк'ьшинә голькван.

Шир дьхwәзи, мал хwәйкә.

Шир жи е мәйә,
Ә'йаршир жи е мәйә.

Шир жь меша нае,
Меш шир дьḣәр'минә.

Шир жь ч'еләке,
һри жь бьске.

Шир кәваниер'а,
Гольк малер'а.

Шир мәһа гӧланеда р̆ьндә.

Шир п'ара швин,
То п'ара бәрхвин,
Дар чу q.на дйа гавин.

Шир п'ара швин,
То п'ара гавин,
Дар чу q.на дйа бәрхвин.

Шир р̆ьжйа—нае бәрәвкьрьне.

Шир (һәйә) ḣәфт р̆әḣа дажо.

Шир ḣәк'име мәрйанә.

Шир ḣәфт тамара дьк'ьшинә.

Шир, шәкьр һатә бәр мьн—бәшәра
кәвание мә'дәкьри бу.

Шир—qат'ьхе паизе бьдьнә ә'зиза.

Шире бәр берийа мртьва жи
дьр̆ьжә.

Шире бәтлә'сьла нәк'әвә зьке т'ӧ
мәрийа.

Шире бьзьне р'уне we кемә.

Шире гамеша тә нахӧм,
Гамеша тә жи нач'ериньм.

Шире де—ḣәта пире.

Шире дела хwәрийә.

Шире дйа хwә нашекьринә.

Шире дйа хwә нашекьринә,
We ищар qәнщие мьн бьшекьринә?

Шире дйа хwә нәхwәрийә.

Шире доти начә гһан.

Шире зькмаки ч'ә'ве wир'а дәрк'әт.

Шире к'әра хwәрийә.

Шире к'әре дәwса шире шера
дьфрошә.

Шире куч'ька хwәрийә.

Шире метие нә т'ӧ ширә.

Шире мийа аданә,
Шире мийа—р̆успитийа жьна.

Шире паиза бьдә ә'зиза,
Шире баһара бьдә йара.

Шире спи кәвьр бәр п'е мәрьв
дькә пәнер.

Шире спи фьр'не мерьвр'а те.

Шире хам хас навә.

Шире хам хwәрийә.

Шире хwә да, аг'риеда навда
р̆ехкьр.

Шире ḣәлал (т'ӧ щара) ḣәрам навә.

Шире ḥәрами—хравә.

Шире челәка, мийа һәвр'а нагӧһеơ'ьн.

Шире шейә, ә'йаре сейә.

Шире шер ә'йаре бзьнеданә.

Шире шер ә'йаре седанә.

Шире Шеро, шер дьмежә.

Шире wи шире делка бәләкә.

Шире wи хамә, итбар т'ӧнә.

Ширәт гӧр кьрьн, го:
— Пашийа пез qӧльби.

Ширәт дина р'унани,
Баран жи т'ӧ wәхта бәре кәвьра нәрм накә.

Ширәт жи һәнә,
Qәзйа жи һәнә.

Ширәт зу дьк'әвә сәре мерьв.

Ширәт мәрие бефә'мр'а капекәки нәһежайә.

Ширәт нә чакучәкә сәре мәрйахьн.

Ширәт сәре wида ơ'унанин.

Ширәт һәйә—
Хирәт т'ӧнә.

Ширәт Һәму кәси ơ'унани.

Ширәт чь кәơ' дькә, шлие чь кәвьр бькә?

Ширәта де—хwәр'а бькә р'е.

Ширәта дьдә мәрийа, нен надә мәрийа.

Ширәта кари хwә бькә,
Р'ьсqе тә һәйә, тӧ хwәхwә бьхwә.

Ширәта мәзьна мә'рифәта чуканә.

Ширәта нәдә мьн, нен бьдә мьн.

Ширәта р'уви бона дик.

Ширәте мәзьна нинвә,
Днйае Һәфтекеда храв бьвә.

Ширәте мәзьна р'ьндьн.

Ширәте текә гӧһе хwә,
Тьшки храв нае р'йа тә.

Ширәте хасие букер'а зә'фә.

Ширәте хәлqе щәм wи ơ'ода дьчьн.

Ширәтк'ар—һндьк, хернәхwәз—зә'ф.

Ширәтк'аре хәлqейә,
Ле хwәр'а жи бедуйә.

Ширәтк'аре эт'им зә'фьн,
Ле нан надьнеда.

Ширәтк'аре wи һәвә,
We хwәр'а ә'бура хwә бькә.

Ширәтк'ари—хwә ширәткә.

Ширәтк'аро, ломәк'аро.

Ширәтчи кӧр' жер'а навә.

Ширнайи навә тә'лайи.

Шкарта жьне к'е т'ер хwәрийә?

Шкәва вала кәс бәр we начә.

Шкьр, дьве: — Кӧр'аки мьн һәйә,
Чракә чә'вадана.

Шкьр жь тә, грар жи хwәрьнәкә.

Шкьр кӧр' мәзьн бу,
Хәơ'еq стуе баве дәрк'әт.

Шкьр тәва, чйае мәрда,
Щәw-кание ав же бәрда,
Дәрд-дәрман Һәму тә да.

Шкьр тьштәки мә кем т'önә,
Нан, дәwе мә жи һәйә,
Тәндур-кöч'ьке мә жи һәйә.

Шли т'öнәбә, т'оз р'адьбә.

Шли-шайә.

Шмька хwә бьqәтинә,
Жь һәвала нәминә.

Шмька р'әq-р'әqани,
Тә дани—мьн һлани.

Шнеинйә тәвьр—бера сәр мәзәла те.

Шов нанәки дöда дькә, хозан нен öнда дькә.

Шол дьвет бет wәхти, ща жажи бьчьт нәхти.

Шолкәре хwә бә, ә'зизе хәлкебә.

Шоп'шоп'е к'әренә, хал-хале Себәленә.

Шор ль мьрдар'ан,
Спи ль qьрп'алан.

Шорба гоште жар куч'ьк жи нахöн.

Шорба мә нәбу, нәбу,
Wәкә qәте wә жи нәбу?

Шорба щинар хwәшә.

Шорбе фьр'кьн р'әнг бьдьн.

Шор'е дәрнәхә.

Шоq'ие тәйра чьqас жи мәзнвә,
Ч'вике жи дьтьрсә.

Шöрәта гöнда лодьн, qәлахьн.

Шöрәта исанәт к'ьнщьн.

Шöхöл аqьл пешда дьчә.

Шöхöл аqьланә.

Шöхöл бе готьне нае кьрьне.

Шöхöл бе һащәт набә.

Шöхöл бәрдьдә, хwәрьне т'әрк надә.

Шöхöл бу (бь) дор,
Ощах бу кор.

Шöхöл бу дор гь жи wе дәрбазбьн.

Шöхöл бу ниви,
Пе нәкә һиви.

Шöхöл бь зор набә.

Шöхöл бь кьрьне,
К'әр бь ажотьне.

Шöхöл бь кьрьне пешда дьчә.

Шöхöл бькә бь асас, ко дьл мәкә т'асwас.

Шöхöл бькә, паше пәсьне хwә бьдә.

Шöхöл бькә, шöхöл бәр шöхöл дәрте.

Шöхöл бьминә, нәминә, хәма Щә'р'ьза нәкәтийә.

Шöхöл гәрә гәрм биньн сери.

Шöхöл гәрмә, гәрм р'ьндә.

Шöхöл гранә,
Де вала навә.

Шöхöл дәст һостае хwәда мьрийә.

Шöхöл дәсте мәда буйә р'уне р'жйайи.

Шöхöл дәсте һосте хwәда мә'румә.

Шöхöл дор,
Ощах—кор.

Шöхöл жьнада че дьбә.

Шöхöл зоре навə,
Пе аqьла дьвə.

Шöхöл кь һəйə минани к'əранə,
һошки we һəр'ə, һошнəки we нəчə.

Шöхöлкьрр'а шöхöл гəлəк,
Т'əмбəлар'а—си гəлəк.

Шöхöлкəре мала хwəбə,
Ә'зизе дьле хəлкебə.

Шöхöлк'аре хwəбə,
Ширьне ә'вдабə.

Шöхöл к'əрə,
Бажо we һəр'ə.

Шöхöл к'əрə, бажойи, we һəр'ə,
Һа, we бьсəкьнə.

— Шöхöл к'и бькə?
— Әз, тö.
— Нан к'и бьхwə?
— Әз, тö.

Шöхöл мина һ'əйwанə,
Тə кö ажот, we пешийа тə һəр'ə.

Шöхöл мина һəйwанəтə, тə кö ажот,
we пешийа тə һəр'ə, тə кö нажот,
we р'е дагəо'ə.

Шöхöл нивида наһельн.

Шöхöл паше к'ьвш дьвə.

Шöхöл пе хəвəрдане пешда начə.

Шöхöл р'ожа, хəм сала.

Шöхöл р'уки к'əт.

Шöхöл сəр ль һəв һатьнейə,
Wəки мəрйар'а ль һəв һат, һəв те,
Wəки ль һəв нəһат, дьхwəзи шерби
жи,
Нькари тьштəки бьки.

Шöхöл сəре мьн qəwьмийə, əw ша
дьвə.

Шöхöл те сəре мера, нае сəре
бекера.

Шöхöл һəйə к'əрə,
Тə һош кьре, we һəо'ə.

Шöхöл ч'ə'кə,
Бəрийа хwəкə (п'ашьла хwəкə),
Тə һ'əwщə те—
Дери (дəри) вəкə.

Шöхöл шерə, дəсте хwə дьдейи,
дьбə р'ови.

Шöхöл шоо'ева дəрк'əт.

Шöхöл шöхöлар'а дьве: — Wеда
һəр'ə.

Шохöл qəwьми, готи щаһабе бьдə.

Шöхöла бе р'е дьвини, ле текə гази.

Шöхöла бе р'е нəкə,
We бе пешийа тə жи.

Шöхöла бöһöри, бöһöрийə,
Шöхöла майи, майə.

Шöхöла бьһöрти пəй мəк'əвə.

Шöхöла бьсəкьнə нə башə.

Шöхöла вьрда—weда
Нот'лани qафəки о'ода.

Шöхöла дəрбазбу һ'əйфа хwə ле
нəйнə.

Шöхöла дəрбазбуйи вəнагəр'ə,
Ле бира мəрийа начə.

Шöхöла (шöхла) дарбазбуи—иди
нагһижи.

Шöхöла дəрбазбуи мəвежьн ах,
Бəр чола данəйньн баг',
Бəтьлə'сла мəкьн чрах.

Шöхöла дəрбазбуи сəд щари жи
ахки вəнагəр'ə.

Шöхöла дəрбазбуи хəвəр надьн.

Шöхöла дəсте хwə дьки п'ошман нəвə.

Шöхöла зоре нае сери.

Шöхöла зоре we зу бьт'əрьбə.

Шöхöла (шöхöле) иро мəhелə (нəhелə) све.

Шöхöла (шöхöле) лəз нае сери.

Шöхöла ма гəни дьбə.

Шöхöла мавежьнə ơож бь р'ож.

Шöхöла мала тə бра k'əркəс пе нək'əсə.

Шöхöла мəри дəсте хwə бькə дhа р'ьндə,
Нə кь хəлq мəрийар'а бькə.

Шöхöла ơаст гöнə нак'əвьне.

Шöхöла р'еда ст'аркə,
Йа бе р'еда ашкəлакə.

Шöхöла ơеда ч'ə'ве хwə дьвини,
П'еша хwə бавежə сəр, вəшерə.

Шöхöла р'оже мавежьнə сəр həв.

Шöхöла р'оже мəhевшинə.

Шöхöла храв т'уйи сəркə у həơə.

Шöхöла хwə дəсте хwə бькə,
Мəдə дəсте хəлqе.

Шöхöла шири həта пири.

Шöхöла щер'ьбанди həрр'о нащер'ьбиньн.

Шöхöла (шхöла) qəнщие бир нəкə,
Нəдити гли нəкə.

Шöхöла qəwата мəрийа дəр,
Пьшта мəрйа пеơа дьшке.

Шöхöла wəки бе сери,
Мəри п'ехəме лехə гöнəйə.

Шöхöле аг'е кем дьвə, йан мə'на хöлим дьгьрə, йане жьне дьгьрə.

Шöхöле аг'е wəхта к'öта дьвə, мə'на хöлам дьгьрə.

Шöхöле баhаре звьстане дькьн.

Шöхöле баш бькə qəстə,
Дари харə, hоста ơастə.

Шöхöле бе п'ирə,
Хwəйи пер'а hесирə.

Шöхöле бе р'айи у т'əвдир кəси нəготə-qəнщə.

Шöхöле бе wə'дə т'ö кəси хwəш нае.

Шöхöле буйи, аqьл дьбен—р'е жеơа бьбинə.

Шöхöле бь хатьре бе кьрьне,
həрр'о-həрр'о нае кьрьне.

Шöхöле бь хəлqани,
Щане мьн hесани,
Мала мьн т'алани.

Шöхöле дəста мəкьнə драна.

Шöхöле зу дькьн, зу ə'рде hлтиньн.

Шöхöле иро нəки, сəва шöхöле све
Нькари хəвəрди.

Шöхöле ишəв нəhелə сбе.

Шöхöле к'əсьр зə'ф р'ьндə.

Шöхöле ма све, we öндавə.

Шöхöле майи, майə.

Шöхöле мала бəнинə,
Кəс ньзанə к'и дьхwə, к'и дьqəтинə.

Шöхöле мала бистöдö—
Qьршә ав навда белунә.

Шöхöле мала дәст давежьнә бука.

Шöхöле мала мина тоqьле пивазанә.

Шöхöле мала хлаз набьн.

Шöхöле мале сәд у синә,
Qьрш, ав же бәлинә.

Шöхöле мәри дькә—
Йан щане ә'зизбә,
Мале р'әзилбә,
Йан мале ә'зизбә,
Щане р'әзилбә.

Шöхöле мәрие ә'щәлә зу нае сери.

Шöхöле мәрийа зә'ф дәрәнг бу,
We тек'әвә бәр тәйроке.

Шöхöле мәрьв бьгьрә храви, we аве һлдә.

Шöхöле мьн öса т'әв һәв буйә минани р'уне ơьжйайи.

Шöхöле нава мале qöлед бежьнгенә,
Бәр һәв дәртен.

Шöхöле нәһәq—
Тира һәq.

Шöхöле ниви,
Же нәкә һиви.

Шöхöле пире,
Нае бире.

Шöхöле р'оже р'оже бькә,
Хәма сале бьк'ьшинә.

Шöхöле ơоже—
Фкьра сале.

Шöхöле све
Нәһелә эваре.

Шöхöле свә-эвара wәкә һәвдö наен.

Шöхöле средәр т'ö к'әси жи хwәш нае.

Шöхöле хатьра нибә, шöхöл пешда начә.

Шöхöле хwә бькә, йолә һәр'ә, дьвә бем, дьвә нәем.

Шöхöле хwә бькә, паше п'айа бьдә хwә.

Шöхöле хwә бькә
Р'йа хwәда жи һәơә.

Шöхöле хwә т'әмам кьрийә,
Дәстие чакуч жи вәшартийә.

Шöхöле һавине звьстане бькә.

Шöхöле һәргәда ма, бәрфе сәр дайнә.

Шöхöле һәргәда ма навә qсмәте хwәйа.

Шöхöле һәргәда,
We бьвә хöре щәрда.

Шöхöле һьшти ле нәкә һиви.

Шöхöле чапа хwә дәр бьки,
Пьшта тә we бьшке.

Шöхöле че мере че жеơа лазьмә.

Шöхöле шәве (дьчә) к'иси хәwе.

Шöхöле шәве ә'рде дитйә.

Шöхöле шәве неч'ира р'ожейә.

Шöхöле эваре сбе шәбәqе дитийә.

Шöхöле wәхтеда нәщьơйа,
Дьбә газийа пәй гöра.

Шöхöле wи п'әрә йолә дьвә.

Шӧхӧләк чу гәрә мәрьв пәй нәќәвә,
Бьди мьнда Һәзар зерʼе зәр,
Рʼоже чуйи ида вәнагәԾʼә.

Шӧхӧләке дьки, бь инсаф бькә.

Шӧхӧләки бькә, бра эл бьҺәмлинә.

Шӧхӧләки дьгәрʼи ләз нәќәвә.

Шӧхӧләки дьки пʼак (пʼири) бькә.

Шӧхӧлќаре (шӧхӧлчие) xwәвә,
Ширьне әʼвдавә (хәлqевә).

Шрәфа трие мewa,
Әʼйната we әʼйната дewa,
Мәрие мерьв пе дьвә мәрьв,
Е Һәйwан дьчә пева.

Шрикайи грийа г.йә,
Нә дәв вәдьвә, нә дран.

Шрикати һайә, тә пʼьшо-пʼьшо кьр,
Те пеԾʼа йолә һәрʼи.

Шрит тʼӧнә, дьчә дара.

Шужьн бьмашә, we wәкә дәрзие бьминә,
Дәрзи бьмашә тьшт наминә.

Шужьн чьqа бьмашә, we диса wәкә дәрзие бьминә.

Шужьна xwә набинә, qӧла дәрзйа хәлqе дьбинә.

Шуна пәзе пир майә кавьрʼе һур.

Шуна тәйре бәʼзи кӧнд рʼуньштийә.

Шуна шера, кӧнд Ծʼуньштьнә.

Шуна шера,
Майә кӧнде дера.

Шуна шеран,
Руви дькьн сәйран.

Шур дьбьрʼә, чʼәнг пәсьне xwә дьдә.

Шур йәк кьр, змин Һәзар кьр.

Шур йәки дькӧжә, зман—Һәзара.

Шур калане xwә дәрќәт бе хун вәнагәрʼә.

Шур калане xwә набьрʼә.

Шур калане xwәда мәзьн навә,
ЗаԾʼ зьке дйа xwәда мәзьн дьвә.

Шур кӧ тәwийа, днйа Һәwийа.

Шур ќшандьне—
Һәта лехьстьне,
Әʼмрәки хӧдайә.

Шур мерәки дькӧжә,
Шуре жьне дӧ ԾʼӧҺа дьвә.

Шур мәрики дькӧжә,
Зман эла бәри һәв дьдә.

Шур мәртʼала набьрʼә.

Шур-мәртʼале жьна qар-qьбинә,
Дьдьнә сәред һәв.

Шур-мәртʼале жьне—чʼерʼьн.

Шур сәрфнйазийа xwәйе xwәйә.

Шур шьл дьвә, зәнг дьгьрә.

Шур qәвза xwә набьрʼә.

Шуре гран дәсте мерхасаданә.

Шуре дина һәрдӧ алийа дьбьԾʼә.

Шуре Әʼбузети бьн Һәлал wи ќәвә.

Шуре исафе феза шуре имане.

Шуре керʼ, qаб жи кеԾʼә.

Шуре мера рʼаст гредайә.

Шуре Мсьре бьќәвә аведа, жәнг нагьрә.

Шуре нан бьбьо̆ə, днеда тьштə набьр'ə.

Шуре нəзана һəрдӧ дəва жи дьбьо̆ə.

Шуре нəхəвьтанди жəнгор'айə.

Шуре фланкəсе бьр'айə.

Шуре һесьн һəфт салан бьһəсьн,
We һəр һəр'ə сəр гӧһе гисьн.

Шуре Һ̇əвсьни (Һ̇əсьни) тӧ сəд сали бьпəсьни,
Аг'рие we һəр'ə сəр (сəре) гасьни (гисьн).

Шуре wи дӧдəв дьбьр'ə.

Шуре wи дӧдəвə.

Шуре wи набьр'ə, змане wи дьбьр'ə.

Шуре wи һьм (һьн) р'аст дьбьр'ə, һьм (һьн)—ч'əп.

Шури бəрр'айə, ле нькарə лехə.

Шуша дьл шкəстийə.

Шуша дьл wəхта шкəст, нащəбьрə.

Шуша дьлан wəке дьшке, щəбар набə.

Шушəбəнд дьхwəзə, һəрт'ьм шушə бьшке.

Шушə шкəст ида һəв нагьрə.

Шушт ава Һ̇əр'ие,
Авит бəр дара дӧр'ие.

Шушт Һ̇əр'ие,
Р'ахьст дьр'ие.

Шушти-мушти,
Сəр т'əхтə р'уньшти.

Шьв ль дик к'əт—кӧшт,
Ль ге к'əт—пьшт бьнда р'аһьшт.

Шьва тəр' wə'де weда бадə.

Шьва хар р'аст навə.

Шьва хwə р'аст даwəшинə,
Бра ч'ə'ве бре тə к'əвə.

Шьве бьтəwинə wə'дəда,
Шьв qальн бу we бьшке.

Шьвка кора ч'ə'ва к'əтийə.

Шьли һəйə херə,
Шьли һəйə—зрарə.

Шьмка хwə бьqəтинə,
(ле) жь **һевала** (тӧ) нəминə.

Шьмка хwə дьqəтиньм,
Жь һəвала наминьм.

Шьмтандьна змин чəтьнə.

Шьштьн рəнг у р'у, хwəрьн—гəнд у г...

Щ

Щаба (щава) мəзьна надьн.

Щабəки—щабдар набə.

Щав данə аг'е го: —Мзгинйа мьн тəр'а, кӧр'е джмьне тə мьрийə.
Го: —Кӧр'о, о̆авьн поз, гӧһе wи жекьн,
Го, əw мьрьн we р'ожəке бəр дəре мьнвə жи.

Щав данə тəйрада:—
—П'əр'е хwə бьр'уч'киньн.
Бəри гьшка балч'мьке (малч'евке) хwə р'уч'ьканд.

Щава дур бра мəрйар'а нəе, чəтьнə.

Щаве бьдьнə мевани,
Сəр хwəр'а бьнһер'ə бəнйани,
Зə'ф пə'рийа нəди бəр жонйани.

Щамерәки башвә, К'әфсудие ле нәкә.

Щан бежә, щан бьбһе.

Щан Бещане сйар бу,
Бещан Беимане сйар бу.

Щане зәдә ле к'әт,
К'ьнща п'инә лек'әт.

— Щане.
— Щане бе бәла.

— Щане,
— Щане хԝәш.

Щанийа ԝи бу хөре ә'рде сар.

Щаньм, к'әр һәйә дө щуơә?

Щаньм, тә мьн херә, тө мьн буйи тәнйа дон?

Щаньм, хәтайә һатийә бәр дери.

Щар һәйә бәндәки нә тьштәк,
Днйае ơадькә р'у һәв.

Щар һәйә ини бәри шәмие те.

Щар һәйә кьрьна р'ожәке сәд сали те гликьрьне.

Щар һәйә мәри йаре дйа хԝәơа жи дьве: „Баво".

Щар һәйә р'уԛальни р'ухлазийә.

Щар һәйә ԛәнщийа ơожәке, шекьра К'әзар салийә.

Щар-щара те,
Гае р'әш бәр (бьн) бара те.

Щара дәргә сәр пьште вәкьринә,
Щара—дадайә.

Щара—әз ө тө,
Щара—тө ө әз.

Щара ә'ԝьл һәвалти, щара дөда брати.

Щара соле дьхә,
Щара бзмаре дьхә.

Щара һәơи мевани,
һәрр'о һәр'и дәԝса сани.

Щарана фланкәсе мә глие п'ак же дәртен.

Щаре нав тедан жь дәст һлани четьрә.

Щарәке һатә щара,
Гли һатә зара,
Р'ә'мә ль де у баве һадьр гөһдара.

Щарәке һатә щара,
Гли һатә зара,
Ԛьр' к'әтә нав кара.

Щарәке һати йолдаши,
Щара дөда—ԛардаши.

Щарәке һати ơә'мә ль тә,
Щара дөда—ԝә (ԝәй) нәч'ар,
Щара сьсйа—к'әле тө.

Щарәке һати сөлт'ани,
Щара дөда мевани,
Щара сьсйа г.е сани.

Щарәкә дьн, ԝәки әз бьвьмә бук,
Әзе пашоп'е к'әре сйарвьм.

Щарьна ơаст дьвежә,
Щарьна дәрәԝа дькә.

Щат'ри дан мәрк'әбе бинкә,
Бьр дәве хԝә.

Щафидан чу сәфәре,
һат диса к'әре бәре.

Щаһьл гөла маланьн.

Щаһьл кө бьфьơә, баԝәр бькә.

Щаhьл сәва аѓрйа xwәйи корә.

Щаhьл xwә бабах дькьн,
Кал xwә шәрм дькьн.

Щаhьл hишт, бу машоqе пире.

Щаhьл чаwа бьxwәзә,
О̆са жи дәрбаз дькә.

Щаhалара́ мәчә щнәте, әw жи
qәзйайә.

Щаhали hәйә тәйре бе п'әр'ә.

Щаhьлао́а мәве—тö т'фали,
We бьхәйдә,
Аhалар'а мәве—тö кали,
We бьхәйдә.

Щаhьле кö гöо́'а мәзьна бькә,
льнге wи кәвьр нак'әвә.

Щаhьли гöла баhарейә.

Щаhьли мина мә'сики
Дәсте мерьв дьк'әвә аве.

Щаhьлги гöла гәшә,
Калти—пирти р'ожа о́'әшә.

Щаhьлгиеда hинбә,
Калгиеда бьxwә.

Щаw бу к'т'ан,
Дәw бу дәрман.

Щаw дане:
—Бре тә кöштьн,
Го: —Әз нә валамә, чарха xwә
дьдрум.

Щаw данә ахе эле:
—Әп бәлакьрьн.
Әwи жи готә швен:
—Пез Ѓәйкә.

Щаw данә дәве, го:
—Пәдша гази тә дькә.
Го: —Әз заньм, йан we бьшинә
Qöлге xwe, йан жи Шаруре брьнщ.

Щаw чекәр бек'әфән дьмьрә.

Щаwчекьри к'әфән т'öнә,
Ѓәдад жи к'ер т'öнә.

Щг'ара бәр бае (бе),
Зәвийа бәр чае,
Т'ö hәwин (к'ар) же нае.

Щг'арә бәре вьо́'ә, паше гьр'ә

Щг'арә сәбра мерайә.

Щг'арә сәбрә.

Ще к'әран Шами дькә,
Мәсqәл шуран Мсри дькә,
Хзани мера к'оти дькә.

Щеба зао́е эмиш наминә.

Щева вала дьчи,
Щева т'ьжи wәрә.

Щева вала, кәс сәламе надә тә.

Щева дьза qöлә, ви али тинә,
Wи али тинә, т'öнә.

Щева к'е т'живә, п'фи ә'wра дькә.

Щева мерьв hәвале мерьвә.

Щева мәрийа т'ьживә,
Ѓöрмәта мәрийа we hәвә.

Щева мәрьв бре мәрьвә.

Щева тә т'живә—мәрие тә зә'фьн,
Т'öнәбә, мәрие тә жи жь тә дьо́'әвә.

Щева т'ьжи кем навә.

Щева т'ьжи навә важи.

Щева т'ьжи hаж щева вала нинә.

Щева фланкәсе
Щева дайнейә.

Щева wи qöлә, ви али те, wи али
дьчә.

Щева wида капекәк т'ӧнә,
hәспе шаh базар дькә.

Щелие мара hәр бь жәhрьн.

Щелие qазе дьбьн набьн сованьн.

Щеник ле наен.

Щеơ дьчә аве, т'ьме сах нае.

Щер' нәхи, дәнг же нае.

Щер' сәр р'йа аве дьшке.

Щеơ сламәт начә сәр аве нае.

Щер' hәв к'әт, йәке бьшке,
Йәке бьминә.

Щер' щер'хи, hәрда йәке бьшке.

Щер' щәгәре фланкәсе поланьн.

Щер'е аве, аведа дьшке.

Щер'е вала нав пезơа дәрбаз
накьн.

Щер'е вала hат пешийа мерьв—
Ог'ра wе храв ле те.

Щер'е т'әзә ава wи хwәшә.

Щер'е т'ьжи hат пешийа мерьв,
Ог'ра wи п'ак ле те

Щеơ'е hәрр'о чу аве,
We ахьр р'оке бьшке.

Щә, гарьс, нә т'ӧ нанә,
Бра нәвежьн маләкә бе арванә.

Щәбарчие h'есьн диса агьрә.

Щәгәр гӧре hарә, нае зәфте.

Щәгәр кӧơе, qизе наньhер'ә.

Щәгәр мәрийа даг' дькә.

Щәгәр т'ӧ храб дьбә?

Щәгәр храб набә.

Щәгәр hәйә авә,
Щәгәр hәйә хунә.

Щәгәр hәйә гӧре hарә.

Щәгәр hәйә хунә,
Щәгәр hәйә авә.

Щәгәр hәйә ширьнә,
Щәгәр hәйә щӧhӧйә,
Дьли гәләк ль дуйә.*

Щәгәр (hәйә) щӧh'йә, (ле) дьли дуйә.

Щәгәр шәрме—ә'дәбе ньзанә.

Щәгәр qизтие, кӧơтие наньhер'ә.

Щәгәра к'ебә, әw дьшәwьтә.

Щәгәра мәрийа дьгьри,
Qә хәwа мәрийа те?

Щәгәра пез п'ара швинә.

Щәгәра хушке бона бре дьп'әр'ьтә,
Т'алаша бре нинә.

Щәгәра wи—щәгәра мийа qәрә.

Щәгәре фланкәсе поланә.

Щәгәрә ль щийә,
Дьли ль дуйә.

Щәм баве—к'иси баве,
Щәм мер—к'иси мер.

Щәм беа'ра днйа гьшк жи йәкә.

Щәм бенамуса шәв, р'о йәкә.

Щәм бук, зә'ве т'әзә шәвәơәш дh'а
хwәшә.

Щәм гӧнәк'ара днйа р'астә—дузә.

Щәм гӧра шәвәơәш р'ьндә.

Щәм динайә, мот'аще аqьлайә.

Щәм дьза hивәр'он, шәвәơәш йәкьн.

Щəм дьле тə баhарə,
Щəм мьн жи звьстанə.

Щəм кал-пира жи агьр həйə.

Щəм кала зə'ф бə'са мьрьне мəкьн.

Щəм кора вра Стəмболе—йəкə.

Щəм кора шəвəр'əш, hивəʊ'он йəкə.

Щəм кӧрманща се кӧр'е к'е həвьн,
Йəки дькьн шван.

Щəм мере жьне—ə'йба жьне навежьн.

Щəм мəзьна р'уни, wəки глийə фə'м бьки.

Щəм мəрие арсьз—йəкə.

Щəм мəрие бефə'м сəд сал жи hечə.

Щəм мəрие бефə'м шир у шəкьр, шəв йəкə.

Щəм мəрие дин qəнщ—храв йəкə.

Щəм пиана днйа гь йəкə.

Щəм тə брайə тəʊ'а,
Пьшт тə джмьнə тəр'а.

Щəм хəриба салəк дьвə сəд сал.

Щəм храва шəвəр'ож, hивəр'он йəкə,
Кəс нькарə шӧхӧле wəн чекə,
Храве həвале храва карə шӧхӧле wи р'екə.

Щəм wи храви жи həйə, qəнщи жи həйə.

Щəм wи həсп у к'ӧсп йəкə.

Щəм wи чарде нисанейə.

Щəндəк бе сəри набə.

Щəндəке га боинеда дардайə.

Щəндəке гӧнда дьгьhиже сəе гӧнда.

Щəндəке пəзе мə к'əт,
həма бу хӧре сə-куч'ька.

Щəндəке т'ахе, куч'ьке т'ахе дьхwə.

Щəрда шех Т'əто hат, hат:
— Се пəйа, чар сйар.

Щəр' həрр'о həр'ə аве сламəт нае.

Щəфа бу мəфа.

Щəфе тə т'ьфарəте гӧнабə.

Щəh (у) гəньм лəв нас накə.

Щəh к'əра Һ'əрби дькə,
Сəqа шура Мьсри дькə,
Мале дне мəрийа бəнги дькə.

Щəh—Һ'əйwинʊ'а, гəньм жи исенр'ə р'ьндə.

Щəh чанд, гəньм шин бу.

Щəhе тə həйə бьдə həспе хwə.

Щəhе т'ехеда бьминə, Һ'əта ба ʊ'анəбə.

Щəwа мə ав бе, зəвийа хwə авдьм, бра щинарар'а жи həр'ə.

Щəwе шьл дькə, хwə дьдə qраха.

Щə'д те-фланк'əсер'а башə.

Щə'ни начьн фə'ла, харзи дьчьн хала.

Щə'нийа (щəшька) к'əре т'ьме пешийа həспе дьчə.

Щə'ну маке шайə.

Щə'нуйа орг'ə бəр маке к'ьвшə.

Щə'ньма т'əв щəhьла щнəтə.

Щә'ньмә гор', әрке мамә сәр к'ол.

Щә'ньмә һәйә агьрә.

Щә'р'ьзар'а һәвалтие мәкә тӧе жи бьви щә'р'ьз.

Щә'шьк кӧ мәзьнбә, диса we бьвә к'әр.

Щә'шьк шмшатьн, бәдәwьн,
Ле диса к'әрьн.

Щә'шка к'әре we бьвә к'әр.

Щә'шке к'әре жи wәхта т'әзә дьбьн—
Мина к'һелане.

Щзира Бота—сәбра хорта.

Щи жь дьла тәнгә.

Щи тәнгә, дьли фрәйә.

Щи һат мәрьв дьлк'әтие дйа хwәр'а дьбе:
„Баво".

Щи һәйә дьзик жь мерание четьрә.

Щи һәйә мәрьв һиви дькә, щи һәйә же дьр'әвә.

Щи һәйә севәк гаки һещәйә.

Щи һәйә т'ер дьжин, щи һәйә хәлайә.

Щи һәйә хәлайә, щи жи һәйә бә'рә.

Щи һәйә һивәк'арвә, щи һәйә бьде, бьр'әвә.

Щие ав ле авайә.

Щие ав ле һәвә, шинкайи сәре кәвьра жи шин дьбә.

Щие ав т'ӧнәвә мәри карә пе хwәлие к'һәлалвә.

Щие агьр лейә, кәвьр—һәстә чьр'анә?

Щие базара һәсп ле, к'әр чьр'анә?

Щие баран дьбарә, тәйрок жи дьбарә.

Щие баран ледьхә, тәйрок жи ледьхә.

Щие баран т'ӧнә, т'офан р'анабә.

Щие бе ав хравәйә.

Щие бе ав хwә п'ехас нәкә.

Щие бе к'ар чьр'анә?

Щие бе мәзьн р'унәйни.

Щие бе хwәде р'уни, щие мәрьве мәрийа ле т'онәвә, р'унәни.

Щие гази тә дькьн хwә нәдә паш.

Щие гази тә накьн, нәчә щие wан тәнг нәкә.

Щие дәрәкә диwаре сәр бузейә.

Щие дәрәwа т'ӧнә.

Щие дәрәwина р'әшә.

Щие дәсте мьн бьшәwтә, бра дәве тә бьшәwтә.

Щие дә'wате ньзанә, бәр дәре хwә дьр'әqьсә.

Щие дост ле, джмьн жи лейә.

Щие ду лейә, фланкәс жи лейә.

Щие дури дәрәзә.

Щие дьлани тәнгә.

Щие әз ле гәр'йамә, к'һәфт баве тә нькарә ле бьгәр'ә.

Щие әз шәве дьчьме,
Тӧ р'ое нькари һәр'и.

Щие әw шәв дьчә, тӧ нькари р'о һәр'и.

Щие жере р'унаним, щие жоре жи щи надьнə мьн.

Щие зер' ле п'ахьл бəqəмə.

Щие йək ле, дӧдӧе жи həвə.

Щие кӧ змане шрин həйə, змане тə'л нəлазьмə.

Щие кӧ тӧ чуйи, тəр'а башвə, бьдə, бьсəкьнə,
О щие кӧ тəр'а нəбу, бьдə ӧ бьр'əвə.

Щие кӧр' ле бьвə—qӧрбанə.

Щие кӧр' ле qизе жи həвə.

Щие к'аре р'ӧшəт дəйа начə.

Щие к'ур р'амəзе, хəwне к'ур мəбинə.

Щие ле мистийə, шин нəбуйə (нəвийə).

Щие ле тьрс т'ӧнə шəрм т'ӧнə, ḣӧрмəт т'ӧнə.

Щие ле həнə шех у п'ир,
Wедəре həйə qир у сир.

Щие лəпе хwə кьрийə, ижа дьхwəзə щие пə'ние бькə.

Щие льнге тə занə, сəре мə ньзанə.

Щие льнге хwə кьр,
We щие сəре хwə жи бькə.

Щие льнге хwə кьрийə, щие сəре хwə жи дькə.

Щие мале мəрьв лейə, р'ӧḣе мəрьв жи лейə.

Щие мер хравкьн, мер карьн чекьн,
Щие жьн хравкьн, кəс ньқарə чекə.

Щие мере мерхас ль нава шер'ə.

Щие мəрвати ле, шəр'-дə'w чь лазьмə?

Щие незик настинə, дьчə щие дур дьстинə.

Щие нечʹир ле həбə, нечʹир wьра те кӧштьне.

Щие нəбə (нəвə) щəнг у qал, набə (навə) мал.

Щие ньге хwə бькə,
Паше ньге хwə бавежə.

Щие ӧса р'уни анəгори тəбə.

Щие пльнг у шеран, куз (кузи) у р'уви дькьн сəйран.

Щие п'аки həйə, чьр'а храв хəвəрдьм?

Щие р'онае hатьн—р'асти тəние hатьн.

Щие р'ьме бькə, паше бьнькинə.

Щие са малда həйə,
Р'умəта wи т'ӧнəйə.

Щие сə ле дьк'əвə, həстуа дьгəр'ə.

Щие сəре хwə кьрийə—дора щие льнге хwə дькə.

Щие сəре хwə нəкьрийə, щие льнге хwə дькə.

Щие сӧр' бьвə, пе бəрфе дьшон.

Щие тарида р'удьни, хəбəра hин дьвə.

Щие тəйрок ле дьдə, т'ьме wедəре дьдə.

Щие тəр'а ль həв hат, р'уни бьхwə.

Щие тəр'азьн зу гəwр навə.

Щие тӧ ле һати, әз зуда чумә һатмә.

Щие тӧ ль р'ож ле гәр'йайи, әз шәв ле гәр'йамә.

Щие тӧ све дьгәр'и, әз эваре ле гәр'йамә.

Щие фланкәсе храб кьрийә, т'ӧщара ава набә.

Щие фланкәсе qәрәчопә.

Щие хәнщәра хwәш дьвә,
Щие хәбәра хwәш навә.

Щие хәриба йан ханенә, йан дәрванә.

Щие хwә гран свьк мәкә.

Щие хwә нәкьрийә,
Ә'ло жи бәр'а дькә.

Щие хwәрьна хwә бькә, паше һәqе хwә бьстинә.

Щие хwәрьне әшq жи лейә.

Щие һәсп ле (лейә) к'әр чийә?

Щие һәq р'уни, щие нәһәq р'унәни.

Щие һәqи һәйә,
Нәһәqи дәрбаз навә.

Щие шен мәри ле нар'әвә.

Щие шир ле, гәрә бьр'ежә.

Щие шир ле, qат'ьх жи лейә.

Щие ширнайи ле, тә'лайи жи лейә.

Щие шьл мәрьве аqьл р'унани.

Щие шьл нинбә, мә'си нае гьртьне.

Щие щибә бәр дәре хwәйибә.

Щие щнәте аха wәт'инә.

Щие щьмщьмәда баг'а мәнькинә.

Щие qәнщи ле (лейә), храби (храви) чийә?

Щие qиз ле кӧр'е жи һәвә.

Щие wи авитьнә толана се.

Щие wи ә'рд у ә'змана т'ӧнә.

Щик ле һат бьдә р'уни,
Щик ле нат бьдә бьр'әв.

Щики дьвә шәр' нәхwәз нәйнуке хwә ль һәв дьхьн.

Щики зман эгьр бәрде, т'ӧ ав венасиньн.

Щики к'әр тек'әвә Һ'әр'ие Һ'әфт сал дәрбазбьн жи, wедәрер'а дәрбаз навә.

Щики мер ле т'ӧнәбьн, дикар'а дьбежьн:
— Ә'вдьлр'әҺ'ман.

Щики ӧса р'уни, кӧ ангори тәбә.

Щики ӧсанә, к'әр бьк'әвә дране бьшке.

Щики р'уньшти, дәwса хwә р'анәбә.

Щики р'уньшти,
Щие хwә р'анәбә,
Йәк тьштәки дьхwәзә бьдә, нахwәзә, нәдә.

Щики тәр'а ле һат,
Бьдә, р'уни,
Щики тәр'а ле нәһат,
Бьдә, бьр'әвә.

Щина бә'рә, щина жи тәр'ә.

Щина гӧлә, щина жи кӧлә.

Щинар агьрә,
Һ'әфса хwә же бькә.

Щинар бе щинар йолә начә.

Щинар бәр ч'ә'ве щинер мәзьнә.

Щинар бре мерьвә.

Щинар бь щинер р'ьндә.

Щинар гази дькә, „дьле мьн т'öнә
hәр'ьмә мале".

Щинар гази дькә, „нәйи валамә".

Щинар дәйндаре щинерә.

Щинар дәре щинер вәдькә, йан we
xwe бьхwәзә, йан бежьнге.

Щинар дьк'әвә тәнгасие, щинар
дәст давеже.

Щинар дьчә мала щинер
Wана хwәрьн хwәрьбә, сәрда дьчә,
дьбен:
„Тö дәрәнг hати, хасийа тә тә
ҟьзнакә, мә хwәрьн хwәр тö hати".

Щинар ә'йна щинарейә.

Щинар кö hәйә щинарә,
Щинар жи hәйә, кö агьре щинерә.

Щинар хәйсәте щинар ҟьлдьдә.

Щинар hатә мале—р'азикә.

Щинар hешйа щинер хwәйдькә.

Щинар hәйә бав, бре ширьнтьрә.

Щинар hәйә зьке хwә дьгәр'ә,
Щинар hәйә qәдре хwә дьгәр'ә.

Щинар ҟәйфә,
Туре хwейә,
Дәсте мә тедайә.

Щинар чьqа дәwләтивә, диса щинар
ҟәwщәйи щинер дьвә.

Щинар-щинара дьнhер'ә, щан
чьр'миш дьвә.

Щинар щинарвә, qиза коре hәр'ә
мер.

Щинар щинер датькә.

Щинар щинер дьсәкьнә.

Щинар щинер р'адькә.

Щинар qәнщие хравие щәм hәв
hин дьбьн.

Щинарар'а пе дара хәвәр надьн,
пе заре хwәш хәвәр дьдьн.

Щинаре баш братие четьрә.

Щинаре мерьв чьqас мерьвр'а
башвьн,
Пьшта мерьв жь мале т'öнәвә,
Сйанәта мерьв дьк'әвә.

Щинаре п'ак мәрие мерьви нәп'ак
четьрә.

Щинаре тә храбә,
К'очкә дур hәр'ә.

Щинаре хер бре бехер четьрә.

Щинаре храб бьде бьр'әвә, жьна
храб бәрдә, же хлазбә

Щинаре храб мәрьв дьфәтьсинә.

Щинаре храв—
Бьдә у бьр'әвә,
Дране тә эшийа—
Бьк'ьшинә—бавежә.

Щинаре храв мина к'аса жә'рейә.

Щинаре хwә ҟьз дькьм, wәки
т'лийа мьн дәрманкә.

Щинаре хwәр'а храбие нәхwәзә,
йан сәр хенийә, йан бәр дерийә.

Щинаре хwәр'а храв нәвеж, диса
р'оже ог'рме гран we кери тә бе.

Щинаре һ́əйф, мəрьве дур четьрə.

Щинаре һ́əйф пьзмаме мерьв
һ́əйфтьрə.

Щинаре ӧсанə, к'ьши мришка мə
накə.

Щинари, ч'ə'ве тə нə ль к'оза мьнвə.

Щинари, щинарəки п'аквə,
Шрики-шрикəки т'фаqбə.

Щинаро, чаwа бькьм, нəкьм, жь тə
хлазвьм?

Щинарти гəрə һəрдӧ сəрийада
п'аки һəвə.

Щинарти красе qийаматейə.

Щинарти һəйə агьрə.

Щиран гəлəк мəг'бурə.

Щиране баш жь брае р'йа дур
четьрə.

Щиране тə п'учə, баркə,
Жьна тə п'учə, бəрдə,
Дране тə дешə бьк'ьшинə.

Щмаə'т мəзьнə.

Щмаə'т пəй мəрйа дəвт'əра мəрийа
дьхунə.

— Щмаə'т-р'ə'мəт.
— Же нəвини зə'мəт.

— Щмаə'т, р'ə'мəт.
— Ле бьвиньн мə'рифəт.

Щмаə'т пьште бьдə пьшта һəв,
Карə ч'ие wəлгəр'инə.

Щмаə'т шера к'олгəдайə—һ́ьшйар
бу, кəс пе нькарə.

Щмаə'та (щие) мəрьв нə ле бə,
Хəлq qəльне жьна мерьв жи
дьбьр'ə.

Щмаə'та р'азайи һ́ьшйар бу, ида
р'аназе.

Щмаə'та урьс ч'ара бе ч'аранə.

Щнəт дəст мьн нəк'əвə, бра qə
дəсте кəси жи нəк'əвə.

Щнəт к'əрер'а дəст надə.

Щнəт р'уе ə'рдейə.

Щнəта əз нə тедабьм, бра к'əр теда
вəгəвьзə.

Щнйазе хwə данин ə'рде, ле мале
хwə нəданə хəлqе.

Щор һəйə бона мера (нəхwəши).

Щот те дəре мале, аве пе
дьр'əшиньн,
Wəки баран бьбарə.

Щот чьqаси хар һəр'ə,
Щотк'ари we бинə сəр хəте.

Щоте к'е һəвə, əw мач'гаре wийə.

Щоте мə тракторьн,
Дəwса чарьха сольн.

Щоте хӧни р'зйайи к'отана хəлqе
нəхə.

Щоти р'астə, щотк'ари хəте р'аст
нагьрə.

Щотк'ари беqсмəт навə.

Щотк'арие нəзан хəта щот хар
дьгьрə.

Щӧлə'т нишана мерхасиейə.

Щущук һекеда к'ьвш дьвə, зар'ӧ—
бешикеда.

Щущьк бьн баске кӧр'ке мəзьн
дьвə.

Щущьк т'ӧнə, гази щущка дькə.

Щущька паизе джмьрьн.

Щущька фьр'а кә'тийә.

Щущьке мришка хӧре тәйранә.

Щһе йәки ль гӧнд нинбу, дьго:
— Щһке мьн бьбьн мала малхwе.

Щһебун к'арә, нә зрарә.

Щһебун малхравәйә, мьрьне хравтьрә.

Щһебун хәлqер'а ә'дәтә, мәр'а ә'рбәтә?

Щһебуна жьне ә'дәте дьне.

Щһебуна кӧр'а ә'дәтә, щһебун—бав кӧр' щһе бә ә'рбәтә.

Щһебуне нибуйа мәрийае һәв бьхwәра.

Щһе т'әвгәр'а шеран щәнаwьре һур ле нагәр'ьн.

Щһезе һана де шандийә, хӧ qизе нанийә?

Щһезе qизе—наве де.

Щһә т'ерхwари, мәрьв занә к'әре Шамейә.

ЩҢӧр'е вала Ңәсп сәрда начә.

ЩҢӧр'е к'әре сәре к'әреда вала наминә.

ЩҢӧр'е т'ьжи йан сәре Ңәспе, йан жи пьшта Ңәспеданә.

ЩҢӧр'е т'ьжи сәре Ңәспа дәрнак'өвә.

Щһу бәләнгаз дьбьн, ль пәй дәфт'әре кәвьн дьк'әбьн.

Щьл—кӧлев һәв дьбьшкевьн.

Щьла ге голькер'а набә.

Щьла хwә аве дәрхьст.

Щьла хwә бьн кәсир'а нәкә.

Щьла хwә тә кьрә аве аве щьле бьвә.

Щьле мороф щнди дьбә,
Qәрп'але мороф к'оти дькә.

Щьле у кӧлев һәв нәбьшкевә (бьшкевин).

Щьн жи ле р'әвинә.

Щьн жь мьрьне дьр'әвьн.

Щьне wи һатьнә доре.

Щьнсе куч'ька—дьә'wтә.

Щьнсе к'әра фә'м т'ӧнә.

Щьнсе т'уле бәләкьн.

Щьнсе qачахе нанжмарә.

Щьну хwә шәрм нақә,
Хwәйе щьну шәрм дькә.

Щьнуе хәлqе хәлqер'а дькьн мал,
Ле щьнуе мьн мала храв дькьн.

Щьнсәки нан сәр чокейә.

Щьһ һәйә дәрәw мәрьв ӧнда дькә,
Щьһ һәйә дәрәw мәрьв аза дькә.

Ь

Ь тӧ һин буи, һәрр'о дела хwә дәве мәхи дәрбазви?

Ьди т'ӧнә qәбалә,
Т'ӧ кәс набә збалә.

Ьж аве дәрбум,
Ьл ләһие к'әтьм.

Ьж де-бава Ңәзар т'ӧлә дьк'әвә.

Ьж дьз хлас буйи, бла тьрч'икан бавеж.

Ьж әшqе йаран,
Дьчьмә сәр бәнде нәйаран.

Ьж канике аве дьхwәйи, кәвьра мавеже.

Ьж мрове нәрми бьтьрс,
Ьж е ḱьшки нә тьрс.

Ьж мрове храв qәнщи ченабит.

Ьж мровка сә, ьж сан мров.

Ьж сәрәкание аве де вәхӧм.

Ьло, маләкә бе сәри, бе сәрwерә.

Ь'мбара вала, кода бе бьни,
Бьпив һа бьпив, тьшт же че навә.

Ь'мбара вала чапа qӧл бьпивә, һа бьпивә.

Ь'мбара т'ьжи, зьке брчи, кер нае.

Ь'нщузе, тотьке бьхwә р'азе, дәрд ӧ кӧла хлазе.

Ь'р'е го: —Әз нә ь'р'ьм, әзе бьдьр'ьм.

Ь'р'нусие тьштә пешда начә.

Ьса бькә, нә шиш бьшәwьтә, нә к'баб.

Ьса бькә, сел нан бьпежә.

Ьса занә тә'риеда му бадьдә.

Ьса сорә qәй дьвежи бәр дизә мьрт'охе р'авийә.

Ьстьрк ьстьркә,
Ле беһна мә'рифәт хошә.

Э

—Э баво, мала тә канийә, әз нькарьм бьч'ькиньм.

Э брчи чу нав щмаә'те, э тә'зи нәчу.

Э, әз тәр'а чь бежьм, шире дйа хwә жи тә хwәр, тә го—тә'лә.

Э, әз чь бькьм, дора wи һнгьвә нькарә бьхwә.

Э кӧ нә ль говәндейә, хwәш листьнә.

Э, ләма дьвежьн исан тәйре бет'әр'ә,
Әз дӧһ wи али тәндуре бумә,
Иро дәрбази ви али тәндуре бумә.

Э мар гәсти жь хшена wәрьс дьтьрсә.

Э, наве wийә Зоро, хwә хwәхwә жи нәйи зорә.

Э хәйди we мала хwә бар бькә.

Э хwәри wьндайә, е дайи ль тә майә.

Э, чь бькьм, малхwe чь тинә, кәванийә дәст бәлайә.

Э wәллә, дәwләт зедә.

Эвар те, хwәйе снйа ар—те.

Эвара т'әхтә дашнашиньн.

Эваре са т'ер накьн, сәва ḱьшйар бьминьн.

Эварә, р'е нәчә, бе баwәрә.

Эгьр бәри красе хwә дьдә.

Эгьр бькә, wәки ду р'анәбә.

Эгьр давемә дәве хwә, диса бawәр накә.

Эгьрр'а нализьн.

Эзди бе пәз навьн.

Эзди бәрхе к'озәкенә.

Эзди бунә нока сәр селе.

Эзди һәнә—щаwe спинә.

Эзди щаwe спинә, гәрә дән ле нә'кәвә.

Эздие бе смел чьр'анә?

Эздие т'ерә, хәw жер'а херә.

Эздийа глики сәд сали дьбежьн.

Эздинә, кӧр'е баве һәвдӧнә.

Эздинә, крас дәрпе wанә спинә.

Эздит мерәки мразбахшә.

Эл бе аха дьбә, аха бе эл навә.

Эл бьсәкьнә we ч'йа wәлгәр'инә.

Эл йәман, бәг йәман,
Эл р'абу, бәг ӧнда бу.

Эл карә дәнге йәки бьбьр'ә,
Ле йәк нькарә дәнге эле бьбьр'ә.

Эл карә дәнге мәрики бьдә бьр'ине,
Мәрик нькарә дәнге эләке бьдә бьр'ине.

Эл кӧ йәквә, we ч'йа һлшинә.

Эл мака меранә.

Эл мака мерьвә, мәрьв нә мака элейә.

Эл мака мәрйанә, дәфт'әра һәр мәрики пьш мәрийа дьхуньн.

Эл мерание дькә, наве ахе дәрдьк'әвә.

Эл сәр мера те навкьрьне.

Эл фланкәсер'а чу.

Эл хwәшә, хwәйи т'ӧнә.

Эл эла мьнә, нав наве Бшаре Моминә.

Эл-эле, кәвани—селе.

Эла бе аха, мала бе малхwe—һәрдӧ мина һәвьн.

Эла бе сәри бәла дьвә.

Эла бе хӧданә.

Эла храв сәр эла бәлавә.

Эле бьшеwьрә,
Аqьле хwә бькә.

Эле данийә сәр эле,
Нан шәwьтийә сәр селе.

Эле дәве нәwаледа дани we бәр лейе һер'ә.

Эле к'әтә ә'йнате, пашийа хwә да гӧра.

Эле чь гот, әw р'астә.

Эләк чаwа, тӧ жи ӧса.

Элк'ане дьла элк'ане бә'ра.

Элог'ли жь мәрйар'а навә бра.

Эме гамеше е ге зедәтьрә.

Эме дәве мьне бешә, бра льнге мьн бешә.

Эме дәве тә дешә, бра льнге тә бешә.

Эме заре мьне бешә, бра льнге мьн бьqәр'ьмә.

Эме сәре мьн дешә, бра сәре п'әре мьн бешә.

Эмәк һат бәр, дәрд к'әт бире.

Эмәке эмәкада зедәйә.

Эмиш чәрәзе шайанә.

Эмиш щева мерьвда наминә.

— Эре фланкәс, Һ'әфса хwә
Жь мурийа к'ӧләк жи дькә.

Этим байә дәрбаз дьвә дьчә.

Эт'им аqьл дәрдьк'әвьн.

Эт'им дьгьри, же пьрсин:
— Чьр'а дьгьрии?
Го: — Һ'лбә кӧла мьн һәйә, әз дьгьрим, к'и р'адьвә эт'има дьк'ӧтә.

Эт'им жи һәнә, эт'им жи һәнә.

Эт'им к'әтьнә хwәшийа,
Сирәке сери (сәри) wәшийа(н).

Эт'им ль диһара дьчьн,
Ьстрин дь льнге wан дьчьн.

Эт'им п'акбуйа мә'ра сәр пьшта дәве ле нәдьхьст.

Эт'им һәнә мәрьв мәзьн дькьн,
Ижа дә'wа мале дькьн.

Эт'им чьqа бьхwә брчийә,
Чьqа хwәкә—тә'зийә.

Эт'има готийә:
— Әме бьк'әньн.
Хwәде готийә:
— Ле әз к'ӧмә?

Эт'има дьпьрсьн, чьма дьгьрии?
Дьвен: — Де у баве мьн т'ӧнәнә.

Эт'има нак'ӧтьн, нане wан дәст дьгьрьн, бәрдьдьн.

Эт'има нә хwәйкә,
Нә жи бьк'ӧтә.

Эт'има хwә Һ'әжанд бьвьнә мәрьв,
Хwәде жорда нав ч'ә'вада да.

Эт'име бьн Һ'әфт аргуна.

Эт'име дәрийа,
Аqьл нәма сәрийа,
Капек нәдитьн бәрийа.

Эт'име хwә нәкә бәр дәсте шрика.

Эт'имә нә'сьн,
Һьм сәрqотьн,
Һьм п'ехасьн.

Эт'имә нә'сьн,
Һьн сәрqотьн,
Һьн п'ехасьн,
Гәло wе эваре бенә мале,
Пари нане хwә жь к'е бьхwәзьн?
Wе кәвн коле хwә жь апе хwә бьхwәзьн.

Эт'имә р'унә.

Эт'имә р'ур'әшьн.

Эт'имә, wәки п'аквьн, чьма шире дйа хwә т'ер нәхwәрьн?

Эһ, чьма нәк'әни, һәqе тә Һазьрә, щева тәдайә?

Эш бара те, мсqала дьчә.

Эш бе, wәки сәри арвә жи, ле баwәрнакьм.

Эш бзуза щане мерьвә.

Эш бра кәвьра жи нәк'әвә, кәвьр гӧнәнә.

Эш исанәт дьк'ьшинә, хӧ кәвьр нак'ьшинә?

Эш мина бзузе дьк'әвә һәсте мәрийа, дьхwә

Эш эше һəв һлтиньн.

Эша брина хwəйе хwə зор дькə.

Эша ве т'ьльк'е надə we т'ьльке.

Эша драна хəдəрə, нək'əвə сəр дар у кəвьранə.

Эша сери эшйа, чəтьнə.

Эша т'лийа (т'ьлие)
Дəрде һewийа (һewие).

Эшək р'унанин сəр дошək.

Эwəллə, мə'рифəт зедə.

Эwьра га чьqаси дур дьк'əвə,
Эриша wана дьреж дьвə.

Q

Qаби, дьзи бəр сйа бшкöледанə.

Qаби, дьзи сйа бьшкöледа те вəшартьне.

Qав жи дьве—qавəки һəйа.

Qав р'əqьси,
һöр' мəльси.

Qав һəвала хwəр'а че дькьн.

Qавар'а нəкə qалə,
We тə к'уси, мə'сийа бинə фə'лə.

Qаве да, дьзе да,
Сьлмəзьне нəда.

Qави бəр сийа бшкöледавə жи, we дəрк'əвə.

Qави, дьзи йəкьн, зу дəртен.

Qави—дьзи нае ст'аркьрьне.

Qави, дьзи сийа бьшкöлейə, чьл шəвида дəрте.

Qаз дькə мəша wəрдəке һəр'ə.

Qаз корə набинə, ле һел-һеле гран наминə.

Qаз мина qöльнг дьл һəбу бльнд бьфьр'ə, к'əт пьшта we шкəст.

Qаз һека мришке дəрдьхə, ле мришк һека qазе дəрнахə.

Qаз чьqа к'ок' дьбə, q.на we һаqа тəнг дьбə

Qаза qиза хзана,
Бу һəвьрмьше дəсте нəзана.

Qазанща жьне зəнгьле бəр дерийə,
Вəдьки—дəнг дьдə, дьгьри—дəнг дьдə.

Qазанща жьне мер т'ер нахwə.

Qазанща фланкəсе нəбу хöре wи.

Qазанща фланкəсе хöре тəйр—туйанə.

Qазанща хəлqе мəрьвр'а навə мьлк'.

Qазанща (qазьнща) wи т'əмам бу хöре нəкəса.

Qазанща (qазьнща) wи бу хöре куч'ка.

Qазанща wи т'əмам щарəке бəр бе чу.

Qазанща (qазьнща) wи те т'öнə
П'ара wи йа гьшка зə'фтьрə.

Qазка лака куч'ьке дəрванə.

Qайша Кəкан qəтийа.

Qайша р'əшə нə дьһ'əлə, нə дьмашə.

Qалмə—qала мəрийа бона к'ара wийə.

Qальб шурар'а лазьмə, к'ерар'а нəлазьмə.

Qальб qальбе мешейə,
Дəнг дəнге гамешейə.

Qальке гузедавə, wе бьгьһинеда.

Qамqама һисойə, бəр баре дəвейə.

Qана wи ə'рде наминə.

Qанг'ьр' баре гран дьвə qəwата к'əрейə.

Qанг'ьр' бəр нагьрə, чьмки нфьр'и ле буйə.

Qанг'ьр' дьр'əвə, банзда Һəспейə.

Qанг'ьр' нə кəрə, ле безöр'əт гəвəр дьбə.

Qанг'ьр' öнда кьрийə, му дьгəр'ə.

Qанг'ьр, һəспе шəр' кьр, к'əр дəстп'ийа чу.

Qанг'ьр' чьqа баһавə, диса дола к'əрейə.

Qанг'ьр' чьqа башбə,
(диса) кöр'е к'əрейə.

Qанг'ьр' чьqа хwə бьмəшинə (хwə бакə), дола к'əрейə.

Qанг'ьр'е пьрс кьрьн, готьн: — Баве тə к'ийə?
Го: — Дйа мьн һəспə.

Qанг'ьр'е пьрсин, го:
— Баве тə к'ийə?
Го: — Дйа мьн мьҺинə.
— Э,—го,—əз пьрса баве тə дькьм.
Щаһаб нəда.

Qанг'ьр'ə п'акбйа, бəре wе жи wе һəбуйа.

Qап'уте гöри жь гöрə.

Qар йан к'ар?

Qара жьне надьнə сəре мер.

Qара-к'əн те,
Хəма-хəw те.

Qара мале дне надьнə сəре мера.

Qара мəзьна—сəре щаһалайə.

Qара херхwəза к'арə.

Qара хwə к'ьвш накə.

Qара хwə наве (навежə, навежмə, навежьнə, навен) бə'ра.

Qари дост-джмьна
Хwə навежьмə бə'ра.

Qар'qар' хwəст мəша кəwе һəр'ə,
Щотьке хwə öнда кьр.

Qар'qар' ч'ə'ве qар'qар'е дəрнахwə.

Qаси ə'мəле фланкəсе һатə пешие.

Qаси ə'мəле wи р'ə'мə ле бə.

Qаси Һəфт к'əра харьне дьхwə.

Qаси шире хwə.

Qаси qəwата хwə грание һлдə.

Qасьде wəрдəке Һəта тер'а дəрк'əт,
Шəр' дəст пебу, гли бефəйдə бун.

Qате жорьн валайə.

Qатьрчйан qат'ьре хwə налкьрьн,
К'усйан льнге хwə р'акьрьн.

Qат'ьх жə'ре вəдьгəр'инə.

Qат'ьх мьн хавəйн кьр, то йəки дьн хwар.

Qатьхе мийанə,
Р'успитийа кəванйанə.

Qат'ьхе паиза,
Бьдьн ə'зиза.

Qат'ьхе тə чандьнə,
Кəвч'ие тə теда дач'ькандьнə.

Qатьхе эваре кəр накьн.

Qафькчи чаwа бьхwəзə we диза öса чекə.

Qаша к'əмбəра wи шкəст.

Qаwə бəр чае дəрк'əт,
Баhае чае к'əт.

Qемиши мале хwə навə, парие хwəш дьгəр'ə.

Qет'ьх певакə,
Р'ун hьлинə,
Кəвание нəхапинə.

Qə гöh мəде, бəхте wи т'öнə.

Qə дəре бə'ра те гьртьне?

Qə дəрхун данинə бəр дəве бə'ра?

Qə днйаеда гли хлаз дьвьн?

Qə дö р'оже хwəде дьбьнə йəк?
Qə дö мəрьв дьбьнə йəк?

Qə дькарə к'əр бьвə həсп, həсп жи бьвə к'əр?

Qə əw шöхöл буйə, wəки мəрьв гошт бьхwə, həстуйа навежə.

Qə əwи р'ожəке нəготə мьн:
— Мəндо, к'əре тə чəндо?

Qə к'е дитийə бог'е гае пəй мəдəке həр'ə?

Qə к'е дитийə к'əр пəй мh'ине həр'ə?

Qə к'е дитийə нери пəй мие həр'ə—
Бəрантие бькə?

Qə лева хwə жоре надə сəр йа жере.

Qə льнге эшəка дьчə сəр дошəка?

Qə нанакьрьна фланк'əсе т'öнə?

Qə нə дьве сери,
Нə дьве—ч'ə'в.

Qə ньзанə бежə ич'ьн—бич'ьн.

Qə р'уе фланкəсе т'öнə.

Qə тə дитийə qант'ьр' зайə?

Qə тə нəhьшт əм—h'оща-h'ощикьн,
Сə у гöра бəри həвдьн.

Qə hаж бае фəлəке нинə.

Qə шöхöл хлаз дьвə?

Qə щьла хwə бьн баве хwəр'а жи накə.

Qəбил гöндада че бу бе лəзəтə.

Qəбила бе мəзьн мина малəкə бе малхwe.

Qəбила бе мəзьн сəкəсьз дьвə.

Qəбилəк пешйа элəке нькарə текə шəр'.

Qəда бьк'əвə мере р'ут у жьна бь п'урт.

Qəда а'ре, беа'р к'əвə.

Qəда р'оже, р'оже дьминə.

Qəда те, хəта жи пер'а.

Qəда фланкəсе нəп'ак к'əвə.

Qəда Qотьк сəре Зəза Лотьк.

Qəда, wəки бет,
Хöдан гəлhари дькə.

Qəдьр жь зоре зедəтьрə.

Qəдьрблйан qəдьре тьшта занə.

Qəдре бəнда дəст бəнданə.

Qəдре гöле бьлбьл занə.

Qəдре гöле чь заньн к'əлбəш,
дьве—к'əре р'əш.

Qəдьре де у бава бьзан,
Нава днйае нəбə нəзан.

Qəдре де у бава гранə,
Сəр Һəму əwлəданə.

Qəдре де у баве хwə бьгьрə,
Wəки зар'е тə е тə жи бьгьрьн.

Qəдре зер' (зер'а) зер'кьр занə.

Qəдре зер'а зер'кьр занə,
Qəдре шура чьльндар занə.

Qəдре мера сəре мера зедəтьрə.

Qəдре мəзьна заньбə,
Wəки тö жи мəзьн би.

Qəдре мəрт'але мəрт'алгер' занə,
Qəдре р'ьме р'ьмбаз занə.

Qəдре мəрьва дəст мəрьваданə.

Qəдре мьн заньвə, к'öмəйте сəр
мьн ава мəкə.

Qəдре намусе qəдьрəки гранə.

Qəдре са həйə, е мəрие храв т'öнə.

Qəдре се т'öнə, ле qəдре хwəйи?

Qəдьре се т'öнə, Һьлбə qəдре
хwəйе се həйə.

Qəдре се həйə, qəдре wи т'öнəйə.

Qəдре тə həйə, хwə свьк нəкə.

Qəдре хане ханчи занə.

Qəдре хwə дəст хwə бьгьрə.

Qəдре hьндьки е ньзанбə,
Qəдре гəлəки ньзанə у ньзанə.

Qəдре ч'əрм дəбаханə занə.

Qəдре щинарие qəдрəки гранə.

Qəзийа бенəзйа бə?

Qəзйа дəрбəке дьqəwьмə.

Qəзийа кö те, бəр п'е мəрийа жи те.

Qəзийа малда р'уньшти жи
дьгьҺижə мерьв.

Qəзийа мəрьв нəqəwьмə, дəйн жи
т'öнə.

Qəзийа сале, сале дьчə.

Qəзийа те, дране мерьв п'шруке
жи дьшке.

Qəзийа те—пəй həв те.

Qəзийа те сəре мера п'ошман дьвə,
иди вəнагəр'ə.

Qəзийа həрр'о наен.

Qəзийа щаве надə мəрийа.

Qəзийа щарəке те сəре мерьв,
Хö həрт'ьм нае?

Qəзийа qəзийае тинə.

Qəзийа wə'де хwəда те—дьчə.

Qəзийае бьр'əвə, wəки qəзийа дури
тə həр'ьн.

Qəзйак щинаре фланкəс дьк'əвə,
Əw кьлə р'ун дьле хwə дьхə.

Qəй дьбе бəр дизка мьрт'охе
р'абуйə,
Ŏса сори həвдайə.

Qəй əз жи Ә'йшька Ә'рəбьм.

Qəй тö бе-дəрəмə, т'əв xwə һьлкьр чу.

Qəй фланкəсе сева сор шандийə пəй.

Qəйа пьшта ч'йанə.

Qəйлун бьбу щг'арə, днйа бьбу дöбарə.

Qəйси бе дəндьк набə.

Qəйси жь Һəлисе xwəштьрə

Qəйхана дəсте хасие тə'мə.

Qəлачи п'ахьл дəwса зив дьфрошьн.

Qəлəбетке фланкəседа ньша т'öнə.

Qəлəм дəнге дöнейə.

Qəлəм (жь) шур тужтьрə.

Qəлəм, к'аг'əз дəсте wиданə

Qəлəм—сəрwəхтийə.

Qəлəма фланкəсе кəвьра дьqəлешə.

Qəлəма qəнщ.

Qəлəмə бь заранə.

Qəлəн р'əщуйə.

Qəлəн—хунə.

Qəлəне зедə, хəлqе баве мə бежə.

Qəлəне qизе дьгьҺижə баве.

Qəлəне qизе мртьва дьди, qизе аг'а дьxwəзи?

Qəлəте xwə мəзьнтьр дькə.

Qəли жь сəре ч'ука ченабə.

Qəлисел хöре маqулайə.

Qəлп к'иси хö дьxwə, сах жь к'иси хöде дьxwə.

Qəлп т'ö пешда дьчə?

Qəлпа мк'ан т'öнə,
Саха зəwал т'öнə.

Qəлпан qəрəз машоqəкə.

Qəльн дин—бəталийə.

Qəльна мəрьв т'ер наxwə.

Qəльне qизе е xwəйейə.

Qəльнəке т'елəмишкьн.

Qəлqе бе бра
Нона хание бе ч'ра.

Qəмчие xwə мəҺəжинə,
Əва закона бəре нинə.

Qəнщ бə, qəнщи те гликьрьне,
Храб бə, храби те гликьрьне.

Qəнщ дькьм,
Баһар, паиз ль һəв дькьм,
Лоше кəвəр qьр'дькьм,
Сəр стер' xəw дькьм.

Qəнщ у храбе xwə бьзанə,
Паше дьле xwə бəр хəлqе вəкə.

Qəнщ, хравийа гöндийа гаван дьзанə.

Qəнщ qəнща к'е дьдə мəрийа.

Qəнща xwəстьм,
Храва бьрьм.

Qəнща—qəнщ,
Храва—храв.

Qəнщар'а һəр кəс йолə дьчə,
Əз wи мери бежьм, кö хравар'а йолə һəр'ə.

Qəнщар'а qəнщи, хравар'а жи храви.

Qəнще мале Ґаждинə,
Əw жи һьн дьзə, һьн дəрəwинə.

Qəнще мала мир Севдинə,
һьни дьзə, һьни дəрəwинə.

Qəнщə, хравə, хwəйа qəбулə.

Qəнщи бе зəһ́мəт набə.

Qəнщи бь qəнщие р́аст навə,
Qəнщи хравие р́аст дьвə.

Qəнщи дест нае, дьве—т́öнə.

Qəнщи дəйа начə.

Qəнщи дəрбаз набьн.

Qəнщи дəсте һ́əму кəса нае.
Ле храви дəсте һ́əмуйа те.

Qəнщи дур дьвə, драwин навə,
Парие һазьр бехwəйи набə.

Qəнщи дьвə храви,
Храви дьвə qəнщи.

Qəнщи жь хравие че навə.

Qəнщи кьр, ə́ду жь хwəр́а зедəкьр.

Qəнщи кьр, храви һатə пешие.

Qəнщи ль р́е наминə.

Qəнщи-мере кöрманщи.

Qəнщи мина wи нанийə,
Wəки датиньн сəр щики, паше
һьлдьди дьхwəйи.

Qəнщи наенə биркьрьне.

Qəнщи нə п́еше һ́əму кəсийə.

Qəнщи öнда набьн,
Дəсте мəрда кьн набьн.

Qəнщи öнда навə у дəйа начə.

Qəнщи р́йа хwə дьqəдинə.

Qəнщи сəва фланкəса ар́оданə.

Qəнщи сəр qəнщйар́анə.

Qəнщи те биркьрьне.

Qəнщи тə нае,
Хравие жи нəкə.

Qəнщи (тö wəхта) р́ода начьн
(начə).

Qəнщи тьштəки öсанə ль дьне,
Һ́əтани дьне хwəшə те готьне.

Qəнщи т́ö щар дəwа начə.

Qəнщи—храби бранə (бре һəвьн).

Qəнщи—храви дəсте мəрьваданə.

Qəнщи, храви мала мерьвда
дьминьн.

Qəнщи, храви һəвале һəвьн.

Qəнщи, храви чьл шəвə.

Qəнщи, хравийа мерьв паши мерьв
ќьвш дьвə.

Qəнщи—хравийа щинер щинар
дьвинə.

Qəнщи хwəшə,
Храви wəкə мə́ре р́əшə.

Qəнщи—храви мəри мəзне хwə
һиндьвə.

Qəнщи һəйə гоште щане исенə,
ќере дьде дьбьр́ə.

Qəнщи чу бəр хравие.

Qəнщи чьqа р́ода һəр́ə, ахрие we
бе дитьне.

Qəнщи ч́йа грантьрə, храви ч́йа
мəзтьрə.

Qəнщи щар-щара жи дьбə храби.

Qəнщи-qəнщи готи, храви жи храви готи.

Qəнщи-qəнщи те готьне, храви-храви те готьн.

Qəнщи qəнщие тинə, храви-хравие.

Qəнщи qəнщие шəрм дькə,
Кəвьр бəртила (бəртил кəвьра) нəрм дькə.

Qəнщи qəнщийа тинə.

Qəнщи qəнщийа хwə дьвинə.

Qəнщие бавежи аве жи, öнда навə.

Qəнщие бона мəрие шекьранди йəк жи Һ́əзарə,
Һ́əзар жи йəк, ле бона мəрие нəшекьранди
Һ́əзар жи нə йəкə.

Qəнщие бькə, баве (бавежə) аве.

Qəнщие бькə баве (бавежə) аве, дəйа начə.

Qəнщие бькə, баве бə'ре.

Qəнщие бькə бавежə аве, wе р'ожəке бе пешийа тə.

Qəнщие бькə бьдə сəр кевьр, бра ав бьвə, р'ода һəр'ə.

Qəнщие бькə дəйа начə, wе бе пешийа тə.

Qəнщие бькə, мала хwəда нəминə.

Qəнщие бькə, мала хwəда (жи) нəмьрə.

Qəнщие бькə, qəнщие бьстинə.

Qəнщие бьки тəр'анə, хравие дьки диса тəр'анə.

Qəнщие бьки (дьки) хwəр'а дьки,
Храбие бьки (дьки) диса хwəр'а дьки.

Qəнщие дькə, храви те пешие.

Qəнщие дьки, льнг ле мəхə.

Qəнщие бьки щəм храва хравийə.

Qəнщие кö наки, храбие жи нəкə.

Qəнщие мəкə,
Дьки сəр'əвдə мəкə.

Qəнщие нə ише Һ́əму кəсанə.

Qəнщие нəкьм—хəлqе баве мьн бежə.

Qəнщие фланкəсер'а, нане савер'а сар'а, мина һəвьн.

Qəнщие һəвалар'а нивикə, хравие ле дурхə.

Qəнщийа бавежьн аве, ав жи р'ода навə.

Qəнщийа бьшекринə.

Qəнщийа исанəт (мəрьв) öнда навə.

Qəнщийа к'əси сəр т'ö к'əси наминə.

Qəнщийа мəрие нəмəрдр'а бəранбəри wе йəкийə, чаwа дəфа бəр к'əранə, ч'ра бəр коранə.

Qəнщик дне дьминə.

Qəнщике бьки Һ́əта Һ́əтае бир навə.

Qəнщикьро, мала хwəда нəмьро.

Qəра—к'əн те,
Хəма—хəw те.

Qəраха дьхwə, орт'еда жи р'удьни

Qəре wи ə'рде нəминə.

Qəрəчи набə Һ'əщи.

Qəрəwьле шəве һат мə'нийа аве.

Qəрф хəлqе кьр, һатə сəре wи.

Qəрфчи qəрфчийа накöжə.

Qəрqəрə хəлата мьрийайə.

Qəсаби Щомəрд дəwлəт джгуни бу.

Qəсидə—qəсьдийə, qəwьмийə, лома тенə готьне.

Qəстика динанийа дькə—мале к'əтийə.

Qəт йа буйə, йа нəбуйə,
Qəт, йəкə сəqəт,
Ви гöһи к'əт,
Гöһе дьнр'а дəрк'əт.

Qəшойи бь qəрəбинə,
Qəт һажь Һ'öньре хö нинə.

Qəwал һатə бəр'ие,
Ч'ук мəзьн чунə пешие.

Qəwат нен дьхwə.

Qəwат нə жь говде мерьвə.

Qəwат сəре фəне дьбьр'ə.

Qəwат т'аседайə.

Qəwат—һəспе нерə.

Qəwата бəране кəл, е к'ол зедəтьрə.

Qəwата гамеш йа га зедəтьрə.

Qəwата гамèше—ге нə йəкə.

Qəwата гиһе кемə, ле бьн кевьрда наминə.

Qəwата к'е нагьһижə к'əре, п'алан дьк'öтə.

Qəwата тə дəрə—бьдə бьр'əвə.

Qəwата тə нагиже грание һлнəйнə.

Qəwата фланкəсе зə'фə, ле пьшта wи т'öнə.

Qəwата фланкəсе йа Һ'ьрч'ейə.

Qəwата хасие букеда дьчə.

Qəwата хасие йа буке зедəтьрə.

Qəwата хwə зедəтьр гöлаше мəгьр.

Qəwата һəспе йа гамеш зедəтьрə.

Qəwата һəспе нер,
Дурбина гöр,
Бина нане гəрм.

Qəwата wи к'əреда начə,
П'ален дьк'öтə.

Qəwмти һəйə Һ'əта сери,
Нə кö Һ'əта бəр дəве дери.

Qəwьле мера се щарə.

Qəwьм—qöлбəйə.

Qжьке хwəст форма кəwа гозəл р'е һəр'ə,
Ле щотке хwə жи биркьрьн.

Qиз бехwəйи дьвə—һар дьвə,
Кöр' бехwəйи дьвə—жар дьвə.

Qиз бəнги дьвə, Һ'əму тьшти бир дькə.

Qиз бəр ч'ре бəдəwə.

Qиз бра дьле хортвə,
Бра һьнəки жи һорт у зортвə.

Qиз бу гьһишти, хəлqе бьр, бу жьнəби.

Qиз бь дəстəки те гьртьн, wаре хəлqейə.

Qиз бь qələнбə—змандрежə.

Qиз бьвə зер' жи мала баведа
намине.

Qиз бьч'уки ширьньн,
Мəзьн дьбьн—хəрибьн.

Qиз гöла (дəлалийа) малейə.

Qиз—дара шкəстийə.

Qиз диwаре хəлqейə.

Qиз дуе к'öлəка мəрие башqəйə.

Qиз дьве:
— Дйа мьн те т'öнəвə, ида чь хера мьн һəйə һəр'ьм мала баве хwə.

Qиз дьве: „Хwəзьл дьле мьн к'ижан бьхwəста, мьн əw бьстанда".

Qиз—дьз?

Qиз дьк'əвə красе мəрийа.

Qиз əwлəда хəлqейə.

Qиз зəвəше гьһиштийə.

Qиз wаре хəлqейə.

Qиз йан де дьчə, йан пирьке
дьчə.

Qиз кнезьн.

Qиз кö һəйə зəвйа щəһйə,
Кöр' кö һəйə зəвйа гəньмə.

Qиз кö һəйə шушəйə, шкəст
нащəбьрə.

Qиз ль тагьрийа дейə, кöр'
мьлк'е бавейə.

Qиз мал дəрк'əт К'але мале храв бу.

Qиз мала баве хwəда һини п'еша нəвə, мала мере хwəда нькарə.

Qиз мевана малейə.

Qиз меванə,
Wаре хəлqейə.

Qиз навьн бəрхе бəргəла.

Qиз навьн баре бəргəла.

Qиз назанд,
Гöндəк бəзанд.

Qиз—нане щəһьн зу дьгьһижьн,
Кöр'—нане гəньмьн, дəрəнг
дьгьһижьн.

Qиз нəпəснанди малда дьминə.

Qиз омьда баве хwəйə.

Qиз омдайнə.

Qиз öнда кьрийə, шина морийа
дькə.

Qиз пирька хwə дьчə.

Qиз пьшта дейə.

Qиз п'еше де һлтинə,
Кöр' даре баве һлтинə.

Qиз п'райə, к'и бежи бə'се дькə.

Qиз—п'уч'ə,
Кöр'—qуч'ə.

Qиз р'адьвə т'əшийа де һлтинə,
Кöр' р'адьвə даре баве һлтинə.

Qиз р'əwша малайə, бук дəрге
малайə.

Qиз сева сорə, һəркəс кəвьре хwə
давеже.

Qиз севə дарейə,
Кəwкание К'əму щəһьли лейə,
Кəсəк ньзанə хöре к'ейə.

Qиз сəр дəнгбежа бəнги дьвьн.

Qиз сәр наве баве xwә мер дькә.

Qиз сәр наве де мер дькә.

Qиз т'әши кöлийа де һьлтинә,
Кöр'—дар шьвдара баве һьлтинә.

Qиз—кöр' днйалькинә.

Qиз у бук маледа һәв накьн.

Qиз һе бешикеда, де у бав заньн
qәнщә ан храв.

Qиз һәйә дьлч'викә.

Qиз һәйә мә'сийа бә'редань.

Qиз һәйә п'шика малейә.

Qиз һәйә qизә,
Qиз һәйә п'ьзка п'исә.

Qиз һәйә qизә,
Qиз һәйә qизкокә.

Qиз һәнә К'әфт кöр'а надьн.

Qиз чьqа мала хәлqеда дöшьрмиш
бьвә,
Ч'ә'ве we мала бавейә.

Qиз чьqа мәзьн дьвә, бәхте qизе
жи һаqа пер'а мәзьн дьвә.

Qиз ч'ра (мала) хәлqейә.

Qиз ч'ра хәлqе ведьхә.

Qиз, qиза бьк'ьрийә.

Qиз qиза дейә.

Qиз, wәки бешика зер'дабә жи,
Мала баве xwәда наминә.

Qиз, wәки дьxwәзә меркә—мә'на
дьгьрә.

Qиз, wәки мала баве т'әмам бьвә,
диса дьве:
—һндькә.

Qиз, wәки нава зер'—зивадабә,
Ахьр ч'ә'ве we мала бавейә.

Qиз, wәки чу мера, әw шәһәр е
мере we бә, ч'ә'ве we диса мала
бавейә.

Qиза а че, а чейә.

Qиза аг'а (аг'е) дьxwәзә,
Qәләне мрт'ьва дьдә.

Qиза аг'а qәльне мьртьва?

Qиза азәп бьстинә, wәки бьк'әвә
сәр шәвгöре мала wә.

Qиза баве xwәйә.

Qиза баш де у баве xwә надә дәр.

Qиза баш мера жи четьрә.

Qиза баш мина диза дәргьрти.

Qиза баш сәрфнйазйа бавейә.

Qиза бе бав,
Ч'йае бе ав.

Qиза бебәхт малда дьминә.

Qиза а бехwәйи а бангбәзинә.

Qиза бәдәw бәдә.

Qиза бәдәw змане we дрежә.

Qиза бь гöр'айә,
Бь К'әфт кöр'айә.

Qиза бь де—xwә мәзьн дьвә,
Qиза бе де—глие we мәзьн дьвә.

Qиза бьдьнә бәр хәнщәра,
Мәйньнә сәр хәбәра.

Qиза бьч'ук бьстинә, wәки
бьк'әвә красе тә.

Qиза бе qәльн К'öрмәт т'öнә.

Qиза гавана п'адшар'а дьхwəзи,
Гавана бьшинə хазгини.

Qиза гə'р'окə навə бук.

Qиза гöндə,
Бука гöндə.

Qиза гьḧишти ḧəзар мəри бə'се дькə.

Qиза дəлали р'əвəкə,
Кöр'е дəлали бьр'əкə (ть.əкə).

Qиза дəло дин бука п'ак ле дəрдьк'əвə.

Qиза дəwлəтийа наз—тизə.

Qиза дин щьрма бавейə.

Qиза дьдьнə мера,
Надьнə мала,
Чь бькьм хорте кöндрвала?

Qиза дьлч'вик wе бемер бьминə.

Qиза əзəп бьстинə (бьхwəзə), wəки бьк'əвə (тек'əвə) красе тə.

Qиза əзəп мала баведа бейар навə.

Qиза жь дəwлəтийа wəйнə,
Га жь к'əсиба бьк'ьр'ə.

Qиза кари мəрие бенамус бьстини,
Ле qиза нəдə мəрие бенамус.

Qиза к'əрейə,
Жьна мере чейə.

Qиза мале к'əр греда, щə'ш фльти.

Qиза мале хравə, мə qəнщйа буке жи нəдит.

Qиза мер кəвьра пəй навежьн.

Qиза мернəкьри qара де бавейə.

Qиза намус жь наве хwə дьтьрсə,
Йа бенамус жь чь?

Qиза нəе пəснандьне, малда дьминə.

Qиза фə'мдар жи, йа т'əмбəл жи ḣəйə.

Qиза пирбуйи бəхте wе т'ōнə.

Qиза п'акбə ḧəфт кöр'а ḣежайə.

Qиза р'əш бе дəрд набə.

Qиза се бə (сейə) жьна мере чебə (чейə).

Qиза семə,
Жьна мере чемə.

Qиза сəр бəржер а qолайə.

Qиза флан дейə, ə'сьле wе ḣəйə.

Qиза фланкəсе хуна мерəкийə.

Qиза храв бука р'ьнд ле дəрте.

Qиза храв туре ч'ер'айə.

Qиза хwə зу вəр'екə, ə'йб нəе сəр.

Qиза хwə нəдə шрика,
Qиза шрика жи нəхwəзə.

Qиза хwə сльки-дьбə пек'əни.

Qиза че бешикеда чейə.

Qиза че мала баве хwəда наминə.

Qиза че тəйр ḣəwа ḣəр'ə,
Wе нахьш-нмуш же ḧлинə.

Qиза че хwəзгинйа бəр бь мала баве хwə тинə.

Qиза ч'ук бинə бькə красе хwə.

Qиза ч'ук меркьрьна wе зōлмə.

Qиза щинер щинар дьдə мер,
ḧəспа щинер щинар дьфрошə.

Qиза qəнщ бемер набə.

Qиза qьрд бь р'амусанәке храб
набә.

Qизар'а нәчә,
Qизә т'әр'ьн,
Qиз зә'ф дьгәр'ьн,
Дайка дәргушар'а һәр'ә, зу
вәгәр'ә.

Qизар'а чь, сәри хwәшвьн, к'ӧм
зә'фьн.

Qизе бьдә мера, бра һәр'ә бәр
стерк-пеwьра.

Qизе гот:
— Мьн бьдьне, бьдьне, qәлән
бьбьр'ьн р'ьзма дне.

Qизе дәwләтийа мәхwәзьн, qизе
к'әсива бьхwәзьн, wәки шӧхӧл пе
бьвә.

Qизе дьдә мера, нә кӧ мале днйае.

Qизе дьлкьр, т'ас авит, диwар
qӧлкьр.

Qизе, әз тәр'а дьвежьм, буке тӧ
бьбизә.

Qизе, ә'зизе, тә чь мәр'а кьрийә
дизе?

Qизе к'е һәнә, әw п'адшайә.

Qизе к'е һәнә кӧле wан зә'фьн.

Qизе мала хwә чьр'а бьдьнә хәлqе?

Qизе надьнә куз, дьхwәзә хаси жи
бәдәwбә.

Qизе, пәз һат дәре мале—мqатвә,
Кәс нәе нәвинә кәвьре qӧливә,
нәзәри дькьн.

Qизе тини,
Тӧ зани,
Жьнәбие тини—әз заньм,
Мербәрдайе тини,
Сәре һәспа мьн бәрдә,
Һәспа мьне тәхә.

Qизе фланкәсе бьхwәзьн, ле
нәдьне.

Qизе храва бьхwәзә, qизед хwә
нәдьнә храва.

Qизе we т'әшйа дйа хwә һлдә.

Qизә, ләма бави мә'дәкьрийә.

Qизә сорьн, хортә корьн.

Qизә—хавькә, зәрә,
Букә—кӧр'и бәрә,
Хwәли свька мале—һәр'ә-wәрә.

Qизәк ани—к'офи к'т'ан дани.

Qизәк йа хортәкийә.

Qизәк (qизьк) назанд,
Гӧндәк бәзанд.

Qизәкә кәзийә?

Qизәкә кӧрманщ, хортәки мина
Сәwто,
Хwәде бәрәк'әте бьдә.

Qизти чьqайи хwәшә,
Букти гӧла гәшә,
Wәхта дьк'әвә бәр даре дәргуше,
П'әр' у баске we дьwәшә.

Qизьк—т'әшйа дйа хwә һлтинә,
Кӧр'—кәване баве.

Qизьк—т'әшийа дйа хwә һлтинә,
Кӧр'—мәрт'але баве хwә һлдьдә.

Qизьке гази баве хwә кьр, го:
— Баво, wәрә п'шике р'уне смеле
тә хwәрийә.

Qийамәтә ль wедәрейә, йәк бьхwә,
йәк ле бьнһер'ә.

Qимәте дәрдана шкәсти т'онә.

Qимәте зер' у зива зер'гәр занә.

Qимәте зер' у зиван анщах зер'гәр дьзанә.

Qимәте кöр' гранә.

Qимәте к'әре днеда т'öнәйә.

Qимәте мера хwә п'әрәти нинә?

Qимәте мәзьн сәр кöр'е мәзьнә.

Qимәте фланкәсейи зер' арзанкьр.

Qимәте һәсьн һәсьнгәр дьзанә,
Qимәте зер'ан зер'кәр дьзанә,
Гранийа бар-к'әр дьзанә.

Qимәте qöмаш хwәйе qöмаш занә.

Qир дәрманә гәләкар'а кер те,
Һнәкар'а жи—на.

Qира р'әш спи навә.

Qира хwә т'әв qана мьн нәкә.

Qир'инийа дик,
Дик т'ьре ә'рд дьһ'әжә.

Qлер бьн бәрфеда наминә.

Qлер хwә qлера дьгьрә.

Qлпька wи бәлки т'öщара һьлнәе.

Qолайа дар һәйә,
Qолайа һоста т'öнә.

Qольнщийа р'уви фланкәсе гьрт.

Qомси хере нәвиньн,
Qомсийа нивә—гöр, мие т'әв бьч'ерьн.

Qомсийа нивә, ав жи орт'а щинарар'а дәрбаз навә.

Qомьк б'аwәр нәдькьр бьзәwщә, ле дьве, бра балт'уза мьн бәдәwбә.

Qонаха нәхwәш мала мерьвә мәрийайә, мәрийанә).

Qорина qсльнг жь дәрданә.

Qот'е вала дәнг ле те.

Qото, лаwо, бажо, бра йа дьла дьладабә.

Qотька сәре Фате сәдәфә,
Нә бь хәwни шәва, нә бь нети дьла.

Qöбе спи гьш (һ'әму) нә зйарәтьн.

Qöл һәнә мә'р теданьн,
Qöл жи һәнә мьшк теданьн.

Qöла гöрада нькарьн һәстийа бьвиньн.

Qöла дәрзийа хwәда бьнһер'ә,
Паше шужьна хәлqе мезәкә.

Qöла дәрзийә—
Баре дәвейә.

Qöла дәрзиер'а дреш дәрбаз навә.

Qöла мьшк һ'әзара дьк'ьр'ә.

Qöла мьшка сәд зер'и дьк'ьр'ә.

Qöла р'увийада натәльм, бра шер мьн бьхwә.

Qöла ч'ә'ве хwәр'а дьнһер'ә,
Т'ьре зар'е wи бәдәwьн.

Qöла шужьна хwә (хwәда) бьнер' (бьнһер'ә) паше qöла дәрзийа хәлqе хәвәрдә.

Qöлба джмьна т'öнә.

Qöле пашда дьк'ольн.

Qöле щаркә дьн пашда вәдьдә.

Qöлч'е тә'ри му дьр'есә.

Qöльнг жь бәр'ие тен дәрбази сәрәде дьвьн.

Qöльнг жь бә'рие һатьн, **хер бен.**

Qöльнг р'әфе хwәр'а хwәшә.

Qöльнг тен, дьвен:
— Бина баһаре те.

Qöльнг тен, дьвен:
— Хервьн, хервьн.

Qöмаш дьчә сука,
Намус начә сука,
К'öлфәта хwәйә'сьл
Һ'әта р'ожа мьрьне мина бука.

Qöмаш сукда дьчә.

Qöмаша кари һәрщийа бьвини,
Намусе һәр щийа нькари бьвини.

Qöмаше баһа зәрбавә.

Qöмаше р'ьнд баһае wи сәрә.

Qöмбарбази qöлдьрә.

Qöран сәр сәре гöрда хwәндьн, го:
— Бәрдьн пәз ч'иеда wәлгәр'йа.

Qöрбан бе агьр нак'әлә.

Qöрбан пешйа qәзйа дьгьрә.

Qöрбан qәдәдә'фә.

Qöрбанәке бьдә, wәки әw мала тәданә.

Qöрбәт дәрва к'öтан, малда тьшт нәгот.

Qöр'ә нәбә, кö зә'ф аqьли, чьqас кö тьшт һин дьби, әw жь тәр'а фәйдәйә (к'арә).

Qöр'әти п'еше куч'ьканә.

Qöр'ина зька һәспе нер,
Чркина ньге нери,
Сәwде мәрьве бе хәйсәт,
Мьн сәрәдәри же дәрнәхьст.

Qöрьмсахәки чаwанә?

Qöр'ьх һлат, аран у зозан бун йәк.

Qрара дне бьнһер', wәкә дне хәбәр бьдә.

Qраре мера йәкьн, навьнә дöда.

Qрqале к'фрйа тенә мьн—**софи р'уньштинә.**

Qр'ат да Тор'ат.

Qр'ежа дран, зьк ле т'ер нәбә.

Qр'еже чьqа һәвр'аки, бине же бе.

Qса Т'ърба Спи у мә'ре Qöтә.

Qсәта К'öл у Кәр'ә,
Днйа чаwа һатийә,
We öса жи һәр'ә.

Qсмәт кö һат, гöр жи пер'а нагьһинә.

Qсмәт wәки бе әз ö т'öнә.

Qсмәте гöра хwәр, навә п'ара мәрийа.

Qсмәте дәве гöрабә жи, we бьгһижә хwайа.

Qсмәте мерьв кö һәвә, дьчә сәр дьсәкьнә, qьсмәте хwә һлтинә.

Qсмәте мерьв һәвә, we хwә-хwә бе.

Qсмәте мерьв wәхта те—ньшкева р'аст те.

Qсмәте мәрийа сәр хәта щотә.

Qсмәте мәрийа чьqас жи бьр'әвә, дәсте мәрийа хлас навә.

Qсмәте п'шикан ль кәванийа храбә.

Qсмәте тә һәвә, we дерир'а бе, к'öләкер'а бе, т'öнәвә, һәбуна тә жи дәст тә дьчә.

Qсмәте тә чьвә, тöе әwe жи бьхöи.

Qсур флан тьштида т'öнә.

Qуле ч'ә'ве нәфәре мала хwә тьштәкида һьшт, әw же нахwә.

Qуле qәлпи кьрә мала хwә—же нахwә.

Qуләки хәйсәтәки лебә т'әрка хәйсәте хwә надә.

Q.на әльми ть.а рунане сәр т'ö бәр'а.

Q.на же к'әти нә тьштәкә.

Q.на йәки дәрк'әт бу дәр, е дьн дьго:

— К'а бьдьм п'шика хwә.

Q.на кö гот: — Әзе бь.им, we бь.и,

Жьна кö гот: — Әзе һәр'ьм, we һәр'ә, р'а ле навә.

Q.на мә'сигьр мqим шьлә.

Q.на р'әш—спи Һ'мамеда к'ьвш дьбә (те к'ьвше).

Q.на һини ть.а бу, ч'ар пе навә.

Q.на Һ'из гьртийә, дәре Һ'из бәрдайә.

Q.на че дәрпева чейә.

Q.на we т'öнә сәр р'уни.

Q.не к'әтә жә'жәруне.

— Q.не, мьнр'а нәгәр'ә, бин жь тә те.

Qуте мә дьхwә, пунгале хәлqеда һек дькә.

Qуте тә һәйә, баве бәр мришке хwә (бьдә мришка хwә).

Qуч'әке бьгьрә кәвьра бавеже, дәһ ле нәк'әвә, йәке ле бьк'әвә.

Qьжьк гәwри qöлә, т'ер хwәрьна we т'öнә.

Qьжьк дьхwәзә мәша кәwер'а һәр'ә.

Qьжьк чахе дькә qьр'ини, qьр'инийа we мерьв хwәш нае.

Qьжьк бега кәwе дьчә—әwә.

Qьжька бәләкә гәwриqöлә,
Т'ер х'wәрьна we т'öщара т'öнинә.

Qьжька мәша кәwе чу—ч'ә'ве ле дәре.

Qьжька р'әш жи балака хwә Һ'ьсдькә.

Qьжькер'а нәвә һәвал,
Р'әх кәwе гозәл к'әвә,
Бра неч'ирван тә бькöжьн.

Qьжqьжке дьхwәст ләгләгер'а бьфьр'йа,
Ле ч'ә'ве we щот дәрк'әтьн.

Qьрше хwә нәдә сәр дәсте щаһьла.

Qьрше хwә нәдә сәр wәрьсе хәлqе.

Qьршьке орт'а Һ'әфт мала,
Ә'заве Һ'әфт сала.

Qьр'ьк к'әре пьшткöл дьгәр'ә.

Qьр'ьк мәша кәwе р'е дьчә.

Qьр'ька мерьв ширьнә.
Qьр'ьке ч'ав ль р'евәчуна qöмрие кьр, р'евәчуна хwә жи жь бир кьр.

Wa дьбежи—де дьгьри,
Wa дьбежи—бав дьгьри.

Wa дьнhеp'ьм де дьмьрə,
Wa дьнhеp'ьм бав дьмьрə.

Wан вьp'а,
Мə хwə да к'ьp'а.

Wана дəшта Сьндие сетийа həвдö кьрийə.

Wана пари нан т'əв həв хwəрийə.

Wана т'уйи бьн змане həв кьрьнə.

Wана хwə да К'ьp'е кəwа.

Wана həвдöp'а кап гəлəк щара hьлдəwьшандьнə.

Wана щəгəре həвдö селе хwəрьнə.

Wанp'а дhа т'ой—бəирəмə.

Wаp əw wаpə,
Ле баhаp нə əw баhаpə.

Wаp—wаp,
Нə wаp,
К'оч у баp.

Wаp—wаpе hешин (hешинə),
Бəхт—бəхте пешин (пешинə).

Wаpе баве хwəйə.

Wаpе баве wи p'еш нəма.

Wаpе бе ав дамəйнə.

Wаpе бе ав,
Дəрде бе дəрман.
Wаpе бəpе шьрин дьвə.

Wаpе к'е həйə—wаpе wи шинə.

Wаpе мьн нə и корə.

Wаpе сəр бузейə.

Wаpе тə зиwанбə.

Wаpе фланкəсе кəвьн бунə.

Wаpе хwə щики öса дайнə, жь бьн ав дəрнəе.

Wаpе wи жи мина wаpе фланкəсе p'əш бу.

Wаpе wи шин нəбə, p'əш бə,
Ньрхе нане wи к'əта (йан храв лек'əта).

Wаpо, wаpо,
həргə нə wаp—
К'оч у баpо.

Wах, wах ль мьн,
Əз чаwа дəлава к'əтьм ч'ьp'ава.

Wаwик нə тьштəкə,
Дəнге wе днйае hьлтинə.

We агьр бь лодехə.

We бе əw дəwpанə,
П'ьшик бьвə п'əлəwанə.

We бəлавьн ə'wpə,
Дне гəньме сəро—дəwpə.

Weда те hopə—hopə,
Гаки p'əшə, йəки сорə,
Əwи т'ьре днйа корə.

We канийа мəрьв ав же хwəрийə,
Гəрəке бир нəкə.

Weлие жьна дьчьнə кöлине,
Weлие мера дьчьнə гастине.

We öса бькьн həск теда нəгəp'ə.

We p'авə Мади,

Нә бьминә мәллә,
Нә бьминә qази,
Сонда Һәфте у дӧ мләти бьвә йәк.

We һәйсе бәйсе к'и мале дне дьпьрсә?

We һәр'ә брабьр'аки бинә (дәрһәqа зәwаще).

We qуше, начә (начи) Муше.

Weда темә һәйтәһол,
Шә'ра пьште дор бь гол,
Де хатунә,
Qизә тол.

Weдәре аqа гәрмә,
Һеке дайни, һек дьпьжә.

Weдәре р'удьни, дәнге ә'wтандьна wи те вра.

Weли чьqаси кәвьр бьн, диса мәрийа хwәшәвәте.

Weлие жьнине
Дьчьнә кӧлине,
Weлие мерина
Дьчьнә гастина.

Weран—wеранә,
Мина р'әбәне деранә.

Wә аqа хәвәрда,
БьҺельн әз жи к'әләдәки бьҺерьм.

Wә кьр, wә хwәр, гли сәр сәре мьн дьqәwьмә.

Wә кьрә qаза Ә'ли аг'а.

Wә сә'на, мә тәа'на.

Wә хwәр, wә вәхwәр, агьр сәр мьнда бари.

Wә һәзнәти дәри мә вәкьрийә,
Һун шае бьвьнә мала хwә.

Wәвара дайе сәр wавере, хәбәр наенә кере.

Wәза к'әтийә (жар буйә).

Wәзир готә п'адше, го:
—Све дьнйае хравбә.
—Wәки храв нәбу,—го,—әзе сәре тә ледьм.
Wәзир, we бьмьра, к'аг'әзеда нвиси, „Әз дьмьрьм днйа мьнр'а храв бу чу".

Wәзо, wәзо,
Га у пәзо,
Һәрчар баг'е мә р'әзо.

Wәй зйарәт,
Wәй т'ӧщарәт.

Wәйле гор'а хwәда нәсәкьнии.

Wәйле тәйроке к'ӧтайи.

Wәйле т'оп тә wан вьр'а к'әти.

Wәй ль аг'ьр,
Wәй ль аqубәт.

Wәй ль бәнде хәмк'еш.

Wәй ль герьс кӧрм ле к'әт.

Wәй ль ә'заве щинартие.

Wәй ль мьн пьшт.

Wәй ль мьн пьшт,
Жьна бре мьн—
Чаwа бре мьн кӧшт.

Wәй ль Һале wи, бьк'әвә бостане мьн.

Wәй ль we бәрхе р'асти гӧр бе.

Wәй ль we гӧле нава стрийада шин бу.

Wәй ль wи—к'әт.

Wәй ль wи к'әтә бьнйа р'е.

Wәй ль wи к'и бет'фаqә.

Wәй ль wи к'и дәсттәнг бу.

Wəй ль wи к'и т'əнейə.

Wəй ль wи (к'и) чу.

Wəй ль wи ле qəwьми.

Wəй ль wи мəри, кö пьшта хwə
нəдə бра, псмама, ле бьдə Һ'акьм—
сöлт'ана.

Wəй ль wи мəри ньхöрийа wи qизбə.

Wəй ль wи мəрьви, к'и һəргав
хəмаданə.

Wəй ль wи пьшта к'е т'öнə.

Wəй ль wи р'абу,
Wəй ль wи чу.

Wəй ль wи сйари,
Wəки wəкə пəйе дəрнəк'əвə.

Wəй ль wи, чəрха wи ч'əп
бьзьвьр'ə.

Wəй мьн грар, к'уп жи мьн бу се
зрар.

Wəйни жьна ч'йае Щуди жи
харбуйə.

Wəке бежьн—баһае дəw дö капекə,
Диса нькарьм бьк'ьр'ьм.

Wəке бəране Бьско буйайи, тö we
нав пəзе баводаби.

Wəке бəхте эт'има һəбуйа, чьма
сəр пьшта дəве мə'ра ле хьстбу?

Wəке дьле мер жьне нəхwəшвə,
мə'на жьна хwə дьгьрə, дьве:
—Wəхта эр əлəк дьки, чьма хwə
дьҺ'əжини?

Wəке дьхwəзи мəрьва бьщер'бини,
шöхöл бьдьне.

Wəке əв ч'ийа wир'а бьвə хер
хəзьнə,
Ч'ə'ве wи же т'ер навə.

Wəке зар' зə'ф бьгьрин струе wани
шинвə.

Wəке зар'е мəрьва т'öнəвə, we
бежьн:
—Һе qизи.

Wəке малхwе мале Слобə, we
хwəрьна к'öлфəт сор—ч'лобə.

Wəке р'əз дьqəльһьн сьмаq ль
шуне шин дьбьн.

Wəке тьршька—Ə'мəле Ə'йшька,
Wəке п'əлаwа—Ə'мəри Лаwа.

Wəке һьрч пьн дьбьт,
Кöтьк пе дьк'əньн.

Wəке ч'ере дəве нəстрибйа, жер'а
нəдьготьн—дəвəдеж.

Wəке шлае мəрьва һəвə,
Хəлайи нак'əвə мала мерьв.

Wəкə бəр'а баве хwə льнге хwə
дрежкə.

Wəкə гöр дьз т'öнə.

Wəкə гöр'инйа ə'wьр
Баран нəбари.

Wəкə дəве хwə хəвəрдə.

Wəкə ə'мəле wи бе пешйа wи.

Wəкə ə'мəле wи р'ə'мə ле бə (левə).

Wəкə ə'мəле wи тенə пешие.

Wəкə ə'мьре хwə хəвəрдə.

Wəкə имана wи, бəхте wи, һəспе
wи бaнздa.

Wəкə кöл у дəрда чəтьн т'öнə.

Wəкə мадəре, флан тьшт нəбуйə.

Wəкə наве хwə дəрнəк'əт.

Wəкə наве хwəйə.

Wəkə омьда баш т'öнə.

Wəkə урьс р'ə'м т'ö падьша т'öнə.

Wəkə фланкəсе кəсəк т'öнə.

Wəkə xwə р'абə—р'уни.

Wəkə һавине т'ö xwəш һəйə?

Wəkə шире xwə бежə (гликə).

Wəки ав кəвн дьвə—длопəк жи кəвн дьвə.

Wəки агьр гöр'вə, һəркəс клоче xwə даве сəр.

Wəки аха жь эле бьхəйдə, гəрə эл жь к'е бьхəйдə?

Wəки аqьле wи һəбуйа,
Xwə öнда нəдькьр.

Wəки баве мерьв бьмьрə,
Мəрьв эт'им навə,
Wəки дйа мерьв бьмьрə,
Мəрьв эт'им дьвə.

Wəки бае бедəра мьн бе,
Əз дькарьм зəвəша бьдьмə бе,
Wəки бае бедəра мьн нəһат,
Нькарьм кае бьдьмə бе.

Wəки баран нəбарə, лейи р'анавə.

Wəки бащанахи башбуйа,
Бащанахе xwəде жи we һəбуйа.

Wəки бе нибə арк'ане бə'ра р'анавьн.

Wəки бежи джмьн—бəхте жьна тəдамə, дəрпа xwə наһевшинə.

Wəки бежьн-жьн мера зедəтьрə,
Баwəр мəкə.

Wəки бежьн-к'əр һəспа зедəтьрə,
Баwəр мəкə.

Wəки бəхте зар'е һəбуйа,
We шире дйа xwə зак бьxwəра.

Wəки бəхте мерьв ле нəхəвьтə,
Чь бежə, кəс ле баwəр накə.

Wəки бəq нəqöр'ə, we бьт'əqə.

Wəки бриндар бəр бь хербə,
Һ'əким xwə-xwə те.

Wəки брчибуйа, we фə'м бькьра.

Wəки бук чейə,
Хаси жер'а дейə.

Wəки бьви крак (агьр),
Мьнр'а нькари бьви брак.

Wəки бьви т'и у бьрчи,
Qə бир мəкə шире спи.

Wəки бьди зар'а,
Зар' надьнə де у баве xwə,
Wəки бьди де у бава,
We бьдьнə зар'е xwə.

Wəки бьк'шинə сəд сали жи,
Əwe пе ве кöле бьмьрə.

Wəки бьне биредавə жи,
Бьчьнгинə, бьзьнгинə, дəрхə.

Wəки вьр'əк дьчə аш,
Сəре wи арбə жи, ле баwəр накьн.

Wəки га к'əда xwə бьхöн,
Мəрьве һəв бьхöн.

Wəки гамеш нə совəк'арбуйа,
We жь аве бьтьрсйа.

Wəки гамешə п'ак буйа,
We херада бьчуйа.

Wəки гиһане wи бьди бəр тира жи,
Глие xwə корəвəнакə.

Wəки глик дəсте мəрийа дьчə,
дьвежьн:
— Газийа ду гӧрə.

Wəки гольк һəбьн, we бьвьнə га.

Wəки голькч'ькəки мəри һəбə,
Мəри wapa наминə.

Wəки гӧлле бьк'ӧти дев жи,
Хəбəра хwə корəвəнакə.

Wəки гӧмана тə нагьh'ижеда,
Чьр'а зьке тə дешə?

Wəки гӧнə бьбьнə хəлат жи,
wəрнəгьрə.

Wəки гӧр бaрaне бьтьрсйа, we
хwəр'а к'олгəк чекьра.

Wəки гӧр нəгəр'ə,
Нькарə неч'ира хwə бьвинə.

Wəки гӧр нəтьрсйа—стӧкӧра гӧр
we he се щара аwqайи qальнбуйа.

Wəки гӧр п'акбуйа, we хwəр'а
һелунəк чекьра.

Wəки гӧр һажə qəwата хwə һəбə,
We дне хравбькə.

Wəки гӧра бьтьрсьн, кəс пез
хwəйнакə.

Wəки гӧри п'ак буйа,
Стӧе wи жи we бьзвьр'йа.

Wəки гӧр'а мəзьне хwə бькьн,
Льнге кəси кəвьра нак'əвə.

Wəки гӧh нəдьн сəр даре,
Даре һьм зйа бьвə, һьм h'ьшк бьвə.

Wəки гӧhе гӧр нивə, гӧре хwə бəр
сийа бшкӧледа жи бьтəлинə.

Wəки гӧhе дəведа бə жи,
Əwe п'ара wи же бьһелə.

Wəки гьртие шер бьм,
Бəрдае мьшкбьм,
We т'опрахе насəкьньм.

Wəки дар h'ьшк бьвə, эмише к'ӧ бе?

Wəки даре гӧh нəди—к'ок' нагьрə.

Wəки де бьвə демар'и,
Бав жи дьбə бащар'и.

Wəки демар'ивə,
Бав жи дьвə зьр'бав.

Wəки де сахвə зар' эт'им нинə,
Wəки бав сахвə—эт'имə,
Дьк'əвə бəр дəста.

Wəки де у баве жьна һəбə,
We мала хwəда бьминə.

Wəки делə байə,
К'опəк жь Бəг'дае те.

Wəки дəйн бу h'əзари,
Qə нəчə базари.

Wəки дəрзие мьнр'аки,
Əзе шужьне тəр'акьм.

Wəки дəст wива бе, we гӧнд
т'аланкə.

Wəки дəст wива бе, we дне qьр'кə.

Wəки дəсте хwəда qəйхане чеки
бьдеи, тə пьшта хwə дае, we пh'ине
тəхə.

Wəки дəсте wи шəнə бьгьрта,
We бедəра хwə wəлгəр'анда.

Wəки дəw һəбə, меше жь Бəг'дае
бе.

Wəки дəwар дəст бьк'əвə,
Пəзəки бьди, тӧе р'аки,
Wəки пəз дəст бьк'əвə,
Дəwарəки бьди нькари р'аки.

Wəки дəwe мьн һəбə (һəвə) меше
жь (Бəг'даде) Бəг'дае бен.

Wəки дəwла эш т'öнəвə,
Аш бьхəвьтə, аре к'ö бьсəкьнə?

Wəки дəwлəт һатə днйае, бра ниве
we бе мала мьн.

Wəки дəwлəти бьхwəзə кəре wи
гöр нəхwə,
Бра пəзе к'əсива т'əвкə.

Wəки дəwлəти хwə ч'йада жи тоткə,
We бежьн аqьлə.

Wəки дə'wдар qазибə, мəфəр ма
хwəде.

Wəки дö дьл бьвьнə т'əвайи,
We ч'йа һьлдьн бьдьн сəр ч'йайи.

Wəки дьви һəвале се, даре хwə жь
дəсте хwə данəйнə.

Wəки дьз жь мале бə,
We га к'öлəкер'а дəрхə.

Wəки дьзи дьзбə, шəвəр'əш
гəлəкьн.

Wəки дьзи п'акбə,
Чьма дьзйе дькə?

Wəки дьл фрə бə, гор' фрəйə.

Wəки дьле бəнда һəвə, дькарə wи
ч'йайи бьдə сəр wи ч'йайи.

Wəки дьле мəрийа нə шавə,
Дəве мəрийа нак'əнə.

Wəки дьле омьда мəрийа сəр
мəрийа нəшəwтə, дьле хəлqе
нашəwтə.

Wəки дьле хасие буке нəхwəшвə,
дьве: „Чьма ар əлəк дьки, хwə
дьһ'əжини?".

Wəки дьтьрси, нəвежə, тə кö гот,
иди нəтьрсə.

Wəки е пешьн заньвə е пашьне чь
хəвəрдə, хəвəр надə.

Wəки ера хəлqе щнəтбə,
Красе мəрийа к'танбə,
Диса ахина мəрийа сəр wəт'əне
мəрийанə.

Wəки əз аqьл бума,
Мьне к'олкəк баве хwəр'а чекьра.

Wəки əз дəсте хwəда һекəр'уне
чекьм, диса бьн qəнщйа дйа хwə
дəрнак'əвьм.

Wəки əз нькарьм хере де у баве
хwə бькьм,
Гöна жи накьм.

Wəки əз т'öнəбунедабьм, кəс р'уе
мьн наньһер'ə.

Wəки əз qəдре хwə ньзанбьм,
Кəсə qəдре мьн ньзанə.

Wəки əм дəнге хwə нəкьн,
We бежə жь мьн тьрсйа.

Wəки əм дəсте хwəда һекəр'уне
чекьн,
We бежə, дəве мьн шəwьти, дəсте
тə нəшəwьти.

Wəки əw дəст баве ч'йа,
Ч'иае wəлгəр'ьн.

Wəки əw дизə, əз һəськьм.

Wəки əw мраз бенə сери,
Əме жи шабьн.

Wəки əw п'архане хwə натьрсə,
Əз qə дране хwə натьрсьм.

Wəки ə'йба хwə заньвə,
Ə'йба һəвала хəвəр надə.

Wəки ə'рбə жи бер'унвə, нахəвьтə.

Wəки ə'рщəла сəйи бет—
Дьчит дьр'итə дəре мзгəфте.

Wəки жə'ра мə'ра бəрəвки дəрəма,
Бавежи т'əви ч'əма,
Диса жə'ре же чебə, ньзам чьма?

Wəки жə'рвə,
Дьле тə гəрə бə'рвə.

Wəки жь гöнəк'ара пьрски,
We р'йа гöна нишани тəдə.

Wəки жь са бьпьрсьн:
— Кöр'е к'ейи?
We диса бежьн:
— Кöре we делемə.

Wəки жь wи бə, щəгəра wи дежə.

Wəки жьн бьмьрə, мəри дькарə дəстхə,
Де бьмьрə—т'öнə.

Wəки жьн чь жьн бьн, сəрстуне мера we зер'бьн.

Wəки жьн зəнгуе нəдə мера,
Орди жи бе пе нькарə.

Wəки жьн хwə нəтьрсə,
Карə, дне алт'кə.

Wəки жьна мьн зə'ф дьгəр'ə,
Чьма р'ожəке мала хwəда навиньм?

Wəки жьне дардаки,
Сəре we бəрвə щəрмəки,
Нькари хəйсəте we öндаки.

Wəки зани агьрə,
Хwə же вəгьрə.

Wəки заре тəе бьqəр'ьмə,
Бра льнге тə бьqəр'ьмə.

Wəки зедəвə, давен бəр куч'ка.

Wəки зə'ва бьвə кəла,
Диса баране мəрийа шьлкə.

Wəки зə'вайи бичвə,
Хаси зу карə вəгəр'инə.

Wəки зə'фи бьхwə,
Һьндьки жи öнда дькə.

Wəки змане хwə нəwəр'бинə,
We дəwса wара бьминə.

Wəки змане wи пе шрита жи гредьн,
Ахьр we текə бьлəбьл.

Wəки змане wи нибуйа,
We wара бьминə.

Wəки йа qизевə, we һəр'ə хорте дəнгбеж бьстинə.

Wəки йəке qаил набə, дöда бьдə.

Wəки кание бьһ'əр'мини,
Тöе к'ö аве бöхи?

Wəки кəвани дəсте хwə нəдə бəр мала,
Мале хравбьн.

Wəки к'öсəйи п'ак буйа,
Хwəдее р'усмел бьдана wи жи.

Wəки корийа змане мьндавə жи,
Əзе тəр'а һьлдьм.

Wəки кöрм жь даре нəбə,
Дар т'öщара зəй набə.

Wəки кöрм жь даре нибə,
Зəwала даре т'öнə.

Wəки кöр'е стрике т'лийа баве хwə дəрнəхə, ида чь кöр'ə?

Wəки кöр'е хəлqер'а qəнщие бькьм,
Хəлqе жи кöр'е мьнр'а бькə.

Wəки куч'ькти дьле мəрийада т'ьнəбə.
We куч'ьктие нəкə.

Wəки кьрьна мьн бəр ч'ə'ве хушка мьн нəе,
We бəр ч'ə'ве к'е бе?

Wəки кьрьна xwə шəрм нəкə
Карə дне хравкə.

Wəки к'аг'əзə спивə, Һöбре зу дьгьрə.

Wəки к'литə хравбə, дьзе жи бьвə.

Wəки к'ока даре Һьшк нəвə,
We п'аквə.

Wəки лəмп'əра wи һəбуйа,
We бедəра xwə бьда бе.

Wəки льнг т'öнəвə,
Дəсте we чь бькə?

Wəки льнге мəрьва бəрф сöр'е дькə,
Дькьнə нав ава сар.

Wəки льнге мə'р һəбуйа,
Мə'ре дне хравбькьра.

Wəки макə,
Щə'ну п'акə.

Wəки мала мьн т'öнəвə,
Чи мьнр'анə дə'wата хəлqе һəйə?

Wəки мала щинара ə'дьлийə,
Мəри жи ə'дьлийə.

Wəки мале дне т'əмам бьщьвини,
Т'əмами сəр һəвда бьгьҺини,
Ахьр ч'ə'ве wи ле бьмини.

Wəки мале дне т'əмами бəрəвки,
Т'əмам щики щьмҺаки,
Wəки бежьн—фланкəсе т'ер xwəр?
— Баwарнəки.

Wəки малə хравбə, зə'ва һəр'ə чекə, we бе малə xwəйəайə.

Wəки малxwe мьн Һöлобə,
Хöре мьн жи ч'ьлобə
(xwəрьна мьн we ч'ьлобə).

Wəки манга мире ə'рəба буйа жи,
we шире we бьч'ькйа.

Wəки манга тə шир буйа,
We шир бьда мала тə.

Wəки меван п'аквə, xwəйе мале дьве:
— Xwəде мə'рифəте бьдə тə.

Wəки меван сəбр бькə, we нане бьqəдə.

Wəки меван һат, готи мəрьв мqадара wи бьгьрə.

Wəки мер бьвə кöштие р'уви,
Днйае дəwрəмишвə.

Wəки мерəки навдари,
Ч'ар га наки, голька кари?

Wəки меш сурте wи к'əвə,
Меше бьвə панздəһ п'ьртька.

Wəки мə баве һəв нəдийа,
Мəе сəре һəвдö сонд бьxwəра.

Wəки мə һəв нас нəкьра (мə һəвдö нəдита) мəе сəре баве һəв (һəвдö) сонд бьxwəра.

Wəки мəзьн бежьн:
— Xwə бавежə аве,
Мəри xwə бавежə, нахəньqə.

Wəки мəзьн малəкеда т'öнəнə,
к'öтикəки дайньн пе бьшеwьрьн.

Wəки мəри аведа р'ода һəр'ə,
Дəст навежə мəрийа.

Wəки мəри брчи дьбьн,
Ə'йд тенə бира wана.

Wəки мəри гöмана xwə бьдə сəр хəлqе,
Мəрие к'əсиб бьвə.

Wəки мəри гöна нəтьрсə,
Дəине xwə бир найнə.

Wəки мəри гöр'а зька бькə,
We мала храв бькə.

Wəки мəри гöр'а к'оч'əка бькə,
We бьн бəрфе бьхəньqə.

Wəки мəри гöр'а к'оч'əка бькə,
We зу бьмьрə.

Wəки мəри гьртие р'уви бə,
бəрдае мьшкавə,
Гəло Һале мəрийа we чаwa бə?

Wəки мəри ə'щəле хwə заньвə,
Жь мала хwə дəрнак'əвə.

Wəки мəри мала хwəбə жи, qəзйа те пешийа мəри.

Wəки мəри мəрийа жь тəнгасие хласкə,
Wəкə чекьрьна зйарəтəкийə.

Wəки мəри мина һəрмьш нəрмвə,
Щəм зə'ва стрийə.

Wəки мəри нава шинеда бə жи,
Гəрə меванар'а бьк'əнə.

Wəки мəри бьдə сəр сəбрейə,
Бькə гöр'а сəбрейə,
We бьвə мире Мсрейə.

Wəки мəри нəхwəше Һафт салавə,
Əw фьр'ə ав надə дəсте мəрийа.

Wəки мəри орт'а мəйдана һəспа хwə бьк'əвə, ə'йбə.

Wəки мəри тə'жие зоре бьшинə неч'ире,
We чь неч'ире мəрйар'а бькə?

Wəки мəри хəwна хwə ди—шьро нəкьр, əw р'əзил а'лəмə, ле wəки шьрокьр, əw найл-мраз дьбə.

Wəки мəри Һöрмəта хwə заньбə,
We е һьмбəре хwə жи заньбə.

Wəки мəри шəрм нəкə, намус нəкə.

Wəки мəрие гöнəк'ар һəр'ьнə мəзəл,
Мəзəл гь пер'а шине дькə.

Wəки мəрие к'əр т'öнəбуна,
We к'əр бьбьрана т'əмашгəһ.

Wəки мəрие щһалтиеда шəрм нəкə,
Мəзьн бу qə шəрм накə.

Wəки мəрики сйар дьчə бəр маләке:
—Кöр'о, дьве, сəре һəспе wи бьгьрьн.
Ле wəки йəки пəйавə, дьве,
—Кöр'о, нəһельн куч'ьк һəр'ьне.

Wəки мəрьв бзьр дьхwə,
Ишьqа ч'ə'ве wи кем дьвə.

Wəки мəрьв дурва дьвинə,
Мəрьв т'ре бəрхе хwəдейə, ле куч'ьке ŏса т'öнə.

Wəки мəрьв зар'е wи һəвьн,
Ŏнда нинə.

Wəки мəрьв зə'ф р'азе,
Жь р'ьсqа пашда дьминə.

Wəки мəрьв кəвьрəки бавежə кучьке хwə,
һəр кəсе т'анга хwəда бавеже.

Wəки мəрьв тьшта бир нəкə, we дин бьбə.

Wəки мəрьв фə'м бькə, мəрьвати тьштəки зедəйə.

Wəки мəрьв һəвр'а нəбашвə,
Дəре мəрийа деридавə, qə һəв нанһер'ьн.

Wəки мəр'е нəдьнə хəбате, we зəнг бьгьрə.

Wəки мə'р хwə нəтьрсə,
We неч'ира хwə бькöжə, паше бьхwə.

Wəки мə'ри п'ак буйа,
Льнге мə'р нəдьк'əтə зьке wи.

Wəки милион һəбуйа жи,
Дьзе Шə'ме əwqас һьлдьда, т'əк-
т'əне сəва нəфса бр'чйа,
Лəма жи бу сəр заре дӧ а'чйа.

Wəки мина р'оже бьшхӧлə,
Тирьнща wи навини.

Wəки мришк п'аквə,
Чьр'а нӧкӧле хwə г. дьхə?

Wəки мртьви п'ак буйа,
Хwəде чьма əw нав дьда сəр?

Wəки мьн бьзанбуйа днйа wайə,
Мьн qəт кəсир'а нəдьго-гӧле
грантьр.

Wəки мьн дьвинə, бре хwə бир
дькə.

Wəки мьн нивə, к'езьке ч'ə'ве wи
дəриньн.

Wəки мьн нивə, wи нахьнə
гольккване гӧнда.

Wəки мьн нинбуйа, qьр'ьке we
змане wи бьхwəра.

Wəки мьн qимə-qимəйикьн,
Əзе глие хwə бежьм.

Wəки наве хwə шəрм нəкə,
We хwə текə һəвале Һ'əму кəси.

Wəки нан у ава мерьв һəвə,
Днйа йа мəрьвə.

Wəки нан у к'ьнщ һəвьн, əм аг'анə.

Wəки нан һəвə, Һ'əму тьшт жи һəйа.

Wəки нане мерьв т'ӧнəвə,
Мəрьв красе щане хwə дьдə нан.

Wəки нен нинбə, бəндəйи бе дини
бе иманə.

Wəки нə брчийə, чь занə дне к'ӧва
те?

Wəки нə жь wи бə, щəгəра wи
наешə.

Wəки нəйнуке wи һəбуна,
We хwə бьхӧранда.

Wəки нəхwəшие тə гьрт,
Р'ьнд хwə бьнһер'ə, wəки гран нəвə.

Wəки нə'лə-нə'л нивə,
Мəри ньзанə нəхwəшə.

Wəкиниве р'е жи вəгəр'и,
Нəйи п'ошмани.

Wəки ньк'ари шəлбьке аве бьхwəи,
Нəдə сəр лева хwə.

Wəки пе к'ок' нəбьм,
Чьма жар бьм.

Wəки пеш мртьвава нəльвйа,
Глие мртьва нəдьгот.

Wəки пешие мə нəкьрана,
Мə жи нəдькьр.

Wəки пешийа голе нəе гьртьн,
Ав чьqа бьк'əве, т'ӧ we бьсəкьнə?

Wəки пир херкəрбə,
Ине зəһфьн.

Wəки пире нмежк'арбə,
Ини у дӧшəм зə'фьн.

Wəки пьшт Һ'əфт дəрйадабə,
We дəрк'əвə, бе.

Wəки пьшта мьн һəбуйа,
Wи мьн нəдьхьст.

Wəки п'əрə һəвьн, Һ'ьш жи һəйə.

Wəки п'иси бьщун,
We п'еша мəрийава бьзəльqə.

Wəки р'асти бежи, гəрək һəсп
зинкьривə,
Wəки сйарби, бьр'əви.

Wəки р'е һəнə, р'екə т'əзə чьр'анə?

Wəки р'əз дьqəльн,
Һьн сьмq ль шуне һешин дьбьн.

Wəки рови тьрсəк жь баране
һəбуйа,
We к'əвəлəк жь хwəр'ə чекьра.

Wəки р'уви нинбə, гöр, мие т'əв
бьч'ерə.

Wəки р'уе мьни спи буйа,
Глие мьне дəрбазбуйа.

Wəки р'ун нинбə,
Qə тьштəк нае хwəрьне.

Wəки р'ьм бьшке жи,
Гəрə даре we нəшəwьтиньн.

Wəки саг'ийа мьда qəдре мьн
ньзаньн,
Əз мьрьм, һ'ьз дьки п'һ'ина мьнхə.

Wəки салəке т'əмамки,
Сəд сали т'əмамки,
Миртйа шəрq у шə'мки,
Ахьр тöе к'аса мьрьне тə'мки.

Wəки сəва хравийа нəфəре wи
нинбуйа,
Сəр стуне коне wийа зер'буйана.

Wəки сəд мəри щикибьн,
Нькарьн һ'ьрч'əке алт'кьн,
Ле дö бра һ'ьрч'е we алт'кьн.

Wəки сəр мьрие хəлqе грие тə
наен,
Р'енщбəре храв бинə бира хwə.

Wəки сəре каниеда ав шелу нəвə,
Бощa we тьштəки накə.
Wəки сəри бешə, щəндəк пер'а
нəхwəшə.

Wəки сəри т'öнəвə, льнг чьр'анə?

Wəки сəри һəбьн,
К'öмə зə'фьн.

Wəки сöр'е бьр, надьнə бəр ӭгьр.

Wəки стри т'лийа мəрйар'абə,
Хзмəтəки мəрийар'а накə.

Wəки сук (сукə) бə,
Газ (һе) пьч'укə.

Wəки тə бьвə, бьвə һəр'ə.

Wəки тə пьрскьр, тə брина хwə
сламəт кьр?

Wəки тə соз дайə,
Бəле—һəйə бəлайə.

Wəки тəр'а нəминə,
Кöр'е тəр'а нəминə,
Кöр'е кöр'е тəр'а нəминə,
Нəви нəвич'ьр'ке тəр'а we бьминə.

Wəки ти п'ак бьйаи, тə гамеш
Хера баве хwə нəдьда.

Wəки тö агьри, тəндура хwəда
бьшхöл.

Wəки тö аг'ави бе п'əрə,
К'əсəк р'уе тə наньһер'ə.

Wəки тö башбуйайи,
Ч'ра тə жи we бьшöхöлийа.

Wəки тö бəранəки чебийайи,
Те нав пəзе бавобийайи.

Wəки тö бəране че буйайи,
Тöе нава пəзе баве хwəда буйайи.

Wəки тö бьви шужьн жи,
Бьви дəрзи жи, мəрйар'а начи.

Wəки тö дəрəwa дьки дəрəwəкə
öса бькə,
Wəки т'озə хwə теда һəбə.

Wəki тö дьвежи, чьма дöh тö ль к'едəре буйи?

Wəki тö карви бə'ра валаки,
Нькари хəйсəте жьна ə'лаки.

Wəki тö кери xwə hати,
Те кери həвале xwə жи бейи.

Wəki тö к'əсиб буи, чöх бьк'ьр'ə,
Wəki тö нанк'ьр' буи, гəньм бьк'ьр'ə,
Wəki тə ч'əрм к'ьр'и, ч'əрме гамеш бьк'ьр'ə.

Wəki тö мери, чьр'а де у баве xwə хwəйи наки?

Wəki тö мəрики бəлəди, тö р'йа xwə р'асткə.

Wəki тö нə шьк'и хwəйи, чьма бəр xwə дьк'əви?

Wəki тö хəйдии, мə нане xwə хwəр.

Wəki тö хəйсəте wи заньви,
Тö арване xwə аше wи наhери.

Wəki тö чаw буйаи, те бьн горзе мала
Баве xwəда бийайи.

Wəki тö чуии дəве ч'əма,
Бра хəлq пешие həр'ə,
Тö кö чуии нав мешə—
Тö пешие həр'ə.

Wəki тö шир дьхwəзи, мие хwəйкə.

Wəki тö щаwк'ьр'буи, чöх бьк'ьр'ə.

Wəki т'абута беhəq дəстк'əвə, we бьмьрə.

Wəki т'орбе гуза qöлвə, йəк теда наминə.

Wəki т'лийə бьр'ивə, hнə xwe накеда.

Wəki т'öнəбьн жьн у мер,
Днйа навə сьхбер (сбəхер).

Wəki т'öнəвə ав,
Кəс нькарə бькə т'ав.

Wəki т'öнəвə, qəнщи дəст мəрийа нае.

Wəki флан тьшт нəбуйа,
We нəhата готьне.

Wəki фланкəсе нибуйа, qжьке ч'ə'ве wи дəрхьста.

Wəki хаси зə'ве h'ьз бькə,
Парие дəве xwə жер'а hлтинə.

Wəki хаси зиле хравие щəмвə,
Карə зə'ве зу р'е дагəр'инə.

Wəki хач е мьнə, qəwата wи əз заньм.

Wəki хəриб бьвə п'адша жи, we диса бежə:
„Ах ль мьн хəриби".

Wəki храви т'öнəвə, дəнг мəрийа нае.

Wəki хравие дьки, хравие бе пешийа тə.

Wəki xwə xwə h'əсев нади xwə,
Ширəте бьвьнə чь?

Wəki хwəйе мале нə qəлпвə,
Бəр мевана h'əсаве муе сəрйайə.

Wəki хwəйе xwə шəрм нəкə,
We к'е шəрмкə?

Wəki хwəйе qöмашаби,
Ахьр р'ожəке мьрьн həйə.

Wəki hа нəбуйа, hа нəдьбу,
Нə hа буйə, нə hа бьвə.

Wəki hатийə ə'щəлə,
Ə'щəл надə мəщəлə.

Wəки һəвə, һəркəс жи дькарə
qəнщие бькə.

Wəки һəр гəликида мəрьв һəспəке
нəбə'щинə,
Т'öщара навə бəйт'ар.

Wəки һəрдö ч'ə'в һəвдö бьвиньн,
We һə'всудйа һəвдö бькьн.

Wəки Һ'əсьни пəйи ə'сасə,
Тö зер' бьки красə,
Нə дьвə к'ерəнди, нə дьвə дə'с.

Wəки чьл п'ешəйи йəки ньзани,
Ŏсанə тö нəзани.

Wəки ч'елəк габə,
Бог'е Бəг'дае бе.

Wəки ч'əка нəхəбьтə, жəнг дьгьрə,
храв дьвə.

Wəки ч'ə'вдəрхьстьне бьбуйа,
гəлəка мьрие xwə вəгəр'андьбу.

Wəки шван Һ'ьз бькə, шир нери
дьдошə.

Wəки шəрм бькьра,
Дəнге xwə дəрнəдьхьст.

Wəки шöхöл дəрəнги бьк'əвə,
Xwəйе wи пер'а щə'рьс дьвə.

Wəки шöхöл тə бəла бу,
К'олозе xwə дайнə,
Ижа пьрса xwə ле бькə.

Wəки шöхöл һатə к'арə,
Пир у кал дьбə Р'остəми Зал,
Wəки шöхöл нəһатə к'ар,
Р'остəми Зал дьбə пир у кал.

Wəки щеба мəрийа т'ьживə,
Дьнйальк бре мəрийанə.

Wəки щинар Һ'əwще щинер нəбуйа,
We бьчуйа мала xwə сəре ч'йаки
чекьра.

Wəки щинаре храб нинбьн,
Т'ö щара шəр'-дə'w че набьн.

Wəки эгьр бəридьне, бина бисойи
ле нае.

Wəки qамуш нинбə, зöр'нə нə
тьштəкə.

Wəки qəда те, маледа жи те.

Wəки qəдьре əмəк һəбуйа,
Гае р'əш к'ер сəр стöе xwə нəдьдит.

Wəки qиза а чебуйа, мала баве
xwəда нəдьма.

Wəки qизбə, wəки буквə, wəки
жьнбə,
Wəки бəр дəрйа сəкьни, мə'рифəт
т'öнə.

Wəки qизə əз заньм, wəки бийə—тö
зани, ле qöдьхлийə нəхwəзи.

Wəки qсмəте мəрийа һəр'ə,
Qöтийа поладавə жи, we һəр'ə.

Wəки qьжьк бьвə бьлбьл,
We qəдре гöле чь заньбə?

Wəки qьр'ьк лайqи пəнер буйа,
We р'ожəке пəнер бьхwəра.

Wəки wи нивə, wи нахнə бəр гольке
гöнда.

Wək'азе дəсте мевана дайни сəр
шəхсəки жи, нə гöнəйə.

Wək'ландьн дйа занəбунейə.

Wəлат шеринə.

Wəлат wəлате к'öрда,
Ле к'öрд теда бе щинə.

Wəли xwəлйа дьк'əвьн,
Xwəдийа wəли дьк'əвьн.

Wəлйа-п'əли,
П'əлйа жи-wəли.

Wəllə bahap hат
Qалч'ич'əк дəрк'əт.

Wəllə, йа дити, бирнаки ида.

Wəllə, мə зə'ф дит, hндьк xwəp.

Wəllə wи Ḣəсмəмани, тə нəда бəр wи драни.

Wəрдəк дьхwəзə—
Мəша кəwe р'е həр'ə.

Wəрдəке дьхwəст мəша кəwe бьчуйа,
həрдö щотке xwə жи биркьр.

Wəрə алие мə,
Бьвинə р'əнге мə.

Wəрə бедəра мьн
Ḣале мьн бьвинə.

Wəрə гöра ширəткə.

— Wəрə, əз тə техьмə п'адша.
Дьве: — На, мьн бькьнə wəзир.

Wəрə йари, йари,
Йан на, к'оч—бари.

Wəрə мала мə, бьвинə Ḣале мə.

Wəрə меше мə,
hлдə п'еше мə.

— Wəрə сəр п'ешə.
— Зьке мьн дешə.

— Wəрə тə дьбьмə бöhöште,
Дьбе: — На, р'ож нə xwəшə.

Wəрə хəриби нə т'ö к'арə,
Зани хəриби чьqа зрарə.

Wəрə qöла ч'ə'ве мьр'а бьнhеp'ə,
Тəр'а нəр'ьндə, мьр'а р'ьндə.

Wəрə, wəрə, əм чьqа дурвьн, аqа р'ьндə.

Wəрис дь дəра зравда дьqəтə.

Wəрьн дəрде пира мьн пьрскьн.

Wəрьнə мьн ве т'ер'е, wəрьнə мьн ве бəр'е.

Wəрьс к'öр'а бе,
We həчəр'а дəрбазбə.

Wəрьсе вьр'əка кьнə.

Wəрьсе дреж, дə'са—туж.

Wəрьсе нəмəрда нəчə бире.

Wəрьсе пире нəчə бире.

Wəрьсе р'ьзи беит'барə.

Wəрьсе р'ьзи мəчə бире.

Wəрьсе р'ьзи, п'ра шкəсти,
Итбара we т'öнə.

Wəрьсе сəр бузейə.

Wəрьсе хəлqе мəрьв данак'əвə ч'ə'ле.

Wəрьсе хəлqе (мəрьв) начə бире.

Wəрьсе həр кəси нəк'əвə бира.

Wəрьсе щаhьла р'ьзийə—пьшто нə йəкьн.

Wəстандьна фланкəсе т'öнə, qə р'унани.

Wət'əн дейə, wəлат бав,
Нə те к'ьр'ин, нə те фротан.

Wət'əн жь де ширьнтьрə.

Wət'əн (тьштəки) ширьнə.

Wət'əн hьм дейə, hьм бавə.

Wət'əн шринə, ле нае xwəрьн.

Wət'əне баве мəрийа ширьнə.

Wəxт дьбöhöрə, qəзйа пəй те.

Wəхт зер'ə, һəма чу, иди вəнагəр'ə.

Wəхт һəйə мəрьв хəwне дьвинə, хəwнеда дьфьр'ə.

Wəхта аве да сəр сəре мəрьв—
Чь т'ьлик, чь гавəк, йəкə.

Wəхта агьр һəйə, кəвьр—
Һ'əсте хwə лəв мəхə.

Wəхта аш чу, пəй чəqчəqe мəк'əвə.

Wəхта аqьл бəлакьрьн нəйи ль мал бу.

Wəхта аqьл п'арəвəкьрьн гəло тӧ к'ӧбуйи?

Wəхта аqьл һəйə сəрийа,
Чьма дьчи бəр дəрийа,
Хwə р'ур'əш дьки нав мəрийа?

Wəхта аqьлə, чь ч'ук, чь мəзьн.

Wəхта ба те баран жи пер'а.

Wəхта баране е аве бьдə мришка зə'фьн.

Wəхта баране харщьгат давежьн дəрва.

Wəхта бəре дарəке дьгьрə,
Һ'əзар дəви дьһ'əжинə.

Wəхта бəхт бе сəр сери,
Бзьр'ə мина к'əре нери,
We бежьн—сəд ə'фəрьм тə щамери.

Wəхта бəхт һəр'ə жь балə,
Хəбəр бьдə wəкə мсqалə,
We бежьн—чь дини бе к'əмалə.

Wəхта бəхте зар'е һəбуйа,
Де нəдьмьр.

Wəхта бə'са хəбате ле дькьн,
Эша сери ле дьгьрə.

Wəхта бӧһи мəрийа дькьн, мəри чола дьк'əвə.

Wəхта брчибуне, хwəрьн мерьв хwəшьте.

Wəхта бук у хаси шəр' дькьн,
Мер дьминə орт'а дӧ кəвьрада.

Wəхта га дьмьрə, паше к'ер зə'ф дьбьн.

Wəхта йа кӧ һат бəр бар, гəрəке баркьн.

Wəхта глийа ньзани,
Мəчə мала мевани.

Wəхта де дамар'ивə,
Бав жи бəре хwə зар'а дьгӧһезə.

Wəхта де дьмьрə, бав нак'əвə дəмана зар'а.

Wəхта дəрзи дьзи, дəве жи карə бьдьзə.

Wəхта дəwe мьн һəбə, Һ'əму кəсе мьн Һ'əwщəвə.

Wəхта дəwлə дьр'əсə,
Га гольке далесə.

Wəхта дəwр һат, т'ӧ кəсира наминə.

Wəхта дик р'адьвə сəр хени-һəw занə п'адшайə.

Wəхта дост бу дьжмьн, шк'йате хwə ль к'е бьки?

Wəхта дьз жь малевə, we гае к'ӧлəкер'а дəре.

Wəхта дьк'əви нава гӧндəки,
Чь лазьмə зар'а бьпьрсə.

Wəхта дьк'əви тəнгасие,
Йан qизəкə тə че һəвə,
Йан һəспəки тə бəза.

Wəxta dьлə—мина гӧлə.

Wəxta дьчə бəр мəшке,
Qӧдуме чоке we дьшке.

Wəxta дьчи ҹйа—
Хӧр'а бьвə лаwькəки щəлалийа.

Wəxta дьчи щи—wapa,
Xwəр'a дьви феки бь бара,
дьвежьн:
— Тӧ гӧли,
Ле wəxta дьчи щи—wapa,
Тӧ тьшти нави xwəр'a,
Дьбежьн: — Хнqут у кӧли.

Wəxta əз дьмьрьм, дəсте xwə дьле мьнхьн, бе:
— Кӧла фланкəсе дьле тə дəрк'əт.

Wəxta əз мер бум, мьн чьл ќəве минани wи давитьнə пьш xwə.

Wəxta əз начьмə щнəте, бра к'əр һəр'ьне, чи мьнр'анə.

Wəxta əз һəбум, тə грарер'a дьгот: „Пьфьк".

Wəxta əзи пирьм, бе кəвани, бе тирьм,
Бəрчие шкəва һевирьм.

Wəxta əзи щан бум,
Əзи тири кəван бум,
Hһа əз пирьм
Бəрчие шкəва һевирьм.

Wəxta əзи щаһал бум, əзи тир у кəван бум,
Бəрчие (бəгчие) мера, ќакьма бум.

Wəxta əw газə, əw qӧмашə, диса ќəйами башə.

Wəxta əw зман дəве wида нибə,
Əwи нəдькари нане xwə бьxwəра.

Wəxta ə'щал һат, тек'əвьн qӧт'ийа пола жи, хлазбун т'ӧнə.

Wəxta ə'щəл һат, надə мəщале.

Wəxta жь бе нəвə, бəре даре нак'əвə.

Wəxta жь тə һəвə, əз мəрьве тəмə,
Тə т'ӧнəбə, əз нə тьшки тəмə.

Wəxta жьн хрaв бə, əw наве мере xwə храв дькə ль днейə.

Wəxta жьне xwə бенамусие гьрт,
Мер бьбə шуре дӧ дəв, пе нькарə.

Wəxta звьстане п'шик сəр ч'ə'ве xwə дьшо,
Йане бəрфе бьбарə, йане—баран.

Wəxta зер'а бьвини жи, ќəсавкə.

Wəxta зəвəш дəрк'əт,
ќаша, сə хийарада дьмизə.

Wəxta зə'ва.нə бь дьле де у бавə,
Qəлəн ле зедə дькьн.

Wəxta зипьке xwə давежьн дəрва.

Wəxta йəк дьбе:
— Əз ви тьшти бькьм, һнəки сəбр бькə.

Wəxta йəк хӧра xwə бь дəсте xwə нəхӧринə,
Бь дəсте хəлqе хӧра wи р'əќəт навə.

Wəxta йəк xwə-xwə шӧхӧле xwə нəпьрсə,
Бь дəсти хəлqе шӧхӧле wи р'аст навə.

Wəxta кани һəйə, гəрə аве же һьлч'ьни.

Wəxta кəвани тьшки дьшкенə, дəнг нае.

Wəxta кӧр' һəвə дуе мале нае бьр'ине.

Wəxta kör'e mьн нивə,
Kör'e хəлqe мьнр'a навə kör'.

Wəxta kör'e тə хравə, жь xwə
дурхə, бра hər'ə.

Wəxta kь əз у tö k'əтьнə həв,
K'əнге поч'а k'əре гьhиштə ə'рде,
Те ль сəр мьн бькарьби,
Глие xwə бещəрки.

Wəxta k'ада—Һəwланə,
Гази Хата Мусакьн,
Wəxta дəрд ö бəланə,
Гази Хата Мəлләкьн.

Wəxta k'аре—мьн дьпьрсə.

Wəxta k'əтə нав змана,
We тек'əвə нав шарьстана.

Wəxta k'əшиш р'асти тə hат,
We р'оже ог'ра тə ль həв нае.

Wəxta k'оча hат, гае бар бькьн.

Wəxta k'очəри, гəрə wape xwə нас
бьки.

Wəxta k'ölфəт бьмьрə, дəст дьк'əвə,
Wəxta де бьмьрə, we k'ö дəст k'əвə?

Wəxta ле те, дьбен: „Же те".

Wəxta мале зə'ф, пьзмам жи зə'ф
дьбьн.

Wəxta мале мьн həбу,
Р'оже сəд Һəве минани wи
Лака мьн дьxwəрьн.

Wəxta мале xwəйи öнда дьбə,
Р'öҺе wи жи пер'a дьчə.

Wəxta мəри аве дьxwə,
Мə'р мерьв нахə.

Wəxta мəри нə Һазьрə, ле хəвəр
надьн.

Wəxta мəри пəйа нивə, бра k'əрвə.

Wəxta мəрик беwəxт бəр мəрики
дьчə,
Тьштəк кемасийа wи həйə.

Wəxta мəрьв бе мəзьн дьбə, бе
xwəде дьвə.

Wəxta мəрьв бьдə сəр сəбьре, хере
навинə.

Wəxta мəрьв дьмьрə бра сəр hост
у гаве xwə бьмьрə.

Wəxta мəрьв дьмьрьн, həр кəс
мьрие wи дьк'əвə бире, ләма дьгьри.

Wəxta мəрьв мəзьн дьвə т'ьхвəгəр'
дьвə.

Wəxta мəрьв нан бəла дькə,
Гəрəке нанəки зедə бьдə нанпежа.

Wəxta мəрьвар'a ле нае,
Дране мəрийа Һəлиседа жи дьшке.

Wəxta мришк həйə, qут т'öнə,
Qут həйə, мришк т'öнə.

Wəxta мртьв брчи дьбьн,
Дə'wата тиньнə бира xwə.

Wəxta нави wəкə сола щамера,
Нəвə р'уви (ижа) сола щамера
нəköжə.

Wəxta нае ч'əнга тə,
Чьма нае р'əнге тə?

Wəxta незикə зəhла мьн дьвə,
Wəxta дурə бира wи дькьм.

Wexта незикə, ч'ə'ве мьн дьр'ежинə.
Wəxta дур дьчə, ч'ə'ве xwəйе xwə
дьр'ежинə.

Wəxta неч'ира мьн те, г.е тə'жие
мьн те.

Wəxta пе qəләме нвиси, ижа we
k'ö бьгьрə, k'ö бьшкенə?

Wəxта п'шик нə ль малə, дə'wата мьшканə.

Wəxта р'аст хəбəрдане, гли хöбəр пешда тен.

Wəxта р'е дьчə, ə'рд бьнда дьḦəжə.

Wəxта сарə,
Щьльк ст'арə.

Wəxта сахи р'у дне,
Нав qазанщкə бона р'ожа мьрьне.

Wəxта сахие əз нəпьрсим,
Пəй мьрьне qə нəпьрсьн.

Wəxта саw у сенщ т'öнəбə,
Гольке мале жь гае мале натьрсə.

Wəxта сəре тə дешə,
Бра дьле мьн бешə.

Wəxта сəри нəэмə, льнг наэшə.

Wəxта сфрə данин,
Ида тьштəк нəлазьмə.

Wəxта тə р'оже дитбу,
Мьн шəв дит.

Wəxте тəда-тə wа дит,
Wəxте хwəда-мьн wа дит.

Wəxта тире давежи,
Кəване вəнəшерə.

Wəxта тö к'əти кьр'е мə'р,
Ббе, нəбе we тə бьгəзə.

Wəxта тö лəз һəр'и,
Тöе дəрəнг бьгьḦижи щи.

Wəxта тö нə совəк'ари,
Ḧəфса хwə жь ава к'ур бькə.

Wəxта тö нькари нане гəньм бьди бəр мəрийа,
Змане хwə дəwса гəньм бьхəбтин.

Wəxта тьштəк һəбə, qə хwə нас накə.

Wəxта т'уи бəq дьки, хwə даве аве.

Wəxта хатьр нəе, дəсте зоре we бе.

Wəxта хəбате дьр'əвə,
Wəxта нан те дизе жи далесə.

Wəxта хəбате сəр чəнə ле дьḦəжьн.

Wəxта хəбəрдан нəһатə сəр тə, хəбəр нəдə.

Wəxта хəвате дьһелə у дьр'əвə,
Wəxта нен хwəрьне ч'ə'ве wанр'а тинə.

Wəxта хwe т'öнəвə, пəз кəвьра далесə.

Wəxта хwe т'öнəвə, пəз кəлуйə.

Wəxта хwə дьдə сəр печ'ийа,
Һəw занə Стəмбол wива те хане.

Wəxта хwəда чь буйи, нһа чьви?

Wəxта һавине нəхəбьти, те пез бьди qьр'е.

Wəxта һат—we бе.

Wəxта һəбун дəсте тəда һəвə,
Днйа т'əв тə нас дькə.

Wəxта һəбуна мерьв т'öнəвə,
Кəса Ḧəсава жер'а накə.

Wəxта һəбуна мерьв һəйə,
Гəлəк бəр бь wи дьчьн.

Wəxта һəбуна тə һəйə тö пьзмаме мьни,
Wəxта т'öнə, əз ль к'ö, тö ль к'ö?

Wəxта һəбунеда, һəркəс, дьве: „Wəрə вра".

Wəxта һəвале тə дьк'əнə,
Тö жи пер'а бьк'əнə.

Wəxта һəвир дьпəкə—меван тен.

Wəxta həйə-ə'рəбийə,
Wəxta т'öнə-мьртьвийə.

Wəxta həйə, we həвə.

Wəxta hнгьве тə т'öнəвə,
Меш тə нащьвьн.

Wəxta чəнд гуза теки дəсте xwə бьшкени,
Диса дö Ћəве п'уч' дəрен.

Wəxta ч'нгин т'асе hат, чь р'аст, чь дəрəw.

Wəxta ч'елəка тə кемширə, бьвə бьфрошə.

Wəxta ч'ук бум, мьн дьго—мəзьне мьнхьн,
Мəзьнбумə, əз дьвем—ч'уке мьн хьн.

Wəxta шер'да жь п'ьр'а, п'ьр' дьчə,
Жь hьндька—hьндьк.

Wəxta шəр' зер'а бəла накьн.

Wəxta шəр' тöнə həркəс мерə.

Wəxta шəр' хал у харзи,
Wəxta xwəрьне ап у брази.

Wəxta шир həйə, we бьр'ьжə жи.

Wəxta шöxöл дури мьн həр'ə,
Wəxta xwəрьне бей мьн нəчə.

Wəxta шöxöл дьhелə дьр'əвə,
Wəxta xwəрьне те дьве: —Əзе бьне фəре балесьм.

Wəxta шöxöл xwə та дькə,
Wəxta xwəрьне hазьрə.

Wəxta шöxöл hатə сери, льнге чь бькьн.

Wəxte шöxöле мьн те,
Зьр'а к'əре тə те?

Wəxta щаhьли—гöли,
Wəxta кал у пири, щи бь щи кöли.

Wəxta щəгəр шəwьти йан гəрə щəгəра qизе qöлвə, йан йа кöр' qöлвə.

Wəxta щинаре тəйи хравə, бьhелə же бьр'əвə.

Wəxta щотда глийа п'əвwəдəкьн,
Хрманада шəр' т'əв р'анəкьн.

Wəxta qəзийа hат пəнер жи дькарə драна бьшкенə.

Wəxta qиз бум,
Əз мир бум,
Wəxta бук бум
Wəзир бум—
К'əтьм дəсте к'оти мера—
Əз зу пир бум.

Wəxta wə'дə те бьн кəвьрада жи шин дьвə.

Wəxте бе ч'əнге мьн,
Те бьвини р'əнге мьн.

Wəxте бəранбəрдане зə'д че дькьн.

Wəxте бəхт бе сəр сери,
Бьзьр'ə мина к'əре нери,
We бежьн—сəд ə'фəрьм тə щамери.

Wəxте бəхт həр'ə жь балə,
Хəбəр бьдə wəкə мсqалə,
We бежьн—чь динəки бек'əмалə.

Wəxте дəрд ö бəла—Фатька Мəлла,
Wəxте к'атə, Ћəриса—
Фатька Qиса.

Wəxте дəрд у бəла,
Фатька Мəлла,
Wəxте к'ьфтə хапуса,
Фатька Ə'йса.

Wəxte dindara mьn dindar bu,
Ḣəzar Ḣəve minani wi mьn bər
tьšti Ḣəsav nədькьr.

Wəxte əzi bətalьm, mьn ť'ьre dnija
ť'əmam bətalə.

Wəxte ə'щəle bzьne te, xwə dare
švan dьsu.

Wəxte məzьne male t'önə, k'ötikəki
dьdьn qölč'e male-səva məzьne male.

Wəxte mərьv dьmьrə, dьben, ax
bra щabe žer'a bьbə.

Wəxte nave tьšta hltini,
Č'ik davežə nav qafe wi.

Wəxte nan dьpeži, nanəki bьdə
mərьve dəngbež.

Wəxte nan dьxwə, wəxte xəvate
dьr'əvə.

Wəxte nanda te, wəxte dne dьr'əvə.

Wəxte nanda wə'de xwə zanə,
Wəxte šöxöl dьr'əvə.

Wəxte se dьvini, dar dəste xwəda
xwəjkə.

Wəxte sədəpəze—sərbьdəwe
čedьkьn.

Wəxte təda-tə wa dit,
Wəxte xwəda-mьn wa dit.

Wəxte tə'va nivro əz gərm nəkьrьm,
Tə'va əvare we bьbə čь?

Wəxte frəje əm dьk'əvьnə bira
həvdö.

Wəxte xəbate xwə ta dьkə, wəxte
nanxwərьne bər könd dьdə.

Wəxte xwe t'önəbə, pəz kəvьra
dalesə.

Wəxte xwərьne-dəvəjə,
barbьrьne-göhdrežə.

Wəxte щeva tə həbə, həvale təe
zə'fbьn.

Wəxte qələn, qiz bu qiz, jəkə.

Wəxtəke mašoqe göle bu,
Haha bujə mašoqe strija.

Wəxtəke mərьv žь ə'rde dьxwə,
Wəxtəke ə'rd merьv dьxwə.

Wəxtəke čərxa wi dьxəbьti.

Wəxtəki dare,
Wəxtəki šilane.

Wəxtoke həjə mərьv r'astie xlaz
dьvə,

Wəxtoke həjə mərьv dərəwa xlaz
dьvə.

Wə'de dьza, qava sija bšköləjə.

Wə'de dьza (dьzie) qava (qavie)
čьl šəvə, dərte.

Wə'de flankəse dərbazbujə.

Wə'de wi hat, we hər'ə.

Wə'dek t'önə, gazьn navə.

Wə'də drežə, mənzil кьnə.

Wə'də lь wə'də dьnher'ə,
Tö lь čь dьnher'i?

Wə'də per'a gьhišt we bьvə.

Wə'də te, sər kəvьrada ži šin
dьvə.

Wə'də xznəjə, e fə'm dьkə, zanə
wə'də čijə.

Wə'də hat, žьne r'aze.

Wə'də həjə žə'r ži dərmanə.

Wə'də həjə zer'ə,

Wə'də həjə r'əvək meranie četьrə.

Wət'ən mина де у бав ширьнə.

Wə'фат дькə, т'əма дькə.

Wи бавида əw мəрьве һəв бун.

Wи баво, чока мьн,
Wи дае, чока мьн,
Тə'не дайə дьле мьн,
Дəст аqьле сəре мьн.

Wи гöһир'а дьчə, гöһе дьнер'а дəрте.

Wи дəсти бьдə, ви дəсти бьстинə.

Wи Əрəзи, гöшə, гöшə,
К'и дьве—дəwe мьни тьршə?

Wи ə'рди, wи əсмəмани,
Əз р'анабьм ви ə'рди,
Əзе р'унем ви ə'рди,
Тö бьмьрə wи дəрди.

Wи ə'wри баран нае (баран набарə).

Wи ə'wри баwəр нəки баран ле бе.

Wи змани нивə, əwe wара бьминə.

Wи змани нивə, qжьке ч'ə've wи дəрхьн.

Wи мери дьвежьм, е кö пеш у паш бə.

Wи мəрир'а дьбем мəри,
Ек щəм һəйə мə'рифəт у р'асти.

Wи нə кöр'ə, нə qизə.

Wи сəри дьбежьм—һ'əзар сəри же нəмьрə.

Wи сəри ə'рдедакьм, wəки джмьне wи т'öнəвə.

Wи п'и тəндуре нəчуйии wи п'и тəндуре, жь
Бəг'дае хəвəрдьди?

Wи һини орт'а зин мəкə.

Wийа гли те дəрбазкьр.

Wийа öса зани?

Wийа ч'ə'вəки дьнһер'и?

Wийа ч'ə'вəки нəньһер'ə.

Wир'а бьминə, кöр'е wир'а наминə.

Wир'а дəргəки хере вəбу.

Wтийа готийə: „К'öма дайнə, пьрса же бькə".

Wтийа сəрбьскьн.

ЗЕДӘКЬРЬН[1]

А

А р'әш у сьпи бәр ч'әм дийар дьбә.

Ав дь голада дьминә гәни дьбә.

Ав дьк'әвә щие тәнг дәнг дьдә.

Ав дьсәкьнә, нәйар насәкьнә.

Ав занә бәлав ль к'ӧйә.

Ав р'або, ськьр бәлав бу.

Ав хәw дькә,
Джмьн хәw накә.

Ав чьqас дь голада бьминә, һәр we гәни бьбә.

Ава бира бе т'ьвдирә.

Ава ль сәр гӧрзе,
Зава бь дьле qизе,
Ава ль сәр бәрwe,
Зава бь дьле хасие.

Ава р'уе we р'ьжйа.

Ава сәр бәриwe,
Зава бь дьле хәсиwe.

Ава хӧрта сәрәвризә.

Ава хӧртан бәржор дьмәшә.

Ава һеди-һеди те, ә'щеб же те.

Ава дь сәр мәрйан р'а wәркьр,
һа бьһӧстәк һа дӧ бьһӧст.

Агьр, агьре qӧрмайә.

Агьр гьртьбу мала йәки,
Сәр у п'е ль бәр дьк'ьзьрандьн.

Агьр дь qочадайә.

Агьр к'әт мала qичкәр, к'әси баwәр нәкьр.

Агьр пе к'әвә, бина п'исо же нае.

Адарә, дәw ль дарә.

Апе Хдьро,
һәрр'о, дӧр'о ль вьро.

Арйа бәр т'фька хwә надьм бь брьнща хәлqe.

Ах у ах жи бь дәсте тә наһәwә.

Аха бь хӧлам,
Хӧлам бь әләм,
Әләм бь т'ант'анә.

Ахина п'ошмана паше те.

Аш бе ав назвьр'ә.

Аш чу, әме чәqәчәqоке бьпьрсьн.

---

[1] Гава мә әв мәсәлок у хәбәрок жи бәрнвисин, бәрәвок ида бь щур'е әлифба лап һазьрбу, ләма әвед т'әзә мә нава ве п'ара „Зедәкьрьн" щиwәркьр.

Аш чуйә, пәй чәqчәqоке дьк'әвә.

Аше нәзана жь бәр хwә дьгәр'ә.

Аше нәзана р'аст дьгәр'и.

Аqьле кем,
Баре гран,
Нә деда у нә баба.

Б

Ба ль т'әтехи we чь же бьби.

Бав жь аше те,
Кӧр'е wи лаqьрди дькә.

Бав жь эш те,
Кӧр' ль мал же хәбәр дьдә.

Бав нанәк дьхwәи,
Кӧр' нанәк дьхwәи.

Бав һарсьм дьхwә,
Дьране кӧр' дьсәкькьн.

Бар дьк'әвә,
Кәс ньзанә баре wи ль к'ӧйә.

Баран жь ә'рде начә ә'смана.

Баран зад дьтинә,
Ә'рд пәсне хwә дьдә.

Баран һурә—даwе дурә,
Баран гьрә—даwи ль вьрә.

Баре к'әре гран нәбә,
К'әр р'еда начә.

Баре к'әре т'вьнгбә жи,
Диса гӧр we wи бьхwә.

Баре мә сәр пьшта мәйә,
К'и те бьра бе—йәкә.

Баре мьн һьндьки гьранә,
Тӧ жи хӧрщка хwә давежи сәр.

Баһарә—qизьк чь һарә.

Бе ав тӧ собайан дьки?

Бек'ари жь бемәфәриейә.

Бәла нәзана жь йа зальма хәрабтьрә.

— Бәле.
— Бәле һәйә бәлайә.

Бәни адәмә
Бь дәрд у кӧл хәмә.

Бәране че ль бәр к'озине дийарә.

Бәре де ль wәләд,
Бәре wәләд ль ч'йае Qаф.

Бәрф һатийә кӧ п'е бьщәмьдә.

Бәрфа спи у мьрьн дәре мала Һәму
кәсийә.

Бәрхе бәр дӧ мака
Жь бьрчина һәләка.

Бәрхе нер жь бо сәрбьр'ин.

Бәт дәрк'әт сәре даре,
Гот: — Хwәзи бь мьһибьһаре.

Бәхте де, щһезе qизейә.

Бәһра гәр'ока чу бәр байисока.

Бәq балусан, ч'ә'в р'амусан,
Дәре, wәрә, диса ӧсан.

Бә'с—базар т'ӧнә.

Бзьн бзьнер'а—кәри пәзә.

Бзьн ль гамеше сwарә.

Бла зәрбә,
Бла мезәрбә.

Бльнд мәфьр'ә, кӧ тӧ ньмьз нәк'әви.

Бо кöштьна мар сəр п'əрчьqандьн,
дьве.

Бо нəфсе—к'əтə һ'əпсе.

Бо хласкьрьна гöндəки,
Дö мров кемьн,
Се мров зедəньн.

Бра братийə—базар бəйантийə.

Бра мə бьhата баhара дьла,
Мəhа нава гöла,
һ'əрк'əсəки həр'ə сəр ə'мəла.

Бу баhар, р'ож бунə сал,
Кəбани бунə əт'ар.

Бу ч'ьр'ə-ч'ьр'а ə'рəбане,
Дəнг чу һ'əмəдане.

Бу щьла шьл,
К'əтə мьл.

Бу qизq Ə'ли аг'а.

Бу qəрəбальха куч'ка,
Əм дəрк'əтьн—тьшт т'öнə.

Бу qəрт'əле стöхар.

Бу qса Р'əше Шəве.

Бу qьса хале Хечан.

Бу qьса həстуе буке.

Бу qьр'əqьр'ханə—вьр'əвьр'ханə.

Буйə йа Сəрьк-Бьньк.

Буйə агьре тəр'-һ'ьшк,
һəрдö жи т'əв дьшəwьтьн.

Бука мəзьн кəванйа малейə.

Бука сале—кабанйа мале.

Буке ть.кьр, бук хəйиди.

Буке хала,
Дəлалйе мала.

Букəк ани, к'офи дани.

Бь бежьнге пешйа п'əнще р'ое
наенə гьртьне.

Бь гöрр'а пез дьхwə,
Бь шьванр'а hури-hури дькə.

Бь к'ьлане чьр'авк у шиллəк дьбьн
кани.

Бь р'əйина (кузəкуз) сəган,
Кəрwан р'йа хwə наминə.

Бь т'ьрба бав у калан хwə
мьхапинə.

Бь qöрöшəки сəг дьхəсандьн,
Бь дö qöрöша дəсте хwə шуштьн.

Бьбə шəр' р'уви ль бəр дəсте тə
бьхwьн,
Нəбу, р'уви шуна шера бьхwə.

Бьзьн кö бьзьнə—һ'əта щие хwə
нəк'олə мəхəл набə.

Бьла кöр'бə,
Бьла гöрбə.

Бьла мəрьв нə пьч'уке брабə,
Щəwрьке сəгабə.

Бьла р'ебə, бьла дурбə,
Бьла бöhöр'бə, бьла к'урбə,
Бьла кəч'бə, бьла пирбə,
Бьла авьсбə, бьла дəрəнгибə.

Бьла ч'елəк авьсбə,
К'əнге би we бьзе.

Бьльнд р'уни готьнен пьч'ук бькə.

Бьне, əз мала тə бькьмə мала
хəзаре гöндьки.

Бьрати хwəшə бь р'асти.

Бьһ'ьне мьне—
Тö хьлас наби жь дəсте жьне.

Г. бь бәрфе нае вәшартьн.

Г. кьрьн р'әҺ'әтә,
Г. хwәрьн зәҺ'мәтә.

Гава шер к'әт,
Дьбә листька р'увйан.

Гава шер пир дьби,
Дьби пек'әнйа гӧран.

Гавани бәр бь мале,
Жьна wи к'арубаре.

Гаки щот навә.

Гәньм фьрикә,
Мәллә шьрикә.

Гәпа мәзьн qьр'ька мәри дьqәлеши.

Гәпе мәзьн бьхwә,
Готьне мәзьн мәкә.

Гәр баран бьбарә, е Һ'әр'и жи бьбә.

Гәр бәтали, дәри бьбә-бинә, четьрә.

Гәр кӧрме даре нә жь даребә,
Дар нар'ьзә.

Гәр мьров ч'еләке хwәди дькә, е га жь бьфрошә.

Гәр тӧ ньзани,
Мезәкә щирани.

Гәр хwә тазикьр, һәр кәсәк we нас бькә.

Гәр ч'вика һәмйа һежир харибйа,
Тьштәк бо мә нә дьһәланд.

Гиһа чьqас нәрмбә жи,
Дь бьн кәрианда һешин дьбә.

Готә-гот мала мәрйа хьрав дькә.

Гиһа чьqаси нәрмә жи,
Дь бьн кәвьранда һешин дьбә.

Глйе баш жь һьнгьв ширьнтьрә.

Глйе мәзьна—нәхше кәвьраньн,
Нә ба дьвә, нә баран дьшо.

Го, го вәдьгәр'инә.

Готьн зьрарә, кьрьн к'арә.

Готьна зә'ф нә дьвә бра, нә дьвә һәвалә.

Готьнен жь сәре хwә мәзьнтьр нәкә.

Готьне эвара дьк'әвьнә куwара.

Готьнәк у сәд готьн ль щәм һәмәqа wәкә һәвьн.

Готьн бе һәсти набә.

Гошт бо qәсаба,
Нан бо нанпежа.

Гоште гәни бьла дь диза хwәдие хwәдәби.

Гӧ ль дӧв һәв начьн.

Гӧла кӧ жь дара хwә бу, we Һ'ьшкбә.

Гӧлани хwәй гӧлбу,
Баране леда шьлбу.

Гӧлне даре дь бьн хwәда мәбьр'ә.

Гӧнде бе р'әз,
Коне бе пәз,
Мере кӧ дьбежә:
—Әз у әз,
Һ'әму нә т'ӧ тьштьн.

Гӧр чаwа бьрчибә, гоште гӧра дьхwә.

Гӧра Һ'әфт жь гар'ане хwәрбу, гаван дьгот:
—Ма бь р'асти һун гӧрьн?

Гӧр һини берйа бе сә буйә.

Гӧр'ийо, наве мьн ль тә,
Qар'итке мьн ль сәре тә.

Грара нани—стуна хани.

Гузке мәдә кӧр'а,
Да дьдиwа нәхwәзи.

Гуза п'уч дь сәре фәqирада дьшке.

Гьжо, мал паqьшо,
Шаhике, мал гәнике.

Гьли кӧ чу, иди нәдә ду.

Гьли hатә зара, wе тек'әвә нав мала.

Гьли wәкә пәле пивазанә, сәр hәв дәртен.

Гьлйе пешйа—кәвьре ханийа.

Гьлйе р'асти бь ḣәнәки дьвежьн.

Гьлйе р'асти жь зар'а hинбә.

Гьлик hәйә, ḣәзар гьли hежайә.

Гьлики ӧса бежә, wәки селе нан бьпежә.

Гьртьне wедатьр т'ӧ wәлат hәнә?

Д

Даг' да бәр wәрме.

Дае, бәлае,
Хушке, тә'лишке.

Даро, канийа,
Харо, гәнийо.

Дара би набә дар.

Дар жь зьрави дьшке, инсан жь стури.

Дар у бәр бь гӧhьн.

Дар ḣәта qальм навә, нае шкенандьне.

Дара дь ч'авен хwәда набиньн,
Зьлка дь ч'авен дьндә дьбиньн.

Дара сеhрәк феки нагри.

Даре кӧ сев пева т'ӧнәбә, кәвьрне авт'ьн?

Даwа пәзе qәльши, пәз к'ок навә.

Де у qиз п'әв чун,
Жь бе аqьла wәйә, кӧ жь hәв чун.

Дельк бетә ба,
К'опәк те жь Бәг'да.

Дә hәр'ә, ло г. жи жь гәньмә.

Дәве сәга у нане гәньми?

Дәве фланкәсе щамийә, зьке wи дерә.

Дәвә п'ьр'ә п'акбу, лев жи харә.

Дәви зу дьбә дар,
Хwәли ль мәрьве бе wар.

Дәви нә тьштьн,
Йе гӧh ль пьштьн.

—Дәвhе, чьма дәве тә харә?
Гот: —Ч'ә'ве мьн ль к'әнә.

Дәлава к'әтийә ч'ьр'ава.

Дәма неч'ира мьн те,
Г.е тә'жйа мьн те,
Гава неч'ир т'ӧнә,
К'ефа тә'жйа мьн hай-hайә.

Дәмәкә гӧлейә,
Дәмәкә гӧлшиланейә.

Дәнге дәhоле жь дурва хwәшә.

Дәрб у мхьла һәв гьрт.

Дәрбе ль һәвала, wәкә тире ль кәндала.

Дәрде дьла нае мьла.

Дәрәw сеwийә.

Дәст дьзанә к'едәр дьхӧрә.

Дәст сәр дәста дайә һ'әта бь асимана.

Дәсте бь т'әне шер Издинби, дәнг же нае.

Дәсте qәләw ль сәр зьке т'ерә.

Дәстие бьр'әке нә жь даре буйа,
Дар нә дьбьр'и.

Дәф стуе мьнданә, чомах тӧ ледьхи.

Дәһ мал, донздә маqул.

Дәһ тәнур, донздә р'испи.

Дәһе нәврозе—чь шәв, чь р'ож, чь нзар, чь бәрр'ож.

Дәһә стәwр бь дәһе бь ширр'ә дьхӧн.

Дәшт бе думан набә.

Дәшт хwәр олаqа,
Дьнйа хwәр мәләqа.

Дәw хwәрьн хwәрьнә,
Ле кодька пьшт q.не чийә?

Дәwләмәнд зә'ф бун,
Дәрд у кӧле мьн гранбун.

Дәwса хәнщәра хwәш дьвә,
Дәwса хәвәра хwәш навә.

Дә'wатә, һәма нан у пәнир һ'ьсрәтә.

Джмьне бава наби досте кӧр'а.

Дик-мришке к'е һәвр'а шәр' дькьн (һәв дьхьн),
Дьк'әвьнә нава дә'не мьн.

Дик-мришке хәлqе жи гәрәке бен нав дә'не мьнда шәр'кьн?

Дике qәнщ дь һекеда банг дьди.

Дино-жиро.

Диса әw жьнә,
Диса әw дьлә.

Диса әw һәсп,
Диса әw qамчи.

Диwаро, жь тәр'а дьбежьм,
Бука мале, тӧ гӧһ бьде.

Диwаро, жь тәр'а дьбежьм,
Буке, фер бьбә.

Дйа дьза дӧ ть.а дьки,
Йәк жь к'ефа, йәк жь тьрса.

Дйаре бльнд нә һ'әwще qлаwьзайә.

Днйа гӧләкә, бьһин бькә у бьдә һәвале хwә.

Днйа Слеман п'ехәмбәрр'а нәмайә,
Ида we к'ер'а бьминә?

Дост дурби жи—незикә,
Нә дост незик жи би—дурә.

Дост кәвьн джмьн набә.

Дӧ бра бьбьн йәк—гӧндәке пе нькарә,
Гӧндәки бьбә йәк—ә'ширәк пе нькарә,
Ә'ширәк бьбә йәк—дӧгәл пе нькарә.

Дӧ qот дь дизәкеда нак'әльн.

Дране фәqира дь п'әлоредә дьшке.

Дур һәр'ә,
Дьрьст вәгәр'ә.

Дурбә, бь нурбә.

Дь к'ӧдә зәр бу,
Дь к'ӧдә дәр бу.

Дь нәйартиеда дьлдарти тинә.

Дь һавина р'әз у пәз,
Дь звьстана агьр у әз.

Дь һәwразидә страна нәбежә,
Дь бәр ба т'ӧт'ун нәк'шинә,
Мала тә жи бьла нәчә ньк мала
бave жьне.

Дьбежьм—гайә,
Дьбежә—бьдошә.

Дьзи бәр сйа бӧшкӧледа насәкьнә,
Нәһәqи ә'рде наминә.

Дьзи ль бәкьра,
Сонд ль мала Мино.

Дьл һәйә—qәwат т'ӧнә.

Дьла гәр'ийа q.не һасьлбу.

Дьле бь хәзәп нагьһижә т'ӧ
мәqсәда.

Дьле се савар хwәш дькә.

Дьне ль дьне,
Ч'ә'ве гӧр ль бзьне.

Дьнйа дәwранә,
Дәмәк гӧлә, йәк гӧлшиланә.

Дьнйа дәмә,
Щар п'ат'ехә, щар ләмә.

Дьнйа джмьне кәwе,
Кәw жи джмьне кәwе.

Дьнйа нә кәйс у фәсалә,
Бәхт у qәрарә.

Е

Е кӧ бльнд дьфьр'ә, ньзьм дьк'әвә.

Е кӧ даwи дьк'әнә,
Жь һәмйан хwәштьр дьк'әнә.

Е кӧ дьхwәзә дәwләта ләз,
Дәст бавежә хwәйкьрьна пәз.

Е кӧ жь һәвале хwә бьqәти,
We гӧр wи бьхwәи.

Е кӧ жь һндьки нәшекьранд,
Жь п'ьр'и жи нашекринә.

Е кӧ мала wи жь чамбә,
Гәрәк кәвьра навежә мален ди.

Е кӧ ньзанә шола хwә,
Дурьн ль дәwләта хwә.

Е кӧ хwә наәшинә, нак'әнә.

Е кӧ qәдре жьна хwә нәгьрә, нә т'ӧ
мерә.

Е льнг бьхӧн, е нә льнг qсмәте мәйә.

Е нан бьдьнә әт'има һндькьн,
Е зман бавен дәва wан зә'фьн.

Е тәнгайи нәдитбә,
Qәдре фрәйе ньзанә.

Е һьнка кайә дьдәwсә,
Е һьнка гузьн дьхьшхьшә.

Ен кӧ дәст у п'е дькьн,
Де у бав накьн.

Ә

Әв ть. лелейә,
Ть. лоло жи пашәр'ейә.

Әв хәбәр дане ашанә.

Әгәр дәшт, әгәр зозан,
Кӧла пәз-шван.

Әгәр тӧ мерби—шәве тари п'ьр'ьн.

Әз бь qӧрӧшәке дь тә гәр'йам,
Бь сәд qӧрӧши нафьльтьм.

Әз дьбежьм: „Хало", апо дьхәйди,
Әз дьбежьм: „Апо", хало дьхәйди.

Әз ль ә'змана тә дьгәр'йам,
Мьн тӧ ә'рде дити.

Әз нә к'әрьм,
Ле бе мәфәрьм.

Әз нәмьрьм бь ть дәрбе,
Әзе мьрьм бь ве к'әрбе.

Әз хадьмьм, тӧ дьбежи:
„Чәнд зар'е тә һәнә"?.

Әз хушка тәмә,
Жьн жи һәнә, жьнкок жи һәнә.

Әз һәрмәт у тӧ һәрмәт,
Р'йа мьн у тә бь һәвк'әт,
Әз бь хер у тӧ бь сламәт.

Әз чь бежьм, сьм, сьм Сьмаилә.

Әз шәве ль тә дьгәр'йам,
Тӧ бь р'ож дәст мьн к'әти.

Әз wьса дькьм—де дьмьрә,
Wьса дькьм—бав дьмьрә.

Әло ль хазоq дьхьстьн,
Жьньк кьл у нәйньк дьхwәстьн.

Әм биһна к'әбабе чубун,
Р'асти даг'дана к'әра һатьн.

Әм заньн, Чачо бьразие ахейә.

Әме һукьн, мукьн,
Сәре сьма сәрда г. кьн.

Әт'ар тазинә, кошкар хwәсьн, ашван бьрчинә.

Әw к'әне бәр гьрийә.

Әw шире һ'әсьни
Тӧ сәд сали бьхәсьни,
Де диса wе бьвә е сьни.

Ә'

Ә'ва сәва меранә, нә сәва жьнанә.

Ә'гити шӧхӧле меранә.

Ә'мре ләгләге чу бь т'әq-т'әqе.

Ә'мре фланкәсе мина ә'мре пивокейә.

Ә'wьре гӧр'гӧр'—мере тьр'тьр' т'ӧнанә.

Ж

Же һәбьрийә.

Жәһри жь щьле мара хали наби.

Жь ава мәйи бьтьрсә.

Жь аве бь һәж-һәж мәтьрсә,
Жь аве мәнд бьтьрсә.

Жь бекәси жь насе дйа хwәр'а дьбе: „Баво".

Жь бәһре дьчи ч'әнгәк ав.

Жь бо гӧле, мәри дьр'и дькә п'ашла хwә.

Жь бо нәфсе, xwә даве һ́әфсе.

Жь бо р'у, чу сьмбел жи сәрда бәрда.

Жь бо хатьре хатьра,
Мров дьчә сәр дине һестьра.

Жь гӧре бьрчитьрә,
Жь мара тазитьрә.

Жь дәрда, р'и бәрда.

Жь динар'ә дәфехә,
Жь занар'ә сәре xwә бьһ́әжинә.

Жь кембуна мера, мә наве дик кьрә Бави һ́ӧсейн.

Жь кӧр'е жьне бийа,
Мәкә т'ӧ һивийа.

Жь мала баве бу бь мал,
Жь мала хәзура бу сеwие сәр тәндура.

Жь мале—йәки qале.

Жь мале һ́әта мале
Хәрабәйе сале.

Жь маләки ниньн, һ́аләкиньн.

Жь неч'ари мәрә, гоште мришка дьxwә.

Жь пәзе п'ьр', майә кавьр'е кӧр'.

Жь п'исбуна куч'ьке мә,
Р'ови qӧла xwә дь бәр диwаре мәдә чекьрийә.

Жь п'ьр'а п'ьр' дьчьн,
Жь һьндька—һьндьк.

Жь сала саләк сәгә.

Жь т'ьрка мәтьрсьн—бе ә'сльн,
Бь wанр'ә һәвалтйе мәкьн—бе фасльн.

Жь хәлqер'а кәwгьрә,
Жь xwәр'а к'уси гьрә.

Жь чакан хьраб,
Хьрабан жи чок жи дәрте.

Жь qәһәра—xwә давежи баһара.

Жьн бь намус начи р'ьйа п'ис.

Жьн бь хәфтанә,
Мәрьве we бь кӧртанә.

Жьн канийа жийинейә.

Жьн хатунбә,
We мер дар.унбә.

Жьна кӧ жь т'ӧ кәси шәрм нәкә,
Жь т'ӧ тьшти шәрм накә.

Жьна мере храбә,
һьн дьбә дьзә, һьн дьбә qәһбә.

Жьна п'ак наби бәт.

Жьнәкә баш жь һ́әзар мерен хьраб четьрә.

З

Завае хәзура—сәге сәр тәндура.

Заве мале—к'әре мале.

Зозан бехәсан набә.

Зар дьxwәзьм, бь чь бьхӧм?

Зар' дәсте жьнәбийа набиньн xwәши у фрайа.

Зар'а нәсӧхӧрә (наминә).

Зар'о, гӧльке вьр'ни, бәрхе вәр'ик—йәкьн.

Зәнгин кӧ фәqирбу, чьл сала бина зәнгинтйа же те,
Фәqир кӧ зәнгинбу, чьл сала бина фәqиртие же те.

Зәнщирбәнд буин, жь шәрр'а нә т'ö а'рә.

Зьман бе һәстуйә,
К'öда бьхwәзи, wьрда ба дьди.

Зьмане хwә дьqәтиньм,
Жь һәвала наминьм.

Зьмано, жь сотьне,
Пьрса нә йа готьне,
Чьма qәһәр дьки дьне.

Зькәки г.йи, маләкә зер'ин хьраб дькә.

Зько, зько, зькани,
Һәч'е кари педаки,
Т'ö намусе же нәки.

Зьман бьwәстә, сәр р'әһ'әтә.

Зьман гот: — Ләq,
Сәри гот: — Т'әq.

Зьман йале хwәдие хwәйә.

Зьман к'ьлита дьлайә.

Зьман һәм достә, һәм дьжмьн.

Зьман һәм талә, һәм ширин.

Зьмане дреж ә'дуе сәрйанә.

Зьмане сорә, дур тинә незики.

Зьмане сорә,
Пешие нә гәлийә, нә зьһорә.

Зьмане хwә бьбьр'ә,
Ч'ийае хwә бьк'ьр'ә.

Зьмане шерин, бьһаре дьлайә.

Зьрте эвара дьк'әвьнә qöльке диwара.

И

Илм жь шур тужтьрә.

Инсан бь готьне,
Дар бь вәр'отьне.

Инсане беасьл—
Жь wан те шьхöле бе фәсьл.

Иро ә'wьрә, сбә сайә.

Исане нәп'ак, бьди гоште щани,
Аг'ьрсонги п'ошмани.

Иш кьрьнәк жь сәд готьни четьрә.

Иш нә п'ащ у кьрасә,
Иш асьл у ә'сасә.

Ише бе р'е—
Мина ч'йае бьн бәрфе.

Й

Йа бькә, нәләрьз,
Йа нәкә, нәләрьз.

Йа ви дәсти, ви дәстир'а наминә.

Йа кö һәвир бькә, wе q.на wе бьһ'әжә.

Йа мьн һалә, ле йа тә чь һәwаlә?

Йан бькә у нәтьрсә,
Йан нәкә у нәтьрсә.

Йәк бь сәдийә у сәд нә бь йәкийә.

Йәк бь К̧әзаран дькарә,
К̧әзар бь йәки нькарьн.

Йәк һәйә бь сәди,
Сәд һәйә бь йәки.

Йәки бь ч̧авәки жь йәки кор четьрә.

Йәки дәwләти дьве: — Әзе һәр'ьм щнәте,

К̧әсив дьве: — Щнәт, щә'ньмә дәсте тә нинә.

Йәки мьрьне,
Йәки кьрьне.

Йәки мьрьне,
Йәки певакьрьне.

Йәки р'әзәк да йәки, wи wәшик нәдае.

К

Ка нә а тәйә,
Кадик жи нә а тәйә.

Кайа кәвьн бәр бь бае надьн.

Кани жь сәрвә шило дьбә.

Кание асил—
Набьн мәсил

Кәбани нав ч̧'ә'ве хwә набинә,
Дәрзийе ч̧'ә'ве хәлqе дьбинә.

Кәвьре гран дь шуна хwәда дьминә.

Кәвьре мәзьн нә к'аре лехьстьнейә.

Кәвьре р'әш сьпи набә,
Канйа әсил зьwа набә.

Кәзәба гöре һарә,
Нә дьбе-сәрма, нә дьбе—арә.

Кәзие мьн т'öнәньн, ле йе хатийа мьн,
Дьгьһижьнә сәр панийа wе.

Кәзийе хwә кем мәкә жь р'еза.

Кәрсәнге к'әтийә дәрде кәвьр.

Кәс набе масте мьн тьршә.

Кәс наве, Р'әщәб сәрп'але тәйә.

Кәси бь хwәзийа
Нә р'аһьштийә баqе кәзийа.

Кәсе кö дәвәһа хwәди бькә,
Гәрәк дәрие мала хwә бьльнд бькә.

К̧әсәк шуре хwә надә бьн шуре кәсәки.

Кәч'ьк wәкә даре севенә,
һәркәс кәвьре хwә давеже.

Кәч'а хwә бь кöр'е хәлqе надә.

Кәwе да, ль даре к'әт.

Котәк дьзанә, qонах ль к'öйә.

Кö га дьк'әвә—к'ер п'ьр' дьбьн.

Кö досте мина тә һәбьн, нә К̧әwщәйи нәйарайә.

Кö дьдö ль һәвхьн, wе йәк бьк'әви.

Кö әз гәwде хwә дьнер'ьм,
Дьнйа бь мьн хwәшә,
Кö әз льнге хwә дьнер'ьм,
Дьнйа бь мьн р'әшә.

Кӧ йәк пьшта xwә нә бь дәсте xwә бьхӧринә,
Хӧра пьшта wи нашки.

Кӧ к'әр жь афьр'е дәве бьxwә,
We пьшта wи бьшке.

Кӧ кон ль мьнкьн,
We мьн ль к'екьн?

Кӧ мәрьв жь таве сьбе хер нәбинә,
Жь сийа эваре жи хере набинә.

Кӧ мәрьв нәкә, мәрьв нахwә.

Кӧ мәрьв xwәлие бь сәре xwә дьки,
Бьла xwәлийа гәрмби.

Кӧ тә гьрт, бәрмәдә,
Кӧ тә бәрда, пәй мәк'әвә.

Кӧ тӧ бежи кәwә,
Әз заньм нӧкӧле wи сорә.

Кӧ гӧр пир дьби, дьби мәсqәрчие сәга.

Кӧ шәв р'әшбу, тӧ р'әштьрбә.

Кӧләк ӧса тер'а һат,
Һьнәк дьбежьн: — һәбу,
Һьнәк дьбежьн: — Т'ӧнәбу.

Кӧрманщи т'ерә,
Хәw ль сәрә херә.

Кӧрме шири Һ'әта пири.

Кӧр'е кӧ панйа мәрьв же бь xwин нәбә,
Наби кӧр'е мәрьв.

— Кӧр'е к'ейи?
— Бабахан апе мьнә.

Кӧр'е хәлqе шиве наһельн.

Кӧр'е чок жь малбатер'а достан ч'ар дькә,
Е нәqәнщ—нәйаран.

Крас—кресә,
Qӧсеса—qӧсесә.

Красе бе п'есир, стӧе мерьвда данайньн.

Красе щане мьн,
Бәлае сәре мьн.

Куч'ьк кӧ куч'ькә, бь xwәдие xwә нагьрә.

Кьл жь qаһве нае бьр'ин.

Кьле wан коре wан дәрхьст.

Кьрьн кьрарә,
Ле готьна зә'ф зьрарә.

Кьрьн—Һ'әта мьрьн.

Кьтьк нә ль малә,
Наве мьшк Ә'вдьлр'әҺ'манә.

К'

К'аре иро нәһелә сьбе.

К'аре xwә бькә бь ә'сас,
Да дьл нәки wасә wac.

К'аркәре xwәйә,
Ширине дьле хәлqейә.

К'еврошк жь ч'ие натьрсә.

К'едәре дешә, р'ӧҺ'и ль wедәрейә.

К'әдкьро,
Жь к'әда xwә нәхаро.

К'әмбәр ль пьште,
Дьгәр'ә ль таште.

К'әнги һәби—әзе бь тә ведьм.

К'әр бь нәфсбә, нәqләк бәсә.

К'əр дьгот: —Дəнгəк те.
Дəhшьк дьгот: — Wанə hьнək тазинə,
We мə тази бькьн.

К'əр кӧ т'ер дьбьн дьшиньн сəр гӧра, дьбен:
— Әме фьрмана wə р'aкьн.

К'əр нае хwарьне,
Хӧ п'əре к'əре те хwарьне?

К'əр, həрчəнд к'əрə жи, гава дь h'əр'иедə дьк'əвə,
Щарək дьн р'ие бь wи щи нахə у дьгӧhер'ə.

К'əрə, нə кич'ӧкə.

К'əро, бьхwə hежа бьшекьринə.

К'əро, нəмьрə, qифаре бьhаре те.

К'əчəло, наве мьн ль тə,
К'ӧме мьн ль сəре тə.

К'əшə бь йəке занə,
Әрьзчьн бь дӧдӧwа занə.

К'и бук би, бьла бук би,
Тӧ бь хwə бəрбуки.

К'и дьбе: — Wəрə шхӧл,
Дь дьле мьнда дьби кӧл.
К'и дбе: — Wəрə таште,
Ль дьле мьнда хwəш те.

К'и нəкə hьсаба,
We бьбинə əщеба.

К'и чь дьхwəзə, əwe навинə.

К'и wəфайə—əw бав у брайə.

К'очəр ко бавеwа кал дьбə, дьшиньн бəр карька.

Куч'ьке həвьн.

К'hела льнге хwə нал дькьр, кьсwа дьго: „П'əпьм“.

К'hела нал дькьн, бəргир льнге хwə бльнд дькə.

Л

Ле hатьн же hатибьне четьрə.

Лома шькəстийа, хwаhр дьщəбьри.

Ль бəжна фланкəсе меза мəкə,
Ль готьна wи мезəкə.

Ль бəр хwə бьнер', да стуке тə нəшке.

Ль к'əре сьwарə,
Ль к'əре дьгəр'ə.

Ль к'ӧ ашə, к'əчалфрошə.

Ль сəр чонга тə р'уньштийə,
Бь р'ьh'е тə дьлизə.

Ль h'əйфа баве гəр'ийа де жи ль сəркьр.

Льнге дəрəwан чəлəки к'ортə.

Льнге hини гəр'ебу,
Дəве hини вьр'абу,
Дəсте hини дьзие бу,
Р'а пе навə.

М

Мал бе сəрмийан набə.

Мал дьчə, хwəйи дожə (гӧна hьлдьдə).

Мал мера бəнги дькə,
Щəh к'əра шами дькə.

Мала баркьрьне, жьна шəр'кьрьне.

Мала дәрәwина шәwьтийә,
Кәси баwәр нәкьрийә.

Мала К'очо куч'ька дькьн тажи.

Мала мера бу, канйа зер'а бу.

Мала мәйә, ч'ер'а мәйә.

Мала пире, гор'а пире.

Мала пире, ст'ара пире.

Мала пире хwәштьрә жь йа мири.

Малавайи жь һәq четьрә.

Маме Р'әмәзан,
Тә га у гамеш бь дәрдан,
Ма тӧ у әw хәбәрдан.

Маре нә щийә, нә wарә.

Маси гьртьн у щьл шьлнәбун, wә кәс дитийә?

Маси жь сәрвә,
Кәw жи бәривә.
Масте Сип'ане сьпикә.

Мале дьне qьр'ежа дәстайә,
Р'умәтә ч'авайә.

Мале мәли-мәса,
Хӧре т'али бьлмәса.

Мале храб жь хwәсир'а дьминә.

Мале qәсис дьчи бь фәтис.

Меван дь qәдьре хwә дуе маледайә.

Меван хwәшә р'оке, дӧда, сьсе...

Мевандари у зедәк'ари.

Мевана дәрәwи щарәке нан дьхwә.

Мер бәранбәри мера,
Ле фәне мера жь мера зедәйә.

Мер әwә һ'ьрче һьмбезкә,
һәркәс дькарә ханьме һьмбезкә.

Мер канийә, жьн бьркә.

Мер к'әтьнә куwаре,
Жьн чунә һәwаре.

Мер мера нас дьки.

Мера мер дькӧштьн,
Мала Щбро ур дьшуштьн.

Мерани бе занин,
Занин бе мерани, нив-нивә.

Мерани дуве масийә.

Мере баш ль паш е храб насәкьнә.

Мере бемал, мина хание бедар.

Мере че дь к'озедә бәлу дьби.

Мере че бь кери һәр тьшти те.

Мере че кьтьке тәһәл дьхwә,
Е ширин һәркәс дьхwә.

Мере чебә, бьхәбьтә дәст һьленә,
Һ'әйфа хwә бь дәсте хwә һьлинә.

Мерьк мә'нә ль жьна хwә дит, гот:
— Тӧ ард бежьнг дьки, q.на хwә дьһәжини.

Мә гӧр гот, гӧһе wи дәрк'әт.

Мә дер авакьр, поплоз сәр дани.

Мә наве гӧр ани, гӧр бь хwә һат.

Мәзәле тә жь мьнр'а к'ола, тӧ к'әте.

Мәрие совәк'ар qәйик жер'а нәлазьмьн.

Мәрьв дьбе фланкәсе qәй п'ел һека дькә.

Мәрьв дьбе qәй р'ьйатә ль бәр таве сьпи буйә.

Мәрьв дьбе, qәй сәре фланкәсе бь дәw мәзьн буйә.

Мәрьв дьбе, qәй фланкәсе шире к'әре хwәрийә.

Мәрьв дьве, фланкәсе qәй п'ел мала щьна кьрийә.

Мәрьв жи зәhфьн,
Зенди жи зәhфьн.

Мәрьв наминьн бе к'әфән,
Жьн наминьн бе qәлән.

Мәрьв т'ьфкьр ә'рде,
Дагәр'анд да р'уе мерьв.

Мәрьв wәхте мьрьне сәр hост у гаве хwә бә—п'акә.

Мәрве бе аqьл,
Мина гуза бе какьл.

Мәрьве бе т'әhсил (нәхwәнди) мина мале бе мьсин.

Мәрьве бьк'әвә бәр ширәта,
К'ьнща бьк'әвә бәр п'ина,
Кери тьштәки наен.

Мәрьве дьр'у, набә т'ӧ г...

Мәрьве зальм набә альм.

Мәрьве мале бь qӧндәрейә,
Т'әшта мале т'әнәкәйә.

Мәрьве нәhәq—змане wи кьн.

Мәрьве п'ис фь.е гәни дькьн.

Мәрьве тьрсонәк hәрр'о дьмьрә, е мер-щарәк.

Мәрьве хәриб корә.

Мәфа нә hежәи щәфайә.

Мәчә ч'йаен к'аш,
Тӧ нәбини хәwнен щаш.

Мә'р ахе дьхwә,
Ахе бь qьнйат дьхwә.

Мина ава бьн кайе-дәнг же нае.

—Миро, р'ьк'ефә кьнә, дрежә?
Го: —Аг'айо, дәсте тәйә.

Мләте бе сәрмийан,
Wәкә пәзе бе шван.

Морика дальqанди,
Ч'аве т'әва ле бәләqанди.

Мришк бь хwә хӧли сәре хwә нәкә,
Кәс ль сәре we накә.

Мришк hека дькә у дик qир'әqир дькә.

Мришке хwәст hека qазе бькә,
Ле q.на хwә дьр'анд.

Мров нә жь чьлька хwә т'ер дьбә,
Нә жи нвина хwә.

Мрове кьньк,
hестра мрьк,
Бощие фьньк,
Же бьр'әвә.

Мровек бежә: —Әз у әз,
Гӧнде бер'әз,
Шване бе пәз,
Тьштәкир'а набә.

Мровәки р'әзәк да йәки,
Паши wи гушйәк тьри нәдае.

Му у му, дьби р'у.

Му сәрийа жи ӧнда набә.

Мьн гәдә hини дьзие кьрьн,
Hha жи мьн хwәр'а навьн дьзие.

Мьн гот: —hештьр әвә,
Wи гот: —Р'еч' ль вьрә.

Мьн гот: —Һьрч' вайә,
Тә гот: —Р'еч' вайә.

Мьн дизәк кʼьрʼи ләпәк һьри,
Дәст авите чʼәмьл фьрʼи,
Ә'вда хаде, чь ма һьри?

Мьн әмин дани, хайин дәркʼәт.

Мьн кʼопәк гьрт, толтә'жи дәркʼәт.

Мьн фрот га у пәз,
Бук ани бь ләз,
Сьвка мале диса әз.

Мьн чь жь тә хwәст, тә чь да мьн?

Мьри дьмьри жь нуве бь qимәт дьби.

Мьри нә сәгби,
Горʼьстан ле тәнг наби.

Мьрьн-мьрьнә,
Хьрʼ-хьрʼа зеде готьнә.
Мьрьн у жийин wәкә си у таве.

Н

Наве гӧнде мә Захо,
Е кӧ нәкә пахо.

Наве дне—жь ә'забе дне мәзьнтьрә.

Наве дьне—дьнйаерʼа дьминә.

Наве жьне Чинарок,
Малда тʼӧнә арванок.

Наве храб ә'зәбе горʼанә.

Нан у xwe, xwe бь мани.

Нанхwәрьн, кодьк вәшартьн нәлазьмә.

Нане гәньм зьке фланкәсе qәлашт.

Нане мера ль мера бь дәйнә.

Нане xwә бьxwә бь аве,
Һьлнәйнә мьнәта баве.

Нане xwә мәхә турке хәлqе, те бьрчи бьмини.

Нанәк нәди се,
Пәзәк те бьди гӧран.

Нә бь жьна кәпоки,
Нә бь мере пьтпьтоки.

Нә жь кора буна,
We кәw һелина xwә ль ниве рʼе чекьра.

Нә жь фәсада буна,
We рʼови бьчуна суке.

Нә И'са мә дьвә xwәйи,
Нә Муса мә дьвә xwәйи.

Нә коне бе пәз,
Нә гӧнде бе рʼәз,
Нә мрове кӧ дьбежә: —Әз у әз.

Нә кʼәре мьнә,
Нә гае тәйә.

Нә бәрхе ль пәй бзьне,
Нә мьшке тәрʼазьне.

Нә мәwьжа пʼеша мьнкә,
Нә жи тә'на ль мьн бьдә.

Нә пʼелава тәнг,
Нә мале бьчʼәнг.

Нә сар ль фланкәсе те,
Нә гәрм ль фланкәсе те.

Нә харә, нә кʼабә,
Дьбежи: „Әз пʼешьк".

Нә һәwqас ширьнбә, кӧ тә бьqулрьнә,
Нә һәwqас талбә, кӧ тә бьфьрʼипин.

Нәбиньм бә'ра бе гәми,
Нәбиньм исане дәм-дәми.

Нərhайə бəр аве, дəрпе жь хwə дьки?

Нəйартйа хwəдитиа,
Хəрьбтьрə жь эша к'отитие.

Нəйнуке гöр'йан һəбə,
Бəри һəр тьшти сəре хwə дьхöринə.

Нəрмьке кае—дəнг же нае.

Нəхəбьтийə, гьшка зə'фтьр дьхwəзə.

Нəхwəрийа—сəхwəрийа.

Нəһəq сəр бəла хwə вəдьбə.

Нəчə мера,
Һəр'ə тəвьр у бера.

Нив Һ'əким щан дьбə,
Нив мəллə иман дьбə.

Нисан—ə'рде хəмьли дисан.

Нот'ьла ч'елəка шир дьдə,
П'Һ'ине ледьхə дьр'ежə.

Ну һат, кьрьн хəлат.

Ну һатьн, кəвьн хəлатьн.

Ньзанə мала дə'wате ль к'öйə,
Кəвч'и һьлдьдə баз дьдə.

О

Осе, мал—дəwо,
Шəwешо, мал—авawо.

Ощах бунə бущах,
Бущах бунə ощах.

Ŏ

Ŏсайи ə'wəрəйə, wəки,
Жь бəр сие начə бəр тə'ве.

П

Пайиз һат берика фəqири qəльши.

Паиза, ль мə вала кьрьн кодьк у диза.

Париен жь дəве хwə мəзьнтьр нəхwə.

Пе һурьке мьн дьжи,
Сфра (свра) мьн нəqайли.

Пешйеда намус йа меранə.

Пешие дьчьм, гəз дьки,
Пашие дьминьм, п'əҺ'ина давежи.

Пешийа мале к'ьшт у к'ьшт,
Пашийа мале дə р'их һьшт.

Пешийа тьштəк жь пашийар'ə нəһьштийə.

Печ'ийа кö дь агьр к'əвə, wе бьшəwьтə.

Пира бəдə'мəл
Хамногьнар'а һатə кəл.

Пире мə пир бунə, һе дьчьн пивока.

Пире мə пир дьбьн,
Бь зəнгьл у пəльк дьбьн.

Позе wе же дьбьрьн, дьгот:
— һəq зьмане мьн.

Пьрс бь пьрс мров дьгһе мала хwəде.

Пьрс-пьрсйара дьчə,
Сйар-сйара дьчə.

Тəмаhи г. мəрьв дьди хwəрьне.

Тəндур бь ть. у фь.. гəрм навə.

То чь дьбежи—бежə,
Ниве ḣəзари пенщсəдə.

Тораqа wи данин сəр нане wи.

Тö жере р'уни, we хwə-хwə жоре
щи бьдьнə тə.

Тö кö мерби, мер hьбинби.

— Тö кöр'е к'ейи?
— Əз кöр'е баве хwəмə.

Тö к'ер, əз пəнер.

Тö к'əргöhа бь əрəбане дьгьри?

Тö к'ö зəwьщии, тö жи wедəре?

Тö минани сеwие сəр тəндурайи.

Тö хəзмəтк'аре мəзьнан бьбə,
Wəки пьч'ук жи хəзмəтк'аре тəбьн.

Тö чь бежи ль бəжна сьwаре мьн тə.

Тö wьсайи, мина кö ль чоле
ч'ерайи.

Тьри ль həв дьнəр'и—р'əш дьби.

Тьрс гор' у чор'ийə.

Тьште бь букер'ə нəйе, пьшти буке
нае.

Тьште бь ниви, же мəкə тö hеви.

Тьште кö чу—мəдə ду.

Тьште чу—нəдə ду.

Тьштəк жь фəqирйе т'ьнə,
Хəйн жь həсудйе.

Тьштки бу—нəк'əвə ду.

Т'

Т'а кö дожəh нəбини,
Бьhьшт бь тə хwəш набə.

Т'əмайи—кемасийə.

Т'əмам бьбə сəдучьл,
hаж бьhарə ль щəм дьл.

Т'икошə,
Ситьл кьрьнə qошə,
Йа wаh аве бошə.

Т'ö щара к'əйфа хwə тьште hати
нəйнə,
У т'ö щара ахини ль ду тьште чуйи
нəк'əвə.

Т'ьфи р'уе беаран кьрьн,
Готьн: — Баран дьбарə.

Ф

Фекие баш жь дара башə.

Фəqира ль хwəкьр, готьн:
— Тə жь к'ö ани?
Хöрта ль хwəкьр, готьн:
— Пирозбə.

Флан гöнд нə р'йа т'ийа ле дьк'əвə,
Нə р'йа брчийа.

Фланкəс буйə бəньке дув həване.

Фланкəс буйə кəрəнгпəре бəрбайе.

Фланкəс кəwə,
Нəйаре qəwме хwəйə.

Фланкəс красе бе п'есир ль мəрьва
дькə.

Салада дӧ шайин һәньн,
Дь we гaweда жи зьке сеwийан
дешә.

Саное Ӧзер—гак да гьзер.

Сбе те—хер пер'а.

Се кәс беҥьш һәнә ль дьне:
Е кӧ бь р'йа дьчә бь т'әне,
Е кӧ бь әврази вәдьхwи т'утьне,
Е кӧ мала хwә датини ль р'әх мала
баве жьне.

Се һәнәк бь р'астәкенә.

Севен че—п'ара ҥьрче.

Сә жь сәр'а гот,
Әw жи зьвьр'и жь дора хwәр'а гот.

Сә чийә, дә'wата сә чийә?

Сәг гоште сәга нахӧн.

Сәг дьр'аин кәрwан дәрбас дьбьн.

Сәндрук ль сәр сәндьруке,
Мфтә бь дәсте буке.

Сәр мәзьнә п'е пьч'ук,
Хwәзи бь we мале кӧ теда бу бук.

Сәре жь щи дәрк'әвә, начи щие
хwә.

Сәре кӧ нәэшә, р'ача ле нәгәр'ин.

Сәре кӧ нәэшә, шьдька мәдә бәр.

Сәре мьн сәр хер нәдийайә,
Qьрш һатьмә—чумә гунйа.

Сәре мьн тази,
һәwаре мьн qази.

Сәре сале—бәрф ль дәре мале.

Сәре сале—бәрф ль дәрие мале.

Сәре сбе жь хера эваре четьрә.

Сәре сәд нәwали-нәwаләкә,
Сәре сәд хәбәри—хәбәрәкә.

Сәре фланкәсе буйә сәре кӧл у
дәрда.

Сәре wәрис кьнбу, нәгьһатә.

Сәри дьбежьм, wәки аqьл һәбә.

Сийа заве—сийа дьр'иейә.

Сйар ҥәта нәк'әвә—набә сйар.

Смбел бь мерава һәнә.

Сола к'ур мәрьвар'а набә,
Нәwале к'ур бе ав набә.

Софие Р'әмәзане мина даһшьк дув
гар'ане.

Сьлq нәт'ьтьштә,
П'ор' мьсьл пьштә.

Сьлqа wи кьрьнә туре wи.

Сьwаре т'әне т'озе накә.

Сьwаре Делрире сбе дьһәр'и, эваре
зу те.

Сьwаре к'әре г. ль бәре.

Сwарәк у сәд сwар—ль щәм
фланкәсе йәкьн.

Т

Таване бьһаре дьк'әвьнә дане
эваре.

Тажи бь зоре начә неч'ире.

Тә чь дәве дәре хwә паqьшкьрийә,
Һәта дәве дәре хәлqе паqьшки?

Тәйрен неч'ире нуке wан харә.

Пьрса йәки дьки,
Йан сәр хенийә,
Йан жи бәр дерийә.

Пьчʼьк-пьчʼьк,
Дьчә бәр кӧчʼьк.

Пьшти ть.е,
Кәзи кӧрʼе.

Пʼ

Пьрʼани мерани бәтал кьрийә.

Пьрʼание зора мерание бьрʼийә.

Пьшикерʼа готьн: — Г.е тә дәрманә,
We жи чу ах бь сәркьр.

Рʼ

Рʼасти нәхwаш дькʼәвә, ле намьрә.

Рʼасто, бь рʼасти,
Харо, даре шкәсти.

Рʼасто, бь хwәдерʼа,
Хwаhро, бь әʼрдерʼа.

Рʼасто, рʼастбә,
Жь qәда у бәла хәласбә.

Рʼаhельн тʼоп у гьр-гьра,
hәрʼьн сәре чʼйа у гьра.

Рʼәз нәqәнщбу, тәйроке жи леда.

Рʼәш у пәш фланкәса натьрсиньн.

Рʼәше, тӧ ль вьрбә,
Гәwре, әз темә тә.

Рʼи дьби бост,
Джмьн наби дост.

Рʼи кьрә как,
Нәкьр йәкә пʼак.

Рʼовики гәрʼок, жь шерәки рʼакʼәток четьрә.

Рʼожа жь мәрьврʼа храб ле бе,
Кәс брае мерьв тʼӧнә.

Рʼожа нәхwәш сбеда нәхwәшә.

Рʼожа хwәш—хwәшә,
Рʼожа нәхwәш кӧла рʼәшә.

Рʼоже хәраб чедьбьн,
Ле мәрьве хәраб че набьн.

Рʼожәкә хwәш hәйә сәд рʼоже нәхwәш.

Рʼонайа чʼәʼван рʼунә.

Рʼуе бәqе жь ава гӧле шьл нәбуйә,
We жь тʼьфа тә шьлби?

Рʼуки хwәсти рʼәшә, е нәкьрийа— hәрд рʼу.

Рʼутә шанә пәй шьлие,
Дәст-пʼе wана зhанә.

Рʼьм дь тʼерʼеда нае вәшартьн.

Рʼьhʼәт дьбьн дәрбе хәнщәра,
Рʼьhʼәт набьн дәwсе хәбәра.

С

Савар бь кәвьрә.

Савар бь тʼәвдане,
Шиш бь кʼтане.

Сагʼарʼа—рʼьсq,
Мьрйарʼа—хер—херат.

Сал ну, гота-гот ну.

Фланкәс мина канийа дәрәwинә.

Фланкәс мина к'әләка сәр авейә.

Фланкәс мина меша һьнгьв,
Вьнгә-вьнга wийә.

Фланкәс мина тәр'але бьн даре хöрмейә.

Фланкәс мина ч'әрме к'әрейә,
Нә дьбә дöһел, нә дьбә чарöх.

Фланкәс минани спийа дәсте коранә.

Фланкәс нә т'ö мәрьвә, әw арване хәлаейә.

Фланкәс р'ийа мерьв хар дькә у
Нәйньке дькә бәр мерьв.

Фланкәс тәйре хwә мьжеда бәрнадә.

Фланкәс һәспа wи һәйә, пәйа нинә.

Фланкәс һәстуе һәвда аве нахwьн.

Фланкәс һьли авет, вьр'ни к'әт.

— Фланкәс qә чаwанә?
— We чаwабә, шәве дьзә, р'оже— аг'а.

Фланкәсе ава сәре хwә зәлал кьрийә.

Фланкәсе дәqа wида дае.

Фланкәсе дране беванкәсе
Бь щәwьри һьлкьрьнә.

Фланкәсе капе qәт'ле авит стуе хwә.

Фланкәсе к'әфәне хwә сәре хwә п'еч'айә.

Фланкәсе тораqа wи дани сәр нане wи.

Фланкәсе храб авет, баш к'әт.

Фланкәсе һе дәрбе анишка нәдитьнә.

Фьреза щәһ бәлуйә, а гәньм жи.

Х

Хание кö фланкәсе чекьрийә
Мина шкәфта бедәрийә.

Хер дьбьнә хьйар,
Дь хwәдие хwәда дьчьнә хар.

Хәбат шерә, дәст авет е бьбә р'ови.

Хәбәр хwәш хәбәрә,
Ле мьн же нә баһwәрә.

Хәбәрхаша к'әр да гöра.

Хәласи дь р'астидайи.

Хәлк жь бьрчийа дьмьр, дйа ахе дьгот:
— Бьла шорба брьнщ бьхwьн.

Хәма мәйә—дәма мәйә.

Хәw у мьрьн—йәкә.

Хирәт аветьнә бәр сәга, qәбул нәкьрьнә.

Хофк'ешо—qәдапешо.

Хöрто, тö хöртийа хwә дьки,
Qәлсок'а тö даwа чь дьки?

Хöшә-хöша аве,
Шьнгә-шьнга п'әран,
Дәнге жьнан.

Храви мьqабьли qәнщиейә.

Хwәдие мьрйа корьн.

Хwәдие сәбьре—бу мьлке Мьсре.

Xwәдие фь.е бь xwә дьḦәсә.

Xwәзи баве фланкәсе ль ашәки храбә буйа,
Әw пәй нәк'эта.

Xwәзка дәhe к'ануне
Р'ож бәре xwә да сосьн у бәйбуне,
Нә xwәзи дәhe Ḧәзиране,
Р'ож бәре xwә да звьстане.

Xwәрьна фәqира йа нан у дәwә,
Йан дан у дәwә.

Xwәрьнәкә ӧсанә, hәw зани шорба нәxwәшанә.

h

ha ль Муше,
ha ль пьшта дәргуше.

hат жь дәрдә,
Qӧт'ики да бәрдә.

hат кӧ бе,
Солкьр п'е,
hат, нәhат.

hатә дәре мале,
Бу xwәйе мале.

hатә мале,
Xwәдие мале чу qәда сале.

hатьнә нав мә бәйани,
Жь мә стәндьн р'әз и хани.

he нәxwәрийә, дьбе:
— ЛьḦәмдьла.

hәвраз бе бәржер набә.

hәвр'а стбостби, джмьн достби,
Фькара же бькә.

hәкә к'әр бь нәфсә,
Мьстәк чеh бәсә.

hәнәке чоленә—
Wәкә гӧл у гиhенә.

hәр дькарә—бежә,
hәр нькарә—бькә.

hәр жьна бь йарә,
П'әр у баске we xwahрә.

hәр кәс занә фьрезә бь шьвевәйә.

hәр кәс занина xwә дьәщьбени.

hәркәс hьндова xwәда р'ое дьбини.

hәр кәwәки ч'йайәки xwә hәйә.

hәр мәрьвәк сәр р'йа xwәйә.

hәр сәржорәк, сәржерәк ль пәй те.

hәр тәйр бь р'әфе xwәр'а дьфьр'и.

hәр тьшт те чапкьрьне,
Аqьл нае чапкьрьне.

— hәр hәби.
— hәwлә щанби.

hәр hәрвазәки ньшqвәк ль бәр.

hәре, hәре,
Дьнйа сийа даре,
Жь кәсир'а наминә эваре.

hәркәс агьр бь сәр кьлора xwәдә дьк'ьшнә.

hәрр'ож hәркәс к'ада наxwә.

hәрче сьвьк—баре гран.

hәсп т'ӧнә, фланкәс афьр' че дькә.

hәспе дьнhер'ьн, ангори we щәh дьдьне.

hәспе т'ер жь hьнәре xwә дьтьрсә.

Һәспе че зәнгуйан нагинә хwә.

Һәwар жь пашвә те, фланкәс ль пешйе дьнһер'ә.

Һәта аqьл нас кьр,
Мал хласкьр.

Һәта хwине нәр'жени,
Азадие набини.

Һәта шуре тә бьбьр'и—т'әхсир нәкә.

Һәта Шушан хәмьли,
Дә'wат фәшкьли.

Һәфт р'аqсе Һьрч'енә,
Ль сәр дара һöрменә.

Һәфт сале хәлайе хwәштьрьн жь саләк нәйартие.

Һәфт собае к'әре һәбун, т'әв дь аведә жь биркьрьн.

Һинкьро—һин мәкә,
Тә һинкьр жи, дәнг мәкә.

Һинкьра—һин мәкә,
Һинкьр жь бир мәкә.

Һур бажо, к'ур бажо, гае хwә нәwастинә.

Һьнәк дькьн у һьнәк жи дьхwьн.

Һьнәк дьхwьн у һьнәк жи дьнһер'ьн.

Һ'

Һ'аша-маша,
П'осте р'уви бьгьрьн бавежьнә П'аша.

Һ'әми ч'еләк нә наһчоньн,
Һ'әми хәбәр наенә готьн.

Һ'әму ч'йа дьбежьн—әм ч'йанә,
Гольке бәр ч'еләке жи дьбежьн—әм ганә.

Һ'әта дон нәхи ч'рае, ч'ра р'онаһи надә.

Һ'әта хун нәр'ежә, азайи дәст нае.

Һ'әфт тажие тә к'әргиһәк мьн зәфт накьн.

Һ'ьрча ньр'ин, мере гәфт,
Бәрфа гöлин—жь wан нәтьрсьн.

Һ'әчи нә ль маләке,
Ньзани бь һәwаләке.

Һ'әчи шхöле р'ьҺ'әтйа дьлә,
Һ'әчи тава гәрмә ава.

Ч

Чаwа а бехери,
Ӧса жи эвархери.

Чәрчи чи ехwә һәбә, wе дьфрошә.

Чи тә ль к'әрейә, кö тö к'әре щот дьки?

Чь мьн сонд хwәр,
Чь һәскә дон хwәр.

Чь бабә у чь баран,
Һәр жь һәрфе кем дьбә.

Чьqа мәрьв дьминьн,
Аqа ә'щеба дьбиньн.

Чьqас мьн дьгот: „Ава ч'әм бәржер дьчи",
Тә дьгот: „Һәвраз дьчи".

Чьqас ч'йа бьльндби,
Мьж wи wьнда дьки.

Чьqас кö гöһ нәдә готьнед мәзьна,
Дьве пева бе дö шахе бьзьнан.

Ч'

Ч'ав жь ч'ав шәрм дькә,
Бәртил кәвьра нәрм дькә.

Ч'ав жь ч'ава фәди дькә.

Ч'ав ль саваркьр,
Слав жь биркьр.

Ч'аван р'әш бь к'әрар'ә жи һәнә.

Ч'ел у зин, к'әр у льһ'еф, һ'ьрч у щот?

Ч'еләк хwәдан бькә,
Мьрове га бьфрошә.

Ч'елике мара бе жаһр набьн,
Нәwәле к'ур бе дар набьн.

Ч'ә'в джмьне (нәйаре, хәниме) хwә нас дькә.

Ч'йа бь ч'йа нак'әвьн,
Ле ч'ав бь ч'ав дьк'әвьн.

Ч'йа ль ч'йа нанер'ьн,
Ле инсан ль р'ьwе һәв дьнһер'ьн.

Ч'йа чәнд бльндбә,
Бе р'еч' набә.

Ч'йа чәнд бльнд дьбьн,
Бе ав набьн.

Ч'йае Щуди жь щие хwә р'аби,
Әхваqе инсан жь щие хwә р'анаби.

Ш

Швано, һәркә-мәркә,
Сәре мийа qәр бәржеркә.

Шәва р'әш, жь эваре дә хwәйә.

Шәрбика мира ә'рде к'әт,
Шкәстан, нәшкәст, ле дәнг же дәрк'әт.

Шәрте базаре сламәтийә.

Шәр' бь шур,
Базьргани бь дьрав.

Шива эваре бьһелә сьбе,
К'аре эваре мәһелә сьбе.

Шин жи йа мәйә,
Шаһи жи йа мәйә.

Шоләк хwәш—бьһарәке дьлайә.

Шӧхӧл—к'омәк,
Хwәрьн—т'әк.

Шӧхӧле мала сәд у синә,
Qьрш у ав те бәлунә.

Шӧхӧле qәнщие бир нәкә,
Нәдити глйа нәкә.

Шур—щан,
Хәнщәр—мам,
Жьн—дотмам.

Шуре qәт'ле бь дәсте тә,
Р'әһм дь qәлбе тә.

Шушә кӧ бьшке, нае щәбьре.

Щ

Щер'е ну, ава сар.

Щер'и нуйә, ави щәмьдийә.

Щер' бе ч'әмьл набә.

Щәwка бостана нае кери ашвана.

Щие кӧ агьр ле т'ӧнәбә,
Ду ле р'анабә.

Щот бь гаки наби.

Щьһазе ль пешйа буке,
Ль дув букенә жи.

Q

Qаз бь qазарə,
Баз бь базарə,
Мрищка кор бь дике т'опалр'ə.

Qазе ч'ав ль бате кьр, q.на wе дьр'йа.

Qəда бьгhижə ноке,
Кö нəгhижə к'оке.

Qəда бьк'əвə ле бəде,
Кö нəчə ль хwəди.

Qəй тə дəвен нəдитийə,
Тə пьшкöл жи нəдитийə?

Qəй тə нан бь гöhе хwə хwəрийə.

Qəй фланкəсе лəча р'əш кöштийə.

Qəйса мəшке,
Нəгьрə ль т'əште.

Qəли жь сəре ч'вика ченаби.

Qəлшмера нажо qöлчькан,
Хwəшмер жь wар дəртен.

Qəнщи бькə, бавежə аве.

Qəнщи гоште щане исенə.

Qəнщи у храбйа мерьв дь дəсте мəрьвданə.

Qəрəwашəкə баш четьрə жь жьнəкə п'ис.

Qəhбе да, дьзе да, зькмəзьне нəда.

Qиз кö həйə гöла чолейə, wе р'ожəке wе бьбьн.

Qиза бе де, мина ч'йае бе р'е.

Qиза бь дəргисти—мина qиза дəвгьрти.

W

Wəр-wəре hешин,
Бəхт-бəхте пешьн.

Wəй шəрма мьн ль р'уе тə бə.

Wəкə мала хwə нан дьхwə.

Wəхта ав дьгижə щие тəнг, дькə хöшə-хöш.

РЕНИША ТЬШТАНИЕ (ПРЕДМЕТИЕ) НӘФСНАВИЕ, ЩИ-WÄРИЕ

А

Ав—41—44, 48—51, 53, 54, 56, 62—64, 66—69, 72, 76, 83, 87, 89, 93, 96, 98, 101, 103—105, 109, 110, 115, 116, 124, 126, 127, 131, 133—135, 138, 140, 154—156, 159, 162, 164, 165, 177, 178, 182, 186, 194, 201, 204, 205, 207, 208, 215, 218, 222, 223, 226, 229, 230, 238, 241, 246, 251, 255, 262, 263, 267, 270, 281, 285, 289, 290, 300, 301, 305, 306, 308, 312, 320, 323, 325, 326, 328, 329, 339, 340, 342, 343, 346, 347—349, 352, 354—357, 360, 361, 364, 366, 368—370, 372, 374, 376, 378, 379, 381, 382, 386, 390, 392, 393, 399, 400, 401, 403—406, 411, 419, 425, 426, 428, 429, 430, 439, 441, 442, 447, 452, 453—455, 459, 462, 469, 471, 474, 481, 486, 487, 492, 495, 497, 501, 508, 511, 514, 515, 534—536, 538, 549—552, 555, 560, 567, 570, 573, 575, 577, 578, 580, 586—588, 591, 601, 604, 606, 608, 610, 611, 613, 616, 618, 626, 629, 630, 631, 632, 640, 647, 648, 656—658, 660—663, 665, 667—669, 677, 679, 687, 690, 693, 694, 696—698, 700, 702, 703, 708, 709, 715, 722—728, 730—732

Авайи—41, 42, 43, 66, 67, 196, 290, 349, 422, 429, 459, 566, 604

Аваси—107

Авзем—89

Авр'у—43, 354

Агьр (эгьр)—41, 43—45, 51, 57, 58, 60, 64, 65, 74, 81, 82, 89, 90, 93, 94, 96, 102, 104, 127, 139, 141, 151, 152, 169, 173—179, 181, 197, 207, 210, 214, 223, 252, 255, 260, 266, 268, 270, 271, 273, 280, 287, 304, 305, 309, 310, 315, 317, 319, 320, 324, 328, 343, 344, 356, 359, 361, 363, 400, 411, 417, 419, 422, 426, 428, 429, 431—434, 435, 448, 486, 494, 495, 499, 500, 506, 515, 543, 551, 552, 555, 559, 566, 595, 604, 610, 620, 628, 661—663, 665—667, 669, 670, 685, 688, 690, 693, 697, 699, 701, 707, 724, 729, 731

Аг'а (аха)—44, 45, 48, 53, 63, 71, 77, 117, 119, 160, 196, 270, 273, 300, 303, 319, 324, 326, 328, 353, 369, 377, 381, 386, 439, 458, 460, 495, 548, 570, 576, 585, 601—603, 630, 639, 658, 660, 670, 681, 696, 697, 722, 728

Аг'ьри—45, 46, 107, 355, 358, 660

Аг'рәт—45, 88

Ад—45

Адан—45, 115, 461, 651

Адар—45, 46, 134, 148, 229, 376, 419, 455, 462, 463, 550, 600, 601, 613, 708

Адəм—97, 203, 590, 604
Ае (айе, айке)—46
Азайи—46, 563
Азап—46
Алав—43, 46
Алвер—363
Алверчи—46
Алк'ан—52
Алмаст—46, 495
Алчах—180, 302, 346
Альф—477, 588
Анамəт—46, 47, 106
Анишк—728
Ап—47, 91, 202, 382, 383, 526, 534, 566, 577, 649, 705, 708, 715, 719
Ар—47—49, 129, 197, 207, 214, 248, 267, 316, 317, 324, 340, 387, 474, 486, 669, 671, 690, 692, 717
Араq—47, 647
Арван—47, 49, 77, 207, 210, 324, 364, 454, 485, 487, 524, 661, 698, 728
Арзан—48, 114
Арзани—556, 566
Арик'ари—48
Арсьз—354
Арьш-верьш (арьшверш)—48, 363
Ар'ик—48
Афьр'—48, 59, 68, 99, 149, 260, 297, 425, 471, 567, 587, 719, 729
Ах—316, 361, 363, 368
Ахин—48
Ахрат (ахьрəт)—48, 564
Аhьл—48, 62, 178, 354, 660
Аh́мəде Хани—48
Аш—41, 43, 47—49, 51, 52, 57—59, 66, 99, 128, 149, 155—157, 159, 171, 178, 192, 196—198, 207, 210, 224, 264, 267, 273, 309, 316, 319, 323, 336, 343, 344, 346, 363, 376, 381, 386, 396, 397, 428, 487, 507, 534, 541, 552, 577, 580, 589, 606, 690, 692, 698, 701, 708, 709, 715, 720, 729
Ашван—48, 49, 138, 155, 203, 344, 396, 475, 507, 534, 641, 715, 731
Ашванти—49
Ашванчи—49, 267, 354, 541
Ашьq—49, 139, 318, 330, 413, 449, 473, 574
Ашьqчи—49
Аqьл—48, 50—52, 56, 58, 62, 69, 73, 80, 82, 88, 104, 109, 113, 115, 129, 130, 147, 154, 155, 157, 159, 160, 162, 164, 178, 179, 183, 184, 190, 194, 206, 207, 214, 228, 234, 235, 258, 259, 270, 279, 281, 294, 309, 315, 317, 334, 346, 348, 353—357, 361, 366, 369, 371, 372, 381, 407, 429, 436, 437, 441, 442, 444, 445, 449, 452, 456, 457, 459, 464, 473, 476, 480, 487, 495, 502, 514, 517, 520, 542, 546, 548, 552, 568, 569, 573, 575, 578, 580, 582, 585, 604, 607, 614, 620, 624, 625, 628, 634, 637, 648, 654, 655, 661, 670, 671, 690, 692, 701, 707, 709, 712, 722, 726, 729, 730
Аqьлбəнд—51, 235, 259, 602
Аqьлсвьк—354
Аqубəт—45, 49, 50
Аwаз—364

Б

Ба—46, 47, 52, 54, 55, 64, 102, 108, 112, 113, 124, 125, 140, 144, 177, 179, 194, 195, 232, 251, 261, 269, 309, 320, 326, 346, 366, 367, 406, 431, 449, 460, 509, 525, 541, 572, 583, 586, 640, 660, 690, 701, 709, 711, 718, 730
Бав—49, 52—54, 58—60, 64, 66, 70—72, 74, 77, 80, 88, 90, 92, 97, 103, 106, 109, 114, 117, 128, 129, 144, 150, 152, 153, 158, 159, 161, 163, 185, 186, 194, 196, 200, 203, 206,

209, 216, 225, 232, 234, 235, 241, 248, 251, 253, 255, 257—259, 264, 267, 269, 276, 277, 280, 289, 309, 310, 313, 315, 317—319, 321, 324, 325, 329, 337, 338, 342, 348, 350, 351, 368, 370, 371, 373, 374, 376, 382, 383, 388, 391, 392, 403, 407, 409, 412, 420, 426, 436, 444, 450—452, 454, 463—465, 468, 471, 473, 486, 488—490, 497, 500—502, 509, 511, 512, 517, 528, 531, 536, 537, 541, 546, 547, 550, 559, 564, 567, 575, 576, 582, 585, 587, 589, 600, 604—606, 612, 613, 620, 624—627, 630, 637, 648, 659, 663, 666, 668—670, 671, 675, 678, 680—683, 686, 687, 689, 690, 691—694, 697—700, 701, 707, 709, 714—716, 720, 723, 726, 727, 729

Бавти—54

Багəр—54, 68, 144, 184

Баг'—48, 54, 102, 111, 173, 274, 384, 414, 469, 576, 622, 654, 665, 688

Баг'ванчи—622

Баг'чə (бахчə)—54, 271

Бажар—315, 499, 500

Базар—50, 55, 64, 77, 96, 116, 140, 153, 206, 223, 237, 261, 320, 344, 345, 360, 363, 379, 392, 416, 425, 453, 481, 482, 504, 509, 514, 526, 528, 553, 576, 582, 601, 602, 610, 620, 648, 661, 663, 709, 710, 731, 732

Базарбаши—55

Базьн—438

Базьрган—55, 136, 161, 163, 194, 454, 510, 581, 604

Базьрганбаши—180

Балт'ə—55, 105, 125, 127, 131, 139, 147, 177, 513, 514, 524, 528

Балт'əчи—55, 125, 520

Балт'уз—79, 183, 342, 622, 684,

Балули Занə—376, 473, 625

Балч'мьк—658

Балшевик—55

Бан—343, 442

Банг—312, 385

Бар—51, 52, 55—57, 72, 99, 101, 104, 108, 111, 112, 133, 134, 161, 173, 197, 256, 327, 338, 342, 359, 360, 502, 566, 630, 659, 680, 709

Баран—47, 52, 54—56, 58, 59, 65, 67, 69, 70, 76, 89, 91, 93, 99, 115, 117, 118, 121, 124, 135, 136, 179, 182, 195, 196, 205, 209, 221—223, 246, 254, 292, 320, 330, 354, 420, 423, 432, 433, 436, 442, 453, 455, 456, 472, 479, 490, 492, 547, 551, 564, 575, 583, 602, 628, 646, 652, 663, 667, 689, 690, 691, 693, 697, 701, 702, 707, 709, 711, 727, 730

Барбьр—56

Барут'—57

Баск—57, 58, 128, 308, 344, 355, 386, 450, 490, 667, 683, 729

Бастеq—57

Баhар (бhар)—41, 45, 47, 57, 69, 70, 71, 86, 93, 95, 101, 110, 115, 122, 145, 148, 149, 160, 173, 236, 241, 257, 274, 275, 287, 299, 317, 330, 341, 401, 415, 420, 426, 433, 453, 462, 468, 498, 512, 535, 539, 545, 550, 557, 602, 604, 625, 649, 651, 655, 660, 662, 676, 685, 700, 709, 710, 717, 726, 727, 731

Бащанах—58, 612, 690

Баq—94, 184, 718

Баwишк—58, 461

Беа'р—365

Бебəхт—354

Бебəхти—58, 72

Беванкəс—58

Бевьл—58

Бедəр—54, 58, 185, 194, 207, 208, 219, 248, 253, 261, 262, 388, 436, 455, 492, 499, 515, 557, 567, 582, 619, 623, 648, 690, 691, 700

Беə'сьл—48, 111, 310, 311

Бежьнг—60, 481, 654, 666
Бекер—654
Бемал—59, 71, 81
Бенамус—310, 367, 535, 572
Бензин—60
Бер—60, 490, 524
Бери—60, 345, 451, 555, 651, 724
Бет'фаq—320, 346
Бефә'м—179
Бехер—366
Бехәм—179
Бехирәт—179
Бехwәде—104
Бехwәйи—54, 318, 344, 345, 355, 366
Беч'арәти—562
Бешик—60, 681, 682
Беqәдьр—311
Беqсур—344
Бәг—60, 124, 130, 460, 670
Бәг'ирә—61
Бәд—61, 511, 716
Бәдән—61, 392,
Бәдәw—61, 179, 182, 183, 188, 229, 423, 496
Бәдәwи—61
Бәдә'сьл—61
Бәдхәйбәт—112
Бәжн—52, 61, 62, 80, 239, 247, 358, 478, 620
Бәз—62, 73, 264, 340, 423, 631
Бәйани—566, 729
Бәйбун—729
Бәйраq—62
Бәк'о—526
Бәла—112, 341, 360
Бәлг—124—126, 426, 449
Бәләд—62, 605
Бәләки—62, 450
Бәләнгаз—62, 143, 179, 355, 473, 635
Бәлч'ьмок—74
Бән—48, 173
Бәндә—51, 57, 62, 63, 64, 117, 207, 314, 435, 440, 445, 556, 559, 574, 621, 639, 659
Бәнгз—72, 352
Бәнги—318, 355
Бәнгити—62
Бәни—64,
Бәни адәм—64, 89, 709
Бәништ—64, 207, 412, 515
Бәньк—64, 309, 727
Бәр—67, 267
Бәраз—110, 112
Бәрайи—66
Бәрак'әт—68
Бәран—66, 69, 70, 77, 81, 101, 152, 167, 186, 196, 286, 340, 380, 426, 473—475, 494, 495, 510, 511, 527, 620, 679, 697, 709
Бәранбәр—339, 342
Бәранбәрдан—705
Бәрат'—68
Бәраш—41, 59, 66, 68, 124, 604
Бәрбу—286, 720
Бәргир—66, 104, 312, 344, 352, 415 445, 520, 720
Бәрдел—66
Бәрдир—646
Бәри—88
Бәрәк—75
Бәрәк'әт—68, 225, 317, 461
Бәрк'оз—70, 343, 507
Бәрош—68, 96, 114, 180, 430
Бәртил—68, 70, 456, 634, 731
Бәрф—42, 45, 52, 57, 59, 65, 68, 69, 72, 93, 94, 96, 122, 145, 180, 190, 195, 221, 223, 232, 236, 245, 275, 284, 302, 315, 326, 351, 376, 382, 394, 399, 413, 419, 441, 446, 447, 450, 463, 472, 477, 511, 543, 554, 555, 594, 629, 630, 638, 640, 649, 656, 664, 684, 694, 695, 702, 709, 711, 717, 726, 730
Бәрх—61, 63, 69, 70, 81, 93, 104, 118—120, 135, 169, 194, 207, 223, 264, 269, 307, 316, 322, 324, 330, 331, 343, 375, 380, 381, 388, 397, 411, 412, 422, 441, 445, 486, 501,

506, 507, 511, 514, 515, 525, 535, 551, 554, 573, 605, 619, 627, 646, 648, 670, 686, 688, 695, 709, 716, 723
Бәрхван—70, 426, 651
Бәр'—70, 104, 111, 316, 317, 338, 345, 349, 372, 394
Бәр'әдайи—71
Бәр'и—71, 644
Бәст—666
Бәтал—179, 642
Бәхирә—77
Бәхт—61, 71, 72, 77, 81, 86, 87, 104, 126, 155, 162, 164, 178, 179, 189, 196, 200, 212, 227, 229, 251, 315, 323, 337, 347, 349, 354, 364, 369, 448, 471, 475, 476, 487, 495, 500, 505, 507, 517, 520, 531, 537, 551, 554, 572, 581, 582, 588, 624, 629, 636—638, 689, 690, 701, 705, 709, 714, 732
Бәхтәwар—72, 569
Бәхтр'әш—563
Бәшәр—72, 356, 649
Бәq—72, 89, 241
Бә'лги—48, 71, 72, 123, 138, 180, 200, 214, 368, 418, 471, 473, 475, 477, 509, 514, 524, 528, 587
Бә'р—42, 43, 48, 56, 63, 72, 73, 76, 83, 89, 95, 96, 102, 108, 162, 180, 182, 186, 202, 223, 233, 238, 306, 309, 350, 353, 355, 362, 380, 413, 414, 421, 422, 423, 428, 433, 434, 442, 449, 469, 473, 512, 514, 519, 524, 550, 552, 567, 586, 614, 625, 635, 648, 663, 670, 674, 690, 693, 698, 700, 715, 723
Бә'с—73, 359, 366, 564, 680
Бжанг—89
Бжун—345
Бзмар (бзмер)—78, 81, 488, 595, 597, 659
Бзуз—52, 57 74, 649
Бзьн—46, 60, 70, 73, 74, 98, 101, 109, 121, 157, 166, 207, 209, 213, 220, 269, 323, 377, 380, 381, 410, 426, 431, 453, 457, 458, 464, 465, 483, 500, 528, 530, 543, 559, 591, 619, 643, 651, 652, 706, 709, 714, 723, 730
Бзьр—74, 224, 494, 580, 641, 695
Би—646
Бибәр—74, 136, 180, 345
Бивок—465
Биз—340
Бин—54, 70, 74, 342, 347, 411, 566, 575, 593, 715
Бир—74, 90, 93, 95, 97, 107, 155, 177, 178, 262, 267, 345, 372, 385, 392, 423, 429, 608, 610, 654, 656, 700 708, 724
Бисо—43, 74, 313
Бк'ьр'чи—327
Блбьл—96, 115, 176, 532, 565, 675
Блийан—75
Блур—75, 147, 640
Блqиз—161
Боин (бойн)—75, 134, 342, 632, 662
Бог'—75—77, 83, 84, 307, 366, 674, 699
Бог'аз—44, 75
Борщ—76, 96
Бостан—76, 202, 284, 688, 731
Боти—597
Бошә—76, 566
Бӧг'дан—76, 361
Бӧhӧст—344, 348
Бра—63, 64, 77, 79, 80, 84, 86—88, 98, 100, 103, 117, 129, 136, 150, 166, 171, 179, 197, 200, 201, 202, 207, 228, 229, 234, 239, 261, 272, 278, 285, 303, 326, 328, 333, 350, 366, 391, 403, 422, 440, 445, 451, 454, 455, 457, 463, 479, 480, 486, 501, 505, 506, 509, 511, 524, 544, 550, 557, 561, 562, 570, 574, 583, 585, 587, 588, 600, 612, 613, 626, 640, 642, 649, 650, 658, 660, 661,

47—274

662, 666, 667, 688, 689, 696, 697, 710, 720, 725
Брази—47, 316, 534, 649, 705, 715
Брамак—367
Брати—88, 184, 577, 595, 659, 666
Бригад—88
Бригадир—88
Брин—57, 88, 89, 173, 214, 222, 227, 350, 465, 466, 574, 580, 581, 672, 697
Бриндар—89, 487, 644, 690
Бру—76, 89, 150
Бруск—89
Брчи—89, 180, 324, 505
Брчибун—89, 185
Брьнщ—89, 109, 151, 175, 324, 331, 376, 460, 513, 640, 660, 708, 728
Бстан—66, 67, 97, 126, 165, 473, 606,
Буд—376
Буз—69, 108, 528, 594, 613, 663, 671, 700
Бук—54, 57, 65, 66, 77, 85, 86, 90, 91—93, 95, 115, 123, 127, 129, 135, 137, 140, 148, 156, 170, 179, 180, 230, 239, 248, 262, 264, 316, 319, 320, 321, 326, 328, 329, 333, 341, 343, 386, 387, 398, 405, 413, 414, 421, 427, 430, 433, 438, 440, 448, 450, 452, 457, 493, 501, 502, 506, 509, 512, 535, 536, 541, 542, 544, 547, 556, 574, 592, 598, 602, 605, 614, 615, 640, 646, 648, 650, 659, 661, 679—683, 685, 690, 699, 701, 705, 710, 713, 720, 723, 726, 727, 731
Бшкöл—42, 133, 341, 349, 413, 428, 445, 625, 636, 650, 672, 706, 714
Бьжун—565
Бьнав—41
Бьск—651
Бьрщ—347
Бьч'əнг—365, 576

В

Варвеши—97
Варт'ан—215
Вар'ьк—97, 498
Ведро—98
Вьр'—344, 720
Вьр'əк—97, 356
Вьр'ин—97

Г'

Га—54—58, 68, 74—76, 80, 84, 93, 98, 101, 102, 110, 112, 114,
131, 141,
149, 150, 162, 171, 172, 174, 178, 204, 208, 218, 224, 231, 239, 264, 270, 280, 292, 301, 309, 314, 317, 328, 333, 334, 341, 345, 348, 349, 354, 367, 371, 372, 381, 384, 387, 388, 392, 401, 405, 407, 421, 424, 426, 436, 448, 449, 472, 482, 483, 496, 515, 521, 527, 536, 544, 559, 578, 602, 624, 626, 639, 659, 662, 663, 672, 682, 687, 688, 690—692, 694, 699, 701, 704, 711, 721, 723, 726, 730, 731
Гав—86, 111, 426, 575, 700
Гаван—53, 73, 81, 100, 272, 325, 326, 353, 356, 382, 402, 407, 436, 479, 482, 562, 597, 616, 642, 651, 682, 711
Газ—327, 565
Газикьрьн—101
Газьн—185
Галəгал—101
Гамеш—61, 98, 101, 102, 111—113, 171, 264, 266, 291, 307, 328, 338,

448, 455, 458, 487, 543, 559, 612, 619, 620, 651, 670, 673, 679, 690, 697, 698, 709, 721
Гарьс—85, 87, 146, 196, 309, 339, 367, 377, 390, 425, 515, 649, 661
Гар'ан—101, 111, 112, 120, 224, 383, 473, 479, 485, 556, 616, 620, 632, 633, 639, 726
Гедук—68, 92, 135, 376, 415
Геж—356, 401, 621
Гези—109, 456, 562, 645
Гелаз—126
Гери—364, 564
Гəвəзə—356
Гəвəзəти—309
Гəдə—53, 102, 121, 128, 439, 512, 535, 639, 722
Гəзгəзк—102
Гəли—61, 65, 75, 78, 103, 105, 151, 244, 245, 262, 308, 446, 449, 541, 639, 640
Гəм—295, 337, 587
Гəмар—202
Гəми—48, 73, 103, 120, 295, 352, 362, 449, 723
Гəмичи—103, 295
Гəнəфьс—365
Гəни—46, 708
Гəньм—50, 84, 103, 105, 122, 160, 178, 197, 212, 276, 310, 312, 314, 317, 321, 356, 362, 372, 387, 391, 402, 450, 457, 496, 565, 574, 605, 698, 704, 712, 723, 728
Гəрдəн—104, 410, 609, 621
Гəргəр—202
Гəрм—105
Гəр'—720
Гəр'ок—460, 682
Гəwри—41, 105, 108, 299, 327, 345, 354, 365, 427, 558
Гзер—149, 239, 389, 545, 617, 726
Гисьн—105, 125, 238, 304, 349, 496, 612, 658
Гиhа—44, 57, 75, 85, 105, 106, 115, 121, 149, 164, 196, 231, 260, 261, 270, 679, 711, 729
Гли—48, 52, 85, 88, 102, 104—109, 111, 121, 134, 137, 146, 155, 160, 173, 175, 178, 180, 182, 183, 185, 189, 194, 206, 208, 210, 240, 270, 292, 295, 306, 309, 318, 332, 337, 338, 342—347, 352, 356, 357, 359, 360, 364, 366, 367, 406—408, 419, 424, 429, 439, 441, 468, 472, 488, 494, 496, 499, 507, 509, 512, 515, 516, 523, 528, 529, 549, 563, 568, 575, 578, 582, 592, 597, 599, 600, 603, 606, 608, 611, 621, 623, 628, 630, 640, 641, 645, 659, 662, 670, 681, 688, 690, 691, 696, 697, 701, 704, 711, 712, 731
Глибеж—106
Глигəр'ок—106
Гличи—106
Глок—109
Говəнд—111, 115, 133, 182, 282, 287, 343, 348, 368, 434, 450, 516, 546, 583, 590, 598, 605, 669
Гол—41, 43, 48, 67, 77, 88, 89, 92, 97, 111, 138, 159, 165, 180, 225, 227, 255, 320, 325, 332, 334, 342, 357, 407 507, 514, 696, 708
Голəгəни—111
Гольк—78, 91, 99—101, 110—112, 120, 149, 178, 196, 209, 218, 237, 261, 341, 367, 377, 407, 432, 482, 495, 502, 521, 559, 602, 632, 633, 639, 651, 691, 694, 699, 701, 704, 716, 730
Голькван—426, 610, 651, 696
Гом—73, 112, 133, 197, 203, 291
Гонгьл—51, 112
Гопал—367
Горə—112, 192, 320, 354, 461, 482, 617, 618
Гор'—45, 48, 54, 59, 62, 64, 78, 83, 87, 97, 104, 112, 208, 258, 275, 300, 314, 315, 321, 323, 326, 342,

343, 346, 355, 356, 360, 363, 368, 395, 398, 425, 430, 439, 447, 477, 528, 531, 543, 663, 688, 692, 721, 723
Гор'ьстан—367, 723
Готәгот—112
Готьн—104, 333, 364, 523, 610, 653, 711, 720
Гошт—46, 65, 73—75, 89, 114, 115, 121, 124, 132, 137, 152, 174, 177, 181, 250, 264, 282, 286, 289, 298, 305, 335, 367, 370, 372, 373, 377, 379, 385, 392, 401, 425, 466, 483, 485, 491, 501, 506, 510, 512, 515, 530, 542, 559, 560, 578, 603, 614, 615, 624, 625, 643, 653, 677, 711, 716, 726, 732
Гöл—43, 44, 54, 57, 59, 61, 64, 67, 74, 90, 92—94, 96, 115, 118, 135, 138, 145, 160, 161, 165, 173, 184, 186, 195, 196, 208, 214, 223, 228, 234—236, 245, 261, 262, 277, 278, 305, 310, 332, 336, 339, 351, 361, 371, 372, 381, 384, 413, 441, 442, 446, 457, 464, 469, 483, 484, 492, 493, 496, 506, 516, 521, 525, 539, 541, 546, 547, 551, 558, 564, 565, 575, 583, 594, 598, 600, 602, 604, 639, 643, 659, 660, 665, 675, 680, 683, 688, 699, 702, 705, 706, 710, 711, 713, 715, 729, 732,
Гöлав—593
Гöлан—462, 646, 651
Гöлаш—350, 679
Гöлбаг'ан—115, 531
Гöли—115, 116, 205, 284, 334, 450, 566, 576
Гöллә—57, 76, 82, 85, 105—109, 116, 150, 151, 166, 208, 220, 285, 346, 367, 406, 407, 428, 487, 529, 538, 612, 627, 628, 640, 644, 649
Гöлмаст—642, 643
Гöльстан—311
Гöман—55, 68, 142, 143, 180, 320, 346, 351, 354, 691
Гöнгöл—346
Гöнд—42, 43, 61, 62, 66, 74, 76, 78, 79, 94, 97, 100, 103, 117, 125, 136, 154, 166, 171, 173, 177, 178, 181, 201, 236, 238, 241, 249, 255, 263, 264, 273, 292, 293, 308, 315, 326, 328, 338, 343, 344, 361, 377, 396, 399, 407, 410, 414, 415, 423, 446—449, 460, 499, 513, 529, 531, 541, 557, 579, 580, 584, 585, 597, 612, 616, 630, 633, 638, 644, 662, 668, 674, 680, 682, 683, 691, 696, 699, 701, 710, 711, 722, 723, 727
Гöнди—58, 151, 449, 469, 598, 676
Гöнә—48, 53, 68, 117, 182, 341, 346, 355, 356
Гöнәк'ар—189, 356
Гöр—55, 56, 57, 63, 65, 66, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 78, 83, 88, 93, 97, 101, 102, 107, 109, 112—117, 119—121, 127, 131, 138, 152, 156, 157, 163, 165, 168, 181, 188, 195, 196, 202, 205, 206, 208, 215, 230, 231, 247, 249, 250, 252, 253, 258, 269, 274, 281, 288, 292, 294, 295, 305, 307, 313, 316, 323—327, 331, 338, 343, 346, 347, 356, 357, 362, 366, 367, 376, 398, 399, 412, 420, 422, 428—432, 440, 441, 445, 453—456, 460, 461, 463, 467, 469—471, 477, 484, 486, 490, 502, 504, 506, 508—511, 513, 516, 518, 520, 521, 524, 528, 530, 533, 535, 543, 547, 549, 551, 553, 560, 561, 565, 566, 593, 594, 600, 625, 626, 627, 629, 641, 642, 643, 646, 647, 650, 652, 661, 670, 674, 679, 684, 685, 688, 689, 691, 692, 697, 700, 709, 711, 714, 716, 719, 720, 721, 723, 728
Гöрех—120, 129, 282, 307, 443, 470, 475,

Ґӧрз—44, 121, 135, 149, 164, 408, 474, 708
Ґӧрщ—121, 614
Ґӧрщьк—185, 340, 351
Ґӧр'и—426
Ґӧр'ни—226
Ґӧh—57, 65, 73, 98, 104, 105, 121, 131—133, 135, 156, 162, 169, 179, 185, 202, 215, 223, 234, 249, 254, 257, 258, 264, 282, 301, 316, 341, 353, 368, 373, 375, 394, 400, 412, 433, 435, 443, 469, 479, 496, 499, 504, 516, 518, 520, 526, 529, 532, 538, 563, 608, 636, 637, 643, 658, 679, 707, 721, 730, 732
Ґӧhар—433, 462
Ґӧhдреж—56, 133, 429, 647
Ґӧhдар—106, 112, 659
Ґӧhер'—73, 121, 269
Грани—566
Грар—59, 788, 110, 111, 114, 122, 131, 132, 138, 204, 220, 259, 274, 324, 372, 422, 435, 455, 471, 509, 522, 551, 580, 642, 689, 702, 712,
Гре—506
Гри—122, 129, 178, 235, 320, 351, 392, 407, 432, 530, 580, 642, 697, 715
Гридаґ—328, 640
Грти—78, 123
Гстилк—121, 122
Гуз—85, 91, 122, 126, 147, 205, 236, 269, 276, 309, 323, 338, 381, 414, 426, 450, 475, 516, 530, 550, 575, 625, 649, 698, 705, 712, 714, 722,
Гуни—433
Гhан—73, 122, 510, 632, 650, 556, 651
Гьр—518, 570
Гьрдәгәwьр—645
Гьртьн—712
Гьрьк—285
Гьшк—177
Гьр'—123—368

Д

Дагәр' (дагер')—123, 451, 638
Дар—42, 44—46, 54, 55, 60, 61, 63, 65, 67, 74, 77, 85, 93, 96, 103, 124—127, 142, 148, 166, 177, 191, 223, 239, 263, 272, 275, 276, 294, 302, 309, 332, 341, 343—346, 353, 362, 367, 370, 385, 415, 428, 434, 437, 448—450, 465, 473, 487, 494, 496, 497, 504, 509, 512, 516, 529, 564, 566, 571, 595, 604, 636, 640, 642, 643, 649, 657, 658, 666, 680, 693, 694, 697, 701, 702, 706, 708, 711, 712, 717, 725, 727, 728
Даw—65, 127, 128, 160, 163, 205, 310, 431, 445, 648, 709, 712
Де—53, 54, 58, 69—72, 74, 84, 88, 93, 106, 109, 117, 119, 123, 128, 129, 143, 156, 159, 183, 206, 209, 216, 225, 234, 235, 241, 243, 244, 255, 274, 276, 278, 289, 292, 305, 307, 309, 313, 325, 341, 342, 366, 367, 373, 374, 384, 388, 407, 444, 450, 454, 463, 490, 493, 502, 511, 517, 531, 532, 546, 549, 550, 562, 564, 567, 575, 579, 581, 586, 605, 621, 625, 626, 630, 648, 652, 659, 663, 668, 669, 671, 675, 680, 681, 687, 688, 691, 692, 698, 700—702, 707, 712, 714, 715, 720, 728, 732
Дел—110, 122, 129, 130, 215, 282, 295, 308, 324, 367, 437, 456, 466, 471, 501, 586, 606, 643, 650, 668
Делегат—516
Деләгӧр—130
Дельк—63, 70, 117, 119, 123, 128, 176, 652, 712
Демар'и—124, 128, 130, 562
Дер—130, 144, 199, 242, 340, 454, 561, 572, 626, 721
Деw—155, 523, 657

Дэбар—69, 130, 236, 248, 441, 543
Дэв—45, 46, 49, 64—67, 69, 72, 78, 82, 105, 107, 109, 115, 118, 120, 121, 130—133, 144, 145, 146, 166, 175, 180, 181, 185, 201, 224, 249, 269, 297, 301, 316, 317, 322, 327, 329, 337, 340, 341, 346—349, 354, 355, 357, 362, 366, 403, 407, 420, 425, 440, 448, 465, 469, 483, 484, 495, 501, 503, 505, 515, 516, 521, 522, 540, 562, 567, 572, 584, 585, 600, 602, 657—659, 663, 668, 670, 679, 692, 701, 702, 712, 726
Дэвбэла—131
Дэвэ—56, 67, 108, 109, 115, 121, 133, 134, 177, 188, 223, 341, 351, 435, 444, 445, 458, 496, 568, 660, 673, 701, 719
Дэвэханэ—349
Дэвт'эр (дэфт'эр)—513, 667, 668, 670
Дэгэнэк—417
Дэзи—78
Дэзмал—90, 91, 132, 204, 227, 338, 469
Дэйн—124, 134, 180, 181, 345, 347, 351
Дэйндар—78, 134, 181, 189, 343, 345, 550, 666
Дэлäв—134, 135
Дэлак'—135
Дэлал—135, 279
Дэлали—566
Дэлил—119
Дэлодин—356
Дэльнг—135, 308, 310, 567, 648
Дэм—135
Дэмэк—135
Дэн—361, 363
Дэнг—41—43, 55, 56, 65, 80, 92, 110, 111, 113, 118, 135, 136, 143, 145, 154, 173, 180, 181, 189, 193, 197, 200, 208, 214, 240, 261, 264, 307, 310, 315, 336, 338, 344, 365, 411, 449, 456, 462, 467, 480, 483, 487, 489, 501, 504, 529, 540, 554, 570, 607, 622, 624, 629, 639, 640, 644, 661, 670, 673, 687, 692, 698, 699, 702, 710, 712, 720, 722, 724, 728, 730, 731
Дэнгбеж—49, 135, 136, 197, 200, 307, 351, 356, 442, 457, 480, 680, 706
Дэнгьз—107, 327
Дэндьк—114, 136, 440, 676
Дэрб—137, 181
Дэргэ—137, 178, 305, 355, 454, 537, 645, 659
Дэргэван—336
Дэргуш—506, 683, 729
Дэрд—62, 64, 73, 112, 137, 139, 159, 178, 180, 181, 183, 186, 191, 192, 203, 223, 231, 232, 249, 253, 262, 271, 275, 287, 305, 308, 311, 319, 329, 338, 347, 351, 354, 356, 360, 373, 374, 384, 388, 407, 417, 428, 453, 486, 487, 497, 500, 502, 509, 510, 543, 560, 569, 576, 580, 584, 585, 588, 596, 599, 608, 628, 629, 643, 649, 669, 671, 672, 682, 689, 700, 705, 707, 709, 712, 715, 716, 718
Дэрдан—44, 137, 138, 260, 487, 562, 567, 684
Дэрдöлу (дэрдлу)—49, 137, 138
Дэрэw—58, 59, 140, 141, 181, 183—185, 258, 316, 342, 428, 460, 482, 487, 498, 516, 599, 609, 650, 668, 706, 712
Дэрэwин—44, 52, 107, 139, 181, 182, 255, 320, 356, 357, 663, 721
Дэрзи—60, 93, 113, 114, 140, 185, 247, 272, 313, 324, 345, 351, 418, 462, 496, 498, 500, 505, 507, 513, 523, 529, 564, 565, 611, 622, 657, 684, 691, 697, 701, 718
Дэри (дери)—46, 47, 52, 57, 60, 62, 65, 66, 68, 69, 73, 74, 82, 91, 99, 103, 115, 130, 134, 139, 140, 173, 177, 188, 206, 236, 254, 286, 305,

307, 309, 313, 318, 319, 322, 328, 330, 351, 356, 364, 432, 439, 454, 465, 476, 485, 500, 513, 536, 544, 554, 565, 573, 576, 597, 602, 627, 646, 654, 666, 679, 686, 695, 718, 729
Дәрмал—340
Дәрман—64, 89, 102, 106, 114, 137, 138, 141, 144, 150, 167, 192, 238, 263, 270, 301, 308, 316, 338, 340, 341, 350, 360, 384, 413, 418, 440, 458, 466, 477, 487, 497, 503, 510, 547, 550, 561, 568, 572, 580, 588, 596, 640, 660, 666, 676, 684, 686, 706
Дәрп—141, 142, 337, 338
Дәрпе—339, 648, 670, 724
Дәрсдар—142
Дәст—45, 46, 51, 57, 60, 67, 78, 81, 82, 84, 85, 87, 88, 90, 93, 94, 98, 105, 109, 112, 121, 123, 127, 129, 130—135, 142—144, 145—147, 149—151, 153, 158, 161, 175, 178, 188—186, 189, 190, 197, 205, 208, 215, 227, 229, 230, 232, 235, 240, 247, 251, 252, 256, 260, 264, 266, 270, 271, 274, 276, 294, 301, 310, 311, 318, 319, 325, 326, 330, 332, 337—341, 344—347, 350, 352, 356, 358, 362, 364, 367, 368, 373, 380, 382, 383, 401, 407, 412, 413, 418, 422, 425, 428, 429, 435, 337, 439, 452, 457, 459, 460, 465, 466, 469, 470, 481, 483, 484, 486, 493, 494, 497, 501—505, 508, 512, 513, 516, 521, 528, 533, 537, 548, 551, 553, 557, 562, 567, 569, 572, 578, 580, 581, 596, 597, 607, 609, 611, 613, 615, 616, 618, 619, 622, 623, 625, 626, 630, 635, 637, 644, 653—655, 663, 667, 675, 677, 686, 691, 692, 694, 699, 702, 705, 707, 708, 710, 713, 716, 719, 720, 721, 723, 725, 726, 728, 732
Дәстбәла—181, 357
Дәстдрежи—142, 309, 310
Дәстбрак—326
Дәстә'мәл—517
Дәсти—55, 123, 127, 490, 712
Дәстнигар—194
Дәстур—79
Дәф—56, 59, 65, 95, 130, 136, 147, 152, 170, 197, 207, 208, 211, 249, 314, 319, 324, 425, 426, 432, 498, 514, 520, 521, 528, 529, 531, 554, 564, 600, 614, 640, 716
Дәфт'әр—104, 105, 131, 147, 233, 525, 607
Дәфчи—247, 471, 563, 605
Дәшт—83, 148, 161, 308, 315, 414, 501, 507, 578, 715
Дәһол—712
Дәһьшк—720
Дәq—359, 367
Дәw—45, 59, 84, 92, 96, 97, 115, 120, 148, 149, 198, 203, 207, 242, 264, 270, 276, 290, 303, 324, 340, 346, 355, 367, 376, 389, 401, 402, 404, 420, 426, 434, 445, 463, 475, 496, 509, 528, 562, 567, 591, 633, 653, 660, 692, 701, 707, 729
Дәwар—100, 151, 358, 431, 564, 691,
Дәwл—103, 598
Дәwләмәнд—140, 149, 233, 628, 713
Дәwләт—48, 50—52, 78, 101, 112, 149, 150, 192, 206, 235, 251, 276, 294, 309, 319, 328, 344, 351, 360, 363, 409, 420, 422, 435, 437, 451, 557, 561, 568, 593, 623, 669, 679, 692, 714
Дәwләти—191, 245, 259, 260, 282, 300, 301, 320, 341, 349, 353, 357, 367, 368, 403, 459, 469, 494, 511, 593, 609, 620, 682, 683, 692
Дәwр—526, 646
Дәwран—151, 205, 565
Дәwреш—59, 267, 281, 377, 599, 620
Дә'л—627

Дә'н—59, 65, 122, 124, 151, 164, 208, 312, 324, 713
Дә'с—151, 152, 208, 446, 487, 516, 564, 590, 604, 700
Дә'си—379
Дә'ф—152, 169
Дә'w—41, 63, 152, 198, 202, 205, 209, 318, 324, 343, 433, 434, 547, 671
Дә'wат—56, 59, 76, 88, 90, 91, 96, 102, 136, 152, 154, 168, 177, 180, 186, 194, 197, 200, 212, 230, 249, 254, 275, 276, 302, 320, 322, 349, 369, 385, 390, 406, 426, 443, 450, 453, 454, 488, 496, 497, 504, 521, 523, 536, 543, 566, 567, 570, 597, 650, 663, 694, 704, 713, 724, 726, 730
Джмьн—41, 54, 60, 65, 78, 81, 82, 85 88—90, 95, 104, 116, 124, 130, 134—137, 140, 152, 153, 165, 169, 173, 181, 189, 208, 224, 226, 229, 232, 233, 242, 243, 250, 251, 261, 281, 282, 290, 320, 322—325, 336, 338, 346, 351, 354, 359, 360, 362, 366—368, 377, 378, 383, 390, 398, 404, 412, 413, 416, 418, 424, 427, 429, 442, 446, 448, 453, 454, 455, 456, 457, 460, 461, 470, 474, 476, 481, 486, 488, 501, 509, 531, 533, 544, 550, 554, 555, 556, 570, 572, 579, 599, 610, 634, 645, 649, 658, 662, 673, 684, 701, 707, 713, 717, 725, 729, 731
Джмьнайи—153
Дзгин—337
Диз—42, 114, 122, 125, 131, 139, 153, 166, 181, 202, 206, 289, 293, 322, 344, 357, 361, 363, 364, 382, 450, 452, 476, 478, 498, 549, 568, 622, 669, 692, 713, 723, 724
Дизьк—56, 65, 625
Дик—51, 60, 78, 99, 116, 136, 153, 154, 169, 173, 295, 310, 321, 322, 324, 343, 420, 429, 449, 463, 498, 499, 508, 563, 567, 592, 623, 658, 701, 713, 716, 732
Дин—56, 76, 91, 108, 116, 154, 155, 159, 166, 177—179, 181, 182, 185, 188, 240, 246, 315, 322, 346, 351, 353, 354, 356—358, 361, 367, 373, 413, 473, 483, 502, 517, 551, 564, 566, 647, 657, 716
Диндар—367, 368, 407, 596, 706
Диhарбәк'ьр—55
Диwан—59, 77, 102, 136, 156, 357, 449, 485, 515, 583, 585
Диwанк'ар—553
Диwар (диwер)—41, 46, 52, 67, 76, 81, 92, 128, 156—158, 171, 227, 231, 268, 276, 304, 316, 346, 347, 352, 363, 382, 388, 449, 496, 502, 508, 517, 524, 540, 551, 560, 567, 573, 597, 605, 610, 628, 663, 680, 713, 716
Длоп—65, 93, 428, 638, 690
Днйа (дне)—42, 44—47, 49, 58, 66, 67, 74, 81, 84, 87, 110, 120, 158—165, 179, 182, 189, 206, 251, 315, 325, 326, 333, 338, 346, 347, 348, 349, 351, 354, 355, 356, 358, 359, 362, 363, 367, 368, 403, 414, 563, 564, 565, 569, 572, 593, 627, 652, 657, 658, 668, 693, 694, 696, 698, 706, 717, 729
Днйальк—346
Дожә—352, 355, 368
Домам—227
Дон—49, 98, 109, 110, 145, 146, 165, 199, 203, 208, 273, 362, 492, 627, 631, 640, 659, 730
Дор—567, 570, 573
Дост—78, 104, 137, 152, 153, 165, 173, 174, 205, 208, 225, 226, 242, 243, 281, 290, 305, 314, 324, 346, 351, 354, 365, 366, 375, 377, 407, 412, 416, 418, 424, 446, 453, 455, 456, 460, 461, 481, 501, 506, 564, 572,

599, 602, 673, 701, 713, 717, 718, 725, 729
Дот—123, 128, 129, 174, 645
Дошани—149
Дошәк—128, 184, 297, 312, 317, 569, 672, 674
Дохин—312
Дохтьр—183
Дöа—65, 128, 147, 199, 202, 242, 286, 409, 420, 428, 464, 505, 648
Дöр'—106, 108, 167, 253, 359, 569, 583
Дöр'у—338, 357
Дран—45, 92, 94, 102, 107, 114, 123, 131, 143, 167, 168, 177, 202, 224, 225, 243, 286, 294, 301, 307, 310, 314, 337, 347, 348, 377, 388, 420, 478, 482, 502, 503, 517, 538, 539, 553, 567, 600, 609, 625, 657, 665, 667, 671, 672, 675, 692, 700, 705, 713, 728
Дранэш—168
Дрбаз—149
Дреш—181, 193, 309, 348, 368, 523, 684
Ду—43, 44, 48, 58, 60, 63, 71, 77, 168, 305, 324, 328, 341, 450, 661, 663, 670, 680, 691, 702, 727, 731
Дув—66, 526, 528, 721, 726, 727
Дузан—186, 381
Дум—346, 366
Думан—119, 161, 168, 275, 283, 453, 454, 640
Думәqәск—168
Думьк—168, 354, 363, 367
Дуп'ьшк—168
Дурбин—679
Дуw—644
Дьз—54, 60, 76, 109, 117, 120, 136, 139, 144, 156, 157, 171, 172, 173, 187, 193, 200, 218, 224, 254, 269, 285, 291, 292, 310, 320, 326, 344, 357, 361, 363, 439, 443, 448, 449, 459, 486, 487, 496, 506, 508, 556, 570, 579, 583, 596, 597, 605, 617, 629, 630, 643, 645, 660, 669, 672, 680, 692, 694, 706, 716, 728, 732
Дьзгин—357, 597
Дьзи—49, 182, 323, 329, 595, 622, 646, 663
Дьк'ан—105, 440
Дьл—44, 45, 48, 54—56, 61, 62, 65, 73, 78—80, 84, 88, 94, 104, 106, 108, 110, 116, 121, 122, 129, 133, 144, 145, 149, 151, 156, 158, 166, 169, 173—176, 181—183, 188, 203, 212, 219, 226, 229, 233, 237, 242—246, 248, 250, 252, 253, 256, 263, 264, 270, 271, 275, 276, 286, 294, 303, 305, 312, 315, 321, 327, 329, 332, 334, 336, 340, 341, 343, 344—349, 351, 352, 353, 357, 358, 362, 372, 380, 384, 393, 397, 384, 445, 446, 449, 452, 453, 458, 459, 460, 463, 487, 488, 495, 501, 502, 508, 509, 514, 515, 524, 544, 551, 556, 562, 563, 569, 571, 574, 580, 581, 591, 593, 599, 601, 602, 603, 606, 609, 616, 625, 630, 631, 634, 635, 637, 645, 654, 658, 661—663, 666, 670, 676, 679, 692, 702, 713, 719, 720, 727, 731
Дьлк'әти—173, 227, 422, 663
Дьлсаґ—357
Дьлсар—173
Дьмс—177, 256, 597
Дьhок—516

Е

Ер—407, 692
Ереван—164

Ә

Әвсанә—106, 357, 368
Әќьн—346
Әләгәз—196, 204
Әләк—47, 255, 689, 692
Әмәк—67, 68, 206, 215, 345, 581, 632,
Әмәкдар—99
Әрq—207
Әскәр—74
Әскәри—586
Әхтйар—498
Әһәли—55
Әшq—207, 310, 357, 669
Әщәл—207
Әwләд—81, 128, 138, 183, 215, 216, 218, 277, 318, 367, 412, 445, 492, 550, 623, 675, 680

Ә'

Ә'бур—84, 179, 257, 386, 652
Ә'вд—86, 99, 104, 117, 123, 137, 356, 359, 403, 556, 557, 599, 637, 657,
Ә'вдал—355, 382
Ә'вдо—495
Ә'дәт—66, 101, 112, 123, 156, 198, 216, 224, 395, 427, 448, 492, 525, 563, 566, 584, 585, 626, 668
Ә'ду—216, 243, 326, 438, 677, 717
Ә'зман (ә'змин)—58, 130, 136, 143, 146, 159, 171, 180, 183, 189, 194, 199, 204, 216, 218, 219, 249, 256, 258, 285, 334, 340, 341, 361, 377, 390, 408, 411, 422, 424, 425, 446, 451, 452, 483, 491, 510, 518, 524, 529, 536, 613, 631, 665, 715
Ә'йар—58, 74, 107, 139, 209, 216, 432, 434, 441, 456, 458, 496, 513, 615, 644, 652
Ә'йб—61, 134, 183, 215, 216, 309, 334, 346, 366, 395, 481, 496, 563, 574, 581, 630, 692
Ә'йд—62, 189, 211, 212, 215, 217, 226, 286, 344, 360, 361, 364, 374, 387, 441, 454, 471, 505, 528, 532, 536, 581, 694
Ә'йнат—217, 338, 357, 647, 657
Ә'йнә—117, 174, 217, 451, 458, 496
Ә'йширәт (ә'ширәт)—79
Ә'лб—41, 217, 340
Ә'мбар—217, 490
Ә'мәл—73, 162, 217, 244, 318, 326, 356, 366, 441, 570, 576, 582, 673, 689, 710
Ә'мьр—50, 64, 74, 76, 94, 107, 111, 128, 164, 183, 185, 186, 218, 224, 230, 234, 240, 249, 250, 275, 304, 309, 310, 314, 329, 355, 357, 366, 452, 453, 455, 461—463, 467, 469, 496, 514, 535, 552, 572, 599, 605, 608, 612, 623, 633, 642, 715
Ә'нзәли—640
Ә'ни—110, 113, 218, 307
Ә'нишк—218, 494
Ә'рафәт—387, 528
Ә'рбәт—668
Ә'рд—41, 44, 47, 54, 56, 57, 67, 77, 88, 93, 95, 106, 107, 111, 116, 127, 130, 131, 133, 137, 140, 146, 154, 159, 171, 180, 182, 189, 194, 199, 203, 204, 209, 216, 218, 219, 227, 228, 232, 250, 254, 256, 262, 266, 267, 268, 294, 295, 297, 300, 317, 335, 346, 358, 365, 368, 370, 383, 393, 408, 423, 425, 429, 434, 435, 442—444, 446, 447, 455, 459, 465, 471, 473, 476, 490, 491, 502, 503, 508—511, 513, 518, 521, 523, 525, 527, 538, 539, 541, 547, 549, 550, 551, 555, 585, 599, 609, 613, 627—629, 641, 644, 648, 656, 659, 665,

667, 673, 679, 684, 703, 706, 707, 709, 714, 715, 722, 724, 731
Ә'рәб—219, 408
Ә'рәбә—136, 137, 219, 220, 309, 429, 455, 466, 606, 710
Ә'рәбәчи—219, 220, 305
Ә'рзә—368
Ә'рф—220
Ә'р'нуси—62
Ә'р'ьн—647
Ә'сас—344
Ә'слан—324, 349
Ә'сьл—63, 104, 183, 220, 240, 250, 281, 310, 325, 344, 354, 357, 399, 421, 445, 446, 453, 529, 549, 574, 576, 581, 586, 630, 682, 717
Ә'сьлзадә—220, 310
Ә'т'ар—638
Ә'фу—361
Ә'шир—220, 337, 713
Ә'шq—127
Ә'щев (ә'щәб)—51, 103, 183, 337, 437, 572, 590, 629, 708, 720
Ә'щәл—59, 60, 105, 193, 220, 221, 274, 341, 349, 350, 408, 410, 565, 582, 584, 702, 706
Ә'щәм—219, 221
Ә'wр—52, 56, 59, 102, 121, 124, 135, 169, 194, 195, 203, 209, 221, 227—229, 408, 575, 602, 628, 636, 640, 645, 646—649, 660, 689, 707, 715, 717
Ә'wтин—130

Ж

Жан (жә'н)—138, 569
Жәжәр'ун—222, 346
Жәнг—222, 237, 604, 657
Жә'жи—327, 329
Жә'р—44, 61, 62, 77, 119, 143, 169, 222, 281, 347, 378, 384, 400, 427, 456, 518, 549, 552, 561, 575, 593, 614, 616, 666, 693, 706
Жә'һри—715
Жиин (жийин)—222, 564
Жьжу (жöжö)—170, 222, 232
Жьн—41, 42, 43, 45, 48, 54, 60, 66, 67, 70, 72, 74, 75, 79, 81, 86, 96, 97, 104, 106, 107, 109, 110, 113, 115, 119, 123, 127, 129, 130, 138, 147, 151, 153, 162, 164, 167, 168, 177, 183, 185, 187, 188, 190, 203, 208, 209, 212, 216, 217, 226—232, 234, 247, 251, 252, 254, 259, 264, 267, 305, 307, 313, 316, 318—320, 321, 324, 328—333, 337—339, 344, 347, 349, 358, 369, 374, 376, 377, 383, 398, 400, 405, 407, 408, 409, 410, 411, 414, 415, 421, 422, 429, 432, 435, 436, 438, 444, 455, 459, 462, 464, 465, 471, 473, 482, 485, 488, 497, 507, 512, 518, 527, 545, 546, 548, 552, 553, 554, 558, 563, 565, 568, 572, 582, 583, 584, 585, 587, 590, 595, 597—599, 603, 617, 619, 621, 623, 624, 639, 644—646, 649, 651, 653, 657, 664, 666—668, 673, 682, 686, 688—691, 693, 698, 699, 702, 706, 710, 711, 713—715, 720—723, 726, 728, 729, 732
Жьнәби—716

З

Завод—232
Зальм—46, 232
Замьн—143
Занг—347

Занəбун—699
Зар—62, 80, 89, 94, 121, 173, 175, 233, 358, 377, 404, 436, 487, 538, 539, 558, 624, 646, 659, 666, 716
Зар'ö (зар', зар'о)—53, 63, 64, 67, 69, 70, 92, 94, 96, 106, 107, 113, 122, 128, 138, 177, 180, 184, 210, 221, 227, 231, 234—236, 247, 250, 261, 320, 338, 347, 352, 357, 358, 368, 404, 421, 430, 437, 442, 450, 494, 502, 526, 554, 574, 575, 578, 606, 610, 612, 623, 657, 660, 664, 675, 689—691, 695, 701, 716
Зар'öти—63, 250
Збар—567
Заьстан—44, 57, 69, 170, 172, 179, 221, 225, 236, 251, 269, 287, 413, 415, 426, 433, 434, 441, 447, 450, 493, 494, 505, 539, 557, 564, 601, 602, 613, 621, 623, 631, 638, 655, 656, 662, 702, 714, 729
Зейи—325, 566
Зенди—60, 455, 722
Зер'—50, 51, 54, 60, 64, 68, 71, 85, 95, 106, 109, 121, 158, 170, 198, 209, 236, 237, 241, 262, 272, 276, 310, 315, 320, 321, 332, 359, 364, 395, 396, 418, 422, 435, 438, 443, 445, 462, 469, 480, 483, 491, 497, 503, 508, 510, 528, 537, 539, 547, 559, 561, 564, 572, 578, 584, 597, 604, 611, 617, 626, 627, 630, 648, 657, 675, 680, 681, 684, 699, 701, 702, 705, 706, 721
Зəр'гəр—684
Зер'кьр—60
Зəвəш (зевəш)—54, 93, 114, 147, 166, 213, 237, 428, 474, 607, 612, 680, 690, 702
Зəви—46, 56, 66, 90, 105, 140, 185, 207, 228, 237, 238, 270, 279, 414, 415, 429, 450, 457, 460, 491, 581, 588, 620, 660, 680
Зəгəнəк—421
Зəдə—63, 238
Зəйнəт—54, 88, 184, 318, 325, 344
Зəлихə—511
Зəман (зəмин, зəмен)—57, 104, 195, 211, 236, 238, 347, 461, 565, 566, 571, 575, 581, 594, 640
Зəнг—94, 105, 239, 657
Зəнгу—239, 288, 589, 621
Зəнгьл—63, 381, 396, 518, 519, 724
Зəра—320
Зəрдəлə—239, 465
Зəрп—717
Зəрьк—568
Зəхирə—239
Зəwал—239, 275, 445, 546, 676
Зəwащ—239, 488, 637, 727
Зə'вə (зə'ва)—54, 90—95, 153, 170, 209, 239, 240, 286, 306, 319, 321, 325, 327, 342, 367, 479, 492, 501, 533, 535, 561, 615, 630, 661, 693—695, 698, 702, 716
Зə'д—240, 705
Зə'мəт (зə'һмəт)—95, 183, 188, 488, 547
Зив—64, 158, 241, 462, 469, 491, 529, 537, 540, 597, 676, 681
Зин—72, 180, 241, 250, 415, 450, 567, 585, 587, 597, 707
Зина Щзире—480
Зиндан—181
Зипьк—238, 241
Зйан—52, 120, 241, 305, 316, 329, 350, 360, 365, 590, 606
Зйанк'ар—553
Зйарəт—65, 81, 116, 150, 182, 184, 196, 206, 242, 258, 267, 272, 346, 347, 353, 360, 362, 424, 474, 551, 573, 581, 596, 684, 688, 695
Злам—209, 241, 242
Зман—46, 55, 63, 65, 82, 83, 89, 90, 92, 94, 97, 105, 141, 155, 158, 159, 162, 164, 165, 172, 176, 185, 187, 208, 211, 212, 218, 224, 233, 242—247, 250, 252, 269, 270, 277, 302,

303, 310, 315, 322, 345, 353, 355, 358, 360, 363, 364, 377, 385, 386, 397, 399, 411, 421, 422, 424, 434, 440, 457, 478, 482, 483, 490, 500, 502, 504, 518, 538, 542, 543, 544, 552, 554, 584, 586, 589, 577, 579, 582, 584, 599, 601, 606, 609, 617, 623, 628, 657, 658, 664, 665, 681, 687, 693, 696, 702—704, 707, 714, 717, 722, 724
Знар (знер)—105, 109, 173, 213, 245, 390, 415, 444, 473, 491, 522
Знек'ари—717
Знщир—529
Зозан—86, 148 161, 162, 195, 245, 248, 317, 414, 415, 436, 441, 450, 507, 555, 564, 575, 579, 644, 715, 716
Зом—44, 414, 422, 450
Зор—101, 113, 245, 339, 353
Зоро—551, 669
Зöлм—166, 209, 245, 246, 554, 598, 682
Зöлмк'ар—245, 246
Зöр'əт—52, 187, 192, 336, 354, 399, 531
Зöр'нə—106, 147, 152, 170, 199, 246, 249, 314, 319, 324, 331, 386, 413, 432, 507, 514, 520
Зöр'нəчи—353, 471, 563
Зöhöм—77, 246, 562
Зрар—113, 124, 178, 186, 246, 260, 262, 284, 285, 311, 351, 363, 417, 504, 562, 588, 593, 609, 622, 668, 700
Зр'ин—107, 248
Зьк—46, 61, 74, 79, 80, 89, 90, 105, 107, 109, 118, 145, 173, 184, 185, 199, 203, 204, 210, 213, 234, 246, 247, 248, 264, 274, 291, 301, 309, 314, 318, 328, 345, 351, 355, 358, 360, 361, 365, 368, 371, 373, 376—378, 393, 402, 403, 405—407, 409, 419, 436, 451, 458, 462, 463, 474, 475, 477, 483, 486, 494, 496, 505—510, 520, 523, 527, 533, 540, 561, 562, 573—575, 580, 599, 636, 645, 648, 657, 666, 669, 685, 691, 694, 696, 700, 713, 717, 723, 726
Зькмаки—651
Зьл—248
Зьлфе—718
Зьнгин—248
Зьнщир—245
Зьртьк—606

И

Игрдаг'—231
Идарə—248
Изьн—90, 248
Илащ—248
Илм—717
Иман—45, 80, 154, 187, 224, 288, 319, 354—356, 392, 498, 608, 689, 696
Ини—249, 659
Инк'ари—249
Иран—274, 399, 547
Иро—249
Исан (исанəт, инсан)—45, 55, 62, 72, 102, 105, 123, 124, 131, 137, 144, 154, 157, 162, 218, 238, 242, 243, 249, 250, 312, 315, 336, 352, 401, 413, 419, 462, 472,, 510, 512, 537, 538, 540, 561, 600, 615, 626, 627, 653, 669, 712, 717, 723, 731, 732
Исаф—171, 173, 250, 354, 622
Ит'бар—119, 120, 230, 250, 251, 281, 283, 303, 354, 356, 357, 364, 411, 429, 430, 436, 442, 443, 466, 518, 560, 566, 584, 652, 700
Ихкьрьн—605
Ичкə—251, 345, 358, 557

Ичкәхөр—251
Иш—629
Ишьq—94, 251, 456, 458, 638, 695
Ищат—342

Й

Йази—254
Йалт'аг'—365
Йан—347
Йар—138, 139, 144, 177, 179, 249, 254, 255, 259, 279, 305, 367, 485, 640, 659, 729
Йарти—255
Йаш—340

К

Ка—42, 52, 57, 111, 130, 132, 134, 151, 211, 261, 279, 329, 486, 565, 690, 714, 718, 722, 724
Кавьр'—70, 93, 196, 225, 261, 329, 342, 346, 392, 657, 660, 716
Кадин—52, 62, 111, 151, 248, 261, 329, 446, 486, 555, 564, 626, 709
Кадьз—213, 488, 624
Какьл—722
Кал—76, 95, 108, 113, 179, 195, 205, 229, 261, 262, 273, 321, 343, 347, 353, 354, 363—365, 368, 392, 394, 414, 418, 433, 435, 449, 450, 453, 460, 469, 498, 585, 613, 629, 646, 660, 662, 699, 705
Калан—657
Калбун—261, 395, 556
Каләмер—572
Калти—250, 660
Кальк—482, 507
Кам—58, 76, 100, 131, 262
Кани—41, 42, 43, 72, 73, 99, 178, 225, 239, 245, 262, 263, 267, 306, 321, 325, 331, 355, 438, 439, 449, 450, 452, 462, 474, 490, 500, 511, 512, 534, 640, 669, 693, 697, 702, 716, 718, 721, 728
Кап—112, 323, 362, 396, 553, 566, 620, 632, 728
Капек—59, 76, 173, 263, 310, 351, 362, 566, 661, 671
Кап̄әк—47, 248, 386, 387
Кар—73, 177, 179, 263, 264, 323, 386, 388, 457, 464, 542, 659
Карас—264
Карван (карwан)—49, 264, 487, 608, 609
Картол—46, 264, 560
Карьк—204
Каштан—45
Кел—89
Кемаси—264, 727
Кемаqьл—129, 264
Кер—178, 187
Кер'—481
Кеч'—44, 74, 76, 88, 89, 133, 213, 264, 265, 281, 365, 375, 447, 468, 522, 544, 574
Кәван—261, 420
Кәвани—41, 43, 81, 257, 264, 291, 319, 320, 329, 330, 331, 334, 402, 412, 430, 443, 444, 449, 451, 452, 494, 611, 621, 651, 669, 670, 674, 685, 693, 702
Кәвәзан—330
Кәвотк—265
Кәвч'и—67, 69, 91, 93, 94, 110, 122, 123, 155, 181, 205, 240, 265, 266, 310, 321, 322, 350, 389, 404, 426, 488, 497, 509, 562, 580, 587, 613, 624, 625, 674, 724
Кәвьр (кевьр)—41, 43, 46, 55, 56,

59, 61, 66, 68, 71, 72, 75, 76, 78, 80, 81, 90, 94, 98, 102, 105, 107—109, 113, 114, 126, 127, 129, 131, 137, 138, 146, 155, 173, 178, 179, 181, 184, 185, 186, 195, 199, 201, 224, 228, 238, 241, 248, 251, 252, 254, 258, 259, 263, 264, 267—269, 286, 306, 309, 317, 320, 327, 338, 342, 343, 347—349, 356, 357, 359, 362, 364, 368, 374, 376, 392, 419, 422, 424, 431, 436, 439, 446, 451, 455, 456, 462, 464, 465, 469, 470, 471, 476, 477, 479, 481, 484, 485, 486, 488, 491, 496, 499, 500, 510, 514, 519, 524, 527, 535—537, 543, 545, 551, 564, 573, 579, 583, 602, 623, 625, 627, 634, 635, 637, 651, 663, 669, 671, 677, 679, 682, 683, 706, 711, 712, 718, 731

Кәзи—269, 718

Кәла—70, 76, 82, 171, 182, 409, 554

Кәләм—338

Кәндал (кәндел)—73, 75, 99, 320, 485, 532, 713

Кәрәнг—79, 113

Кәри—118, 181, 257, 320, 405, 415, 426, 431, 486, 497, 601, 638, 643

Кәр'—105, 110, 184, 270, 358, 359, 409, 551, 563, 621, 641

Кәр'әбаш—52

Кәсо—311,

Кәч'ьк—128, 547

Кәw—103, 125, 202, 272, 342, 396, 420, 421, 552, 679, 686, 687, 700, 718, 719, 723, 727, 729

Кәwани—148, 156, 174

Кино—273

Кич'ок—720

Клоч—628

Клуб—273

Кнез—77, 610

Кнезайи—47

Код—74, 80, 155, 421, 462, 625, 643

Кодьк—69, 91, 93, 131, 133, 134, 249, 273, 274, 289, 304, 421, 488, 500, 507, 561, 615, 713, 723, 724

Колхоз—205, 273, 321, 423, 448, 570

Кон—100, 245, 273, 329, 407, 450, 484, 485, 515, 522, 625, 697, 719, 723

Кор—58, 65, 75, 76, 79, 110, 264, 273, 274, 314, 339, 341, 358, 362, 368, 498, 571, 624, 636, 641

Кот—205, 455, 499

Коч'—74

Кӧл—60, 107, 130, 138, 180, 181, 195, 210, 232, 235, 244, 261, 274, 275, 310, 319, 329, 344, 351, 354, 418, 456, 494, 500, 508, 510, 562, 567, 569, 581, 594, 608, 637, 690, 705, 715, 720

Кӧлав—79, 101, 197, 275, 402, 408, 440, 611, 643, 668

Кӧлин—364, 466

Кӧлилк—54, 93, 223, 275, 383, 601

Кӧндьр—522, 593

Кӧрм—68, 69, 104, 125, 126, 275, 276, 465, 495, 549, 560, 693, 711, 719

Кӧрманщ—200, 238, 276, 337, 383, 404, 435, 677, 719

Кӧр'—49, 52, 53, 71, 80, 81, 88, 100, 117, 124, 128, 129, 132, 136, 139, 151, 153, 156, 157, 163, 185—187, 195, 197, 203, 205, 209, 210, 230, 231, 234, 238, 239, 244, 255, 256, 269, 276—280, 291, 316, 318—321, 324—329, 342, 354, 372, 383, 387, 392, 402, 405, 410, 426, 427, 431, 437, 441, 452, 454, 464, 470, 484, 488, 498, 500, 510, 513, 519, 526, 528, 535, 536, 540, 541, 543, 552, 554, 555, 559, 560, 572, 576, 580, 583—587, 609, 620, 625—627, 652, 658, 661, 664, 665, 668, 670, 673, 679, 680, 684, 693, 697, 702, 703, 705, 707, 709, 716, 718, 719, 725, 727

Кӧр'-кӧр' бәг—552

Кöр'əбəшк—280, 628
Кöр'к—567, 599—601, 606, 667
Кöр'ти—54
Кöткöто—337
Кöт'и—171
Кöч'—329
Кöч'ьк—43, 44, 309, 359, 576, 581, 653, 725
Кöштьн—76, 326, 337
Крас—53, 54, 69, 74, 79—81, 85, 90, 124, 150, 173, 174, 175, 179, 180, 184, 210, 218, 281, 310, 314, 334, 336, 344, 360, 365, 376, 377, 384, 482, 502, 525, 526, 532, 534, 543, 545, 610, 621, 667, 669, 670, 680—682, 692, 696, 699, 717, 719, 727
Куч'ьк—43, 59, 66, 68, 74, 77, 80, 82, 95, 104, 110, 112, 114, 116, 118, 124, 125, 129, 137, 141, 145, 149, 166, 170, 172, 177, 192, 204, 205, 214, 216, 220, 251, 259, 266, 281—283, 297, 305, 320, 327, 347, 348, 350, 353, 354, 366, 370, 371, 398, 400, 418, 420, 430, 435, 439, 443, 455, 456, 457, 458, 467, 468, 472, 490, 493, 495, 503, 506, 508, 509, 511, 519, 522, 546, 569, 576, 601, 612, 615, 617, 624, 628, 641, 647, 649, 651, 653, 662, 668, 672, 685, 693, 695, 710, 716, 719, 720, 721

К'

К'аг'аз (к'аг'əз)—285, 332, 688, 694
К'ап—285, 347, 359, 368, 532, 567
К'ар—52, 113 162, 186, 199, 306, 311, 348, 350, 351, 362, 394, 417, 442, 562, 568, 569, 576, 606, 607, 668, 703, 719
К'аркəр—286
К'ароз—685
К'ас—48, 150, 337, 474, 570
К'аськ—368
К'атə—286, 356, 571, 584, 705
К'афьр—286, 544
К'ахритк—146
К'баб (к'вав)—74, 114, 151, 186, 198, 341, 424, 504, 593, 646, 647, 669, 715
К'бир—566
К'езьк—11, 291, 696
К'елəнди—68, 220, 250, 291, 699
К'елəндк'еш—291
К'ер—70, 99, 131, 141, 147, 151, 157, 160, 162, 181, 184, 199, 228, 250, 332, 338, 339, 341, 381, 409, 474, 497, 549, 579, 590, 612, 660, 673, 677, 701, 727
К'еран—83, 116, 140, 154, 307, 327
К'ерт—105
К'еф—45, 135, 185, 186, 213, 359, 361, 574
К'ефхwəш—292
Кеwришк (к'еwрушк)—104, 120, 149, 290, 292, 370, 416, 448, 460, 528, 599
К'əд—54, 83, 132, 176, 186, 193, 292, 293, 314, 322, 325, 341, 349, 359, 567, 578, 637, 719
К'əдкьро—719
К'əлах—114
К'əлб—66, 72, 116, 121, 122, 245, 275, 293, 294, 404, 425, 435, 436, 456, 509, 546, 549, 555, 628
К'əлəм—210, 522
К'əлəш—402
К'əмал—51, 80, 445, 471, 701
К'əмбəр—626
К'əн—46, 132, 256, 294, 295, 320, 342, 351, 388, 409, 432, 503, 513, 529, 561, 576, 715
К'əндьрбаз—566
К'əр—47, 56, 57, 63—65, 72, 74, 77, 80, 82, 84, 90, 91, 93, 94, 96, 104, 107, 113, 114, 117, 121, 129, 133, 134, 136, 137, 138, 155, 159, 173, 174, 177, 179, 180, 182, 186, 194, 197, 200, 204, 209, 210, 215, 220, 224, 226, 236, 248, 256, 260,

269, 279, 296—299, 301, 310, 312, 314, 316, 318, 322, 324, 325, 329, 331, 332, 334, 335, 344—347, 349, 351—356, 358, 359, 366, 371, 374, 377, 380, 389, 390, 397, 398, 409, 410, 419, 420, 422, 428, 437, 438, 458, 460, 467, 471, 478, 481—483, 485, 488, 496, 500—503, 512, 520, 522, 537—539, 543, 551, 553, 556, 560—562, 564, 567—569, 572, **574, 576, 584**, 587, 604, 608, 609, 611, 612, 615, 619, 620, 623, 630, 634, 642, 644, 645, 647, 651, 654, 659, 660, 663, 665, 667, 668, 674, 679, 682, 684, 690, 701, 702, 703, 705, 709, 715, 716, 719, 720, 722, 723, 726, 730, 731,
Кәрәм—136, 561, 645
Кәргәдан—109
Кәрсәк—300
Кәрт—113, 300, 309
Кәртә—105
Кәрханә—342
Кәсиб (к'әсив)—48, 49, 54, 55, 73, 83, 150, 186, 190, 248, 259, 300, 324, 341, 347, 359, 546, 564, 612, 613, 639, 645, 683
Кәсиби—301
Кәскәсор—301, 432
Кәф—345, 568
Кәфән—57, 183, 301, 355, 358, 366, 386, 425, 463, 529, 531, 660, 722, 728
Кәфәндьз—365
Кәфил—581
Кәчәл—43, 57, 110, 255, 301, 623
Кәчәлок—301
Кәшиш—97, 167, 404, 464, 703
Кин—64, 260, 307
Кис—363, 574
Кисә—109
Киськ—148
Кзир—111
К'лам—59, 67, 135, 197, 200, 307, 324, 356, 479
К'лит—71, 72, 171, 181, 228, 242, 307, 520, 694, 717
К'оз—70, 135, 307, 316, 619
К'озәр—58
К'ози—581, 709
К'ок'—57, 115, 125, 126, 179, 307, 385, 694
К'ол—368
К'олоз—92, 194, 307, 438, 445, 450, 478, 498, 499, 507, 581, 583, 699
К'ольг—343
К'ом—69, 80, 254, 260, 307, 308, 329, 354, 359, 367, 368, 490, 514, 557, 581
К'омәк—256, 306, 308
К'омәкдар—315
К'опәк—129, 130, 308, 712, 723
К'орк—455
К'орог'ли—308, 505, 547
К'осә—80, 308, 337, 359, 463
К'от—80
К'отан—102, 140, 308, 450
К'оти—53, 82, 83, 88, 94, 101, 308, 338, 339
К'отибун—308, 325
К'офи—93, 376, 449, 450, 683, 710
К'ох—342, 502
К'оч—161, 197, 202, 206, 255, 308, 315, 582, 626
К'очәк—152, 308, 409, 616, 695
К'очәр—52, 308, 321, 359, 415, 598, 638, 703, 720
К'очәрбун—638
К'очо—721
К'оч'ьк—94, 266
К'öбар—61, 83, 186, 359, 366, 367, 374
К'öбари—224, 309
К'öбьр—80
К'öлав—309
К'öләк—104, 130, 140, 231, 236, 351, 376, 460, 492, 556, 625, 630, 642, 680, 686, 692, 718

48—274

К'ӧлик—218, 296, 309
К'ӧлм—93, 94, 309, 334, 348, 368, 488, 635
К'ӧлф—309
К'ӧлфәт—86, 132, 210, 212, 289, 309—311, 319, 322, 329, 334, 337, 338, 353, 375, 400, 409, 414, 415, 418, 436, 478 484, 513, 558, 562, 570, 572, 604, 685, 689, 703
К'ӧлфьк—65, 222, 434, 435, 492
К'ӧм—62, 85, 111, 138, 183, 196, 256, 287, 288, 311, 339, 341, 365, 375, 386, 387, 446, 455, 473, 474, 529, 707, 720
К'ӧмәйт—279, 311, 461, 597, 608, 626,
К'ӧрд—311, 460, 699
К'ӧрдьстан—53, 311, 312
К'ӧрси—350
К'ӧртан—716
К'ӧр'н—155, 312
К'ӧси—202
К'ӧтек—579
К'ӧтаси—312
К'ӧхьк—312
К'рив—312
К'р'ин—104
К'т'ан—683
К'теб (к'тев)—312, 458, 647
К'уп—259, 262, 305, 312
К'уси—110, 312, 342, 450, 587, 672, 716
К'усигьр—225
К'ут—402
К'учә—107
К'һел—66, 76, 80, 104, 220, 297, 312, 352, 415, 445, 480, 487, 520, 587, 588, 663, 720
К'шмиш—133, 312, 363, 369, 376, 398
К'шьк—205
К'ьл—312, 675
К'ьнщ—61, 80, 93, 150, 186, 196, 224, 252, 299, 312, 313, 348, 359, 411, 418, 419, 473, 543, 603, 610, 659, 696, 722
К'ьр'—630
К'ьр'ьк—367

Л

Лак—313
Лал—46, 60, 359, 569
Лальш—241, 313
Лач'ьк—82, 305, 310, 339, 344
Лаqьрди—313, 342, 487, 530, 623, 709
Лаw— (лаwьк, лаwо)—49, 74, 80, 92, 100, 313, 465
Лбас—313, 314, 315, 328
Лва (лба)—313, 314, 564, 565
Лев—112, 133, 166, 176, 241, 243, 314, 373, 442, 538, 696
Лейи (селаф, селав)—43, 47, 56, 78, 157, 253, 314, 318, 335, 342, 349, 586, 690
Ленин—161, 162, 427
Леш—306
Ләглә—206, 218, 314, 376, 491, 568, 619, 686, 715
Ләзәт—547
Ләйлан—315
Ләк'ә—74, 315, 339, 350
Ләмп—315
Ләнг—359
Ләп—302, 327, 332, 337, 443, 444, 520, 563, 578, 644, 664
Ләһәнг—311
Ләчәр'—315
Ләш—316
Ләwанд—311
Лә'д—76
Лә'с—151
Лә'фәкчи—359
Лә'фәк'ари—315
Листьк—315
Лод—44, 45, 121, 207, 315, 432, 435, 465, 473, 474, 479, 489, 569

Лом—720
Ломәк'ар—191, 315, 571
Лоq—315
Лһеф—46, 76, 131, 338, 731
Льв—314
Льнг (ньг)—43, 44, 51, 53, 58, 62, 67—69, 80—83, 87, 92, 94, 104, 105, 113, 123, 128, 131—133, 145, 151, 152, 154, 177, 181, 184, 187, 188, 200—203, 214, 215, 260—262, 286, 296, 315—317, 322, 343, 349, 354, 360, 364, 372, 378, 381, 382, 390, 397, 400, 417, 419, 421, 422, 430, 437, 451, 457, 459, 466, 472, 476, 477, 478, 482, 485, 488, 492, 494, 498, 520, 529, 530, 539, 546, 547, 567, 569, 573, 579, 580, 581, 587, 607, 609, 612, 616, 621 644, 660 664, 670, 671, 674, 685, 689, 691, 693, 694, 696, 697, 705, 714, 718, 720

М

Мак—69, 70, 108, 213, 318, 662, 670, 709
Мал—41, 43—45, 48, 55, 57, 59, 60, 62—68, 70, 74—76, 78, 81, 82, 85, 87, 89, 91, 92, 95, 97, 102—107, 112—118, 121, 123, 128, 130, 135—137, 141, 143, 147, 148, 150, 156, 161, 164, 171—174, 178—183, 185, 187—190, 192, 195, 196, 200, 202, 204, 206, 210, 216, 217, 227—231, 233, 240, 244, 246, 248, 252, 253, 257, 259, 262, 264, 269, 270, 272—274, 279, 280, 288, 300, 305, 309, 310, 313—331, 334—338, 341—346, 348, 350, 351, 353 355, 357, 359, 360, 362, 363, 365, 368, 369, 370, 371, 373, 375, 376, 382, 387, 388, 392, 393, 398, 401, 407, 409, 410, 413, 415, 417, 418, 419, 421, 423, 426—429, 432, 436, 438, 439, 441, 442, 450—455, 457—461, 464—466, 469, 470, 474, 476, 477, 481, 483, 484, 488, 490, 491, 497, 500—502, 506, 508, 509, 511, 513, 515, 518, 532, 534, 536, 537, 539, 541, 544, 548, 549, 556, 561, 562, 564—567, 572, 576—583, 586, 587, 589, 590, 599, 601, 605, 607—610, 613, 616, 618—621, 623, 624, 631, 638, 641, 643, 647, 650, 651, 654, 659, 664, 666, 668—671, 673, 675, 677, 678, 680, 681, 685, 686, 689, 693, 696, 700, 703, 704, 706, 708, 709, 713, 714, 716, 718, 720, 721, 723, 724, 726, 729—732
Малавайо—324
Малдар—645
Малкьр—310, 329, 572
Малмртьв—329, 365
Малп'ьр'о—329
Малхwe (малхе)—68, 81, 171, 288, 304, 320, 322, 325, 328—330, 334, 436, 451, 547, 565, 566, 572, 600, 607, 623, 646, 668, 669, 670, 689, 694
Малхwети—329
Малһазьри—329
Малһьндько—329
Мальк—329
Мамәр'әш—329
Ман—329
Манат—86, 329, 345
Мар—330
Маргәсти—330
Марьстан—81
Маст—148, 149, 195, 330, 402, 445, 620, 718
Мастәwә—330
Маһр—105, 330
Маузер—640

Машоq—473, 660, 706
Маqул—357, 554, 713
Ме—81, 86
Меван—63, 64, 67, 81, 103, 145, 150, 158, 163, 200, 210, 228, 249, 250, 257, 258, 288, 318—322, 324, 328—332, 353, 369, 371, 376, 382, 384, 401, 403, 404, 418, 428, 438, 442, 443, 447, 451, 454, 455, 460, 462, 464, 468, 469, 491, 499, 520, 554, 555, 559, 560, 563, 578, 581, 585, 597, 599, 607, 609, 610, 623, 646, 658, 659, 680, 694, 695, 698, 699, 704, 721
Мевандари—183, 721
Мезин—65, 272, 455
Мек'ӧт—117, 243, 332, 485
Мел—128
Мер—42, 48, 52—54, 57, 58, 62, 65—68, 70, 71, 75, 76, 79, 81, 82, 97, 104, 107—110, 113—116, 123, 127, 142, 144, 149, 177, 180, 182, 187, 188, 192, 200, 209, 216, 224, 227, 229, 230, 237, 238, 252, 254, 258, 263, 264, 284, 293, 307, 309—311, 316, 319—321, 324—326, 332—334, 337—339, 340, 342, 344—352, 366, 368, 371, 379, 386, 400, 403, 407, 409, 410, 414, 418, 423, 432, 433, 436, 439, 445, 448, 449, 450, 454, 459, 467, 471, 474, 481, 483, 484, 485, 490, 505, 510, 512, 527, 533, 537, 541, 542, 543, 548, 550, 552, 568, 570, 572, 576, 579, 584, 596, 598, 601, 616, 620, 626, 629, 633, 639, 641, 644, 646, 648, 649, 654, 565, 657, 660, 664, 666, 667, 670, 673, 679—681, 684, 690, 693, 694, 698, 702, 705, 714, 715, 721, 723, 724, 727, 730
Мерани—246, 263, 308, 334, 447, 448, 459, 626, 670, 706, 721, 725
Мерг—99, 497, 501
Мерхас—69, 76, 142, 144, 313, 337, 339, 348, 349, 533, 587, 657, 664
Меш—61, 99, 131, 179, 266, 306, 340, 358, 362, 435, 593, 639, 694, 700, 705
Мешә—55, 161, 183, 224, 312, 340, 448, 566, 586, 614, 615, 620, 629, 698, 700, 721
Мешок—316, 340
Меw—340, 341
Мәг'әл—73, 100, 343
Мәг'ин—344
Мәдән—342
Мәжу—342
Мәзәл—44, 53, 62, 187, 218, 270, 320, 321, 326, 342, 348, 363, 365, 366, 393, 394, 419, 425, 449, 476, 695, 721
Мәзил—66
Мәзьн—51, 104, 107, 341—343, 352—354, 359, 365, 368, 481, 610
Мәйа—343
Мәйдан—139, 182, 316, 324, 333, 343, 350, 468, 537, 547, 581, 587, 588, 608, 695
Мәймун—63, 92, 343, 486, 519, 501, 550, 618, 642
Мәк'т'әбханә—422
Мәләк—74, 365
Мәлкәмот—344
Мәллә—59, 153, 204, 247, 258, 286, 306, 338, 343, 344, 395, 563, 578, 588, 601, 636, 688, 724
Мәллә Насьрдин—498, 530
Мәмьк—344
Мәнгәнә—130
Мәнгәсәр—344
Мәнглиз—344
Мәнщьрмә—344
Мәрвайи (мәрвати)—90, 395
Мәрд—65, 144, 148, 161, 326, 338, 344, 367, 403, 432
Мәрәз—257, 319
Мәрәк—52, 139, 261

Мәрәм—358
Мәри (мәрьв)—41, 43—45, 48—52, 54—60, 62—72, 74, 75, 79—85, 88, 93, 95, 102—110, 112, 113, 116, 117, 122, 124—126, 129, 134—136, 139, 142, 145, 147, 150, 153, 159, 168, 173, 177—183, 186, 189—191, 193, 199, 202—204, 209, 211, 217, 220, 224, 236, 242, 243, 247, 248, 254, 257, 259, 263, 264, 267, 268, 275, 281, 289, 290, 305, 309, 310, 313—316, 322, 325, 326, 332, 337, 338, 342, 344—347, 353—368, 369—375, 377, 384, 390, 401, 408, 416, 417, 419, 420, 422, 425—429, 433, 435—441, 446, 448, 453—461, 463, 464, 468, 470, 474, 481—483, 490, 492, 497—499, 501—503, 505, 513, 518, 520, 521, 528, 530, 533—535, 538, 539, 544, 545, 548, 549, 553—556, 560—565, 569, 570, 572, 576, 577, 586, 593, 606—609, 612, 614, 617, 618, 621, 623—626, 628, 630, 632, 636, 639, 642, 646—649, 651, 652, 654, 655, 657, 660—664, 667, 668, 670, 671, 673, 675—678, 688—691, 693, 695, 697, 699, 701—703, 706, 711, 715, 716, 719, 721, 722, 725—730, 732
Мәрк'әб—659
Мәрт'ал—109, 123, 129, 144, 229, 279, 376, 505, 657, 675, 683
Мәр'—158, 169, 204, 211, 222, 224, 251, 253, 260, 301, 324
Мәсәлә—184, 307, 324, 376, 474
Мәсрәф—363
Мәт'—74, 92, 372
Мәхәл—307, 609
Мәh—461, 462, 494, 572, 600, 631
Мәh'әл—566
Мәh'ин—151, 386, 617
Мәчит—344
Мәшк—46, 133, 178
Мәщал—338, 565
Мәщлис—247, 386, 546, 647
Мәqәс—228, 252, 339, 377
Мәwуж—347
Мә'дә—340, 349, 377, 402, 561, 567
Мә'зут—364
Мә'нә (мә'ни)—173, 251, 344
Мә'р—44, 49, 59, 65, 67, 77, 93, 94, 108, 110, 114, 131, 143, 146, 150, 187, 243, 292, 348, 364, 371, 377—379, 381, 384, 396, 400, 425, 436, 446, 448, 474, 479, 486, 488, 492, 510, 511, 521, 522, 533, 540, 553, 570, 588, 608, 671, 677, 684, 689, 693—696, 703, 704, 715, 716, 720, 722
Мә'рәгиск—378, 379, 521
Мә'рифәт—48, 59, 113, 296, 299, 348, 353, 360, 379, 467, 471, 652, 667, 669, 672, 694, 699, 707
Мә'рум—86, 368
Мә'си—42, 43, 73, 95, 166, 170, 174, 185, 187, 193, 202, 207, 218, 276, 330, 342, 348, 353, 369, 379, 380, 381, 397, 455, 514, 567, 607, 660, 665, 672, 681, 721
Мзгәфт—130, 142, 196, 340, 344, 407, 496, 516, 552, 573, 597
Мзгини—100, 363, 380, 658
Ми—65, 69, 70, 73, 102, 104, 115, 118, 126, 152, 269, 326, 330, 342, 380, 381, 405, 410, 458, 464, 469, 542, 619, 625, 627, 646, 652, 661, 697, 698, 731
Милион—468
Мир—60, 111, 128, 177, 195, 322, 383, 487, 496, 547
Мирасә—325
Миратхӧр—319
Мират'—189, 313, 325, 586, 600
Мк'ан—48, 313, 365, 676
Млаhим—360
Мләт—53, 58, 79, 80, 83, 120 187, 238, 268, 303, 336, 346—348, 354, 358,

360, 364, 383, 404, 438, 514, 555, 577, 581, 582, 688, 722
Мнарә—186, 343
Мнәт—200, 247, 345, 359, 400, 403, 563, 618, 723
Моз—99, 145, 261, 290, 382, 383, 388, 393, 394, 642, 643
Момьн—46, 350
Мор—358, 482
Мори—383, 584, 680, 722
Москва—384, 390
Мот'ащ—200, 342, 661
Мөћбәт—92, 319, 384
Мраз—66, 83, 125, 152, 173, 175, 176, 179, 238, 315, 343, 349, 362, 366, 367, 384, 385, 417, 468, 517, 566, 583, 628
Мрар—431
Мрид—277, 645
Мришк—69, 70, 78, 113, 116, 135, 143, 154, 226, 235, 270, 310, 314, 318, 348, 374, 381, 384, 385, 408, 448, 452, 453, 456, 457, 503, 522, 533, 559, 567, 568, 573, 579, 596, 610, 624, 637, 638, 648, 667, 668 672, 686, 696, 701, 713, 716, 722, 732
Мров—385, 386, 572
Мртьв—45, 60 82, 148, 180, 220, 224, 328, 360, 369, 386, 404, 406, 481, 523, 529, 530, 600, 608, 631, 642, 650, 651, 696
Мрт'охә—65, 364, 460, 669, 675
Мрщан—275, 298
Мр'дар'—360
Мсин—386
Мсьр—64, 84, 241, 288, 326, 467, 547, 560, 599, 660, 662, 695, 728
Мталә—386
Му—205, 292, 327, 348, 352, 372, 386, 427, 504, 572, 598, 616, 669, 684, 722
Мум—350, 386, 543
Мурестанг—386
Мури—48, 131, 165, 210, 386, 511, 518, 538, 671
Мхәнәти—346, 644
Мћин—90, 326, 342, 424, 582, 674
Мшир—358
Мьж—104, 117, 119, 120, 249, 275, 304, 386, 453, 490, 638, 640, 728, 730
Мьл—54, 58, 66, 79, 87, 90, 117, 129, 130, 144, 200, 235, 247, 248, 319, 336, 339, 384, 386, 436, 530, 710, 712
Мьлк'—49, 157, 158, 160, 161, 224, 248, 336, 373, 386, 392, 410, 521, 541, 551, 552, 575, 640, 680,
Мьлк'әдар—611
Мьнар—383
Мьнмник—209
Мьри—47, 55, 68, 87, 94, 134, 178—181, 187, 218, 275, 301, 306, 308, 316, 322, 326, 328, 330, 340—342, 348—351, 355, 366, 392, 393, 394, 403, 406, 425, 432, 454, 455, 461, 501, 503, 507, 543, 553, 558, 559, 561, 567, 572, 580, 591, 608, 650, 679, 697. 699, 723, 726
Мьрт'охә—342
Мьрьн—45, 48, 55, 64, 70, 76, 84, 86, 107, 135, 143, 146, 159, 161, 179, 270, 338, 346, 349, 353, 356, 365, 368, 395, 396, 420, 427, 428, 446, 449, 450, 454, 455, 462, 463, 498, 509, 510, 544, 557, 564, 569, 572, 574, 590, 594, 598, 607, 611, 631, 636, 662, 668 685, 698, 709, 719, 723, 728
Мьр'уз—241
Мьсћәйд—351
Мьсԛал—359
Мьфрьԛ—256
Мьх—396, 507
Мьшк—65 70, 97, 129, 146, 158, 195, 203, 212, 217, 238, 264, 301, 315, 316, 318—320, 322, 324, 328, 381,

382, 389, 396, 397, 411, 425, 434, 442, 443, 449, 456, 461, 463, 494, 506, 522, 535, 542, 557, 567, 573, 624, 625, 636, 644, 684, 695, 723
Мьшрьq—256
Мqам—307

Н

Нав—65, 68, 84, 86, 87, 99, 121, 124, 178, 204, 226, 237; 278, 310, 324, 325, 328, 332—334, 338, 339, 346, 358, 398—400, 411, 418, 420, 423, 426, 428, 436, 437, 439, 572, 576, 587, 588, 615, 631, 633, 668, 681, 689, 696, 723
Навмьл—117
Навчити—187
Навьк—84, 500
Нал—69, 316, 720
Налбәнд (нәлбәнд)—69, 588
Намус—62, 75, 80, 84, 85, 91, 92, 189, 228, 229, 231, 262, 280, 300, 303, 306, 310, 346, 354, 370, 400, 427, 439, 455, 461, 481, 523, 557, 572, 598, 627, 648, 675, 682, 685, 695, 716, 724
Нан—41, 46, 51, 59, 60, 61, 63, 65—68, 71, 73—75, 79, 84, 89, 91, 93, 94, 105, 109, 127, 130, 135, 137—139, 141, 145, 146, 148, 152, 154, 155, 157, 159, 164, 165, 177, 179, 186, 188, 190, 201, 202, 209, 211, 218, 220, 221, 225, 229, 238, 242, 243, 246, 247, 257—261, 269, 270, 273, 282, 284, 288, 290, 301, 303, 306, 313, 317, 322—324, 328—332, 334, 336, 337, 338,341, 344—349, 354, 356—358, 365, 366, 369, 373, 374, 375, 389, 391, 393, 400, 401—404, 407, 413, 417, 424, 426, 427, 428, 429, 437, 439, 445, 447, 448, 452, 453, 454, 455, 457, 459, 460, 462, 463, 466, 471, 481, 484, 485, 486, 488, 489, 492, 496, 497, 498, 501, 505, 508, 509, 511, 518, 523, 524, 538, 540, 541, 554, 557, 559, 560, 561, 562, 568, 597, 602,607, 611, 613, 614, 627, 647, 648, 653, 654, 658, 661, 668, 670, 686, 693, 694, 696, 698, 702, 703, 706, 711, 713, 714, 721, 723, 727—729, 732
Нандар—348, 349, 400
Нантотьк—479
Нанхор—402
Нас—715
Нахьр—75, 112
Нвежок—138
Нвин—362, 406, 418, 526, 555
Нер—70, 86, 130, 180, 200, 269, 644
Нери—117, 221, 450, 642
Нечʼир—74, 105, 116, 118, 120, 349, 368, 378, 406, 453, 459, 485, 493, 624, 656, 664, 691, 695, 703, 726
Нечʼирван—71, 105, 168, 406, 442, 491, 541, 636, 686
Нәбашәр—360
Нәви—276, 414, 609, 697
Нәвичʼьрʼк—697
Нәвроз—415
Нәдәр—347, 359
Нәзан—49, 178, 233, 326, 360, 416, 426, 709
Нәзәр—416
Нәйар—84, 89, 109, 142, 200, 222, 241, 249, 330, 338, 400, 416, 423, 483, 540, 602, 708
Нәйарти—90, 714
Нәйнок (нәйнук, нәйньк)—114, 228, 309, 417, 425, 441, 456, 508, 518, 529, 665, 696, 715, 724, 728
Нәмәрд—54, 64—66, 78, 81—83, 101,

146, 192, 251, 326, 337—339, 342, 360 367, 403, 404, 417, 429, 437, 540, 700
Нәрдwан—105, 131, 158, 161, 162
Нәфәр—77, 79, 100, 322, 397, 418, 419, 425, 468, 484, 686
Нәфс—59, 67, 90, 180, 181, 211, 289, 302, 310, 350, 367, 406, 418, 488, 572, 696, 710, 716
Нәхöри—326
Нәхш—50, 426, 506
Нәхwәш—58, 78, 104, 179, 190, 322, 330, 418, 729
Нәхwәши—61, 181, 361, 419
Нәхwәшханә—82
Нәһәq—360—363, 714, 724
Нәһьк—344
Нәч'ар—360
Нәщар—284
Нәwал—69, 258, 408, 411, 442, 472, 565, 577, 592, 626, 630, 640, 670,
Нә'л—142
Нә'лбәнд—134
Нә'мәд—188 547
Нивро—463, 464, 706
Нир—99—101, 112, 177, 420, 609
Нисан—56, 194, 221, 460, 462, 494, 600, 613, 724
Ниск—184
Нишан—188, 253, 426
Ногьн—383, 461, 632, 633
Нöкöл—51, 105, 303, 384, 385, 420, 452, 491, 577, 579, 628, 696, 719
Нур—65, 186, 347, 458, 583, 628
Нфьр' (нфьр'и)—256, 288, 420, 421, 482
Нһәq—144
Нша—148, 563
Ньнг—83, 349, 362, 364
Ньфт—44, 240
Ньфус—420

О

Ог'ьр—67, 308, 337, 355, 359, 422, 467, 476, 485, 661, 671, 679, 680
Ог'ьрмә—75, 77, 337
Ок'ьзе Мамо—422
Одә—422 595
Олам—45, 548
Олк'—513
Оло—422
Омьд—47, 84, 355, 422, 557, 680, 690, 692
Онщә—459, 608
Орди—74
Ордихан—333
Орәк—363
Оро—422
Остә—53, 312, 423
От'ах—423
Ощах—49, 79, 322, 404, 423, 560, 571, 653, 724
Ощахзадә—116, 327

Ŏ

Ŏлм—423, 583
Ŏльмдар—507, 583
Ŏндабун—423
Ŏти—426

П

Паиз—57, 69, 93, 147, 149, 152, 172, 173, 236, 330, 353, 426, 452, 458, 498, 564, 578, 597, 638, 647, 651, 668, 674, 676, 724
Пари—74, 84, 109, 180, 233, 271, 273, 292, 369, 426, 427, 481, 535, 540, 580, 592, 596, 626, 671, 674, 724
Партийа—427

Пел—44, 256, 429
Песәкьни—66
Печ'и—190, 306, 358, 429, 649
Пешк'әти—85
Пәз—53, 61, 66—68, 70, 73, 77, 78, 85, 99, 116, 118—121, 126—128, 135, 147, 149, 151, 166, 174, 181, 188, 196, 204, 214, 225, 231, 236, 245, 248, 257, 269, 319, 331, 353, 356, 357, 360, 362, 369, 381, 387, 388, 396, 398, 400, 406, 414, 415, 417, 425, 426, 429, 431, 432, 438, 445, 448, 450, 457, 459, 462—464, 469, 475, 571, 579, 613, 617, 622, 624—627, 629, 633, 634, 646, 657, 660, 661, 670, 683, 685, 688, 689, 691, 692, 697, 706, 709, 714—716, 722, 723
Пәзк'уви—342, 457
Пәйа—112, 338
Пәйк'әти—85
Пәйман—110
Пәмбö—44, 132, 432, 460
Пәнер (пәньр)—72, 91, 138, 162, 245, 266, 382, 404, 407, 432, 451, 497, 651, 699, 705, 713, 727
Пәсьн—180, 189, 432
Пәqләwә—47
Пә'ни—107, 116, 432, 459, 586, 608, 664
Пә'ри—432, 433, 561, 637
Пиваз—94, 106, 114, 132, 201, 347, 370, 410, 433 ,439, 448, 474, 479, 480, 482, 501, 533, 552, 562, 585, 609, 627
Пивок—715, 724
Пиж—506
Пинг—330
Пир—66, 75, 76—78, 84, 88, 92, 107, 113, 115, 134, 170, 173, 174, 179, 201, 211, 231, 232, 249, 262, 321, 322, 335, 344, 349, 354, 356, 363, 381, 382, 389, 394, 411, 414, 415, 418, 420, 433, 434, 437, 446, 449, 450, 453, 462, 470, 498, 502, 507, 524, 563, 569, 573, 609, 613, 623, 627, 638, 644, 655, 656, 660, 662, 696, 699, 700,702, 705, 719, 721
Пирбун—63, 84, 261, 310
Писк—305, 435
Пйан (пиан)—107, 177, 189, 361
Пльнг—209, 664
Поз—49, 94, 122, 189, 241, 271, 288, 361, 362, 435, 459, 481, 483, 486, 609, 611, 658, 724
Пол—109, 134, 374, 486, 524, 537
Пола—340
Полк—79, 435
Поч'—58, 73,85, 99, 110, 113, 158, 317, 379, 435, 450, 479
Поч'ьк—352, 608
Приск—435, 507
Пспор—53
Пунг—422, 435
Пунгал—576, 686
Пьзмам (пьсмам)—86, 110, 261, 371, 435, 436, 440, 544, 569, 572, 667, 689, 704
Пьрс—51, 67, 76, 85, 94, 164, 177, 262, 311, 332, 349, 366, 367, 389, 435, 436, 628, 699, 717, 725
Пьрч'у—349, 425
Пьс—343
Пьч'әнг—108, 356
Пьшт—47, 48, 55—57, 62, 63, 67, 75, 80, 84, 91, 102, 109, 127, 133, 144, 150, 164, 166, 173, 199, 201, 211, 220, 232, 246, 247, 292, 299, 309, 316, 321, 324, 337, 338, 354, 355, 357, 360, 366, 381, 395, 411, 436, 440, 442, 443, 454, 460, 465, 480, 512, 524, 529, 555, 562, 579, 580, 604, 609, 645, 656, 659, 666—668, 671, 672, 676, 679, 680, 689, 691, 696, 709, 719, 727, 729

П'

П'адша—48, 53, 68, 81, 82, 100, 109, 149, 158, 161, 170, 186, 213, 251, 252, 305, 323, 327, 347, 358, 367,

369, 374, 376, 384, 436, 437, 457, 459, 474, 512, 544, 580, 581, 620, 660, 681, 683, 684, 688, 690, 698, 700, 701
Пʼадшати—186, 437
Пʼалан—90, 132, 133, 156, 296, 345, 437, 539, 616, 679
Пʼалас—129
Пʼалə—69, 117, 151, 243, 328, 401, 420,
Пʼамп—437
Пʼапʼах—68, 335, 344
Пʼар—437, 562
Пʼарс—66, 78, 180, 319, 438
Пʼарсəкчи—361, 438
Пʼарсу—104, 438
Пʼарʼ—308
Пʼахьл—237, 438, 664, 676
Пʼахьр—438
Пʼашьл—67, 144, 349, 405, 564, 576, 715,
Пʼащ—717
Пʼегʼəмбəр (пʼехəмбəр)—351, 386, 515, 552
Пʼекʼол—73
Пʼел—42, 140, 438, 466
Пʼелав—226, 438, 723
Пʼепʼар—92, 438, 643
Пʼесир—76, 116, 438, 719, 727
Пʼехас—317, 361, 363, 438, 439, 479, 573
Пʼеш—133, 363, 438
Пʼешə—111, 189, 342, 438, 439, 562, 566, 680, 700
Пʼешəк—439
Пʼешəккʼар—361, 439
Пʼешкʼеш—439
Пʼəдəсqə—339
Пʼəир—483
Пʼəйдар—361
Пʼəлаw (пʼəлав)—122, 144, 146, 226, 398, 401, 403, 408, 437, 439, 442
Пʼəлə—125
Пʼəлəwан (пʼəлəван)—320, 439, 442, 443, 594
Пʼəпʼук—324
Пʼəргал—328
Пʼəрə—74, 111, 113, 131, 136, 144, 177, 181, 253, 304, 317, 322, 327, 333, 418, 439, 440, 477, 505, 521, 552, 556, 579, 584, 626, 644, 656, 671, 696, 697, 728
Пʼəришан—506
Пʼəрчə—440, 496
Пʼəрʼ—63, 143, 344, 355, 428, 440, 450, 490, 585, 658, 660, 683, 729
Пʼəрʼани—440, 511
Пʼəрʼдə—70, 92, 338, 439, 450, 536
Пʼəhин—342, 349
Пʼəшк—501
Пʼəqлəwə—190
Пʼи (пʼик)—46, 72, 73,83, 117, 129, 356, 440, 441, 446, 447, 459, 506, 587, 600, 725
Пʼинə—359, 360, 441, 505, 520, 659, 722
Пʼир—53, 117, 146, 241, 314, 392, 441, 478, 566, 567, 581, 644, 645, 664, 687
Пʼис—570
Пʼиси—361, 696, 708
Пʼишо—44, 84
Пʼйа—117
Пʼнщарʼ—60, 72, 179, 183, 349, 441, 460, 562, 624
Пʼорʼ—46, 51, 81, 189, 334, 341, 342, 441, 478 499, 500, 544, 566, 578, 579, 627, 726
Пʼост—120, 147, 301, 312, 314, 330, 352, 353, 370, 422, 438, 441, 456, 467, 520, 576, 595, 598, 615, 618, 629, 644, 730
Пʼохин—441
Пʼошман—184, 192
Пʼсьнг—441
Пʼутпʼарез—361, 441
Пʼуси—367
Пʼут—107, 108
Пʼуч—561

П'уш—441
П'к'ин—442, 697, 724
П'шик—62, 65, 67, 84, 110, 123, 137, 195, 240, 293, 300, 305, 315, 320, 322, 324, 341, 349, 364, 376, 396, 397, 403, 420, 428, 442—444, 449, 463, 466, 467, 469, 472, 486, 506, 511, 522, 523, 533, 554, 555, 560, 565, 609, 611, 618, 624, 625, 635, 636, 642, 681, 683, 685, 686, 702, 703, 725
П'шрук—226, 442, 530, 675
П'шьк—96
П'ьздан—340
П'ьзьк—569
П'ьра—42, 66, 83, 196, 342, 364, 442, 485, 498, 549, 565, 568, 606, 680, 700
П'ьрти—340
П'ьрч'—89, 109, 119, 232, 424
П'ьр'—347
П'ьр'ани—442, 725
П'ьр'беж—442
П'ьр'хöр—442

Р'

Р'а—173, 179, 442
Р'ав—444
Р'азан—444
Р'азибун—444
Р'ак'ьн—455
Р'амусан—144, 464, 683
Р'аст—49, 105, 108, 112, 185, 572
Р'асти—446
Р'аw—322
Р'е—41—43, 50, 54, 58, 59, 63, 66, 68, 75, 77, 85, 90, 102, 104, 107, 118, 171, 173, 178, 179, 185, 188, 189, 197, 198, 201, 206, 227, 230, 238, 257, 306, 308, 312, 315, 316, 324, 339, 340, 347, 349, 352, 354, 357, 358, 361, 362, 364, 367, 370, 376, 377, 378, 411, 424, 426, 445, 446, 447, 451, 464, 488, 500, 507, 510, 518, 524, 532, 559, 567, 576, 580, 602, 606, 607, 624, 630, 639, 652, 656, 661, 669, 679, 686, 688, 693, 696, 697, 700, 710, 715, 716, 720, 723, 726—729, 732
Р'ебари—447
Р'ез—125, 341, 497, 649, 718
Р'енщбәр—462, 475, 560
Р'ех—81, 96, 112, 122, 144, 250, 266, 267, 347, 368, 371, 440, 445, 457, 598, 651
Р'еч'—69, 133, 197, 259, 274, 722, 731
Р'еwи—103, 187, 189, 214, 238, 405, 413, 426, 447, 471, 549, 577, 609
Р'әбән—447
Р'әв—76, 338, 447, 448, 706
Р'әз—54, 67, 93, 116, 124, 127, 236, 257, 308, 319, 388, 407, 415, 448, 464, 566, 624, 714, 722, 723, 729
Р'әзван—448
Р'әм—60, 64,
Р'әмәдан—448
Р'әмәзан—482, 726
Р'әнг—103, 119, 143, 165, 313, 320, 325, 349, 354, 357, 358, 364, 426, 445, 448, 562, 566, 577, 624, 700, 705
Р'әнщбәр—359
Р'әф—166, 316, 380, 382, 448, 490, 491, 577, 631, 684, 729
Р'әфәс—448
Р'әшелә—449, 509
Р'әши—563
Р'әшкон—638
Р'әqас—337, 444, 449
Р'әwан—148, 198, 447, 449, 508
Р'әwш—101, 115, 141 215, 232, 234, 313, 336, 339, 403, 449, 450, 639, 650, 680
Р'ә'м—187, 437, 450, 609

Р'ə'мəти—451
Р'ə'фьк—324
Р'ə'wьр—316
Р'ис—451
Р'испи—343, 712
Р'иши—138, 450, 585
Р'о (р'ож)—54, 57, 62, 66, 75—77, 81, 83, 88, 89, 107, 111, 117—119, 139, 141, 146, 150, 160, 161, 185, 186, 188, 193, 194, 199, 203, 205, 212, 213, 249, 255, 257—259, 289, 306, 312, 326, 328, 331, 332, 334, 337, 349, 352, 356, 358, 359, 362, 363, 365—367, 370, 372, 374, 375, 381, 389, 411, 416, 418, 420, 424, 426, 433, 435, 439, 452, 453, 454, 455, 461, 462, 483, 489, 496, 497, 505, 509, 510, 513, 517, 530, 533, 541, 545, 564, 570, 572, 574, 575, 576, 592, 599, 604, 609, 626, 628, 629, 636, 638, 641, 645, 646, 655, 657, 659, 660, 663, 665—667, 674, 685, 693, 698—700, 703, 710, 715, 725, 729
Р'оава—257, 452
Р'ожи—418, 428, 455, 561
Р'озгар—96, 452, 455
Р'ом—45, 62, 83, 229, 253, 455
Р'он—162, 455, 461, 606, 640
Р'онайи—315, 455, 561, 609, 630, 635,
Р'остəми Зал—699
Р'оhьлат—257
Р'öh—46, 65, 73, 76, 86, 88, 106, 232, 290, 291, 305, 310, 311, 324, 326, 354, 389, 427, 439, 445, 455, 459, 485, 511, 561, 609, 612, 664, 703
Р'öhбəр—455
Р'öhмал—533
Р'öшəт—455, 456, 664
Р'у—43, 47, 68, 74, 78, 81, 104, 115, 134, 138, 140, 143, 165, 179, 181, 183, 212, 221, 225, 228, 290, 308, 309, 311, 315, 318, 325, 334, 341, 356, 400, 401, 421, 449, 451, 456—458, 536, 561—566, 571, 577, 667, 697, 708, 716, 722, 725, 727, 732
Р'убар—609
Р'уви—56, 63, 74, 75, 77, 82, 87, 99, 110, 114, 118, 132, 138, 151, 152, 160, 209, 233, 259, 280, 284, 311, 314, 333, 335—337, 340, 343, 369, 370, 382, 392, 396, 397—399, 412, 417, 422, 441, 450, 452—457, 462, 466, 469, 482, 485, 493, 500, 501, 524, 529, 530, 579, 581, 593, 598, 599, 613, 636, 637, 642, 644, 650, 652, 657, 664, 684, 694, 695, 697, 711, 716, 725, 728, 730
Р'умəт—93, 325, 458, 569, 721
Р'ун—57, 89, 90, 140, 144, 149, 173, 197, 200, 202, 231, 264, 289, 303, 312, 314, 330, 331, 341, 342, 355, 377, 390, 417, 430, 434, 439, 458, 459, 483, 511, 580, 656, 671, 674, 675, 697, 725
Р'ур'əш—141, 144, 189, 310, 357, 361, 671
Р'ур'əши—563
Р'успи—48, 313
Р'успити—62, 283, 459
Р'ут—344, 361, 459, 584
Р'уто—459
Р'уqəльм—361
Р'фьк—110
Р'hал—345, 355, 359, 460
Р'ьаə'т—569
Р'ьк—354
Р'ьк'ев—459
Р'ьм—89, 94, 189, 349, 459, 640, 675, 725
Р'ьмбаз—361, 675
Р'ьсq—47, 57, 58, 66, 105, 118, 120, 186, 212, 266, 269, 271, 288, 305, 306, 309, 317, 332, 354—356, 361, 362, 364, 380, 404, 408, 411, 460, 465, 466, 469, 471, 488, 509, 577, 643, 652, 725
Р'ьсqбьр'—545
Р'ьhа—125

С

Са (сә)—47, 51, 53, 60, 68, 72, 75, 76, 79, 80, 85, 89, 105—107, 114, 118, 120—124, 129, 130, 136, 138, 166, 167, 175, 190, 192, 194, 202, 209, 251, 264, 267, 269, 274, 275, 280, 293, 313, 318—320, 322, 323, 327, 342, 344—346, 350, 352, 356, 364, 368, 371, 373, 382, 422, 424, 437, 441, 443, 456, 458, 460, 463, 466, 467, 469, 471, 479, 488, 491, 499, 508—510, 519, 522—524, 544, 551, 567, 571, 583, 598, 609, 611, 613, 630, 648, 659, 662, 665, 669, 674, 675, 682, 692, 693, 702, 714, 716, 723, 726

Сабун (савун, сапон)—51, 165, 361, 449, 460, 506, 568, 609

Савар—190, 247, 264, 370, 396, 460, 604, 610, 714, 725

Саг'и—461

Саз—343, 419, 461

Сазбәнд—461

Сайл—461

Сак—318

Сал—47, 54, 57, 67, 76, 106, 118, 130, 150, 154, 236, 307, 325, 352, 361, 362, 393, 441, 442, 451, 453, 455, 461, 462, 565, 570, 572, 584, 600, 609, 610, 613, 628, 646, 654, 658, 659, 662, 697, 710, 716, 725, 726, 729, 730

Сам—54, 55, 462

Сапок—510

Сар—462

Сафибун—463

Саq—320, 617, 618

Сват—463

Свдәр—179, 262, 569

Свә (сбә)—56, 69, 136, 179, 343, 453, 463, 541, 545, 656

Свькайи—464

Свьр—464

Сев—65, 127, 132, 161, 201, 213, 239, 274, 390, 418, 464, 465, 488, 498, 509, 578, 597, 626, 663, 680

Сел—44, 64, 107, 109, 316, 338, 343, 403, 404, 417, 418, 423, 465, 489, 492, 648, 670

Сенщ—365

Сер—465

Сеwи—83, 317, 716, 726, 727

Сәбьр—162, 178, 190, 323, 338, 346, 346, 355, 416, 467, 468, 660, 663

Сәдьр—469

Сәйран—471

Сәйпсан—471

Сәл—314

Сәлим—67, 326, 365

Сәләф—69, 209

Сәләwат—62

Сәнәтк'ар—190

Сәпәт—70

Сәра—352

Сәрансәр—339

Сәрбар—55

Сәргин—94, 173, 257, 344, 377, 434, 472

Сәрговәнди—152, 577, 609

Сәргöһ—473

Сәрдәст—367

Сәрдәw—473

Сәрдә'wати—59, 90, 92, 472, 473

Сәрәк—477

Сәрәкани—611, 669

Сәри (сери)—43, 48—52, 54, 57, 58, 62, 64, 67, 69, 80—82, 85, 86, 105—107, 109, 113, 121, 123, 125, 126, 128, 129, 135, 140, 151, 181, 186, 187, 189, 200, 201, 222, 225, 243, 250, 253, 254, 272, 287, 304, 305, 307, 310—313, 316, 317, 322, 324, 327, 329, 330, 334, 337—344, 346, 349—351, 354, 359, 361—363, 366, 379, 387, 390, 393, 416, 417,

419, 421, 423—426, 430, 445, 449, 453, 454, 461, 465, 472—479, 481, 482, 486, 489, 499, 501, 509, 512, 513, 523—525, 529—531,, 556, 560, 561, 564, 567, 568, 569, 572, 576, 577, 592, 599, 601, 609, 621, 624, 626, 627, 629, 630, 635, 643, 648, 664, 668, 670, 671, 679, 685, 688, 697, 701, 716, 719, 722, 726, 728, 731
Сәрк'әлә—354
Сәрма—300, 479, 640
Сәрмәзьн—478
Сәрп'е—44, 65, 85
Сәрфьнйази—643
Сәрхwәш—182
Сәрхwәши—478
Сәрч'ә'в—142, 442
Сәрqот—96, 430, 479
Сәрwахт—368
Сәрwер—318, 669
Сәфәр—179, 479, 613, 659
Сәфәри—282
Сәхöри—326
Сәh'әт (сьh'әт)—167, 458, 485, 489, 555, 577
Сәqәт—190
Сәwд—479, 577, 685
Си—65, 77, 125, 126, 179, 196, 337, 350, 351, 365, 479, 552, 564, 640, 724, 726
Сианәт—364
Сильh'—343, 479
Симьр'—587
Синг—156, 175, 334, 371, 382, 479
Синор—101, 153, 155, 215, 479, 487, 548, 576, 581, 644,
Сипки—479
Сип'ан—472, 721
Сир—74, 94, 106, 107, 114, 190, 316, 342, 355, 370, 376, 390, 433, 434, 448, 472, 479, 480, 501, 515, 520, 533, 552, 645, 664, 671
Сирми—480
Сирьк—43, 301
Ситьл—167, 266, 293, 340, 460, 480, 561, 602, 613, 727
Сйар—53, 55, 62, 63, 85, 90, 109, 112, 116, 132, 263, 338, 359, 366, 480, 481, 554, 579, 588, 621, 726
Сйаро—422, 481
Ск'а—481
Ск'ан—467
Слав—59, 182, 481, 506
Славәт—481
Смбьл—481
Смел (смбел)—55, 194, 225, 308, 318, 328, 339, 450, 456, 458, 459, 481, 484, 526, 530, 562, 571, 586, 670, 683, 716, 726
Смелбан—329
Смелсубаши—365
Смьл—55, 343, 476, 481
Снйәт (снә'т)—49, 58, 481
Снә'тк'ар—362, 485
Сни—481
Собәт—185
Совет—311, 469, 481
Совәк'ар—360—362, 721
Совәк'ари—481
Совхоз—321
Соз—318, 336 481, 482, 499, 549, 697
Сол—78, 81, 134, 142, 177, 190, 316, 317, 421, 482, 488, 523, 587, 597, 617, 703, 726
Солбәнд—317, 439, 482, 587
Солдöри—317, 482, 553
Сонд—54, 62, 68, 82, 98, 108, 109, 182, 190, 255, 302, 328, 339, 342, 343, 393, 476, 482, 489, 532, 539, 730
Соргöл—482
Сосьн—135, 328, 419, 464, 729
Соранг—340
Сöлт'ан—54, 249, 254, 454, 455, 462, 659, 689
Сöнәт—572
Сöрман—154, 483, 531

Сöрмани—482
Сöр'—64, 89, 115, 145, 190, 300, 315, 360, 482, 639, 640, 697
Сöфэт—561
Спи—328, 482, 568
Спьндар (спьнгдар)—61, 124, 126
Срафэт—61, 569
Сре—483
Срсум—115, 136, 149, 211, 434, 483, 524
Стэйр (стэйрьк)—79, 100,351, 380, 451, 452, 483, 510, 521, 522, 524, 557, 564
Стэмбол—154, 323, 662, 704
Стэwр—57, 431, 632, 645
Стö (сту)—53, 76, 90, 94, 113, 117, 120, 131, 215, 223, 264, 334, 362, 374, 396, 483, 484, 532, 545, 556, 627, 699, 719, 728
Стöкöр—483
Стрö (стру, стри)—66, 73, 75, 99, 111, 115, 125, 149, 150, 182, 190, 192, 200, 212, 242, 291, 317, 319, 325, 359, 378, 402, 417, 449, 483, 484, 525, 569, 570, 688, 695, 697,
Стун—112, 122, 126, 128, 191, 212, 228, 262, 280, 324, 329, 343, 420, 433, 484, 513, 534, 536, 561, 626, 697
Ст'ар—105, 108, 132, 322, 362, 482, 484, 524, 721
Суд—468
Сук—326, 408, 484, 580, 598, 685, 697, 723
Сур—423, 461
Суравелк—424
Сурэт—115, 124, 330, 340, 439, 472, 484, 516, 572, 694
Сфочи—485
Сфрэ—650
Сфьр—173, 264, 404, 481, 484, 724
Сh'эт (сэh'эт)—55, 66, 85, 129
Ськ'—524, 572, 589
Сьлq—428, 484, 522, 726
Сьм—485, 588, 715
Сьмт'эр'аш—362
Сьнг—485
Сьни—715
Сьнh'эт—336
Сьрх—485
Сьh'ид—485
Сьwар—726
Сqавел—485

Т

Тажан—485
Там—485
Тамар—135, 485
Тари (тэ'ри)—102, 337, 409, 456, 486, 630, 641, 664
Твьр—420, 486
Тежьк—486
Тэвшо—105, 270, 414, 490, 580
Тэвьр—490
Тэйамиш—173
Тэйах—490
Тэйр—57, 63, 86, 104, 166, 235, 249, 250, 271, 304, 316, 332, 350, 355, 372, 377, 380, 382, 393, 426, 448. 450, 461, 490, 491, 512, 515, 521, 549, 577, 581, 593, 616, 620, 653, 657, 660, 668, 669, 682, 728, 729
Тэйрэдэ—348, 491, 577, 658
Тэйрок—65, 118, 156, 196, 221, 238, 491, 493, 656, 663, 664, 688, 725
Тэнг—570
Тэнгайи (тэнгаси)—339, 348, 350, 367, 492, 563, 695
Тэнги—343, 492
Тэндур—43, 44, 54, 93, 104, 107, 109 205, 231, 246, 257, 262, 281, 313, 317, 341, 361, 434, 480, 492, 524, 534, 540, 561, 567, 568, 573, 609,

618, 627, 630, 653, 669, 697, 712, 716, 727
Тəни—192, 350, 492, 572, 659
Тəрк—173
Тəт—340
Тəwьлə—99, 100, 321, 588
Тə'в—56, 59, 92, 95, 115, 177, 225, 306, 359, 363, 492, 493, 495, 706, 724
Тə'жи—55, 124, 129, 342, 456, 457, 485, 493, 511, 695, 712, 721, 726
Тə'зи—493
Тə'ли—493
Тə'м—48, 67, 355, 493, 561, 562, 568
Тə'мул—173
Тə'н—89, 143, 306, 313, 494, 569
Тə'ште—494, 720
Тин—451, 494
Тир—68, 79, 89, 94, 106, 108, 137, 140, 208, 212, 222, 261, 350, 374, 400, 406, 409, 419, 436, 449, 494, 540, 591, 702, 712
Тирəмə'р—444
Тмайи—329
Тмак'ар—353, 362, 365
То—417
Тов—238, 494, 495
Товл (тофл)—106
Тол—120, 307
Толан—65
Томаст—149
Тораq—93, 138, 155, 331, 401, 402, 495, 727 728
Трактор—501, 667
Трмьх—123, 511
Тур—66, 78, 79, 86, 143, 181, 319, 339, 384, 426, 501, 606, 726
Турьк—501
Тьри—132, 452, 456, 465, 493, 501, 647, 657, 722
Тьрс—342, 355, 501, 727
Тьрсонəк—501, 633, 722
Тьр'шо—501
Тьшт—65, 69, 104, 106, 111, 144, 324, 328, 331, 337, 340, 342, 350, 353, 355, 357, 358, 360, 362, 365, 503, 504, 561—564, 577, 578, 602, 603, 613, 685 716
Т'абут—504, 505, 698
Т'алан—504, 572
Т'ар'—571
Т'ас—50, 87, 135, 155, 198, 212, 329, 371, 393, 411, 426, 504, 505, 525, 592, 625, 683, 705
Т'атрон—273
Т'ах—506
Т'ащ—48, 50, 128, 365, 456, 534
Т'аqəт—256
Т'аwə—366
Т'вдир—81, 322, 497, 573, 576
Т'вьнг—57, 65, 307, 429, 505, 540, 544, 610, 613, 709
Т'ел—313, 383, 419, 505, 564, 576, 578
Т'ер'—183, 339, 368, 579, 623
Т'əбах—506
Т'əйбир—185
Т'əл—191
Т'əлə—327 329, 632
Т'əльк—364
Т'əмбəл—69, 191, 323, 356, 362, 430, 507
Т'əми—345, 349, 549
Т'əмьн—507
Т'əп—361
Т'əрəз—504
Т'əрзи—113, 443, 462, 507
Т'əрəзи—340
Т'əрхан—69
Т'əрщмəчи—130
Т'əр'—501
Т'əсиб—337
Т'əхсир—107, 356
Т'əхт—67, 71, 86, 179, 197, 436, 437, 507, 536
Т'əхтə—337, 488, 571, 658
Т'əши—58, 178, 276, 401, 409, 450, 507, 525, 567, 618, 630, 681, 683
Т'əшк—501

Т'әби—450, 508
Т'имар—470
Т'лбис (Т'флис)—60, 458, 649
Т'ли—43, 102, 108, 122, 130, 138, 190, 221, 305—307, 348, 350, 363, 369, 406, 429, 433, 485—487, 508, 519, 530, 561, 577, 621, 643, 666, 672, 693, 697, 698, 700
Т'оз—192, 211, 254, 309, 344, 364, 486, 530, 697, 726
Т'опал—634, 643
Т'опьз—415, 509
Т'орпә—350, 364, 509
Т'орт—509
Т'ор'—82, 177, 339, 345, 367, 379, 380, 434, 509, 567
Т'офан—44, 663
Т'охьм—46, 57, 417, 443, 450, 509
Т'оqьл—106
Т'öнәбун—325, 393, 510
Т'реq—222
Т'тун—450, 510
Т'ук—106, 179, 354, 489, 510, 511
Т'улә—125, 129, 145, 342, 350, 351, 367, 511 ,588, 636, 668
Т'ум—113
Т'ур'—203
Т'фал—511, 660
Т'фаq—45, 60, 75, 80, 159, 256, 305, 306, 308, 320, 322, 328, 505, 511, 556, 595
Т'ьрб—49, 253, 506, 511, 593, 710
Т'ьрк—716

У

Урьс—53, 87, 317, 450, 511, 667, 690
Усьв—284, 511

Ф

Фабрикә—232
Фез—512, 566
Феки—126, 235, 468, 512, 702, 712, 727
Фел—155, 232, 298, 333, 362, 444, 457, 512, 560, 576, 603, 630
Фелбаз—363, 457
Фелдар—310, 337
Фәләк—67, 86, 142, 163, 196, 286, 409, 410, 417, 512, 519, 523, 533, 604, 609, 618, 619, 674
Фән—332, 512, 525, 589, 599, 721
Фәнд—339, 571
Фәраq (фәрәq)—173, 302, 442, 500
Фәрә—442, 705
Фәрәсат—355
Фәрсәнг—86
Фәqие Тәйра—253
Фәqир—52, 65, 90, 118, 163, 238, 322, 325, 376, 395, 464, 564, 585, 630, 712, 718, 724, 727, 729
Фә'л—312, 535
Фә'м—69, 87, 91, 355, 668
Фә'ш—444, 512
Фино—507, 513, 565, 626
Фньр—362, 365, 656
Фланкәс—42, 43, 45, 52, 53, 55, 61, 65, 72, 76, 83, 89, 92, 96, 101, 107—109, 113—115, 121, 127, 129, 132, 135—139, 141, 145, 147, 154, 157, 159, 160, 164—166, 168, 170, 172, 175, 180, 181, 195, 208, 212, 214, 215, 218, 220, 230, 233, 235, 237, 238, 246, 250, 251, 253, 266, 271, 274, 275, 282, 285, 291, 295, 299, 306, 307, 313, 322, 323, 327, 332, 340, 341, 346, 347, 349, 350,

352, 367, 381, 382, 386, 394, 395, 398, 399, 401, 404, 406, 415, 419, 422, 423, 425, 430, 432, 435, 436, 438—440, 443, 445, 446, 453, 457, 463, 465, 468, 476, 479, 483, 484, 485, 490, 491, 496, 500, 502, 504, 505, 506, 508, 511, 512—533, 540, 543, 544, 547, 550, 552, 555, 556, 562, 564, 566, 568, 569, 573, 575, 582, 584, 591, 598, 601—604, 606, 612—618, 621, 623, 624, 626, 632, 637, 641, 642, 648, 650, 658—664, 670—676, 679, 682, 684, 687, 690, 694, 698, 700, 702, 706, 712, 720—730, 732

Форq—533

Фравин—331, 336, 494

Фреqəти—286, 311

Фрик—44, 103, 104, 315, 497, 564, 605, 606

Фро—566

Фротан—104, 328

Фр'шк—359

Фсьлдуман—521

Фтар—452

Фтарə—533

Фтьл—533

Фьнйаз—155

Фьнщьк (финщьк)—561, 647

Фьр'ьндə—533

X

Хазгини—178

Хайи (хwайи, хwəйи)—50, 55, 70, 76, 117, 121, 131, 133, 137, 243, 315, 318, 325—327, 339, 347, 350, 354, 355, 359, 360, 362, 364, 443, 465, 559, 565, 635, 665, 675, 699, 729

Хал—47, 49, 50, 74, 91, 145, 146, 258—260, 278, 311, 316, 327, 342, 343, 426, 534, 535, 560, 566, 579, 620, 649, 662, 705, 715

Хали (хwəли)—195, 226, 231, 237, 249, 264, 304

Халичə—170, 331, 428, 498, 567

Хало—59 202, 429

Хам—189

Хан—163, 319, 496

Хани (хени)—73, 154—158, 309, 312, 325, 344, 489, 534, 566, 621, 721, 728, 729

Хапандьн—510

Харзи—47, 49, 205, 258—260, 311, 316, 343, 426, 534, 535, 649, 662, 705

Харщьгат—701

Хас—189, 338

Хаси—86, 91—93, 105, 252, 535, 561, 562, 568, 605, 666, 679, 690, 692, 693, 697, 698, 703, 708, 721

Хати—59, 74, 535, 560, 718

Хатун—716

Хатьр—95, 126, 347, 366, 472, 535, 655, 716

Хач—535

Хевьк—362

Хели—86, 92, 355, 522, 536

Хени—254, 597, 666, 701, 712, 725

Хер—47, 56, 59, 68, 76, 97, 109, 137, 144, 187, 305, 313, 317, 326, 328, 339, 342, 345, 354, 359, 386, 419, 454, 461, 467, 472, 503, 536, 537, 549, 557, 561, 570, 572, 581, 624, 645, 697, 725, 728

Херат—536

Хернəхwəз—191, 632

Херхаз (херхwəз)—366, 537, 571

Хəбат (хəват)—41, 136, 145, 225, 341, 352, 353, 355, 357, 362, 404, 412, 420, 485, 537, 538, 540, 541, 548, 555, 562, 701, 706

Хəбатчи—323, 362, 538, 564

Хəбəр (хəвəр)—52, 58, 59, 65, 67, 70, 79, 89, 102, 105, 106, 142, 151,

166, 167, 179, 183, 184, 189, 191, 217, 222, 259, 288, 310, 311, 317, 329, 334, 335, 338, 345, 346, 356, 357, 359, 362, 364, 367, 373, 400, 402, 416, 427, 440, 449, 457, 469, 482, 483, 489, 500, 538—540, 544, 563, 577, 578, 582, 585, 616, 630, 665, 681, 691, 701, 709, 715, 725, 726, 728, 730
Хәбәрдан (хәвәрдан)—423, 541
Хәдәр—446
Хәза Нәзи—194, 501
Хәзал—149, 177, 204, 225, 273, 460, 541, 542
Хәзәв—55
Хәзнә—163
Хәзур—90—92, 159, 209, 239, 240, 323, 327, 469, 532, 541, 605, 716
Хәйб—191
Хәйдок—437
Хәйсәт—69, 72, 111, 119, 171, 260, 280, 309, 338, 377, 378, 435, 444, 541, 542, 576, 626, 639, 666, 685, 686, 698
Хәлайи—663
Хәлат—117, 557, 724
Хәлq—44—47, 51, 54, 56, 58, 62, 64, 65, 67, 72, 76, 79, 86, 89, 92, 94, 98, 102, 103, 104, 112, 122, 123, 127, 131, 132, 138, 142, 143, 148, 155, 170, 172, 178—181, 185, 187, 188, 192, 193, 199, 200—202, 214, 216, 221, 225, 233, 239, 242, 244, 245, 247, 258, 260, 272, 273, 289, 309, 313, 319, 320, 321, 323, 327—329, 332, 341, 345, 347, 349, 350, 352, 357—359, 361—364, 366—370, 375, 377, 392, 393, 401, 403, 404, 406, 409, 416, 417, 424, 428, 433, 436, 438, 448, 451, 461, 465, 468, 471, 472, 480, 482—484, 493, 499, 504, 506, 507, 528, 532, 537—539, 541, 543, 551—553, 560, 564, 568, 583, 588, 600, 607, 610, 623, 625, 626, 633, 641, 652, 654, 655, 657, 667, 668, 676, 679, 680, 681, 683, 686, 692, 693, 697, 698, 703, 708, 713, 716, 718, 719, 723, 726
Хәм—151, 206, 310, 315, 341, 342, 453, 461, 543, 544, 656, 678
Хәмьл—336, 361 453
Хәним—188
Хәнщәр—89, 108, 142, 151—175, 247, 310, 335, 350, 362, 364, 446, 505, 544, 563, 665, 681, 725, 731
Хәрәбан—328
Хәриб—87, 101, 202, 362, 368, 409, 435, 457, 511, 544, 578, 636, 665, 722
Хәриби—700
Хәрщ—544
Хәр'еq—652
Хәт—350
Хәта—481, 544
Хәфтан—445, 716
Хәw—41, 63, 89, 148, 206, 316, 319, 355, 358, 378, 544, 545, 661, 678, 719, 728
Хәwн—94, 162, 174, 211, 305, 323, 341, 354—356, 363, 408, 409, 411, 443, 444, 499, 542, 545, 563, 626, 627, 628, 664, 695, 700, 717, 722
Хәwнәр'ожк (хәwнәр'ошк)—184, 545
Хзан—360, 545
Хзем—545
Хзмәт—346, 350, 545, 697
Хзмәтк'ар—345, 545, 727
Хзнә—84, 131, 324, 706
Хиз (qиз)—545, 546
Хизгә—42
Хийал—49
Хийар—546
Хильк—546
Хирәт—188, 191, 355, 363, 400, 546, 584, 652, 728
Хнами—141, 347, 546, 570, 586
Хнзир—114, 289, 546, 550
Хнус—546

Хозан—450, 495
Хопан—228
Хорт—50, 76, 91, 108, 113, 115, 179, 201, 213, 252, 262, 403, 413—415, 435, 457, 466, 491, 546, 663, 679, 682, 693, 728
Хортани—546
Хоф—180, 306, 308, 315, 355, 358, 467,
Хофк'еш—546
Хощə—546
Хӧбар—364
Хӧдан—167, 339, 547, 565, 609
Хӧданə'сл—547
Хӧлам—45, 205, 324, 329, 369, 370, 382, 398, 408, 410, 422, 460, 461, 547, 548, 582, 618, 625, 708
Хӧмар—368
Хӧмарбази—548
Хӧр—326, 327, 329, 367, 548, 656, 694
Хӧрək—76, 262, 441, 548
Хӧри—326
Хӧрмаши—563
Хӧрма—60, 289, 548, 728
Хӧрт—152, 479, 506, 507, 576, 585
Хӧрщин—548
Хӧр'есан—649
Хӧшин—548
Храб(хрaв)—48, 109, 113, 187, 327, 337—339, 345—347, 353, 354, 359, 360, 363, 548, 561, 570
Храви—63, 65, 66, 98, 158, 186, 190—192, 245, 289—305, 324, 339, 343, 364, 468, 549, 622, 666, 677,
Хрдьнəви—584
Хрпани—549
Худан—348, 353
Хун—48, 66, 90, 116, 127, 135, 138, 160, 187, 191, 214, 225, 236, 266, 267, 269, 279, 307, 309, 341, 345 371, 375, 439, 459, 487, 507, 508, 549, 550, 552, 574, 626, 646, 657, 661, 676, 682, 730
Хундар—134, 550, 617,
Хушк—74, 86, 87, 202, 313, 454, 479, 550, 600, 626, 650, 661, 694, 715
Хуч'—327
Xwe—179, 186, 188, 319, 401, 402, 444, 502, 550, 551, 561, 660, 704, 706, 723
Xwəде (хӧде)—49—51, 54, 55, 60, 62—64, 69—70, 77, 79, 86, 99, 100, 103, 105, 108, 110, 111, 113—117, 124, 134, 136, 140, 143, 145—147, 152, 161, 169, 173, 176, 177, 179, 181—183, 186, 187, 189, 191, 195, 205, 207, 212, 219, 223, 246, 249, 252, 260, 262, 273, 274, 279, 299, 300, 302, 304, 305, 307, 314, 322—324, 330, 336, 341—343, 345, 347, 349, 351, 354—356, 358, 359, 364, 365, 368, 369, 370, 379, 384, 385, 389, 391, 392, 399, 402, 404, 406, 412, 423, 425, 429, 431, 433, 434, 437, 441, 444—446, 450, 453, 454, 460—462, 468, 479, 480, 485, 486, 488, 494, 497, 498, 500, 503, 510, 518, 531, 533, 535, 537, 543, 546, 548, 553—556, 574, 582, 584, 604, 609, 623, 635, 663, 671, 674, 687, 690, 691, 692, 696, 703, 711,
Xwəдеда—399
Xwəли (хӧли)—47, 48, 62, 63, 71, 91, 98, 149, 162, 164, 183, 225, 314, 329, 335, 338, 339, 341, 350, 352, 363, 368, 378, 379, 396, 419, 424, 440, 453, 472, 475, 494, 495, 499, 509, 514, 522, 534, 546, 560, 561, 564, 570, 572, 577, 579, 582, 584, 589, 630, 631, 633, 635—637, 663, 683, 699, 719
Xwəлисəр—338, 339
Xwəличə—534
Xwəнди—404, 561, 578
Xwəндьн—96, 149, 561, 563
Xwəрьн (харьн)—44, 65, 102, 119, 130, 143, 181, 188, 320, 327, 329, 344,

362, 385, 397, 400, 409, 453, 506, 561—563, 586, 610, 653, 666, 705
Xwəси—407, 512
Xwəсти—563
Xwəстьн—563
Xwəxwəти—89, 649
Xwəш—570
Xwəшбəхти—563
Xwəши—563

h

hавен—59
hавин—57, 89, 172, 179, 225, 236, 248, 269, 376, 387, 441, 454, 462, 505, 564, 573, 585, 597, 601, 605, 656, 714
hакьм—565, 598
hасе—444
hаще—323
hащəт—334, 604, 622, 653
hеврушк (həвришк)—458, 493, 550, 559
hек—65, 70, 98, 102, 112, 123, 133, 134, 154, 171—173, 204, 210, 211, 226, 241, 254, 287, 314, 321, 327, 384, 385, 398, 405, 422, 426, 428, 456, 507, 512, 563, 567, 568, 631, 632, 667, 672, 686, 688, 721, 722
hекəр'ун (hекр'ун, hер'ун)—329, 366, 568, 692
hелин (hелун)—74, 103, 324, 348, 361, 378, 438, 491, 509, 568, 578, 615, 631, 632, 691, 723
hерс—184, 192, 568
hесабун—568
hесир—142, 324, 350, 395, 487, 525, 565, 568
hесьр (hестьр)—429, 511, 558, 569, 606, 636, 716
hет—437
hешəк—569
hешин—105, 330, 569
hешнайи—462
hештьр—569
hеwа—569
hеwи—83, 116, 138, 328, 569
hеwьр—569
həбуб—569
həбук—569
həбун—51, 189, 322, 345, 347, 352, 357, 366, 367, 373, 525, 570, 704
həвал—43, 51, 53, 56, 59, 67, 70, 71, 76, 81, 82, 83, 90, 93, 95, 102, 112, 118, 120, 122, 137, 148, 157, 160, 175, 176, 180, 186, 188, 193, 198, 199, 212, 217, 231, 249, 258. 270, 281, 291, 292, 295, 303, 308, 311, 315, 326, 327, 333, 339, 340, 346, 349, 353, 355, 361—363, 367, 371, 384, 396, 399, 404, 408, 410, 412, 414, 433, 438, 440, 443, 445, 447, 468, 469, 472, 474, 480, 487, 489, 493, 494, 540, 546, 548, 556, 558, 559, 561—563, 570—572, 591, 595, 606, 610, 612, 615, 617, 624, 628, 650, 658, 662, 672, 677, 686, 692, 696, 698, 704, 706, 711, 713, 714, 717
həвалти—148, 184, 192, 331, 372, 549, 659, 663
həвалщеwи—549
həван—142, 314, 727
həвьрмьш—672
həвир—59, 259, 333, 405, 558, 571, 609, 629, 702, 704, 717
həвирданг—571
həвиртьршк—59, 571
həвраз—347, 571
həвринг—78, 529
həвришк (həврушк)—355, 356
həвсар—332, 531, 567, 571
həвсуд—375
həвьрмьш—71, 291, 314, 564, 571,

598
həд—572
həдəр—359
həрək'əт—68, 84, 225
həркəс—104, 105, 178, 183, 315, 325, 326, 580, 581, 582
həрмуш—314, 695
həcк—68, 124, 202, 205, 206, 352, 372, 382, 389, 421, 480, 567, 587, 692
həсп—48, 55, 59, 62, 65, 68, 69, 81, 87, 91, 94, 97, 113, 116, 129, 132, 136, 141, 168, 172, 177, 180, 186, 196, 226, 229, 239, 256, 260, 274, 288, 296, 297, 312, 317, 321, 330, 332, 335, 337, 344, 347, 352, 361, 367, 371, 377, 386, 391, 395, 396, 409, 414, 415, 417, 430, 436, 439, 441, 448, 450, 463, 471, 480, 506, 512, 525, 526, 528, 594, 603, 621, 624, 625, 626, 661, 662, 663, 665, 668, 673, 674, 679, 683, 685, 689, 690, 695, 697, 699, 701, 713, 728, 729, 730
həстӧ (həсту)—65, 66, 75, 90, 104, 114, 137, 165, 175, 225, 242, 291, 305, 313, 367, 373, 379, 419, 460, 467, 531, 569, 589, 594, 609, 728
həq—305, 363, 437, 534, 626
həqи—591
həwa—43, 64 592, 628, 682
həwap—247, 329, 505
həwaри—392, 412
həwи—591, 592
hə'ким—607
hə'лал—603
hə'рам—603
hив—80, 90, 179, 217, 453, 485, 492, 592, 603
hивəр'он—61, 171, 192, 193, 213, 254, 592, 601, 647, 661, 662
hнгьв—106—108, 261, 290, 323, 340. 355, 363, 383, 458, 530, 532, 540, 552, 593, 705, 711, 728
hнк'уф—579
hол—594
hольк—117, 329
hор'овел—130
hостə—126, 127, 202, 577, 582, 594, 603, 653, 684
hӧнӧр—355, 482
hӧрмəт—78, 87, 142, 169, 225, 311, 325, 326, 331, 332, 502, 594, 605, 681, 695, 715
hӧрми (hрми, hӧрме)—125, 132, 274, 340, 465, 496, 509, 586, 595, 597, 730
hри—97, 508, 567, 571, 595, 616, 651
hу—352
hур—595
hурьк—274, 284, 353
hьлк'əтьн—595
hьнəк—593, 594

Һ́

Һ́ал—300, 329, 351, 621, 700, 716, 717
Һ́əб—49
Һ́əбуб—599
Һ́əвси—599
Һ́əвсуд—599, 659
Һ́əзиран—600, 608
Һ́əйран—179
Һ́əйф—338, 350
Һ́əйwан—57, 63, 105, 112, 120, 183, 249, 351, 536, 560, 572, 578, 601, 643, 647, 654, 657, 662
Һ́əйwанəт—62, 615
Һ́əким (Һ́аким)—55, 88, 89, 104, 155, 256, 418, 419, 513, 601, 651, 690, 724
Һ́əлал—80, 86, 118, 292, 314, 363, 562
Һ́əлали—178

Һәлисә (Һәрисә)—97, 114, 226, 233, 432, 577, 601, 602, 627, 676, 705
Һәмам—348, 474
Һәмәдан—602
Һәмушк—173
Һәнәк—45, 68, 90, 107, 363, 417
Һәнәкчи—363
Һәрам—73, 292, 325, 327, 561
Һәрами—178, 327
Һәр'и—43, 46, 71, 130, 237, 296, 325, 486, 487, 562, 711, 720,
Һәсав—355, 365, 367
Һәсо—233, 392, 593, 603, 633
Һәсьн—112, 125, 140, 199, 224, 312, 339, 342, 343, 354, 475, 544, 579, 589, 590, 603, 604 684, 715
Һәфс—180, 716
Һәфсуд—363
Һәщ—102, 120, 582, 613
Һәщи—103, 175, 334
Һәwас—613
Һәwлә—87, 95, 301, 311, 613, 614, 703
Һәwш—106, 125, 318, 613, 699
Һәwшан—613
Һиз—47, 96, 132, 647, 686
Һим—108, 485, 613
Һк'йат—107
Һла—614
Һнар—274
Һӧб—614
Һӧнӧр—75, 112, 587, 614
Һӧрмәт—122, 242, 306, 348, 357, 358, 361, 363, 364, 374, 422, 430, 433, 593, 614, 629, 648, 664
Һӧщәт—305,
Һут—614
Һуф—614
Һьна—615
Һьнав—88, 334
Һьмам—134
Һьсрәт (Һәсрәт)—46, 177, 263
Һьрч'—88, 132, 156, 166, 196, 197, 205, 258, 329, 425, 516, 529, 598, 599, 615, 626, 627, 642, 679, 697, 722, 726, 730, 731
Һьш (Һә'ш)—61, 104, 213, 356, 460, 613, 615, 696

Ч

Чай—615, 647, 674
Чайник—615
Чам—615
Чарбәр—341
Чарӧх—413, 728
Чарсу—610
Чарьх—105, 192, 282, 297, 316, 354, 368, 441, 510, 616, 667
Чвтә—363
Чешит—617
Чәләчәл—617
Чәнг—358
Чәрәз—448, 671
Чәрх—96, 127, 158, 163, 413, 617, 618, 689, 706
Чәрчи—618
Чәqәл—340
Чәqчәq—48, 49, 66, 701, 708, 709
Чәwал—132, 133, 435, 618
Чим—618
Чиман—619
Чок (чонг)—51, 72, 83, 88, 89, 213, 335, 347, 356, 359, 401, 402, 407, 444, 487, 516, 554, 702, 707, 716, 719, 720
Чол—52, 72, 100, 112, 178, 184, 264, 324, 372, 385, 397, 431, 491, 559, 570, 582, 587, 599, 619, 654, 701, 727, 729, 732
Чомах—147, 349, 425, 649, 713
Чортан—65, 306
Точ'ьк—68, 320, 619
Чрах—111
Чрти—340
Чьлбьск—101
Чьли—625

Ч̣ар—301, 313, 341, 383, 423, 455
Ч̣арә—173, 578
Ч̣ван—430
Ч̣вик—66, 79, 103, 267, 269, 357, 455, 469, 476, 477, 526, 552, 619, 631, 632, 646, 711, 732
Ч̣ежьк (ч̣ешьк)—378, 632, 633
Ч̣еләк—56, 58, 73, 75, 77, 83, 84, 91, 112, 122, 209, 330, 341, 366, 382, 412, 413, 437, 449, 459, 472, 490, 510, 523, 547, 554, 555, 559, 578, 603, 614, 618, 632, 633, 639, 650, 652, 699, 705, 710, 711, 724, 730, 731
Ч̣еләкдош—650
Ч̣ем—573
Ч̣ерә—70, 447, 619, 633
Ч̣әрм—728
Ч̣ер́—83, 192, 247, 252, 354, 368, 428, 596, 625, 633, 657, 721
Ч̣етьк—232
Ч̣әк—61, 76, 110, 247, 261, 278, 351, 400, 422, 439, 467, 540, 633
Ч̣әм—43, 71, 119, 165, 177, 178, 200, 225, 227, 231, 266, 349, 354, 355, 362, 380, 449, 450, 500, 568, 578, 625, 633, 693, 698, 708
Ч̣әмьл—80, 181, 182, 272, 422, 480, 486, 568, 723, 731
Ч̣әнг—236, 352, 363, 566, 634, 657
Ч̣әрм—68, 114, 119, 131, 133, 134, 171, 224, 247, 314, 333, 403, 413, 421, 458, 512, 632, 634, 644, 675, 698
Ч̣ә'в—42, 44, 59, 61—67, 70, 76, 77, 79, 81, 84, 86, 87, 92, 114, 121, 124, 131—133, 141, 144, 150, 152, 156, 158, 160, 162, 164, 169, 172, 173, 177, 179, 182, 183, 185, 186, 188, 198, 201, 202, 203, 207, 210, 211, 216, 218, 226, 227, 240, 244, 251, 253, 254, 260, 265, 269, 270, 273, 274, 278, 284, 289, 290, 291, 292, 297, 299, 300, 302, 304, 309, 314, 321, 324, 325, 328, 330, 331, 333, 336, 337—339, 341, 345, 348, 350—354, 356—359, 360—363, 365, 369—371, 374, 375, 378, 381, 382 385, 387, 389, 399, 402—404, 406, 408, 412, 413, 416, 417, 428, 431, 433, 437, 439, 440, 445, 449, 453, 455, 456, 458—461, 463, 465, 467, 471, 472, 483, 485, 488, 490, 496, 499, 500, 504, 508, 509, 511, 515, 521, 524, 526, 528, 530—532, 546, 551, 555, 556, 562, 565, 567, 569, 570, 573, 580, 584, 586, 592, 593, 599, 605—609, 611, 614, 616, 619, 623, 625, 626, 631, 633—638, 641, 645, 651, 655, 658, 666, 667, 671, 673, 674, 681, 684, 686, 689, 694, 696, 699, 700, 702—704, 707, 709, 712, 714, 718, 721, 725, 731
Ч̣ә'вбрчи—363
Ч̣ә'ви—43, 309
Ч̣ә'вкани—76
Ч̣ә'внәбар—363
Ч̣ә'внәбари—634
Ч̣ә'вqӧл—363, 635
Ч̣ә'вэш—635
Ч̣ә'л—95, 103, 246, 247, 262, 272, 291, 296, 345, 355, 391, 393, 429, 508, 534, 574, 592, 612, 614, 638, 700
Ч̣ир́ок—158, 454, 638
Ч̣йа—41, 50—52, 53, 56, 59, 61, 65, 68, 69, 73, 75, 76, 78, 79, 83, 88, 68, 69, 73, 75, 76, 78, 79, 83, 85, 88, 96, 118, 120, 121, 123, 128, 141, 151, 156, 159, 166, 185, 192, 195, 206, 230, 231, 242, 245, 252, 254, 276, 279, 281, 308, 311, 317, 332, 337, 338, 346, 351, 365, 366—368, 371, 382, 399, 408, 415, 423, 426, 436, 440, 441, 445, 446,

447, 449, 450, 452, 461, 471, 475, 477, 483, 486, 492, 496, 497, 505, 511, 524, 537, 543, 544, 547, 551, 554, 555, 556, 572, 578, 580, 590, 603, 618, 625, 629—631, 638—640, 667, 670, 676, 677, 681, 685, 689, 692, 699, 702, 717, 722, 725, 729—731
Ч'ра—65, 75, 124, 165, 169, 178, 212, 213, 255, 262, 271, 273, 278, 409, 411, 453, 454, 468, 523, 532, 542, 564, 576, 583, 592, 618, 626, 640, 641, 652, 678, 679, 681, 730
Ч'р'ук—364
Ч'р'ьк—65
Ч'ук—51, 66, 160, 342, 343, 418, 435, 540, 610, 641, 649
Ч'уч'ьк—538
Ч'ькандьн—641
Ч'ьлək—364, 640
Ч'ьлк—641, 646
Ч'ьло—126, 641
Ч'ьрк'—173, 194
Ч'ьр'ав—134, 226
Ч'ьч'ьк—366, 531
Ч'ьq—641
Ч'ьqьл—124, 344

Ш

Шабаш—641
Шабун—469, 641
Шайи—291, 347, 354, 368, 408, 413, 419, 451, 464, 523, 642, 650, 671
Шагьрт—594
Шал—46, 642
Шарьстан—367
Шаһ (шах)—68, 206, 369, 642
Шаһид—642
Шаши—642
Шаqьл—642
Шван—52, 59, 68, 73, 116, 118, 119, 165, 176, 178, 181, 195, 214, 218, 220, 221, 255, 269, 276, 305, 306, 320, 325, 372, 380, 381, 415, 420, 430, 431, 479, 524, 555, 572, 579, 597, 598, 599, 608, 613, 642, 643, 651, 660, 661, 699, 706, 710, 715, 722, 731
Шванти—79, 611, 643
Шват—643
Швдар—165
Шезəр—389
Шелу—42, 102
Шельм—643
Шемик—65, 129, 180, 313, 317, 323, 467, 488, 643
Шен—117, 305, 446, 665
Шенайи—644
Шер—58, 62, 67, 70, 74, 75, 77, 78, 82, 107, 137, 143, 151, 158, 160, 166, 180, 200, 209, 227, 228, 248, 285, 316, 319, 320, 324, 329, 332, 333, 337, 343, 344, 396, 397, 399, 417, 443, 452, 456, 457, 500, 501, 506, 512, 529, 550, 552, 576, 578, 581, 614, 615, 620, 636, 644, 651, 652, 654, 657, 664, 667, 691, 711, 725, 728
Шерwани—642
Шех—117, 146, 153, 241, 247, 392, 399, 478, 566, 567, 573, 644, 645, 664, 687
Шеwр—360, 645
Шеwрдар—645
Шə—90, 580
Шəв—45, 46, 70, 76, 101, 118, 161, 213, 224, 225, 264, 274, 290, 337, 338, 344, 349, 359, 404, 411, 420, 449, 451—454, 464, 468, 485, 510, 538, 545, 562, 619, 631, 645, 646, 656, 662, 663, 665, 677, 679, 706, 715, 728
Шəвəр'əш (шəвар'əш)—61, 78, 119,

171, 192, 193, 213, 254, 274, 447, 601, 629, 631, 647, 649, 661, 662, 692
Шәвр'ож—647
Шәвхун—647
Шәкьр (шекьр)—68, 76, 91, 213, 243, 416, 544, 602, 629, 642, 643, 645—647, 662
Шәл—429
Шәлбьк—223, 647, 696
Шәмал—441, 641
Шәмаqи—450
Шәмдан—647
Шәми—249, 647, 659
Шәмс—198
Шәнгал—46, 148, 616
Шәрав (шәраф)—47, 183, 189, 193, 207, 305, 586, 647, 648
Шәрбәт—250, 325, 490, 648
Шәрм—92, 112, 179, 215, 261, 291, 355, 357, 532, 544, 648,697, 716, 732
Шәрт—366, 481, 648, 649
Шәрq—697
Шәр'—45, 56, 59, 63, 129, 166, 188, 253, 275, 285, 300, 315, 316, 323, 333, 337, 338, 353, 364, 372, 377, 398, 411, 419, 425, 452, 456, 472, 483, 503, 532, 536, 537, 542, 556, 582, 590, 624, 625, 636, 644, 647—649, 664, 665, 673, 705, 717, 731
Шәр'ләт—364
Шәр'уд—312, 364, 536, 649
Шәхт—102, 115, 246
Шәһәр—42, 61, 111, 123, 135, 202, 264, 342—352, 398, 538, 539, 610, 627, 642, 649
Шәwат—54, 256, 494, 649, 650
Шәwq—486, 649, 650
Шә'дә—62, 108, 141, 356, 650
Шә'дәти—68
Шә'л—84, 305
Шә'р—45, 61,62, 79, 307, 311, 318, 320, 324, 433
Шә'рәза—364
Шә'рьзи—341
Шәwат—349, 364
Шив—494, 650, 719
Шилан—103, 193, 558, 650, 706, 731
Шин—49, 178, 197, 206, 256, 291, 320, 347, 354, 355, 368, 393, 413, 419, 451, 523, 642, 650, 695
Шинайи—650, 663
Шир—59, 68, 73, 76, 81, 93, 96, 122, 129, 130, 133, 157, 188, 193, 196, 220, 229, 231, 244, 250, 293, 305, 330, 331, 340, 341, 353, 366, 372, 381, 392, 406, 413, 420, 421, 430, 490, 513, 531, 532, 547, 549, 553, 556, 574, 576, 582, 602, 605, 621, 622, 624, 625, 632, 643, 650—652, 662, 665, 669, 671, 673, 690, 694, 698, 699, 705, 713, 722, 724
Ширәт—53, 56, 119, 120, 184, 186, 193, 196, 203, 212, 213, 262, 289, 312, 313, 345, 351, 356, 357, 359, 361, 374 ,411, 412, 413 460, 474, 537, 543, 556, 564, 581, 649, 652, 698, 722
Ширәтк'ар—477, 652
Ширнайи—358, 652, 665
Широ—633
Шиш (шишьк)—112, 424, 504, 669
Шиqал—355, 637
Шкарт—288, 652
Шкәв—84, 353, 358, 403, 405, 485, 609, 652, 702
Шкәвт (шкәфт)—477, 517, 579, 728
Школ—342
Шк'йат—107
Шли—56, 462, 545, 653
Шлә'т—79, 81
Шлоп'ә—56
Шмьк—653, 658
Шов—118, 450, 646,648, 649
Шол—653
Шолк—178
Шолкәр—653

Шольк—377
Шорбә—60, 90, 97, 114, 115, 250, 330, 653, 728, 729
Шофер—164
Шөрәт—312, 642, 653
Шөхөл—49, 51, 64, 66, 67, 93, 98—100, 102, 111, 145, 149, 154, 179, 184, 188, 193, 194, 213, 217, 226, 240, 247, 257, 261, 271, 290, 295, 305, 307, 308, 312, 313, 323, 333, 338, 343, 345, 358, 368, 372, 396, 401, 406, 426, 428, 434, 436, 461, 464, 466, 467, 472, 475, 507, 513, 514, 523, 527, 545, 550, 562, 563, 573, 574, 576, 577, 584, 593, 604, 608, 611, 620, 622, 625, 641, 645, 649, 653—657, 662, 674, 683, 689, 699, 702, 705, 715, 720, 731
Шөхөлкьр—654
Шөхөлк'ар—657
Шп'ук—657
Шрик—82, 83, 103, 116, 122, 400, 569, 605, 606, 657, 667, 671, 682
Шрин—326
Шрит—429, 657
Шр'ьк—66
Шужьн—182, 193, 257, 496, 500, 657, 684, 691, 697
Шун—563, 657
Шур—65, 85—87, 89, 109, 123, 141, 142, 149, 167, 171, 182, 188, 190, 193, 229, 230, 233, 236, 244, 252, 254, 278, 290, 309, 325, 336—338, 357, 392, 400, 406, 407, 420, 423, 424, 437, 439, 479, 482, 505, 515, 533, 612, 649, 657, 658, 675, 702, 717, 718, 730, 731
Шушә—173, 658, 680, 731
Шушәбәнд—658
Шьв—658
Шьжу—483
Шькбәр—364
Шькев—571
Шьли—658
Шьма—338

Щ

Щаб (щав)—349, 352, 658
Щабдар (щаwдар)—137, 349
Щаг'ин—575
Щамер—146, 313, 334, 335, 339, 345, 448, 533, 542, 659, 687, 701, 703, 705
Щан—85, 123, 306, 325, 326, 367, 372, 510, 543, 560, 610, 631, 717, 719
Щани—659
Щансаг'и—563
Щат'ри—659
Щаhьл—48, 51, 55, 57, 62, 76, 88, 107, 176, 229, 230, 262, 274, 310, 318, 343, 344, 349, 364, 415, 445, 483, 542, 546, 550, 609, 659, 660, 680, 686, 700, 702, 705
Щаhьлти—87, 262, 505, 660
Щаw—193, 339, 345, 660
Щаwәhьр—538, 540
Щг'арә—460, 660, 676
Щев—44, 81, 85, 108, 143, 175, 260, 321, 341, 355, 359, 369, 404, 437, 439, 440, 469, 470, 474, 500, 561, 591, 660, 661, 671, 706
Щеник—661
Щер'—267, 271, 328, 390, 409, 508, 543, 578, 661, 731
Щәгәр—44, 65, 129, 136, 138, 139, 173, 181, 193, 214, 351, 372, 442, 468, 485, 494, 495, 540, 556, 569, 661, 687, 693, 696, 705
Щәлат—254, 474, 642
Щәндәк—118, 190, 291, 316, 426, 477, 662, 697

Щәрд—413, 609, 646, 656, 662
Щәфа—183, 662
Щәһ—46, 58, 75, 79, 103, 197, 276, 310, 318, 325, 344, 361, 362, 372, 377, 382, 391, 405, 425, 426, 428, 429, 505, 523, 572, 574, 661, 662, 680, 720, 728, 729
Щәw—42, 63, 135, 137, 215, 238, 450, 534, 604, 662
Щә'нәгә—309
Щә'ни—662
Щә'ну—51, 588, 662
Щә'ньмә—193, 278, 299, 304, 305, 361, 363, 418, 605, 662, 663
Щә'р'ьз—327, 341, 663
Щә'шьк—57, 121, 289, 299, 380, 663
Щзир—606, 663
Щи—46, 63, 88, 104, 112, 178, 180, 187, 222, 266, 326, 329, 330, 337, 340, 353, 354, 363, 364, 368, 420, 565—567, 642, 644, 663—665, 685,
Щинар—45, 46, 57, 59, 80, 88, 92, 101, 109 139, 148, 168, 171, 176, 178, 182, 200, 202, 207, 209, 213, 216, 231, 235, 259, 273, 277, 280, 319, 321—323, 328, 330, 342, 349, 350, 351, 353, 357, 366, 383, 385, 398, 405, 408, 419, 427, 431, 432, 436, 437, 444, 448, 449, 458, 459, 463, 468, 470, 511, 514, 523, 524, 527, 537, 562, 570, 583, 600, 624, 637, 639, 640, 649, 650, 662, 665—667, 675, 677, 682, 684, 694, 699, 705
Щинарти—76, 79, 241, 263, 667, 688
Щмаә'т—48, 59, 106, 108, 132, 211, 213, 268, 309, 339, 349, 358, 383, 450, 509, 514, 525, 559, 667, 669
Щнәт—68 114, 127, 144, 146, 155, 169, 170, 176, 193, 201, 216, 259, 261, 278, 286, 299, 308, 367, 407, 430, 586, 660, 665, 667, 702
Щнйаз—77, 172, 337, 363, 667
Щну—199, 361, 364
Щобар—339
Щомәрд—339, 364
Щони—151
Щот—58, 71, 80, 101, 129, 236, 237, 279, 285, 287, 309, 330, 339, 344, 370, 401, 405, 491, 501, 531, 555, 572, 711
Щотк'ар—111, 238
Щотьк—364, 700
Щрид—344
Щһе—77, 79, 80, 84
Щһебун—555, 668
Щһез—71, 429, 439, 577, 592, 668, 709
Щущьк—143, 226, 353, 385, 568, 602, 631, 667, 668
Щьгарә (щьг'арә)—290
Щьл—54, 90, 98, 104, 105, 174, 198, 210, 257, 270, 302, 325, 331, 336, 345, 354, 367, 384, 392, 399, 436, 498, 531, 577, 582, 668, 674, 710, 715, 721
Щьльк—462, 591, 645 647
Щьн—173, 364, 424, 515, 566, 668, 722
Щьнс—63, 470, 483, 500, 632, 668
Щьну—668
Щьрм— 90
Щьр'—469

Ь

Ьмбар—345, 669
Ьстерк—367, 669
Ьсул—347
Ь'нщуз—669
Ь'р'нус—364, 669

Э

Эвар—45, 55, 56, 58, 69, 108, 122, 179, 253, 257, 262, 271, 389, 405, 431, 443, 447, 463, 464, 468, 485, 493, 540, 541, 545, 562, 638, 645, 649, 650, 665, 669, 671, 674, 706, 711, 719, 726, 729, 731
Эгьр—330, 417, 458, 472, 508, 511, 530, 552, 603, 604
Эзди—154, 155, 339, 364, 379, 448, 452,462, 477, 482, 505, 670
Эл—43, 48, 52, 57, 113, 120, 133, 139, 150, 166, 194, 200, 205, 218, 245, 301, 323, 326, 328, 343, 353, 366, 376, 390, 395, 414, 435, 450, 498. 504, 525, 530, 543, 553, 554, 556, 586, 594, 638, 639, 657, 660, 670, 690
Элк'ан—552, 670
Эло—329
Эмәк—306, 430, 441, 671
Эмиш—208, 234, 671, 691
Эр—671
Эриш—672
Эт'им—53, 133, 139, 146, 234, 268, 270, 289, 373, 458, 671, 689—691, 714
Эш—160, 177, 203, 244, 251, 305, 671, 672, 692, 701
Эqьл—325
Эwьр—672

Q

Qав—49, 339, 341
Qаз—177, 324, 377, 557, 563, 627, 672, 722, 726, 732
Qазанщ (qәзанщ)—88, 117, 182, 319, 539, 672
Qази—59, 114 355, 363, 578, 647, 688
Qал—52, 322
Qальб (qальв)—50, 165, 222, 312, 673
Qальк—74, 114, 567, 673
Qалк'еш—347
Qалп'ах—566
Qалч'ич'әк—700
Qам—178
Qамчи—239, 386, 560, 588, 676, 713
Qантьр'—68, 114, 118, 158, 295, 312, 342, 446, 504, 587, 604, 609, 625, 673,674
Qап'и—86, 405
Qап'ут—623, 673
Qар—207, 315, 337, 353, 449, 510, 552, 673
Qарибьлмәс—327
Qар'итк—712
Qар'qар'—96, 673
Qасо—574, 633
Qат'ьх—59, 97, 133, 141, 177, 190, 198, 266, 300, 355, 477, 486, 556, 592, 613, 651, 665, 673, 674
Qаф—43, 212, 355, 382, 706
Qачах—601, 668
Qәбил—165, 167, 339, 513, 674
Qәда—91, 139, 360, 365, 439, 451, 453, 461, 565, 566, 645, 674, 675, 725, 729, 732
Qәдьр—99, 100, 184, 187, 181, 189, 193, 225, 227, 241, 261, 269, 282, 288, 289, 303, 306, 332, 339, 343, 353, 356, 364, 366, 374, 376, 406, 418, 438, 463, 469, 504, 532, 557, 575, 586, 604, 606—608, 610, 612, 628, 666, 675, 692, 697, 699, 714
Qәдьрблйан—675
Qәзийа (qәзи)—59, 189, 327, 349, 364, 625, 652, 675, 685, 695
Qәйа—42, 674, 676
Qәйдә—307, 603
Qәйк (qәйик)—178, 721
Qәйлун—676

Qəйси—676
Qəйханə—72, 568, 676
Qəла—357
Qəлах—96, 266, 267, 320, 347, 368, 399, 532
Qəлачи—676
Qəлəм—66, 89, 136, 192, 233, 285, 406, 580, 667, 676, 703
Qəлəн—227, 288, 290, 313, 333, 369, 408, 469, 534, 557, 625, 676, 680, 681, 683, 702, 706, 722
Qəли—111, 114, 225, 356, 428, 458, 464, 586, 676, 732
Qəлиботк—676
Qəлинок—44, 221
Qəлиштək—56, 314
Qəлмəс—328
Qəлпи—503
Qəлш—56
Qəльнк'еш—364
Qəнщи—63, 66, 74, 102, 130, 158, 179, 186, 190, 199, 245, 260, 263, 266, 305, 327, 349—351, 353, 365, 366, 417, 468, 549, 622, 659, 666, 676—678, 693, 699, 732
Qəрах—423, 678
Qəрəбальх—710
Qəрəбитк—392
Qəрəт'аждин—87
Qəрəфат—340
Qəрəwьл—118, 185, 282, 320, 466, 679
Qəрп'ал—106
Qəрп'уз—106
Qəрс—155, 438
Qəрт'ал—316
Qəрф—193, 352, 364, 650, 679
Qəрфчи—364, 679
Qəсаби Щомəрд—679
Qəсав—73, 466
Qəт—342
Qəт'лу—193
Qəт'ран—305
Qəт'ьл—366, 568
Qəфəс—116
Qəwал—679
Qəwат—55, 66, 71, 87, 119, 181, 193, 246, 274, 336, 402, 458, 581, 606, 655, 679
Qəwм—727
Qəwьрмə—356
Qжьк—94, 122, 177, 302, 306, 477, 485, 547, 562, 571, 686, 699
Qиамəт—46, 47, 106, 368, 683
Qиз—45, 53, 54, 57, 66, 69, 71, 75, 77, 78, 84, 88, 92, 97, 99, 100, 103, 104, 115, 123, 126, 128, 129, 135, 136, 140, ,143 146, 151—153, 210, 213, 229, 230, 236, 244, 252, 262, 269, 272, 274, 276, 285, 291, 293, 303 ,313, 319, 320, 323, 324, 325, 328, 341—344, 353, 376, 381, 392, 420, 426, 430, 434, 437, 439, 441, 452, 464, 466, 469, 471, 478, 484, 491, 499, 500, 501, 506, 513, 533, 541, 545, 546, 563, 564, 568, 572, 574—576, 578, 579, 584, 585, 599, 616—618, 625, 629, 630, 637, 640, 642, 646, 661, 664—668, 672, 676, 679, 680—683, 688, 689, 693, 699, 701, 705—708, 710, 712, 732
Qимəт—114, 140, 147, 170, 225, 237, 438, 624, 630, 646, 684
Qир—74, 316, 355, 512, 520, 529, 664, 684
Qла—449
Qлачи—449
Qлер—49, 340, 684
Qлерок—364
Qлпьк—684
Qоло—450, 514, 519, 529
Qомси—218, 684
Qомьк—684
Qонах—541, 563, 684, 718
Qонщə—182
Qонщо—392
Qотьк—449
Qоч—66, 341

Qочах—339, 577
Qоч—569, 574, 727
Qöдрэт—569
Qöдум—88, 178, 213, 494, 546, 702
Qöл—66, 105, 110, 146, 159, 165, 181, 305, 320, 330, 346, 347, 364, 365, 396, 443, 448, 500, 529, 566, 636, 644, 716
Qöлбэ—343, 364, 574
Qöлп—192, 383, 660
Qöлч—435
Qöльнг—382, 501, 522, 672, 684, 685
Qöндьр—511
Qöран—184, 343, 344, 371, 401, 402, 471, 573, 644, 685
Qöрбан—102, 120, 141, 179, 193, 203, 210, 331, 353, 377, 405, 432, 449, 460, 476, 478, 487, 539, 546, 576, 664, 685
Qöрс—94
Qöрöш—715
Qöр'бэт—618
Qöр'ин—685
Qöрьх—685
Qöтöмэс—328
Qöт'и—702, 729
Qрар—161, 332, 498, 685
Qршьк—93
Qр'ат—685
Qр'ьк—313, 353, 566, 686
Qсэ—194, 513
Qсэт—685
Qсил—534
Qсмэт—67, 72, 78, 81, 91, 105, 120, 145, 163, 211, 250, 270, 289, 303, 316, 326, 355, 361, 404, 430, 431, 440, 494, 503, 542, 631, 685, 686, 699
Qсур—561, 686
Qум—41, 68, 382, 485, 495
Q.н—357, 362, 686
Qут—154, 384, 385, 686
Qуч—686
Qуч'ьк—352
Qуш—173, 389, 486
Qьмьл—54
Qьрмэ—553
Qьсэ—52
Qьсм—352
Qьсмэт—337, 349, 352
Qьрш—52, 93, 226, 325, 344, 475, 656, 686, 726, 731
Qьр'—564

W

Wар—45, 52, 61, 72, 106, 112, 119, 173, 188, 277, 306, 315, 316, 324, 327, 341, 354, 379, 426, 488, 497, 506, 516, 526, 531, 680, 687, 691, 702, 707, 721
Wарьс (wэрьс)—95, 102, 140, 324, 327, 345, 364, 377, 378, 382, 429, 453, 477, 526, 531, 626, 669, 686, 700
Wарьстан—81
Wаwик—209, 340, 552, 687
Wеран—614
Wэзир—195, 565, 688, 700, 705
Wэк'ил—53, 65, 84, 134, 200, 348, 361, 400, 563, 581
Wэлат—74, 78, 103, 129, 181, 356, 483, 501, 566, 586, 620, 699, 700, 712
Wэли—217, 226, 311, 561
Wэр—732
Wэрдэк—88, 177, 218, 672, 700
Wэсэт—345
Wэт'эн—60, 113 151, 214, 223, 225, 226, 232, 318, 355, 373, 375, 563, 582, 665, 692, 700, 707
Wэхт—101, 135, 177, 353, 364, 395, 527, 564, 572, 578, 652, 701
Wэ'дэ—115, 237, 354, 395, 504, 578, 641, 655, 706
Wти—707

СӘРӘЩӘМ

Академик А. Т. Г'аналанйан—Дәрһәqа әве бәрәвокеда 5
Бәрдаготьн 9
Текст 40
Зедәкрьн 708
Ре'ниша тьщтание (предметие) 733

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ակադեմիկոս Ա. Տ. Ղանալանյան—Ներկա ժողովածուի մասին . . . 5
Ներածություն 9
Բնագրեր 40
Հավելված 708
Առարկայական ցանկ 733

МӘСӘЛОК У ХӘБӘРОКЕД ЩМАӘ'ТА К'ÖРДА

БӘРНВИСАР, БӘРДАГОТЬН У НВИСАРНАСИ Ә Н'ӘЩИЕ ЩНДИ

ՔՐԴԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԱՌԱԾՆԵՐ ԵՎ ԱՍԱՑՎԱԾՔՆԵՐ

Գրառումը, ներածությունը և ծանոթագրությունները
ՀԱՋԻԵ ՋՆԴԻ ՋԱՈՒԱՐԻԻ

Հրատ. խմբագիր Ս. Ե. Գուլասարյան
Գեղ. խմբագիր Հ. Ն. Գործակալյան
Նկարիչ Յու. Հ. Առաքելյան
Տեխ. խմբագիր Լ. Կ. Հարությունյան
Սրբագրիչներ Քյարամե Սայադ Չոլոյան,
Նարինա Քյարամ Չոլոյան

Р'едакторе нәширәте **С. Е. Гуласарйан**
Р'едакторе бәдәwие **h. Н. Горсакалйан**
Шкьлк'еш **Йу. h. Ар'ак'елйан**
Р'едакторе техникйе **Л. К. hарут'йунйан**
Кар'ектор **Кәрәме Сәйад Чолайан** у **Нарина Кәрәм Чолойан**

ИБ № 955

Հանձնված է շարվածքի 3.04 1984 թ.: Ստորագրված է տպագրության 18.01.1985 թ.: ՎՖ 01631: Չափը 60×84 1/16: Թուղթ № 1: Տառատեսակ «գրքի սովորական», բարձր տպագրություն: Պայմ. 45,57 մամ., 45,57 ներկ. մամուլ, տպագր. 49 մամուլ: Հրատ.-հաշվարկ. 48,5 մամուլ: Տպաքանակ 1000: Պատվեր № 274: Հր. № 6200: Գինը 7 ռ. 60 կոպ.:

Издательство АН АрмССР, 375019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна, 24г.
ՀՍՍՀ ԳԱ Հրատարակչություն, 375019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24 գ:
Типография Издательства АН АрмССР, 378310, г. Эчмиадзин.
Нәширәта Академиа Р'СС Әрмәнистанейә öлма
Нәшьрхана Эщмиадзинейә Академиа Р'СС Әрмәнистанейә öлма